

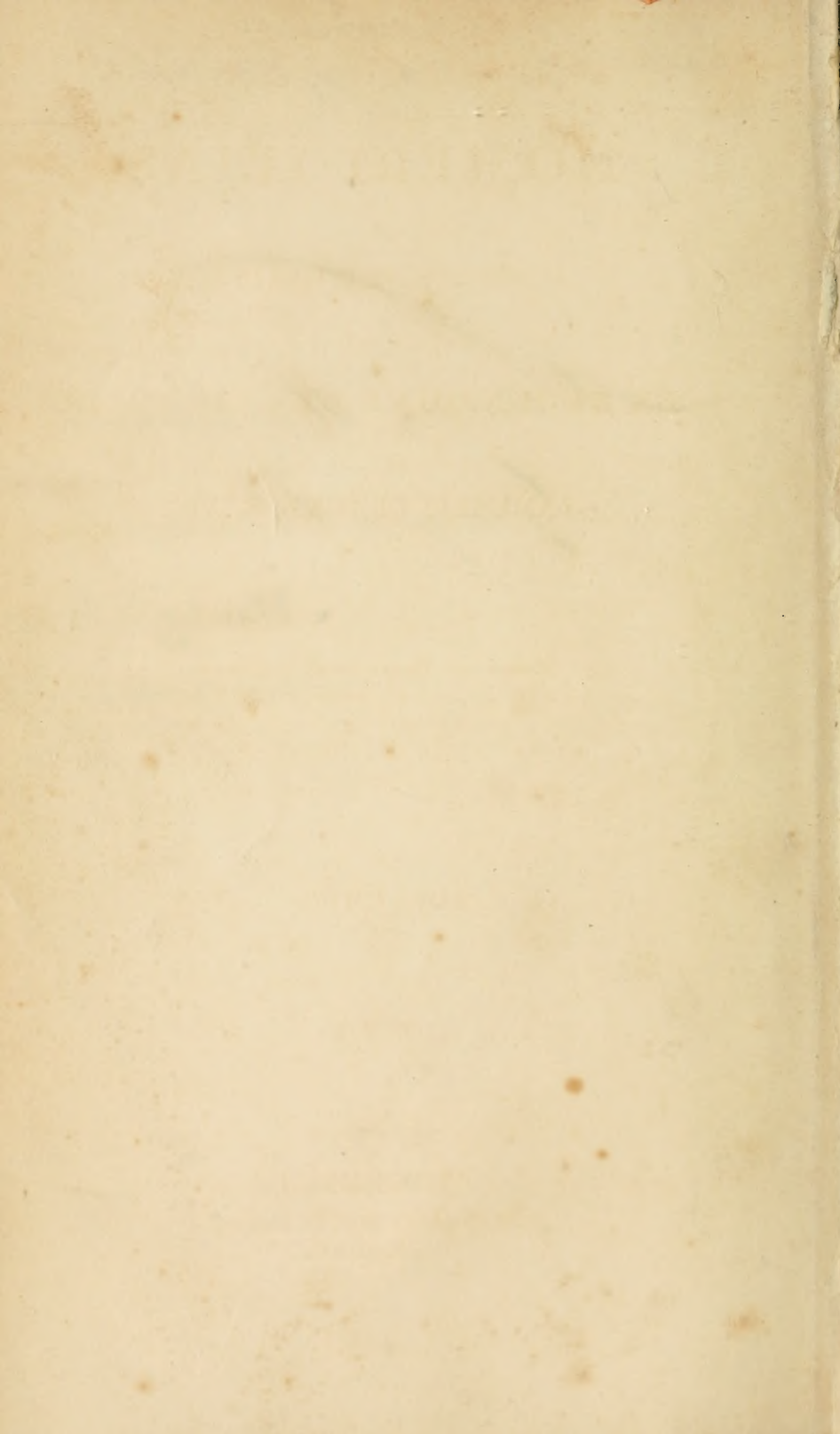

Geo Hamilton

William Macdonnell.
Glasgow University

March 9th 1848.

L. 1000
1800
noncey
Hobbes

HOMERI ILIAS

173

GRAECE ET LATINE.

EX RECENSIONE ET CUM NOTIS

SAMUELIS CLARKE, S. T. P.

"Ομηρος — λέξει καὶ διανοίᾳ ὑπερβίβληκε,
Aristot. de Poëtic. Cap. 24

Hic omnes sine dubio, et in omni genere eloquentiæ,
procul à se reliquit. *Quintilian. Lib. X. cap. 1.*

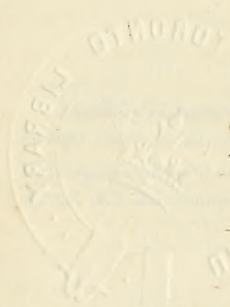
NOVA EDITIO.

TOM. I.

EDINBURGI:

PUBLISHED BY ROBERT MARTIN.

MDCCCXLV.

3166

2615990

2 Vols.

46

PA
4019
A2
1845
t.1

PRÆFATIO.

UT operis instituti ratio uno aspectu aperiatur, Lectorem haec paucis in antecessum monitum velim.

Primò, Iliada hîc *græcè* quàm emendatissimam emitti: Et, si quibus in locis, paucis quidem illis, sed quibuscunque in locis à Vulgatis discessum sit; in Annotationibus, quâ id ratione factum sit, singulatum esse expositum.

In *græcis latinè reddendis*, (quam quidem interpretationem maximâ ex parte correctam, parte aliquâ jam denuò compositam dedimus,) latinitatem adhibitam, non elegantem utique et venustam, sed ita Romanam, ut verbis verba, quoad ejus fieri posset, singulis singula ex ordine responderent, *græcis latina*. Quin et *Explementa* quae vulgò existimantur *Versuum*, quam in *Sententiâ explendâ* vim habeant, propriam quaeque et suam, in permultis ut nequeat non sentire Lector, diligenter effectum.

In *Annotationibus* ea ferè adjecta, quae vel ad Poëtae *artem aperiendam*, vel ad orationis *ornamenta* particulatim *commonstranda*, vel ad *sententiam illustrandam* praesertim facere viderentur. Quanquam hâc quidem postremâ in parte haud multum erat locandum operis, cùm Homericæ eloquentiae et perpetua et singularis virtus sit *perspicuitas* in carminibus ornatissimis tanta, quantam nè in soluto quidem scribendi genere unquam assequutus est quisquam.

Cui à rebus magnis seriisque minus est otii, ex locis innumeris ea, quae sequuntur, consulere poterit.

De *vi elegantissimâ vocularum* quarundam, quae vulgò *Versum*, non *Sententiam*, *explere* sunt creditae: lib. *α*, ver. 6, 56, 308. *β*, 1, 158 *ε*, 249, 273, 287, 303. *ζ*, 323, 418. *ς*, 53. 558 *ι*, 204, 509.

De *Temporum ratione*, quam in linguâ *Romanâ* paucissimi, in *Graecâ* nescio an quisquam satis accuratè tradiderit: α , 37. γ , 141. δ , 492. ϵ , 587. ζ , 124. η , 322. ν , 186.

De *prosodiâ*, et *licentiâ* (quam appellant) *Poëticâ*, vulgò minùs intellectâ: α , 20, 51, 67, 140, 265, 314, 338. β , 43, 314, 537, 811. γ , 151, 260, 385. δ , 42. ϵ , 61, 117, 487, 708. ζ , 434. ι , 378.

De *usu elegantiori Verborum* quorundam rariùs observatio: α , 528, 593. β , 269. ϵ , 769, 778. η , 161, 216. η , 156, 520. ν , 560.

De numeri *Dualis* usu et ratione perperàm à Grammaticis fictâ: α , 566, 567. β , 288. ι , 487, 778. ι , 67, 182.

De loquendi ratione eâ, quae ineptè *Antiptosis* dici solet: β , 353, 681. γ , 211. ζ , 396, 510. ν , 224, 437.

De locis quibusdam *emendandis*: α , 20, 340, 395, 566. β , 426. γ , 39. δ , 42, 242. ϵ , 487. ν , 268, 299. χ , 732.

De versûs *Numeris* rem *ipsam* depingentibus, et orationibus *personam* mirè condecensibus: α , 436. β , 102. γ , 357, 363. ζ , 510. η , 157. ι , 210, 551. χ , 687, 697, 766.

De *Accentuum* ratione quâdam, rariùs observatâ: β , 267, 314.

Levia quidem haec, et parvi fortè, si per se spectentur, momenti. Sed ex elementis constant, ex principiis oriuntur, omnia: Et ex iudicii consuetudine in rebus *minutis* adhibitâ, pendet saepissimè etiam in *maximis* vera atque accurata Scientia.

*** De hac *Iliadis* editione Clarkianâ te, Benevole Lector, uno verbo monitum quoque velim. In eam prelo subjiciendo præcautum est ut schedae summâ curâ recensitæ, et ad exemplaria Grenvillianâ et Heyniana diligentèr collata castigatæ essent. Editoribus igitur ejus meritis confisis ne scrupulus quidem est, quin eam studiosis commendent, ut ex omni parte suo patrocinio dignam. Vale.

G. D

Ex Prelo Academ. Edin. }
Cal. Septem. MDCCLXXV. }

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Α΄.

Ἑπίθεσις τῆς Α΄. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

ἈΠΕΛΘΩΝ ὁ Ἀλέξανδρος εἰς Σπάρτην, ξενίζεται παρὰ Μενελάω καὶ ἀρπάσας τὴν Ἑλένην, ἀπῆλθεν εἰς Τροίαν. Τοῦτο μαθόντες οἱ Ἕλληνες, ἔστειλαν πρέσβεις πρὸς Πριάμον, τὸν τε Μενελάον, καὶ Ὀδυσσοῖα, καὶ Διομήδην, καὶ τὸν τοῦ Θησέως Ἀκάμαντα· οὗς οἱ Τρῶες παρ' ὀλίγον ἀνέλιον· εἰ μὴ Ἀθήνησιν ξενίσας ἀπέπεμψεν αὐτοὺς τῆς Τροίας· ὑποστρέψαντες δὲ οἱ πρέσβεις ἀνήγγειλαν τοῖς Ἕλλησι τὰ γενόμενα. Τότε συναγαγὼν ἅπαν τὸ τῶν Ἑλλήνων γένος Ἀγαμέμνων ὁ ἀναξ, ἔστράτευεν ἐπὶ τὸν τῆς Ἰλίου χῶρον· ἐνναετῆ δὲ χρόνον πολιορκοῦντες αὐτὴν, τῷ δεκάτῳ ἔτει συνῆεν ἡ τοῦ Ἀχιλλέως Μῆνις, ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Χρῆστος ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος παραγίνεται ἐπὶ τὸν καύσταθμον τῶν Ἑλλήνων, βουλόμενος λυτράσασθαι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Χρυσήδα· οὐκ ἀπολαδῶν δὲ, ἀλλὰ καὶ μεθ' ἕβρης ἀποδιαχθεῖς ὑπὸ Ἀγαμέμνονος, ἠύξατο τῷ Ἀπόλλωνι κατὰ τῶν Ἑλλήνων· λοιμοῦ

[Ῥαψωδία.] *Homeri Poemata ex Asia in Graciam primum transvexisse Lycurgum refert Plutarchus, in vita Lycurgi, sub initio; et Ælianus, l. 13. c. 14. In Graciâ diu circumferebantur, non, uti nunc habemus, in duos libros disposita; sed tanquam cantilenæ quædam disjunctæ. Τὰ Ὀμήρου Ἰση (inquit Ælianus, l. 13. c. 14.) πρόσταλαι διρημίνα ἦδον οἱ παλαιὸν οἶον ἴλιγον, " Τὴν " ἰσὶ ναυτὶ μάχην," καὶ " Δολωνίαν" τινὰ, καὶ " ἀριστίαν Ἀγαμέμνονος," καὶ " ἠῶν Κα- " τάλωγον," καὶ τοῦ " Πατρόκλειαν," &c. Libellos istos primus ordine disposuit, contextuit, et quasi consuit [ἰβραψωδοσε] Pisistratus. " Qui primus Homeri libros, confusos " antea, sic disposuisse dicitur, ut nunc ha- " bemus:" *Cic. de Orat. l. 3. § 34. Πισίστρατος ἴση τὰ Ὀμήρου δισπασμίνα ἠβροῖζετο* Pausan. *Achaic. l. 7. c. 26. Τὰδε δὲ ποιήματα, σκορᾶδην πρότερον ἀδόμιστα, Πισίστρατος Ἀθηναῖος συντάξαι. Anonym. de genere Homeri; edit. a Leone Allatio.**

Tom. I.

Fuerunt qui *Homerum ipsum libros hosce non perpetuos, sed cantilenas sparsim et singulatim compositas, edidisse crediderint.* "Ἐγραψε τὴν Ἰλιάδα (inquit *Suidas*) οὐχ ἅμα, οὐδὲ κατὰ τὸ συνεχὲς, καθάπερ σύγκριται, ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἰκάστην ραψωδίαν γράψας, καὶ ἰσιδίως τῷ περιεσσιῶν τὰς πόλις τρεφῆς ἵκειν, ἀπίλισιν. *Quam in sententiam concessisse videtur etiam Vir longè omnium doctissimus, Phileleutherus Lipsiensis, in epistolâ quâdam sermone Anglico conscriptâ ad F. H. pag. 18. In eandem porro sententiam Scriptor Gallicus Rapin, in Comparatione quam instituit Virgilii cum Homero, licet ipse aliter sentiens, Ælianum tamen citat, et ipsum Doctiores adducentem: "Elion pretend que "l'opinion des Sçavans de son temps étoit "qu'Homere n'avoit composé l'Iliade et l'Odyssée que par morceaux, sans unité de dessein," &c.*

Verùm neque *Ælianus*, cujus verba jam suprâ adduxi, quicquam ejusmodi asserit; et

A

δὲ γενομένου, καὶ πολλῶν, ὡς εἰκὸς, διαφθειρομένων, ἐκκλησίαν Ἀχιλλεὺς συνήγαγε. Κάλχαντος δὲ διασαφήςαντος τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, καὶ κελεύσαντος Ἀχιλλεῶς, ἐξιλάσκεισθαι τὸν θεόν, Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς διηέχθη πρὸς τὸν Ἀχιλλεῖα, καὶ αὐτοῦ τὸ γέρας ἀπίσπασε, τὴν Βρισηίδα. Ὅ δὲ ὀργίζεται τοῖς Ἑλλήσι. Θέτις δὲ, τοῦ υἱοῦ δεηθέντος, εἰς Ὀλυμπον ἀνελθοῦσα, ἤτήσατο παρὰ τοῦ Διὸς, ὅπως τοῦς Τρῶας ἐπικρατιστέρους τῶν Ἑλλήνων ποιήσῃ. Ἦρα δὲ γνοῦσα τοῦτο, διηέχθη πρὸς τὸν Δία, ἕως αὐτοῦς διέλυσεν Ἥφαιστος, οἰνοχοήσας ἐν ἐκπάματι χρυσῶ· οἱ δὲ, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας εὐωχῆθentes. εἰς ὕπνον τρέπονται.

res ipsa vehementer reclamat. Nam in utroque Poemate, à capite ad calcem, tam sunt apta et connexa omnia; in *Odysseâ*, adeò una ubique est et perpetua narratio; in *Iliade*, singulis in libris, singulis ferè in paginis, quæcunque pugnetur pugna, quæcunque res narretur, tam singulari tamen artificio interseritur et ubique spectatur *Achilles*; ut planè nullo modo fieri possit, quin uno con-

silio totum conscriptum fuerit Poema. Ἐμὲν τι σώμα, ut rectè *Eustathius*, συνεχῆς διόλου καὶ εὐάμοστον, ἢ τῆς Ἰλιάδος ποιήσις. Itaque cantilenas istas, non ab *Homero* sparsim et singulatim conscriptas, sed ex *Homeri* Poematis olim excerptas, et (ut loquitur *Pausanias*) δισπασμένης, primus in unum doctè recollegit, et sic, ut nunc habemus, disposuit *Pisistratus*.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Α΄.

Ἐπιγραφαί.

Λοιμὸς καὶ Μῆνις.

Ἄλλως.

Ἄλφα, λιτάς Χρύσου, λοιμὸν στρατοῦ, ἔχθος ἀνάκτων.

ΜΗΝΙΝ ἄειδε, Θεὰ, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Οὐλομένην, ἣ μῦρ' Ἀχαιοῖς ἄλγ' ἔθηκε·

GRAM came, Dea, Pelidae Achillis
Perniciosam, quae plurimos Achivis dolores fecit;

Ver. 1. ΜΗΝΙΝ, &c.] Rectè *Homerum* laudant Veteres, quod non ab ipsis Belli initiis Poema suum exordiat, sed statim in medias res Auditorem suum rapiat, et quæ præcesserint, aptis deinceps locis intertextat. Ἦδῃ καὶ ταύτῃ Διοσκίδειος ἀν φανίῃ "Ὀμηρος παρὰ τοὺς ἄλλους, τῷ μὲν τὸν πόλεμον, καί σις ἔχοντα ἀρχὴν καὶ τέλος, ἐπιχρῆσαι ποιῆν ὄλον—ῦν δ' ἐν μίρος ἀπολαβῶν, ἐπισοδείοις κίχρηται αὐτῶν πολλοῖς. *Arist. Poetic. c. 25.* Αὕτη γὰρ ἀρετὴ ποιήσεως, τὸ ἀπὸ τῶν μίσων ἀξασθαι, προῖοντα δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν διηγῆσθαι κατὰ μίρος *Schol.* Similiter *Horatius*:

Nec sic incipies; ———

"Fortunam Priami cantabo, et nobile
"Bellum."

Quanto rectius Hic, qui nil molitur in-
eptè? ———

Nec gemino bellum Trojanum orditur ab
ovo:

Semper ad eventum festinat; et in medias
res,

Non secus ac notas, auditorem rapit.—

De Arte Poet.

Hoc porro est, quod ait *Cicero de Oratore*:

"Principia verecunda, non elatis intensa
"verbis." Et *Quintilianus*: "Age verò

"nonne in utriusque sui operis ingressu
"paucissimis versibus legem Proæmiorum

"non dico servavit [*Homerus*], sed consti-
"tuit?" l. 10. c. 1.

Ibid.—Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.] *Plutarchus* de hoc versu: "Ὀμηρος δὲ (inquit) τὸν πρώτον οὐ δινήχθη τῶν στίχων "ἄμιτρον" ἱερίων τασούτων περιῆν αὐτῷ φρονήματος εἰς τὰ λοιπὰ διὰ τὴν δύναμιν. *Lib. de Profect. Virtut. sentiend.* De voce, Ἀχιλῆος, cum simplici λ, nescio equidem an sit hic locutus *Plutarchus*. Quam enim de voce, Πηληϊάδεω, litem moverunt Recentiores; id verò planè erat, notum (quod aiunt) in scirpo querere. Quid enim *usitatius*, quam vocales istas εω in unam pronuntiando contrahi? Fuerint tamen, teste *Eustathio*, qui in hoc vocabulo literas εα in unam brevem contraherent: Quàm absurdè! Alii vocales ηι in unam longam coegerunt: Sed et hoc ipsum minùs scitè. Homo verè doctus, *Joach. Camerarius*: "In hoc versu (inquit) "in dimensione numerorum, ηι in Πηληϊά-
"δεω, unà syllabà, ut diphthongus impro-
"pria esse videatur, pronuntiabimus." Vidit tamen et ipse postea, quod erat utique manifestissimum; ex analogià *usitatissimà*, quæ vox scribi solita est Πηληϊάδεω, cam enuntiare scilicet Πηληϊάδω.

Ver. 2. Οὐλομένην.] Exhibet *Heroem* suum Poeta, non qualis esse debuerit, sed quale famà accepisset.

Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν
 Ἑρώων, αὐτοὺς δ' ἐλώρια τεύχε κύνεσσιν,
 Οἰωνοῖσι τε πᾶσι· (Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή·)
 Ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
 Ἀτρεΐδης τε, ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.

5

Multasque fortes animas orco praematurè misit
 Heroum, ipsosque praedam-discerpendam fecit canibus,
 Alitibusque omnibus: Jovis autem perficiebatur consilium:
 Ex quo utique primùm disjuncti sunt litigantes
 Atridesque, rex virorum, et nobilis Achilles.

5

Οὐ γὰρ τι γλυκύθυμος ἀνήρ ἦν, οὐδ' ἀγανόφρων,
 Ἄλλὰ μαλ' ἰμμειμαῖος.—Τ', ver. 467.

Erat nimirum Achilles,

Impiger, iracundus, inexorabilis, acer;
 Jura negat sibi nata, nihil non arrogat armis.

Ut planè inepti sint, qui Homero id vitio vertant, quod Achillem non finxerit virtutibus exornatum omnibus, vitium omnibus immunem.

Ibid.—Μοῦρ' Ἀχαιοῖς ἄλγος ἔθηκε.] Nam antè, quàm accessisset Achilles,

Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλῶν Δαρδανίῶν
 Οἴχνησκον· κείνου γὰρ ἰδιύσαν ὄρεμον ἔγχορος.
 E', ver. 789.

Ver. 3. Πολλὰς—ἄϊδι προΐαψεν.] Euripides dixit,

Ψυχὰς δὲ πολλὰς κήρυχθ' ἀπώλεισσι· Androm. v. 611. Virgilius:

—demiserit Orco. Æn. IX. 527.
 —juvenum tot miserit Orco. ibid. 785.
 —multa virum demittit corpora morti.

Æn. X. 662.

Quæ omnia emphasim vocis illius [προΐαψεν, praematurè misit,] minùs attigerunt.

Ver. 4.—αὐτοῖς.] Corpora ipsorum. Sic Palinuri Umbra apud Virgilium;

Nunc ME fluctus habet, versantque in littore venti. Æn. VI. 362.

Ibid.—δ' ἐλώρια.] Alii scribunt δὲ ἐλώρια. Alii, δ' ἰλλώρια. Sed perinde est. Nam in hujusmodi vocabulorum syllabis non mediis facillè fieri potuit (quod et in omnibus linguis interdum usu venit) ut quod scriptum fuerit ἰλλώρια, vulgò tamen pronuntietur ἰλλώρια. Vide ad ver. 51.

Ibid.—κύνεσσιν, Οἰωνοῖσι τε πᾶσι.]

—canibus data præda Latinis,

Alitibusque jaces. Æn. IX. 485.

Ver. 5. Οἰωνοῖσι τε πᾶσι.] Ὁ Ζηνόδοτος, (inquit Athenæus, lib. 1. c. 10.) ἰν τῇ κατ' αὐτὸν ἰκθόσμι, γράφει, "Οἰωνοῖσι τε Δαῖτα." ἀγνοῶν ταύτης τῆς φωνῆς δύναμιν, nempe Δαῖτα de Alitibus dici non posse.

Ibid.—Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.]

—nam sæva Jovis sic numina poscunt.

Æn. IX. 901.

Disputat Plutarchus, utrum Poeta τὸν θεὸν αὐτὸν hic dicat, an τὴν ἰμαρμίνην. Lib. de au-

diendis Poetis; iterumque in lib. de Stoicorum repugnantiis. Sed nihil opus. Non enim hic philosophatur Homerus: Sed hoc tantum ait; Mala et plura multò et majora, quàm prævideri potuerint, ex hæc Imperatorum contentione orta.

Ver. 6. Ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα.] Conjicit Poppius, proœmium in præcedenti voce, βουλῆ, desinere; istasque ἔξ οὗ δὴ, interrogationem intelligi posse. Ἐξ οὗ δὴ—διαστήτην Ἀτρεΐδης—καὶ—Ἀχιλλεύς; "Unde est orta inter Atridem et Achillem contentio?" Verùm ut pronomen istud, οὗ, interrogativè accipiatur; et ut de Atride non antè memorato inferatur istiusmodi quæstio; id verò nullo modo fert aut lingua Græca, aut Sententiæ ipsius ratio.

Alii igitur istud, ἔξ οὗ δὴ, rectè accipientes, "ex quo tempore;" proœmium autem nihilominus in voce præcedenti, βουλῆ, desinere existimantes; verba hæc, ἔξ οὗ δὴ, cum sequentibus, τῆς τ' ἄε σφῶς, connexa voluerunt. Ut adeò sententiæ sit: "Ex quo orta est inter Atridem et Achillem contentio, quisnam eos, ut contendere, commisit?" Verùm neque hoc ferri potest. Nam neque particula, δὴ, istà ratione, rectè se habet; et voculæ, τ' ἄε, in mediâ sententiâ, pessimè erunt insertæ; et repetitio ista, [quum CONTENDERENT, quisnam eos ut CONTENDERENT commisit?] invenusta est valdè, et importuna.

Itaque Proœmium omninò non in voce βουλῆ, sed in voce, Ἀχιλλεύς, tandem, versu septimo desinit. Et à verbis, τῆς τ' ἄε σφῶς, rectè inchoatur nova periodus. Et illud, ἔξ οὗ δὴ, non cum sequentibus, sed cum præcedentibus, aptè est connexum. "Dic, Musa, iram Achillis; quæ Achivis dolores sexcentos intulit, ex quo utique ei cum Agamemnone intercesserat contentio."

Malè igitur hic scriptor Gallicus, Rapin, in Comparatione quam instituit Virgillii cum Homero. "Il seroit difficile de dire où finit cette Invocation.—Elle se confond avec la narration, quand on y regarde de près." Nempe, ex linguæ Græcæ inscitiâ orta est hæc omnis ambiguitas. De prosodiâ vocis ἐρίσαντε, vide infra, ver. 140.

Τίς τ' ἄρ' σφῶς Δεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι ;
 Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός· ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθείς
 Νούσον ἀνὰ στρατὸν ἄρσεε κακὴν ὀλέκοιτο δὲ λαοί· 10
 Οὔνεκα τὸν Χρῦσῆν ἠτίμησ' ἀρητῆρα
 Ἀτρεΐδης· ὁ γὰρ ἦλλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 Λυσόμενός τε Δυγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
 Στίμματα ἔχων ἐν χερσὶν ἐκῆτόλου Ἀπόλλωνος,
 Χρυσίῳ ἀνὰ σκήπτρῳ· καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς, 15
 Ἀτρεΐδα δὲ μάλιστα, δῶν κοσμήτορες λαῶν
 Ἀτρεΐδαί τε, καὶ ἄλλοι εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,

Et quisnam igitur eos Deorum, contentione commisit, ut pugnarent ?

Latoniae et Jovis filius: Hic enim regi iratus

Morbum per exercitum excitavit pestiferum: peribant autem populi: 10

Quoniam Chrysen contumeliā affecerat sacerdotem

Atrides: hic enim venerat celeres ad naves Achivorum,

Redempturusque filiam, ferensque infinitum pretium-liberationis,

Infulam habens in manibus longe-jaculantis Apollinis,

Aureo cum sceptro; et supplex-oravit omnes Achivos, 15

Atridas verò imprimis, duos duces populorum:

“Atridaeque, et alii bene-oreati Achivi,

Ver. 8. Τίς τ' ἄρ' σφῶς Δεῶν.]

— Quo numine lesso,

Quidve dolens — *Æn.* I, 12.

Ver. 11.—*Ἀρητῆρα.*] De hâc voce *Aristoteles*: Πιστοποιμῆναι δὲ (inquit) ἴστιν, ὁ ὅλας μὴ καλοῦμενον ὑπὸ τίνων, αὐτὸς τίεται ὁ ποιητῆς· δοκί γὰρ ἵνα ἴναι τοιαῦτα· ὄσον, τὸν ἰσθία, “*ἀρητῆρα.*” De *Poetic.* c. 21.

Ver. 13. Λυσόμενός τε Δυγατρα.] Vide infra, ver. 366, &c.

Ver. 14. Στίματα ἔχων ἐν χερσίν.]

Præferimus manibus vittas ac verba precantum. *Æn.* VII, 237.

Velati ramis oleæ, veniamque rogantes. *Æn.* XI, 101.

Vir doctissimus *H. Stephanus* (qui secuti sunt Recentiores) primus contendit scribendum hic omnino *στήμα* τ' numero singulari; tum quòd infra, ver. 28. legatur *στήμα* Διὸς; tum quòd *seriem orationis omnino copulativam particulam postulare* existimaret. Sed fallitur Vir eruditus. Nam quòd postea usurpetur *στήμα*, hoc planè nihil est; cum et in Græco sermone et Latino plurima sint istiusmodi vocabula, quæ sive numero singulari cfferas, sive plurali, perinde erit. Utique *velamina, sorta, vitta, et similia*; idem sonare possunt, ac *velamen, sertum, vitta*. Quippe ex vittis *vitta*, ex sertis *sertum*, ex velaminibus constat *velamen*. Quin et illud ipsum Agamemnonis *στήμα* Διὸς, versum eum ipsum 28° *παρὰφράζων* Plato, τὰ τοῦ Διὸς *στήματα* nuncupat. De *Republ.* lib. 3. p. 393. Editi. *Serrani*. Quòd autem *seriem orationis omnino hic particulam copulativam (τι) postulare* existimet, in eo verò

multò etiam graviùs errat Vir eruditus. Non enim *trimembris* est sententia, sed *bimembris* tantum. Non utique et redempturus filiam, et pretium maximum ferens, et coronam habens in manibus venerat Chryses. Sed hoc ait Poeta; redempturumque sibi filiam, idque maximo pretio facturum venisse Chrysen, coronam in manibus habentem. Vide hæc de re *Acta Eruditorum Lipsiens. ad Mens. Febr.* 1712.

Ver. 15. Χρυσίῳ ἀνὰ σκήπτρῳ.] Præpositivonis, ἀνὰ, ea (ni fallor) hic vis est, ut dicatur Chryses sceptro, quod in manibus gestabat, coronam indidisse. Cæterum quod scriptum est *Χρυσίῳ*, enuntiabatur *Χρυσῶ*, quomodo et scribi quoque deinceps cæptum est. Vide infra ad β', 811.

Ibid.—καὶ ἐλίσσετο—“*Ἀτρεΐδαί τε, &c.*” Quantum in eo sit artificium, quod Poeta alienam plerumque induat personam, et ex suâ ipsius personâ parciùs loquatur; notat *Aristoteles, de Poetic.* c. 24. “*Ὅμηρος δὲ ἄλλα τι πολλὰ ἀξίως ἰστανίσει, καὶ δὴ καὶ ὅτι μόνος τῶν ποιητῶν οὐκ ἀγνοεῖ ὁ διὸ ποιεῖν αὐτόν. Αὐτὸν γὰρ διὸ τὸν ποιητὴν ἐλάχιστα λίγην. Οὐ γὰρ ἴσται κατὰ ταῦτα μιμητής. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι, αὐτοὶ μὲν διὸ ὅλον ἀγωνίζονται.—Οὐ δὲ ἐλίγα φρονημασίμους, εἰδὲς εἰσάγει ἄνδρα ἢ γυναῖκα, ἢ ἄλλο τι ἦθος· καὶ εἰδὲν ἄνθρωπος, ἀλλ' ἔχον ἦθος. Verum istud, de Homericâ ratione Poeseos in universum. De hæc Chrysaë oratione, totâque hoc in loco τῇ διὰ μιμήσεως διηγήσει, ut vocat Plato, quàm sit pulchra et ornata; vide *Plat. de Republ.* lib. 5. Item *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, cap. 20.*

Ver. 17. Ἀτρεΐδαί τε καὶ ἄλλοι—“*Τμὴν μὲν, &c.*” “*Quàm breviter,*” (inquit *Camerarius,*)

Ἵρμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν, ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἐπίσθαι·
Παῖδα δέ μοι λύσαιτε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθε,
Ἀζόμενοι Διὸς υἱὸν ἐκηβόλον Ἀπόλλωνα.

20

Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοί,
Αἰδεῖσθαί τ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
Ἄλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦνδανε θυμῷ·

“ Vobis quidem dii dent, coelestes domos habitantes,

“ Excindere Priami urbem, feliciterque domum reverti.

“ Filiam autem mihi liberate dilectam, et pretium-liberationis accipite,

20

“ Reveriti Jovis filium longe-jaculantem Apollinem.

Tunc alii quidem omnes comprobârunt Achivi,

Reverendumque esse sacerdotem, et splendidum accipiendum pretium :

At non Atridae Agamemnoni placuit animo ;

“ quàm artificiosè benevolentiam captat !”
Immò verò quàm breviter, quinis versibus, *Imperatores* binos, exercitum universon, *blandiloquentiâ*, religione, lucro, terrore, commovet !

Ver. 18. Ἵρμῖν μὲν θεοῖς.] Pronuntiabatur contractè, Ἵρμῖν μὲν θεοῖς. Id quod omnibus in linguis interdum usu venit. Sic apud Sophoclem :

Ἄγοντ' ἀπαρχὰς θεοῖσι τοῖς ἐγχωρείοις. *Trachin.* 186. Vide infra ad β', 268 et 811.

Ver. 19.—πόλιν, εὖ.] Quâ ratione, πόλιν, syllabam hîc posteriorem producat, vide infra ad ver. 51.

Ver. 20. Παῖδα δέ μοι.] Scribunt viri quidam docti, non inficetè, Παῖδα δ' ἱμοί. Ut sit imò emphaticum scilicet, et referatur ad Ἵρμῖν quod præcesserat. Vide *Bibliothèque Choisie*, Tom. XI. p. 351. et, *Acta Eruditorum Lipsiens.* ad Mens. Febr. 1712.

Ibid.—λύσαιτε φίλην.] Scriptum est in plerisque, λύσαιτε. Quod omninò ferri non potest. Nam, λύσαιτε, secundam necessariò corripit. Neque id ullo modo sanari potest. Quam enim Poeticam appellat licentiam, ea verò in *hujusmodi* syllabis mediis, ex quibus *Temporum* pendet *Casuumve* Analogia, planè est nulla. Utique, hæc siqua esset, perisset omnis *Prosodia*. Quod igitur ait vir doctissimus *Phil. Labbe*, *Prosod.* p. 42. “λύσαιτε, *Iliad.* α, 20. *singulare est.*” tantundem est, si dixisset, *corruptum est*. Alii igitur legerunt, λύσαι τε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δίχισθαι. Verùm hæc cum sequente, Ἀζόμενοι, minùs rectè conveniunt.

Phil. Labbe, *Thesaur. Prosod.* p. 113. coniecit legendum, λύσαισθε. Atque ita quidem fidenter edidit *Barnesius*, istamque lectionem confirmari existimat, ex ver. 15. *λυσόμενος* τὴν θύγατρα. Sed non animadvertit, (id quod rectè notavit Auctor quidam eruditissimus, in *Actis Erudit.* *Lipsiens.* ad Mens. Febr. 1712.) verbum hoc apud *Homerum* in voce mediâ de eo so-

lere usurpari, qui dato pretio redimit captivos ; in activâ autem de eo, qui pretio accepto reddit redemptos. De eo qui redimit captivos, ver. 15 et 572. hujus libri: *λυσόμενος* τὴν θύγατρα. Item α, 502. *λυσόμενος* παρὰ σῖο. Et *ibid.* ver. 175. *λύσασθαι* σ' ἐκίλιυσι. De eo autem qui reddit redemptos, ver. 29. hujus libri: τὴν δ' ἱγῶ οὐ λύσω. Item α, 137. Ἄλλ' ἄγε δὴ λύσον. Et *ibid.* 561. *νείω* δὲ καὶ αὐτὸς Ἐκτορά τει λύσαι.

Quod addit *Barnesius*, λύσαισθε bene congruere cum sequente *δίχισθε*, id verò nihili est. Nam *δίχομαι* activam vocem non habet. Et in loco illo jam citato, (α, 137.) ubi utrumque horum Verborum itidem in eodem versu usurpat Poeta, (Ἄλλ' ἄγε δὴ λύσον, νεκροὶ δὲ δίχαι ἄποινα,) non utique λύσαι dixit, sed λύσον.

Denique ; cùm ex eo portò, λύσαισθε scribendum colligat Vir eruditus, quòd “MS. “*Barocc. Oxon.* παραφραζῆσι, *λυτρώσασθε*,” et hoc quoque nullius est momenti. Nam analogia illa quâ is, qui filiam redemptam accipit, eam λύσασθαι dicitur ; qui autem dimittit, λύσαι ; ex ipso petita est *Homero*. Quid in aliis vocabulis *Recentiores* fecerint *Scriptores*, parùm refert.

Itaque ea demum vera et certissima est Lectio, quam exhibent *Scholîa Moschopuli* edita à *Scherpzealio* ; quamque *Lipsiensis* vir doctus suprâ citatus ex iisdem *Scholîis MSS.* antè citaverat. *Λύσαιτε* (inquit iste *Scholîastes*) ἀντὶ τοῦ λύσαιτε τὸ δὲ ἑκτικόν, ἀντὶ τοῦ προσπακτικῷ. Legebatur igitur ille, in textu suo *Homericò*, λύσαιτε, sive λύσαιτε. Quod et optimè congruit cum præcedente, *δεῖτε*.

Ver. 22.—πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοί.]

—unoque omnes eadem ore fremebant.

Æn. XI, 152.

Ver. 24.—Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦνδαν θυμῷ.] Legendum conjicit *Dna Dacier*, Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονος ἦνδαν θυμῷ. Minùs

'Αλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·	25
Μή σε, γέρον, κοίλησιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κίχρῳ,	
'Η νῦν δὴ θύοντ', ἢ ὕστερον αὐτὶς ἰόντα,	
Μή νύ τοι οὐ χρεαίσμῃ σκῆπτρον, καὶ στέμμα θεοῖο.	
Τῆν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρὶν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν,	
'Ημετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ, ἐν Ἀργεῖ, τηλόθι πάτρης,	30
'Ιστὸν ἐποιοχόμενῃ, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντίωσαν·	
'Αλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε· σαώτερος ὡς κε νέηαι.	
"Ὡς ἔφατ'· ἔδδειςεν δ' ὁ γέρον, καὶ ἐπέθετο μῦθον·	
Βῆ δ' ἀκίων παρὰ Δίνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,	
Πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κίων ἡρᾶθ' ὁ γεραίος	35
'Απόλλωνι ἀνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε Λητώ·	
Κλυθὶ μιν, Ἀργυρότοξ, ὃς Χρῦσῃν ἀμφιέβηκας,	

Sed contumeliosè dimisit, minacemque sermonem addidit :	25
" Nè te, senex, cavas ego apud naves offendam,	
" Vel nunc commorantem, vel posthac reversum ;	
" Nè forte tibi non prosit sceptrum et infula Dei.	
" Hanc autem ego non liberabo, antequam ipsam et senectus invadat,	
" Nostrâ in domo, Argis, procul à patriâ suâ,	30
" Telam percurrentem, et meum lectum participantem.	
" Verùm abi, nè me irrites ; salvus ut redeas.	
Sic dixit : timuit autem senex, et paruit mandato ;	
Ibatque tacitus juxta littus multum-strepentis maris,	
Et multum deinde seorsùm iens precabatur senex	35
Apollinem regem, quem pulchricoma peperit Latona :	
" Audi me, splendidum-arcum-gerens, qui Chrysen tueris,	

rectè. Nam alibi priore loquendi modo utitur Poeta, *Lib. O'*, ver. 674.—*Αἴαντι μεγαλήτορι ἦδαισι θυμῷ.* Et, quamvis altera illa loquendi ratio usurpari queat, ut *Odys. κ'*, 573. elegantius tamen dicitur, *alicui animo placere*, quàm, *alicujus animo placere*. Porro, quod nonnulli hic, *θυμῷ*, "*præ iud.*" vertant ; id mihi minùs græcè dictum videtur.

Ver. 25.—*κακῶς ἀφίει.*] *Τουτίστω, ἀγχιῶς καὶ αὐθάδως καὶ παρὰ τὸ προσῆκεν.* *Plutarch. de audiend. Poetis.*

Ver. 29. *Τῆν δ' ἐγὼ οὐ λύσω.*] Nonnulli legendum existimant, *τῆν δ' ἐγὼ οὐ λύσω.* Quod *præfractius* quiddam sonat, (omissâ particulâ, *autem;*) et irato non prorsus disconvenit. Rectius tamen, ut opinor, scribitur, *τῆν δ' ἐγὼ*.

Ver. 51. *'Ιστὸν ἐποιοχόμενῃ*]

Arguto tenues percurrens pectine telas.

Æn. VII. 14.

Ibid.—*καὶ ἐμὸν λέχος ἀντίωσαν.*] *Vide ver. 112. 113. &c.*

Ver. 54. *Βῆ δ' ἀκίων παρὰ Δίνα.*] Rectè hic observârunt rei poeticæ studiosi, *Chrysa* dolorem silentio aptius et vehementius, quàm ullo sermone fieri potuerit, expressum. Quin et ipsam in hoc versu dispositionem numerorum, cogitatione defixum quodammodo depingere.

Ver. 57.—*ἀμφιέβηκας.*] *Tempus* hoc non est, ut vulgò vocant Grammatici, *præteritum perfectum*, sed *præsens perfectum* : " *Qui tueris, qui circumstas, qui circumdatus es.*" Quod ut clariùs et distinctius intelligatur, notandum est *Tempus* esse omne divisum in partes Tres ; *præteritum, præsens, et futurum.* Quorum unumquodque porro dupliciter intelligi potest, pro eo ut de re *perfectâ* sermo sit, aut de *imperfectâ*. Itaque *Tempora* in omni Verbo, *primaria* et *derivativa*, sunt Sex. Exempli causâ :

Tempus <i>præteritum</i>	{	rei <i>imperfectæ</i> .	{	abibat. HE WAS GOING. <i>Il s'en alloit.</i>
			{	cœnabat. HE WAS AT SUPPER. <i>Il étoit à souper.</i>
			{	ædificabatur. IT WAS IN BUILDING. <i>On bâtissoit.</i>
	{	rei <i>perfectæ</i> .	{	abierat. HE WAS GONE. <i>Il s'en étoit allé.</i>
			{	cœnaverat. HE HAD SUPPED. <i>Il avoit soupiré.</i>
			{	ædificatum erat. IT WAS BUILT. <i>On avoit bâti.</i>

Κίλλαν τε Ζαθέην, Τενέδοίό τε ἴφι ἀνάσσεις,

“ Cillanque eximiam, Tenedoque fortiter imperas,

Tempus Præsens	rei imperfectæ.	{	abit. HE IS GOING. <i>Il s' en va.</i>
			cœnat. HE IS AT SUPPER. <i>Il est à souper.</i>
			ædificatur. IT IS IN BUILDING. <i>On bâtit.</i>
	rei perfectæ.	{	abiit. HE IS GONE. <i>Il s' en est allé.</i>
			cœnavit. HE HAS SUPT. <i>Il a soupé.</i>
			ædificatum est. IT IS BUILT. <i>On a bâti.</i>
Tempus Futurum	rei imperfectæ.	{	abit. HE WILL BE GOING. <i>Il s' en ira.</i>
			cœnabit. HE WILL BE AT SUPPER. <i>Il sera à souper.</i>
			ædificabitur. IT WILL BE IN BUILDING. <i>On bâtitra.</i>
	rei perfectæ.	{	abierit. HE WILL BE GONE. <i>Il s' en sera allé.</i>
			cœnaverit. HE WILL HAVE SUPT. <i>Il aura soupé</i>
			ædificatum erit. IT WILL BE BUILT. <i>On aura bâti.</i>

Ex hæc Temporum *primariorum* verâ et secundum rerum naturam dispositione, observare est;

Imo. Vocabula ista, “ædificatum est, cœnavit, abiit, periiit, ἀμφιῴηκιν,” et similia, tam Præsens exhibere tempus rei perfectæ; quàm illa, “ædificatur, cœnat, abit, perit, ἀμφιβαίνει,” et similia, Præsens exhibent tempus rei imperfectæ. Quod cum plerosque Grammaticorum fugerit; hinc viros etiam non ineruditos sæpe in fraudem inductos, ut vel mendum aliquod, vel enallagen nescio quam, (quæ Grammaticam omnem penitus evertit,) vel necessitatem quandam metri, (quæ apud principes Poetas nequaquam hujusmodi est,) ibi suspicarentur, ubi Temporum ratio rectè atque etiam optimè jam constaret. Exempli causâ: In eo, quod est apud Virgilium, *Æn.* II, 12, “*Quantquam animus meminisse horret, luctuque refugit;* [et similiter *Æn.* X, 726.] rectè constat Temporum ratio; quoniam is qui animum refugisse dicat, tam de præsentis tempore loquitur, quàm qui refugere dixerit: Eodem modo ac qui, “perii,” dicat; quod apud Anglos effertur, “*I AM UNDONE;*” æquè rem præsentem dicat, ac qui dixerit, “*pereo, I AM PERISHING.*” Id quod non animadvertens Vir doctus Rad. Wintertonus, *Notis in Hesiodi Theogon. ver.* 815. Enallagen, quam excogitârunt alii, rectè quidem rejicit; ipse tamen, quod pejus est, Virgilium τεχνικῶς per Systolen metri, in ultimo pede, et in voce utique trisyllabâ, deficiente tempore, timorem expressisse fingit. Simili errore, de eo quod est apud Ovidium, *Metam.* V, 677. Pieridum in Picas metamorphosin referentem, (*Nunc quoque in alitibus facundia prisca remansit;*) “*Scribe*” (inquit nuperus Auctor non inductus) “*TUNC quod*—.” *Si enim relineas Nunc; dicendum est, remanet, non remansit.*” Malo admodum augurio. Nam

omnino hoc ait Ovidius, etiam nunc iis *inse-disse* atque *infixam esse* antiquam garrulitatem. De Grotii errore simili, vide infra ad §, 434.

2do. Ex hæc naturali Temporum dispositione apparet, quàm malè multârint linguam Romanam vulgares rei Grammaticæ Scriptores, qui Futura ista perfectæ, [“*legero, lectus ero,*” et similia,] quæ sunt æquè *indicativa*, ac Futura illa imperfectæ, [“*legam, legar;*”] è *Modo Indicativo* expunxerunt; et, ineptissimo Solæcismo, istud [“*lectus ero*”] et similia, quæ *Subjunctiva* nullo modo esse possunt, in *Modum Subjunctivum* relegârunt.

3tio. Præter *Sex* ista Tempora *Primaria* et *διαιρετικά*, sunt et alia quædam ex his diversè Composita: Ut videre est in Græcorum *Aoristis* atque *Futuris duplicibus*, et recentiorum linguarum *duplicibus* (ut vocant) *præteritis perfectis*; quorum alterum respondet Græcorum *Aoristo*. Quæ quidem tempora vim suam variè sortiuntur, partim ex *præsentibus*, partim ex *præteritis* et *futuris*, interdum etiam ex *Thematis ipsius* naturâ. Quamobrem hæc quidem, neque in *diversis linguis* singula singulis respondent, neque in *ejusdem lingue* Verbis omnibus; et interdum una eademque vox, pro diverso orationis contextu, diversum habet significationem: Non utique promiscuè et ἀλέγως, sed semper certâ quâdam et definitâ ratione. Quæ omnia cum sint intellectu multò, quàm explicatè, facilliora; quæque cujusque vocabuli præfinitò vis sit, sæpè admodum difficile sit dictu; diligenti porrò lectione sunt observanda. Hæc quò pertineant, paucis *exemplis* subiectis, apparebit.

Qui græcè ait, ὧδι ἐληλυθὸς; id ait διωρισμένως, quod latinè dicitur, “*Quoniam huc advenisti:*” Qui autem, ὧδι ἐλθὼν; is id ait ἀορίστως, quod latinè dicitur, “*Cum huc*

Σμινθεῦ εἴποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρρεφα,
 * Ἡ εἰ δὴ ποτέ τοι κατὰ πύονα μηρί' ἔκηα
 * Ταύρων ἢ δ' αἰγῶν, τὸδε μοι κρήνην ἔέλδωρ

40

"Smintheu: si quando tibi venustum templum coronavi,

"Vel si quando tibi pingues coxas cremavi

"Taurorum et caprarum, hoc mihi perforce votum :

40

"adveneris;" tam de futuro quàm præterito. Quod longè aliud est.

Quod apud Sophoclem legitur de Achille;—
 ὅς, μὲν τὰ ζώντων ὄτ' ἦν, Ἡκέ' ἄριστα—perpetuam
 eum habuisse Laudem indicat. Quod si, ἦκός
 ἄριστα, scriptum fuisset; jam utique semel
 tantum, aut sæpius, eum laudatum dixisset.
 Similiter apud Homerum, β', 221. τὸ γὰρ νι-
 κήσις, "His perpetuò solebat convivari."

Quod Latine dicitur, "abit;" (quoniam
 lingua Romana *Aoristis* caret;) æque id sonat,
 quod *διωρισμένως* dicimus, "HE IS GONE,
Il s' en alla;" atque id, quod dicimus *ἀε-
 ρίστως*, "HE WENT AWAY, *Il s' en alla*."

Græcum autem, βίθηκς, horum duorum Tem-
 porum prius solummodò exprimit; (uti videre
 est, *Iliad. α', 37. 451. β', 154. ζ', 355. δ', 90.
 σ', 66. 69. ψ', 481. Odys. 9', 541. μ', 74.*)
 Posterius semper exprimitur voce βιθήκς, ἔθη,
 et similibus: *Iliad. α', 221. ἡ δ' οὐλομένης βι-
 θέκς*. Et σ', 751. Ὀς εἰπῶν, βιθήκς. A-
 liis que innumeris in locis. Quibus in locis
 si, βιθήκς, dixisset; jam non constitisset Tem-
 porum ratio. Simile enim fuisset, ac siquis
Anglicè diceret, "WHEN HE HAD SAID THIS,
 HE IS GONE AWAY;" vel, "AFTER HE HAD
 DONE THIS, HE HAS SUPPED." Quod et aliis
 omnibus in *Verbis* notandum est.

4to. Hinc videre est, *Temporum* in ser-
 monis contextu *rationem* in universum tum
 constare, cum inter se respondeant *Tempora*,
 non quæ *iisdem* fortè *nominibus* sunt à Gram-
 maticis definita, sed quæ apto connexu, et
 appositè ad scribentis mentem expromendam,
 cohæreant. *Exemplis* res clara fiet.

Æquè constabit *Temporum* ratio, sive dic-
 cas, Ὀς εἰπῶν ἀποβαίνω, ἀπίχχισται "Hæc
 "loquutus, abii:" quæ quidem loquendi ra-
 tio ea est, quæ stylo historico rem præteri-
 tam, tanquam præsentem, depingit: "AS
 "SOON AS HE HAD SAID THIS, AWAY HE GOES."
 Sive dicat, Ὀς εἰπῶν ἀπίθω, ἀπήχχιστο
 "Hæc loquutus, abibat:" atque hæc qui-
 dem loquendi ratio, Motum abeuntis expri-
 mit Tardiorem: "AS SOON AS HE HAD SAID
 "THIS, HE BEGAN TO GO AWAY." Sive dicat,
 Ὀς εἰπῶν ἀπίθη, ἀπήθη "Hæc loquutus,
 "abit:" atque hæc loquendi ratio genera-
 lior est; neque Motum abeuntis, tardus sit
 celerve, designat: "AS SOON AS HE HAD SAID
 "THIS, HE WENT AWAY." Sive dicat deni-

que, Ὀς εἰπῶν ἀποβαίνω, ἀπιλλύθη "Hæc
 "loquutus, abierat:" atque hæc quidem lo-
 quendi ratio, Motum abeuntis exprimit Ce-
 lererrimum: "AS SOON AS HE HAD SAID THIS,
 "HE WAS GONE."

Porro, quoniam *Tempus* illud *præsens* per-
 fectum, ["occisus est," "constitutum est," et
 similia,] semper vim aliquam necessariò ha-
 bet mutam ex *præterito*: ut adeò quicquid
 jam factum sit, necessariò indicet id, quod
ficbat, utique *jam esse præteritum*; et quic-
 quid unquam factum fuerit, exinde necessa-
 riò efficiatur, ut illud jam sit utique factum:
 Ideo perinde est, sive de *Eo* qui *hoc ipso* tem-
 poris momento interierit, sive de *Eo* qui ante
 mille annos perierit, "interfectus est," dicas.

Similiter: Quod ait *Cicero* de temporibus
 præteritis, "CONSTITUTUM EST" Le-
 gibus, ut *liceret*;" aequè de præsentè dici
 potuit, "CONSTITUTUM EST" Legibus,
 "ut *liccat*."

Quod ait *Terentius*: "Nisi me lactasses
 "amantem, et vanà spe produceres;" non
 metri causâ dictum, sed re ipsâ multò ampli-
 us est, quam si dixisset, "produzisses." In-
 dicat enim se non modò vanâ spe *productum*
 fuisse, sed et etiamnum *produci*.

Quod itidem *Horatius*: "Parturiunt Mon-
 "tes, nascetur ridiculus mus;" non utique
 versus gratiâ dictum est; sed *ideò*, nè non
 constaret *Temporum* ratio. Quod enim *par-
 turit*; eo ipso, quòd parturiant, *futurum est*
 utique ut pariat.

In eo denique, quod apud *Virgiliùm* legi-
 tur: "Illa vel intactæ segetis per summa vo-
 "laret Gramina, nec teneras cursu læsisset
 "aristas;" optimè constat *temporum* ratio:
 Quia perinde est, sive illam tum, quum gram-
 mina *pervolaret*, quas *percurreret* aristas non
 lædere dicas; sive, quas *percurrisset* intèrea,
 non læsisse.

Ver. 39.—εἴποτί τοι χαρίεντ'.]

Siqua tuis unquam pro me pater Hyr-
 tacus aris

Dona tulit.— *Æn. IX, 406.*

—colui vestros si semper honores.

Æn. XII, 778.

Ver. 40.—πίονα μηρί' ἔκηα.]

—ἰὼ ἰνὶ πύονι κῆρ', β', 549.

—Pinguës aras. *Æn. IV, 62.*

Pinguës—ara Dianæ. *Æn. VII, 764.*

Τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.

“Ὡς ἔφατ’ εὐχόμενος τοῦ δ’ ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·

Βῆ δὲ κατ’ οὐλύμποιο καρῆνων χαόμενος κῆρ,

Τόξ’ ἄμοισιν ἔχων, ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην·

45

Ἐκλαγξαν δ’ ἄρ’ οἴστοι ἐπ’ ἄμων χωρόμενοι,

Αὐτοῦ κινήθεντος· ὁ δ’ ἦε νυκτὶ ἑοικώς·

Ἔζετ’ ἐπειτ’ ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ’ ἰὸν ἔηκε·

Δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ’ ἀργυρέοιο βιοῖο.

Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπώχετο, καὶ κύνας ἀργούς·

50

Αὐτὰρ ἐπειτ’ αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφίεις,

“ Pendant-poenas Danaï ob meas lachrymas tuis sagittis !

Sic dixit orans : cum autem audivit Phoebus Apollo :

Descenditque ex coeli verticibus iratus animo,

Arcum humeris gestans, et undique tectam pharetram :

45

Clangorem autem dederunt sagittae in humeris irati,

Ipso moto : ipse verò ibat nocti similis ;

Sedit deinde seorsum à navibus, et sagittam emisit :

Terribilis autem clangor edebatur splendidi arcūs.

Mulos quidem primùm inebat, et canes veloces :

50

Sed postea ipsi [hominibus] sagittam mortiferam immittens,

Ver. 45. “Ὡς ἔφατ’ εὐχόμενος· τοῦ δ’ ἔκλυε.]

Dixit : operumque Dei non cassa in vota
vocatit. *Æn.* XII, 780.

Ibid.—Φοῖβος Ἀπόλλων.] Ἐπίθετα οἰκείως
καὶ προσφώνως τοῖς ὑποκειμένοις ἡμερομῆνα, δύ-
ναμιν ἴσῃν ἔχει τοῖς κυρίοις ὀνόμασιν ὥστερ τῶν
θεῶν ἐκάστῳ ἴδιαν τινα προσηγοῦσαν προστίθησι
τὸν Δία, μητίητην καὶ ὑψιθερμίτην καὶ τὸν Ἥλιον,
ὄπιρωνα καὶ τὸν Ἀπόλλωνα, Φοῖβον καλῶν. *Dio-
nyss. Halic.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, c. 6.
Sic cum Apollinem ἐκάλερον et ἐκῆβλεον et χερ-
σάροον et ἀφάρτορα appellat Poeta, appositè ad
naturam rei è *Solis radiis* deductum est Epi-
theton. Vide infra ad ver. 75. et 477. et 528.

Ver. 45.—ἀμφηρεφέα τε.] Quà ratione,
ἀμφηρεφέα, syllabam hęc postremam produ-
cat, vide infra ad ver. 51.

Ver. 46.—Ἐκλαγξαν—ἰσ’ ἄμων.]

Tela sonant humeris.—*Æn.* IV, 149.

—pharetramque fugά sēnserē sonantem.

Æn. IX, 660.

Aureus ex humero sonat arcus.—

Æn. XI, 652.

Venustior in eo *Homeri* hęc quam *Virgillii*
elocutio, quod *IRATI* describitur Incessus,
paullò utique inæquabilior.

Ver. 47.—νυκτὶ ἑοικώς.] *Causa* nimirum
pestis, qualis sit, incognitum.

Ver. 48.—μιστὰ δ’ ἰὸν ἔηκε.] Scholiastes ex-
plicat, μιστὰ ταῦτα. Unde interpretum non-
nulli, deinde. Quod est languidius. Ego ita in-
telligendum existimo, ut sit, ἰὸν μιστὰ νῆας ἔηκε

Ver. 49. Δεινὴ δὲ κλαγγή.] Pestis scilicet
ingruentis primus rumor, terribilis.

Ver. 50. Οὐρῆας μὲν πρῶτον.] Ἴσως οὐ τοὺς
ἡμίονους λέγει, ἀλλὰ τοὺς φύλακας. *Aristot. de*
Poetic. c. 25. Malè; Cùm κύνας ἀργούς sta-
tim deinceps addat Poeta.

Ver. 51.—βέλος ἐχεπευκὲς ἐφίεις.] *Al.*
ἀφίεις. Quod perinde est : Ex arcu scilicet
emisit, in populum immisit. Verùm quā ra-
tione vocabulum hoc, βέλος, et similia, syl-
labam posteriorem producant, nè perpetuò di-
cendum sit, semel hęc diligentiùs exponam.

Primò igitur, syllaba producta dicitur, quæ
tempore duplici effertur, ac brevis ; sive quæ
duarum brevium tempus pronuntiando explet.
Itaque ἦ, quoniam valet ei ; et ᾠ, quoniam va-
let oo ; (quod et de α, τ, υ, similiter intelligen-
dum est, ubi naturā sunt longæ, ut in vocibus
δευτέρᾳ, τιμῆ, νικᾶν, ψυχῆ, ἡμῶν, ἄνῳ, στέρ-
νῳ, δαίνῳ, et similibus,) semper necessariò pro-
ducuntur ; nisi quum, propter Vocalem se-
quentem, altera ex componentibus [ut ita di-
cam] Vocalibus elidatur ; adeoque τειχῆ, ex-
empli gratiā, τειχῆς efferatur ; et χερσᾶν, ita
pronuntietur, ac si χερσοῦ scriptum esset.

2. Quemadmodum duplici Vocali, ἦ, ᾠ, α, τ, υ,
sic et duplici itidem Consonante fit syllaba ne-
cessariò longæ ; ut φλιψ, quod est φλιῆς ; et
φλεῖς, quod est φλεῖγς ; et σάρεξ, quod est σάρεξς.

3. Syllaba naturā brevis, ut κός, in Conso-
nantem desinens, sequente aliā Consonante, sive
in eodem vocabulo, sive in alio ; fit itidem, posi-
tione istā, necessariò longæ. Ut, Κόσμος γάρ—

4. Syllaba naturā brevis, in Vocalem brevem
desinens, sequentibus in eadem voce Consonan-
tibus duabus, ut τί-κνον, φιλότι-κτος, ἄτι-κτος,

Βάλλ' αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκρῶν καίοντο θαμειαί.
Ἐννήμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾗχετο κῆλα θεοῖο.

Feribat: perpetuò autem rogi cadaverum ardebant frequentes
Novem dies quidem per exercitum ibant sagittae Dei:

(quæ in oratione solutâ, ut ex Scriptorum Tragicorum et Comicoꝝ Iambi constat, semper corripitur;) in heroico carmine, propter positionem istam, (sicuti in Latinis vocabulis, *tenebræ, volucris*, et similibus,) produci potest.

5. Syllaba naturâ brevis, in *Vocalem brevem* desinens, ut *τι*; *vocabulo proximè sequenti, à duabus Consonantibus* incipiente; propter istam positionem itidem produci potest. Ut,—*Τὰς τι περὶ ἰσσύμνός σιγ.*

6. *Ultima* cujusque versûs syllaba, qualiscunque ea sit naturâ, et à quacunque incipiat versus sequens; non (ut Grammatici loquuntur) *communis*, sed semper necessariò *longa* est; propter *Pausam* istam, quâ, in fine versûs, syllabæ ultimæ pronuntiatio necessariò producitur. Atque hinc (ut id obiter moneam) apparet, quamobrem in solo versu *Anapæstico* syllaba *ultima*, vel *Vocali longâ* vel *Consonantium concursu*, producat necesse sit. Pes nimirum *Anapæstus*, qui à syllabis brevibus incipiens in longam desinit, graviorem in *ultimâ* syllabâ, quam *Pedum* alius quivis, pronuntiandi ictum excipit. Quam ob causam pausa ista, quâ omnis in universon versus finitur, in hoc uno versûs genere minor æquo fuerit, nisi vel ultima syllaba sit etiam aliâs longa, vel sententia ipsa simul cum versu finiatur. Hanc versûs *Anapæstici* proprietatem primus et solus Recentiorum observavit longè omnium Doctissimus *Rich. Bentley*. Videtur tamen hoc non ignorâsse Scholiastes in *Æschylum*; Qui ad versum istum, *Pers.* 591. [ἀρξονται, βασιλῆα'] Τὰ τεῖαυτα πάντα κτητικὰ (inquit) μακρὸν ἔχει τὸ ᾰ. Quod isto in loco notari ab eo non potuit, qui ultimam cujusque versûs syllabam communem crederet.

7. Non modò in fine *Versûs* aut *Sententiæ*, sed etiam in fine *Vocis*, propter *Pausam* quâ vox finitur, syllaba alioqui brevis produci potest. Ut, *βιλὸς ἰχθυεικὸς*.— Quod scilicet ita ferè pronuntiabatur, ac si scriptum fuisset, *be- loss*. Etenim *Græci* plenius et productiori spiritu, quàm *Romani*, syllabas singulas efferebant. Id quod ex eo liquet, quòd *Græci* *Vocales* etiam *breves*, in diversis vocabulis concurrentes, sæpiùs non elidunt; cùm *Romani* non *breves* modò, sed et *longas* semper omnes, et *Consonantem* insuper *m*, et olim *s* quoque eliderint.

8. Fit hoc præcipuè in *Cesurâ*, quia major eo incidit pronuntiationis ictus. Fieri tamen potest etiam *extra Cesuram*, si *Consonans* sit naturâ *durior*, et *duplicari* solita; vel *Vocalis* sequatur *aspirata*. Ut, *Διὶ τὰς οἱ Πρωῖτες*.— Nam,

9. Et propter *Consonantem asperiorem*, quæ quasi duplex efferrî solita sit, syllaba alioqui brevis, etiam non in fine vocis, produci potest. Ut, *Ἄγεις, Ἄγεις, Ἡερολογί*.— Est enim litera *ρ* pronuntiatio asperissima, et facillimè duplicatur: Ut *βίω, ἔρριον*.

10. Et propter *Vocalem Aspiratam* in voce proximâ sequentem, ultima præcedentis produci potest. Spiritus enim *asper* sæpe tanquam *Consonans* pronuntiabatur, vel tanquam *Æolicum Digamma*. Ut,—*φιλι ἐκυρὲ, δινὲς τι*. Legebatur ferè, tanquam si scriptum fuisset, *φιλιρρ ἐκυρὲ δινὲς τι*.

11. Quin et *Diphthongi* quædam, etiam sine spiritu aspero, ferè tanquam *duplices Consonantes* efferebantur. Ut, *Πρὸς οἶκον Πηληῖος*.— Videntur enim *εἶκος, οἶκος*, pronuntiatæ fuisse, *Vicus, Vinus*; unde Latinæ, *Vicus, Vinum*: Et ex *ei*, facta est Latina, *sui*. De ἀβάντος, Πριαμῶν, et similibus, primam producentibus; vide propriis in locis. Et siqua sint adhuc rariùs occurrentia, de his etiam suis in locis dicetur.

12. Quam itaque *Poeticam* vulgò appellant *Licentiam*, ea omnis in hoc uno consistit, (non ut syllabarum quantitates confundantur promiscuè atque ἀλόγως; quod est perabsurdum; sed) ut syllabæ naturâ *breves*, certâ quâdam positione, fiant *productæ*. Non utique hæc quidem omnes, neque omni in positu, sed certâ quâdam ac constanti ratione; sicuti suprâ est expositum. Aliàs enim syllabæ *breves*, et maximè quæ in *Nominibus* sint *Casuum*, in *Verbis* utique *Temporum Personarumque* characteristicæ; (ut ἀμάρτος, λύσσι, ὀνύμην, ζύγνυμι, ὀνύμαι, ζύγνυμαι, κῆρτιν, κείνις, κείνυμαι, μαρτύρομαι, μαρτύρομαι; horumque *Derivata, κῆρσις, κῆρτις, μάρτυρες*, et similia;) *produci* omninò non possunt. Quæ autem syllabæ naturâ sunt *longæ*, in his omnibus *Licentia* apud *Principes Poetas* nunquam prorsùs est ulla. Nam ut *νῆκ, τιμῆ, ψυχῆ, χρῆσις*, horumque *Derivata* et *Composita* omnia; item, ut *ὀνύμι, ζύγνυμι, ὀνύ, ζύγνυ*, et similia; vel ut *κῆρος, κῆρσις, κῆρτιν, κῆρτις, κείνυμαι, μαρτύρομαι, μαρτύρομαι*, et similia, in præsentibus et imperfectis, (vide infrâ ad *ver.* 538.) ut hæc, inquam, et hujusmodi *corripentur*, nullâ unquam licuit *Licentiâ*.

13. Nam quòd apud *Doricos* Scriptoros legamus τὰς αὐτὰς, τὰς ἀνθρωπες, τὰς βουλὰς; et apud Scriptoros tum *Doricos*, tum *Atticos*, κἀλῶς, κἀλούς, et similia; qualia apud *Homericum* nusquam reperiuntur; (vide infrâ ad *β.* *ver.* 45.) hoc utique non *Licentia* est *Poetica*, sed *aliâ* nimirum *linguâ* loqui.

Τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·
 Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
 Κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ρὰ θνήσκοντας ὄρατο.
 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν, ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο,
 Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ἄκυς Ἀχιλλεύς·
 Ἄτρεϊδῆ, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας οἶω
 Ἄψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν·
 Εἰ δὲ ὁμοῦ πόλεμος τε δαμᾶ καὶ λοιμὸς Ἀχαιοῦς.
 Ἄλλ' ἄγε δὴ τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερεῖα,

55

60

Decimo autem ad concionem vocavit populum Achilles ;
 Huic enim in animo posuit Dea candidas-ulas-habens Juno ;
 Curam enim gerebat Danaorum, quia scilicet morientes videbat.
 Hi itaque postquam congregati sunt, in unumque convenerant,
 Inter eos surgens locutus est pedibus velox Achilles :
 " Atride, nunc nos iterum-errantes puto
 " Retrocessuros, si modò mortem effugerimus ;
 " Siquidem simul bellumque domat et pestis Achivos.
 " Verùm age quaeso, aliquem vatem consulamus, vel sacerdotem,

55

60

Ver. 54.—ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς· Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ.] Rectè Scholiastes : Ἀχιλλεύς γὰρ Χείρωνος ἂν μαθητὴς, καὶ τὴν ἱατρικὴν σαφῶς ἐπιστάμενος, — ἐπι, τίνας ἕνεκεν Νίστωρ, ἢ Ὀδυσσεύς, ἢ Μενέλαος, οὐδὲν ἔλαττον τῶν Ἑλλήνων φροντίζοντες, εὐ ζητοῦσι τὸ αἴτιον τῆς νόσου ;

Ver. 55. Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ.] Hic mentem Æneae genitrix pulcherrima misit. Æn. XII, 554.

Ver. 56.—ὅτι ρὰ θνήσκοντας ὄρατο.] Qui istud ρὰ omiserit, vel alio quovis expletivo mutaverit ; sentiet is demùm, Tempori isti imperfecto, ὄρατο, nescio quid ex vocali illà accrevisse diuturnitatis. " Cur hosce" (inquit Quintilianus, l. 9. c. 4. quum vocali illà quodam in loco aptè usus esset Cicero,) " potius quàm hos ?—Rationem fortassè non reddam ; sentiam esse melius.—Ita ut aucto, hoc Animus accipit, plenum sine hac " geminatione non esse." Vide infrà ad β', 158. Sed et istud ρὰ, quoniam deductum est scilicet (non ex ρία, sed) ex ἄρα, vim habet porrò in sententiâ cum eo quod præcessit (συναί νεύων καινοτο θαυμαίαι) connectendâ : " Ὅτι ρὰ (ὅτ' ἄρα) θνήσκοντας ὄρατο, " quoniam " utique morientes videbat." Vide infrà ad ι', 858. et ad ϑ', 558.

Ver. 57.—ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν.] Τοῖς βασιλεῦσι βουλευτήριον ἦν ἐκ τῶν κρατίσταν—καὶ εὐχ, ὡσπερ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, αὐθαδέις καὶ μονοργώμονες ἦσαν αἱ τῶν ἀρχαίων βασιλείων δυναστεῖαι. Dion. Halic. Antiq. Rom. lib. 2. p. 86. Vide infrà ad ver. 258.

Ibid.—Οἱ δ' ἐπὶ οὖν—, Τοῖσι δ'—] II. Stephanus, quem hic secutus est Barnesius : " Scribere (inquit) non dubitem τοῖσιδ' conjunctim, quum significet τῖςτοις, id est, τῖςοἱδ,]

" non τούτοις δὲ." Sed errat, ut opinor, Vir doctissimus. Est enim alterum illud δὲ, repetitio prioris non inelegans. Quomodo et Latine rectè dicitur ; " Cum autem—, tum verò—." Vide infrà ad γ', 200. et ad ϑ', 160.

Ver. 58.—πόδας ἄκυς Ἀχιλλεύς.] Epitheta hujusmodi, ex singulari aliquâ corporis anime dote desumpta, sunt quasi Agnomina personarum propria. Quomobrem ineptiunt plane, qui Achillem tam in concilio quàm in campo πόδας ἄκυν appellatum, vitio vertant Poetæ. Euripides, etiam in Tragediâ, ubi elocutio sermoni propior est, eodem utitur Epitheto :

Ἀπόλιε' ἐκ σοῦ παῖδα τὸν ταχὺν πόδας,

Ἀχιλλεῖα. Andromach. ver. 1256.

Ver. 59. Ἄτρεϊδῆ, νῦν.] Totum hujus et sequentis orationis artificium eleganter et particulatim detexuit Dionys. Halicarn. in libro qui inscribitur Τίχη, c. 9. Ἴδωμεν οὖν πῶς ἐκατέρων λόγου, πῶς ἔχουσι δὲ ἀλλήλων, καὶ πῶς τὸ εὐπρεπὲς ἔχουσι, οἱ μὲν τοῦ Ἀχιλλεύς ἐν βαθύτητι ζητήσεως, οἱ δὲ τοῦ μάντιος ἀσφαλείᾳ πρὸς τῆς ἀποκρίσεως. " Ἄτρεϊδῆ, νῦν ἄμμι," &c. Totus locus lectus est dignissimus.

Ibid.—ἄμμε παλιμπλαγχθέντας.] Si ἄμμε hic, ut plerique arbitrantur, duale sit ; tum hoc ait Achilles, " utrumque nostrum cum " exercitibus," &c. Vide infrà ad ver. 566. Verum ego quidem existimo, quâ analogiâ ex ἡμῖν fit ἄμμι, eadem ex ἡμῖς et ἡμᾶς fieri ἄμμι in plurali. Ut rectè Scholiastes : " Ἄμμι, ἡμᾶς, ἰολικῶς.

Ver. 62.—ἄγε δὴ τινα μάντιν ἐρείομεν,— " ὅς κ' εἴποι, ὅ, τι τίσομεν ἰχάσατο.]

—ad oraculum Ortygiæ Phæbique— ;
 Quem fessis finem rebus ferat, unde laborum Tentare auxilium jubeat. Æn. III, 145.

Ἦ καὶ ὄνειροπόλον, (καὶ γὰρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν')

Ὅς κ' εἴποι, ὅ, τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων'

Εἴ τ' ἄρ' ὄγ' εὐχάλῃς ἐπιμέμφεται, εἴθ' ἑκατόμβης'

65

Αἴ κέν πως ἀργῶν κίσσης αἰγῶν τε τελείων

Βούλεται ἀντιάσας, ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμύναι.

Ἦτοι ὄγ' ὡς εἶπὼν, κατ' ἄρ' ἔξετο τοῖσι δ' ἀνέστη

Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,

Ὅς ἤδη τά τ' ἔόντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρὸ τ' ἔοντα,

70

Καὶ νήεσσ' ἠγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἶσα,

Ἦν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων'

Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν'

" Vel et somniorum-interpretem, (et enim somnium quoque ab Jove est)

" Qui dicat, cur tantopere iratus sit Phoebus Apollo;

" Sive is nos ob vota-non-reddita incusat, sive ob hecatomben:

65

" Si fortè agnorum nidorem caprarumque lectarum

" Vult assecutus, à nobis pestem depellere.

Ille quidem sic locutus resedit: his autem surrexit

Calchas Thestorides, augurum longè optimus,

Qui noverat et praesentia, et futura, et praeterita,

70

Et navibus dux fuerat Achivorum Ilium usque,

Suam propter vaticinandi artem, quam ei dedit Phoebus Apollo:

Qui ipsi cordatus concionatus est, et dixit:

Cæterùm de vi voculae δὴ, vide infrà ad β', 158.

Ver. 63.—καὶ γὰρ τ' ὄναρ.] " Γὰρ τι, pro " γὰρ," (inquit H. Stephanus,) " passim alibi " invenitur." Sed non vocat istud, τί. Nam, καὶ γὰρ τ' ὄναρ, id est, quod latinè dicitur, nam et somnium quoque.

Ver. 64.—εἴποι, ὅ, τι τόσσον.] Ita omninò legendum; ut rectè scriptum est in editione Scherzeseelii cum Scholii Moschopuli. *Al. ὅτι τόσσον.*

Ver. 66. Αἴ κίν τας.] Turpissimè hæc vertit Barnesius, " *AUT* si fortè," &c. Ac si trimembris esset sententia, ἴτ' ἄρ'—, εἴθ'—, αἴ κίν τας. Atqui hoc ait Achilles: " Si " fortè (postquam intellexerimus utrum ob—, " an ob—iratus sil,) velit," &c.

Ver. 67. Βούλῃται ἀντιάσας.] Qui Prosodia student, observare potuerunt; ἀντιάσας, hoc in loco, non ab ἀντιάω esse posse, sed ab ἀντιάζω. Quæ enim in *aw* purum desinunt, vel in *ea* purum impurumve; ea omnia (ni fallor) penultimam istam et in *aoristo* et in *futuro* semper producent. Ut ἀράσσαι, βοάω, βιάω, γνάω, δράω, [unde non modò δράσας, sed et δίδρακα, δίδραμαι, &c. *Aristoph. Avib. ver. 13. et Pace, ver. 1039.*] ἰάω [de qua vide ad δ', ver. 42.] ἰγγυάσαι, θιάσαι, θηράω, ἰάσαι, ξυράω, ὄραω, πειράω, φθιράω, φρεάω, φωράω, χεράω, ψωράω, et similia. Κεράσας, est à

χεράννυμι, similiter ut πιπῶσας à πιπάννυμι. Ἠεῶσάμην, est ab ἕρχμαι vel ἑράζομαι. Πειράση videtur esse à πιπράσκει, vendo; unde πείπρακα, πείρασω, πείραση, πειράσω, πειράω, πειράσας. Nam quæ deducta sunt à πειράω, transeo; ut πειράω, quod est Ionicum πειρήσω; et ἰπείρασαν, quod est Ionicum ἰπείρησαν; hæc etiam in Tragicis Comicisque Scriptoribus, (ubi elocutio *sermoni* propior est, et nec dialectorum varietas nec Poetica illa literarum geminatio, ἰπείρησαν, πειράσας, multum licita est,) penultimam producent.

Ἰδωρετι, ποταμοῦ ὄμμα, διππειράσαιμιν *Chæremion*. Tragicus apud *Athenæum. lib. 2. p. 45.* Et,

Κνήμην τι διππειράσιν Ἀργεῖον δόρυ.

Eurip. Phœniss. 1405.

Quæ in *aw* desinunt nec *ruro*, nec *præcedente e*, eorum nonnulla (quamquam paucè) aliam sequuntur analogiam; ut γιλάω, γιλιάω, ἰγιλιάω, σπάω, σπάσω, ἰσπάω. Vide infrà ad ζ', 434.

Ver. 70. Ὅς ἤδη τά τ' ἔοντα.]

—Novit namque omnia vates,

Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur. *Virg. G. IV, 392.*

Simplicior paulò et venustior hîc *Homeri* elocutio: Nam istud, ventura trahantur minus facilè est quàm, τὰ ἰσόμενα. Cæterùm de productâ syllabâ, *ê*; item Διί, ver. 74. et

- ὦ Ἄχιλλεῦ, κέλεαί με, Διὶ φίλε, μυθήσασθαι
 Μῆνιν Ἀπόλλωνος, ἑκατηβέλεταο ἄνακτος. 75
 Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μοι ὄμοσον,
 ἥ μὲν μοι πρόφρων ἔπεισι καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
 ἥ γὰρ ὀϊομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
 Ἀργείων κρατεῖ, καὶ οἱ πείθονται Ἀχαιοί.
 Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς, ὅτε χόσεται ἀνδρὶ χέρῃ· 80
 εἴπερ γὰρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
 Ἀλλὰ γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσῃ,
 Ἐν στήθεσσι ἐοῖσι· σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σωῶσεις.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 Θαρσῆσαις μάλα, εἰπέ θεοπρόπιον, ὅ, τι οἶσθα· 85

- “ O Achilles, jubes me, Jovi care, eloqui
 “ Iram Apollinis longe-jaculantis regis. 75
 “ Igitur ego dicam : tu autem paciscere, et mihi jura,
 “ Omnino te mihi propensum verbis, et manibus opem laturum
 “ Profectò enim suspicor virum iratum fore, qui latè omnium
 “ Argivorum imperium habet, et ei obediunt Achivi.
 “ Potentior enim rex, quando irascitur viro inferiori ;
 “ Quamvis enim iram vel eodem die decoxerit, 80
 “ Tamen et postea retinet simultatem, donec perfecerit.
 “ In pectoribus suis : tu itaque dic, an me sis servaturus.
 Hunc autem respondens alloquutus est pedibus velox Achilles :
 “ Confisus valdè, dic vaticinium, quòdcunque scis ; 85

* Ἀπόλλωνος, ver. 75. et θεοπρόπιον, ver. 85. vide suprà ad ver. 51.

Ver. 74.—κίλιαί με—ἄνακτος.] “ Malim” (inquit *Henr. Stephanus*) “ post, ἄνακτος, non—tam Interrogationis.” Judicet Lector.

Ver. 75.—ἑκατηβέλεταο ἄνακτος.] Apollo, sive Sol, “ inde (inquit *Macrobius*) ἐκηβόλος “ et ἐκατηβόλος dictus, ἔκαθεν τὰς ἀκτῖνας βάλων, è longissimo altissimoque radios in “ terram usque demittens.” Lib. I. c. 17.
 “ Ut per *Sagittas*, intelligatur vis emissa radorum.” *Ibid.* Vide suprà ad ver. 45.

Ver. 82. Ἀλλὰ γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον.] *Aristoteles* hunc versum citans, *Rhetoric.* I. 2. c. 2. ἀγανακτοῦσι γὰρ, inquit, διὰ τὴν ὑπεροχὴν. Similiter *Euripides*, *Med.* ver. 119.

Διὰ τὰ τυράννων λήματα, καὶ τὰς
 Ὀλίγ' ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες,
 Καλιπῶς ἐργὰς μεταβάλλουσι.

Hoc est : “ Terribiles sunt regum animi, qui rpe raro admodum cedere, plerumque “ dominari soliti, difficulter iras deponunt.” Quod ideo hic afferro, quia in Latinis quas viderim Versionibus, sententiam hujus loci, voce ἀρχόμενοι malè intellectà, penitus turbatam observàrim : Quoniam Græcum Scholias ten non videtur ex toto fugisse. Et quoniam loci hujusce incidit mentio, lubet hic in

transcurso turpissimam mendam in præcedente ver. 106. notare.

ἄλλον δ' ἐξ ἀρχῆς ἀρχόμενον.

“ Videtur legendum, ἀρχόμενον,” inquit doctissimus *Canterus*. Rationem autem emendationis non adjecit. Recentiores *Euripidis* Editores, neglectà istà emendatione, retinuerunt ἑξαρχόμενον. Scilicet quia rectè et Græcè dicitur, ἑξαρχόμενον ἐξ ἀρχῆς. At verò ideo necesse est ἀρχόμενον legatur, non quòd ad constructionem grammaticam, sed quòd ad versum nimia sit ista syllaba ἑξ, metrumque julet. Est enim versus anapæsticus ex quatuor pedibus,

ἄλλον δ' ἐξ ἀρχῆς ἀρχόμενον.

Ver. 85.—φράσαι.] Vide infrà ad ver. 140.

Ver. 84. Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος.] Quod *Martialis* de *Homero* jocosè ad *Epigrammatis* facetias, id nuperus Scriptor Gallicus *Rapin* seriò annotavit. “ *Les Transitions*, qui “ doivent par leur caractere estre fort variées, “ pour desennuyer le Lecteur ; sont toutes sem- “ blables dans la plus grande partie de son “ ouvrage.” *La Compar. d' Homere et de Virg. ch.* 10. At verò erant hæc omninò simplicissimè et sine ornatu dicenda, ut raptim ac velut in transitu legendi percurrerentur.

Οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα, Διὶ φίλον, ᾗ τε σὺ, Κάλχαν,
 Εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
 Οὔτις, ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
 Σοὶ κοίλης παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίησι,
 Συμπάντων Δαναῶν οὐδ' ἦν Ἀγαμέμνονα εἶπης,

90

“Ὅς νῦν πολλὸν ἄριστος ἐνὶ στρατῶ εὔχεται εἶναι.

Καὶ τότε δὴ θάρσησε, καὶ ἦδα μάντις ἀμύμων
 Οὔτ' ἄρ' ὄγ' εὐχάλῃς ἐπιμέμφεται, οὔθ' ἐκατόμεης·
 Ἄλλ' ἐνεκ' ἀρητήρος, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,
 Οὐδ' ἀπέλυσε δύγατρα, καὶ οὐκ ἀπέδέξατ' ἄποινα.

95

Τοῦνεκ' ἄρ' ἄλγέ' ἔδωκεν Ἐκηβόλος, ἧδ' ἔτι δώσει·
 Οὐδ' ὄγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει,
 Πρὶν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἐλικώπιδα κούρην
 Ἀπριάτην, ἀνάποιον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἐκατόμερην
 Ἐς Χρῦσῃν· τότε κεν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.

100

Ἴητοι ὄγ' ὡς εἶπᾶν κατ' ἄρ' ἔξετο· τοῖσι δ' ἀνέστη

Ἦρωσ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
 Ἀχιμύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιнай
 Πίμπλαντ', ὅσσε δὲ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι εἴκτην·

“ Non enim, per Apollinem Jovi carum, cui tu, Calcha,

“ Vota-faciens Danais vaticinia ostendis,

“ Non ullus, me vivo et in terrâ vidente,

“ Tibi cavas apud naves graves manus inferet.

“ Cunctorum Danaorum: ne quidem si Agamemnona dixeris,

90

“ Qui nunc longe potentissimum in exercitu gloriatur se esse.

Et tum quidem cepit animum, et dixit vates praecllens:

“ Neque hic [nos] ob vota-non-reddita incusat, neque ob hecatomben;

“ Sed causâ sacerdotis, quem contumeliâ-afflicto Agamemnon,

“ Neque liberavit filiam, et non accepit pretium-liberationis,

95

“ Idecirco dolores dedit Longe-jaculans [Apollo], et adhuc dabit:

“ Neque hic prius à peste graves manus abstinebit,

“ Quam patri dilecto reddat [Agamemnoni] nigris-oculis puellam

“ Inemptam, sine pretio; et ducat [mittat] sacram hecatomben

“ In Chrysam: tunc ipsum [Apollinemi] fortè placatum flexerimus.

100

Ille quidem ita loquutus consedit: his autem surrexit

Heros Atrides late-dominans Agamemnon

Turbatus; irâque valde praecordia circumfusa-caligine

Plena erant, oculique ipsi igni lucenti similes erant:

Ver. 86. Οὐ μὰ γὰρ.] Non hic πειλιόνακι τὸ “οὐ,” ut ait Scholiastes; sed significanter admodum, et maximâ eum vi, iteratur. Οὐ γὰρ, μὰ τὸν Ἀπόλλωνα, οὐ τις—.

Ibid.—ᾗ τε σὺ, Κάλχαν.] Rectè in Vocativo, Κάλχαν. Est enim Nominativus, plenis Notis exaratus, Κάλχανς; quanquam in hoc nomine, et in similibus, respuit istud ὦ linguæ graecæ ratio; semperque scribitur, Κάλχανς.

Ver. 90.—οὐδ' ἦν Ἀγαμέμνονα.] Quam ferociter hoc, et personae Achilles convenienter!

Ver. 91. “Ὅς νῦν—εὔχεται.] Et istud νῦν, et

εὔχεται, aptissimè ad minuendam Agamemnonis auctoritatem.

Ver. 92. τότε δὴ θάρσησε, καὶ ἦδα.]

Ille hæc, depositâ tandem formidine, fatur. Æn. II, 76.

Ver. 102.—εὐρυκρείων.] “ Latè tyrannum:” Horat. “ Latè Regem.”

Virg. Æn. I, 25.

Ver. 103.—φρένες ἀμφιμέλαιнай.] Hoc est, quod aiunt Latini; atrâ bile percitus.

Ver. 104.—ὅσσε δὲ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι

εἴκτην.]

Κάλχαντα πρῶτιστα κάκ' ὄσσομένος προσέειπε 105
 Μάντι κακῶν, οὐ πάποτε μοι τὸ κρήγυον εἶπας·
 Αἰεὶ τοι τὰ κάκ' ἔστι φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι·
 Ἐσθλὸν δ' οὐδέ τί πω εἶπας ἔπος, οὐδ' ἐτέλεσσας·
 Καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
 Ὡς δὴ τοῦδ' ἑνεκά σφιν Ἐκησόλος ἀλγεα τεύχει, 110
 Οὔνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσῆϊδος ἀγλά' ἀποινα
 Οὐκ ἔθελον δέξασθαι· ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
 Οἴκοι ἔχειν· καὶ γὰρ ῥά Κλυταιμνήστρης προσέβουλα,
 Κουριδίης ἀλόχου· ἐπεὶ οὐ ἔβεν ἔστι χερσαίαν,
 Οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, οὔτ' ἄρ' φρένας, οὔτε τι ἔργα. 115
 Ἀλλὰ καὶ ὡς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τόγ' ἄμεινον·
 Βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἑτοιμάσατ', ὄφρα μὴ οἴος
 Ἀργείων ἀγέραςτος ἔω· ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε·

Calchanta primūm torvè intuens alloquutus est: 105

"Vates malorum, nunquam mihi gratum dixisti:

"Semper animo tuo jucundum est mala vaticinari:

"Bonum autem nondum aliquod dixisti verbum, neque perfecisti:

"Et nunc inter Danaos vaticinans concionaris,

"Quasi idcirco ipsis Longe-jaculans [Apollo] dolores struat, 110

"Quoniam ego puellae Chryseidis Chryseidum liberationis pretium

"Nolui accipere, quandoquidem longè malo illam

"Domi habere; etenim ipsi Clytemnestrae praefero,

"Quam Virginem duxi, Uxori; quoniam non ipsa inferior est,

"Neque corpore, neque oris habitu, neque mente, neque omnino operibus. 115

"Sed et sic volo reddere, si hoc est melius.

"Malo equidem populum salvum esse, quàm perire.

"Sed mihi praemium statim praeparate; ut non solus

"Argivorum praemio caream: quippe id non decet.

Stant lumina flammâ. *Æn.* VI, 300.

—totoque ardentis ab ore

Scintillæ absistunt; oculis micat acri-

bis ignis. *Æn.* XII, 102.

* *Ver.* 105.—ἀνίστη—, Κάλχαντα—προσέει-

πι.] Constructio hæc Asyndeta, irâ exan-

descentem significanter indicat.

Ibid.—κάκ' ὄσσομένος προσέειπε.]

Surgit, et his onerat dictis, atque agge-

rat iras. *Æn.* XI, 342.

Cæterum de voce κακοσόμενος, ita Porphy-

rius: Οὐ, κακῶς ὑποβλεψάμενος—ἀλλὰ—ἰστιν

"ὄσσα, ἢ θεία φήμη—" μιστὰ δὲ σφίσιν ὄσσα

"διδήμι, Ὀτρυνούσ' ἵνασι, Διὸς ἀγγελος." [II.

β', 93.]—Ἀπὸ τῆς "ὄσσης πιστοῖται τὸ Κακοσ-

όμενος, ἢ τοι ὡς κακόμαντιν αὐτὸν ἐπιδίδωμι.—

"Ὁ μὲν γὰρ τοι ἰγὼ κακὸν ὄσσομένη τὸδ' ἰκάνα." [II.

II, 172.]—τουτίστιν, οὐ κακὸν κληθροῖζομένη.

Question. Homeric. 16.

Ver. 106. Μάντι κακῶν.]

Infelix vates— *Æn.* III, 246.

Ibid.—τὸ κρήγυον.] Ἀντιπίθιντος, οὐ τῶ ψιύ-

δι, ἀλλὰ τῶ κακῶ, τὸ κρήγυον.—Ἔστι δὲ κρή-

γυον, τῶ κίραρι ἢ τὸ καὶ προσηνές; ὃ ταῦτον τῶ

Ζυμῆρις. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 16.

Ver. 106. 107. 108.—οὐ πάποτε μοι τὸ κρή-

γυον.— Αἰεὶ τοι τὰ κάκ'— *Ἐσθλὸν δ'*

οὐδὲ τί πω.] Recte hic observatum, Poetam

optimè personæ servisse, dum irâ vehementer

commotus rem eandem hoc modo *ter* repetat.

Cæterum quâ ratione vox *ἑπας*, in *ver.* 108.

ultimam producat, vide suprâ ad *ver.* 51.

Ver. 114. Κουριδίης ἀλόχου.] [jugârat

Cui pater intactam dederat, primisque

Ominibus.— *Æn.* I, 549.

Ver. 117. Βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ

ἀπολέσθαι.] Οὐκ ἔχει ὑψηλὸν τι καὶ σιμὲν ὁ

λόγος.— Τίς δὲ οὗτω θεραπίουσι τὸ νόημα;

Βούλομαι σόον εἶναι τὸν λαὸν ἢ, εἰ μὴ τοῦτο γίνη-

ται, ἀπολίσθαι ἢ βουλοῖσθαι αὐτός. *Eustathius*

in locum. Similiter et Scholiastes. Mihi ta-

men magis arridet simplicior illa et vulgaris ex-

positio: *Cupio equidem populum omni ratione*

salvum esse, et nequaquam Mei causâ perire.

Ver. 118. ἑτοιμάσατ'.] Vide infrâ ad *ver.*

140.

- Λεύσσετε γὰρ τόγε πάντες, ὃ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλη. 120
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρης δῖος Ἀχιλλεύς·
 Ἀτρείδῃ κῦδιστε, Φιλοκτεανώτατε πάνταν,
 Πῶς γάρ τοι δάσσυσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
 Οὐδέ τί πω ἴδμεν ζύνηια κείμενα πολλά.
 Ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται, 125
 Λαοὺς δ' οὐκ ἐπέσικε παλὶλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε Θεῶ πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 Τριπλῆ τετραπλῆ τ' ἀποτίσομεν, αἶ κέ ποθι Ζεὺς
 Δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἔξαλαπάξαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων· 130
 Μῆδ' οὕτως, ἀγαθός περ ἔων, θεοσίκελ' Ἀχιλλεῦ,
 Κλέπτε νόψ' ἐπεὶ οὐ παρελεύσειαι, οὐδέ με πείσεις.
 Ἥ ἐθέλεις, ὄφρ' αὐτὸς ἐχῆς γέρας, αὐτὰρ ἐμ' αὐτῶς
 Ἦσθαι δευόμενον; κέλευαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
 Ἀλλ' εἰ μὲν δάσσυσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί, 135

- “ Videtis enim hoc omnes, quod mihi praeium abit aliò. 120
 Huic autem respondit postea pedibus-praestans nobilis Achilles :
 “ Atride gloriosissime, avarissime omnium ;
 “ Quinam verò tibi dabunt praeium magnanimi Achivi ?
 “ Non utique scimus communia ullibi reposita multa :
 “ Sed quae quidem ex urbibus depraedati sumus, ea divisa sunt ; 125
 “ Populos autem non decet iterum-collecta haec congregare.
 “ Sed tu quidem nunc hanc Deo praemitte : at Achivi
 “ Tripliciter quadrupliciterque compensabimus ; si quando Jupiter
 “ Det urbem Trojam bene-munitam diripere.
 Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon : 130
 “ Ne sic quidem, quamvis sis fortis, Deo-similis Achille,
 “ Falle mente : quoniam non antevertes astutiã, neque mihi persuadebis.
 “ Nunquid vis, ut ipse habeas praeium, ac me frustra
 “ Sedere indigentem ? jubesque me hanc reddere ?
 “ Atqui si dabunt praeium magnanimi Achivi, 135

Ver. 120.—*ἦ μοι.*] Vide infrà ad ver. 557.

Ver. 121. Τὸν δ' ἠμείβετ'.] Malè hic et in similibus, alieno in loco, edidit Barnesius Τόνδε, pro Τὸν δέ. Quod semel atque iterum monuisse satis sit.

Ver. 123. Πῶς γάρ σοι.] *Ἰνίϋε πρᾶμιον “ postulas : Què ENIM fieri potest, ut,” &c.?* Vide infrà ad i, 22.

Ver. 124. Οὐδέ τί πω.] Scribi potest vel, οὐδέ τί πω, vel, οὐδ' ἔτι πω.

Ver. 126.—*παλὶλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.*] Omnia iterum in unum conferre, ut aliã denuò portione dispertiantur.

Ver. 128.—*αἶ κέ ποθι Ζεὺς Δῶσι.*]

Si verò capere Italiam, sceptrisque potiri Contigerit victori, et praedæ ducere sortem.

Æn. IX, 267.

Tom. I.

De hoc loco Plutarchus: Ὁ Ἀχιλλεὺς, ἀλλως μὲν (inquit) ἔφασκε τῷ Δεῖν τῆς δόξης, καὶ μίτριος ἦν λίγων, “ Ἀὶ κέ ποθι Ζεὺς Δῶσι,” &c. *Lib. de Sui laude.* Vide infrà ad β', 228.

Ver. 131.—*Θεοσίκελ'.*] Τὸ φύσει δίκαιον καὶ καλὸν καὶ σωφρον.—*ἦ δὲ καὶ Ὀμηροῦ ἐκάλειον ἰν τοῖς ἀνθρώποις ἰγγυγιόμων, Θεοιδίς τε καὶ Θεοικελον. Plato de Republ. lib. 6.* Liquet tamen apud Poetam, Θεοικελος, ἀμύμων, et similia, non virtutibus exornatum omnibus, sed unã quãvis sive Animi sive Corporis dote præcellentem, perpetuò significare.

Ver. 133. Ἥ ἰθέλεις.] *Al.* Ἥ θέλεις.

Ver. 135—137. Ἀλλ' εἰ μὲν— Εἰ δὲ—] “ Si dabunt, bene est ; Sin minùs,” &c. Ea scilicet est Græcæ linguæ ratio, ut, in hujusmodi sententiis, membri prioris Apodosis (*καλῶς*

Ἄρσαντες κατὰ θυμὸν, ὅπως ἀντάξιόν ἔσται
 Εἰ δέ κε μὴ δάωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι
 Ἡ τεὸν, ἢ Αἴαντος, ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος
 Ἄξω ἐλάν· ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὃν κεν ἴκωμαι.
 Ἄλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὐτίς· 140
 Νῦν δ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἄλα δῖαν,
 Ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδῆς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἐκατόμῃην
 Θείομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσήϊδα καλλιπάρῃην
 Βήσομεν· εἰς δέ τις ἀρχὸς ἀνῆς βουληφόρος ἔσται,
 Ἡ Αἴας, ἢ Ἰδομενεύς, ἢ δῖος Ὀδυσσεύς· 145
 Ἡὲ σὺ, Πηλεΐδῃ, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
 Ὅφρ' ἡμῖν Ἐκάεργον ἰλάσσειαι ἱερὰ ρέζας.

“ Satisfacientes animo meo, ut aequale sit valore; bene est :

“ Sin autem non dederint, ego certè ipse auferam

“ Vel tuum, vel Ajacis, veniens, praemium, vel Ulyssis

“ Abducam ablatum : ille autem commotus-reddetur, ad quem ivero.

“ Verum enimvero de his post consultabimus etiam alias :

140

“ Nunc verò age, navem nigram deducamus in mare vastum,

“ Intúsque remiges idoneos congregemus, intus et hecatomben

“ Pomamus, ipsamque Chryseida pulchram-genas

“ Consendere-faciamus : Unus autem aliquis praefectus ex proceribus sit,

“ Vel Ajax, vel Idomeneus, vel nobilis Ulysses ;

145

“ Vel tu, Pelide, omnium terribilissime virorum ;

“ Ut nobis Longe-jaculantem [*Apollinem*] places sacris factis.

ἔχου,) semper ferè reticetur; idque elegantissimè; *Aristoph. Plut. ver.* 468.—*κἄν μιν ἀποφῆγω*,—. *Εἰ δὲ μὴ*.—Alia exempla plurima, ex iis, qui tum *astricta* tum *soluta* oratione scripserunt, videas apud *Henr. Stephanum* in Annotatis ad *Xenophontem*, p. 59. et *Kusterum*, in locum citatum *Aristophanis*; et *Eustathium* in hunc locum *Homeri*. Vide et *infra* ad *ver.* 540.

Ver. 137. *Εἰ δὲ—ἰγὼ δὲ*.] Vide *suprà* ad *ver.* 57.

Ver. 139. Ἄξω ἐλάν· ὁ δὲ κεν κεχολώσεται, ὃν κεν ἴκωμαι.] Fuerunt apud Veteres, qui totum hunc versum *Suppositum* existimárint. Et *possit* quidem, licet non *inelegans*, sine sententiae dispendio abesse. *Dna Dacier* hoc modo interstinguit :

Εἰ δὲ κε μὴ δάωσιν, ἰγὼ δὲ κεν αὐτὸς ἔλωμαι

Ἡ τεὸν, ἢ Ἀϊαντος, ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος,

Ἄξω ἐλάν· ὁ δὲ κεν κεχολώσεται, ὃν κεν ἴκωμαι.

Sed et *Vulgati* rectè se habent.

Ver. 140.—*μεταφρασόμεσθα καὶ αὐτίς*.] Quid sibi velit *Graecæ Grammaticæ Scriptores* plerique, prorsus nescio; qui hanc commenti sunt regulam; “ *Penultima Futuri* “ *primi SEMPER* longa, nisi in *Quarta* “ *conjugatione*,” (quam *Alii* “ *Quintam*” appellant;) in qua scilicet *ultima circumflectitur*, ut *τιμῶν, κρινῶν*, et similia. Et tamen *innumerae* sunt voces, *aliá* conjugatione, sci-

licet in *ἄξω* et *ἔλω* desinentes, quarum è contrario (nescio an non omnium *polysyllabarum*, nisi quæ *duplicem* habent *formandi rationem*, ut *πιρᾶζω* et *πιρᾶω*, *πιρᾶσω*; *ἀνιάζω* et *ἀνιάω*, *ἀνιάσω*;) *penultima illa* tam *Futuri primi*, quàm *Aoristi, SEMPER* corripitur. Ut *φράζω*, *ἀρπάζω*, *γονιάζομαι*, *ἰργάζομαι*, *ἀκοντιζω*, *ὀπλιζω*, &c.

Κιῖθεν δ' αὐτὸς ἰγὼ φράσομαι—

Iliad. ὁ, 254.

Βοσκομῆνης ἀγίλης βοῦν ἀρπάσῃ— ῥ', 62.

Καί μιν γονιάσομαι— ἄ, 427.

— *καὶ ἀκόντισσι δουρὶ φαινω*. ὀ, 496.

Δέρσεν' ἰακισόμεντα— *Odys.* μ', 292.

Μιζῶνι θυμῷ τί ποτ' ἰργάσεται;

Eurip. Medea, 108.

“ *Ἀπαντα ταῦτα συντημῶν ἰγὼ φράσω*.

Hecuba, 1180.

Sed exempla in *singulis Poetarum omnium paginis* occurrunt. Vide *infra* ad ῥ', 454.

Ver. 141.—*ἔλα δῖαν*.] *Mare magnum*. Quicquid enim *quavis* de *causa eximium* est, *δῖον* appellatur.

— per *Mare Magnum*. *Æn.* V, 628.

Sic *Odys.* γ', 155. quod est, *ἄλα δῖαν* ibidem, *ver.* 158. dicitur *μυγακήτεια τόντου*. Similiter, *Odys.* ι, 20. *λακιδάμωνα δῖαν*, explicat *Scholias*, *μυγάων*.

Ver. 142.—*ἰσιτας ἐπιτηδῆς*.] *Remigum* quod *συρῆται*.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ἄκυς Ἀχιλλεύς·
 "ὦ μοι, ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
 Πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθηται Ἀχαιῶν,
 150
 Ἥ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἴφι μάχεσθαι;
 Οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ' ἤλυθον αἰχμητάων
 Δεῦρο μαχησόμενος· ἐπεὶ οὔτι μοι αἰτιοὶ εἰσιν.
 Οὐ γὰρ πάποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους,
 Οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβάλακι βωτιανεῖρῃ
 155
 Καρπὸν ἐδηλήσαντ'· ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
 Οὔρεά τε σκίοεντα, θάλασσά τε ἠχήμεσσα·
 Ἄλλά σοι, ᾧ μεγ' ἀναιδές, ἄμ' ἐσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρης,
 Τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάω, σοὶ τε, κυνῶπα,
 Πρὸς Τρώων' τῶν οὔτι μετατρέπη, οὐδ' ἀλεγίζεις·
 160
 Καὶ δὴ μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
 "ὦ ἐπὶ πολλ' ἐμόγησα, ὅσων δέ μοι υἱῆς Ἀχαιῶν.
 Οὐ μὲν σοὶ ποτε ἴσον ἔχω γέρας, ὅπποτ' Ἀχαιοὶ
 Τρώων ἐκπέρσωσ' εὐναιόμενον πτολίεθρον.

Hunc autem torvè intuitus alloquutus est pedibus velox Achilles:

- " Heu! impudentiâ indute, lucri-studiose, [vel dolose],
 " Quomodo aliquis tibi promptus mandatis obsequatur inter Achivos. 150
 " Vel ut expeditionem aliquam faciat, vel adversus viros fortiter pugnet?
 " Non enim ego Trojanorum gratiâ veni bellicosorum
 " Huc pugnaturus: quippe qui culpâ in me carent.
 " Non enim unquam meas boves abegerunt, neque equos;
 " Neque unquam in Phthiâ glebosâ, populosâ, 155
 " Fructum laeserunt: quoniam valde multi inter jacent
 " Montesque umbrosi, mareque resonans.
 " Sed te, ô valde impudens, unâ secuti sumus, ut tu gauderes,
 " Poenas expetentes pro Menelao, teque, canino-vir-aspectu,
 " A Trojanis: quae beneficia neque revereris, neque curas: 160
 " Quin et mihi praemium ipse te ablaturum minaris,
 " Super quo multum laboravi, dederuntque mihi filii Achivorum.
 " Non equidem tibi unquam aequale habeo praemium, quando Achivi
 " Trojanorum exciderint bene-habitatam urbem.

Ver. 151. "Ἥ ὁδὸν ἐλθέμεναι.] Exponunt ple-
 rique, insidias locare. Quia nimirum De-
 mosthenes dixerit, ἡ δὲ καθιλῶν. Verùm ex
 eo quòd, ἡ δὲ καθιλῶν, insidias indicet, ex
 vi scilicet verbi καθιλῶν; non utique efficitur
 ut, ἡ δὲ ἐλθέμεναι, itidem indicet insidias.
 Rectè igitur Eustathius: Δύναται δὲ καὶ ἄλλως
 " ἡδὲ" πλατυκώτερον λήγισθαι, &c.

Ver. 152. Οὐ γὰρ ἵππους.] " Quomodo quis-
 " quam tibi lubens obsequatur; cùm eos tam
 " malè accipias, qui Tui solius causâ bellum
 " gerant? Non ENIM ego Trojanorum,"
 &c. Vide infrâ ad í, 22.

Ver. 153.—μαχησόμενος. ipsi.] Quâ ratione,

μαχησόμενος, hic ultimam producat, vide su-
 præ ad ver. 51.

Ver. 156.—μάλα πολλὰ μεταξὺ Οὔρεά τε.]
 Longa procul longis via dividit invia terris.
 ÆN. III, 585.

Innumeri Montes inter me teque, viaeque,
 Fluminaque et Campi, nec Freta pauca,
 jacent. Ovid. Trist. lib. 4. Eleg. 7.

Ver. 165. Οὐ μὲν σοὶ ποτε ἴσον.] " Nunquam
 " ego praemium tuo aequale habeo; neque tum
 " mihi aequale dandum postulo cùm excisis erit
 " Troja." Quare nihil opus ut, Τρώων πτολί-
 " εθρον, reddatur, " Trojanorum urbs aliqua;"
 quomodo verterunt Barnesius et Dna Dacier.

Ἄλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυαἰέτος πολέμοιο	165
Χεῖρες ἔμαι διέπουσ'· ἀτὰρ ἦν ποτε δασμὸς ἴκηται,	
Σοὶ τὸ γέρας πολὺ μείζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε	
"Ἐρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπὴν κεκάμα πολεμίζων.	
Νῦν δ' εἶμι Φθίηνδ'· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,	
Οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν· οὐδέ σ' οἶα,	170
Ἐνθάδ' ἄτιμος εἶν, ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.	
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων	
Φεῦγε μάλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται· οὐδέ σ' ἐγώγω	
Λίσσομαι, εἴνεκ' ἐμεῖο μένειν παρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι,	
Οἳ κέ με τιμήσουσι· μάλιστα δὲ μητίετα Ζεὺς.	175
"Ἐχθιστος δέ μοι ἐσσί διοτρεφέων βασιλῆων,	

" Verùm quidem majorem partem impetuousi belli	165
" Manus meae ministrant: at si quando divisio venerit,	
" Tibi praeium multò majus; ego verò modicumque gratumque quid	
" Venio possidens ad naves, postquam defessus sim pugnando.	
" Nunc itaque abeo in Phthiam: quoniam multò melius est,	
" Domum ire cum navibus recurvis: neque te puto,	170
" Hic inhonoratus quum sim, divitias et opes collecturum.	
Huic autem respondit postea rex virorum Agamemnon:	
" Fuge omnino, si tibi animus appetit; neque te ego	
" Rogo, gratià mei manere: apud me et alii sunt,	
" Qui me honorabunt; praecipue verò providus Jupiter.	175
" Invisissimus verò mihi es, à-Jove-nutritorum regum,	

Ver. 167.—*ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε.*] *Parvum quidem; at quod ægerimè tamen feram, ut mihi vi abripiatur.* Parvum appellat, non quòd ipse *Briseida* parvi faceret, sed quòd *Agamemnoni* semper obtingeret amplior et uberior praeda. Quare insulsus planè est *Terrassonus*, qui hoc appellat "une épithète ridicule." Dissertat. sur l'Iliade, Part IV. Chap. 5.

Ver. 170.—*οὐδέ σ' οἶα, Ἐνθάδ' ἄτιμος—ἀφύξειν.*] Sunt qui, *ἄτιμος*, non ad ipsum *Achillem*, sed ad *Agamemnonem*, hic referant. Quod si fiat, erit constructio dura admodum, et *ἀνακόλουθος*. Ac si dicas, "neque te puto"—*divitias hic inhonoratus assequaris.*" Quod etsi *Linguae Latinae* ratio haud ferat, reperitur tamen interdum apud *Græcos* constructio non ita multum absimilis. Suprà, ver. 77. quod *Latinè* dicas, "*Jura te mihi lubentem opitulaturum,*" *Græcè* est, et constructione quidem non inusitatà, *δοῦσόν μοι πρόφρων ἀρχέων.* Similiter, infra, ver. 397. quod *Latinè* dicas, "*Aiebas solam te avertisse perniciem,*" *Græcè* est, *ἔφρασα εἴη λογὸν αἰῶνται.* Rariùs est, quod occurrit, β', 350—355. *Κορωνίωνα—Ἀσπράπτων ἐπιδήξει.* Quem locum vide. Sed satis hic constat sententia, si constructione simplicissimà, *ἄτιμος*, jam

ad ipsum *Achillem* referatur: "Neque te puto, hic inhonoratus quum sim, divitias et opes collecturum." Fuerunt tamen qui et hoc modo verterent: "Neque Tibi [Tui causà] volo hic, inhonoratus quum sim, divitias opesque meas profunderè." Sed simplicior est interpretatio prior: et *ἀφύξειν*, multò aptius significat, exhaustire arripiendo, quàm profundendo.

Ver. 175. *Φεῦγε μάλ'.*] Rectè hic *Eustathius*. *Ἀχιλλίως ἐπώντος, "ἄτιμι Φθίηνδι, ὁ Ἀγαμέμνων ἀσπίδος ἀντιλήγων φησὶ "φεῦγε μάλ',"* &c.

Ver. 174.—*παρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι, Οἳ κέ με τιμήσουσι.*]

Non erit auxilio nobis *Ætolus*, et *Arpi*? At *Messapus* erit, felixque *Tolumnius*, et quos Tot populi misère duces; nec parva sequetur

Gloria delectos *Latio*.— *Æn.* XI, 428.

Ver. 175.—*μητίετα Ζεύς.*] *Μητίετα*, non *Vocativus* pro *Nominativo*; quod est absurdum: (Quorum enim, obsecro, aliud dixisse Scriptorem accuratissimum, aliud voluisse?) Sed verè *Nominativus* est, ex lingua *Æolicà* et *Beoticà*, vel (ut alii existimant) *Macedonicà*. Unde deinceps *Latinè* factum est, *Poeta*, *Cometa*, *Athleta*, et similia.

- Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τέ.
 Εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τόγ' ἔδωκεν.
 Οἴκαδ' ἰὼν, σὺν νηυσὶ τε σῆς, καὶ σοῖς ἐτάροισι,
 Μυρμιδόνεσσιν ἄιασσε· σέβην δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω, 180
 Οὐδ' ἄλλομαι κοτίοντος· ἀπειλήσω δέ τοι ᾧδε·
 Ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσήϊδα Φαῖξος Ἀπόλλων,
 Τὴν μὲν ἐγὼ σὺν ἡῖ τ' ἐμῆ, καὶ ἐμοῖς ἐτάροισι,
 Πέμπω· ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρῖσηϊδα καλλιπάρηον
 Αὐτός ἰὼν κλισίηδε, τὸ σὸν γέρας· ὄφρ' εὔ εἰδῆς, 185
 Ὅσσον, φέρετός εἰμι σέβην, στυγῆ δὲ καὶ ἄλλος
 Ἴσον ἐμοὶ φάσθαι, καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
 Ὡς φάτο· Πηλείωνι δ' ἄχος γένετ' ἐν δέ οἱ ἦτος
 Στήθεσσι λασίοισι διάνδιχα μερμηρίζων,
 Ἥ ὅγε φάσγανον ὄξυ ἔρυσσάμειος παρὰ μηροῦ, 190
 Τούς μὲν ἀιαστήσειεν, ὃ δ' Ἀτρεΐδην εἰαρίξοι,
 Ἥ ἐχόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.

“Semper enim tibi contentioque grata, bellaque, pugnaeque.

“Si valde fortis es, Deus certè tibi hoc dedit.

“Quin domum reversus cum navibusque tuis, et tuis sociis,

“Myrmidonibus impera: te vero ego non moror, 180

“Neque quicquam te aestimo iratum: minabor autem tibi sic;

“Quoniam à me aufert Chryseida Phoebus Apollo,

“Hanc quidem ego cum navique meà, et meis sociis

“Mittam: ego autem abducam Briseida pulchram genas,

“Ipse profectus ad tentorium, tuum praemium: ut benè intelligas, 185

“Quanto potentior sim te: timeat verò et alius

“Aequalem se mihi dicere, et comparari contra.

Sic dixit: Pelidae autem dolor ortus est; et ipsi cor

In pectore furibundo bifariam deliberavit,

Utrum ipsemet, ense acuto stricto à femore, 190

Hos quidem dimoveret, ipse autem Atridem interficeret;

An iram sedaret, compesceretque furorem.

Ver. 178. Εἰ μάλα.— Οἴκαδ' ἰὼν.] Vide supra, ad ver. 105.

Ver. 180. Μυρμιδόνεσσιν ἄιασσε.] Similiter Virgilius:

Illà se jactet in aula

Æolus, et clauso ventorum carcere regnet.

Æn. I, 144.

Ver. 184.—Βρῖσηϊδα,—τὸ σὸν γέρας.] Vide infra ver. 366. et β', ver. 690.

Ver. 185. Αὐτός ἰὼν.] Satis ineptum est et puerile, quod de hoc versu annotat Plutarchus; omnes orationis partes, utique *nomen*, *pronomen*, *verbum*, &c. in hoc uno versu contineri. *Questiones Platonicae, sub finem.*

Ver. 188. Ὡς φάτο· Πηλείωνι δ' ἄχος γένετ'.]

Talibus Alecto dictis exarsit in iras.

Æn. VII, 445.

Talibus exarsit dictis violentia Turni.

Æn. XI, 576.

Ver. 189. Στήθεσσι λασίοισι διάνδιχα μερμηρίζων.]

Atque animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc,

In partesque rapit varias.—Æn. IV, 285.

Nunc huc ingentes, nunc illuc pectore curas

Mutabat versans.—Æn. V, 701.

Ceterum duo MSS. à Bernesio citati, legunt μερμηρίζων. Plutarchus etiam, in *Coriolano*, citat μερμηρίζων. Quae fortè verior Lectio.

Ver. 191.—ἰαρίξοι.] *Al. ἰαρίξοι.*

"Εως ὁ ταῦθ' ἄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν, "Ελκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἦλθε δ' Ἀθήνη Οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἦκε Θεὰ λευκάλενος Ἥρη,	195
"Αμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσα τέ, κηδομένη τέ· Στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἔλε Πηλείαινα, Οἷω φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὄρατο. Θάμνησεν δ' Ἀχιλεὺς, μετὰ δ' ἐτράπετ', αὐτίκα δ' ἔγνω Παλλάδ' Ἀθηναίην, δεινὰ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν	200
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· Τίπτ' αὐτ', Αἰγίοχοιο Διὸς τέκος, εἰλήλουθας ; Ἥ, ἵνα ἕξῃν ἰδῆς Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο ; "Αλλ' ἔκ τοι ἔρέω, τὸ δὲ καὶ τετελέσθαι οἶα, Ἡῖς ὑπεροπλήσῃ τάχ' ἂν ποτε θυμὸν ὀλέσση Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·	205

Dum ille haec agitabat mente et animo,

Traebat utique è vaginâ magnum ensem; venit autem Pallas

Coelitus; praemisera enim Dea ulnis-candida Juno

195

Ambos simul, ex animo amansque, curansque.

Stetit autem à tergo, et flavâ comâ prehendit Pelidem,

Soli apparens, aliorum verò nullus videbat.

Expavit autem Achilles et retrò conversus est, statimque agnovit

Palladem Minervam, terribilesque ei oculi visi sunt;

200

Et ipsam compellens, verbis alatis allocutus est:

"Cur huc, Aegiochi Jovis progenies, venisti?

"An ut injuriam videas Agamemmonis Atridae?

"Sed tibi edico, quod et perfectum iri puto;

"Suis superbis citò tandem animum perdet.

205

Hunc autem rursus alloquuta est Dea caesis-oculis Minerva:

Ver. 195. ["Εως ἔ.] Pronuntiabatur raptim
legentibus, ac si scriptum fuisset, ὡσον vel ὡσιο.

Ibid.—κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν.]

—mentem animumque. Ἄην. VI, 11.

Ver. 194. ["Ελκετο δ' ἐκ—, ἦλθε δι.]

Vide suprâ, ad ver. 57.

Ibid.—ἦλε δ' Ἀθήνη Οὐρανόθεν.] Ἡ φρονή-
σι, Consilium prudentius; "potior senten-
tia," Ἄην. IV, 287.—"ἰφράσθης, καὶ ποι
"ῆϊς ἔμβαλε θυμῷ," Odyss. ψ', 260.—
"ἰνὶ φρεσὶν ἔμβαλε Δαίμων," Odyss. τ', 10.
—"Ἐπιγνύς δ' εἰς ὄσιν κακὸν προκλισθήσαι τα-
ρῶ μικρὸν ἔμιλλεν, ὡς ἠνίοχον ὑλακῆθη τὸν ἐ-
φιστάτα Νεῦν" Heraclid. Pontic. "Ἐπὶ μὲν τοῦ
Ἀχιλλείως, τὸν λογισμὸν τῷ θυμῷ μαχόμενον,
καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ῥοτῇ διανοούμενον,—τὴν φρόνησιν
ἰσικρατοῦσαν πιστοῖνκε" τοῦτο γὰρ αὐτῷ ἢ ἰσι-
φάνια τῆς Ἀθηναίας βούλεται. Dionys. Halicarn.
σειδ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, c. 15. Vide infrâ
ad ε', 169. et ad δ', 92. et ad η', 29.

Ver. 197.—κόμης ἔλε Πηλείαινα.]

—refulsit

Alma parens, confessa Deam; dextrâque
prehensum

Continuit— Ἄην. II, 590.

Ver. 198. Οἷω φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων οὔτις
ὄρατο.]

—Ὀδυσῆϊ φανίσα,

Οὐ δ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδιν ἄντιον, οὐδ' ἰνέσιν.

Odyss. τ', 160

Ver. 199.—μετὰ δ' ἐτράπετ'.] Notandus
hic maxime proprius vocis Medice usus; Re-
trò se convertit. Vide infrâ ad γ', 141.

Ver. 201.—ἔπειτα πτερίντα.]

—verbis

Quæ tutò tibi magna volant—

Ἄην. XI, 580.

Ver. 202.—Αἰγίοχοιο Διὸς.] Ægidem haben-
tis Jovis. Sunt qui vertant, à caprâ nutriti.
Vide Scherzeræalii Notas editas cum Moschopuli
Scholiis in lib. Iliad. α et β. Meminit Iu-
dem et Eustathius. Vera autem prior interpre-
tatio: Vide infrâ, δ', 167. et ε', 756, &c.

Ibid.—εἰλήλουθας.] Vide suprâ ad α', 57.

Ver. 205.—ἴδης.] Ἄην. ἴδης. Quod perinde
est.

Ver. 206.—γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Οὐχ ὡς τῆς
ἰσοῖ τῶν Ἑλλήνων ὑπέλαβον, ἀπὸ τοῦ τοῦ ὄφ-

Ἦλλον ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένος, αἶ κε πίθηαι,
 Οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἦκε Θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
 Ἄμφω ὀμῶς θυμῶ, φιλέουσά τε, κηδομένη τέ.
 Ἄλλ' ἄγε, λῆγ' ἐρίδος, μηδὲ ξίφος ἔλκεο χειρὶ· 210
 Ἄλλ' ἦτοι ἔπεισιν μὲν ὀνειδίσον, ὡς ἔσεται περ.
 Ὅδὲ γὰρ ἐξερέα, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται
 Καί ποτέ τοι τρεῖς τόσσα παρέσσειται ἀγλαὰ δῶρα,
 Ἰξείριος εἵνεκα τῆσδε· σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς· 215
 Χρῆ μὲν σφαιώτερόν γε, Θεὰ, ἔπος εἰρύσασθαι,
 Καὶ μάλα περ θυμῶ κεχλωμένον ὧς γὰρ ἄμεινον.
 Ὅσκε Θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.
 Ἦ, καὶ ἐπ' ἀργυρῆ κῆπη σχέθε χεῖρα βαρεῖαν
 Ἄψ δ' ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησε 220
 Μύθῳ Ἀθηναίης· ἧ δ' οὐλυμπόνδε βεβήκει,
 Δάματ' ἐς Αἰγιοχόιο Διὸς, μετὰ δαίμονας ἄλλους.

“ Veni ego sedatura tuam iram (si modò parueris)
 “ Coelitus; praemisit autem me Dea candidis-ulnis Juno,
 “ Ambos simul, ex animo diligensque curansque.
 “ Sed age, quiesce à contentione, neque ensem trahe manu : 210
 “ At verbis quidem convitiator, sicut acciderit;
 “ Sic enim edico, quod et perfectum erit:
 “ Et aliquando tibi ter tot aderunt splendida dona,
 “ Injuriae causâ hujus : tu autem cohibe te, obtemperaue nobis.
 Hanc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles : 215
 “ Oportet quidem vestrum, Dea, verbum observare,
 “ Quantumvis sim animo iratus : sic enim melius.
 “ Quisquis utique Diis obtemperaverit, magis et illi exaudiunt ipsum.
 Dixit, et in argenteo manubrio repressit manum gravem;
 Retróque in vaginam condidit magnum ensem, neque fuit inobediens 220
 Verbo Minervae; haec autem ad coelum abiit,
 In domos Aegiochi Jovis, ad deos alios.

βαλμοῦς ἔχιν γλαυκοῦς· τοῦτο μὲν γὰρ εὐήθεις ὑπάρχει· ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τὸν αἶρα τὴν πρόσφιν ἔχιν ἀγλαυκον. [Editor Rhodomanus conjicit legendum, ἰγλαυκον: Ego γλαυκὸν malim.] Diodor. Sicul. Lib. I. p. 12.

Ver. 207.—τιὸν μένος.] Ἄλ. τὸ σὸν μένος.

Ver. 211.—ὀνειδίσον.] Vide suprâ ad ver. 140.

Ver. 214.—πιίθεο δ' ἡμῖν.]

—Tu nequa Parentis
 Jussa time, neu præceptis parere recusa.
 Æn. II, 606.

Ver. 216. Χρῆ μὲν.]

Cedamus Phæbo, et monitū meliora sequamur.
 Æn. III, 188.

Ver. 220.—ὡς μέγα ξίφος.] Ἄλλ' αἶ κοιναὶ τῶν λίξιων παρ' αὐτῷ σώζουσι τὸ σίμνον. Dion. Halicarn.

Ibid.—αὐτὸ ἀπίθησι Μύθῳ Ἀθηναίης.] Ὁρθῶς πάλιν καὶ καλῶς· ὅτι, τὸν θυμὸν ἐκκόψαι παντάσῃ μὴ δυναθεῖς, ὅμως, πρὶν ἀνήκιστόν τι δεῖσθαι, μετίσθησι καὶ κατίσχιν, εὐκαιρῆ τῷ λογισμῷ γινόμενον. Plutarch. de audiend. Poetis. Vide suprâ ad ver. 194.

Ver. 221.—ἧ δ' οὐλυμπόνδε βεβήκει.] Sic τ', 751. “ Ὡς εἰπὼν—βεβήκει.” Si βέβηκει dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Simile enim fuisset, ac siquis Anglicè dicat, IS GONE AWAY, pro eo quod est, WAS GONE AWAY. Vide suprâ ad ver. 37.

- Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσιν
 Ἄτρεϊδὴν προσέειπε, καὶ οὐπὼ λῆγε χόλοιο·
 Οἶνοβαρεῖς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο· 225
 Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἄμα λαῶν θωρηχθῆναι,
 Οὔτε λόχονδ' ἵεναι σὺν ἀριστήεσσι Ἀχαιῶν,
 Τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κῆρ εἶδεται εἶναι.
 Ἴη πολὺν λῳϊὸν ἔστι, κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
 Δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅστις σέβεν ἀντίον εἶποι· 230
 Δημοσβόρος βασιλεὺς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
 Ἴη γὰρ ἂν, Ἀτρεΐδῃ, νῦν ὕστατα λαβῆσαιο.
 Ἄλλ' ἐκ τοι ἔρεω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι,
 Ναὶ μὰ τὸδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὐποτε φύλλα καὶ ὄζους

Pelides autem iterum asperis verbis

Atridem alloquitus est, et nondum cessabat ab irā :

- " Vinolente, canis oculos habens, cor verò cervi ; 225
 " Neque unquam in bellum unā cum populo arnari,
 " Neque ad insidias ire cum primoribus Achivorum,
 " Ausus es animo : hoc utique tibi mors videtur esse.
 " Certè multò melius est, per exercitum latum Achivorum,
 " Dona auferre illius, quicumque tibi contradixerit : 230
 " Populi vorator Rex, quoniam hominibus nullius pretii imperas :
 " Certè enim, Atrida, nunc postremò contumeliam fecisses.
 " Verùm tibi edico, atque insuper magnum juramentum juro,
 " Nae per hoc sceptrum, quod quidem nunquam folia et ramos

Ver. 225. Οἶνοβαρεῖς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων.] Τί
 δὲ τὰ τοιαῦτα ; ἀρα καλῶς ;—οὐ καλῶς. Plato de
 Republ. lib. 5. Sed vide suprā, ad ver. 2.

Ver. 226. Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἄμα.]

—An tibi Mavors

Ventosā in linguā pedibusque fugacibus istis
 Semper erit?—

Æn. XI, 590.

Cæterùm quā ratione, πόλεμον, hīc ultimam
 producat; item ἐπὶ, infrā, ver. 255. vide
 suprā, ad ver. 51.

Ver. 228. Τέτληκας θυμῷ.] Audes animo.

Respondet enim sequentibus, εἶδεται, et ἐστὶ.
 Vide suprā, ad ver. 57.

Ibid.—τὸ δέ τοι κῆρ.] Scholiastes videtur le-
 gisse (nec quidem hoc in loco male) τὸ δέ τοι κῆρ.
 Nam, Δεικτικώτερον (inquit) καὶ ἀναφορικώτερον.

Ver. 229. 251. 252. Ἴη πολὺν—Δημοσβόρος
 βασιλεὺς.— Ἴη γὰρ ἂν.—] Iratum et fero-
 cientem mirè decet præfracta hæc et inter-
 rupta oratio. Vide suprā, ver. 178.

Ver. 255.—ἐ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι.]
 Καὶ ἐπὶ, mihi vertendum videtur, non, atque
 adeo, (quod habent Vulgati;) sed, atque in-
 eunper.

Ver. 254. Ναὶ μὰ τὸδε σκῆπτρον.]

Ut sceptrum hoc (dextrā sceptrum nam
 fortè gerebat)

Nunquam fronde levi fundet virgulta nec
 umbras.

Cùm semel in sylvis imo de stirpe recisum
 Matre caret, posuitque comas et brachia
 ferro :

Olim arbos, nunc artificis manus ære de-
 coro

Incluset, patribusque dedit gestare Latinis.
 Æn. XII, 206.

Rectè mihi videtur adversus Recentiores
 quosdam hīc annotasse Poppius, locum hunc
 Antiquis nullo modo tædium attulisse, eum
 eum adeò amplè transcripserit Virgilius. Rectè
 porrò adjicit, adversus Scaligerum; vim
 hoc in loco et ingenium Homeri, ipsum vix
 assecutum Virgilium.

Ibid.—τὸ μὲν οὐποτε φύλλα καὶ ὄζους.] Videtur
 mihi hoc, non (ut Eustathio et Recentioribus
 visum est) eò pertinere, ut Achilles Agamem-
 nonisque Dissensio ac Discessus, quem utique
 Achilles hic perpetuum futurum minitetur,
 cum ligni de stirpe recisi et nunquam repullu-
 laturi Disjunctione ab arbore conferatur : Est
 enim hoc paullò languidius : Sed consimile
 esse, ac si dixisset; Quemadmodum hoc lignum
 nunquam repulluabit, ita et Ego penitus dispe-
 ream, nisi, &c. Vel : quàm certò hoc lignum

Φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν, 235
 Οὐδ' ἀναθλήσει· περὶ γὰρ ῥά ἐ χαλκὸς ἔλεψε
 Φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
 Ἐν παλάμῃ φορέουσι δικασπόλοι, οἵτε Δέμιστας
 Πρὸς Διὸς εἰρύονται· ὁ δὲ τοι μέγας ἔσσεται ὄρκος·
 Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἴξεται υἷας Ἀχαιῶν 240
 Ζυμπαντας· τοῖς δ' αὖτι θυήσεται, ἀχνυμένιος περ,
 Χρυσμεῖν, εἴτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἐκτορος ἀνδροφόνιοι
 Θήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' εἰδοθὶ θυμὸν ἀμυξίεις
 Χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.
 Ὡς φάτο Πηλεΐδης· ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ 245
 Χρυσείοις ἤλοισι πεπαρμένον· ἔξτετο δ' αὐτός.
 Ἄτρεΐδης δ' ἐτέρωθεν ἐμήνιε· τοῖσι δὲ Νέστωρ
 Ἦδυεπὴς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητῆς,

"Prodeat, postquam semel truncum in montibus reliquit,
 Neque repullulabit: circum enim ei ferrum delibravit
 Foliaque et corticem: nunc autem ipsum filii Achivorum
 In manibus portant iudices, qui utique leges
 A Jove tuentur: hoc autem tibi erit magnum juramentum.
 Certè aliquando Achillis desiderium invadet filios Achivorum
 Universos: his autem non poteris, dolens licet,
 Prodesse; quando multi ab Hectore homicidâ
 Morientes cadent: tu autem intus animum lacerabis
 Iratus, quòd fortissimum Achivorum non honorâris.
 Sic dixit Pelides: sceptrumque projecit in terram
 Aureis clavis distinctum: consedit autem ipse.
 Atrides verò ex alterâ parte irascebatur: His igitur Nestor
 Suaviloquus surrexit, argutus Pyliorum orator,

nunquam repullulabit, tam certò ingens Mei desiderium Achivos Hectori posthac succumbentes afficiet, neque Tu eis opitulari valebis. Vel: Citius erit, ut repullulet hoc lignum, quam ut Achivi in posterum non indigeant Mei.

Ver. 235.—τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν.] Fecerunt qui legerint, κέμην ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν. Nimirum ex loco Virgilii jam citato, "—po—suitque comas et brachia ferro:") ut rectè coniecit Fulvius Ursinus.

Ver. 238.—δικασπόλοι, οἵτε Δέμιστας.] Κατ' ἀρχάς μιν γὰρ ἅπανα πόλις Ἑλλάς ἰσχυροῦς πλὴν οὐχ, ὡς περὶ τὰ βασίλεια ἴθη, δικαστικῶς· ἀλλὰ κατὰ νόμους τι καὶ ἰσχυροῦς πατριῶς. Καὶ κράτιστος ἦν βασιλεὺς, ὁ δίκαιοτάτης τι καὶ νομιμώτατος.—ἄλλοι δὲ καὶ Ὀμηροῦ, δικαστέλους τι καλῶν τοῦ βασιλεῦς, καὶ Δεμιστοπόλους. Dion. Halicarn. Antiq. Roman. lib. 5. Vide suprâ ad ver. 57.

Ver. 242.—Ἐκτερος.] Mirè admodum Plato in Cratylo: Καὶ τῶ Ἐκτορι αὐτὸς ἔθετο τὸ ὄνομα Ὀμηρος, —παρὰ τὴν οὖν Ἄστυνακτι.—

Ὁ γὰρ Ἀναξ καὶ ὁ Ἐκτωρ σχεδὸν τι ταῦτον σημαίνει.—Οὐ γὰρ ἂν τις Ἀναξ ἦ, καὶ Ἐκτωρ δῆτε ἰσὶ τοῦτου, δῆλον γὰρ ὅτι κατὰ τι αὐτῶ, καὶ κίεκτηται, καὶ Ἔχει αὐτό. Vide infrâ ad ζ', 402. et ad χ', 508.

Ibid.—ἀνδροφόνιοι.] Homicidam Hectorem dixit Horatius, Epod. 17. 12. At vim Græcæ vocis vix assecutus videtur sermo Romanus. Vide Mureti Var. Lect. lib. 5. c. 19. Porro, rectè ad hunc locum Scholiastes: τὸν Ἐκτερα ἀνδροφόνιον τροσηγόριστος, καὶ οὐ χαλκοκοροστὴν ἢ ἰσπόδαμον,—πρὸς κατάπληξιν τῶν ἀκύνοντων. Εἴωθε δὲ σκεῖν τὰ ἰερίετα ἐπισόχως.

Ver. 244. Χωόμενος, ὄτ'.] Quâ ratione χωόμενος, hic ultimam producat, vide suprâ ad ver. 51.

Ver. 247.—ἰμήνι.] Pronuntiabatur (credo) ἰμήνι. Nam μνήνι, secundam producit.

Ver. 248.—ἀνόρουσι.]" Ut in re magnâ et "periculosâ, non placidè assurgentem facit, sed "prorumpentem Senem quoque." Ut observavit Camerarius.

Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέειν αὐδῆ.

Τῶ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων

250

Ἐφθιάθ', οἳ οἳ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο

Ἐν Πύλῳ ἠγαθέη, μετὰ δὲ τρίτάτοισιν ἀνασπεν

Ὅς σφιν εὐφρονέαν ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν

Ἦ πόποι, ἧ μέγα πένθος Ἀχαιῖδα γαῖαν ἰκάνει,

Ἦ κεν γηθήσαι Πριάμος, Πριάμοιό τε παῖδες,

255

Ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροῖατο θυμῷ,

Εἰ σφῶν τὰδε πάντα πυλοῖατο μαρναμένοισιν,

Οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.

Ἄλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.

Ἦδὴ γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοισιν ἤεπερ ὑμῖν,

260

Ἀνδράσιν ὠμίλησα, καὶ οὐ ποτέ μ' οἶγ' ἀθέριζον.

Οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,

Cujus etiam à linguâ melle dulcior fluebat sermo.

Et jam duae quidem aetates articulata-voce-loquentium hominum

250

Defecerant, qui cum ipso antea simul nutriti sunt et vixerunt

In Pylo eximia, inter tertios autem jam regnabat:

Qui illis prudens concionatus est, et dixit:

“O Dii, certè magnus luctus Achivam terram invadit,

“Certè lactabitur Priamus, Priamique filii,

255

“Caeterique Trojani valdè gaudebunt animo,

“Si de vobis haec omnia audiverint decertantibus,

“Qui quidem consilio Danais antecellit, et pugnando.

“Sed persuadeamini: ambo nempe juniores estis me.

“Jam enim aliquando ego et cum fortioribus, quàm vobis,

260

“Viris consuetudinem-habui, et nunquam me ipsi parvi-penderunt.

“Non enim unquam tales vidi viros, neque videbo,

Ver. 249. Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης.] “Videtisne
“ut apud Homerum sæpissimè Nestor de vir-
“tutibus suis prædicet? tertiam enim jam
“aetatem hominum vivebat: nec erat ei ve-
“rendum, nè vera de se prædicans, nimis vi-
“deretur aut insolens aut loquax. Etenim,
“ut ait Homerus, ex ejus linguâ melle dulcior
“fluebat oratio.” Cic. de Senectute. Vide
infra ad ver. 260. et ad β', 372.

Ver. 252.—μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄσασιν.]
Nonagenarius circiter existens.

Ver. 255. Ἦ κεν γηθήσαι Πριάμος.] Sic
Virgilius:

Hoc Ithacus velit, et magno mercentur
Atridae. Æn. II, 104.

Ver. 259. Ἄλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω
ἴστον ἱμεῖο.]

Tu major; tibi me est æquum parere,
Menalca. Virg. Ecl. V, 4.

Sententia eadem: sed apud Homerum con-
venientior persona.

Ver. 260. Ἦδὴ γάρ ποτ' ἐγὼ—Ἀνδράσιν

ὠμίλησα.— Οὐ γάρ πω, &c.] Mirè Senecæ de-
cet jactantia hæc et longitudo orationis. At
Scaliger: “Nestor, inquit, in primo Iliados,
“loquax; in septimo, non minus; in quarto,
“odiosus; in undecimo obundit; in penul-
“timo, etiam nugatur.” Poetic. lib. 5. Ali-
liter sensit Cicero, loco suprâ citato, ad ver.
249. et infra, ad β', 372. Aliter etiam Plu-
tarchus: Οὐ μόνον ἀλύπτος καὶ ἀναισθητός, ἀλ-
λά καὶ χρησίμους, καὶ ὠφελίμους.— Ὅρα πρῶ-
τον εἰ προτροπῆς ἵνικα καὶ ζήλου καὶ φιλοτιμίας
τῶν ἀκούοντων, αὐτὸν ἂν τις ἰκανίσαιεν· ὥσπερ
ὁ Νίστωρ τῆς ἑαυτοῦ διηγουμένου ἀριστίας καὶ
μάχας.— Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ καταπλήξιος—
ἵνικα, καὶ τοῦ ταπεινώσαι—τὸν αὐτῆν.— κατᾶ-
στερ αὐτὸν πάντων ὁ Νίστωρ, “Ἦδὴ γάρ ποτ' ἐγὼ
“καὶ ἀρείοισιν,” &c. Lib. de Sui Laude.

Ibid.—ἤιστιρ ὑμῖν.] Eustathius, ἤμιν, præ-
fert, ut καλλιέν, —καὶ ἀνισταχέστιστον, διὰ τὸ
κοινότερον ἴσσι γὰρ πᾶσι τὸ “ἤμιν,” ἴμοισιν τῶν,
“οἳ νῦν βροτοὶ ἴσμεν.” Sed Nestoris personam
magis decet istud, ἤμιν.

Οἷον Πειρήθοόν τε, Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν,
 Καινέα τ', Ἐξιάδιόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
 Θησέα τ' Αἰγείδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισι. 265
 Κάρτιστοι δὴ κείνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν·
 Κάρτιστοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο
 Φηρσὶν ὄρεσκόμοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
 Καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλῃον ἐκ Πύλου ἐλθὼν,
 Τηλόθεν ἐξ Ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί· 270
 Καὶ μαχόμεν κατ' ἐμ' αὐτὸν ἐγὼ κείνοισι δ' ἂν οὔτις
 Τῶν, οἳ νῦν βροτοὶ εἰσὶν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο·

- " Qualem Pirithoumque, Dryantemque, ducem populorum,
 " Caeneumque, Exadiumque, et divinum Polyphemum
 " Theseumque Aegidem, similem immortalibus. 265
 " Fortissimi certè illi terrestrium nutriti sunt virorum :
 " Fortissimi quidem erant, et cum fortissimis pugnabant
 " Centauris monticolis, et terribiliter interfecerunt.
 " Et quidem cum illis habebam-consuetudinem è Pylo profectus,
 " Procul ex Apia terrâ : Evocârunt enim ipsi : 270
 " Et pugnabam pro meis quidem viribus ego : cum illis autem nullus
 " Eorum, qui nunc homines sunt terrestres, pugnaret :

Ver. 264. Πολύφημον.] Non utique Cyclo-
 pem illum, sed Lapitharum ducem quendam.

Ver. 265. Θησεία τ'.] Qui rei prosodiacæ student,
 meritò hic quærere potuerunt, sit ne hic
 pes [Θησεία] dactylus, an potiùs contractè
 spondæus, ac si scriptum fuisset Θησά. Nam
 istud α, in Accusativis Atticis (quod haud ad-
 verterunt Grammatici) semper producitur.

- Τὸν Πηλείως τιν' εἶσθ' Ἀχιλλεῖα γόνον.
 Eurip. Helen. 97.
 Εὐδαιμονίην μὲ Θησεία τε παῖδ' ἰού.
 Id. Supplic. 3.
 Κήρυξ πρὸς ἄστου διῦρο Θησεία κυλῶν.
 Ibid. 57.
 Τὸν μὲν Διὸς πληγνίτα Καπανεῖα σφεῖ.
 Ibid. 954.
 Μειοικίᾳ σοῦ πατρός αὐτεπαύνομον.
 Id. Phœniss. 776.
 Ἐπειοκλιᾷ τ' αὖ νῦν πόλιως ὑπερμαχηθεῖ.
 Ibid. 1258.
 Σίτοις κατῆλν', Ὀρφέα τ' ἄνακτ' ἰχθῶν.
 Id. Hippol. 955.
 Ποῖ γῆς ἄνακτα τῆς δι' Θησεία μολῶν.
 Ibid. 1153.
 Καὶ μὴν δίδορκα τίνδι Πηλεῖα πύλας.
 Id. Androm. 545.
 Ἀχιλλεῖα τικυσα πρῶτον Ἑλλάδος.
 Ibid. 1237.
 Διλιμμίνοι δὴ βασιλεῖα, κἄκ τοῦδε χρεῖ.
 Ibid. 1247.

Sequitur nimirum Accusativus iste analogiam
 Genitivi, in linguâ tum Atticâ, tum Ionicâ.
 Πηλῆος, Πηληῖα; Πηλείως, Πηλεῖα. Ἀχιλλῆος,
 Ἀχιλλῆα; Ἀχιλλεῖως, Ἀχιλλεῖα. Βασιλῆος,
 Βασιλῆα; Βασιλείως, Βασιλεῖα. Similis quæ-
 dam analogia et in aliis reperitur: Τιθηκό-
 τος, Τιθηκότος, Τιθηώτος; Κρονῆων, Κρονήϊος,
 Κρονήϊωνος; Μιτῆρος, Μιτῆϊως; Λᾶός, Λᾶϊός;
 Ἰλῆος, Ἰλῆϊός; Μινίλαος, Μινίλαϊός.

Permulta ejusmodi, Poetas cum judicio le-
 gentibus, à Grammaticis vix observata occur-
 rent. Sic διακόνος, διακονεῖν, secundam semper
 producit. Quamobrem absurdissimè vir Doctus
 Phil. Labbe, Dialect. ling. græc. cap. 7. 16.
 " δικόνιον (inquit) pro δικόνιον;" (Istud e-
 nim δικόνιον si omninò græcum esset, jam δια-
 κονεῖν possset atque etiam necessariò deberet
 secundam corripere.) Sic ἀνάλισκω, φλυαρεῖν,
 τάριχος, ἀκρίσιος, λιπαρεῖν, λιπαρῆς, (quod ab
 aliâ esse videtur origine, ac λιπαρός;) semper
 producantur. Eurip. Med. 525. Cyclop. 31.
 Ion. 596. et Supplic. 776. Æschyl. Prometh.
 941. Menander apud Athenæum, p. 245. So-
 phocles apud Athenæum, p. 119. Idem, Tra-
 chin. 450. Aristoph. Acharn. Act. 2. Scen. 4.
 Et passim. Vide quoque infrâ ad ver. 558.

Ibid. — ἀθανάτοισι.] Vide infrâ ad ver.
 398.

Ver. 271. Καὶ μαχόμεν κατ' ἐμ' αὐτὸν ἐγὼ.]
 —κατὰ σφίτας γὰρ μαχίσονται, β', 566.

Tum validis flexos incurvant viribus arcus

Καὶ μὲν μευ βουλέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ.	
'Αλλὰ πίθεσθε καὶ ὑμεες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον	
Μῆτε σὺ τόνδ', ἀγαθός περ ἔων, ἀποαίρεο κούρην,	275
'Αλλ' ἔα, ὡς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἴες 'Αχαιῶν	
Μῆτε σὺ, Πηλεΐδῃ, 'Θέλ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ	
'Αντιβίην· ἐπεὶ οὐποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς	
Σκηπτούχος βασιλεὺς, ᾧτε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν	
Εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, Θεὰ δὲ σε γείνατο μήτηρ,	280
'Αλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.	
'Ατρεΐδῃ, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἔγωγε	
Δίσσομ' 'Αχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν	
'Ερκος 'Αχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο.	
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων	285
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·	
'Αλλ' ὄδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,	
Πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,	
Πᾶσι δὲ σημαίνειν· ἄτιν' οὐ πείσεσθαι οἴω.	
Εἰ δὲ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν Θεοὶ αἰὲν ἰόντες,	290

" Et tamen mea consilia audiebant, obtemperabantque verbo.

" Verùm obedite et vos, quandoquidem obedire melius.

" Neque tu ab isto, quantumvis praestans, auferas puellam, 275

" Verùm sine, ut ei primùm dederunt praemium filii Acliivorum :

" Neque tu, Pelide, velis contendere regi

" Contra: quia nunquam ullus similem, atque hic, sortitus est honorem

" Sceptriger rex, cui utique Jupiter gloriam dedit.

" Si autem tu fortior es, Deaque te generavit mater, 280

" At hic potentior est, quia pluribus imperat.

" Atride, tu autem compesce tuam iram: verùm ego

" Precabor Achillem deponere iram, qui magnum omnibus

" Propugnaculum Achivis est belli mali.

Hunc autem vicissim-allocutus est rex Agamemnon: 285

" Sanè, haec omnia, senex, convenienter dixisti:

" Verùm hic vir vult supra omnes esse alios;

" In omnes dominari vult, omnibusque imperare,

" Et omnibus praeesse: quae minimè persuasurum puto.

" Quòd si ipsum bellicosum fecerunt Dii semper existentes, 290

Pro se quisque viri.— *Æn.* V, 500.

Ver. 275. Καὶ μὲν μευ βουλέων ξύνιον, πείθοντό

τε μύθῳ.

'Αλλὰ πίθεσθε καὶ ὑμεεις.] *Auscultate vos mihi seni juvenes, cui etiam Juveni auscultantur Senes.*

Ver. 277. Μῆτε σὺ, Πηλεΐδῃ, 'Θέλ'.] *Φασὶ γὰρ, inquit Eustathius, μὴ εἶναι παρὰ τῷ Ποιητῇ, τὸ "Θέλειν" διυλλάτως, ἀλλὰ "Ἐθέλειν" μιτὰ τοῦ ἰ.* Sed hoc leve est.

Ver. 285.—'Αχιλλῆϊ μεθίμιν.] *Quà ratione 'Αχιλλῆϊ, hic ultimam producat, vide supra ad ver. 51.*

Ibid.—δ: μέγα πᾶσιν 'Ερκος 'Αχαιοῖσιν.]

—pugnae nodumque moramque.

Æn. X, 428.

Simplificior et faciliior *Homeri* elocutio, nec tamen minorem habet vim.

Ver. 286.—[ἴπισι.] *Al.* ἴπισας. *Quod idem est.*

Τούνεκά οἱ προθέουσιν ὄνειδεα μυθήσασθαι;

Τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήθην ἡμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς·

Ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανός καλεοίμην,

Εἰ δὴ σοι πᾶν ἔργον ὑπείξομαι, ὅ, τι κεν εἴποις·

Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε 295

Σήμαιν'· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοὶ πείσεσθαι οἴω.

Ἄλλο δέ τοι ἔξεω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι·

Χερσὶ μὲν οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι, εἴνεκα κούρης,

Οὔτε σοὶ, οὔτε τῷ ἄλλω, ἐπεὶ μ' ἀφέλκεσθέ γε δόντες.

Τῶν δ' ἄλλων, ἃ μοι ἐστὶ δοῆ παρὰ νῆϊ μελαίνῃ, 300

Τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελάν, ἀέκοντος ἔμεϊο.

Εἰ δ' ἄγε μὴν, πείρησαι, ἵνα γνάωσι καὶ οἶδε·

Διΐψά τοι αἶμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.

ᾠς τῷ γ' ἀντιβίοισι μαχεσσαμένω ἐπέεσσιν

Ἀυστήτην· λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν 305

Πηλείδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας εἴσας

“ An propterea ipsi permittunt contumelias loqui ?

Huic autem interpellato-sermone respondit nobilis Achilles :

“ Certè timidusque et nullius pretii vocari debeam,

“ Si utique tibi in omni re cessero, quamcunque dixeris,

“ Aliis sanè hæc impera ; nec enim mihi 295

“ Præcipis ; non enim ego amplius me tibi obtemperaturum puto.

“ Aliud autem tibi dicam, tu verò in præcordiis tuis conde :

“ Manibus quidem non ego pugnabo, causâ puellæ,

“ Neque tecum, neque cum alio quovis, quum à me auferitis quod dedistis :

“ Aliarum autem rerum, quæ mihi sunt velocem apud navem nigram, 300

“ Harum utique nihil auferes abripiens, invito me.

“ Quin age, fac periculum ; ut cognoscant et isti :

“ Statim tibi sanguis niger fluet circa lanceam.

Sic hi contrariis contententes verbis

Surrexerunt ; solveruntque concionem apud naves Achivorum. 305

Pelides quidem ad tentoria et naves aequales

Ver. 291. Τούνεκά οἱ προθέουσιν ὄνειδεα μυθήσασθαι.] Eustathius interpretatur: “ Ideòne “ sermonem ejus etiam prævertunt contume- “ lia?” Alii, προθέουσιν, activè accipiunt: ut sit “ Ideòne ei [προτρέψουσιν] permittunt, [vel, “ ideòne eum impellunt,] ut contumelias effun- “ dat?” Reddi tamen potest, etiam simpli- “ cissime: “ Ideòne ei [scquum est ut] effun- “ dantur contumelie inter loquendum?”

Ver. 296. Σήμαιν' οὐ γάρ.] Fuerunt olim, qui (post vocem, ἔμοιγε, distinguentes) totum hunc versum expungerent. Quod etsi ferri potest, nihil tamen opus videtur.

Ver. 297.—σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι.] Sensibus hæc imis, res est non parva, reponas.

Virg. Ecl. III, 54. Accipite ergo animis, atque hæc mea figite dicta. Æn. III, 250.

—Tu condita mente teneto. Ibid. 588.

—Simul hæc animo hauri.

Æn. XII, 26.

Ver. 298.—οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι, εἴνεκα κούρης.] Perstringere hic Achillem Græcos, existimat Poppius, Helenæ causâ bellum gerentes. At verò aliud est, bellum gerere uxoris rapte gratiâ; aliud, captivæ causâ, vel sorte vel consensu data. Οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι εἴνεκα κούρης,—ἵπτι μ' ἀφέλκεσθέ γε δόντες.

Ver. 302. Εἰ δ' ἄγε μίν.] “ Sin autem—; “ age” &c.

Ver. 304. ᾠς τῷ γ' ἀντιβίοισι.]

Illi hæc inter se dubiis de rebus agebant, Certantes— Æn. XI, 445.

Ver. 306.—νῆας ἰστας.] Ἴστοίχους. Schol. ἡ, πορευτικὰς καὶ ταχυίας, παρὰ τὸ ἵνασι. Eustath.

Ἦῖε, σὺν τε Μενοιτιάδῃ καὶ οἷς ἐτάροισιν
 Ἀτρεΐδης δ' ἄρα νῆα Δοῖν ἄλαδε πρόξρυσσεν,
 Ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν εἰκόσιν, ἐς δ' ἑκατόμβην
 Βῆσε Θεῶ· ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρησον 310
 Εἶσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔειη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὕγρὰ κέλευθα.
 Λαοὺς δ' Ἀτρεΐδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
 Οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο, καὶ εἰς ἄλλα λόματ' ἔβαλλον
 Ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τελεῆσσας ἑκατόμβας 315
 Ταύρων ἢ δ' αἰγῶν, παρὰ Δῖν' ἄλῃς ἀτρυγέταιοι
 Κνίσση δ' οὐρανὸν ἴκην ἐλισσομένη περὶ καπνῶ.
 Ὡς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν· οὐδ' Ἀγαμέμνων
 Λῆγ' ἕριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπέειλ' Ἀχιλλῆϊ.

Abiit, cumque Menoetiade et suis sociis:

Atrides autem navem velocem in mare deduxit,

Et in eam remiges elegit viginti, inque eam hecatomben

Imposuit Deo: insuper verò Chryseidem pulchras-genas-habentem

310

Collocavit ducens: dux autem incendit sapiens Ulysses.

Hi quidem deinde, cum conscendissent, innavigabant humidas vias.

Exercitum autem Atrides lustrari jussit.

Illi igitur lustrabantur, et in mare sordes projiciebant:

Sacrificabantque Apollini perfectas hecatombas

315

Taurorum et caprarum, juxta littus maris infructuosi:

Nidor autem ad coelum ibat circumfusus fumo.

Sic hi quidem haec operabantur per exercitum: neque Agamemnon

Cessabat à contentione, quam primum minatus fuerat Achilli.

Ver. 308. Ἀτρεΐδης δ' ἄρα νῆα.] Vocula ista, ἄρα, nequaquam supervacanea est; sed vim habet in connectendâ sententiâ cum eo quod processit, ver. 141. Νῦν δ' ἄγε, νῆα μίλαιαν, &c.

Ver. 309. Ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν εἰκόσιν.] Κρίνω non habet priorem ancipitem: sed quam habet analogiam, φαίνω, ἴφαινον, ἴφηναι, φᾶνω, φᾶσις; eandem sequitur et κρίνω, ἔκρινον, ἔκριναι, κρίνω, κρίσις. Aliaque similiter verba innu-mera. Vide infrâ ad ver. 314 et 338.

Ver. 311.—ἐν δ' ἀρχὸς ἔειη.] Ἀ. ἐν δ' ἀρχὸς ἔειη.

Ver. 312.—ἐπίπλεον ὕγρὰ κέλευθα.]

—qui per maria humida—

Æn. V, 594.

Ver. 315.—ἄνωγεν.] Non ex ἄνωγα, sed ex aoristo ἄνωγον. Vide suprâ ad ver. 37. et infrâ ad 3, 322.

Ver. 314.—λόματ' ἔβαλλον.] “Quid causâ afferri potest, cur—? ἰμπὸν (quod mirum magis) cur λυτὸς, λύσις,—brevientur; pro—“ducantur verò λύτωρ, λυτῆρ, λῦμα—; cum “tamen ab eâdem origine dimanent omnia? “Gateor me in his Labyrinthis filium Ariadnes

“aliquod sæpè desiderâsse.” Phil. Labbe Prosod. p. 65.

Nullus tamen reverâ hîc Labyrinthus.

Utique Verba innumera, non ἀλόγως, sed certâ quâdam ac constanti ratione, in quibusdam Temporibus vocalem penultimam semper corripiunt, in aliis Temporibus semper produciunt. Indeque Derivata, pro eo, à quâ parte fluant, penultimam similiter vel perperuò corripiunt, vel perperuò produciunt. Latini habent, ἔγω, ἔγῃ, quasi contractum ex ἐγῆγι. Similiter sêdeco sêdi; indeque sêdes, sêdile. Item, mōveo, mōvi; indeque mōtus, mōnumentum, mōbilis. Consimili quâdam ratione, apud Græcos fit; φαίνω, φᾶνω, ἴφαινω, et inde φᾶσις, φᾶνέος. Κρίνωμαι, κρίνωμαι, κίκριμαι, κίκρισαι, κρήσις, κρήσις. Κλίνομαι, κλίνωμαι, κίκλιμαι, κλίσσις. Δίδωμαι, δώσω, indeque δωτῆρ. Δίδωμαι, δίδωσαι, et inde δώσις. Λῦω, λύσω, indeque λύτωρ, λύτῆρ, λῦμα. Λίλυμαι, λίλυσαι, et inde λῦσις, λῦτὸς, ἔς. Vide suprâ ad ver. 265. 309. et infrâ ad ver. 338. et ad 7, ver. 454.

Ver. 316.—ἀτρυγέταιοι.] Ἀκατασπότην, πολλῆς, ἢ, ὡς ἴσιν φασι, σῆς ἀκάσπου. Schol.

Ἄλλ' ὄγε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσείπε, 320
 Τῷ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὄτρυνά Δεράποντε·
 Ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
 Χειρὸς ἐλόντ' ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρονον·
 Εἰ δέ κε μὴ δάψιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι,
 Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται. 325
 Ὡς εἶπᾶν, προΐει, κρατερόν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
 Τῷ δ' ἀέκοντε βιάτην παρὰ Δῖν' ἀλὸς ἀτρυγέτοιο·
 Μυρμιδόνων δ' ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἰκέσθη.
 Τὸν δ' εὖρον παρὰ τε κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ
 Ἦμενον· οὐδ' ἄρα τῷγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς· 330
 Τῷ μὲν ταρβήσαντε, καὶ αἰδομένα βασιλῆα,
 Στήτην, οὐδέ τι μὴν προσεφάνεον, οὐδ' ἔρέοντο.
 Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ἦσιν ἐνὶ φρεσὶ, Φωνήσεν τε·
 Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι, ἧδ' ἐ καὶ ἀνδρῶν·
 Ἄσσον ἴτ'· οὔτι μοι ὕμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων, 335

Sed is Talthybiumque et Eurybatem affatus est, 320
 Qui ipsi erant praecones et seduli ministri :
 " Abite ad tentorium Pelidae Achillis,
 " Manu prehensam adducite Briseida pulchris-genis ;
 " Quòd si non dederit, ego ipse auferam,
 " Veniens cum pluribus : quod illi et acerbius erit. 325
 Sic dicens, praemisit ; asperum autem sermonem addidit in mandatis.
 Hi itaque inviti iverunt juxta littus maris infructuosi :
 Myrmidonum verò ad tentoriaque et naves pervenerunt.
 Illum autem invenerunt apudque tentorium et navem nigram
 Sedentem : neque sanè hos intuitus lactatus est Achilles. 330
 Hi quidem perterriti, et reverentes regem,
 Stabant, neque ipsum alloquebantur, nec interrogabant.
 Sed is cognovit suis in mentibus, dixitque :
 " Salvete, praecones, Jovis nuncii, atque etiam hominum :
 " Propius accedite : nihil mihi vos culpandi, sed Agamemnon, 335

Ver. 322.—Πηληϊάδῳ Ἀχιλῆος.] Vide supra ad ver. 1.

Ver. 324.—ἐγὼ δὲ κεν αὐτὸς ἔλωμαι. [Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι.] Ipse illam, cum exercitu veniens, auferam. Scholiastes legit: ἐγὼ δὲ κεν αὐτὸς ἔλωμαι, Ἐλθὼν, σὺν πλεόνεσσι· Ipse veniens, et illam auferam, et alia plura. Prior lectio et simplicior multo est, et *Iniqui* minorem habet speciem.

Ver. 330.—οὐδ' ἄρα τῷγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.]

Nec verò Alciden me sum lactatus euntem Accepisse.—Æn. VI, 592.

Ἡ ἀπόφασις τῆ καταφάσει ποσὶ μὴν τὸ ἴσον δύναιται, ποτὶ δὲ τὸ πλῆον.—"Οταν λίγ,

[" ἰπεὶ εὐ μὴ ἀφανέστατος βάλ' Ἀχαιῶν, "] μίξεν ἢ ἀπόφασις δηλοῖ τῆς καταφάσεως τὸν γὰρ πᾶν ἰσχυρὸν διῆξαι βίβη. Ὁμοίως δὲ ἴχνη καὶ τὸ, [" οὐδ' ἄρα τῷγε ἰδὼν γήθησεν " Ἀχιλλεύς: "] Τὸ γὰρ λίαν λυπῆσαι, τῆ ἀποφάσει διδῆλωται. Hermogenes περὶ μύθου διωνότητος, c. 57.

Ver. 332.—οὐδὲ τι μὴν προσεφάνεον.] Silentio isto significantius, quam ullo sermone potuissent, et *Agamemnonis* honori, et *Achillis*; et *sua* etiam *ipsorum* salutem, consulunt. Ut rectè hic annotavit *Porpius*; et *Domina Dacier*.

Ver. 334.—Διὸς ἄγγελοι.] Jure gentium *Sacrosancti* et *inviolati*.

Ὅς σφῶϊ προΐει Βρισηΐδος εἴνεκα κούρης.
 Ἄλλ' ἄγε, διογενὲς Πατρόκλεις, ἔξαγε κούρην,
 Καὶ σφῶϊν δὸς ἄγειν· τὰ δ' αὐτὰ μάρτυροι ἔσταν
 Πρὸς τε Θεῶν μακάρων, πρὸς τε θνητῶν ἀνθρώπων,
 Καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος. Ἔπιπτε δ' αὖτε
 Χρειῶ ἑμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι

340

- “ Qui vos misit Briscidis causâ puellae.
 “ Verùm age, generose Patrocle, educ puellam,
 “ Et ipsi trade, ut abducant: ipsi autem testes sint
 “ Coram Diis beatis, coramque mortalibus hominibus,
 “ Et coram rege immiti. Sin verò unquam posthac
 “ Opus me fuerit ad indignam pestem arcendam

340

Ver. 338.—τὰ δ' αὐτὰ μάρτυροι ἔσταν.] *Ipsi autem testes sint.* Plerique vertunt: Vos autem ipsi testes estote; nec tamen agnoscunt, quod in uno MS. reperuit Barnesius, ἔσταν.

Cæterùm, cùm μάρτυροι et μάρτυρες semper corripiantur; mirati sunt Prosodici Scriptores, quò factum sit ut μαρτύρομαι secundam producat. “ *Ipsum quoque ἐπιμαρτύρομαι, quod forlè mirum videbitur, producit v.*” Phil. Labbe Prosod. p. 45. Nec tamen hæc in re quidquam miri, cùm sit ex analogiâ generali. Verba nimirum innumera sunt, que in præsentibus et imperfectis omnibus, et in aoristis primis activis et mediis, semper producuntur; in futuris autem et aoristis secundis omnibus, semper corripiantur. Φάνω, ἔφαινον, ἔφην; φᾶνῶ, ἔφᾶνον, ἔφᾶνόμην, indeque φᾶσι, φᾶνερός, &c. Κεῖνω, ἐκεῖνον, ἐκεῖνα; κηῖνῶ, indeque κηῖσι, κηῖτός, κηῖτής, &c. Πιραίνω, ἐπιραίνον, ἐπιραῖνῶ, ἐπιραῖνον.

Ἔχει πειρᾶνας, εἴπιτο εἰργασται τᾶδε.

Sophocl. *Aj.* 22.

Καὶ ζυμπεραῖνας φροντίδ' ἢ φινεζούμθα

Eurip. *Med.* 541.

Secundum eandem igitur analogiam, μαρτύρομαι, ἰμαρτύρομαι, ἰμαρτύρομαι, necessario semper producuntur.

Πίστιν μεγίστην καὶ θεοῦ μαρτύρομαι.

Eurip. *Med.* 22.

Ἄλλ' οὖν ἰγὼ μὲν δαίμονας μαρτύρομαι.

Ibid. 619.

Μαρτύρομιος δαίμονας ὡς μοι.

Ibid. 1410.

Μαρτύρομαι, ζυλλάμβαν' αὐτοῦ τὸ σόμα.

Aristoph. *Acharn.* 926.

Μαρτύρομαι δὲ Ζηνὸς ἰεκίου χύτρας.

Id. *Danaid.*

Κᾶπτιτ' ἰπισχῶν ὀλίγον, ἰμαρτύρομαι.

Id. *Nub.* 495.

Μαρτύρομαι τυπτόμιος, ἂν ἰστίκοτος.

Id. *Avib.* 1032.

Futurum autem, μαρτύρομαι, semper corripitur; indeque deductum Verbum μαρτύρομαι, in omnibus ubique temporibus semper corripitur: “ *Ἔσται τὸ λοιπὸν οὐδαμῶν δὲ μαρτύρομαι.*”

Aristoph. *Eccles.* 557.

Οὐ μαρτύρομαι ταῦθ' ὁ καθ' ἑαυτὸν νίκης.

Sophocl. *Antigon.* 525.

Legentibus, perpetuò occurrent exempla. Atque hinc μάρτυρες, μάρτυροι, et similia. In quibus universis, istud u nusquam reperitur commuue.

Simili analogiâ, κέρω, primam producit; et inde, κήριος. Futurum autem κήριω, corripitur; et inde Verbum κήριω, per omnia omnino tempora semper corripitur. Similiter φῖλομαι, φῖλασθαι, primâ productâ; [i, 61 et 117. et ῶ, 280. et ὄ, 504.] indeque φίλιόμαι, quod primam per omnia tempora necessario corripit. Item περφόω, περφόω; et inde περφόριος. Vide supra ad ver. 265. 509. 514. et infra, ad ζ', 454.

Ver. 340.—Ἔπιπτε δ' αὖτε

Χρειῶ ἑμεῖο γίνηται.] Editi, et

quas viderim Versiones, hæc cum superioribus ita connectunt, ut istud (δὲ) prorsus supervacaneum sit. Μάρτυροι ἔσταν πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, εἴποσι δ' αὖτε, &c. quod valdè durum est. Distingue post vocem ἀπηνέος, critique illud, εἴποσι δ' αὖτε Χρειῶ ἑμεῖο γίνηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι Τεῖς ἄλλοις—, minatio acerba cum elegantissimâ ἀποσιωπήσει. Vide supra ad ver. 155. In aliis itidem Scriptoribus, istiusmodi Aposiopsis non observata, viros etiam doctissimos nonnunquam in fraudem induxit. In indicibus ad optimas Terentii editiones, vox “ *Nisi*” posita dicitur pro “ *Sed*.” Eunuch. Act. 5. Sc. 4. lin. ult. “ *Nisi quicquid est,*” &c. Equidem non crediderim. Neque ullus dubito, quin legendum sit cum Aposiopsi: “ *Nisi—, Quicquid est,*” &c. Similiter, Adolph. Act. 1. Sc. 2. lin. penult.

Τοῖς ἄλλοις.—ἧ γὰρ ὄγ' ὀλοῆσι φρεσὶ Δύει,
 Οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
 "Οππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοντο Ἀχαιοί.

"Ως φάτο Πάτροκλος δὲ Φίλην ἐπεπεῖθε' ἑταίρα,
 Ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρηρον,
 Δῶκε δ' ἄγειν τὰ ὀ' αὐτὶς ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν.
 Ἢ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 Δακρύσας, ἐτάρων ἄφαρ ἔζετο νόσφι λιασθείς,
 Θῆν' ἐφ' ἄλός πολιῆς, ὄρώων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.

Πολλὰ δὲ μητρὶ Φίλην ἤρῃσατο, χεῖρας ὀρεγνύς·
 Μῆτερ, ἐπεὶ μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἕοντα,

" Ab aliis:—Certè enim ille perniciosis consiliis furit,

" Neque omnino potest circumspicere simul praesentia et futura,

" Ut sibi apud naves salvi pugnent Achivi.

Sic dixit: Patroclus autem caro paruit sodali,

Eduxitque tentorio Briseida pulchris-genis,

Et tradidit abducendam: illi autem redibant ad naves Achivorum;

Atque invita unà cum his mulier ibat. Sed Achilles

Lachrymans, à sociis statim sedit seorsum separatus,

Littus ad maris cani, inspicens nigrum pontum.

Multa autem matri dilectae supplicavit, manus porrigens:

" Mater, quandoquidem me peperisti brevis aevi existentem,

Ver. 542.—ἧ γὰρ ὄγ'] Quà ratione, γὰρ, hic producatur, vide suprâ ad ver. 51.

Ibid.—ὄγ' ὀλοῆσι φρεσὶ Δύει.] Cùm versus hic λαγαρός sit, τίς (inquit Eustathius) ἰσχυρότερον γράψαι, Ὀλοῆσι. Atque ita edidit Barnesius. Quod tamen non factum oportuit, ex merâ conjecturâ. Alii scripserunt, ὀλοῆσι. Sed neque hoc satis firmo nititur fundamento. Orthographiâ non mutatâ, pronuntiabatur fortasse ὀλοῆσι, vel ὀλοῆσι; quo ferè modo ὄνος pronuntiabatur *Winos*. Notatu dignum quod scribit Athenæus, lib. 11. c. 5. Οἱ Ἀχαιοὶ [fortè Ἀεχαιοὶ] τῶν δ' ἀπὸ τῶν οὐ μόνον ἐφ' ἧς τῶν πατρῴων δυνάμεως, ἀλλὰ καὶ ὅτι τῶν ἐξ ἑσθλοῦ διασημαίον, διὰ τοῦ ὀ μόνον γράφουσι. Sed et in hoc eodem vocabulo versum λαγαροῖν alibi effecit Poeta: χ', 5. "Ἐκτοσα δ' αὐτοῦ μίμαι ὀλοῆ Μοῖρ' ἰτιόησιν. Ut fortè consulto factum sit, ad vehementissimum affectum exprimentum. Simili ferè ratione, ac λ', 56. Τῆ δ' ἔπει μιν Γοργὼν βλοσυρῶπις ἰσιφάτωτο: et μ', 208. Τρώες δ' ἱρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰὲλον ὄφιν. Quo utroque in loco versus ipse videtur quasi dirigitur: non sine magno artificio; cùm utriusque facillimè dicere potuisset, ὅπως ὄφιν αἰὲλον ἴδον. Vide infrâ ad λ', 56. et ad μ', 208.

Test. I.

Ver. 544. "Οππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοντο Ἀχαιοί.] *Al. μαχίαιατ' Ἀχαιοί.* Ceterum magno hoc cum affectu dictum: *Pauid secum anitmo præcepit Agamemnon, quâ ratione Trojunos classem ipsam Achivorum, simul atque Ego abiero, oppugnaturus repellat.*

Ver. 548.—γυνὴ κίεν.] "Ὅρα τὸ, " γυνή," ἔμφρασην ἔχον διαβάσει, ἢν πάσχει ἂν ἀλοχες ἀποσταμένη φίλου ἀνδρός. Eustathius.

Ver. 549.—ἔζετο νόσφι λιασθείς.] *Sedit seorsum.* Editiones pleraque Versionum, et hoc in loco et passim, scribunt ineptè admodum, *seorsim*. *Seorsum*, est se versum; eadem analogiâ, ac *sursum*, *deorsum*, *dextrorsum*, *sinistrorsum*, *prorsum*, *retrorsum*, *quorsum*, *cò versum*, *quorquorsum*, et similia.

Ver. 550. Θῆν' ἐφ' ἄλός πολιῆς.—Πολλὰ ἐὶ μητρὶ Φίλην.—Μῆτερ, ἐπεὶ μ' ἔτεκές γε.]

'Tristis ad extremi sacrum caput astitit annis,

Multa querens, atque hâc allatus voce parentem:

Mater, Cyrene, mater, quae gurgitis hujus
 Ima tenes; quid me præclarâ stirpe Deorum? &c. *Georg. IV, 519.*

Ver. 352.—μινυνθάδιόν περ ἕοντα,

Τιμὴν πῆρ μοι ὄφελιν Ὀλύμπιος.]

Vide infrâ, ἰ, 412. Εἰ μὲν κ' ἀδὴ μίμων, &c.

C

Τιμὴν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγναλίξαι,
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.

Ἦ γάρ μ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων 355

Ἠτίμησεν· ἔλων γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.

“Ὡς φάτο δακρυχέων· Τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ,
 Ἠμένῃ ἐν βένθεσσιν ἄλῳ παρὰ πατρὶ γέροντι

Καρπαλίμως δ' ἀνέδου πολίης ἄλῳ, ἦ ἤ τ' ὀμίχλη· 360

Καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καλέζετο δακρυχέοντος,
 Χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἴκετο πένθος;
 Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἶδομεν ἄμφω.

Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδας ἄκυς Ἀχιλλεύς·

Οἶσθα· τίη τοὶ ταῦτ' εἰδυῖή πάντ' ἀγορεύω; 365

Ῥιχόμειθ' ἐς Θήβην ἰερὴν πόλιν Ἠετίωνος,

Τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνάδῃε πάντα·

Καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἴες Ἀχαιῶν,

Ἐκ δ' ἔλον Ἀτρείδῃ Χρυσήϊδα καλλιπάρῃον·

“Honorem saltem mihi debebat Olympius tribuere,

“Jupiter altitonans; nunc autem neque me tantillum quidem honoravit:

“Certè enim me Atrides latè-dominans Agamemnon 555

“Contumeliâ affecit: prehensens enim habet præmium, ipse cùm abstulerit.

Sic dixit lachrymas-fundens. Hunc autem audivit veneranda mater,

Sedens in profunditatibus maris apud patrem senem:

Raptimque emersit è cano mari, velut nebula;

Et ante ipsum sedit lachrymas-fundentem, 360

Manuque ipsum demulsit, et verba fecit, et compellavit:

“Fili, quid fles? Quis verò tibi mentem invasit moeror?

“Dic; ne celes animo; ut sciamus ambo.

Hanc autem graviter suspirans allocutus est pedibus velox Achilles:

“Nòsti: cur tibi hæc scienti omnia dicam? 365

“Ivimus in Theben sacram urbem Eetionis,

“Hancque diripuimus, et adduximus huc omnia:

“Et hæc quidem benè dividerunt inter se filii Achivorum,

“Elegerunt autem Atridae Chryseida pulchris-genis:

Ver. 356. Ἠτίμησεν.] Οἱ νῆες καὶ οἱ πλοῦσοι, ἰσορροπία ὑπερίχθιν γὰρ οἰόνται, ὑερίζοντες. “Τ-
 ερος δὲ ἀτιμία· Ὁ δὲ ἀτιμάζων, ἐλπίσει—
 Δὲ γίγνι ἀργιζόμενος ὁ Ἀχιλλεύς, “Ἠτίμησεν”
 &c. Aristot. Rhetoric. lib. 2. c. 2.

Ver. 357. “Ὡς φάτο δακρυχέων.]

Constitit; et lachrymans,—inquit.

Æn. I, 465.

Multa gemens, largoque humectat lumine vultum.

Ibid. 469.

Sic fatur lachrymans.— Æn. VI, 1.

Ver. 361. Χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν.—

Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἴκετο πένθος.

—dextrâque prehensum [ore:

Continuit, roseoque hæc insuper addidit

Nate, quis indomitas tantus dolor excitat

iras? Æn. II, 592.

Ver. 364. Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη.]

—Quærenti, talibus ille

Suspirans imoque trahens à pectore vocem.

Æn. I, 574.

Ver. 365. Οἶσθα· τίη τοὶ ταῦτ'—;]

Scis, Proteu, scis ipse.—Georg. IV, 447.

Χρῦσης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος	370
Ἴηλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων, Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα, Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος, Χρῦσῶ ἀνὰ σκήπτρῳ· καὶ ἐλίσσεται πάντας Ἀχαιοὺς, Ἄτρεϊδα δὲ μάλιστα, δῶα κοσμήτορες λαῶν.	375
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοί, Αἰδεῖσθαι δ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα· Ἄλλ' οὐκ Ἄτρεϊδῆ Ἀγαμέμνονι ἦιδανε θυμῷ· Ἄλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερόν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε. Χωόμενος δ' ὁ γέρον πάλιν ᾤχετο· τοῖο δ' Ἀπόλλων Εὐξάμενου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.	380
Ἦγε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος· οἱ δὲ νυ λαοὶ Θηῆσκον ἐπασσύτεροι· τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο Πάντη ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν ἄμμι δὲ μάντις Εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας Ἐκάτοιο.	385
Αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην Θεὸν ἰλάσκεισθαι· Ἄτρεϊώνα δ' ἐπειτα χόλος λάβεν· αἴψα δ' ἀναστάς Ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένον ἐστί.	

" Chryses verò postea sacerdos longè-jaculantis Apollinis	370
" Venit ad veloces naves Achivorum aere-loricatorum, " Redempturusque filiam, ferensque infinitum pretium-liberationis, " Infulam habens in manibus longè-jaculantis Apollinis, " Aureo cum sceptro; et supplex oravit omnes Achivos, " Atridas verò imprimis, duos duces populorum.	375
" Tunc alii quidem omnes comprobârunt Achivi, " Reverendumque esse sacerdotem, et splendidum accipiendum pretium : " At non Atridae Agamemnoni placuit animo ; " Sed contumeliosè dimisit, et minacem sermonem addebat.	380
" Iratus itaque senex retro abivit : hunc autem Apollo " Precantem exaudivit, quoniam valdè illi carus erat : " Misit itaque in Argivos malam sagittam ; populi verò " Moriebantur alii super alios : ibantque spicula Dei " Quoquo versus per exercitum latum Achivorum : nobis autem vates " Peritus in concione narrabat vaticinia Apollinis.	385
" Tum statim ego primus hortabar Deum placare : " Atridem verò deinde ira cepit ; statimque exurgens " Minatus est verbum, quod utique et perfectum est.	

Ver. 372. Λυσόμενός τε θύγατρα.] Vide supra, ver. 15. &c.

Ver. 380.—τοῖο δ' Ἀπόλλων Εὐξάμενου ἤκουσεν.]

Auduit illa Deus. ————— Æn. X, 424.

Ver. 382.—οἱ δὴ νυ λαοί.] Non supervacuum est istud, νύ. Eam enim ferè vim ha-

bet, ac si Latinè dicas, " Milites verò statim," &c. Ortum habet scilicet, ex vocabulo νύ.

Ver. 386.—κελόμην Θεὸν ἰλάσκεισθαι.]

—————oraudaque Divæ

Numina conclamant. —————

Æn. II, 252.

Τὴν μὲν γὰρ σὺν νηϊ Δοῦν ἑλίκοιπες Ἀχαιοὶ
 Ἔς Χρῦσῃν πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἀνακτι· 390
 Τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
 Κούρην Βρισηῖος, τὴν μοι δόσαν υἱὲς Ἀχαιῶν.
 Ἀλλὰ σὺ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἔηος.
 Ἐλθοῦσ' οὐλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δῆ τι
 Ἦ ἔπει ὠνησας κραδίην Διὸς, ἧε καὶ ἔργω. 395
 Πολλάκι γὰρ σέο, πατὴρ ἐνὶ μεγάροισιν, ἀκουσα
 Εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαϊνεφέϊ Κρονίωνι
 Οἷη ἐν ἀθανάτοισιν αἰεκέα λοιγὸν ἀμῦναι,
 Ὅπποτε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,

“ Illam quidem enim cum navī veloci nigris-oculis Achivi
 “ Ad Chrysen deducunt, feruntque donaria Deo : 390
 “ At mihi jam nuper è tentorio ierunt praecones abducentes
 “ Puellam Brisei, quam mihi dederant filii Achivorum.
 “ Sed tu, siquidem potes, auxiliare filio tuo.
 “ Profecta ad coelum Jovem precare, si unquam utique aliquid
 “ Vel verbo juvisti cor Jovis, vel etiam facto. 395
 “ Saepè enim te patris in aedibus audivi
 “ Gloriantem, quum dicebas, ab atras-nubes cogente Saturnio
 “ Solam te inter immortales indignam perniciem avertisse,
 “ Quando ipsorum colligare coelestes voluerunt alii,

Ver. 395.—παιδὸς ἔηος] Τοῦ σοῦ· οἱ δὲ, ἀγαθοῦ. Schol.

Ver. 394.—Δία λίσαι.] Quà ratione vox, Δία, hic ultimam producat, vide suprâ ad ver. 51.

Ver. 395. Ἦ ἔπει—ἧε καὶ ἔργω.] Suggestere mihi videntur haec verba, versum illum Sophoclis in Trachiniis, 1066.

Ἦ πολλὰ δὴ καὶ θεμεῖα καὶ λόγῳ κακὰ, hoc modo emendari posse,

Ἦ πολλὰ δῆτ' ἔργω τι καὶ λόγῳ κακὰ, quem et Cicero hoc modo vertit,

O multa dictu gravia, perpessu aspera !

Ver. 396. Πολλάκι γὰρ σέο.] Καὶ δίκτυον ἡμῖν ὁ Πειστής, τίς μιν ἂν ἦν ἀτίχου ἀπαιτήσις σέος, τίς δὲ ἐντίχου. Ὁ Ἀχιλλεύς πῆ μῆτρὶ λίγει, “ Πολλάκι γὰρ σέο, &c.” Dion. Halicarn. libr. qui inscribitur Τέχνη, cap. 9. quem vide.

Ibid.—πατὴρ ἐνὶ μεγάροισιν.] In aedibus Patris mei. “ Hoc enim ita solet ferè intelligi—“ gi, cum Pater, aut Mater tantum dicitur.” ut rectè Camerarius. Ἐν τοῖς τοῦ πατρὸς ΜΟΤ Πηλῶς οἴκῳ· ἐν Φαλάσῃ γὰρ Πηλεὺς κατοικεῖν εὐκ ἤθετα. Schol.

Ver. 397.—κελαϊνεφέϊ Κρονίωνι.] Κρονίων, ὅτι μιν μακρὸν ἔχει τὸ ἰ, διὰ τοῦ ο μικροῦ κλίεται ὡς Μαχάωνος, Ἐπιπέτονος· ὅτι δὲ βραχὺ, διὰ τοῦ ω μεγάλου, ὡς Εὐρυτίωνος. Mascho-

puli Schol. ad hujus libri, ver. 502. Quod quidem quâ analogiâ fiat, vide suprâ ad ver. 265.

Ver. 398. Οἷη ἐν ἀθανάτοισιν.] In vocum quarundam plusquam trisyllabarum pede priori apud Græcos, præsertim cum syllabæ primæ Vocalis sit a vel i, adeo eum in pronuntiando tribrachyn inter dactylumque interest, ut uterque potuerit legitimè usurpari. Scilicet in voce, ἀθανατος, ἀκάματος, ἀπονήσθαι, ἀγοράσθαι, ἀπαύωμαι, Πριαμίδης, et similibus.

Ver. 399. Ὅπποτε μιν ξυνδῆσαι.] Verisimillimum est hæc non ab Homero conficta, sed ab antiquis fuisse desumpta Philosophis, qui elementorum mutationes, rerumque naturalium formandarum rationem, sub hujusmodi fabulis soliti sunt docere. Quarum tamen fabularum subtilior et enucleatior explicatio, ad Poetici Ornatus intelligentiam parum facit. Ἐκ μὲνιν δὲ ἀληθεύς ἀνάπτει κακὴν τερατολογίαν, οὐχ Ὀμηρικόν.—Τὸ δὲ πάντα πλάττειν,—αὐτὸ Ὀμηρικόν. Strabo, lib. 1. pag. 58 et 45. M. 20 et 25.

Ibid.—Ὀλίμπιοι ἤθελον ἄλλοι.] Schol. Οἱ Τιτάνες· καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις φησὶ,

—Μάλα γὰρ κε μάχης ἐπέθεντο καὶ ἄλλοι,

Ὅτις νεότεροι εἰσι Θεοὶ, Κρόνον ἀμφὶ ἰόντες.

Ἥρη τ', ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη 400
 Ἀλλὰ σὺ τὸν γ' ἐλθοῦσα, Θεὰ, ὑπελύτσο δεσμῶν,
 ὦ ὦχ' Ἐκατόγχερον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὀλυμπον,
 Ὅν Βριάρεων καλέουσι Θεοὶ, ἀνδρες δὲ τε πάντες
 Αἰγαίων· ὁ γὰρ αὖτε βίη οὐ πατρὸς ἀμείνων.
 Ὅς ῥα παρὰ Κρονίῳ καθέζετο, κῦδεϊ γαίῳν 405
 Τὸν καὶ ὑπέδδειςαν μάκαρες Θεοὶ, οὐδέ τ' ἔδησαν.
 Τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο, καὶ λάβε γούνων,
 Αἴ κέν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
 Τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἄλλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
 Κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος, 410
 Γινῶ δὲ καὶ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων

“ Junoque et Neptunus, et Pallas Minerva: 400

“ Sed tu eum, quum venisses, Dea, liberasti à vinculis,

“ Statim Centimanum vocans in excelsum Olympum,

“ Quem Briareum vocant Dii, homines autem omnes

“ Aegaeonem: is enim viribus suo patre praestantior.

“ Qui porro apud Saturnium sedebat, gloriâ laetus. 405

“ Hunc utique exhorruerunt immortales Dii, neque Jovem amplius ligaverunt.

“ His nunc illi in memoriam revocatis asside, et prehende genua.

“ Si quo modo velit Trojanis auxiliari,

“ Ad puppes verò usque et ad mare concludere Achivos

“ Caesos, ut omnes fruantur rege; 410

“ Sentiat autem et Atrides latè-dominans Agamemnon

Ver. 400. Ἥρη τ'. ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.] *Al.* καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων. Cæterum optimo artificio Jovi hic ii memorantur fuisse inimici, qui à partibus jam stabant *Achivorum*, qui ut plectantur oratum mittitur Thetis.

Ver. 402.] ὦ ὦχ' Ἐκατόγχερον.]

Et centum-geminus Briareus.—

Æn. VI, 287.

Aegæon qualis, centum cui brachia dicunt,

Centenasque manus.— *Æn.* X, 567.

Ver. 405. Ὅν Βριάρεων.] Pronuntiabatur *Briæron*. Vide infra ad β', 811.

Ibid.—Βριάρεων καλέουσι Θεοὶ, ἀνδρες δὲ τε πάντες Αἰγαίων.] Similis loquendi ratio, β', 815. ὦ, 74. ε', 291. item *Odys.* κ', 305. Quà dere, lepidè et modum *Dio Chrysost. Orat.* 11. Οὐ μὲν ἰζῖν Ὀυῆρα τὰς ἄλλας γλώσσας μινῶν τὰς πῶν Ἑλλήνων, καὶ ποτὶ μὲν Λιόλιξιν, ποτὶ δὲ Δωρίξιν, ποτὶ δὲ Ἰαζῖν ἀλλὰ καὶ Δικετὶ διαλίγησθαι. Cæterum de hâc loquendi ratione, *Eustathius* sic: Τὸ μὲν ὄνομα Κεῖντον πῶν ὀνομάτων, Ζεὺς ἰδύσιν ἢ ποιήσιν, ὡς Ζεῦσιγον. *Scholias*tes autem sic: Τῶν διωνύμων, τὸ μὲν προσηγιστοῦν ὄνομα εἰς Ζεὺς:

ἀναφίσει ὁ Ποιητής, τὸ δὲ μεταγιστοῦν εἰς ἀνθρώπους. *Camerarius* similiter: “ Quod

“ ad *Deorum* appellationem nomen refertur,

“ antiquius putandum; recentius autem, quod

“ ad *Hominum*.” Mili sic videtur: quæ

Eruditionibus usitata fuerint nomina, *Diis*

trihuta; quæ *Vulgo* magis trita, *Hominihus*.

Vide infra ad ζ', 402.

Ver. 404.—ὁ γὰρ αὐτὴ βίη οὐ πατρὸς ἀμείνων.] Patre suo *Neptuno* fortior. Cæterum hunc locum olim ita legerunt nonnulli:—ὁ γὰρ αὐτὴ βίη πολλὴ φέρεται ἢ Πάντων, εἰ ναίουσ' ὑπὸ Τύρταρον ὑφρώντα. Vide *Eustath.* et *Henr. Stephanum*.

Ver. 405.—παρὰ Κρονίῳ.] De analogiâ, τοῦ Κρονίῳς et Κρονίῳν, vide supra ad ver. 397. et infra ad β', 818.

Ver. 406.—οὐδέ τ' ἔδησαν.] Neque ad *Jovem* ligandum amplius aggressi sunt. *Al.* οὐδ' εἴτ' ἔδησαν. Quod eodem redit.

Ver. 410.—ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος.]

—τῶν κίν μιν ἱταυρήσθαι ὄνομα. ζ', 553.

—εἰ αὐτὴ κακῆραφίης ἀλιγιμῆς

Πρώτη ἱταυρήσει.—ὁ, 16.

Ἦν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισε.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις, κατὰ δάκρυ χέουσα·

Ἦ μοι, τέκνον ἔμῳ, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκούσα;

Αἶθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων 415

Ἦσθαι· ἐπεὶ νύ τοι αἴσα μίνυθά περ, οὔτι μάλα δὴν·

Νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ οἴζυρος περὶ πάντων

Ἔπλεο· τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισι·

Τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διὶ τερπικεραυνῷ

Εἰμ' αὐτῇ πρὸς Ὀλυμπον ἀγάννιφον, αἶ' κε πίθηται. 420

Ἄλλὰ σὺ μὲν νῦν, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι,

Μῆνι Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.

Ζεὺς γὰρ ἐπ' Ὀκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας

Χθιζὸς ἔξῃ μετὰ δαῖτα· Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἔποντο·

Δωδεκάτη δέ τοι αὔθις ἐλεύσεται Οὐλύμπόνδε· 425

“ Suam culpam; quòd fortissimum Achivorum nihil honorarit.

Huic autem respondit deinde Thetis, lachrymas-effundens :

“ Heu ! fili mi, cur te enutrivì, quem malo fato peperì ?

“ O utinam apud naves sine lachrymis et illaesus

415

“ Sederes ; quoniam tibi aevum breve, neque valde diuturnum !

“ Nunc autem simul et citò-moriturus, et aerumnosus supra omnes

“ Es : idcirco tu malo fato peperì in aedibus.

“ Hoc tamen dictura verbum Jovi gaudenti-fulmine

“ Vado ipsa in Olympum valde-nivosum, si persuadebitur.

420

“ Sed tu quidem nunc, navibus assidens velocibus

“ Irascere Achivis, bello autem abstine omnino.

“ Jupiter enim in Oceanum ad inculpatos Aethiopus

“ Hesternus abiit ad convivium : Diique simul omnes sequuti sunt ;

“ Duodecimâ autem rursus veniet in coelum .

425

Ver. 416.—οὔτι μάλα δὴν.] Quâ ratione μάλα hic ultimam producat; item ἐπί, ver. 457. vide suprâ ad ver. 51.

Ver. 422.—πολίμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.]

Cætera parce, puer, bello.—Æn. IX, 656.

Ver. 425. Ζεὺς γὰρ ἐπ' Ὀκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας.]

Ἄλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετικιάθει τηλόθ' ἰόντας,

Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ διδάται, ἔσχατοι ἀνδρῶν. Odyss. α, 92.

Oceani finem juxta, Solemque cadentem, Ultimus Æthiopum locus est.—

Æn. IV, 480.

Oceanum hic intelligit Strabo, τὸν ὠκεανὸν τὸν καθ' ὅλον τὸ μισσημερινὸν κλίμα καταγμένον lib. I. Scholiastes autem : ὁ δὲ Ὀκεανὸς, inquit, ποταμὸς ἴστι, καθ' Ὀμηρον. Item Diodorus Siculus : Τὴν εἰς Αἰθιοπίαν ἐκδημίαν κίτιον [ἐκ

τῶν Αἰγυπτίων Θηβῶν] αὐτὸν μετεωγκίην κατ' ἰνιαυτὸν γὰρ παρὰ τοῖς Αἰγυπτίους τὸν ἰσθμὸν τοῦ Διὸς περιουθεῖται τὸν ποταμὸν εἰς τὴν Λιβύην, καὶ μὴ ἡμέρας τινὰς πάλιν ἐπιστρέφειν, ὡς ἐξ Αἰθιοπίας τοῦ Θεοῦ σαρόντος. Lib. I. sub finem. Et paulò superius : Τοὺς Αἰγυπτίους κατὰ τὴν ἰδίαν διάλεκτον Ὀκεανὸν λέγουσι τὸν Νίλον, p. 86 et 88. Caterùm, ἀμύμονας, hic pius significat, et vivendi ratione simplices. Quanquam alii, ut testatur Eustathius, legunt, κατὰ Μίμονας Αἰθιοπῆας.

Ver. 425. Δωδικάτη δὲ τοι αὔθις.] Macrobius, Jovis appellatione Solem intelligens, ad Horarum hoc numerum refert, quæ Hæmisphærii superioris exortum metiuntur; vel ad duodecim Signa. Lib. I. c. 25. Sed multò satius est, Festum hoc aliquod intelligi Æthiopum, per duodecim dies celebratum. Quod quidem Festum si, quâ parte anni incidit, ex antiquâ aliquâ historiâ colligi possit; ut

Καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατῆς δῶ,
καί μιν γυνάσσομαι, καί μιν πείσεσθαι ὄϊω.

“Ὡς ἄρα φανήσασ' ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ

Χαόμενον κατὰ θυρὸν, εὐζώνιοι γυναικὶς,

τὴν ῥα βίη ἀέκοντος ἀπήρυσαν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 430

ἔς Χρυσὴν ἵκανεν, ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.

οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἴκοντο,

Ἴστία μὲν στείλαντο, Δέσαν δ' ἐν νηὶ μελαίνῃ·

Ἴστον δ' ἰστοδόκη πέλασαν, προτόνοισιν ὑφέντες

Καρπαλίμας· τὴν δ' εἰς ὄρμον πρόερυσσαν ἑρετμοῖς· 435

Ἐκ δ' εὐνάς ἔβαλον, κατὰ δὲ προμησί' ἔδησαν·

Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·

Ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἐκηβόλῳ Ἀπόλλωνι.

Ἐκ δὲ Χρυσῆς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.

“ Et tunc postea vadam Jovis ad aere-fundatam domum,

“ Et ipsius genibus advolvam, et cum persuasum iri puto.

Sic utique locuta abiit: illum autem reliquit ibi

Iratum in animo, propter mulierem eleganter-cinctam,

Quam utique vi ab invito abstulerant. Sed Ulysses 450

In Chrysen pervenit, ducens sacram hecatombem.

Ii autem quando portum valde-profundum intraverant,

Vela quidem legerunt, posueruntque in navi nigra:

Malum autem receptaculo suo admoverunt rudentibus demissum

Statim: ipsamque in stationem protraxerunt remis, 455

Anchorasque jecerunt, ac retinacula alligaverunt:

Et ipsi autem exierunt in littus maris:

Et hecatombem exposuerunt longè-jaculanti Apollini.

Dein et Chryseis navi exivit pontigrada.

adeò quâ parte anni, quæ in Iliade narrantur, contigerint, certò ac præfinitò posset exponi; inde Lucis fortè plurimum, ad hujus Poematis partes quasdam illustrandas, afferri posse arbitratur Porpius. De toto certè liquet, et in universum, tempore verno hæc omnia narrari gesta. Liber enim decimus quartus, ver. 155—548. Veris omninò intelligenda est descriptio.

Ver. 426.—χαλκοβατῆς δῶ.] Stabilis utique, non solidam; ut rectè annotavit Domina Dacier. Quanquam et solidum credebant Veteres caelum.

Ver. 427. Καί μιν γυνάσσομαι.] Vide supra ad ver. 140.

Ver. 428, “Ὡς ἄρα φανήσασ' ἀπεβήσατο.]

—Sic fatus, nocti se immiscuit atræ.

Æn. IV, 570.

Ver. 454.—πίλασαν] Vide supra ad ver. 140.

Ver. 455.—τὸν δ' εἰς ὄρμον.] Ὀρμος, non rectè vertitur Portus, sed statio in Portu. Nam et jampridem, ver. 452. erat navis in Portu; λιμῖνος ἰντίς.

Ver. 456. Ἐκ δ' εὐνάς ἔβαλον, κατὰ δὲ προμησί' ἔδησαν.]

Anchora de prorâ jacitur, stant Littore puppes Æn. III, 277.

Ver. 456—459. Ἐκ δ' εὐνάς ἔβαλον—

Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ—

Ἐκ δ' ἑκατόμβην—

Ἐκ δὲ Χρυσῆς—

Mirando admodum artificio Poeta, in rebus minutis narrantis, et hic et aliàs, sententias singulas singulis versibus absolvit. Quod semper in narratione sublimiori longè aliter fit. Vide infra ad β', 102. et ad γ', 210. 589.

Ver. 459. Ἐκ δὲ Χρυσῆς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.] Et in hoc versu numeri ipsi mulierem tardè cautèque incidenter depingunt.

- Τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βαμόν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεύς, 440
 Πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καὶ μιν προσεΐπειν
 ὦ Χρῦση, πρό μ' ἔπειψεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
 Παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοῖβῳ δ' ἱερὴν ἐκατόμωξην
 ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ' ἱλασσάμεθ' ἀνακτα,
 Ὅς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδ' ἐφῆκεν. 445
 Ὄς εἶπᾶν, ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων
 Παῖδα φίλῳ· τοὶ δ' ὄκα Θεῷ κλειτὴν ἐκατόμωξην
 Ἐξείης ἔστησαν εὐδμητον περὶ βαμόν.
 Χερσίψαντο δ' ἔπειτα, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
 Τοῖσιν δὲ Χρῦσης μεγάλ' ἔυχετο, χεῖρας ἀνασχῶν 450
 Κλυθὶ μιν, Ἀργυρότοξ', ὅς Χρῦσῃν ἀμφιῖθεηκας,
 Κίλλαν τε Ζαθέην, Τειέδοιο τε ἴφι ἀνάσσεις.
 Ἦδῃ μὲν ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο·
 Τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν
 Ἦδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τὸδ' ἐπιπρήνηνον ἐέλδωρ, 455

- Hanc quidem postea ad altare ducens sapiens Ulysses, 440
 Patri charo in manibus posuit, et ipsum allocutus est:
 "O Chryse, protinus misit me rex virorum Agamemnon,
 "Filiamque tibi ut ducerem, Phoeboque sacram hecatomben
 "Sacrificarem pro Danais, ut placemus Deum,
 "Qui modò Argivis acerbissimos dolores immisit. 445
 Sic locutus, in manibus posuit. Ille autem accepit gaudens
 Filiam dilectam: hi verò confestim Deo splendidam hecatomben
 Ordine statuerunt ritè-aedificatum circa altare.
 Manusque deinde lavârunt, et molas sustulerunt.
 His autem Chryses altâ voce precabatur, manibus sublati:
 "Audi me, argenteum-arcum-habens, qui Chrysen tueris,
 "Cillamque eximiam, Tenedoque potenter imperas:
 "Jam quidem aliquando me antea exaudisti precantem:
 "Honorasti quidem me, valdè autem laesisti populum Achivorum.
 "Itidem et nunc mihi hoc perforce votum, 455

Ver. 442.—πρό μ' ἔπειψεν.] Istud πρὸ, non est nihili. Respondet propè Latino, protinùs.

Ver. 444. ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν.] Sic Virgilius.

Cùm faciam vitulâ pro frugibus.—

Ecl. III, 77.

"Cùm faciam" nimirum est, cùm Sacra faciam. Ut planè ineptissimi sint, qui voces, facere et ποιῆν, sacrificiales esse contendunt etiam tùm, cùm et alium habent sibi conjunctum Accusativum; ut Τούτο ποιῆτε, Hoc facite, et similia.

Ver. 448. Χερσίψαντο δ' ἔπειτα, &c.] Τῶν κα δὲ ῥαμαίων ἴτι καὶ εἰς ἡμὶ ἀπάπποτος ἴτι ταῖς θυσίαις; ἔδῃν ἰστίτασμα καὶ μὴ τίστι

τῆδε ἀρκούμιος, οὐ βαρβαροὺς ἰστίσθην ἴναι πρὸς εἰκιστὰς πῆς ῥάμης, ἀλλ' ἐκ πολλῶν τίτων συνελλυθότας Ἑλληνας. Dion. Hal. Antiq. Roman. lib. 7.

Ibid.—οὐλοχύτας.] Molâ salsâ. Horat. Serm. lib. 2. Ecl. 5.

Ver. 450.—μεγάλ' ἔυχετο, χεῖρας ἀνασχῶν.] —duplices tendens ad sidera palmas.

Æn. I, 97.

Et duplices cum voce manus ad sidera tendit.

Æn. X, 667.

Ver. 451.—ἀμφιῖθεκας.] Vide suprâ ad ver. 57.

Ver. 454.—ἡμὶ, μέγα.] Quâ ratione ἡμὶ ultimam hic producat, vide suprâ, ad ver.

"Ἦδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.

"Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐξάντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλλοντο,

Ἀδ' ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαζαν, καὶ ἔδεισαν,

Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατὰ τε κνίσση ἐκάλυψαν,

460

Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ἄμωθέτησαν.

Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέραν, ἐπὶ δ' αἶθοπα οἶνον

Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπάεσσα χερσίν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγγῃ ἐπάσαντο,

Μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὄζειοῖσιν ἔπεισαν,

465

"Ὀπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.

" Jam nunc à Danais indignam pestem remove.

Sic dixit orans; hunc verò exaudivit Phoebus Apollo.

Cæterùm postquam peccati sunt, et molas projecerunt,

Cervicem retrò egerunt quidem primùm, et jugularunt, et excoiârunt,

Femoraque exsecuerunt, adipeque cooperuerunt,

460

Postquam duplicaverant; super ipsis autem frusta cruda posuerunt.

Adolebat autem in lignis fissis senex, et insuper nigrum vinum

Libabat: juvenesque secus illum, tenebant verua in 5 mucrones fissa manibus.

Tum postquam femora exusta erant, et viscera gustârunt,

Minutatim dein secuerunt cætera, et verubus transfixerunt,

465

Assâruntque scitè, detraxeruntque omnia.

Ver. 458.—καὶ οὐλοχύτας προβάλλοντο.] *All.*
οὐλοχύτας ἀνίλοντο, ex ver. 449. suprâ.

Ver. 459. Ἀδ' ἔρυσαν.] *Resumpiârunt.* Vide
infra, 9, 525. Eis τ' ὑπίσω ἀνίκασαν τὸν
πράχηνον. *Schol.* Ἀνίστριψαν τὸν πρᾶ-
χηνον τοῦ ἡερίου, ἵνα ἡ κεφαλὴ ἄνω ἀφῆρᾷ.
Schol. Moschopuli.

"Ἄνω τρίψαν ἔσφαζιν.—Sophoc.

Ibid.—καὶ ἔσφαζαν καὶ ἔδεισαν.]

Illi se prædæ accingunt, dapibusque futuris:

Tergora diripiunt costis, et viscera nudant:

Pars in frusta secant, verubusque tremen-

tia figunt.

Littore aliena locant alii, flammisque mi-

nistrant.

Tum victu revocant vires.—*Æn.* I, 214.

Ver. 460. Μηρούς τ' ἐξέταμον.] *Prosecue-*

runt. Unde *Prosecta*, vox sacrificialis.

Ver. 461.—ἄμωθέτησαν.] "Ἐκρίψαν μικρὴν
ἀπὸ ταντὸς μέρους, καὶ ἐπίθησαν ἐπὶ τὰ μέρη.
Schol.

Ver. 462.—αἰθέσα εἶον.] "Conjectare

" me, vinum, quòd semina quædam Caloris

" in sese haberet, essetque naturâ ignitius; ob

" eam rem dictum esse ab Homero αἰθέσα εἶον;

" non, ut alii putarent, propter Colorem."

Gell. lib. 17. c. 8. " Num quia Vinum se-

" mina quædam in se Caloris habet, et ob eam

" rem: Homerus dicit αἰθέσα εἶον; non, ut

" quidam putant, propter Colorem?" *Macrob.*
lib. 7. c. 12. *Generosum Vinum.*

Ver. 465.—αμπάεσσα.] *Schol.* Πίντε ὄζει-
λοῦς ἔχοντα ἐκ μιᾶς λαβῆς κρουτομήνης τριαι-
νοιδῶς. *Quincuplex veru, craticula simile.*

Ver. 464. Αὐτὰρ ἐπεὶ.] Αὐτὰρ, quod est

αὐτ' ἄρ, eandem ferè vim habet, ac Latinum

"autem," seu "tum deinceps:" et proinde

longè aliud est quàm ἀλλά. Nempe αὐτὰρ,

ordine disposita atque sequentia connecit;

ἀλλά, inter se opposita disjungit. Quod cum

non intelligeret *Barnesius*; sententiam infra,

ξ', 101. penitèns jugulavit, inferciendo αὐτὰρ

pro ἀλλά. Vide ad locum.

Ver. 465. Μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα.] *Haud*

scio facetusne sit magis, an ridiculus, quem

hinc arripuit *Martialis* jocum:

Sí tibi *Mistyllus* coquus, *Æmiliane*, vo-

catur;

Dicitur quare non *Taratalla* mihi?

Lib. I, 51.

Ver. 466. "Ὀπτησάν τι.] Καὶ παρ' Ὀμήρου

τὸ γε ποιεῖντα μάθῃ ἂν τις. Οἷόν τι γὰρ ἐστὶ

ἐπὶ σπρωγίας ἐν ταῖς τῶν ἡρώων ἰστιάσειν, οὔτε

ἰσχύσειν αὐτοῦ; ἰστιά, καὶ ταῦτα ἐπὶ θανάτῃ

"Ἐλλησπόντων ὄντας, οὔτε ἰσθεῖς κρίσειν, ἀλλ' ἵ

εἶον ἐπτοῖς—Οὐδὲ μὲν ἠλυσιμέταν, ἢ: ἡγού-

μαι. Ὀμηρος πόποτι ἠμνήσθη. *Pæd. de Ro-*

publ. l. 5.

Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,

Δαίνυντ' οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

Κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·

470

Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.

Οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ Θεὸν ἰλάσκοντο,

Καλὸν ἀείδοντες παιήονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,

Μέλποντες Ἐκάεργον ὃ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.

Ἥμος δ' ἥελιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,

475

Δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.

Atque ubi cessârunt ab opere, apparâruntque convivium,
Convivati sunt: neque quicquam animus indiguit cibo aequali.
Porro postquam potûs et cibi desiderium exemerant,
Pueri quidem crateras coronabant viuo:
Distribuebantque omnibus, auspicantes poculis.
Illi igitur totum diem cantu Deum placabant,
Lactum canentes pæana, juvenes Achivorum,
Cantu celebrantes Longæ-jaculantem *Apollinæm*: ille autem animo delectabatur audiens.
Quando verò sol occidit, et tenebrae supervenerunt,
Utique tunc dormiverunt juxta retinacula navis.

470

475

Ver. 468.—οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο.] Nec non abundè erant contenti. Henr. Stephanus legendum contendit, οὐδ' ἔτι. Cui tamen non assentior.

Ibid.—δαιτὸς εἴσης.] Ἴσομοῖρου καὶ μεριστῆς. Schol. Brev. Τῆς ἐν κομῇ τραπέζῃ αὐτῆ γὰρ κυρίως τὸ ἴσον, πᾶσιν ἁμῶν προκειμένη ἰσοτιμία. Schol. Moschopuli. Καὶ τῶν κρειῶν δὲ μοῖραι ἰνίμοντο ὅθεν εἴσας φησὶ τὰς δαῖτας, ἀπὸ τῆς ἰσότητος.—Ἐπίεσθη δὲ Ζηνόδοτος, δαῖτα ἴσων, τὴν ἀγαθὴν λίγισθαι. *Athenæus*, lib. 1. c. 10.

Ver. 469. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο.]

Postquam exempta fames epulis, mensæque remotæ. *Æn.* I, 220.

Postquam prima quies epulis, mensæque remotæ. *Ibid.* 727.

Postquam exempta fames, et amor compressus edendi. *Æn.* VIII, 184.

—dapes, et plenæ pocula mensæ. *Æn.* XI, 728.

Ver. 470. Κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπιστέψαντο ποτοῖο.]

—et Socii cratera coronant.

Georg. II, 528.

Crateras magnos statuunt, ac vina coronant. *Æn.* I, 728.

Ἐπιστέψονται δὲ ποτοῖο οἱ κρατῆρες, ἧτοι ὑπερχυλίαι· οἱ κρατῆρες ποιοῦνται, ὥστε διὰ τοῦ πο-

τοῦ [leg. ποτοῦ] ἐπιστεφανοῦσθαι. *Athenæus*, lib. 1. c. 11. Τὸ δὲ στίφειν, πληρωσί τινα σημαίνει. *Id.* lib. 15. c. 5. Sunt tamen qui hoc aliter interpretentur:

—συνάψας κρατῆροις κισσοῦ κλάδοις
"Ἔστειψα.—*Alexis* Poeta apud *Athenæum*, lib. 11. c. 6. de cratere *Thericleo*. Sed hoc recentius.

Ver. 471. Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι διαπάεσσιν.] Vide *Odys.* ῥ, 185. σ', 417. φ', 265. Τὸ "πᾶσιν," οὐ τοῖς ποτηρίοις, ἀλλὰ τοῖς ἀνδράσιν. *Athenæus*, lib. 1. c. 11.

Ver. 472. Οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ Θεὸν ἰλάσκοντο.] Θαλῆταν τὸν Κρητῆ φασιν—διὰ μουσικῆς ἰάσασθαι, ἀπαλλάξαι τι τοῦ κατασχοῦντος λοιμοῦ τὴν Σπάτην.—Ἀλλὰ καὶ Ὀμηρος τὸν κατασχοῦντα λοιμὸν τοῖς "Ἑλληνας παύσασθαι λίγῃ διὰ μουσικῆς,—ἰπὶ φθάσας οὐ τὴν μουσικὴν δύναμιν διὰ τούτων ["Οἱ δὲ πανημέριοι—"] προστέφηνας ἡμῖν. *Plutarch.* de *Musiciâ*, sub finem.

Ver. 473. Καλὸν ἀείδοντες.] Vide infra ad β', 45.

Ibid.—ἀεῖδοντες παιήονα.]

—lætum pæana secuti. *Æn.* X, 758.

Ver. 474. Μίλποντες Ἐκάεργον.] Vide supra ad ver. 51,

Ver. 476.—παρὰ πρυμνήσια.] Juxta *Palum*, quem *Romani* *Tonsillam* appellant.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὖρον Ἀχαιῶν.
 Τοῖσιν δ' ἔκμενον οὖρον ἴει ἐκάεργος Ἀπόλλων.
 Οἱ δ' ἴσθον στήσαντ', ἀνά δ' ἴστια λευκὰ πέτασσαν· 490
 Ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἴστιον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
 Στείρει πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νῆος ἰούσης·
 Ἡ δ' ἔβειν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο κατὰ στρατὸν εὖρον Ἀχαιῶν,
 Νῆα μὲν οἴγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν, 495
 Ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ' ἔρματα μακρὰ τάνυσσαν.

Quando autem mane-genita apparuit rosea-digito Aurora,
 Tunc deinde revehebantur ad amplum exercitum Achivorum.
 His porro secundum ventum misit longè-jaculans Apollo:
 Illi verò malum erexerunt, velaque alba panderunt:
 Ventus autem flatu-implevit medium velum, circumque fluctus
 Carinam ater valdè resonabat, navi eunte:
 Haec itaque currebat per fluctum conficiens vias.
 Ac postquam venerunt ad exercitum latum Achivorum,
 Navem quidem hi nigram in continentem subdlexerunt,
 Altè super arenas, phalangesque longas subtenderunt:

480

485

Ver. 477. Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως.]
 Postera Phoebæ lustrabat lampade terras,
 Humentemque Aurora polo dimoverat umbram. *Æn.* IV, 6
 Oceanum interea surgens Aurora relinquit:
 It portis jubare exorto — *Ibid.* 129.
 Et jam prima novo spargebat lumine terras
 Tithoni croccum linquens Aurora cubile. *Ibid.* 584.
 Jamque rubescebat radiis mare, et æthere ab alto
 Aurora in roscis fulgebat lutca bigis. *Æn.* VII, 25.
 Aurora interea miseris mortalibus almam
 Extulerat lucem, referens opera atque labores. *Æn.* XI, 182.
 ————cùm primùm crastina cœlo
 Puniceis invecta rotis Aurora rubebit. *Æn.* XII, 76.

Pulcherrima hæc; nec tamen vocis, ῥοδοδάκτυλος, vim attingunt. Ἀπὸ τοῦ σχήματος τῶν τῆς χειρὸς δακτύλων, παρίστησι τὸ πᾶν Ἀκτίων σχῆμα. *Schol.* Ἔστι γὰρ ἄλλο ἄλλου κύριώτερον, καὶ ἀμειωμένον μᾶλλον, καὶ οἰκισίτερον, τῶ ποιῶν τὸ πρᾶγμα πρὸ ὁμάτων. Διαφίξει δ' ἐπιτεῖν εἶναι, ῥοδοδάκτυλος Ἥως, μᾶλλον ἢ φοινικιάδακτυλος, ἢ ἔτι φαυλότερον, ἰερῶδακτυλος. *Arist. Rhetoric.* lib. 5. c. 1. Vide suprâ ad ver. 45. et infrâ ad ver. 528.

Ver. 479. Τοῖσιν δ' ἔκμενον οὖρον ἴει.]
 Prosequitur surgens à puppi ventus cuntes. *Æn.* III, 150.

Vide infrâ ad *Odys.* 2', 6.

Ver. 480. Οἱ δ' ἴσθον στήσαντ'.] *Μ.* στήσαν τ'.

Ver. 481. Ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἴστιον.]
 ————et auræ

Vela vocant, tumidoque inflatur carbasus Austro. *Æn.* III, 557.

Vela facit tamen, et plenis subit ostia velis. *Æn.* V, 281.

Ver. 482. ————κῦμα ————πορφύρεον.]
 —mare purpureum — *Georg.* IV, 375.

Cæterùm, quâ analogiâ à πορφύρεω deducatur πορφύρεος; à φαινω, φάνεος; à κείνω, κείτος; à κλίνω, κλίτης; à μαρτύρμαι, μαρτύρος; et similia: vide suprâ ad ver. 509. 514. 558. *Barnesius* hic legendum velit, πορφύρον: sed nihil opus.

Ver. 485. Ἡ δ' ἔβειν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθα.]

—maris æquor arandum. *Æn.* II, 780.

—vastumque cavâ trabe currimus æquor. *Æn.* III, 191.

Currit iter tutum non seciùs æquore classis. *Æn.* V, 862.

Odys. β', 429. scriptum est, διαπρήσσουσα κέλευθα: quod auribus magis placet.

Ver. 484. —κατὰ στρατὸν.] *Μ.* μετὰ στρατὸν.

Ver. 486. —ἐπὶ ψαμάθοις.] *Μ.* ἐπὶ ψαμάθων.

Αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τέ.

Αὐτὰρ ὁ μήνιε, νηυσὶ παρήμενος ἠκυπόροισι,
 Διογενὴς Πηλέως υἱὸς πόδας ἄκυσ' Ἀχιλλεύς,
 Οὔτε ποτ' εἰς ἀγορῆν πωλέσκετο κυδιδάνειραν, 490
 Οὔτε ποτ' εἰς πόλεμόν γ' ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ,
 Αὔθι μένων, ποθέεσκε δ' αὐτὴν τε πτόλεμόν τε.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκ τοῖο δωδεκάτῃ γένηετ' ἡώς,
 Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλυμπον ἴσαν Θεοὶ αἰὲν ἕοντες
 Πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἤρχε· Θέτις δ' οὐ λήθεετ' ἐφειγμένων 495
 Παιδὸς ἐοῦ, ἀλλ' ἤγ' ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης,
 Ἥερῆι δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν, Οὐλύμπόν τε·
 Εὐρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἤμενον ἄλλων
 Ἄφροτάτῃ κορυφῇ πολυδευράδος Οὐλύμπιοι.
 Καὶ ῥα πάσειθ' αὐτοῖσι καθίζετο, καὶ λάβει γούνων 500
 Σκαιῆ· δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἐλοῦσα,
 Δισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα·

Ipsi autem sparsi sunt per tentoriaque navesque.
 Verum iram fovit, navibus assidens velocibus,
 Generosus Pelei filius pedibus velox Achilles,
 Neque unquam in concione versabatur illustres-viros-habentes, 490
 Neque unquam in praelio : sed macerabat suum cor,
 Illic manens ; desiderabat autem clamoremque pugnamque.
 At quando jam ex illo duodecimus erat dies,
 Tum utique ad Olympum ibant Dii semper existentes
 Omnes simul, Jupiterque praecipit : Thetis autem non oblita est mandatorum 495
 Filii sui, sed emersit ex undâ maris,
 Matutinaque conscendit in magnum coelum, Olympumque :
 Invenit autem latè-sonantem Saturnium seorsum sedentem ab aliis
 In summo vertice multa-cacumina-habentis Olympi.
 Et ante ipsum sedit, et prehendit genua
 Sinistrâ : dexterâque mento prehensio, 500
 Supplicans allocuta est Jovem Saturnium regem :

Ver. 488. Αὐτὰρ ὁ μήνιε, νηυσί.] Quoniam
 μνήϊω secundam producit, verisimillimum est
 (licet id non necessariò sequatur,) pronunti-
 atum fuisse contractè, Αὐτὰρ ὁ μήνι, νηυσί.—
 Vide β', 769 et 772.

Ver. 489. Διογενὴς Πηλέως υἱός.] Pronunti-
 abatur Πηλῶς. Alii scribunt, Πηλῖος : quod
 ferri quoque potest, et pronuntiabatur Πηλῶς.
 Barnesius edidit Πηλῶς ; et ipsum quoque
 non malè ; cum υἱός priorem et alias corrip-
 at, et Πηλῶς praesertim sit dictio Ionica.

Ver. 491.—φθινύθεσκε] εἰς ἴσην τὴν σχο-
 λῆν, ἀλλὰ ' φθινύθεσκε' ἴσ. Plutarch. in
 Pyrrho. Ἐχίον οὐδὲν ἤρκεσι τῶν μαλθακῶν,

ἀλλὰ " φθινύθεσκε" ἴσ. Id. in Agide et Cleo-
 mene. Ἐνίως δὲ καὶ μὴ πρᾶσσιν, αὐτὴ ποί-
 λάκεις εἰς ἀθυμίαν καθίστησι ὡς——" ἀλ-
 " λά φθινύθεσκε" ἴσ. Id. de Tranquill. ani-
 mi ; sub initio. Cæterum de hujus vocis
 pro-odiâ, vide infra ad β', 45.

Ver. 498.—εὐρύοπα.] Alii exponunt : latè
 prospicientem ; alii : voce latè sonantem, latè
 tonantem.

Ver. 500. Καὶ ῥα πάσειθ' αὐτοῖσι καθίζετο,
 καὶ λάβει γούνων.]

—genua amplexus, genibusque vo-
 lutans

Herclat————— Æn. III, 607

- Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δὴ σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα,
 ἢ ἔπει, ἢ ἔργω, τὸδε μοι κρήνον ἐέλδωρ.
 Τίμησόν μοι υἱόν, ὃς ἀκυμωρότατος ἄλλων 505
 Ἔπλετ'· ἀτάρ μιν νῦν γε ἀιάξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 ἠτίμησεν· ἔλκων γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
 Ἀλλὰ σύ περ μιν τίθει· Ὀλύμπιε, μακτίετα Ζεῦ.
 Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
 Υἱὸν ἔμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσιν τέ εἰ τιμῇ. 510
 Ὡς φάτο· τὴν δ' αὖτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
 Ἄλλ' ἀκίων δὴν ἦστο· Θέτις δ', ὡς ἤψατο γούνων,
 Ὡς ἔχειτ' ἐμπεφυυῖα, καὶ ἤρετο δεύτερον αὔθις·
 Νημερτὲς μὲν δὴ μοι ὑπόσχεο, καὶ κατάνευσον,
 ἢ ἀπόειπ'· ἐπεὶ οὐ τοι ἐπι δέος· ὄφρ' εὖ εἰδῶ, 515
 Ὅσπον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη Θεὸς εἰμι.
 Τὴν δὲ μίγ' ὑχλήτας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Ἦ δὴ λείγια ἔργ', ὅτ' ἔμ' ἐχθροδοπῆσαι ἐφήσεις
 Ἦσῃ, ὅταν μ' ἐρέθισιν ὀνειδείοις ἐπίεσσιν.

- " Jupiter pater, si unquam reverà te inter immortales juvi,
 " Vel verbo, vel opere; hoc mihi perfice votum :
 " Honora mihi filium, qui brevissimae vitae prae caeteris 505
 " Est : sed ipsum nunc rex virorum Agamemnon
 " Contumelià affecit : Ereptum enim habet praemium, ipse abripiens.
 " At tu ipsum honora, Olympic, sapientissime Jupiter :
 " Tandiu autem Trojanis adjice victoriam, donec Achivi
 " Filium meum honorent, augeantque eum honore.
 Sic dixit. Hanc autem nihil allocutus est nubes-cogens Jupiter,
 Sed tacitus diu sedit. Thetis verò, ità ut apprehenderat genua,
 Sic tenebat inhaerens, et rogabat secundò iterum :
 " Verè jam mihi promitte, et annue,
 " Vel abnue ; quoniam non tibi inest timor : ut bene sciam, 515
 " Quanto ego inter omnes inonoratissima Dea sim.
 Hanc autem gravitèr suspirans allocutus est nubes-cogens Jupiter :
 " Sanè perniciosum facinus, quum me in offensionem impellis
 " Junonis, quando me irriret contumeliosis verbis.

Ver. 505.—*εἴ ποτε δὴ σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα.*

ἢ ἔπει, ἢ ἔργω.] Vide suprà ver. 395.
 398. 399. *ἔσ.* Τὸ μὲν οὐκ εἰδὼν ἀφίσει, τὸ δὲ ὑπομνήσκων ἰσχυρίαις πραγματευέται. Τὸ μὲν ἔργον οὐκ εἴπει, (vide ver. 399. *ἔσ.*) τὴν δὲ ἀνάμνησιν ἐπιπέρας ἰσχυρίασατο.—Καὶ τὰ μέτρα πᾶν ἰσχυριστικῶν λόγων παιδιῶν ἡμῶς Ὀμηροῦ, ὅτι οὐ πῆς ἰσχυρίας διῆται, ἀλλὰ καὶ πῆς ἰσχυρίας αὐτοματίας. [Legendum fortassè, οὐ μόνον πῆς ἰσχυρίας, *ἔσ.*] *Dionys. Halicarnas. lib. qui inscribitur Τέχνη. c. 9.*

Ver. 508. Ἀλλὰ σύ τίς μιν τίθει.] *Si alii eum contumelià afficiunt, at Tu eum honora. Istam scilicet vim habet vocula, τίς.*

Ver. 510.—*ὀφέλλωσιν τέ εἰ τιμῇ.] Ἄλ. ὀφέλλωσιν τί εἰ τιμῇ.*

Ver. 514. Νημερτὲς μὲν δὴ μοι.] *Verè jam mihi, quae so, ἔσ.* Non enim hic vacat istud, *ἔσ.*

Ver. 515.—*ἐπι δέος.]* Vide suprà ad ver. 51.

Ver. 517.—*νεφεληγερέτα.]* Vide suprà ad ver. 175.

Ver. 518. Ἦ δὴ λείγια ἔργ'.] *Ἄλ. Ἦ δὴ λείγια ἔργ'.*

Ver. 519.—*ὀνειδείοις ἰσχυρίαις.] Ἄλ. ὀνειδείοις ἰσχυρίαις. Magis aridet, ὀνειδείοις; quia ὀνειδείοις penultimam corripit.*

ἼΗ δὲ καὶ αὐτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι Θεοῖσι
 520 Νεικεῖ, καὶ τέ με Φησὶ μάχη Τρώεσσιν ἀρήγειν.
 Ἄλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις ἀπόστιχε, μὴ σε νοήσῃ
 Ἡρῆ· ἐμοὶ δὲ κε ταῦτα μελήσεται, ὄφρα τελέσω.
 Εἰ δ' ἄγε, τοὶ κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεπόθῃς.
 Τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
 525 Τέκμων· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν,
 Οὐδ' ἀτελεύτητόν γ', ὅ, τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω.
 ἼΗ, καὶ κυανέησιν ἐπ' ὄφρῳσι νεῦσε Κρονίων

“ Haec autem et temerè mecum semper inter immortales Deos
 520 “ Contendit; atque me dicit in pugna Trojanis auxiliari.
 “ Sed tu quidem nunc recede, ne te videat
 “ Juno: mihi autem haec erunt curae, ut perficiam.
 “ Verùm age, jam tibi capite annuam, ut fidem habeas.
 “ Hoc enim à me inter immortales maximum
 525 “ Signum: non enim *Promissum* meum revocabile, neque fallax,
 “ Neque infectum, quodcunque capite annuero.
 Dixit, et nigris superciliis annuit Saturnius:

Ver. 520.—ἀθανάτοισι.] Vide suprâ ad ver. 598.

Ver. 522. Ἄλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις ἀπόστιχε, —ἐμοὶ δὲ κε ταῦτα μελήσεται.]

Cede locis; ego, si qua super—
 Ipsa regam.—Æn. VII, 559.

Ver. 524. Εἰ δ', ἄγε.] *Sin dubitas; ecce,*
 &c.

Ver. 526.—οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν,

Οὐδ' ἀτελεύτητον] *Promissum* meum, neque per *levitatem*, neque per *fraudem*, neque per *impotentiam* irritum erit; ut rectè observavit *Eustathius*, aliique.

Ver. 528.—κυανέησιν ἐπ' ὄφρῳσι.] Quia *Caeli* nimirum color *cæruleus*. Simili de causâ *Nephtus* itidem, *κυανοχαιτίας*. Vide suprâ ad ver. 45 et 477.

Ibid.—ἐπ' ὄφρῳσι νεῦσε Κρονίων

Ἀμβροσίου δ' ἄρα χυῖται περιέβρασαντο ἄνακτος,

Κρατος ἐπ' ἀθανάτοισι μέγαν δ' ἐλίλιξεν Ὀλυμπον.]

Ambrosiæque comæ.—Æn. I, 407.

Annuit, et totum nutu tremefecit Olympum. Æn. X, 115.

Terrificam capitis concussit terque quaterque

Cæsariem: cum quâ terram, mare, sidera movit. *Ovid. Metam.* I, 179.

Ἰσοραμνημονίου δὲ τοῦ Φειδίου, διότι πρὸς τὸν Πλάτωνον ἔπι συνάναμιον, πρὸς τί παρά-
 ἱξμα μέλλει ποιήσειν τὴν εἰκόνα τοῦ Διός,

ἴτι πρὸς τὴν Ὁμήρου, δι' ἱσῶν ἐκπιθεῖσαν ταύ-
 των “ ἼΗ, καὶ κυανέησιν” &c. εἰρησται γὰρ
 μάλα δοκί καλῶς. *Strabo*, lib. 8. p. 545.
Edit. Amst. 1707. “ *Phidias*, cum *Jovem*
 “ *Olympium* fingeret, interrogatus de quo
 “ exemplo *divinam mutaretur effigiem*,
 “ respondit, *archetypum Jovis* in his se tri-
 “ bus *Homeri versibus invenisse.*” *Macrob.*
 lib. 5. c. 15.

Porro, libet hic obiter annotare, quàm fœdè corruerit *linguam Romanam Sanctius*; qui [*de causis linguæ latinæ, lib. 4. cap. 6.*] ex loco *Ovidii* jam citato, et similibus quibusdam, arrepta occasione; *ablativum* (quem appellant *Instrumenta*, cum *prepositione* [cum]) conjungi posse contendit: cum, è contrario, ex plurimis manifestum sit exemplis, *prepositionem*, à quâ (*plerumque suppressâ*) pendet iste *Ablativus*, utique non esse, cum; sed, *ab.* Citat ipse ex *Ovidio*: “ *Pectora—trajectus* “ *ab ense*,” hoc est, *ense trajectus*: “ *Defendar ab armis*,” hoc est, *armis defendar*: “ *Fallere ab arte viros*,” hoc est, *arte fallere*: quibus adde, “ *Tunicæque amictur ab albâ*,” hoc est, *albâ tunicâ amictur*. Quæ in alteram partem exempla adduxit *Sanctius*, inseruitve deinceps *Scioppius*, vel in *Notis* suis tandem addidit *Perizonius*; eorum omnium exemplorum, nè unum quidem rem attingit. “ *Cæsariem cum quâ terram movit*,” non est, *quâ terram movit*; sed, *simul cum quâ terram movit*. “ *Ipsæ dedit letho cum quibus ante feras*,” non de *instrumento* dictum

Ἄρδ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἀνάκτος,
 Κρατος ἀπ' ἀθανάτοιο μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλύμπου. 530
 Τῷ γ' ὡς βουλευσάντε διέτμαγεν ἢ μὲν ἔπειτα
 Εἰς ἄλλα ἄλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου·
 Ζεὺς δὲ ἐὼν πρὸς δῶμα. Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσταν
 Ἐξ ἐδῶν, σφοῦ πατρὸς ἐναντίον οὐδέ τις ἔτλη
 Μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες. 535
 Ὡς ὁ μὲν εἶπα κατέζετ' ἐπὶ θρόνου οὐδέ μιν Ἥρῃ
 Ἥρην ἰδοῦσ', ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
 Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος·
 Αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κροῖωνα προσηύδα·

Ambrosiae verò comae concussae sunt regis

A capite immortalis; ac magnum tremefecit Olympum.

550

Illi utique re sic deliberata discesserunt: haec quidem deinde

In mare desiliit profundum è splendido Olympo:

Jupiter autem rediit in suam domum. Dii verò simul omnes assurrexerunt

Ex sedibus, sui patris in occursum: neque quisquam sustinuit

Expectare venientem, sed obvii steterunt omnes.

555

Sic hic quidem illic resedit in solio: neque ipsum Juno

Ignoravit, conspicata, quòd contulerat cum eo consilia

Argenteos-pedes-habens Thetis, filia marini senis:

Statim itaque convitiis Jovem Saturnium allocuta est:

est, sed de sociis. " *Terrebat rarò cum pectine
 "pratum,"* et, "*cirri* cum quibus *venan-*
 "*tur;*" utrumque et ipse agnoscit aliter esse
 scriptum; et, vera si sit ista lectio, possit tamen
 utrobique Ablativus iste non *instrumenti*
 esse, sed *Adjuncti*. "*Imperator* cum sa-
 "*gittà saucius;*" non est, *sagittà sauciatus;*
 sed, *Imperator* cum *sagittà infixà*. "*Gladium*
 "*quicum se percusserat;*" nuperi est Aucto-
 ris, non Latini. "*Sufficit fruges* cum
 "*vomere tellus;*" est, *tellus cum agricultu-*
 "*rà*. "*Cum armis confligere;*" non est,
armis confligere, sed, *armatos confligere*. "*Istà*
 "*cum linguà lingere;*" non est, *linguà lin-*
 "*gere;* sed sarcasticè, *Tu cum istà linguà, &c.*
 "*Pacem* cum precibus *petere;*" "*Cum maxi-*
 "*mo labore expugnare,*" "*Facere* cum tantis
 "*minis:*" "*Investigare* cum animo:" "*Ju-*
 "*vare* cum fide:" "*Benevolentia* cum singu-
 "*lari;*" "*Vestro* cum *Beneficio;*" non uti-
 que *Instrumentum* denotant, sed *Adjunctum*.
 "*Instructus* cum *conjuratorum manu;*" "*Ver-*
 "*avi* cum omnibus meis *copiis;*" "*Quibus*
 "*cum [scilicet quorum operà] filiam inveni;*"
 itidem non *instrumentum* significant, sed *so-*
 "*cios*. Denique, "*aggrediuntur* cum *finibus;*"
 non est, *finibus aggrediuntur;* sed, *manibus*
 "*aggrediuntur, finibus armati.* Et, *Macedo-*
 "*num animos sibi conciliarit* cum *Heraclide.*"

(eo quod Heraclidem scilicet in vincula con-
 jecerat) non utique Ablativus est *Instru-*
 "*menti,* sed *Adjuncti*.

Ver. 551.—διέτμαγεν.] *Al. διέτμαγεν.*

Ver. 555.—Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσταν.]

—viro Phabi chorus assurrexerit omnis.

Virg. Ecl. VI, 66.

Ver. 555.—ἐπερχόμενον, ἀλλ'.] Quà rati-
 one hic *ἐπερχόμενον,* et *τίσληκας,* infra *ver.*
 545. ultimam producant, vide supra ad *ver.*
 51.

Ibid.—ἔσταν ἅπαντες.] "*Ἔσταν,* ultimà bre-
 vi, ex *ἴσταναι* vel *ἴσταναι* simili analogià, ac
τύπαι, τράφαι, et similia, ex *ἰτύπσαι, ἰερά-*
 "*φσαι,* &c.

Ver. 556.—εἰδὶ μιν Ἥρῃ Ἥρην ἰδοῦσαι.]

Nec latuere doli fratrem—. *AEn. I, 154.*

Ver. 557.—ἰδοῦσ', ὅτι.] Quamvis, "*neque*

"*ignoravit quòd contulerat,*" vel, "*conspicata*
 "*quòd contulerat,*" non dicatur latinè; quod
 est utique, "*conspicata conferentem,*" aut,
 "*sentiens contulisse;*" tamen, nè verbum
 verbo non responderet, versionem hic non
 mutavi. Sunt qui legant, *ἰδοῦσ' ὅτι.*

Ver. 558. Ἀργυρόπεζα Θετίς.] Vide supra
 ad *ver. 45. 477 et 528.*

Ver. 559. Αὐτίκα—προσηύδα.] De hujus-
 modi *Asyndeto,* vide supra ad *ver. 105.*

Τίς δ' αὖ τοι, δολομήτα, Θεῶν συζυγάτατο βουλᾶς; 540
 Αἰεὶ τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἔοντα,
 Κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· οὐδέ τι πά μοι
 Πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος, ὅ, τι νοήσεις.

Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε·
 "Ἠρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους 545

Εἰδῆσιν· χαλεποί τοι ἔσονται, ἀλόχῳ περ' εὐούσῃ.
 Ἄλλ' ὃν μὲν κ' ἐπεικῆς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα
 Οὔτε Θεῶν πρότερος τόν γ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων·
 "Ὀν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε Θεῶν ἐβέλομι νοῆσαι,
 Μῆτι σὺ ταῦτα ἕκαστα διεῖρο, μηδὲ μετάλλα. 550

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια "Ἠρη·
 Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον εἶπας;
 Καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἶρομαι, οὔτε μεταλλῶ·
 Ἄλλὰ μάλ' ἐγκηλος τὰ φράζεις, ἄσπ' ἐβέλησθα.
 Νῦν δ' αἰνῶς δεῖδοικα κατὰ φρένα, μή σε παρείπη 555
 Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος·

- " Quis verò tecum, dolose, Deorum contulit consilia? 540
 " Semper tibi gratum est, à me scorsum existenti,
 " Clandestina consilia ineuntem statuere: neque unquam mihi quicquam
 " Lubens sustines dicere verbum, quod cogitaveris.
 Huic autem respondit deinde pater hominumque Deorumque:
 " Juno, nè (quaeso) omnia mea sperato consilia 545
 " Te scituram: difficilia tibi erunt, uxor quamvis mea sis:
 " Sed quod quidem par fuerit audire, nullus utique
 " Neque Deorum prior hoc sciet, neque hominum:
 " Quod autem ego scorsum à Diis voluero animo concipere,
 " Nè tu haec singula interroga, neque perserutare. 550
 Huic autem respondit postea magnos-oculos-habens veneranda Juno:
 " Severissime Saturnie, quale verbum dixisti?
 " Et omninò te antea neque interrogavi, neque perserutor.
 " Sed valdè quietus ea consultas, quaecunque vis.
 " Nunc autem valdè timeo animo, nè te seduxerit 555
 " Argenteos-pedes-habens Thetis, filia marini senis:

Ver. 542.—οὐδέ τι πά μοι Πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν.] *Nunquam mihi lubens dicis.* Con-junctum est enim τέτληκας, cum præcedente, φίλον ἔστιν, tempore praesenti. Vide supra ad ver. 57.

Ver. 545.—"τι νοήσεις.] *Al. ὅ, τι νοήσεις.*

Ver. 544.—πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε.]

Divum pater atque hominum Rex.

Æn. I, 69.

—hominum sator atque Deorum.

Æn. XI, 725.

Ver. 549. "Ὀν δ' ἂν ἐγὼν.] *Al. "Ὀν δὲ ἂν ἐγὼν.*

Ver. 551.—βοῶπις πότνια "Ἠρη.] *Oris majestatem indicat.* Vide supra ad ver. 43. 58. 477 et 528. "Ὀμπερὶς ἰνδίασται βουλόμενος, ὡς εἶπεν ἰφθαλμοὶ τῆ' Ἠρα καλοὶ τε μεγάλοι τε, "βοῶπις" αὐτὴν ἐκάλεσι. *Liban. Progygn.* Vide *Moschopuli Scholia*; et *Grævium ad Hesiodi Θεογονίαν*, ver. 555.

Ver. 555.—μή σε παρείπη.] *Nè te blanditiis persuaserit.*

Ἥρῃ γάρ σοί γε παρέζετο, καὶ λάβε γούναν.

Τῇ σ' οἶω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλλῆα
Τιμήσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφέληγερέτα Ζεὺς· 560

Δαιμονίη, αἰεὶ μὲν οἶσαι, οὐδέ σε λήθω·

Πεῖξαι δ' ἔμπης αὐτὶ θυήσῃαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ

Μᾶλλον ἐμοὶ ἔσαι· τὸ δέ τοι καὶ ρίγιον ἔσται.

Εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἔστιν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.

Ἀλλ' ἀκίευσα κάθησο, ἐμῶ δ' ἐπιτείθεο μῦθον· 565

Μὴ νύ τοι οὐ χραΐσμωνσιν, ὅσοι Θεοὶ εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,

“ Matutina enim tibi assedit, etprehendit genua.

“ Cui te suspicor annuisse certè, fore ut Achillem

“ Honores, perdas autem multos ad naves Achivorum.

Huic autem respondens dixit nubes-cogens Jupiter :

560

“ Improbæ, semper quidem suspicaris, nec te lateo :

“ Proficere tamen nihil poteris, sed animo ingrata

“ Magis eris meo : hoc autem tibi acerbius erit.

“ Si verò ità hoc est, mihi gratum erit.

“ Verùm tacita sede, meoque obedi verbo ;

565

“ Nè tibi non depellant, quotquot Dii sunt in Olympo,

Ver. 559.—ἐλίσῃς δὲ πολέας.] Enuntiabatur ac si scriptum fuisset πολέας. Vide infrà ad β', 811.

Ver. 560.—νεφέληγερέτα.] Vide suprà, ad ver. 175.

Ver. 565. Ἄλλ' ἀκίευσα κάθησο.] Τὸ [Κάθισον] τοῦ [Κάθησο] διαφέρειν Φημί—τῶ, τὸ μὲν πρὸς τὸν ἐστῶτα λήγῃαι, τὸ Κάθισον τὸ δὲ πρὸς τὸν καθιζόμενον, Ἦσο,—ἀντὶ τοῦ, Μέγε καθιζόμενος. Lucian. Pseudolog. sub finem. Vide infrà ad β', 191.

Ver. 566. Μὴ νύ τοι οὐ χραΐσμωνσιν, ὅσοι Θεοὶ εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,

Ἄσπον ἰόνθ', ὅτι κίν τοι ἀάπτους χεῖρας ἰφίω.] Editores quos viderim omnes, ἄσπον ἰόνθ', intelligunt ἄσπον ἰόντες, propriis accedentes; quod mihi quidem ferri non posse videtur. Quamvis enim verum sit, quod ait Eustathius, pag. 55. ἴσῃον, ὅτι ἴσος Ὀμήρου ἀδιαφορεῖν ἐν τοῖς Δυϊκοῖς καὶ τοῖς Πληθοντικοῖς· καὶ ποτὶ μὲν Πληθόντιν τὰ Δυϊκὰ, ποτὶ δὲ Δυϊκῶν τὸ Πλήθος; at Utrumque tamen ità esse verum existimo, si de Duobus sit sermo. Omni mirum Substantivo duali, rectè adjungi potest Adjectivum plurale; quia omne Duale est necessariò Plurale. Substantivo itidem plurali, rectè adjungi potest Adjectivum duale; non quidem omni, sed ità si de Duobus sermo sit. Nam Plurale non utique omne, est Duale; sed tum, quum sermo sit de Duobus. Quare istud, ἄσπον ἰόνθ', cum illo, ὅσοι Θεοὶ εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ, malè mihi videtur coherere. Vide

infrà ad β', 228. et ad ἰ', 487. De Enallage (quam vocant) numeri, personæ, temporis, sive (quæ Antiptosis dicitur) casuum; equidem hoc Porrenti quid sibi velit, minimè intelligo. Nam siquis usquam gentium, in linguâ suâ vernaculâ, simile quid unquam tentaverit; quam sit id planè absurdum, statim sentiet. Melius igitur Eustathius, de hoc loco: δύναται (inquit) καὶ κυρίως εἶναι δύικόν, διὰ τὸ διγνίς τῶν τε Διαινῶν καὶ τῶν ἐν αὐταῖς ἀγγίων. Quod tamen et ipsum in hujusmodi sententiâ, ubi de sexu nihil videtur interesse, satis est infictum. Siquid mutare ausim, legerem equidem isto modo:

Μὴ νύ τοι οὐ χραΐσμωνσιν, ὅσοι Θεοὶ εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.

Ἄσπον ἰὼν ὅτι κίν τοι ἀάπτους χεῖρας ἰφίω. Quin et, sine ullâ mutatione, istud ἰόνθ', (scilicet ἰόντα,) ad Jovem ipsum quominus referri possit, nihil video. Ut adèò sententia sit: “ Nè te nihil juvent quotquot in celo sunt “ Dii adversum Me propriis accedentem, quam “ do tibi invictas manus injiciam.” Judicet Lector eruditus. Certè aliis in locis, et istud ἄσπον ἰὼν, minitantis est; et illud χραΐσμωνσιν, similem sibi adjunctum habet Accusativum:

Ἦ ἔτι μιν μίμαριν καταπαυσίμιν, ἄσπον ἰόντες. ἰ, 105.

Ἄλλ' ὄγι μίμν' Ἀχιλλῆα σιλῶρειν, ἄσπον ἰόντα. χ', 92.

Τὸν μὲν ἰγὼ βούλεισα κατὰ μεγαλήτορα θυμῶν,

Ἄσπον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.

“Ὡς ἔφατ'· ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη·
καί ῥ' ἀπέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.

“Ὀχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς Θεοὶ οὐρανόωνες. 570

Τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν,

Μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων λευκωλέων Ἥρη·

Ἥ δὴ λoίγια ἔργα τὰδ' ἔσσειται, οὐδ' ἔτ' ἀνεκτὰ,

Εἰ δὴ σφῶ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ᾤδε,

Ἐν δὲ Θεοῖσι κολῶν ἔλαυνετον· οὐδέ τι δαιτὸς 575

Ἐσθλῆς ἔσσειται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερεῖονα νικᾷ.

Μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι, καὶ αὐτῇ περ νοσοῦση,

Πατρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρειν Διῖ, ὄφρα μὴ αὐτὲ

Νεικείῃσι πατῆρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταζάξῃ.

Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητῆς, 580

Ἐξ ἐδέων στυφελίξαι· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.

“ Propè accedentem, quando tibi invictas manus injiciam.

Sic dixit: timuit autem magnis-oculis veneranda Juno;

Et tacita sedit, inflexo suo corde.

Ingemuerunt autem, per domum Jovis, Dii coelicolae.

570

Hiscæ autem Vulcanus inelytus-artifex incepit concionari,

Matri dilectæ gratificans, candidas-ulnas-habenti Junoni:

“ Certè pestifera facta hæc erunt, nec amplius tolerabilia,

“ Si quidem vos gratiâ mortalium contenditis hoc modo,

“ Interque Deos tumultum excitatis: neque ulla convivii

575

“ Boni erit voluptas, quoniam pejora vincunt.

“ Matrem autem ego admoneo, et ipsam licet intelligentem,

“ Patri caro obsequium præstare Jovi; nè iterum

“ Jurget pater, et nobis convivium conturbet.

“ Si enim vult Olympius fulminator,

580

“ Ex sedibus omnia deturbare: Is enim longè potentissimus est.

Ἄσπον ἰόν, ξίφος ὄζν ἱρυσάμινος παρὰ
μηρῶν,
οὐτάμιναι πρὸς στήθος.

Odyss. i, 500.

— ἦ ῥ' οὐ κοροῦνη οἱ ὀλιθρον

Χρᾶσιμος σιδηρεῖη. — Iliad. η, 144.

“ Ὡς ἄρα τοῖς οὐτίς δύνατο χρᾶσιμῆσαι ὀλι-
θρον.

Νήπιος, οὐδέ τί οἱ χρᾶσιμῆσαι λυγρὸν ὀλι-
θρον.

Ver. 568.—βοῶπις.] Vide suprâ ad ver.
551.

Ver. 569.—ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.]
Iram suam inivite cohibens ac sedans.

Ver. 572.—λευκωλέων Ἥρη.] Vide suprâ
ad ver. 45. 58. 177. 528 et 551.

Ver. 575.—οὐδ' ἔτ' ἀνεκτὰ.] Al. οὐδέ τ'
ἀνεκτὰ.

Ver. 576.—ἐπεὶ τὰ χερεῖονα νικᾷ.]

—ἱλιξί γάρ τις, ὡς τὰ χεῖρωνα

Πηλιῶ βροτοῖσιν ἴσσι τῶν ἀμεινόνων.

Eurip. Suppl. 196.

Ver. 580. Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν—

Ἐξ ἰδίων στυφελίξαι.] Si στυφελίξαι Modi

Infinitivi hic intelligatur, elegans erit Ἀπο-

σιώπησις: Si vult Jupiter è sedibus Omnes de-

turbare;—poterit sanè: Vide suprâ ad ver.

135. Sin στυφελίξαι Modi Optativi accipiatur,

tum sententia erit plena: Si velit Jupiter,

utique Omnes è sedibus suis deturbaverit. Prior

ratio placuit Eustathio, posterior Henrico Ste-

phano in Annotat. ad Xenophontem, pag. 39.

Ἄλλὰ σὺ τόνγ' ἐπέεσσι καλάπτεσθαι μαλακοῖσιν
 Αὐτίκ' ἔπειθ' ἴλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν.

Ὦς ἄρ' ἔφη, καὶ ἀναΐξας, δέπας ἀμφικύπελλον

Μητρὶ Φίλην ἐν χερσὶ τίθει, καὶ μιν προσέειπε 585

Τέτλαθι, μῆτερ ἐμῆ, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ,

Μή σε, Φίλην περ εἴδωσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδῶμαι
 Θεينوμένην τότε δ' οὔτι δυνήσομαι, ἀχνύμενός περ,
 Χρυσαιμεῖν ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.

Ἦδῃ γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα, 590

Ῥίψε, ποδὸς τεταγάν, ἀπὸ βηλοῦ Δεσπεσίοιο

Πᾶν δ' ἤμαρ φερόμεν, ἅμα δ' ἡλίω καταδύντι

Κάππεσον ἐν Λήμνω, ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν

Ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.

Ὦς φάτο· μείδησεν δὲ Θεὰ λευκώλενος Ἥρη 595

“ At tu hunc verbis demulceto mollibus :

“ Statim deinde placidus Olympius erit nobis.

Sic dixit : et surgens, poculum duplex rotundum

Matri dilectae in manibus posuit ; et ipsam allocutus est :

585

“ Tolera, mater mea, et sustine, moesta quamvis sis ;

“ Nè te, tam caram mihi existentem, his oculis videam

“ Verberatam : tunc utique non potero, quamvis dolens,

“ Juvare : difficilis enim Olympius, cui resistatur.

“ Jam enim me et aliàs adjuvare studentem

590

“ Dejecit, pede prehensum, de limine divino :

“ Totam autem diem ferebar ; unàque cum sole occidente

“ Decidi in Lemno ; parùm autem jam animae inerat ;

“ Ibi me Sinties viri statim exceperunt cadentem.

Sic dixit : risit autem Dea candidas-ulas-habens Juno :

595

Ver. 584.—[δέπας ἀμφικύπελλον.] Schol. ἀμφοτέρωθεν κοῖλον. P. Victorius, Variar. Lect. lib. 54. c. 22. eruditè ex Aristoteli ostendit, poculum hoc esse duplex ; fundo in mediâ sui parte, quod sit utrique poculo, et erecto et inverso, commune. Quod et notavit Eustathius. Alii poculum utrinque ansatum intelligunt.

Ver. 586. Τέτλαθι. Τίτλας, καὶ (κατὰ μεταπλασμὸν) Τέτλαθι, ὡς Δίδυμι. Εἰ γὰρ ἀπὸ τοῦ Τλῆθι ἰγίνιστο κατ' ἀναδιπλασιασμὸν ἰχθὺν ἀντὶ τὴν παραλήγουσαν μακρὰν. Schol. Moschoymlé.

Ver. 587. Μή σε, φίλην περ εἴδωσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδῶμαι Θεينوμένην.] Vis particulae hic in loco ea est, ut sententia sit : “ Nè te, quam omnium maxime amo, cogar videre varulantem.”

Ver. 590.—[μεμαῶτα.] Vide infra ad β', 818.

Ver. 591.—[ποδὸς τεταγάν.] Pede prehensum et circumrotatum.

Ver. 595. Κάππεσον ἐν Λήμνω.] In insulâ nimirum sulphureâ, et igne subterraneo refertâ. Cæterùm, decidere aliquo in loco, vel aliquem in locum, non unum idemque est. Nimirum qui erat in Lemno tum, cùm in Lemnum deciderat ; æquè rectè dicitur is, sive in Lemno decidisse, sive in Lemnum. At qui in lapillum deciderit, non utique et is itidem rectè dicitur decidisse in lapillo. Similiter, qui humi sedet, æquè rectè dicitur sive in terram consedisse, sive in terrâ : At qui in flosculum consederit, non item rectè dicitur consedisse in flosculo. Qui in his et similibus loquendi rationibus, vocabulum alterum esse contendunt pro altero positum ; planè ineptiunt. Vide quæ Nos hæc de re ad Cæsaris Commentar. de Bello Gallico, lib. 4. § 9. Item infra, ad γ', 156.

Ver. 594.—[κομίσαντο πεσόντα.] Vide supra, ad ver. 140.

Μειδῆσασα δὲ, παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
 Αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι Θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
 Ὠινοχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσπων.
 * Ἀσέστος δ' ἄρ' ἐνώητο γέλωσ μακάρεσσι Θεοῖσιν,
 Ὡς ἴδον Ἡφαιστον διὰ δάματα ποιπνύοντα.

600

Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 Δαίνυντ'· οὐδὲ τι θυμὸς ἐδύετο δαιτὸς εἴσης,
 Οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,
 Μουσαῶν δ', αἱ ἄειδον, ἀμειβόμεναι ὀπι καλῆ.

605

Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδου λαμπρὸν φάος ἡλείοιο,
 Οἱ μὲν κακκείοντες ἔσαν οἰκόνδε ἕκαστος,
 Ἡΐχι ἐκάστω δᾶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
 Ἡφαιστος ποίησ' εἰδυῖησι πραπίδεσσι·

Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἦι Ὀλύμπιος ἀστεροπητῆς,
 Ἔνθα πάρος κοιμᾷθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι·
 Ἔνθα κάθειυδ' ἀναβάς· παρὰ δὲ, χρυσόθρονος Ἡρη.

610

Subridensque à filio accepit manu poculum.

At ille caeteris Diis à-dextrâ-exorsus omnibus

Fundebat dulce nectar ab cratere hauriens.

Immensus autem excitatus est risus beatis Diis,

Ut viderunt Vulcanum per aedes ministrantem.

600

Sic tunc totum diem usque ad solem occidentem

Convivabantur; neque quicumque animus indiguit dapibus aequalibus,

Nec citharâ perpulchrâ, quam tenebat Apollo,

Musisque, quae canebant, alternantes voce pulchrâ.

Caeterum postquam occidit splendida lux solis,

605

Hi quidem decubituri abierunt domum unusquisque,

Ubi singulis domum inclutus utroque-pede-claudus

Vulcanus fecerat solertibus praecordiis:

Jupiter autem ad suum lectum abiit Olympius fulgurator,

Ubi antea dormiebat, quando ipsum dulcis somnus invaderet:

610

Illic dormivit cum ascendisset; juxtaque, aureum-solium-habens Juno.

Ver. 599. "Ἀσέστος δ' ἄρ' ἐνώητο γέλωσ." Vituperat hic Plato, non locutionem Poeticam, quae est pulcherrima; sed Rem ipsam. "Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ φιλογέλωσ γὰρ διτ' εἶναι.—Ὅστι ἄρα ἀνθρώπους ἀξίους λόγου, κρατουμένους ἀπὸ γέλωτος ἂν τις ποιῆ, ἀποδεκτέον· πολὺ δὲ ἦπτον, ἰὰν θεοῦς.—Οὐκ οὖν Ὀμήρου οὐδὲ τὰ ποιεῖν ἀποδιξιμίθα περὶ θεῶν, "Ἀσέστος δ' ἄρ' ἐνώητο γέλωσ." De Republ. lib. 5.

Ver. 600.—ποιπνύοντα.] Pincernam agentem, sed et claudē. Mirifici sunt hujus versus numeri, ad rem ipsam quasi depingendam. Vide infrâ ad γ', 565.

Ver. 602.—οὐδὲ τι θυμὸς.] Ἄ. οὐδ' ἔτι θυμὸς.

Ibid.—δαιτὲς εἴσης.] Vide suprâ ad ver. 468.

Ver. 604.—καλῆ.] Vide infrâ ad β', 45.

Ver. 606.—ἔσαν οἰκόνδε.] Quâ ratione, ἔσαν, hic ultimam producat, vide suprâ ad ver. 51. et infrâ ad δ', 229.

Ver. 608.—ποίησ' εἰδυῖησι πραπίδισσι.]

Eustathius testatur, Antiquos hoc modo scripsisse:—ποίησιν εἰδυῖησι πραπίδισσι.

Ver. 611. "Ἔνθα κάθειυδ'."] Eustathius et Scholiastes scribunt: "Ἔνθα καθεῖυδ'." Nè scilicet, Modi esse Imperativi videretur. Quod sanè nihil opus.

Ibid.] Notat Scholiastes, Poetam in toto hoc primo libro nè unam quidem inseruisse Similitudinem. Quod itidem doctissima Domina Dacier, et de primo *Odysseæ* libro observavit. Narrationem nimirum inchoantem, paullo simplicior decuit et minùs sublimis oratio.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Β΄.

Ἑπόθεσις τῆς Β΄. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

ΖΕΥΣ Ὀνειρον ἐπιτίμιψας Ἀγαμέμνονι, παρακλιεύεται τοὺς Ἕλληνας ἐξάγειν ἐπὶ τὸν πόλεμον· ὁ δὲ, πρῶτον μὲν τῶν ἀρίστων συνέδριον συνέλαβεν· ἔπειτα δὲ ἐκκλησίαν ποιησάμενος, ἀποπιρᾶται αὐτῶν, παρακλιευσάμενος φεύγειν εἰς τὰς πατρίδας. Κατέχει δὲ αὐτοὺς Ὀδυσσεὺς Ἀθηναῖς προνοίᾳ, καὶ Νέστορ βεβαιῶι δημηγορήσας. Ἔττα τρεφῆν ἀνιλόμηναι, ἐξοπλίζονται αὐτοὶ τε, καὶ οἱ ἡγεμόνες· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Τρῶες, Ἰριδος αὐτοῖς ἀπαγγελίας. Κατάλογον δὲ ὁ Ποιητὴς ἐποίησε τῶν στρατευμάτων, καὶ τῶν κῆν.

Α Λ Λ Ω Σ.

ΖΕΥΣ, ἐμίμητο γὰρ τῆς Θετίδος ἰκεσίας, τῶν ἄλλων Θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων ὑπὸν σχολαζόντων, πρὸ ὀφθαλμῶν ποιούμενος τιμῆσαι τὸν τοῦ Πηλέως, Ὀνειρον Ἀγαμέμνονι τίμηται, κλιύων αὐτῷ ἐκβάλλειν πάντας τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν μάχην, συμβουλεύων αὐτῷ δηλαδὴ καὶ τὸν Ἀχιλλεῖα παρακαλέσαι· ὁ δὲ, οὐ συνίης τὸ ὄναρ, τοῖς ἀριστεύουσιν αὐτὸ διηγεῖται καὶ μετὰ τοῦτο εἰς ἐκκλησίαν ἀθροίσας πάντας Ἕλληνας, ὑπόπτως πρὸς αὐτοὺς διακείμενος, διὰ τὸ ἡγεῖσθαι τὸν Ἀχιλλεῖα ἐπιτιθέμενον αὐτοῦ τῇ ἀρχῇ, προσοικειοῦσθαι τὸ πᾶν πλῆθος, πειράζων, φεύγειν αὐτοὺς εἰς τὰς πατρίδας κλιεύει· οἱ δὲ οὐ συνίητες, ἐπὶ τὸ κατέλκειν τὰς κῆς, καὶ εἰς τὰς πατρίδας ἀπαλλάττεσθαι χαροῦσιν. Ὀδυσσεὺς δὲ, ὑποβίβητος αὐτῷ Ἀθηναῖς, τοὺς μὲν ἀρίστους πειθῶ κατέχει, τῶν δὲ στρατιωτῶν πικρῶς καθάπτει· πᾶσι δὲ καὶ Θεοσίτην, ἀμύτας πρὸς τὸν βασιλεῖα στασιάζονται· καὶ τοὺς Ἕλληνας μεῖναι, καὶ τὴν Ἴλιον ἐλιῖν προτρέπει. Συμβουλεύσαντος δὲ καὶ Νέστορος τὰ αὐτὰ, Ἀγαμέμνονι θύσας τῷ Δίῳ τοὺς γέροντας ἑστιᾶ· καὶ προτρεφάμενος τοὺς Ἕλληνας, ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐξάγει πάντας. Ἐξῆς ἐστίν ὁ κατάλογος τῶν κῆν, ἐφ' ὧν ἦλθοι οἱ Ἕλληνας, καὶ τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν, καὶ τῶν Τρῶων, καὶ τῶν ἐπικούρων.

Ἐπιγραφαί.

"Ονειρος, καὶ Καταλογος, ἢ Βοιωτία.

"Αλλως.

Βῆτα δ' "Ονειρον ἔχει, ἀγορὴν, καὶ νῆας ἀριθμεῖ.

"ΑΛΛΟΙ μὲν ῥα Θεοὶ τε καὶ ἀνέρες ἵπποκορυσταὶ
 Εὐδον παννύχιοι· Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος,
 Ἄλλ' ὄγε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς Ἀχιλλῆα
 Τιμήσῃ, ὀλέσῃ δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 "Ἦδε δὲ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή,
 Πέμφαι ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι οὐλον "Ονειρον·
 Καί μιν φωνήσας, ἔπεια πτερόεντα προσήδα·

5

CAETERI quidem Diique et homines bellatores-equestres
 Dormiebant totam noctem; Jovem autem non tenebat dulcis somnus,
 Verùm is anxie cogitabat animo, ut Achillem
 Honoraret, perderetque multos ad naves Achivorum.
 Hoc autem ei in animo optimum visum est consilium,
 Mittere ad Atridem Agamemnonem perniciosum Somnium:
 Et id compellans, verbis alatis allocutus est:

5

Ver. 1. "ΑΛΛΟΙ μὲν ῥα.] Zenodotus legit, "Ἄλλοι· Quod est, Οἱ ἄλλοι. Istud autem, ῥα, vim habet in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit, ἄ, 606. Οἱ μὲν κακκίοντες ἔσαν.

Ibid.—ἵπποκορυσταί.] Γελοῖος ὁ Ἀπίων ἵπποκορυστὰς ἀπίδακι, τοὺς κόρυθας ἔχοντας ἱππείαις φρεσὶ κικοσμημένας. Εἰ γὰρ παρὰ τὴν κόρυθον συνέκειτο, ἵπποκόρυθος ἂν ἐλέγγοτο. Νῦν δὲ σημαίνει τὸν ἕφιππον ὀπλίτην κορυστῆς γὰρ ἀπὸ μέρους ὁ ὀπλίτης καὶ μαχητής.—"Ἄνδρα "κορυστῆν." Porphyry. Quasitio. Homeric. § 15.

Ver. 2. Εὐδον παννύχιοι· Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος.]

—Somno positæ sub nocte silenti

Lenibant curas, et corda oblita laborum;

At non infelix animi Phænissa; neque unquam

Solvitur in somnos, oculisque aut pectore noctem

Accipit.—Æn. IV, 527.

Fuerunt inter Veteres, teste Eustathio, qui huc legerent, ἔχειν ἠδυμος ὕπνος. Fuerunt porro, qui hoc, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος, cum isto, ἔθα κάβηδ' ἀναβάς, in fine præcedentis libri, rugnare existimarent. Ineptè admodum. Nam et istie (quod obser-

vavit Eustathius) καθύδιν rectè dicitur is, qui ad somnum captandum decumbit; et hinc (quod annotavit Scholiastes) de eo qui parùm admodum dormierit, non minùs rectè dicitur, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος.

Ver. 3. Ἄλλ' ὄγε μερμήριζε κατὰ φρένα.]

—animum nunc huc celerem, nunc didividit illuc;

In parteqe rapit varias, perque omnia versat. Æn. IV, 285.

Ver. 4.—ὀλίγη δὲ πολίας.] Enuntiabatur, ac si scriptum fuisset πολίης. Vide infrâ ad ver. 811.

Ver. 5. "Ἦδε δὲ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή.]

Hæc alternanti potior sententia visa est.

Æn. IV, 287.

Ver. 6. Πέμφαι ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι οὐλον "Ονειρον.] Ἄ. ἰσ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονα. Porro et hinc vituperat Homocum Plato: Διὶ περὶ θεῶν καὶ λίγων καὶ ποιῶν, ὡς μήτι αὐτοὺς γόντας τῶ μεταβάλλειν ἑαυτοὺς, μήτι ἡμᾶς ψυδασι παραγγιν ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ.—Πολλὰ ἄρα Ὁμήρου ἱκανοῦντες ἄλλα, τοῦτο οὐκ ἴσασιν εἰσόμεθα, τὴν τοῦ ἱουστίου πομπὴν ὑπὸ Διὸς τῶ Ἀγαμέμνονι. De Republ. lib. 2. sub finem. Sed vide infrâ ad ver. 12.

Βάσκ' ἴθι, οὔλε "Ονειρε, Δοᾶς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
 Ἐλθὼν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο,
 Πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω. 10
 Θωῆξ' αἰεὶ ἐκέλευε καρηκομῶντας Ἀχαιούς
 Πανσυδίη· νῦν γάρ κεν ἔλοι πόλιν εὐρύαγυιαν
 Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
 Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
 Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κῆδ' ἐφῆπται. 15
 Ὡς φάτο· βῆ δ' ἄρ' "Ονειρος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε·
 Καρπαλίμως δ' ἴκανε Δοᾶς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
 Βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ' ἐκίχανεν
 Εὐδοντ' ἐν κλισίῃ, περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος.
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, Νηληϊῶ υἱὶ ἰοικῶς, 20

"Vade, age, perniciosum Somnium, celeres ad naves Achivorum:

"Ingressum in tentorium Agamemnonis Atridae,

"Omnia valdè accuratè nuncia, sicut mando:

"Armare ipsum jube comatos Achivos

"Cum-omnibus-copiis; nunc enim capiat urbem latas-vias-habentem

"Trojanorum: non enim ampliùs diversè coelestes domos habentes

"Immortales sentiunt; inflexit enim omnes

"Juno supplicans: Trojanis autem mala impendent.

Sic dixit: ivit autem Somnium, postquam sermonem audivit;

Protinùsque pervenit celeres ad naves Achivorum:

Ivit utique ad Atridem Agamemnonem: hunc verò deprehendit

Dormientem in tentorio; circumque dulcis fusus erat somnus.

Stetit autem supra caput, Neleio filio similis,

10

15

20

Ver. 8. Βάσκ' ἴθι.]

Vade, age, nate: — *Æn.* IV, 223.

"Cæterum, quis tam obtuso ingenio est, quin intelligat, βάσκ', ἴθι, verba duo idem significantia, non frustrâ posita esse in παραλλήλου, ut quidam putant; sed hortamentum esse acre imperatæ celeritatis?" *Gell.* lib. 13. cap. 23.

Ver. 10.—ἀτρεκέως ἀγορευέμεν.] *Vcrè*; non ad narrationis sententiam, sed ad verborum narrationem: Ut rectè annotavit *Spondanus*. Quare meliùs latinè vertitur, accuratè, quàm verè.

Ver. 11.—καρηκομῶντας.] *Crinitos*.

—*Crinitus* Iopas. *Æn.* I, 744.

Ver. 12. Πανσυδίη· νῦν γάρ κεν ἔλοι πόλιν.] *Al. πανσυδίη*. Cæterum quas hic minutias *Macrobii* (in *Sonn. Scip.* l. 1. c. 7.) aliique commenti sunt, quo minùs in errorem necessarid inductus fuerit hoc somnio *Agamemnonem*, merè sunt nugæ. Tota hæc Poetica machinatio, id unum narrat; *Agamemnonem*, postquam discessisset *Achilles*, sibi tamen assentatum, sibi somniâsse, sibi temerè finxisse; urbem se Trojam, illo absente, posse

nilominus expugnare. *Infrâ ver. 37.* Φῆ γὰρ ὄγ' αἰεῖσθαι Περίαμου πόλιν ἤματι κίωφ, Νηΐσιος.

Ver. 15.—οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφίς.] "Quid est quod dicit, consensisse in excidium Trojæ quod omnes Deos, precibus motos Junonis? quod sequens historia manifestè refellit: Hoc igitur satis liquidè et planè falsum et fictum est." Ita *Vir Doctissimus, Camerarius*. Verùm, quàm supervacanea sit hæc annotatio, vide suprâ ad *ver. 12*.

Ver. 15.—Τρώεσσι δι κῆδ' ἐφῆπται.] *Hemistichium* hoc desumptum videtur ex sequente *ver. 32*. Olim hoc in loco legebatur, δίδωμεν δι οὐ εὖχος ἀρίσθαι. *Aristot. Poet.* c. 25. et alibi. Cæterum, quibus de causis factæ fuerint hæc mutationes, merè sunt ineptiæ: Vide suprâ ad *ver. 12*.

Ver. 20. Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς.]

Devolat, et supra caput astitit.—

Æn. IV, 702.

Ibid.—Νηληϊῶ υἱὶ ἰοικῶς.]

Omnia *Mercurio* similis, vocemque coloremque. *Æn.* IV, 558.

Νέστορι, τὸν ῥα μάλιστα γερόντων τῷ Ἀγαμέμνων·

Τῷ μιν εἰσάμενος προσεφώνεε Δεῖος Ὀνειρος·

Εὐδεις, Ἀτρείος υἱέ, δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο ;

Οὐ χρὴ πανύχιον εὐδεν βουληφόρον ἄνδρα,

Ἵλι λαοὶ τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.

25

Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ᾗκα· Δίος δέ τοι ἄγγελός εἰμι,

Ἵος σευ, ἀνευθεν ἔων, μέγα κήδεταί, ἧδ' ἐλεαίρει·

Θωρηξαί σε κέλευσε κερηκομῶντας Ἀχαιοὺς

Πανσουδίη· νῦν γὰρ κεν ἔλοις πόλιν εὐρυάγχιαν

Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες

30

Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας

Ἑστρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδὲ ἐφῆπται

Ἐκ Δίος· ἀλλὰ σὺ σῆσιν ἔχε φρεσὶ, μηδὲ σε λήθη

Αἰρείτω, εὔτ' ἂν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήη.

Ἵος ἄρα φωνήσας ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ

35

Τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν, ἃ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλε·

Nestori, quem maximè senum honorabat Agamemnon.

Huic se cum assimilavisset, eum ita alloquebatur divinum Somnium:

“ Dormis, Atrei filii bellicosì, equum-domitoris ?

“ Non oportet per totam noctem dormire consiliarium virum,

“ Cui populi que sunt commissi, et tanta curae sunt.

25

“ Nunc verò mihi mentem adhibe ocyùs; Jovis enim tibi nuncius sum,

“ Qui de te, *quantum* distans, valdè sollicitus est, et miseratur:

“ Armare te jussit comantes Achivos

“ Cum-omnibus-copiis; nunc enim capias urbem latas-vias-habentem

“ Trojanorum: non enim amplius diversè coelestes domos habentes

30

“ Immortales sentiunt: inflexit enim omnes

“ Juno supplicans: Trojanis autem mala impendent

“ A Jove. Sed tu tuo tene animo, neque te oblivio

“ Capiat, quando te dulcis somnus dimiserit.

Sic quum dixisset, abiit; illumque reliquit ibi

35

Ea cogitantem animo, quae non perfecta erant futura:

Ver. 22. Τῷ μιν εἰσάμενος.] Vide infrà ad γ', 589.

Ver. 23. Εὐδεις, Ἀτρείος υἱέ.]

— potes hoc sub casu ducere somnos ?

Æn. IV, 560.

Ibid. — ἱπποδάμοιο.]

Picus, equum domitor. — Æn. VII, 189.

Lausus, equum domitor. — 651.

At Messapus equum domitor. — 691.

Ver. 24. Οὐ χρὴ πανύχιον εὐδεν.] Quà ratione, πανύχιον, hic ultimam producat; item γὰρ, ver. 59. vide suprà ad α', 51.

Ver. 25. — ἱπιτετράφαται, — μέμηλε.]

Vide suprà ad α', 57.

Ver. 27. Ἵος σευ, ἀνευθεν ἔων, μέγα κήδεταί, ἧδ' ἐλεαίρει.]

Imperio Jovis huc venio, qui —

— caelo tandem miseratus ab alto est.

Æn. V, 726.

Ver. 29. Πανσουδίη.] Ἄλ. Πανσουδίη.

Ver. 35. — ἀπεβήσατο.] Sic infrà ver.

48. ἀπεβήσατο.] Editi hic plurimi habent, ἀπεβήσαιο: a verbo ficto, βήσομαι. Vide infrà ad ι', 109.

Ibid. Ἵος ἄρα φωνήσας ἀπεβήσατο.]

— Sic fatus, nocti se immiscuit atræ.

Æn. IV, 570.

Φῆ γὰρ ὄγ' αἰρήσειν Πριάμου πόλιν ἤματι κείνῳ,
 Νήπιος· οὐδὲ τὰ ἤδη ἄρα Ζεὺς μῆδετο ἔργα.
 Θῆσειν γὰρ ἔτ' ἐμείλλεν ἐπ' ἀλγέα τε στοναχάς τε
 Τρωσὶ τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κραιτεράς ὑσμίνας.
 "Εγχετο δ' ἐξ ὕπνου· θεῖη δέ μιν ἀμφέχουτ' ὀμφή·
 "Εξετο δ' ὄρθαθείς· μαλακὸν δ' ἔιδυσε χιτῶνα,
 Καλὸν, νηγάτεον· περὶ δ' αὖ μέγα βάλλετο φᾶρος·

40

Putavit enim capturum se Priami urbem die illo,
 Stultus; neque ea sciebat, quae Jupiter scilicet moliebatur opera.
 Erat enim insuper impositurus doloresque suspiriaque
 Trojanisque et Danais per acres pugnas.
 Experrectus igitur est somno; divinaque ei adhuc circumfusa erat vox:
 Sedit autem arrectus, mollemque induit tunicam,
 Pulchram, novam; circaque magnum sibi jecit pallium:

40

Ver. 37. Φῆ γὰρ ὄγ'.] Vide suprâ ad ver.
 12.

Ver. 38. Νήπιος.]
 Demens, qui—— Aen. IX, 728. et
 alibi.

Ibid.—ἄρα Ζεὺς.] Vide suprâ ad ἄ, ver.
 56.

Ver. 41. "Εγχετο δ' ἐξ ὕπνου.]
 Tum verò Aeneas——

Corripit è somno corpus—— Aen. IV, 571.
 Ibid.—θεῖη δέ μιν ἀμφέχουτ' ὀμφή.]

Qui hoc in alium sermonem convertere vol-
 let, is demum, quæ sit horum vocabulorum
 Vis et ἰσχύρια, sentiet. Domina Dacier non
 male: "Il lui sembla que la voix divine ré-
 pandit tout autour de lui, rétentissoit encore
 à ses oreilles."

Ver. 42. "Εξετο δ' ὄρθαθείς· μαλακὸν δ' ἔιδυσε
 χιτῶνα.]

Consurgit senior tunicâque inducitur ar-
 tus. Aen. VIII, 457.

Ver. 43. Καλὸν, νηγάτεον.] Occurrit hæc
 vox, καλὸς, in Iliade et Odysseâ, ampliùs
 ducenties et septuagies: Et his omnibus in lo-
 cis priorem semper producit. Unde sequentes
 mihi videor Observationes colligere, à ne-
 mine, quod sciam, occupatas.

Primò. Poeticam, quam appellant, Licen-
 tiam, non utique eam esse, quæ vulgò existi-
 matur. Nam casu et fortuito evenire omninò
 non potuit, ut vox toties usurpata, syllabam
 priorem nè SEMEL quidem corripere-
 t. Vide suprâ ad ἄ, ver. 51. Pauca admodum,
 imò paucissima sunt vocabula, quæ penulti-
 mam habent ancipitem; ut ὄδωρ, &c.

Secundò. Homerum non Dialectis omnibus
 promiscuè et ἀλόγως, sed cò summòdò usum
 esse, quæ inter Suos erat Ionico-Poetica: Ex
 variis quidem illa Dialectis existens, non
 communiter et universè, sed certâ quâdam

et constanti ratione, Poetis Ionicis (ut cre-
 dere æquum est) usitatâ. In sermone At-
 tico, vox καλὸς, Sophocli, Euripidi et Ari-
 stophani, innumeris in locis (nescio annon in
 Omnibus) corripitur. Atque hæc quidem
 loquendi ratio, ignota erat Homero; Quem-
 admodum ista Ionico-Poetica, καλῆν, ἔμμι-
 ναι, ἀγορεύειν, et similia, scriptoribus At-
 ticis, Tragicis Comicisque non erant licita.
 In lingua Doricâ, vox καλὸς itidem corripit-
 ur: Ideoque apud Theocritum, qui dialecto
 Ionicâ et Doricâ promiscuè usus est, sæpè
 legitur correpta, sæpè producta; nonnun-
 quam etiam uno eodemque in versu; ut,
 ———— ὦ Πολύφαμι, τὰ μὴ καλὰ καλὰ τί-
 φανται. Quâ licentiâ Homerus nusquam est
 usus; sicuti nec τὰς, αὐτὰς, βύλας, μοῦσας, et
 similibus.

Tertiò. Hinc mihi videor colligere, Hym-
 num istum in Venerem, et Epigrammata quæ-
 dam, Homero vulgò ascripta; non utique
 Homeri esse, sed recentioris ejusdam Poetæ.
 Legitur nimirum, Hymn. in Venerem, ver.
 29.

Τῆδὲ πατρὸς Ζεὺς δῶκε ΚΑΛΟΝ γήρας, ἀντὶ
 γάμοιο. Et ver. 622. Καὶ τι μιστ' ἀθανάτοι-
 τι ΚΑΛΟΝ χόρον ἰβρώσαντο. (Licet poste-
 rior iste versus sanari quidem possit, si legas,
 ἀθανάτοις.) Similiter, Epigramm. 47. ver.
 4.

Φουχθῆναι τι ΚΑΛΩΣ, καὶ τιμῆς δῖον ἀρε-
 ται. Certè hæc ab Homero profecta nemo cre-
 diderit, qui vocem istam in Iliade et Odysseâ
 propè trecenties productam legerit, correptam
 nè SEMEL quidem.

Quartò. Hinc mihi novo argumento con-
 firmari videtur, Hesiodum non æqualem fu-
 isse Homeri, (nisi si fortè per longa regionum
 intervalla linguis loquebantur planè diversis,) sed
 recentiore multò: (Quod et aliundè

Ποσσι δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·

Ἄμφι δ' ἄρ' ἄμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον·

45

Εἴλετο δὲ σῆπτρον πατρώϊον ἀφθιτον αἰεὶ,

Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτάνων.

Ἥως μὲν ῥα Θεὰ προσεδήσατο μακρὸν Ὀλυμπον,

Ζηνὶ φῶας ἐρέουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·

Αὐτὰρ ὁ κηρύκεσσι λιγυφθόλοισι κέλευε,

50

Κηρύσσειν ἀγορήνδε κερηκομόωντας Ἀχαιοὺς·

Pedibus item sub nitidis ligavit pulchra calceamenta ;

Circumque humeros suspendit ensem argenteis-clavis :

45

Acceptit autem sceptrum paternum incorruptum semper,

Cum quo ivit ad naves Achivorum aere-loricatorum.

Aurora quidem Dea conscendit magnum Olympum,

Jovi lumen nunciatura et aliis immortalibus ;

Sed is praecones argutis-vocibus jussit,

50

Convocare ad concilium comantes Achivos :

censuit Cicero : " *Homerus, inquit, multis, ut mihi videtur, antè sæculis fuit.*" lib. de Senectute.) *Hesiodus* nimirum, ut priorem in voce καλός, sæpè producit, [*Ἔργ. καὶ Ἡμέρ. lib. 1. ver. 196. Theogon. ver. 8. 17. 22. et alibi;*] ita eandem sæpè quoque corripit : [*Ἔργ. καὶ Ἡμέρ. lib. 1. ver. 65. Theogon. ver. 585 et 903.*] Neque hoc solum ; verum etiam, more *Dorico*, ultimam in vocibus τροπὰς, δινὰς, κούρας, Ἀρκαίας, μεταναίτας, βουλάς, (quietiam et λαγὸς in accusativo plurali) corripit : [*Ἔργ. καὶ Ἡμέρ. lib. 2. ver. 182. 281. 295. Ἄσπις Ἡρακλ. ver. 302. Theogon. ver. 60. 267. 401. 534. 654.*] Cujusmodi Exempla apud *Homerum* neutquam occurrunt. Similiter vocem ἰσπαρνὸς, ejus penultimam *Homerus* semper producit, *Hesiodus* recentiore pronuntiandi more corripit : [*Ἔργ. καὶ Ἡμέρ. lib. 2. ver. 33.*]

Quintò. Itaque rem minùs attigerunt *Proso- diae* Scriptores, qui vocem, καλός, priorem habere communem universè docent. " Καλός " primam habet ancipitem, sicque passim occur- " rit." *Phil. Labbe, Thesaur. Prosod. pag. 81.* Similem et in aliis vocibus errorem errârunt. Τίνω apud *Homerum*, linguâ Ionicâ scilicet, priorem producit : Hinc idem vir doctus ; " τίνω (inquit) primam producere " debet, quamvis *Euripides* alicubi videatur " corripuisse." *Prosod. pag. 127.* Immo verò non videtur corripuisse, sed (*Attico* videlicet ore proloquens) manifestò corripuit :

Δίκας εἴουσα πῆς ἰν Αἰλίδι σφαγῆς. *Iphig. in Taur. ver. 539.* et alibi. Similiter φείνω, φθάνω, et similia quaedam, apud *Homerum* semper producuntur ; quæ *Tragici* Scriptores *Attici* corripuerunt :

Νῶν φθίνοντων, μίξον ἄρνευμαι κλῆς.

Eurip. Alcest. ver. 56.

Ζητῶν φθίνι γὰρ καὶ μαραινεται νίσω.

Ibid. 201.

Τοὶ γὰρ φυτεύων παῖδας οὐκ' ἔπ' ἂν φθάνοις.

Ibid. 662.

Χωρεῖ τρέμουσα κῶλα, καὶ μόλις φθάνει.

Medea, 1169.

Nihilo tamen minus, et apud *Homerum*, in linguâ utique Ionicâ, semper corripuntur, [*φθίνος*], ἀφθίτος. φθίνίνω, ἂ φθίνω ; φθάνω, ἂ φθάνω ; et similia : Eâdem nimirum analogiâ, quâ ex φαίνω deducitur ἴφᾶνον, φάνερος, φάνερόμαι ; ex μαρτυρομαι, μαρτυρόμαι ; ex κῦρω, κῦρίω ; ex κρίνω, κρίτος, ἀκρίτος, &c. Vide suprâ ad α, 309. 314. 338. et infrâ ad ζ, 434.

Ver. 44. Ποσσι δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἰδήσατο καλὰ πέδιλα·

Ἄμφι δ' ἄρ' ἄμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον.]

Et *Tyrrhena* pedum circumdat vincula plantis :

Tum lateri atque humeris *Tegeæum* subligat ensem.

Æn. VIII, 458.

Ver. 48. Ἥως μὲν ῥα Θεά.] Vide suprâ ad α, 477.

Ver. 49.—ἀθανάτοισιν.] Vide suprâ ad α, 398.

Ver. 51. Κηρύσειν ἀγορήνδε—, ἠγίεοντο μάλ' ὄτα.]

Ergo concilium magnum, primosque suorum

Imperio accitos, alta intra limina cogit.

Olli convenère, fluuntque ad regia plenis

Tecta viis.——— *Æn. XI, 234.*

Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ᾧκα.

Βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἔζε γερόντων,

Νεστορῆ παρὰ νηΐ Πυληγενέος βασιλῆος·

Τοὺς ὄγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἤρτύνετο βουλὴν·

55

Κλῦτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν Ὀνειρος,

Ἀμειβασίην διὰ νύκτα· μάλιστα δὲ Νέστορι διᾶ,

Εἰδός τε, μέγεθός τε, φυὴν τ', ἀγχιστὰ ἔφακει.

Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Εὐδεις, Ἀτρέος υἱέ, δαΐφρονος, ἵπποδάμοιο;

60

Οὐ χρὴ πανύχιον εὐδεῖν βουλευφόρον ἄνδρα,

ᾧ λαοὶ τ' ἐπιτετράφονται, καὶ τόσσα μέμηλε.

Νῦν δ' ἐμέθεν ζύνες ᾧκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,

Ὅς σευ, ἀνευθεν ἰὼν, μέγα κήδεται, ἧδ' ἐλεαίρει·

Θωρηξάϊ σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς

65

Πανσυδίη· νῦν γάρ κεν ἔλοις πόλιν εὐρύαγγυιαν

Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες

Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας

Hi quidem convocarunt, illi autem frequentes affuerunt valdè celeriter. Consultationem verò primùm magnanimorum sedere jussit Senatorum, Nestoream apud navem Pylo-nati regis :

Quos ille cum coëgisset, prudentem struebat consultationem :

55

“ Audite, amici, divinum mihi in somnis venit Somnium,

“ Dulcem per noctem : maximè verò Nestori nobili,

“ Formâque, staturâque, corporisque habitu, simillimus erat.

“ Stetit autem supra caput, et ad me verba fecit :

“ Dormis, Atrei filii, bellicosi, equùm-domitoris ?

60

“ Non oportet totam noctem dormire consiliarium virum,

“ Cui populi commisi sunt, et tanta curæ sunt.

“ Nunc verò mihi mentem adhibe ocyùs ; Jovis enim tibi nuncius sum,

“ Qui de te, *quanquam* distans, valdè sollicitus est, et miseratur :

“ Armare te jussit comantes Achivos

65

“ Cum-omnibus-copiis ; nunc enim capias urbem latas-vias-habentem

“ Trojanorum : non enim ampliùs diversè coelestes domos habentes

“ Immortales sentiunt ; inflexit enim omnes

Ver. 55. Βουλὴν—ἴξι.] Veterum nonnulli legebant : Βουλῆ—ἴξι.

Ver. 57.—μάλιστα δὲ Νέστορι διᾶ.

Εἰδός τε μέγεθός τε.] De isto, τί, vide ad 4, 51,

Omnia Mercurio similis, vocemque coloremque,

Et crines flavos, et membra decora juven-tæ. *Æn. IV, 557.*

Omnia longævo similis, vocemque colo-remque,

Et crines albos, et sæva sonoribus arma.

Æn. IX, 650.

Ver. 65—70. Θωρηξάϊ σε κίλιουσι, &c.—Ὅς ὁ μὲν ἰσπῶν.] Zenodotus, teste Eustathio, ad evitandam ταυτολογίαν, versus hosce (id quod Veteres tamen non approbârunt) hoc modo contraxit :

Ἄγχιστι σε πατὴρ ἐψίζουσι, αἰσθη κίλιουσι.

Τερπὶ μαχήσαντι προσι Ἴλιον Ὅς ὁ μὲν ἰσπῶν, &c.

Ver. 66. Πανσυδίη.] *Al. Πασυδίη.*

Ἦρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδ' ἐφῆπται
 Ἐκ Διός· ἀλλὰ σὺ σῆσιν ἔχε φρεσίν. Ὡς ὁ μὲν εἰπὼν 70
 Ὦίχετ' ἀποπτάμενος· ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνήκεν.
 Ἄλλ' ἄγετ', αἰ κέν πως θωρήξομεν υἱας Ἀχαιῶν
 Πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἧ δέμις ἐστὶ,
 Καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω
 Ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν. 75
 Ἦτοι ὄγ' ὡς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἔζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
 Νέστωρ, ὅς ῥα Πύλοιο ἀναξ ἦν ἡμαθόντος,
 Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Εἰ μὲν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἐνίσπε, 80
 Ψεῦδός κεν φαίμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον
 Νῦν δ' ἴδεν, ὅς μὲγ' ἄριστος ἐνὶ στρατῶν εὐχεται εἶναι.
 Ἄλλ' ἄγετ', αἰ κέν πως θωρήξομεν υἱας Ἀχαιῶν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, βουλῆς ἐξῆρχε νέεσθαι.
 Οἱ δ' ἐπανέστησαν, πείθοντό τε ποιμένι λαῶν, 85
 Σκηπτούχοι βασιλῆες· ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί.
 Ἦύτε ἔθνεα εἴσι μελισσῶν ἀδινάων,

“ Juno supplicans : Trojanis verò mala impendent

“ A Jove : Sed tu tuo tene animo. Sic illud loquutum

70

“ Abiit volans ; meque jucundus somnus reliquit.

“ Verùm agite, si quo modo armemus filios Achivorum.

“ Primùm autem ego verbis tentabo, quatenus fas est,

“ Et fugere cum navibus multorum-transstrorum jubebo :

“ Vos autem aliunde alius cohibete verbis.

75

Ille quidem sic loquutus, consedit. His autem surrexit

Nestor, qui Pyli rex erat arenosae,

Qui ipsis prudens concionatus est, et dixit :

“ O amici, Argivorum ductores et principes,

“ Siquidem aliquis somnium Achivorum alius dixisset,

80

“ Mendacium diceremus, et aversaremur magis :

“ Nunc autem vidit is, qui se longè præstantissimum in exercitu gloriatur esse.

“ Verùm agite, si quo modo armemus filios Achivorum.

Sic loquutus, concilio incepit excedere.

Hi autem surrexerunt, parueruntque pastori populorum,

85

Sceptrigeri reges : accurrebant autem interea populi.

Sicut gentes eunt apum confertarum,

Ver. 71.—ἀποπτάμενος· ἐμὲ δι.] Vide supra ad 4, ver. 51.

Ver. 75. Πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι.] Ἰνα πείραν σῆς ὁμῆς αὐτῶν λάβῃ, καὶ μὴ ἰταρχῆς ἧς πολέμῳ ἀναρχαζῶν ὑπὲρ ἰακτωῦ Dion. Hal. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, cap. 20. Veritus nimirum ne, discessu Achilæus, mili-

tum à se voluntates alienâsset. Vide infra ad ver. 110.

Ver. 87.—95. Ἦύτε ἔθνεα εἴσι μελισσῶν.— Ὡς τῶν ἔθνεα—ἰλαδὸν εἰς ἀγορῆν.]

Qualis apes æstate novâ per florea rura Exercet sub sole labor, cum gentis adultos Educunt fetus, aut cum liquentia mella

Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἔρχομενάων,
 Βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἀνθεσιν εἰαρινοῖσιν,
 Αἰ μὲν τ' ἔνθα ἄλις πεποτήαται, αἰ δὲ τε ἔνθα 90
 "Ὡς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
 Ἱϊόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχώοντο
 Ἰλαδὸν εἰς ἀγορῆν· μετὰ δὲ σφισιν Ὀσσα δεδήει,
 Ὀτρύνουσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος· οἱ δ' ἀγέροντο·
 Τετρήχει δ' ἀγορῆ, ὑπὸ δ' ἐστοναχίζετο γαῖα, 95
 Λαῶν ἰζόντων, ὄμαδος δ' ἦν· ἐνέα δὲ σφεας
 Κήρυκες βοόωντες ἐρήτυον, εἴποτ' αὐτῆς

E petrâ cavâ semper recens venientium,

In modum racemî autem volant super floribus vernis,

Et aliae hæc affatim volant, aliae illâc: 90

Sic horum gentes multae à navibus et tentoriis

Littus ante immensum procedebant ordine

Turnatim ad concionem; interque ipsos Fama accendebatur,

Incitans ire, Jovis nuncia: Hi itaque congregati erant:

Tumultuabatur autem concio, subtusque gemebat terra, 95

Populis sedentibus; clamorque inconditus erat: novem autem ipsos

Præcines vociferantes cohibebant, si quando à clamore

Stipant, et dulci distendunt nectare cellas,
 Aut onera accipiunt venientium, aut ag-
 mine facto

Ignavam fucos pecus à præsepibus arcent:
 Fervet opus, redolentque thymo fragrantia
 mella. *Æn. I, 455.*

Ac veluti in pratis, ubi apes æstate serenâ
 Floribus insidunt variis, et candida cir-
 cum

Lilia funduntur; strepit omnis murmure
 campus. *Æn. VI, 707.*

In hæc Similitudine, suam habet Pulchritu-
 dinem sua utriusque Poetæ loquendi ratio.
 Τὸν ἀβρισμὸν, καὶ τὴν πολυπλήθειαν μετ' εὐ-
 παθείας, ἀπίκασε μελισσῶν. *Dionys. Halic.*
 πρὸς τῆς Ὀμήρου παισιῶν, cap. 10. Atque
 eâ quidem tenus, comparatio Utrique com-
 munis. *Macrobius* (lib. 5. c. 11.) *Virgilium*
 hoc in loco præferit: "Fides descriptas apes
 " à Virgilio *Opifices*, ab Homero *vagas* ?
 " alter *discursum*, et *solam volatûs varietate*.
 " *tem, alter exprimit nativæ Artis officium.*"
 Pulcherrimè quidem hoc *Virgilius*, et appo-
 sitè ad rem: Etenim *Arum* comparisonem
 cum *Operariis* instituebat, urbem contendit-
 bus. At *Homero* alia res agebatur. Exer-
 citum nimirum è navibus atque tentoriis
 egredientem describit. Atque hanc quidem
 rem pulcherrimè depingit illud, ἀδινάων; et,
 ἐκ πίτρης γλαφυρῆς; et, αἰὶ νέον ἐρχομενάων;
 et βοτρυδὸν; et, αἰ μὲν τ' ἔνθα, αἰ δὲ τε ἔνθα.

Ut mirè admodum cœcutierit *Spoudanus*,
 (rectè notante *Porrio*;) qui totam hujus com-
 parationis ἀπόδοσιν in solâ voce, ἰλαδὸν, con-
 sistere existimavit.

Ver. 89. Βοτρυδὸν δὲ πίτονται.]

—jamque arbore summa

Confluere et lentis *iram* demittere ramis.

Georg. IV, 557.

Ver. 90.—πιποτήαται.] Vide suprâ ad á, 57.

Ver. 95. Μετὰ δὲ σφισιν Ὀσσα δὲδήει,

Ὀτρύνουσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος.] Mirâ cum
 sublimitate atque *interrogâ* exhibet ista *Imago*,
 quàm celeriter, quàmque ardenti studio, per
 universum Exerçitum delata fuerint *Impe-*
ratoris mandata. Cæterum de voce, δὲδήει,
 hoc in loco; et τετρήχει, *ver. 95.* observan-
 dum, si *ἰδὸν τετρήχει* dixisset, jam non uti-
 que constitisse *Temporum* rationem. Simile
 enim est, ac siquis Anglicè dicat, IS IN A
 COM MOTION, pro eo quod est, WAS IN A COM
 MOTION. Vide suprâ ad á, 57.

Ver. 95.—ὑπὸ δ' ἐστοναχίζετο γαῖα.]

—pulsuque pedum tremit excita tellus.

Æn. VII, 722.

M. ὑπὸ δὲ στοναχίζετο; quod et auribus
 magis placet, et aliis in locis itâ scriptum
 occurrit.

Ver. 97. Κήρυκες βοόωντες.] De Sono vocis
 istius, βοόωντες, rectè *Scholia Mascherpuli*:
 Ἐνταῦθα τὴν ἐστὶ πολλὴν παρατασίαν τῆς βοῆς ἰκ-
 φαίνου βούλιται.

Σχοίαιτ', ἀκούσειαν δὲ διοτρεφέων βασιλῆων. Σπουδῇ δ' ἔζετο λαός, ἐρήτυθεν δὲ καθίδρας, Παυσάμενοι κλαυθῆς· ἀνά δὲ κρείων Ἀγαμέμνων	100
"Ἔσθη, σκῆπτρον ἔχων· τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων. Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διὶ Κρονίῳ ἀνακτι· Αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε διακτόρῳ Ἀργειφόντῃ· Ἐρμείας δὲ ἀναξ δῶκεν Πέλοπι πληξίππῳ· Αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρείϊ, ποιμένι λαῶν	105
Ἄτρεὺς δὲ θνήσκων ἔλιπε πολύαρν Θυέστῃ· Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι, Πολλῆσι νήσοισι καὶ Ἀργεῖ παντὶ ἀνάσσειν· Τῷ ὄγ' ἔρσειάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· ᾧ φίλοι, ἦρες Δαναοί, θεράποντες Ἄρης, Ζεὺς με μέγα Κρονίδης ἄτη ἐνέδησε βαρείη·	110

Desiderent, et Jovis alumnos reges audirent.

Vix tandem resedit populus, tenebantque sedes,

Cessantes à clamore: quum rex Agamemnon

Surrexit, sceptrum tenens; quod Vulcanus labore-fabricaverat.

Vulcanus quidem dedit Jovi Saturnio Regi:

Sed Jupiter dedit internuntio Argicidae:

Mercurius autem rex dedit Pelopi equiti:

Ac rursus Pelops dedit Atreo pastori populorum:

Atreusque moriens reliquit diviti-pecorum Thyestae:

Ac rursus Thyestes Agamemnoni reliquit gestandum,

Ut multis insulis et Argo omni imperaret:

Hoc ille nixus, verba alata dixit:

"O amici, heroës Danaï, famuli Martis,

"Jupiter me valdè Saturnius detrimento irretivit gravi:

Ver. 101.—σκῆπτρον ἔχων· τὸ μὲν Ἥφαιστος.] Ὁ Ποιητὴς, ἰπαντῶν ἰθίλων τῆς τῶν Πελοπιδῶν οἰκίας τὴν ἀρχαιότητα, καὶ τὸ μέγιστον ἠγχιονίας ἰνδιξασθαι.— Αὐτῆ σοι τῆς Πελοπιδῶν οἰκίας ἡ γινιαλογία, εἰς τρεῖς οὐδὲ ὅλας μίνασα γινιάς. Τὰ γε μὴν τῆς ἡμετέρας, ἔσ. Juliani Orat. 5.

Ver. 102. Ἥφαιστος μὲν δῶκε.] Aptè admodum et ad rem congruenter Poeta, in his quinque versibus Agamemnonis stemma describens, singulis versibus sententias singulas absolvit. "Homerum nemo in magnis sublimitate, in parvis proprietate superave-
"rit." Quinctilian. lib. 10. cap. 1. Vide suprà ad á, 436.

Ver. 106.—ἔλιπε πολύαρν.] Quà ratione, ἔλιπε, hic ultimam producat; item ἔρσειάμενος, ver. 109. et ὑπερμνῆϊ, ver. 116. vide suprà ad á, 51.

Ver. 107. Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστῃ.] Θυέστα, Nominativus; non Vocativus pro Nomina-

tivo; quod est ineptissimum. Vide suprà ad á, 175.

Ver. 108. Πολλῆσι νήσοισι.] Quidam, πολλῆσιν; sed nihil opus. Vide infrà ad ver. 612.

Ver. 109.—ἔσθη πτερόεντα προσηύδα.] Ἄ. ἔσθη Ἀργείοισι μισθῶδα.

Ver. 110. ᾧ φίλοι ἦρες.] Totum hujus orationis artificium, in qua aliud dicit Agamemnon, aliud reverà persuadere cupit; pulchrè et fusè enarrat Dionys. Halicarn. lib. qui inscribitur Τεχνῶν, cap. 8 et 9. Ἐπάξι τὴν τίχην, ἰν τῇ δημηγορίᾳ ἀσένις προτάσι, προσηύδα—τὸ δὲ ἰφιξῆς, θαυμασίως στειφόμενόν ἐστιν, "Αἰσχερόν γὰρ τὸ δὲ" &c.—τὸ δὲ τίλος τῶν ὄγων, ἰσχυρῶς ἰναντία βουλομένου ἐστίν, οἷς λέγει "Φεύγωμαι," &c.

Ver. 111. Ζεὺς με μέγα.] Ἐπιπροσθεῖ δὲ τύπος, "ᾧ μάχιον Ἀτρείδῃ."—Αἰ δὲ τῶν παθῶν φωναί, πρὸς τὴν κινήν δόξαν Ἐνδοθῆν ἀντιμαρτυροῦσι, "Ζεὺς με μέγα Κρονίδης ἄτη" &c. Plutarch. de Animi Tranquillit.

Σχέτλιος, ὅς πρὶν μὲν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευται,
 Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι
 Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλευέσατο, καί με κελεύει
 Δυσκλία, Ἄργος ἰκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ἄλεσα λαόν. 115
 Οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμένει φίλον εἶναι,
 Ὅς δὴ πολλῶν πολίων κατέλυσε κάρηνα,
 Ἢδ' ἔτι καὶ λύσει τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
 Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
 Μὰ ψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν 120
 Ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
 Ἀνδράσι παυροτέροισι· τέλος δ' οὐπὼ τι πέφανται.
 Εἴπερ γὰρ κ' ἐθέλοισιν Ἀχαιοὶ τε Τρῶές τε,
 Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ἀριθμηθῆμεναι ἄμφω·
 Τρῶας μὲν λέξασθαι, ἐφέστιοι ὅσοι ἔασιν 125
 Ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοί,

“ Durus, qui antea quidem mihi promisit et annuit,
 “ Ilio exciso benè-munito, me rediturum :
 “ Nunc vero malam fraudem struxit, et me jubet
 “ Inglorium, Argos redire ; postquam multum perdidit populum. 115
 “ Ita scilicet Jovi erit praeopotenti placitum,
 “ Qui jam multarum urbium demolitus est vertices,
 “ Et adhuc etiam demolietur : ejus enim potentia est maxima.
 “ Turpe enim hoc est etiam posteris auditu,
 “ Incassum adeò talem tantumque populum Achivorum 120
 “ Irritum bellum gerere, et pugnare
 “ Cum viris paucioribus : exitus autem nondum ullus apparuit.
 “ Si enim velimus Achivique Trojanique,
 “ Foederibus fidelibus percussis, numerari utrique :
 “ Trojanos quidem legere, cives quotquot sunt : 125
 “ Nos autem in decurias disponamur Achivi,

Ibid.—*ἄτη ἰδίησι βαρείη.*] Hinc apud Antoninum, lib. X. § 28. Ὁ οἰμῶζων—τὴν Ἐδῆσιον ἡμῶν, “ deplorans vitæ hujus miserias, et quasi Illigationem.”

Ver. 113.—*ἀπονέεσθαι.*] Vide suprâ ad ζ', 398.

Ver. 115. Δυσκλία, Ἄργος ἰκέσθαι.] —patriam remeabo inglorius urbem.

Æn. XI, 795.

Ver. 118. Ἢδ' ἔτι καὶ λύσει.] Barnesius legendum existimat, καλλύσει; quod est, καταλύσει. Sed nihil opus.

Ibid.—*τοῦ γὰρ κράτος ἴσθι μέγιστον.*] —rerum cui summa potestas.

Æn. X, 100.

Ver. 122. Ἀνδράσι παυροτέροισι.] Vix hostem, alterni si congregiamur, habebimus.

Æn. XII, 233.

Ver. 123. Εἴπερ γὰρ κ' ἰθίλοισιν.— Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ἀριθμηθῆμεναι ἄμφω, Τρῶας μὲν λέξασθαι.]

Τὸ “ ἀριθμηθῆμεναι,” οὐ πρὸς τὸ, “ Ἐθίλοισιν,” ἀποδίδεται ἄλλὰ πρὸς τὸ, “ Ὅρκια πιστὰ.”—Τὸ δὲ, “ Ἐθίλοισιν,” πρὸς τὸ, “ Τρῶας μὲν λέξασθαι.”—Καὶ ἔχει ὁ λόγος [nempe constructio ista, “ ἰθίλοισιν Τρῶας μὲν λέξασθαι, ἡμεῖς δὲ διακοσμηθεῖμεν,”] ὁμοίως τῶν, (ἀ, 135.) “ Ἡ ἰθίλις ὄρε' αὐτὸς ἔχης γίρας, αὐτὰρ ἔμ' αὐτῶς ἠσθαι δυνάμενον; Schol. Moschopuli. Eòdem tamen redit, si Ἀριθμηθῆμεναι referatur ad Ἐθίλοισιν; et istud, λέξασθαι, accipiatur ἰλλείστικῶς.

Ver. 124. Ὅρκια πιστὰ ταμόντες.]

—Fœdusque fœrit.— *Æn.* X, 100.

Ver. 125. Τρῶας μὲν.] Alii legunt, Τρῶας μὲν ut respondeat τῶν, ἡμεῖς δὲ, in sequenti versu. Sed perinde est.

Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ἐλοίμεθα οἰνοχοεῦειν,
 Πολλαί κεν δεκάδες δευοῖατο οἰνοχόοιο.
 Τόσσον ἐγὼ φημι πλέας ἔμμεναι υἷας Ἀχαιῶν
 Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν· ἀλλ' ἐπίκουροι 130
 Πολλέων ἐκ πολίων ἐγγέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν,
 Οἳ με μέγα πλάζουσι, καὶ οὐκ εἴωσ' ἐθέλοντα
 Ἰλίου ἐκπέρσαι εὐναιόμενον πτολίεθρον.
 Ἐννέα δὴ βεβῆασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί,
 Καὶ δὴ δούρα σέσηπτε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται· 135
 Αἰ δέ που ἡμέτεραί τ' ἄλοχρι, καὶ νήπια τέκνα,
 Εἶαται ἐν μεγάροις ποτιδέγμεναι· ἄμμι δὲ ἔργον
 Αὐτῶς ἀκράαντον, οὔ εἴνεκα δεῦρ' ἰκόμεσθα.
 Ἄλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθώμεθα πάντες·
 Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ Φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν. 140
 Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἰρήσομεν εὐρυάγουιαν.

“Trojanorumque viros singulos accipiamus, qui vinum fundunt;

“Multae utique decuriae indigerent pocillatore.

“In tantum ego aio plures esse filios Achivorum

“Trojanis, qui habitant in urbe. Sed auxiliares 130

“Multis ex civitatibus hastas-vibrantes viri sunt,

“Qui me valdè impediunt, et non sinunt volentem

“Trojae expugnare benè-habitatum oppidum.

“Novem utique praeterierunt Jovis magni anni,

“Et jam ligna computruerunt navium, et funes dissoluti sunt: 135

“Et nostrae utique uxores, et infantes liberi,

“Sedent in aedibus expectantes; nobis autem opus

“Frustrà infectum, cujus gratiâ huc venimus:

“Sed agite, ut ego dixero, pareamus omnes:

“Fugiamus cum navibus dilectam in patriam terram: 140

“Non enim jam Trojam capiemus latas-vias-habentem.

Ver. 129. Τόσσον ἐγὼ φημι πλέας.] Mirè hic erravit Scholiastes. Οἳ μὲν Τρῶες, χωρὶς τῶν ἱπικύων, ἦσαν ἀριθμῶ μυριάδες σῆντι. Schol. ad ver. 122. Recensetur quidem (9', 562. 563.) Trojanorum myriades quinque: at non, isto in loco, “sine Aux-“iliis.” Rectè enim (ad 9', 562.) annotavit Eustathius: τούτους [πιντακισμυρίους] μὴ τοὺς ἱπικύους εἶναι μόνους Τρῶας, κατὰ τινος, ὡς τῶν ἱπικύων καθυδόντων.—ἀλλὰ πάντας, ἡγουν τοὺς τε αὐτόχθονας Τρῶας, τοὺς τε ἱπικύους.

Ver. 131. Πολλέων.] Pronuntiabatur, Πολ-
λῶν.

Ver. 135. Καὶ σπάρτα λέλυνται.] “Non
“rudentes, sed funiculi vel lora, quibus na-

“ves consuebantur: τὰ βέμματα τῶν νεῶν.”
Salmas. “Liburni pleraque naves loris sue-
“bant· Græci magis cannabo et stuprà ce-
“terisque sativis rebus, à quibus σπάρτα αρ-
“pellabant.” Varro apud Gellium, lib. 17.
c. 3.

Ver. 137. Εἶαται ἐν μεγάροις ποτιδέγμεναι.]
Al. Εἶατ' ἐνὶ μεγάροις. Quod et ipsum scilicet
ἴαται, non ἴατο, intelligendum est: Con-
junctum est enim cum præcedentibus, βεβῆασι,
σίσηπτε, λέλυνται, quæ omnia de præsentī dicta
sunt tempore. Vide suprâ ad ε', 37.

Ver. 139.—ὡς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθώμεθα
πάντες.]

Ne qua meis esto dictis mora.—

Æn. XII, 565.

"Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ὄρινε,
 Πᾶσι μετὰ πληθύν, ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.
 Κινήθη δ' ἀγορῆ, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης
 Πόντου Ἰκαρίοιο, τὰ μὲν τ' Εὐρὸς τε Νότος τε
 "Ὤρορ', ἐπαίξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελῶων. 145
 'Ὡς δ' ὅτε κινήσει Ζέφυρος βαθὺ λήϊον, ἐλθὼν,
 Δάξρος ἐπαιγίζων, ἐπὶ τ' ἡμῶν ἀσταχύεσσιν·
 "Ὡς τῶν πᾶσ' ἀγορῆ κινήθη· τοὶ δ' ἀλαλητῶ
 Νῆας ἐπεσσεύοντο· ποδῶν δ' ὑπένερθε κοινή 150
 "Ἰστατ' αἰερομένη· τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον,
 "Ἀπτεσθαι νηῶν, ἢ δ' ἐλκέμεν εἰς ἄλα δῖαν,
 Οὐρούς τ' ἐξεκάθειρον· αὐτὴ δ' οὐρανὸν ἴεν
 Οἴκαδ' ἰεμένων, ὑπὸ δ' ἤρεον ἔριματα νηῶν.
 "Ἔθλα κεν Ἀργείοισιν ὑπέριμορα νόστος ἐτύχθη, 155
 Εἰ μὴ Ἀθηναίην Ἦρη πρὸς μῦθον εἶπεν·
 "Ὡ πόποι, αἰγίοχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,

Sic dixit: Illis autem animum in pectoribus commovit,
 Omnibus inter multitudinem, quicumque non consilium audiverant.

Mota est verò concio, ut fluctus ingentes maris

Pelagi Icarii, quos quidem Eurusque Notusque

145

Commovit, cum irruerit patris Jovis ex nubibus.

Sicutque quum moverit Zephyrus ingentem segetum campum, veniens,

Rapidus supernè ingruens, et incumbens-inclinat spicas;

Sic horum tota concio mota est: hi autem fremitu-militari

Ad naves ruebant: à pedibus verò subter pulvis

150

Stabat excitatus: Alii autem alios adhortabantur,

Ut prehenderent naves, et traherent in mare vastum;

Alveosque expurgabant. Clamor autem in coelum ivit

Domum properantium; subtrahebantque phalangas navibus.

Tunc sanè Argivis praeter fatum reditus contigisset,

155

Nisi Minervam Juno sermone afflata fuisset:

"Papae, Aegiochi Jovis filia indomita,

Ver. 144. Κινήθη δ' ἀγορῆ, ὡς κύματα.]

—variusque per ora cucurrit

Ausonidum turbata fremor; ceu, saxa morantur

Cum rapidos amnes; clauso fit gurgite murmur,

Vicinaeque fremunt ripae crepitantibus undis. Æn. XI, 296.

Ver. 150. —ποδῶν δ' ὑπένερθε κοινή

"Ἰστατ' αἰερομένη]

—jam pulvere caelum

Stare vident. Æn. XII, 407.

Ver. 155. Οἴρορ'.] Ταφροῖδ' ἐρύγματα, δι' ὧν αἱ νῆες καθέλκονται εἰς τὴν θαλάσσαν.

Schol.

TOM. I.

Ver. 155.—ὑπέριμορα.] Quicquid inopinatum, praeter expectationem; quicquid violentum, praeter naturam; quicquid ex stultitiâ natum, praeter rationem; ea omnia ὑπὲρ μίσην γινίσσασαι dicuntur:

Μὴ καὶ ὑπὲρ μίσην ὄμον Ἰδὸς ἰσαφίχθαι. ὕ, 356.

Σφῆσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μέρον ἄλγ' ἴχουσιν. Odys. α, 54.

—nec Fato, meritâ nec morte peribat,

Sed misera ante dictum.— Æn. IV, 696.

Ver. 157.—ἀτρυτώνη.] Ἀκαταπόνητος, ἀκοπίαστος, ἄτρυτος ἢ μάχη. Hecych. Λίγεται ἢ Ἀτρυτώνη, ὡσανεὶ οὐ περιβουίη ὑπ' οὐδένος τένου. Phurnutus de naturi Deor. cap. 20.

E

Οὕτω δὴ οἰκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Ἀργεῖοι φεύζονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
 Καδδὲ κεν εὐχολὴν Πριάμῳ, καὶ Τρωσὶ λίποιεν
 Ἀργεῖην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
 Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
 Ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτῶνων,
 Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
 Μηδὲ ἔα νῆας ἄλαδ' ἐλκόμεν ἀμφιελίσσας.

160

165

Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων αἰΐξασα·
 Καρπαλίμως δ' ἴκανε θοᾶς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
 Εὖρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον,

“ Siccine verò domum, dilectam in patriam terram,

“ Argivi fugient super lata dorsa maris ?

“ Gloria autem Priamo, et Trojanis reliquerint

“ Argivam Helenam; euj gratiâ multî Achivorum

160

“ Ad Trojam perierunt, dilectâ procul à patriâ terrâ ?

“ Verùm abi nunc ad populum Achivorum aere-licoricatorum,

“ Tuisque lenibus verbis cohibe virum quemque,

“ Nec sine naves in mare trahere, quae hinc et inde impelluntur remis. 165

Sic dixit : nec non paruit Dea caesis-oculis Minerva.

Descendit itaque ab Olympi verticibus concitata,

Raptimque venit veloces ad naves Achivorum :

Invenit deinde Ulyssem Jovi consilio parem,

Ver. 158. Οὕτω δὴ οἰκόνδε.] Τοῖς παραπλη-
 ρωματικοῖς συνδέσμοις χρηστίον, οὐχ ὡς προσα-
 θήκαις κιναιῖς, — ὥσπερ τινὲς τοῦ “ Δὴ”
 χρῶνται πρὸς οὐδὴν. — ἀλλ' ἰὰν συμβάλλων-
 τὰί τι τῷ μεγέθει τοῦ λόγου. Καθάπερ παρὰ
 Πλάτωνι “ Ὁ μὲν δὴ μέγας ἠγεμὼν ἐν οὐρανῷ
 “ Ζεὺς.” Καὶ παρ' Ὀμήρῳ, “ Ἀλλ' ὅτι δὴ,
 “ &c.” Demetr. Phaler. περὶ Ἑρμηνείας,
 § 55. 56. λαμβάνεται δὲ καὶ ἐν παθητικοῖς
 πολλακίς ὁ σύνδεσμος οὕτος· ὥσπερ, —
 “ Οὕτω δὴ οἰκόνδε” — ; Εἰ γοῦν τὸν σύνδεσ-
 μον ἐξίλοιο, συνῆχθησάν τε καὶ τὸ πάθος. Ibid. §
 57. Vide suprâ ad á, 56.

Ver. 165. Μηδὲ ἔα νῆας ἄλαδ' ἐλκόμεν.] Quâ
 ratione, νῆας, hic et ver. 181. ultimam pro-
 ducat; et similiter Διὶ et μῆτιν, ver. 169.
 et δε, ver. 184. et κακὸν, ver. 190. vide suprâ
 ad á, 51.

Ver. 166. — γλαυκῶπις.] Vide suprâ ad
 á, 206.

Ver. 167. Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων
 αἰΐξασα.]

Illa viam celerans ————

Nulli visa cito decurrit tramite virgo.

Æn. V, 609.

Ver. 168. Fuerunt apud Antiquos, qui
 hunc versum expungerent; at nullâ idoneâ
 de causâ.

Ver. 169. Εὖρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα.] Ὀδυσσεὶ
 παρίστηκιν οὐκ ἄλλη τις ἀλκίβεια ἢ Φρόνησις.
 Heraclid. Pontic. Vide suprâ ad á, 194.
 Cæterùm quæri potest, quidnam hic extiterit
 Sapientia singularis; cùm nihil aliud hæc
 in re egerit Ulyssey, quàm quod priùs,
 in concilio Seniorum, communi fuerat consen-
 sù constitutum, ver. 53. 73. 75. 77. &c.
 Mihi quidem videtur totâ hæc machinatione
 id indicare Poetam, utique concilio
 isti Seniorum, ut Duces et βασιλῆας alios,
 ver. 188. 194. ita et ipsum quoque Ulyssem
 non interfuisse; sed suâ sapientiâ intellexisse,
 quid propositi sibi haberet Agamemnon.
 Ξυνίηκε θειᾶς ὅσα φωνησάσης — οἷος ἴδους Ἀτρεΐ-
 δαο — οἷον ἔπειτ' ver. 182. 192. 194. Judi-
 cet tamen Lector eruditus. Neque enim
 à quoquam hoc, quod meminim, obser-
 vatum reperi: Ex alterâ parte stare vide-
 tur, quòd infrâ ver. 407. inter septem γί-
 ροντας ἀριστῆας παυαχαιῶν, Ulyssey nomine
 appellatur.

- Ἔσταότ' οὐδ' ὄγε νηὸς εὐσσέλμοιο μελαίνης 170
 Ἄπτει, ἐπεὶ μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἴκανε.
 Ἀγχοῦ δ' ἴσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Οὕτω δὴ οἰκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαίαν,
 Φεύξεσθ', ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι πεσόντες ; 175
 Καδδὲ κεν εὐχάλην Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε
 Ἀργεῖην Ἑλέην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
 Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης ;
 Ἄλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδὲ τ' ἐρώει·
 Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον, 180
 Μηδὲ ἕα νῆας ἄλαδ' ἐλκέμεν ἀμφιελίσσας.
 Ὡς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε Θεᾶς ὅσα φωνησάσης·
 Βῆ δὲ Δείην, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε· τὴν δ' ἐκόμισσε
 Κήρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὅς οἱ ὀπήδει. 185
 Αὐτὸς δ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἔλθων,
 Δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρῷον ἄφθιτον αἰεὶ·
 Σὺν τῷ ἔδῃ κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτάνων.
 Ὀντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἕξοχον ἄνδρα κιχεῖη,

Stantem : neque hic navem bonis-transtris instructam nigram	170
Tangebatur, quia ipsum dolor corde et animo invaserat.	
Propè igitur stans alloquuta est caesiis-oculis Minerva :	
“ Generose Laërtiade, solertissime Ulysse,	
“ Sicine verò domum, dilectam in patriam terram,	
“ Fugietis, naves multa-transtra-habentes ingressi ?	175
“ Gloriam autem Priamo et Trojanis reliqueritis,	
“ Argivam Helenam, cujus gratiâ multi Achivorum	
“ Ad Trojam perierunt, dilectâ procul à patriâ terrâ ?	
“ Verùm abi nunc ad populum Achivorum, neque cesses ;	
“ Tuisque blandis verbis cohibe virum quemque,	180
“ Neque sinas naves in mare trahere, quae-utrinque-impelluntur-remis.	
Sic dixit : hic autem intellexit Deae vocem loquentis ;	
Tendebatque currere, laenamque abiecit : illam verò sustulit	
Praeco Eurybates Ithacensis, qui eum sequebatur.	
Ipse autem Atridae Agamemnoni obvius veniens,	185
Accepit ab eo sceptrum paternum incorruptum semper :	
Cum quo ivit per naves Achivorum aere-loricatorum.	
Quemcunque quidem, seu regem, seu primarium virum inveniret,	

Ver. 182.—ἰ δὲ ξυνέηκε Θεᾶς ὅσα φωνη-
 σάσης.]

Ἦ φάθ'· Ἄθανας φιλότατος ἰμοὶ θεῶν
 Ὡς ἐμὰς σου, κἄν ἀποπτος ᾖς, ἐμᾶς
 Φώνη· ἀκούω, καὶ ξυνοσάσω φρενί.

Sophocle. *Aj.* v. 16.

Ver. 185.—τὴν δ' ἐκόμισσε.] Rectè.
 Nam κομίσω, ἐκόμισα, penultimam corrigiunt.

Vide suprâ ad á, 140.

Ver. 188. [Ὀντινα μὲν βασιλῆα.] Vide su-
 præ ad á, 265.

- Τόνδ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς·
 Δαιμόνι, οὐ σε ἔοικε, κακὸν ὧς, δειδίσεισθαι. 190
 Ἄλλ' αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἴδρευε λαούς.
 Οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ', οἷος νόος Ἀτρείδαο·
 Νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἱᾶς Ἀχαιῶν.
 Ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν, οἷον ἔειπε·
 Μῆτι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἱᾶς Ἀχαιῶν. 195
 Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος·
 Τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι, Φιλιῆ δὲ ἐμῆτιέτα Ζεὺς.
 Ὀν δ' αὖ δῆμου τ' ἀνδρα ἴδοι, βοῶντά τ' ἐφεύροι,
 Τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὀμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
 Δαιμόνι, ἀτρέμας ἦσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκουε, 200
 Οἱ σέε φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἀναλκις.
 Οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.
 Οὐ μὲν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί·

Hunc blandis verbis detinebat astans :

“ Vir optime, non te decet, timidum uti, trepidare : 190

“ Quin ipse et sede, et alios sedere fac populos.

“ Nondum enim certò scis, quis animus Atridae :

“ Nunc quidem tentat, mox autem poenâ afficiet filios Achivorum.

“ In concilio enim non omnes audivimus, quid dixerit :

“ Cavendum igitur, nè iratus afficiat aliquo malo filios Achivorum. 195

“ Ira enim magna est, Jovis-alumni regis.

“ Honor autem ab Jove est, diligitque ipsum providus Jupiter.

Quemcumque verò plebeium virum videret, vociferantemque offenderet,

Hunc sceptro percutebat, increpitabatque voce :

“ Improbe, quietè sede, et aliorum verba audi, 200

“ Qui te praestantiores sunt : tu autem imbellis et invalidus,

“ Neque unquam in bello aestimatus, neque in concilio.

“ Non quidem ullo pacto omnes regnabimus hic Achivi :

Ver. 190. Δαιμόνι.] Habet haec vox apud Homerum semper aliquam *Increpationis* significationem, sed non semper acerbam. *Camerarius*.

Ver. 191. Ἄλλ' αὐτός τε κάθησο.] Quid vulgò inter κάθισον et κάθησο intersit, vide supra ad 4, 565. Mihi tamen ita potius distinguendum videtur, ut vox κάθισον, Homeri utique temporibus, ejus fuerit, qui simpliciter ut sedeat aliquis, aliosve sedere faciat, jubet; ἦσο autem, vel κάθησο, ejus qui, sive stantem, sive sedentem alloquatur, et sedere et quietum permanere jubet.

Ver. 196. Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ.] Apud Aristotelem, *Rhetor. lib. 2. c. 2.* legitur Θυμὸς δὲ. Quod et in uno MS. reperit *Barnesius*. Sed vera lectio est, δὲ. Vide supra ad 4, 51.

Ver. 197.—μῆτιέτα Ζεὺς.] Vide supra ad 4, 175.

Ver. 200. Δαιμόνι, ἀτρέμας ἦσο.] Accusatum narrat *Socratem Xenophon*, quod, hos versus sapientiò repetendo, ad *Ignaviam* scilicet hortatus sit plebem. Tò δὲ Ὀμήρου, ἔφη ὁ κατήγορος, πολλάκις αὐτὸν λέγειν, ἔξ. Ἀπομνημον. lib. 1.

Ver. 203. Οὐ μὲν πως πάντες βασιλεύσομεν.] Artificium et *εὐπέριον* harum duarum orationum rectè explicat *Dionys. Halicarnassus* : in quibus *Ulysses*, dum Plebem alloquitur, *Duces* increpat; dum *Duces*, *Plebem*. Quod enim ad *Duces* ait, Οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ', et, νῦν μὲν πειρᾶται, et, ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν, in hoc *Milites* scilicet objurgat. Quod autem ad *Milites* ait, Οὐ μὲν πως πάντες βασιλεύσομεν, et, οὐκ ἀγα-

Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,
 Ἐἷς βασιλεὺς, ᾧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω 205
 Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ Δέμιστας, ἵνα σφίσιν ἰμβασιλεύη.
 Ὡς ὄγε κοιρανέων δῖεπε στρατόν· οἳ δ' ἀγορήνδῃ
 Αὔτις ἐπεσσεύοντο, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων,
 Ἦχῃ· ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
 Αἰγιαλῶ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγῆ δὲ τε πόντος. 210
 Ἄλλοι μὲν ῥ' ἔζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καλῆδρας.
 Θερσίτης δ' ἔτι μόνος ἀμετροσπῆς ἐκολάα,
 Ὅς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ἦσιν ἄκουσμά τε πολλά τε ἦδη,
 Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,

“ Non bonum, multorum principatus : unus princeps esto,

“ Unus rex, cui dedit filius Saturni versuti

205

“ Sceptrumque et jura, ut ipsis dominetur.

Sic ille imperatorem-agens dirigebat exercitum. Illi autem ad concilium

Rursus ruebant, à navibus et tentoriis,

Cum tumultu : sicut quum fluctus multum-strepentis maris

Littore magno fremit, resonatque pontus. 210

Ac caeteri quidem sedebant ; tenebantque sedes.

Thersites autem adhuc solus blaterans tumultuabat,

Qui verbis animo suo et scurrilibus et multis nôrat,

Temerè, ac non prout decebat, contendere regibus ;

θὸν πολυκοιρανίη, hoc verò Ducibus esse re-
 prehensionis voluit. Ἐ γὰρ ἰσοῦλιτο κατὰψα-
 σθαὶ τῶν βασιλείων, τῷ δήμῳ διελίγητο ἢ δ'
 ἰσοῦλιτο ἰπιτιμῆσαι τῷ δήμῳ, τοῖς βασιλεῦσι δι-
 λίγητο. Lib. qui inscribitur Τέχνη, c. 9.

Ver. 204. Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη.] A-
 liud hoc, quàm si dixisset, οὐκ ἀγαθὴ, &c.
 Sic Virgilius :

Triste lupus stabulis : —————

Dulce satis humor : — Ecl. III, 80. 82.

Ver. 205. — ᾧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυ-
 λομήτεω

Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ Δέμιστας, ἵνα σφίσιν ἰμβα-
 σιλεύη.]

Πάνυ καλῶς Ὀμηρος, ἰμοὶ δοκίμῳ, καὶ τῦτο ἔφη,
 ὡς οὐχ ἄπρῆτα· παρὰ τοῦ Διὸς ἴχοντα τὸ σκῆπ-
 τρον καὶ τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἀλλὰ μόνους τοὺς
 ἀγαθοὺς. Dio. Chrysost. Orat. I. Caeterum to-
 tus hic versus 206. (teste Spondano) pro spu-
 rio est annotatus in codice Didymi, ubi ad
 marginem scribitur νότος. Et in Scholiis quae
 appellantur Didymi, nulla ejus fit mentio.
 Quin et in Mori MS. (teste Barnesio) deest
 iste versus. Et sine sententiae detrimento
 (quantumvis eum necessarium existimet Bar-
 nesius) posset saue abesse. Rectè enim ex-
 plicat Eustathius : ᾧ ἔδωκε (τὸ βασιλείῳν δη-

λαδῆ) Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω : Ut adeo
 istum 206. nec Eustathius videatur ag-
 novisse. Porro vox ista, σφίσι, hoc in loco,
 vix habet quò referatur : Nam in libro nono,
 ubi versus similis legitur, (Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ
 Δέμιστας, ἵνα σφίσι βευλιεύσῃ,) vox σφίσι rectè
 refertur ad præcedentem, λαῶν. Denique
 cum versus iste dubius, antè editus fuisset, —
 ἵνα σφίσι βασιλεύη ; Barnesius ex Dione Chry-
 sostomo, et ex uno MS. non malè edidit, —
 ἵνα σφίσι ἰμβασιλεύη : Nam aliqui scriben-
 dum esset σφίσι, quod est valdè durum.

Ver. 210. Αἰγιαλῶ μεγάλῳ βρέμεται, σμα-
 ραγῆ δὲ τε πόντος.] Citat hunc versum
 Dionys. Halicarn. ad demonstrandum quæ-
 dam esse οἰκία καὶ δηλωτικὰ τῶν ὑποκειμένων
 τὰ ὀνόματα, καὶ ————— μιμητικώτατα τῶν πραγ-
 μάτων Πηρὶ συνέσιως, § 16. De eujusmo-
 di vocabulis Demetr. Phalereus : τὰ δὲ τι-
 ποιμένα ὀνόματα (inquit) — ποῖι μάλιστα
 μεγαλοπρέπειαν, διὰ τὸ εἶναι ψόφοις ἰοικίαι.
 Πηρὶ Ἑρμηνείας, § 94. 95. Vide infra ad γ',
 365. et ad δ', 455.

Ver. 212. — ἀμετροσπῆς ἐκολάα.] “ Ver-
 ba illius multa et ἄκουσμα, strepentium sine
 modo Graculorum similia.” Gell. lib. 1,
 c. 15.

- 'Αλλ', ὅ, τι οἱ εἴσαιτο γελοίϊον Ἀργείοισιν . . . 215
 "Ἐμμεναι· αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε·
 Φολκὸς ἔην, χαλὸς δ' ἕτερον πόδα· τὰ δέ οἱ ἄμω
 Κυρτῶ, ἐπὶ στῆθος συνοχακότε· αὐτὰρ ὑπερθε
 Φοξὸς ἔην κεφαλῆν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
 "Ἐχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἦν, ἧδ' Ὀδυσῆϊ· . . . 220
 Τὰ γὰρ νεικεῖσκε. Τότ' αὖ Ἀγαμέμνονι δῖω
 Ὀξεία κεκληγὰς λέγ' ὀνειδέα· τῶ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
 Ἐκπάγλας κοτέοντο, νεμέσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῶ
 Αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν, Ἀγαμέμνονα νεῖκεε μύθῳ·
 Ἄτρεϊδῆ, τέο δ' αὐτ' ἐπιμέμφειαι, ἧδὲ χατίζεις ; . . . 225
 Πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναικες
 Εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἄς τοι Ἀχαιοὶ

Verum quodcumque ei videretur ridiculum Argivis

215

Fore : Turpissimus autem vir ad Ilium venit :

Strabo erat, claudusque altero pede ; et ipsius humeri

Gibbi, in pectus contracti : at supernè

Acutus erat capite, rarum verò suprâ sparsum erat capillamentum.

Inimicissimus autem Achilli maximè erat, et Ulyssi :

220

His enim *praecipuè* convitari solebat. Tum verò Agamemnoni nobili

Stridulè clamans dicebat probra : huic itaque Achivi

Vehementer irati erant, et indignabantur animo :

At hic altè vociferans, Agamemnonem increpabat sermone :

" Atrida, quam ob rem quereris, aut quâ re indiges ?

225

" Plena tibi aere tentoria, multae et mulieres

" Sunt in tentoriis selectae, quas tibi Achivi

Ver. 215. 'Αλλ', ὅ, τι οἱ εἴσαιτο.] Fuerunt inter Veteres qui hoc ita acciperent, ut futurè illud ridiculum ab Achivis existimatum, quodcumque dixisset *Thersites*. Atque hoc modo explicat *Scholias*. Mihi multò simplicius aptiusque videtur, tum ad *verborum* tum ad *sententiae* constructionem ; ut *Thersites* ad contentionem ea sit locutus, quaecumque Achivis risum movere posse arbitraretur. Quomodo plerique hodiè interpretantur.

Ver. 216.—*αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ.*] Pulcherrima haec viri, et ad deformitatem animi et ad corporis pravitatem insignis, descriptio. *Γιγχαμῖνον*—*Θεσπίου πρόσωπον ἰδόντες ἠδέμεθα καὶ θαυμάζομεν, οὐχ ὡς καλὸν, ἀλλ' ὡς ὅμοιον*—*ἢ δὲ μίμησις, ἂν τε περὶ φαῦλον, ἂν τε περὶ χεσπτόν ἰφικηται τῆς ὁμοιότητος, ἰσπανιῆται.* *Plutarch. de audiend. Poetis.* Porro, lepidè admodum de hac descriptione *Lucianus* : Ἦν τις γραφὴ κατ' αὐτοῦ [κατ' Ὀμήρου] ἀσπινυγμῖνῃ ὕβριος ὑπὸ Θεσπίου, ἰφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει ἴσκαψι καὶ ἰνικησι "Ὀμηρος, Ὀδυσσεὺς συνηγορῶντας. *Var. Histor. lib. 2.* Nec denique ad artificium Poematis,

nihil est, quod hic annotârunt nonnulli ; utique unum omnium formosissimum *Nireæ*, itidemque omnium maximè deformem *Thersiten*, semel depictos, nunquam deinceps in toto Poemate memoratos.

Ver. 219.—*ἰπεινήθε.*] Non, ut Lexicographi, ex *πραετρίλο ἰπεινήθε* : sed ex *aoristo ἰπεινήθεσθαι*. Aliàs enim non constaret *Temporiorum* ratio. Vide suprâ ad *ά*, 57. et infrâ ad *δ*', 492.

Ver. 220. "Ἐχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ.]

—semperque odiis et crimine Drances

Infensus juveni Turno.— *Æn. XI. 122.*

Τὴν δὲ τοῦ ἦθους μοχθηρίαν συντομώτατα καὶ δι' ἰνὸς ἴφρασιν "Ἐχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἦν, ἧδ' Ὀδυσῆϊ." *Ἐπιβολὴ γὰρ τις φανολόγητος, τὸ τοῖς κρατίστοις ἰχθῶν ἵνατι. Plutarch. περὶ φέου καὶ μίσους, sub initio.*

Ver. 221. Τὰ γὰρ νεικεῖσκι.] *Convitari solitus erat.* De vi hujus temporis *imperfecti*, vide suprâ ad *ά*, 57.

Ver. 222. Ὀξία κεκληγὰς.] Ἀ κλάζω, κεκληγὰς ; eadem analogiâ, atque à *φαίω*, *πίθηνα* ; à *κράζω*, *κίραρα* ; et similia. Vide infrâ ad *ver. 514.*

Πρωτίστῳ δίδομεν, εὐτ' ἂν πολυίεθρον ἔλωμεν.
 Ἴητι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύσαι, ὃν κέ τις οἴσει
 Τρώων ἵπποδαμων ἐξ Ἰλίου, υἱὸς ἄποινα, 230
 "Ον κεν ἐγὼ δῆσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν;
 Ἡὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγειαι ἐν φιλότῃ,
 "Ἦν τ' αὐτὸς ἄπο νόσφι κατίσχειαι; Οὐ μὲν ἔοικεν
 Ἀρχὸν ἔοντα, κακῶν ἐπιβασκόμεν υἱας Ἀχαιῶν.
 ὦ πέπονε, κακ' ἐλέγχε', Ἀχαιῖδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοί, 235
 Οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεάμεθα τόνδε δ' ἑῶμεν
 Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδῃται
 "Ἡ ρά τι οἱ χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν, ἢ καὶ οὐκί.
 "Ὅς καὶ νῦν Ἀχιλῆα, ἕο μὲγ' ἀμείνονα φῶτα,
 Ἡτίμησεν ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας. 240

- " *Optimum primo damus, cum urbem ceperimus.*
- " *An adhuc et auro indiges, quod quis afferat*
- " *Trojanorum equum-domitorem ex Ilio, pro filio redemptionis-pretium,* 230
- " *Quem ego vinctum duxero, vel alius Achivorum?*
- " *Aut mulierem juvenem, cui misceris amore,*
- " *Quamque ipse seorsum detineas? Minime quidem decet*
- " *Principem existentem, in mala inducere filios Achivorum.*
- " *O imbelles, ignava probra, Achaeides, non amplius Achivi* 235
- " *Hunc cum navibus redeamus: domum vero sinamus*
- " *Isthic ad Trojam praemia concoquere; ut sciat,*
- " *An in aliquo ei et nos adjumento simus, an non:*
- " *Qui etiam nunc Achillem, se multo fortiore virum,* 239
- " *Contumeliâ-affecit: Ereptum enim habet ejus praemium, quod ipse vi abstulit.*

Ver. 228. Πρωτίστῳ δίδομεν, — πολυίεθρον ἔλωμεν. — "Ον κεν ἐγὼ δῆσας ἀγάγω.] Pulcherrimè hic Personam servit Poeta, dum vitium omnium ignavissimum gloriosius de se inducit jactantem, quàm ipsum Achillem omnium fortissimum, etiam ferocientem insuper illum et iratum. Vide infra ad 3, 401.
 "Ἄς [πράξις] ὁ ποιητὴς ἰκατέρῳ [προσώπῳ] προσηκόντως ἀποδίδωσιν. Οἷον ὁ Ἀχιλλεὺς πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα λίγει, καίπερ λίγων μὲν ὄργης, οὐ γὰρ σοὶ ἴσον ἔχω γέρας, ὡσπὲρ Ἀχαιοί
 Τρώων ἰκπίρωσ' εὐνοιοῦμεν πολυίεθρον
 ὁ δὲ Θιερσίτης τῷ αὐτῷ λοιδωρούμενος λίγει,
 ἔστι τῶν Ἀχαιῶν
 Πρωτίστῳ δίδομεν, εὐτ' ἂν πολυίεθρον ἔλωμεν.
 καὶ πάλιν ὁ Ἀχιλλεὺς, — αἰ κί σοὶ Ζεὺς
 Δῶσι πόλιν Τροίην εὐτίχιον ἰξλαπατάξαι.
 ὁ δὲ Θιερσίτης,
 "Ον κεν ἐγὼ δῆσας ἀγάγω —

hic autem; et δίδομεν, supra ver. 288. et ἕο, infra ver. 239. ultimam producat; vide supra ad 4, 51. Barnesius hic legi posse auguratur, "Ἦν αὐτὸς τ' ἔπο," longè meliùs: Iramò verò, ad vim particulæ τὶ. longè pejùs.
 Ver. 255. ὦ πέπονε, — Ἀχαιῖδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοί.
 Ὁ verè Phrygia, neque enim Phryges!
 En. IX, 617.
 Ver. 258. "Ἡ ρά τι οἱ χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν.] Vide supra ad ver. 228.
 Ver. 259. "Ὅς καὶ νῦν Ἀχιλῆα.] Τούτο καὶ ἡ Ὀμήρου τίχη. Ἐπιδῆ, γὰρ ἴωρα τὸ στρατόπεδον ἀγανακτοῦντας ὑπὲρ Ἀχιλλεὺς πρὸς Ἀγαμέμνονα, — ἀνίστησιν αὐτῷ συνηγόρον ἰσχύφρον, γιλοῖον, ἵν' ἐν τῇ τοῦ συνηγόρου κακίᾳ ἀφανισθῇ τὸ δικαίον τοῦ πράγματος. — Εἰ μὴ γιλοῖος καὶ ἄξιος μίσους ἦν, ἰσχυρὰ τὰ λιγόμενα ὑπὲρ Ἀχιλλεὺς. Διὰ ταῦτο καὶ γίλωσι τοῖς Ἑλλήσι γίνεσθαι, καὶ ἐκ τοῦ γίλωτος διάλυσις τῆς σπουδῆς τῆς εἰς τὰς πατρίδας. Dion. Halic. Τίχη, c. 12. Tantum utique interest, quis quid dicat.

Plutarch. de audiend. Poetis.
 Ver. 253. "Ἦν τ' αὐτὸς ἄπο.] Quâ ratione

'Αλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσίν, ἀλλὰ μεθήμων'
Ἦ γὰρ ἂν, Ἀτρεΐδῃ, νῦν ὕστατα λαβῆσαιο.

Ὡς φάτο, νεικεῖαν Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Θερσίτης· τῷ δ' ἄκα παρίστατο διός Ὀδυσσεύς,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῶ ἠνίπαπε μύθῳ·

245

Θερσίτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής,
Ἴσχεο, μὴδ' ἐθέλ' οἷος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν·
Οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημί χερείοτερον βροτὸν ἄλλον
Ἐμμεναι, ὅσοι ἄμ' Ἀτρεΐδῃσ' ὑπὸ Ἴλιον ἤλθον·
Τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύεις,
Καί σφιν ὀνειδέα τε προφέροισ, ἴοστον τε φυλάσσοις,
Οὐδὲ τί πω σάφα ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·

250

Ἦ εὔ, ἢε κακῶς, νοστήσομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Τῷ, νῦν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ἦσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλ' ἀπολλὰ διδοῦσιν

255

Ἦρωες Δαναοί· σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις.
'Αλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κηχῆσομαι, ἄς νύ περ ᾧδε,
Μηκέτ' ἐπειτ' Ὀδυσῆϊ κάρη ἄμοισιν ἐπείη,

“ Veruntamen non Achilli bilis est in praecordiis, verum socors est ;

“ Alioqui enim, Atrida, nunc postremum injurius fuisses.

Sic dixit, convitiatus Agamemnoni, pastori populorum,

Thersites : huic autem citò astitit nobilis Ulysses,

Et ipsum torvè intuitus duro increpavit sermone :

245

“ Thersite loquacissime, vocalis quamvis sis concionator,

“ Desine, neque velis solus contendere cum regibus :

“ Non enim ego, quàm tu sis, censeo pejorem mortalem alium

“ Esse, quotquot cum Atridis ad Ilium venerunt.

“ Quare nè reges in ore habens concioneris

250

“ Neu ipsis probra objicias, et reditionem observes.

“ Nondum planè scimus quomodo futura sint haec facta ;

“ Utrum benè, an malè, redituri simus filii Achivorum.

“ Propterea nunc Atridae Agamemnoni, pastori populorum,

“ Sedes jaciens convicia : quia ei valdè multa dant

255

“ Heroès Danai : tu verò maledictis irritans concionaris.

“ Sed tibi edico, quod et perfectum erit :

“ Sicubi iterum te insanientem deprehendero, sicut jam hìc ;

“ Ne amplius deinceps Ulyssi caput super humeros sit,

Ver. 246. Θερσίτ' ἀκριτόμυθε] Pulcherri-
ma super hâc re Plutarchi observatio. Ὁ
Θερσίτης ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύς, οὐ χαλῶς, οὐ φα-
λακρῶς, οὐ κυρτῶς, ἀλλ' ἀκριτόμυθος λαϊθηρι-
ται. Τὸν δ' ἠφραίνοντα ἢ περὶ τῆς ἀπολλῆς καὶ φιλοφρο-
νουμίῃ προσηγέεισιν ἀπὸ τῆς χαλότητος,

“ Ὅσοιο Κολλοσποδίων, ἰμὸν τίκος.”——
De audiend. Poetis.

Ver. 257. — τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.]
Vir doctissimus Henr. Stephanius legendum
conjecit, quomodo et *Beatus* deinceps edidit,
τὸδε καὶ. Sed, ut opinor, minus rectè.

Μηδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἶην, 260
 Εἰ μὴ ἐγὼ σε λαῶν, ἀπὸ μὲν φίλα εἴματα ὄσω,
 Χλαίναν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τὰ τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,
 Αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφῆσω,
 Πεπληγῶς ἀγορῆθεν ἀεικέσσι πληγῆσιν.
 "Ὡς ἄρ' ἔφη σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον, ἠδὲ καὶ ἄμω 265
 Πληῆξεν ὁ δ' ἰδνώθη. Θαλερὸν δὲ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
 Σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἔξυπανέστη,

" Neque posthac Telemachi pater vocer, 260
 " Si non ego, te comprehenso, tuas quidem vestes exuero,
 " Laenamque et tunicam, quaeque pudenda contegunt;
 " Ipsum autem flentem veloces ad naves demisero
 " Caesum è concione duris verberibus.
 Sic dixit: sceptroque tergum atque humeros 265
 Percussit: ille verò intorquebat se; uberes autem ei exciderunt lacrymae:
 Vibexque cruenta in dorso exorta est,

Ver. 262—τὰ τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει.]
 Subligaculum, fascias femorales.

Ver. 267. Σμῶδιξ.] De hoc vocabulo, quæstio existit duplex; ad orthographiam altera, altera ad Accentum.

De orthographiâ; contendit Barnesius, "legendum omninò σμῶδιγξ, Homeri ipsius auctoritate, ψ', 716. Πυκναὶ δὲ σμῶδιγγις." Et eadem sanè analogiâ scribi potest σμῶδιγξ, quâ φάλαγξ, ἔσ. Attamen γ istud jamdudum habemus, in literâ ξ inclusum. Est nimirum σμῶδιξ, (et, ante inventum ξ verisimillimum est scriptum fuisse,) σμῶδιγγις, (vix autem σμῶδιγγις;) quod haud advertit Barnesius. Similiter φλιψ, quod est φλιβς; et φλοῖξ, quod est φλόγος; et σάρξ, quod est σάρκς; et similia. Quâ tamen de re, vide et Athenæum aliter disputantem, (lib. 9. c. 10. sub finem,) propositâ quæstione de vocibus ἀετυξ, ἀετυγος; ὄνυξ, ὄνυχος; κήρυξ, κήρυκος; ἔσ. Similiter et duplex ista litera ζ, in principia sua non uno modo resolvitur. Vox φράζω, enuntiabatur (et, ante inventam ζ, verisimile est exaratum fuisse) φράδσω; unde ἴφραδον, ἴφραδα, et (in lingua Doricâ) φράδω. At φράξω, ἀρπάξω, τρέξω, τρέξω; cum et in lingua Doricâ literam ζ servent, et in Aristotele ac præterito medio non utique δ, sed γ assumant; in his verisimile est ipsam ζ sonum compositum habuisse, qui ad γς vel κς propius quàm ad δ; accederet. Item λιῦψαι, atquè est λιῦσαι ex λιῦω, ac λιῦσαι ex λιῦω.

De Accentuum ratione qui scripserunt, regulam uno ore hanc tradunt; ubi Ultima sit longa, (diphthongis nimirum oi et ai pro

brevibus semper habitis,) penultimam circumflecti non posse. Excipiunt tamen αὔλαξ, χοῖνιξ, καλαῦροψ, et similia. At verò Excipiunt hæc omninò non debent. Nam, ratione accentuum, syllaba longa est ea, quæ naturâ, (Vocali nimirum longâ existente,) non utique quæ positione solâ producit. Nam αἰκὸν μου, οἰκὸν σου, et similia, semper circumflectunt. Pari igitur ratione, circumflecti itidem debent αὔλαξ, χοῖνιξ, καλαῦροψ; ut quæ ultimam, Vocali brevi constantem, positione solâ producant. De voce, καλαῦροψ, res per se manifesta est: Ex genitivis αὔλακες, χοῖνικος, aliquo modo colligi videtur, αὔλαξ et χοῖνιξ vocalem brevem in ultimâ habere, ideòque circumflecti debere. Ex genitivis κήρυκος, φοῖνικος [nam quæ Homero scripta sunt φοινικίσσαι et φοινικίσσαν enuntiabantur φοινικεύσαι et φοινικεύσαν, quomodo et scribi deinceps cæpta sunt;] verè admodum simile est κήρυξ et φοῖνιξ vocalem longam in ultimâ habere, ideòque circumflecti omninò non debere. Κατήλιφα, quâ parte versùs apud Aristophanem usurpatur, penultimamne corripit, non liquet; nec proinde scribendumne sit κατήλιψ, an κατήλιψ. Καταῖτυξ, in obliquis casibus nosquam mihi occurrit. Denique σμῶδιγγος vocalem i, brevemne habeat an longam, quandoquidem è vivis jam olim perit linguæ Græcæ pronuntiatione, sciri nullo modo potest; nec proinde scribendumne sit σμῶδιξ an σμῶδιξ, Levicula fortè hæc. Semel tamen annotare non piguit, cùm vulgò observata non fuerint; et Analogia nunquam sit nihili

Σκήπτρου ὑπο χρυσοῦ· ὁ δ' ἄρ' ἔζετο, τάρῃσέν τε
 Ἀλγῆσας δ', ἀχρεῖον ἰδῶν, ἀπεμόρξατο δάκρυ.

Sceptro ab aureo; ipse autem sedit, timuitque:
 Dolensque vultu foedo, abstersit lachrymas.

Ver. 268. Σκήπτρου ὑπο χρυσοῦ.] Pronuntiabatur χρυσοῦ, quomodo et scribi postea ceptum est. Nam prima necessariò productur; neque in his ulla est licentia. Sic apud *Virgilium*:

“Aureà composuit spondâ,”

Æn. I, 702.

“Aureà percussum virgâ”

Æn. VII, 190.

“Uno eodemque igni”

Ecl. VIII, 80.

“Unâ eâdemque viâ”

Æn. X, 487.

Vide infrâ ad ver. 811. Porro σκήπτρον χρυσοῦν, non semper est sceptrum aureum, sed clavis aureis distinctum, χρυσοῖς ἡλοιοι πισπαρμῖνον, lib. 4, ver. 246.

Ver. 269. Ἀλγῆσας δ', ἀχρεῖον ἰδῶν, ἀπεμόρξατο δάκρυ.] *Moschopolus* in *Scholiis* legendum contendit, ἀπομόρξατο: Quod perinde est: Scribitur enim, teste *Eustathio*, et μόρξνυμι et ὁμόρξνυμι. Idem *Moschopolus* vocem, ἀχρεῖον, refert ad δάκρυ: Sed hoc, minùs rectè. Nam ἀχρεῖον ἰδῶν, elegantissimè dictum est, et tam significanter, ut nil possit suprâ. Latine dicas, inutile tuens; sicuti, *torvum intuens*, et similia.

—acerba tuens— *Æn.* IX, 794.

Ἀχρεῖον δ' ἰγίλασσι, — *Odys.* 4, 162.

—βλέπων ὑπὸ στήριμα.

Aristoph. *Eccles.* 291.

Κᾶβλιψε νᾶπυ, — *Equit.* 628.

Καὶ βλέποντ' ὀρίγανον. — *Ran.* 616.

Idem in *Vespis*, Ὡ μισρὸς οὔτος, ὡς δὲ καὶ κλεπτὸν βλέπει. Et alibi, — βλέπει γέ τοι μανικὸν καὶ τραγωδικόν. Observandum autem ἀχρεῖος apud *Grecos*, (quum de homine malo dicitur,) non utique eum exhibere qui simpliciter sit non utilis, sed qui sit maximè nequam. Sic apud *Euripidem*. *Med.* ver. 296. ἀργία significat, non ignaviam (ut vulgò vertunt,) sed quicquid maximè est detrimentosum. Similiter apud optimos linguæ *Romanæ* Auctores, *Augusti* temporibus; inutile legitur id, non quod non utile modò, sed quicquid utili maximè est contrarium. Nempe *Exemplum inutile* est id, non quod non utile, sed quod perniciosum est: et *Servus inutilis* is, non qui non utilis, sed qui omnium nequissimus. “*Seditiosum et INUTILEM civem*.” *Cic.* de *Offic.* lib. 2. “*Hæc tot*” [viz. fallax, malitiosus, &c.] “*et alia plura, nonne INUTILE*” [viz.

calamitosissimum] “*est, vitiorum subire mina?*” *Id.* *ibid.* lib. 3. “*Per ignem*” *Excoquitur vitium, atque exudat INUTILEM LIS*” [id est, noxius] “*humor*.” *Virg.* *Georg.* I, 88. — “*Solertior isto, Sed sibi INUTILIOR*,” [sibi nimirum perniciem afferens;] *Ovid.* *Metam.* lib. 13, ver. 37. Sic apud *Hirtium*, “*multa Romæ malè et INUTILITER*” [hoc est, perniciosè] “*administrari*.” Et apud *Livium*, lib. 5, 33. “*privatis inutilis*,” id est, perniciosus. Et lib. 5, c. 5. “*Videte quot res quam inutiles (i. e. perniciosæ) sequantur illam viam consilii*.” Et apud *Ovidium*, l. 2. *Pont.* Ep. 8. “*inutile fatum*,” id est, detrimentum. Simili ratione, *impiger, improbus, inimicus, immittis, impius, iniquus, infans, infelix, infestus, impudens, &c.* non eum exhibent, qui sit solummodò non piger, non probus, non amicus, non mitis, &c. sed qui sit quicquid pigro, quicquid probo, quicquid amico, quicquid miti, &c. omnium maximè sit contrarium. Errarunt itaque *Grammatici* isti ad *Gellio* memorati, qui, de verbis quasi incuriosè et abjectè positis disputantes, istud *Virgilius* reprehenderunt, “*Aut illaudati nescit Busiridis aras?*” illaudati, parùm idoneum esse verbum dicentes; neque id satis esse, ad faciendam scelerati hominis detestationem. Nam, ut rectè respondet *Gellius*; “*qui omni in re, atque omni tempore, laude omni vacat, is illaudatus est; isque omnium pessimus, deterrimusque est*.”—*Inculpatus, instar est absoluta virtutis*: Illaudatus igitur quoque finis est extremae malitia.— “*Eadem ratione idem Virgilius inamabilem dixit Stygiam patrdem*.” *Gell.* lib. 2, c. 6. Eadem reperias, et penè eisdem verbis, apud *Macrobius*, lib. 6, c. 7. Quod hæc de re affert *Baylius*, (in voce, *Busiris*), planè *Stultissimum* est: “*Je ne trouverois pas un fort grand inconvenient à supposer que cet endroit de Virgile*” [Aut illaudati nescit Busiridis aras,] “*est un de ces vers, où la nécessité des syllabes breves et longues engage les Poetes à se servir de paroles inutiles, ou même prejudiciables au sens. La quantité des syllabes demande bien des sacrifices aux Poetes dans les langues mortes, comme la rime leur en demande beaucoup dans les vivantes*.” Quasi verò non satis esset verborum, ut execrandus, detestandus, et similia innumera, quibus *Versus* (si *Diis* placet) consarcinari potuisset.

Οἱ δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῶ ἠδὺ γέλασαν. 270

ᾧ δὲ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

ᾧ πόποι, ἣ δὴ μυρὶ Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε,
Βουλὰς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσω·

Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρξεξεν,

Ὅς τὸν λαβητῆρα ἐπισεβόλον ἔσχ' ἀγοράων. 275

Οὐ δὴν μιν πάλιν αὖθις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ

Νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.

ᾧ φάσαν ἠ' πληθύς· ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς

Ἔστη σκῆπτρον ἔχων· παρὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Εἶδομένη κήρυκι, σιωπᾶν λαὸν ἀνάγει· 280

ᾧς ἅμα δ' οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἱεὺς Ἀχαιῶν

Μῦθον ἀκούσειαν, καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν·

ᾧς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

Illi autem, quamvis moesti, super ipso suaviter riserunt: 270

Sic autem aliquis dicebat, intuens propinquum alium:

“Dii boni, certè plurima Ulysses bona fecit,

“Consiliaque inchoans bona, bellumque adornans:

“Nunc verò hoc sanè multò optimum inter Argivos fecit,

“Qui hunc conviciatorem contumeliosum cõcreuit à garrulitate. 275

“Nequaquam certè ipsum iterum stimulatibit animus praeferox

“Objurgare reges contumeliosis verbis.

Sic dixerunt multitudo. Sed urbium-vastator Ulysses

Surrexit sceptrum tenens: (juxtaque caesiis-oculis Minerva,

Assimulata praconi, silere populum jussit:

Ut simul primique et postremi filii Achivorum 280

Sermonem audirent, et expenderent consilium:)

Qui ipsi prudens concionatus est, et dixit:

Ver. 270. Οἱ δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ.] *Theon* Sophista ambiguum ait, tristesne quia *Thersiten* caedi viderint, an quia naves cuperent deduci: Annotat *Girhanio*. Sed ineptè admodum Sophista. Quòd enim *Thersiten* casum viderint, ob id verò ut dolerent tantum abfuit, ut è contrario statim dixerint, ver. 274. Νῦν δὲ τὸ δὴ μίγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρξεξεν.]

Ver. 271. ᾧ δὲ τις εἶπεσκεν.] Vide suprà ad á, 51.

Ver. 275. Βουλὰς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσω.]

Sive fide, seu quis bello est expertus et armis. *Æn.* VII, 255.

Ver. 274. Νῦν δὲ τὸ δὴ μίγ' ἄριστον.] *Al.* Νῦν δὲ τὸ δὴ μίγ' ἄριστον.]

Ver. 277.—ὀνειδείας ἐπέεσσιν.] Vide suprà ad á, 519.

Ver. 278.—ὁ δὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεύς.] Quamquam et *Achillem* appellat *Homerus* πτολίπορθον, *Iliad.* 9, 372. et φ. 550. *Ulyssi* tamen plerumque et κατ' ἔροχὴν tribuitur hoc epitheton, ὅτι διὰ τῆς αὐτοῦ μηχανῆς ἰάλω τὸ Ἰλιον. *Moschorus.* Schol.

Σῆ δ' ἦλα βουλῆ Πριάμου πόλις ἐνεργια.

Odys. X, 250.

Pergama tum vici, cùm vinci posse cõgi.

Ovid. *Metam.* lib. 15. ver. 549.

“Qui *M. Antonium* oppresserit, is bellum “confecerit: Itaque *Homerus* non *Ajacem*, “nec *Achillem*, sed *Ulysses* appellavit πτολίπορθον.” *Cic.* *epist.* ad *Famil.* lib. 10. Ep. 15.

Ver. 279.—παρὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide suprà ad á, 194.

Ver. 282.—καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν.] Ità omninò scribendum cum duplici σ; ut rectè *Barnesius*. Vide suprà ad á, 140.

Ἄτρεΐδῃ, νῦν δὴ σε, ἄναξ, ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
 Πᾶσιν ἐλέγχιστον δέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν 285
 Οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέσταν,
 Ἐνθάδε τοι στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἵπποεότοιο,
 Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι
 Ὡστε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ, χῆραί τε γυναῖκες,
 Ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἰκόνδε νέεσθαι. 290
 Ἡ μὲν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνηθέντα νέεσθαι.
 Καὶ γὰρ τίς δ' ἓνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο
 Ἀσχαλάα, παρὰ νῆϊ πολυζύγῳ, ἥνπερ ἄελλαι
 Χειμέριαι εἰλέωσιν, ὄρινομένη τε θάλασσα·

- “ Atrida, nunc te, rex, volunt Achivi
 Omnibus probrosissimum facere articulate-loquentibus mortalibus : 285
 Neque tibi perficiunt promissionem, quam polliciti sunt,
 Huc venientes ex Argo equis-apto,
 Ilio exciso benè-munito te rediturum.
 Tanquam enim vel pueri tenelli, viduaeve mulieres,
 Inter se comploratione factâ desiderant domum redire. 290
 Enimverò certè durum est, afflictum et re infectâ aliquem redire :
 Etenim quispiam vel unum mensem manens procul à suâ uxore,
 Aegrè-fert, apud navem multa-transtra-habentem, quam procellae
 Hybernae detinent, commotumque mare :

Ver. 284. Ἄτρεΐδῃ, νῦν δὴ σε.] “ Admi-
 rabilis oratio *Ulyssis*, et omni virtute elo-
 quentiæ perfecta.” *Camerar.* “ Nonne
 vel dictæ in *secundo* libro sententiæ, omnes
 litium ac consiliorum explicant artes?
 Affectus quidem vel illos mites, vel hos
 concitatos, nemo erit tam indoctus, qui
 non in suâ potestate hunc auctorem ha-
 buisse fateatur.” *Quintilian. lib. X. cap. 1.*
 Vide suprâ ad ver. 201. *Dionys. Halicarn.*
 hic legit : Ἄτρεΐδῃ, μάλα δὴ σε.

Ver. 287. Ἐνθάδε τοι στείχοντες.] *Al.* Ἐν-
 θὰδ' ἐτι στείχοντες. *Al.* Ἐνθάδ' ἐπιστείχοντες.

Ver. 288. Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχον ἀπο-
 νέεσθαι.] Fefellit quos viderim Editores ver-
 sionum, loci hujus Syntaxis; ac si Poeta
 constructione prorsus inexplicabili id ἐκπέρ-
 σαντι dixisset, quod erat dicendum ἐκπέρ-
 σαντας. *Barnesius*: Δυϊκόν, inquit, ἀντὶ πλη-
 θυντικῶν: Ac si, quoniam omne Duale est
 Plurale, ideò et Omne Plurale posset ite-
 dem esse Duale: Quâ de re, vide suprâ ad α',
 566. Etiam doctissimus *Camerarius* hoc in
 loco ad *Enallagen numeri* fugit. At que
 (malùm) ista *Enallage*? que, siqua erit, om-
 nem omnis linguæ rationem penitus ever-

terit; quamque in linguâ suâ vernaculâ si-
 quis usquam gentium experiri velit, nun-
 quam eam non sentiet absurdissimam. Quo-
 rum igitur hic *nodum in scirpo* quærere? Uti-
 que ἐκπέρσαντ' non hoc in loco ἐκπέρσαντι
 est, sed ἐκπέρσαντα. Quid evidentius? Spo-
 sponderunt nimirum Achivi, *Agamemnonem*
 Trojam ἐκπέρσαντα, domum cum gloria
 rediturum. Quin et, quo magis mirere,
tribus aliis in locis repetitur idem iste versicu-
 lus; quorum in duobus vox ista ἐκπέρσαντ'
 necessariò ad unum *Agamemnonem* refertur,
 in tertio ad *Menelaum*; β', 115. ε', 716. et
 ε', 20.

Ibid.——ἀπονέεσθαι.] Vide suprâ ad α',
 598.

Ver. 291.——ἀνηθέντα νέεσθαι.] *Post diu-
 timum laborem, re infectâ redire.*——δὴρόν τι
 μίνιν, κινῶν τε νίεσθαι, ver. 298. Ut mi-
 rum sit doctissimum *Dominan Dacier* de hoc
 versu dixisse, “ *le vers Grec est assez difficile.*”
 Sunt qui hic legendum conjiciant, πῶθος
 ἔστιν ἀνηθέντα νέεσθαι.

Ver. 294. Χειμέριαι εἰλέωσιν.] Enuntiaba-
 tur, χειμέριαι εἰλέωσιν. Quidam habent, Χει-
 μέριοι.

Ἡμῖν δ' εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς 295
 Ἐνθάδε μιμνόντεσσι τῷ οὐ νεμεσίζομι' Ἀχαιοὺς
 Ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κρωϊσίω· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
 Αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι.
 Τλῆτε, φίλοι, καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνῳ, ὄφρα δαῶμεν
 Εἰ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, ἢ καὶ οὐκί. 300
 Εὖ γὰρ δὴ τόγε ἴδμεν ἐν Φρεσίν, ἐστὲ δὲ πάντες
 Μάρτυροι, οὓς μὴ κῆρις ἔσαν θανάτῳ Φέρονσαι·

" Nobis verò nonus est, qui circumvolvitur annus 295
 " Hic manentibus: quã de causã non succensere, Achivos
 " Aegre-ferre apud naves recurvas; Veruntamen
 " Turpe, diuque manere, inanemque redire.
 " Tolerate, amici, et manete aliquandiu; ut sciamus,
 " An verum Calchas vaticinetur, an et non. 300
 " Probè enim hoc scimus animo; estis autem omnes
 " Testes, quos non Parcae incesserunt mortis, auferentes; [quos mors non eripuit.]

Ver. 298. Αἰσχρόν τοι δηρόν τι μένειν, κενεόν τι νέεσθαι.]

Quidve domum fertis decimo nisi dedecus anno?

Ovid. Metam. l. 15.

Ver. 299. Τλῆτε, φίλοι.] Cicero, de Divinat. lib. 2. locum hunc itã vertit, numeris non admodum Poeticis.

Ferte viri, et duros animo tolerate labores;

Auguris ut nostri Calchantis fata queamus

Scire, ratosne habeant, an vanos pectoris orsus.

Namque omnes memori portentum mente retentant,

Qui non funestis liquerunt lumina fatis.

Argolicis primùm ut vestita est classibus Aulis

Quæ Priamo cladem, et Trojæ, pestemque ferebant;

Nos circum latices gelidos, fumantibus aris,

Aurigeris Divùm placantes numina tauris, Sub platano umbriferã, fons unde emanat aqua,

Vidimus immani specie tortuque draconem Terribilem, Jovis ut pulsu * penetrabat ab arã;

Qui platani in ramo foliorum tegmine septos

Corripuit pullos: Quos quum consumeret octo,

Nona super tremulo genitrix clangore volabat:

Cui ferus immani laniavit viscera morsu.

Hunc, ubi † jam teneros volucres matremque peremit,

Qui luci ediderat genitor Saturnius idem Abdidit, et † duro formavit tegmina saxo.

Nos autem timidi stantes mirabile monstrum

Vidimus in mediis Divùm vorsarier aris.

Tum Calchas hæc est fidenti voce locutus:

Quidnam torpentes subito obstupuistis, Achivi?

Nobis hæc portenta Deùm dedit ipse creator,

Tarda et sera nimis, sed famã ac laude perenni.

Nam quot aves tetro mactatas dente videtis,

Tot nos ad Trojam belli exantlabimus annos,

Quæ decimo cadet et pœnã satiabit Achivos.

Edidit hæc Calchas; quæ jam matura videtis.

Ver. 501. — τόγι.] Al. τῶδι.

Ver. 502. Μάρτυροι.] Vide supra ad á, 338.

Ibid. — οὓς μὴ κῆρις ἔσαν θανάτῳ Φέρονσαι.] * Οσους μὴ προκαταβάσας, ὁ θάνατος ἀπέλλετο. Schol. Similiter apud Virgilium:

— postquam te fata tulerunt.

Ecl. V, 54.

* Ita Davisius ex MSS. et editis vetustioribus. Al. penetraret. Neutrum malè.

† Ita Davisius: Al. tam teneros.

‡ Ita Davisius: Al. duro formavit tegmine saxi. Al. duro firmavit tegmina saxo.

Χθιζά τε καὶ πρώϊζ', ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν 'Ηγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι· 'Ημεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην, ἱερούς κατὰ βωμούς	305
"Ερδομεν ἀθανάτοισι τελεήσσας ἐκατόμβας, Καλῆ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδαρ· "Ενθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφονὸς, Σμερδαλέος, τόν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἦκε φώσδε, Βωμοῦ ὑπαίξας πρὸς ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν·	310
"Ενθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοί, νήπια τέκνα, "Οζῶ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες, 'Οκτώ· ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα, "Ενθ' ὄγε τοὺς ἔλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας· Μήτηρ δ' ἀμφεποτάτῳ ὄδυρομένη φίλα τέκνα·	315

" Herique et nudius tertius, quandò in Aulidem naves Achivorum

" Congregabantur, mala Priamo et Trojanis ferentes :

" Nos autem circumjecti circa fontem, sacris in altaribus

505

" Faciebamus immortalibus perfectas hecatombas,

" Pulchrâ sub platano ; unde fluebat limpida aqua :

" Illic apparuit magnum signum : Draco rubris maculis dorso distinctus,

" Horribilis, quem ipse Olympius misit in lucem,

" Ex imo altari prolapsus, ad platanum concitatus perrexit :

310

" Ibi erant passeris pulli, pusilli nati,

" Ramum super summum, sub foliis latentes,

" Octo ; verùm mater nona erat, quae pepererat natos :

" Ibi ille hos miserabiliter voravit stridentes :

" Mater verò circumvolabat lugens dilectos natos :

315

Ver. 505. Χθιζά τε καὶ πρώϊζ'.] Rectè hic Scholiastes : Κατισμίκευς τὸν ἑνιστῆ χρόνον, ἵνα μὴ, διὰ τῆς ἀναμνήσεως, πλείον ποιῆση ἀγωνιάσαι τοὺς Ἕλληνας.

Ver. 507. Καλῆ.] Vide suprâ ad ver. 45.

Ibid. — ὅθεν.] Al. ὅθεν.

Ver. 508. — δράκων ἐπὶ νῶτα δαφονὸς, Σμερδαλέος.

— adytis cùm lubricus anguis ab imis :

Cæruleæ cui terga notæ, maculosus et auro

Squamam incendebat fulgor ; —

Æn. V, 84.

Ver. 510. — πρὸς ῥα πλατάνιστον.] Potuisset dicere, πρὸς τὴν πλατάνιστον sed languidius. Vide suprâ ad v. 56.

Ver. 511. "Ενθα δ'.] Al. "Ενθάδ'.

Ver. 514. — κατήσθιε τετριγῶτας.] Notandum hîc (quod Grammatici vix observârunt) Præteritū Media non unam habere omnia formandi rationem. Alia enim Aoristi secundi sequuntur analogiam ; ut τύπτω, ἔτυπον, τίτῃπα ; λίγω, ἔλιγον, λίλογα ; φράζω,

ἔφραδον, πῆφραδα. Alia autem vel ex Aoristo primo, vel ex Presenti, retinent vel diphthongum, ut φαίνομ, ἔφηναι, ἔφάνον, τίφηναι ; σίβω, ἔσιβον, τίσιβαι ; σαίρω, ἔσαρον, τίσηρα ; φύγω, ἔφυγον, τίφευγα ; vel syllabam positione longam, ut δέσκω, ἔδεσκον, τίδεσκα ; πέλω, ἔπελθον, τίπελθα ; vel Vocalem longam, ut τρέιω, ἔτρεγον, τίτρεγα ; βίγναι, ἔβηγον, τίβηγα ; κρέιω, ἔκρεγον, τίκρεγα ; βείθω, ἔβηθον, τίβηθαι ; μύκω, ἔμυκον, τίμυκα ; σπράττω, ἔσπράγγον, τίσπράγγα ; (unde non modò σπράγγος, sed et σπράγγμα, σπράγγι, σπράγγις, circumflectuntur, id quod syllabis positione solâ longis nullo modo convenit ; itemque a istud Ionibus in η migrat, σπρήγμα, σπρήσαι, σπρήξις, σπρηκτής, id quod in a brevi non itidem locum habet) ; κράζω, ἔκραγον, τίκρεγα ; κλάζω, ἔκλαγον, τίκκληγα ; φρίττω, ἔφρικον ; τίφρικα ; &c.

Ἦς εὐτυχίσθ', ὡς μακαρίως τίσπράγγατι.

Aristoph. Plut. ver. 629.

Ἦ οὐ δισπότης τίσπράγγιν εὐτυχίστατα.

Id. ibid. 655.

Τὴν δ' ἐλελιζάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτὴν,
 Τὸν μὲν ἀρίζηλον Δῆκεν θεός, ὅσπερ ἔφηνε·

Λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω
 Ἴμεῖς δ' ἐσταότες θαυμάζομεν, οἷον ἐτύχθη.

320

Ὡς οὖν δεινὰ πέλαρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας.

Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευε·

Τίπτ' ἀνεῶ ἐγένεσθε, καρηκομόωντες Ἀχαιοί;
 Ἡμῖν μὲν τὸδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεὺς,

Ὅψιμον, ὄψιτέλεστον, οὐ κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται.

325

Ὡς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτὴν,

Ὀκτῶ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·

Ὡς ἡμεῖς τοςσαῦτ' ἔτεα πτολεμίζομεν αὖθι,

Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἰρήσομεν εὐρυάγυιαν.

Κεῖνός δ' ἄς ἀγόρευε· τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται.

330

Ἄλλ' ἄγε, μίμνετε πάντες, εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,

Αὐτοῦ, εἰσόκεν ἄστρῳ μέγα Πριάμοιο ἔλωμεν.

Ὡς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, (ἀμφὶ δὲ νῆες

" Hanc autem implicans alāprehendit valdè-clamitantem.

" Verùm postquam natos devoraverat passeris, et ipsam,

" Hunc quidem mirabilem fecit Deus, qui ostenderat:

" Lapidem enim ipsum fecit Saturni filius versuti:

" Nos autem stantes admirabamur, quale factum esset.

320

" Sic igitur terribilia portenta Deorum subicere hecatombas:

" Calchas verò statim deinde vaticinans *hoc modo* concionabatur:

" Cur muti facti estis, comantes Achivi?

" Nobis quidem hoc ostendit signum magnum providus Jupiter,

" Serum, seri exitus; cujus gloria nunquam peribit.

325

" *Utiq̄ue*, ut hic natos devoravit passeris, et ipsam,

" Octo, ac mater nona erat, quae pepererat natos:

" Sic nos tot annos bellabimus ibi;

" Decimo autem urbem capiemus latas-vias-habentem.

" Et ille *quidem* sic concionatus est: quae utique nunc omnia complentur.

330

" Verùm age, manete omnes, benè-ocreati Achivi,

" Hic, quousque urbem magnam Priami ceperimus.

Sic dixit: Argivi verò altùm clamabant (circumcircaque naves

Πρόνοιαι καὶ βρατανῆοι διακικηράγιναι.

Equit. 1400.

Ὅς ἐγὼ βόσκη κικηράγως καὶ δίκαιο κᾶδικα.

Id. *ibid.* 256.

Πειπῶντες ὅσπερ Ἰλλύριοι κικηρόγιναι.

Id. *Avib.* 1524.

Reliqua apud ipsum *Homericum* occurrunt.

Ver. 321. 322. "Ὡς οὖν—ἑκατόμβας. Κάλχας δ' αὐτίκ'.] *Al.* "Ὡς οὖν—ἑκατόμβας. Κάλχας αὐτίκ'.

Ver. 324.—μητίετα Ζεὺς.] Et similiter infra, ver. 356. ἰσπότη Νίστωρ.] Vide supra ad α', 175.

Ver. 329.—πόλιν αἰρήσομεν.] Vide supra ad α', 51.

Ver. 350.—τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται.] Cic. "quae jam matura videtis:" Quae jam propè est ut perficiantur.

Σμερδαλέον κονάβησαν, αὔσαντων ὑπ' Ἀχαιῶν,) 335
 Μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσεύς θείοιο.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερέηνιος ἱππότητα Νέστωρ·

ᾧ πόποι, ἧ δὴ παισὶν εἰκότες ἀγορεύασθε

Νηπιάχοις, οἷς οὔτι μέλει πολεμῆϊα ἔργα.

Ποῦ δὴ συνθεσῖαι τε καὶ ὄρκια βήσεται ἡμῖν;

Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μῆδεά τ' ἀνδρῶν, 340

Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαί, ἧς ἐπέπιθμεν·

Αὐτως γάρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχος

Εὐρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔοντες.

Ἄτρεΐδη, σὺ δ' ἔθ', ὡς πρὶν, ἔχων ἀστεμφεία βουλήν,

Ἄρχεῦ Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίναις· 345

Τούσδε δ' ἕα φθινύθειν, ἕνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν

Terribiliter sonitum reddebant, clamantibus Achivis,) 335
 Sermonem collaudantes Ulyssis divini.

Inter hos autem dein dixit Gerenius eques Nestor :

“ Dii boni, revera pueris similes loquimini

“ Parvis, quibus non sunt curae bellica opera.

“ Quò, obsecro, pactaque et juramenta ibunt nobis ?

“ In ignem nempè consiliaque abierint, curaeque virorum, 340

“ Foederaque vini-libatione-sancita, et dextrae, quibus confisi sumus.

“ Frustrà enim verbis contendimus, neque ullam rationem

“ Invenire possumus, etsi multum tempus hic moremur.

“ Atrida, tu verò etiamnum, sicut prius, habens firmum consilium,

“ Impera Argivis in duris praeliis : 345

“ Hos autem sine tabescere, unum et alterum, qui ab Achivis

Ver. 337. ᾧ πόποι.] In hâc oratione,

“ omnia (inquit Camerarius) facta et com-

“ posita sunt praclaro artificio, et ratione

“ rhetoricâ.” Vide infra ad ver. 344.

Ibid.—ἀγορεύασθε.] Ἐπὶ παρατακτικοῦ

λέγεται· εἰ γὰρ ἦν ἐπὶ ἰνιστώτος, εἶχεν ἂν τὸ

α βραχύ. (Nec tamen hoc necessarium, vide

suprà ad α, 398.)—Ἰστῖον δὲ, ὅτι τὸ α

ἀντιπρόσθετον μὲν ἐστὶ τῶν παρεληλυθότων ἐστὶ

παρ' Ἰασίν οὐκ ἐστὶ δ' ἀναύξητον μῖναι, εἰ βραχύ

ἐστὶ τοῦ ἰνιστώτος ἐστὶ. Schol. Moschopuli.

Ver. 339. Ποῦ δὴ.] Ἄ. Πῆ δὴ.

Ver. 341.—καὶ δεξιαί.]

Jungimus hospitio dextras,——

Ἐν. III, 85.

———en dextra fidesque.

Ἐν. IV, 597.

Ver. 342. Αὐτως γάρ ῥ' ἐτίσσο' ἰριδαίνομεν.]

Solenter admodum et occultè Agamemnonem

ipsum hic perstringit, λαίωων τὴν τραχύτητα.

(ut rectè annotat Eustathius) πλεονητικῶς καὶ

κεινῶ σχήματι.

Ver. 344.—ἔχων ἀστεμφεία βουλήν, Ἄρ-

χει' Ἀργείοισι.] Hujus orationis artificio

pulchrè enarrat Dionys. Halicarn. Τῶδε ἦν

ἄρα τίχη·—Ὁ μὲν Ὀδυσσεύς κατασχεῖν

βούλεται τοὺς Ἕλληνας ὠρμημένους ἀπίσται· ὁ

δὲ Νέστωρ, κατασχέμενους ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύς

καὶ μόνοντας, ἐκπρατῖναι βούλεται, &c. Lib.

qui inscribitur Τίχην, cap. 8 et 9. Cæterum

vocem, ἄρχεῦ, plerique ità scribunt, ut sit

scilicet, ἀρχεῖο. Henr. Stephanus autem ex-

istimat scribendum esse ἀρχεῖν : quâ ratione

infra dictum est, ἑ, 200. Ἀρχεῖον Τρώεσσι

κατὰ κρατερὰς ὑσμίναις.

Ver. 346. Τούσδε δ' ἕα φθινύθειν.] Ità rectè

edidit Barnesius hoc in loco, licèt aliàs in e-

odem vocabulo sæpius peccaverit. Ἄ. τοὺς δὲ

δ' ἕα : quod erat valdè infectum. De voce,

φθινύθειν, priorem corripit, vide suprà ad

ver. 45.

Ibid.—ἕνα καὶ δύο.] Videtur hic soler-

ter, ut apud milites Agamemnonem in gra-

tiam ponat, Achillem perstringere. Ἀπι-

- Νόσφιν βουλεύωσ', (άνυσις δ' οὐκ ἔσεται αὐτῶν),
 Πρὶν Ἄργοςδ' ἵεναι, πρὶν καὶ Διὸς αἰγίοχοιο
 Γνώμεναι, εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις, ἢ καὶ οὐκί.
 Φημί γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κροναίαν
 350
 Ἥματι τῷ, ὅτε νησὶν ἐπ' ἀκυπόροισιν ἔβαινον
 Ἄργεῖοι, Τρώεσσι Φόνον καὶ κῆρα φέροντες·
 Ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων.
 Τῷ, μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἰκόνδε ἴεσθαι,
 Πρὶν τινα παρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
 355
 Τίσασθαι δ' Ἑλένης ὀρμήματά τε στοναχάς τε.
 Εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἰκόνδε ἴεσθαι,
 Ἀπτέσθω ἥς νηὸς εὐσσέλμοιο μελαίνης,
 Ὅφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
 Ἀλλὰ, ἀναξ, αὐτός τ' εὖ μῆδεο, πείθεό τ' ἄλλῳ·
 360

“ Seorsum consultant, (perfectio autem non erit ipsorum propositi),

“ Ut prius Argos redeamus, quam et Jovis Aegiochi

“ Cognoscamus, an falsa sit promissio, an et non.

“ Dico enim annuisse praepotentem Saturnium

350

“ Die illo, quando naves citas conscenderunt

“ Argivi, Trojanis caedem ac fatum ferentes:

“ Quam fulgurabat ad dextram, fausta signa ostendens.

“ Quare, nemo prius festinet domum redire,

“ Quam quisque apud Trojanorum uxorem dormiverit,

355

“ Ultusque fuerit Helenae raptum gemitusque.

“ Sin autem quis vehementer volet domum redire,

“ Tangat suam navem, habentem-bona-transtra, nigram:

“ Ut ante alios mortem et fatum assequatur.

“ Sed, rex, tuque ipse bene consulito, et ausculta alteri:

360

θούνας (inquit Eustathius) ἔξουτελλίζει διὰ τῆς ὀλιγότητος, καὶ μηδὲ ὀνόμαζων αὐτούς. “Ἔστι δὲ ἴς μὲν ὁ Θειοτήτης· δεύτερος δὲ, ἢ οὐδὲς, — ἢ καὶ ἴτερός τις, ὃν ὁ ποιητὴς ἰσώπασεν. — Καὶ μὴν τις περὶ τοῦ Ἀχιλλεύου νοοῦσι τὸ, δύο: Quamquam ipse aliter sentit.

Ver. 548. Πρὶν Ἄργοςδ' ἵεναι.] Possit hoc vel ad βουλεύωσι referri, ut adeo Parenthesi includatur ἄνυσις δ' οὐκ ἔσεται αὐτῶν vel demptā Parenthesi, possit “ πρὶν Ἄργοςδ' ἵεναι” referri ad ἄνυσις δ' οὐκ ἔσεται. Prior constructio aptior. Quod autem verit Barnesius, “ PRIUSQUAM Argos redeamus,” planè absurdissimum est.

Ver. 555. Ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων.]

Prospera Jupiter his, dextris fulgoribus, edit.

Cic. de Divinat. 2.

Cæterum de Syntaxi in hâc sententiâ ἀνακο-
 λούθῳ, rectè Eustathius: “Ὡς ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς
 ἀσυνδίτως ἀρχόμενος Φοῖβι. “ Ἀστράπτων—
 ἵνα λίγῃ, ὅτι Ἀστράπτων ἦν— Καὶ ὅσα ὅσα
 — τὸ καινοπρεπίς τοῦτο σχῆμα εἰς διὸν τί-
 θησικὴν ὁ ποιητὴς· ἢ ἵνα, ὡς περὶ τὸ νόημα, οὕτω
 καὶ τὸ σχῆμα ξησίση τὸν ἀκρατὴν— ἢ καὶ μι-
 μούμενος ῥήματα ἰαγώνιον, νοήμασιν ἑαυτὸν ἀπα-
 σχολοῦντα, καὶ τοῦ καταλλήλου τῆς συντάξεως
 μὴ διόλου φροντίσαντα, καὶ διὰ τοῦτο κινδυνύ-
 σαντα ἰσπίν τι καὶ σολοικοφανίστηρον οὐ μὲν
 σολοικίσαντα· ὅτι μηδὲ ἄκον περιπίπτωκι τῇ
 καινότητι τῆς συντάξεως, ἀλλ' ἰσπίτῃσι ἰτιχ-
 νάσατο. Vide infrâ ad ver. 681. Item ad γ',
 211. et ad ζ', 510. et ad κ', 224. et ad Odyss.
 μ', 75.

Ver. 556.— Ἑλένης ὀρμήματά τε στονα-
 χάς τε.] Helena Profectionem, vel Ἀρπαγήν·
 vel etiam Nostros labores, Helena causâ.

Οὔτοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται, ὃ, ττι κεν εἶπω.

Κρῖν' ἄνδρας κατὰ Φῦλα, κατὰ Φρήτρας, Ἀγαμέμνον,

Ὡς φρήτηρ φρήτηρφιν ἀρήγη, Φῦλα δὲ Φύλοις·

Εἰ δέ κεν ὡς ἐξῆς, καὶ τοι πείθονται Ἀχαιοί,

Γνώση ἔπειθ', ὅς δ' ἠγεμόνων κακός, ὅς τέ νυ λαῶν,

365

Ἥδ' ὅσκι' ἐσθλὸς ἔησι· κατὰ σφείας γὰρ μαχέσονται·

Γνώσεαι δ' εἰ καὶ δεσπεσίη πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,

Ἦ ἀνδρῶν κακότητι, καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·

Ἦ μὰν αὐτ' ἀγορῇ κίχης, γέρον, υἱας Ἀχαιῶν.

370

Αἰ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπόλλων,

Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφραδμόνες εἶεν Ἀχαιῶν·

“ Non rejectaneum consilium erit, quod dixerō.

“ Secerne viros per Tribus, per curias, Agamemnon,

“ Ut curiæ curiis opem ferant, et Tribus Tribubus.

“ Quod si sic feceris, et tibi paruerint Achivi,

“ Cognosces dehinc, quique Ducum ignavus, quique militum,

365

“ Et quis fortis fuerit; per seipos enim pugnabunt:

“ Cognosces etiam utrum Diis obstantibus urbem non sis expugnaturus,

“ An virorum ignaviâ, et imperitiâ belli.

Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon:

“ Reverà concione vincis, ô senex, filios Achivorum:

370

“ Utinam enim, Jupiterque pater, et Pallas, et Apollo,

“ Tales decem mihi consultores essent Achivorum!

Ver. 561.—ἀπόβλητον ἔπος.] Quâ ratione vox, ἀπέβλητον, ultimam hîc producat; item πρῖν, ver. 548. vide suprâ ad α, 51.

Ver. 562. Κρῖν' ἄνδρας κατὰ φύλα.] Quarrenti qui factum sit, ut consilium hoc utilissimum non antea dederit Nestor; recte respondet Scholiastes, vel, ante ultimum istum annum, Græcos Trojanosque nunquam acie directâ pugnam consenuisse, sed incursionibus solummodò dimicâsse; vel, ante Achillis secessionem, res Græcorum in angustias nunquam fuisse adductas.

Ver. 565. Ὡς φρήτηρ φρήτηρφιν ἀρήγη.] Καὶ Παμμενῶς ἀπομνημονεύεται τι μετὰ παιδίας εἰρημίνον· οὐ γὰρ ἔφη τακτικὸν εἶναι τὸν Ὅμηρον Νίστορα, κλιμῶντα κατὰ φύλα καὶ φρήτρας συλλογίζεσθαι τοὺς Ἕλληνας,——δῖον ἱεραστὴν παρ' ἱερώμιον τάττειν. Plutarch. in Pelopid. Δοκεῖ γάρ μοι καὶ τὸν Ὅμηρον οὐκ ἀδίκα ὁ Θεῶας αἰτίαςασθαι Παμμενῆς, ὡς τῶν ἱερωτικῶν ἄτιμον, ὅτι φύλα φύλοις συντάξας, καὶ φρατρίας φρατρίας συνίμξε' δῖον ἱεραστὴν μετὰ ἱερώμινυ παρομβάλλειν, ἵνα ἧ σύμποιος ἡ φάλαγγς, δι' ὅλης ἐμφυχον ἔχουσα δισμόν. Id.

Sympos. lib. 1. Probl. 2. Atque hîc lautus admodum est Spondanus; qui adversus istud μετὰ παιδίας εἰρημίνον, Homerum seriò scilicet defendit: Utique “ TEMERE à Pamme ne reprehensum Nestorem,” et “ Nestoris “ institutum suâ ETIAM ratione non ca- “ vere.”

Ver. 566.—κατὰ σφείας γὰρ μαχέσονται.] Vide suprâ ad α, 271.

Ver. 567.—Γνώσει δ' εἰ.] Contendit Barnesius, legendum γνώσει εἰ, vel, γνώση δ' εἰ. Quod posterius, idem planè est ac quod habent Vulgati. Nam γνώσει δ' εἰ, enuntiatur primùm, (quomodo deinceps et scribi coaptum est,) γνώση δ' εἰ.

Ver. 570. Ἦ μὰν αὐτ'.] Vide infrâ ad ver. 577.

Ver. 572. Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφραδμόνες.] “ Nullis—corporis viribus· Et tamen ille “ dux Græciæ nunquam optat ut Ajacis si- “ miles decem habeat, at ut Nestoris. Quod “ si acciderit, non dubitat quin brevi Traja “ sit peritura.” Cic. de Senectute. Vide suprâ ad α, 249 et 260.

Τῶ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
 Χερσὶν ὕφ' ἡμετέρησιν ἀλοῦσα τε περλομένη τε.
 Ἄλλὰ μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν, 375
 "Ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει.
 Καὶ γὰρ ἔγῳν Ἀχιλεὺς τε μαχεσσάμεθ', εἴνεκα κούρης,
 Ἄντιβίοις ἐπέεσσιν· ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίων·
 Εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλευσομεν, οὐκ ἔτ' ἔπειτα 380
 Τρωσὶν ἀνάελλησις κακοῦ ἔσσεται, οὐδ' ἤΐαιόν.
 Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρρα·
 Εὔ μὲν τις δόρυ θηξάσθω, εὔ δ' ἀσπίδα θείσθω,
 Εὔ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ἠκυπόδεσσιν,
 Εὔ δέ τις ἄρματος ἀμφὶς ἰδὼν, πολέμοιο μεδέσθω 385
 "Ὡς κε πανημέριοι στυγερῶ κρινάμεθ' ἄρῃ.
 Οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται, οὐδ' ἤΐαιόν,

" Sic citò caderet urbs Priami regis,

" Manibus nostris captaque excisauque.

" Sed mihi Aegiochus Saturnius Jupiter dolores dedit,

375

" Qui me in vanas lites et contentiones conjicit.

" Etenim ego Achillesque certavimus gratiâ puellae,

" Inter-se-adversantibus verbis: ego autem primus coepi esse infensus.

" Sin autem unquam in unum consultabimus, non amplius postea

" Trojanis dilatio mali erit, ne tantillum quidem.

380

" Nunc autem abite pransum, ut conseramus pugnam:

" Benè quidem quisque hastam acuat, benè et scutum paret,

" Benè verò quisque equis prandium det veloces-pedes-habentibus,

" Benè verò quisque currum undique explorans, bellum meditatur:

" Ut per totum diem horrendo cernamus Marte.

385

" Nulla enim cessatio postea erit, ne tantillum quidem:

Ver. 375.—αἰγίοχος.] Vide suprâ ad α, 202.

Ver. 377. Καὶ γὰρ ἔγῳν Ἀχιλεὺς τι.] De hujus orationis artificio, ita *Dionys. Halicarn.* "Ἐπεὶ δὴ καὶ παραμυθούμενος, τοὺς Ἕλληνας ὑπὲρ Ἀχιλλεῖος ἀγανακτοῦντας, ἠμολογίαν ἤδη τοῖσιν αὐτοῖς τοῦ ἀμαρτήματος, ἰσάγων αὐτοῖς τὰ ἴση, " Καὶ γὰρ ἔγῳν Ἀχιλεὺς τι" &c. Lib. qui inseribitur *Tίχην*, cap. 8. Παραμυθῆνται τὴν ἔργῳ αὐτῶν ὁ Ἀγαμέμνων ἠμολογῶν ἡμαρτηκίαι, καὶ μίσηται τοῦ Ἀχιλλεῖος, ἵνα μαλαξῆ αὐτῶν τὸν θυμὸν ἐπ' αὐτῶ. — Ἐπίσεισι αὐτοὺς οἰκτιρεῖαι, εἰ ἠμολογῆ τὸ ἀμάρτημα καὶ ἀπιπλήρωσιν αὐτῶν τὸν θυμὸν ἵτα—ἐπὶ τὸ οἰκτιρότατον ἔρχεται, ἐπὶ τὸν βασιλῆα.— ἰσάγων καὶ τὴν ἀπιλήν.—(ver. 391.) "ὅς ἐστι καὶ ἔγῳν ἀπᾶντις μάχης"— Παραμυθῆνται τὸν θυμὸν, ἠμολογῶν ἡμαρτηκίαι ἵτα κελύσι καὶ ἀπιλή βασιλικῶς. Ἀὐτὴ οὖν ἡ τίχη τις ἴσῳ.— Ταύτην τὴν τίχην τίς ἠμάρτησας, καὶ τίς ἔξηγήσας; *Ibid.* cap. 9.

Ver. 381. Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρρα.]

Quod superest, lati benè gestis corpora rebus

Procurate, viri; et pugnam sperate parati.

Æn. XI, 157.

" Brevius et expressius *Homerus*;" ut rectè annotavit *Macrobius*, lib. 7. c. 1.

Ver. 385.—κρινάμεθ' ἄρῃ.] De syllabâ κρι hic productâ, infrâ autem ver. 387. correctâ; vide suprâ ad α, 309.

Ver. 386. Οὐ γὰρ παυσωλή—, Εἰ μὴ νῦξ ἴλεῦσα.]

Continuò pugnas incant, et prælia tentent,

Ni roscus fessos jam gurgite Phæbus Ihero

Tingat equos, noctemque die labente reductat.

Æn. XI, 912.

- Εἰ μὴ νύξ ἔλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
 Ἴδρώσει μὲν τευ τελαμῶν ἀμφὶ στήθεσσι
 Ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔγχει χεῖρα καμῆται·
 Ἴδρώσει δὲ τευ ἵππος, εὖξοον ἄρμα τιταίνων. 390
 Ὀν δὲ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐβέλοντα νόσω
 Μιμνάζειν παρὰ νησὶ κορωνίσιν, οὐ οἱ ἔπειτα
 Ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἢ δ' οἰωνούς.
 Ὡς ἔφατ' Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἰαχον, ὡς ὅτε κῦμα
 Ἀκτῇ ἔφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσει Νότος ἐλθῶν 395
 Προβλήτη σκοπέλω· τὸν δ' οὔποτε κύματα λείπει,
 Παντοίῳν ἀνέμων, ὅταν ἐνθ' ἢ ἔνθα γένωνται.
 Ἀνστάντες δ' ὄρέοντο, κεθασθέντες κατὰ νῆας,
 Κάπνισσάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον ἔλοντο.

“ Nisi nox veniens diremerit ardorem virorum.

“ Sudabit quidem cujusque lorum circum pectora

“ Scuti circum tegentis hominem, circum autem lanceam quisque manum fatigabitur:

“ Sudabit et cujusque equus, politum currum trahens. 390

“ Quem autem ego seorsum à pugná volentem video

“ Manere apud naves recurvas, non ei postea

“ Possibile erit fugere canes alitesque.

Sic dixit: Argivi vero altum clamabant, sicut quando fluctus

Ad littus altum, cum eum admoverit Notus ingruens

395

Procurrenti scopulo; quem nunquam fluctus relinquunt,

Quibusvis ventis flantibus, quando hinc vel illinc oriantur.

Furgentes autem ruebant, sparsi per naves,

Fumumque excitabant per tentoria, et prandium sumebant.

Ver. 588. Ἴδρώσει μὲν τευ τελαμῶν ἀμφὶ στήθεσσι.] Numeris ipsis depingitur homo pondere laborans. Vide infra ad γ', 365.

Ver. 591. Ὀν δὲ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης.] Leguntur apud Aristotelem hi versus, isto modo. Ἀνακάζουσι γὰρ, inquit, οἱ κύριοι ὥσπερ ὁ Ἐκτωρ,

Ὀν δὲ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης πτώσσοντα νόσω,

Οὐ οἱ Ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας, —

Ethic. lib. 3. c. 11.

Creditor memoriâ lapsus Aristotelem, Hectori hæc, quæ sunt Agamemnonis, tribuisse. Fortè tamen Aristoteles non hunc, sed alterum illum locum, quæ reverà Hectoris sunt verba, citaverit; *Iliad.* ó, 548. Ὀν δ' ἄν ἐγὼν ἀπάνευθε, &c. quæque deinceps sequuntur verba, à Librariis minùs peritis è loco alieno fuerint descripta. Aliàs enim *Ari-*

stoteles hos versus rectè, ut Agamemnonis, adducit: Ὁ γὰρ Ἀγαμέμνων, κακῶς μὲν ἀκούων, ἠνείχιστο ἐν ταῖς ἐκκλησίαις· ἔξειλόντων δὲ, καὶ πτείναι κύριος ἦν. Λίγχι γούν,

Ὀν δὲ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης, —, οὐ οἱ

Ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἢ δ' οἰωνούς·

Πὰρ γὰρ ἐμοὶ θάνατος. —

De Republ. lib. 3. c. 14.

Ver. 596. Προβλήτη σκοπέλω.]

—projectaque saxa Pachyni.

Æn. III, 699.

Cæterum pulcherrimus totus est hic locus, et insigne exemplum τῆς ἐν τῷ ἀπηγνώστῳ ἔξεργασίας. Videas eum fusè et enucleatè enarratum à Dionys. Halicarn. περι τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, c. 10.

Ver. 599. Κάπνισσάν τε.] Ità rectè omnino edidit Barnesius. Nam ἰκάπνησαν penultimam corripit. Fulgg. malè, Κάπνισσάν τε. Vide supra ad α', 140.

Ἄλλος δ' ἄλλα ἔρζε θεῶν αἰειγενετᾶων, 400
 Εὐχόμενος θάνατόν γε φυγεῖν, καὶ μῶλον ἄρης.
 Αὐτὰρ ὁ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 Πίονα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωι.
 Κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας παναχαιῶν
 Νέστορα μὲν πρῶτιστα, καὶ Ἴδομενεῖα ἀνάκτα, 405
 Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δῶα, καὶ Τυδέος υἴον
 Ἔκτον δ' αὐτ' Ὀδυσῆα, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.
 Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 Ἦδδε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν, ὡς ἔπονείτο.
 Βοῦν δὲ περιστήσαντο, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο. 410
 Τοῖσι δ' ἔπευχόμενος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων
 Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφές, αἰθέρι ναίων,
 Μὴ πρὶν ἐπ' ἥλιον δύναι, καὶ ἐπὶ κνέφας ἔλθειν,

Alius autem alii sacrificabat deorum semper-existentium, 400
 Orans ut mortem fugeret, et discrimen belli.
 Atque ipse bovem sacrificavit rex virorum Agamemnon
 Pinguem, quinquennem, praepotenti Saturnio.
 Vocavitque Senes optimates omnium-Graecorum :
 Nestorem quidem primùm, et Idomeneum regem, 405
 Ac deinde Ajaces duos, et Tydei filium ;
 Sextum autem Ulysses, Jovi consilio aequalem.
 Spontaneus verò ei venit bello strenuus Menelaus :
 Norat enim in animo fratrem, quomodo laboraret.
 Bovem itaque circumsteterunt, et molas sustulerunt. 410
 Inter hos autem orans dixit rex Agamemnon :
 " Jupiter gloriosissime, maxime, atras-nubes-cogens, in aethere habitans,
 " Nè priùs sol occidat, et tenebrae adveniant,

Ver. 400.—ἴριζι.] *Al.* ἴριξι. Vide suprâ ad á, 444.

Ver. 401.—θάνατόν γε.] *Al.* θανάτον γε.

Ver. 405.—Κρονίωι.] De prosodiâ vocis. Κρονίως; et Κρονίωτος, vide suprâ ad á, 397 et 265.

Ver. 407.—Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον.] Quâ ratione et Διὶ, et μῆτιν, hic ultimam producant. vide suprâ ad á, 51.

Ver. 408. Αὐτόματος δὲ οἱ ἦλθε.] Ineptire hic mihi videntur viri aliâs doctissimi, cum molestè quærant, rectène an secus fecerit Menelaus, quòd ad cœnam venerit non vocatus. Poeta certè amicitiâ inter fratres *fraternam*, hoc modo depingere voluit.

Ἰδὲ γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν.] *Homerum* virus fortissimus hoc epitheto insignire solitum, docet Athenæus; καλούντων τῶν παλαιῶν τὸν πόλεμον, βήν. Indequè Platonem repre-

hendit, quòd, citato hoc ipso versu, τὸν Μενέλαον, μαλακὸν αἰχμητὴν, [imbellè mignatorem,] ἀκλυτὸν ἰδέσθαι representaverit. Confer Platon. *Conviv.* sub initio; et *Athenæi lib.* 4. c. 26. 27.

Ver. 409. Ἦδδε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν, ὡς ἔπονείτο.] Sunt qui hunc Versum *symppositum* existunt; sed rationibus, ut mihi quidem videtur, minùs firmis: Neque enim *μικρολόγη*; est, sed apertus et simplex. Porrò, alii voces istas, κατὰ θυμὸν, cum ἦδδε conjungunt, ut dicatur scilicet Agamemnon animo cruciari. Alii autem κατὰ θυμὸν cum ἦδδε conjungunt, ut dicatur Menelaus animo intelligere scilicet, quomodo Agamemnon laboraret, ταυτίσθιν ἰδέσθαι (ut ait Eustathius) τισὶ θυσίαν. Quod et rectius videtur. Sic enim infrâ, ver. 430.—ἴσι παύσαντο Πόλεου.

- Πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
 Αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δῆϊοιο Δύρετρα· 415
 Ἐκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐζαι,
 Χαλκῶ ῥωγαλέον· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροι
 Πρηνέες ἐν κοίησιν ὁδᾶξ λαζοίατο γαῖαν.
 Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα πῶ οἱ ἐπεκράϊαινε Κρονίων·
 Ἄλλ' ὄγε δέκτο μὲν ἰρὰ, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν. 420
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὖξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
 Αὔ' ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαζαν καὶ ἔδειραν,
 Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατὰ τε κνίσση ἐκάλυψαν,
 Δίπτρυχα ποιήσαντες· ἐπ' αὐτῶν δ' ἀροθέτησαν·
 Καὶ τὰ μὲν ἄρ' σχίζουσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον· 425
 Σπλάγχνα δ' ἄρ' ἐμπείραντες, ὑπείρεχον ἠφάιστοιο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
 Μίστυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὄξελοῖσιν ἔπειραν,
 Ὡπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα, 430

- “ Quam ego pronum dejecero Priami palatium
 “ Ardens, exusseroque igni infesto portas :
 “ Hectoream verò loricae circa pectora discidero,
 “ Ferro ruptam ; multiq̄ue circa ipsum socii
 “ Proni in pulveribus mordicùs prehendant terram.
 Sic dixit : nec dum ei annuebat Saturnius :
 Verùm hic accepit quidem sacrificia, laborem verò magnum augebat. 420
 Caeterùm postquam precati sunt, et molas projecerunt,
 Cervicem retrò egerunt quidem primùm, et jugularunt, et excoriârunt,
 Femoraque exsecuerunt, adipeque cooperuerunt,
 Postquam duplicaverant ; super ipsis autem frusta cruda posuerunt.
 Et haec quidem lignis fissis sine foliis adurebant : 425
 Viscera autem *verubus* fixa tenebant super ignem.
 Tum postquam femora exusta erant, et viscera gustârunt,
 In frusta parva utique conciderunt caetera, et verubus transfixerunt,
 Assaveruntque scitè, detraxeruntque omnia.
 Atque ubi cessârunt ab opere, apparaverantque convivium, 430

Ver. 414. Πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν.]
 Quam ego funditus evertero.

Ver. 418. Πρηνέες ἐν κοίησιν ὁδᾶξ λαζοίατο
 γαῖαν.]

Corruit in vulnus
 Et terram hostilem moriens petit ore cru-
 ento. Æn. X, 488.

Procubuit moriens, et humum semel ore
 momordit. Æn. XI, 418.

—cruentam
 Mandit humum, moriensque suo se in
 vulnere versat. Ibid. 669.

Ver. 422, &c.] Vide supra ad á, 459. &c.
 Ver. 426. —ἐμπείραντες.] Legebant

Veterum nonnulli, ἀμπίραντες.]

Ibid. —ὑπείρεχον.] Ex Ionicis istis, ὑπεί-
 ρεχον, ὑπίρεχος, et similibus, Homero usita-
 tis ; irrepit in Sophoclem dialecto alienâ, et
 versu etiam contrucidato, vox ὑπίρεχος,
 Trachin. vers. 1105.

Θηρῶν, ὑόριστήν, ἀνομον, ὑπίρεχον βίαν.
 Legendum necessariò, ὑπίρεχον. (Quod et
 ipsum ore celerrimo pronuntiandum, ferè
 ac si scriptum fuisset ὑπέρεχον.) Anapæstus

Δαίουντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδέετο δαιτὸς εἴσης.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσις καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·

'Ατρείδη κύδιστε, ἀναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων,

Μηκέτι νῦν δὴθ' αὐτὶ λεγώμεθα, μηδέ τι δειρὸν

'Αμειψώμεθα ἔργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίξει.

Ἀλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτῶνων

Λαὸν κηρύσσοντες ἀγείροντων κατὰ νῆας·

'Ημεῖς δ' ἀβροῖο ὧδε κατὰ στρατὸν εὖρυν Ἀχαιῶν

'Ιομεν, ὄφρα κε Δᾶσσον ἐγείρομεν ὄξυν Ἄρση.

"Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·

Αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγοισι κέλευσε,

Κηρύσσειν πόλεμόνδε κερηκομόωντας Ἀχαιοὺς.

Οἱ μὲν ἐκέρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὧκα.

Οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα διοτρεφέες βασιλῆες

Θῶνον κρίναντες· μετὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήραον, ἀθανάτην τε·

Τῆς ἑκατὸν δύσανοι παγχρῦσεοι ἠερέθοντο,

435

440

445

Epulati sunt, nec quicquam animus indiguit epuli aequalis.

Porrò, postquam potùs et cibi appetentiam exemerant,

His loqui incipiebat Gerenius eques Nestor:

" Atrida gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,

" Nè nunc diutiùs hìc tempus teramus, neque diù

" Differamus opus, quod deus in manus dabit.

" Sed age, praecones quidem Achivorum aereas-loricas-habentium

" Populum praeconio congregent ad naves:

" Nos autem conferti ità per exercitum amplum Achivorum

" Eamus, ut ocyùs ciamus acrem Martem.

Sic dixit: neque renuit rex virorum Agamemnon:

Statim praeconibus argutis imperavit

Convocare ad pugnam comantes Achivos.

Hi quidem convocàrunt, illi autem congregati sunt valdè celeriter.

Qui porrò circum Atridem erant reges Jovis alumni

Properabant ordines distinguentes: inter eos verò, caesiis-oculis Minerva,

Aegidem habens valdè-pretiosam, senii-expertem, immortalemque:

Ex quà centum fimbriae totae-aureae suspensae erant,

435

440

445

enim in pede quarto locum non habet, et apud *Tragicos* Scriptores licentia haud ferè est ulla. Vide autem infrà ad ver. 811.

Ver. 435.—*ἱππότα Νέστωρ.*] Vide suprâ ad *α*, 175.

Ver. 454.—*'Αγαμέμνων.*] *Al.* Ἀγάμειων.

Ver. 455.—*λεγώμεθα.*] *Tempus colloquendo teramus:* Alii vertunt, hìc accubemus. Vide infrâ ad ver. 515.

Ver. 446.—*κρίνομεν.*] Vide suprâ ad *α*, 509.

Ver. 447.—*ἀθανάτην τε.*] Vide suprâ ad *α*, 598.

Ver. 448. *Τῆς ἑκατὸν δύσανοι.*] *Δοκίμῃ μοι καὶ Ὅμηρος οὐχ ἄπλῶς οὐδὲ ἀεγῶς ἐν τοῖς ἴσσι τὴν ἑκατοσταθσαν αἰγίδα τῇ Διὶ περιβῆναι, ἀλλὰ τινι κρείττονι καὶ ἀπορρήτῳ λόγῳ τοῦτο αἰνῆται λίγων, &c. Julian. Epist. ad Sarpion. sub finem.*

Πάντες εὐπλεκέες· ἑκατόμβιοι δὲ ἕκαστος.
 Σὺν τῇ παιφασσοῦσα διέσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν,
 Ὀτρύνουσ' ἵεσαι· ἐν δὲ σθένος ἄρσεν ἑκάστου
 Καρδίῃ, ἄλληλκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
 Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἢ ἐνέεσθαι
 Ἐν νηυσὶ γλαφυρῆσι, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Ἦύτε πῦρ αἰὸθλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην,
 Οὔρεος ἐν κορυφῆς· ἕκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή·
 Ὡς τῶν ἐρχομένων, ἀπὸ χαλκοῦ θρασυταίοιο
 Αἴγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἴκε.
 Τῶν δ', ὥστ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ,

Omnes benè-contextæ, centum-boum nummorum unaquæque :
 Cum hac impetum faciens percurrebat populum Achivorum,
 Concitans ad eundem : robur autem excitavit uniuscujusque
 In corde, ut indesinenter bellarent et pugnarent.
 His itaque statim bellum dulcius factum est, quàm redire
 In navibus cavis, dilectam in patriam terram.
 Velut ignis edax comburit immensam sylvam,
 Montis in verticibus ; proculque apparet splendor :
 Sic his gradientibus, ab aere admirando
 Fulgor undique collucens per aërem coelum ascendit.
 Horum porro, sicut avium volatilium gentes multæ,

Ibid.—*ἡιρέθοντο.*] *Al.* *ἡιρέθονται.* Atque
 utrovis modo, hoc quidem in loco, constabit
 temporum ratio.

Ver. 449. ————— *εὐπλεκέες· ἑκατόμβιοι.*]

Vide suprâ ad *â*, 51.

Ver. 451. Ὀτρύνουσ' ἵεσαι ἐν δὲ σθένος.]

—animum viresque Latinis

Addidit, et stimulos acres sub pectore vertit.

————— *Æn.* IX, 717.

————— in prælia sæva

Suscitat, et stimulis haud mollibus incitat
 iras. *Æn.* XI, 727.

Ver. 455. ————— ἄφαρ πόλεμος γλυκίων
 γένετ'.]

Qui sibi jam requiem pugnae, rebusque salu-
 tem

Sperabant; nunc arma volunt. —

————— *Æn.* XII, 241.

Ver. 455. Ἦύτε πῦρ αἰὸθλον.]

————— ignis,

Qui furtim pingui primùm sub cortice
 tectus

Robora comprehendit, frondesque elapsus in
 altas

Ingentem cælo sonitum dedit; inde se-
 cutus

Per ramos victor, perque alta cacumina
 regnat,

Et totum involvit flammis nemos, et ruit
 atram

Ad cælum piceâ crassâ caligine nubem.

————— *Georg.* II, 304.

In segetem veluti cùm flamma furentibus
 Austris

Incidit. ————— *Æn.* II, 304.

Collucent flammis. ————— *Æn.* V, 4.

Porro, rectè hic annotat *Domina Dacier*,
 Poetam hoc in loco, interea dum tantus
 exercitus in ordinem collocatur, satis sibi
 spatii habere, ut quinque continuis *Similitu-*
dinibus neque lectorem obruat, neque ullam
 ei molestiam creet. Pulchrè igitur et sum-
 mo cum judicio, *Ignis* similitudine, (quod et
 notavit *Eustathius*,) armorum depingit *Ful-*
gorem, ver. 455. *Anserum Gruumve* huc il-
 luc gregatim convolantium motu, *militum* un-
 dique convenientium *Incessus*, ver. 459. *Foli-*
orum Florumque multitudinē, militum *Numere-*
rum, ver. 468. *Muscarum* circumvolantium
murmure, militum ardorem et aviditatem pug-
 nandi, ver. 469. *Pastorumque* in gregibus
 suis *dispertendis scientiâ*, militum *exercita-*
tionem, ordinem, ac disciplinam, ver. 474.

Ibid.—*ὕλην.*] Vide infrâ ad *γ'*, 151.

Ver. 459. ————— *πισπιπῶν ἴδιου κελλῶ,*
Χηῶν, ἢ γιεῶνων, ἢ κύκων δουλιχῶδίων,

Χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων, 460
 Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καῦστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,
 Ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμεναι πτερυγέσσι,
 Κλαγγηδὸν προκαλιζόντων, σμαραγαῖ δέ τε λειμῶν.
 Ὡς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἀπο καὶ κλισιάων
 Ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμανδρίων· αὐτὰρ ὑπὸ χθῶν 465
 Σμερδαλίον κονάειζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
 Ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
 Μυρσίῳ, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὄρη.
 Ἦύτε μυριάων ἀδινάων ἔθνεα πολλὰ,

Anserum, vel gruum, vel cygnorum longa-colla-habentium,

460

Asio in prato, Caystri circa fluenta,

Huc et illuc volitant exultantes alis,

Cum clangore aliorum ante alios considentium, resonat autem et pratium :

Sic horum gentes multae à navibus et tentoriis

In planitiem profundebantur Scamandriam : ac terra

465

Terribiliter resonabat sub pedibus ipsorumque et equorum.

Steterunt autem in prato Scamandrio florido

Infiniti, quot folia et flores nascuntur tempore-verno.

Veluti muscarum frequentium gentes multae,

Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι, Καῦστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.]

Jam varias pelagi volucres, et quæ Asia circum

Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri. Georg. I, 583.

Ceu quondam nivei liquida inter nubila cyeni

Cum sese è pastu referunt, et longa canoros

Dant per colla modos ; sonat amnis, et Asia longè

Pulsa palus. — Æn. VII, 699.

Ver. 461. Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι.] Sive scribatur

Ἀσίῳ, ut sit nomen Adjectivum ; sive Ἀσία, ut sit genitivus Substantivi ; perinde est. Pratum certè dicit Homerus non Asiaticum, sed Asium, sive Asii. Quod ignorasse Virgilium, nescio quo errore adducta credidit doctissima Domina Dacier : Contrà planè, quàm res ipsa clamat. Nam in utroque locorum è Virgilio jam citatorum, vox [Asius,] ut rectè annotavit Popius, priorem producit ; eùm Asia, quæ est Terræ pars quarta, apud eundem corripitur. Nec quicquam video, quominus id Asium pratium dicere potuerit Virgilius ; quod à rege scilicet Asio, vel Asia, nomen fuisset adeptum.

Ver. 462. — ἀγαλλόμεναι.] Ἄ. ἀγαλλόμενα. Quod perinde est.

Ver. 464. — ἦως ἀπο καὶ κλισιάων.] Rectè huc reprehendit Popius Scaligerum ; qui in hæc

similitudine Homero id vitio verterat, quòd exercitum in ordinem collocatum, cum avibus huc illuc nullo ordine circumvolitantibus minùs aptè comparasset. At enim milites in ordinem collocatos, alià jam deinceps similitudine, ver. 474. 475. 476. describit. Hoc certè in loco milites adhuc incompositos, è navibus tentoriisque effluros, atque accurrentes depingit.

Ver. 465. — αὐτὰρ ὑπὸ χθῶν

Σμερδαλίον κονάειζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.]

Mirificè hïc ἰσομορφία rem ipsam auribus exhibere videtur verborum sonitus. Idem præstitit Virgilius in isto versu, Æn. VIII, 596.

Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum.

Vide infra ad γ', 365.

Ver. 468. Μυρσίῳ, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθη γίγνεται ὄρη.]

Quàm multa in sylvis Autumni frigore primo

Lapsa cadunt folia. —

Æn. VI, 509.

Barnesius ex Luciano citat, — γίγνεται ἤρι : Quod est interpretamentum. G. J. Vossius, Institut. Poetic. lib. 3. c. 3. citat ex Tzetze, vocabulo μυρσίῳ omisso,

Ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθη γίγνεται ἴαρες ὄρη. Qui est versus valdè infictus.

- Αἶτε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἠλάσκουσιν, 470
 "Ὦρη ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει·
 Τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι κερηκομόωντες Ἀχαιοὶ
 Ἐν πεδίῳ ἴσταντο, διαρραῖσαι μεμαῶτες.
 Τοὺς δ', ἄστ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἀνδρες
 Ῥεῖα διακρινέωσιν, ἐπεὶ κε νομῶ μιγέωσιν· 475
 "Ὦς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Ὑσμίνηνδ' ἰέναι μετὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων,
 "Ὀρματα καὶ κεφαλὴν ἵκελος Διὶ τερπικεραύνα,
 Ἄρει δὲ ζώνην, στέρον δὲ Ποσειδάωνι.
 Ἦύτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἕξοχος ἔπλετο πάντων 480
 Ταῦρος· ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένησι·
 Τοῖον ἄρ' Ἀτρεΐδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ,

Quae per caulam pastoralem errant, 470
 Tempore verno, quando lac vasa rigat :
 Tot contra Trojanos comantes Achivi
 In campo stabant, perdere eos vehementer cupientes.
 Hos autem, ut greges magnos caprarum caprarii
 Facile distinguunt, postquam in pascuis commixti sunt : 475
 Sic hos ductores sui in ordines redigebant huc et illuc,
 Ut ad praelium irent : inter eos autem rex Agamemnon,
 Oculis et capite similis Jovi gaudenti-fulmine,
 Marti autem balteo, pectore autem Neptuno.
 Velut bos in armento longè eximius existit inter omnes 480
 Taurus : (hic enim boves inter excellit congregatas :)
 Talem Atridem fecit Jupiter die illo,

Ver. 475. Ῥεῖα διακρινέωσιν.] Pronuntia-
 batur διακρινέωσιν, siquidem de Præsenti accipi-
 piatur. Nam syllaba κρι in Præsenti corripitur
 non potest. Vide suprâ ad α', 309.

Ver. 478. Ὀρματα καὶ κεφαλὴν, ὅς.] Sub-
 limem hanc descriptionem omninò sine causâ
 elevat Plutarchus : Ὀμηρος μὲν γὰρ οὐ περιτόν-
 τως οὐδὲ πιθανῶς τὸ Ἀγαμέμνονος κάλλος ἐκ
 τριῶν συνήρμοσεν εἰκόνα.—"Ἄρα οὐκ ἂν ἴστοιμι
 [Ἀλιζάνδρον] ἔχειν φρόνημα μὲν τὸ Κύρου, σωφρο-
 σύνην δὲ τὴν Ἀησιλάου, σύνεσιν δὲ τὴν Θιμιστο-
 κλείου, ἰμπεριεῖαν δὲ τὴν Φιλίππου, &c. Περὶ τῆς
 Ἀλιζάνδρου ἀρετῆς, λόγ. β'.

Ver. 479. Ἄρει δὲ ζώνην.] Τὸ δὲ ἰδύναι τὰ
 ὄπλα, ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ, ζώσασθαι. Καὶ δὴ
 Ὀμηρον Ἄρει τὸν Ἀγαμέμνονα σποῖσαντα τοικίνας
 τὴν ζώνην, τῶν Ὀπλῶν τὴν σκευὴν φασὶν εἰκάζειν.
 Pausan. lib. 9. c. 17. Sic infrâ, Iliad. λ',
 ver. 15.

Ἄτρεΐδης δ' ἰβόησιν. ἰδὲ Ζώνυσθαι ἄνωγιν.

Ver. 480. Ἦύτε βοῦς.] Ineptiunt planè,
 quæ Poetæ hic illud vitio vertunt, quod, ordine
 minùs apto, humiliter ac demissè Agamem-
 nonem, postquam Jovi ac Marti et Neptuno
 contulisset, cum Bove deinceps statim com-
 paret. Etenim priori similitudine Virum ip-
 sum depingit, consilio et virtute eximium :
 Posteriori, actionem solummodò atque emi-
 nentiam prævantis exercitui Ductoris.

Ibid.—μέγ' ἕξοχος ἔπλετο πάντων

Ταῦρος.]

Viribus editior cœdebat, ut in grege taurus.

Horat. Sermon. lib. 1. Sat. 5. ver. 110.

—et toto vertice suprâ est.

Æn. VII, 784.

Ver. 481.—ἀγρομένησι.] MS. Barocc.
 Oxon. ἀγρομένοισι. "Rectè (inquit Barne-
 sius) ut patet ex præcedenti versu." At-
 qui nihil impedit istud πάντων, quominùs
 ἀγρομένησι vera sit lectio.

Ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἠρώεσσιν.

"Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, ὀλύμπια δάματ' ἔχουσαι

Ἵμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστε τε, ἴστε τε πάντα, 485

Ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν

Οἵτινες ἠγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.

Πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,

Οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλώσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἶεν,

Φωνὴ δ' ἄρρηκτος, χάλκεον δὲ μοι ἦτορ ἐνείη· 490

Εἰ μὴ Ὀλυμπιάδες Μοῦσαι, Διὸς αἰγιόχοιο

Θυγατέρες, μνησαίεθ' ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον·

Ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε προπάσας.

Insignem inter multos, et eximium heroas.

Dicite nunc mihi, Musae, coelestes domos tenentes,

(Vos enim deae estis, adestisque, scitisque omnia;

Nos verò famam solùm audivimus, neque quicquam scimus :)

Qui duces Danaorum et Principes fuerint.

Multitudinem autem *militum* non ego dixero, neque nominavero,

Nè si mihi decem quidem linguae, decemque ora sint,

Vox autem frangi nescia, aereumque mihi cor insit;

Nisi coelestes Musae, Jovis Aegiochi

Filiae, commemorent quot sub Ilium venerint:

Principes utique navium dicam, navesque universas.

485

490

Ver. 484. ὅσ. "Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι
—οὐδέ τι ἴδμεν.]

Pandite nunc Heliconæ, Deæ, cantusque
movete:

Qui bello exciti reges, quæ quemque se-
cutæ

Complèrint campos acies.—

Et meministis enim, Divæ, et memorare
potestis:

Ad nos vix tenuis famæ perlabitur aura.

Æn. VI, 641.

Pulcherrima utriusque Poetæ in utroque Ser-
mone elocutio. Scaliger, Poetic. lib. 5. c. 3.
multò magnificentiorem toto hoc in loco esse
Virgilium contendit: Macrobius è contrario,
in isto versu,

Ἵμεῖς γὰρ θεαί ἐσσι, πάρεστί τε, ἴστε τε
πάντα.

Et meministis enim, Divæ, et memorare
potestis,

multò graciliorem Homero Virgilium existi-
mat, lib. 5. cap. 15.

Ver. 488. Πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι,
οὐδ' ὀνομήνω.

Οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλώσσαι, δέκα δὲ στόματ'
εἶεν,

Φωνὴ δ' ἄρρηκτος, χάλκεον δὲ μοι ἦτορ
ἐνείη.]

"Ferream vocem illam" (inquit Scaliger,
Poetic. lib. 5. c. 3.) "noluit Virgilius in
suo Catalogo optare, sed ad rem potius atro-
cè transtulit, de tartareis suppliciis:"

Non, mihi si linguæ centum sint, oraque
centum,

Ferrea vox, omnes scelerum comprehendere
formas,

Omnia pœnarum percurrere nomina possim.

Æn. VI, 625.

Atque hæc equidem in parte cum Scaligero
censeo, summo cum judicio id à Virgilio fac-
tum, ut sublimem istam dicendi rationem
alio transtulerit; ad rem videlicet, quæ et
ad numeros esset major, et ad dicendum ali-
quid haberet atrocitatis. Alibi tamen et ipse,
etiàm in re tenuiori, eadem fere loquendi
utitur ratione:

Non ego cuncta meis amplecti versibus
opto;

Non, mihi si linguæ centum sint, oraque
centum,

Ferrea vox.— Georg. II, 42.

Ver. 490.—χάλκεον δὲ μοι ἦτορ ἐνείη.]

Enuntiabatur χάλκεον; quomodo et scribi de-
inceps cœptum est.

Ver. 492. Θυγατέρις.] Vide suprâ ad α,
598.

Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον,
 Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλονίος τε
 Οἱ δ' Ὑρίην ἐνέμοντο, καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν,
 Σχοϊνόν τε, Σκῶλόν τε, πολύκνημόν τ' Ἐτεωνόν,
 Θέσπειαν, Γραιϊάν τε, καὶ εὐρύχορον Μυκαλησόν.

495

Βοιωτῆς quidem Peneleus et Leitus imperabant,
 Arcesilaüsque, Prothoënorque. Cloniusque:
 Quique Hyrien colebant, et Aulidem petrosam,
 Schoenumque, Scolumque, jugosamque Eteonum,
 Thespiam, Graeamque, et spatiosam Mycalessum:

495

Ver. 494. Βοιωτῶν μὲν, &c.]

In hoc Catalogo, seculorum id omnium laudem in primis meruit, quod seriem Geographicam, ab ipso etiam Virgilio neglectam, sequutus sit Homerus. Τὸ δ' ἅλον οὐκ εἶ, τὸ τὴν Ὀμήρου ποιήσιν εἰς ἑν συνάγειν καὶ τὴν τῶν ἄλλων ποιητῶν, εἰς τι τᾶλλα, καὶ εἰς—τὰ τῆς Γεωγραφίας, καὶ μὴδὲν αὐτῶ προσβῆτον ἀποπέμειν. Καὶ γὰρ — παραβαλόντα τὴν Ὀμήρου περὶ τὰ τοιαῦτα ἐπιμίλιαν, βᾶδιον ἵναί θῆσθαι—τὴν διαφορᾶν. "Ὅπου γὰρ χρεία τᾶξίως, ἃν μίμνηται τόπων, φυλάττει τὴν τάξιν, ὁμοίως μὲν τῶν Ἑλληνικῶν, ὁμοίως δὲ τῶν Ἀσῶν. — Καὶ ἐν τῷ Καταλόγῳ, τὰς μὲν πόλεις οὐκ ἐφεξῆς λίγει· οὐ γὰρ ἀναγκαῖον τὰ δὲ ἐθεῖ ἐφεξῆς:—Κᾶν τοῖς κλίμασι δὲ, κᾶν τοῖς ἀνέμοις διαφαίνει τὸ πολυμαθὲς τὸ περὶ τὴν Γεωγραφίαν Ὀμηρος. Strab. Geograph. lib. 1. "Ubi vero enumerantur auxilia, quem Græci Catalogum vocant,— Homerus prætermisiss Athenis ac Lacedæmone, vel ipsis Mycenis, unde erat Rector exercitus; Bœotiam in catalogi sui capite locavit, non ob loci aliquam dignitatem, sed notissimum promontorium ad exordium sibi enumerationis elegit. Unde progressus, modò mediterranea, modò maritima, juncta describit. Inde rursus ad utrumque situm coherentium locorum, disciplina describitis, velut iter agentis, accedit. Nec ullo saltu coherentiam regionum in libro suo hiare permittit: Sed obviandi more procedens, redit unde digressus est; et ita finitur quicquid enumeratio ejus amplectitur. Contra Virgilius nullum in commemorandis regionibus ordinem servat, sed locorum seriem saltibus lacerat.—Sed nec in catalogo auxiliorum Turni, si velis situm locorum mente percurrere, invenies illum continentiam regionum secutum." Macrob. lib. 5. cap. 15.

Deinde; "Homerus Omnes, quos in catalogo numerat, etiam pugnantes vel pro spera vel sinistra sorte commemorat. Et cum vult dicere occisos, quos catalogo

"non inseruit; non Hominis, sed Multitudinis nomen inducit;—nulli certum nomen facillè extra catalogum vel addens in acie, vel detrahens. Sed Maro noster, anxietatem hujus observationis omisit. Nam et in catalogo nominatos præterit in Bello, et alios nominat antè non "dictos." Ibid.

Denique; cum (quod Homero plerique vitio verterunt) istud, μίλαιαι πῆς ἕποντο, in hoc catalogo totidem verbis sæpiùs repetitum legatur: Quamvis Virgilio majori quidem in laude posita sit incredibilis illa sententiarum varietas, quæ res vel maximè vulgares etiam ornate distinguit; suo tamen in loco neque hæc ipsa repetitio arte caret, neque enumerationis simplicitatem in narrando dedecuit. Est enim hoc ex eorum genere, quæ idè simplicissimè et sine ornatu dici convenit, ut raptim ac velut in transitu legendi percurrantur. Vide suprâ ad α', 84. Quamobrem, ut rectè observavit Macrobius, "mera nomina relaturus, non incurvavit se, neque minutè torsit deducendo stylum per singulorum varietates: sed stat in consuetudine percensentium, tanquam per aciem dispositos enumerans." Lib. 5. cap. 15.

Ver. 496. Οἱ δ' Ὑρίην ἐνέμοντο.] Εἰς τὸ ἔροιο ὄντινον τῶν Ποιητῶν ἢ Ῥητόρων, τίνα σιμόνητα ἢ καλλιλογίαν ταῦτα ἔχει τὰ ὀνόματα, ἃ τοῖς Βοιωτίαις κίται πόλιν, Ἐτεία καὶ Μυκαλησός, — καὶ τᾶλλα ἔξῃ, ἃν ὁ ποιητὴς μίμνηται· οὐδεὶς ἂν εἰπῆι οὐδ' ἠσπινοῦν ἔχοι. Ἄλλ' οὕτως αὐτὰ καλῶς Ἐκείνος συνέφανεν, καὶ παραπληρώμασιν ὑφάνοις διέλιψε, ὥστε μεγαλοσπετίστατα φαίνεσθαι τούτων ὀνόματα. Dionys. Halicarn. περὶ συνθέσεως, § 16.

Ver. 497. Σχοϊνόν τε, Σκῶλόν τε.] Πολλὰ κίς μίνοιο τίθεντες πως ἐφεξῆς σύνδομοι, καὶ τὰ μικρὰ μεγάλα ποιοῦσιν. Ὡς παρ' Ὀμήρῳ τῶν Βοιωτικῶν πόλιν τὰ ὀνόματα εὐτελεῖ ὄντα καὶ μικρὰ, ὅγκον τιὰ ἔχει καὶ μίγνθος διὰ τοῦς Συνδίσμους ἐφεξῆς τοσοῦτους τίθεντες· Οἷον ἐν τῷ, "Σχοϊνόν τε, Σκῶλόν τε," — Demetr. Phaler. περὶ ἱερμηνίας, § 54.

Οἴ τ' ἀμφ' Ἄρμ' ἐέμοντο, καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ἐρυθράς,	
Οἴ τ' Ἐλεῶν εἶχον, ἥδ' Ὑλην, καὶ Πετεῶνα,	500
᾽Ωκαλήν, Μεδεῶνά τ', εὐκτίμενον πολίεθρον,	
Κώπας, Εὐτρησίην τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην	
Οἴ τε Κορώνειαν, καὶ ποιήενθ' Ἀλίαρτον,	
Οἴ τε Πλάταιαν ἔχον, ἥδ' οἱ Γλίσσαντ' ἐέμοντο,	
Οἴ δ' Ὑποθήβας εἶχον, εὐκτίμενον πολίεθρον,	505
᾽Ορχηστόν δ', ἱερόν Ποσιδήϊον, ἀγλαὸν ἄλλος·	
Οἴ τε πολυστάφυλον Ἄρην ἔχον, οἴ τε Μίδειαν,	
Νίσσαν τε Ζαθέην, Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατώσαν·	
Τῶν μὲν πενήτηντα νέες κίον' ἐν δὲ ἐκάστη	
Κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον.	510
Οἴ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον, ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον	
Τῶν ἤρχ' Ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος, υἴες Ἄρης,	
Οὓς τέκεν Ἀστυόχη, δόμῳ Ἀκτορος Ἀζειδαο,	
Παρθένος αἰδοίη, ὑπερώϊον εἰσαναεῖασα,	
Ἄρηϊ κρατερῶ· ὁ δὲ οἱ παρελέξατο λάβρη·	515

Quique circum Harma habitabant, et Ilesium, et Erythras,	
Quique Eleona tenebant, et Hysten, et Peteona,	500
Ocaleam, Medeonaque benè-aedificatam urbem,	
Copas, Eutresinque, columbisque abundantem Thisben :	
Quique Coroneam, et herbosam Haliartum,	
Quique Plataeam tenebant, et qui Glissanta incolebant,	
Quique Hypothebas habitabant, benè-aedificatam urbem,	505
Onchestumque, sacrum Neptunium, pulchrum lucum :	
Quique uvis abundantem Arnen habitabant, quique Mideam,	
Nissamque eximiam, Anthedonaque ultimam :	
Horum quidem quinquaginta naves ibant, in quarum unamquamque	
Juvenes Boeotii centum et viginti conscenderant.	510
Qui verò Aspledona habitabant, et Orchomenum Minyeum,	
His imperabat Ascalaphus et Ialmenus, filii Martis,	
Quos peperit Astyoche, in domo Actoris Azidae,	
Virgo verecunda, superiorem partem domus cum ascendisset,	
Marti forti : hic autem ipsi accubuit furtim.	515

Ver. 500. Οἴ τ' Ἐλεῶν εἶχον, ἥδ'.] Quâ ratione vox εἶχον hic ultimam producat; et similiter ἔχον, ver. 504. et πολυστάφυλον ver. 507. vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 506.—ἱερόν Ποσιδήϊον.] Itâ edidit Barnesius. Vulgò, Ποσιδήϊον. Quod ferri non potest. Vir doctissimus Henr. Stephanius, nimis modestè: "Vix ausim (inquit) "ποσιδήϊον scribere." Vide *Odys.* ζ', 266. ubi vulgati habent, Ποσιδήϊον.

Ver. 515. Οὓς τέκεν Ἀστυόχη, — λάβρη.] Itâ Virgilius:
Quem Rhea sacerdos

Furtivum partu sub luminis edidit auras.

Æn. VII, 659.

Mæonio regi quem serva Lycimnia *furtim* Sustulerat. — — — — — *Æn.* IX, 546.

Ver. 515.—παρελέξατο.] Cùm istud παρελέξατο possit ex aquo esse vel παρελίχασατο, vel παρελίχασατο, vel παρελίχασατο; (vide suprâ ad ver. 267.) equidem vix me contineo, quin, quâ analogiâ factum sit λίγος, λίλογα, ex λίγομαι; eâdem factum credam λίχος, λίχος, λίλοχα, non ex λίγομαι, sed ex *inusitato* λίχομαι. Judicet Lector eruditus.

Τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἔστιχόωντο.

Αὐτὰρ Φωκίων Σχεδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἤρχον,
Ἵίεις Ἴφίτου μεγαθύμου Ναυβολίδαο

Οἱ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν,
Κρίσσαν τε Ζαθέην, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα,

520

Οἳ τ' Ἀνεμῶρειαν, καὶ Ἰάμπολιν ἀμφενέμοντο,

Οἳ τ' ἄρα παρ ποταμὸν Κηφισσὸν δῖον ἔναιον,

Οἳ τε Λίλαιαν ἔχον, πηγῆς ἐπι Κηφισσοῖο·

Τοῖς δ' ἄμα τεσσαράκοντα μέλαιναί νῆες ἔποντο.

Οἱ μὲν Φωκίων στίχας ἔστασαν ἀμφίεποντες,

525

Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο.

Δοκρῶν δ' ἠγεμόνευεν Οἰλῆος ταχὺς Αἴας,

Μείων, οὔτι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,

Horum autem triginta cavæ naves ibant ordine.

Porro, Phocensibus Schedius et Epistrophus imperabant,

Filii Iphiti magnanimi Naubolidae :

Qui Cyparissum tenebant, Pythonaque petrosam,

Crissamque eximiam, et Daulida, et Panopea,

520

Quique Anemoriā, et Hyampolin circumhabitabant,

Quique apud fluvium Cephissum nobilem habitabant,

Quique Lilaeam tenebant, fontem ad Cephissi :

Hos autem simul quadraginta nigrae naves sequebantur.

Hi quidem Phocensium ordines constituiebant circumeuntis ;

525

Boeotios autem prope, ad laevam armabantur.

Loerensibus autem erat dux, Oilēi filius, velox Ajax,

(Minor, nequaquam tantus, quantus Telamonius Ajax,

Ver. 518. Ἵίεις Ἴφίτου μεγαθύμου.] Ἴφίτος alibi secundam corripit, μεγαθύμου Ἴφίτου υἱόν, *Iliad.* ε', 506. Item, Ἴφίτος Εὐρυτίδης ——— *Odys.* φ', 14 et 57. Εἰ, Ἴφίτος αὐτ' ἴππους ——— *ibid.* ver. 22. Utrum igitur hoc nomen, diversis in urbibus, diversam haberet pronuntiandi rationem; an hoc in loco ita legeretur, ac si scriptum esset Ἴφίτου, non constat. Nam de Prosodia in nominibus propriis analogiá iudicium ferre, difficillimum est. Certè quod affert *Eustathius*, [τὸ Ἴφίτος ἰσταυθα, διὰ Μίτρον, ἰξίτιναι τὴν μίσην συλλαβὴν.] planè nihil est. Facillimè enim innumeris modis ita variari potuit versus, ut vox [Ἴφίτου] secundam corripere.

Ver. 525. — ἴστασαν.] Vide infra ad μ', 55.

Ver. 528. 529. 530. Μείων — Ἀχαιοῖς.] Veterum nonnulli tres istos versus repudiarunt. *Primò*, inquit *Scholiastes*, ὅτι οὐκ ἦν μικρότερος ὁ Οἰλῆος Αἴας τοῦ Τελαμώνος· φησὶ γὰρ ἐν ἱερίοις τῆς ποιήσεως ——— Ἴσον θυμὸν

ἔχοντι." *Secundò*, ὅτι οὐκ οἶδεν λινοῖς θώρηξι χρωμένους τοὺς Ἕλληνας ὁ ποιητής. *Tertio*, ψευδὸς καὶ τὸ, Ἐγγίη δ' ἰκίκαστο πανίλληνας. Verùm hæc omnes rationes, admodum sunt futiles. *Primò* enim, istud, ἴσον θυμὸν ἔχοντι, nihil impedit quominus *Statūrâ* fuerit Alter Altero minor. *Secundò*; Quamvis Græcos in universum appellet Poeta χαλκοχίτωνας, tamen nihil intercedit quominus *Ajax* iste fuerit λινοθήρηξ, quemadmodum *Adrastus* et *Amphius* inter Trojanos, infra, ver. 850. Præcipuè cum et, notante *Scholiaste*, οἱ τοξόται λινοῦς θώρηκας φοροῦσιν. *Tertio*; Istud, ἰγγίη δ' ἰκίκαστο πανίλληνας, non necessario indicat, hunc planè et omnino Omnibus superiorem fuisse, sed Hastæ mittendæ peritiâ inter Omnes eximium: Certè *Scholiastes* in *Thucydide*, lib. 1. sub initio, videtur legisse, — ἰκίκαστο ἀν' Ἕλληνας καὶ Ἀχαιοῖς. Multo majoris momenti est, quod ex *Zenodoto* affert *Eustathius*:

Ἄλλὰ πολὺ μείων ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθήρηξ,
 Ἐγχείη δ' ἐπέκαστο πανέλληνας καὶ Ἀχαιοῦς. 530
 Οἱ Κύνων τ' ἐνέμοντ', Ὀπόεντά τε, Καλλιάρων τε,
 Βῆσσάν τε, Σκάσφην τε, καὶ Αὐγείας ἐρατεινάς,
 Τάρσφην τε, Θρόνιον τε, Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα·
 Τῶ δ' ἄμα τεσσαράκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο
 Λοκρῶν, οἱ ναίουσι πέρην ἰερέης Εὐβοίης. 535
 Οἱ δ' Εὐβοίαν ἔχον μένεα πνεύοντες Ἄβαντες,
 Χαλκίδα τ', Εἰρήτριάν τε, πολυστάφυλον δ' Ἰστίαίαν,

Sed multò minor: Parvus quidem erat, lineum-thoracem-gestans,
 Hastae autem peritiâ eximius erat inter omnes Graecos et Achivos.)
 Quî Cynumque colebant, Opoentaque, Calliarumque,
 Bessanque, Scarphenque, et Augias amoenas,
 Tarphenque, Throniumque, Boagrii circa fluentia:
 Hunc autem simul quadraginta nigrae naves sequebantur
 Locrensium, qui habitant ultra sacram Euboeam.
 Quî autem Euboeam tenebant, robur spirantes Abantes,
 Chalcidaque, Erethrumque, abundantemque uvis Histiaeam,

530

535

Οὐ λίγαι, φησὶν, "Ἕλληνας ὁ Ποιητής" ἀλλ' Ἀργίους, Δαναούς, Ἀχαιοῦς· διότι οὐδὲ Ἐλλάδα φησὶν τὴν οἰκουμένην ὑπὸ Ἑλλήνων χωρεῖν, ἀλλὰ μίαν πᾶσι πόλιν Θιτταλικήν, καὶ τοὺς ἐντιθέειν Ἕλληνας. Et ex Thucydide Barnesius: "Ὁμηρος οὐδαμῶς τοὺς ξέμπαντας ἀνόμασεν Ἕλληνας, οὐδ' ἄλλους ἢ τοὺς μὲτ' Ἀχιλλεύου ἐκ τῆς Φθιάτιδος, οἵτις καὶ πρῶτοι Ἕλληνας ἦσαν. Δαναοὺς δὲ ἐν τοῖς ἴσῳσι, καὶ Ἀργίους, καὶ Ἀχαιοὺς ἀνακαλεῖ. Lib. 1. sub initio. Hæc quantum habeant ponderis, judicet Lector eruditus.

Vcr. 529. Ἄλλὰ πολὺ μείων.] Vide supra ad α', 51.

Vcr. 537.—πολυστάφυλον δ' Ἰστίαίαν.] Fuerunt qui legerent, Ἰττίαίαν. Sed nihil opus. Nihil enim usitatius, quàm syllabam Vocali brevī constantem, sequentibus duabus consonantibus à quibus syllaba inchoari possit, corripri. Ut Αἰγυπτίας, Ἠλίετρούωνος, ἀστράκτυλίου, ἀργεῦτος, ῥυθμός, πύκνοι, πρύχνα, ὄκηρον, δάφνη, ἀρίστητοι, μᾶστιτων, κάπνοος, δάκνη, ἴχθυος, τίκνη, τίχμαρ, δυστίμαρτον, κύκνος, ἰκνούμαι, σθάμβος, πρσπίτων, δεῶχμῆ, ἀκμή, ἰετμός, πύχη, πύτμος, ὕπνος, λύχθος, λίετρον, &c. Iliad. 4, 382. Odys. 8, 85. 127. 229. 5, 265. 286. Hesiod. Ἄσπ. 5. 16. 55. 82. 86. Theocrit. 4, 52. 24, 104. 26. 25. 22, 126. 10, 57. 24, 35. 1, 115. 14, 48. Euripid. Phœniss. 419. Hippolyt. 954. Sophoc. Philoctet. 1551. Et passim. Notandum tamen, in Poemate Epico, ubi oratio grandis et sublimis esse debet, et à sermone vulgari quàm maximè distare; hu-

jusmodi syllabas multò rariùs correptas occurrere, quàm apud alios Poetas.

Similiter apud Latinos, Quintilianus docet, "Agræstem," syllabam mediam corripere, nisi quatenus propter positionem produci potest. Lib. 4. c. 9. Item Gellius, vocem "dictio" primam corripere; et, "quæscō," apud nonnullos, corripere secundam. Lib. 9. c. 6. et Lib. 6. c. 15. Quin et apud Comicos scriptores, (qui celerem loquendi rationem vulgo in sermonis consuetudine usitatam exhibent; "iste, istic, istuc," et similia, syllabam priorem persæpè corripunt.

Quinimò et, quod magis mirandum, vocalem brevem observarunt veteres, sequentibus etiam istiusmodi consonantibus duabus, à quibus syllaba inchoari non possit; tamen raptim enuntiarī, et (ut ex scriptoribus Comicis liquet) nonnunquam syllabam efficere correptam. "Indoctus" dicimus, brevī primā literā; "insanus," productā; "inhumana" brevī, "infelix" longā. Et, nē nullis: Quibus in verbis cæ primā literā sunt, quæ in "Sapiente" atque "Felice," productè dicuntur; in cæteris verò omnibus breviter. Cicero apud Gellium, lib. 2. cap. 17.

Cæterùm hæc omnia (ut dixi) ita sunt intelligenda, si Vocalis sit brevī. Nam quibus in syllabis Vocalis naturā sit Longa, (nisi si fortè Comicorum excipiendæ erunt festivitates nonnullæ, quæ non sunt hujus loci;) hæc ut corriperebantur syllabæ, si vel una sequatur Consonans, (ut arare, simulare;

Κήρινθόν τ' ἔφαλον, Δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον,
Οἳ τε Κάρυστον ἔχον, ἧδ' οἳ Στύρα ναιετάασκον·

Τῶνδ' αὖθ' ἠγεμόνευ' Ἐλεφίηνωρ, ὄζος Ἄρηος,

540

Χαλκιδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·

Τῷ δ' ἄμ' Ἄεαντες ἔποντο Δοοί, ὅπιθεν κομόωντες,

Αἰχμηταί, μεμαῶτες ὀρεκτῆσι μελίησι

Θώρηκας ῥήξειν δῆϊων ἀμφὶ στήθεσσι·

Τῷ δ' ἄμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἔποντο.

545

Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, εὐκτίμενον πτολίεθρον,

Cerinthumque maritimam, Diique altam urbem,
Quique Carystum tenebant, et qui Styra habitabant:

Horum utique dux erat Elephenor, ramus Martis,

540

Chalcodontiades, magnanimorum princeps Abantum:

Hunc autem simul Abantes sequebantur veloces, occipite comantes,

Bellatores, docti porrectis hastis fraxineis

Thoraces dirumpere hostium circa pectora:

Hunc autem simul quadraginta nigrae naves sequebantur.

545

Qui porro Athenas tenebant, benè-aedificatam urbem,

τῆμ', ἦκη, ψῦχή; μαρτυρομαι, κείνομαι, in presentibus scilicet et imperfectis;) multo magis si binæ sequantur Consonantes, (ut arātrum, simulāchrum, ἰᾶτρος, θιάτρον, et similia;) Hæ, inquam, syllabæ ut corripentur, nullā unquam licuit Licentiā.

Pessimè igitur Vir doctissimus, *Phil. Labbeus*, (Dialect. Ling. Græc. cap. 9. § 2.) "*Vocales LONGÆ* (inquit) *corripì possunt in Carmine, per solam Systolam puramque Licentiam; cùm palam et apertè LONGA brevatur; ut secunda in λιγύφθογγος.*"

Pessimè (inquam) hallucinans est Vir doctissimus. Non enim Longa est Vocalis ista, sed Brevis; ut liquet in vocibus, λιγύς, λιγύφθωνος, *Odyss. γ'*, 176. *Iliad. τ'*, 350. Et quòd λιγύφθογγος secundam nonnunquam producat, *positioni soli* debetur; sicuti tenebrae, volucris, et similia, apud Latinos.

Denique hinc intelligi potest, quā ratione de sententiā istā *Demosthenis*, [Τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε τῆ πόλις περιστάνα κινδυνον παρὶθεῖν ἰποίησιν ὡσπερ νίφος,] dixerit Longinus, § 38. "Ολον τε γὰρ ἐπὶ τῶν δακτυλικῶν εἴρηται ῥυθμῶν. Rectè enim dispartitis syllabis, [Τοῦτο τὸ | ψήφισμα | τὸν τότε | τῆ πόλι | περιστάνα | σα κίνδυ | νον παρὶλ | θείν ἰποί | ησιν ὡς | περ νίφος,] liquet totam sententiam ex Dactylis constare septem, *Anapæstis* (qui et ipsi sunt ῥυθμοὶ dactylici) *Duobus* et *Cretico* (qui et ipse generis est dactylici) uno tantum. Nempe ψήφισμα dactylus est, ut liquet ex futuro ψήφισω. Τῆ πόλι, pro dactylo haberi potest; quia diphthongus *ι* ex Vocalibus brevibus composita, quasi *Positione solā* (quæ in oratione prosaicā

raptim pronuntianti quodammodò evanescit) producitur. Τα κίνδυ, *Anapæstus* est: Nam syllaba *δυ* producitur, et *ίν* (*positione tantum* longa) pronuntiabatur correpta.—— Non παρὶλ, Dactylus est, quomodo supra est explicatum. Et, θείν ἰποί, Dactylus est propter sequentem Vocale. Et, ησιν ὡς, *Unicus* est *Creticus* sive *Anphimacer*.

Ver. 539.——ναυτάασκον.] Non à verbo, ναυτάασκω; quod nullum est, ut rectè annotavit Scholiastes; Sed à ναυτάω.

Ver. 543.——μεμαῶτες ὀρεκτῆσι μελίησι.] Οἳ μὲν πηλοῖοις χρώνται, καθάπερ οἱ σέβονται καὶ οἱ σφινδοῖνται, καὶ ἀκοντισταί· εἰ δ' ἀρχιμάχοις, καθάπερ οἱ ξίφει καὶ δόρατι τῷ ὀρεκτῷ χρώμενοι. Διπτῆ γὰρ ἡ τῶν δοράτων χρεῖσις.——καὶ γὰρ συστάδην χρωμίθεα, καὶ κοποβολοῦντες.——Οἳ δ' εὐθεῖς ἀγαθοὶ ὑπῆρξαν πρὸς μάχην τὴν σταδίαν, ἢ καὶ συστάδην λίγηται, καὶ ἐκ χειρός. Δόρασι δὲ χρώνται τοῖς ὀρεκτοῖς, ὡς φησὶν ὁ ποιητὴς, "Αἰχμηταί· μεμαῶτες ὀρεκτῆσι μελίησι." *Strab. lib. 10.* Alii legunt ὀρεκτῆσιν. Sed perinde est: Vide supra ad α', 51. De voce, μεμαῶτες, vide infra ad *ver. 818.*

Ver. 544.——δηϊων.] Veteres, ut testatur *Eustathius*, legebant δῆων.

Ver. 545.——μέλαιναι νῆες ἔποντο.] Vide supra ad *ver. 494.*

Ver. 546. Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, εὐκτίμενον πτολίεθρον.] Quam absurdū sint, qui Ἀθήνας hic in genitivo, semidoricè scilicet, ab *Homero* positum esse posse existimārint; videas in *Actis Erudit. Lipsiens. ad Jun. 1712. pag. 311.*

Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὃν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε, Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ Ζεῖδωρος Ἄρoura,
Καδ' δ' ἐν Ἀθήνῃσ' εἶσεν, ἐῷ ἐνὶ πτόνι νῆσ'

Ἐνθάδε μιν ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἰλάονται 550

Κούροι Ἀθηναίων, περιτελλομένων ἐνιαυτῶν

Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ', υἱὸς Πετewῶ, Μενεσθεύς.

Τῶδ' οὔπως τις ὁμοῖος ἐπιχθονίαν γέενετ' ἀνῆρ,

Κοσμηῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιάτας·

Νέστωρ οἷος ἔριζεν· ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν 555

Τῶ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναί νῆες ἔποντο.

Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,

Στῆσε δ' ἄγων, ἴν' Ἀθηναίων ἴσταντο φάλαγγες.

Civitatem Erechthei magnanimi, quem olim Minerva

Nutrivit, Jovis filia, (peperit verò alma Tellus.)

Et Athenis collocavit, suo in pingui templo :

Illie ipsam tauris et agnis placuit

550

Filii Atheniensium, circumvolutis annis :

His utique praeerat filius Petei Menestheus.

Huic haud quisquam similis inter terrestres fuit vir,

In instruendis equis et viris scutatis :

Nestor solus contendebat : hic enim aetate grandior erat :

555

Hunc autem simul quinquaginta nigrae naves sequebantur.

Ajax autem ex Salamine ducebat duodecim naves,

Constituitque ducens, ubi Atheniensium stabant phalanges.

Ver. 547. Δῆμον Ἐρεχθῆος.] Δῆμος, hoc in loco, idem ferè est quod latinè Civitas. Quo de vocabulo Gellius, ex Verrio Flacco; (lib. 18. c. 7.) " civitatem dici et pro loco, " et pro oppido, et pro jure quoque omnium, " et pro hominum multitudine." Inter Recentiores itidem Vir doctissimus Joann. Davisius, in *Curis secundis ad Caesaris lib. 5. 15. de Bello Civili*, pag. 474. (citatis verbis istis ex lib. 5. c. 20. [al. 21.] de Bello Gallico; " Tolosá, Carcasone, et Narbone, quæ sunt " Civitates Galliae Provinciae finitimæ;") Per Civitates, inquit, necessariò denotantur Urbes. Reprehenditque quæ nos alicubi de vocabulorum istorum usu *Cesareano* annotāramus. Atqui *Tolosa, Carcaso, et Narbo*, quidni tam et civitates esse potuerant, quàm urbes? Certè, quod et è lib. 1. c. 22. [al. 21.] de Bello Civili affert, " ex civitate ex- " pulsos;" significat, non ex urbe modò, sed et ex civitate expulsos. Quodque ibidem lib. 1. c. 1. dicitur, *Referunt Consules de Rep.* " in Civitate;" et ipse à Librario arbitratur insertum.

Ver. 548. — τίς δὲ Ζεῖδωρος Ἄρoura.] Erat nimirum ἀπόχθων, non Advena.

Tom. I.

Ver. 549. — ἐνὶ πτόνι νῆσ'.] Vide suprà ad á, 40.

Ver. 550. Ἐνθάδε μιν — ἰλάονται.] Αἰτῶν τῶν Ἐρεχθῆος Schol. Quod est mirum vahlè. *Eustathius*, τῆν Ἀθήνῶν ἰλάσκονται. Cæterum Alii hic, pro ἰθάδε, legunt ἰθα δὲ.

Ver. 551. — περιτελλομένων ἐνιαυτῶν.] Κατὰ πιντατηνῆδα. *Eustath.*

—volvētibus annis. *Æn.* I, 258.

Ver. 555. Τῶδ' οὔπως τις ὁμοῖος ἐπιχθονίαν γίνετ' ἀνῆρ.]

—quo non præstantior alter,

Ære ciere viros. — *Æn.* VI, 164.

Cæterum Alii hic legunt, οὔπω. Item Alii, ἐπιχθονίαν γίνετ' ἀνῆρ, et, ἐπιχθονίος γίνετ' ἀνῆρ. Quæ omnia eodem redeunt.

Ver. 556. — μέλαιναί νῆες ἔποντο.] Vide suprà ad ver. 494.

Ver. 558. Στῆσε δ' ἄγων, ἴν' Ἀθηναίων ἴσταντο φάλαγγες.] Refert *Demosthenes*, cum *Salamis* ab *Atheniensibus* descivisset, *Salonem*, compositis (etiam cum capitis sui periculo) elegiacis versibus, populares suos commovisse vehementer, et, ut provincia ista reciperetur, effecisse. Ἐκείνος μὲν γὰρ ἀφιστηκίας Σαλαμῖνος Ἀθηναίων, καὶ θάνατον ζημίαν ψα-

G

Οἱ δ' Ἄργος τ' εἶχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
 Ἐρμιόνην, Ἀσίνην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἔχούσας, 560
 Τρειαζῆν, Ἡϊόνας τε, καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδουρον,
 Οἱ τ' ἔχον Αἴγιαν, Μάσσητά τε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
 Τῶνδ' αὖθ' ἠγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
 Καὶ Σθέnelος, Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱός·
 Τοῖσι δ' ἄμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν ἰσόθεος φῶς, 565
 Μηκιστέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἀνακτος.
 Συμπάντων δ' ἠγείτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
 Τοῖσι δ' ἄμ' οὐδῶκοντα μέλαιναί νῆες ἔποντο.
 Οἱ δὲ Μυκῆνας εἶχον, ἔυκτίμενον πτολίεθρον,
 Ἀφνειὸν τε Κόρινθον, ἔυκτίμενας τε Κλεωνάς, 570

Qui autem Argosque tenebant, Tiryntiaque benè-munitam,
 Hermionem, Asinemque, profundum sinum habentes, 560
 Troezena, Eionasque, et vitibus-consitam Epidaurum,
 Quique tenebant Aeginam, Masetaque, juvenes Achivorum:
 His porro praeerat bello strenuus Diomedes,
 Et Sthenelus, Capanei inclity dilectus filius:
 Cum his verò simul Euryalus tertius ibat similis-deo vir, 565
 Mecistei filius Talaionidae regis:
 Universis autem praeerat bello strenuus Diomedes:
 Hosque simul octoginta nigrae naves sequebantur.
 Qui autem Mycenae tenebant, benè-aedificatam urbem,
 Opulentamque Corinthum, benèque structas Cleonae, 570

φισαμίαν, ἂν τις εἴπη κομίζεσθαι τὸν Ἴδιον κίνδυνον ὑποθείς, ἰλιγία πείσας ᾄδῃ καὶ τὴν μὴν χῶραν ἴσσοι τῇ πόλει, τὴν δ' ὑπάρχουσαν αἰσχύνην ἀπέλλασζεν. *De falsâ legatione*, pag. 552. edit. *Hofmansi*. 1604. Alii Scriptores ferè omnes, *Homeri* insuper auctoritate usum *Solonem* testantur; citatis duobus hisce versibus, *Aias* δ' ἐκ, &c.

Ἀθηναῖοι Ὀμήρου μάρτυρι ἐχρήσαντο περὶ Σαλαμῖνος.

Aristot. Rhetor. lib. 1. cap. ult.

Ἔνοι δὲ φασὶ καὶ ἰγγράφαι αὐτὸν [Σόλωνα] εἰς τὸν κατάλογον τοῦ Ὀμήρου (μετὰ τὸν, “*Aias* δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγην δυσκαίδικα νῆας,”) Στῆσι δ' ἄγων ἴν' Ἀθηναῖον ἴσαντο φάλαγγες. *Laert. in vitâ Solonis. Quem locum Latinus Interpres, quoniam παρεθέστωις signa adjecta non essent, minimè intellexit. Verba Laertii aliter emendant Is. Casaubonus et Menagius, ex conjecturâ: sed sententia eadem est.*

Καὶ οὖν μὴν ἔχουσι Ἀθηναῖοι τὴν νῆσον. Τὸ δὲ παλαιὸν πρὸς Μεγαρίδας ὑπέρεξεν αὐτοῖς ἔρις περὶ αὐτῆς· καὶ φασὶ οἱ μὴν Πεισιστρατεν. οἱ δὲ Σόλωνα παραγράφαντα ἐν τῷ νῦν καταλόγῳ,——Στῆσι δ' ἄγων, &c. *Strabo, lib. 9.*

Addit idem Scriptor, *Megareos* è contrario, versus *Homeri* isto modo legisse:

Aias δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγην νῆας, ἐκ τοῦ Πολίχνης,

Ἐκ τ' Αἰγιοῦσσης, Νισαίης τε, Τρειαζῶν τε αἰῖσσι χεῖρα Μεγαρικά. *Ibid.*

“*Neque est ignobile exemplum, Megareos ab Atheniensibus, cùm de Salamine contendenter, victos Homeri versu; qui tamen ipse non in omni editione reperitur, significans Ajacem naves suas Atheniensibus junxisset. Quintilian. lib. 5. c. 11.*

Οἱ μὴν οὖν πολλοὶ τῷ Σόλωνι συναγωνισσάμενοι λίγουσι τὴν Ὀμήρου δόξαν ἐμβάλλοντα γὰρ αὐτὸν ἔπος εἰς νῶν κατάλογον, &c.—Αὐτοὶ δ' Ἀθηναῖοι ταῦτα μὴ οἰοῦνται φλυαρίαν εἶναι, &c. *Plutarch. in vitâ Solonis.*

Eadem vides apud *Ulpianum*, in Enarratione Orationis *Demosthenis* de falsâ Legatione: et apud *Eustathium*, pag. 199 et 215.

Ver. 561.—Ἡϊόνας τε.] *Al. Ἡϊόνη τε, et, Ἡϊόνα τε.*

Ver. 562.—Οἱ τ' ἔχον Αἴγιαν.] *Γράφουσι τινὲς, Νῆσόν τ' Αἴγιαν. Strabo, lib. 8.*

Ver. 568.—μέλαιναί νῆες ἔποντο.] *Vide suprâ ad ver. 494.*

- 'Ορνεϊάς τ' ἐνέμοντο, 'Αραιθυρήν τ' ἐρατεινήν,
 Καὶ Σικυῶν', ὅθ' ἄρ' "Αδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευεν'
 Οἱ δ' Ὑπερησίην τε καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν,
 Πελλήνην τ' εἶχον, ἢδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο,
 Αἰγιάλον τ' ἀνὰ πάντα, καὶ ἀμφ' Ἐλίκην εὐρείαν 575
 Τῶν ἑκατὸν νηῶν ἤρχε κρείων Ἀγαμέμνων,
 Ἄτρείδης· ἅμα τῶν γε πολὺ πλείστοι καὶ ἄριστοι
 Λαοὶ ἔποντ'· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νόροπα χαλκόν,
 Κυδιόων, ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἠρώεσσιν'
 Οὐνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς. 580
 Οἱ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
 Φάργην τε, Σπάρτην τε, πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
 Βρυσειάς τ' ἐνέμοντο, καὶ Αὐγείας ἐρατεινάς,
 Οἱ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον, Ἐλος τ' ἔφαλον πτολίεθρον,
 Οἱ τε Λάαν εἶχον, ἢδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο· 585

Orniasque colebant, Araethyreamque amoenam,
 Et Sicyona, ubi Adrastus primùm regnavit :
 Quique Hyperesiamque et excelsam Gonoëssam,
 Pellenamque tenebant, et Aegium incolebant,
 Et per omnem oram maritimam, et circa Helicen spatiosam :
 Horum centum navibus imperabat rex Agamemnon,
 Atrides : simul hunc longè plurimae et praestantissimae
 Copiae sequebantur : atque ipse inducebat splendidum aes,
 Gloriâ exultans, quòd omnes inter ducebat heroas :
 Quoniam maximus erat ; longèque plurimas ducebat copias. 580
 Qui autem tenebant montibus clausam Lacedaemona magnam,
 Pharemque, Spartamque, abundantemque columbis Messam,
 Brysiasque habitabant, et Augias amoenas,
 Quique Amyclas tenebant, Helosque maritimam urbem,
 Quique Laan tenebant, et Oetylum circumhabitabant : 585

Ver. 575.—Γονόεσσαν.] Pausanias, lib. 7. c. 26. scribit Γονοίεσσαν. Ipse tamen alibi habet, Γονοίεσσης et Γονοίεσσης; lib. 2. c. 4. et lib. 5. c. 18.

Ver. 574.—ἴχον ἢδ'.] Vide ad α, 51.

Ver. 578.—ἰδύσατο.] Al. ἰδύσατο. Sed nihil opus. Nam ἰδύσατο antepenultimam naturâ producit.

Ibid.—νόροπα χαλκόν.] Mira sunt, (nè dicam planè ridicula, ad Homerum quidem explicandum) quæ hic affert Plutarchus, Symposiac. lib. 5. sub finem. Καὶ τοῦς γε διατρέποντας ἐν τοῖς χαλκουργίαις ἰστοροῦσιν ἀφιλιθῆσαι τὰ ὄμματα, &c. Quæ Latine sic vertit Macrobius: "Qui in Metallo æris morantur, semper oculorum sanitate pol-
 " lent; et quibus antè palpebræ nudatæ

" fuerant, illic convestiuntur. Aura enim
 " quæ ex ære procedit, in oculos incidens,
 " haurit et exsiccat quod malè influit. Un-
 " de et Homerus modò ἰάνορα, modò νόροπα
 " χαλκόν, has causas secutus appellat." Lib.
 7. cap. 16.

Ver. 581.—Λακιδάιμονα κητώεσσαν.]
 Γραφόντων δὲ τῶν μὲν, Λακιδάιμονα κητώεσσαν
 τῶν δὲ, κητώεσσαν ζητώεσι τὴν κητώεσσαν τῶν
 δίχιδάι χερῶν, ἵτι ἀπὸ τῶν κητῶν, ἵτι μιν γά-
 λην, ὅτιρ δοκεῖ τιβαυτοῖσιν ἵναι. Τὴν τε κη-
 τώεσσαν, οἱ μὲν καλαμινώδη δίχονται, οἱ δὲ ὅτι
 οἱ ἀπὸ τῶν σισμῶν βῶχμοι καίτελι λίγονται.
 Καὶ Καϊάδας [Al. ὁ Καίτας] τὸ διοματῆριον
 ἱναῖσθιν, τὸ παραῖ Λακιδαιμῶνις σπῆλαιν τι.
 Strabo, lib. 8.

Ver. 585.—ἴχον, ἢδ'.] Vide suprâ ad α, 51.

Τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε βεῖν ἀγαθὸς Μενέλαος
 Ἐξήκοντα νεῶν, ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
 Ἐν δ' αὐτὸς κίεν ἥσι προθυμίησι πεποιθᾶς,
 Ὅτρυνῶν πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ ἴστο θυμῷ
 Τίσασθαι Ἑλένης ὀρμήματά τε στοναχάς τε. 590
 Οἱ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο, καὶ Ἀρήνην ἑρατεινὴν,
 Καὶ Θρύον Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ εὐκπιτον Αἴπυ,
 Καὶ Κυπαρισσήεντα, καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον,
 Καὶ Πτελεόν, καὶ Ἑλος, καὶ Δῶριον ἔνθα τε Μοῦσαι
 Ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρηῖκα παῦσαν ἀοιδῆς, 595
 Οἰχαλίθην ἰόντα, παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος.
 Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἶπερ ἂν αὐταὶ
 Μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο·
 Αἰ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν· αὐτὰρ ἀοιδῆν
 Θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν. 600

Horum ejus frater praeerat praelio strenuus Menelaüs

Sexaginta navibus; seorsum verò armabantur:

Inter eos et ipse ibat suâ animosâ virtute fretus,

Adhortans ad bellum: maximè verò cupiebat animo

Ulcisci Helenae raptumque gemitusque.

590

Qui autem Pylumque colebant, et Arenen amoenam,

Et Thryum Alphaei vadum, et benè-aedificatum Aepy,

Et Cyparisseenta, et Amphigeniam habitabant,

Et Pteleum, et Helos, et Dorion: ubi etiam Musae

Occurrentes Thamyrim Threicium spoliârunt cantu,

595

Ex Oechaliâ venientem, ab Euryto Oechaliensi:

Asserebat enim gloriabundus se relaturum-victoriam, si vel ipsae

Musae canerent, filiae Jovis Aegiochi:

At illae iratae caecum fecerunt, sed et cantum

Divinum ademerunt, et oblivisci-fecerunt artem-pulsandi-citharam.

600

Ver. 586.—[βεῖν ἀγαθός.] Vide suprâ ad ver. 408.

Ver. 587.—[ἀπάτερθε.] Vide suprâ ad á, 549.

Ver. 589.—[μάλιστα δὲ ἴστο θυμῷ.] Ipse enim *Sui*, cæteri *Ipsius* causâ, bellum inferebant.

Ver. 590.—[Ἑλένης ὀρμήματά.] Vide suprâ ad ver. 556.

Ver. 597. [Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος.] Non me carminibus vincet, nec Thracius Orpheus.

Nec Linus.

Pan etiam, Arcadiâ mecum si judice certet;

Pan etiam, Arcadiâ dicat se jussice victum.

Ecl. IV, 55.

—cavâ dum personat æquora conchâ

Demens, et cantu vocat in certamina Divos.

Æn. VI, 172.

Cæterum de hoc *Ἐπισηδῖον*, ita *Macrobius*.

“Uterque [*Homerus* et *Virgilius*] in *Catalogo*

“ suo, post difficilium rerum vel nominum

“ narrationem, infert fabulam cum versibus

“ amœnioribus, ut Lectoris animus recre-

“ etur. *Homerus*, inter enumeranda regio-

“ num et urbium nomina, facit locum fa-

“ bulis quæ horrorem satietatis excludant.

“ ————— Ἴθα τε Μοῦσαι Ἀντόμεναι Θάμυριν

“ τὸν Θρηῖκα παῦσαν ἀοιδῆς.—Στεῦτο γὰρ

“ εὐχόμενος νικησέμεν, ———— et reliqua quibus

“ protraxit jucunditatem. *Virgilius* in hoc

“ secutus auctorem;—et sic amœnitas inter-

“ texta, fastidio narrationum medetur.” *I. ib*

5. c 16

Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·

Τῷ δ' ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.

Οἱ δ' ἔχον Ἀρκαδίην, ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπὸν,

Διπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί·

Οἱ Φενείον τ' ἐνέμοντο καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον,

605

Ῥίπην τε, Στρατιήν τε, καὶ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην,

Καὶ Τεγέην εἶχον, καὶ Μαντινέην ἔρατεινὴν,

Στύμφηλόν τ' εἶχον, καὶ Παρράσιην ἐνέμοντο·

Τῶν ἦρχ' Ἀγκαῖοιο πάϊς κρείων Ἀγαπήνωρ

Ἐξήκοντα νεῶν· πολέες δ' ἐν νηὶ ἐκάστη

610

Ἀρκαῖδες ἄνδρες ἔβαινον ἐπιστάμενοι πολέμοιο.

Αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἀναξ ἄνδρῶν Ἀγαμέμνων

Νῆας εὐστέλμους, περῶαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον,

Ἀτρείδης· ἐπεὶ οὐ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.

Οἱ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε καὶ Ἥλιδα διὰν ἔβαινον,

615

His porro praerat Gerenius eques Nestor;

Cum eo autem nonaginta cavae naves ordine proficiscebantur.

Qui autem tenebant Arcadium, sub Cyllenes montem altum,

Aegyptium prope monumentum, ubi viri cominus-pugnantes:

Qui Pheneumque incolebant, et Orchomenum pecorosum,

605

Ripenque, Stratienque, et ventosam Enispen,

Et Tegeam tenebant, et Mantineam amoenam,

Stymphalumque tenebant, et Parrhasien colebant:

Horum imperabat Ancaei filius rex Agapenor

Sexaginta navibus: multi autem in navem unamquamque

610

Arcades viri conscenderant, periti rei-militaris.

Ipsae enim eis dederat rex virorum Agamemnon

Naves bene-transstratas, ut transfretarent super nigrum pontum,

Atrides: quoniam non ipsis marina opera erant curae.

Qui autem Buprasiumque et Elida nobilem habitabant,

615

Ver. 601.—[ἱππότα Νέστωρ.] Et ver. 628. ἱππότα Φυλίας. Vide supra ad 4, 175.

Ver. 611.—[ἐπιστάμενοι πολέμοιο.] *Al.* ἐπιστάμενοι πολυμίζου.

Ver. 612. Αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν——
Νῆας.] Ἀγαμέμνων——ναυτικῶ——ἐπὶ
πλείον τῶν ἄλλων ἰσχύσει, τὴν στρατιάν——
ξυναγαγάν——Φαίνεται γὰρ ναυτὶ τι πλεί-
στας αὐτὸς ἀρμόμιος, καὶ Ἀρκάσι προσπα-
ρασχών, ὡς Ὀμηροῦ τοῦτο διδόντων. Καὶ ἰν
τοῦ σκίπτρου ἄμα τῆ παραδόσει, ἰσχυρὸν αὐτὴν
"Πολλῆσι νῆοισι καὶ Ἀργεῖ παντὶ ἀνάσσειν."
Ὅκ ἂν οὖν νῆσων, ἔξω τῶν περιουκίδων (αὐταὶ
δε οὐκ ἂν πολλὰ ἴσταν) ἡπιωρότης ὦν, ἰ-
κράτι, ἢ μή τι καὶ ναυτικὸν ἔχεν. *Thucydid.*
lib. 1. p. 7.

Ver. 614.—[ἐπὶ σφι θαλάσσια ἔργα

μήμλει.] *Livius*, lib. 55. c. 26. de Philo-
pomeno: "Praetor Achaerum, sicut terres-
"trium certaminum arte quemvis clarorum
"Imperatorum vel usu vel ingenio aequabat,
"ita rudis in te navali erat: Arcas, mediter-
"taneus homo, &c." Similiter *Pausanias*:
"Ὁ Φιλοποίμην,——ἄτι ἐς ἅπαν ἀπειρος
θαλάσσης ἔχων, τριήρους ἔλαβεν ἐπιπέδῳ μίσεσι.
"Ὅστι καὶ ἰσθλῆς Γρωμαῖος——μνήμη τῶν
ἰσθλῶν, ἂν ἐν Καταλόγῳ πιστοῖσιν Ὀμηροῦ ἐπὶ
τῆ Ἀρκάδων ἀμβλία τῆ ἐς Θάλασσαν. *Lib. 8.*
cap. 50.

Ibid.—[μήμλει.] Si μήμλει dixisset, jam
non constitisset temporum ratio. Simile e-
nim esset, ac siquis Anglicè dicat, THEY
HAVE NO SKILL; pro eo quod est, THEY HAD
NO SKILL. Vide supra ad 4, 37.

- "Οσσον ἔφ' Ὑρμίνη καὶ Μύρσινος ἐσχατώσα,
 Πέτρη τ' Ὀλινίη, καὶ Ἀλείσιον ἐντὸς ἔεργει,
 Τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν, δέκα δ' ἀνδρὶ ἐκάστω
 Νῆες ἔποντο θοαί, πολέες δ' ἔμβαινον Ἐπειοί.
 Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος ἠγησάσθην, 620
 Υἱῆς, ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δὲ Εὐρύτου Ἀκτορίου·
 Τῶν δ' Ἀμαρυγκειδῆς ἤρχε κρατερός Διωρῆς·
 Τῶν δὲ τετάρτων ἤρχε Πολύξεινος Θεοειδῆς,
 Ὑἱὸς Ἀγασθένεος Αὐγητιάδαο ἀνακτος.
 Οἱ δ' ἐκ Δουλιχίου, Ἐχινάων δ' ἱεράων 625
 Νήσων, αἱ ναίουσι πέρην ἀλός, Ἥλιδος ἄντα,
 Τῶν αὖθ' ἠγεμόνευε Μέγης, ἀτάλαντος Ἀρηΐ,
 Φυλείδης, ὃν τίκτε Διὶ φίλος ἱππότη Φυλεὺς,
 "Ὅς ποτε Δουλίχιόνδ' ἀπενάσασατο πατρὶ χολαθείς·
 Τῶ δ' ἄμα τεσσαράκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο. 630

Quantum agrī Hyrmine et Myrsinus extrema,
 Petraque Olenia, et Alisium intus continet,
 Horum utique quatuor duces erant, decem verò virum unumquemque
 Naves sequebantur veloces, multique eas conscenderant Epei.
 His quidem Amphimachus et Thalius praeerant, 620
 Filii, alter quidem Cteati, alter autem Euryti Actorionis :
 Istis verò Amaryncides imperabat fortis Diorea :
 Quartisque praeerat Polyxenus deo similis,
 Filius Agasthenis, Augeiadae regis.
 Qui autem venerunt ex Dulichio, Echinadibusque sacris 625
 Insulis, quae sitae sunt trans mare, Elidis è regione ;
 His utique praeerat Meges, aequalis Marti,
 Phylides, quem genuit Jovi dilectus eques Phyleus,
 Qui olim in Dulichium migraverat patri invisus :
 Hunc autem simul quadraginta nigrae sequebantur. 630

Ver. 621.—ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δὲ Εὐρύτου.]
 Simplicissima videtur hæc emendatio. *Vulgg.*
 ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δὲ Εὐρύτου: Quæ est Licentia
 Homero non usitata. *Barnesius* edidit, ex
 conjecturâ, neque id quidem malè, ὁ μὲν Κτεά-
 του, ὁ δὲ Εὐρύτου.

Ver. 625.—Θεοειδῆς.] Ἀποβλέποντι πρὸς
 τὸ φῶς δίκαιον καὶ καλὸν καὶ σωφρον, καὶ
 πάντα τὰ τοιαῦτα, καὶ πρὸς ἑκείνους αὖ ὃ ἐν
 τοῖς ἀνθρώποις ἱμμοῖσιν, ζυμμιγνύντες τὴν καὶ
 κεραινόντες ἐκ τῶν ἱπιπτοῦμάτων, τὸ "Ἀν-
 "δρῖκελον" ἀπ' ἑκείνου τεκμαιρόμενοι, ὃ δὴ καὶ
 "Ὀμηρος ἱκάλισεν, ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἰγγιγνόμενον.
 "Θεοειδῆς" τὴν καὶ "Θεοειδίον." *Plato de*
Republ. lib. 6.

Ver. 626. Νήσων, αἱ ναίουσι.] *Ita Sophocles*
in Ajaxe, ver. 602.

Ὡ κλεινὰ Σαλαμίς, σὺ μὲν ποῦ
 Ναίσις ἀλιπλάγκτος ἰυδαίμων,

Πᾶσιν περιφαντος αἰσί.

Ver. 627.—ἀτάλαντος Ἀρηΐ.]—*χρῆσιμα*
πατρὸς ἱππίταις Τάλαντα, δ', ver. 69.—
 Ἰσαζούσα [τάλαντα,]—*μ', ver. 455.* Ἀτά-
 λαντες οὖν, ὁ ἴσος, καὶ μὴ ταλαντίων. *Porphyg.*
Question. Homeric. 25.

Ver. 628.—ὃν τίκτε Διὶ φίλος.] *Barnesius*
cum in γ', ver. 449. (nè Casura sci-
licet interiret, et inficetè admodum hiaret
versus,) rectè emendasset ἰφοίτα, quod antè
scriptum fuerat φοίτα; et hic similiter ἴτικτε,
pro τίκτε, scribendum contendit: Minùs
rectè, cum utrumque sit æquè "rotundum."
Cæterùm quâ ratione hic, Διὶ, ultimam pro-
ducat; et similiter, ver. 636. Διὶ μῆτιν ἀτά-
λαντος; item Ἀγασθένης, ver. 624. et ἴχον,
ver. 634. 655. vide suprâ ad á, 51.

Ver. 630. 644 et 652.—μέλαινα νῆες
 ἔποντο.] *Vide suprâ ad ver. 494*

- Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἤγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους,
 Οἳ ῥ' Ἰθάκην εἶχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,
 Καὶ Κροκύλει ἐνέμοντο, καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν,
 Οἳ τε Ζάκυνθον ἔχον, ἧδ' οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο,
 Οἳ τ' Ἑπειρον ἔχον, ἧδ' ἀντίπεραι ἐνέμοντο·
 Τῶν μὲν Ὀδυσσεὺς ἤρχε, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντος·
 Τῶ δ' ἅμα νῆες ἔποντο δυώδεκα μιλτοπάροιοι.
 Αἰταλῶν δ' ἠγεῖτο Θόας, Ἀνδραίμονος υἱός·
 Οἳ Πλευρῶν ἐνέμοντο, καὶ Ὀλεον, ἧδ' Πυλήνην,
 Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον, Καλυδῶνά τε πετρέσσαν.
 Οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
 Οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην, θάναε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος·
 Τῶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν Αἰταλοῖσι·
 Τῶ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαινα νῆες ἔποντο.
 Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἠγεμόνευεν,
 Οἳ Κνωσσόν τ' εἶχον, Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,
 Λύκτον, Μίλητόν τε, καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον,

Porro Ulysses ducebat Cephallenses magnanimos,
 Qui Ithacam tenebant, et Neritum frondosum,
 Et Crocylea colebant, et Aegilipa asperam,
 Quique Zacynthum tenebant, et qui Samum incolebant,
 Quique Epirum [vel continentem] tenebant, et objacentia incolebant,
 His quidem Ulysses imperabat, Jovi consilio par:
 Hunc autem simul naves sequebantur duodecim proras-rubras-habentes.
 Aetolis autem imperabat Thoas, Andraemonis filius;
 Qui Pleurona colebant, et Olenum, et Pylenen,
 Chalcidaque maritimam, Calydonaque petrosam.
 Non enim amplius Oenei magnanimi filii supererant,
 Neque item amplius ipse supererat, mortuus autem erat flavus Meleager.
 Huic igitur summa-rerum erat commissa, ut imperaret Aetolis:
 Et hunc simul quadraginta nigrae naves sequebantur.
 Cretensibus autem Idomeneus hastâ-clarus praeerat,
 Qui Cnossumque tenebant, Gortynaque benè-cinctam-moenibus,
 Lyctum, Miletumque, et albicantem Lycastum,

Ver. 652.—εἰνοσίφυλλον.] Virgilio, nemorosum.

Ver. 655.—τρηχεῖαν.] Malè Vir doctissimus H. Stephanus: "Τρηχεῖα est apud Homerum, metri causâ." Loc. à Cicerone interpretati, p. 190. Quasi verò aliter potuerit scriptor Ionicus: aut quasi ipsa scilicet τρηχεῖα, priorem non produceret necessariò. Nunquam enim α, nisi quæ naturâ producta sit, enuntiabatur κ. Vide ad ver. 314.

Ver. 657.—μιλτοπάροιοι.]

—pictasque innare carinas.

Æn. VIII, 95.

Ver. 640.—Καλυδῶνά τε.] Cùm Ætoli et Æoles de Calydone contenderent, cessit ea Ætolis, quia Homerus hoc in loco mentionem ejus fecerat in Ætolorum catalogo. Vide Eustathium, p. 199. lín. 56. Vide et suprâ ad ver. 558.

- Φαιστόν τε, Ῥύτιόν τε, πόλεις εὖ ναιεταώσας,
 Ἄλλοι δ', οἱ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφεμένοντο.
 Τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευε, 650
 Μηριόνης τ' ἀτάλαντος Ἐυαλίῳ ἀνδρείφοντι
 Τοῖσι δ' ἄμ' ὀγδάκοντα μέλαιναι νῆες ἔποντο.
 Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης, ἧὺς τε μέγας τε,
 Ἐκ Ῥόδου ἐνεία νῆας ἄγειν Ῥοδίων ἀγερώχων
 Οἱ Ῥόδον ἀμφεμένοντο διάτριχα κοσμηθέντες, 655
 Λίνδον, Ἰηλυσσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον
 Τῶν μὲν Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
 Ὅν τέκεν Ἀστυόχεια βίη Ἡρακλήϊη,
 Τὴν ἄγειτ' ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος,
 Πέρσας ἄστυα πολλὰ διοτρεφῶν αἰζιγῶν. 660
 Τληπόλεμος δ', ἐπεὶ οὖν τρέφῃ ἐν μεγάρῳ εὐπῆκτα,
 Αὐτίκα πατρὸς ἐοῖο Φίλον μήτρωα κατέκτα

- Phaestumque Rhytiumque, urbes benè-habitas,
 Caeterique, qui Cretan centum-urbium incolebant.
 His utique Idomeneus hastâ-clarus praeerat, 650
 Merionesque par Marti homicidae :
 Hos autem simul octoginta nigrae naves sequebantur.
 Tlepolemus autem Heraclides, fortisque magnusque,
 Ex Rhodo novem naves ducebat Rhodiorum magnanimorum,
 Qui Rhodum incolebant trifariam instructi, 655
 Lindum, Ialyssumque, et albicantem Camirum :
 Horum quidem Tlepolemus hastâ-clarus dux-erat,
 Quem peperit Astyochea fortitudini Herculeae,
 Quam uxorem duxerat [Hercules] ex Ephyrâ, fluvio à Sellente,
 Depopulatus urbes multas Jovis-alumnorum juvenum. 660
 Tlepolemus autem, postquam utique nutritus fuerat in domo benè-èstructâ,
 Illicò patris sui dilectum avunculum interfecit

Ver. 648. ———— εὖ ναιεταώσας.] Benè sitas.
 Ità apud Sophoclem, loco jam suprâ citato :

Ἦ κλεινὰ Σαλαμίς, σὺ μὲν που
 Ναιίς ἀλίπλαγκτος, εὐδαίμων,
 Πᾶσιν σπείφαντος αἰή. Ajax. 602.

Ver. 649. ———— Κρήτην ἑκατόμπολιν.]
 Centum urbes habitant magnas. ————
 Æn. III, 106.

Aliter Odys. τ', 174. ———— καὶ ἑνὶκοντα πόλεις.
 Quâ de re vide Scholia; et Strabonem, lib. 10.
 pag. 755. al. 479.

Ver. 651. ———— ἀτάλαντος; Ἐυαλίῳ ἀνδρείφοντι.]
 "Notandum" (inquit Barnesius)
 "duas posteriores syllabas per συνίησιν co-
 "alescere; ut, (ἀ, 15.) χρυσίῳ ἀνὰ σκήπτρω."
 Sed aliud est ———— ἰω, aliud ———— ἰω. Mihi rec-
 tius videntur ἰα (α brevi in u productam ab-
 sorptâ) in unam coalescere. Cæterum, si cui

displicet istud, u; cùm Eustathius (ad ἦ, 166.)
 scribat ἀνδρείφοντι; poterit is legere, ἀνδρείφοντι.
 Quanquam ἀνδρείφοντι non multùm ablu-
 dit ab analogiâ τοῦ Ἀγρυφόντι.

Ver. 658. (et infrâ 666.) ———— βίη Ἡρα-
 κληϊή.] Simili planè loquendi ratione, ac,
 in linguis Recentioribus, regia majestas ipse
 scilicet Rex est, et divinitas ipse Deus.

Ver. 659. Τὴν ἄγειτ' ἴξ.] Vide suprâ ad
 ver. 597. Laudatur enim à Macrobio et hoc
 ἰπυσιδιν, in loco ibi citato.

Ver. 661. ———— τρέφῃ ἰν.] Ità edidit
 Barnesius ex conjecturâ. Olim τρέφ' ἰνι:
 Quod est durum, nec Homero usitatum. Rep-
 perit Idem in duobus MSS. τρέφειτ' ἰν, et
 τρέφειτ' ἰν.

Ver. 662. Αὐτίκα ———— κατίκτα.] Casu et
 fortuitò, si Historiæ fides.

Ἦδη γηράσκοντα Δικύμνιον, ὄζον Ἀργῆος.
 Αἰψα δὲ νῆας ἔπηξεν· πολὺν δ' ὄγε λαὸν ἀγείρας,
 Βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον· ἀπέιλησαν γὰρ οἱ ἄλλοι
 Ὑιέες, υἱανοὶ τε βίης Ἡρακληΐης.
 Αὐτὰρ ὄγ' ἐς Ῥόδον ἴξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.
 Τριχθαὶ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδὸν, ἣδ' ἐφίληθεν
 Ἐκ Διὸς, ὅσπερ θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει·
 Καὶ σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίαν.
 Νειρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν ἄγην τρεῖς νῆας εἴσας,
 Νειρεὺς Ἀγλαΐης δ' υἱὸς, Χαρόποιό τ' ἀνακτος·
 Νειρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε,

Jam senescentem Licymnium, ramum Martis:

Statim autem naves compogit: multasque copias cum coëgisset,

Ahiit fugiens per mare; minati enim ei fuerant alii

Filii, nepotesque fortitudinis Herculeae.

Atque hic Rhodum venit errans, aerumnas perpessus.

Tripharum autem distincti habitabat tributim, et dilecti fuerunt

A Jove, qui diis et hominibus imperat;

Et ipsis ingentes divitias impluerat Saturnius.

Nireus porro ex Symâ ducebat tres naves aequales;

Nireus, Aglaïaeque filius, Charopique regis:

Nireus, qui formosissimus vir ad Ilium venit,

Ver. 664. — ὄζον.] Vide infrâ ad γ', 409.

Ver. 669. — ὅσπερ θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει.]

— hominum Divumque aeterna potestas. AEn. X, 18.

Ver. 670. Καὶ σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίαν.] Al. Καὶ σφισι. Ceterum vox, κατέχευε, singularem hic vim habet:

ἵνα ποτὶ
βρίχη θῶν βασιλῆος ὁ μέγας
χευσαῖς νηάδισσι πόλις.

Pindar. Olymp. Ode 7.

Et paullo infrâ — κίνοισι μὲν ξανθὰν ἀγαγῶν νηΐαν, πολὺν ὅσι χευσίν.

Ad quorum locorum priorem, Scholiastes hunc versum Homeri, σίχων ἀποσείμωσιν ἀpellat.

Ver. 671. Νειρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν —

Νειρεὺς Ἀγλαΐης —

Νειρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ —.]

Miro artificio Poeta virum nullius pretii, et nunquam aliâs memoratum, (vide suprâ ad ver. 216.) ad memoriam tamen mero orationis Schemate nescio quomodo notabilem efficit. Quoniam enim quod est reverâ præclarum, dignissimum est quod saepius re-

petatur; hinc utique et *ter repetitum*, quod reverâ nullius est pretii, διὰ τὸν παραλογισμὸν videtur quodammodo præclarum. Περὶ εὖ πολλὰ ἴσεται, ἀνάγκη καὶ πολλάκις εἰπεῖσθαι εἰ εὖ καὶ πολλάκις, καὶ πολλὰ δοκεῖ εἶπε κίχων ἀπαξ μισαῖς διὰ τὴν παραλογισμὸν, καὶ μνήμην πιστοῖσιν, οὐδαμῶ ὕστιον αὐτοῦ [Νειρεὺς] λόγον ποιησάμενος. Aristot. Rhetoric. lib. 3. cap. 12. Τὸν δὲ Νειρεὺς, αἰτὸν τι ὄντα μικρὸν, καὶ τὰ πράγματα αὐτοῦ μικρότερα, τρεῖς ναῦς καὶ ὀλίγους ἀνδρας, μίγαν καὶ μεγάλα ἱστῶσιν ἀντ' ὀλίγων, τῷ σχήματι. Demetr. Phaler. περὶ Ἑρμηνείας. § 61.

Ibid. — νῆας ἴσας.] Vide suprâ ad α', 506.

Ver. 675. — ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε.]

Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μὲτ' ἀμύμονα Πηλεΐαν.]

— quo pulchrior alter

Non fuit, excepto Laurentis corpore Turni.

AEn. VII, 649.

Monendum hic *primò*, quanto cum artificio, ut Poema unum sit à capite ad calcem, *ubi-que* spectetur et inseratur Achilles. Observandum *deinde*, vocem ἀμύμονα non utique omni laude ornatum virum denotare, (εὖ γὰρ τι γλυκύθεμος ἀνὴρ ἦν, εὐδ' ἀγαπέφρων,) sed

- Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα
 Ἄλλ' ἀλαπαδνὸς ἔην, παῦρος δέ οἱ εἶπετο λαός. 675
 Οἱ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον, Κράπαθόν τε, Κάσον τε,
 Καὶ Κῶν Εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσους τε Καλυδνίας,
 Τῶν αὖ Φεΐδιππὸς τε καὶ Ἄντιφος ἠγησάσθην,
 Θεσσαλοῦ υἱε δῶα, Ἡρακλείδαο ἀνακτος·
 Τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο. 680
 Νῦν δ' αὖ τοὺς, ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,
 Οἳ τ' Ἄλον, οἳ τ' Ἀλόπην, οἳ τε Τρηχῶν ἐνέμοντο,
 Οἳ τ' εἶχον Φθίην, ἧδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
 Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί·
 Τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς. 685
 Ἄλλ' οἴγ' οὐ πολέμοιο δυσχερὸς ἐμνῶντο·
 Οὐ γὰρ ἔην, ὅστις σφὶν ἐπὶ στίχας ἠγήσασαίτο·

Caeterorum Danaorum, post laudatissimum Pelidem :

Sed imbellis erat, paucaeque eum sequebantur copiae. 675

Qui vero Nisyrumque tenebant, Crapathumque, Casumque,

Et Coon, Eurypyli urbem, insulasque Calydnas,

His Phidippusque et Antiphus praeerant,

Thessali filii duo, Herculis-filii regis :

Horum autem triginta cavae naves ordine ibant. 680

Nunc vero istos, quotquot Pelasgicum Argos habitabant,

Quique Alon, qui que Alopen, qui que Trachina colebant,

Qui que tenebant Phthiam, et Hellada pulchras-mulieres-habentem,

Myrmidones autem vocabantur, et Hellenes, et Achaei :

Horum utique quinquaginta navibus erat Dux Achilles. 685

Verum hi non belli horrisoni recordabantur :

Non enim erat, qui ipsos in ordines duceret ;

Ὑπὸ quavis animi corporisque dote eximium ;
 ut, hoc in loco, Specie ac Formâ Corporis.
 Denique, notandum hic Amplificationis ge-
 nus id, quod à Quintiliano appellatum est
 Incrementum : Quod “ est potentissimum, cum
 magna videntur etiam quae Inferiora sunt.
 “ — Per id venit non modò ad summum,
 sed interim quodammodo supra summum.
 “ — Ut, Quo pulchrior alter Non fuit,
 “ excepto Laurentis corpore Turni. Sum-
 mum est enim, quo pulchrior alter non fuit ;
 “ huic deinde aliquid supra positum est.”
 Lib. 8. cap. 4.

Ver. 681. Νῦν δ' αὖ τοὺς — τῶν ἦν ἀρχὸς
 Ἀχιλλεύς.] Species hæc constructionis ἀνα-
 κλόουτος, quâ sententia, ab alio inchoata ex-
 ordio, mutatâ derepente loquendi ratione,
 in aliam quasi inopinatò syntaxin desinit ;
 optimis Auctoribus tum Græcis, tum Lati-
 nis, non est inusitata Vide suprâ ad ver.

555. et infrâ ad γ', 211. et ad ζ', 510.

et ad κ', 224. 437. et ad *Odys.* μ', 75.

Verùm hoc in loco peculiaris id artificii in-

est, ut, de *Achille* dicturus, (vide infrâ ad

ι', 788.) quo attentiores sibi Lectorem faci-

ciat, nescio quid sublimè præfari videatur

Poeta ; et, exordio tanquam ex novâ re de-

sumpto, iterum Νῦν δ' αὖ τοὺς : — eodem

ferè modo hic dicat, quomodo suprâ dixerat,

“ Ἔσπετι νῦν μοι, Μῦσαι, ver. 484. Neque

dissimulandum hanc observationem à doc-

tissimâ *Domina Dacier* prius occupatam.

Porrò, olim “ latebat hic error” (inquit

doctissimus *Henr. Stephanus*) “ à nemine

“ antea, quod sciam, deprehensus ; αὐτοῦς,

“ pro αὐ τοῦς.”

Ver. 684. — καλεῦντο] *Al.* καλοῦντο.

Ibid. — καὶ Ἑλληνες.] Vide locum suprâ

ex *Thucydide* allatum, ad ver. 528. 529.

550.

- Κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
 Κούρης χαόμενος Βρισηΐδος ἠυκόμοιο,
 Τὴν ἐκ Λυρνησοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,
 Λυρνησοῦν διαπορθήσας, καὶ τείχεα Θήβης·
 Καδδὲ Μύνητ' ἔβαλεν καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμῶρους,
 Υἱέας Εὐνηοῦ, Σεληπιάδαο ἀνακτος·
 Τῆς ὄγε κεῖτ' ἀχέων, τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.
 Οἳ δ' εἶχον Φυλάκην, καὶ Πύρρασον ἀνεμόμεντα,
 Δῆμητρος τέμενος, Ἴτανά τε μητέρα μήλων,
 Ἀρχιάλόν τ' Ἀντρών, ἠδὲ Πτελεὸν λεχεποῖον·
 Τῶν αὖ Πρωτεσίλαος ἀρήϊος ἠγεμόνευε,
 Ζωὸς ἐάν· τότε δ' ἠδὴ ἔχεν κατὰ γαῖα μέλαινα.
 Τοῦ δὲ καὶ ἀμφιδρυφῆς ἄλοχος Φυλάκη ἐλέλειπτο,
 Καὶ δόμος ἠμιτελής· τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ,
 Νηὸς ἀποθρῶσκοντα πολὺ πρῶτιστον Ἀχαιῶν.
 Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἀναρχοὶ ἔσαν, πόθειόν γε μὲν ἀρχόν,
 Ἀλλὰ σφείας κόσμησε Ποδάρκης, ὄζος Ἄρης,
 Ἰφίγκλου υἱὸς πολυμήλου Φυλακίδαο,
 Αὐτοκασίγητος μεγαθύμου Πρωτεσίλαου,

Jacebat enim ad naves pedibus-velox nobilis Achilles,
 Ob puellam iratus Briseïda benè-comatam,
 Quam ex Lyrnesso ceperat multos perpessus labores,
 Lyrnessum depopulatus, et muros Thebarum :
 Quin et Myneta dejecit et Epistrophum bellicosos,
 Filios Eueni, Selepiadae regis:
 Ob istam is jacebat moerens, citò autem surrecturus erat.
 Quique tenebant Phylacem, et Pyrrhasum floridam,
 Cereris sacrum-locum, Itonaque matrem ovium,
 Maritimamque Antrona, et Pteleum herbosam:
 Horum utique Protesilauus bellicosus dux erat,
 Dum viveret; tunc verò jam detinebat eum terra nigra.
 Ejus autem ambas-laceratas-genas: uxor in Phylace relicta erat,
 Et domus semiperfecta: cum enim interfecit Dardanus vir,
 De navi desilientem longè primum Achivorum.
 Et tamen nē isti quidem sine duce erant, desiderabant tamen ducem suum,
 Sed ipsos ordinabat Podarces, ramus Martis,
 Iphicli filius divitis-pecore Phylacidæ,
 Frater germanus magnanimi Protesilai,

Ver. 696. — τίμιος, [Ἴτανά τι.] Quà ratione τίμιος hic ultimam producat, vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 701. Καὶ δόμος ἠμιτελής.] Ἦτοι ἄτεκος — ἀτιλιάτος. — Βίλτιν δι, ἰεῖρῆσαι ἠμιτελή, διὰ τὸ μὴ γιγνησκότα παῖδας πλιῦσαι. Schol.

Ibid. — ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ.] Quoniam

Eurhorbus infrâ, σ', 807. appellatur Δάρδανος ἀνὴρ, ideo et hic, Δάρδανος ἀνὴρ, Eustathio intelligitur Eurhorbus. Satis incertè.

Ver. 704. Ἀλλὰ σφείας.] Primus hujus versiculi pes, non dactylus, sed spondæus. Vox enim σφείας, ut ex multis locis liquet, pronuntiabatur μενοσύλλαβος.

- Ὀπλότερος γενεῆ. ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων,
 Ἥρωσ Πρωτεσίλαος ἀρήϊος· οὐδέ τι λαοὶ
 Δεῦρόνθ' ἠγεμόνος, πόθειον δέ μιν ἐσθλὸν ἔοντα
 Τῷ δ' ἄμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἔποντο. 710
- Οἱ δὲ Φεράς ἐνέμοντο παρὰ Βοιῶν ἰδὼν λίμνην,
 Βοίβην, καὶ Γλαφυράς, καὶ εὐκτιμένην Ἴαωλκόν,
 Τῶν ἤρχ' Ἀδμήτῳ φίλος παῖς ἕνδεκα νηῶν
 Εὐμηλος, τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε δῖα γυναϊκῶν
 Ἄλκηστις, Πελῖαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη. 715
- Οἱ δ' ἄρα Μηθάνην καὶ Θαυμασίην ἐνέμοντο,
 Καὶ Μελίβοϊαν ἔχον, καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν,
 Τῶνδε Φιλοκτῆτης ἤρχεν, τόξων εὖ εἰδώς,
 Ἐπτὰ νεῶν ἐρέται δ' ἐν ἐκάστη πεντήκοντα
 Ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες ἴφι μάχεσθαι. 720
- Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
 Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἴες Ἀχαιῶν,
 Ἐλκεῖ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου.
 Ἐνθ' ὄγε κεῖτ' ἀχέων τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον
 Ἀργεῖοι παρὰ νησὶ Φιλοκτῆται ἀνακτος. 725
- Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἀναρχοὶ ἔσαν, πόθειόν γε μὲν ἀρχόν,
 Ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν, Οἴλῆος νόθος υἱός,

Minor natus : erat utique major et praestantior,

Heros Protesilaus bellicosus : at neutiquam copiae ejus

Indigebant duce, desiderabant tamen ipsum strenuum existentem :

Hunc autem simul quadraginta nigrae naves sequebantur.

710

Qui verò Pheras colebant apud Boebeiada lacum,

Boeben, et Glaphyras, et bene-aedificatam Iacolcum ;

Horum imperabat Admeti dilectus filius undecim navibus

Eumelus, quem ex Admeto peperit praestantissima mulierum

715

Alecestis, Peliae filiarum formâ praestantissima.

Qui autem Methonem et Thaumaciam colebant,

Et Meliboeam tenebant, et Olizona asperam,

Horum Philoctetes praecerat, arcu peritus,

Septem navibus ; remigesque in unamquamque quinquaginta

720

Caeterum ille in insulâ jacebat ingentes dolores perferens,

Lemno in divinâ, ubi ipsum reliquerant filii Achivorum,

Ulcere laborantem tetro perniciosi colubri.

Ibi ille jacebat moerens : citò autem recordaturi erant

Argivi apud naves Philoctetae regis.

725

Et tamen nè isti quidem sine duce erant, desiderabant tamen ducem suum,

Sed Medon ordinabat, Oilei spurius filius,

Ver. 710.—μέλαιναι νῆες ἔποντο.] Vide |

suprà ad ver. 494.

Ver. 718.—τόξων εὖ εἰδώς.]

Insignis jaculo, et longè fallente sagittâ.

Æn. X, 754.

Ver. 725.—κακῷ.] Al. κακῶ

Τόν ρ' ἔτεκεν Ῥήνη ὑπ' Ὀϊλῆϊ πολιοπόρθευ.

Οἱ δ' εἶχον Τρίεκην, καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσα,

Οἱ τ' ἔχον Οἰχαλίην, πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,

730

Τῶν αὖθ' ἠγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδες,

Ἰητῆρ' ἀγαθὸν, Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων

Τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.

Οἱ τ' ἔχον Ὀρμείνιον, οἱ τε κρήνην Ὑπέρειαν,

Οἱ τ' ἔχον Ἀστέριον, Τιτάνιοί τε λευκὰ κάρηνα,

735

Τῶν ἤρχ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαῆς υἱός·

Τῶ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαινα νῆες ἔπειτο.

Οἱ δ' Ἀργισσῶν ἔχον, καὶ Γυρτάνην ἐέμενοντο,

Ὀρθην, Ἠλώνην τε, πόλιν τ' Ὀλοισσῶνα λευκὴν

Τῶν αὖθ' ἠγεμόνευε μενεπτόλεμος Πολυποίτης,

740

Ἵγιος Πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς·

Τόν ρ' ὑπὸ Πειριθῶν τέκετο κλυτὸς Ἴπποδάμεια,

Ἡματι τῶν, ὅτε Φῆρας ἐτίσατο λαχνηέντας·

Τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ᾤσε, καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσαν·

Οὐκ οἶος ἅμα τῶνγε Λεοντεύς, ὄζος Ἀρηος,

745

Quem peperit Rhena ex Oilco urbium-caversore.

Qui autem tenebant Triecam, et Ithomen montosam,

Quique tenebant Oechaliam, urbem Euryti Oechaliensis,

730

Horum duces erant Aesculapii duo filii,

Medici boni, Podalirius et Machaon :

Cum his autem triginta cavae naves ordine ibant.

Qui verò tenebant Ormenium, quique fontem Hypeream,

Et qui tenebant Asterium, Titanique albos vertices,

735

Horum dux erat Eurypylus, Euaemonis praelarus filius :

Hunc autem simul quadraginta nigrae naves sequebantur.

Qui verò Argissam tenebant, et Gyrtonen colebant,

Orthen, Elonemque, urbemque Oloossona albam :

His itidem praecerat firmus bellator Polypoetes,

740

Filius Pirithoi, quem immortalis genuit Jupiter :

Hunc utique ex Pirithoo peperit inelyta Hippodamia,

Eo die, quo centaurus ultus est hispidos ;

Eosque ex Pelio pepulit, et ad Aethicas usque abegit :

Non solus ; unà cum eo Leonteus, ramus Martis,

745

Ver. 734.—Ὀρμείνιον, ὄ.] Quà ratione hic, Ὀρμείνιον; et infra, ver. 756. Εὐρύπυλος; et, ver. 745. οἶος, ultimam producant: vide supra ad 4, 51.

Ver. 737 et 747.—μέλαινας νῆες ἔπειτο.] Vide supra ad ver. 494.

Ver. 741.—ἀθάνατος.] Vide supra ad 4, 398.

Ver. 742.—κλυτὸς Ἴπποδάμεια.] Σύνησις ἢ τοῖς σταλαῖσι, χρῆσθαι τοῖς ἀρσενικοῖς καὶ ἀντι τῶν θηλυκῶν, ὡς κρίσσαι καὶ δύνα-

ταπίσαι· εὐκ ἀμύτραι μίντοι, εὐδ' ἀλόγως· ἀλλ' ὅταν διη χρῆσθαι ὀνόματι ἐπιτίττω ἰκτὸς· ὅστι τοῦ Σάματος. —Ἐκίνο μὲν γὰρ ἴσσι περὶ τὴ Σάμα, "ὁ Μίγας, ἢ Μιγάλη, ὁ Κα- " λός, ἢ Καλή," καὶ τὰ τοιαῦτα ἰκτὸς ἐλ, εἶν " Ἐνδῆος, Εὐτυχῆος," &c. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 8. Notandum autem hoc in versu particulam, ἢ, nequaquam supervacaneam esse; sed vim habere in connectendâ sententiâ elegantem: Τὸν ἢ, Hunc utique.

Ἵγιος ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινείδαο·

Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναί νῆες ἔποντο.

Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύο καὶ εἴκοσι νῆας·

Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἔποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί,

Οἱ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,

750

Οἱ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο,

"Ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλιῖρρον ὕδαρ,

Οὐδ' ὄγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίη,

Ἀλλὰ τέ μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει, ἥ τ' ἔλαιον·

"Ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ.

755

Μαγήτων δ' ἦρχε Πρόθοος, Τενθρηδόνοιο υἱός,

Οἱ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον

Ναῖσκον· τῶν μὲν Πρόθοος τοὺς ἡγεμόνευε·

Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναί νῆες ἔποντο.

Οὔτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοῖρανοί ῥ' ἦσαν.

760

Τίς τ' ἄρ' τῶν ὄχ' ἀριστος ἔην, σύ μοι ἔνεπε, Μοῦσα,

Αὐτῶν, ἧδ' ἴππων, οἱ ἅμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἔποντο;

Filius magnanimi Coroni Caenidae :

Hos autem simul quadraginta nigrae naves sequebantur.

Guneus verò ex Cypho ducebat duas et viginti naves :

Hunc autem Enienes sequebantur, firmique bellatores Peraebi,

Qui circa Dodonam valde-frigidam domicilia posuerant,

750

Quique circa amoenum Titaresium arva colebant,

Qui in Penèum immittit pulchrè-fluentem aquam,

Nec ille Peneo commiscetur argenteos-vortices-habenti,

Sed ipsum in summo supernatat, veluti oleum :

Juramenti enim gravis Stygis aquae est rivus.

755

Magnetibus verò praecerat Prothous Tenthredonis filius,

Qui circa Penèum et Pelion frondosum

Habitabant ; his quidem Prothous velox dux-erat ;

Hunc autem simul quadraginta nigrae naves sequebantur.

Hi utique duces Danaorum et principes erant.

760

Quis jam horum praestantissimus fuerit, tu mihi dic, Musa,

Ipsorum, et equorum, qui simul Atridas sequebantur ?

Ver. 751. Οἱ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον.]
Cum hunc amnem ex aquâ Stygiâ derivatum
dicat Poeta; quam aquam Strabo, lib. 8.
sub finem, ὕδαρ ἀλιέοισιν appellat; quaerit hic
Doctissima Domina Dacier, quâ ratione idem
amnis appellari possit ἱμερτός. Respondet-
que, religiosè id fieri, et per timorem; eodem
ferè modo, ac Furia olim appellabatur Εὐ-
μινίδης. Mihi id potiùs sibi voluisse videtur
Homerus, ut Titaresium, non ad aquarum sa-
lubritatem, sed ad amœnitatem loci respiciens,
diceret ἱμερτός.

Ver. 755. Οὐδ' ὄγε Πηνειῷ συμμίσγεται.]

Sic tibi, cum fluctus subterlabere Sicanos,

Doris amara suam non intermisceat un-
dam. Virg. Ecl. X, 4.

Similem ex Plinio citat historiam Barnesius :

" Accipit amnem Eurotam Peneus; nec re-
cipit tamen; sed, olei modo, superna-
tantem (ut dictum est Homero) brevi spa-
tio portatum abdicat; pœnales aquas, Di-
risque genitas, argenteis suis misceri recu-
sans." Lib. 4. c. 8.

Ver. 755.—Στυγὸς ὕδατος.] Vide infra
ad 9', 569.

Ver. 759.—μέλαιναί νῆες ἔποντο.] Vide
suprà ad ver. 494.

"Ἴπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο, Τὰς Εὐμήλος ἔλαυνε, ποδάκεις, ὄρνιθας ὡς, "Οτρειχας, οἰέτας, σταφύλη ἐπὶ νῶτον ἔϊσας·	765
Τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων, "Αμφω θηλείας, φόβον ἄρῃος φορέουσας. 'Ανδρῶν δ' αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας, "Οφρ' Ἀχιλεὺς μῆνιν· ὁ γὰρ πολὺ φέρετατος ἦεν, "Ἴπποι δ', οἱ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλείωνα.	770
'Αλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι Κεῖτ', ἀπομνήσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν, 'Ατρείδῃ· λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἰέντες, Τόξοισίν δ', ἵπποι δὲ παρ' ἄρμασιν οἷσιν ἕκαστος	775

Equae quidem multo praestantissimae erant Pheretidaeae, Quas Eumelus agitabat, pedibus-veloces, aves veluti, Ejusdem pili, ejusdem aetatis, quasi ad perpendiculum dorso pares :	765
Quas in Pieriâ aluit argenteum-arcum-gestans Apollo, Ambas foeminas, terrorem belli ferentes. Virorum autem longè praestantissimus erat Telamonius Ajax, Tamdiu dum Achilles in odio permanebat: is enim multo fortissimus erat, Et equi, qui ferebant laudatissimum Pelidem.	770
Sed hic quidem in navibus recurvis per-pontum-transeuntibus Jacebat, iram fovens adversus Agamemnonem, pastorem populorum, Atridam: copiae verò ad littus maris Discis delectabantur et hastilibus jaculantes, Arcubusque: equi verò apud currus suos singuli	775

Ver. 765.—Φηρητιάδαο.] *Admeti.*

Ver. 764. Τὰς Εὐμήλος ἔλαυνε, ποδάκεις, ὄρνιθας ὡς.] De ultimâ vocis, ὄρνιθας, vide supra ad α, 51. Potuisset dicere, ὡς ὄρνιθας. Sed multò majorem habet vim, alterâ illa verborum positio. Quin et in toto hoc versu numeri ipsi, equi currentis motum in propinquo velocissimum, è longinquo deinceps sensim et placidè quasi æquabiliorum visum exhibet. Vide infra ad γ, 565.

Ver. 766. Τὰς ἐν Πιερίῃ———Ἀπόλλων.] "Sol pascit omnia, quæ Terra progencrat: "Unde non unius generis, sed omnium pecorum Pastor canitur. Ut apud *Homœrum*, "———Τὰς ἐν Πιερίῃ," sc. *Macrob. Saturnal. lib. 1. cap. 17.* Ceterùm pro Πιερίῃ, Veterum nonnulli hic legerunt Πηρίῃ, et Πυρίῃ.

Ver. 767.———φόβον ἄρῃος φορέουσας.] Productio primæ in ἄρῃος, ut quasi geminata ῥ sonus durior terrorem specie augeat, omnino arte non caret.

Ver. 768.———ἄριστος ἦν Τελαμώνιος Αἴας.

"Οφρ' Ἀχιλεὺς μῆνιν.———]

Miro artificio *Achillem* ubique ob oculos ponit; in quo omnia, (non quidem quæ ad *Mores*, sed ad *Pulchritudinem* aut *Fortitudinem* quæcunq̃ spectant,) incomparabilia erant ad praestantiam. Vide supra ad ver. 675 et 681. *Sophocles* similiter de *Ajace*:

"Ἐν ἄνδρ' ἰδὴν ἄριστον Ἀργείων ὄσαι
Τροίαν ἀφικόμεσθα, πλὴν Ἀχιλλεύου.

Ajac. ver. 1558.

Ver. 769.———ὁ γὰρ πολὺ φέρετατος ἦεν.] Hæc verba *Parthenesi* pessimè inclusit doctissimus *H. Stephanus*, aliiq̃. Quod sententiam planè enecat.

Ver. 772. Κεῖτ', ἀπομνήσας.] Productiui penultima, quoniam à *Presente* est *μνήσας*, ver. 769. non *μνήσω*. Vide supra ad α, 140.

Ver. 775.———παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.] Quâ ratione vox, *παρὰ*, hic ultimam producat; item, *δίσκοισι*, quemadmodum à quibusdam scripta est, ver. 774. et ἔσαν, ver. 780. et *Αἴε*, ver. 781. et *ὀμηγερείς*, ver. 789. vide supra ad α, 51.

Λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον,
 Ἔστασαν ἄρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κείτο ἀνάκτων
 Ἐν κλισίῃς· οἱ δ' ἄρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες
 Φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἐμάχοντο.

Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν, ὥσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο·
 Γαῖα δ' ὑπεστονάχιζε, Διὶ ὡς τερπικεξαύνω
 Χωρόμενω, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωΐ γαῖαν ἰμάσση
 Εἰν' Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωΐος ἔμμεναι εὐνάς·
 Ὡς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στοναχίζετο γαῖα

780

Lotum depascentes, palustreque apium,
 Stabant: currus autem bene-tecti jacebant dominorum
 In tentoriis; illi verò ducem bellicosum desiderantes
 Vagabantur huc et illuc per castra, neque pugnabant.
 Hi verò ibant, veluti si igni terra tota depasceretur:
 Terra autem subtus gemiscebat, Jove sicuti fulminibus-gaudente
 Irato, quando circa Typhoëa terram verberat
 In Arimis, ubi dicunt Typhoëi esse cubilia:
 Sic utique horum sub pedibus multum gemiscebat terra

780

Ver. 776.—σέλινον.] Οὐκ ἀλόγως, ἀλλ' ὅτι
 βλάπτονται μὲν οἱ σχολάζοντες ἀσυνήθως ἴσσοι
 τοὺς πόδας· ἴσσι δὲ τούτου μάλιστα ἴαμα τὸ
 Σίλινον. Ἄλλοις γοῦν οὐκ ἂν εὖροι παραβαλ-
 λόμενον ἴσσοις ἐν Ἰλιάδι σέλινον.—ἀλλ' ἴστρος
 ἦν Ἀχιλλεύς, &c. Phutarch. Sympos. lib. 5.
 Prob. 4.

Ver. 777. Ἔστασαν.] Vide infrà ad μ', 55.

Ver. 778.—οἱ δ' ἴσαν, non οἱ
 λαοί, ut rectè annotavit Domina Dacier,
 (contrà Eustathium, ut ipsa ait; mihi autem
 neque ipse Eustathius videtur aliter sensisse.)
 Porro, summâ hic eum venustate et conde-
 centiâ, (utî Eadem observavit,) dum Milites
 Lusibus se militaribus oblectarent, Ducem Myr-
 midonum, ut qui gloriæ magis studerent,
 mæstè obambulantes, et Imperatoris sui dis-
 cessum è bello dolentes, depinguntur.

Ver. 780. Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν.] Exercitus Gre-
 corum universus, excepto Achille cum suis.
 Nam eò jam revertitur Poeta, unde, ad co-
 piarum enumerationem faciendam, digressus
 erat, ver. 484.

Ibid.—ὡσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο.]
 Ignis similitudine, simul armorum splendor,
 militumque ingruentium terror, vis, et rapi-
 litas, pulcherrimè ob oculos ponitur.

Ver. 781. ὑπεστονάχιζι.] Ἄλ. ὑπιστινάχιζι.

Ver. 785. Εἰν' Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωΐος ἔμ-
 μεναι εὐνάς.]

—durumque cubile

Inarime Jovis imperiis imposta Typhæo.

Æn. IX, 716.

Mirè torsit hic locus viros eruditos. Ful-

vius Ursinus: "Cur (inquit) Virgilius, et
 " eum secuti, Ovidius, Lucanus, Valerius
 " Flaccus, Statius, Silius, Claudianus, et
 " Plinius, de εἰν' Ἀρίμοις, fecerint Inarimen:
 " ego certè fateor me nescire." Quicquid
 sit, omninò in istiusmodi re errare non po-
 tuit Virgilius. Adrian. Turnebus, Adversa-
 rior. lib. 20. cap. 8. Virgilium eo defendit,
 quod Typhæum non in Ciliciâ, ut Homerus,
 sed in insula Pithecusâ cubilia habere dicat,
 quæ appellatur Inarime. At Strabo, et Cili-
 ciam, et Syriam, et Pithecusas, et Sardes, et
 Mysiam memorans; his diversis in locis à
 diversis Auctoribus positos, uno tamen sem-
 per nomine appellat, τοὺς Ἀρίμους; et adjectum
 à nonnullis testatur versiculum istum,
 Χώρον ἐνὶ θρῦνεντι, "Τῶν ἐν τίνι θήμω. Strab.
 lib. 15. p. 929. Equidem, siquid ego judico,
 vix dubitaverim quin, quocumque id casu
 venerit, qui locus Homeri temporibus Οἱ
 Ἀρίμοι (ut Strabo,) vel Τὰ Ἀρίμα (ut Scho-
 liastes affert) vocaretur, is Virgiliti temporibus,
 usu et sermone vulgari, (quem penes
 arbitrium est et vis et norma loquendi,) ap-
 pellatus sit Inarime. Ne non fieri potuit, ut
 ex hoc ipso fortè Homeri versu, in ore omni-
 um versato, orta sit ista nominis mutatio. Ac-
 cidit, haud ferè dissimili ratione, in voce κῆ-
 ρενι, ut Romani, conjunctione in ipsum nomen
 penitus absorptâ, "ceteri," dicerent.

Ver. 784.—ὑπὸ ποσσὶ μέγα στοναχίζετο
 γαῖα.]

—pulsuque pedum tremit excita tellus.

Æn. VII, 722. XII, 445.

- Ἐρχομένων· μάλα δ' ἄκα διέπρησσαν πεδίοιο. 785
 Τρῶσιν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδῆνεμος ἄκεια Ἴρις,
 Πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο, σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
 Οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο Δύρησι
 Πάντες ὁμηγερέες, ἡμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες·
 Ἀγχοῦ δ' ἵσταμένη προσέφη πόδας ἄκεια Ἴρις, 790
 Εἶσατο δὲ φθογγὴν υἱὶ Πριάμοιο Πολίτῃ,
 Ὃς Τρῶων σκοπὸς ἴζε, ποδακείησι πεποιθῶς,
 Τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταιο γέροντος,
 Δέγμενος ὅππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί·
 Τῷ μιν εἰσαμένη μετέφη πόδας ἄκεια Ἴρις· 795
 Ὡ γέρον, αἰεὶ τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοὶ εἰσιν,
 Ὡς ποτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίσστος ὄρωρεν.
 Ἥ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
 Ἀλλ' οὐπὼ τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα·
 Λίην γὰρ φύλλοισιν εἰκότες, ἢ ψαμάθοισιν, 800

Gradientium : valdè verò velociter pertransibant campum. 785

Trojanis autem nuncia venit pedibus-ventos-aequans velox Iris.

A Jove Aegiocho, cum nuncio tristi.

Illi verò conciones habebant in Priami vestibulis

Omnes simul congregati, tam juvenes, quàm senes :

Prope autem stans allocuta est pedibus velox Iris, 790

Assimulavit autem se voce filio Priami Politæ,

Qui Trojanorum speculator sedebat, pedum velocitate fretus,

Tumulo in summo Aesyetae senis,

Observans quando à navibus impetum facerent Achivi :

Huic se cùm assimilasset, alloquuta est pedibus-velox Iris : 795

“ O senex, semper tibi sermones placent multi,

“ Sicut olim, quum pax esset : bellum autem nunc inevitabile ortum est.

“ Equidem persaepe praeliis interfui virorum,

“ Sed nunquam tales tantasque copias vidi :

“ Prorsus enim foliis similes, vel arenis, 800

Ver. 791.—υἱὶ Πριάμοιο Πολίτῃ.]

Polites,

Unus natorum Priami.—Æn. II. 526.

Ver. 794.—ἀφορμηθεῖεν.] *Al.* ἰφορμηθεῖεν.

Ver. 795. Τῷ μιν εἰσαμένη.] Vide infra ad γ', 589.

Ver. 796.—αἰεὶ τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοὶ εἰσιν,

“ Ὡς ποτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίσστος ὄρωρεν.]

Larga quidem, Drance, tibi semper copia fandi,

Tunc cùm bella manus poscunt.—

Æn. XI, 578.

Ver. 799.—ὄπωπα.] Vide infra ad ζ', 124.

Ver. 800. Λίην γὰρ φύλλοισιν εἰκότες, ἢ ψαμάθοισιν.

Est numerus, —————

Quem qui scire velit, Libyci velit æquoris idem

Discere quàm multæ Zephyro turbentur arenæ :

Aut ubi navigiis violentior incidit Euris, Nösse quot Ionii veniant ad littora fluctus.

Georg. II, 105.

Quàm multa in sylvis Autumni frigore primo

Lapsa cadunt folia.—Æn. VI. 509.

"Ερχονται πεδίοιο, μαχησόμενοι περὶ ἄστου.

"Εκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι ᾧδ' ἔγε ρέξαι·

Πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστου μέγα Πριάμου ἐπίκουροι,

"Αλλῆ δ' ἄλλων γλώσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων·

Τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαίνεται, οἷσί περ ἄρχει·

805

Τῶν δ' ἐξηγεῖσθω, κοσμησάμενος πολιήτας.

"Ὡς ἔφαθ'· "Εκτορ δ' οὔτι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν,

Αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορῆν· ἐπὶ τεύχεα δ' ἔσσεύοντο.

Πᾶσαι δ' ᾠΐγνυnton πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,

Πεζοὶ δ' ἰππῆές τε· πολὺς δ' ὄρυμαγδὸς ὄραρει.

810

"Ἔστι δὲ τις προπάροιθε πόλεως αἰπιεῖα κολώνη,

" Gradiuntur per campum, praeliaturi circa urbem.

" Hector, tibi verò potissimùm mando hoc facere :

" (Multi enim per urbem magnam Priami auxiliares sunt,

" Aliaque aliorum lingua latè-dispersorum hominum :)

" His unusquisque vir imperet, quibus princeps est ;

" Eorumque dux sit, ordinans suos cives.

805

Sic dixit : Hector autem minimè deae orationem ignoravit,

Stاتمque dimisit concionem ; ad arma verò ruebant.

Totae autem aperiebantur portae, et foras ruebant copiae,

Pedestres pariter, et equestres : multusque tumultus coortus est.

810

Est verò quidam ante urbem collis editus,

Ver. 802. "Εκτορ.] Vide suprâ ad ἄ, 242.

Ver. 803. Πολλοὶ γὰρ.] Refertur istud γὰρ, ad id quod elegantius reticetur. " Cave ne " qua oriatur confusio ; NAM multi, &c." Vide infrâ ad ἄ, 22.

Ver. 808. Αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορῆν ἐπὶ τεύχεα δ' ἔσσεύοντο.]

Plicet in muros totâ discurritur urbe ;

Concilium ipse pater et magna incepta Latinus

Describit. ————— *Æn.* XI, 468.

Ver. 810. ————— ὄραρει.] Quamvis hoc in loco vox ὄραρει, et, ver. 797. vox ὄρωρε, Latinè uno eodemque vocabulo, [*oriuntur est,*] rectè verti possint ; ipsæ tamen inter se quomodo significatione differant, et promiscuè usurpari nequeant, vide suprâ ad ἄ, 57. Si cubi vox ὄρωρε occurrat, de re non *Præsenti* ; non erit utique à *Præterito* (ut vulgò appellant) ὄρωρα, sed ab *Aoristo* ὄραρον. Vide infrâ ad δ', 110.

Ver. 811. "Ἔστι δὲ τις προπάροιθε πόλεως.] *Al.* πόλως, vel πόλιος, vel πόλιος. Quæ omnia eodem redeunt ; non utique ut *Anapæstus* positus sit pro *Dactylo*, vel *Anphimæcer* pro *Spondæco* ; Sed ita nimirum enuntia-batur, ac si scriptum fuisset πόλως, πόλως,

vel πόλιος. Usitatissima hujusmodi contractio. Sic suprâ, ver. 268.

Σκήπτρον ὑπὸ χροσίου· —————
enuntia-batur χροσίου· Prima enim corripi non potest. Similiter, ver. 96.

————— ἰνία δὲ σφίρας,
et persæpè in isto vocabulo. Sed et in hæc ipsâ voce, πόλιος φ', 567.

Εἰ δὲ κίν οἱ προπάροιθε πόλιος [*Al.* πόλιος] κατιναντιὸν ἔλθω.

Similiter apud *Virgillum* :

Uno eodemque igni. —————

Ecl. VIII, 80.

Unâ eâdemque viâ. ————— *Æn.* X, 487.

————— à flumine rejice capellas.

Ecl. III, 96.

Euripides item, *Phæniss.* ver. 1258.

'Επιτοκλία δ' αὖ, ὦν πόλιος ὑπερμαχίς,
ubi πόλιος necessariò pronuntia-tur dissύλλα-τος, quia in *Iambico Tragico*, ubi licentia haud ferè est ulla, *Anapæstum* non recipit pes quartus. Similiter apud *Scriptores Tragicos*, σφῶν' et σφῶν' ferè semper monosyllabæ sunt : Ut legentibus passim apparebit. Sed in *Nominibus propriis* multo omnium sæpissimè, celerimè nimirum pronuntia-ti solitis, fit hujusmodi contractio.

Δαρδανίαν αὐτ' ἤρχεν, εὐς παῖς Ἀγχίσιος,
 Αἰνείας· τὸν ὑπ' Ἀγχίση τέκε δι' Ἀφροδίτη, 820
 Ἴδης ἐν κνημοῖσι, θεὰ βροτῶν εὐνηθεῖσα·
 Οὐκ οἶος· ἄμα τῶγε δύω Ἀντήνορος υἱε,
 Ἀρχίλοχος τ', Ἀκάμας τε, μάχης εἰδότε πάσης.

Οἱ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,
 Ἀφνειοὶ, πίνοντες ὕδαρ μέλαν Αἰσήποιο, 825
 Τρῶες, τῶν αὐτ' ἤρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός,
 Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.

Οἱ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ,
 Καὶ Πιτύειαν ἔχον, καὶ Τηρεΐης ὄρος αἰπύ,
 Τῶν ἤρχ' Ἀδρηστός τε καὶ Ἀμφίης λιμοθάραξ, 830
 Υἱε δύω Μέρποπος Περκωσίου, ὅς περὶ πάνταν
 Ἦδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὐς παῖδας ἔασκε
 Στείχειν ἐς πόλεμον Φθισήνορα· τὰ δέ οἱ οὔτι

Dardaniis porro imperabat, strenuus filius Anchisae,
 Aeneas; quem ex Anchisâ peperit diva Venus, 820
 Idae in jugis, dea cum mortali cubans:
 Non solus; cum eo duo Antenoris filii,
 Archilochusque, Acamasque, pugnae periti omnigenae.
 Qui verò Zeleam habitabant sub-pedem imum Idae,
 Divites, bibentes aquam profundam Aesepi, 825
 Trojani: his porro praeerat Lycaonis clarus filius,
 Pandarus, cui etiam arcum Apollo ipse dederat.
 Qui autem Adrasteamque tenebant et civitatem Apaesi,
 Et Pityeam tenebant, et Tereae montem altum;
 His imperabat Adrastusque et Amphius lineum-thoracem-gestans, 850
 Filii duo Meropis Percosii, qui supra omnes
 Noverat vaticinia, neque suos filios sinebat
 Proficisci in bellum homines-perdens: ipsi verò ei non

Ver. 820. Αἰνείας· τὸν ὑπ' Ἀγχίση τέκε δι' Ἀφροδίτη.

[Ἴδης ἐν κνημοῖσι.]

— Aeneas, quem Dardanio Anchisae
 Alma Venus Phrygii genuit Simöentis ad
 undam. *Æn.* I, 621.

Porro rectè hic restituit *Barnesius*, τὸν ὑπ',
 ex *MS. Barocc.* cum olim malè editum fu-
 isset, τὸν δ' ὑπ'.

Ver. 822. Οὐκ οἶος· ἄμα.] Quâ ratione,
Æt. hic ultimam producat; et similiter,
 οὐδὲ, ver. 852. et Ἀρίσσαν, ver. 841. vide
 suprâ ad *â*, 51.

Ver. 827. — ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς
 ἔδωκεν.]

Ipsè suas artes, sua munera lætus Apollo
 —dabat, celeresque sagittas.

Æn. XII, 595.

Τίξον, inquit Scholiastes, τὴν τοξικὴν ἰμπεριάν:
 Rectè. Rationem verò ineptissimam adjun-

git; τὸ ΓΑΡ τόξον αὐτὸς κατισκιάσει. Quasi
 id scilicet Poetam fugisset: aut, Lectorem
 nè fugeret, periculum esset.

Ver. 852. Ἦδεε μαντοσύνας, εἰδὲ εὐς παῖδας
 ἔασκε

Στείχειν ἐς πόλεμον—

—κῆρις γὰρ ἄγον μίλανος θανάτοι.]

Fata canens sylvis genitor celarat—

Injecere manum Parca—

Æn. X, 417. 419.

Ceterum de vocibus εἰδὲ εὐς, vide infrâ ad *λ'*,
 550. item γ', 172.

Ver. 855.—ἐς πάλιν φθισήνορα.] *Al.*
 φθισήνορα. Sed nihil opus. Syllaba enim
 φθί, non ex φθίσι desumpta est, sed ex
 φθίω, quæ, apud Homerum, etiam et in
 Futuris φθίσαι et φθισσάσθαι, semper produ-
 citur. At φθίσις, φθίτοδ', et similia, sunt ex
 Aoristo φθίνον. Vide suprâ ad ver. 45. et
 ad *â*, ver. 509. 514 et 558.

Πειθίσθην κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.

Οἱ δ' ἄρα Περκάτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο, 835

Καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσθην,

Τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσσις ὄρχαμος ἀνδρῶν,

Ἄσσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσθηθεν φέρον ἵπποι

Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.

Ἴππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμῶσαν, 840

Τῶν οἱ Λάρισσαν ἐριβόλακα ναιετάασκον

Τῶν ἦρχ' Ἴππόθοός τε, Πύλαιός τ' ὄζος Ἀρηος,

Υἱεὶ δὲ Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.

Αὐτὰρ Θρηϊκας ἦγ' Ἀκάμας, καὶ Πείρωσ ἦρωσ,

Ὅσσοις Ἐλλήσποντος ἀγάρροος ἐντὸς ἔεργει. 845

Εὐφημος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητῶν,

Υἱὸς Τροϊζήνοιο διοτρεφέος Κεάδαο.

Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους,

Τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρὺ ρέοντος,

Ἀξιοῦ, αὐτὸ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἰή. 850

Paruerunt: Fata enim eos agebant atrae mortis.

Qui verò Percoten et Practium incolebant, 835

Et Sestum et Abydum tenebant, et nobilem Arisben,

His porrò Hyrtacides praefectus erat Asius princeps virorum,

Asius Hyrtacides, quem ex Arisbâ ferebant equi

Splendidi, magni, fluvio à Selléente.

Hippothus verò ducebat gentes Pelasgorum hastis-exercitatorum, 840

Eorum qui Larissam glebosam habitabant:

His praecerat Hippothusque, Pylaeusque ramus Martis,

Filii duo Lethi Pelasgi Teutamidae.

Caeterum Thracas ducebat Acamas, et Pírous heros,

Quotquot Hellespontus aestuosus intus continet. 845

Euphemus verò dux Ciconum erat bellicosorum,

Filius Troezeni Jovis alumni Ceadae. [i. e. Ceae filii.]

Porrò Pyraechmes ducebat Paeonas curvis-arcubus-utentes,

Procul ex Amydone, ab Axio latè fluente,

Axio, cujus limpidissima aqua diffunditur super terram. 850

Ver. 836. Καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον.] Ἄβυ-
δαν: Σηστὸν παρ' Ἀθηναίων ἱερμίσαντο, διὰ τοῦτο
τὸ ἴσος. Eustath. pag. 190.

Ver. 845. Τῶν δὲ Λήθοιο.] Edit. II. Ste-
phani et Wetsten. aliique; Λήθιο. Malè.
Quippè, ut rectè annotavit Barnesius, in lib.
ἐ', ver. 288. habent et iidem Editi, Λήθιο.

Ver. 844. — Πείρωσ ἦρωσ.] Ἄλ. Πείρωσ ἦρωσ.

Ver. 848. — Παίονας ἀγκυλοτόξους.]
Εἶδος ἀκοντίου, ἢ ἀγκύλη. Eustath. " Qui se

" servent de dards attachèz à une courroie.

" C'est ce que signifie proprement le mot

" ἀγκυλοτόξοι. Les Latins l'ont appellé

" *amentatum jaculum*; On le lançoit, et on

" le retiroit avec la courroie, qu'on ne lâ-

" choit jamais de la main." Ducier. Fuc-

" runt qui, post hunc versum, adderent; Τη-

" λήθιοσ δ' ἐξ Ἀμυδῶνος ὕδωρ ἐπικίδναται. Malè;

" Nam, ut rectè annotavit Barnesius ex ἐ', 156;

" nondum venerat *Asteropaeus*.

Ver. 850. Ἀξιοῦ, αὐτὸ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικί-

" νεται αἰή.] Ἄλ. αἰάν. Caeterum cum *Axii*

" aquae, Strabonis temporibus, limpidè non

" essent; in propinquo autem ex *Amydone* fons

Παφλαγόνων δ' ἠγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ,
 Ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων,
 Οἷ ῥα Κύταρον ἔχον, καὶ Σήσαμον ἀμφερέμοντο,
 Ἀμφὶ τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δάματ' ἔναιον,
 Κρωμίαν τ', Αἰγιάλόν τε, καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.

855

Αὐτὰρ Ἀλιζάνων Ὀδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
 Τηλόθεν ἐξ Ἀλύθης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.

Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε, καὶ Ἔννομος οἰωνιστής·
 Ἄλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσσατο κῆρα μέλαιναν,

860

Ἄλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδάκεις Αἰακίδαο,

Ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρωῶας κεραίιζε καὶ ἄλλους.

Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκανίος Δεοειδής,
 Τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης· μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι.

Μήροσιν αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἀντιφος ἠγησάσθη,

Paphlagonibus verò præcerat Pylaemenis animosum cor,
 Ex Enetis, unde mularum genus agrestium,
 Quæ Cytorum tenebant, et Sesamum incolabant,
 Circaque Parthenium fluvium inclytas domos habitabant,
 Cromnamque, Aegialumque, et excelsos Erythinos.
 At Halizonibus Hodius et Epistrophus imperabant,
 Procul ex Alybe, unde argenti est origo.
 Mysis verò Chromis præcerat, et Ennomus augur:
 Sed non auguriis effugit mortem nigram,
 Verùm stratus est sub manibus velocis Aeacidae,
 In fluvio, ubi quidem Trojanos contrucidabat et alios.
 Phorcys porrò Phrygios ducebat et Ascanius Deo similis,
 Procul ex Ascaniâ: ardebat verò proelio pugnare.
 Maconiis porrò Mesthlesque et Antiphus duces erant,

855

860

quidam aquas limpidissimas in *Arxium* turbidum emitteret; hinc nonnulli versum *Homeri* isto modo emendabant: Ἀξιοῦ, ὃ κάλλιστον ὕδωρ ἐπακιδναται Αἴης, vel Αἴη. Infeliciter tamen; ut rectè annotavit *Barnesius*: Quippe et alibi *Homerus*, φ' 158. Ἀξιοῦ, ὃς κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ γαίαν ἴσται. Fortassè tempestate quâdam pluviosâ Notam et Colorem hujus fluvii acceperit *Strabo*.

Ver. 854. Ἀμφὶ τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δάματ' ἔναιον, Κρωμίαν τ' Αἰγιάλόν τε.] *Al.* Κρωμίαν, Καθιαλόν τε.

Al. Κρωμίαν τ', Αἰγιάλόν τε, καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.

Καίνοικος αὐτ' ἦγε Πολυκλῆς υἱὸς ἀμύμων, [*Al.* Ἀμειβός.]

Οἷ περὶ Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δάματ' ἔναιον.

Al. κλυτὰ δάματα ναῖον. *Al.* κατὰ δῶ-

ματ' ἔναιον. *Strabo*, lib. 12. p. 817.

Ver. 856. Αὐτὰρ Ἀλιζάνων Ὀδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,

Τηλόθεν ἐξ Ἀλύθης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.]

Al. Ἀλύθων, Καλύθων, Καλύθων.

Al. Αὐτὰρ Ἀμαζόνων Ὀδῖος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,

Ἐλέοντ' ἐξ Ἀλόσσης, ὃδ' Ἀμαζονίδων γένος ἐστὶ.

Sed lectionem istam appellat *Strabo*, παρὰ τῆν πᾶν ἀντιγράφων τῶν ἀρχαίων τίσις, καινοτομουμένη, lib. 12. p. 827. Porrò in Editt. *H. Stephani* et *Wetsten.* aliisque, scriptum est ὁ Δῖος: Perperam: Nam, ut rectè annotavit *Barnesius*, occurrit idem Nomen iterum, *ib.* ver. 59. Ἀρχὸν Ἀλιζάνων Ὀδῖον.

Ver. 858. — ἰωνιστής

Ἄλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσσατο κῆρα μέλαιναν.]

— augur,

Sed non augurio potuit depellere pestem.

En. IX, 527.

Υἱε Πυλαιμένεος, τὸ Γυγαίη τέκε λίμνη,

865

Οἱ καὶ Μήνοας ἦγον ὑπὸ Τρωάω γεγαῶτας.

Νάστης αὖ Καρῶν ἠγήσατο βαρβαροφώνων,

Οἱ Μίλητον ἔχον, Φθειρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον,

Μαιάνδρου τε ροῆς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα.

Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Νάστης ἠγήσασθην,

870

Νάστης, Ἀμφίμαχος τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα,

“Ὅς καὶ χρυσὸν ἔχον πόλεμόνδ' ἴεν, ἥτε κούρη,

Νήπιος· οὐδέ τί οἱ τόγ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον·

Ἄλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο

Ἐν ποταμῷ· χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς ἐκόμισσε δαΐφρων.

875

Σαρπηδῶν δ' ἤρχεν Λυκίων, καὶ Γλαῦκος ἀρύμων,

Τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθου ἄπο δινήεντος.

Filii Pylaemenis, quos Gygae peperit palus,

865

Qui etiam Moeonios ducebant sub Tmolio natos.

Nastes porro Caribus praeerat barbaro-loquentibus,

Qui Miletum tenebant, Phthirorumque montem frondosum,

Maeandricae fluentis, Mycalesque alta cacumina.

His utique Amphimachus et Nastes praeerant,

870

Nastes, Amphimachusque, Nomionis clari filii,

Qui et aurum gestans ad bellum ibat, velut puella,

Stultus: neque omnino ipsi hoc depulit acerbum interitum;

Sed stratus est sub manibus velocis Aeacidae

In fluvio: aurum verò Achilles abstulit belli-peritus.

875

Sarpedon autem praeerat Lyciis, et Glaucus laudatissimus,

Procul ex Lyciâ, Xantho à vorticoso.

Ver. 866. Οἱ καὶ Μήνοας ἦγον ὑπὸ Τρωάω γεγαῶτας.] Fuerunt qui hic adderent: Τρωάω ὑπὸ νηϊόντι, “Τῆς ἐν πίνι δῆμῳ. Strab. lib. 15. et Eustath.

Ver. 867.—Καρῶν ἠγήσατο βαρβαροφώνων] Negat Thucydides gentes non Graecas, universo nomine Barbaras, uti postea factum est, ab Homero appellatas. Ὀμηρος—εὐδαμῶ τὸς ξύμπαντας [“Ἑλληνας] ἀνόμασιν. —Ὁ μὴν οὐδὲ Βαρβάρους ἱερκεῖ, διὰ τὸ μηδὲ “Ἑλληνας τῶ (ὡς ἰμοὶ δοκίμ) ἀντίπαλον εἰς ἑν ὄμμα ἀποκικρῖσαι. Thucyd. lib. 1. sub initio. Quam sententiam Thucydides, “hic “ipse locus” (inquit Barnesius) “refutat.” Atqui eam nullo modo refutat. Non enim ait Homerus Cares, Barbarorum more,] sed barbarè, locutus: Quod verum esse potuit, etsi nondum à Graecis Barbarorum nomine appellatae essent reliquae gentes universae. Strabo, qui et ipse cum Thucydidè non sensit, hanc tamen rem rectè explicat. Οἶμαι δὲ τὸ βάρβαρον κατ’ ἀρχαίαν ἰκκιφανῆσθαι αὐτὰς κατ’ ὀνομαστικῶν, ἰσὶ τῶν δυσσεφῶν καὶ σκληρῶν καὶ τραχίως λαλούντων, ὡς τὸ βατταρίζειν καὶ τραυλίζειν καὶ ψιλλίζειν.

—“Ἄλλη δὲ τις ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διαλίκτῳ ἀνεφάνη κακιστομία, καὶ οὐκ ἀποκαταστάσις, εἰς τὴν Ἑλληνίζων μὴ κατορθίη. —Ταῦτο δὲ μάλιστα συνέβη τοῖς Καρσί. —Ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας, καὶ τὸ βαρβαρίζειν λίγεται καὶ γὰρ ταῦτο ἰσὶ τῶν κακῶς Ἑλληνιζόντων εἰώθαι μιν λίγιον, οὐκ ἰσὶ τῶν Καρσίσι λαλούντων. Οὕτως αὖν καὶ τὸ βαρβαροφονεῖν, καὶ τοὺς βαρβαροφόνους δικτίον, τοὺς κακῶς Ἑλληνιζοντας. Ἀπὸ δὲ τοῦ Καρσίην, καὶ τὸ βαρβαρίζειν μετήνηκαν εἰς τὰς τιρεῖ Ἑλληνισμοῦ τίχνας καὶ τὸ Σολοκίζειν, εἴτ’ ἀπὸ Σόλων, εἴτ’ ἄλλως τοῦ ὀνόματος τούτου πιπτασμένον. Strab. lib. 14. p. 977. 978.

Ver. 869.—Μυκάλης τ’ αἰπεινὰ κάρηνα.] Μιλησίους δὲ πρὸς Περνιῖς ὅστις Μυκάλης διαφρομένους, εἰς νικηὶ ἰπήρκεισι τὰ ἴση ταῦτα. Eustath. p. 199.

Ver. 872. “Ὅς καὶ χρυσὸν ἔχον πόλεμόνδ’ ἴεν.] Προφῆρα μόνον ἰκόσμησι τῶν Ἀγαμέμνονα, καὶ τὸν Ὀδυσσεῖα δὲ μῆτ’ ἑλπίην τῇ οἰκείῃ—Τὸν γοῦν Κάρα τὸν χρυσοῦ καλλωπιζόμενον εἰς τὸν πόλεμον, μάλ’ ἐξ ὀρεστικῶς ἰσοδέρχων. Dion. Orat. 2.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Γ'.

Ὑπόθεσις τῆς Γ'. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

ἸΔΕΕΑΝΔΡΟΥ προκαλεσαμένου Μενέλαου εἰς μονομαχίαν ἐπὶ τῇ τῶν ὄλων διαλύσει, ὄρκιοι γίνονται ἐφ' ᾧ, τὸν νικήσαντα τὴν Ἑλένην λαβεῖν, καὶ τὰ χεῖματα αὐτῆς. Ἠττηθέντα δὲ Ἀλέξανδρον Ἀφροδίτῃ ἀρπάζει, καὶ εἰς τὸν ἴδιον θάλαμον ἀπαγαγούσα, μετακαλεῖται ἀπὸ τοῦ τείχους τὴν Ἑλένην. Οἱ δὲ συνομιλήσαντες, εἰς ὕπνον τρέπονται.

Α Λ Λ Η.

ΤῶΝ ἡρώων οὐκ ἴδια μόνον ἐκάστου τὸ ἦθος, ἀλλὰ καὶ κοινῇ, παρίστησιν ἡμῖν ὁ Ποιητὴς ἐν τε τοῖς ἄλλοις πᾶσι, καὶ ἐπὶ ταύτης δὲ μάλιστα τῆς Ῥαψωδίας. Εἰκάζει γοῦν τοὺς μὲν Τρῶας τοῖς θορυβωδεστάτοις ζώοις γεραίροις, ἄκοσμον φύτει εἰς τὸν πόλεμον αὐτῶν πρόδοτον ἀφηνεγόμενος· τοὺς δὲ Ἕλληνας μετὰ σιωπῆς τὰς προόδους ποιεῖσθαι, οὐ λόγους τὴν πρὸς ἀλλήλους εὐνοίαν ἐπιδικινυμένους. Καὶ ἠνίκα μὲν προῆλθον ἐπὶ τὸν πόλεμον, τὸν Ἀλέξανδρον προάγει τῶν Τρῶων προμαχῶντα, καὶ γὰρ ὄραμενον, ἐπειδὴ δὲ εἶδε τὸν πολέμιον, εἰς τὸ τῶν ἑταίρων πλῆθος ἀναχωροῦντα· Αἰτιάμενον δὲ αὐτὸν Ἐκτορα, καὶ ἐπιπλήσονται αὐτῷ, τὸν δὲ ὑπισχνούμενον μαχίσσεται τῷ Μενελάῳ, περὶ τῆς Ἑλένης καὶ τῶν κτημάτων· ἐφ' ᾧ τὸν πόλεμον ἐν τῇ τῶν δύο σαμάτων μάχῃ τέλος λαβεῖν. Δηλώσαντος δὲ ταῦτα ἀμφοτέρους τοῖς στρατεύμασιν Ἐκτορος, ὑφίσταται καὶ ὁ Μενέλαος. Μεταπεισάμενοι δὲ Πριάμων, ὄρκους καὶ εὐχὰς ποιῶντα. Καὶ ἡ Ἑλένη Πριάμῳ, καὶ τοῖς περὶ Ἀνήνορα δημογέρονσι, περὶ ἑνὸς ἐκάστου τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀρίστον διηγῆται. Μαχισαμένων δὲ αὐτῶν, καὶ ἠττηθέντα Ἀλέξανδρον ἐξαρπάσασα Ἀφροδίτῃ, εἰς τὸν θάλαμον ἄγει, καὶ μικρὸν ὕστερον καὶ τὴν Ἑλένην. Ἡ δὲ ἀναδρῆσαν ἀνιδίξαι τῷ Ἀλέξανδρῳ. Καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τὴν κοίτην τρέπονται. Ἀγαμίμειον δὲ, κατὰ τοὺς ὄρκους, ἀπαιτεῖ τὴν Ἑλένην, καὶ τὰ ἅμα αὐτῇ ἀρπαγέντα χεῖματα· οὐκ αὐτῇ δὲ καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀδικήματος τιμωρίαν.

Ἐπιγραφαί.

"Ορκοί· Τειχοσκοπία· Μονομαχία Ἀλεξάνδρου καὶ Μενελάου.

" Ἄλλως.

Γάμμα δ' ἄρ' ἀμφ' Ἐλένης οἷσι μέθος ἐστὶν ἀκοίταις.

Αἴτ' ἀρ' ἐπεὶ κόσμηθεν ἄμ' ἠγεμόνεσσιν ἕκαστοι,
 Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ', ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ἄς·
 Ἡὔτε περ κλαγγῇ γεράων πέλει οὐρανόβι προῖ,
 Αἴτ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀβέσφατον ὄμβρον,
 Κλαγγῇ ταίγε πίτονται ἐπ' Ὀκεανοῖο ῥοάων,
 Ἄνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι
 Ἡέραι δ' ἄρα ταίγε κακὴν ἔριδα προφίρονται.
 Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνεύοντες Ἀχαιοὶ,

5

At postquam instructi fuerunt unā cum ducibus quique;
 Trojani quidem cum clangoreque, clamoreque incedebant, aves veluti:
 Sicut clangor gruum est in aëre,
 Quae postquam scilicet hyemem effugerunt et immensum inabrem,
 Cum clangore eadem volant supra Oceani fluenta,
 Hominibus Pygmaeis caedem et mortem ferentes:
 Aëriæ quippe eae noxium conflictum adferunt.
 At proficiscebantur cum silentio robur spirantes Achivi,

5

Ver. 2. Τρῶες μὲν κλαγγῇ.]

Οὐ γὰρ πάντων ἦν ὄμις ἄρτος, οὐδ' ἴα γῆρας,
 Ἄλλὰ γλῶσσ' ἰμίμικτο, πολύκλητοι δ' ἴσαν
 ἄνδρες.

Vide infrā ad ver. 8. et ad ὄ, 451.

Ibid. — ὄρνιθες ἄς.] Potuisset et hic et alibi dicere, ἄς ὄρνιθες. Sed altera illa verborum positio majorem habet emphasin: Vide ὄ, 482. Cæterum quā ratione ὄρνιθες hic ultimam producat; itemque κεραι, ver. 24. et ἀνχλώσων, ver. 35. vide suprā ad ὄ, 51.

Ver. 5. Ἡὔτε περ κλαγγῇ γεράων.] Φωναὶ παρυγῶν. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 10.

—Quales sub nubibus atris

Strymoniae dant signa grues, atque æthera tranant

Cum sonitu, fugiuntque Notos clamore secundo. Æn. X, 264.

Ver. 4. — ἴατι οὖν χειμῶνα φύγον.]

—aves, ubi frigidus annus
 Trans pontum fugat, et terris immittit apricus. Æn. VI, 311.

Ver. 5. — πίτονται ἐπ' Ὀκεανοῖο ῥοάων.]

Al. ποτῶνται.

—Oceani—ammes.

Georg. IV, 233.

Ver. 6. Ἄνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι] Ἔστι δὲ ἕνεος γιωργικόν, ἀνθρώπων μικρῶν, κατοικοῦντων εἰς τὰ ἀνωτάτω μίση τῆς Αἰγυπτιακῆς γῆς, πλησίον τοῦ Ὀκεανοῦ, ὅτις πολέμι ἑαὶς γιράνοισ (φασί) βλαπτουσαι αὐτῶν τὰ σπείγματα, καὶ λιμὸν ποιούσαι τῇ χώρᾳ. Schol.

Ver. 8. Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ.] " Sed enim " Achæos Homeros pugnam indipisci ait, " non fidicularum tibiarumque concentu, " sed mentium animorumque conspiratu tacito " nitubundos: Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μείνα " σπύοντες Ἀχαιοὶ, Ἐν θυμῷ μιμῶσται, &c." Gell. lib. 1. cap. 11. Ubi videtur Gellius istud, ἐν θυμῷ, ita intellexisse, ut idem ferè significaret, ac σιγῇ; opponereturque videlicet τῷ, κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τε, ver. 2. Vide infrā ad ὄ, 451.

Ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.

Εὗτ' ὄρεος κορυφῆσι Νότος κατέχευεν ὀμίχλην,

Ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω,

Τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λαῶν ἴησιν·

Ὡς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσσαλος ἄρνυτ' ἀελλῆς

Ἐρχομένων· μάλα δ' ὄκα διέπρησσον πεδίοιο.

Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,

Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδής,

Παρδαλέην ἄμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα,

Καὶ ξίφος· αὐτὰρ ὁ δούρε δῶα κεκορυμμένα χαλκῷ

Πάλλων, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους,

Ἄντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δῆϊοτῆτι.

Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ἀρηϊφίλος Μενέλαος

Ἐρχόμειον προπάροικεν ὀμίλου, μακρὰ βιβῶντα,

Ὡστε λέων ἐχάρη μεγάλα ἐπὶ σώματι κύρσας,

In animo gestientes opem ferre sibi invicem.

Quemadmodum montis verticibus Notus offudit nebulam,

Pastoribus nequaquam gratam, furi autem etiam nocte commodiorem,

Et eousque quis *tum* prospicit, quousque lapidem jacit :

Sic horum sub pedibus pulvis excitabatur turbidus

Euntium ; valdè enim celeriter pertransibant campum.

Hi verò quum jam prope erant se invicem invasuri,

Trojanis quidem in-primâ-acie-erat Alexander divinâ-formâ-præditus,

Pardi pellem humeris gestans et incurvos arcus,

Et ensem : is verò hastilia duo præfixa aere

Vibrans, Graecorum provocabat quosque fortissimos,

Ut contra se dimicarent in saevâ pugná.

Hunc autem postquam animadvertit bellicosus Menelaus

Incidentem ante agmen, magnis passibus gradientem :

Sicut leo gavisus est, qui magnum in corpus inciderit,

Ver. 9.—μεμαῶτες.] Vide suprâ ad β', 818.

Ver. 11.—κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω.] *Osium* scilicet *prædatoribus* nebula, quam ipsa nox. commodior.

Ver. 16.—θεοειδής.] Specie ac pulchritudine *Corporis*, non virtutibus, insignis.

Ver. 18.—δούρε δῶα κεκορυμμένα χαλκῷ.]

—duo fortè gerebat

—præfixa hastilia ferro.

Æn. XII, 448.

Ver. 19.—προκαλίζετο πάντας ἀρίστους.] Pulcherrimè describit Poeta virum non prorsus ignavum, nec tamen fortem satis; nequitia sibi conscium; eujus Solius tamen causâ bellum esset susceptum; fortissimos

statim, etiam priùs quàm *Hector* se ostenderet, provocantem ad certamen; ferocientem, jactabundum, μακρὰ βιβῶντα, ver. 22. simul autem primùm ut *Hostis*, cui injuriam intulisset, contrâ incederet, retrò cedentem, ver. 32.

Ver. 22.—μακρὰ βιβῶντα.] Pessimè hæc verba vertit *Barnesius*, "longè gradientem." Quæ verba apud *Virgilium*, *Æn.* X, 572. non magnis incidentem passibus, sed à longinquo venientem significant.

Ver. 25.—Ὡστε λέων ἐχάρη, &c.]

Impastus stabula alta leo ceu sæpè peragrans, (Suadet enim vesana fames,) si fortè fugacem

Εὐράν ἢ ἔλαφον κερὰν, ἢ ἄγχιον αἶγα	
Πεινάων μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴπερ ἂν αὐτὸν	25
Σεύονται ταχέες τε κύνες, θαλεροί τ' αἰζήοι·	
Ὡς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδῆα	
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτην·	
Δύτικα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλπο χαμαῖζε.	
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδῆς	30
Ἐν προμάχουσι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ·	
Ἄψ δ' ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.	
Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορτος ἀπέστη	
Οὔρεος ἐν βήσση, ὑπὸ τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,	

Nactus aut cervum cornutum, aut agrestem capram,
 Esuriens; avidè enim devorat, etiamsi ipsum
 Insequantur velocesque canes, florentesque juvenes:
 Sic gavisus est Menelaus Alexandrum divinâ-formâ-præditum
 Oculis conspicatus: cogitabat enim ulturum se virum sceleratum:
 Statim itaque de curru cum armis desiliit humi.
 Illum autem postquam animadvertit Alexander divinâ-formâ-præditus
 In primâ-acie apparentem, percussus est suo corde;
 Retrôque sociorum in agmen recessit, mortem evitans.
 Ut scilicet cum quis draconem conspicatus resiliens fugit
 Montis in saltibus, subtúsque tremor occupavit artus,

Conspexit capream, aut surgentem in cornua cervum,
 Gaudet hians immane, comasque arxerit, et hæret
 Visceribus super accumbens; lavit improba teter
 Ora cruor—
Æn. X, 723.
Ver. 25. 24. 25.—*κύρσας, Εὐράν, Πεινάων.*] Non sine artificio ἀσυνδίτως ponuntur tria hæc Participia, (præterquam quod pedibus dactylicis versus iste, ὥσπερ λίων ἐχάρη μεγάλη ἐπὶ σώματι κύρσας, totus incedit;) συναπείχοντος οἷον τοῦ ποιητοῦ, τῆ σπουδῆ τοῦ λίοντος: ut, ex *Eustathio*, pag. 289. lín. 4. rectè annotavit *Barnesius*.
Ver. 27.—*θειοειδῆα.*] Pronuntiabatur, *Θειοιδῆ*. Quomodo et scribi deinceps cæptum est.
Ver. 28.—*τίσασθαι.*] “Malim τίσασθαι,” inquit *Vir doctissimus H. Stephanius*: “Fator tamen τίσασθαι haberi hîc in meo etiam codice vetustissimo; et eodem modo legi, “*Odys.* ú, 121.—φάτο γὰρ τίσασθαι ἄλνί-
 “*τας*. Sed his oppono locum illum hujus tertii libri, *ver.* 566. “Ἦτ' ἰθάμην τίσασθαι
 “*Ἀλέξανδρον κακότητος*. Nam ibi meus ille “codex, τίσασθαι habet.” Quàm eruditè et modeste!

Ver. 29. Δύτικα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλπο χαμαῖζε.

Sistit equos bijuges, et curru desilit.—
Æn. XII, 555.

—et è curru saltum dedit ocyas arvis.

Ibid. 681.

Simpliciùs dictum est χαμαῖζε, quàm *arvis*; et illud, σὺν τεύχεσιν, vim habet insuper singularem.

Ver. 51.—*κατεπλήγη.*] Singulare ferè huic verbo est, quod in linguâ Ionicâ *Aoristi secundi penultimam* producat. Hinc et in linguâ Doricâ apud *Theocritum*, *Idyll.* 22, 105.—*αὐτὰρ ὁ πλάγνις*. In linguâ Atticâ autem dicitur *πλάγνις*.
 “*Ἐρωτὶ θυμὸν ἰκαλαγνίς ἴασονος*.
Eurip. *Med.* *ver.* 8.

Ver. 55. Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα.] Pulcherrimè *Virgilius*:
 Improvisum aspris veluti qui sentibus anguem
 Pressit humi nitens, trepidusque repenti
 refugit
 Attollentem iras, et cærla colla tumentem:
 Haud secùs Androgeos visu tremefactus
 abibat.
Æn. II, 579.

- "Αψ τ' ἀνεχώρησεν, ὄχρῳς τέ μιν εἶλε παρειαίς. 35
 "Ὡς αὖθις καθ' ὄμιλον ἐδὺ Τρώων ἀγεράχων
 Δείσας Ἀτρεὺς υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδής.
 Τὸν δ' ἔκταρ νείκεσσαν ἰδὼν, αἰσχρῶϊς ἐπέεσσι.
 Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανές, ἠπεροπευτὰ, 40
 Αἰθ' ὄφελές τ' ἄγονός τ' ἔμεναι, ἀγαμός τ' ἀπολίσθαι.
 Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
 "Ἡ οὔτω λάβην τ' ἔμεναι καὶ ἐπόψιον ἄλλων.
 "Ἡπου καρχαλόωσι κερηκομόωντες Ἀχαιοί,
 Φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὔνεκα καλὸν
 Εἶδος ἐπ'· ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσίν, οὔδέ τις ἀλκή. 45

- Retróque recessit, pallorque ejus cepit genas : 35
 Sic retró in agmen subrepsit Trojanorum superborum
 Metuens Atræi filium Alexander divinâ-formâ-præditus.
 Hunc autem Hector objurgavit conspicatus, probrosis verbis :
 " Infelix Pari, formâ præstantissime, mulierose, deceptor,
 " Utinam non natus fuisses, aut nuptiarum-expers periïsses. 40
 " Sanè illud mallem, et quidem multò utilius esset,
 " Quàm sic dedecus esse et turpi spectaculo omnibus.
 " Certè cachinnantur comantes Achivi,
 " Suspicati egregium propugnatorem esse, quoniam venusta
 " Species tibi inest : sed non est vis animo, neque ullum robur. 45

Ver. 39. Δύσπαρι.] Euripides similiter *δυσ-
 ελίαν* dixit *Helenam*, Orest. ver. 1391.
 Porro, hinc istud *Ovidii*, in epistolâ *Laodam-
 iæ* ad *Protesilaum*, ver. 43.

Dux Pari, Priamide, damno formose tu-
 orum ;
 pulcherrimè emendavit *Nic. Heinsius* :
 Dyspari Priamide, damno formose tu-
 orum.

Et quoniam *Ovidii Epistolarum* incidit mentio, lubet hîc emendationem quandam apponere, quæ *Nobis* olim in hæc materiâ ludentibus in mentem venit. In epistolâ *Aconitii* ad *Cydippen*, versus 227. 228. hujusmodi sunt :

Appeteres talem vel non jurata maritum ;
 Juratæ, vel non, talis habendus erat.

Quàm nervis sit hæc sententia, et *ταυτολόγως*, nemo non videt. *Nic. Heinsius* legendum conjicit, — " talis emendus erat." Nullo profectu. Distingue solummodò, quâ distinctum oportet ; jamque rectè procedet sententia, nec sine magno acumine :

Appeteres Talem vel non jurata maritum ;

Juratæ, vel non Talis habendus erat.

Simili ratione et alium ejusdem Auctoris

locum, *Metamorphos. lib. 4. ver. 60. de Pyramo et Thisbe* :

—————Tædæ quoque jure coissent,
 Sed vetere patres quod non potuere vetare :

Ex æquo captis ardebant mentibus ambo :
 mutatâ solummodò distinctione, nitori suo restituit *Amicus* quidam noster :

—————Tædæ quoque jure coissent,
 Sed vetere patres. Quod non potuere vetare,

Ex æquo captis ardebant mentibus ambo.

Ver. 40. Αἰθ' ὄφελές τ' ἄγονός τ' ἔμεναι, ἀγαμός τ' ἀπολίσθαι.] *Barnesius* in *MS. Barocc. Oxon.* reperit, Αἰθ' ὄφελές ἄγονός τ' ἔμεναι. Quam et veram fortè *Lectionem* esse suspicatus fuerim. Nam et *Eustathium* itâ legisse, licèt in Textu aliter jam editum sit, liquet ex Commentario. Quem autem hîc à *Dionysio quodam* insertum Versum narrat *Eustathius*, (*Μηδὶ τι γούνασιν εἶσιν ἐφίσασσθαι φίλον υἱὸν Δάρδανον*), sine dubio suppositus est.

Ver. 41. Καί κε τὸ βουλοίμην.] Sanè ego istic si essem, mallem id et ipse, &c.

Ver. 42. —————ἐπόψιον.] *Al. ὑπόψιον.*

Ver. 44. —————καλόν.] Vide suprà ad β', 43.

Ἦ τοιούσδε ἔων, ἐν ποντοπόροισι νέεσσι
 Πόντον ἐπιπλάσας, ἑτάρους ἐρήρας ἀγέρας,
 Μιχθεῖς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐεῖδ' ἀνήγας
 Ἐξ Ἀπῆς γαίης, νὺν ἀνδρῶν αἰχμητῶν;
 Πατρί τε σῶ μέγα πῆμα, πόλῃ τε, παντί τε δήμῳ, 50
 Δυσμενέσιν μὲν χάσμα, κατηφείην δέ σοι αὐτῶ;
 Οὐκ ἂν δὴ μείνεις ἀρηΐφιλον Μενέλαον;
 Γνοίης χ', οἴου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παρακόιτιν.
 Οὐκ ἂν τοι χραΐσμη κίθαρις, τὰ τε δῶξ' Ἀφροδίτης,
 Ἦ τε κόμη, τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κοίῃσι μιγείης. 55
 Ἄλλὰ μάλα Τρῶες δευδῆμονες· ἦ τέ κεν ἦδη
 Λαῖνον ἔσσο χιτῶνα, κακῶν ἔνεχ', ὅσσα ἔοργας.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος Θεοειδής·
 Ἔκτος, ἐπεὶ με κατ' αἴσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἴσα·
 Αἰεὶ τοι κραδίη, πέλεκυς ὣς, ἐστὶν ἀτειρής, 60
 Ὅστ' εἶσιν διὰ δουρὸς, ὑπ' ἀνέροσ, ὅς ρά τε τέχνη

- " Num talis existens, in pontum-transeuntibus navibus
- " Mare emensus, sociis charis coactus.
- " Permistus alienigenis, mulierem formosam abduxisti
- " Ex Apia terrâ, sponsam virorum bellicosorum ?
- " Patrique tuo magnum detrimentum, civitatique, totique populo,
- " Inimicis quidem gaudium, dedecus autem tibi ipsi ?
- " Nonne verò sustinueris bellicosum Menelaum ?
- " Nösses utique qualis viri teneas florentem uxorem.
- " Non tibi profuerit cithara, et dona Veneris,
- " Et coma et species ; cùm in pulveribus immixtus fueris !
- " Sed valde Trojani sunt timidi : aliàs certè jam
- " Lapideam indutus fuisses tunicam, tot malorum gratiâ, quae patrâsti.
- Hunc autem vicissim alloquutus est Alexander divinâ-formâ-præditus :
- " Hector, quoniam me jure increpâsti, non injuriâ :
- " (Semper tibi cor, securis veluti, est indomitum,
- " Quae penetrat lignum, à viro acta, qui arte

Ver. 46. &c. — ἰὼν, — ἐπιπλάσας, — ἀγείρας, — μιχθεῖς.] "Ὅρα τὸ ἀσυνόητον σχῆμα, θυμῶ καὶ ἀγωνίᾳ σφίτον, καὶ πᾶν σφισθόν. — ἑτάρους γὰρ ἀσυνόητους ἔφη [legendum fortè, ἔση] μετοχῆς, γοργῶς τὸν λόγον μεταχειρισάμενος. Eustath.

Ver. 47. — ἑτάρους ἐρήρας.] "Λγαν ἑταρομόστους, ἢ ἑταροφίλους, τουτίστιν, αὐτῶ ἑταίρους φίλους, καὶ ἄρταγας. Schol.

Ver. 52. Οὐκ ἂν δὴ μείνεις.] Καὶ συχνὰ τὰ πολλὰ δι' καὶ κατὰ κόμμα μεταβαίνει ἀπὸ νικατοῦ ἄλλου εἰς ἄλλο, διὰ τὴν ἄρτην, καὶ ὅτι οὐδὲ ἔχει καιρὸν ἀποτάδην λαλιῶν. — εφεδρὸν κατὰ τὴν ἰστορίαν, καὶ τὰ κομμα-

τικὰ σχήματα, καὶ τὸν τῆς ἰσοτήτους ἴλιγγον. Eustath.

Ver. 54. Οὐκ ἂν τοι χραΐσμη κίθαρις, — Ἦ τε κόμη, — ὅτ' ἐν κοίῃσι μιγείης.] Nequicquam Veneris praesidio ferox Pectes caesariem, grataque feminis Imbelli citharâ carmina divides : — adulteros Crines pulvere collines. Horat. Carm. I, 15. Ibid. — τὰ τε δῶξ' Ἀφροδίτης.] — Veneris premia. — Aen. IV, 55.

Ver. 57. Λαῖνον ἔσσο χιτῶνα.] Lapidatus, lapidibus obrutus fuisses ; vel fortè, simpliciter, sepultus.

Νῆϊον ἐκτάμνησιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρῶς ἐρωήν·
 "Ὡς τοι ἐνὶ στήθεσιν ἀτάρβητος νόος ἐστί.
 Μῆ μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσείης Ἀφροδίτης.
 Οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστί θεῶν ἐρικυδέα δῶρα, 65
 "Ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἐκὼν δ' οὐκ ἂν τις ἔλοιτο.
 Νῦν δ' αὖτ', εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
 "Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
 Αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσω καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον
 Συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένη καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι· 70
 "Ὀππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
 Κτήμαθ' ἑλὼν εὔ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
 Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὄρκια πιστὰ ταμόντες,
 Ναιίοιτε Τροίην ἐριβῶλακα· τοὶ δὲ νέεσθαι
 "Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιίδα καλλιγύναικα. 75
 "Ὡς ἔφαθ'· Ἐκταρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας·
 Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε Φάλαγγας,
 Μέσσου δουρὸς ἑλὼν· τοὶ δ' ἰδρύνθησαν ἅπαντες.

" *Lignum navale excindat, augetque viri impetum :*
 " *Sic tibi in praecordiis intrepidus animus est.)*
 " *Nè mihi dona amabilia exprobra aureae Veneris :*
 " *Neutiquam rejicienda sunt deorum praeclara dona,* 65
 " *Quaecunque ipsi dederint : suo arbitrio autem non quivis ceperit.*
 " *Nunc verò, si me vis bellare et pugnare,*
 " *Caeteros quidem sedere-facias Trojanos et omnes Achivos,*
 " *Sed me in medio et bellicosum Menelaum*
 " *Committite de Helenâ et opibus omnibus pugnaturos :* 70
 " *Uter autem vicerit, superiorque fuerit,*
 " *Opes acceptas penitus omnes, mulieremque, domum abducat :*
 " *Vos autem caeteri, amicitia et foederibus firmis percussis,*
 " *Habitetis Trojam glebosam : Illi verò redeant*
 " *Ad Argos equis aptum, et Achaiam pulchras-mulieres-habentem.* 75
 Sic dixit : Hector verò gavissus est valdè, sermone audito :
 Et in medium progressus, Trojanorum cohibuit phalanges,
 Mediâ hastâ prehensâ : illi autem resederunt omnes.

Ver. 64.—*χρυσείης Ἀφροδίτης.]*
 —Venus aurea.— *Æn. X, 16.*
 Pronuntiabatur autem, *χρυσῆς.* Vide supra
 ad β', 268 et 811.

Ver. 66.—*ἐκὼν δ' οὐκ ἂν τις ἔλοιτο.]*
 Vox, *ἐκὼν*, hoc in loco, non significat, *vo-*
lens aut lubens; sed, quod Latinè dicitur,
suo arbitrio.

Ver. 67. *Νῦν δ' αὖτ', εἴ μ' ἐθέλεις.]*

Quod si Me solum Teuceri in certamina
 poseunt,

Idque placet.—

Æn. X1, 1571.

Ver. 68. "Ἄλλους μὲν κάθισον—Αὐτὰρ ἔμ
 ἰ μέσσω.]

—Teucrûm arma quiescant,
 Et Rutulûm : Nostro dirimatur sanguine
 bellum. *Æn. XII, 78.*
 Cæterûm de voce *κάθισον*, vide supra ad α',
 565. et ad β', 191.

Ver. 70. *Συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένη.]* Edidit
Barnesius, Συμβάλι τ' ἀμφ' Ἑλένη. Minus
 rectè. Oporteret enim istud *τι* aliter pos-
 itum : *σὺμβάλε ἀμφί τ' Ἑλένη καὶ, &c.*

Ver. 75.—*ὄρκια πιστὰ ταμόντες.]*
 —fœdusque ferit.— *Æn. X, 154.*

Τῷ δ' ἔπετοξάζοντο κερηκομόωντες Ἀχαιοί, Ἴοῖσιν τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον	80
Αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄυσεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων "Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κούροι Ἀχαιῶν· Στεῦνται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἔκτωρ. "Ὄς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο μάχης, ἀνέψ τ' ἐγένοντο Ἔσσημένως· "Ἐκτωρ δέ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·	85
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ εὐκνήμιδες Ἀχαιοί, Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα κείνος ὄρωρεν. "Ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς Τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χλοῖι πολυβοσπιεῖη· Αὐτὸν δ' ἐν μέσσω καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον,	90
Οἴους ἀμφ' Ἐλένη καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι· Ἐππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται, Κτήμαθ' ἔλων εὖ πάντα, γυναιῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω· Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ἕρκια πιστὰ τάμαμεν. "Ὄς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ·	95

In hunc autem sagittas dirigebant comantes Achivi, Missilibusque collineantes lapidibusque petebant:	80
Sed altè clamavit Rex virorum Agamemnon:	
"Continete vos, Argivi, nè jaculemini, filii Achivorum:	
"Pollicetur enim se aliquid dicturum expedite-pugnantiens Hector	
Sic dixit: illi verò abstinerunt à pugnâ, tacitique facti sunt	
Confestim: Hector verò inter utrosque locutus est:	85
"Audite ex me, Trojani, et benè-ocreati Achivi,	
"Sermonem Alexandri, cujus causâ bellum ortum est.	
"Caeteros quidem jubet Trojanos et omnes Achivos	
"Arma pulchra deponere super terram almam:	
"Se verò in medio et bellicosum Menelaum,	90
"Solos de Helenâ et opibus omnibus pugnare:	
"Uter autem vicerit, superiorque fuerit,	
"Opes acceptas penitùs omnes, mulieremque, domum abducat:	
"Caeteri autem amicitiam et foedera firma feriamus.	95
Sic dixit: illi autem omnes taciti facti sunt silentio.	

Ver. 81.—μακρὸν ἄυσεν,—"Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε.]

Significatque manu, et magno simul incipit ore:

Parcite jam, Rutuli; et vos, tela inhibete, Latini. *Æn.* XII, 692.

Ver. 85.—ἔπος ἐρέειν.] Quâ ratione hic, ἔπος; et infrâ, ver. 105. λυκόν, ultimam producant, vide suprâ ad α', 51.

[ὄβιλ.—κορυθαίολος.] Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 86. Κέκλυτέ μευ, —] Post hunc

versum, ex MSS. quibusdam, inserit *Barnesius*,

"ὄφρ' ἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελίον·
auctoribus non satis idoneis.

Ver. 87.—ἄρωρεν.] Vide suprâ ad α', 57. et infrâ ad δ', 110.

Ver. 89.—κάλλ'.] Vide suprâ ad β', 45.

Ver. 95. "Ὄς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ.]

Dixerat *Æneas*: olli obstupere silentes, Conversisque oculos inter se atque ora tenebant. *Æn.* XI, 120.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·

Κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἰκάνει

Θυμὸν ἐμὸν, Φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη

Αργείους καὶ Τρῶας, ἔπει κακὰ πολλὰ πέποσθε

Εἶνεκ' ἐμῆς ἔριδος, καὶ Ἀλεξάνδρου ἔνεκ' ἀρχῆς·

100

Ἥμέων δ' ὀπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,

Τεθναίῃ· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.

Οἴσσετε δ' ἄρ' ἕτερον λευκὸν, ἑτέρον δὲ μέλαιναν,

Γῆ τε, καὶ Ἥελίῳ· Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.

Ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὄσκια τάμνη

105

Αὐτὸς, ἐπεὶ οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι·

Μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὄσκια δηλήσεται.

Αἰεὶ δ' ὀπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται·

Οἷς δ' ὁ γέρον μετέησιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω

Δεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.

110

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοὶ τε Τρῶές τε,

Ἐλπόμενοι παύσεσθαι οἴζυροῦ πολέμοιο.

Inter illos verò itidem locutus est bello strenuus Menelaus :

" Audite nunc et me : maximè enim haec molestia incescit

" Animum meum, censeo autem diremptum-iri jam

" Argivos et Trojanos ; quoniam mala multa passi estis

" Propter meam contentionem, et Alexandri propter incoeptum :

100

" Nostrùm verò utri mors et fatum paratum est,

" Moriatur : caeteri autem dirimamini citissimè.

" Adfertè verò agnos, alterum album, alteram verò nigram,

" Terraeque, et Soli : Jovique nos adferemus alium.

" Adducite autem Priami vim, [Priamum,] ut foedus feriat

105

" Ipse, quoniam ei filii foedifragi sunt et infidi :

" Ne quis transgressione Jovis foedera violet.

" Semper utique juniorum virorum animi instabiles-sunt :

" Quibus verò senex interfuerit, simul praeterita et futura

" Prospicit, ut quàm optimè inter utrosque transigatur.

110

Sic dixit : at gavisì sunt Achivique Trojanique,

Sperantes se finem facturos aerumnosi belli.

Ver. 96. — μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέ-
λαος.] Armissima haec oratio personae Me-
nelai, qui

— ἐπιτροχάδην ἀγόρευει,

Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγύως· ἵστί οὐ πο-
λυμυθός,

οὐδ' ἀφραμαρτοισιῆς· ————— ver. 215.

Ver. 100. — Ἀλεξάνδρου ἔνεκ' ἀρχῆς.]
Praefinitò id hic significat vox ἀρχῆς, quod
Latine dicitur *Capitum, Inceptum, vel Sus-*
ceptum.

Ver. 105. — ἕτερον λευκὸν, ἑτέρον δὲ
μέλαιναν.]

Nigram Hyemi pecudem, Zephyris fel-
cibus albam. Aen. III, 120.

Ver. 105. — Πριάμοιο βίην.] Vide supra
ad β', 658.

Ver. 112. Ἐλπόμενοι παύσεσθαι.]

Qui sibi jam requiem pugnae, rebusque
salutem

Sperabant. ————— Aen. XII, 241

- Καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυσαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί,
 Τεύχεα τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ
 Πλησίον ἀλλήλων· ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα. 115
- Ἐκταρ δὲ προτὶ ἄστυ δύο κήρυκας ἔπειπε
 Καρπαλίμω, ἄρνας τε φέρειν, Πριάμῳ τε καλέσσαι.
 Αὐτὰρ ὁ Ταλθύσιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων,
 Νῆας ἐπι γλαφυρὰς ἵεναι, ἧδ' ἄρ' ἐκέλευεν
 Οἰόμεναι· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δῖω. 120
- Ἴρις δ' αὖθ' Ἑλένη λευκωλένω ἄγγελος ἦλθεν,
 Εἰδομένη γαλόω, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
 Τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικίαν,
 Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη·
 Τὴν δ' εὖρ' ἐν μεγάρῳ ἧ δὲ μέγαν ἴστον ὕφαινε, 125
 Δίπλακα, μαρμαρέην· πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους
 Τρώων θ' ἵπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτῶνων,
 Οὓς ἔθεν εἶνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρης παλαμάων.
 Ἀγχοῦ δ' ἵσταμένη προσέφη πόδας ἄκεια Ἴρις·
 Δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα Δέσκελα ἔργα ἴδῃαι 130
 Τρώων θ' ἵπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτῶνων·
 Οἱ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολυδακρυν Ἄρηα

Et equos quidem coërcuerunt in ordines, descenderunt autem ipsi,
 Armaque exuerunt, quae quidem deposuerunt in terrâ
 Prope se invicem: exiguum autem erat hinc inde terrae-spatium. 115
 Hector verò ad urbem duos praecones misit
 Festinanter, qui agnosque adferrent, Priamumque vocarent.
 At Talthybium misit Rex Agamemnon.
 Naves ad cavas ut iret, et agnum jussit
 Adferre: ille verò haud immorigerus fuit Agamemnoni nobili. 120
 Iris autem Helenae candidas-ulsnas-habenti nuncia venit,
 Assimilata glori, Antenoridae uxori,
 Quam Antenorides habebat Rex Helicaon,
 Laodicen, Priami filiarum formâ-praestantissimam:
 Eamque invenit in domo: ea verò magnam telam texebat, 125
 Duplicem, splendidam: multosque intexebat labores
 Trojanorumque equùm-domitorum, et Achivorum aere-loricatorum,
 Quos sui causâ sustinebant à Martis manibus
 Propè autem stans allocuta est pedibus velox Iris:
 "Huc veni, nympha cara, ut admiranda facta spectes 130
 "Trojanorumque equùm-domitorum, et Achivorum aere-loricatorum:
 "Qui priùs sibi invicem inferebant lachrymosum bellum

Ver. 115.—ἰκ δ', ἔβαν αὐτοί.] E' curribus
 descenderunt, et in medium exibant. Fit autem
 ex ἔβαν. ἴβαν. Simili analogiâ atque ex
 ἰτράβησαν, τράβη.

Ver. 115.—ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.]

Discessere omnes mediî, spatiumque de-

dere.

En. XI, 696.]

Tom. I.

De voce ἄρουρα, vide infrâ ad ζ', 142.

Ver. 125.—ἧ δὲ μέγαν ἴστον ὕφαινε.]

Quâ ratione vox, δὲ, hic produciatur; item,
 ἴστον, infrâ, ver. 154. vide supra ad á, 51.

Ver. 126.—μαρμαρέην.] Ἄλ. μαρμαρέην.

Ver. 132.—πολυδακρυν Ἄρηα.]

—lachrymabile bellum. En. VII, 674

- Ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο
 Οἱ δὲ νῦν ἔαται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται,
 Ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν· 135
 Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφίλος Μενέλαος
 Μακρῆς ἐγχεΐησι μαχῆσονται περὶ σείο·
 Τῷ δὲ κε νικήσαντι φίλη κεκλήση ἄκοιτις.
 Ὡς εἰπούσα θεὰ, γλυκὺν ἴμερον ἔμβαλε θυμῷ
 Ἀνδρὸς τε προτέρου, καὶ ἄστεος, ἠδὲ τοκῆων. 140
 Αὐτίκα δ' ἀργενῆσι καλυψαμένη ἰθόνησιν,
 Ὠρμαῖτ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα·
 Οὐκ οἶη, ἅμα τῆγε καὶ ἀμφίπολοι δὴ ἔποντο,
 Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.
 Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν. 145
 Οἱ δ' ἀμφὶ Πριάμον καὶ Πάνθοον, ἠδὲ Θυμοῖτην,

“ In campo, perniciosae cupidi pugnae :

“ Jam verò sedent taciti, (bellumque cessat.)

“ Scutis innixi, juxtaque hastae longae fixae sunt :

135

“ At Alexander et bellicosus Menelaus

“ Longis hastis pugnabunt de te :

“ Ei verò, qui vicerit, chara vocaberis uxor.

Sic locuta dea, dulce desiderium injecit animo

Virique prioris, et urbis, atque parentum.

140

Protinùs autem candidis operta velis,

Properavit ex gynaeceo, teneram lachrymam effundens :

Non sola, simul eam et famulae duae sequebantur,

Aethra Pitthae filia, Clymeneque magnis oculis.

Confestim deinde pervenerunt ubi Scaeae portae erant

145

At Priamus et Panthous et Thymoetes,

Ver. 134. — πῆπανται, — πέπηγεν.] Vide suprà ad á, 37.

Ver. 135. Ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν.]

Stant terrà defixae hastae. —

Æn. VI, 652.

Stant longis adnixi hastis, et scuta tenentes.

Æn. IX, 229.

Defigunt tellure hastas, et scuta reclinant.

Æn. XII, 130.

Aristophanes, ad hunc locum alludens,

Καὶ τὸν θυμὸν κατὰθου, κύψας

Παρὰ τὴν ὄρηγν, ὥσπερ ἰσπίτης. Av. 401.

Cæterùm de voce κεκλιμένοι, vide suprà ad á, 509. 514 et 558.

Ver. 141. — καλυψαμένη ἰθόνησιν.] Notandus hic primigenius Vocis Mediae Usus: Καλυψαμένη, cum seipsam cooperisset. Sic rursùm, Iliad. ξ, 184. κρηδύμενυ δ' ἐφύπερθε καλύφατο δια θιάων. Et Odys. í, 491. Ὀδυσσεύς φύλλοισι καλύφατο. Et Iliad. 9, 129. Σίσιατο δ' ἐνὶ θρόνῳ, commovit se in

solio. Similiter, κίρην, propriè est, tondere; κίρσθαι, tonderi; κίρσθαι, se tondere. Item, τιμήσμαι, honorabilem me præstabo; μίσσομαι, odiosum me reddam; κόψουαι, cadam me ipse, id est, plangam seu lamentabor. Primigenius, inquam, hic Vocis mediae Usus. Paulatim autem, vulgari loquendi consuetudine, cepta sunt alia hujus vocis Tempora significatu activo usurpari, alia passivo. Nec tamen hoc ipsum sine ullo delectu: Quod quidem explicatu difficillimum, attentè autem legentibus observatu persæpè est facillimum. Exempli gratià: Ὁ διακονούμενος, idem est ac ὁ διάκονος, Minister, Famulus; ὁ διακονῶν autem, is qui jam tum, eo ipso temporis articulo, ministrat.

Ver. 144. Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ.] Οἱ δὲ καὶ τοῦτο τὸ ἴσος διαβάλλουσι. Plutarch. in Theseo, sub finem.

Ibid. — βοῶπις.] Vide suprà ad á, 551.

Ver. 146. Οἱ δ' ἀμφὶ Πριάμον.] Quemadmodum Πριάμῳ βίη, est Priamus ipse; vide

Λάμπων τε, Κλυτίον θ', Ἰκετάονά τ', ὄζον Ἄρηος,
 Οὐκαλέγαν τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
 Εἴατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῆσι πύλῃσι,
 Γῆραι δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι ἄλλ' ἀγορηταὶ
 Ἐσθλοὶ, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἶτε καθ' ὕλην
 Δενδρέω ἐφεζόμενοι ὅπα λειριόεσσαν ἱεῖσι·
 Τοῖσι ἄρα Τρώων ἠγῆτορες ἦντ' ἐπὶ πύργῳ.
 Οἱ δ' ὡς οὖν εἶδον Ἐλέην ἐπὶ πύργῳ ἰούσαν,
 Ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
 Οὐ νέμεσις, Τρῶας καὶ εὐνήμηϊδας Ἀχαιοὺς
 Τοιῆδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·

150

155

Lampusque, Clytiusque, Hicetaonque, ramus Martis,
 Ucalegonque et Antenor, prudentes ambo,
 Sedebant populi-seniores in Scaeis portis,
 Ob senectutem scilicet à bello cessantes; sed erant concionatores
 Boni, cicadis similes, quae in sylvā
 Arbori insidentes vocem suavem emittunt:
 Tales utique Trojanorum proceres sedebant in turri
 Hi autem ut viderunt Helenam ad turrim venientem,
 Submissè inter se verbis alatis dixerunt:
 " Non est indignè ferendum, Trojanos et herc-ocreatos Achivos
 " Tali de muliere longum tempus dolores pati:

150

155

suprà ad ver. 105. et ad β', ver. 658. Ita
οὐκαλέγαν, Priami *assecla et pedisequi*,
Priami comitatus, idem sonat ac *ipse Priamus*.

Ver. 147. Λάμπων τε, Κλυτίον θ'.] Vide
 suprà ad β', 497.

Ver. 151.—ὄτι καθ' ὕλην.] Ex græco,
ὕλη, ortum est Latinum, *silva*; et Poetis
 trisyllabum, *silvia*. Quo de vocabulo, Eruditi-
 tissimus *Bentleius*: " *Silvia*, inquit, etiam
 " per diæresin in tres syllabas dissoluta,
 " primam tamen longam retinebit; siqui-
 " dem certum est à Græco ὕλην, vel per di-
 " gamma Æolicum ὕλην, latinum *silva*
 " fluxisse. Nam ὕλη quidem apud Græcos
 " syllabam primam semper productam ha-
 " bet.—Sed eò tantum hæc notamus,
 " ut acuiamus eruditiorum judicium; non ut
 " Poetam [*Horatium*, qui primam in *silvia*
 " *corripuit*,] culpæ insimulemus, qui sine
 " dubio ex usu Sermonis et Eruditorum con-
 " suetudine scire meliùs faciliùsque hæc po-
 " tuit, quàm quisvis hodiè mortalium ex in-
 " certis Analogiæ rationibus tanto post in-
 " tervallo hariolari." *Not. ad Horat. Carm.*
lib. 1 25. Si quis, post *Ingentis Eruditionis*
Virum, conjecturæ locus sit; crediderim
 equidem Vocalium brevium duarum, et *uius*
longæ dissolutione naturam, alterâ transposi-

tâ, ab ὕλη naturaliter oriri *sylla*, *syûla*, *syûlia*.
 Lectoris iudicium esto.

Ver. 152. Δενδρέω ἐφεζόμενοι.] Vide suprà
 ad β', 268 et 811.

Ibid.—ὅπα λειριόεσσαν.] Vocem suavem;
 vel, ut alii, *gracilem*. Οἱ δὲ γίγοντες, τίπτειν
 ἰοικότες, ζωίσι ἐκρυφάνοις ἰσάζονται. *Dionys.*
Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως. § 18.

Ver. 155. Πκα] *Al.* Ωκα.

Ver. 156. Οὐ νέμεσις.—Τοιῆδ' ἀμφὶ γυ-
 ναικί.] " Illud quoque est ex relatione ad
 " aliquid, quod non ejus rei gratiâ dictum
 " videtur, *Amplificationis* genus. Non pu-
 " tant indignum Trojanî principes, Græcos
 " Trojanosque propter Helenæ speciem tot
 " mala tanto temporis spatio sustinere:
 " *Quanam* igitur illa *Forma* credenda est?
 " Non enim hoc dicit *Paris*, qui rapuit;
 " non aliquis *Juvenis*; non unus è *Vulgo*;
 " sed *Senes*, et prudentissimi, et *Priamo* assi-
 " dentes. Verum et *ipse Rex*, decenni bello
 " exhaustus, amissis tot liberis, imminente
 " summo discrimine; cui faciem illam, ex
 " qua tot lachrymarum origo fluxisset, in-
 " visam atque abominandam esse oportebat;
 " et audit hæc, et eam *Filiam* appellans jux-
 " ta se locat, et excusat etiam, atque sibi
 " esse malorum causam negat." *Quincillian.*
lib. 8. c. 4.

Αἰνῶς ἀθανάτησι θεῆς εἰς ᾧπα ἔοικεν.

Ἄλλὰ καὶ ᾧς, τοίη περ ἑοῦσ', ἐν νηυσὶ νέεσθω,

Μηδ' ἡμῖν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.

160

ᾧς ἄρ' ἔφαν' Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·

Δεῦρο πάροισ' ἔλθοῦσα, φίλον τέκος, ἴζευ ἐμεῖο,

ᾧφρα ἴδης πρότερόν τε πόσιν, πηούς τε, φίλους τε·

Οὔτι μοι αἰτίη ἔσσι, θεοὶ νύ μοι αἰτιοὶ εἰσιν,

Οἷ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυον Ἀχαιῶν·

165

ᾧς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἔξονομήνης,

ᾧσσις ὄδ' ἔστιν Ἀχαιοὺς ἀνὴρ ἡὺς τε μέγας τε.

ᾧ τοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασι·

Καλὸν δ' οὔτω ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,

Οὐδ' οὔτω γεραρόν· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικε.

170

Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, διὰ γυναικῶν·

Αἰδοῖός τέ μοι ἔσσι, φίλε ἔκυρὲ, δεινός τε·

“ Omnino immortalibus deabus ad vultum similis est.

“ Sed et sic, talis quamvis sit, in navibus redeat,

“ Neque nobis liberisque in posterum detrimentum relinquatur.

Six dixerunt: Priamus autem Helenam vocavit voce:

160

“ Huc coram veniens, cara filia, asside mihi,

“ Ut videas prioremque maritum, affinesque, amicosque:

“ (Non mihi tu in causā es; dii utique mihi in causā sunt,

“ Qui mihi immiserunt bellum lachrymosum Achivorum.)

165

“ Ut mihi et istum virum ingentem nomines,

“ Quisnam iste sit Achivus vir ampliusque magnusque.

“ Certē quidem capite etiam altiores alii sunt:

“ Pulchrum autem adeo ego nondum vidi oculis,

“ Nec adeo venerabilem: regi enim viro similis est.

170

Huic autem Helena verbis respondit, nobilissima mulierum:

“ Reverendusque mihi es, dilecte socer, timendusque:

Ver. 160.—λίποιτο.] *Al.* λίσπεται.

Ver. 165.—ἴδης.] *Al.* ἴδῃ. Quod perinde est.

Ver. 164. Οὔτι μοι αἰτίη ἔσσι, θεοὶ νύ μοι αἰτιοὶ εἰσιν.]

Non tibi Tyndaridis facies invisā Laccænae, Culpatusve Paris; verum inclementia Divium

Has evertit opes, sternitque à culmine Trojam. *Æn.* II, 601.

Vide suprā ad ver. 156.

Ver. 166. ᾧς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἔξονομήνης,

ᾧσσις ὄδ' ἔστιν.] Ἐζητήται δὲ, πῶς ὁ Πρίαμος τῶν δικαίων ἵται κινδύνους περὶ τῶν ἀρίστων; Λίγουσιν οἱ παλαιοὶ, Ἐπιπῆ πρότερον

περὶ τὰς ἀστυγείτονας πόλεις ἐπλανῶντο ᾧς σου καὶ ὁ Ποιητής φησι, “ Πλαζόμενοι κατὰ ληπῆ, “ ὅση ἄρξιεν Ἀχιλλεύς” νῦν δὲ προσκάνηται τῇ Ἰλίῳ.—Πρότερον δὲ οὐκ ἰπιδάτο οὔτω πάντας ἀόπλους (ver. 114.) ᾧς νῦν. Schol. ad ver. 170.

Ver. 169. Καλόν.] Vide suprā ad β', 45.

Ibid.—οὔτω ἐγὼν οὔπω] *Al.* οὔτω ἐγὼν οὔτως.

Ver. 172. Αἰδοῖός τί μοι ἔσσι, φίλε ἔκυρὲ, δεινός τε.] Οἱ διολότατοι πρὸς τοὺς νόμους, θαυραλιώτατοι πρὸς τοὺς πολέμους εἰσὶ—διὸ καὶ καλῶς—Ὁμηρος, “ Αἰδοῖός τί μοι ἔσσι, “ φίλε ἔκυρὲ, δεινός τε,” *Plutarch.* in *Agid.* et *Cleomenc.* Cæterum de prosodiā vocabulorum, φίλε ἔκυρὲ, vide suprā ad α', 51.

- 'Ως ὄφελεν θάνατός μοι ἀδεῖν κακός, ὅππότε δεῦρο
 Υἱεῖ σῶ ἐπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα,
 Παιδὰ τε τηλυγέτην, καὶ ὀμηλικίην ἔρατεινήν. 175
 Ἄλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
 Τοῦτο δέ τοι ἔρεω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάξ·
 Οὗτός γ', Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
 Ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής·
 Δαῆς αὐτ' ἐμὸς ἔσκε κυνᾶπιδος, εἴ ποτ' ἔην γε. 180
 "Ὡς φάτο· τὸν δ' ὁ γέρον ἠγάσσατο, φώνησέν τε·
 "Ὡ μάκαρ Ἀτρείδῃ, μοιρηγενὲς, ὀλβιοδάμιον,
 "Ἥ ῥα νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κούροι Ἀχαιῶν.

" Utinam mors mihi placisset mala, quando huc

" Filium tuum secuta sum, thalamo fratribusque relictis,

" Filiūque charissimā, et coetu aequalium amabili. 175

" Sed haec non facta sunt: quamobrem et lachrymis liquesco.

" Illud autem tibi dicam, quod ex me quaeris atque percontaris:

" Hic quidem. Atrides est latē-imperans Agamemnon;

" Utrumque, Rexque bonus, fortisque bellator.

" Levir utique meus erat inverecundae, siquidem fuit. 180

Sic dixit: hunc verò senex admiratus est, dixitque:

" O beate Atrida, laeto-fato-nate, fortunate,

" Certè tibi multi sub imperio sunt juvenes Achivorum.

Ver. 175. 'Ὡς ὄφελεν θάνατός μοι.] Pulcherrimè, et singulari planè cum condescendentiā, atque ad personam convenientissimè, dedecus suum hic in exordio orationis praefatur Helena; ὡς ὄφελεν θάνατός μοι, hoc. et eodem tandem desinit, — ἰμὸς ἔσκε κυνᾶπιδος, εἴ ποτ' ἔην γε.

Ver. 176. Ἄλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο.] Quod optaverim, quodque factum oportebat; non evénit.

Ibid. — τίτηκα.] Vide suprā ad 4, 37.

Ver. 179. Ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής.]

Ἐἴποτε γίνοντο τῶν Ὀμήρου σύγκρισις ἰσῶν ἐν ταῖς διατριβαῖς, ἢ παρὰ τὰ συμπόσια, ἔλθον ἄλλου στίχον προκρίνοντες, αὐτὸς [Ἀλίξ-αδρος] ὡς διαφρίγοντα πάντων ἰσχυρίσιν τούτων, " Ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής." Plutarch. de Alexandri Magni fortunā sive virtute, orat. 1. Ἄραγε ὅτι αἰχμητής σι καὶ κρατερός ἂν ἴη, οὐκ εἰ μῖνος αὐτὸς ἢ ἀγωνίζοιτο πρὸς τοὺς πολέμιους, ἀλλ' εἰ καὶ σπανί τῶ στρατοπέδῳ τούτου αἰτίας ἴη; καὶ βασιλεύς ἀγαθός, οὐκ εἰ μόνον τοῦ ἑαυτοῦ βίου καλῶς κριστήκοι, ἀλλ' εἰ καὶ, ὡν βασιλεύσι, τούτους ἰουδαμονίας αἰτίας ἴη. Xenoph. Ἀπομνημονίῳ. lib. 3.

Ver. 180. — ἰστοτ' ἔην γε.] Siquidem

id meminisse fas sit: Si unquam digna eram, quae isto nomine memorarer. Vide suprā ad ver. 175. Eustathius haec itā explicat: Τὸ δὲ, ἰστοτ' ἔην γε, σημαίνει τὸν ἐπὶ τῇ κνίᾳ τοῦ ἀνδρὸς λυπούμενον ἴσως κατ' αὐτῆς σίονι λέγουσα, ὡς ἐν ἑν ἴστιν, ἀλλὰ ποτ' ἦν. Domina Dacier hoc modo vertit: " Il étoit mon beau-frere: Hélas! malheureuse puis je vivre, et penser que je ne puis plus lui donner ce nom?"

Ver. 182. "Ὡ μάκαρ Ἀτρείδῃ, μοιρηγενὲς, ὀλβιοδάμιον.] Ἐξῶθεν εὐτυχὸς ὁ μακαρισμὸς, ὅπλων καὶ ἰσχυρίων καὶ στρατίας περιεχυμένων· αἱ δὲ τῶν σαβῶν φωναὶ πρὸς τὴν κινῆν δέξαν ἰδέσθιν ἀντιμαρτυροῦσι, " Ζεύς με μίγα Κρονί-δος ἄτη ἰνὴσιν βασιλῆϊ." Plutarch. de Animi Tranquillitate. Quod autem annotat Eustathius, laudatum hunc versum eò, quòd vocem monosyllabam dissyllaba, deinceps trisyllaba, quadrisyllaba, et quinquesyllaba, ordine et κλιμακτικῶς excipiant; meræ sunt ineptiae.

Ver. 185. — διδμήατο κούροι Ἀχαιῶν.] Scholiastes legit διδμήαται; rectèque explicat, ὑποστιγάζειν ἰσίν. At διδμήαται hoc in versu locum habere non potest; nisi cum Barmesio, pro κούροι, legas οἷς Ἀχαιῶν, contra Codicum fidem. Eustathius, (ut ex commentario ejus colligo, pag. 303. lin. 49.)

Ἦδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,
 Ἔνθα ἴδον πλείστους Φρύγας, ἀνέρας αἰολοσπῶλους, 185
 Λαοὺς Ὀτρεῖος καὶ Μύγδονος ἀντιθέσιο,
 Οἷ ῥα τότε ἔστρατόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο.
 Καὶ γὰρ ἔγῶν ἐπίκουρος ἔαν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
 Ἥρατι τῷ, ὅτε ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι·
 Ἀλλ' οὐδ' οἱ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἐλίκωπες Ἀχαιοί. 190
 Δεύτερον αὐτ', Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἐρέειν ὁ γεραίός·
 Εἰπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὅστις ὄδ' ἐστί·
 Μείαν μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρείδαο,
 Εὐρύτερος δ' ἄμοισιν ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.
 Τεύχεα μὲν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυεστοτέρῃ, 195
 Αὐτὸς δέ, κτίλος ὤς, ἐπιπαλεῖται στίχας ἀνδρῶν
 Ἀρνεῖᾷ μιν ἔγωγε εἴσκω πηγεσιμάλλω,
 Ὅσσ' οἷῶν μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννῶων.

- " Olim etiam Phrygiam ingressus sum vitiferam,
 " Ubi vidi plurimos Phrygas, viros equos-agitandi peritos, 185
 " Copias Otrei et Mygdonis deo-similis.
 " Qui quidem tunc castra-habebant apud ripas Sangarii.
 " Etenim ego auxiliaris existens cum illis numerabar
 " Die illo, quando venerunt Amazones viragines:
 " Sed neque isti tot erant, quot nigris oculis Achivi.
 " Secundò dein, Ulysses conspicatus, interrogavit senex :
 " Dic age mihi et istum, dilecta filia, quisnam is sit :
 " Minor quidem capite Agamemnone Atridâ,
 " Latior verò humeris et pectoribus visu.
 " Arma quidem ei jacent super terram almam ;
 " Ipse verò, aries veluti, obit ordines virorum :
 " Arieti ipsum ego assimilo densi velleris,
 " Qui ovium magnum gregem obrerat candidarum. 195

legit didymnata. Atque hanc equidem veram esse Lectionem existimo. Exigit enim *Tentorum* ratio, ut didymnata potius, quàm didymata, legatur. Vide supra ad *á*, 37.

Ver. 184. Ἦδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον.

Nam memini Hesionem visentem regna sororis

Laomedontiadem Priamum.

Æn. VIII, 157.

Ver. 185. Ἔνθα ἴδον πλείστους. Narratio, senibus ferè perpetua, etiam in hac brevi oratione mirè concedet.

Ibid.—αἰολοσπῶλους. Vide supra ad *β'*, 816.

Ver. 187.—παρ' ὄχθας. *Al.* παρ' ὄχθας.

Ver. 188.—ἰγῶν ἐπίκουρος ἰῶν. Ἐπίκου-

ροὶ λέγονται, οἱ τοῖς πολυμοίμοις βοηθοῦντες· σῖμμαχοι δὲ, οἱ πῶν πολυμοῦστον. *Schol.*

Ver. 191. Δεύτερον αὐτ', Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἐρέειν ὁ γεραίός. Πῶς οὐκ ἔγνω αὐτὸν ὁ Πριάμος, ὃς πρότερον ἅμα Μυσίλειοις Τρῳάων ἰληλύθει; Ἀπαξ μόνον ἰντυχῶν, καὶ μιτὰ δικαιοτῆ χερῶν, ἐλόγως ὁ γεραίός ἀπὸ μνήμης εἶχεν. Ἴσως μὲν, οὐκ ἔξυ βλίπων, διὰ τὸ βαθεῖ γῆρας· τυχὸν δὲ, καὶ ἐξιλῆθετο ἢ οὐδὲ τότε ἠκρεῖώσατο. *Schol.* apud *Barnesium*, et *Eustath.* Cæterum Δεύτερον hic intelligendum τὸ δεύτερον, sicut (infra, *ver.* 225.) τὸ τρίτον.

Ver. 195. Τεύχεα μὲν οἱ. Quâ ratione, μὲν, hic producatur; item μάλα, *ver.* 214. et τῆ, *ver.* 221. et ἴστω, *ver.* 222. vide supra ad *á*, 51.

- Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα
 Οὔτος δ' αὖ, Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεύς, 200
 Ὅς τράφη ἐν δῆμῳ Ἰθάκης, κροναῆς περ ἰούσης,
 Εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μῆδεα πυκνὰ.
 Τὴν δ' αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ἦυδα·
 ὦ γύναι, ἧ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς εἶπες.
 Ἦδῃ γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς, 205
 Σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης, σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
 Τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα·
 Ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μῆδεα πυκνὰ·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἀγειρομένοισιν ἔμιχθην,
 Στάντων μὲν, Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους, 210

Huic autem respondit deinde Helena, Jove nata:

"Iste porro, est Laërtiades solers Ulysses, 200

"Qui nutritus est in populo Ithacae, asperae licet existentis,

"Sciens omnimodosque dolos et consilia prudentia.

Hanc autem Antenor prudens contra locutus est:

"O mulier, profecto valde hoc verbum verum es locuta.

"Jam enim et huc olim venit nobilis Ulysses, 205

"Tui causâ legatus, cum bellicoso Menelao:

"Hos autem ego hospitio-accepi, et in aedibus humaniter-tractavi:

"Amborum verò indolem perspexi et consilia prudentia:

"At cum jam Trojanis congregatis misti essent,

"Stantibus quidem, Menelaus eminebat latis humeris; 210

Ver. 200. Οὔτος δ' αὖ.] Pessimè hic Scholia-
 iastes interpolatus; καὶ Οὔτοςδὲ λίγιται, κα-
 ἐάπει τοῖσδὲ. Quem malo omine secutus
 est Barnesius, et hic, et ver. 229. et alibi.
 Vide infrâ ad S', 160.

Ibid.—πολύμητις Ὀδυσσεύς.]

—pellacis Ulyssæi. Æn. II, 90.

Ver. 201.—Ἰθάκης, κροναῆς περ ἰούσης.]

—Scopulos Ithacæ, Laërta regna.
 Æn. III, 272.

"Ithacam illam in asperrimis saxulis tanquam
 "nidulum affixam." Cic. de Orat. I. At-
 que hinc liquet istud χθαμαλή, Odys. I, 25.
 ab Interpretibus minùs rectè fuisse acceptum.
 Insula enim Ithaca, non erat humilis ac de-
 pressa: Sed hoc (ut opinor) ibi ait Poeta,
 non modò montem istum, ver. 21. sed to-
 tam insulam, etiam χθαμαλήν, etiam qui-
 bus in partibus depressior esset, comparatè ta-
 men cum circumjacentibus insulis, παντο-
 πρεπέτην ἐν ἀλλ' κῆσται.

Ver. 203. ἀντίον ἦυδα.]

Æolus hæc contrâ: — Æn. I, 80.

Æneas contrâ cui talia reddit.

Æn. X, 530.

Ver. 204.—ἦιπαις.] Al. ἦιπας. Quod
 perinde est.

Ver. 205.—ποτ' ἤλυθε.] Postulat tem-
 porum ratio, ut sit ἤλυθε ab Aoristo ἤλυθον,
 non à præterito (ut vocant) ἤλυθα. Vide
 suprâ ad á, 37.

Ver. 206. Σὺ ἦνικ' ἀγγιλίης.] Vertunt
 Recentiores: "Tui causâ Legatus." At Eu-
 stathius: "Ἐνεκ' ἀγγιλίης τῆς κατὰ τὴν Ἑλί-
 νην.

Ibid.—σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.] Cùm
 Menelaus, et vir Princeps, et singulare cer-
 tamen jam initurus, nequaquam hoc in loco
 prætereundus esset; nec tamen de ejus cha-
 ractere Helenam verba facere deceret; pul-
 cherrimo artificio (ut rectè notavit Porcius)
 Antenorem inducit Poeta, formam atque in-
 genium Menelai hîc describentem.

Ver. 207.—ἐξείνισσα.] Rectè cum du-
 plici σ. Vide suprâ ad á, 140.

Ver. 209.—Τρώεσσιν ἀγειρομένοισιν.] Al.
 Τρώεσσιν ἐν ἀγειρομένοισιν.

Ver. 210.—ὑπείρεχεν.] Vido suprâ ad
 β', 426.

Ἄμφω δ' ἔζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μῆδεα πᾶσιν ὕφαινον,
 Ἦ τοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε,
 Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως· ἐπεὶ οὐ πολύμυθος,
 Οὐδ' ἀφαιμαρτοεπής, εἰ καὶ γένοιε ὕστερος ἦεν
 Ἄλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναίξειεν Ὀδυσσεύς,
 Στάσκειν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας,
 Σκῆπτρον δ' οὐτ' ὀπίσω, οὔτε προσηγνῆς, ἐνάμα,
 Ἄλλ' ἀστεμφῆς ἔχεσκεν, αἰδοῖ φωτὶ εἰοκίως·

215

- “ Ambobus autem sedentibus. augustior erat Ulysses.
 “ Sed cū jam verba et consilia omnibus texebant,
 “ Certè quidem Menelaus succinctè concionabatur,
 “ Pauca quidem, sed valdè argutè; quoniam non multiloquus erat,
 “ Neque verbis errans, quamvis aetate posterior erat.
 “ Sed cū jam solers surrexisset Ulysses,
 “ Stabat, deorsumque despiciebat in terram oculis defixis;
 “ Sceptrum verò neque retrorsum, neque in anteriorem-partem movebat,
 “ Sed immotum tenebat, imperito viro similis :

215

Ver. 211. Ἄμφω δ' ἔζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.] Conuenit in hunc locum, quod de *Odys.* μ', ver. 75. observavit *Demetrius Phalereus* περὶ ἰζημνείας, § 60. Τῷ Μεγαλοσπριτί μιν—τὴν ἀνθυπαλλαγὴν, ὡς Ὀμηρος: “Οἱ δὲ δύο σκοπίλοι, ὁ μὲν οὐρανὸν—” Πολὺ γὰρ οὕτω μεγαλειότερον, ἰναλλαγίσης πᾶσις, ἢ εἶπερ οὕτως ἔφη. “Τῶν δὲ δύο σκοπίλων, ὁ μὲν οὐρανὸν—” Cæterum de hujusmodi *Syntaxeos ratione*, (cui nihil est commune cum absurda illâ, quam vocant, *Antiptosi*;) vide suprâ ad β', 355 et 681. Item infrâ ad ζ', 510. et κ', 224. et *Odys.* μ', 75.

Ver. 213—224. Ἦ τοι μὲν Μενέλαος—Ἄλλ' ὅτε δὴ—Ὀδυσσεύς.—] *Menelaus* concionabatur ἐπιτροχάδην, συντόμως, ἰσπισυμίνως, Παῦρα μὲν· *Ulysses* verò, πολλὰ καὶ πυκνὰ. *Schol.* Οὐκ ἡμίλῃσι δὲ, οὐδὲ χαρακτηρισίαι τοὺς ῥήτορας. Τὸν μὲν γὰρ Νέστορα, ἡδὴν καὶ Πρισηνῆ τοὺς ἀκούουσι ἰσάγαι· τὸν δὲ Μενέλαον, βραχυλόγον καὶ εὐχαριν, καὶ τοῦ προκτιμίου τυγχάνοντα· τὸν δὲ Ὀδυσσεύα, πολλῆ καὶ πυκνῇ τῇ δυνάτητι τῶν λόγων κεχρημένον. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 20.

“ *Menelaum* ipsum, dulcem illum quidem “ *tradit* *Homerus*; sed pauca loquentem.” *Cic. de clar. Orat.*

“ *Itaque* oratio illa [*Ulyssis*] apud *Home-* “ *rum* concitata, et sine intermissione in “ *morem* *nivis* superveniens, oratori data est.” *Senec. Epist.* 40.

“ *Homerus* brevem quidem cum animi “ *jucunditate*, et propriam, (id enim est,

“ *non errare verbis,*) et carentem superva- “ *cuis* eloquentiam, *Menelao* dedit; quæ “ *sunt* virtutes generis illius primi. Et ex “ *ore* *Nestoris* dixit dulciorem melle profuere “ *sermonem*; quæ certè delectatione, nihil “ *fin*gi majus potest. Sed summam ag- “ *gressus*, ut in *Ulysses*, facundiam; magni- “ *tudinem* illi junxit; cui orationem *Nivi-* “ *bus hybernis*, et copiâ verborum, atque “ *impetu*, parem tribuit. Cum hoc igitur, “ *nemo* mortalium contendet.” *Quinctilian.* *lib.* 12. *cap.* 10.

“ Sed ea ipsa genera dicendi, jam anti- “ *quitus* tradita ab *Homero* sunt tria in tri- “ *bus*: *Magnificum* in *Ulysses*, et ubertum; “ *Subtile* in *Menelao*, et cohibitum; mix- “ *tum* moderatumque, in *Nestore*.” *Gell.* *lib.* 7. *cap.* 14.

Ver. 217. Στάσκειν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας, Σκῆπτρον δ' οὐτ' ἐπίσω.—.]

—defixa Latinus
 Obtutu tenet ora, soloque immobilis hæ-
 ret,

Intentos volvens oculos:—*Æn.* VII, 249.
 “ *Mirè* auditurum dicturi cura delectat.—
 “ *Hoc præcipit* *Homerus*, *Ulyssis* exemplo;
 “ *quem* stetisse oculis in terram defixis, im- “ *motoque* *sceptro*, priusquam illam eloquen- “ *tiam* *procellam* effunderet, dicit.” *Quin-* “ *ctilian.* *lib.* 11. *cap.* 5. Ludum facit hunc locum *Aristophanes*, *Nub.* ver. 187 et 191.

Ἄτὰρ τί σοῦ ἰς τὴν γῆν βλέπουσιν εὐταί;
 τί γὰρ οἶδς δρωσιν, οἱ σφόδρ' Ἐγκυροφῆτις;
 Ver. 219.—αἰδοῖ.] *Al.* αἰδοῖ.

Φαίης κεν ζάκοτόν τινα ἔμμεναι, ἄφρονά δ' αὐτως· 220
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἴει,
 Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν εἰκότα χειμαζήσιν,
 Οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος·
 Οὐ τότε γ' ᾗδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.
 Τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν ὁ γεραῖός· 225
 Τίς τ' ἄρ' ὄδ' ἄλλος Ἀχαιοὺς ἀνὴρ ἧς τε μέγας τε,
 Ἐξοχος Ἀργείων κεφαλὴν ἢδ' εὐρέας ἄμους ;
 Τὸν δ' Ἐλέην ταινίπεπλος ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν
 Οὔτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν· 230
 Ἴδομενεὺς δ' ἐτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ᾧς,
 Ἔστηκ' ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται·
 Πολλάκι μιν ξεινίσσεν ἀρηΐφίλος Μενέλαος
 Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὅποτε Κρήτηθεν ἴκοιτο.

" Dixisset iracundum aliquem esse, stultumque itidem.

220

" At cum jam vocemque magnam ex pectore mitteret.

" Et verba imbribus nivalibus similia hybernis ;

" Non deinde cum Ulysse contendisset mortalis alius :

" Non autem tunc adēd Ulyssis mirabamur speciem intuentes.

Tertio rursus Ajacem conspicatus, interrogabat senex :

225

" Quisnam item iste alius Achivus vir, latusque magnusque,

" Procerissimus Argivorum tum capite tum latis humeris ?

Huic autem Helena sinuoso-peplo-induta respondit, nobilissima mulierum :

" Hic verò, Ajax est ingens, propugnaculum Achivorum :

" Idomeneus autem illinc inter Cretenses, deus veluti,

230

" Stat : circum verò ipsum Cretensium duces congregati sunt.

" Saepe eum hospitio exceperit bellicosus Menelaus

" Domo in nostrâ, quum ex Cretâ venisset.

Ver. 220.—ζάκοτόν τινα ἔμμεναι.] *Al.* ζάκοτόν τί τιν' ἔμμεναι.

Ver. 222.—ἴπια νιφάδεσσιν εἰκότα.] Vide suprâ ad ver. 215.

Ver. 225.—ἐρίσσει.] Itâ edidit *Barnesius*. ex tribus MSS. Rectissime. *Alii* malè ; ἐρίσαι. Quod secundam necessariò corripit. *á*, ver. 6.—διαστήτην ἐρίσαντι. Vide suprâ ad *á*, 140.

Ver. 226.—ἀνὴρ ἧς τι μέγας τι, Ἐξοχος Ἀργείων κεφαλὴν ἢδ' εὐρέας ἄμους.] —latus humeros.— *Æn.* XI, 679. —sed cunctis altior ibat

Anchises ——. *Æn.* VIII, 162.

Ipsè inter primos præstanti corpore Turnus

Vertitur, arma tenens, et toto vertice supra est. *Æn.* VII, 785.

Musæum ante omnes : medium nam plurima turba

Hunc habet, atque humeris extantem suscipit altis. *Æn.* VI, 667.

Ubi notandum, *Musæum*, non *Homerum*, inter omnes tum eminere visum ; quòd *Homerus*, quo tempore quæ ibi narrantur gesta sunt, nondum natus esset.

Ver. 230.—θεὸς ᾧς.] Quâ ratione, *θεὸς*, hic ultimam producat ; item *διῆος*, ver. 240. et *Ἰδαῖος*, ver. 248. et *παριστάμους*, ver. 249. vide suprâ ad *á*, 51.

Ver. 231.—ἠγερέθονται.] Edidit *Barnesius*, et legendum contendit. *ἠγείροντο* *Nimirum*, non vidit temporum rationem isto modo non constare : " *Stat, et circum ipsum Duces congregabantur.*" Vide suprâ ad *á*, 57. et ad *γ'*, 185. et infrâ ad *δ'*, 454. Omnino aut retinendum, *ἠγείρονται* ; aut legendum *ἠγείρονται*, ut infrâ, *κ'*, 127.

Ver. 232.—ξεινίσσει.] Rectè, cum duplici *σ*. Vide suprâ ad *á*, 140.

- Νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὄρῳ ἑλίκακπας Ἀχαιοὺς,
 Οὓς κεν εὐ γνοίην, καὶ τοῦνομα μυθησαίμην 235
 Δοιῶ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορι λαῶν,
 Κάστορά δ' ἰππόδαμον, καὶ πῦξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
 Αὐτοκασιγνήτα, τῷ μοι μία γείνατο μήτηρ.
 Ἥ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἔρατεινῆς;
 Ἥ δεῦρο μὲν ἔποντο νέεσσ' ἐνὶ ποντοπόροισι, 240
 Νῦν δ' αὐτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
 Αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνειδέα πόλλ', ἃ μοι ἐστίν;
 Ὡς φάτο· τοὺς δ' ἦδη κατέχευ φυσίζοος αἶα
 Ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, Φίλη ἐνὶ πατρίδι γαίῃ.
 Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστρῳ, θεῶν φέρον ὄρκια πιστὰ, 245
 Ἄργε δύο, καὶ οἶνον εὐφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
 Ἄσκη ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαιεινὸν
 Κήρυξ Ἰδαῖος, ἠδὲ χρύσεια κύπελλα·
 Ὀτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν·

- “ Nunc verò alios quidem omnes video nigris-oculis Achivos,
 Quos faciliè cognoverim, nomenque proferrem : 235
 “ Duo verò non possum conspiciere principes populorum,
 “ Castoremque equorum-domitorem, et pugilatu strenuum Pollucem,
 “ Germanos-fratres, quos mihi una peperit mater.
 “ An non secuti sunt Lacedaemone ex amoenà ?
 “ An huc illi quidem secuti sunt navibus in pontigradis ? 240
 “ Nunc verò nolunt pugnam inire virorum,
 “ Dedecora veriti et probra multa, quae mihi sunt ?
 Sic dixit : hos autem jam continebat alma tellus
 In Lacedaemone istic, dilectà in patriâ terrâ.
 Praecones autem per urbem, deorum ferebant foedera firma, 245
 Agnos duos, et vinum laetum, fructum telluris,
 Utre in caprino : ferebat etiam cratera splendidum
 Praeco Idaeus, et aurea pocula :
 Excitabatque senem astans, his verbis :

Ver. 235. Οὓς κεν εὐ γνοίην.] Ità Editi.
 Nec tamen opus: Cùm, οὓς κεν εὐ γνοίην,
 rectè dici posset. Vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 237. Κάστορά δ' ἰππόδαμον.]

Picus, equum domitor. — Æn. VII, 189.

Ibid. — πῦξ ἀγαθόν]

Seu crudo fidit pugnam committere cestu. Æn. V, 69.

Ver. 240. — διῦρο μίν.] Mallet Barnesius, “διῦρ' οἱ μίν, ob Emphasin, siqua fa-
 “ verent exemplaria :” Vide ad ver. 409. Sed
 et διῦρο, ferri potest : Vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 241. — μάχην.] Al. πόνον.

Ver. 242. — ὀνειδέα πόλλ', ἃ μοι ἐστίν.]

Vide suprâ ad ver. 175. Pulchrè admodum,
 unde primùm exorsa est, eòdem infelix de-
 sinit.

Ver. 246. — καρπὸν ἀρούρης.] Vide infrâ
 ad ζ, 142.

Ver. 247. — κρητῆρα φαιεινόν.] Cratera ar-
 genteum.

Ver. 248. Κήρυξ Ἰδαῖος, ἠδί.] Vide suprâ
 ad 4, 51. Nam licet “ aliàs legi posset,

“ Ἰδαῖος κήρυξ,” ut conjecit Barnesius ; at
 languidum id valdè fuisset, et invenustum.

- "Ορσεο, Λαομεδοντιάδῃ καλέουσιν ἄριστοι
 Τρώων δ' ἵπποδάμαν, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτάνων,
 Ἔς πεδῖον καταβῆναι, ἵν' ὄρκια πιστὰ τάμηται
 Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφίλος Μενέλαος
 Μακρῆς ἐγχείησι μαχήσονται ἀμφὶ γυναϊκί·
 Τῷ δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἔποιτο
 Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὄρκια πιστὰ ταμόντες,
 Νάιοιμεν Τροίην ἐριβόλακα· τοὶ δὲ νέανται
 Ἄργος ἔς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναϊκα.
 Ὡς φάτο· ῥίγησεν δ' ὁ γέρον, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
 Ἴππους ζευγνύμεναι· τοὶ δ' ὄτραλέως ἐπίθοντο.
 Ἄν δ' ἄρ' ἔειη Πριάμος, κατὰ δ' ἠνία τεῖνεν ὀπίσσω·
 Πὰρ δὲ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.
 Τὰ δὲ διὰ Σκαῖων πεδῖονδ' ἔχον ὠκείας ἵππους.
 Ἄλλ' ὅτε δῆ ῥ' ἴκοντο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
 Ἐξ ἵππων ἀποβάαντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν,
 Ἔς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχῶντο.
 Ὡρυστο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἀναξ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,

" Surge, Laomedontiade: vocant optimates	250
" Trojanorumque equum-domitorum, et Achivorum aere-loricatorum,	
" In campum descendere, ut foedera firma feriantur:	
" Quippe Alexander et bellicosus Menelaus	
" Longis hastis dimicabunt de muliere:	
" Victorem autem mulier et opes sequentur:	255
" Caeteri verò, amicitia et foederibus firmis percussis,	
" Incolemus nos Trojam glebosam; illi autem revertentur	
" In Argos aptum-equis et in Achaiam pulchras-mulieres-habentem.	
Sic dixit: cohorrui autem senex; jussitque socios	
Equos jungere: illi verò impigrè paruerunt.	260
Ascendit itaque Priamus, ac lora traxit retrorsum:	
Juxtaque cum Antenor perpulchrum ascendit currum.	
Illi utique per Scaeas portas in campum dirigebant veloces equos.	
At ubi jam venerunt ad Trojanos et Achivos;	
Ex equis descendentes in terram alman,	265
In medium Trojanorum et Achivorum processerunt.	
Surrexit autem statim deinde rex virorum Agamemnon,	

Ver. 252.—τάμηται.] *Al.* τάμμων.

Ver. 259.—ῥίγησεν δ' ὁ γέρον.] Cohorruit, præ metu et de filio dimicaturus, et de rerum summâ.

Ver. 260. Ἴππους ζευγνύμεναι.] Quâ analogiâ fit δίδωμι, δίδως, δίδωσι, δίδωμι, δίδουμαι, δίδου, δίδουαι, δίδουσαι, eadem fit ζευγνύμι, ζευγνύς, ζευγνύσι, ζευγνύμι, ζευγνύμαι, ζευγνύ, ζευγνύαι, ζευγνύμαι. Et similiter

in Verbis, istius formæ, omnibus: Ut Potetas attentè legentibus faciliè apparebit. Neque in His licentiæ locus est ullus. Vide infra ad *í*, 70.

Ver. 261. Ἄν δ' ἄρ' ἔειη Πριάμοι, κατὰ δ' ἠνία τεῖνεν ὀπίσσω.]

Interea Reges, ingenti mole Latinus Quadrijugo vehitur curru.

JEn. XII, 161.

Ἄν δ' Ὀδυσσεὺς πολύμητις· ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ Ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ αἶνον Μίσγον· ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχεναν·	270
Ἄτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χεῖρεσσι μάχαιραν, Ἢ οἱ παρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο, Ἀρῶν ἐκ κεφαλῶν τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα Κήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις· Τοῖσιν δ' Ἀτρείδης μεγάλ' εὐχέτο, χεῖρας ἀνασχών·	275
Ζεῦ πάτερ, Ἰδὴθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε, Ἡελίος Δ', ὅς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις, Καὶ Ποταμοὶ, καὶ Γαῖα, καὶ οἱ ὑπένερθε καμόντας Ἀνθρώπους τίνυσθον, ὃ, τίς κ' ἐπίορκον ὁμόσση, Ἵμεῖς μάρτυροὶ ἐστε, φυλάσσετε δ' ὄρκια πιστά·	280

Surrexit etiam Ulysses solers: at praecones conspicui

Res necessarias ad foedera fida Deorum cogebant, cratere autem vinum

Miscebant: ac regibus aquam supra manus fuderunt:

270

Atrides verò, districto manibus cultro,

Qui ei ad ensis magnam vaginam semper pendebat,

Agnorum ex capitibus abscidit pilos: at eos postea

Praecones Trojanorum et Achivorum distribuerunt principibus.

Inter eos verò Atrides altâ-voce precabatur, manibus sublatis·

275

“ Jupiter Pater, qui ab Idâ imperas, augustissime, maxime,

“ Solque, qui omnia adspicis, et omnia audis,

“ Et Flumina, et Tellus, et qui sub terrâ mortuos

“ Homines punitis, quicumque, perjurium juraverit,

“ Vos testes sitis, conservate verò foedera fida:

280

Ver. 272.—ἄωρτο.] *M.* ἄωρτο.
Ver. 273. Ἀρῶν ἐκ κεφαλῶν τάμνε τρί-
χας.]

Et summam carpens media inter cornua sec-
tas. *Æn.* VI, 245.

—et tempora ferro

Summa notant pecudum. —
Æn. XII, 175.

Ver. 276. Ζεῦ πάτερ, Ἰδὴθεν μεδέων, κύδιστε,
μέγιστε.] *Heraclides Ponticus* citat: Ζεῦ κύ-
διστε, μέγιστε, κελαινιφίς, αἰθέροι ναίων.

Ver. 277—284.—Ἡελίος Δ', —καὶ
Ποταμοὶ, καὶ Γαῖα — Ἵμεῖς μάρτυροὶ
ἴσσι — Εἰ μὲν κεν Μενέλαον — Εἰ δὲ
κ' Ἀλκιβάνδρον —.]

Sol, qui terrarum flammis opera omnia
lustras;

—Et Dirae ultrices. — *Æn.* IV, 607.

Esto nunc Sol testis, et hæc mihi Terra
precauti,

—Et Pater Omnipotens, et tu Saturnia
Juno.

—Fontesque Fluviosque voco. —

Cesserit Ausonio si fors victoria Turno,

Convenit Evandri victos discedere ad urbem:
Cedet Iulus agris: nec post arma ulla re-
belle

Æneadæ referent, ferrove hæc regna la-
cessent.

Sin nostrum annuerit nobis victoria mar-
tem,

—paribus se legibus ambæ

Invictæ gentes æterna in fœdera mittant.

Æn. XII, 176. &c.

Ver. 278.—καμόντας.] Optimè et signi-
ficantè exprimit id hæc vox, quod Latinè
dicitur, vitâ *functos*; pari ratione ac, Officio
functos; Honore *functos*, Labore *functos*; et
similia siqua sint.

Ver. 279.—τίνυσθον.] Si scribatur,
τίνυσθον, perinde erit. Nam *τίνω*, (unde
τίνυμι) in linguâ *Ionica* priorem producit;
licet in linguâ *Atticâ* corripatur: Vide su-
prâ ad β', 45. *Δυϊκῶ* δὲ ἀριθμῶ κίχρηται, ἐπι-
πῶν, *τίνυσθον* ἴσσι γὰρ ὁ λόγος πρὸς Πλούτωνα
καὶ Περσιφόνην. *Schol.*

Ver. 280.—μάρτυροι.] Vide supra ad ε',
338.

Εἰ μὲν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνη,
 Αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἔχέτω καὶ κτήματα πάντα,
 Ἥμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεάμεθα ποντοπόροισιν·
 Εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνη ξανθὸς Μενέλαος,
 Τρωῶας ἔπειθ' Ἑλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι,
 Τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν, ἥντιν' εἴοικεν,
 Ἦ τε καὶ ἴσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.

285

Εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πριάμος Πριάμοιό τε παῖδες
 Τίнейν οὐκ ἐθέλωσιν, Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχέσσομαι, εἴνεκα ποινης,
 Αὔθι μένων, εἴως κε τέλος πολέμοιο κηχέω.

290

Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀργῶν τάμε νηλεῖ χαλκῷ·
 Καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
 Θυμῷ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἴλετο χαλκός.
 Οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσάμενοι δεπέασσιν
 Ἔκχεον, ἧδ' εὐχοντο θεοῖς αἰειγενέτησιν.
 Ὡδὲ δέ τις εἶπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·

295

“ Si quidem Menelaum Alexander interfecerit,
 “ Ipse deinceps Helenam retineat, et opes omnes ;
 “ Nos verò in navibus redeamus pontum-transcuntibus :
 “ Sin autem Alexandrum interfecerit flavus Menelaus,
 “ Trojani exinde Helenam et opes omnes reddunto,
 “ Muletam verò Argivis pendunto, quam convenit,
 “ Quaeque etiam posteros inter homines sit memorata.
 “ Sin autem mihi muletam Priamus Priamique filii
 “ Pendere noluerint, Alexandro prostrato :
 “ Tum ego etiam deinde pugnabo, gratià muletæ,
 “ Hic manens, usque dum finem belli invenero.
 Dixit, et fauces agnorum abscedit saevo ferro :
 Et hos quidem deposuit super terram palpitantes,
 Animâ carentes ; nam vires ademerat ferrum.
 Vinum insuper ex cratere haustum poculis
 Effundebant, et vota faciebant diis immortalibus.
 Sic autem aliquis dicebat Achivorumque Trojanorumque :

285

390

395

Ver. 282.—[ιχίτω.] ἀγίτω. Plutarch. Symposiac. lib. 9.

Ver. 286.—[ἀσποτιμίμιν.] Vide suprâ ad ver. 279. et ad β', 45.

Ver. 287. Ἦ τε καὶ ἴσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.] Malè hæc reddidit doctissima Dacier: “ payeront aux Grecs et à leurs descendants à jamais un tribut.” Ut rectè observavit Poppianus.

Ver. 289. Τιμὴν.] Vide suprâ ad ver. 279. et ad β', 45.

Ver. 292. Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀργῶν τάμε.] Talibus inter se firmabant fœdera dictis,

Conspectu in medio procerum ; tum ritè sacratas

In flammam jugulant pecudes.—

Æn. XII, 212.

Ver. 295.—[ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας, Θυμῷ δευομένους.]

—exanimisque tremens procumbit humi—.

Æn. V, 481.

Ver. 297. Ὡδὲ δέ τις εἶπεσκεν.] Quâ ratione, τις, hoc in loco producat, et infrâ, ver. 319. item δίφρον, ver. 310. et Ἀλέξανδρος, ver. 329. vide suprâ ad α', 51.

Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 Ὀππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὄρεια πημῆνιαν,
 ὦδὲ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέει, ὡς ὅδε οἶνος,
 Αὐτῶν, καὶ τεκέων ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγέειν.

300

Ὦς ἔφαν οὐδ' ἄρα πῶ σφιν ἐπεκράαινε Κρονίων.
 Τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πριάμος μετὰ μῦθον ἔειπε·

Κέκλυτέ μεν, Τρῶες, καὶ εὐνήμιδες Ἀχαιοί·

ἦτοι ἐγὼν εἴμι προτὶ Ἴλιον ἡνεμόεσσαν

305

Ἄψ, ἐπεὶ οὕτως τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρασθαι

Μαργνάμενον φίλον υἱὸν ἀρῆιφίλω Μενελάω.

Ζεὺς μὲν που τόγχε οἶδε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,

Ὀππότερ᾽ ἀθανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν.

Ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον ἀγνας δέτο ἰσόθεες φῶς·

310

Ἄν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτὸς, κατὰ δ' ἠνία τεῖνεν ὀπίσσω·

Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον·

Τῷ μὲν ἄρ' ἄψ ὀρροὶ προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο.

Ἐκτῶρ δὲ Πριάμοιο πάϊς καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς

“ Jupiter augustissime, maxime, et immortales dii caeteri ;

“ Utri priores praeter foedera offenderint,

“ Sic ipsis cerebrum humi fluat, sicut hoc vinum,

500

“ Ipsorum, et liberorum : uxores verò aliis cedant.

Sic dicebant ; necdum ipsis votum ratum faciebat Saturnius.

Inter eos autem Dardanides Priamus verba fecit :

“ Audite me, Trojani, et benè-ocreati Achivi :

“ Equidem ego abeo ad Ilium ventosum

505

“ Retrò ; quia nullo modo sustinebo oculis videre

“ Pugnantem dilectum filium cum bellicoso Menelao.

“ Jupiter nimirum hoc scit, et immortales dii reliqui,

“ Utri mortis finis fato-destinatus sit.

Dixit, et in currum agnos posuit diis par vir ;

510

Et ascendit ipse, ac lora traxit retrorsum ;

Juxtaque eum Antenor perpulchrum ascendit currum :

Hi quidem itaque reversi, ad Ilium abibant.

Hector verò Priami filius et nobilis Ulysses

Ver. 298.—ἀθάνατοι.] Vide suprâ ad α, 598.

Ver. 302.—Κρονίων.] De prosodiâ vocis Κρονίων, Κρονίονος, Κρονίωνος, vide suprâ ad α, 597 et 265.

Ver. 305. Τοῖσι δέ.] Malè hic et aliàs edidit Barnesius, Τοῖσι δέ. Quod est hiulcum. Utique, si quid opus, scribendum ei fuisset, non Τοῖσι δέ, sed Τοῖσι δέ.

Ver. 306.—ἰπὶ οὕτως τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρασθαι.]

Non pugnam aspicere hanc oculis, non federa possum. Æn. XII, 151.

Ver. 313. Τῷ μὲν ἄρ' ἄψ ὀρροὶ προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο.] De ἀπονέοντο, vide suprâ ad α, 598. Cæterum ineptè admodum nodum hic in scirpo querit Scholiastes : Διατὶ χωρίζεται ὁ Πριάμος ; καὶ οἱ μὲν φασιν, ὅτι ἵνα ἀπ' ὕψους κοίτῃσιν θεωρήσῃ ἀπὸ τῆς πόλεως τὴν μονομαχίαν. Οἱ δὲ, ἵνα φυλάξῃ τὰ τέγχεα. Ἄλλοι δὲ τὴν Ὀμηρικὴν λύσιν παρέρχονται τὸ, “ Οὕτως τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρασθαι.” Ὅστις ἀμυνον.

Χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον, αὐτὰρ ἔπειτα	315
Κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἐλόντες, 'Οππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος. Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνίσχον· 'Ὀδὲ δέ τις εἶπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε· Ζεῦ πάτερ, Ἴδθθεν μεδέων, κύνιστε, μέγιστε·	320
'Οππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε, Τὸν δὸς ἀποφθίμενον δύναι δόμον Ἄιδος εἶσω, 'Ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα καὶ ὄρνια πιστὰ γενέσθαι. "Ὡς ἄρ' ἔφαν' πάλλεν δὲ μέγας κορυθαίολος Ἔκτωρ, 'Αψ ὄρώων Πάριος δὲ Δωῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.	325
Οἱ μὲν ἔπειθ' ἴζοντο κατὰ στίχας, ἥχι ἐκάστω 'Ἴπποι ἀεργσίποδες, καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο. Αὐτὰρ ὄγ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο. Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε	330
Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυσίοις ἀραρυίας·	

Locum quidem primum dimensi sunt: ac deinde

315

Sortes in galeâ aereâ quatiebant prehensas,

Uter prior emitteret aeream hastam.

Populi interim supplicabant, diisque manus elevabant;

Sic autem aliquis dicebat Achivorumque, Trojanorumque:

" Jupiter pater, qui ab Idâ imperas, augustissime, maxime:

320

" Uter horum facinorum inter utrosque auctor fuerit,

" Hunc da interemptum subire domum Orci:

" Nobis verò rursus amicitiam et foedera rata fieri.

Sic quidem dixerunt: concutiebat verò ingens expeditè-pugnam-ciens Hector,

Retrò aspiciens: Parisis autem illico sors exiliit.

325

Illi deinde consederunt secundum ordines, ubi unicuique

Equi veloces, et varia arma jacebant.

At circa humeros induit arma pulchra

Nobilis Alexander, Helenae maritus pulchras-comas-habentis.

Ocreas quidem primum circa tibias posuit

330

Pulchras, argenteis fibulis aptè-junetas:

Ver. 315. Χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον.]

Campum ad certamen, magnæ sub mœnibus urbis,

Dimensi Rutulique viri Teucrique parabant. Æn. XII, 116.

Ver. 316. Κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ.]

Convenerere viri, dejectamque aerea sortem

Acceptit galea. Æn. V, 490.

Ver. 318. Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνίσχον.] Ἄ. Λαοὶ δ' ἠρήσαντο θεοῖσι, καὶ χεῖρας ἀνίσχον.

Ver. 322. ἀποφθίμενον.] De syllabâ

φθί correptâ, vide suprâ ad β', 43. et ad α', 309 et 514.

Ver. 324. — κορυθαίολος.] Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 328—331. — καλὰ. — καλὰς.]

Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 330. Κνημῖδας μὲν πρῶτα, &c.]

— Rutulum thoraca indutus ahenis

Horrebat squamis, surasque incluserat auro;

— laterique accinxerat ensem.

Æn. XI, 487.

- Δεύτερον αὖ δάρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
 Οἷο κασιγνήτιο Λυκάονος· ἤρμωσε δ' αὐτῶ·
 Ἄμφι δ' ἄρ' ἄμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
 Χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε· 335
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὐτυκτον ἔθηκεν,
 Ἴππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
 Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
 Ὡς δ' αὐτως Μενέλαος ἀρήϊος ἔντε' ἔδυνεν.
 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἐκάτερθεν ὀμίλου θωρήχθησαν, 340
 Ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο,
 Δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
 Τρωῆας δ' ἵπποδάμοις, καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς.
 Καί ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῶ ἐνὶ χώρῳ,
 Σείοντ' ἐγχείας, ἀλλήλοισιν κοτίοντε. 345
 Πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
 Καὶ βάλεν Ἀτρεΐδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,

Tum postea thoracem circa pectora induebat
 Sui fratris Lycaonis; habilis enim erat ipsi:
 Circa autem humeros suspendit ensem argenteis-clavis-distinctum,
 Aereum; ac postea scutum magnumque solidumque: 335
 Capiti verò forti galeam affabrè-factam imposuit,
 Setis equinis comantem; terribiliter verò crista desuper nutabat:
 Sumsitque robustam hastam, quæ ipsius manibus apta erat.
 Pari autem modo et Menelaus Mavortius arma induebat.
 Hi postquam igitur ex utrâque acie armati erant, 340
 In medium Trojanorum et Achivorum processerunt,
 Torvum intuentes: stupor autem occupabat aspicientes
 Trojanosque equorum-domitores, et benè-ocreatos Achivos.
 At hi propiùs steterunt dimenso in loco,
 Quassantes hastas, sibi invicem irati. 345
 Prior autem Alexander emisit longam hastam,
 Et feriit Atridae scutum undique æquale,

Vcr. 335.—ἤρμωσε δ' αὐτῶ.]

—habilis lateri clypeus, loricaque tergo est. *En.* XII, 452.

Vcr. 334.—βάλετο.] Vide suprâ ad vcr. 141.

Vcr. 337. Ἴππουριν δεινὸν δὲ λόφος.]

Ære caput fulgens, cristâque hirsutus equina.

Vcr. 338.—ἄλκιμον ἔγχος.] *En.* X, 869.

—validam hastam. *En.* X, 401.

Vcr. 345. Σείοντ' ἐγχείας.] Legendum existimat *H. Stephanus*, Σείον τ' ἐγχείας. Sed perinde est, tum ad Sententiam, tum ad Syntaxin. Nam quòd locum hic minùs ap-

tum habere arbitratum τὸ ἀσπίδα, in eo verò mirè fallitur Vir doctissimus. Non enim rectius, sed omninò pessimè, et languidè admodùm diceretur, σείοντι καὶ κοτίοντι.

Ibid.—κοτίοντι.] *Al.* κοτίοντις. Quod, hoc quidem in loco, non utique omni in loco, idem est. Vide suprâ ad α, 566. et β', 288.

Vcr. 347. Καὶ βάλεν Ἀτρεΐδαο κατ' ἀσπίδα, —οὐδ' ἔφραξεν χαλκόν.]

—rauco quod protinus ære repulsum, Et summo clypei nequicquam umbone rependit. *En.* II, 545

Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμῇ
 Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ· ὁ δὲ δεύτερος ἄρυστο χαλκῷ
 Ἀτρεΐδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διὶ πατρί·

350

Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὃ με πρότερος κακ' ἔοργε,
 Δίον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον
 Ὅφρα τις ἔρρίγησι καὶ ὄψιγόνων ἀνθρώπων,
 Ξεινοδόκον κακὰ ρέξαι, ὃ κεν φιλόττητα παράσχη.

Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὸν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
 Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσθη.

355

Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ἄμφοτον ἔγχος,
 Καὶ διὰ θάρηκος πολυδαίδαλου ἠήρηστο
 Ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
 Ἐγχος· ὁ δ' ἐκλίθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν
 Ἀτρεΐδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυροῦλον,

360

Neque perripuit aes, inflexa est enim ei cuspis
 Scuto in valido: At secundus impetum fecit ferro
 Atrides Menelaus, precatus Jovem patrem:
 "Jupiter rex, da ulcisci, qui me prior injuriâ affecit,
 "Sclestum Alexandrum, et meis sub manibus doma;
 "Ut quisque horrescat etiam posteriorum hominum,
 "Hospitem injuriâ afficere, qui benignitatem exhibuerit.
 Dixit, et vibratam emisit longam hastam,
 Et ferit Priamidæ scutum undique æquale.
 Per scutum sanè penetravit fulgidum rapida hasta,
 Et per thoracem affabrè-factum infixæ est:
 E regione autem juxta ille discidit tunicam
 Hasta: ille verò inclinatus est, et evitavit mortem atram.
 Atrides autem, educto ense argenteis-clavis-distincto,

350

355

360

Ver. 348. Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν.] *Al.* Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκός.

Ver. 349. Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ.] *Al.* Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ.

Ver. 352. Δίον Ἀλέξανδρον.] Cùm vox, δῖος, propriè id denotet, quòd Latine dicitur, *insignis*; vulgò hic vertunt, διὸν Ἀλέξανδρον, *sclestum Alexandrum*, nequitia scilicet *insignem*. *Eustathius* tamen et hic bonam in partem accipit: παιδεύοντος Ὀμήρου δὲ τὸν σπουδαῖον ἄνδρα, ἰδιωγῶν ἵναί ὡς τὰ πολλὰ, καὶ μὴ σκωπτικῶν ἐν οἷς οὐ χρεῖ.

Ver. 355.—ἔρρίγησι.] Vide suprâ ad β', 314.

Ver. 355.—προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.— Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε, — καὶ διὰ θάρηκος.]

—hastam jactit: illa per orbem

Æere cavum triplici, per linea terga, tribusque

Transiit intextum tauris opus.

Æn. X, 785.

Ver. 356.—Πριαμίδαο.] Vide suprâ ad α', 398.

Ver. 357. Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε.] Rapidissimum haste Transitum pulcherrimè et ζωγραφικῶς depingit *Versus*, à brevibus statim exorsus syllabis tribus. Quod cùm *Barnesium* non fugeret; idem tamen eodem in loco vocem, δια, syllabam priorem ex "Necessitate," si Diis placet, producere comminiscitur. Quo nihil fingi potuit ineptius. Nam in quibusdam quidem vocabulis, ubi breves syllabæ Tres concurrunt; nec in iis tamen omnibus, (vide suprâ ad α', 398.) conceditur istiusmodi ex necessitate licentia. Atqui ut à voce δια, è *Dualibus* syllabis brevibus constante, inchoetur versus: que (malùm) ista demùm *Necessitas!* Vide infrâ ad ver. 365.

Ibid.—ἄμφοτον.] *Al.* ἄμφοτον.

Ver. 359.—Ἀντικρὺ δὲ.] Vide suprâ ad α', 51.

Πλήξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλλον ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῶ
Τριχθὰ τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χεῖρός.

Percussit attollens galeae conum : super eo verò
In triaque et quatuor frusta disruptus excidit manu.

Ver. 565. Τριχθὰ τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν
ἔκπεσε χεῖρός.]

Perfidus ensis

Frangitur, in medioque ardentem deserit
ictu.

—mucro, glacies seu futilis, ictu
Dissiluit; fulvâ resplescent fragmina arenâ.

Æn. XII, 751, 740.

Non assequutus est, hoc in loco, *Homeri* artem
Virgilius. Nam, ut ait *Eustathius*, in
hoc versu εἶποις ἂν σιδήριον θραυμένου ἀκούειν
ποιοῦτον γὰρ τινα ἤχον ἢ τῶν λίξιων ὑψηλῆ
σερχύτης, ἐπιτηδὸς οὕτω φράζοντος τοῦ ποιη-
τοῦ, ὀνομαστοποιίας τρέσσει. Sunt qui hoc in
versu, pro διατρυφὲν, legant διατρυφῆν. Cæ-
terum innumeris in locis Poetam versûs sui
Numeros, verborumque ipsorum Sonum (vi-
de jam supra ad ver. 357.) ad rei dicendæ
naturam quasi ζωγραφικῶς ἐκτυπωμένην ex-
egisse, notissimum est.

Homini omnibus nervis connitentis, la-
pidemque ingentem adversus montis dexite-
tatem sublevantis labor, quàm pulchrè de-
pictus et quasi ob oculos positus est, *Odys.*
λ', 594!

— ἀκηριστόμομος χεῖρσίν τε, ποσσίν τε,
Λῶαν ἄνω ἄθισκε.—

E contrario, lapidis pondere suo de monte
devoluti impetus, ver. 596.

— τὸν ἄποστρέψασκε κραταῖς
Αὔτις, ἔπειτα πίδονδε κυλινδοτο λῶας ἄ-
ναδύς.

Similiter apud *Virgilium* pulcherrimè ex-
hibetur Temporis prætereuntis celeritas, pe-
dibus dactylicis:

"Sed fugit intereà, fugit irreparabile
"Tempus." *Georg.* II, 284.

Item Equi cursus:

"Quadrupedante putrem sonitu quatit
"ungula campum." *Æn.* VIII, 596.

Junonis dignitas, pedibus spondaicis:

"—quæ Divûm incedo regina.—
Æn. I, 50.

Deorum majestas, Spondæo in quinto pede:

"—penatibus, et Magnis Diis."
Æn. VIII, 679.

"magnum Jovis incrementum."
Ecl. IV, 49.

Similiter, cauta prudentia et circumspectio:

"—oculis Phrygia agmina circum-
"spexit." *Æn.* II, 68.

Et à tergo longè sequentis distantia:

"—longo sed proximus intervallo."
Æn. V, 520.

Saxi cadentis Motus ab initio tardior, deinde
acceleratus:

"—jamjam lapsura, cadentique
"Imminet assimilis." — *Æn.* VI, 602.

Motus Senilis, labascens et impeditus:

"—sed tarda trementi
"Genua labant." — *Æn.* V, 452.

Ictus validi, et in numerum, incude accepti:

"Illi inter sese multâ vi brachia tollunt
"In numerum." — *Æn.* VIII, 452.

Sonus continuus et productior, Vocalium
longarum non elisarum hiatu:

"—genitunque et fœmineo ululatu."
Æn. IV, 667.

"Et longum, formose, vale, vale, inquit,
"Iola." *Ecl.* III, 79.

Item ingens nisus et molimen:

"Ter sunt conati imponere Pelio Ossam."
Georg. I, 281.

Prærupti siquid dicendum sit, versu in *mono-
σύλλαβον* desinente:

"—insequitur cumulo præruptus aquæ
"mons." *Æn.* I, 109.

"—procumbit humi bos."
Æn. V, 481.

Vel, minutuli siquid et contemnendi:

"—Sæpe exiguus mus." *Georg.* I, 181.

Et è contrario nonnunquam, siquid singula-
riter emineat:

"—Divûm Pater, atque hominum
"Rex." *Æn.* I, 69.

Portenti amplificatio, verborum asperitate:

"Monstrum horrendum informe ingens."
Æn. III, 658.

Belli civilis horror, consultâ verborum *κακο-
φωνία*:

"Neu patriæ validas in viscera vertite
"vires." *Æn.* VI, 835.

Terror repentinus, insolitâ vocis prosodiâ:

"—steteruntque comæ, et vox fauci-
"bus hasit." *Æn.* II, 774.

Deliquium animi, inusitatâ cæsura disposi-
tione:

"Et cùm frigida mors animâ seduxerit
"artus." *Æn.* IV, 585.

Fulcimenti mollitudo, pede quinto à syllabâ
brevis inchoante:

"—molli fultus hyacintho."
Ecl. VI, 53.

Liquor inter fervefaciendum exuperans at-
que effluens, syllabâ ad finem versûs exuber-
rante:

"Aut dulcis musti Vulcano decoquit hu-
"morem." *Georg.* I, 295.

- 'Ατρείδης δ' ἄμωξεν, ἰδὼν εἰς οὐραὶν εὐρύν·
 Ζεῦ πάτερ, αὐτίς σεῖο θεῶν ὀλοότερος ἄλλος· 365
- "Ἢ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος·
 Νῦν δέ μοι ἐν χεῖρεσσ' ἑάγη ξίφος· ἐκ δέ μοι ἔγχος
 Ἠίχθη παλάμηφιν ἐτάσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν.
 Ἢ, καὶ ἐπαίξας, κόρυθος λάβεν ἵπποδασειῆς,
 "Ἐλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς· 370
 "Ἀγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμάς ἀπαλὴν ὑπὸ δειρῆν,
 "Ὅς οἱ ὑπ' ἀνθεραῶνος ὄχευς τέτατο τρυφαλείης.
 Καὶ ἴω κεν εἴρυστέν τε, καὶ ἄσπετον ἦρατο κῦδος,
 Εἰ μὴ ἄρ' ὄξυ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
 "Ἢ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοῶς Ἴφι κταμένοιο· 375
 Κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἄμ' ἔσπετο χειρὶ παχεῖῃ.
 Τὴν μὲν ἔπειθ' ἦρας μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς
 Ῥίψ' ἐπιδιήσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἐταῖροι.
 Αὐτὰρ ὁ ἄψ' ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων

Atrides autem ejulavit, suspiciens in latum coelum :

" Jupiter pater, nullus te deorum perniciosior alius ;

365

" Certè speraveram me ulturum Alexandrum de injuriâ :

" Nunc autem mihi in manibus fractus est ensis ; mihiq; hasta

" Emissa est manibus irrita, neque sum assecutus ipsum.

Dixit, et irruens galeâ eum prehendit setis-equinis-densâ,

Trahebatque conversus ad benè-ocreatos Achivos :

370

Praefocabat autem eum acu-pictum ligamen tenero sub jugulo,

Quod ipsi sub mento retinaculum adstringebatur galeae.

Et pertraxisset utiq; et immensam tulisset gloriam,

Nisi citò sensisset Jovis filia Venus,

Quae ipsi rupit lorum bovis vi occisi :

375

Inanis autem galea simul sequebatur manum robustam.

Eam quidem tum heros ad benè-ocreatos Achivos

Projecit contorquens, sustuleruntque dilecti socii.

At ille iterum irruit interficere cupiens

Ver. 366.—τίσεσθαι.] *Μι. τίσεσθαι. Ex*
versu 28vo, ut videtur; φάτο γὰρ τίσεσθαι
ἀλίετην.

Ver. 367.—ἐν χεῖρεσσ' ἑάγη? *Plutarch.*
Symposiac. lib. 9. Prob. 13. et MSS. nonnul-
li: ἐν χεῖρεσσιν ἄγη

Ver. 369.—κίρως λάβεν.] Querit hic
 ineptissimè Scholiastes, quare *Εἰ* non potius
 non arripuerit *Paridis*. Quasi verò, inter
 pugnandum, omnia essent aequè factu
 facilia.

Ver. 371.—πολύκεστος ἱμάς ἀπαλὴν ὑπὸ
 δειρῆν.] Ad personam quàm convenientissimè!

Ver. 372. "Ὅς οἱ.] Quà ratione, ἔς, hic
 producat; item βοῶς, infrà, ver. 375. et
 θιός, ver. 381. et μιν, ver. 386. vide suprà
 ad α', 51.

Ver. 375.—ἱμάντα βοῶς Ἴφι κταμένοιο.]
 Τῶν γὰρ μὴ νόση μὴδὲ γῆρα διαλυομένων,
 ἔλλ' ὑπὸ σφαγῆς, αἰσταν τὸ δέμα καὶ στρεφ-
 ῶν [fortè στρεφῶν] γίνεσθαι τὰ ἐν ὄτῳ θανάτου
 δηχέειντα—καὶ τοῖς δέμασι φλιθῶν καὶ
 βακίωσθαι. *Plutarch. Symposiac. lib. 2.*
Prob. 9.

Ver. 378.—κόμισαν.] Vide suprà ad α',
 140.

Ἐγγχεῖ χαλκείῳ τὸν δ' ἐξήραξ' Ἀφροδίτη 380
 Ῥεῖα μάλ', ἄσπε θεός· ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἥερι πολλῇ,
 Καδ δ' εἶσ' ἐν θαλάμῳ εὐωδεῖ, κηρώντι.
 Αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἔε τὴν δ' ἐκίχανε
 Πύργῳ ἔφ' ὑψηλῶ· περὶ δὲ Τρωαὶ ἄλλης ἦσαν
 Χειρὶ δὲ νεκτρῶν ἰανῶ ἐτίναξε λαβούσα· 385
 Γρηῖ δὲ μιν εἰκυῖα παλαιγενεῖ προσέειπεν
 Εἰροκόμῳ, ἣ οἱ Λακεδαιμόνι ναιεταώσῃ
 Ἦσκειν εἴρια καλὰ, μάλιστα δὲ μιν φιλέεσκε·
 Τῇ μιν ἔισαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·

Hastâ aereâ : hunc autem eripuit Venus

380

Facile valdè, utpote dea : cooperuitque caligine multâ,
 Collocavitque in thalamo suaveolenti, fragrante-suffimentis.
 Ipsa autem Helenam vocatura abiit : hanc autem invenit
 Turri in altâ, circumque Troâdes abundè erant :
 Manu verò, odorâ veste concussit preliensam :
 Anui autem eam similis facta grandaevae allocuta est
 Lanificae, quae ipsi Lacedaemone habitanti
 Carpebat lanas pulchras, maximeque ipsum diligebat :
 Huic se cùm assimilâset, allocuta est Diva Venus :

385

Ver. 380. Ἐγγχεῖ χαλκείῳ.] Ὅτι δὲ ἐπὶ τῶν ἡρώων τὰ ὅπλα ὁμοίως χαλκᾷ ἦν πάντα, μαρτυρεῖ μοι καὶ Ὀμήρου. Βιβλιοῖ δὲ καὶ ἄλλας μοι τὸν λόγον, ἐν Φασηλίῳ ἀνακείμενον, ἐν Ἀθηνᾶς ἱερῷ, τὸ δόρυ Ἀχιλλίως καὶ Νικομηδεύσιν, Ἀσκληπιοῦ ναῶν, μάχαιρα ἡ Μέρμονος. Καὶ τοῦ μὲν ἢ τι αἰχμῆ καὶ ὁ σωρωτῆρ, ἡ μάχαιρα δὲ καὶ διὰ πάντες, χαλκοῦ πιστεύεται. Ταῦτα μὲν δὲ ἴσμεν ἔχοντα οὕτως. Pausan. Laconic. lib. 5. c. 5.

Ibid.—τὸν δ' ἐξήραξ' Ἀφροδίτη.] Itaque factus deinceps fractum eo praetextu, quod evaserit scilicet, nec interfectus fuerit Paris.

Ver. 385.—νεκτρῶν ἰανῶ.] “Eanòs “Peplum” (inquit vir doctissimus Phil. Labbe,) “mediam habet Ancipitem; quod, “ut pleraque alia, omiserunt observare vulgares Prosodiographi. Corripitur, Iliad. “γ’, ver. 419. Producutur verò, Iliad. ψ’, “ver. 254 et alibi.” Thesaur. Prosod. pag. 43. At, siquid ego judico, totâ viâ erravit Vir doctissimus. Qui enim loca omnia, in quibus hæc vox occurrit, contulerit; viz. Iliad. γ’, 385. 419. ε’, 734. ϑ’, 535. ζ’, 178. π’, 9. σ’, 552. 612. φ’, 507. et ψ’, 254. invenit, (id quod à nemine occupatum meminimus) nomen substantivum, ἰανῶς Peplum, quod est à verbo ἰνομι, mediam Semper corripere; at nomen adjectivum, ἰανῶς subtilis, quod equidem ab aliâ esse origine crediderim, mediam Semper producere. Atque hinc

iterum in transeursu, (quod ex prosodiâ vocis, καλῆς, suprâ observaveram, ad β’, ver. 45.) videor mihi colligere, Hymnum illum in Venerem, (ubi Adjectivum ἰανῶς mediam corripit, ver. 63.) non utique Homeri esse, sed Scriptoris ejusdam longè recentioris. Induxit autem, ut opinor, in errorem virum doctissimum Phil. Labbeum versio quorundam latina; qui in versu isto, Iliad. ψ’, 254. (nomen id Adjectivum arbitrati, quod erat Substantivum; et Substantivum contrâ, quod erat Adjectivum,) vocabulum ἰανῶν, quod erat vertendum [Tenui,] voce [Peplu] reddiderunt; et Ἀπι quod erat [Lintco] vertendum, id contrâ [Subtili] verterunt.

Ver. 388.—καλὰ.] Vide suprâ ad β’, 43.

Ver. 389. Τῇ μιν ἔισαμένη προσεφώνεε.] Cùm vocula μιν, duriusculè hic referatur ad προσεφώνεε; (quanquam similis ferè verborum collocatio jam suprâ occurrit, ver, 386.) itemque alibi, ut β’, 795. præter ἰσαμίνη, quòd referatur, nihil habeat: verbum autem, ἰσαμίνη, in Voce Mediâ, jam plenè id exprimat, quòd latinè dicitur, “quum SE assimilâset,” (vide suprâ ad γ’, 141.) ut supervacanea adeò videri possit vocula ista, μιν; propè fuit ut crederem, Poetam scripsisse, τῇ μιν ἰσαμίνη. Veruntamen, quoniam pluribus in locis eadem occurrit loquendi ratio, istisque in locis omnibus scriptum sit μιν; nihil ausim mutare,

Δεῦρ' ἴθ' Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἴκονδε νέεσθαι
 Κεῖνος ὄγ' ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι,
 Κάλλιέ τε στίλβων καὶ εἴμασιν, οὐδέ κε Φαίης
 Ἄνδρ' ἰμαχιστάμεινον τόνγ' ἔλθειν, ἀλλὰ χροῶνδε
 Ἔρχεσθ', ἢ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.

390

Ὡς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐὶ στήθεσσιν ὄρει·
 Καί ρ' ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρῆν,
 Στήθεά δ' ἰμερόεντα, καὶ ἕμματα μαρμαίροντα,
 Θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

395

Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίειαι ἡπεροπεύει;

Ἦ πῆ με προτέρω πολίαν εὔναιοιμενάων
 Ἄξις, ἢ Φρυγίης, ἢ Μηονίης ἐρατεινῆς,
 Εἴ τις τοῖ καὶ κείθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;

400

Οὔνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
 Νικήσας ἐθέλει στυγερῆν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι,
 Τοὔνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης;

405

“Huc veni: Alexander te vocat domum redire:

390

“Ille ipse in thalamo et tornatis lectis,

“Tum pulchritudine eplendens, tum vestibus; neque dixeris

“Cum viro congressum-armis illum rediisse, sed ad choream

“Ire, vel à choreâ modò cessantem sedere.

Sic dixit: huic autem animum in pectoribus commovit:

395

Atque ut vidit deae perpulchrum collum,

Pectoraque desiderabilia, et oculos vibranti-splendore-coruscentes,

Expavit inde, verbaque fecit, dixitque:

“Improba, quid me his cupis decipere?

“An in aliquam me ulterius urbium benè-habitatarum

400

“Abduces, vel Phrygiae, vel Maconiae amoenae,

“Sì quis tibi et illic amicus, articulatè-loquentium hominum?

“Num, quia nunc nobili Alexandro Menelaus

“Victo, vult odiosam me, domum abducere:

“Ideò jam nunc huc dolos-struens adveni-ti?

405

Ver. 390. Δεῦρ' ἴθ'.] Ita restituit Barnesius. Rectè, ut mihi quidem videtur. Il. S. ῥίανισι aliiq̄ue ediderant, Δεῦρ' ἴθ'.

Ver. 391. Κεῖνος ὄγ' —, κάλλιέ τι στίλβων καὶ εἴμασιν.]

Et nunc ille Paris ———

Μαονίᾳ mentum inirà crinemque in-dentem

Subnexus. ——— Æn. IV, 215.

Ibid. ——— καὶ δινωτοῖσι λέχισσι; Αἴ. καὶ δινωτοῖσι λέχισσι.

Ver. 392. Κάλλιέ τι στίλβων.] Athenæus interpretatur, Μόρσις ἀλιφόμενοι. Lib. 1. cap. 15.

Ver. 396. ——— Ὡς περικαλλία δειρῆν.]

———avertens, roseâ cervicè refusit.

Æn. I, 406.

Ver. 398. ——— ἴκ τ' ὀνόμαζε.]

———nomine clamat. Æn. IV, 71.

Ver. 400 Ἦ πῆ με.] Vulggg. Ἦ πῆ με. Minus rectè. Non enim interrogativum est istud πη, sed ἦ.

Ver. 405. Οὔνεκα δὴ νῦν ———;] Verti hunc versum, Num quia, &c. non, ut vulgò, An quia, &c. nè in Versione apparet Diss-junctio (ver. 400 et 405.) quæ in ipsis Poetæ verbis nulla est.

Ver. 404. ——— στυγερῆν ἰαί.] Optimo artificio Helenam semper inducit dedecus suum protentem.

Ver. 405. ——— δολοφρονέουσα.]

———simulatâ mente locutam.

Æn. IV, 105.

Ἦσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα· θεῶν δ' ἀπόειπε κελεύθους·

Μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψαις Ὀλυμπον,

Ἄλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον οἴζυε, καί ἐ φύλασσε,

Εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὄγε δούλην.

Κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι, νεμεσσητὸν δέ κεν εἶη,

410

Κείνου προσυνέουσα λέχος· Τρωαὶ δέ μ' ὀπίσσω

Πᾶσαι μαμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἀκρίτα θυμῷ.

Τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δι' Ἀφροδίτῃ·

Μη μ' ἔρθε, σχετλίῃ μη χωσαμένη σε μεθείω,

Τῶς δέ σ' ἀπεχθήρω, ὡς νῦν ἔκπαυγ' ἐφίλησα·

415

Μέσσω δ' ἀμφοτέρων μητίσσομαι ἔχθεα λυγρὰ

Τρώων καὶ Δαναῶν· σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι.

Ἔφη· ὦς ἔφατ'· ἔδδειςεν δ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·

Βῆ δὲ κατασχομένη ἐανῶ ἀργῆτι φαιινῶ,

Σιγῇ πάσας δὲ Τρωὰς λάθειν ἤρχε δὲ δαίμων.

420

“Sede apud ipsum profecta; deorum verò abrenuncia vias:

“Neque unquam tuis pedibus revertaris in Coelum,

“Sed semper juxta illum aerumnas-perfer, et ipsum serva,

“Donec te vel uxorem fecerit, vel ille ancillam.

“Illuc autem ego non ibo, reprehensu dignum utique esset,

410

“Illius ornatura lectum: Troades sanè me postea

“Omnes vituperabunt: sustineo verò dolores immensus animo.

Hanc autem irata allocuta est diva Venus:

“Nè me irrites, misera: nè irata te deseram,

“Tantumque te odio habeam, quantum jam mirificè amavi:

415

“In medio autem utrorumque struam odia perniciosà

“Trojanorum et Danaorum: tu verò malo fato pereas.

Sic dixit: timuit verò Helena Jove prognata:

Invitque cooperta peplo candido splendido,

Tacitè; omnesque Troadas latuit: praeibat autem Dea.

420

Ver. 407. Μηδ' ἔτι.] Ita H. Stephanus rectè legendum existimavit. Vulgg. Μηδί τι.

Ver. 409. Εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὄγε δούλην.] Vox, ὄγε, nequaquam hic supervacanea est, sed elegantissimam tum in Graeco tum in Latino sermone emphasisin habet, quam Linguæ Recentiores prorsus ignorant. Odyss. β', 326.

*Ἦ σιναις ἐκ Πύλου ἄξι ἀμύντορας ἡμαρίντοας,

*Ἦ ὄγε καὶ Σπάρτην.

Item Hesiodus, Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, 244.

*Ἦ πάντες στρατὸν ἐγὼν ἀπώλισιν, ἢ ὄγε τείχος. et 320. Εἰ γάρ τις καὶ χερσὶ βίη μίγαν ὄλεον ἴληται,

*Ἦ ὄγ' ἀπὸ γλώσσης ληίσσεται.

Similiter Virgilius:

Præcipientemque Daren ardens agit æquore toto.

Nunc dextrâ ingeminans ictus, nunc ille sinistrâ. Æn. V, 456.

Item Horatius:

—————nec dulces amores

Sperne puer, neque Tu choreas.

Carm. lib. I. Od. 9.

Et Seneca:

—————sive me altorem vocas,

Scu Tu parentem.—————

Herc. Fur. ver. 1248.

Non hæc versùs gratiâ intrusa; sed singulararem habent et in Gracâ linguâ, et in Romanâ, elegantiam.

Ver. 411. Κείνου προσυνέουσα.] De hujus vocis et similitum prosodiâ, vide suprâ ad α', 309. 314. 338. et infrâ ad ζ', 434.

Ver. 419.——ἰαιῶ.] Vide suprâ ad rer.

385

Αἰ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἴκοντο,
 Ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θῶς ἐπὶ ἔργα τράποιτο
 Ἡ δ' εἰς ὑπόροφον θάλαμον κίε διὰ γυναικῶν
 Τῇ δ' ἄρα δίφρον ἐλοῦσα Φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη,
 Ἀντί' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα 425
 "Εἴθε κάλιζ' Ἑλένη, κόρη Διὸς αἰγιόχοιο,
 "Ὅσσε πάλιν κλίνασα· πόσιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ·
 "Ἠλυθες ἐκ πολέμου ὡς ἄφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι,
 Ἄιδρι δαμῆς κρατερῶ, ὅς ἐμός πρότερος πόσις ἦεν.
 Ἡ μὲν δὴ πρὶν γ' εὐχέ' ἀρηίφιλου Μενελάου, 430
 Σῆ τε βῆ, καὶ χερσὶ καὶ ἔγχρῃ, φέρτερος εἶναι·
 Ἄλλ' ἴθι νῦν προκαλέσσαι ἀρηίφιλου Μενελάου
 Ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον· ἀλλά σ' ἔγωγε
 Παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῶ Μενελάῳ
 Ἀντιτίειν πόλεμον πολεμίξειν, ἧδὲ μάχεσθαι 435
 Ἀφραδίῃς, μήπως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμῆης.
 Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·

Hæ verò ubi in Alexandri domum pulchram venerunt,
 Ancillæ quidem deinde velociter ad munera sua convertebantur.

Ipsa autem in altum thalamum ascendit nobilissima mulierum :

Ei autem sellam prehensam amans-risum Venus,

Ex adverso Alexandri dea deposuit ferens :

Ibi sedit Helena, filia Jovis Aegiochi,

Oculis aversis ; virumque objurgavit hæc oratione :

" Venisti ex bello : utinam illic periisses,

" A viro interfectus forti, qui meus prior maritus erat.

" Certè quidem antea gloriabar, bellicoso Menelao,

" Tuisque viribus et manibus, et hastâ, te praestantiorẽ esse :

" Sed vade nunc provoca bellicosum Menelaum

" Rursus pugnare contrâ : At te ego

" Cessare moneo, neque flavum Menelaum

" Contrâ, bellum bellare, et pugnare

" Temerè ; nè forte ab ipso hastâ interficiaris.

Hanc autem Paris verbis respondens est allocutus :

Ver. 422.—τράποιτο.] Vide suprâ ad á, 199. et ad γ', 141.

Ver. 427.—πάλιν κλίνασα.] Vide suprâ ad á, 509.

Ver. 429.—πρότερος.] *Ill. πρότερον.* Quod perinde est.

Ver. 432.—ἴθι νῦν προκαλίσσαι.] Sic apud *Martialem* :

I, fuge : sed poteris tutior esse domi.

Ver. 453.—ἀλλά σ' ἔγωγε Παύσασθαι.] Προσποιεῖται δὲ καὶ κῆδισθαι αὐτοῦ, κλακκί-

τικώτερον διὰ φέρον δηλαδὴ, ἢ εἰς φρον, " Ἀλλὰ " σὶ κίλομαι παύσασθαι " inquit *Eustathius*. Videtur tamen hoc mihi, non assentandi, sed ignaviam exprobandi causâ dictum. Hoc enim est quod respondet Paris, ver. 438. Μή με χαλιποῖσιν ἐπίδισι θυμὸν ἴστασι.

Ver. 454. Παύσασθαι κίλομαι, μηδὲ—πολεμίξειν.]

—desiste manum committere Teucris.

Æn. X 11, 60.

Μή με, γυναί, χαλεποῖσιν ὀνειδέσει θυμὸν ἔνιπτε.
 Νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ.
 Κεῖνον δ' αὐτίς ἐγὼ· παρὰ γὰρ θεοὶ εἰσι καὶ ἡμῖν. 440
 Ἄλλ' ἄγε δὴ φιλότῃ τραπέομεν εὐνηθέντε·
 Οὐ γὰρ πώ ποτέ μ' ὦδε ἔξως φρένας ἀμφεκάλυψεν,
 Οὐδ' ὅτε σε πρότερον Λακεδαίμονος ἐξ ἔρατεινῆς
 Ἔπλεον ἀρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσι,
 Νῆσῳ δ' ἐν Κρανᾷ ἐμίγην φιλότῃ καὶ εὐνῇ. 445
 Ὡς σέο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἴμερος αἰρεῖ.
 Ἥ ῥα, καὶ ἄρχε λέγχοσθε κίων, ἅμα δ' εἶπετ' ἀκοίτις·
 Τῶ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν.
 Ἄτρεΐδης δ' ἀν' ὄμιλον ἐφοῖτα, θερὶ ἰοικῶς,
 Εἴ που ἔσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδέα. 450
 Ἄλλ' οὔτις δύνατο Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
 Δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ' ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·

“ Nè mihi, mulier, acerbis opprobriis animum incessas.

“ Nunc quidem enim Menelaus vicit cum Minervâ :

“ Illum vicissim ego fortè aliàs vincam ; nam Dii adsunt et nobis. 440

“ Sed age in gratiam redeamus concubentes ;

“ Non enim unquam me sic amor mentem complexus est,

“ Nè tunc quidem, quando te pridem Lacedaemone ex amoena

“ Navigabam raptâ in transeuntibus-pontum navibus,

“ Insulâ verò in Cranaë junctus sum amore et concubitu ; 445

“ Sicut te nunc amo, et me dulce desiderium capit.

Dixit, et praeibat in lectum ascendens, simulque sequebatur uxor :

Hî quidem igitur in perforatis cubuerunt lectis.

Atrides verò [*Menelaus*] per turbam vagabatur, ferae similis,

Sicubi conspiciaretur Alexandrum divinâ-formâ-praeditum. 450

Verùm nullus poterat Trojanorum inclytorumque auxiliatorum

Ostendere Alexandrum tunc bellicosò Menelao :

Ver. 438. — ἔνιπτε.] *Al.* ἔνιπτε. Ut *Eustathius* in textu. Sed ex commentario liquet eum legisse, ἔνιπτε.

Ver. 439. — ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ.] *Al.* ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ.

Ver. 442. — ἔξως φρένας ἀμφεκάλυψεν.] Veterum nonnulli legebant : φρένας ἔξως ἀμφεκάλυψεν· voce, φρένας, in cæsura ultimam producente.

Ver. 445. — πρότερον.] *Al.* πρῶτον.

Ver. 447. — ἄρχε.] Edidit *Barnesius*, ἄρχε· Ex conjectura. Quod tamen nihil quicquam immutat.

Ver. 449. Ἀτρεΐδης δ' ἀν' ὄμιλον ἐφοῖτα, θερὶ ἰοικῶς.] Itâ primus edidit *Barnesius*, ex *Eustathio* et *Scholiiis*, et *MSS.* et ex libro *ι*, *ver.* 528. Alii legunt, ἀν' ἑωκίων

φοῖτα· Quod est hiulcum. Attamen, cum perturbationem hîc *Menelai* maximam, motumque turbidum valdè, inconditumque ac concitatum, describat *Poeta* ; aiatque *Eustathius*, συντονωσάτη δὲ ἐπιστῆδης καὶ ἀντιπείργαστος καὶ αὐτῆ ἡ παραβολή, συντροχάζοντες εἰεν τοῦ ποιητικῆύ λόγου τῷ Μενελάῳ ἰχνηλατοῦντι τὸν φυγάδα Πάριον καὶ σπειδοντι· subit mihi nonnulli quidem dubitationis, annon hiulcum illud, ἀν' ὄμιλον φοῖτα, et legerit *Eustathius*, et consultò fortasse scripserit *Homerus*.

Ver. 450. Εἴ που ἔσαθρήσειεν.]

—solum densâ in caligine Turnum

Vestigat lustrans, solum in certamina poscit.

En. XII, 466.

Ibid. — Ἀλέξανδρον θεοειδέα.] Pronun-

Οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ' ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο.

Ἴσον γὰρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·

455

Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἧδ' ἐπίκουροι·

Νίκη μὲν δὴ φαίνεται ἀρηϊφίλου Μενελάου·

Ἵμεῖς δ' Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' αἴψ' αὐτῇ

Ἐκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν, ἣντιν ἔοικεν,

Ἢ τε καὶ ἔσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.

460

Ὡς ἔφατ' Ἀτρεΐδης, ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

Nec enim propter amicitiam abscondissent, si quis vidisset.

Aequè enim ipsis omnibus odio erat, atque mors atra.

Inter hos autem locutus est rex virorum Agamemnon :

455

“ Audite me, Trojani, et Dardani, et auxiliares ;

“ Victoria quidem manifesta est bellicosi Menelai :

“ Vos igitur Argivam Helenam et opes cum ipsà

“ Reddite, et mulctam persolvite, quam oportet,

“ Quaeque et posteris hominibus memoretur.

460

Sic dixit Atrides : comprobabant autem caeteri Achivi.

tiabatur *Θεσιδῆ*. Quomodo et postea scribi | *I*cr. 459.—*ἀποτινέμεν*.] Vide suprà ad
creptum est. | β', 45.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἦ ΓΡΑΜΜΑ, Δ΄.

Ὑπόθεσις τῆς Δ΄. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

ἸΔΟΞΕ τοῖς θεοῖς τὴν Ἴλιον ἀλάσαι. Λιὸ Ἀθηῶν μὲν Μενέλαον τοξευθῆναι ὑπὸ Πανδάρου παρισκίασει. Καὶ οὕτω συγχυθέντων τῶν ὄρκων, Μαχάων μὲν ἰᾶται Μενέλαον Ἀγαμέμνων δὲ ἀπελθὼν, τὴν στρατιάν παρορμᾷ εἰς τὸν πόλεμον. Συμβολῆς δὲ γενομένης, πολλοὶ ἐκατέρωθεν ἀναιροῦνται.

Α Λ Λ Η.

Τοῦ Ἀλεξάνδρου ἠττηθέντος, καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀπαιτοῦτος κατὰ τὰς συνθήκας τὴν τε Ἑλένην, καὶ τὰ σὺν αὐτῇ ἀρπαγέντα κτήματα, καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀδικήματος τιμωρίαν, ἐν Διὶς οἱ θεοὶ βουλευόνται περὶ τῆς Ἰλίου. Καὶ Ζεὺς προτραπέις ὑπὸ τῆς Ἥρας, ἀποστέλλει τὴν Ἀθηῶν εἰς τὸ τῶν Τρῶων στράτευμα, σύγχυσι τῶν ὄρκων ἐργασομένην. Ἡ δὲ παραγενομένη, πείθει Πάνδαρον τὸν Ζελεῖτην τοξεῦσαι τὸν Μενέλαον. Καὶ βληθέντος αὐτοῦ, Ἀγαμέμνων ὀδύρεται, καὶ Μαχάωνα τὸν ἰατρὸν μεταπέμπεται. Καὶ ἔτι περὶ τὴν στρατείαν Μενελάου ἀσχολουμένων τῶν ἀρίστων, ἐπίασιν οἱ Τρῶες σὺν ὅπλοις. Ἀγαμέμνων δὲ ἐπιῶν τὸ στρατὸπέδον, τοὺς μὲν ἤδη παρατασσομένους παρακαλεῖ καὶ ἐπαινεῖ τοῖς δὲ ἀγιοῦσι τὴν ἴφθοδον τῶν Τρῶων, ἐπιπλήσσει καὶ οὕτως, συμπίοντων αὐτῶν εἰς τὴν μάχην, ἐκατέρωθεν πίπτουσι πολλοί.

Ἐπιγραφαί.

Ὁρκίαν σύγχυσις. Ἐπιπάλῃσις Ἀγαμέμνονος.

Ἄλλως.

* Ἐπιπάλῃσις.

Ἄλλως.

Δίλτα, θεῶν ἀγορῆ, ὄρκων χύσις, ἄρετος ἀρχή.

Οἱ δὲ θεοὶ παρ Ζηνὶ καθήμενοι ἡγορόωντο
Χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δὲ σφισι πότνια Ἥρη

Di interim apud Jovem sedentes consultabant
Aureo in pavimento; interque hos veneranda Hebe

Ver. 1. Οἱ δὲ θεοὶ παρ Ζηνί.]
Panditur intercā domus Omnipotentis Olympi

Conciliumque vocat Divūm Pater atque
hominum Rex
Sideream in sedem. ——— Ἐπ. X, 1.

* Vide ver. 431 et 250.

Νέκταρ ἔμνοχόει· τοὶ δὲ χρυσεοῖς δεπάεσσι,
Δειδέχατ' ἀλλήλους, Τρώων πόλιν εἰσορόωντες.

Αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονοῖδης ἐρεθίζεμεν Ἴηρη,
Κροτομίοις ἐπέεσσι παραβλήθην ἀγορεύων·

Δοιαὶ μὲν Μενελάω ἀρηγόνες εἰσὶ θεῶων,
'Ἡρη τ' Ἀργεῖη, καὶ ἀλαλκομενηῖς Ἀθήνη·
'Ἄλλ' ἦτοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσορόωσαι
Τέρπεσθον· τῷ δ' αὖτε Φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη
Διεῖ παρμέμελλεκε, καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει·
Καὶ νῦν ἐξεσάωσεν οἴομενον θανέεσθαι.

'Ἄλλ' ἦτοι νίκη μὲν ἀρηϊφίλου Μενελάου·
'Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ἔτται τάδε ἔργα·

- Nectar ministrabat; illi autem aureis poculis
Excipiebant alter alterum, Trojanorum urbem aspicientes.
Tum continuò conabatur Saturnius irritare Junonem,
Mordacibus verbis *subdolè* et per comparisonem loquens:
" Duae quidem Menelao adiutrices sunt dearum,
" Junoque Argiva, et auxiliatrix-potens Minerva:
" At enim ipsae seorsum sedentes, aspicientes
" Oblectantur; huic verò [*Paridi*] risum-amans Venus
" Semper adest, et ab ipso fata repellit:
" Et nunc conservavit putantem se moriturum.
" Sed victoria quidem, bellicosi Menelai:
" Nos igitur consultemus, quem exitum habiturae sint hae res:

Ver. 5.—τοὶ δὲ χρυσεοῖς.] Pronuntiabatur χρυσεοῖς: Prima enim corripì non potest. Vide suprâ ad β', 268.

Ver. 4. Δειδέχατ' ἀλλήλους.] "Ἡτοι εἰδεξιόντο, προσπίπτοντες ἑαυτοῖς ταῖς διζαῖς;—τῇ διζαῖ δίδου τὸ ποτήριον. Athenaeus, lib. 1. cap. 11. Προσπίπτον δ' ἀλλήλοις οὐχ ἄσπερον ἡμῖς, (τοῦτο γὰρ προικαῖν ἐστίν,) ἀλλὰ μιστὸν τὸν σκύφος." Πηλοσάμινος δ' οἴοιο διδοίπας διδιδικτ' Ἀχιλλῆα." *Id. lib. 5. cap. 4.* Κυρίως ἐστὶ τοῦτο, [προσπίπν.] τὸ εἶδον πρὸ ἑαυτοῦ δοῦναι τινί—Πηλοσάμινος δ' "οἴοιο διδοίπας διδιδικτ' Ἀχιλλῆα." Πληροῦνται; γὰρ πρῶταίτις ἀλλήλοις, μετὰ προσαγορεύσεισιν, *Id. lib. 11. cap. 14.*

Primaque libato, summo tenus attigit ore;
Tum Bitiae dedit;—ille impiger hausit
Spumantem pateram.—*Æn. I, 741.*

Ver. 6. Κροτομίοις ἐπίσσι παραβλήθην.] Ὁρθῶς προπίπτον, ὅτι ἱεριστικὸς ὁ λόγος ἐστὶ καὶ χλευαστικὸς, καὶ παραβλητικὸς. Et paullo superius: Οὐκ ἐστὶν ἀπλῶς παραβολὴ καὶ ἀντιθέτασι, ἀλλ' οὕτως ἱεριστικὴ καὶ κίετομος, ὡς προπίπτον. Δύο μὲν Μηνελάω, μία δ' Ἀλκιζάνδρῳ. Καὶ ἡ μὲν Ἴηρη, ὡς Ἀργεῖα, τῷ Μηνελάω ἱσαερκίην ὀφείλουσα· ἡ δὲ Ἀθήνα, ὡς Ἀλαλκομηνεῖς. Ἡ δὲ Ἀφροδίτη, φιλομειδῆς, καὶ εἰς

ἀπ' Ἰλίου. Καὶ ἔμνοσ αἱ μὲν νόσφι τοῦ Μενελάου καθήμεναι ἢ δὲ αἰεὶ παρμέμελλεκε. Καὶ αἱ μὲν, θεωραὶ εἰς τέρψιν τῶν ἀγώνων, ἢ δὲ αὐτοῦ "κῆρας ἀμύνει" συμπαράμεινεσα, "καὶ νῦν ἐξεσάωσιν." Porphyry, *Quaest. Homeric. 16.* Aristophanes voce, διαβάλλεται, (*Avibus ver. 1647.*) in eandem ferè sententiam utitur, (si Scholiasti in Aristophanem fides sit,) ac Homerus hoc in loco voce παραβλήθην; siquidem παραβλήθην *subdolè*, sive ἀπατητικῶς, interpreteris. Denique, quidni παραβλήθην ita accipiatur, quomodo Latini dicunt, *limis oculis intuens?*

Ver. 8.—ἀλαλκομηνεῖς.] Quoniam praecessit Ἴηρη τ' Ἀργεῖη, in eam sententiam propeudo, ut legatur Ἀλαλκομηνεῖς; Ἀέθνη, ad conservandam analogiam. Ἡ ἰν Ἀλαλκομηνεῖς, πόλις τῆς Βοιωτίας, τιμωμένη. Schol.

Ver. 10. Τέπεισθεν.] Porphyryius, loco jam citato, videtur hanc vocem in *secundâ personâ* accepisse; ut sit, *Oblectamini*; Δι μὲν νῆστι τοῦ Μηνελάου κἀθήσθαι.

Ibid.—φιλομειδῆς Ἀφροδίτη]
—Venus, (nec te sententia fallit)

Trojanas sustentat opes.—*Æn. X, 608.*
Ver. 12. Καὶ νῦν ἐξεσάωσεν Ἰταque fuerus
defineeps fractum eo praetextu, quod *evaserit*: scilicet, nec *interfectus* fuerit Paris.

- Ἦ ῥ' αὖτις πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνῆν 15
 Ὀρσομεν, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
 Εἰ δ' αὖτως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
 Ἦ τοι μὲν οἰκέοιτο πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
 Αὔτις δ' Ἀργεῖην Ἑλένην Μενέλαος ἄγοιτο.
 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐπέμωζαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη· 20
 Πλησῖαι αἶγ' ἦσθην, κακὰ δὲ Τρῳέσσι μεδέσθην.
 Ἦ τοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
 Σκυζομένη Διὶ πατρὶ, χόλος δέ μιν ἄγχιος ἦρει·
 Ἥρη δ' οὐκ ἔχαδε στήθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
 Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον εἶπες; 25
 Πῶς ἐθέλεις ἄλιον θεῖναι πόνον, ἢ ἀτέλεστον
 Ἰδρῶθ', ὃν ἴδρωσα μόγῳ; καμίτην δέ μοι ἵπποι
 Λαὸν ἀγειροῦση, Πριάμῳ κακὰ, τοῖό τε παισίν.
 Ἔρδ'· ἀτὰρ οὐ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
 Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς· 30
 Δαιμονίη, τί νύ σε Πριάμος Πριάμοιό τε παῖδες

- “ Utrum rursus bellumque perniciosum et certamen grave
 “ Excitemus, an amicitiam inter utrosque conciliemus. 15
 “ Quòd si ita hoc omnibus gratum et jucundum sit,
 “ Omnino utique habitetur urbs Priami Regis,
 “ Retrò autem Argivam Helenam Menelaus abducat.
 Sic dixit: Compressis verò labris gemebant Minervaque et Juno: 20
 Propinque hae utique sedebant, malaque Trojanis cogitabant.
 Ac Minerva quidem tacita erat, neque quicquam dixit,
 Irata Jovi patri, ira enim ipsam saeva tenebat:
 Juno verò non continuit in pectore iram, sed respondit:
 “ Gravissime Saturnie, quale verbum dixisti? 25
 “ Quomodo vis vanum reddere laborem, et sine fructu
 “ Sudorem, quem sudavi prae labore? defatigati sunt mihi et equi
 “ Copias cogenti, Priamo mala, ejusque filiis.
 “ Fac; ac nequaquam omnes comprobamus dii caeteri.
 Huic autem valde indignatus respondit nubes-cogens Jupiter: 70
 “ Improba, qui tibi Priamus Priamiq; filii

Ver. 13. Ἦ τοι μὲν οἰκέοιτο.] Pronuntia-
 batur, οἰκέοιτο. Cæterum Barnesius hic edi-
 dit, μὲν. Quod tamen nihil opus: Vide ad
 α', 51. Optimèque respondet μὲν, sequenti
 isti δέ.

Ver. 21. Πλησῖαι αἶγ' ἦσθην.] Qui istud γέ-
 omiserit, sentiet tandem quàm ad sententiam
 planè non sit supervacaneum.

Ver. 24. Ἥρη δ' οὐκ ἔχαδε.]
 Tum regia Juno

Acta furore gravi: Quid me alta silentia
 cogis

Rumpere? ————— Æn. X, 62.

Alii hic legunt: Ἥρη δ' οὐκ ἔχαδε. Quod pe-
 rinde est.

Ver. 27. Ἰδρῶθ', ὃν ἴδρωσα.] Quà ratione,
 ὃν, hic producat, vide suprâ ad α', 51.

Ver. 50. —νεφεληγερέτα.] Vide suprâ ad
 α', 175.

Ver. 51. Δαιμονίη.] Vide suprâ ad β'.
 190.

Ibid. —τί νύ σε Πριάμος.]

Quid meus Æneas in te committere tan-
 tum,

Quid Troës potuere?

Æn. I, 255

Τόσσα κακὰ ρέζουσιν, ὅτ' ἀσπερχές μενεαίνεις
 Ἴλιου ἔξαλαπάξαι εὐκτίμενον πτολίεθρον;
 Εἰ δὲ σύ γ', εἰσελθοῦσα πόλιν καὶ τείχεα μακρὰ,
 Ὀμῶν βεβρωῶσις Πριάμον Πριάμοιό τε παῖδας, 35
 Ἄλλους τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἔξακίσειο.
 Ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις, μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσσω
 Σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔστιμα μετ' ἀμφοτέρωσι γήνηται.
 Ἄλλο δέ ται ἔρξαι, σὺ δ' ἐν φρεσὶ βάλλιε σῆσιν
 Ὅσπότε κεν καὶ ἐγὼ μεραῖς, πόλιν ἔξαλαπάξαι 40
 Τὴν ἐθέλω, ὅθι τοι φίλοι ἀνέρες ἐκγεγάασι,
 Μῆτι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλὰ μ' ἔασαι·

" Tanta mala faciunt, quòd indesinenter cupis
 " Ilii evertere benè-acedificatam urbem?
 " Quòd si tu, ingressa portas et muros altos,
 " Crudum voraveris Priamum Priamique filios, 35
 " Ceterosque Trojanos; tunc fortasse iram saturaveris.
 " Fac, quomodo vis; nè hæc contentio posthac
 " Tibi et mihi magna concertatio inter utrosque sit.
 " Aliud autem tibi dicam, tu verò in præcordiis reponè tuis;
 " Si quando et ego ardens, urbem excindere 40
 " Aliquam voluero, ubi tibi dilecti homines nati sunt,
 " Nè remoreris meam iram, sed me permittas :

Ver. 35. Ὀμῶν βεβρωῶσις.] Hinc apud Λι-
 norhontem: Τούτους, ἢν πῶς ἀνομιέται, καὶ ὁμῶς
 διτ' καταφρονεῖν. Κύρου Ἀναβάσις. lib. 4. sub
 finem. Et. — τὸ μὴ οὐχ ἥδιως ἂν καὶ ὁμῶς
 ἰσθλιν αὐτῶν. Ἑλληνικὴ. lib. 5.

Ver. 39. — σὺ δ' ἐν φρεσὶ βάλλιε σῆσιν.]
 Vide suprâ ad ἄ, 297.

Ver. 41. Τὴν ἐθέλω.] Videntur mihi hoc
 minùs rectè accepisse ii, qui vertunt: Quam
 volo. Constructio enim hujusmodi est: Sicut
 quando et ego vehementer urbem excindere
 istam (scil. aliquam istarum) voluero, &c.

Ibid. — ἐκγεγάασι.] Al. ἰγγιγάσι.

Ver. 42. — διατρίβειν.] Vide suprâ ad ἄ, 300.

Ibid. — ἀλλὰ μ' ἔασαι.] Facillimè in hoc
 vocabulo Homerum per multis in locis detur-
 pavit Barnesius, scribendo ἰάσαι, ἰάσων et
 similia; quæ erant omninò scribenda, ἰάσαι,
 ἰάσω, &c. Ignoravit nimirum Vir eruditus,
 vocem ἰάω, (aliasque item omnes in aw
 pium desinentes.) secundam et in Futuro et
 in Aoristo primo Σημερῶν producere. Liquet
 hoc ex Scriptoribus scenicis, quorum elocutio
 Sermoni propior est, et quibus proinde poetica
 illa literarum geminatio rariùs est licita.

Οὐ φησι ἰάσων τόνδε τὸν νεκρὸν ταφῆς.

Sophocl. Ajac. v. 1344.

Οὐκ ἐν ἰάσεισιν οὐδ' ὑπ' εἰφῆσου βοῆς.

Id. Electr. v. 631.

Οὐκ οὐκ σ' ἰάσω τήνδε γῆν εἰκὴν ἔτι.

Eurip. Phœniss. v. 1585.

Ἀκόλαστο ἰάσαι μάντιαν Διοπίσιματα.

Ibid. v. 978.

Μίαν με μῖναι τήνδ' ἰάσων ἡμέραν.

Id. Medea, v. 540.

Καί μ' οὐκ ἄπειδ' ἔσθην εἰδ' ἰάσιν ἔτι.

Id. Alcest. v. 621.

Καμαὶ μ' ἰάσων αὐτὰ ταῦτ' ἐκφρονέσαι.

Aristoph. Nub. v. 697.

Τὰ δ' ἄλλ' ἰάσω, ταῦτα κἄν τιθέσθαι μοι.

Id. Ἑκκλησιαζ. v. 259.

Οἶνον δὲ πίνειν οὐκ ἰάσω Πτόλεμον.

Id. apud Athenæum, lib. 1. c. 25,

Quæ Virum doctum hic in errorem indux-
 erunt, hujusmodi sunt :

Imo. " Cortissimum, inquit, τὸ ἰάσω, me-
 " diam corrigere, vel ex unico hoc loco," O-
 dyss. φ', 255.

Οὐκ ἰάσουσιν ἐμὲ δόμιναι βίον ἢ φασίτην.
 At non advertit Vir eruditus, syllabas ea hic
 in unam coalescere; et pronuntiatum fuisse,
 Οὐκ ἄσουσιν ἐμοί: Eadem ratione scilicet, ac
 in sequentibus :

Καὶ γὰρ ἐγὼ σοι δῶκα ἐκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.
 Αἶ γὰρ ὑπ' ἡελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι,
 Ναιετάουσι πόλῃες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 Τῶν μοι πέρι κῆρι τίεσκετο Ἴλιος ἱρῆ,
 Καὶ Πριάμος, καὶ λαὸς εὐμμελία Πριάμοιο.
 Οὐ γὰρ μοι ποτὲ βωμὸς ἐδέυετο δαιτὸς εἴσης,
 Λοιβῆς τε, κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βωῶπις πότνια Ἥρη

45

50

" Etenim ego tibi urbem hanc dedi volens invito animo.

" Quae enim sub soleque et coelo stellifero

" Habitantur urbes terrestrium hominum,

45

" Harum à me maximè ex animo honorabatur Ilium sacrum,

" Et Priamus et populus hastae-fraxineae-periti Priami.

" Non enim mihi unquam ara carebat epulis convenientibus,

" Libationeque, nidoreque: hunc enim sortiti sumus honorem nos.

Huic autem respondit deinde magnis-oculis veneranda Juno:

50

Ἄντιον εἴμ' αὐτῶν πρῆν μ' οὐκ ἰᾶ Παλλὰς
 Ἄλνῃ. *Iliad.* ἔ, 256.

Ἄλλ' εἰμὲν μιν πρῶτα παρεξελθὼν πειθοῖο.

Ibid. κ', 344.

Ἄψ Δαναῶν ἰς ἔμιλον, ἰπεί χ' εἰμὲν πο-
 λέμοιο. *Ibid.* σ', 402.

Similiter apud Latinos:

Uno eodemque igni, _____

Virg. Ecl. VIII, 81.

Unâ eademque viâ. _____ *Æn.* X, 487.

Uno eodemque tulit partu. _____

Æn. XII, 847.

2do. Quâ ratione Vir eruditus suprâ, in γ', *ver.* 225. rectè edidit ἰρίσσει, quod olim scriptum fuerat ἰρίσσει; eadem ratione et hic ἰάσαι restitutum existimavit, quod olim scriptum fuerat ἰάσαι. At horum duorum vocabulorum longè diversa est ratio. Nam innumera sunt verba in ἰζω et ἄζω, quæ penultimam et Futuri et Aoristi primi semper corripunt; nonnulla etiam in ἄω inpurum desinentia, ut γελᾶω, γελᾶτω. At quæ in ἄω purum desinunt, ut ἰάω, βιάω, ἰάομαι, θείομαι; ea omnia et Futurum et Aoristum semper producent. Vide suprâ ad α', 67.

3io. Fraudem (ut opinor) Viro erudito fecit versiculum iste, *Iliad.* κ', 299.

Οὐδὲ μὴν οὐδὲ Τρῶας ἀγῆτορας εἴασιν Ἐκτωρ
 ubi, ex suprâ dictis, manifestò legendum,

Οὐδὲ μὴν οὐδὲ Τρῶας ἀγῆτορας εἴασ' Ἐκτωρ.

Similis error irrepserat, ex ignoratâ prosodiâ, *Odys.* λ', 505.

Τιβῶσιν, τιμὴν δὲ λιλόγχασιν ἴσα θειοῖσι
 quo in loco ipse Barnesius rectè restituit,

_____ τιμὴν δὲ λιλόγχασ' ἴσα θειοῖσι.

Denique similis error etiamnum insedit, *Iliad.* α', 124.

_____ καὶ ἐντόντο ἀριστοί.

et *Odys.* σ', 2.

Ἐντόντο ἀριστοί ἄμ' ἠϊὶ _____

quibus in locis necessariò legendum est.

_____ καὶ ἐντόντο ἀριστοί. Et,

Ἐντόντο ἀριστοί ἄμ' ἠϊὶ

Nam ἀριστοί, *primidium*, primam producit:

" Ὄρα ἄμους κ' εἰς εἶκον ἀνάριστος Διοκλεΐδας.

Theocrit. Idyll. XV, 146.

* Καὶ πρὸς τούτοις ἀριστώση τὸν Πιεραῖῶν
 πρὸ σίμωξιν. *Aristoph. Equit.* 812.

— πρὸ ἀριστοί παραθήσει. *Id. Vesp.* 611.

Ἐπὶ τῷδε τοῦ περιθίου ἴπ' ἀριστοί καλῶ.

Id. Avib. 1601.

Ἄριστοί προτίετο καὶ ἄτ' ἦιστα μάσασαι.

Id. Pace. 1280.

Δρᾶ ταῦτ' ἴν' ἀριστάτι. _____

Id. Ἐκκλησιαζ. 468.

Et apud *Athenæum*, lib. 1. c. 9. rectè scriptus occurrit Versus ipse *Homericus*,

Ἐντόντο ἀριστοί _____ *Odys.* σ', 2.

Ver. 45. — δῶκα ἐκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.]

Δοκί δὲ πῶς ἰναντίον ἴηαι τὸ ἐκὼν, τῷ, ἀέκοντί γε θυμῷ inquit Scholiastes. Διὸ καλῶς [immò verò ineptissime] ὁ Τρέφων, συνα-

λίψας καὶ ἀποσπείρων τὸ α ἐν τῷ " δῶκα,"

τυπᾶσθαι τὸ ἀέκων, ἴν' ἦ, " δῶκ' ἀέκων ἀέκοντ' ἄμ' ἠϊὶ."

Ver. 44. — οὐρανῷ ἀστερόεντι.]

—stellantis regia cæli. *Æn.* VII, 210.

—cælum stellis fulgentibus aptum.

Æn. XI, 202.

Ver. 45. *Ναυστάουσι.*] Vide suprâ ad β', 648.

Ver. 48. Οὐ γὰρ μοι ποτὲ.]

_____ evertere gentem.]

Immeritam visum superis. — *Æn.* III, 2.

Ibid. — δαιτὸς εἴσης.] Vide suprâ ad α', 468.

* Vide infrâ ad ζ', 146.

Ἦ τοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόλεις,

Ἄργος τε, Σπάρτη τε, καὶ εὐρυάγυια Μυκῆνη·

Τὰς διαπέρσαι, ὅταν τοι ἀπέχθωνται περὶ κῆρι·

Τῶν οὔτι ἐγὼ πρόσθ' ἴσταμαι, οὔδ' ἐμεγαίρω.

Εἴπερ γὰρ φθονέω τε, καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι,

Οὐκ ἀνώ φθονέουσ'· ἐπεὶ πολὺ φέρετός ἐσσι.

Ἄλλὰ χρῆ καὶ ἐμὸν δέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον·

Καὶ γὰρ ἐγὼ θεὸς εἰμι, γένος δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν σοί.

Καί με πρεσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,

Ἄμφότερον, γενεῇ τε, καὶ οὔνεκα σὴ παρακόιτις

Κέκλημαι· σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.

Ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦθ' ὑποείζομεν ἀλλήλοισι,

Σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοί· ἐπὶ δ' ἔφρονται θεοὶ ἄλλοι

Ἀθάνατοι· σὺ δὲ θάσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι,

Ἐλθεῖν ἐς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνῆν,

Πειρᾶν δ', ὡς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς

Ἄρξασι πρότεροι ὑπὲρ ὄρεια δηλήσασθαι.

Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

55

60

65

“ Certè mihi tres quidem multò dilectissimæ sunt urbes,

“ Argosque, Spartaque, et latas-vias-habens Mycene :

“ Has excinde, quando tibi invisæ fuerint animo.

“ Has non ego propugno, nec invidio tibi.

“ Quamvis enim inviderem et non sinerem excindere,

“ Nihil profecerim invidendo : quoniam multò potentior es.

“ Sed oportet et meum facere laborem non irritum :

“ Nam et ego dea sum, genus autem mihi inde, unde tibi :

“ Et me maxime-venerandam genuit Saturnus versutus,

“ Utrumque, tum quod ad genus, tum quod tua conjux

“ Vocor : tu autem omnes inter immortales regnas.

“ Verum enimvero in his quidem concedemus nos inter nos,

“ Tibi quidem ego, tu autem mihi : sequentur autem dii ceteri

“ Immortales. Tu verò ocylis Minervæ manda,

“ Ire in Trojanorum et Achivorum pugnam gravem,

“ Conarique, ut Trojani glorii-elatos Achivos

“ Incipiant priores præter foedera lædere.

Sic dixit ; neque non paruit pater hominumque et deorum :

Protinus Minervam verbis alatis allocutus est :

55

60

65

Ver. 55. Τὰς διαπέρσαι.] Verbum, διαπέρσαι, in hoc versu ; et ἐπιτεῖλαι, infra in versu 64. infinitivum accipiunt, loco imperativi. Ἀπαρίμφοτον, inquit in utroque loco Scholiastes, ἀπὲρ προστακτικῶν. Equidem, quare utrobique non legatur imperativum, διὰπερσαι et ἐπιτεῖλαι, nihil video.

Ver. 61. Κέκλημαι.] Vide supra ad α', 57.

Ver. 66. Πειρᾶν δ', ὡς κεν.

Aut tu bella cie, conceptumque excute sædus. Æn. XII, 158.

Ver. 68.—οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ.] Vituperat hoc Plato, de Republ. lib. 2. Vide autem supra ad ver. 12. et ad γ', 580.

Ver. 69.—ἴσα πτερόεντα.] Vide supra ad α', 201.

Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἔλθε μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς, 70
 Πειραῖν δ', ὣς κεν Τρῶες ὑπερκύδανται Ἀχαιοὺς
 " Ἀρξῶσι πρότεροι ὑπὲρ ὄρκια δηλήσασθαι.
 " Ὡς εἰπὼν, ἄτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθῆνην
 Βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρῆνων αἰΐξασα.
 Οἶον δ' ἀστέρα ἦκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω, 75
 " Ἡ ναύτησι τέρας, ἥε στρατῶ εὐρέϊ λαῶν,
 Λαμπρόν' τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἔνται·
 Τῶ εἰκυῖ' ἠΐξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθῆνη,
 Καὶ δ' ἔθορ' ἐς μέσον· Δάμειος δ' ἔχεν εἰσορόωντας,
 Τρῶάς δ' ἵπποδάμους, καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς. 80
 " Ὡς δὲ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 " Ἡ ρ' αὖτις πόλεμος τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ
 " Ἔσσεται, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησι
 Ζεὺς, ὅστ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.

" Citò admodum ad exercitum vade, ad Trojanos et Achivos, 70

" Et conare efficere, ut Trojani gloriâ-elatos Achivos

" Incipiant priores praeter foedera laedere.

Sic fatus, instigavit antea propensam Minervam :

Descendit verò ea ab Olympi verticibus festinans.

Qualem autem stellam mittit Saturni filius versuti, 75

Aut nautis portentum, aut exercitui lato populorum,

Splendidam, ex ea autem multae scintillae emittuntur :

Huic similis impetu ferebatur in terram Pallas Minerva.

Desiliitque in medium : stupor autem tenebat aspicientes,

Trojanosque equorum domitores, et benè-ocreatos Achivos. 80

Sic verò aliquis loquebatur intuitus in propinquum alium :

" Sane rursus bellumque perniciosum et pugna gravis

" Erit, vel amicitiam inter utrosque statuit

" Jupiter, qui inter homines arbiter belli est.

Ver. 74. ———— αἰΐξασα.]

Illa viam celerans ————

——— citò decurrit tramite virgo.

Æn. V, 609.

Ver. 75. Οἶον δ' ἀστέρα.] Non τὸν λεγόμενον Κομήτην, ut Scholiastes malè; sed *Stella trajectivonem*.

Quæ si non cecidit, potuit cecidisse videri. Porro, ridiculus planè hoc in loco Scriptor Gallicus Terrasson : " Voilà, inquit, un Phe- " nomene absolument inconnu sous le Nom " d' *Astre*, tel que le donne Homère; mais " je veux qu'il ait paru quelquefois comme " *Meteore*, quoique je n' en aye aucune con- " noissance " *Dissert. Critiq. sur l'Iliade, Part. 4. Chap. 5.*

Ver. 78 Τῶ εἰκυῖ'.] Legit Scholiastes, Τῶ ἰκίλκ. Ex versu 86. ut videtur.

Ver. 81. * Ὡς δὲ τις εἶπεσκεν.] Quâ ratione vox, *τις*, hic producatur; et infra ver. 85. itemque ultima, in voce ἀνδρῖ, ver. 86. vide supra ad 4, 51.

Ver. 82. ———— φύλοπις αἰνὴ Ἔσσεται, ἢ φι- λότητα.] " Un presage ridicule, cet astre, " qui promet la guerre ou la paix; car il " vaudroit autant, qu'il n' eût point paru." *Terrasson. Dissert. Critiq. sur l'Iliade, Part. 4. Chap. 6.* Sed erravit hic ingenium nimis acutum. Hoc enim aiunt milites; *rem non amplius in incerto fore; quippe signum dedisse Joveni, aliquid jam apud se statutum atque decretum; statim intellecturos, Paxne futura sit an bellum.*

Ver. 84. ———— ἀνθρώπων.] Conjicit Domina Dacier, scribendum ἀνθρώποις. De τέτυκται, vide supra ad 4, 57.

- “Ως ἄρα τις εἶπεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε. 85
 “Ἡ δ’ ἀνδρὶ κέλεθ Τρώων κατεδύσαθ’ ὄμιλον,
 Λαοδόκῳ Ἀντηνορίδῃ, κρατερῶ αἰχμητῇ,
 Πάϊδαρον ἀντίθεον διζήμενῃ, εἴ που ἐφεύροι.
 Εὖρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε,
 Ἐσταότ’ ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιτῶν 90
 Λαῶν, οἳ οἳ ἔποντο ἀπ’ Αἰσίοιο ρόαν
 Ἄγχου δ’ ἰσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 “Ἡ ρά νύ μοί τι πίθοιο, Λυκάονος υἱὲ δαΐφρον;
 Τλαίης κεν Μενελάῳ ἐπιπρόεμεν ταχὺν ἰόν.
 Πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν καὶ κῦδος ἄροιο, 95
 Ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆϊ·
 Τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα πᾶρ’ ἀγλαὰ δῶρα φέροιο,
 Αἴ’ κεν ἴδῃ Μενελάον ἀρήϊον, Ἀτρείος υἱόν,
 Σῶ βέλει δμηθέντα, πυρῆς ἐπιβάντ’ ἀλεγεινῆς.

Sic utique aliquis dicebat Achivorumque Trojanorumque.

85

Illa verò viro similis Trojanorum subit multitudinem,
 Laodoco Antenoridae, forti bellatori,
 Pandarum deo similem quaerens, sicubi inveniret.

Invenit Lyeaonis filium laudatumque fortemque,
 Stantem: circaque ipsum fortes ordines clypeatorum
 Militum, qui ipsum secuti fuerant ab Aesepi fluentis:
 Propè autem stans, verbis alatis allocuta est:

90

“ Nunquid mihi parueris, Lyeaonis filii bellicose?

“ Auderes sanè Menelao inmittere velocem sagittam.

“ Ab omnibus utique Trojanis gratiam et gloriam reportares,

95

“ Inter omnes verò maximè ab Alexandro rege:

“ A quo profectò imprimis luculenta dona ferres,

“ Si viderit Menelaum Mavortium, Atrei filium,

“ Tuo telo domitum, rogam conscendentem tristem.

Ver. 86. “Ἡ δ’ ἀνδρὶ κέλεθ.]

—formam assimilata Camerti,

In medias dat sese acies.

Aen. XII, 224.

Ibid. —κατεδύσαθ’.] Sic infra κ’, 517.

Alii κατιδύσθ’ et κατιδύσασθ’. A verbo δύ-
 σμαί: Quod et alibi usurpatur.

Ver. 88. Πάϊδαρον ἀντίθεον, —ἀμύμονά τε.]

Non, omni virtute præcellentem; erat enim
 perfidus: sed, τοξικῆς scientiâ singulari peri-
 tumi.

Ver. 89. Εὖρε.] Orationis τὸ ἀσύνδιτον, ce-
 leritatem indicat Minervæ.

Ver. 92. Ἄγχου δ’ ἰσταμένη —προσηύδα.]

Non malè hic Scholiastes: Ἀθηναῖν δὲ νῦν ὑπο-
 ληπτίον τὸν λογισμὸν αὐτοῦ Παιδάρου. Αὐτὸς

Τομ. I.

γὰρ πρὸς ταῦτα διλογίζετο ἄπιστοι γὰρ
 Λυκάονι, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης μαρτυρεῖ. Vide
 suprâ ad α’, 194. Rectè itaque et Plutarclius:

“Ἡ γὰρ οὐκ ὄρεσ—τὴν Ἀθηναῖν, ὅτι πῖσαι
 βούλειται τοῖς Ἀχαιοῖς, τὸν Ὀδυσσεῖα παρακα-
 λῶσαν; ὅτι συγχίται τὰ ἔρκα, τὸν Πάϊδαρον
 ζητοῦσαν; ὅτι τρίψασθαι τοῖς Τρώας, ἐπὶ τὸν Διο-
 μέδην βαδίζουσαν; Ὅ μιν γὰρ, ἰθρωςτος καὶ μά-
 χιμας: ὁ δὲ, τοξικῆς, καὶ ἀνέητος: ὁ δὲ, διπῆς ἰ-
 πτῖν καὶ φρόνιμος. De Pythiæ Oraclis.

Ver. 94. Τλαίης κεν.] Nonnulli hoc ita ac-
 cipiant, ut sit interrogatio: Nec malè. Vir
 doctissimus Henric. Stephanus, sine interro-
 gatione legere malit. Quòd rectè fieri po-
 terit, nec tamen quicquam opus sit ut in
 præcedenti versu scribatur, Εἰ ρά νύ μοι, &c.

L.

Ἄλλ' ἄγ' οἴστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο· 100
 Εὐχέο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενεΐ, κλυτοτόξῳ,
 Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
 Οἴκαδ' εὖ νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελεΐης.
 Ὡς φάτ' Ἀθηναίη τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.
 Αὐτίκ' ἐσύλα τόξον εὐξοόν, ἰξάλου αἰγός 105
 Ἀγρίου, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς, ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας,
 Πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῆσι,
 Βεβλήκει πρὸς στήθος· ὁ δ' ὑπτιος ἔμπεσε πέτρῃ.
 Τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἐκκαϊδεκάδωρα πεφύκει·
 Καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραυζόος ἤρασε τέκτων, 110
 Πᾶν δ' εὖ λειήσας, χροσέην ἐπέθηκε κορώνην·
 Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος, ποτὶ γαίῃ

“ Quin age, sagittâ-pete Menelaum gloriâ sublimem : 100
 “ Vove autem Apollini in-Lyciâ-genito, arcu-inclyto,
 “ Agnorum primogenitorum *te* sacrificaturum inclytam hecatomben,
 “ Domum reversum sacrae in urbem Zeleae.
 Sic dixit Minerva: huic autem animum dementi flectebat.
 Statim eduxit arcum perpolitum, factum ex salaci capro 105
 Agresti, quem quondam ipse, sub pectore consecutus,
 E rupe exeuntem excipiens in insidiis,
 Percusserat in pectus: hic autem supinus cecidit in petram.
 Hujus cornua ex capite sexdecim-palморum nata erant:
 Atque haec quidem elaborans cornuum-politor aptaverat faber, 110
 Totumque cùm rectè levigâsset, aureum imposuit apicem :
 Et hunc quidem arcum Pandarus scitè disposuit, cùm tetendisset, ad terram

Ver. 101.—Ἀπόλλωνι Λυκηγενεΐ.] Τὸν γὰρ θεὸν τοῦτον ταχῆναί φασι τῆς Ἀητοῦς μεταβαλοῦσης τὸ εἶδος εἰς λύκαναν.—Ταύτη τοι καὶ ἐν Διελφοῖς ἀνακτιῶσαι λύκον πύσσεται χαλκῶν, τὴν τῆς Ἀητοῦς ὄδῃνα αἰνιττόμενον. *Ælian. de Animalib. lib. X. cap. 26.* Alii deductum existimant à λύκη: *Heraclid. Pontic. de Homeri Allegor. § 6.* “ Prisci Græcorum, primam lucem, quæ præcedit Solis exortus, “ λύκην appellaverunt:—ἀμφιλύκη ἰνῆ, et “ Ἀπόλλωνι Λυκηγενεΐ, quod significat “ τῷ γινῶντι τὴν λύκην.” *Macrob. Saturnal. lib. I. cap. 17.*

Ibid.—κλυτοτόξῳ.] Arcitenens. *Æn. III, 75.*

Ver. 102.—ῥίξειν.] Vide suprâ ad ἄ, 444.

Ver. 104.—τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.]

Pandare, qui quondam, jussus confunderet fœdus,

In medios telum torsisti primus Achivos.

Æn. V, 496.

Vide suprâ ad ver. 92. et ad ver. 12.

Ibid.—ἄφρονι.] Εὐ δὲ καὶ ταῖς ἐπιρή-

σεσι χροῖται Ὀμηρος, κατὰ μέρος τινὰ ψῆφον ἰδίαν ἐπιφύρον τοῖς πρᾶπτοιμοῖς ἢ λογομίμοις.—“ τῷ δὲ φρένας Ἀφρονι πεῖθεν.” *Plutarch. de audiend. Poetis.*

Ver. 105.—ἰσύλα.] Eduxit à thecâ; quæ appellabatur γαιουτοῦς, *Odys. φ', 54.*

Ver. 107. Πέτρης ἐκβαίνοντα.]

Ecce feræ saxi dejectæ vertice capræ.

Æn. IV, 152.

Ver. 109.—ἐκκαϊδεκάδωρα.] Contendit *Poppius*, binorum hic, non singulorum cornuum, longitudinem denotari. Ne scilicet longior esset arcus, quàm qui manibus tractari posset. At quid opus, obsecro, ut cornu ipsum, quàm esset longum, longitudine adæquaret arcus?

Ver. 110.—ἤρασε.] Non à præterito medio ἤρασα, sed ab aoristo ἤραρον. Vide suprâ ad ἄ, 37. et ad β', 810.

Ver. 111.—χροσέην.] Pronuntiabatur χροσέην. Vide suprâ ad β', 268.

Ver. 112. Καὶ τὸ μὲν.] τίξω.

Ibid.—ποτὶ γαίῃ.] *Al. ποτὶ γαίῃ.*

- 'Αγκλίνας· πρόσθεν δὲ σάκεια σχέλον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
 Μὴ πρὶν ἀναίξειαν ἀρήϊοι υἱὲς Ἀχαιῶν,
 Πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν. 115
 Αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης· ἐκ δ' ἔλετ' ἰὸν
 Ἄδλῆτα, πτερόεντα, μελαινῶν ἔρμ' ὀδυνῶν·
 Αἶψα δ' ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμηε πικρὸν οἶστρον,
 Εὐχέτο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενεῖ, κλυτοτόξω,
 Ἀριῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην, 120
 Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελεΐης.
 "Ἐλκε δ' ὀμοῦ γλυφίδας τε λαβῶν, καὶ νεῦρα βόεια·
 Νευρὴν μὲν μαζῶ πέλασεν, τόξω δὲ σίδηρον.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε,
 Λίγξε βίος, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν, ἄλτο δ' οἶστος 125

Inclinans; antè autem scuta tenebant strenui socii,
 Nè prius consurgerent *in eum* Mavortii filii Achivorum,
 Quàm percussus esset Menelaus Mavortius, propugnator Achivorum. 115
 Porro ille detraxit operculum pharetrae, exemitque sagittam
 Nondum-in-quendam-conjectam, pennatam, profundorum causam *validam* dolorum:
 Statimque ad nervum aptavit acerbam sagittam,
 Vovitque Apollini in-Lycià-genito, arcu-inclyto,
 Agnorum primogenitorum *se sacrificaturum* inclytam hecatomben, 120
 Domum reversum sacrae in urbem Zeleae.
 Traxit autem simul crenasque *sagittae* prehensas, et nervos bubulos:
 Nervum quidem mammae admovit, arcui autem ferrum.
 Porro postquam rotundum magnum arcum tetenderat,
 Striduit arcus, nervus autem valde sonuit, salitque sagitta 125

Ver. 115. Ἀγκλίνας.] Vide suprâ ad ἄ, 509.
 Ibid.—πρόσθεν δὲ σάκεια.] *Al. σάκεια.*
 Quod pronuntiatu idem est. At σάκεια videtur antiquior esse scriptio.

Ver. 116. Αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης.]
 —auratâ volucrem Threïssa sagittam
 Depromsit pharetrâ, cornuque infensa tendit. *Æn. XI, 858.*

Ver. 117. —μελαινῶν ἔρμ' ὀδυνῶν.]
Barnesius novè edidit, μελαινῶν. Sed scribendum existimo, μελαινῶν. Quod enim olim scriptum erat, μελαινῶν, vix ac ne vix quidem ullâ cum analogiâ (absorptâ a longâ) poterat enuntiari μελαινῶν.

Ver. 118. Αἶψα δ' ἐπὶ νευρῇ.] Quâ ratione vox, *επὶ*, hic ultimam producat; item *βίλος*, ver. 129. vide suprâ ad ἄ, 51.

Ver. 119. Εὐχέτο δ' —Ἀριῶν πρωτογόνων.]
 —Audacibus annue ceptis:

Ipse tibi ad tua templa feram solemnia dona,
 Et statuam ante aras auratâ fronte juven-cum. *Æn. IX, 625.*

Ibid.—Λυκηγενίῳ.] Vide suprâ ad ver. 101.

Ver. 122. "Ἐλκε δ' ὀμοῦ γλυφίδας.]

—nervoque obversus equino

Contendit telum; diversaque brachia ducens

Constitit.—*Æn. IX, 622.*

Et duxit longè; donec curvata coirent

Inter se capita, et manibus jam tangeret

æquis

Laevâ aciem ferri, dextrâ nervoque papil-

lam. *Æn. XI, 860.*

Ver. 125. Νευρὴν μὲν μαζῶ πέλασεν, τόξω δὲ σίδηρον.] *Macrobius* versum hunc cum versibus tribus jam novissimè è *Virgilio* citatis comparans; "totam, inquit, rem quanto "compendio lingua ditior explicavit! vester. "licèt periodo usus, idem tamen dixit." Lib. 5. cap. 5. Cæterùm de prosodiâ vocis *πέλασεν*, vide suprâ ad ἄ, 140.

Ibid.—σίδηρον.] *Virgilio*, *acies ferri*;

Livio, *aculeus sagittae.*

Ver. 124. Αὐτὰρ ἰπιδή.] Vel, Αὐτὰρ ἰπιὶ δὲ ad numeros, rotundiùs.

Ver. 125. Λίγξε βίος, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν.]

—sonat unâ letifer arcus,

Ὀξυβελής, καθ' ὄμιλον ἐπιπτεῖσθαι μενεαίνων.

Οὐδὲ σέθεν, Μενέλαιε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο

Ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ ἀγγελίη,

Ἥ τοι πρόσθεν σταῖσα, βέλος ἔχεπευκὲς ἄμυνεν.

Ἥ δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροῶς, ὡς ὅτε μήτηρ

130

Παιδὸς ἔεργει μυῖαν, ὅθ' ἠδέϊ λέξατο ὑπνῷ.

Αὐτὴ δ' αὐτ' ἴθυνεν, ὅθι ζωστήρος ὀχῆς

Χρῦσειοι σύνεχον, καὶ διπλῶος ἦντετο δώρηξ·

Ἐν δ' ἔπεσε ζωστήρι ἀρηρότι πικρὸς οἰστός·

Διὰ μὲν ἄρ' ζωστήρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο,

135

Καὶ διὰ δώρηκος πολυδαϊδάλου ἠρήρειστο,

Acutum-habens-cuspidem, in turbam advolare cupiens.

Neque tui, Menelaë, dii beati oblitus sunt

Immortales, prima autem Jovis filia praedatrix,

Quae ante te stans, sagittam mortiferam depulit.

Haec verò tantum inhibuit à corpore, ut cum mater

130

A filio arcet muscam, quando dulci sopitus est somno.

Ipsa verò eò direxit, ubi baltei annuli

Aurei constringebant id, et duplex obtendebatur thorax :

Incidit itaque in balteum benè-aptatum acerba sagitta :

Et per balteum quidem adacta est affabrè-factum,

135

Et per thoracem artificiosè-factum infixæ est,

Et fugit horrendum stridens elapsa sagitta.

Æn. IX, 651.

Extemplò teli stridorem, aurasque sonantes

Audiit unà.

Æn. XI, 865.

Cæterum de voce istâ, λίγξι, quam singu-

larem habet vim, ità Quintilianus : " Mini-

" mē, inquit, Nobis concessa est ἰνομασποσία :

" Quis enim ferat, siquid simile illis meritò

" laudatis, λίγξι βιός, et σίξιν ὀφθαλμῶς, ἢ ἡ-

" gere audeamus ?" Lib. I. cap. 5. Vide in-

frà ad ver. 455.

Ver. 126.—μεινείων.] De hâc voce,

Aristoteles : Κίχρηται Ὀμηρος πολλαχού τῶν

τῶν ἄψυχα ἔμψυχα λίγειν, διὰ τῆς μεταφορᾶς.

Ἐν πᾶσι δὲ, τὸ Ἐπίρριαν ποιεῖν, εἰδοκιμεῖν οἶον

ἰν στίθεσιν,—" ἰσπτεῖσθαι μεινείων."

Ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις, διὰ τὸ ἄψυχα εἶναι, Ἐπιρ-

ρῶντα φαίνονται. Rhetoric. lib. 3. cap. 11.

Indeque Demetrius Phalereus : Ἀρίστη δὲ

δοκιμὴ μεταφορᾶ τῶν Ἀριστοτέλει, ἢ κατ' ἐπίρριαν

καλουμένην, ὅταν τὰ ἄψυχα ἐπιρρῶντα εἰσαγγηται

καθ' ἄψυχα ὡς τὸ ἐπὶ βίλους,—" ἰσπ-

τεῖσθαι μεινείων"—Πάντα γὰρ ταῦτα—

ζωπικαῖς ἐπιρρῶσιν; εἰσικεν. Περὶ Ἐρμηνείας, § 81.

Vide infrà ad λ', 575.

Ver. 127. Οὐδὲ σίθεν—λιλάθοντο]

Non tamen Euryali, non ille oblitus amo-

rum. Æn. V, 334.

Ver. 128.—ἀγγελίη.] Ita restituit Barnesius ex Eustathia et Scholiis et MSS. Vulgg. ἀγγελαίη.

Ver. 130. Ἥ δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροῶς.]

—dellexit partim stringentia corpus

Alma Venus.—Æn. X, 531.

Ver. 131.—λίξεται.] Ἄλ. λέξεται.] Vide

autem suprâ ad β', 515.

Ver. 132.—ὅθι ζωστήρος ὀχῆς.]

—teritur quâ sutilis alvo

Balteus, et laterum juncturas fibula mor-

det. Æn. XII, 275.

Ver. 135. Διὰ μὲν ἄρ' ζωστήρος—ἠρή-

ρειστο.] Pulcherrimè Motum Sagittæ descri-

bunt hi duo versiculi; in quibus sententia à

pede tribrachi et dactylicis pluribus inchoa-

ta, in duplicem demum Spondæum desinit.

Vide suprâ ad γ', 557.

Ver. 136. Καὶ διὰ δώρηκος—ἰπίγραψι

χρῶσε φωτός.]

Illa volans, humeris surgunt quâ tegmina

summa,

Incidit; atque viam clypei molita per

oras,

Tandem etiam magno strinxit de corpore

Turni. Æn. X, 476.

—rumpitque infixæ bilicem

Loricam, et summum degustat vulnere

corpore. Æn. XII, 375.

Μίτρης δ', ἣν ἐφόρει, ἔρυμα χρῶος, ἔρκας ἀκόντων,
 "Ἢ οἱ πλεῖστον ἔρυτο, διὰ πρό οὐ εἴσατο καὶ τῆς"
 'Ακρότατον δ' ἄρ' οἷστος ἐπέγραψε χρῶα Φωτός'
 Αὐτίκα δ' ἔρρεεν αἷμα κελαινεφές ἐξ ὤτειλῆς.

140

'Ὦς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ Φοῖνικι μίμη
 Μηοῖς, ἧε Κάειρα, παρήϊον ἔμμεναι ἵππων'
 Κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἤρῃσαντο
 Ἴππῆες φορέειν· βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα,
 'Αμφότερον, κόσμος δ' ἵππων, ἐλατῆρί τε κῦδος'

145

Τοῖσί τοι, Μενέλαε, μιάνην αἵματι μηροῖ
 Εὐφύεες, κνήμαί τ', ἠδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθε.

'Ρίγησεν δ' ἄρ' ἐπειτα ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,

'Ὦς εἶδεν μέλαν αἷμα καταρρῖον ἐξ ὤτειλῆς·

'Ρίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς ἀρηΐφίλος Μενέλαος.

150

'Ὦς δ' εἶδεν νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἕοντας,

Laminamque, quam portabat tutamen corporis, septum telorum,

Quae ipsum plurimum juvat, perforavit tamen et ipsam :

Summamque sagitta perstrinxit cutem viri :

Statim autem fluxit sanguis purpureus ex vulnere.

140

Ac veluti quando aliqua ebur mulier purpurā tinxerit

Maconia, vel Caria, maxillare ut sit equorum :

Jacet autem in thalamo, multique ipsum optarunt

Equites gestare : Regi verò est repositum ornamento,

Utrumque, ornatusque equo, equitique gloria :

145

Talia tibi, Menelaë, foedata sunt cruore femora

Formosa, suraeque, et malleoli pulchri inferius.

Cohorruit autem deinde rex virorum Agamemnon,

Ut vidit atrum sanguinem defluentem ex vulnere :

Cohorruit autem et ipse bellicosus Menelaus.

150

Quum verò vidit nervumque et sagittae hamos extra existentes,

Ver. 137. Μίτρης.] Μίτρα δι' ἰλίγγο τοῖς ἰσώ-
 πηρον τῆς λαγόνος εἰλημα ἱριού, χαλκῶν ἕρθεν
 πεισιελκύνον. Schol.

Ver. 139.—[ἐπέγραψι.] Catullo, conscri-
 billavit.

Ver. 141. 'Ὦς δ' ὅτι τίς τ' ἰλίφαντα.]

Indum sanguineo veluti violaverit ostro

Siquis ebur:—Æn. XII, 67.

Quem locum Macrobius inter eos recenset,
 in quibus Poetarum "par penè splendor am-
 borum est." Lib. 5. cap. 12. Lucianus
 jocose, Pictorum hinc optimum nuncupat Ἠο-
 μερῶν : Μᾶλλον δὲ τὸν ἄριστον τῶν Γραφίων
 Ὀμηρον, παρόντος Εὐφράντορος καὶ Ἀπιλλεῦ δι-
 δίγημιθα. Οἷον γὰρ τι τοῖς Μινυαίου μηροῖς τὸ
 χροῶμα ἰκτίνος ἰστίβαλλον ἰλίφαντι ἰκτάσας ἤριμα
 πειρομηγίση, &c. Dialog. qui appellatur Ei-

κίνος. Notatu dignius est, quod ait Pausa-
 nius : Ἐλίφαντα, ὅσοι μὲν ἐς ἔργα καὶ ἀνδρῶν
 χεῖρας, ἰσὶν ἐκ παλαιῶν δῆλοι πάντες ἰδόντες·
 αὐτὰ δὲ τὰ Θηρία, πρὶν ἢ διαβῆναι Μακεδόνας ἐπὶ
 τὴν Ἀσίαν, οὐδὲ ἰσραήλιν ἀρχὴν, πλὴν ἰσθῶν τι
 αὐτῶν, καὶ Λιούων, καὶ ἔσοι πλησιόχωροι τούτοις.
 Δηλοὶ δὲ καὶ Ὀμηροῦ, ὅς βασιλεῖσι κλίνας μὲν
 καὶ οἰκίας τοῖς ὑδαμειοστῆροις αὐτῶν, ἰλίφαντι
 ἰστίσην κικισμημίνας, Θηρίου δὲ ἰλίφαντος μνή-
 μων οὐδὲμίαν ἰσποίησατο. Attic. lib. 1. cap. 12.

Ver. 146.—[μηροῖ Εὐφύεις, κνήμαί τ', ἠδὲ
 σφυρὰ κάλ' ὑπένερθε.] Pulcherrimè sanguinis
 lentè delabentis tranlitem quasi ob oculos po-
 nunt hæc verba.

Ibid.—[κάλ'.] Vide suprà ad β', 43.

Ver. 151.—[ἐκτὸς ἕοντας.] Carni non
 infixos.

"Αφορρόν οί θυμός ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέσθη.

Ταῖς δὲ βαρυστενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Χειρὸς ἔχων Μενέλαον· ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι·

Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὄρκι' ἔταμνον,

155

Οἶον προσθήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι·

"Ὡς σ' ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ' ὄρκια πιστὰ πάτησαν.

Οὐ μὲν πως ἄλιον πέλει ὄρκιον, αἵμά τε ἀρῶν,

Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαί, ἧς ἐπέπιθμεν.

Εἴπερ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσεν,

160

"Ἐκ τε καὶ ὄφρ' ἐτελεί· σὺν τε μεγάλη ἀπίτισαν,

Σὺν σφῆσι κεφαλῆσι, γυναιξί τε, καὶ τεκέεσσιν.

Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,

"Ἔσσεται ἡμαρ, ὅταν ποτ' ὀλάλη Ἴλιος ἱρῆ,

Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς εὐμμελίῳ Πριάμοιο.

165

Ζεὺς δὲ σφιν Κρονίδης, ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,

Αὐτὸς ἐπισσεύησιν ἐρεμνὴν Αἰγίδα πᾶσι,

Τῆσδ' ἀπάτης κοτέων· τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα·

Iterum ei animus in pectoribus collectus est.

Inter hos autem graviter suspirans locutus est rex Agamemnon,
Manu tenens Menelaum; adgemebantque socii:

"Chare frater, in mortem ergo tibi foedera percussi,

155

"Solum cum objeci pro Achivis cum Trojanis pugnare:

"Quandoquidem ita te vulnerarunt Trojani, et foedera firma conculcârunt.

"Non tamen ullo modo irritum erit foedus sanguisque agnorum,

"Libaminaque mero-facta, et dextrae, quibus fisci sumus.

"Etiam si enim protinus Olympius non perfecit,

160

"Attamen tandem aliquando perficiet; et magno luerint,

"Cum propriis capitibus, uxoribusque et liberis.

"Benè enim ego hoc scio mente et animo,

"Erit dies, quando pereat Ilium sacrum,

"Et Priamus, et populus hastae-fraxineae-periti Priami.

165

"Jupiter utique ipsis Saturnius, in excelso sedens, in aethere habitans,

"Ipse incutiet terrificam Aegida omnibus,

"Ob hanc fraudem iratus. Haec sanè erunt non irrita:

Ver. 152. "Αφορρόν οί θυμός.] Quâ ratione, ἔφορρον, hic ultimam producat; itemque κασίγνητι, ver. 155. et τε, ver. 161. et σφῆσι. ver. 162. vide suprâ ad α, 51.

Ver. 155. Φίλι.] Vide infrâ ad ι, 61.

Ver. 161.—ἀπίτισαν.] Itâ cedit Barnesius; Rectè, ut mihi quidem videtur. Vulgg. ἀπίτισσαν.

Ver. 163. Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα.] Vide ζ, 447. Εὖ μιν γὰρ τόδε οἶδα, ἔσ.

Ver. 164. "Ἔσσεται ἡμαρ, ὅταν.]

Scilicet et tempus veniet, cum——

Georg. I, 493.

——tempus erit, magno cum optaverit emptum

Intactum Pallanta.—Æn. X, 503.

Ver. 166.—ὑψίζυγος.]

——ιστι ζυγοῖς

Καλιζέτ' ἀρχῆς.—Eurip. Phœniss. ver. 74.

Ver. 167. Αὐτὸς ἰσασείησιν ἐρεμνὴν Αἰγίδα.]

——ipsam

Credunt se vidisse Jovem, cum sæpè ingrantem

Aegida concuteret dextra.—

Æn. VIII, 354.

- 'Αλλά μοι αἶνον ἄχος σέθεν ἔσσειται, ᾧ Μενέλαε,
 Αἴ κε θάνης, καὶ μοῖραν ἀναπλήσης βίοτοιο· 170
 Καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἰκοίμην.
 Αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης,
 Καδδὲ κεν εὐχολὴν Πριάμω καὶ Τρωσὶ λίποιμεν,
 Ἄργεῖην Ἑλένην· σέο δ' ὄστέα πύσει ἄρουρα
 Κειμένου ἐν Τροίῃ, ἀτελευτήτω ἐπὶ ἔργω. 175
 Καί κέ τις ᾧδ' ἔρξει Τρώων ὑπερηνορέοντων,
 Τύμβω ἐπιθρόσκων Μενελάου κυδαλίμοιο·
 Αἴδ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει Ἀγαμέμνων,
 Ὡς καὶ νῦν ἄλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν·
 Καὶ δὴ ἔβη οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν, 180
 Σὺν κεινῆσιν νηυσὶ, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον·
 Ὡς ποτὲ τις ἔρξει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
 Τὸν δ' ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 Θάρσει, μηδέ τί πω δειδίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν·
 Οὐκ ἐν καιρίῳ ὄξυ πάγη βέλος, ἀλλὰ πάροιβεν 185

- " Sed mihi gravis dolor tui causá erit, ó Menelaë,
 " Si moriaris, et fatum adimpleveris vitæ : 170
 " Utique summâ tum ignominia notatus charum Argos repetam.
 " Statim enim recordabuntur Achivi patriæ terræ,
 " Gloriam verò Priamo et Trojanis relinquemus,
 " Argivam Helenam : tui autem ossa putrefaciet terra
 " Jacentis in Troja, non-ad-finem-perducto super bello. 175
 " Et aliquis sic dicet Trojanorum ferocientium,
 " Sepulchro insultans Menelai gloriosi :
 " Utinam sic in omnibus iram expleat Agamemnon,
 " Sicut et nunc incassum exercitum duxit huc Achivorum :
 " Ac scilicet rediit domum, dilectam in patriam terram, 180
 " Cum vacuis navibus, relicto strenuo Menelao :
 " Sic aliquando aliquis dicet ; tunc mihi dehiscat lata terra.
 Hunc autem confirmans allocutus est flavus Menelaus :
 " Bono sis animo, neque quicquam terrefacias copias Achivorum :
 " Non in lethali loco acuta fixa est sagitta, sed ante 185

Ver. 171. — πλοδίψιον Ἄργος.] Πλοδο-
 πλόστων, Athenæus, lib. 10. cap. 9. et Strab.
 lib. 8. Ubi et πλοδίψιον et πλοδοῖψιον ἢ
 nonnullis scriptum memorat.

Ver. 174. — πύσει.] Nonnulli, minùs
 rectè, πύσει.

Ver. 178. — τιλίσει.] Ità edidit Barn-
 sius ; Rectè, ut mihi quidem videtur. Scho-
 liastes itidem, τιλίσει. Vulg. τιλίσει.

Ver. 181. Σὺν κεινῆσιν νηυσὶ.] Tam sine
 Helenâ et spoliis, quàm sine Menelao.

Ver. 182. Ὡς ποτὲ τίς ἔρξει.] Quâ ratione,

στις, hic producerat ; item ultima in ἰσπά-
 αἰσος, ver. 205. et in πάλω, ver. 214.
 vide suprâ ad α, 51.

Ibid. — σέο μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.] Hoc
 ità accipit Scholiastes, ut vertendum sit,
 non, tui mihi dehiscat lata terra ; sed, tui
 mihi dehiscat latum terra.

Sed mihi vel tellus optem priùs ima de-
 hisceat. Men. IV, 24.

Ver. 185. — πάγη.] Ex hoc aoristo fit
 πάγος, collis. Unde Ἀγοράγος, penultima
 brevî. Vox latina, pāgus, ab aliâ est origine.

Εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολος, ἧδ' ὑπένερθεν
 Ζωμά τε, καὶ μίτρη, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
 Αἶ γὰρ δὴ οὕτως εἶη, φίλος ᾧ Μενέλαε.
 "Ἐλκος δ' ἰητῆρ ἐπιμάσσεται, ἧδ' ἐπιθήσει 190
 Φάρμαχ', ἃ κεν παύσῃσι μελαινάων ὀδυνάων.
 Ἦ, καὶ Ταλθύβιον, θεῖον κήρυκα, προσήδα·
 Ταλθύβι, ὅττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσον
 Φᾶτ', Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
 "Ὀφρα ἴδῃ Μενέλαον ἀργίον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν, 195
 "Ὅν τις οἴστευσας ἔβαλεν, τόξων εὔ εἰδώς,
 Τρώων, ἢ Λυκίαν τῶ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
 "Ὡς ἔφατ' οὐδ' ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας·
 Βῆ δ' ἰέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 Παπταΐναν ἦρωα Μαχάονα· τὸν δ' ἐνόησεν 200
 Ἔσταότ' ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
 Λαῶν, οἳ οἱ ἔποντο Τρῆικης ἔξ ἵπποδότοιο.

" Tutatus est balteusque varius, et subtus

" Cinctusque, et lamina, quam aerarii cuderant fabri.

Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon :

" Utinam sanè ita sit, dilecte ὁ Menelaë :

" Vulnus autem medicus tractabit, et adhibebit

190

" Medicamina, quae sedent tetros dolores.

Dixit ; et Talthybium, divinum praeconem, allocutus est :

" Talthybi, quam citissimè Machaonem huc accerse

" Virum, Aesculapii filium laudatissimi medici,

" Ut videat Menelaum mavortium, ducem Achivorum,

195

" Quem aliquis missâ-sagittâ vulneravit, arcuum peritus,

" E Trojanis, vel Lyciis : quod illi quidem gloria, nobis verò luctus.

Sic dixit : neque ei praeco immorigerus fuit, quum audivisset :

Perrexit autem ire per copias Achivorum aere-loricatorum,

Circumspiciendo-quaeeras heroëm Machaonem : illum verò vidit

200

Stantem ; circumque ipsum fortes ordines clypeatorum

Militum, qui ipsum secuti sunt Tricâ ex equorum-altrice.

Ver. 186.—παναίολος.] *Mobilis*, Porphyrio. Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 192.—θεῖον κήρυκα.] Vide suprâ ad α', 534.

Ver. 194. Φᾶτ', Ἀσκληπιῦ υἱόν.] Vox, φᾶτα, non hic παρίλκει: Quod est ridiculum, et Poetâ omninò indignum: Sed aut *virum inelytum* denotat, aut (quod ait Pausanias, lib. 2. cap. 26.) " Φᾶτ', Ἀσκληπιῦ υἱόν," ὡς ἂν εἰ λόγι, " θεῖον παῖδ' ἀνθρώπων."

Ver. 202.—οἳ οἱ ἔποντο Τρῆικης ἔξ.] Cuius

hoc nomen alibi scriptum sit, Τρῆικης; et verbo ἔπον utatur Homerus, λ', 485. Τρῶϊς ἔπον πολλοί; edidit hoc in loco *Barnesius*, et omninò legendum contendit, οἳ οἱ ἔπον Τρῆικης ἔξ. Sed eruditè respondet Auctor Anonymus, in his rebus apprime sagax, interque paucos (ut opinor) facilè dignoscendus, (in *Actis Eruditor. Lipsiens. ad Februar. 1712.*) " Pes-
 " simè posuit *Barnesius* ἔπον. ut, secuti sunt,
 " significet; pro, ἔποντο. Semper Græcis,
 " ἔπισθαι sequi, non ἔπον. Fallitur etiam ve-

Ἄγχου δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἔορσ', Ἀσκληπιάδῃ καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,

Ἄφρα ἴδης Μενέλαον ἀρτίον, Ἀτρέος υἱόν,

205

Ὅν τις οἴστυσας ἔβαλεν, τόζων εὖ εἰδώς,

Τρῶων, ἢ Λυκίων τῶ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.

Ὡς φάτο τῶ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρειν·

Βάϊ ἴβανι καθ' ὄμιλον ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.

Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος

210

Βλήμενος ἦν, περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέσθ' ὅσσοι ἄριστοι,

Κυκλίσ', ὁ δ' ἐν μίσσοισι παρίστατο ἰσόθεος Φῶς·

Αὐτίκα δ' ἐκ ζωστῆρος ἀρηρότος εἵλεκεν οἴστον·

Τοῦ δ' ἐξελκομένοιο, πάλιν ἄγεν ὄξέες ὄγκοι·

Λῦσε δὲ οἱ ζωστῆρα παναίολον, ἧδ' ὑπένευθε

215

Ζαῖμά τε, καὶ μίτρην, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδεν ἔλκος, ὃδ' ἔμπεσε πικρὸς οἴστος,

Αἶμ' ἐκμυζήσας, ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα εἰδώς

Propè autem stans, verbis alatis allocutus est :

" Veni ocyùs, Aesculapiade ; vocat rex Agamemnon.

" Ut videas Menelaum navortium, Atrei filium,

205

" Quem aliquis sagittâ-missâ vulneravit, arcuum peritus,

" E Trojanis, vel Lyciis : quod illi quidem gloria, nobis autem luctus.

Sic dixit : huic verò animum in pectoribus commovit :

Perrexerunt autem ire per turbam, per exercitum latum Achivorum.

Ac quum jam pervenissent, ubi flavus Menelaus

210

Vulneratus fuerat, circumque ipsum congregati erant quique praestantissimi,

Coronâ-factâ, ille verò in mediis stabat divinus vir :

Protinus utique è balteo benè-aptato extraxit sagittam :

Ea verò dum extraheretur, retrò curvati sunt acuti hami :

Solvit porrò ipsi balteum variegatum, et subtùs

215

Cinetumque, et laminam, quam aerarii cuderant fabri.

Atque ubi inspexerat vulnus, quò inciderat acerba sagitta :

Sanguine exucto, lenia medicamenta peritus

‘ hementer, dum hanc exam scriptionem de-
fendit ex *Iliad.* λ', 485. Τρῶες ἴπον πολλὰ.
“ Nam ibi ἴπον divulgum est ab ἀμφί; ut sit
“ ἀμφίπτος, (ut rectè Eustathius,) id est, πι-
“ ρεῖτον, ut minora Scholia exponunt. Ἄμμι
“ φῶσι autem et περίπτι, longè aliud sig-
“ nificant quàm ἴπισται. Respondent illis
“ latina verba, excipere, tractare, et habere.—
“ Nec est ut putet, in praesenti etiam loco,
“ ἴπον referri debere ad ἀμφί, quod hic iti-
“ dem est in versu antecedente : Nam hic
“ ad ἀμφί, adiscendum ἀπὸ κοινῆ est ἰ-
“ στήκισαν : ut sit, — τὸν δ' ἰνέκισαν Ἔσταισ'·
“ Ζυγὶ δὲ μιν κρατερὰ στήκισ (ιστήκισαν)
“ ἀπισσιάν Λαῶν, οἱ οἱ ἴποντο Τρῶες ἰξ̄ Po-
“ test etiam tantum subaudiri ἦσαν. Hæc

illc. Planè, si Τρῶην scribi nequisset, facil-
limè potuisset dicere Poeta,

Λαῶν οἱ οἱ ἴποντ' ἐκ Τρῶικης ἰσπεθέσσειο.

Vet. 210. 215. Ἄλλ' ὅτι δὴ—, Αὐτίκα
δ' ἐκ.] De isto δὲ, (et similiter σάφρα δ', *vet.*
221.) vide supra ad α', 57.

Vet. 211.—περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέσθ', ἴσ-
τοι ἄριστοι.]

Stant lecti circum juvenes ; ipse aeger—

Æn. X. 857.

Vet. 215.—παναίολον.] Vide supra ad β',
816.

Vet. 218.—ἦπια φάρμακα εἰδώς Πάσαι.]
Scire potestates herbarum, usumque me-
dendi.

Æn. XII, 396.

Πάσσε, τά οί ποτέ πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.	
"Οφρα τοὶ ἀμφεπένοιτο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,	220
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·	
Οἱ δ' αὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μίησαντο δὲ χάριμης.	
"Ενθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον,	
Οὐδὲ καταπτύσσοντ', οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι·	
'Αλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν.	225
"Ιππους μὲν γὰρ ἔασε καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῶ·	
Καὶ τοὺς μὲν φεράπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιόαντας	
Εὐρυμέδων, υἱὸς Πτολεμαίου Πειραΐδαο.	
Τῶ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρυσχέμεν, ὅπποτε κέν μιν	
Γυῖα λάβῃ κάματος, πολέας διακοιρανέοντα·	230
Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·	
Καί ῥ' οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπόλων,	
Τοὺς μάλα φαρσύνεσκε παριστάμενος ἐπέεσσιν·	
'Αργεῖοι, μήπω τι μεβίετε Δούριδος ἀλκῆς·	
Οὐ γὰρ ἐπὶ ψεύδεσσι πατήρ Ζεὺς ἔσσειτ' ἀρωγός·	235

Inspersit, quae ejus quondam patri amicus praeiit Chiron.

Dum hi occupati erant circa bello-strenuum Menelaum,

220

Interim Trojanorum ordines admovebantur clypeatorum :

Atque hi rursus arma induerunt, et recordati sunt pugnae.

Tunc non dormitantem vidisses Agamemnona nobilem,

Neque trepidantem, neque detrectantem pugnare ;

Sed valde properantem pugnam in gloriosam.

Equos quidem enim dimisit, et currus varios aere :

Et hos quidem minister seorsum tenebat anhelantes

Eurymedon, filius Ptolemaei Piraidae :

Huic plurimum mandavit prope se currus tenere, si quando ipsum

Per membra occuparet defatigatio, multos obeuntem et imperitantem :

230

At ipse pedester existens [pedes] obibat lustrans ordines virorum :

Et quos quidem properantes videret Danaorum velocium-equitum,

His magnoperè animum addebat astans verbis :

" Argivi, ne quid remittatis de acri fortitudine :

" Non enim mendacis pater Jupiter erit auxiliator :

235

Ver. 220.—βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον.] Vide suprâ ad β', 408.

Ver. 225.—"Ενθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις.]

Tum verò Teuceri incumbunt, —

Migrantes cernas.— *Æn.* IV, 597, 401.

Ver. 226.—ἔασε.] Vide suprâ ad ver. 42.

Ver. 229.—παρυσχίμιν.] *Δ.* παρυσχίμιν, et παρασχίμιν.

Ver. 231.—ἱπισωλιῖτο.] Hinc inscriptus hic liber, 'Επισπάλῃσι: ut rectè notavit *Barnesius*.

Ver. 235.—παριστάμενος ἐπίσειν] Quâ ratione, παριστάμενος, hic ultimam producat; item *χολωσῖσιν*, ver. 241. et δὲ, ver. 274. vide suprâ ad α', 51.

Ver. 235.—ἐπὶ ψυδίσει.] Ambiguum est, scripseritne *Homerus*, ἐπὶ ψυδίσει: ut dicat, interprete *Eustathio*, ὅτι οὐ ψεύσεται τὴν βοήθειαν· an, ἐπὶ ψυδίσει: ut dicat, ὅτι οὐκ ἔσται βοηθὸς τοῖς ψεύσταις Τρωσίν.

Ἄλλ' οἵπερ πρότεροι ὑπὲρ ὄρκα δηλήσαντο,
 Τῶν ἦτοι αὐτῶν τέρενα χροῖα γυῖπες ἔδονται·
 Ἥμεῖς δ' αὐτ' ἀλόχους τε φίλας, καὶ ἠήπια τέκνα
 Ἄζομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πολυέθρον ἔλαμεν.

Οὔστινας αὖ μελιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο, 240
 Τοὺς μάλα νεικέεισκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·

Ἄργεῖοι, ἰόμαροι, ἐλεγχείες οὐ νυ σέβεσθε ;
 Τίφθ' οὕτως ἔστητε τεθηπότες, ἥύτε νεβροί ;
 Αἴ τ' ἐπεὶ οὖν ἔκαμον, πολέος πεδίοιο Δίουςαι,
 Ἐστᾶσ', οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλήκη· 245
 Ὡς ὑμεῖς ἔστητε τεθηπότες, οὐδὲ μάχεσθε.

Ἥ μέεετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν, εἴθα τε νῆες
 Εἰρύατ' εὐπρυμνοὶ, πολίης ἐπὶ Δινὶ θαλάσσης,
 Ὄφρα ἴδῃτ' αἰκ' ὑμῖν ὑπέροχη χεῖρα Κρονίων ;
 Ὡς ῥ' ὄγε κοιρανέων ἐπεπαλεῖτο στίχας ἀνδρῶν· 250

Ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι, κίων ἀνὰ οὐλαμόν ἀνδρῶν.
 Οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομενεῖα δαΐφρονα Δωρήσοντο·

“ Sed qui priores praeter foedera injuriam-intulerunt,
 “ Horum certè ipsorum tenera corpora vultures vorabunt :
 “ Nos verò uxoresque dilectas, et infantes liberos,
 “ Abducemus in navibus, postquam urbem ceperimus.
 Quos autem è contrario detrectantes viderit triste bellum, 240
 Eos valdè objurgabat iracundis verbis :
 “ Argivi, sagittis-addicti, probro-digni, nonne vos pudet ?
 “ Cur nam sic statis stupidi, sicut hinnuli ?
 “ Qui utique postquam fessi sunt, per magnum campum currentes,
 “ Stant, nec ullum ipsis in praecordiis est robur : 245
 “ Sic vos statis stupidi, neque pugnatís.
 “ Anne expectatis Trojanos dum propiùs veniant, ubi naves
 “ Subductae sunt pulchras-puppes-habentes, cani in littore maris,
 “ Ut cognoscatis, an vos protegat manu Saturnius ?
 Sic is imperitans obibat ordines virorum,
 Venitque ad Cretenses, iens per catervas virorum. 250
 Hi autem circum Idomeneum bellicosum armabantur :

Ver. 242.—[ἰόμαροι.] Vulgò explicant, οἱ περὶ ἰὸς μιμορημίνοι. Sicuti ἰγχισίμωροι, et similia. Quod si verum est; nec ab aliâ, jam fortè ignotâ, deducta sunt hæc origine; videbitur istud μῶροι, contractum ex prioribus syllabis αἰῶ, μῆμορα vel μιμώρημαι; simili ferè ratione ac, apud Latinos, *lægi, sædi*, et similia, et inusitatis *læggi, sæddi*, &c.

Ibid.—[οὐ νυ σέβεσθε.] Verbum, *σεβασθαι*, propriè *Homini* est; *Rerum*, non nisi *καταχρηστικῶς*. Unde in transcurso emendandus, apud *Euripidem*, *Electrae* versus 1275,

Σιμὸν βροτοῖσιν ἰσσίβις χρηστήριον.
 Ubi, primò, vox *ισσίβις*, cum *χρηστήριον* conjuncta, nihili est. Deinde istud *σιμὸν ἰσσίβις*, quàm hiulcum et inconcinnum! Legendum,

Σιμὸν βροτοῖσιν ἰσσίβισι χρηστήριον.
 Videturque ex rhythmo, ita pronuntiatum fuisse, ac si scriptum esset *ισσέβισι*. Quod et in similibus locum habet.

Ver. 249.—[Κρονίων.] De prosodiâ vocis *Κρονίων*, *Κρονίωνος*, *Κρονίωνος*, vide suprà ad *á*, 597 et 265.

Ἴδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοις σὺν εἴκελος ἀλκῆν,
 Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ἄτρυνε φάλαγγας.
 Τοὺς δὲ ἰδὼν γήθησεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
 Αὐτίκα δ' Ἴδομενεῖα προσήυδα μελιχίοισιν. 255

Ἴδομενεῦ, πῆρι μὲν σε τίω Δαναῶν ταχυπάλων,
 Ἡμῖν ἐνὶ πτολέμῳ, ἢδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ,
 Ἡδ' ἐν δαῖθ', ὅτε πῆρ τε γερούσιον αἶθοπα οἶον
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρσι κέρανται. 260

Εἶπερ γάρ τ' ἄλλοι γε κερηκομόωντες Ἀχαιοὶ
 Δαιτρὸν πίνωσιν, σὸν δὲ πλείον δέπας αἰεὶ
 Ἔσθηχ', ὥσπερ ἐμοὶ, πῖεεν, ὅτε θυμὸς ἀνώγει.
 Ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδ', οἷος πάρος εὐχέο εἶναι.

Τὸν δ' αὖ Ἴδομενεὺς, Κρητῶν ἀγῶς; ἀντιον ἠῦδα 265

Ἀτρεΐδῃ, μάλα μὲν τοι ἐγὼν ἐρίηρος ἑταῖρος
 Ἔσσομαι, ὡς τοπρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα
 Ἀλλ' ἄλλους ὄτρυνε κερηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
 Ὅφρα τάχιστα μαχόμεθ'. ἐπεὶ σὺν γ' ὄρκει ἔχρυσαν
 Τρῶες τοῖσιν δ' αὖ θάνατος καὶ κήδε' ὀπίσω 270

Idomeneus quidem in primâ acie erat apro similis robore ; Meriones autem ei extremas incitabat phalngas. Hos ergo conspicatus, lætatus est rex virorum Agamemnon, Protinusque Idomeneum allocutus est blandis verbis :	255
“ Idomeneu, equidem te honoro præ Danais pernicious-equitibus, “ Tum in bello, tum alio quolibet in opere, “ Tum etiam in convivio, quando honorarium nigrum vinum “ Argivorum proceres in crateribus miscent.	260
“ Etsi enim caeteri comantes Achivi “ Portionibus-certis bibunt, tuum sanè plenum poculum semper “ Stat, sicut mihi meum ; ut bibas, quando animus jusserit. “ Sed propra in bellum, qualis antea gloriabar is esse.	
Hunc autem Idomeneus, Cretensium dux, contrâ sic est allocutus :	265
“ Atrida, valde quidem tibi ego concors socius “ Ero, sicut primùm promisi et annui ; “ Verùm alios hortare comantes Achivos, “ Ut quamprimùm pugnemus : quoniam foedera confuderunt “ Trojani ; his utique mors et dolores postmodùm	270

Ver. 255.—[εἴκελος ἀλκῆν.] Ita Barnesius ex MS. Al. ἴκελος.

Ver. 257.—[πῆρι μὲν σε τίω.] Ineptè admodùm hic annotat Barnesius : “ vel hinc patet, “ priorem τῶν τίω communem esse.” Nam in τίω, τίωσθαι, et similibus, ubi duæ Vocales non concurrunt, prior Homero nunquam corripitur.

Ver. 259.—[αἶθοπα οἶνον.] Vide suprâ ad 2, 462.

Ver. 262.—σὸν δὲ πλείον δέπας αἰεὶ.] Οἱ κρητῆρες αὐτοῖς, ὥσπερ ἔχει καὶ τοῦνομα, κεκράμενοι παριστήσαντες ἢ ἂν οἱ κούροι διακονούμενοι, τοῖς μὲν ἐπιμοτάτοις αἰεὶ πλῆρες σαρῖχον τὸ ποτήριον, τοῖς δ' ἄλλοις ἢ ἴσου δίνοντες. Ὁ γούν Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἴδομενεῖα φησὶ, “ Σὸν δὲ πλείον δέπας αἰεὶ.” Athenasus, lib. 5. cap. 4. Vide suprâ ad ver. 4.

Ἔσσειτ', ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὄρνια δηλήσαντο.

Ὡς ἔφατ' Ἀτρεΐδης δὲ παρώχεται, γηθόσυνος κῆρ.

Ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάντεσσι, κίων ἀνά σὺλαμὸν ἀνδρῶν

Τῷ δὲ κορυσσέσθη· ἄμα δὲ νέφος εἶπετο πεζῶν.

Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδεν νέφος αἰπύλοσ ἀνήρ,

275

Ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς,

Τῷ δέ τ', ἀνευθεν εἰόντι, μελάντερον, ἥ' ὅτε πίσσα,

Φαίνεται ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν·

Ῥίγησέν τε ἰδὼν, ὑπὸ τε σπέος ἤλασε μῆλα·

Τοῖσι ἄμ' Αἰάντεσσι ἀρηϊθῶν αἰζήων

280

Δήϊον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες

Κυάνεαι, σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.

Καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,

Καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

“ Erunt, quoniam priores contra foedera injuriam-intulerunt.

Sic dixit: Atrides verò praeteribat lactus corde:

Venitque ad Ajaces iens per catervas virorum:

Hi verò armabantur: simulque nimbus sequebatur peditum.

Sicut autem quando à speculà vidit nubem pastor vir [pastor aliquis]

275

Venientem per mare à Zephyri flatu;

Eique, procul stanti, nigra, ceu pix,

Apparet veniens per mare, ducitque turbinem multum;

Cohorretque videns, subque speluncam cogit pecudes:

Tales simul cum Ajacibus velocium-in-bello juvenum

280

Hostile in praelium densae movebantur phalanges

Fuscae, scutisque et hastis horrentes.

Et his quidem lacatus est visis rex Agamemnon,

Et ipsos compellans verbis alatis est allocutus:

Ver. 272. — παρώχεται, γηθόσυνος κῆρ.]

—gaudens incedit. *AEn.* I, 694.

Ver. 274. — ἄμα δὲ νέφος εἶπετο πιζῶν.]

Insequitur nimbus peditum —

AEn. VII, 795.

Ver. 275. Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς.

—campoque atrum rapit agmen aperto.

Qualis ubi ad terras abrupto sidere nimbus

It mare per medium; miseris heu praescia

longè

Horrescunt corda agricolis; dabit ille ruinas

Arboribus stragemque satis, ruet omnia

latè:

Antevolant, sonitumque ferunt ad littora

venti:

Talis in adversos ductor Rhæteius hostes

Agmen agit; densi cuneis se quisque coac-

tis

Agglomerant. — *AEn.* XII, 450.

Ibid. — ἰδὼν.] Notat *Henr. Stephanus*,

Porphyrium legisse ἰδῶν.

Ver. 277. — ἀνευθεν.] Notat idem *Henr.*

Stephanus, *Porphyrium* hic legisse, ἄνευθεν.

Ibid. — ἰόντι.] *Al.* ἰόντι. Sed malè;

Propter id quod sequenti versu legitur, φαίνεται

ἰόν.

Ver. 280. — Αἰάντεσσι ἀρηϊθῶν.] *Al.* Αἰάν-

τιστα διτρεφίαν.

Ver. 282. Κυάνεαι — σφρικυῖαι] Ὁ ἰκ

τῶν κατὰ φύσιν ὀνομάτων εὐκ ἀν' ἰσοήσας, αὐτῶν

διὰ τῶν μεταφρετικῶν σημασιολογῶν ἰνέγγασ.

Τό, τι γὰρ Μίλαν. — τό, τι τῆς Φορκίας

ὄνομα, διὰ τὸ Φορκιῶν, τὴν ἰν τῶν πηλιμῶ

διαδίκευσιν ἀγωνίαν. *Aristid.* *Quintil. de*

Musica, lib. 11, p. 82. Cæterum de proso-

dià vocis, σφρικωῆς, et similium; vide supra

ad β', 514.

Αἶαντ', Ἀργείων ἡγήτορες χαλκοχιτώνων,	285
Σφῶϊ μὲν, οὐ γὰρ ἔοικ', ὄτρυνόμεν οὔτι κελεύω·	
Αὐτὰ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον Ἴφι μάχεσθαι.	
Αἰ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,	
Τοῖος πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο·	
Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἀνακτος,	290
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρησιν ἀλοῦσά τε, περθομένη τε.	
Ὡς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους·	
Ἔνθ' ὄγε Νέστωρ ἔτετμε, λιγὺν Πυλίων ἀγορητήν,	
Οὓς ἐτάρους στέλλοντα, καὶ ὄτρυνοντα μάχεσθαι,	
Ἄμφι μέγαν Πελάγοντα, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε,	295
Αἶμονά τε κρείοντα, Βίαντά τε, ποιμένα λαῶν.	
Ἴππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχρεσφι,	
Πεζοὺς δ' ἐξόπιθεν στήσεν πολέας τε καὶ ἑσθλοὺς,	
Ἔσκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσεν,	
Ὅφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίῳ.	300
Ἴππεῦσιν μὲν πρῶτ' ἐπετέλλετο· τοὺς γὰρ ἀνάγει	
Σφοῦς ἵπτους ἐχέμεν, μηδὲ κλονέεσθαι ὀμίγα.	

" Ajaces, Argivorum duces aere-loricatorum,	285
" Vobis equidem, nec enim convenit, milites incitare non praecipio:	
" Vos enim ipsi valde populum instigatis ad fortiter pugnandum.	
" Utinam enim, o Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,	
" Talis omnibus animus in pectoribus esset:	
" Sic citò caderet urbs Priami regis,	290
" Manibus nostris captaque, excisaque.	
Sic fatus, hos quidem reliquit illic, ivit autem ad alios;	
Ubi is Nestorem invenit, argutum Pyliorum oratorem,	
Suos socios ordinantem, et hortantem ad pugnandum;	
Circa magnum [<i>Nempe magnum</i>] Pelagonta, Alastoraque, Chromiumque,	295
Haemonaque principem, Biantemque pastorem populorum.	
Equites quidem primùm cum equis et curribus,	
Pedites autem à tergo constituit multosque et strenuos,	
Vallum ut essent belli: ignavos verò in medium coëgit,	
Ut etiam non volens quis necessitate pugnaret.	300
Equitibus quidem primùm mandata dabat: hos enim jussit	
Suos equos continere, neque turbatis ordinibus versari in turbâ.	

Ver. 290. — *κλύσει.*] *Al. κλύσει.* minùs rectè: Utì notavit Barnesius.

Ver. 295. — *Πελάγοντα.*] *Al. Πιλάγοντά* τ'. Nec malè.

Ver. 297. *Ἴππῆας μὲν πρῶτα.*]

Messapus primas acies, postrema coërent
Tyrhæidæ juvenes, medio dux agmine
Turnus.

Æn. IX, 27.

Pulchrior *Homericâ* dispositio. Ad quam factè alludens *Quintilianus*; " *Quæsitum, in-*
" *quit, potentissima argumenta primone po-*
" *nenda sint loco, — an summo, — an*
" *partita primo summoque, ut Homericâ dis-*
" *positione in medio sint infirma.*" *Lib. V.*
cap. 12.

Μηδέ τις ἵπποσύνη τε καὶ ἠγορήφει πεποιοῦσ,
 Οἷος πρόσθ' ἄλλων μεμάτα Τρώεσσι μάχεσθαι,
 Μηδ' ἀναχωρεῖτω· ἀλαπαδιότεροι γὰρ ἔσεσθε.
 "Ὅς δέ κ' ἀῆρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἄρμαθ' ἵκηται,
 "Ἐγχει ὀρεξάσθω· ἐπειὴ πολὺ φέεζτερον οὔτως.

305

- " Neve quis equitandi-peritiâque et robore fretus,
 " Solus ante alios sit nimis cupidus cum Trojanis pugnandi,
 " Neque retrocedat; imbecilliores enim eritis.
 " Quicumque autem vir à suo curru ad alium currum venerit,
 " Hastam porrectam extendat: quoniam multo melius sic.

305

ver. 305. Μηδέ τις.] De hujusmodi Transitione, (cujus et aliud occurrit exemplum, *Iliad.* ὁ, 348.) ita *Dion. Halicarn.* "Ἀπὸ τοῦ διηγηματικοῦ μεταβαίνει εἰς τὸ μμητικόν.— τῶ δὲ μμητικῶ κινεῖ καὶ ἄγει τὸν ἀπεροῦμενον. Περὶ τῆς 'Ομήρου Πιότητος. § 7. Et *Longinus*: "Ἐτι γὰρ μὴν ἴσθ' ὅτι σιγῆ προσώπου διηγουμένου, —ἐξαιφνης παρηνχθεῖς, εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἀντιμεθίσταται καὶ ἴσσι τὸ τοσούτον εἶδος, ἡμῶσθ τις πάθος.—Ἐφύχειτο γὰρ, εἰ παρηνχθεῖς, "Ἐλεγε δὲ τοιά τινα."— Νουὶ δὲ ἔφρακεν ἄφνω τὸν μεταβαίνοντα, ἢ τοῦ λόγου μεταβάσεις. Διὸ καὶ ἡ πρόσχησις τοῦ σχήματος τόσι, ἠνία ὄξυς ὁ καιρὸς ὧν, διαμίλλην [*Al.* διαμίνην] τῶ γράφοντι μὴ διδῶν, ἀλλ' ἐνθὺς ἵπποναγκάζη μεταβαίνειν ἐκ προσώπων εἰς πρόσωπα, §. 27. "Hæc schemata —et convertunt in se audientem, nec " languere patiuntur, subinde aliquâ notâ " bili figurâ excitatum." *Quintil.* lib. 9. cap. 5. Imitatus est hoc Schema *Virgilius*, *Æn.* IX, 654.

—et cava tempora ferro

Trajicit. I, verbis virtutem illude superbis. Ubi (ut rectè notavit *Tollius*) si, quod reticetur, "et subjecit," adjeceris; totus ille indignantis animi impetus, velut injectis pedicis retinebitur infringeturque, omnisque decor sententiæ corruptetur.

Ver. 307. "Ἐγχει ὀρεξάσθω. Sententiæ hæc (notante *Eustathio*) quadruplici modo diversa accipi potest:

1mo. Ut jubeat *Nestor*, siquis currum hostilem bello cepit, nè tempus in eo terat, ut quod cepit spoliū abducat; sed hostes pergat oppugnare. *Vel*

2do. Siquis, de curru suo fortè excussus, commilitonum alicujus currum conscenderit; equos ibi alienos sibi que minùs cognoscit regere nè velit, sed hastâ pugnet. *Vel*

3tio. Ut jubeat, siquis de curru suo fortè excussus, commilitonum alicujus currum conscendere velit; commilitonem istum hastâ eum porrectâ excipere, et ad conscendum adjuvare. *Vel* denique

4to. Ut jubeat è contrariò, siquis de curru

suo fortè excussus, commilitonum alicujus currum conscendere velit; commilitonem istum hastâ eum porrectâ depellere nè conscendat, nève ipse ideò ad pugnandum impediatur.

Atque hanc quidem ambiguitatem, tanquam exquisitam, laudi dat *Homero Eustathius*, eumque secuta *Domina Bocier*. Ego cum *Porpio* potiùs sentio, ambiguitatem istam omnem non Poeta, sed Nobis jam græcè minùs scientibus omninò tribendam. Et enim *Homericæ* eloquentiæ et perpetuæ et singularis virtus est perspicuitas in carminibus ornatissimis tanta, quantum nè in soluto quidem scribendi genere unquam asequutus est quisquam.

Primum igitur horum duorum versuum explicandi rationem, quominùs probem, facit, tum quòd è curru non ὀρεκτῆσι μελίησι, quod erat utique συσταθῆν congreddientium, sed telis missilibus καταβολούντις pugnare soliti essent; tum quòd ratio ista, nè tempus in eo terat, ut quod cepit spoliū abducat, omninò tam perspicuo Scriptori non erat reticenda.

Secunda explicandi ratio, (quam secuti sunt plerique;) et eandem ob causam mihi minùs placet, quòd ὀρεκτῆσι μελίησιν è curru non pugnarent; itemque quòd ratio ista, equos ibi alienos sibi que minùs cognoscit regere nè velit, reticeri omninò non debuisset; et præterea, quòd istud [ἵππῃ πολὺ φέεζτερον οὔτως.] ad hanc sententiã parùm aptè congruat.

Tertiam quominùs amplectar, facit, tum quòd istud [ἵππῃ πολὺ φέεζτερον οὔτως.] ad eam sententiã adhuc minùs congruat; tum quòd ἴγχει ὀρεξάσθαι, minùs *Amici* est, sed *Hostis*:

Πρόσθιν ἄρμαθ' ὀρεξάσθω — "Ἐγχει χαλκίῳ
Iliad. ἰ, 851.

—μεμαῶτις ὀρεκτῆσι μελίησι.

Iliad. β', 543

Citat hunc locum *Eustathius*, p. 362. lin. 27. ὀρεκτῆς ἴφην ἐν τῇ βιωτιᾷ (legendum *Βιωτιᾷ*, hoc est, *Catalogo*), μελίησι. Similiter, *Iliad.* α', 314,

᾿Ωδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιος καὶ τείχε' ἐπόρθουν,
Τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες.

“Ὡς ὁ γέρον ᾄτρυνε, πάλαι πολέμων εὔ εἰδώς·
Καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

᾿Ω γέρον, εἶθ', ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
“Ὡς τοι γούναθ' ἔποιτο, βῆθ' ἄγε μοι ἔμπεδος εἶη.
Ἄλλὰ σε γῆρας τείρει ὁμοῖον ὡς ὄφελέν τις
Ἄνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέρησι μετεῖναι.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότητα Νέστωρ·
Ἀτρεΐδῃ, μάλα μὲν κεν ἐγὼν ἐθέλοισι καὶ αὐτὸς
“Ὡς ἔμεν, ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν·
Ἄλλ' οὕτως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀιβρώποισιν·
Εἰ τότε κούρος ἔα, νῦν αὐτὴ με γῆρας ἰκάνει.

Ἄλλὰ καὶ ὡς ἱππεῦσι μετέσσομαι, ἦδ' ἐκελεύσω
Βουλῇ καὶ μύθοισι τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.

“ Sic et veteres urbes et muros evertebant,

“ Hanc mentem et animum in pectoribus habentes.

Ita senex adhortabatur, dudum rei militaris bene peritus :

Et eum quidem laetatus est, cum vidisset, rex Agamemnon :

Et ipsum compellens verbis alatis est allocutus :

“ O senex, utinam, sicut animus est in pectoribus tuis,

“ Sic te genua sequerentur, roburque tibi firmum esset.

“ Verum te senectus atterit omnibus aequè-molesta : utinam quis

“ Virorum alius eam haberet, tuque in numero juvenum esses.

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor :

“ Atrida, valde quidem ego vellem et ipse

“ Sic esse, ut quando nobilem Ereuthalionem interfeci :

“ Verum nunquam simul omnia dii dederunt hominibus :

“ Si tunc juvenis eram, nunc vice-versà me senectus invadit.

“ Veruntamen et sic equitibus interero, et adhortabor

“ Consilio et verbis : hoc enim munus est senum.

“ Εφθη δεῖξάμενος περιμνὸν σκίλος——. Et,

“ Εφθη δεῖξάμενος περὶν οὐτάσασαι.——

Ibid. 522. Et,

“ Ὅσπότηρός κε φθῆσιν δεῖξάμενος χροῖα καλόν.

ψ, 805.

Quare, si cum Amico res fuisset, dixisset utique, non ἔγχεσι, sed χερσὶ δεῖξάσθω, vel χερσὶ δεῖξάσθω.

In eam itaque partem propendo, ut Quarta demùm vera explicandi sit ratio : “ Εγχεσι δεῖξάσθω, hastà porrectà repellat. Hoc nimirum et propriè est, ἔγχεσι δεῖξάσθαι; et, ad disciplinam militarem, optimè cum hoc congruit id, quod sequitur, ἰκινή πολύ φέρτερον οὐτως.

Satius est ut percat, qui de curru suo excussus fuerit; quàm ut commilitones in pugnano inturbet. Judicet Lector eruditus.

Ver. 310.——πολίμων εὔ εἰδώς.] Sciens pugna. Horat. Carm. I, 15. ver. 24.

Ver. 315.——ὁμοῖον.] Ἰστίον, ὅτι ὁ Ποιπτήσ πανταχού τὸ Ὅμοῖον ἐπὶ τοῦ φαύλου λαμβάνει οἶον,——γῆρας ὁμοῖον,——θάνατον ὁμοῖον, &c. Schol.

Ver. 317.——ἱππότητα Νίστωρ.] Vide suprâ ad α, 175.

Ver. 319.——ὡς ὅτι δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν.] Vide suprâ ad α, 249. 260. et β, 372.

Αἰχμᾶς δ' αἰχμᾶσσοισι νεότεροι, οἵπερ ἐμεῖο Ὀπλότεροι γεγάασι, πεποίθασιν τε βίηφιν.	925
Ὡς ἔφατ' Ἀτρεΐδης δὲ παρῶχθετο, γηθόσυνος κῆρ. Εὖρ' υἷον Πετῆω, Μενεσθῆα πλήξιππον, Ἔσταότ' ἀμφὶ δ' Ἀθηναῖοι μῆσταιρες αὐτῆς Αὐτὰρ ὁ πλησίον εἰστήκει πολύμητις Ὀδυσσεύς· Πὰρ δὲ, Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδιαί	930
Ἔστασαν οὐ γὰρ πά σφιν ἀκούετο λαὸς αὐτῆς, Ἄλλὰ ἔον συνοριόμεναι κίνυντο φάλαγγες Τρῶων θ' ἰπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ μένοντες Ἔστασαν, ὅππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθῶν, Τρῶων ὀρμησίει, καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.	935
Τοὺς δὲ ἰδὼν νεέκεσσαν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων, Καὶ σφῆας Φωήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· ὦ υἱὲ Πετῆω, διοτρεφέος βασιλῆος, Καὶ σὺ, κακοῖσι δόλοισι κεκασμέιε, κερδαλέοφρον, Τίπτε καταπτύσσοντες ἀφέστατε, μίμνετε δ' ἄλλους ; Σφῶϊν μὲν τ' ἐπέοικε μετὰ πρώτοιισιν ἔοντας	940

" Hastas autem vibrabant juniores, qui me " Minores natu sunt, confiduntque robore.	925
Sic dixit: Atrides verò praeteribat, laetus corde. Invenit deinceps filium Petei Menestheum equitandi-peritum Stantem: circumque erant Athenienses, periti belli: Caeterum propè stabat solers Ulysses: Juxtaque, Cephallenum circum ordines non imbecilli Stabant: nondum enim horum audierant copiae clamorem belli. Sed recens concitatae movebantur phalanges Trojanorumque equum-domitorum, et Achivorum: hi verò expectantes Stabant, quando phalanx Achivorum alia invadens, In Trojanos impetum faceret, et inciperent proelium.	930
Hos itaque conspicatus objurgavit rex virorum Agamemnon, Et ipsos compellans verbis alatis est allocutus: " O filii Petei, Jovis-alumni regis; " Et tu, malis dolis instructe, astute; " Cur trepidantes absistitis, expectatisque alios? " Vos quidem conveniebat inter primos existentes	935
	940

Ver. 524.—αἰχμᾶσσοισι.] Vide suprâ ad
ἀ, 140.

Ver. 527. Εὖρ' υἷον.] Festinantem depin-
git hoc Asyndeton. Vide suprâ ad ἀ, 105 et
559.

Ver. 529.—εἰστήκει.] Si ἔστηκει dixisset,
jam non constitisset Temporum ratio. Vide
infra ad ver. 454.

Ver. 551 et 554. Ἔστασαν.] Vide infra ad
μ, 55.

Tom. I.

Ver. 558. ὦ υἱὲ Πετῆω.] Vide suprâ ad
ἀ, 51. Edidit Barnesius, ὦ υἱὸς Πετῆω.]
Sed mutato nihil opus.

Ver. 540. Τίπτε καταπτύσσοντες ἀφέστασι.]

Quis metus, ὅ—

—quæ tanta animis ignavia venit?

Aen. XI, 752.

Ver. 541.—[όντας.] Evidenter ἰδῶν,
aquè scribi potuisse existimat. Male, ut mihi
quidem videtur. Non enim nequè rectè re-

M

Ἔστάμεν, ἥδ' ἐ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι.

Πρῶτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,

Ὅππότε δαιτα γέρουσιν ἐφοπλίζοιμεν Ἀχαιοί·

Ἔνθα φίλ', ὀπταλέα κρέα ἐδόμεναι, ἥδ' ἐ κύπελλα

345

οἴνου πινέμεναι μελιηδέος, ὄφρ' ἐθέλητον·

Νῦν δὲ φίλος χ' ὀρώσῃτε, καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν

Ἵρμείων προπάρουθε μαχοίατο νηλεῖ χαλκῷ.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδεα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ἄτρείδῃ, ποῖόν σε ἔπος φύγει ἔρκος ὀδόντων;

350

Πῶς δὴ φῆς πολέμοιο μεθίεμεν; Ὅππότε Ἀχαιοὶ

Τρωσὶν ἔφ' ἵπποδάμοισιν ἐγείρομεν ἄρην ἄρηα,

Ὅψεται, ἣν ἐθέλησθα, καὶ αἴκεν τοῖ τὰ μεμήλη,

Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μίγντα

Τρωῶν ἵπποδάμων· σὺ δὲ ταυτ' ἀνεμάλια βάζεις.

355

Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,

Ὡς γνῶ χωομένοιο· πάλιν δ' ὄγε λάζετο μῦθον·

Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

οὔτε σε νεικείω περιώσιον, οὔτε κελεύω.

“ Consistere, et pugnae ardenti occurrere.

“ Primi enim et ad convivium vocamini à me,

“ Quando convivium proceribus instruimus Achivi.

“ Ibi juvat assatas carnes edere, et pocula

315

“ Vini bibere suavis, quoad usque placuerit :

“ Nunc verò libenter videretis, etiam si decem phalanges Achivorum

“ Vos antè pugnarent saevo ferro.

Hunc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses :

“ Atrida, quale tibi verbum fugit ex septo dentium ?

350

“ Quomodo verò dicis in bello remissos nos esse ? Quando Achivi

“ In Trojanos equorum-domitores cieamus acre proelium,

“ Videbis, si volueris, sique tibi haec curae fuerint,

“ Telemachi dilectum patrem antesignanis immixtum

“ Trojanorum equum-domitorum ; tu autem haec vana dicis.

355

Hunc verò subridens allocutus est rex Agamemnon,

Ut sensit iratum ; contrarioque sumpsit sermonem :

“ Generose Laërtiade, solertissime Ulysse,

“ Neque te objurgo temerè, neque hortor.

fertur ad præcedentem Σφῶιν, ac ad sequentem Ἔστάμεν. Quippe aliud est, Vos inter primos quum essetis, stare decuit ; aliud, Vos inter primos existere atque stare decuit.

Ver. 351. Πῶς δὴ φῆς πολέμοιο μεθίεμεν ; Ὅππότε — ἰγίεομεν ἔξῃν ἄρηα, Ὅψεται.] Interrogationis notam, quæ olim voci ἄρηα sub-juncta erat, apposuit Barnesius voci μεθίεμεν. Rectè, ut opinor. Istud enim, Ὅππότε Ἀχαιοὶ ἰγίεομεν ἔξῃν ἄρηα, et benè conjunctum

est cum Ὅψεται — ; optimèque cum eo congruit, quod erat antè dictum, ver. 355. —

οἱ δὲ μίνοντες Ἔσασαν, ἐππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἱπιπέδων, Τρωῶν ἐρκήσι, καὶ ἄρηαν σολέομεν.

Ver. 357. — ὄγε.] Vide suprà ad γ', 409.

Ver. 359. οὔτε-σι νεικείω.] Festinantem. e: vehementer commotum, pulcherrimè exhibitè et superior temeraria objurgatio, siquæ hæc instituta statim deinceps defensio.

- Οἶσα γὰρ, ὡς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν 360
 "Ἦπια δῆνεα οἶδες τὰ γὰρ φρονέεις, ἅ τ' ἐγὼ περ.
 ' Ἀλλ' ἴθι ταῦτα δ' ὀπίσθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν
 Εἴρηται τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμάλια θεῖεν.
 " Ὡς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους.
 Εὖρε δὲ Τυδέος υἱὸν ὑπέφθυμον Διομήδεα, 365
 ' Ἔσταότ' ἐν δ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι κοληκτοῖσι·
 Πὰρ δέ οἱ ἐστήκει Σθένελος, Καπανηῖος υἱός.
 Καὶ μὲν τὸν νεῖκεσσαν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 " ὦμοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἵπποδάμοιο, 370
 Τί πτάσσεις, τί δ' ὀπιπτεύεις πολέμοιο γεφύρας ;
 Οὐ μὲν Τυδεΐ γ' ὧδε φίλον πτωκαζέμεν ἦεν,
 ' Ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἐτάρων δῆϊοισι μάχεσθαι·
 ' Ὡς φάσαν, οἳ μιν ἴδοντο πονεύμενον· οὐ γὰρ ἔγωγε
 " Ἦπτησ', οὐδὲ ἴδον· πέρι δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι· 375
 " Ἢ τοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκῆνας

- " Scio enim, quod tibi animus in pectoribus tuis 560
 " Benigna consilia novit : eadem enim sentis, quae et ego.
 " Quin age : haec autem in posterum componemus, si quid malè nunc
 " Dictum est : haec autem omnia dii irrita faciant.
 Sic locutus, hos quidem reliquit illic, ivitque ad alios.
 Invenit verò Tydei filium magnanimum Diomedem, 565
 Stantem interque equos et currus benè compactos ;
 Juxtaque ipsum stabat Sthenelus, Capanei filius.
 Et hunc quoque objurgavit conspicatus rex Agamemnon,
 Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est :
 " Eheu, Tydei fili bellicosè equùm-domitoris, 370
 " Cur trepidas ? cur et circumspicis belli semitas ?
 " Non utique Tydeo ita solitum trepidare erat,
 " Sed longè antè dilectos socios cum hostibus dimicare :
 " Sicut dixerunt, qui eum viderunt laborantem ; non enim ego
 " Interfui, neque vidi : verùm aliis eum dicunt praestitisse. 375
 " Certè enim sine bello [sine copiis] intravit Mycenae

Ver. 360. Οἶσα γὰρ, ὡς.] Vide suprâ ad α, 557.

Ver. 365.—Διομήδεα.] Pronuntiabatur Διομήδης.

Ver. 367.—ἰσθήκει.] Si ἴσθηκει dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide infrâ ad ver. 454.

Ver. 368. Καὶ μὲν τὸν.] Edidit Barnesius, Καὶ τὸν μὲν quia nimirum suprâ scriptum est, ver. 293. Καὶ τὸν μὲν et ver. 311. Καὶ τὸν μὲν et ver. 336. Τοὺς δέ. Verùm hujus loci alia est ratio. Nam illic, Καὶ τοὺς μὲν γὰρ ἴδον, et, Τοὺς δὲ ἰδὼν νίκησιν, sunt inter se

opposita. At hoc in loco, Καὶ μὲν τὸν νίκησιν, illud est quod dicimus, et quidem Hunc ἴδιδεν, sicuti suprâ Ulysses, objurgavit. Quare, etsi utravis lectio ferri possit, vulgarem tamen retineo.

Ver. 371.—πολίμοιο γεφύρας.] Scholiasti, τὰς διέδους τοῦ πολέμου. Spondano, Ordinum intervalla. Virgilio, Belli Oras, AEn. IX, 528. Vide infrâ ad β', 378.

Ver. 376.—ἄτερ πολέμου.] Schol. χωρὶς πολιορκίης παρατάξιως. Non stipatus. Minois ἰάν, ver. 388.

Ibid. Ἢ τοι μὲν γάρ.] Longior videri possit

Ξεῖνος, ἄμ' ἀντιθέω Πολυνείκει, λαὸν ἀγείρων,
 Οἷ ῥα τότε ἔστρατόωνθ' ἱερά πρὸς τείχεα Θήβης,
 Καὶ ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτούς ἐπικούρους.
 Οἱ δ' ἔβελον δόμεναι, καὶ ἐπήνεον, ὡς ἐκέλευον. 380
 Ἀλλὰ Ζεὺς ἔστρεψε, παραΐσια σήματα φαίνων.
 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ᾤχοντο, ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,
 Ἀσωπόνδ' ἴκοντο βαθύσχοινον, λεχεποῖην
 Ἔνθ' αὐτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί·
 Αὐτὰρ ὁ βῆ, πολέας τε κιχῆσατο Καδμείωνας 385
 Δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκλήϊης.
 Ἔνθ' οὐδὲ, ξεινός περ ἔων, ἰππηλάτα Τυδεὺς
 Τάρβει, μῦνος ἐὼν πολέσιν μετὰ Καδμείοισιν
 Ἀλλ' ὄγ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο πάντα δ' ἐνίκαι
 Ῥηϊδίας· τοίη οἱ ἐπίρραθος ἦεν Ἀθήνη. 390
 Οἱ δὲ χολωσάμενοι Κάδμειοι, κέντορες ἴππων,

- “ Hospes, cum deo-pari Polynice, copias colligens,
 “ Qui tunc bellum admovebant sacra ad moenia Thebes;
 “ Et valde supplicabant, ut darent inclytos auxiliaiores.
 “ Atque illi quidem volebant dare, et probabant, sicut hortabantur : 380
 “ Verum Jupiter avertit, sinistra prodigia ostendens.
 “ Hi autem postquam abierant, et in viâ progressi fuerant,
 “ Ad Asopum venerunt juncosum, herbosum :
 “ Tum utique legatum (Thebas) Tydeum miserunt Achivi ;
 “ Atque ille abiit, multosque invenit Cadmeos 385
 “ Convivantes in domo fortitudinis Eteocleae [Eteoclis].
 “ Tunc non, hospes licet esset, agitator-equum Tydeus
 “ Pavebat, solus existens multos inter Cadmeos :
 “ Quin ad certandum provocabat ; in omnibus autem vincebat
 “ Facile : talis ei auxiliatrix erat Minerva. 390
 “ Verum irati Cadmei, stimulatōres equorum,

hæc oratio, quàm festinantis, et vehementer commoti, ordinesque singulos obeuntis esse oporteret. Sed observandum, in hæc Ἐπιπολώσει, *Ultimum* esse omnium, ad quos *Agamemnon* pervenerit, *Diomedem*.

Ver. 379.—μάλα λίσσοντο.] Vide ad α', 51.

Ver. 380.—ἰκίλιον] Tydeus et Poly-nices. *Al.* ἰκίλιον scil. Tydeus.

Ver. 382.—ᾤχοντο, ἰδί.] Legit Scholiastes, ᾤχοντ', ἠδί.

Ver. 385. Ἀσωπόνδ' ἴκοντο.] Quod in MS. reperit *Barnesius*, Ἀσωπόν θ' ἴκοντο, non minus rectè cohæret. Tum enim sententia erit hæc; ἰσὶ ᾤχοντο, — Ἀσωπόν θ' ἴκοντο — ἰθ' αὐτ' &c.

Ver. 384.—ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν.]

Τυδῆ ἀγγελίην ἐπὶ στείλαν, *Tydea legatum* (Thebas) miserunt. Vel, ἀγγελίην hic tam intelligi potest *legatio*, quàm ἀγγελίας, *legatus*: Ut adeò legendum sit, ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στείλαν. Quod eòdem redit.

Ver. 385.—πολίης τε κιχῆσατο Καδμείωνας.] Infrà ad ἰ, 805.

—ὅτι τ' ἤλυθ' ἰσφιν Ἀχαιῶν

Ἀγγελος ἰς Θήβας, πολίης μετὰ Καδμείωνας.

Ver. 386. Δαινυμένους.] Vide suprà ad γ', 260.

Ibid.—βίης Ἐτεοκλήϊης.] Vide suprà ad β', 658.

Ver. 387.—ἰππηλάτα.] Vide suprà ad α', 175.

- "Αψ οἱ ἀνερχομένα πυκινὸν λόχον εἶσαν ἄγοντες,
 Κούρους πεντήκοντα· δύο δ' ἠγήτορες ἦσαν,
 Μαίων Αἰμονίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν,
 Υἱὸς τ' Αὐτοφόνου, μενεπτόλεμος Λυκοφόντης. 995
 Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν αἰεκέα πότμον ἐφῆκε·
 Πάντας ἔπεφν', ἕνα δ' οἶον ἴει οἰκόνδε νέεσθαι·
 Μαίον' ἄρα πρόεηκε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
 Τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος· ἀλλὰ τὸν υἱὸν
 Γείνατο, εἷο χεῖρεια μάχῃ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω. 400
 "Ὡς φάτο· τὸν δ' αὖτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
 Αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο.
 Τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο·
 Ἀτρεΐδῃ, μὴ ψεύδῃ, ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν·
 Ἡμεῖς τοι πατέρων μίγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι. 405

- " Ei revertenti densas insidias locaverunt ducentes,
 " Juvenes quinquaginta; duo autem ductores erant,
 " Maeon Haemonides, similis immortalibus,
 " Filiusque Autophoni, in-pugnâ-stabilis Lycophontes. 995
 " Tydeus tamen et his duram mortem intulit:
 " Omnes scilicet interfecit, unumque solum dimisit, domum redire;
 " Maeonem utique dimisit, deorum signis parens.
 " Talis erat Tydeus Aetolus: sed filium
 " Genuit, se ipso inferiore pugna, facundiâ autem praestantiorum. 400
 Sic dixit: huic verò nihil respondit fortis Diomedes,
 Revertitus regis increpationem venerandi.
 Huic autem filius Capanei respondit inelyti:
 " Atrida, nè mentiaris, sciens verè loqui:
 " Nos sanè patribus longè fortiores gloriamur esse: 405

Ver. 392. "Αψ οἱ ἀνερχομένα.] Ita restituit Barnesius. Optimè, ut nihil quidem videtur. Vulgg. "Αψ ἀνερχομένα. Quod nullâ sanè ratione, nullâ licentiâ Poeticâ, excusari potest.

Ver. 394. — ἀθανάτοισιν.] Vide suprâ ad 2, 598.

Ver. 400. — χεῖρεια.] *Al.* χίρεια, et χροῖα.

Ver. 401. — αὖτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης, — Τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο.] Ἄς (πράξιμι) ὁ Ποιητὴς ἰκατέρω (προσώπων) προσκόντω; ἀποδίδωσιν (vide suprâ ad β, 288.) Οἶον, — τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐν τῇ ἱστορίᾳ τὴν Διομήδην λαιδερήσαντος, ὁ μὲν οὐδὲν ἀντίσπει, " Αἰδουέτις βασιλῆος; — " ὁ δὲ Σθένιλος, αὐ μὲν οὖν λόγος, " Ἀτρεΐδῃ " (φασί) μὴ ψεύδι, — " Ἡμεῖς τοι πατέρων " μίγ' ἀμείνονες, — Χρόσιμον δὲ καὶ τὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος κατανοεῖν ἰσταῦθα. Τὸν μὲν γὰρ Σθένιλον ἀπροσαυθιπτον παρῆλθε τοῦ δι' Ὀδυσσεύος οὐκ ἡμίλοιο δηχθέντος, ἀλλ' ἡμε-

ψατο, (ver. 357.) — " Ὡς γὰρ χωρομένοιο " πάλιν δ' ὄγε λάξτετο μῦθον. — Ἄριστος δὲ ὁ Διομήδης, ἐν μὲν τῇ μάχῃ σιωπῆ, κακῶς ἕκαστον ὑπὸ τοῦ βασιλέως· μετὰ δὲ τὴν μάχην, παρρητικῶς κηῖται πρὸς αὐτόν (Iliad. l. 54.) " Ἀλλήν μιν μοι πρῶτον ἐνίδιος ἐν Δαναῶ- " σιν." Plutarch. de audient. Poetis. Πολλὰ δὲ τὴν ἰσαγωγίαν ἐπ' αὐτοῦ προσώπων λέ- " γοντα πάλιν, — ἰκάστη τὸ πρῶτον ἴδως τῶν " λόγων ἀποδίδωσιν — Ὁ μὲν Διομήδης, αὐτὸς τὸ ἐκ τῆς μνήτης θεράσης καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀρι- " στίας παρρησίαν ἔχων, πρὸ τοῦ ἱστορῆσασθαι, τῇ ἀνδραγαθίᾳ, σιωπῆς ἀξιώσας τὸ παρὰ τοῦ βασιλέως ἐνίδιος, τότε [postea nimirum, quàm praeclarè se gessisset, Iliad. l. 52.] ἱστορήσῃ τῷ Ἀγαμέμνονι. Dion. Halic. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 20.

Ver. 405. Ἡμεῖς τοι πατέρων μίγ' ἀμείνο- νες,] Οὐδὲ τοῦ Ὀμηρικοῦ Σθένιλου παντάπασιν αἰτιατείν, τὸ, " Ἡμεῖς τοι πατέρων μίγ' " ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι;" μνησκόμενος εἶ.

Ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἶλομεν ἑπταπύλοιο,
 Παιρύτερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τείχος Ἀρειον,
 Πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ·
 Κεῖνοι δὲ σφετέρησιν ἀτασθαλίησιν ὄλοντο.
 Τῷ μὴ μοι πατέρασ ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ.

410

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 Τέττα, σιωπῇ ἦσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μῦθον.

Οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
 Ὅτρύνοντι μάχεσθαι εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς·
 Τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἄμ' ἔψεται, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
 Τρῶας δηώσωσιν, ἔλασέ τε Ἴλιον ἱρῆν.

415

Τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος, Ἀχαιῶν δηωθέντων.
 Ἄλλ' ἄγε δὴ, καὶ νῶϊ μεδώμεθα Δούριδος ἀλακῆς.

Ἦ ρά, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμαῖζε·
 Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἀνακτοσ

420

“ Nos etiam Thebes sedem cepimus septem-portas-habentis.

“ Paucioribus copiis ductis sub murum Marti-sacrum,

“ Freti signis deorum et Jovis auxilio :

“ Illi autem suâ vecordiâ perierunt.

“ Quare nè mihi patres unquam in simili ponas honore.

410

Hunc autem torvè intuitus allocutus est fortis Diomedes :

“ O mi Sthenete, tacitus sede, meoque pare sermoni.

“ Non enim ego succenseo Agamemnoni, pastorì populorum,

“ Cohortanti ad pugandum bene-ocreatos Achivos :

“ Hunc enim gloria simul sequetur, si quidem Achivi

415

“ Trojanos debellârint, ceperintque Ilium sacrum :

“ Huic verò contrâ ingens luctus, Achivis caesis.

“ Verùm age quaeso, et nos cogitemus de impetuosa fortitudine.

Dixit, et de curru cum armis desiliit in terram :

Terribiliter autem sonuit aes circa pectora regis,

420

“ Ὡμοι Τυδίδος νῆ δαίφρονος ἰσπαδάμοιο, τί
 “ πτώσσεις, τί δ' ὀπιπτεύεις πολέμοιο γιφύ-
 “ ρας ;” (ver. 370.) Οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ἀκού-
 “ σασ κακῶς, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ φίλου λοιδορηθέντος
 “ ἡμῶντο, τῇ περιαιτολογία παρρησίαν συγγνώ-
 “ μονα τῆς αἰτίας διδούσης. Plutarch. de sui
 “ laude.

Ver. 406. Ἡμεῖς καὶ Θήβης.] Quod incœp-
 tum Patribus nostris, Tydeo et Capaneo (qui
 erant ex Septem illis ad Thebas,) infaustè
 cecidit ; id nos, eorum Ἐπίγονοι, feliciter
 peregimus.

Ver. 407. —λαὸν ἀγαγόνθ'.] Ἀγαγόντι,
 Ego et Diomedes. Vide suprâ ad α', 566.
 et β', 288. Cæterùm quâ ratione vox, λαὸν,
 ultimam hic producat ; itemque, Ἐρεῖς, ver.
 410. vide suprâ ad α', 51.

Ver. 409. Κεῖνοι δὲ —ὄλοντο.] Ambi-
 guum hoc, dictumne sit de Septem illis ad

Thebas in primâ expeditione, an de Thebanis
 ipsis in secundâ. Eustathius : ἡ μάλιστα λι-
 γει, ὅτι οἱ Θεβαῖοι, &c. Ego in priorem sen-
 tentiam potius propendeo ; tum propter se-
 quentem, Τῷ μὴ μοι πατέρασ : tum ut et præ-
 cedenti, Πειθόμενοι τεράεσσι, aptiùs hoc ex ad-
 verso respondeat.

Ver. 412. Τέττα.] Προσφώνησις ἰστί φιλη-
 ταιρικῆ. —Τινὲς δὲ σχιζομαστικὸν νοῦσι τῶ,
 Τέττα, [fortè Τέττα], ἀπεκοπήν ἐκ τοῦ, Τέτταλι.
 Eustath.

Ver. 415. —ἴσταται.] Ἄλ. ἴσσειται.

Ver. 419. —σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμαῖζε.]
 Vide suprâ ad γ', 29.

Ver. 420. Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκός.]

—et arma

Horrendùm sonare. —Æn. IX, 751.

Cæterùm de voce, ἔβραχε, et similibus ; vide
 suprâ ad ver. 125. et infrâ ad ver. 455.

Ὀρνευμένον· ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἶλεν.

Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυχηεῖ κύμα θαλάσσης

Ὀρνευτ' ἐπασσύτερον, Ζεφύρου ὑποκινήσαντος,

Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα

Χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλη βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας

425

Κυρτόν ἐὸν κορυφῶνται, ἀποπτύει δ' ἄλως ἄχην·

Ὡς τότε ἐπασσύτραι Δαναῶν κίνητο φάλαγγες

Ναυλεμέως πόλεμόνδε· κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος

Ἐγχεμόνων· οἳ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν, (οὐδέ κε φαίης

Τόσσον λαὸν ἔπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδὴν.)

480

Qui concitus ferebatur: utique vel fortissimum virum metus corripuisset.

Ut verò quando in littore sonoro fluctus maris

Concitatatur confertim, Zephyro submovente:

In alto quidem primùm attollitur, sed postea

Terrae allisus vehementer fremit, et circa promontoria

425

Tumidus existens fastigiatur, expulitque maris spumam:

Sic tunc confertae Danaorum movebantur phalanges

Indesinenter ad pugnam: imperabat autem suis unusquisque

Ducum: caeteri verò taciti ibant, (neque dixisses

Tantas copias sequi habentes in pectoribus vocem,)

430

Ver. 421. — ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἶλεν.] Vox, ὑπό, non id sonat, quod ait Scholiastes, ὑπὸ οὐ ἂν ἤχου; sed quod latine dicas, genua timore subtilis intremiscere. Nimirum refertur, ὑπό, non ad Sonum terre-facientem, sed ad hominem metu succussum.

Ver. 422. Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυχηεῖ κύμα θαλάσσης.]

Fluctus ut in medio cœpit cùm albescere ponto

Longiùs, ex altoque sinum trahit; atque volutus

Ad terras, inmane sonat per saxa, nec ipso

Monte minor procumbit; at ima exaestuat unda

Vorticibus, nigramque altè subjectat arenam. Georg. III, 237.

Fluctus uti primo cœpit cùm albescere vento,

Paullatim sese tollit mare, et altiùs undas erigit, inde imo consurgit ad aethera fundo.

Æn. VII, 528.

Macrobius hunc locum inter eos citat, in quibus Virgilius Homerici carminis majestatem non æquat. "Homerus, cùm marinos motus, et litoreas fluctus ab initio describit; hoc iste prætervolat. Deinde; quod ait ille, Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται.

Maro ad hoc vertit, Paullatim sese tollit mare. Ille fluctus incremento suo ait in sublime curvatos littoribus illidi et asperginem collectæ sordis expuere; quod nulla expressiùs pictura signaret: Vester, mare à fundo ad æthera usque perducit." Lib. V. cap. 15.

Ver. 425. — Ζεφύρου ὑποκινήσαντος.] Et molem fluctus, et motum ab initio tardiorem, pingunt hi numeri.

Ver. 425. Χέρσῳ ῥηγνύμενον.] De prosodiâ vocis, ῥηγνύμενον, istiusque ὄρνεται, ver. 425. vide supra ad γ', 260.

Ver. 426. Κυρτόν.] Latine dicitur, tumidus, curvatus, gibbus. Nam convexus, quod Recentiores concavo opponunt, Romanis idem ferè sonabat, quod concavus; nisi si fortè, in Sphærâ, convexa dicta sit Hemisphærâ Superioris potiùs, quàm Inferioris, facies Interior; ut cùm cæli convexa, nemonum convexa, cavam cæli convexitatem, et similia, dicerent. Qui, ex linguarum recentiorum usu, convexum concavo opponunt, Romanis scriptoribus miras tenebras offundunt.

Ver. 428. — κείλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος.] — aratasque acies in prælia cogit

Quisque suas. —

Æn. IX, 465.

Σιγῇ δειδιότες σημάντορας· ἀμφὶ δὲ πᾶσι
 Τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἰμένοι ἐστιχόωντο.
 Τρώες δ', ὅστ' οἶες πολυπάμμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
 Μυρίαί ἐστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκόν,
 Ἀζηχῆς μεμαυῖαι, ἀκούσασαι ὅπα ἀργῶν· 435
 Ὡς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὖρον ὄρωρει.
 Οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρυς,
 Ἀλλὰ γλαῶσσ' ἐμίμικτο, πολὺκλήτοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
 ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης, τοὺς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Δεῖμός τ', ἠδὲ Φόβος, καὶ Ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα, 440
 Ἄρεος ἀνδροφόνιο κασιγνήτη, ἐτάρη τε,
 Ἢ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα

Silentio reveriti ductores : circum autem omnes
 Arma varia splendebant, quibus induti procedebant-ordine.
 Trojani autem, perinde ac oves locupletis viri in caulâ
 Innumerae stant, dum mulgerunt lac album,
 Assiduè balantes, auditâ voce agnorum : 435
 Sic Trojanorum fremitus per exercitum latum est excitatus.
 Nec enim omnium erat una vociferatio, nec una vox,
 Sed lingua mista erat, è multis quippe locis convocati fuerant homines.
 Instigabat verò hos quidem Mars, illos autem caesis-oculis Minerva,
 Terrorque et Fuga, et Discordia insatiabiliter furens, 440
 Martis homicidae soror, sociaque,
 Quae parva quidem primùm attollitur, sed postea

Ver. 431. Σιγῇ δειδιότες σημάντορας.] Οἱ μὲν Τρώες ἰπῖασι, μετὰ κραυγῆς καὶ θρόους· οἱ δ' Ἀχαιοὶ, σιγῇ δειδιότες σημάντορας. Τὸ γὰρ, ἰν χριστῇ τῶν πολεμίων ὄντων, φοβίσθαι τοὺς ἄρχοντας, ἀνδρείας ἄμα καὶ πιθαρχίας σημαῖν. Plutarch. de audient. Poetis. Καὶ τὴν ἀνδρείαν δὲ μοι δοκοῦσιν, οὐκ ἀρεσίαν, ἀλλὰ φόβον φογού, καὶ δλος ἀδείας, εἰ παλαιοὶ νομίζιν. Οἱ γὰρ διλόπατοι πρὸς τοὺς νόμους, θαρραλιώτατοι πρὸς τοὺς πολεμίουσιν ἐσὶ· καὶ τὸ παθῆν ἥιστα διδοῦσιν, οἱ μάλιστα φοβοῦμαι τὸ κακῶς ἀκούσαι. Διὸ καὶ καλῶς Ὀμηρος, —“ Σιγῇ δειδιότες σημάντορας.” Id. in Agid. et Cleomene. Vide quoque suprâ ad γ', ver. 2 et 8.

Ver. 435. Τρώες δ', — Τρώων ἀλαλητὸς.] De hujusmodi Syntaxi ἀνακολουθῆν, quæ directâ constructione et elegantior est nonnunquam, atque etiam simplicior; vide suprâ ad β', 555. 681. et ad γ', 211.

Ver. 454. — ἰσθήκασιν.] Stant. Vide suprâ ad ε', 57. Miro errore de hac voce doctissimus Grotius, (ad Rom. V, 2.) “ Est, inquit, “ praeteritum pro praesente, more Hebraeo.” Quasi verò Graecum, ἰσθήκασιν, non semper responderet Latino, stant.

Ver. 459. — τοὺς μὲν Ἄρης, τοὺς δὲ — Ἀθήνη, Δεῖμός τ'.] Trojanos Mars, Graecos Minerva, utrosque Terror, &c.

Ver. 442. “ Ἢ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα.] Ἀεζῆμινη ἀπὸ λιπῆς αἰτίας, — πρὸς μίγα δὴ τι κακῶ διογκοῦται. Heraclid. Ponticus.

Parva metu primò, mox sese attollit in auras,

Ingranditur solo, et caput inter nubila condit.

Æn. IV, 176.

Quod Homerus hic de Contentione dixit, Maronem de Famâ postea minus congruè dixisse, contendit Macrobius, lib. V. cap. 13. Magnifica tamen, et elegantissima, Utriusque descriptio. Longinus, § 9. Καὶ τοῦτ' ἄν, inquit, εἴ τοι τις εὐ μάλλον πῆς· Ἐπίδες, ἢ Ὀμήρου μίτρον. Ridiculus planè hoc in loco Scaliger; qui in hac Comparatione non vidit, Rem utique in immensum succrescentem, non Gigantis molem atque effligim descriptam; calumque hic, non utique de Contentionis Sede, (quantum et hoc quoque Poetae licitum,) sed de Magnitudine dictum. Poetic. lib. 5. cap. 5.

Ὀὐρανῷ ἐστήριξέ κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.

Ἦ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοῖον ἔμπαλε μέσσω,
Ἐρχομένη καλ' ὁμίλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν.

445

Οἱ δ', ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἴκοντο,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ' ἔγχρεα, καὶ μέν' ἀνδρῶν
Χαλκεοβαρέων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι

Ἔπληγ' ἀλλήλησι, πολὺς δ' ὄρυμαγδὸς ὄρωρει.

Ἔθα δ' αἶμ' οἰμωγὴ τε καὶ εὐχολή πέλεν ἀνδρῶν,
Ὀλλύντων τε, καὶ ὀλλυμένων ῥέε δ' αἵματι γαῖα.

450

Ὡς δ' ὅτε χεῖμαρροι ποταμοὶ, κατ' ὄρεσφι ῥέοντες,

Ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδαρ,

Κρουῖαν ἐκ μεγάλων, κοίλης ἔντοσθε χασμάδους,

Τῶν δέ τε τηλόσε δούπων ἐν οὖρεσιν ἔκλυε ποιμήν·

455

Caelo condit caput, et solo ingreditur.

Quae ipsis et tunc litem utrinque perniciosam injectit in medium,

Gradiens per turbam, augens gemitum virorum.

445

Hi verò quando jam in locum unum coeuntēs venerant,

Committebant scuta, unaque hastas, et robora virorum

Aëreis-thoracibus-indutorum : atque clypei umbones-habentes

Appropinquabant invicem, multusque tumultus coortus est.

Tum verò simul efulatusque et jactantia erat virorum,

450

Perdentiumque et percutientium : fluebatque sanguine terra.

Ut verò quando duo torrentes fluvii, de montibus fluentes,

In convallem conferunt rapidas aquas,

Scatebris ex magnis, concavum intra alveum voraginis ;

Horumque procul fragorem in montibus audit pastor :

455

Ver. 446. Οἱ δ', ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἕνα.]

Jamque intra jactum teli progressus uterque

Substitit; subito erumpunt clamore, frementesque

Exhortantur equos; fundunt simul undique tela

Crebra, nivis ritu; caelumque obtexitur umbrā. *Æn.* XI, 608.

Ver. 450. "Ἔθα δ' αἶμ' οἰμωγὴ τε"]

Tum verò et gemitus morientum, et sanguine in alto

Armaque, corporaque, et permisti caede virorum

Semianimes voluntur equi.——

Æn. XI, 655.

Ver. 451.—ὀλλυμένων.] Vide suprā ad γ', 260.

Ibid.——ῥίε δ' αἵματι γαῖα.

——atro tepefacta cruore

Terra torique madent.

Æn. IX, 355.

Ver. 452. 'Ὡς δ' ὅτε χεῖμαρροι ποταμοὶ.]

——aut rapidus montano flumine torrens

Sternit agros, sternit sata lacta, boumque

labores,

Præcipitesque trahit sylvas: stupet inscius alto

Accipiens sonitum saxi de vertice pastor.

Æn. II, 305.

Aut ubi decursu rapido de montibus altis

Dant sonitum spumosi amnes, et in æquora currunt

Quisque suum populatus iter.——

Æn. XII, 523.

Ποταμῶν δὲ γὰρ σύρρυσιν εἰς χασίον ἕν, καὶ πάταγον ὕδατων ἀναμισγομένων ἰκμιμήσασθαι τῇ λίξι βυλόμιστος, οὐκίτι λίαις συλλαῶσι, ἀλλ' ἰσχυρὰς καὶ ἀντιτύπους θῆσι. "Ὡς δ' ὅτε χεῖμαρροι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες, "Ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδαρ." *Dion. Halic.* περὶ Συνέσιως, § 16. Ubi in transitu, notandæ variae lectiones parvi momenti.

Ver. 455. Τῶν δὲ τε τηλόσε δούπων.] Καὶ αὐτὸς ἰσοίκαί τινα ἰδέματα, εἰς ὄντα πρότερον, πρὸς τὰ σηματούμενα τυπώσας εἶν, τὸν Δούπον, καὶ τὸν Ἀραβον, καὶ τὸν Βόρειον, καὶ τὸν Ῥόχ-

Ὡς τῶν μισγομένων γένητο ἰαχὴ τε φόβος τε.
 Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἔλεν ἄνδρα κορυστῆν,
 Ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Θαλυσιάδην Ἐχέπαλον,
 Τὸν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος Φάλον ἵπποδασείης·
 Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
 Δίχημ' χαλκείῃ· τὸν δὲ σκότος ὄσ' ἐκάλυψεν
 Ἥριπε δ', ὡς ὅτε πύργος, ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
 Τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ἐλεφίνωρ
 Χαλκαδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀεάντων·
 Ἐλκε δ' ὑπ' ἐκ βελέων λελιγμένος, ὄφρα τάχιστα

460

465

Sic hisce commistis oriebatur clamorque timorque.

Primus autem Antilochus Trojanorum interfecit virum bellatorem, Strenuum in primâ acie, Thalysiadem Echeplolum.

Quem utique percussit primus galeae in conum setis-equinis-densae;

Inque frontem fixit; penetravit autem os intra

Cuspis aerea; eum vero tenebrae oculos operuerunt:

Ceciditque, sicut quando turris, in forti pugna.

Hunc autem prostratum pedibus prehendit rex Elephenor

Chalcodoniades, magnanimorum princeps Abantum:

Subtrahebatque extra tela cupidus, ut quam primùm

460

465

λει, καὶ τὸ Ἀνίβρυχι, καὶ τὸ Σῖζι, καὶ τὰ τοιαῦτα ἂν οὐκ ἂν ἴθροι τις εἰσημότερα. Dion. Halic. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 6. Καὶ αὐτοὶ τε δὴ κατασκευάζουσι οἱ ποιηταί, — πρὸς χρεῖμα ὁρώντες, οἰκία καὶ δηλωτικὰ τῶν ὑποκειμένων τὰ ὀνόματα. — Μεγάλη τούτων ἀρχὴ καὶ διδάσκαλος ἡ φύσις, ἡ ποιοῦσα μνηστικὸς ἡμᾶς καὶ θετικὸς τῶν ὀνομάτων, οἷς δηλοῦνται τὰ πράγματα, κατὰ τινες εὐλόγους καὶ κινητικὰς [τῆς] διανοίας ἰμοιότητα· ἢ ἂν ἰδιόχρησθην ταύρων τε μυκῆματα λέγειν, καὶ χρεμετισμὸς ἴσπων, καὶ φρουαγμὸς τραγῶν, &c. Id. περὶ Συνέσεως, § 16. Τὰ δὲ ποιητῆρα ὀνόματα — ποιεῖ μάλιστα μεγαλοσθέντων, διὰ τὸ ὄν ψόφοις οἰκίαι. Demetr. Phaler. § 94. 95. Καναχάς τε, καὶ Βόμβου, καὶ Κτύπον, καὶ Δούπον, καὶ Ἀραβον, πρῶτος ἰξυερῶν. Dio Orat. XII. Vide suprâ ad ver. 125.

Ver. 456. — γίνετο ἰαχὴ τε.] Productâ ultimâ syllabâ vocis, γίνετο, atque etiam mihi isto interjecto, id efficit Poeta, (quod et Barnesium non fugit,) ut quasi auribus accipiatur clamor intentus, sonusque continuus et productior. Consilio id factum, ostendit similis alibi vocis ejusdem, ἰαχῶν, dispositio:

Σμερδαλία ἰαχῶν. *Iliad.* i, 302. σ', 785.

σ', 41. υ', 285. 582. 445. *Odyssey.* χ', 81.

Ἢ δὲ μέγα ἰαχῆσσα. *Iliad.* i, 345. *Odyssey.* κ', 523.

Οἱ δὲ μέγα ἰαχόντες. *Iliad.* ζ', 421.

Βῆ ῥα μέγα ἰαχῶν. *Iliad.* ε', 215.

— γίνετο ἰαχὴ τε φόβος τε. *Iliad.* μ', 144. δ, 396.

—μέγάλα ἰαχόντα. *Odyssey.* i, 392.

Virgilius, paullò minùs audacter:

—longumque vale, vale, inquit. *Iola.*

Ecl. III, 79.

—et fœmineo ululatu. *Æn.* IV, 677.

Ver. 457. Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος.] Πῶς οὐκ Αἴας, ἢ Διομήδης, ἀριστοῦ πρῶτος; Καὶ φασιν, ὅτι Πύλλιοι πρῶτον συνίρμηξαν. — Ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, ἀπ' ἱλάσσονος ἤρχθαι τὸν ποιητῆν, τὸ τῆς τύχης αἰνισσόμενον κρᾶτος. *Schol.* Quidni reverâ hoc acceptum memoriâ tradat Poeta?

Ver. 459. Τὸν ῥ' ἔβαλε πρῶτος.] Non vacat hic particula, ῥα; sed idem ferè hoc in loco sonat, ac vox latina, utique. Vide suprâ ad α, 56. et β', 158.

Ver. 460. Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε.]

—ille securi

Adversi frontem mediam mentumque reductâ

Disjicit, et sparso latè rigat arma cerebro.

Æn. XII, 506.

Ibid. — τίρησαι.] Vide suprâ ad α, 67.

Ver. 461. — τὸν δὲ σκότος ὄσ' ἐκάλυψεν.]

Immolat, ingentique umbrâ tegit. — *Æn.* X, 541.

Olli dura quies oculos et ferreus urget Somnus, in æternam clauduntur lumina noctem.

Æn. XII, 509.

Ver. 465. Ἐλκε δ' ὑπ' ἐκ βελέων.] Non supervacaneum est istud, ὑπό. Nempe è telorum desuper cadentium nimbo, mortuum subtrahebat.

- Τεύχεα συλήσει· μινυθα δὲ οἱ γένεθ' ὄρη.
 Νεκρὸν γάρ ῥ' ἐρύοντα ἰδὼν μεγάλυμος Ἀγήμενος,
 Πλευρὰ, τὰ οἱ κύφαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη,
 Οὔτῃσε ξυστῶ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
 "Ὡς τὸν μὲν λίπε θυμὸς· ἐπ' αὐτῷ δ' ἔργον ἐτύχθη 470
 Ἀργαλέον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ, λύκοι ὡς,
 Ἀλλήλοισ ἐπόρουσαν, ἀήρ δ' ἀνδρ' ἰδνοπάλιζεν.
 "Εὐθ' ἔβαλ' Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας
 Ἥϊθεν, θαλερὸν, Σιμοείσιον· ὃν ποτε μήτηρ
 Ἰδηθεν κατιούσα, παρ' ὄχθησιν Σιμόεντος 475
 Γείνατ', ἐπεὶ ῥα τοκεῦσιν ἄμ' ἔσπετο, μῆλα ἰδέσθαι·
 Τοῦνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον· οὐδὲ τοκεῦσι
 Θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυθαδῖος δὲ οἱ αἰὼν
 Ἐπλεθ', ὑπ' Αἴαντος μεγάλυμου δουρὶ θαμέντι.
 Πρῶτον γάρ νιν ἰόντα βάλε στῆθος, παρὰ μαζὸν 480
 Δεξιόν· ἀντικρὺ δὲ δι' ἄμου χάλκεον ἔγχος
 Ἦλθεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν, αἴγειρος ὡς,

Arma praedaretur: brevis verò ei fuit iste conatus.

Cadaver enim trahentem conspicatus magnanimus Agenor,

Latera, quae ei inclinato à clypeo denudata erant,

Vulneravit hastili acrato, solvitque membra.

Itaque eum quidem reliquit animum; super eum verò pugna coorta est 470

Ardua Trojanorum et Achivorum: hi autem, lupi sicut,

Invicem irruerant; virque virum manu occidebat.

Tunc percussit Anthemionis filium Telamonius Ajax

Juvenem, florentem, Simoësiū: quem olim mater

Ab Idâ descendens, ad ripas Simoëntis 475

Peperit, cūm parentes simul sequeretur, pecus ut videret:

Propterea ipsum vocabant Simoësiū: neque parentibus

Nutritia caris reddidit, brevis autem ei actus

Fuit, ab Ajace magnanimo lanceâ interfecto.

Primum enim ipsum venientem percussit in pectore, ad mammas 480

Dexteram: ex adverso autem per humerum aerea hasta

Ivit: hic autem in pulvere humi decidit, populus ceu,

Ver. 468. Πλευρὰ, τὰ—ἐξεφαάνθη, Οὔτῃσι.]

—dum texit Imaona Halesus,

Arcadio infelix telo dat pectus inermum.

Æn. X, 424.

Ver. 469. Οὔτῃσι.] Ex οὔτασι. Nam ex οὔτασι fit οὔτασι, penultima corrupta.

Ver. 472. Ἀλλήλοισ ἰπέρουσαν, ἀήρ δ' ἀνδρ' ἰδνοπάλιζεν.]

—congressi in praelia, totas

Implicuere inter se acies, legitque virum vir.

Æn. XI, 651.

Ver. 478. Θρέπτρα.] Α. Θρέπτα.

Ver. 481.—ἀντικρὺ δὲ δι' ἄμου.] Quâ ratione, ἀντικρὺν, hic ultimam producat; item, αἴγειρος, ver. 482. et, ὡς, ver. 500. vide supra ad α', 51.

Ver. 482.—χαμαὶ πέσεν, αἴγειρος ὡς.] Vide supra ad γ', 2. et β', 764.

Ac veluti summis antiquam in montibus ornum

Cūm ferro accisam crebrisque bipennibus instant

Eruere agricolæ certatim; illa usque minatur,

Ἡ ρά τ' ἐν εἰαμενῇ ἔλεος μέγαλοιο πεφύκει,
 Λεῖη· ἀτὰρ τέ οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασι·
 Τὴν μὲν δ' ἀρματοπηγὸς ἀνὴρ αἰθῶνι σιδήρῳ 485
 Ἐξέταρ', ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλεῖ διφρῶ,
 Ἡ μὲν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας·
 Τοῖον ἄρ' Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριζεν
 Αἴας διογενής· τοῦ δ' Ἀντιφῶς αἰολοθώρηξ
 Πριαμίδης καθ' ὄμιλον ἀκόντισεν ὄξει δουρί. 490
 Τοῦ μὲν ἄμαρθ'· ὁ δὲ Λεῦκον, Ὀδυσσεὸς ἐσθλὸν ἐταῖρον,
 Βεβλήκει βουβῶνα, νέκυν ἐτέρωσ' ἐρύοντα·
 Ἥριπε δ' ἀμφ' αὐτῶ, νεκρὸς δὲ οἱ ἔκπεσε χειρὸς.
 Τοῦ δ' Ὀδυσσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χαλῶθη·
 Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἰθοπι χαλκῶ. 495

Quae in irriguo-loco paludis magnae nata est
 Laevis; atque ei rami in summo vertice creverunt:
 Quam quidem curruum fabricator micanti ferro 485
 Excidit, ut curvaturam rotae flectat ad pulchrum currum,
 Quae quidem et arescens jacet fluvii ad ripas:
 Talem sanè Anthemidem Simoisium interfectum spoliavit
 Ajax generosus: In hunc autem Antiphus indutus-varium-thoracem
 Priamides per turbam jaculatus est acutâ hastâ:
 A quo quidem aberravit; at Leucum, Ulyssis fidum socium, 490
 Percussit in inguine, cadaver aliorsum trahentem:
 Cecidit itaque juxta ipsum, cadaver autem ei excidit manu.
 Ob hunc verò Ulysses valdè animo interfectum iratus est:
 Prodiit autem per primos pugnatōres armatus corusco aere: 495

Et tremefacta comam concusso vertice
nutat:

Vulneribus donec paullatim evicta, supremum

Congemuit, traxitque jugis avulsa ruina.

Æn. II, 626.

Quod de *Iliad.* v, ver. 589. ("Ἥριπε δ' ἄ; ὄσει τις δρυ; ἤριπιν.) observavit *Macrobius*: nempe "nullo negotio *Homericam arborem* "abscedi," cum *Virgilius*, "magno Cultu" "difficultatem abscedendæ arboreæ molis ex-presserit;" (*Macrob. lib. V. cap. 11.*) et hic quoque pariter locum habet, si utique locum omnino haberet. At reverà (ut ex *Hobbesio* notavit *Poppius*) ineptè est omnis horum duorum locorum inter se instituta comparatio. Quippe *Homerus* et *Virgilius*, cum res longè inter se diversas describerent; hic urbem ingentem in ignes paullatim consistentem, ille hominem uno ictu occisum atque humi extensum; suam uterque materiam suo colore ac specie ornavit, suam uterque pulcherrimâ aptissimâque similitudine explicavit.

Ver. 488. — Ἀνθεμίδην.] Ab Ἀνθεμίων (ut ex *Eustathio* rectè notavit *Barnesius*) fit

Ἀνθεμίωνιδης; et inde contractum Ἀνθεμίδης; quemadmodum à Δευκαλίον Δευκαλιωνίδης, indeque contractum Δευκαλίδης, *Iliad.* μ', 117. itemque à Μολιόνη, Μολιονίαν, indeque contractum Μολίων, *Iliad.* λ', 708.

Ver. 489. — αἰολοθώρηξ.] *Porphyrio*, thoracem (corpus suum thorace indutum) agilitè motans. *Quæst. Homeric.* 5. Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 490. Πριαμίδης.] Vide suprâ ad α', 598.

Ibid. — ἀκόντισεν ἔξει δουρί· Τοῦ μὲν ἄμαρθ'· ὁ δὲ Λεῦκον, — βεβλήκει.]

—stridentemque eminus hastam
Jecit; at illa volans clypeo est excussa,
proculque

Egregium Anthorem latus inter et illa
figit. —

Sternitur infelix alieno vulnere —.

Æn. X, 776.

Ver. 492. Βεβλήκει.] Æquè rectè dicitur βεβλήκει, ac ἔβαλε. Sin βεβλήκει dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Simile enim esset, ac siquis Anglicè dicat, HAS WOUNDED, pro eo quod est, HE'D WOUND. Vide suprâ ad α', 57.

Στῆ δὲ μάλ' ἐγγύς ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ Φαιειῶ,
 Ἀμφὶ ἐπαπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες κεικάδοντο,
 Ἄνδρὸς ἀκοντίσαντος· ὁ δ' οὐχ ἄλιον βέλος ἦκεν,
 Ἀλλ' υἴον Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόοντα,
 "Ὅς οἱ Ἀεὺδόθεν ἦλθε, παρ' ἵππων ἀκείαν· 500
 Τὸν ῥ' Ὀδυσσεύς, ἐτάροιο χολωσάμενος, βάλε δουρὶ
 Κόρσην· ἢ δ' ἐτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν
 Αἰχμὴ χαλκείῃ· τὸν δὲ σκότος ὅσ' ἐκάλυψε·
 Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῶ·
 Χώρησαν δ' ὑπὸ τε πρόμαχοι, καὶ Φαίδιμος Ἔκτωρ. 505
 Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρούς·
 Ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω· νεμέσησε δ' Ἀπόλλων,
 Περγᾶμου ἐκκατιδῶν· Τρῶεσσι δὲ κέκλετ' αὐσας·

Stetitque valdè propè cùm accesserat, et jaculatus est hastà splendenti,

Circa se oculis conversis: at Trojani retrocesserunt,

Viro jaculante: ille verò non irritum telum misit,

Sed filium Priami nothum percussit Democoonta,

Qui ei ex Abydo venerat, ab equabus velocibus:

Hunc utique Ulysses ob socium iratus, percussit hastà

In tempore: atque alterum per tempus penetravit

Cuspis aerea: illum autem tenebrae oculos cooperuerunt:

Fragorem verò edidit cadens, sonitumque dedere arma super ipsum:

Recesseruntque et primi pugnatōres, et illustris Hector.

Argivi autem altùm clamabant, trahebantque cadavera;

Rectaque proruperunt multò longiùs: indignatus est autem Apollo,

Ex Pergamo despiciens; Trojanosque adhortatus est inclamans:

Ver. 498. Ἄνδρὸς ἀκοντίσαντος.] Ità edit Barnesius: Rectè, ut mihi quidem videtur. Nam, ἀκόντισσι, penultimam corripit, ver. 490 et 496. ut, ex analogià, omnino oportet. Vide suprà ad à, 140.

Ver. 500.—παρ' ἵππων ἀκείαν.] Ἐξ ἰκίνου τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἵπποι ἰγινῶντο ταχίσι. Εἶπε δὲ, ὅτι ἰκίῃ ἰστίφοντο καὶ οἱ ἵπποι τοῦ Πριάμου. Schol.

Ver. 501. Τὸν ῥ' Ὀδυσσεύς.] Non vacat hic particula ῥά. Id enim sonat, quod Latinè dicitur, Hunc utique Ulysses, &c. Vide suprà ad à, 56. et ad β', 158.

Ver. 502. Κόρσην ἢ δ' ἐτέροιο διὰ.]

—it hasta Tago per tempus utrumque Stridens, trajectoque hæsit tepefacta cerebro. Æn. IX, 418.

—mediam ferro gemina inter tempora frontem

Dividit.— Ibid. ver. 750.

Ibid.—πέρησεν.] Vide suprà ad à, 67.

Ver. 503.—τὸν δὲ σκότος ὅσ' ἐκάλυψε.] Σολοικισμὸς, inquit Scholiastes, παρὰ τὰς πτώ-

σεις· ἴδει γὰρ ἰκίῃν, " τοῦ δὲ σκότος ὅσ' ἐκάλυψε." Ineptissimè planè. Vide et suprà ad ver. 461.

Ver. 504. Δούπησεν δὲ.] Vide suprà ad ver. 455.

—collapsa ruunt immania membra;

Dat tellus gemitum, et clypeum super intonat ingens. Æn. IX, 708.

Corruit in vulnus: sonitum super arma dedere. Æn. X, 488.

Ver. 505. Χώρησαν δ' ὑπὸ τε πρόμαχοι.]

Diffugiunt versi trepidà formidine Troüs. Æn. IX, 756.

Ver. 506. Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρούς.] Ità Barnesius: Optimè, uti mihi quidem videtur. Vide suprà ad ver. 456. Vulgè, corruptè, Ἀργεῖοι δὲ μίγ' ἴαχον, ἰρήσαντο δὲ νεκρούς.

Ver. 507. Περγᾶμου ἐκκατιδῶν· Τρῶεσσι δὲ κέκλετ'·] Priami civiumque vox et sententia intelligitur, ad exercitum ex urbe delata, vel à Ducibus ex ipsà re desumpta et excogitata.

- "Ορνυσθ', ἰππόδαμοι Τρῶες, μὴδ' εἴκετε χάριμας
 Αργείοις· ἐπεὶ οὐ σφι λίθος χερῶς, οὐδὲ σίδηρος, 510
 Χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμείχιστα βαλλομένοισιν.
 Οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεὺς, Θέτιδος παῖς ἠκόμοιο,
 Μάρναται, ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πύσσει.
 "Ως φάτ' ἀπὸ πτόλιος θεῖός Τεός· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 "Ἦρσε Διὸς θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια, 515
 Ἐρχομένη καθ' ὄμιλον, ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.
 "Ἐνθ' Ἀμαρυγκείδην Διώρεα μῆτρ' ἐπέδησε·
 Χερμαδίῳ γὰρ βλήτο παρὰ σφυρὸν ὀκρῖόνετι,
 Κνήμην δεξιτερῆν· βάλε δε Θρηκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν
 Πείρωσ Ἰαβρασιδῆς, ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει. 520
 Ἄμφοτέρω δὲ τένοντε καὶ ὀστέα λῶας ἀναιδῆς
 Ἄχρισ ἀπηλοῖησεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίησι
 Κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἐτάροισι πετάσσας,
 Θυμὸν ἀποπνεῖαν· ὁ δ' ἐπέδραμεν, ὃς ῥ' ἔβαλέν περ,
 Πείρωσ· οὐτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι 525

- " Irruite, equum-domitores Trojani, neque cedite pugna
 " Argivis; quoniam non illis lapis est corpus, neque ferrum, 510
 " Ut aes sustineat acutum percussis.
 " Sed neque Achilles, Thetidis filius pulchras-comas-habentis,
 " Pugnat, verum ad naves iram cruciantem coquit.
 Sic dixit ab urbe terribilis Deus: Sed Achivos
 Excitavit Jovis filia gloriosissima Tritonia,
 Gradiens per turbam, ubi remittentes proelium videret.
 Tunc Amaryncidem Diorem fatum implicavit:
 Pugillari enim saxo percussus est ad malleolum aspero
 In tibiâ dextrâ: percussit utique Thracum dux virorum
 Pirus Imbrasides, qui ex Aeno venerat. 520
 Ambos autem nervos et ossa lapis improbus
 Prorsus confregit: ille verò supinus in pulvere
 Decidit, ambas manus charos ad socios pandens,
 Animam expirans: ille autem accurrit, qui percusserat,
 Pirus: vulneravitque hastâ ad umbilicum; atque omnia 525

Ver. 510.—[ἐπεὶ οὐ σφι λίθος χερῶς, —
 Χαλκὸν—ταμείχιστα.]

Et nos tela, pater, ferrumque haud debile
 dextrâ

Spargimus, et nostro sequitur de vulnere
 sanguis. *Æn.* XII, 50.

Ver. 512. Οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεὺς.] Mirò arti-
 ficio, ut Poema unum sit à capite ad cal-
 cem, ubique spectatur et interseritur Achilles.

Ver. 516.—[ὅθι μεθιέντας.] Quâ ratione
 vox, ὅθι, hic ultimam producat; itemque μί-
 γα et ἴαχον, ver. 506. vide suprâ ad ἄ, 51.

Ver. 520.—[εἰληλούθει.] Si, εἰλήλουθι,

dixisset; jam non constitisset Temporum
 ratio. Vide suprâ ad ἄ, 37.

Ver. 525.—[οὐτα δὲ δουρὶ.] Rectè obser-
 vâvunt Grammatici, vocabulum οὐτα nullo
 modo ex οὐτάω deduci posse, (inde enim sit
 οὐτα penultima necessariò productâ;) sed ex
 οὐπάζω, οὐπάω, οὐπά. Unde et οὐπημι, οὐπέ-
 μαι, οὐπᾶμενος, &c. Porro, de hujus vocis
 significatione; Οἱ νεώτεροι εὐκ ἴσασι τὴν διαφο-
 ρὰν τοῦ "οὐτάσαι" καὶ "βαλεῖν." Ὁμηρος δὲ
 "οὐτάσαι" μὴν τὸ ἐκ χειρὸς καὶ ἐκ τοῦ συνιγγῆς
 τραῦσαι, "βαλεῖν" δὲ τὸ πέφραέν. Schol. ad
 Eurip. Hipp. 684.

Χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.

Τὸν δὲ Θόας Λίτωλὸς ἐπεσσύμενον βάλε δουρὶ
Στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο, πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός·
Ἀγχίμολον δὲ οἱ ἦλθε Θόας, ἐκ δ' ὄμβριμον ἔγχος

Ἐσπάσατο στέρνοιο· ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὄξυ,
Τῷ ὄγε γαστέρα τύψε μέσση, ἐκ δ' αἶνυτο θυμόν.

Τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε· περίστησαν γὰρ ἑταῖροι,
Θρηῖκες ἀκρόκομοι, δολίχ' ἔγχεα χερσίν ἔχοντες,
Οἱ ἔ μέγαν περ ἔοντα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυόν,
Ἦσαν ἀπὸ σφείων ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίσθη.

Ὡς τῷ γ' ἐν κινήσει παρ' ἀλλήλοισι τετάσθη,
Ἦ τοι ὁ μὲν Θρηκῶν, ὁ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτῶν,
Ἠγεμόνες· πολλοὶ δὲ περικτείνοντο καὶ ἄλλοι.

Ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθών,
Ὅστις ἔτ' ἀβλήτος καὶ ἀνούτατος ὄξει χαλκῷ
Δινεύει κατὰ μέσσον, ἄγοι δὲ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη
Χειρὸς ἐλοῦσ', αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν.

Πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἡματι κείνῳ
Πρηεές ἐν κινήσει παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

Effusa sunt humi intestina: illumque tenebrae oculos cooperuere.

Istum verò Thoas Aetolus irruentem percussit hastâ

In pectore super mammam, fixum est autem in pulmone aes:

Propè autem ad illum accessit Thoas, et validam hastam

Extraxit pectore: strinxit autem ensem acutum,

Etque is ventrem percussit medium, abstulitque animum.

Arma verò non exiit: circumstabant enim socii,

Thraeces vertice-summo-comantes, longas hastas manibus tenentes,

Qui ipsum, magnum licèt existentem, et fortem, et praclarum,

Propulsarunt à se: is verò recedens, vi repulsus est.

Sic hi duo in pulvere propè invicem extensi sunt;

Hic quidem Thracum, ille verò Epeorum aere-loricatorum,

Duces; multi autem circum interfecti sunt et alii.

Tum verò non pugnam quisquam reprehendisset interveniens,

Qui adhuc illaesus et invulneratus acuto aere

Versaretur in medio, duceretque ipsum Pallas Minerva,

Manu prehensâ, ac telorum averteret impetum.

Multi enim Trojanorum et Achivorum die illo

Proni in pulvere propè inter se prostrati sunt.

Ver. 526. Χύντο χαμαὶ χολάδες.] Rem
turpem consultâ verborum κακοφωνία depingit.
Itâ Virgilius, belli civilis horrorem:

Neu patriae validas in viscera vertite vires.

Aen. VI, 855.

Ibid. — τὸν δὲ σκότος.] Vide supra ad
ver. 461 et 505.

Ver. 527. — ἐπεσσύμενος.] Scholiastes
legit, ἀπεσσύμενος, ἀπερχόμενος.

Ver. 528. — πάγη.] Vide supra ad ver. 185.

Ver. 539. — οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μι-
τελθών.] Τοιοῦτος δ' ἂν εἴη Θιατής, ὁ τοῦ Ποιπτοῦ
ἀκροατής. Eustath.

Ver. 540. — ἀβλήτος καὶ ἀνούτατος.]

Rectè Scholiastes: Ὅ μὴτι ἀτὸ βλαστήσεως
τραυλὴς δόρατι ἢ δίστῳ, μῆτι δὲ ἐκ τοῦ ἰσχυροῦ
ξίφου. Nomen omnibus nomen omnibus ἀνομή-
tus. Vide et supra ad ver. 525.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ε΄.

Ἑπόθεσις τῆς Ε΄. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

ΔΙΟΜΗΔΗΣ, Ἀθηνᾶς αὐτῷ συλλαμβανομένης, ἀριστεύει, καὶ πολλοὺς ἀναιρεῖ τῶν πολεμίων. Τίτρώσκει δὲ Ἀφροδίτῃ κατὰ τῆς χειρὸς, καὶ Ἄρεια κατὰ τοῦ κεινῶνος. Αἰνεῖται δὲ, πληγέντα ὑπ' αὐτοῦ λίθῳ, Ἀπόλλων διασώζει. Τληπόλεμος δὲ ὑπὸ Σαρπηδόνης ἀναιρεῖται. Τῷ δὲ Ἄρει Ζεὺς ἐπιπλήττει. Ἰᾶται δὲ αὐτὸν Παιῶν ὁ τῶν θεῶν ἰατρός.

Α Λ Λ Η.

ἈΠΑΓΑΓΩΝ τὸν τοῦ Πηλέως ὁ Ποιητὴς πρόμαχον, ἕτερον τῶν Ἑλλήνων προσῆσαι θελήσας, καὶ παράδοξον ἀριστίαν ἐρμηνεύσαι, τὸν Τυδείως ἴσθησι καὶ διότι οὐχ οἷός τε ἦν ἐπίσης ἐκείνῳ τοὺς πολεμίους φοβεῖν, φησὶν αὐτὸν ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς βοηθεῖσθαι, καὶ ἑξαιρέτω τιμῇ τιμηθῆσθαι. Ὁρᾷσθαι γοῦν ὑπὲρ τῶν ἄμων αὐτοῦ φοβεῖσθαι πῦρ κειόμενον, ὡς τοὺς Τρῶας καταπλαγέντας ἐπὶ τῇ παρὰ τῶν θεῶν βοηθείᾳ καταφυγεῖν, φοβεράτερον αὐτὸν καὶ Ἀχιλλέως νομίζοντας. Λέγει οὖν, “ Οὐδ' Ἀχιλλῆα πτό' ᾧδ' ἡ ἰδεῖδιμεν, ἕρχαμος “ ἀνδρῶν, “ Ὅνπερ φασὶ θεῶς ἐξέμμεναι “ ἀλλ' ὅδε λήν Μαινεται, οὐδέ τις οἱ δύναται μίνος “ ἰσοφαιρίζειν.” Τοῦτον τὸν τρόπον Διομήδης ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς βοηθούμενος, πολλοὺς τῶν Τρῶων ἀναιρεῖ, καὶ Πάνδαρον τὸν παρμασπονήσαντα. Τίτρώσκει δὲ καὶ Ἀφροδίτῃ συλλαμβανομένην τῷ παιδί Αἰνεῖα ὁμοίως δὲ καὶ Ἄρεια. Τὴν μὲν οὖν Ἀφροδίτῃ ἡ μήτηρ Διῶν παραμυθῖται τὸν δὲ Ἄρεια ἰᾶται Παιῶν, τοῦ Διὸς πρότερον αὐτῷ ἐπιπλήξαντος.

Ἐπιγραφαί.

Διομήδους ἀριστεία.

Ἄλλως.

Εἶ, βάλλει Κυβέριαν, Ἄρῃα τε, Τυδεὸς υἱός.

ἜΝΘ' αὖ Τυδείδῃ Διομήδῃ Παλλὰς Ἀθήνη
Δῶκε μίνος καὶ δάρσος, ἵν' ἐκδηλος μετὰ πᾶσιν

Τum vero Tydidæ Diomedæ Pallas Minerva
Dedit robur et audaciam; ut conspicuus inter omnes

Ver. 2. Δῶκε μίνος.] Καὶ σιγὴ τὰς μάχας ἴσθι καὶ ἀήτηται. Ὁ καὶ τοὺς θεοὺς Ὀμηροῦς ἐμ-
-τὴ παθητικὸν καὶ τὸ ἰνδοσιῶδες, ἀνυστάτων | ποιῖν φησι τοῖς ἀνθρώποις, ——— κατέστι

Ἄργείοισι γένοιτο, ἰδὲ κλέος ἔσθλὸν ἄροιτο.
 Δαΐε οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ,
 Ἀστέρ' ὄπωρινῶ ἑναλίγκιον, ὅστε μάλιστα

5

Argivus fieret, et famam insignem auferret.

Accendebat utique ei ex galeaque et clypeo indefessum ignem,
 Stellae autumnali similem, quae maximè

ἔσθημα τῶ λογισμῶ καὶ ὄχημα τὸ πάθος προσ-
 τίθεντας. *Plutarch. de Virtute morali*, sub
 finem. Vide autem suprâ ad α', 194. et β',
 169. et δ', 92.

Ver. 4. Δαΐε οἱ ἐκ κόρυθός τε. *Al. Δαΐε δ' οἱ.*
Virgilius hanc loquendi rationem sæpè est
 imitatus:

—————galea alta chimeram
 Sustinet, Ætneos efflantem faucibus ignes.
Æn. VII, 785.

—————geminas cui tempora flammæ
 Læta vomunt, patriumque aperitur verti-
 cæ sidus. *Æn. VIII, 680.*

—————tremunt in vertice cristæ
 Sanguineæ, clypeoque micantia fulgura
 mittit. *Æn. IX, 752.*

Terribilem cristis galeam, flammæque vom-
 entem. *Æn. VIII, 620.*

Ardet apex capiti, cristisque à vertice
 flamma

Funditur, et vastos umbo vomit aureus
 ignes;

Non secus ac liquidâ si quando nocte co-
 metæ

Sanguinei lugubrè rubent, aut Sirius ardor;
 Ille situm morbosque ferens mortalibus
 ægris

Nascitur, et lævo contristat lumine cælum.
Æn. X, 270.

Quo ultimo in loco *inferiorem* Homero *Virgili-
 um* existimavit *Macrobius*, eò quòd "Mi-
 nerva Diomedis suo, *pugnanti duntaxat*,
 "flammarum addat ardorem." Quod idem
 à *Virgilio* "importunè positum," eùm "nec-
 dum pugnaret Æneas, sed tantùm in navi
 "veniens appareret." *Lib. V. cap. 15.* Ex
 alterâ parte, *Homero Virgiliùm* in eo *Superi-
 orem* annotavit *Poppius*, quòd *Homero* in hæc
 Similitudine *Splendor* solummodò scribatur
Sideris; *Virgilio*, significantiùs et *lugubris*
*Cometarum rubor, sitisque et morbi quos Si-
 rius ardor* portenderit, memorentur: Cæte-
 rùm id hic præcipuè observandum; summo
 cum *ornatu* atque *splendore orationis* dixisse
 utrumque Poetam, quantum *terrorem* Herois
 ad pugnam expediti incederet *ASPECTUS*.
 Nec minùs audaci figurâ etiam auram *RU-
 MORIS*, eùm ad concionem iret exercitus,
 expressit Poeta:

—————μὲν δὲ σφισιν ὄσσα διδῆμι,
 Ὀτρύνου' ἵππαι, Διὸς ἄγγελος.—*Iliad. β' 95.*
Tom. I.

Quin et *Achillis* ad pugnam redituri *F.A.M.I*
 atque ipsa *EXPECTATIO*, simili verborum
 atque *Imaginum* magnificentia depingitur:

Ἀμφὶ δὲ εἰ κεφαλῇ νήφος ἴστυφι διὰ θιάων
 Χρῦσιον, ἐκ δ' αὐτοῦ δαΐ φλόγα παμφανό-
 ωσαν.

Ἦς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν ἴξ ἄπτις αἰεὶς ἵκηται,
 —————ἴφροι δ' αὐγῇ

Γίννεται αἰσσοῦσα,
 "Ἦς ἀπ' Ἀχιλλῆος κεφαλῆς σίλας αἰεὶς
 ἵκηται.

Στῆ δ' ἐπὶ πάφρον ἰὼν—————
 "Ἐνθα στάς ἦσο· ἀπάτηρι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
 Φθίγγεα· ἀτὰρ Τρώεσσι ἐν ἄστυτι ὤρεσι
 κυδοιάν.

Οἱ δ' ἄς εὖν αἶν ὅσα χάλκειον διακίδαο,
 Πᾶσιν ὀνίση θυμός· ἀτὰρ καλλιπείρης ἴσποι
 Ἄψ ὄχηα τρίστιον ὄσοντο γὰρ ἄλγισ θυμῶ,
 Ἠνίοχοι δ' ἔκπληγην, ἐπὶ ἴδον ἀκάματον πῦρ
 Δεινὸν ὑπὲρ κροθαλῆς μεγαθύμου Πηλεΐωνος
 Δαίμονιν· τὸ δ' ἴδαι διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Τρεῖς μὲν ὑπὲρ πάφρου μιν γὰρ ἴαχε διὸς Ἀχιλ-
 λεύς·

Τρεῖς δ' ἐκικέθησαν Τρώεσ κλιτοὶ τ' ἰπικούροι.
Iliad. ε'. 205—229.

Hæc eùm de *Achillis* solummodò adven-
 tantis *RUMORE* summâ cum laude dicta
 sint, non satis justâ de causâ videtur *Ma-
 crobius Virgilio* id vitio vertisse, quòd *Æ-
 neam*, loco suprâ citato, "necdum pugnan-
 "tem, sed tantùm in Navi venientem," si-
 mili verborum splendore grandiloquo de-
 scripserit.

Ibid.—ἀκάματος πῦρ.] Vide suprâ ad α',
 398.

—————incendia vires
 Indomitas. *Æn. V, 680.*

Ver. 5. Ἀστέρ' ὄπωρινῶ ἑναλίγκιον.] "No-
 "tandum, ὄπωρινός, ab *Homero* fuisse produc-
 "tum, sed licenter; nam longè meliùs corrip-
 "tur;" *Phil. Labbe* *Prosod. p. 54.* A-
 qui, obsecro, longè meliùs? Certè non li-
 center produxit *Homericus*, quia ubique produxit.
 At *Hesiodus* quidem licenter, qui (ut alia
 multa) et corripuit et produxit: "*Εργ. II.*
ver. 55. 292. 295. Vide suprâ ad β', 45.
 Porro ἱαρινός, χιμαρινός, θειρινός, penulti-
 mam quidem corripuit; quippe ex ἴαρος, χι-
 μα, θειος; deducta. At ὄπωρινός, ab ὄπωριν,
 penultimam habere videtur ex istâ η partim
 contractam, atque exinde productam.

Λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὀκεανοῖο·
 Τοῖόν οἱ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ἄμων·

Ὄρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.

Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης, ἀφνειός, ἀμύμων,

Ἰρεὺς Ἡφαίστοιο· δῶα δέ οἱ υἱέες ἦσθην,

Φηγεὺς, Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης·

Τῶ οἱ, ἀποκρινθέντε, ἐναντία ὀρμηθήτην·

Τὰ μὲν ἀφ' ἵπποισιν, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ἄρρυτο πεζός.

Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,

Φηγεὺς ῥα πρότερος πρότεϊ δολιχόσκιον ἔγχος,

Τυδείδην δ' ὑπὲρ ἄμον ἀριστερόν ἤλυθ' ἀκωκῆ

Ἐγχος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος ἄρρυτο χαλκῶ

Τυδείδης· τοῦ δ' οὐχ' ἄλιον βέλος ἐκφύγε χεῖρός,

Ἄλλ' ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον, ὥσε δ' ἀφ' ἵππων.

Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσε, λιπῶν περικαλλία δίφρον,

Οὐδ' ἔτλη περιβῆναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο·

Splendidè collucet lota in Oceano

Talem ei ignem accendebat à capiteque et humeris ;

Impulitque cum in medium, ubi plurimi tumultuabantur.

Erat autem quidam inter Trojanos Dares, locuples, inculpatus,

Sacerdos Vulcani ; duoque ei filii erant,

Phegeus, Idaeusque, pugnae benè periti omnis :

Hi ei [*Diomedè*], semoti à suis, obvii prouerunt :

Hi quidem ab equis, ille verò à terrâ pugnam ciebat pedester.

Hi itaque quum jam propè erant in se mutuo vadentes,

Phegeus quidem prior emisit longam hastam,

Tydidæ verò super humerum sinistrum venit cuspis

Hastæ, nec percussit ipsum : posterior verò irruit hastâ

Tydidæ ; hujus autem non irritum telum fugit è manu ;

Sed percussit pectus inter mammas, deturbavitque de equis [*de curru*].

Idæus autem desiliit, relicto perpulchro curru,

Neque ausus est protegere fratrem interfectum :

Ver. 6. Λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὀκεανοῖο.] Quod Homerus de Sirio, Virgilius similiter de stellâ *Veneris* :

Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer undâ,
 Quem Venus ante alios astrorum diligit ignes,

Extulit os sacrum cælo, tenebrasque resolvit. *Æn.* VIII, 589.

Ver. 7. Τοῖόν οἱ πῦρ.] Vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 9. Ἦν δέ τις—ἀμύμων, Ἰρεὺς.]

Fortè sacer Cybele Chloræus, olimque sacerdos,

Insignis longè.— *Æn.* XI, 768.

Ver. 12.—ἰναντίω.] *Al.* ἰναντίον.

Ver. 13.—ἀφ' ἵπποισιν] Ἄφ' ἄμαστος, ut rectè Scholiastes.

Ibid.—ἄρρυτο.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 16.—ἤλυθ'.] Vide suprâ ad γ', 205. et ad 4, 57.

Ver. 18.—τοῦ δ' οὐχ' ἄλιον βέλος.]

At non hoc telum, mea quod vi dextera versat,

Effugies.—

Æn. IX, 747.

Ver. 20.—ἀπόρουσε, λιπῶν περικαλλία δίφρον.] *Pedibus* ideò fugit, ut in turba posset meliùs latere. Itâ *Barnesius*, rectè. Alii alias commenti sunt causas, minùs idoneas.

Οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν
 Ἄλλ' Ἡφαιστος ἔρυτο, σώσσε δὲ κατὰ καλύψας,
 Ὡς δὴ οἱ μὴ πάγχυ γέρον ἀκαχημένος εἶη.
 Ἴππους δ' ἐξέλασας μεγαθύμου Τυδέος υἱός, 25
 Δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
 Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ ἰδόν υἱὲ Δάρητος,
 Τὸν μὲν, ἀλευάμενον, τὸν δὲ, κτάμενον παρ' ὄχρεσφιν,
 Πᾶσιν ὀρέθη θυμός· ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Χειρὸς ἐλοῦσ', ἐπέεσσι πρόσθηδα Δοῦρον Ἄρηα· 30
 Ἄρες, Ἄρες, βροτολογιγέ, μαιφόνε, τευχισπιλῆτα,
 Οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν εἰσάϊμεν καὶ Ἀχαιοὺς
 Μάρμασθ', ἵπποτέροισι πατῆρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ,
 Νῶϊ δὲ χαζώμεσθα, Διὸς δ' ἀλεώμεθα μῆνιν;
 Ὡς εἰπούσα, μάχης ἐξήγαγε Δοῦρον Ἄρηα· 35
 Τὸν μὲν ἔπειτα κἀθεῖσεν ἐπ' ἠϊόντι Σκαμάνδρῳ.

Nam nec ipse quidem effugisset mortem atram;
 Verum Vulcanus eripuit, servavitque caligine tectum,
 Nè scilicet ei penitens senex tristis esset.
 Equos autem abductos magnanimi Tydei filius 25
 Dedit sociis ut deducerent cavas ad naves.
 Trojani verò magnanimi, ut viderunt filios Daretis.
 Alterum quidem fugientem, alterum verò interfectum apud currus.
 Omnibus perturbatus est animus: Caeterum caesiis-oculis Minerva
 Manu prehensum, verbis allocuta est impetuosum Martem: 30
 "Mars, Mars, perniciis-hominum, inquinata-caede, murorum-eversor,
 "An non jam Trojanos quidem sinemus et Achaivos
 "Pugnare, utris pater Jupiter gloriam praebet;
 "Nos autem cedamus, Jovisque evitemus iram?
 Sic fata, proelio eduxit impetuosum Martem: 35
 Hunc quidem postea sedere fecit in herboso Scamandro.

Ver. 22. Οὐδὲ γὰρ.] Istud, γὰρ, non refertur ad id quod proximè præcessit, nempe fugisse Idæum; sed ad id quod eleganter reticetur, fugisse scilicet Νηηίοquον: N.A.M. neque sic quidem futurum fuisset, ut Effugisset, nisi &c. Virgilius similiter:

— cadit et Ripheus, justissimus unus

Qui fuit in Teucris, et servantissimus æqui;

Dis aliter visum.— Æn. II, 426.

ubi istud, aliter, non refertur ad id quod proximè præcessit, nempe justissimum fuisse Ripheum; sed ad id quod elegantissimè reticetur, factum utique oportuisse, vulgi iudicio, ut qui justissimus fuerat, simul cum cæteris non interesset.

Ver. 27. Τρῶες δὲ μεγάθυμοι.] Vide supra ad 4, 51.

Ver. 31. Ἄρες, Ἄρες.] Ridiculum planè est, quod hic allert *Enstathius*; vocem Ἄρες, duplicem habere etymologiam; aliam, quum primam producat; aliam, quum corripit. Quà ratione hujusmodi syllabæ breves nonnunquam producuntur, vide supra ad 4, 51. Caeterum hoc in loco et παθητικῶς, majori cum emphasi, ita fortè pronuntiarì debuerit, ac si geminatam haberet literam e; vel etiam ita ferè, ac si scriptum fuisset, Ἔρες, Ἄρες.

Ibid.—τευχισπιλῆτα.] *Μ.* τευχισπιλῆτα.

Ver. 32.—ἰάσαιμιν.] Pessimè *Barnesius*, ἰάσαιμιν. Vide supra ad 8, 42.

Ver. 35.—μάχης ἐξήγαγε Δοῦρον Ἄρηα.] Recedebat nimirum Trojanorum exercitus, Scamandrum versus.

Τρῶας δ' ἔκλιναν Δαναοί· ἔλε δ' ἄνδρα ἕκαστος
 Ἑγεμόνων· πρῶτος δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 Ἀρχὸν Ἀλιζάνων Ὀδίων μέγαν ἐκέαλε δίφρου·
 Πρῶτῳ γὰρ στρεφθέντι μεταφρένω ἐν δόρῳ πῆξεν 40
 Ὀμῶν μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
 Δούπησεν δὲ πεσῶν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
 Ἴδομενεὺς δ' ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο, Μήνοιο υἱὸν
 Βάρου, ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβόλακος εἰληλούθει·
 Τὸν μὲν ἄρ' Ἴδομενεὺς δουρικλυτὸς ἔγχρῃ μακρῷ 45
 Νύξ', ἵππων ἐπιεσόμενον, κατὰ δεξιὸν ὤμων·
 Ἥριπε δ' ἐξ ὀχέαν, στυγερός δ' ἄρα μιν σκότος εἶλε.
 Τὸν μὲν ἄρ' Ἴδομενεὺς ἐσύλευον Δεράποντες.
 Υἱὸν δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον, αἴμονα Δῆρης,
 Ἀτρείδης Μενέλαος ἔλ' ἔγχρῃ ὀξυόεντι, 50
 Ἐσθλὸν Διρητῆρα· δίδαξε γὰρ Ἀρτεμις αὐτῇ
 Βάλλειν ἄγρια πάντα, τὰ τε τρέφει οὖρεσιν ὕλη.

Trojanos autem in fugam verterunt Danaei; interfecitque virum quilibet
 Ductorum: primus utique Rex virorum Agamemnon
 Ducem Halizonum Hodium magnum dejecit e curru:
 Primo enim ei verso-in-fugam in tergum hastam infixit
 40
 Humeros inter, perque pectora trajecit:
 Fragorem verò edidit cadens, sonitumque dedere arma super ipso.
 Idomeneus autem Phaestum interfecit, Maconis filium
 Bori, qui ex Tarne glebosâ venerat:
 Hunc utique Idomeneus hastâ-inclutus longâ hastâ
 45
 Vulneravit, currum descendente, ad dextrum humerum:
 Decidit autem de curru, horrendaque ipsum caligo invasit.
 Hunc quidem inde Idomenei spoliârunt famuli.
 Filium autem Strophii Scamandrium, peritum venationis,
 Atrides Menelaus interfecit hastâ acutâ,
 50
 Bonum venatorem: docuit enim Diana ipsa
 Jaculari ferarum omne genus, quas utique nutrit in montibus sylvæ.

Ver. 37.—ἔκλιναν.] Vide suprâ ad α, 309.

Ver. 40.—στρεφθέντι μεταφρένω ἐν δόρῳ πῆξεν.]

Tum Pallas bijugis fugientem Rhœtea præter

Trajecit.—Æn. X, 599.

Ver. 42. Δούπησεν δέ.] Vide suprâ ad δ', 455 et 504.

Ver. 45.—Μήνοιο υἱόν.] Strabo legit. σίκωνος υἱόν, lib. IX. pag. 655. ex sequente, ver. 59. ut videtur.

Ver. 44.—ἐκ Τάρνης.] Al. ἐκ τ' Ἀρνης. Vide Strab. lib. IX. pag. 655. et Pausan. lib. IX. cap. 40.

Ibid.—εἰληλούθει.] Si, τίλῳλουθῆ, dixisset,

utique non constitisset Temporum ratio. Simile enim esset, ac siquis Anglicè dicat, who is come; pro eo quod est, who came. Vide suprâ ad α, 57.

Ver. 50.—Ἐσθλόν.] Ἐσθλόν ἔστιν, ἢ εὖθῆς τῶν δῖνων ὡς καὶ Ἀρχιλόχος, "εὖθῆ τοσοῦτο" ἄλλ' οὐ, τὰ εὖθῆ, ὡς εἰ Γραμματικὸς ἀποδιδάσκαι. Porphyr. Quest. Homeric. 11. Similiter et apud Euripidem legitur Hæclet. cor. 727.

Χρῆς δ' ἐστὶν εὖθῆν. Al. εὖθῆν.

Ver. 51. Ἐσθλὸν Διρητῆρα.]

—debellatorque ferarum.

Æn. VII, 651.

Ver. 52.—ὕλη.] Vide suprâ ad γ', 151

Ἀλλ' οὐ οἱ τότε γε χραῖσμι' Ἀρτεμις ἰσχύαιρα,
 Οὐδὲ ἐκηβολίαί, ἧσιν τὸ πρὶν γ' ἐκέκαστο.
 Ἀλλά μιν Ἀτρεΐδης δουρικλειτὸς Μενέλαος 55
 Πρόσθεν ἔβην φεύγοντα, μετὰφρηνον οὐτάτε δουρὶ,
 Ὄμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
 Ἦριπε δὲ πρηνῆς, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
 Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, τέκτονος υἱὸν
 Ἀρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα 60
 Τεύχειν· ἔσχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη·
 Ὅς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτῆνατο νῆας εἴσας,
 Ἀρχεκάκους, αἱ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο,
 Οἱ τ' αὐτῷ· ἐπεὶ οὔτι θεῶν ἐκθέσφατα ἦδη·
 Τὸν μὲν Μηριόνης, ὅτε δὴ κατέμαρπτε διακῶν, 65
 Βεβλήκει γλουτὸν κατὰ δεξιόν· ἢ δὲ διὰ πρὸ
 Ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἤλυθ' ἀκωκῆ·

Verùm non ei tunc profuit Diana sagittis-gaudens,
 Neque peritia-jaculandi-eminis, quã antea instructus erat:
 Sed ipsum Atrides hastã-inclutus Menelaus 55
 Ante se fugientem, in dorso vulneravit hastã,
 Humeros inter, perque pectora trajecit.
 Cecidit autem pronus, sonitumque dederunt arma super ipso.
 Meriones verò Phereclum interfecit, fabri filium
 Harmonidæ, qui manibus sciebat artificiosa omnia 60
 Fabricari; egregiè enim ipsum diligebat Pallas Minerva;
 Qui etiam Alexandro fabricatus fuerat naves æquales,
 Exordia-malorum, quæ omnibus exitium Trojanis fuerunt,
 Sibique ipsi; quoniam non deorum oracula intellexerat:
 Hunc utique Meriones, cùm scilicet assecutus esset insequens, 65
 Feriit clunem ad dextrum: at penitus
 E regione juxta vesicam sub osse exiit cuspis:

Ver. 55. 'Ἀλλ' οὐ οἱ τότε.]

— nihil illos Hercules arma,
Nil valide juvere manus.—

Æn. X, 519.

Ver. 55.—δουρικλειτός.] Vulgg. δουρικλι-
τός. At Barnesius edidit δουρικλειτός. Rectè,
ut mihi quidem videtur. Sic enim et Vul-
gati, *Odys.* 4, 52. Similique analogiã sæpè
apud Homerum legitur et ἀγακλυτός et ἀγα-
κλειτός. Neque nihil est, quod hunc versum
non memoret *Athenæus* inter λαγαρούς, τοὺς
in μίση χωλότητα ἔχοντας, *lib.* XIV. cap. 8.

Ver. 56.—οὐτάσι δουρὶ.] Vide suprã ad
γ', 525. et ad α', 140.

Ver. 61.—μιν ἐφίλατο Πάλλας Ἀθήνη.]
Eustathius ἐφίλατο deducit ex φίλημι: Alii
contractum existimant ex ἐφιλόνατο. Pes-
simè utrumque: Corripit enim omninò de-
buisset syllaba φι. Reverà, quã analogiã di-
citur μαρτύρομαι, ἰμαρτύρομαι, ἰμαρτύρά-

μην, in futuro autem μαρτύρομαι, indeque
μαρτύρομαι, quod per omnes Modos ac
Tempora ð semper corripit; (vide suprã ad
α', 538.) eãdem analogiã ex φίλομαι deduxit
Homerus ἐφίλατο, et in imperativo φίλαι; Ex
quo Futurum deducetur φίλομαι; indeque
φίλωμαι, quod per omnes Modos ac Tempora
f semper corripit. Vide α', ver. 280. et β',
ver. 304.

Ver. 62.—νῆας εἴσας.] Vide suprã ad
α', 306.

Ver. 65. Ἀρχεκάκους.]

—Primus leti, primusque malorum

Causa fuit.— Æn. IV, 169.

—Quæ prima malorum

Causa fuit.— Æn. VII, 481.

Ver. 66. Βεβλήκει γλουτόν.] Similiter, ver.
75. βεβλήκει κισθαλόε. Vide suprã ad γ',
492. et ad α', 37.

Ver. 67.—ἤλυθ' ἀκωκῆ.] Vide suprã ad γ', 205.

Γυνὴ δ' ἔριπ' οἰμῶξας, θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψε.

Πηδαῖον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγης, Ἀντήνορος υἱόν,
 "Ὅς ῥα νόθος μὲν ἦν, πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεανῶ, 70

Ἴσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσει ᾧ·

Τὸν μὲν Φυλειίδης δουρικλυτός, ἐγγύθεν ἔλθων,

Βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξείῃ δουρί·

Ἀντικρὺ δ' ἄν' ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός·

"Ἦριπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἔλε χαλκὸν ὀδοῦσιν. 75

Εὐρύπυλος δ' Εὐαιμονίδης Ὑψήνορα δῖον,

Υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονος, ὅς ῥα Σκαμάνδρου

Ἀρητῆρ ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὡς τίετο δήμῳ·

Τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός,

Πρόσθεν ἔθεν φεύγοντα, μεταδρομάδην ἔλασ' ᾧμον, 80

Φασγάνῳ αἰξας· ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν

Αἱματόεσσα δὲ χεῖρ πεδίῳ πέσει· τὸν δὲ κατ' ὄσσε

"Ἐλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή·

"Ὡς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερῆν ὑσμίνην.

ἸΩΤΟΣ

In genua itaque cecidit ejulans, morsque ipsum circumtexit.

Pedaemum verò interfecit Meges, Antenoris filium, 70

Qui nothus quidem erat, studiosè tamen eum educavit nobilis Theano,

Aequè cum dilectis liberis, gratificans marito suo :

Hunc utique Phylides hastâ-inclutus, propè cùm venisset,

Ferit capitis ad occipitium acutâ hastâ ;

E regione verò per dentes linguam subsecuit aes ;

Ceciditque in pulvere, frigidumqueprehendit aes dentibus [mordens]. 75

Eurypylus verò Euaemonides Hypsenora nobilem,

Filium magnanimi Dolopionis, qui Scamandri

Sacerdos fuerat, deique instar honorabatur à populo :

Hunc utique Eurypylus, Euaemonis praeclarus filius,

Ante se fugientem, in cursu percussit in-humero, 80

Ense impetu facto ; absconditque manum gravem ;

Sanguinolenta verò manus in campo cecidit : hunc autem oculos

Occupavit purpurea mors et fatum violentum.

Sic hi quidem laborabant per acre proelium.

Ver. 71. — πόσει ᾧ. Quâ ratione, σέ-
 σί, hic ultimam producat; et ἀντικρὺ, ver.
 67. 74 et 100. itemque Εὐρύπυλος, ver.
 79. vide suprâ ad â, 51.

Ver. 72. — Φυλειίδης.] Meges, Phylei
 filius; ver. 69

Ver. 81. — ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν.]
 Te decisa suum, Laride, dextera quaerit;

Semianimesque micant digiti, ferrumque
 retractant. Æn. X, 595.

Ver. 83. — πορφύρεος θάνατος.] *Homero*
πορφύρεος θάνατος, non est purpurea mors,
 quâ ratione *Virgilius* dixit, de eo qui san-

guinem ense trajectus vomeret, " *Purpu-*
ream vomit ille animam;" sed, ut rectè
 interpretatur Scholiastes, *Altra mors*. Sic
 infra,

— θανάτου δὲ μίλαν νίψε ἀμφικέ-
 λυψε. σ', 350.

— πορφύρῃ νηφίλῃ σπυκασασα ἑαυτῆς,
 ε', 551.

Porro, quâ analogiâ πορφύρεος è πορφύρεω
 deducatur, vide suprâ ad â, 358 et 482.

Ver. 84. "Ὡς οἱ μὲν πονέοντο.]
 Atque ea per campos — dum Marte ge-
 runtur. Æn. VII, 540.

Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνώεις, ποτέρῃσι μετείη, 85
 Πῆ μετὰ Τρώεσσιν ὀμιλέοι, ἢ μετ' Ἀχαιοῖς·
 Θῦνι γὰρ ἀμπεδίον, ποταμῷ πλήθοντι ἰοικώς,
 Χειμάρρῳ, ὅστ' ἄκα ρέων ἐκέδασσε γεφύρας·
 Τοὶ δ' οὐτ' ἄρ' τε γέφυραι ἐεργυμένοι ἰσχυαῖοισιν,
 Οὐτ' ἄρα ἔρκεα ἴσχει ἀλώων ἐριθηλέων, 90
 Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίση Διὸς ἄμβροτος·
 Πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν·
 Ὡς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκινὰ κλαίοντο φάλαγγες
 Τρώων, οὐδ' ἄρα μιν μίμνον, πολέες περ ἄνθρωποι.
 Τὸν δ' ὡς οὖν εἰόησεν Λυκάανος ἀγλαὸς υἱὸς 95
 Θύοντ' ἀμπεδίον, πρὸ ἔβεν κλαίοντα φάλαγγας,
 Αἰψ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἐτίταινετο καμπύλα τόξα,
 Καὶ βάλ' ἐπαΐσσοντα, τυχῶν κατὰ δεξιὸν ἄμρον

Tydidem autem non dignōsses, utris interesset, 85
 Utrum cum Trojanis versaretur, an cum Achivis :
 Furibundum enim ferebatur per campum, fluvio inundanti similis,
 Torrenti, qui velociter fluens dissipat pontes :
 Quem utique neque pontes muniti coërent,
 Neque septa retinent camporum perquam-virentium, 90
 Venientem derepentē, quando ingruerit Jovis imber ;
 Multae autem ab ipso segetes dejectae sunt laetae juvenum :
 Sic à Tydide densae turbabantur phalanges
 Trojanorum ; nec ipsum sustinebant, multi licet existentes.
 Hunc autem postquam vidit Lycaonis praeclarus filius 95
 Furibundē ruentem per campum, ante se turbantem phalangas,
 Illico contra Tydidem intendebat incurvos arcus,
 Et percussit irruentem, assecutus ad dextrum humerum

Ver. 87.—ποταμῷ πλήθοντι ἰοικώς.]
 Montibus ex altis magnus decursus aquarū,
 Fragmina conjiciens sylvarum, arbustaque
 tota ;
 Nec validi possunt pontes venientis a-
 quarū
 Vim subitam tolerare ; ita magno turbi-
 dus imbris
 Molibus incurrit validis cum viribus am-
 nis ;
 Dat sonitu magno stragem, volvitque sub
 undis
 Grandia saxa ; ruit, quā quidquam flucti-
 bus obstat. *Lucret. lib. I, 284.*
 — Torrentis aquarū, vel turbinis atri
 More furens. — *Æn. X, 605.*
 Non sic, aggeribus ruptis cum spumicus
 amnis
 Exiit, oppositasque evicit gurgite moles ;
 Fertur in arva furens cumulo, camposque
 per omnes

Cum stabulis armenta trahit. ———
Æn. II, 496.
 ——— Aut rapidus montano flumine tor-
 rens
 Sternit agros, sternit sata læta boumque
 labores,
 Præcipitesque trahit sylvas. ———
Ibid. ver. 505.
 Pulcherrimè uterque Poeta : *Macrobiius* ta-
 men *Virgilium* hoc in loco dignitatem *Homeri*
 non assecutum censet : *Lib. V. cap. 15.*
 Ver. 90. ——— ἐριθηλέων.] Pronuntiabatür
ἐριθηλέων.
 Ver. 91. ——— ἐπιβρίση.] Vide infra ad ἦ, 343.
 Ver. 92. ——— κάλ'.] Vide supra ad β', 43.
 Ver. 93. Ὡς ὑπὸ Τυδείδῃ.]
 Sic Turno, quacunquē viam secat, agmi-
 na cedunt ;
 Conversæque ruunt acies. ———
Æn. XII, 369.
 Ver. 95. — Λυκάανος ἀγλαὸς υἱός.] *Pandarus.*

- Θωρηκος γύαλον διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς οἴστος,
 Ἄντικρὺ δὲ διέσχε· παλάσσετο δ' αἵματι δῶρηξ· 100
 Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν αὔσε Λυκάονος ἀγλαῖς υἱός·
 Ὄρνυσθε, Τρῶες μεγάθυμοι, κέντῶρες ἵππων·
 Βέβληται γὰρ ἄριστος Ἀχαιῶν οὐδὲ ἐφῆμι
 Δῆθ' ἀνσχῆσθαι κρατερον βέλος, εἰ ἐτέον με
 Ὄρσεν ἀναξ, Διὸς υἱός, ἀπορνύμενον Λυκίηθεν. 105
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενός· τὸν δ' οὐ βέλος ἀκὺ δάμασσαν,
 Ἄλλ' ἀναχωρήσας, πρόσθ' ἵπποιῦ καὶ ὄχεσφι
 Ἔστη, καὶ Σθέnelον προσέφη, Καπανηῖον υἱόν·
 Ὄρσο, πέπον Καπανηιάδῃ, καταβῆσο δίφρου,
 Ὄφρα μοι ἐξ ἄμοιο ἐρύσσης πικρὸν οἴστόν. 110
 Ὡς ἄρ' ἔφη· Σθέnelος δὲ καθ' ἵππων ἄλτο χαμαῖξ·
 Πὰρ δὲ στάς, βέλος ἀκὺ διαμπερές ἐξέρυσ' ἄμου·
 Αἷμα δ' ἀνήκοντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος.
 Δῆ τὸτ' ἔπειτ' ἤρᾳτο βοῆν ἀγαθὸς Διομήδης·

- Thoracis cavitatem: pervolavit autem acerba sagitta,
 Atque in oppositam partem perrupit; foedabaturque sanguine thorax: 100
 Super hoc autem altum clamavit Lycaonis clarus filius:
 " Ingruite, Trojani magnanimi, stimulatores equorum;
 " Vulneratus est enim fortissimus Achivorum: nec ipsum autumo
 " Diū toleraturum acrem sagittam, si verè me
 " Impulit rex, Jovis filius, proficiscentem ex-Lyciā. 105
 Sic dixit jactabundus: Hunc verò non sagitta velox interfecit:
 Sed relato pede ante equos et currus
 Stetit, et Sthenelum allocutus est, Capaneium filium:
 " Propera, suavissime Capaneidae, descende de curru;
 " Ut mihi ex humero trahas acerbam sagittam. 110
 Sic dixit: Sthenelus autem de curru desiliit in terram;
 Et adstans, sagittam velocem penitens-tractam extraxit humero:
 Sanguis autem ejaclabatur se per tortilem annulis tunicam.
 Tum verò vota concepit pugnā strenuus Diomedes:

Ver. 105. Βέβληται γὰρ ἄριστος.] Vide supra ad α', 57.

Pars belli haud temnenda, viri, jacet altus

Orodes:

Conclamant socii.— *Æn.* X, 757.

Ver. 105.—ἀπορνύμενον.] Vide supra ad γ', 260.

Ver. 109 Ὄρσο, πέπον.] Ita *Barnesius* ex Codd. Vett. et MSS. Rectè, ut opinor. *Al.* ἔρσο:

Quod erat, ἔρσου.

Ibid.—καταβῆσο.] Videtur mihi Imperativus ex Futuro deductus, (vide infra ad ι', 615.) licèt id non agnoscant Grammatici;

errareque eos, qui verbum hīc in Præsenti fingunt καταβῆσομαι. (Vide supra ad β', 55.) Quanquam, analogiā non dissimili, persæpè usurpare visus est *Homerus*, verbum δύσομαι, δύσει, ιδύσειτο, &c.

Ver. 110.—ἐρύσσης.] Ita *Barnesius*, ex MSS. Rectè. *Al.* ἐρύσσης: Quod penultimam corripit.—διαμπερές ἐξέρυσ' ἄμου, ver. 112.

Ver. 114. Δῆ τὸτ' ἔπειτ' ἤρᾳτο.]

—Sic voce precatur:

Tu Dea, tu præsens nostro succurre labori.
Æn. IX, 405.

Κλυθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη 115

Εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φηέουσα παρῆσθης

Διῶν ἐν πολέμῳ, νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλαι, Ἀθήνη

Δὸς δέ τέ μ' ἄνδρα ἐλεῖν, καὶ ἐς ὄρημν ἔγχυος ἐλθεῖν, καὶ εἰς ἐξέλιον

Ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος, καὶ ἐπεύχεται, οὐδέ με φησὶ

Δηρὸν ἔτ' ὄφρα λαμπρὸν φάος ἡελίοιο. 120

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἐκλυε Παλλὰς Ἀθήνη,

Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας, καὶ χεῖρας ὑπέβηεν

Ἀχλῶ δ' ἰσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Θάρσων νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·

Ἐν γὰρ τοι στήθεσσι μένος πατρώϊον ἦκα 125

Ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε σακισπαλὸς ἱππότης Τυδεύς.

Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἔλκον, ἢ πρὶν ἐπῆεν,

Ὅφρ' εὖ γινώσκης ἡμεν θεὸν, ἠδὲ καὶ ἄνδρα.

Τῷ νῦν, αἴ κε θεὸς πειρώμενος ἐνθάδ' ἴκηται,

" Audi me, Aegiochi Jovis filia, indomita :

115

" Si unquam mihi et patri favens astitisti

" Ardenti in pugna, nunc rursus mihi fave, Minerva :

" Atque da me virum istum interficere, et cum intra impetum hastae venire,

" Qui me percussit praeveniens, et gloriatur, neque me dicit

" Diu amplius visurum splendidum lumen Solis.

120

Sic dixit precans : cum verò exaudivit Pallas Minerva,

Ac membra fecit levia, pedes, et manus desuper :

Et propè stans verbis alatis est allocuta :

" Confidens jam, ô Diomedes, contra Trojanos pugna :

" Nam tibi in pectoribus robor paternum immisi

125

" Intrepidum, quale habuit vibrator-seuti eques Tydeus.

" Caliginem verò tibi ab oculis abstuli, quae priùs inerat,

" Ut benè dignoscas tum deum, tum etiam hominem.

" Ita que nunc si quis Deus tentans te huc venerit,

[Ver. 115. Κλυθί μοι.] *Al.* Κλυθί μιν : Ut et alibi. Quod perinde est.

Ibid.—αἰγιόχοιο.] Vide suprâ ad α', 202.

Ibid.—ἀτρυτώνη.] Vide suprâ ad β', 157.

[Ver. 117.—νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλαι, Ἀθήνη.]

Ita omninò legendum : Non, ut plerique, νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλαι, Ἀθήνη. Nam φίλτιν, primam necessariò corripit : φίλασαι, eandem necessariò producit. Vide suprâ ad ver. 61. et ad α', 338.

[Ver. 118. Δὸς δέ τέ μ' ἄνδρα ἐλεῖν, καὶ ἐς ὄρημν ἔγχυος ἐλθεῖν.]

Hunc sine me turbare globum, et rege tela per auras. *Æn.* IX, 409.

Scholiasτες ἱλιῶν interpretatur, ἰν χεῖρσιν ἔχων : ἰσταμένη γὰρ, εἰς ὄρημν ἔγχυος ἐλθεῖν. Sed nihil impedit quominus et hoc in loco, ἱλιῶν, sit interpretare. Nam, hastæ suæ patere, et interfici,

uno eodemque aestimat Diomedes : " Da mihi, ut virum istum interficiam; da utique, " ut intra hastæ meæ jactum accedat."

[Ver. 126.—ἱππότης Τυδείος.] Vide suprâ ad α', 175.

[Ver. 127. Ἀχλὺν δ' αὖ τοι.]

—namque omnem, quæ nunc obducta tuenti

Mortales hebetat visus tibi, et humida circum

Caligat, nubem eripiam.——

Æn. II, 604.

[Ver. 128. Ὅφρ' εὖ γινώσκεις. Quaritur : Qui ergo Glaucum deinceps ignoravit, (ζ', 125. 128.) homine esset, an deus? Καὶ φάμεν, ὅτι πρὸς Καίρον ἀφῆρται τὴν ἀχλὺν ὑπὸ τῆς Ἀθήνης, ἵνα τρώσῃ τὴν Ἀφροδίτην καὶ Ἄγρια Schol.

Μήτι σύγ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι 130
 Τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
 "Ἐλθῆσ' ἐς πόλεμον, τήνγ' οὐτάμεν ὀξεί χαλκῶ.
 Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέειπεν γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Τυδείδης δ' ἐξαυτίς ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη·
 Καί, πρὶν περ θυμῶ μεμαῶς Τρώεσσι μάχεσθαι, 135
 Δὴ τότε μιν τρεῖς τόσσον ἔλεν μένος, ὥστε λέοντα,
 "Ὀν ρά τε ποιμὴν ἀγρῶ ἐπ' εἰροπόκοις οἴεσσι
 Χρᾶσθαι μὲν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον, οὐδὲ δαμάσθαι·
 Τοῦ μὲν τε σθένος ἄρσεν· ἔπειτα δέ τ' οὐ προσαιμύνει,
 Ἄλλὰ κατὰ σταβροὺς δύεται, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται· 140
 Αἰ μὲν τ' ἀγχιστῖναι ἐπ' ἀλλήλησι κέχυνται,
 Αὐτὰρ ὁ ἐμμεμαῶς βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς·
 "Ὡς μεμαῶς Τρώεσσι μίγη κρατερός Διομήδης.

" Nequaquam tu immortales deos contra pugna 130

" Alios: Verùm si Jovis filia Venus

" Venerit in pugnam, hanc vulnera acuto aere.

Sic quidem locuta discessit caesiis-oculis Minerva:

Tydidēs verò reversus primis pugnatoribus mixtus est.

Et licet antea quoque animo promptus erat adversus Trojanos pugnare, 135

At tunc tamen illum ter tantum occupavit robur, instar leonis,

Quem opilio in-agro apud lanigeras oves

Perstrinxerit quidem caulam transilientem, nec tamen interfecerit:

Hujus quidem vim irritavit; postea verò non amplius repellit,

Sed stabula subit, ovesque desertae fugantur;

Atque hae quidem confertae aliae super alias sternuntur, 140

At ille alacer ex alto exilit ovili:

Sic alacer Trojanis mixtus est fortis Diomedes.

Ver. 130.—[ἀθανάτοισι.] Vide suprâ ad 4, 598.

Ver. 132.—[τήνγ' οὐτάμεν ὀξεί χαλκῶ] Vide infrâ ad ver. 536.

Ver. 140. Ἄλλὰ κατὰ σταβροὺς δύεται.] Σταβροί, inquit Eustathius, τὰ ἐν τοῖς ἀγροῖς ζωστώσια, αἰ ἰσαύλις· καὶ ὅλας κατοικίας ἀγροτικὰς. Alii igitur hoc ita accipiunt, ut dicatur Pastor se in aedibus abscondere; quae autem à Pastore deserta sint, loca omnia terrore repleta; ovesque in stabulis confertim sterni. Alii Leonem intelligunt stabula subire dictum, ad oves diripiendas. Porro istud, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται, quod Eustathius ad ποίμνια refert Scholiastes à Barnescio citatus ita accipit, ut scilicet Pastor dicatur τὴν ἐρημίαν φοβεῖσθαι. Quae quidem, ad sententiam, eodem redeunt omnia.

Ibid.—[ἐρῆμα.] Itâ Veteres, teste Eustathio. Al. ἰσημα. Sed hoc leviculum.

Ver. 141.—[ἀγχιστῖναι.] Al. ἀγχιστῖναι.

Ver. 142.—[βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς.] Exilit EX ovili; vel in agros, postquam

oves diripuit; vel in stabula interiora, ut oves eò jam prae metu confertas diripiat. Quod enim affert Scholiastes apud Barnescium, (βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς, ἀντὶ τοῦ, εἰσάλλεται εἰς τὴν βαθύαν ἴστυλιν ἴνδον,) planè est absurdissimum. Quodque ait Eustathius, (ἡ γὰρ, Ἐξ, πρόθεσις, οὐ μόνον τὴν Ἐξω δηλῶ σχίσιν, ἀλλὰ καὶ ὕψωμα πολλὰκις σημαίνει ὡς καὶ ἐν τῷ, Ἐξωγκάθη· καὶ ἐν τῷ, Ἐκνομίως) neque verum est in istis ipsis, quae affert, vocabulis; neque, si in istis verum esset, posset id ullo modo locum habere in Verbis Motum significantibus; ut adeò ἐξάλλισθαι, exempli causâ, τὴν Ἐξω σχίσιν non exprimeret; neque ab, ὑπεράλλισθαι, quicquam differret.

Ver. 143. Ὡς μεμαῶς.]

—Poenorum qualis in arvis

Saucius ille gravi venantum vulnere pectus

Tum demùm movet arma leo, —

—et fremit ore cruento:

Haud secus accenso gliscit violentia Turno.

Æn. XII, 4.

"Εἰδ' ἔλεν Ἀστυνοῦν καὶ Ὑπείνορα, ποιμένα λαῶν
 Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζῶτο βαλὼν χαλκῆρῃ δουρί, 145
 Τὸν δ' ἕτερον ξίφει μεγάλη κληῖδα παρ' ὤμων
 Πλῆξ' ἀπὸ δ' αὐχένος ὤμων ἐξέγαθεν, ἠδ' ἀπὸ κότου.
 Τοὺς μὲν ἴασ'· ὁ δ' Ἄξαινα μετ' ἔχετο, καὶ Πολύειδον,
 Υἱέας Εὐρυδάμαντος, οὐκισπόλοιο γέροντος.
 Τοῖς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρον ἐκρίνατ' οὐείρους, 150
 Ἀλλὰ σφίνας κρατερὸς Διομήδης ἐξεϊάριξε.
 Βῆ δὲ μετα Ξαῖνον τε, Θωαῖά τε, Φαινοπὸς υἱέ,
 Ἄμφω τηλυγέτω· ὁ δ' ἐτείρετο γῆραὶ λυγρῶ,
 Υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον, ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.
 "Εἰδ' ὄγε τοὺς ἐνάριξε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν 155
 Ἀμφοτέρων πατέρι δὲ γόνον καὶ κήδεα λυγρὰ
 Λαῖτ', ἐπεὶ οὐ ζῶντε μάχης ἐκνοστήσαντε
 Δέξατο· χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέοντο.

Tunc interfecit Astynomum, et Hypenora, pastorem populorum ;
 Altero quidem super mammam percusso aeratâ hastâ ; 145
 Alterum autem ense magno, in jugulo ad humerum
 Percussit : ab cervice verò humerum abscidit, et à dorso.
 Atque hos quidem omisit : Abantem verò petebat, et Polyidum,
 Filios Eurydamantis, somniorum-interpretis senis :
 Quibus non, ad bellum proficiscentibus, senex interpretatus est somnia, 150
 Verùm ipsos fortis Diomedes interfectos-spoliavit.
 Perrexit autem deinceps ad Xanthum Thoönaque, Phaenopis filios,
 Ambos proventâ-actate-genitos : ipse verò conficiebatur senectâ tristi,
 Filium verò non suscepserat alium, quem haeredem relinqueret.
 Tum ille hos interfecit, eorumque eripuit animam 155
 Amborum ; patri verò luctum et curas tristes
 Reliquit, quoniam non vivos ex pugná reversos
 Accepit ; curatores verò haereditatem partiti sunt.

Ver. 146.—[ξίφει μεγάλη.] Quâ ratione
 ξίφει, hic ultimam producat; itemque, πα-
 τέρει, ver. 156. vide suprâ ad á. 51.

Ver. 148. Τοὺς μὲν ἴασ'.] Vide suprâ ad δ',
 42.

Ver. 150. Τοῖς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρον ἐκρί-
 νατ' οὐείρους.] Vel, Quibus nequicquam, cum ad
 bellum proficiscentur, interpretatus est somnia :
 (vide infrâ, ver. 198.) Vel, Quibus,
 nunquam reversuris, interpretatus est somnia :
 Vel, Quibus non amplius interpretaturus erat
 somnia reversis. Ab Eustathio laudatur hæc
 ambiguitas. Mihi videtur, non utique Poe-
 ta, sed Nobis jam Græcè minus scientibus
 somnia tribuenda. Alio adhuc modo in-
 terpretatur Porpius : nempè senem, quoniam

filii ejus non reverterentur, Somniis interpre-
 tandis, quid tandem de iis actum esset, quæ-
 situm isse. At verò cur, ante confectum
 bellum, ut filii reverterentur, omnino ex-
 pectaret senex ; equidem nihil video. Porrò
 de Prosdodiâ vocis ἐκρίνατο, vide suprâ ad á,
 509.

Ver. 151. Ἀλλὰ σφίνας.] Credo pronuntia-
 tum fuisse, Ἀλλὰ σφῆζι; ut alibi.

Ver. 155.—[ἐνάριξε.] Ill. ἐνάριξε; ut
 suprâ ver. 151.

Ibid.—[φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν Ἀμφε-
 τέρων.]

—morere, et fratrem nò desere frater.

Æn. X, 600.

Vide autem infrâ ad í, 478.

"Εἰθ' υἱὸς Πριάμοιο δὴ λάβε Δαρδανίδαο
 Εἶν ἐνὶ δίφρῳ ἕοντας, Ἐχήμενά τε, Χρόμιόν τε. 160
 Ὡς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορῶν ἐξ αὐχένα ἄξει
 Πόρτιος, ἢ ἐ βοῶς, ζύλοχον καταλοσκομενάων·
 Ὡς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς
 Βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε' ἐσύλα·
 Ἴππους δ' οἷς ἐτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν. 165
 Τὸν δ' ἴδεν Αἰνεΐας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν,
 Βῆ δ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων,
 Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι.
 Εὖρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε·
 Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῖο, ἔπος τέ μιν ἀντίον ἤυδα· 170
 Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον, ἴδὲ πτερόεντες οἴστοι,
 Καὶ κλέος; ᾧ οὔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνῆρ,
 Οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ' εὐχεται εἶναι ἀμείνων·
 Ἄλλ' ἄγε, τᾷδ' ἔφες ἀνδρὶ βέλος, Διὶ χεῖρας ἀνασχών,

Tune filios Priami duos corripuit Dardanidae
 In uno curru existentes, Echemonaque, Chromiumque. 160
 Ut verò leo inter boves insiliens cervicem fregit
 Juvencae, vel bovis, fruticetum depascentium;
 Sic hos ambos de curru Tydei filius
 Deturbavit saeviter invitos, posteaque armis spoliavit:
 Equos verò suis sociis dedit ad naves agendos. 165
 Hunc autem vidit Aeneas dissipantem ordines virorum,
 Coepitque ire perque pugnam et per strepitum hastarum,
 Pandarum deo-parem quaerens, sicubi inveniret.
 Invenit utique Lycaonis filium laudatumque, fortemque:
 Stetitque ante ipsum, verbumque eum contra locutus est:
 " Pandare, ubi tibi arcus et volucres sagittae,
 " Et gloria? quâ nullus tecum contendit hic quidem vir,
 " Neque quisquam in Lyciâ te gloriatur esse praestantior:
 " Sed age, huic immitte viro sagittam, Jovi manibus sublatis, 170

Ver. 161.—αὐχένα ἄξει.] *Al.* ἀνχίν' ἄξει.

Ver. 166. Τὸν δ' ἴδεν Αἰνεΐας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν.]

Hunc ubi miscentem longè media agmina vidit. *Æn.* X, 721.

Ver. 171. Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον;] —heroûm quondam fortissime frustrâ, Tantane tam patiens nullo certamine tolli Dona sines? Ubi nunc nobis Deus ille, magister

Nequicquam memoratus Eryx, ubi fama per omnem

Trinacriam? *Æn.* V, 589.

Ibid.—πτερόεντες οἴστοι.]

—volatile ferrum. *Æn.* IV, 71.

Ver. 172.—ᾧ οὔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνῆρ.] Ἐπι δὲ—οὗτ' ἱμπαθὲς ψυχὴ παρρησίαν ἀναδίδεται καὶ νευθίσαν ἄκρατον, ἐν τοῖς χρησιμωτάτοις ἰσθ' τῶν βοηθημάτων ὁ παρραμυγνόμενος ἱλαφρὸς Ἰππίωνος· ὡσπερ ἐν τοῦτοις, —" Ποῦ τοι τόξον, —ᾧ οὔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνῆρ; *Plutarch.* *Quomodo Adulator ab Amic. internosc.* sub finem.

Ver. 174.—τᾷδ' ἔφες ἀνδρὶ, —"Οστίς ἴδὲ κρατίσι.]

Unus homo —tantas strages impunè per urbem Ediderit? juvenum primos tot miserit Orco? *Æn.* IX, 785.

- "Ὅστις ὄδε κρατεῖ, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔργα
 Τρώας· ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν.
 Εἰ μὴ τις θεὸς ἐστί, κοτεσσάμενος Τρώεσσι,
 Ἴρῶν μῆτις· χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἐπι μῆτις.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
 Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτῶν,
 Τυδείδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα εἴσκω,
 Ἄσπίδι γιγνώσκω, αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,
 Ἴππους τ' εἰσαγῶν· σάφα δ' οὐκ αἶδ', εἰ θεὸς ἐστίν.
 Εἰ δ' ὄγ' ἀνὴρ, ὃν φημι, δαΐφρων Τυδίδος υἱός,
 Οὐχ ὄγ' ἀνευθε θεοῦ τάδε μαινεται, ἀλλὰ τις ἄγχι
 Ἔσθῃκ' ἀθανάτων, κεφέλη εἰλυμένος ἄμους,
 Ὅς τούτου βέλος ὠκὸν κηχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ·
 Ἦδὴ γὰρ οἱ ἐφέλικα βέλος, καὶ μιν βάλλον ἄμυν
 Δεξιῶν, ἀντικεῖν διὰ δῶρηκος γυάλοιο·
 Καὶ μιν ἔγωγ' ἐφάμην Ἀἰδωνῆ προΐαψεν,

- " Quisquis is sit, qui vincit, et sanè malis multis afficit
 " Trojanos: quoniam multorumque et fortium genua solvit.
 " Nisi quis deus est, iratus Trojanis,
 " Ob sacrificia succensens: Difficilis autem dei est ira.
 Huic autem respondit Lycæonis clarus filius:
 " Aenea, Trojanorum princeps aere-loricatorum,
 " Tydidae cum ego bellicoso in omnibus assimilo,
 " Clypeo agnoscens, oblongaque galeâ,
 " Equosque inspiciens: planè verò haud scio, an deus sit.
 " Quòd si hic homo, quem dico, bellicosus sit Tydei filius,
 " Non hic sine deo ista furens-facit, sed aliquis propè
 " Stat immortalium, nebulâ involutus humeros.
 " Qui ab isto sagittam velociter involantem avertit aliò:
 " Jam enim ei immisi telum, et ipsum percussi in humero
 " Dextro, penitè per thoracis cavitatem;
 " Et ipsum ego putavi ad Plutonem demissum iri,

Ver. 178.—*ἀνεία*.] Secundam *prole*
cit, quippe à *μῆτις*, deducta. Nam quæ in
Ἰω designant, penultimam in Futuris et Ao-
 ristis *corrumpunt*.

Ibid.—*ἴτι μῆτις*.] *Al.* ἴτιμῆτις.
 Ver. 185. Οὐχ ὄγ' ἀνευθε θεοῦ.] Similiter
 ver. 1.

—Παλλὰς Ἀθήνη
 Δῖος υἱός· καὶ δῶρητος.

Et Apollo.—*ἴμισσις* μῆτις μίγα ποιμῆτι
 λαῶν, δ, 262.

Et.—*οὐκ ἂν τις ἐγκάκοι ἀντιβολήσας*,
 Νῆστ. δ.

—Non hæc sine numine Divùm

Eveniunt.—*Ἰω* 11, 757.
 Ver. 186. Ἔσθῃκ' ἀθανάτων.] Vide suprâ ad
 δ, 598. et ad β, 454.

Ibid.—*κεφέλη* εἰλυμένος ἄμους.]
 Nube candentes humeros amictus.

Horat. Carm. I, 2. ver. 51.
 Ver. 187.—*ἔτραπεν* ἄλλῃ.]

—*septenaque tela*—
 Iritæ delevit partim stringentiâ corpus.
 Æn. X, 529.

Ver. 189.—*ἀντικεῖν*.] Quâ ratione, *ἀντι-*
κεῖν, hic ultimam producat; itemque, γὰρ,
 ut in præcedente; vide suprâ ad δ, 51.

Ἐμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα· θεός νύ τις ἐστὶ κοτήεις.
 Ἴπποι δ' οὐ παρέασι, καὶ ἄρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην
 Ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάοις ἔνδεκα δίφροι
 Καλοί, πρωτοπαγεῖς, νεοτευχέες· ἀμφὶ δὲ πέπλοι
 Πέπτανται· παρὰ δὲ σφιν ἐκάστῳ δίζυγες Ἴπποι
 Ἐστᾶσιν, κρῖ λευκὸν ἔρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.
 Ἦ μὲν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
 Ἐρχομένα ἐπέτελλε δῆμοις ἐνὶ ποιητοῖσιν·
 Ἴπποισὶν μὲν ἐκέλευε καὶ ἄρμασιν ἐμβεβαῶτα
 Ἀρχέειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμῖνας·
 Ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιβωμῆν, ἥ τ' ἂν πολὺ κερδίον ἦεν,
 Ἴππων φειδόμενος, μή μοι δευοίατο φρεσῆς,
 Ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην.
 Ὡς λίπον· αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα.
 Τόξοισιν πίσυρος· τὰ δὲ μὲν οὐκ ἄρ' ἐμελλον ὀνήσειν.
 Ἦδη γὰρ δαιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα,
 Τυδείδῃ τε, καὶ Ἀτρεΐδῃ· ἐκ δ' ἀμφοτέρωϊν

“ Attamen non occidi : Deus sanè aliquis est iratus.

“ Equi autem non adsunt, et currus, quos conscendam :

“ Sed alicubi in aedibus Lycaonis undecim sunt currus

“ Pulchri, novi, recens-facti ; circumque vela

“ Expansa sunt : apudque eorum unumquemque bijuges equi

195

“ Adstant, hordeum album comedentes, et avenas.

“ Atqui mihi valde multa senex bellator Lycaon

“ Proficiscenti mandata dabat in-aedibus allabrè-factis :

“ Equis me jubebat et curribus vectum

“ Praeesse Trojanis in acribus pugnis :

200

“ Sed ego non parui, (profectò multo satius fuisset,)

“ Equis parcens ; nè mihi indigerent pabulo,

“ Viris in urbe inclusis, soliti pasci largitèr.

“ Sic eos reliqui ; ac pedes ad Ilium veni,

“ Arcubus fretus : qui tamen mihi non erant profuturi.

205

“ Jam enim duobus principibus sagittam immisi,

“ Tydidæque et Atridae ; atque ex ambobus

Ver. 194. Καλοί.] Vide suprâ ad β, 45.

Ver. 195.—δίζυγες Ἴπποι.] Equi bijuges.
Georg. III, 91.

Ver. 197. Ἦ μὲν μοι μάλα πολλά.] Pulcherrimè hæc omnia, et ad personam conventissimè.

Ibid.—αἰχμητὰ Λυκάων.] Vide suprâ ad ε, 175.

Ver. 199.—ἐμβεβαῶτα.] Ità edidit Barnesius ex MSS. et Editt. Vett. Stephanus alii-que, ἐμμεβαῶτα. Vide autem suprâ ad β', 818.

Ver. 202. Ἴππων φειδόμενος, μή μοι δυοί-

πο φρεσῆς.] Veritus nè, in urbe obsessâ, non esset unde equis pabulum suppeditaretur. Eustathius aliter: Διὰ φειδωλίαν, ὡς ἂν μὴ δαπανᾷ πολλά εἰς αὐτούς. — οὕτως, παρὰ τὸ δῖον, ἀνιεύθεις.—ἀναλωμάτων φειδῶ, τῷ συμφέροντος ἀμιλιῶ. Quod quidem non videtur dixisse poeta. Hominem enim describit, non tam pecuniæ parcum, quàm consilii improvidum.

Ver. 203.—ἄδδην.] Al. ἄδην et ἄδην.

Ver. 204.—εἰλήλουθα.] Hoc est, quod aiunt Galli, Je suis venu. Vide suprâ ad α,

57.

Ἄτρεκέϊς αἰμ' ἔσσενα βαλῶν ἠγείρα δὲ μᾶλλον.

Τῷ ῥα κακῇ αἰσῇ ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα

Ἦματι τῷ ἐλόμην, ὅτε Ἴλιον εἰς ἔρατεινὴν

210

Ἠγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἐκτορι δῖω.

Εἰ δέ κε νοστήσω, καὶ ἐσόφουμαι ὀφθαλμοῖσι

Πατροῖδ' ἐμὴν, ἀλογόν τε, καὶ ὑψεξεφές μέγα δάμα,

Λύτικ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμῆιο κάρη τάμοι ἀλλότριος Φως,

Εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαιίνῳ ἐν πυρὶ θείην,

215

Χερσὶ διακλάσσαι· ἀνεμῶλια γὰρ μοι ὀπηδεῖ.

Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας, Τρώων ἀγός, ἀτίαν ἦνδα·

Μηδ' οὕτως ἀγόρευε· πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως,

Πρὶν γ' ἐπὶ νῶ τῶδ' ἀνδρῶ, σὺν ἵπποισι καὶ ὄχησφι,

Ἄντιδῖην ἐλθόντε, σὺν ἐντέσι, πειρηθῆναι.

220

Ἄλλ' ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσο, ὄφρα ἴδῃαι

Οἴοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο,

“ Verum sanguinem elicui percussis: irritavi autem magis.

“ Ideò malo fato de paxillo curvos arcus

“ Dic illo detraxi, cùm Ilium ad amœnum

210

“ Dux fui Trojanis, gratificans Hectori nobili.

“ Quòd si rediero, et adspexero oculis

“ Patriam meam, uxoremque, et altam magnam domum:

“ Illico post mihi caput abscidat hostilis vir,

“ Si non ego hos arcus lucido in igne posuero,

215

“ Manibus confractos: invidio enim mihi sunt-comites.

Hunc autem vicissim Aeneas, Trojanorum dux, contrà allocutus est:

“ Nè sic loquere: prius verò non erit aliter,

“ Quàm nos ambo adversus hunc virum, cum equis et curribus,

“ Obviam invecti, cum armis, experti fuerimus.

220

“ Verùm age, meos currus conscende; ut videas

“ Quales sint Troiè equi, periti per campum,

Ver. 208. Ἄτρεκέϊς αἰμ'.] Sanguinem verum manifestum, atque in armis colore rubro interlitis conspicuum. Ut rectè notavit Porpius.

Ver. 212. Ἐἰ δὲ κε νοστήσω, καὶ ἐσόφουμαι.]

—patriis ut redditus oris,

Conjugium optatum et pulchram Calydonia viderem. Æn. XI, 269.

Ver. 215. —ὄψιξεφές.] Ἄλ. ὑψιξεφές.

Ver. 214. —ἀπ' ἐμῆιο κάρη τάμοι.] Non, κάρη τάμοι ἀπ' ἐμῆιο sed, κάρη ἐμῆιο ἀποτάμοι.

Ver. 215. —φαιίνῳ ἐν πυρὶ θείην.] Ὁργίζεματ᾽ ἀκαίριον, καὶ πολέμιον, καὶ φίλον, καὶ τέκνον, καὶ γονεῖον, καὶ θεῖον, ἢ Δία, καὶ θεοῖον, καὶ ἀψύχον σκυῖον ἄς ὁ Θάμριον, —ῥηγνὸς ἀρμονίαν χρῆστέον λύρας· καὶ ὁ Πάνδαρος, αὐ-

τῷ καταρῶμιον, εἰ μὴ τὰ τόξα καταρῶμιον, χερσὶ διακλάσσαι. Ὁ δὲ Πείσης καὶ τῆ θάλαττῃ στίγματα καὶ πληγὰς ἰνίσταλι. Plutarch de Trá cohòb.

Ver. 219. —ἐπὶ νῶ τῶδ' ἀνδρῶ—ἐλθόντι.] Non utique, νῶ ἐπὶ τῶδ' ἀνδρῶ, (nam eà ratione inficetè admodum transposita esset vox, νῶ) sed, ἐπιλθόντι νῶ τῶδ' ἀνδρῶ.

Ibid. —ἵπποισι καὶ ὄχησφι.] Ἄλ. ἵπποισι καὶ ὄχησφι. Quod perinde est. Vide ad á, 51.

Ver. 221. —ἐπιβήσο.] Vide suprâ ad ver. 109. et ad β', 35.

Ver. 222. Οἴοι Τρώϊοι ἵπποι.] Ἐπαῖδα οὐχ ἀπλῶς οἱ Τρώϊοι· οὐ γὰρ ἔχουσι τι ἰσχυρὸν εἰ τῆς Τρωῖας ἵπποι· ἀλλ' οἱ τοῦ Τρωῖος βασιλείως· οἱ καὶ ἀνάτατοι ἰλιόγοντο. Schol. à Barnesio citatus. Vide infrâ ver. 265.

Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διακείμεν, ἠδὲ φέεσθαι·
 Τῶ καὶ νῶϊ πόλινδε σαώσεται, εἴπερ ἂν αὐτε
 Ζεὺς ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ 225

Ἄλλ' ἄγε, ἦν μάστιγα καὶ ἠΐα σιγαλόεντα
 Δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποθήσομαι, ὄφρα μάχωμαι.

Ἦὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·

Αἰνεῖα, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἠΐα καὶ τεῶ ἵππων 230

Μᾶλλον ὑφ' ἠνιόχῳ εἰσλότι καμπύλον ἄρμα

Οἴσεται, εἴπερ ἂν αὐτε φεβόμεθα Τυδῆος υἱόν·

Μὴ τῶ μὲν δείσαντε ματήσεται, οὐδ' ἐβλήθη

Ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φλόγγον ποθέοντε·

Νῶϊ δ' ἐπαίξας μεγαθύμου Τυδῆος υἱός, 235

Αὐτῶ τε κτείνῃ, καὶ ἐλάσῃ μώνυχας ἵππους.

Ἄλλὰ σὺ γ' αὐτὸς ἔλαυνε τέ ἄρματα καὶ τεῶ ἵππων,

Τοῖδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὄξει δαυρί.

Ὡς ἄρα φωνήσαντες, ἐς ἄρματα ποικίλα βάντες,

Ἐμμεμαῶτ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἔχον ἀκείας ἵππους· 240

“ Rapide valdè huc et illuc insequi, et fugere :

“ Qui et nos ad urbem salvos perducent, si denuò

“ Jupiter Tydidæ Diomedæ gloriam præbuerit. 225

“ Verùm age, nunc scuticam, et habenas miro artificio-factas

“ Accipe, ego verò de equis decedam, ut pugnem.

“ Vel tu hunc excipe, curæ autem erunt mihi equi.

Hunc autem vicissim allocutus est Lyaonis clarus filius :

“ Aenea, tu quidem ipse tene habenas et tuos equos : 230

“ Meliùs sub aurigâ consueto curvum currum

“ Ferent, si retrò fugerimus Tydei filium.

“ Nè hi, si expaverint, temerè vagentur, neque velint

“ Efferre proelio, tuam vocem desiderantes ;

“ Nos autem cum-impetu-insecutus magnanimi Tydei filius, 235

“ Ipsosque interficiat, et abigat solidos-ungulis equos.

“ Sed tu ipse age tuos currus et tuos equos,

“ Hunc autem ego irruentem excipiam acutâ hastâ.

Sic locuti, curribus variatis conscensis,

Impetu concitati contra Tydidem dirigebant veloces equos. 240

Ver. 225. Ζεὺς ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ. Mirè admodum Scholiastes: 'Εὖν ἡμῖν δὲ Ζεὺς δόξαν παράσχη ἐπὶ τῷ Τυδείῳ παιδί, Διομήδεϊ. Contrà planè quam ait Poeta. Quò enim istud σαώσεται; quò et istud αὐτῆ; si de Aenea scilicet victoriâ accipi possent hæc verba?

Ver. 227. — ἐγὼ δ' ἵππων ἀποθήσομαι.] Non, in terram è curru descendam; sed, dum

Ta equos regis, Ego stans in curru ruentibus. Ut rectè Eustathius: Τὸ πρὶν εἶσαι τοῦ ἄρματος, ἵππων ἀποθῆσαι λίγη.

Ver. 228. — δ' ἐμοί.] *Al. δὲ μοι.*

Ver. 236. — μώνυχας ἵππων.]

—solido—ungula cornu.

Georg. III, 88.

Ver. 240. Ἐμμεμαῶτ'.] Similiter, ver. 244. μιμαῶτι. Vide suprâ ad β', 518.

Τοὺς δὲ ἴδε Σθένελος, Καπανήϊος ἀγλαὸς υἱός·

Αἶψα δὲ Τυδείδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,

Ἄνδρ' ὄρώ κρατερῶ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,

Ἴν' ἀπέλεθρον ἔχοντας· ὁ μὲν, τόξων εὖ εἰδώς, 245

Πάνδαρος, υἱὸς δ' αὖτε Λυκάονος εὐχεται εἶναι·

Αἰνείας δ' υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσιου·

Εὐχεται ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ οἱ ἐστ' Ἀφροδίτη.

Ἄλλ' ἄγε δὴ χαζάμεθ' ἐφ' ἵππων, μηδὲ μοι οὕτω

Θῦνε διὰ προμάχων, μήπως φίλον ἦτορ ὀλέσσης. 250

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·

Μῆτι φόβονδ' ἀγόμευ', ἐπεὶ οὐδέ σε πεισέμεν οἶω·

Οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι,

Οὐδὲ καταπτώσσειν ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν.

Ὀκνεῖα δ' ἵππων ἐπιβανέμεν· ἀλλὰ καὶ αὐτάς 255

Ἀντίον εἶμ' αὐτῶν· τρεῖν μ' οὐκ εἴη Παλλὰς Ἀθήνη.

Τούτῳ δ' οὐ πάλιν αὐτίς ἀποίσετον ἠέεες ἵπποι

Hos autem vidit Sthenelus, Capaneus praeclarus filius;

Confestimque Tydidem verbis alatis allocutus est:

“ Tydide Diomedes, meo carissime animo,

“ *Duos viros video fortes contra te paratos pugnare,*

“ *Vires immensas habentes: alter quidem, arcuum peritus,*

“ *Est Pandarus, filius verò Lycaonis gloriatur esse:*

“ *Aeneas autem filius magnanimi Anchisae*

“ *Gloriatur natus esse, materque ipsi est Venus.*

“ *Verùm age quaeo retrocedamus consenzo curru, neque mihi sic*

“ *Discurrito furens per primos pugnatores, nè fortè dulcem vitam perdas.* 250

Hunc autem torvè intuens allocutus est fortis Diomedes:

“ *Nequaquam ad-fugam hortare, quoniam non te persuasurum puto:*

“ *Non enim mihi decorum est fugitantem pugnare,*

“ *Neque pavitare: adhuc mihi vires integrae sunt.*

“ *Piget autem equos consendere: quin et sic*

“ *Obviàm ibo ipsis: trepidare me non sinit Pallas Minerva.*

“ *Hos autem non iterum retrò auferent veloces equi*

245

250

255

Ver. 243. — — — — — ἰμῷ κεχαρισμένε θυμῷ.]
— — — — — animo gratissima nostro.

En. XII, 142.

Ver. 247. Αἰνείας δ' υἱός.] Barnesius eden-
dum voluit, Αἰνείας δ' υἱός. Minus rectè.

Ibid. — — — — — μεγαλήτορος.] *Al.* μὲν ἀμύ-
μονος.

Ver. 249. — — — — — ἄγε δὴ.] *Age quaeo.* Vide
suprà ad β', 158.

Ver. 255. — — — — — ἀλυσκάζοντι.] *Al.* ἀλυσκά-
ζοντα.

Ver. 255. — — — — — αὐτάς.] *Al.* οὐτάς.

Ver. 256. — — — — — τρεῖν μ' οὐκ εἴη Παλλὰς Ἀ-
Τομ. I.

θήνη.] Syllabæ *ἰῶ* hic in unam coalescunt.
Sic et alibi:

'Ἄλλ' ἰῶμιν μιν πρῶτα παρεἰληθῖν πιδίσιο.

Iliad. κ', 544.

"Ἀψ Δαναῶν ἐς ἕμιλον, ἐπί χ' ἰῶμιν πολ-
μοιο.

Ibid. τ', 402.

Οὐκ ἴσσοσιν ἰμοὶ δόμναι βίον ἢδὲ φαιρίτην.

Odyss. θ', 235.

ubi omninò pronuntiabatur, οὐκ ἴσσοσιν ἰ-
μοί: vide suprà ad δ', 42. Cæterùm hoc in
loco, Veterum nonnulli (ut docet *Eustathius*)
legebant, ἴα: ut esset scilicet, non contrac-
tum, sed ἀσπασίτη, ex *ἰάα*.

O

"Αμφω ἀφ' ἡμείων, εἰ γοῦν ἕτερός γε φύγησιν.

"Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλιε σῆσιν·

Αἶκεν μοι πολὺβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ 260

'Αμφότερα κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ἄκίας ἵππους

αὐτοῦ ἐρυκακέειν, ἐξ ἀντυγὸς ἠΐα τεΐνας·

Αἰνείαο δ' ἐπαΐξαι μεμνημένος ἵππων,

Ἐκ δ' ἐλάσαι Τρώων μετ' εὐνήμιδας Ἀχαιοῦς·

Τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωῖ περ εὐρύοπα Ζεὺς 265

Δῶχ', υἱὸς ποιηὴν Γανυμήδεος· οὐνεκ ἄριστοι

Ἴππων, ὅσσοι ἔασιν ὑπ' ἡῶ τ', ἠελιόν τε.

Τῆς γενεῆς ἐκλεψεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσις,

Λάβρη Λαομέδοντος ὑποσχὼν Δῆλεας ἵππους·

Τῶν οἱ ἐξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλης· 270

Τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ' ἐπὶ Φάτῃ,

Τὰ δὲ δὴ Αἰνεία δῶκεν, μῆστρε φόβοιο·

Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθα κἄν κλέος ἐσθλόν.

"Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·

" Ambos à nobis, si vel alter quidem effugerit.

" Aliud verò tibi dicam, tu autem in animo reconde tuo:

" Si mihi consultissima Minerva gloriam praeberit

260

" Ambos interficiendi, tum verò tu hosce quidem veloces equos

" Hic detine ex orbili-ad-sellam-fixo habenis suspensis;

" In Aeneae verò irrue memor equos,

" Abigeque à Trojanis ad benè-ocreatos Achivos.

" Ejus enim stirpis, sunt, è quâ Troï latè-sonans Jupiter

265

" Dedit pro filio pretium Ganymede: quoniam optimi sunt

" Equorum, quicumque sunt sub Aurorâque, Soleque.

" Ex hâc stirpe furatus est rex virorum Anchises,

" Clam Laomedonte, submissis foeminis equabus:

" Horum ei sex nati sunt in aedibus ex stirpe;

270

" Quatuor quidem ipse retinens saginavit ad praesepe,

" Duos autem Aeneae dedit, aptos bello:

" Si hos ceperimus, retulerimus sanè gloriam magnam.

Sic hi quidem talia inter se dicebant:

Ver. 259.—σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλιε σῆσιν.] Ἐπιπέσει. Quod ferri omninò non potest. Nam Accusativum istum pluralem *primæ* (quam vocant) *Declinationis*, qui in lingua

Ver. 261.—τούσδε.] *Nostros hosce.*

Ver. 265. Τῆς γάρ τοι γενεῆς.]

Semine ab athero—

Illorum de gente, patri quos Daedala Circe

Supposita de matre nothos furata creavit.

Æn. VII, 281.

Ibid.—ἐρύοπα Ζεὺς.] Vide suprâ ad ἀ, 175 et 498.

Ver. 269.—Δῆλεας ἵππους.] Nonnulli, annotante *Eustathio*, scribunt *Ἐπὶ φάτῃ*, pro

Ἐπὶ φάτῃ. Quod ferri omninò non potest. Nam Accusativum istum pluralem *primæ* (quam vocant) *Declinationis*, qui in lingua *Doricâ* syllabam *as* corripit, ignoravit planè *Homerus*. Vide suprâ ad β', 45.

Ver. 270.—γενέθλης.] *Al.* γενέθλης.

Ver. 275. Εἰ τούτω κε λάβοιμεν.] Non supervacaneum est istud, κί; sed eam ferè vim habet, quam, apud Latinos, *Quod si hos ceperimus; vel, Quod si hos potèd ceperimus.*

Ibid.—κἄν.] *Al.* κί.

- Τὰ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἦλλον, ἐλαύνοντ' ἀκίας ἵππους. 275
 Τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
 Καρτερόθυμε, δαΐφρον, ἀγαυοῦ Τυδεὸς υἱέ,
 Ἦ μάλα σ' οὐ βέλως ἀκὺ δαμάσσατο, πικρὸς οἰστός·
 Νῦν αὖτ' ἐγχείη πειρήσομαι, αἴκε τύχοιμι.
 Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὸν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος, 280
 Καὶ βάλε Τυδείδαο κατ' ἀσπίδα· τῆς δὲ διὰ πρὸ
 Αἰχμῇ χαλκείῃ πταμένη δῶρηκι πελάσθη.
 Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν αὔσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
 Βέβληται κενεῶνα διαμπερές, οὐδέ σ' οἴω
 Διήρῶν ἔτ' ἀνσχῆσθαι· ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας. 285
 Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 Ἦμῶστες, οὐδ' ἔτυχες· ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶϊ γ' οἴω
 Πρὶν γ' ἀποπαύσθαι, πρὶν γ' ἢ ἑτέρον γε πισόντα
 Αἵματος ἄσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολέμιστῆν.
 Ὡς φάμενος πρόσηκε, βέλως δ' ἴθυσεν Ἀθήνη 290
 Ῥῖνα παρ' ὀφθαλμὸν, λευκοὺς δ' ἐπέρρησεν ὀδόντας.

- Illi verò citò propè accesserunt, incitantes veloces equos. 275
 Hunc prior allocutus est Lycaonis praeclarus filius:
 "Pertinax, bellicose, illustris Tydei fili,
 "Profectò te non telum velox interfecit, acerba sagitta:
 "Nunc rursus hastà experiar, an assequi valeam.
 Dixit, et vibratam emisit longam hastam, 280
 Et feriit Tydidæ clypeum: per eum autem penitùs
 Cuspis aerea volans thoraci admota est.
 Tum verò altùm clamavit Lycaonis praeclarus filius:
 "Vulneratus es ad ile penitùs, neque te puto
 "Diù ampliùs toleraturum: mihi autem magnam gloriam dedisti. 285
 Hunc autem non expavefactus allocutus est fortis Diomedes:
 "Errásti, nec es assecutus: at non equidem vos puto
 "Antè cessaturos, quàm saltem alter-vestrùm stratus
 "Sanguine satiàrit Martem invictum bellatorem.
 Sic fatus jaculatus est, telumque direxit Minerva 290
 In nasum ad oculum; albos autem trajecit dentes.

Ver. 276 Τὸν πρότερος προσέειπε] Constructio Asyndetos, hoc in loco, loquentis atque irruentis impetum rectè exprimit.

Ver. 284. Βίβληται.] Vide suprà ad á, 57.

Ver. 286. ——— οὐ ταρβήσας.]

——neque territus heros. *Æn.* V, 455.

Ver. 287. ——— οὐδ' ἔτυχες· ἀτὰρ.] Vide suprà ad á, 51.

Ibid. ——— οὐ μὲν σφῶϊ γ' οἴω

Πρὶν γ' ἀποπαύσθαι, πρὶν γ' ἢ ἑτέρον γε πισόντα.] *Barnesias* particulam γλ, ad *Metrum* utique non necessariam, post vocem πρὶν bis hic omittendam existimat. At ni-

hil opus. Habet enim *faceti* aliquid particula ista in hujusmodi παθητικαῖς sæpiùs repetita. Eὶ γὰρ τὸν σύνδισμον ἔξλοισ, συνῆσαι καὶ τὸ πάθος. *Demetr. Phaler. περὶ ἰσμπικίας*, § 57. Vide suprà ad á, 56. et ad β', 158. Porro, in ultimo isto loco, ἑτέρον γε πισόντα, maximam habet vim particula γλ; eam nimirum, quam habet vox Romana, saltem.

Ver. 290. ——— βίβλος δ' ἴθυσεν Ἀθήνη.]

—— direxit tela manusque

Corpus in *Æacidæ*. ——— *Æn.* VI, 57.

Ver. 291. ——— ἰπίρησεν.] Vide suprà ad á, 67.

Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμει χαλκὸς ἀτειρής,
Αἰχμὴ δ' ἐξεχύθη παρὰ νεύατον ἀνθερῶνα.

Ἦρσιπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράεισε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ

Αἰόλα, παμφανόωντα· παρέτρεσαν δὲ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχὴ τε, μένος τε.

295

Αἰεΐας δ' ἐπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρὶ τε μακρῷ,
Δείσας, μήπως οἱ ἐρυσάϊατο νεκρὸν Ἀχαιοί.

Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βραίνε, λέων ἄς, ἀλκι πεποιδῶς.

Πρόσθε δὲ οἱ δόρυ τ' ἔσχε, καὶ ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,

900

Τὸν κτάμεναι μεμαῶς, ὅστις τοῦ γ' ἀντίον ἔλθοι·

Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ

Τυδεΐδης, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἀνδρὲ φέροιεν,

Οἷοι νῦν βροτοὶ εἰς· ὁ δὲ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἷος.

Ejusque linguam extremam abscidit aes rigidum,
Cuspis verò exiit ad extremum mentum.

Cecidit autem de curru, sonitumque dedere arma super ipso
Varia, collucentia; tremfacti verò restitabant ejus equi

295

Pedibus celeres; ejusque ibi soluta est animaque, roburque.

Aeneas verò tum irruit, cum clypeo hastaque longâ;

Veritus, nè quâ sibi traheret cadaver Achivi.

Circumiens autem propugnabat, tanquam leo, robori confusus:

Praetenditque ipsi hastamque, et clypeum undique aequalem,

300

Illum interficere paratus, quicumque huic obvius veniret;

Horribiliter vociferans: At saxum prehendit manu

Tydidēs, magni ponderis, quod non duo utique viri ferrent,

Quales nunc homines sunt. hic verò ipsum facillè vibrabat etiam solus.

Ver. 292.—ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τά-
μι.] Διὰ τὸ ἰσιωκεῖναι κατὰ τῆς γλώττης.
Athenæus, lib. VI. cap. 8.

Ver. 293.—ἐξεχύθη.] *Al.* ἐξουήθη et ἐξε-
λύθη.

Ibid.—παρὰ νεύατον ἀνθερῶνα.] Nempe
incidit ei telum tum, cum fortè caput de-
mitteret.

Ver. 295. Αἰόλα.] Vide suprâ ad β', 816.

Ibid.—παμφανόωντα.]

—fulgentiaque arma.

Æn. VI, 490. XI, 6.

—et versicoloribus armis. *Æn.* X, 181.

Ver. 297.—ἐπόρουσε.] *Schol.* ἀπέρουσε,
ἀπιαῖδα τοῦ ἄματος. Quod eodem redit.

Ver. 298.—μήπως οἱ.] Qui istud, *ci*, ad
se, latinè vertunt; ad *sententiam* quidem ni-
hil malè, sed ad *syntaxin* minùs rectè acci-
piunt. Non enim hoc dicitur; "veritus,
" nè ad *se*," ad *Achivos* scilicet, pertrahere
cadaver; sed, "veritus, nè *sibi*," nè
Aeneâ scilicet, eriperetur. Id quod ad *sen-
tentiam* minimè, ad *grammaticam* certè per-
múltum interest.

Ver. 299.—ἀλκι.] Rectè Scholiastes,

ut et *Ascalonites* apud *Eustathium*; εἰσηται
ἀπὸ τῆς ἐρῆης; τῆς Ἀλξ' ἄς σλακί, ἀπὸ τῆς Πιλῆξ.
Al. ἀλκι pro ἀλκῆ. Quod ineptum est.

Ver. 302. Σμερδαλία ἰάχων.] Vide suprâ
ad δ', 456.

Ver. 303.—ὃ οὐ δύο γ' ἀνδρὲ φέρουεν.]
Particula γ', eam hic vim habet, quam *Latina*, *utique*.

Saxum antiquum, ingens, campo quod
fortè jacebat

Limes agro positus, litem ut discerneret
arvis:

Vix illud lecti bis sex cervice subirent,
Qualia nunc hominum producit corpora
tellus;

Ille manu raptum trepidâ torquebat in
hostem

Altior insurgens, et cursu concitus heros.
Æn. XII, 897.

Vix illam famuli Phegeus Sagarisque fe-
rebant

Multiplicem, connixi humeris; indutus
at olim

Demoleus, cursu palantes Troas agebat.
Æn. V, 263.

- Τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔβλα τε μηρὸς 305
 Ἴσχιῳ ἐπιτρέφεται κοτύλην δὲ τέ μιν καλέουσι·
 Θλάσσε δὲ οἱ κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντες·
 ὦσε δ' ἀπὸ ριῖον τρηχὺς λίθος· αὐτὰρ ὄγ' ἤρας
 Ἔστη γιῦξ ἐριπῶν, καὶ ἐρείσάτο χειρὶ παχείῃ
 Γαίης· ἄμφι δὲ ὅσσε κελαινὴ νύξ ἐκάλυψε. 310
 Καὶ νύ κεν ἐνθ' ἀπόλοιτο ἀναξ' ἀνδρῶν Αἰνείας,
 εἰ μὴ ἄρ' ὄξυ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
 μήτηρ, ἣ μιν ὑπ' Ἀγχίση τέκε βουκολέοντι·
 Ἄμφι δ' ἐὼν φίλον υἷον ἐχεύατο πήχھے λευκῷ·
 Πρὸσθε δὲ οἱ πεπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν, 315
 Ἔρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπάλαν
 Χαλκῶν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο.
 Ἢ μὲν ἐὼν φίλον υἷον ὑπεξέφερον πολέμοιο·
 Οὐδ' υἷος Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
 Τάαν, ἃς ἐπέτελλε βοῆν ἀγαθὸς Διομῆδης. 320
 Ἄλλ' ὄγε τοὺς μὲν εὖος ἤρῳκακε μάνυχας ἴππους

- Eo percussit Aeneae coxendicem, ubi scilicet femur 305
 In coxâ vertitur; acetabulumque ipsum vocant:
 Confregit autem ipsi acetabulum, et insuper ambos dirupit nervos;
 Detraxitque cutem asper lapis: Tum verò heros
 Constitit in genua lapsus, et sustentabat se nixus manu robustâ
 In terram; oculos verò nigra nox cooperuit. 310
 Atque adeò ibi periisset rex virorum Aeneas,
 Nisi citò animadvertisset Jovis filia Venus,
 Mater, quae ipsum ex Anchisâ peperit boves-pascente:
 Circum autem suum dilectum filium fudit lacertos candidos:
 Antequam ipsum pepli nitidi plicaturam obtendit, 315
 Septum ut esset telorum; nè quis Danaorum celerum-equitum,
 Aere in pectora conjecto, animam eriperet.
 Illa quidem igitur suum dilectum filium subducebat è proelio:
 Neque verò filius Capanei oblitus est mandatorum
 Eorum, quae dederat pugnâ strenuus Diomedes: 320
 Sed hic suos quidem inhibuit solidos-ungulis equos

Ver. 308.—[τρηχὺς.] Mirè 'admodùm
 Vir doctissimus, *Henr. Stephanus*, (de verbis
 Graecis quae interpretatus est Cicero;) "τρη-
 χύς est apud Homerum, Metri causa."
 Quasi verò aut non omnibus in locis τρηχὺς
 Homero diceretur, aut etiam τρηχὺς primam
 non produceret. De ἀπό, vide ad 4, 51.

Ver. 310.—[ἄμφι δὲ ὄσσι.] *Al. ἄμφι δ' οἱ*
ἔσσι.

Ver. 315. *Πρὸσθε δὲ οἱ πέπλοιο.*
 Tu potes Aeneam manibus subducere
 Graium,
 Proque viro nebulam et ventos obtendere
 imanes. *Ann. X. 81.*

Ver. 316. "*Ἔρκος ἔμεν βελίων.*" Nimirum,
 τῇ ἄσρασίᾳ infra, ver. 345.

Ver. 320.—[βοῆν ἀγαθὸς.] Vide supra ad
 β', 408.

Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἠΐα τείνας·
 Αἰνείαιο δ' ἐπαΐζας, καλλίτριχας ἵππους
 Ἐξέλασε Τρώων, μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς·
 Δᾶκε δὲ Διήπυλον, ἐτάρω φίλω, ὃν περὶ πάσης 325
 Τῆεν ὀμηλικίης, ὅτι οἱ Φρεσὶν ἄρτια ἦδη,
 Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῆσιν ἐλαυνέμεν· αὐτὰρ ὄγ' ἦρας
 ὦν ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβ' ἠΐα σιγαλόεντα·
 Αἶψα δὲ Τυδεΐδην μέθεπε κρατερῶνυχας ἵππους,
 Ἑμμεμαῶς· ὁ δὲ Κύπριν ἐπ' ἄχετο νηλεῖ χαλκῶ, 330
 Γιγνώσκων ὅτ' ἀναλκίς ἔην θεός, οὐδὲ θεῶων
 Τάων, αἰτ' ἀνδρῶν πόλεμον κατακοιρανέουσιν,
 Οὐτ' ἄρ' Ἀθηναίη, οὔτε πτολίπορθος Ἐνυά.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὄμιλον ὀπάζων,
 Ἐνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος υἱός, 335
 Ἄκρην οὐτάσε χεῖρα μετάλμενος ὀξεί χαλκῶ
 Ἀβληχρήν· εἶθαρ δὲ δόρυ χρῶς ἀντετόρησεν,
 Ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὃν οἱ Χάριτες κάμον αὐταί,

Seorsum à strepitu *bellico*, ex orbili-ad-sellam-fixo habenis suspensis;

Aeneae verò, irruens, júbis-pulchris-comantes equos

Abegit à Trojanis, ad benè-ocreatos Achivos:

Deditque Deipylo, socio dilecto, quem supra omnem

325

Honorabat aequalium-coetum, quòd sibi mente consentaneâ erat;

Naves ad cavas ut ageret: at ipse heros,

Suo curru consensu, sumpsit habenas miro-artificio-factas:

Statimque post Tydidem egit validos-ungulis equos,

Alacer: Is verò Venerem persequeretur crudeli aere,

330

Gnarus quòd imbellis esset dea, neque dearum

Earum, quae virorum bellum imperio-administrant,

Neque Minerva, neque urbium-vastatrix Bellona.

At cùm jam assecutus esset, frequentem per turbam persequens,

Tum protensâ hastâ magnanimi Tydei filius,

335

Summam vulneravit manum insiliens acuto aere

Imbecillam: statim verò hasta cutem perfodit,

Divinum per peplum, quem ei Charites elaborârunt ipsae,

Ver. 322. Νόσφιν.] Vide suprâ ad á, 349.

Ver. 326. — ὅτι οἱ Φρεσὶν ἄρτια ἦδη.]

Non hoc utique dicitur, aut ad sapientiam fuisse pares; id quod Alii existimârunt: aut ad virtutem, ut Aliis visum est: sed, cum moribus et naturâ Stheneli congruuisse Deipyllum.

Ver. 331. Γιγνώσκων ὅτι.] Vide suprâ ad á, 537.

Ver. 336. Ἄκρην οὐτάσε χεῖρα.] Vide suprâ ad δ, 525, et ad á, 140.

— Venus aurea contrâ;

— Ætolis surgit ab Arpis

Tyrides; equidem credo, mea vulnera restant. Æn. X, 28.

— Ferro caelestia corpora demens Appetit, et Veneris violavi vulnere dextram. Æn. XI, 276.

Cæterum hoc, ut opinor, ait Homerus; Diomedem, πολὺν καθ' ὄμιλον ὀπάζοντα, ver. 334. permultis Trojanorum fuis atque vulnere dextrâ ἄνω φοιτημίον, ut rectè Heraclides Ponticus) magnam Helenæ rapiendæ auctoribus ac propugnatoribus Notam infamiae eo die inussisse

Πρυμνὸν ὑπὲρ Δέναρος· ῥέει δ' ἄμβροτον αἶμα θεοῖο, 'Ιχώρ, οἷός περ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν·	340
Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἶθροπα οἶνον, Τοῦνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται.	
'Η δὲ μέγα ἰάχουσα ἀπὸ ἔο κάββαλεν υἷον· Καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων	345
Κυανή νεφέλη, μή τις Δαναῶν ταχυπάλων Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἔλθαι.	
Τῇ δ' ἐπὶ μακρὸν αὔσε βοήν ἀγαθὸς Διομήδης· Εἶκε, Διὸς δῦγατερ, πολέμου καὶ δηϊοτήτος·	
'Η οὐχ ἄλλις, ὅττι γυναῖκας ἀνάγκιδας ἠπεροπέυεις ; Εἰ δὲ σύ γ' ἐς πόλεμον πωλήσεται, ἥ τέ σ' οἶω	350
'Ριγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἐτέρωτι πύθαι. "Ὡς ἔφαθ'· ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσατο· τείρετο δ' αἰνῶς.	
Τὴν μὲν ἄρ' Ἴρις ἐλοῦσα ποδὴνεμος ἔξαγ' ὀμίλου,	

Extremam supra volam : Fluebat autem immortalis sanguis deae,
Ichor, qualis nempe fluit beatis diis.

340

Non enim panem edunt, neque bibunt nigrum vinum ;
Ideo exangues sunt, et immortales appellantur.

Illa verò altum clamans, abs se dejecit filium :
Et hunc quidem manibus eripuit Phoebus Apollo

345

Obscurâ nebulâ, nè quis Danaorum celerum-equitum,
Aere in pectora coniecto, animam eriperet.

Illam verò altum inclamavit pugnâ strenuus Diomedes :
" Cede, Jovis filia, bello et pugnâ :

" An non satis quòd mulieres imbelles decipis ?
" Sin autem tu in bello versabere, certè te puto

350

" Reformidaturam bellum, etiam si vel alibi nomen ejus audieris.

Sic dixit : illa verò mente-turbatâ abiit ; affligebatur enim graviter.

Eam verò Iris prehensam pernix duxit extra turbam,

Ver. 341.—αἶθροπα οἶνον.] Vide suprâ ad
â, 462.

Ver. 342.—ἀθάνατοι.] Vide suprâ ad â,
398.

Ver. 345. 'Η δὲ μέγα ἰάχουσα.] Itâ optimè
restituit Barnesius : Vide suprâ ad δ', 456.
Vulgg. corruptissimè, 'Η δὲ μίγ' ἰάχουσα.

Ibid.—ἀπὸ ἔο.] Vide suprâ ad â, 51.

Ver. 344.—ἐρύσσατο.] Itâ et hic quoque
rectè edidit Barnesius. Quod enim in Aliis
legitur, ἐρύσατο, antepenultimam necessariò
corripit.

Ver. 345. Κυανή νεφέλη.] Τῇ ἀερασίᾳ. ut
rectè Scholiastes. Per multitudinem scilicet
Æneas elapsus, se subduxit. Vide suprâ ad
ver. 315.

Ver. 349. 'Η οὐχ ἄλλις.] Istud ἢ οὐχ, in in-
terrogationibus, in unam syllabam coalescit,

non licentiâ aliquâ Poeticâ, sed quia vulgò
etiam in solutâ (ut opinor) oratione itâ pro-
nuntiabatur. Non enim id semel iterumve,
sed perpetuò ferè, et consultò fecit Poeta.
Pronuntiabatur nimirum, ἤυχ ἄλλις, &c.
Sic, in vulgato isto versu,

'Η δὲ δικαιοσύνη συλλήθεον πᾶσ' ἀρετῇ ὀσί.

Similiter, apud Philemonem in fragmentis,
'Αἴης δικαίος ἴστιν, οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν.

Legebatur scilicet,

'Αἴης δικαίος ἴστιν οὐχ ὁ μὴ δικῶν.

Item, apud Sophoclem,

Τούτων ἰγῶ οὐκ ἔμιλλον, ἀνδρὲς οὐδινός.

Antigon. ver. 468.

Pronuntiabatur videlicet,

Τούτων ἰγῶν οὐκ ἔμιλλον, ἀνδρὲς οὐδινός.

Et apud Platonem perpetuò, ἰγῶ οἶμαι, ef-
ferebatur ἰγῶμαι, indeque scriptum ἰγῶμαι.

Ἄχθομένην ὀδύνησι μελαιίνετο δὲ χροῖα καλόν.
 Εὖρην ἔπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ Δουῖρον Ἄρηα 357
 Ἥμενον ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο, καὶ ταχέ' ἵππῳ
 Ἥ δὲ, γνύξ ἐριποῦσα, κασιγνήτοιο Φίλοιο,
 Πολλὰ λισσομένη, χρυσάμπυκας ἤτεεν ἵππους.
 Φίλε κασίγνητ', ἐκκόμισαί τέ με, δὸς δέ μοι ἵππους,
 Ὅφρ' ἐς Ὀλυμπον ἵκωμαι, ἴν' ἀθανάτων ἔδος ἐστί. 360
 Λίην ἀχθομαι ἔλκος, ὃ με βροτὸς οὐτάσεν ἀνὴρ
 Τυδείδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο.
 Ὡς φάτο τῇ δ' Ἄρης δᾶκε χρυσάμπυκας ἵππους.
 Ἥ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε, ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ.
 Πὰρ δέ οἱ Ἴρις ἔβαινε, καὶ ἠνία λάζετο χερσὶ 365
 Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὰ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
 Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο θεῶν ἔδος, αἰπὺν Ὀλυμπον
 Ἐνθ' ἵππους ἔστησε ποδὴνemos ἀκέα Ἴρις,
 Λύσασ' ἐξ ὀχέων παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.
 Ἥ δ' ἐν γούνασι πίπτε Διώνης δι' Ἀφροδίτη, 370
 Μητρὸς ἧς ἢ δ' ἀγκᾶς ἐλάζετο θυγατέρα ἦν,

Opressam doloribus : livebat verò cutem pulchram.

Invenit deinde pugnae ad sinistram impetuosum Martem 355

Sedentem : caligine autem hasta erat abdita, et veloces equi :

Illa verò genua procidens, fratris chari,

Multum supplicans, aureis-phaleris-insignes petebat equos :

“ Dilecte frater, curamque mei gere, desque mihi equos, 360

“ Ut ad Olympum perveniam, ubi immortalium sedes est.

“ Valdè doleo vulnere, quo me mortalis vulneravit homo

“ Tydides, qui jam et adversus Jovem patrem pugnaverit.

Sic dixit : ei autem Mars dedit aureis-fraenis-ornatos equos :

Eaque in currum conscendit, moerens suo corde :

Juxtaque ipsam Iris conscendit, et habenas cepit manibus : 365

Flagellavitque, ut irent : illi verò non inviti volabant :

Statim autem deinde pervenerunt ad deorum sedem, excelsum Olympum :

Ibi equos sistebat pedibus-vernix velox Iris,

Solutos ex curru ; atque immortale apposuit pabulum.

Ad genua verò cecidit Diones diva Venus, 370

Matris suae : haec autem ulnis complectebatur filiam suam,

Ver. 357.—γνύξ ἐριποῦσα.] Ἐαυτὴν περι-
 ῥήσασα τοῖς Ἐκείνου γούνασιν ut rectè Eusta-
 thius. Sic infra, ver. 370. ἐν γούνασι πίπτε
 Διώνης—Μητρὸς ἧς.

Ver. 358. Πλλά λισσομένη] Vox πολλὰ
 hic ultimam, etiam extra caesuram, mihi vi-
 detur eadem de causâ consultò producere, ac
 vox μέγα, in μέγα ἰάχουσα, et similibus. Vide
 supra ad γ', 456. Barnesius conjicit legen-
 dum, πλλά ἰ λισσομένη. Sed nihil opus.

Ver. 359. Φίλι.] Vide supra ad ver. 61.

Ibid.—ἐκκόμισαί.] Vide supra ad α', 140.

Ver. 360.—ἀθανάτων] Vide supra ad α', 398.

Ver. 361.—οὐτάσιν.] Vide supra ad γ',

525. et ad α', 140.

Ver. 362.—ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ.]

—idem certet Phœbum superare.

Virg. Ecl. V, 9.

Ver. 371.—ἀγκᾶς ἐλάζετο.] Fuerunt in-
 ter Grammaticos, qui ἀγκᾶς ita acciperent,

Χειρί τέ μιν κατέρεζεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόμαζε·

Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐρανιῶνας
Μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;

Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη· 375

Οὐτά με Τυδῆος υἱὸς, ὑπέρθυμος Διομήδης,
Οὐνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπέξέφερον πολέμοιο,
Αἰνείαν, ὃς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν.

Οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή,
'Αλλ' ἤδη Δαναοί γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται. 380

Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διώνη, δῖα θεῶων·

Τέτλαθι, τέκνον ἐμὸν, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ.

Πολλοὶ γὰρ δὴ τλήμεν Ὀλύμπια δάματ' ἔχοντες

'Εξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγέ' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.

Τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὀτος, κρατερός τ' Ἐφιάλτης, 385

Παῖδες Ἀλαῆος, δῆσαν κρατερῶ ἐνὶ δεσμῶ.

Manuque ipsam demulcebat; verbaque fecit, dixitque :

" Quisnam tibi talia fecit, dilecta filia, Coelicolarum

" Temere; ac si quid flagitii patrasses palam?

Huic autem respondit deinde risum-amans Venus: 375

" Vulneravit me Tydei filius, superbus Diomedes,

" Eò quòd ego dilectum filium subducerem è proclio,

" Aeneam, qui mihi omnium longè dilectissimus est.

" Non enim jam Trojanorum et Achivorum pugna gravis est,

" Sed nunc Danai etiam cum immortalibus pugnant. 380

Huic respondit deinde Dione, eximia inter Deas :

" Perfer, filia mea, et tolera, moesta licèt :

" Multi enim jam multa pertulimus coelicolae

" Ab hominibus, graves dolores invicem inferentes.

" Pertulit quidem Mars, quando ipsum Otus, fortisque Ephialtes, 385

" Filii Aloëi, ligaverunt duris vinculis :

ac si *Accusativus* esset ab ἀγκαί. Quod nullo modo ferri potest. Vide suprâ ad *ver.* 269. et ad *B'*, 45.

Ibid.—[συγατίρα ἦν.] Vide suprâ ad *ά*, 51 et 598.

Ver. 376. Οὐτά μιν.] Vide suprâ ad *Υ'*, 525.

Ver. 380.—[ἀθανάτοισι.] Vide suprâ ad *ά*, 598.

Ver. 381.—[δῖα θεῶων.] Ennio, *sancta Deorum.*

—sancte Deorum. *Æn.* IV, 576.

Ver. 385. Τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν.] Non videtur hæc et similia *finxisse* Homerus, sed veteres enarrare historias more antiquo fabulis involutas. Vide suprâ ad *ά*, 399.

Ibid.—[ὄτι μιν Ὀτος.] Vide suprâ ad *ά*, 51.

Ver. 386.—[δῆσαν κρατερῶ ἐνὶ δεσμῶ.] *Μίγισται καὶ ἰσχυροὶ γινόμενοι, ἴπασσαν τοὺς πτόλιμους.* Ut rectè Scholiastes, et *Heraclides Ponticus.*

Aspera tum positis mitescunt secula bellis.

Cana Fides et Vesta, Remo cum fratre Quirinus

Jura dabunt: diræ ferro et conpagibus arctis

Claudentur belli portæ: Furor impius intûs

Sæva sedens super arma, et centum vinctus ahenis

Post tergum nodis, fremet horridus ore cruento. *Æn.* I, 295.

Χαλκίῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας·
 Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης, ἄτος πολέμοιο,
 Εἰ μὴ μητρυῖη, περικαλλῆς Ἥριβόια,
 Ἐρμεία ἐξήγγειλεν· ὁ δ' ἐξέκλεψεν Ἄρηα 390
 Ἥδη τειρόμενον· χαλεπὸς δέ ἐ δεσμὸς ἐδάμνα.
 Τλῆ δ' Ἥρη, ὅτε μιν κρατερὸς παῖς Ἀμφιτρύανος,
 Δεξιτερόν κατὰ μαζόν, οἷστῶ τριγλάχινι
 Βεβλήκει· τότε κέν μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.
 Τλῆ δ' Αἰῖδης ἐν τοῖσι πελώριος ὤκνυ οἷστον, 395
 Εὖτέ μιν αὐτὸς ἀνὴρ, υἱὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
 Ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν, ὀδύνησιν ἔδωκεν·
 (Αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὀλυμπον,
 Κῆρ ἀχέων, ὀδύνησι πεταρμένος· αὐτὰρ οἷστός
 Ὠμῶ ἐνὶ στιβαρῶ ἠλήλατο, κῆδε δὲ θυμόν· 400
 Τῶ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφρατα φάρμακα πάσσαν,
 Ἥκείσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο.)
 Σχέτλιος, ὄβριμοεργός, ὃς οὐκ ὄθειτ' αἴσυλα ρέζωι,
 Ὅς τόξοισιν ἐκῆδε θεοῦς, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσι.
 Σοὶ δ' ἐπι τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 405

“ Aereo autem in carcere vincetus erat tredecim menses :

“ Et fortassis ibi periisset Mars, insatiabilis belli,

“ Nisi noverca, perpulchra Eriboea,

“ Mercurio indicasset : ille verò furtim subduxit Martem

390

“ Jam confectum : dura enim ipsum vincula affligerant.

“ Pertulit etiam Juno, quando illam fortis filius Amphitryonis,

“ Dextram ad mammam sagittâ tricuspide

“ Percussit : tunc ipsam gravissimus occupavit dolor.

“ Pertulit et Pluto inter hos ingens velocem sagittam,

395

“ Quando ipsum idem vir, filius Jovis Aegiochi,

“ Ad portam apud inferos vulneratum doloribus affecit :

“ (Verùm is ivit ad domum Jovis et excelsum Olympum,

“ Corde dolens, doloribus confixus ; nempe sagitta

“ Humerum in crassum adacta erat, torquebatque animum :

400

“ Hunc autem Paeon, dolores-pellentiâ pharmaca inspergens,

“ Sanavit : non enim omninò mortalis erat.)

“ Audax ! facinorosus ! qui pro nihilo duxit nefaria patrare,

“ Quî areu violabat deos, qui Olympum habitant.

“ In te autem hunc concitavit dea caesiis-oculis Minerva :

405

Ver. 387. Χαλκίῳ δ'.] Pronuntiabatur Χαλκῶ. Vide suprâ ad β', 811.

Ver. 394. Βεβλήκει.] Vide suprâ ad δ', 492.

Ver. 395. — υἱὸς Διὸς.] Apud Pausaniam, lib. VI. cap. 25. legitur Διὸς υἱός.

Ver. 400. — κῆδε δὲ θυμόν.] Barnesiùs edidit, κῆδε δ' ἰ θυμόν. Quod eodem redit.

Ver. 405. Σχέτλιος, ὄβριμοεργός.] Ηωσ,

licèt de Hercule dicta, mihi tamen non videntur, quæ est hujus Poetæ ubique perspicuitas, cum præcedentibus αὐτὸς ἀνὴρ construi ; sed à principio sententiam denuò exordiri : eâ ferè admirandi ratione, quâ dixit Virgilius,

Demens ! qui nimbos et non imitabile fulmen, &c.

Æn. VI, 590.

Νήπιος, οὐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα Τυδέος υἱός,
 "Οττι μάλ' οὐ δηναίος, ὅς ἀθανάτοισι μάχοιτο,
 Οὐδέ τί μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσιν,
 Ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.

Τῶ νῦν Τυδείδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστι,
 Φραζέσθω, μή τίς οἱ ἀμείνων σείο μάχηται

410

Μῆ δὴν Αἰγιάλεια, περίφρων Ἀδρηστήνη,
 Εξ ὕπνου γούωσα φίλους οἰκῆας ἐγείρη,
 Κουρέϊδιον παθέουσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
 Ἴφθίμη ἄλοχος Διομήδους ἵπποδάμοιο.

415

Ἦ ρα, καὶ ἀμφοτέρησιν ἀπ' ἰχώρ χειρὸς ὁμόργνη·
 "Αλθετο χεῖρ, ὀδύνας δὲ κατηπίοντο βαρεῖαι.

Αἰ δ' αὐτ' εἰσορόωσαι Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
 Κερτομίοις ἐπέεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον·

Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

420

Ζεῦ πάτερ, ἦ ρα τί μοι κεχολώσεται, ὅ, τι κεν εἴπω;

Ἦ μάλα δὴ τινα Κύπρις Ἀχαιϊάδων ἀνείσα

" Demens, neque hoc scit animo Tydei filius,

" Quòd omninò non longaevus sit is, qui cum immortalibus pugnaverit;

" Neque omninò ipsum filii ad genua pappavocant,

" Reversum ex bello et gravi praelio.

" Itaque nunc Tydides, etsi valdè fortis est,

410

" Cogitet, nè quis secum fortior te pugnet:

" Nè aliquando Aegialea, cordata Adrasti-filia,

" Ex somno, lugens, suos domesticos excitet,

" Eum-qui-se-virginem-duxit, desiderans maritum, fortissimum Achivorum,

" Generosa uxor Diomedis equum-domitoris.

415

Dixit, et ambabus ichora à manu abstergebat:

Sanata est manus, doloresque mitigati sunt graves.

Tum verò intuentes Minerva et Juno,

Mordacibus verbis Jovem Saturnium irritabant:

Inter hos autem sermonem orsa est Dea caesiis-oculis Minerva:

420

" Jupiter pater, num quid mihi succensebis ob id, quod dixero?

" Certè jam aliquam Venus Achivarum stimulans,

Ver. 407. — ἀθανάτοισι.] Vide suprâ ad 4, 598.

Ver. 408. Οὐδὲ τί μιν.] Nunquam videlicet domum reverteretur incolumis.

Ver. 411. — μή τίς οἱ ἀμείνων.] Vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 416. — ἀμφοτέρησιν ἀπ' ἰχώρ χειρὸς ὁμόργνη.] Editi plerique habent, ἰχώρ' χεῖρ'· Quod, ut mihi quidem videtur, ferri non potest, διὰ τὴν καινότητα (ut ait Eustathius) τῆς ἀποκοπῆς. Scholiastes legisse videtur. ἀμφοτέρησ' ἀπὸ χειρὸς ἰχώρα ὁμόργνη: Sed ἰχώρ primam producit. Melius igitur Barnesius ex conjecturâ, ἀμφοτέρησ' ἰχώρ' ἀπὸ

χειρὸς ὁμόργνη: Sed Codices non favent. Vetteres, apud Eustathium, quâ ratione dictum sit, ἰδῶτα ἰδῶν, Ἀπόλλωνα Ἀπόλλω, κυκλιῶνα κυκλιῶ, eadem ratione et ἰχώρα ἰχώ dictum existimârunt; ἀμφοτέρησιν ἀπ' ἰχώρ χειρὸς ὁμόργνη: Quæ quidem analogia minimè est contemnenda. Mihi tamen facillimum id omnium videtur, ut quod Recentiores ἰχώρησιν appellârunt, Homerus id et in masculino genere ἰχώρα, et in neutro dixerit ἰχώρ. Judicent eruditi.

Ver. 422. — ἀνείσα Τρωσὶν ἀμ' ἰσπίσθαι.] Idâ videlicet, quomodo antea Helenam. Alii hic legunt, ἀμα σπίσθαι. Quod perinde est.

Τρωσὶν ἅμ' ἐσπέσθαι, τοὺς νῦν ἔκπαυλ' ἐφίλησε,
 Τῶν τινα καρρῆζουσα Ἀχαιϊάδων εὐπέπλων,
 Πρὸς χρυσήν περὶνῆ καταμύζατο χεῖρα ἀραιήν. 425
 Ὡς φάτο· μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
 Καί ῥα καλεσσάμενος προσέφη χρυσήν Ἀφροδίτην·
 Οὐ τοι, τέκνον ἐμόν, δέδοται πολερμήϊα ἔργα·
 Ἀλλὰ σύ γ' ἡμερόντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο,
 Ταῦτα δ' Ἀρηϊ Δοῶν καὶ Ἀθήνη πάντα μελήσει. 430
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Αἰνεία δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
 Γινώσκων ὅ οἱ αὐτὸς ὑπέριεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
 Ἀλλ' ὄγ' ἄρ' οὐδὲ θεὸν μέγαν ἄζετο· ἴετο δ' αἰεὶ
 Αἰνείαν κτεῖναι, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι. 435
 Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίων,
 Τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιζε φαιινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἴσος,
 Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἐκάεργος Ἀπόλλων·

"Trojanos ut simul sequeretur, quos nunc vehementer diligit,
 "Utique aliquam demulcens Achivarum pulchris-peplis-induturam,
 "Ad auream fibulam perstrinxit manum teneram. 425
 Sic dixit: subrisit verò pater hominumque deorumque,
 Et advocatam allocutus est auream Venerem:
 "Non tibi, filia mea, commissa sunt bellica opera:
 "Quin tu desiderabilia obi munera nuptiarum:
 "Haec verò Marti veloci et Minervae omnia curae-erunt. 430
 Sic isti quidem talia inter se colloquebantur.
 In Aeneam autem irruit pugnâ strenuus Diomedes,
 Gnarus quòd eum ipse tegeter manibus Apollo:
 Sed hic nè deum quidem magnum reverebatur; cupiebat autem semper
 Aeneam interficere, et inclytis armis exuere. 435
 Ter quidem dehinc irruit, interficere cupiens:
 Ter autem illi incussit fulgentem clypeum Apollo:
 Sed cum jam quartum impetum faceret, deo par,
 Minaciter tum verò increpitans allocutus est longè-jaculans Apollo:

Ver. 425. Πρὸς χρυσήν περὶνῆ.] Pronun-
 tiabatur, Πρὸς χρυσοῦν et similiter, ver. 427.
 Nam χρυσοῖς primam corripere nullo modo
 potest. Vide suprâ ad β', 268.

Ver. 426. — μείδησεν δὲ πατὴρ.]

Olli subridens hominum sator atque Deo-
 rum. Æn. I, 258.

Ver. 428. Οὐ τοι, τέκνον ἐμόν.] Apud Ci-
 ceronem ad Attic. lib. XIV. Epist. 15. scrip-
 tum est: Τέκνον ἐμόν, οὐ τοι. Quæ lectio vim
 habet non minorem.

Cura tibi, Divum effigies et templa tueri:

Bella viri Pacemque gerant, queis bella
 gerenda. Æn. VII, 445.

Ver. 432. — βοὴν ἀγαθὸς.] Vide suprâ ad
 β', 408.

Ver. 435. Γινώσκων.] Gnarus. Quod vul-
 gò vertunt, cognoscens, longè aliud est.

Ibid. — ὄ σι.] Vide suprâ ad α', 537.

Ibid. — ὑπέριεχε.] Vide suprâ ad β', 426.

Ver. 439. Δεινὰ δ' ὄ.] Ἐνταῦθα τὸ, "ἔϊ," σα-
 φελὲς φησὶν, inquit Barnesius. Malè. Vide
 suprâ ad α', 57.

- Φράζεο, Τυδείδη, καὶ χάζεο, μὴδὲ θεῶσιν 440
 Ἴσ' ἔβеле φρονέειν· ἐπεὶ οὔποτε Φῦλον ὁμοῖον
 Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.
 "Ὡς φάτο· Τυδείδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω,
 Μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος·
 Αἰνεῖαν δ' ἀπάτερθεν ὀμίλου δῆκεν Ἀπόλλων, 445
 Περγᾶμω εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νῆος γ' ἐτέτυκτο·
 ἦτοι τὸν Λητῶ τε, καὶ Ἀρτεμις ἰοχέαιρα,
 Ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκρόντο τε, κῦδαινόν τε.
 Αὐτὰρ ὁ εἰδῶλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
 Αὐτῶ τ' Αἰνεΐα ἴκελον καὶ τέυχεσι τοῖον 450
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδῶλῳ Τρῶες καὶ δῖοι Ἀχαιοὶ
 Δῆρουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
 Ἀσπίδας εὐκύκλους, λαισηΐά τε πτερόεντα.
 Δὴ τότε δοῦρον Ἄρηα προσήυδα Φοῖβος Ἀπόλλων·

- " Perpende, Tydide, et recede, neque diis 440
 " Paria velis meditari : quoniam nequaquam genus simile
 " Immortaliumque deorum, humi incedentiumque hominum.
 Sic dixit : Tydides autem recessit paululum retrò,
 Iram evitans è-longinquo-ferientis Apollinis.
 Aeneam verò seorsum à turbâ posuit Apollo, 445
 Pergamo in sacrâ, ubi ipsi templum erat :
 Utique illum Latonaque et Diana sagittis-gaudens,
 In magno adyto curabantque, gloriâque decorabant.
 At imaginem fabricavit argenteum-arcum-gerens Apollo,
 Ipsique Aeneae similem, et armis talem : 450
 Circumque imaginem Trojani et nobiles Achivi
 Caedebant invicem circa pectora bubulos
 Clypeos pulchrè-orbiculatos, parmulasque leves.
 Tum porrò impetuosum Martem allocutus est Phoebus Apollo :

Ver. 442. Ἀθανάτων.] Vide suprâ ad 4, 398.

Ver. 444.—ἀλευάμενος ἑκατηβόλου.] Quâ ratione vox, ἀλευάμενος, hic ultimam producat ; itemque ἰδόμενος, ver. 462. vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 448.—κῦδαινόν τι.] Cùm hic non de Æneæ gloriâ atque honore agitur ; conjicit Domina Dacier scripsisse Homerum, κῦδαινόν τι. Sed κηδαίνω, vox est Homero ignota. Siquid mutatum oporteret, scribendum erat κῦδῆσάν τι. Sed nihil opus. Κῦδαινον enim id est, quod latinè dicas, honorificè excipiebant. Quod quidem non ad gloriam Æneæ, sed ad pietatem referendum.

Ver. 449. Αὐτὰρ ὁ εἰδῶλον.]

Tum Dea nubè cavâ tenuem sine viribus umbram

In faciem Æneæ (visu mirabile monstrum) Dardaniis ornat telis, clypeumque iubasque Divini assimilat capitis, dat inania verba, Dat sine mente sonum, gressusque effingit oantibus :
 Morte obitâ quales fama est volitare figuras,
 Aut quæ sopitos deludunt somnia sensus.
 At primas læta ante acies exultat imago,
 Irritatque virum telis, et voce lacessit.

Æn. X, 656.

Ver. 451. Ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδῶλῳ.] Hoc nimirum ait Poeta, ut rectè observavit Porpius ; utique nescisse Achivos, Æneam, postquam humi cecidisset, per multitudinem elapsam in urbem evasisse.

Ἕ Ἀρες, Ἕ Ἀρες, βροτολοιγέ, μραιφόνε, τειχεσιπλήτα, 455
 Οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθὼν
 Τυδείδην, ὅς νῦν γε καὶ ἂν Διὶ πατρὶ μάχοιτο ;
 Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῶ,
 Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῶ μοι ἐπέσσυτο, δαιμονι ἴσος.

Ἕ Ὡς εἰπὼν, αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περσγάμῳ ἄκρῃ 460
 Τρώων δὲ στίχας οὔλος Ἕ Ἀρης ἄτρυνε μετελθὼν,
 Εἰδόμενος Ἕ Ἀκάμαντι, Δῶν ἡγήτορι Θρηκῶν
 Υἱάσι δὲ Πριάμοιο, διοτρεφέεσσι κέλευεν

Ἕ Ὡς εἰπὼν, αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περσγάμῳ ἄκρῃ, 465
 Ἕ Ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἔασετε λαὸν Ἀχαιοῖς ;

Ἕ Ἡ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃσ' εὖ παιητῆσι μάχονται ;
 Κεῖται ἀνὴρ, ὃν τ' ἴσον ἐτίομεν Ἕ Ἐκτορι δία,
 Αἰνείας, υἱὸς μεγαλήτορος Ἕ Ἀγχίσαο.

Ἕ Ἀλλ' ἄγετ', ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν Ἕ Ἰσθλὸν Ἕ ἑταῖρον.

Ἕ Ὡς εἰπὼν, Ἕ ἄτρυνε μένος καὶ θυμὸν Ἕ ἐκάστου. 470

“ Mars, Mars, hominum-perniciēs, inquinatē-caede, murorum-eversor, 455

“ Nonne jam istum virum proelio subdlexeris, aggrediens

“ Tydidem, qui jamjam vel Jovi patri pugnaverit?

“ Venerem quidem primūm cominūs vulneravit manu ad carpum :

“ At postea in meipsum irruit, deo par.

Sic locutus, ipse quidem resedit in Pergamo excelsa : 460

Trojanorum verò ordines perniciosus Mars concitavit obeundo,

Assimilatus Acamanti, strenuo ductori Thracum :

Filios autem Priami, Jovis-alumnos adhortatus est :

“ O filii Priami, Jovis-alumni regis,

“ Quousque tandem interfici sinetis populum ab Achivis ? 465

“ An donec circa portas bene structas pugnent ?

“ Jacet vir, quem etiam aequaliter honorabamus Hectori nobili,

“ Aeneas, filius magnanimi Anchisae :

“ Verūm agite, ex tumultu eripiamus strenuum socium.

Sic locutus, excitavit robur et animum uniuscujusque. 470

Ver. 455. Ἕ Ἀρες, Ἕ Ἀρες.] Vide suprā ad ver. 31.

Ver. 458. Κύπριδα μὲν πρῶτον.] Vide suprā ad ver. 336.

Ibid.—οὔτασε.] Vide suprā ad δ', 525. et ad α', 140.

Ver. 465. Ἕ Ἐς τί ἔτι.] Barnesius hic inter varias Lectiones reponit, Ἕ ἔς τι, pro, Ἕ ὡς τι. Absurdissimè. Quasi scilicet Vocalis longa posset in brevem absorberi.

Ibid.—Ἕ ἰάσι.] Vide suprā ad δ', 42.

Ver. 466. Ἕ Ἡ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃσ'.]

Excindunt domos, id rebus defuit unum.

Perpetiar? — Ἕ Ἰσθλὸν.] Vide suprā ad δ', 645.

De syllabis Ἕ ἰεζ, in unam contrahendis, vide suprā ad ver. 349.

Ver. 467. Κεῖται ἀνὴρ, Ἕ ἄν.]

Nam quid ago? aut quæ jam spondet fortuna salutem?

Vidi oculos ante ipse meos, —

Murratum, quo non superat mihi charior alter,

Oppetere ingentem. — Ἕ Ἰσθλὸν.] Vide suprā ad δ', 657.

Ibid.—Ἕ ἄν τ' Ἕ ἴσον ἐτίομεν Ἕ Ἐκτορι δία, Αἰνείας.]

Hectoris Ἕ Ἰσθλὸν et Aeneaeque manu victoria Graiūm

Hæsit : —

Ambo animis, ambo insignes præstantibus armis. — Ἕ Ἰσθλὸν.] Vide suprā ad δ', 657.

Ver. 470.—Ἕ ἄτρυνε μένος καὶ θυμὸν Ἕ ἐκάστου.] Vide suprā ad δ', 451.

Ἐνθ' αὖ Σαρπηδὸν μάλα νείκεσεν Ἐκτορα δῖον·

Ἐκτορ, πῆ δὴ τοι μένος οἴχεται, ὃ πρὶν ἔχεσκες ;

Φῆς του ἄτερ λαῶν πόλιν ἐξέμεν, ἧδ' ἐπικούρω,

Οἶος, σὺν γαμβροῖσι, κασιγνήτοισί τε σοῖσι·

Τῶν νῦν οὐ τίς ἐγὼ ἰδέειν δύναμι', οὐδὲ νοῆσαι,

475

Ἄλλὰ καταπτώσσοσι, κύνες ὡς ἀμφὶ λέοντα·

Ἡμεῖς δ' αὖ μαχόμεσθ', οἵπερ τ' ἐπικούροι ἔνευμεν.

Καὶ γὰρ ἐγὼν, ἐπικούρος ἐὼν, μάλα τηλόθεν ἤκω·

Τηλοῦ γὰρ Λυκίη, Ξάνθω ἐπι δινήεντι,

Ἐνθ' ἄλοχόν τε Φίλην ἔλιπον καὶ νήπιον υἷον,

480

Καδδὲ κτήματα πολλὰ, τά τ' ἔλδεται ὅσκι' ἐπιθευῆς·

Ἄλλὰ καὶ ὡς, Λυκίους ὀτρύνω, καὶ μέμον' αὐτὸς

Ἄνδρσι μαχέσσοσθαι· ἀτὰρ οὔτι μοι ἐνθάδε τοῖον,

Οἶόν κ' ἢ φέροιεν Ἀχαιοὶ, ἢ κεν ἄγοιεν.

Τύνη δ' ἔστηκας· ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις

485

Λαοῖσιν μενέμεν, καὶ ἀμυνέμεναι ἄρρесси.

Μήπως, ὡς ἀψῖσι λίνου [που] ἀλόντε πανάγρσου,

Tunc verò Sarpedon valdè objurgavit Hectora nobilem :

“ Hector, quo jam tibi robur abiit, quod prius habebas ?

“ Dixisti quondam sine copiis urbem defensuram, et auxiliis,

“ Solum, cum affinibus, fratribusque tuis :

“ Horum nunc nullum ego videre possum, neque animadvertere ;

475

“ Sed trepidant, canes tanquam circa leonem :

“ Nos verò pugnamus, qui socii adsumus.

“ Etenim ego, auxiliator existens, admodum è longinquo venio :

“ Procul enim est Lycia, Xanthum ad vorticosum ;

“ Ubi uxoremque dilectam reliqui et infantem filium,

480

“ Et possessiones multas, quas cupit, quicumque pauper :

“ Attamen etiam sic, Lycios adhortor, et promptus sum ipse

“ Cum viro isto pugnare : tametsi nihil mihi hic tale,

“ Quale vel auferant Achivi, vel abducant.

“ Tu vero etas ; ac nè alias quidem hortaris

485

“ Copias sustinere hostem, et opem-ferre uxoribus.

“ Cave, nè fortè veluti nexibus lini capti omnia-trahentis,

Ver. 475.—ἰγὼ ἰδίην.] *Al.* ἰγὼν ἰδίην.

Ver. 476.—κύνες ὡς.] Quà ratione, κύνες, hic ultimam producat ; itemque, ἴστηκας, ver. 485. vide suprà ad á, 51.

Ver. 481.—τά τ' ἰλλίπαι ὅσκι' ἰσινδιδύς.] Quæ satis sint ad cujusvis animum explendum, nè amplius in dubiam belli aleam eat.

Ver. 485. Ἄνδρσι μαχέσσοσθαι.] Cum viro pugnatis, verüt *Barnesius*. Mihi potius videtur, cum viro isto, sc. *Diomedæ*.

Ver. 484.—ἢ φέροιεν Ἀχαιοὶ, ἢ κεν ἄγοιεν.] Mihi (*inquit*) hoc in loco neque opes

sunt, quas diripiant Achivi ; neque uxor atque liberi, quos in servitutum abducunt. Ut rectè *Eustathius* : Λίγεται, ὡς ἐπὶ πολλῷ, ἄγισθαι μὲν τὰ ἰμψυχα καὶ βαδιστικά· φέρισθαι δὲ, τὰ βασταζόμενα. *Plato* similiter : τῶν ἀλλοτρῶν μηδὲνα μηδὲν φέριεν, μηδὲ ἄγοιεν.

Ver. 485.—ἴστηκας.] Vide suprà ad á, 57. et ad δ', 454.

Ver. 486. Λαοῖσιν μνύμιεν.] *Eustathius* : Λαοῖσι μνύμιεν. Quæ fortè verior lectio. Vide suprà ad á, 51.

Ver. 487.—ἀλόντε] Tuque ipse scilicet, et *populus tuus* : Ut versu superiore, Τύνην

Ἄνδράσι δυσμενέεσσιν ἔλωρ καὶ κύσμα γένησθε
 Οἳ δὲ τάχ' ἐκπέρσουσ' εὖ ναιομένην πόλιν ὑμῆν.
 Σοὶ δὲ χρῆ τάδε πάντα μέλειν ὑκτας τε καὶ ἤμαρ, 490
 Ἀρχοὺς λισσομένα τηλεκλητῶν γ' ἐπικούρων,
 Ναυλεμῶς ἐχέμεν, κρατερῆν δ' ἀποθέσθαι ἐπιπῆν.
 Ὡς φάτο Σαρπηδῶν· ὄακε δὲ φρένας Ἐκτορι μῦθος·
 Αὐτίκα δ' ἐξ ὄχθων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμᾶζε·
 Πάλλων δ' ὄξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη, 495
 Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν·
 Οἳ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
 Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες, οὐδ' ἐφόβηθεν.
 Ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱεράς κατ' ἀλωὰς,

“ Hostibus captura et praeda sitis :

“ Illi verò citò excident benè-habitatam urbem vestram.

“ Tibi autem convenit haec omnia curae esse, noctesque diesque, 490

“ Principibus supplicanti longè-vocatorum sociorum,

“ Ut incessantèr hosti obsistant, asperamque deponant increpationem.

Sic dixit Sarpedon : momordit autem praecordia Hectori sermo :

Statinque de curru cum armis desiliit ad terram ;

Vibrans acutas hastas, per exercitum ibat undique, 495

Adhortans ad-pugnandum ; excitavitque pugnam gravem :

Illi verò conversi sunt à fugâ : et adversi steterunt Achivis.

Argivi autem sustinebant conferti, neque in-fugam-versi-sunt.

Sicut autem ventus paleas differt sacras per areas,

et λαοὶ ἄλλοι. Quod enim hic ait Barnesius, aliique: “ Dualis pro Plurali;—
 “ Enallage numeri Dualis pro Plurali;” planè
 est absurdissimum. Utique Enallage, quam
 vocant, siqua reverà esset, omnem omnium
 linguæ rationem jam penitus everteret. Vide
 suprâ ad ἄ, 566. et ad β', 288. Quæcun-
 que sive istius Enallages, sive Antiptoseos,
 sive cujuscunque istiusmodi Solacismi exem-
 pla afferunt Grammatici; ea verò omnia, si
 modò attentius perpenderes, aliena esse sen-
 tentias, et rem minimè attingere. Porro, quam
 ἀνακόλουθεν appellat Constructionem, quæ-
 que ab optimis Auctoribus elegantissimè non-
 nunquam usurpatur; longè aliam et illa habet
 explicandi rationem. Vide suprâ ad β',
 555. 681. et ad γ', 211. Nequid tamen
 dissimulem; incidit mihi suspicio, mendii hic
 nescio quid irrepuisse; cùm vox ἄλωδς, quæ
 primam hic in Vulgatis productis, eandem
 aliàs semper corripit; *Iliad.* β', 574. δ',
 291. ἰ, 588. λ', 405. μ', 172. ν', 816.
 ξ, 81. ρ', 506. φ', 281. 495. *Odyss.* ἰ,
 512. ξ, 185. ὀ, 299. σ', 264. et ὦ, 54.
 Fortè igitur hic legendum, *Μήπως, ὡς ἀψίσι*

λίνοι ἀλόντι, vel potius, *Μήπως, ὡς ἀψίσι λίνοι*
σου ἀλόντι, vel, *ὡς ἀψίσι λίνοι περ ἀλόντι*,
 quod est, *ὡς περ ἀλόντι*: vel aliquid simile. E
 contrario, notandum vocem ἀνάλισκω (quam
 proinde non, ut Lexicographi, ex ἀλίσκω,
 sed ex aliâ omninò origine esse credam,) secun-
 dam ubique producere; ἀνάλισκιν, ἀν-
 λώσω, ἀνάλουν, &c.

Ver. 489.—[ἐκπέρσουσ'.] Barnesius, inter
 varias Lectiones, ἐκπέρσουσ'. Nec malè.

Ver. 492.—[ἀποθέσθαι ἐπιπῆν.] Barnesius
 hoc minùs rectè ad præcedentem χερῆ ità re-
 fert, ut de Hectore scilicet intelligatur; quod
 aliè cum isto ἀρχοὺς λισσομένα construentes,
 de auxiliariorum ductibus accipiant.

Ver. 494. Αὐτίκα δ' ἐξ ὄχθων.] Vide suprâ
 ad γ', 29.

Ver. 495.—[ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.]

—pugna aspera surgit. *Æn.* IX, 667.

Ver. 497. Οἳ δ' ἰλελίχθησαν.]

—densi cuneis se quisque coactis

Agglomerant.—*Æn.* XII, 457.

Ver. 499. Ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας.] Barnesius
 edidit, Ὡς δ' ἄχνας ἄνεμος. Sed nihil opus.
 Vide suprâ ad ἄ, 51.

- Ἄνδρῶν λιμνώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ
 Κρίνει ἐπειγομένων ἀνέμων καρπὸν τε, καὶ ἄχνας·
 Αἶ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμαίαι· ὡς τότε Ἀχαιοὶ
 Λευκοὶ ὑπερθε γέγοντο κοιμισάλα, ὃν ῥα δι' αὐτῶν
 Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων,
 Ἄψ ἐπιμισγομένων· ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἠνιοχῆες.
 Οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθύς φέρον· ἀμφὶ δὲ νύκτα
 Θοῦρος Ἄρης ἐκάλυψε μάχη, Τρώεσσι ἀρήγων,
 Πάντοσ' ἐποιχόμενος· τοῦ δ' ἐκραιάενεν ἐφετμὰς
 Φοῖβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅς μιν ἀνάγει
 Τρωσὶν θυμὸν ἐγείρει, ἐπεὶ ἴδε Παλλάδ' Ἀθήνην
 Οἰχομένην· ἢ γὰρ ῥα πέλεν Δαναοῖσιν ἀρηγάν.
 Αὐτὸς δ' Αἰνείαν μάλα πίνος ἐξ ἀδύτοιο
 Ἦκε, καὶ ἐν στήθεσσι μένος βάλε ποιμένι λαῶν.
 Αἰνείας δ' ἐτάροισι μελίστατο· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
 Ὡς εἶδον ζῶν τε καὶ ἀρτεμέα προσίοντα,
 Καὶ μένος ἔσθλὸν ἔχοντα· μετὰλλησάν γε μὲν οὔτι·
 Οὐ γὰρ ἔα πίνος ἄλλος, ὃν Ἀργυροτόξος ἔγειρεν,

Viris ventilantibus, quando utique flava Ceres
 Secernit urgentibus ventis fructumque et paleas;
 Et subalbicant palearum-receptacula: sic tunc Achivi
 Albi supernè facti sunt pulvere, quem inter ipsos
 Coelum ad usque solidum excitabant pedes equorum,
 Conversâ-acie confligentium: flectebant nempe equos aurigae.
 Ipsi verò robur manuum rectâ tulerunt; circum autem caliginem
 Impetuosus Mars offudit proelio, Trojanis opem-ferens,
 Omnem aciem obiens: effectaque dabat mandata
 Phoebi Apollinis aureum-ensem-gestantis, qui ipsum jusserat
 Trojanis animum excitare, postquam vidit Pallada Minervam
 Abeuntem; haec enim erat Danaïs auxiliatrix.
 Ipse autem Aeneam valdè pingui ex adyto
 Emisit, et pectoribus robur indidit pastori populorum.
 Aeneas itaque inter socios stetit: hi verò gavisì sunt,
 Ut viderunt vivumque et incolumem advenientem,
 Et vires integras habentem; percontatì sunt tamen nihil:
 Non enim sinebat labor alius, quem argenteum-arcum-gerens excitabat,

Ver. 500.—ζανθὴ Δημήτηρ.]
 Flava Ceres.—

Georg. I, 96.

Ver. 501. κρίνει.] Vide suprâ ad ἄ, 509.

Al. κρίνει

Ver. 504.—ἐπέπληγον.] Vide suprâ ad
 γ', 51.

Ver. 506.—νύκτα.]

—nigro glomerari pulvere nubem.

Æn. IX, 55.

Ver. 507.—Ἄρης.—Τρώεσσι ἀρήγων.]

Hic Mars armipotens animum viresque
 Latinis

Addidit, et stimulos acres sub pectore ver-
 tit. Æn. IX, 717.

Ver. 509. Φοῖβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου.]
 Vide suprâ ad ἄ, 45.

Armatumque auro.— Æn. III, 517.

Ver. 510.—ἰγίσκε.] Al. ἀγίσκεαι.

Ver. 516.—οὔτι.] Schol. οὔτι.

"Αρης τε βροτολοιγός, Ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα.

Τοὺς δ' Αἴαντε δύω, καὶ Ὀδυσσεύς, καὶ Διομήδης,
Ἦτρυνον Δαναοὺς πολεμιζέμεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ 520

Οὔτε βίας Τρῶων ὑπεδείδισαν, οὔτε ἰωκάς·

Ἄλλ' ἔμενον, νεφέλησιν ἰοικότες· ἄς τε Κρονίαν,
Νηημείης, ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,

Ἄτρεμας, ὄφρ' εὐδῆσι μένος Βορέας, καὶ ἄλλων
Ζαχρειαῶν ἀνέμων, οἵτε νέφεα σκίοεντα 525

Πνοιῆσιν λιγυρῆσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες·

Ὡς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδ' ἐφίεοντο.

Ἄτρεΐδης δ' ἀν' ὄμιλον ἐφοίτα, πολλὰ κελεύων·
Ἦ φίλοι, ἀνέρες ἐστέ, καὶ ἀλκιμον ἦτορ ἔλεσθε, 530

Ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·

Αἰδομένων τ' ἀνδρῶν πλέονες σοοί, ἢ πέφανται·

Φευγόντων δ' οὔτ' ἄρ' κλέος ὄρνυται, οὔτε τις ἀλκή.

Ἦ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ Δωός· βάλε δὲ πρόμον ἀνδρα,

Αἰνείω ἔταρον μεγαθύμου, Δηϊκόωντα

Περγασίδην, ὃν Τρῶες οὐῶς Πριάμοιο τέκεσσι 535

Τῖον, ἐπεὶ Δωός ἔσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι·

Τόν ῥα κατ' ἀσπίδα δουρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·

Marsque hominum pernicies, Discordiaque insatiabiliter furens.

At Ajaxes duo et Ulysses et Diomedes

Concitant Danaos ad pugnandum : ii verò etiam per se 520

Neque vires Trojanorum timebant, neque clamores :

Sed expectabant eorum impetum, nubibus similes, quas Saturnius,

Tranquillitatis-tempore, sistit in summis montibus,

Quietè, quando dormit vis Boreae, et aliorum

Impetuosorum ventorum, qui nubes opacas 525

Flatibus stridulis dissipant flantes :

Sic Danaï Trojanos expectabant stabilius, neque fugiebant.

Atrides autem per turbam discurrerat, multa mandans :

" O amici, Viri estote, et fortem animum sumite,

" Et alius alium verecundantes observate per acres pugnas : 530

" Verecundantium utique virorum plures salvi, quam interfecti sunt :

" Fugientium verò neque gloria exurgit, nec ullum auxilium.

Dixit, et jaculatus est hasta impigrè : percussitque principem virum,

Aeneae socium magnanimi, Deicoontem

Pergasidem, quem Trojani aequè ac Priami filios 535

Honorabant ; quoniam impiger erat inter primos pugnare :

Hunc utique in scutum hastà percussit rex Agamemnon :

Ver. 526. Πνοιῆσιν λιγυρῆσι.] Apud Eustathium, Πνοιῆσι. Quae fortè est verior Lectio : Syllabà σι productà, quâ ratione et τι in præcedenti versu producitur. Vide suprâ ad á, 51.

Ver. 532.—ἔρνυσαι.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 537. Τόν ῥα.] " Istum utique." Addeò ut non supervacanea sit vocula, ῥά. Vide suprâ ad á, 56. et ad β', 158

- Ἴδ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἶσατο καὶ τῆς·
 Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστήρος ἔλασσε·
 Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράεησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ. 540
 Ἔειπ' αὐτ' Αἰνείας Δαναῶν ἔλεν ἀνδρας ἀρίστους,
 Ὑῖε Διοκλῆος, Κρήθωνά τε, Ὀρσίλοχόν τε·
 Τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν ἔκτιμίνῃ ἐνὶ Φηρῇ,
 Ἀφνειὸς βιότοιο· γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
 Ἀλφειοῦ, ὅστ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης. 545
 Ὅς τέκετ' Ὀρσίλοχον πολέεσσ' ἀνδρῶσιν ἀνακτα·
 Ὀρσίλοχος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάλυμον·
 Ἐκ δὲ Διοκλῆος διδυμάονε παῖδε γενέσθην,
 Κρήθων, Ὀρσίλοχός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
 Τῶ μὲν ἄρ' ἠέησαντε, μελαιάνων ἐπὶ κῆν 550
 Ἴλιον εἰς εὐπάλον ἄμ' Ἀργείοισιν ἐπέσθην,
 Τιμὴν Ἀτρείδῃσ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ
 Ἀρνυμένω· τῶ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
 Οἶω τάγε λέοντε δῶα ὄρεος κορυφῆσιν
 Ἐτραφέτην ὑπὸ μητρὶ, βαθεῖης τάρφεσιν ὕλης· 555

Illud verò non hastam inhibuit, transit autem penitètis etiam per ipsum ;

Imumque in ventrem per balteum trajecit :

Fragorem autem edidit cadens, et sonitum dedere arma super ipso. 540

Tum verò Aeneas Danaorum interfecit viros hosce fortissimos,

Filios Dioclis, Crethonaque, Orsilochumque :

Horum pater quidem habitabat bene-aedificatà in Pherà,

Dives opum : genus autem erat à fluvio

Alpheo, qui latè fluit Pyliorum per terram : 545

Qui utique genuit Orsilochum multis viris imperatorem :

Orsilochus autem genuit Dioctem magnanimum :

Ex Dioctè autem gemini filii nati sunt,

Crethon, Orsilochusque, pugnae bene scientes omnigenae.

Ac hi quidem puberes-jun- facti, nigris in navibus 550

Ilium ad generosis-equis-foecundum simul Argivos secuti sunt,

Honorem Atridis, Agamemnoni et Menelao,

Expetentes : eos verò ibi finis mortis obtexit.

Quales leones duo montis in verticibus

Nutriti sunt sub matre, profundae in densis-recessibus sylvae : 555

Ver. 558. Ἴδ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἶσατο καὶ τῆς ἴσατο.]

—clypeum, tot ferri terga, tot aris,
 Cùm pellis toties obeat circumdata tauri,
 Vibranti cuspis medium transverberat ictu.

AEn. X, 482.

Ibid. — καὶ τῆς ;] *Al. χαλκῶν.*

Ver. 540. Δούπησεν δὲ πεσὼν.] Vide suprâ ad γ, 455 et 504.

Ver. 545. Τῶν ῥα.] Vide suprâ ad ver 537.

Ver. 547. — Διοκλῆα μεγάλυμον.] Quâ ratione vox, Διοκλῆα, hic ultimam naturâ brevem producat; itemque, ἄρα, ver. 574. et Πολυαίμια, ver. 576. vide suprâ ad α, 51. Creterum, quo vocis βαθεῖης, formam sequuntur; eae ultimam naturâ semper produciunt. Vide suprâ ad α, 265.

Τὼ μὲν ἄρ' ἀρπάζοντε βόας καὶ ἴφια μῆλα
 Σταθμούς ἀνθρώπων κεραΐζον, ὄφρα καὶ αὐτὰ
 Ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὄξει χαλκῷ.

Τοῖω τὼ χεῖρεσσιν ὑπ' Αἰνείαιο δαμέντε

Καππεσέτην, ἐλάτησιν ἰοικότες ὑψηλῆσι.

560

Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος·

Βῆ δὲ διὰ προμάχων, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,

Σείων ἐγχείην· τοῦ δ' ἄτρυνεν μένος Ἄρης,

Τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνείαιο δαμείη.

Τὸν δ' ἴδεν Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱός·

565

Βῆ δὲ διὰ προμάχων· περὶ γὰρ δῖε ποιμένι λαῶν,

Μῆ τι πάθῃ, μέγα δὲ σφας ἀποσφῆλειε πόνοιο.

Τὼ μὲν δὴ χεῖράς τε, καὶ ἔγχεα ὄξυόντα,

Ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην, μεμαῶτε μάχεσθαι.

Ἀντίλοχος δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.

570

Αἰνείας δ' οὐ μείνει, Δοός περ ἔων πολεμιστῆς,

Ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.

Qui quidem rapientes boves et pingues oves,
 Stabula hominum vastant, donec tandem et ipsi
 Virorum manibus interfecti sint acuto aere:
 Tales hi manibus sub Aeneae domiti
 Deciderunt, abietibus siccis proceris.

560

Horum verò prostratorum misertus est pugnâ strenuus Menelaus:

Processit itaque per primos-pugnatores, armatus corusco aere,
 Quassans hastam; ejusque excitabat animum Mars,
 Ea cogitans, ut manibus sub Aeneae domaretur.

Hunc autem vidit Antilochus magnanimi Nestoris filius;

565

Processitque per primos-pugnatores: valdè enim timebat pastori populorum,

Nè quid pateretur humaniùs, graviterque ipsos frustraret laboris.

Illi quidem jam manusque, et hastas acutas,

Contra se invicem tenebant, parati pugnare.

Antilochus autem valdè propè astitit pastori populorum.

570

Aeneas verò non sustinuit, impiger licèt existens bellator,

Ut vidit duos viros propè inter se stantes.

Ver. 560. Καππεσίτην, ἐλάτησιν ἰοικότες ὑψη-
 λῆσι.]

Concidit; ut quondam cava concidit, aut
 Erymantho,

Aut Idâ in magnâ, radicibus eruta pinus.
 Æn. V, 448.

Ver. 561. Τὼ δὲ πόνοντ' ἐλίσει.]

—ut vultum vidit morientis, et
 ora;

Ingenuit miserans graviter. —

Æn. X, 821.

Ibid. —βοῆν ἀγαθός.] Vide suprâ ad β',
 408. Cæterùm alii hic legunt, ἐλίσειν ἀρη-
 φίλος; Μενέλαος.

Ver. 567. —μέγα δὲ σφας ἀποσφῆλει.]
 Itâ edidit Barnesius ex Eustathio; Rectè.
 Stephanus, aliiq̄ue, δὲ σφιας. Quod prosodi-
 am perimit.

Ver. 568. Τὼ μὲν δῆ] Menelaus et Æneas.
 Ibid. —ὄξυόντα.] Vide suprâ ad ver. 50.

Ver. 569. —μεμαῶτι.] Vide suprâ ad
 β', 818.

Ver. 572. Ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλή-
 λοισι μένοντι.] "Post hunc Versum, tale
 "quid" (inquit Barnesius) "desse vide-
 "tur; Ἀντίκων ἴσ' αὐτοῦ, ἐν αἰνῇ δηϊότητι."
 Ridiculè admodum: Quasi id scilicet non
 elegantius multò reticeatur.

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν νεκροὺς ἔρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
 Τὰ μὲν ἄρα δειλῶ βαλέτην ἐν χερσὶν ἐταίρην
 Αὐτὰ δὲ στρεφθέντε, μετὰ πρῶτοισι μαχέσθην.

575

Ἔνθα Πυλαιμένεα ἐλέτην, ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
 Ἄρχῶν Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπιστάων.

Τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρεΐδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
 Ἔσταότ' ἐγχεί νύξει, κατὰ κληΐδα τυχῆσας.

Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ἠίοχον Δεράποντα,

580

Ἔσθλὸν Ἀτυμνιαδην, (ὁ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους),

Χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχῶν μίσθον· ἐκ δ' ἄρα χερσῶν

Ἦνιά λευκ' ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κοίῃσιν.

Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐξας ξίφει ἤλασε κόρσην·

Αὐτὰρ ὄγ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου,

585

Κύμβαχος ἐν κοίῃσιν ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους.

Δηθὰ μάλ' εἰστήκει, τύχε γὰρ ψαμάθοιο βαθείης,

Illi igitur postquam mortuos traxerant ad populum Achivorum,

Eos quidem miseros posuerunt in manibus sociorum :

Ipsi verò conversi, inter primos pugnant.

575

Tunc Pylaemenem interfecerunt parem Marti,

Principem Paphlagonum magnanimorum clypeatorum,

Hunc utique Atrides hastâ-inclutus Menelaus

Stantem hastâ vulneravit, ad jugulum assecutus.

Antilochus verò Mydona percussit aurigam ejus famulam,

580

Fortem Atymniadem, (ille autem avertēbat solidos-ungulis equos),

Saxo cubitum assecutus medium : atque ex manibus

Fraena candida ebore humi ceciderunt in pulvere.

Antilochus autem irruens ense percussit tempus :

Atque is anhelans affabrè-facto excidit curru,

585

Præceps in pulvere, in sinciputque et humeros.

Diù valdè fixus stetit, incidērat enim in arenam profundam ;

Ver. 576. Ἔνθα Πυλαιμένεα.] Ὡς μὲν ἀναί-
 ρηται Πυλαιμένεος Παφλαγόνων ἀρχῆς.—ὁ δ'
 ἐν τοῖς ἔξῃς (v, 645. 658.) ζῶν Πυλαιμένεος, ὁμῶ-
 νημά; ἴσθι τούτῳ. Eustath. Fortè hujus Pater,
 ut Barnesius non malè. Nomina enim he-
 roùm non continxit Homerus, sed ex historiâ
 memoravit.

Ibid.—ἀτάλαντον.] Vide suprâ ad β' 627.

Ver. 578.—δουρικλειτός.] Itâ Barnesius ;
 rectè, ut mihi quidem videtur. Αλ. δουρι-
 κλυτός.

Ver. 581.—ὁ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵπ-
 πους.] Interea, dum averteret equos, percus-
 sus est. Rectè igitur Parenthesi inclusa sunt
 hæc verba.

Ver. 585.—λιυὰ ἰλίφαντι.] Non, λιυκὰ
 ὡς ἰλίφαντος, ut Scholiastes; sed, ebore ornatu
 et distincta.

—cnsem collo suspendit eburnum.

Æn XI, 11.

—κόρη δ' ἰλίφαντος ἴσθην. Odys. φ', 7.

Vide suprâ ad δ', 141.

Ver. 584.—ἰσαΐξας ξίφει.]

—at fervidus advolat hastâ.

Æn. XII, 295.

Ver. 586. Κύμβαχος — ἐπὶ βρεχμόν, τὴ
 καὶ ὤμους.]

—involvitur—

In caput atque humeros.— Ibid. v. 292.

Ver. 587.—ἰστήκει.] Vox, ἰστήκει, acci-
 pitur ἀορίστως, similiter ut ἴσθη. Quod si ἴσθη-
 κην dixisset, jam non constitisset Temporum
 ratio. Erat enim hoc utique διακριμένως
 dicere, Mydona jam tum, cùm hæc scriberet
 Poeta, in caput diù stetisse. Vide suprâ ad
 δ', 492. et ad α', 57.

"Οφρ' ἴπῳ πλήξαντε χαμαὶ βάλον ἐν κοίῃσι·
 Τούς δ' ἴμασ' Ἀντίλοχος, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλασ' Ἀχαιῶν.
 Τούς δ' Ἐκτωρ ἐνόησε κατὰ στίχας, ὄρωτο δ' ἐπ' αὐτούς 590
 Κεκληγώς· ἄμα δὲ Τρώων εἶποντο φάλαγγες
 Καρτεραί· ἤρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης, καὶ πότνι Ἐνωά·
 Ἥ μὲν, ἔχουσα Κυδοιμὸν ἀναιδέα δῆϊοτῆτος·
 Ἄρης δ' ἐν παλάμησι πελώριον ἔγχος ἐνάμα·
 Φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' Ἐκτορος, ἄλλοτ' ὀπισθεν. 595
 Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
 Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος, ἰὼν πολέος πεδίσιον,
 Στήνῃ ἐπ' ἀκυρώῳ ποταμῷ ἄλαδε προρέοντι,
 Ἀφρῶ μορμύροντα ἰδὼν, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω·
 Ὡς τότε Τυδείδης ἀνεχάζετο, εἵπέ τε λαῶ· 600
 ὦ φίλοι, οἷον δὴ θρυμάζομεν Ἐκτορα δῖον,
 Αἰχμητὴν τ' ἔμειναι, καὶ θαρσαλέον πολεμιστὴν.
 Τῷ δ' αἰεὶ πάρα εἷς γε θεῶν, ὅς λοιγὸν ἀμύνει·
 Καὶ νῦν οἱ πάρα κείνος Ἄρης, βροστῶ ἀνδρὶ ἰοικώς.

Donec equi percussus humi dejecerunt in pulverem :
 Illos autem scuticâ-agitabat Antilochus, et ad exercitum egit Achivorum.
 Hos autem Hector animadvertit inter ordines. irruitque in ipsos 590
 Vociferans ; unâque Trojanorum sequebantur phalanges
 Fortes : dux autem erat ipsis Mars, et veneranda Bellona ;
 Illa quidem, ferens Tumultum immanem pugnae :
 Mars verò in manibus ingentem hastam quassabat ;
 Itabatque modò quidem ante Hectorem, modò post. 595
 Hunc autem conspicatus cohorrùit pugnâ strenuus Diomedes.
 Ut verò cùm homo rerum-imperitus, emensus ingentem campum,
 Constitit ad rapidum fluvium in-mare profluentem,
 Spumâ frementem conspicatus, continuòque recurrit retrorsùm ;
 Sic tunc Tydides recessit, dixitque populo : 600
 " O amici, quàm nos sanè admiramur Hectora nobilem,
 " Hastâque fortem esse, et audacem bellatorem !
 " Huic autem semper astat unus aliquis deorum, qui mortem arceat :
 " Et nunc ei astat ille Mars, mortali viro similis.

Ver. 587.—[φαμάθιο] Eustathius in
 commentario, ῥ' ἀμάθιο βαθίος. Quæ et
 vera lectio, si Scholiastes rectè ; ἀμάθος, ἢ
 κατὰ τὸ πιδίον ἄμμος· φάμμος δὲ, ἢ κατὰ τὴν
 θάλασσαν κίνος.

Ver. 590. Τούς δ' Ἐκτωρ.] Menelaum scilicet,
 et Antilochum.

Ver. 591. Κεκληγώς.] Vide suprâ ad β',
 814.

Ver. 595. Φοίτα δ' ἄλλοτε μίν.] Pulcherri-
 ma fortitudinis Hectoreæ imago.

Ver. 596.—[βοὴν ἀγαθὸς.] Vide suprâ ad
 β', 408.

Ver. 599.—[μορμύροντα.] De hujusmo-
 δι ὀνομαστικῆς, vide suprâ ad δ', 455. Produ-
 cit autem penultimam μορμύριν, simili analo-
 γιᾷ ac πορφυρίν, μαρμυρίσθαι, κῦρυσθαι, &c.
 Vide suprâ ad α', 358.

Ver. 605.—[εἷς γε θεῶν] " Deorum
 " certè aliquis, unus saltem." Ut adeò istud,
 γι, nequaquam sit supervacuum.

'Αλλὰ πρὸς Τρῶας τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσσω Εἶκετε, μὴδὲ θεοῖς μνηστειμένοι ἴφι μάχεσθαι.	605
Ὡς ἄρ' ἔφη Τρῶες δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθον αὐτῶν. "Εὐθ' Ἐκτωρ δύο φῶτε κατέκτανεν, εἰδότε χάρμης, Εἶν ἐνὶ δίφρῳ ἑόντε, Μενέσθην, Ἀγχίαλόν τε. Τὰ δὲ πεσόντ' ἔλεψε μέγας Τελαμώνιος Αἴας· Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ, Καὶ βάλεν Ἀμφιον, Σελάγου υἱόν, ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῶ Ναῖε πολυκτῆμων, πολυληΐος· ἀλλὰ ἐμοῖρα Ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πριάμον τε καὶ υἱάς· Τόν ῥα κατὰ ζωστήρα βάλεν Τελαμώνιος Αἴας, Νειαιρῆ δ' ἐν γαστρὶ πάγῃ δολιχόσκιον ἔγχος· Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεδραμε φαίδιμος Αἴας Τεύχεα συλήσων· Τρῶες δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχρουαν Ὀξεία, παμφανόωντα· σάκος δ' ἀνεδέξατο πολλά. Αὐτὰρ ὁ λάξ προσθεῖς ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχος Ἔσπασατ'· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ	610 615 620

" Sed ad Trojanos adversâ-fronte semper, retrò " Cedite, neque contra deos velitis fortitèr pugnare. Sic dixit: Trojani verò admodum propè venerunt ad ipsos. Tunc Hector duos viros interfecit, peritos pugnae, In uno curru existentes, Menesthem, Anchialumque. Horum verò prostratorum miserus est magnus Telamonius Ajax: Stetitque admodum propè cum accessisset, et jaculatus est hastâ fulgenti, Ac percussit Amphium, Selagi filium, qui in Paeso Habitabat praedives, locuples; sed eum fatum Duxit auxiliaturum, ad Priamumque et filios: Hunc ad balteum percussit Telamonius Ajax, Imoque in ventre defixa est longa hasta: Fragorem verò edidit cadens; accurrebat autem illustris Ajax Arma detracturus: Trojani verò in eum hastas conjecerunt Acutas, collucentes; scutumque ejus excepit multas. At ille calce impressâ ex cadavere aeream hastam Evulsit: non tamen et alia potuit arma pulchra	605 610 615 620
--	--------------------------

Ver. 608.—κατίκτανεν, εἰδότε.] *Al.* κα-
σίκατ' εἰδότε.

Ver. 612.—ἐν Παισῶ.] *Al.* ἐν Ἀπαισῶ.

Ver. 613.—πολυκτῆμων, πολυληΐος.]

—Ausionis olim ditissimus arvis:

Quinque greges illi balantum, quina re-
dibant

Armenta, et terram centum vertebat ara-
tris. *Æn.* VII, 537.

Ver. 614. Ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πριάμον.]

—illis ad Trojam fortè diebus

Venerat,

—auxilium Priamo Phrygibusque
ferabat

Infelix. — *Æn.* II, 542.

Ver. 615. Τόν ῥα.] *Hunc utique.*

Ver. 618.—Τρῶες δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχρουαν.]

—telorum effundere contrâ

Omne genus Teucris. — *Æn.* IX, 509.

Ver. 621.—καλὰ.] Vide suprâ ad

β', 43

- Ὀμοῖν ἀφελίσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσι
 Δεῖσε δ' ὄγ' ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερώχων,
 Οἳ πολλοὶ τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφέστασαν ἔγχε' ἔχοντες,
 Οἳ ἔ, μέγαν περ ἔοντα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυόν, 625
 ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμειχθη.
 Ὡς οἳ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὕσμίνην.
 Τληπόλεμον δ' Ἡρακλείδην ἦν τε, μέγαν τε,
 ὄρσεν ἐπ' ἀντιθέω Σαρπηδόσι μοῖρα κραταίῃ.
 Οἳ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες, 630
 Υἱὸς δ' Ἰφιδάμανος, Διὸς νεφεληγερέταο,
 Τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·
 Σαρπηδὸν, Λυκίων βουληφόρε, τίς τοι ἀνάγκη
 Πτώσσειν ἐνθάδ' ἔοντι μάχης ἀδαήμονι Φωτί;
 Ψευδόμενοι δὲ σε φασὶ Διὸς γόνον Αἰγιοχόχοιο 635
 εἶναι, ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδύεαι ἀνδρῶν,
 Οἳ Διὸς ἐξεγένοντο ἐπὶ πρότερον ἀνθρώπων·
 Ἄλλ' οἷόν τινα φασὶ βίην Ἡρακληΐην
 εἶναι, ἐμὸν πατέρα θρασυμέμονα, θυμολέοντα;
 Ὅς ποτε δεῦρ' ἔλθων, ἔνεχ' ἵππων Λαομέδοντος, 640
 Ἐξ οἴης σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν,

Ab humeris auferre; premebatur enim telis:

Timuit itaque circumtionem potentem Trojanorum fortium,
 Qui multique et strenui instabant hastas tenentes,
 Qui ipsum, magnum licet existentem, et fortem, et praeclarum, 625
 Propulsarunt a se: ille vero recedens, vi-repulsus est.

Sic hi quidem laborabant per acrem pugnam.

Tlepolemum vero Heraclidem, fortemque, magnumque,
 Incitavit in deo-parem Sarpedonem fatum violentum.
 Hi autem cum jam proximè essent in se invicem vadentes, 650
 Filiusque neposque Jovis nubes-cogentis,

Hunc utique Tlepolemus prior verbis allocutus est:

“Sarpedon, Lyciorum princeps, quae tibi necessitas

“Trepidare hic existenti pugnae imperito viro?

“Mentientes autem te dicunt Jovis sobolem Aegiochi 655
 “Esse; cum longè illis inferior sis viris,

“Qui Jove prognati sunt temporibus priscorum hominum:

“At quem aiunt vim Herculeam [*Herculem*]

“Fuisse, meum patrem animosum, spiritum-leonis-habentem?

“Qui quondam huc profectus, causâ equorum Laomedontis, 640
 “Sex solis cum navibus et viris paucioribus,

Ver. 622. Ὀμοῖν ἀφελίσθαι.] Vide suprâ ad α', 51.

Ver. 625.—ἀμφίβασιν.] Vide infrâ ad ζ', 454.

Ver. 627. Ὡς οἳ μὲν πονέοντο.]

Atque ea per campos æquo dum Marte geruntur. Æn. VII, 540.

Ver. 635.—βουληφόρε, — μάχης ἀδαή-
 μονι.] Domi, quàm militia, melior.

Ver. 638.—βίην Ἡρακληΐην.] Vide suprâ ad β', 658. Similiter apud Virgilium:

—————violentia Turni.

Æn. XI, 576.

- Ἴλιου ἕξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.
 Σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμὸς, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί·
 Οὐδέ τέ σε Τρώεσσι νόμοι ἄλκαρ ἔσσεσθαι,
 Ἐλθόντ' ἐκ Λυκίας, οὐδ' εἰ μάλα καρτερός ἔσσι, 645
 Ἄλλ' ὑπ' ἐμοῦ δμηθέντα πύλας ἀΐδαο περήσειν.
 Τὸν δ' αὖ Σαρπηδῶν, Λυκίαν ἀγὸς, ἀντίον ἦυδα·
 Τληπόλεμ', ἦτοι κείνος ἀπάλεσεν Ἴλιον ἰσὴν,
 Ἀνέρος ἀφραδίησιν ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
 Ὅς ῥά μιν εὔ ἔρξαντα κακῶ ἠνίπαπε μύθῳ, 650
 Οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ἃν εἴνεκα τηλόθεν ἦλθε.
 Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημί φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
 Ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῶ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα
 Εὐχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπάλλῳ.
 Ὅς φάτο Σαρπηδῶν ὁ δ' ἀνέσχετο μείλιον ἔγχος 655
 Τληπόλεμος, καὶ τῶν μὲν ὀμαρτῆ δουρῶτα μακρὰ
 Ἐκ χειρῶν ἦϊζαν· ὁ μὲν βάλεν ἀρχένα μέσσον
 Σαρπηδῶν, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή·
 Τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νύξ ἐκάλυψε.
 Τληπόλεμος δ' ἄρα μῆρον ἀριστερόν ἔγχρει μακρῶ 660
 Βεβλήκει· αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμῶασα,

“ Ilii vastavit urbem, desolavitque compita.

“ Tibi autem ignavus quidem animus, intereunt verò copiae :

“ Neque te Trojanis credo auxilio fore,

“ Profectum ex Lyciâ, nè quidem si perquam fortis sis,

“ Sed à me interfectum ad portas orci descensurum.

Hunc verò Sarpedon, Lyciorum dux, contrâ allocutus est :

“ Tlepoleme, sanè ille evertit Ilium sacram,

“ Viri prae recordiâ praeclari Laomedontis,

“ Qui ipsum benè meritum malo objurgavit sermone,

“ Neque dedit equos, quorum gratiâ è longinquo venerat.

“ Tibi autem ego hic edico caedem et mortem atram

“ A me futuram, meâque te hastâ domitum

“ Gloriam mihi daturum, animam verò Plutoni insigni-equis.

“ Sic dixit Sarpedon : at sustulit fraxineam hastam

Tlepolemus ; et horum quidem eodem-tempore hastae longae

E manibus evolârunt : ac quidem percussit cervicem mediam

Sarpedon, cuspisque penitùs transit acerba ;

Eumque circum oculos caliginosa nox operuit.

Tlepolemus autem femur sinistrum hastâ longâ

Percussit ; cuspisque pertransiit rapido impetu acta,

Ver. 643. — ἀποφθινύθουσι.] Vide suprâ ad β, 45.

Ver. 644. Οὐδέ τι.] *Il.* Οὐδέ τι.

Ver. 646. — περήσειν.] Vide suprâ ad α, 67.

Ver. 656. — ὀμαρτῆ.] *Il.* ὀμαρτῆ.

Ver. 661. — μαιμῶασα.] Ἀρίστη δὲ δοκίμι μεταφορὰ τῷ Ἀριστοτέλει, ἕξ. Vide suprâ ad δ', 126.

Ὅστέω ἐγχριμφθεῖσα, πατήρ δ' ἔτι λοιγὸν ἄμυνεν.

Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δίοι ἐταῖροι
Ἐξέφερον πολέμοιο· βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν
Ἐλκόμενον· τὸ μὲν οὔτις ἐπεφράσατ', οὐδ' ἐνόησε,
Μηροῦ ἐξερεύσαι δόρυ μείλιον, ὄφρ' ἐπιβαίη,
Σπυδόνταν· τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφίποντες.

665

Τληπόλεμον δ' ἐτέρωθεν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἐξέφερον πολέμοιο· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
Τλήμονα θυμὸν ἔχων· μαίμησε δὲ οἱ φίλον ἦτορ.

670

Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμὸν,

Ἡ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο δῖάκοι,

Ἡ ὄγε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο.

Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μεγάλῃορι μόρσιμον ἦεν,

Ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὄξείϊ χαλκῷ.

675

Τῷ ῥα κατὰ πληθὺν Λυκίων τράπε θυμὸν Ἀθήνη.

Ἐνθ' ὄγε Κόϊρανον εἶλεν, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε,

Ad os appulsa: pater verò *Jupiter* mortem avertit.

Tum quidem deo-parem Sarpedonem nobiles socii

Ferebant è proelio: gravi autem dolore afficiebat eum hasta longa

Tracta unà; quam quidem nemo notabat, neque advertibat

665

Femore extrahere hastam fraxineam, ut incederet, [vel, currum conscenderet:]

Festinantium utique; tantum enim habebant studium, qui-circumsistentes-curabant.

Tlepolemum autem ex-alterâ-parte benè-ocreati Achivi

Efferebant proelio: animadvertit autem nobilis Ulysses,

Fortem animum habens; commotumque est ei suum cor.

670

Anxiè verò cogitabat deinde mente et animo,

Utrum ulterius Jovis filium magnùm-sonantis insequeretur,

An ipse plurium Lyciorum animam eriperet.

Non utique Ulyssi magnanimo in fatis erat,

Fortem Jovis filium interficere acuto aere.

675

Itaque ad multitudinem Lyciorum vertit *ejus* animum *Minerva*.

Tunc ille Coeranum interfecit, Alastoraque, Chromiumque,

Ver. 662.—πατήρ δὲ τι λοιγὸν ἄμυνεν.]
Indicat istud τι, propè admodum fuisse, ut
interiret. Alii legunt, πατήρ δ' ἔτι.

Ver. 663.—Σαρπηδόνα δίοι ἐταῖροι Ἐξέφερον
κλίμοιο.]

Interea Æneam Mnestheus et fidus A-
chates,

Ascaniusque comes, castris statuere cru-
entum,

Alternos longâ nitentem cuspidè gressus.

Æn. XII, 584.

Ver. 664.—βάρυνε δὲ μιν δόρυ μακρὸν
Ἐλκόμενον.]

Illepedem referens, et inutilis, inque ligatus
Cedebat, clypeoque inimicum hastile tra-
hebat.

Æn. X, 794.

Ver. 665.—ἐπεφράσατ'.] Vide suprâ ad
ἀ, 140.

Ver. 668. Τληπόλεμον δ' ἐτέρωθεν.]

At Lausum socii exanimam super arma
ferebant

Fientes, ingentem atque ingenti vulnere
victum. Æn. X, 841.

Ver. 673. Ἡ ὄγε τῶν.] Vocabulum istud,
ὄγι, quàm non versùs gratiâ intrusum sit,
sed singularem habeat elegantiam; vide su-
prâ ad γ', 409.

Ver. 674.—Ὀδυσσῆϊ μεγάλῃορι.] Quâ
ratione, Ὀδυσσῆϊ, hic ultimam producat; item-
que, &c, ver. 695 vide suprâ ad ἀ, 51.

Ver. 676.—τράπε θυμὸν Ἀθήνη.] Vide
suprâ ad ἀ, 194.

"Αλκωνδρ' εἶ, "Αλιόν τε, Νοήμονά τε, Πρύτανίν τε.
Καί νύ· ἐτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
Εἰ μὴ ἄρ' ὄξυ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἔκτωρ.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἶθροσι χαλκῶ,
Δεῖμα φέρων Δαναοῖσι· χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
Σαρπηδῶν, Διὸς υἱὸς, ἔπος δ' ὀλοφυνδὸν ἔειπε·

680

Πριαμίδη, μὴ δὴ με ἔλωρ Δαναοῖσιν ἑάσης
Κεῖσθαι· ἀλλ' ἐπάμυνον, ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν
Ἐν πόλει ὑμετέρῃ· ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἐμελλον ἔγωγε,
Νοστήσας οἰκόνδε, Φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Εὐφρανέειν ἄλοχόν τε Φίλην καὶ ἠπίον υἱόν.

685

"Ὡς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἔκτωρ,
Ἄλλὰ παρήϊξεν, λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
"Ὡσαιτ' Ἀργεῖους, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
Εἶσαν ὑπ' αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλέϊ φηγῶ·
Ἐκ δ' ἄρα οἱ μηρῶ δόρυ μείλινον ὥσε θυραζε
"Ἴφθιμος Πελάγων, ὅς οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος.

690

695

Aleandrumque, Haliumque, Noëmonaque, Prytanimque.

Et quidem adhuc plures Lyciorum interfecisset nobilis Ulysses,
Nisi statim animadvertisset ingens expeditè-pugnàm-ciens Hector.

680

Processit itaque per primos-pugnatores armatus coruseo aere,

Terrorem inferens Danais: gavisus est autem eo accedente

Sarpedon, Jovis filius, sermonemque lugubrem dixit:

" Priamide, nè quæso me prædam Danais sinas

" Jacere: sed auxiliare; deinde me vel deserat vita

685

" In urbe vestrà: quoniam non eram ego,

" (Reversus domum, dilectam in patriam terram.)

" Oblectaturus uxoremque dilectam et infantem filium.

Sic dixit: huic autem nil respondit expeditè-pugnàm-ciens Hector,

Sed prætervolavit, ardens cupidine, ut quàm citissimè

690

Repelleret Argivos, multorumque vitam eriperet.

Itaque deo-parem Sarpedonem nobiles socii

Collocarunt sub Aegiochi Jovis perpulchrà fago:

Ex ejus autem femore hastam fraxineam extraxit foràs

Fortis Pelagon, qui ei dilectus erat socius.

695

Ver. 678. "Αλκωνδρ' εἶ.]

Aleandrumque, Haliumque, Noëmonaque,
Prytanimque. Æn. IX, 767.

Ver. 680 et 689. — κορυθαίολος.] Vide supra ad β', 816.

Ver. 684. Πριαμίδη.] Vide supra ad α', 398.

Ibid. — μὴ δὴ με.] Vide supra ad β', 158.

Ibid. — ἰάσης.] Vide supra ad γ', 42.

Ver. 686. — οὐκ ἄρ' ἐμελλον.]

Invidisse deos, patriis ut redditus oris'

Conjugium optatum et pulchram Calydonam viderem.

Æn. XI, 269.

Ver. 689. — τὸν δ' οὔτι προσέφη.] Vide supra ad α', 532.

Ver. 693. Εἶσαν ὑπ' — φηγῶ.]

— corpusque levabat

Arboris acclivis trunco. — Æn. X, 834.

Τὸν δ' ἔλιπε ψυχὴ, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀγλῆς·

Αὔτις δ' ἀμπνύνη, περὶ δὲ πνοιῇ Βορέαιο

Ζώγρει ἐπιπνεύουσα κακῶς κεκαφνῶτα θυμόν.

Ἄργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηι καὶ Ἑκτορι χαλκοκορυστῇ

Οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν,

700

Οὔτε ποτ' ἀντεφέροντο μάχῃ· ἀλλ' αἰὲν ὀπίσσω

Χάζονθ', ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα.

Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξεναρίξεν

Ἑκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς καὶ χάλκεος Ἄρης;

Ἄντιθεον Τεύβραντ', ἐπὶ δὲ πλῆξιππον Ὀρέστην,

705

Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτάλιον, Οἰνόμαόν τε,

Οἰνοπίδην δ' Ἐλενον καὶ Ὀρέσσιον αἰολομίτην,

Ὅς ῥ' ἐν Ἰλῇ καιέσκε, μέγα πλούτοιο μεμηλῶς,

Λίμνη κεκλιμένος Κηφισσίδι· παρὲς δὲ οἱ ἄλλοι

Ναῖον Βοιωτοὶ, μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες.

710

Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκάλενος Ἥρη

Hunc autem deseruit anima, circumque oculos offusa est caligo :

Rursus tamen spiritum-recepit, ac circum aura Boreae

Recreabat aspirans aegrè spirantem animam.

Argivi verò propter Martem et Hectorem aere-armatum

Nec unquam versis-tergis-fugiebant nigras ad naves,

700

Nec unquam contra-feriebantur in pugnam : sed semper retrò

Cedebant, postquam audierant apud Trojanos Martem esse.

Tum quem primum, quemque ultimum interfecit

Hectorque Priami filius et aereus Mars?

Deo-parem Teuthranta, et insuper equum-agitatorem Orestem,

705

Trechumque hastatum Aetolum, Oenomaumque,

Oenopidemque Helenum, et Oresbium mitram-habentem-variam,

Qui in Hylâ habitabat, valdè divitiis intentus,

Lacui vicinus Cephissidi : juxtaque ipsum alii

Habitabant Boeotî, valdè opulentum populum habentes.

710

Hos quum igitur animadvertit dea candidas-ulnas-habens Juno

Ver. 699.—χαλκοκορυστῇ.] Vide suprâ ad β', 1.

Ver. 705. Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον.] Quem telo primum, quem postremum aspera virgo

Dejecit? aut quot humi morientia corpora fundis? Æn. XI, 664.

Ver. 707.—αἰολομίτην.] Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 708. Ὅς ῥ' ἐν Ἰλῇ.] De hac urbe Strabo, lib. IX. pag. 625. [al. pag. 407.]

Πόλις, ἰηκὴ, ἣν καλοῦσιν Ἰλῆας, ὡς λῦρας καὶ θῦρας· et, τὴν Ἰλῆην, τῇ προσῳδίᾳ ὡς λυρικὴν· nempe, priori syllabâ correptâ; contra, quâam fit in voce, Ἰλῆ, sylvâ. Quod cum non intelligeret vir doctissimus Is. Ca-

saubonus, ad verba Strabonis hæc annotat :

“ Notetur locus ubi προσῳδίαν vocat, quod

“ alii Analogiam : At enim ab Ἰλῆ fieri

“ Ἰλῆην, eadem prosodiâ quâ à λῦρα fit λυ-

“ ρική : Alius dixisset, eadem Analogiâ.”

Nempe, de verborum formandi ratione accepit vir eruditus id, quod erat à Strabone accuratè et præfinitè dictum de Prosodiâ. Quod si,

“ Ἰλῆ, Ἰλῆην, syllabam priorem utrobique produxisset ; tamen analogiam adhuc eandem planè haberet, ac λῦρα, λυρικὴ : prosodiam non utique eandem.

Ver. 709.—κεκλιμένος.] Vide suprâ ad α', 309 et 314.

Ver. 711. Τοὺς δ'.] Hectorem et Martem.

Quod non advertens Spondanus, vocem hanc

Ἄργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
 Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ πόποι, αἰγίοχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,
 Ἥ ῥ' ἄλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάω, 715
 Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
 εἰ οὔτω μαινέσθαι ἔασομεν οὔλον Ἄρηα.
 Ἄλλ' ἄγε δὴ καὶ γαῖ' μεδώμεθα Δουριδὸς ἀλκῆς.
 Ὄς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Ἥ μὲν ἐποιοχόμενη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους 720
 Ἥρη, πρέσβα θεὰ, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνιοιο.
 Ἥ ἔη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι Δωὸς βάλε καμπύλα κύκλα,
 Χάλκεα, ὀκτάκνημα, σιδηρέω ἄξονι ἀμφίς·
 τῶν ἦτοι χρυσῆ ἴτυς ἀφθιτος, αὐτὰρ ὑπέβηεν
 Χάλκῃ ἐπίσσωτρα, προσαρρήοτα, δαῦμα ἰδέσθαι 725
 Πλήμναι δ' ἀργύρου εἰσὶ περιδρομοὶ ἀμφοτέρωθεν·
 Δίφρος δὲ χρυσεῖσι καὶ ἀργυρεῖσιν ἱμάσιν
 Ἐντίταται· δοαὶ δὲ περιδρομοὶ ἀντυγῆς εἰσι·

Argivos interimentes in acri pugnâ,
 Illicò Minervam verbis alatis allocuta est :

“ Papae, Aegiochi Jovis filia indomita,
 “ Certè vanum hoc promissum fecimus Menelao, 715
 “ Illo exciso benè-munito cum rediturum ;
 “ Si sic furere sinamus perniciosum Martem.

“ Sed age jam et nos cogitemus de strenuo auxilio ferendo.
 Sic dixit : neque non obsecuta est dea caesiis-oculis Minerva.

Ac quidem discurrens aureis-fraenis-ornatos instruebat equos
 Juno, veneranda dea, filia magni Saturni : 720

Hebe autem ad currus velociter posuit curvos orbes rotarum,
 Aereos, octo-radiorum-habentes, ferreum ad axem utrinque :

Quorum utique aurea curvatura perennis ; ac desuper
 Aereae laminae-rotam-munientes, adaptatae, mirabile visu : 725

Modioli autem ex argenteo erant rotundi utrinque :

Sella verò aureis et argenteis funibus

Exporrecta erat ; duoque semicirculi, unde-habenaes-suspenduntur, erant :

ad Ἀργείους in sequenti versu refert ; et, Ἀργείους ὀλέκοντας, Argivos percuntes, vertit. Quin et in editione Wetstenianâ Interpres, licet ὀλέκοντας rectè vertat, interimentes ; non tamen videtur hujus vocis, τοῖς δὲ, vim rectè cepisse.

Ver. 714.—Ἀτρυτώνη.] Vide supra ad β', 157.

Ver. 716.—ἀπονέεσθαι.] Vide supra ad α', 398.

Ver. 717.—ἔασομεν.] Vide supra ad δ' 42.

Ver. 720.—ἔντυεν ἵππους.] Ficta fortassè vox, ἔντυεν, ab iis qui, quoniam ἔντυον

et imperfectum ἔντυον et Aoristus ἔντυα penultimam producent, (vide infra ad ε', 205.) nescirent Aoristum ἔντυον corripì. Sic apud Moschium :

καὶ οἱ λίχος ἔντυον Ὀρεα
 Idyll. II, 160.

Ver. 724. τῶν ἦτοι χρυσῆν.] Pronuntiabatur χρυσῆ. Similiter, ver. 727. Δίφρος δὲ χρυσεῖσιν, pronuntiabatur χρυσοῖσιν. Vide supra ad β', 268.

Ver. 728. Ἐντίταται.] Ut constet scilicet Temporum ratio, cum præcedente et sequente, vsi. Vide supra ad α', 37.

- Τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν· αὐτὰρ ἐπ' ἄκρῳ
 Δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγόν, ἐν δὲ λέπαθνα 730
 Κάλ' ἔβαλε, χρύσει· ὑπὸ δὲ ζυγόν ἤγαγεν Ἥρη
 Ἴππους ἀκύποδας, μεμαυῖ ἔριδος καὶ αὐτῆς.
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κόρη Διὸς αἰγιοόχοιο,
 Πέπλον μὲν κατέχευεν ἱανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
 Ποικίλον, ὃν ῥ' αὐτῇ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν· 735
 Ἥ δὲ, χιτῶν ἐνδύσα Διὸς νεφεληγερέταο,
 Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσειτο δακρυόεντα.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄμοισιν βάλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
 Δεινήν, ἣν περὶ μὲν πάντῃ Φόβος ἐστεφάνωτο·
 Ἐν δ' Ἔρις, ἐν δ' Ἀλκή, ἐν δὲ κρύεσσα Ἴωκῆ· 740
 Ἐν δέ τε Γοργεῖη κεφαλῇ δεινοῖο πελῶρου,
 Δεινὴ τε, σμερδνὴ τε, Διὸς τέρας αἰγιοόχοιο.
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον,

- Ex hæc porrò argenteus temo procurrebat; ad cujus extremitatem
 Ligavit aureum pulchrum jugum, et lora-jugalia 730
 Pulchra innexuit, aurea: sub jugum verò duxit Juno
 Equos pedibus-celeres, cupida contentionis et proelli.
 Caeterùm Minerva, filia Jovis Aegiochi,
 Peplum quidem *latatum* defluere-sivit pulchrum, patris super pavimento,
 Varium, quod ipsa fecerat et elaboràrat manibus: 735
 Ipsa autem, lorica m induta Jovis nubes-cogentis,
 Armis ad bellum armabatur lacrymosum.
 Circum autem humeros posuit aegidem fimbriatam,
 Horribilem, cui quidem undique Timor circumdatus erat:
 In eâ Contentio, in eâ Fortitudo, in eâ atrox Insectatio: 740
 In eâ et Gorgonium caput diri monstri,
 Dirumque, horrendumque, Jovis portentum Aegiochi.
 Capiti verò clavis-undique-ornatam galeam imposuit quatuor-conos-habentem,

Ver. 730.—καλόν.] Vide suprâ ad β', 45.
 Ibid.—ζυγόν.] Mirè admodùm Spon-
 danus: "Per hoc jugum, Equos (inquit) in-
 telligit; UT statim subjicit, ὑπὸ δὲ ζυγόν
 "ἤγαγεν ἴππους."

Ver. 734.—κατίχουσιν ἱανόν.] Vide suprâ
 ad γ', 385.

Ver. 735. Ποικίλον, ὃν ῥ' αὐτῇ ποιήσατο.]

—quas illi læta laborum

Ipsa suis quondam manibus Sidonia Dido
 Fecerat, et tenui telas discreverat auro.

Æn. XI, 73.

Ver. 738.—αἰγίδα θυσσανόεσσαν, Δει-
 νήν.]

Aegidaque horrificam, turbata Palladis
 arma. *Æn.* VIII, 435.

Ver. 740. Ἐν δ' Ἔρις, ἐν δ' Ἀλκή.]

—tristesque ex æthere Diræ,

Et scissâ gaudens vadit Discordia pallâ;

Quam cum sanguineo sequitur Bellona

flagello. *Æn.* VIII, 701

In quibus facilè videre est, *Virgilium Home-
 ri* majestatem non assecutum.

Ibid.—δι κρύεσσα.] *Μ.* δ' ὀκευόεσσα.

Ver. 741. Ἐν δὲ τε Γοργεῖη κεφαλῇ.]

—ipsamque in pectore Divæ

Gorgona, desecto vertentem lumina collo.

Æn. VIII, 437

Ver. 743.—ἀμφίφαλον κυνέην.]

—galeam—cristisque decoram.

Æn. IX, 365.

Χρυσίην, ἑκατὸν πόλειαν πευλίεσσ' ἀραρυῖαν.	
Ἐς δ' ὄχρα φλόγα πρὸς βήσατο λάβετο δ' ἔγχος	745
Βριθῦ, μέγα, στίβαρον, τῷ δάμνητι στιχας ἀνδρῶν	
Ἥρώαν, τοῖσιν τε κοτίσσεται ὄβριμοπάτρη.	
Ἥρη δὲ μάλιστα Δωῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.	
Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὀρειαι,	
Τῆς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανος, Οὐλύμπός τε,	750
Ἥμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἧδ' ἐπιθειναί.	
Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκίας ἔχον ἵππους·	
Εὔρον δὲ Κρονίωνα, Δεῶν ἄτερ ἤμενον ἄλλων,	
Ἀκροτάτη κορυφῇ πολυδερμάδος Οὐλύμπιοιο.	
Ἐνθ' ἵππους στήσατα Δεῖα λευκώλενος Ἥρη	755
Ζῆν' ὑπατον Κρονίδην ἐξήρετο, καὶ προσέειπε·	
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμισίζη Ἄρει τὰδε καρτερὰ ἔργα,	
Ὅσσάτιόν τε καὶ οἷον ἀπάλεσε λαὸν Ἀχαιῶν	
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον; ἐμοὶ δ' ἄγχος οἱ δὲ ἔκηλοι	
Τέρπονται Κύπρις τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,	760

Auream, centum urbium peditibus sufficientem.

Inque currum fulgidum pedibus conscendit; sumsitque hastam

745

Gravem, magnam, validam, quæ domat ordines virorum

Heroïum, quibuscunque irascitur præpotenti-patre-nata.

Juno autem scuticâ velociter urgebat equos.

Sponte suâ autem portæ crepuerunt coeli, quas custodiebant Horæ,

Quibus commissum est magnum coelum Olympusque,

750

Ut et aperiant densam nubem et claudant.

Hæc utique viâ, per eas, stimulo-parentes dirigebant equos:

Invenerunt autem Saturnium, à diis seorsum sedentem aliis,

Summo vertice multa-cacumina-habentis Olympi.

Ibi equos sistens dea candidas-ulas-habens Juno

755

Jovem supremum Saturnium interrogavit, et allocuta est:

“ Jupiter pater, annon succenses Marti ob hæc atrocita facta,

“ Eò-quòd-tantasque et tales perdiderit copias Achivorum

“ Temerè, nec ut decuerat? Mili sanè dolor: at verò quieti

“ Delectantur Venusque et argenteo-arco-decorus Apollo,

760

Ver. 744.—ἑκατὸν πόλειαν πευλίεσσ' ἀραρυῖαν.] Vel, quòd τοσοῦταν πόλειαν ὀπλί-
τας καλύπτειν καὶ σκίπειν ἠδύνατο. Vel, ὅτι
ἑκατὸν πόλειαν ὀπλίτας εἶχεν ἰντιτυπωμένους
ιαυτῇ. Eustath.

Ver. 745.—βήσατο.] *Al.* βήσιτο. Vide
suprà ad ver. 109. et ad β', 35.

Ver. 747.—ὄβριμοπάτρη.] Vide suprà ad
á, 45.

Ver. 748. Ἥρη δὲ μάλιστα.] Quâ ratione,
ἦ, hic producatur; et similiter, φλόγια. ver.
745. itemque, κεντρηνεκίας, ver. 752. vide su-
prà ad á, 51.

Ibid.—ἱπμαίετ' ἄρ' ἵππους.] Videtur
Eustathius legisse, ἱπμαίετο ἵππους. Quæ
fortè non pejor lectio. Quanquam et istud,
ἄρ', non malè hæc cum præcedente, ver. 732.
connectit.

Ver. 749. Αὐτόμαται.] *Al.* Αὐτόματοι.

Ibid.—μύκον.] Vide suprà ad β',
514.

Ver. 751.—ἀνακλῖναι.] Vide suprà ad
á, 509.

Ver. 752. τῇ ῥα.] Vide suprà ad á, 56.

Ver. 756.—ἐξήρετο.] *Al.* ἐξήριτο.

"Αφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὅς οὔτινα οἶδε Δέμιστα.

Ζεῦ πάτερ, ἦ ρά τί μοι κεχολώσεται, αἶψεν Ἄρηα

Λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἔξαποδίαμαι;

Τῆν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

"Αγρει μάν οἱ ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγγελίην,

765

"Ἡ ἔ μάλιστ' εἴωθε κακῆς ὀδύνησι πελάζεις.

"Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκάλενος Ἥρη·

Μάστιξεν δ' ἵππους· τὰ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθη

Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἄστερόεντος.

"Ὅσσην δ' ἥρωειδὲς ἀνῆρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,

770

"Ἡμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,

" Dementem hunc quum extimulârint, qui nulla novit jura.

" Jupiter pater, nunquid mihi irasceris, si Martem

" Graviter percussum pugná exegerim?

Hanc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter:

" Agedum, adversus ipsum incita Minervam praedatricem,

765

" Quae ipsum maximè solita est in graves dolores conjicere.

Sic dixit; nec non obsecuta est dea candidas-ulnas-habens Juno;

Sed scuticâ verberavit equos: hi autem non inviti volabant

Per medium terraeque et coeli stellati.

Quantum verò aëris per-horizontem-extensi-spatium homo videt oculis,

770

Sedens in speculâ, prospectans in nigricantem pontum;

Ver. 765.—[ἔξαποδίαμαι.] Vide suprâ |
ad á, 598.

Ver. 764.—[νεφεληγερέτα.] Vide suprâ |
ad á, 175.

Ver. 765.—[ἀγγελίην.] *Al.* ἀγγελάην. |
Vide suprâ ad δ', 128.

Ver. 766.—[Ἡ ἔ μάλιστ' εἴωθε.] Vide infrâ |
ad ver. 841.

Ver. 769. Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ.]

—terras inter caelumque volabat,

Littus arenosum Libyæ ventosque secabat. |
En. IV, 256.

Quæ cum sententia planè sit nulla, (quid enim est *littus secare*?) emendavit hoc modo Criticorum longè longèque omnium Prin- |
cipes, *Richardus Bentleus*:

—terras inter caelumque, *legebat*

Littus arenosum Libyæ, ventosque secabat.

Quâ sanè emendatione nihil unquam excogitatum venustius, nihil certius. Cæterùm ad vocem, *μεσσηγὺς*, non abs re erit hoc in loco annotare, quàm singulari loquendi ratione Scriptores Romani vocis istius vim interdum expresserint.

—inter

Hectora Priamiden, animosum atque inter |
Achillen,

Ira fuit capitalis.— *Horat.* *Sermon.* I, 7.

—Nestor componere lites

Inter Peliden festinat, et inter Atriden.

Epist. I, 2.

Quæ ad loca *Vir ingens* jam memoratus:

" *Vitiosum sanè, inquit, loquendi genus, et*

" *ἰδιωτικόν; quodque magni emerim, nun-*

" *quam ab Horatio prolatum.*" Similem tamen loquendi rationem ex *Livio*, lib. 22,

55. adduxit *Gatakerus*: "inter *cives Ro-*

" *manos et inter peregrinos.*" Et ex *Cicer.*

Paradox. 1. *Marcilius*: "nihil inter te at-

" *que inter quadrupedem putes interesse.*"

Quorum in priori locorum, posterius illud

inter, codicum meliorum jussu; in posteriori,

codicum omnium consensu, ejciendum con-

tendit (in *Addendis* ad *Notas suas*) *Bentleus*.

Verùm casu occurrit mihi nuper alius ex

Cicerone locus, qui medelâ istâ, siquidem

jam sanus non sit, sanari venustè non po-

test. *De Amicit.* § 25. "Quid intersit in-

" *ter popularem, id est, assentatorem, et le-*

" *venî virum; et inter constantem, severum,*

" *et gravem.*"

Ibid.—[ἄστερόεντος.] Vide suprâ ad |
δ', 44.

Ver. 770. "Ὅσσην δ' ἥρωειδὲς—, τόσσην

—ἵπποι.] "Ὁ δὲ, πῶς μεγαθύμῳ τὰ δαιμό-

νια;—τὴν ἰσμήν αὐτῶν κοσμικῶ διαστήματι

καταμετρεῖ. *Longinus*, § 9.

Τόσσον ἐπιβρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἴζον, ποταμῷ τε ῥέοντε,
 Ἦχι ρόας Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμαιδρος,
 Ἐνθ' ἵππους ἔσθησε θεὰ λευκάλενος Ἥρη,
 Λύσασ' ἐξ ὀχέων· περὶ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευε.
 Τοῖσιν δ' ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.
 Αἱ δὲ βᾶτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοίαι,

775

Tantum saltu-conficiunt deorum altisoni equi.
 At quando jam Trojam pervenissent, fluviosque labentes,
 Quā fluenta Simois commiscerent et Scamander;
 Ibi equos stetit dea candidas-urnas-habens Juno,
 Solutos curru: circumque caliginem multam fudit.
 Illis verò ambrosiam Simois summisit ad-depascendum.
 Hae autem iverunt pavidis columbis' necessu similes,

775

Ver. 772.—ὑψηχέες.] *Al.* ὑψαυχέες.

Ver. 778. Αἱ δὲ βᾶτην] Rectè se habet ista Syntaxis. Vide supra ad ἄ 566. Non omittendum tamen, *Scholias*tem Sophoclis ad *Electr.* ver. 980. itemque Euripidis ad *Alcest.* ver. 902. legisse hoc in loco, τῷ δὲ βᾶτην. Quae quidem Syntaxis, et ipsa quoque rectè se habet; licet de *Faeminis* sermo sit. Non quòd τῷ "per omnia genera dicatur," ut *Barnesius*; nedum quòd γυναικί sit masculinum in numero duali, ut Grammatici *stultissimè* commenti sunt; sed quòd unusquisque [*la personne,*] sive sit *Hominum*, sive *Deorum*, seu quicunque sit, sive *mas*, sive *faemina*, quoties ad *sententiam* nihil interest quo quis *sexu* sit, propriè effertur genere *masculino*. Scilicet non ad *Sexum*, sed (ut rectè alicubi *Dion. Halicarnassensis*) πρὸς τὸ πρῶτον ἀποτίθεται ὁ λόγος. Exempla apud optimos Auctores occurrunt innumera. Apud *Homerum*, de *Junone* et *Minerva*:

—τληγίντι κισσῶν *Iliad.* 9, 455.

De iisdem *deabus*, in quibusdam codicibus:

—προφανίντι ἀνὰ πτολίμοιο γηφύρας.

Ibid. ver. 578.

De *faeminis* duabus, apud *Pausaniam*:

—τούτους δὲ φασιν, &c. *Lib.* II. cap. 21.

Apud *Sophoclem*, de *faeminis* itidem duabus:

"Ἴδισθι τὰδε τῷ καιριγῆτι, φίλοι,

"Ὡ τὸν πατρῶον οἶκον ἕξινοσάτην

"Ὡ τοῖσιν ἰχθύσι

Ψυχῆς ἀφιδίσαντι

Τούτω φιλεῖν χερῆ, τὰδε χερῆ πάντας σέθεν

Τὰδ' ἰν' ὧ ἰορταῖς

Electr. ver. 980. &c.

Apud *Euripidem*, de *Virgine* et *Uxorē* suā:

Δυῖν γὰρ ἔσται, οὐχ ὁ μὲν τλήμων, ἢ δ' ἐγώ.

Helen. 652

Tom. I.

Δύο—Ψυχῆς—λίμνην διαζάντι.

Alcest. 980

Item *Heccuba*, de *seipsā* et *filiā*:

—οὐκ ἄρ' ὡς Θανουμίνους

Μετῆλθες ἡμᾶς. *Heccub.* 511

Creüsa, de *seipsā*:

"Ἡμῖς ἰν' ὄρην σπαργυράσαντες πίπλοισ.

Ion. 955.

Et *Pythia*, de *seipsā*:

"Ἴδου δὲ θνητῶν οὕτως ἀνδράπων τὰδε

"Ἐχοντας ἡμᾶς. *Ibid.* 1561

Apud *eundem*, de *muliere* mortuā:

Θάπτειν τιν' ἰν' τῆδ' ἡμέρᾳ μίλλων νεκρῶν.

Alcest. 515.

Νίκων μὲν ἦν πάντ' ἔχοντα.— *Ibid.* 607

—καὶ ποιεῖς ἄλλω θανῶν

Νῆρ γέρον ἄν, τὸ δ' ἀποιμῶξες νεκρῶν

Ibid. 655

'Ἄλλ' οὐ σὺ νεκρῶν ἀντι εἴδ' ἐκφέρεις.

Ibid. 716.

"Ἀπλῆτι, καὶ με τοῖδ' ἔα θάψαι νεκρῶν.

Ibid. 729.

Apud *Aristophanem*, de *faeminā* quādam:

—ιστρὸν ἄν

—καὶ τοῦ φραζόντος ἀκούσαι.

Ecclesiast. Scen. 2.

Apud *Plautum* itidem, de *muliere*:

Quis ea est? *Mil. Glorios.* Act. 5.

Quicum ibat. *Epidic.* Scen. 4.

Sed quis ea est mulier? *Ibid.* Scen. ult.

Hæc est; Quis? *Cistell.* Act. IV. Scen. 2.

Quis es? *Ibid.*

Quisquis es, que, &c.

Rud. Act. IV. Scen. 4.

Apud *Virgilium*, de *Venerē*:

—lucente Deo.— *AEn.* II. 652.

Ex quibus omnibus abundè apparet, utraque loquendi rationem, et Αἱ δὲ βᾶτην, et Γῶ δὲ βᾶτην, rectè se habere.

Q

- 'Ανδράσιν Ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.
'Αλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον, ὅτι πλεῖστοι καὶ ἄριστοι 780
'Ἔστασαν, ἀμφὶ βίην Διομήδεος ἵπποδάμοιο
Εἰλόμενοι, λείουσιν εἰκότες ἀμοφάγοισιν,
'Ἡ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.
'Ἐνθα σταῶσ' ἦυσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Στέντορι εἰσαμένη μεγάλῃτορι χαλκεοφάνῳ, 785
'Ὅς τόσον αὐδῆσασχ', ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα.
Αἰδῶς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί.
'Ὀφρα μὲν ἐς πόλεμον παλέσκετο δῖος Ἀχιλλεύς,
Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
Οἴχρεσκον κείνου γὰρ ἐδεΐδισαν ὄξριμον ἔγχος 790
Νῦν δ' ἔκαθεν πόλιος κοίλης ἐπὶ νησὶ μάχονται.
'Ὡς εἰποῦσ', ἄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
Τυδείδῃ δ' ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Viris Argivis auxiliari properantes.

Sed quando jam venerant, ubi plurimi et fortissimi

Stabant, circum vim Diomedis equum-domitoris [circum Diomedem] 780

Conferti, leonibus similes cruda-vorantibus;

Vel suibus apris, quorum robur non imbelles:

Ibi stans clamavit dea candidas-ulnas-habens Juno,

Stentori assimilata magnanimo acream-vocem-habenti, 785

Qui tantum vociferabatur, quantum alii quinquaginta:

"Proh pudor, Argivi, turpia probra, formâ tantum admirabiles!

"Quamdiu quidem in bello versabatur nobilis Achilles,

"Nunquam Trojani ante portas Dardanias

"Progrediebantur; illius enim timebant validam hastam: 790

"Nunc verò procul ab urbe cavas apud naves pugnant.

Sic fata, commovit robur et animum uniuscujusque.

Tydidæ autem supervenit dea caesiis-oculis Minerva:

Ver. 778.—πλειάσιν ἴμαθ' ὁμοῖαι.] Motum indicat æquum et placidum.

Qualis speluncâ subito commota columba—

—Fertur in arva volans, —

—mox aëre lapsa quieto

Radit iter liquidum, celeres neque commo-
vet alas. Æn. V. 215.

Ver. 781.—βίην Διομήδεος.] Vide supra ad β', 658.

Ver. 784.—ἦυς θιά.] Ducum indicat per totum exercitum ad commovendos milites cohortationem.

Ver. 785. Στέντορι εἰσαμένη.] Vide supra ad γ', 141.

Ibid.—μεγάλῃτορι.] Ὁξ, μεγάλῃτωρ, non hic forte aut magnanimum significat; (nam, ut rectè monet Scholiastes, οὐδὲν αὐδα-
μῶ περι τούτου διέβλεν ἔργον πετυχεῖται.)

sed, ut Eustathius explicat, χαλκίτερον κατ' ἐκείνο, "Χάλκιον δὲ μοι ἦτορ ἰνίη."

Ver. 788. Ὀφρα μὲν ἐς πόλεμον ἦεξτο, ἰατὶ τὰ ὅποιός ἀπὸ τοῦ ἰνάτου ἴτους ἦεξτο, ἰατὶ τὰ σπὸς τῆς Ἀχιλλείας μῆτιδος ἦν ἀνοώπεια, καὶ πρᾶξις οὐκ ἔχοντα μακρὰς, οὐδὲ ἰσπαλλήλους. Συμμαχεύοντι γὰρ Ἕλλησιν Ἀχιλλείας,

Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων Οἴχρεσκον, κείνου γὰρ ἰδεΐδισαν ὄξριμον ἔγχος.

Θαρσῆσαντι δὲ, τούτου ἀποστάντι, προῦλλον καὶ, τῆς μάχης γενιμένης, πολυτροσεακοί τε καὶ συνεχίει τῶν ἡρώων ἀριστίαι κατίσθησαν. Philarch. de vitâ Homeri, in fine. Notandum hic porro, quanto cum artificio, ut Poema sit unum à capite ad calcem, nunquam non spectetur et inseratur Achilles.

Ver. 792.—ἄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.] Vide supra ad γ', 141.

Εὔρε δὲ τόν γε ἄνακτα παρ' ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν "Ἐλκος ἀναφύχοντα, τό μιν βάλε Πάνδαρος ἰψ'.	795
Ἴδρῶς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος Ἀσπίδος εὐκύκλου· τῷ τείρετο, κάμνε δὲ χεῖρα· Ἄν δ' ἴσχων τελαμῶνα, κελαινεφῆς αἶμα' ἀπεμόσγνυ' Ἰππέιου δὲ θεὰ ζυγοῦ ἤψατο, φώνησέν τε· Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα εἰκότα γείνατο Τυδεύς.	800
Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην ὄμμας, ἀλλὰ μαχητής. Καί ρ' ὅτε πέρ μιν ἐγὰ πολεμίζειν οὐκ εἴασκον, Οὐδ' ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἤλυθε ἰόσφιν Ἀχαιῶν Ἄγγελος εἰς Θήβας, πολέας μετὰ Καδμείωνας· Δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἔκηλον.	805
Αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὄν καρτερόν, ὡς τὸ πάρος περ, Κούρους Καδμείων προκαλίζετο· πάντα δ' ἐνίκα	

Reperitque hunc regem apud equos et currus Vulnus refrigerantem, quod ei infixerat Pandarus sagittâ :	795
Sudor enim ipsum affligebat sub lato loro Clypei pulchrè-orbiculati ; quo utique affligebatur, laborabatque manu : Ac elevans lorum, nigrum sanguinem abstergebat :	
Equinum autem dea jugum attigit, dixitque :	
" Profectò parùm sibi filium similem genuit Tydeus.	800
" Tydeus utique parvus quidem erat corpore, sed pugnator.	
" Ac quando ipsum ego pugnare non sinebam,	
" Neque furenter-irruere, quando scilicet venit seorsùm ab Achivis	
" Legatus ad Thebas, plures ad Cadmeios :	
" Convivari ipsum jussi in aedibus quietum :	805
" Sed is animum retinens suum fortem, sicuti priùs,	
" Juvenes Cadmeiorum provocabat : in omnibus autem vincebat	

Ver. 794.—παρ' ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν.] Vide suprâ ad ver. 219.

Ver. 800. Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα εἰκότα.] Ἰππι-
μνηστῖον δὲ καὶ πατέρων ἀγαθῶν ἰνίους, ὅταν
ἴσχωσαν αὐτοῖς. Ὀμηροῦ. "Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα
" εἰκότα γείνατο Τυδεύς." Plutarch. πολιτικά
περὶ ἀγαθῶν. Idem, in libro de Adulatore ab
Amico dignoscendo, haud longè à fine, ver-
sum hunc Agamemnoni attribuit; vel memo-
riâ lapsus, eò quòd simili argumento usus sit
Agamemnon in τῷ Ἐπιτολήσει, suprâ in præ-
cedente libro δ' ; vel quòd hoc in loco Mi-
nervani intellexerit, Agamemnonis utique co-
hortationem prudentem.

Ibid.—ὀλίγον οἱ παῖδα.] Quâ ratione,
ὀλίγον, hic ultimam producat; itemque, με,
ver. 817. vide suprâ ad 4, 51. Ceterùm
si quis transpserit in hoc et sequenti versu
voces ὀλίγος et μικρός, utrobique τὸ ἀρμόττει,

ἔσον διαφέρει ἐπὶ τῶν ἰπῶν, θεωρήσθω—τὸ μὴ
φαίνεται καλὸν, τὸ δὲ ἐπιτέλει. Ut rectè obser-
vavit Aristoteles, Poetic. cap. 22. de versu isto,
Odys. i, 515.

Ver. 801. Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν.] Interim
confert admirationi multum etiam infirmitas ;
ut cum Homerus Tydeæ parvum, sed bellato-
rem dicit fuisse. Quintilian. lib. III. cap. 7
Ingentes animos angusto pectore versant.

Ving. Geom. IV, 75.

Ingenio pugnax, corpore parvus erat.

Ovid.

—Sed non et viribus infra

Tydeæ fert animus; totosque infusa per
artus

Major in exiguo regnabat corpore virtus.

Stat. Theb. lib. 1.

Ver. 805.—ἤλυθε.] Vide suprâ ad γ', 205.

Ibid.—ἰόσφιν.] Vide suprâ ad 4, 319

- Ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐγὼν ἐπιταρρῶτος ἦα.
 Σοὶ δ' ἦτοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἴσταμαι, ἠδὲ φυλάσσω,
 Καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι 810
 Ἄλλὰ σευ ἢ κάματος πολυαΐξ γυῖα δέουκεν,
 Ἦ νύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον· οὐ σύ γ' ἔπειτα
 Τυδέος ἔκγονός ἐσσι, δαΐφρονος Οἰνεΐδαο.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 Γινώσκω σε, θεὰ, δύγατερη Διὸς αἰγιόχοιο, 815
 Τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος, οὐδ' ἐπικέυσω·
 Οὔτε τί με δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτε τις ὄκνος·
 Ἄλλ' ἔτι σῶν μέμνημαι ἐφετμέων, ἃς ἐπέτειλας.
 Οὐ μ' εἰας μακάρεσσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
 Τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε, Διὸς θυγάτηρ, Ἀφροδίτη 820
 Ἔλθῃς' ἐς πόλεμον, τήνγ' οὐτάμεν ὀξείῃ χαλκῷ.
 Τοῦνεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι, ἠδὲ καὶ ἄλλους
 Ἀργείους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας.
 Γινώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνακοιρανέοντα.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη 825

“ Facile: talis illi ego adjutrix eram.

“ Tibi verò equidem ego assistoque, et te servo,

“ Et te prompto-animo hortor adversus Trojanos pugnare: 810

“ Sed tibi vel defatigatio ex multo labore membra subit,

“ Vel te certè aliquo-modo timor tenet exanimans: Non sanè tu posthac

“ Tydei soboles es reputandus, rei-militaris-periti Oenidae.

Hanc autem respondens allocutus est fortis Diomedes:

“ Agnosco te, dea, filia Jovis Aegiochi,

“ Ideò tibi lubenter dicam verbum, neque celabo;

“ Neque aliquis me timor tenet exanimis, nec ulla ignavia:

“ Sed adhuc tuorum recordeo mandatorum, quae mandasti.

“ Non me sinebas cum beatis diis ex adverso pugnare

“ Caeteris; sed si, Jovis filia, Venus

“ Veniret in proelium, hanc vulnerare acuto aere.

“ Quare nunc et ipse recedo, atque etiam caeteros

“ Argivos jussi congregari hic omnes:

“ Agnosco enim Martem proelium obeuntem et administrantem.

Huic autem respondit deinde dea caesiis-oculis Minerva: 825

Ver. 808.—τοίη οἱ ἐγὼν.] Ita edidit Barnesius ex MS. Rectè, ut mihi quidem videtur. *Vulg.* τοίη τοι ἐγὼν ex versu, ut verisimile est, 828. infra. Quanquam et τοίη σοι, etiam hoc in loco, ferri possit; si modò particula τοι, explementum utique accipiat; sicuti in φ', 110. Ἄλλ' ἐπὶ τοι καμὲι θάνατος, &c.

Ver. 815. Γινώσκω σε, θεὰ.]

Et nunc nequicquam fallis Dea.—

Aen. XII, 634.

Ver. 818.—ἰφισμῶν.] Pronuntiabatur, ἰφισμῶν. Vide suprà ad β', 811.

Ver. 824.—ἀνακοιρανέοντα.] *Schol.* διατάσσοντα, δίσποντα. Αἱ τρεῖς αἰεῖς, ἀντικραυβάνομαι ἀλλήλων, τοὺς εἰκίσις τότους σπρεῦσι. *Al.* ἀνὰ κοιρανέοντα.

Τυδείδῃ Διομήδεσσι, ἐμῶ κεχαρισμένε θυμῶ,
Μῆτε σύ γ' Ἄρεα τόνδε τι δειδίθῃ, μήτε τιν' ἄλλον
Ἀθανάταν· τοίῃ τοι ἐγὼν ἐπιτάρρρός εἰμι.

Ἄλλ' ἄγ' ἐπ' Ἄρῃ πρώτῳ ἔχε μάνυχας ἵππους·

Τύψον δὲ σχεδὴν, μηδ' ἄζοο θοῦρον Ἄρηα
Τούτου μαινόμενον, τυκτὸν κακὸν, ἄλλοπρόσαλλον·

830

Ὅς πρῶν μὲν ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ στεῦτ' ἀγορῆων,

Τρωσὶ μαχίσσεται, ἀτὰρ Ἀργείοισιν ἀρῆξεν·

Νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλασται.

Ὡς φασίη, Σθένελον μὲν ἄφ' ἵππων ὥστε χαμᾶζε,

835

Χεῖρὶ πάλιν ἐρύσασ'· ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ἀπόρουσε·

Ἢ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον

Ἐμμεμαυῖα θεά· μέγα δ' ἔβραχε φήγιος ἄξων

Βρισσοῦν· δεινὴν γὰρ ἄγεν θεόν, ἄνδρα τ' ἄριστον.

Λάζετο δὲ μάστιγα καὶ ἠνία Παλλὰς Ἀθήνη·

840

“ Tydide Diomedes, meo charissime animo,

“ Neque tu Martem hunc ullatenus time, neque quemquam alium

“ Immortalium; talis tibi ego adjutrix sum.

“ Verum age, in Martem primum dirige solidos-ungulis equos:

“ Ferique cum cominus, neque reverere impetuosum Martem

850

“ Hunc insanientem, praeter-naturam-ascitum malum, inconstantem:

“ Qui non-ita-primem mihi-que et Junoni promisit dicens,

“ Adversum Trojanos se pugnaturum, atque Argivis auxiliaturum:

“ Nunc verò cum Trojanis versatur, horumque est oblitus.

Sic locuta, Sthenelum quidem è curru depulit humi,

855

Manu retrorsum trahens: ille autem dicto-citius desiliit:

Ipsaque in currum conscendit juxta Diomedem nobilem

Irà-concitata dea: valdè autem gemuit faginus axis

Sub pondere; gravem enim vehebat deam, virumque fortissimum

Corripuit autem scuticam et habenas Pallas Minerva:

840

Ver. 827. Μῆτε σύ γ' Ἄρεα τόνδε τι δειδίθῃ.] Ità rectè, ut opinor, edidit *Barnesius*. *Al.* Μῆτε σύ γ' Ἄρεα τόνδε ἴτι δειδίθῃ. Quod perinde est. *Al.* Μῆτε σύ γ' Ἄρηα τόνδε δειδίθῃ. et, Μῆτε σύ γ' Ἄρηα τόνδε δειδίθῃ. Quarum lectionum prior versum, posterior sententiam jugulat.

Ver. 828. Ἀθανάτων.] Vide suprâ ad α', 598.

Ver. 831. — τυκτὸν κακόν.] *Eustathio*, “ praeter-naturam-ascitum malum.” *Altiis*, “ naturâ improbum.” Neutrum malè, licet diversa ratione.

Ver. 835. — Σθένελον μὲν ἄφ' ἵππων ὥστε χαμᾶζε. — Ἢ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε.]

Aurigam Turni media inter lora Metiseum Executit, et longè lapsus temone reinquit; Ipsa subit, manibusque undantes flectit habenas.

Cuncta gerens, vocemque et corpus et arma Metisci. *AEn.* XII, 469.

Ver. 836. — πάλιν ἐρύσασ'.] Quâ ratione πάλιν, hic ultimam producat; item, δὲ, ver. 840. et μιν, ver. 845. et ὀλεφουρέμεις, ver. 871. vide suprâ ad α', 51.

Ver. 838. — μέγα δ' ἔβραχε φήγιος ἄξων.] Οἱ παλαιοί, ἀπὸ τοῦ φήγιος, πηδῆτος γράφουσι· ἰσθόντες ὅτι πηδῆτος, ἴδως ξύλου. *Eustath.*

Pòst valido nitens sub pondere faginus axis Instrepat. — *Georg.* III, 172.

— Gemuit sub pondere cymba.

AEn. VI, 415.

Ver. 840. 841. Λάζετο. — Λότιξ.] Oratio hæc *asyndetos*, impetum et vehementiam *Festinantis* significanter indicat. Vide suprâ ad α', 105.

Αὐτίκ' ἐπ' Ἀρηϊ πρώτῳ ἔχε μάνυχας ἵππους.

Ἦτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελᾶριον ἐξενάριξεν,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστον, Ὀχησίου ἀγλαὸν υἷον·
Τὸν μὲν Ἀρης ἐνάριξε μιαίφονος· αὐτὰρ Ἀθήνη
Δῦν' Αἶδος κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἀρης.

845

Ὡς δὲ ἴδε βροτολοιγὸς Ἀρης Διομήδεα δῖον,

Ἦτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελᾶριον αὐτόθ' ἔασε
Κεῖσθαι, ὅθι πρώτον κτείνων ἐξάινυτο θυμόν·
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἵπποδάμοιο.

Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Πρόσθεν Ἀρης ἀρέξασθ' ὑπὲρ ζυγόν, ἠΐα θ' ἵππων,
Ἐγχεῖ χαλκείῳ, μεμαῶς ἀπὸ θυμόν ὀλέσσαι·
Καὶ τό γε χεῖρὶ λαβοῦσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἦσεν ὑπ' ἐκ δίφροιο ἐτώσιον αἰχθῆναι.

850

Δεύτερος αὖθ' ἀρμαῖο βοῆν ἀγαθὸς Διομήδης
Ἐγχεῖ χαλκείῳ· ἐπέρρισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην.

855

*Ac statim in Martem primum dirigebat solidos-ungulis equos.
Ille quidem Periphantem ingentem occiderat,
Aetolorum longè fortissimum, Ochesii praeclarum filium:
Hunc utique Mars occidebat caede-inquinatus: sed Minerva
Induit Orci galeam, nè ipsam videret impetuosus Mars.
Postquam verò vidit hominum-perniciēs Mars Diomedem nobilem,
Is quidem Periphantem ingentem illic sivit
Jacere, ubi primum interficiens abstulerat animam;
Atque ivit rectà in Diomedem equum-domitorem.
Hī verò quum jam propè erant, alter in alterum vadentes,
Prius Mars protentà-manu-jaculatus est super jugum, habenasque equorum,
Hastà aereà, cupiens animam eripere:
Et verò hanc manu prehensam dea caesiis-oculis Minerva
Summovit à curru, ut incassum praeterfugeret.
Secundus tum impetum fecit pugnà strenuus Diomedes
Hastà aereà: infixit autem connixa Pallas Minerva
Imum in ile, ubi cingebatur cinctu.*

845

850

855

Ver. 841. Αὐτίκ' ἐπ' Ἀρηϊ (Παλλὰς) ἔχε μάνυχας ἵππους.] Nempe, Trojanorum vim superavit Graecorum disciplina et scientia militaris. Id quod fieri scilicet ἴσως, ver. 766.

Ver. 842. — ὁ μὲν (Ἀρης) Περίφαντα ἐξενάριξεν.] Eò, ut opinor, quòd in paelio cecidisset Periphas, nec à quo occisus esset appareret; à Marte dicitur interfectus. Caeterùm legendum hic crediderim, ἐξενάριξεν, sicuti infra, ver. 844.

Ver. 847. — ἴσσι.] Vide supra ad β', 42.

Ver. 855. — βοῆν ἀγαθὴς.] Vide supra ad β', 408.

Ver. 857. Νείατον ἐς κενεῶνα.] Hoc ait Poeta, nī fallor; militibus inferiorum ordinum interfectis permultis, fusos Trojanos tantam cladem accepisse, ut eo die, quā parte pugnaret Diomedes, penè confectum bellum videretur. Διομήδης ἐπὶ τὰ κενὰ τῆς μὴ πάνυ φενορουμένης ἀντιπάλου τάξεως παρεπιπλῶν, ἐμμεῶς ἐστρέψατο τοὺς βαρβάρους. Heraclid. l. v. c. 1.

- Τῇ ρά μιν οὔτα τυχάν, διὰ δὲ χρέα καλὸν ἔδαψεν
 Ἐκ δὲ δόρυ σπάσεν αὐτίς· ὁ δ' ἔβραχε χάλκεος Ἄρης,
 "Ὅσσον τ' ἑννεάχιλοι ἐπίαχον, ἢ δεκάχιλοι
 Ἄνερες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ζυγάγοντες Ἄρης.
 Τοὺς δ' ἄρ' ὑπὸ τρόμος εἶλεν Ἀχαιοὺς τε, Τρῳάας τε,
 Δεΐσαντας· τόσον ἔβραχ' Ἄρης, ἄτος πολέμοιο.
 Οἷη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀήρ,
 Καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυσαίεος ἄερινόμοιο
 Τοῖος Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ χάλκεος Ἄρης
 Φαίνειθ', ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
 Καρπαλίμως δ' ἴκανε θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὀλυμπον·
 Πὰρ δὲ Διὶ Κρονίῳνι καθέζετο, θυμὸν ἀχεύων,
 Δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἶμα, καταρρῆρον ἐξ ὤτειλῆς,
 Καί ῥ' ὀλοφυσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμισίζη, ὄρων τάδε καρτερὰ ἔργα;
 Αἰεὶ τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμὲν,

Eâ utique parte ipsum vulneravit assecutus, cutemque pulchram dilaceravit;

Atque hastam extraxit rursus: Tum verò boabat aereus Mars,

Quantum scilicet novies-mille clamant, vel decies-mille

Viri in bello, certamen committentes Martis.

Tum verò tremor occupavit Achivosque Trojanosque

Territos: adeò boabat Mars, insatiabilis belli.

Qualis autem ex nubibus nigra apparet caligo,

Ab aestu vento graviter-spirante excitato:

Talis Tydidæ Diomedæ aereus Mars

Apparebat, cum nubibus iens in coelum latum.

Statim verò venit deorum in sedem, excelsum Olympum:

Propterque Jovem Saturnium sedit, animo moerens,

Ostenditque immortalem sanguinem fluentem ex vulnere,

Et lamentans verbis alatis allocutus est:

"Jupiter pater, nonne indignaris, videns hæc violenta facinora?

"Semper sanè acerbissima dii passi sumus,

860

865

870

Ver. 858. Τῇ ρα.] "Eâ utique parte." Non igitur supervacaneum est istud, ρα: sed vim habet in connectendâ sententiâ perquam elegantem. Vide quoque suprâ ad â. 56. et ad β', 158.

Ibid.—οὔτα.] Vide suprâ ad β', 525.

Ibid.—καλόν.] Vide suprâ ad β', 45.

Ver. 859.—ἔβραχε χάλκεος Ἄρης, "Ὅσσον εἰ ἑννεάχιλοι." Clamorem exhibet aciei disjectæ, et in fugam conversæ.

Ver. 864.—ἰριβεννὴ φαίνεται ἀήρ, Καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυσαίεος ἄερινόμοιο.] Nonnulli distinguunt; Καύματος ἐξ ἀνέμοιο, ἄερος. Ac proinde diversè accipi potest hæc sententia: Ut dicat nimirum Poeta, caliginosum aërem vel ex æstu oriri ac vento à meridie, vel æstum ipsum ex vento à meridie exortio, et ventum denique ex æstu. Quæ quidem ambiguitas, non

utique Poetæ, sed nobis græcè jam minùs scientibus omninò est tribuenda.

Ver. 865.—ἀερινόμοιο.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 867.—ἰμοῦ νεφέεσσιν.] Pulvere ingenti scilicet excitato.

Ver. 869.—Κρονίῳνι.] De Analogiâ πῶ Κρονίῳνι et Κρονίῳνι, vide suprâ ad â, 397. et β', 818.

Ver. 870. Δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἶμα.] Ad has voces, Henr. Stephanus: "In Flor. (inquit) "et Ald. et alii quædam, δεῖξεν, miror quomodo "stante versu; in aliis, δεῖξαι, miror quomodo "stante sententiâ." Credo equidem istos, δεῖξεν δεῖ ἄμβροτον, hos, δεῖξαι ἄμβροτον, dicere voluisse.

Ver. 872. Ζεῦ πάτερ.] Equidem continere me nequeo, quin vocem Romanam, Jupiter, multò potius Ζεὺς πάτερ esse credam, quàm Juvans pater.

- Ἄλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἄνδρεςσι φέροντες
 Σοὶ πάντες μαχόμεσθα· σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κόυσην, 875
 Οὐλομένην, ἣτ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν.
 Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοὶ εἰς' ἐν' Ὀλύμπῳ,
 Σοὶ τ' ἐπιπέθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος.
 Ταύτην δ' οὐτ' ἐπεὶ προτιβάλλεαι, οὔτε τι ἔργῳ,
 Ἄλλ' ἀνίεις, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναιο παῖδ' αἰδήλον· 880
 Ἡ νῦν Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα
 Μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ·
 Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμοι ἴσες·
 Ἄλλὰ μ' ὑπήνεικαν ταχέες πόδες· ἦτέ κε δῆρον 885
 Αὐτοῦ πῆματ' ἔπασχον ἐν αἰνῆσιν νεκάδεσσιν,
 Ἡ κεν ζῶς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυτῆσι.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Μῆτι μοι, Ἄλλοπρόσαλλε, παρεζόμενος μινύριζε·
 Ἐχθιστος δέ μοι ἐσσι θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν· 890
 Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε

“ Mutuo consilio, gratificantes nempe hominibus.

“ *Atqui* tui causâ omnes pugnamus: tu enim peperisti dementem filiam, 875

“ Perniciosam, cui semper iniqua opera curae sunt.

“ Alii enim quidem omnes, quotquot dii sunt in Olympo,

“ Tibique obediunt, et subjecti-sumus unusquisque:

“ Hanc autem neque verbo coërces, neque quoquam facto,

“ Sed indulges, quoniam ipse genuisti filiam pestiferam; 880

“ Quae nunc Tydei filium insolentem Diomedem

“ Furere extimulavit in immortales deos.

“ Venerem quidem primùm cominūs vulneravit manu ad carpum;

“ Ac postea in me ipsum irruit, deo se-aequans:

“ At me subduxerunt veloces pedes: profectò *alioqui* diu 885

“ Ibi dolores passus fuisset inter horrendas cadaverum-strages,

“ Aut vivus viribus-fractus fuisset aeris ictibus.

“ Eum autem torvè intuitus allocutus est nubes-cogens Jupiter:

“ Nequid mihi, *ó tu* inconstans, assidens quiriteris:

“ Invisissimus utique mihi es deorum, qui Olympum tenent; 890

“ Semper enim tibi contentioque grata, bellaque, pugnaeque:

Ver. 874.—*χάριν δ' ἄνδρεςσι φέροντες.*] Videtur Eustathius, quantum ex commentario conjicere est, legisse, *χάριν ἄνδρεςσι φέροντες*. Quod aequè ferri potest, ac *λατρυόμενος ἔσται*, jam supra, ver. 871. Vide ad á, 51.

Ver. 881.—*Διομήδεα.*] Pronuntiabatur *Διομήδη*. Quomodò et scribi tandem ceptum.

Ver. 882.—*ἀ'ανήτοις.*] Vide supra ad á, 598.

Ver. 885. *Κύπριδα μὲν πρῶτον,*——

Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι] Vide supra ad ver. 556 et 857.

Ibid.—*οὔτασι.*] Vide supra ad δ', 525. et ad á, 140.

Ver. 885. *Ἄλλὰ μ' ὑπήνεικαν ταχέες ποδῆς.*] Ni fuga subsidio subeat. *Æt.* XII, 755.

Ver. 888.—*νεφεληγερέτα Ζεὺς.*] Vide supra ad á, 175.

Ver. 891. *Αἰὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη.*]

——*cui tristia bella.*

Inaeque, insidiaeque, et crimina noxia cordi. Odit et ipse pater.— *Æt.* XII, 525.

Μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀάσχετον, οὐκ ἐπιεικτὸν,

Ἴηρης· τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημι ἑπέεσσιν,

Τῷ σ' οἶά κείνης τάδε πάσχειν ἐννεσίησιν.

Ἄλλ' οὐ μὲν σ' ἔτι δρῶν ἀνέξομαι ἄλλ' ἔχοντα·

Ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσι, ἐμοὶ δὲ σε γείνατο μήτηρ·

Εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένεω ἄδ' αἰδήλος,

Καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος Οὐρανιαίων.

Ὡς φάτο, καὶ Παιήον ἀνώγει ἰήσασθαι·

Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσων,

Ἡέσασατ'· οὐ μὲν γάρ τι κατὰβητός γ' ἐτέτυκτο.

Ὡς δ' ὅτ' ὅπως γάλα λευκὸν ἐπιγιγόμενος συνέπηξεν,

Υγρὸν ἔον, μάλα δ' ὤκα περιστρέφεται κυκλώντι·

Ὡς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο Δούρον Ἄρηα.

Τὸν δ' ἠέη λουῖσεν, χαρίεντα δὲ εἴματα ἔσσε·

Πὰρ δὲ Διὶ Κρονίῳ καθέζετο κυδεῖ γαίῳν.

Αἰ δ' αὖθις πρὸς δῶμα Διὸς μεγάλῳ ἴεντο

Ἴηρη τ' Ἄργεΐη καὶ ἀλαλκομενήϊς Ἀθήνη,

Παύσασαι βροτολογὸν Ἄρην ἀνδροκτασιάων.

“ Matris tibi ingenium est intolerandum, cedere nescium,

“ Junonis; quam quidem ego vix reprimo verbis:

“ Ideirò te puto illius haec pati consiliis.

“ Attamen non te amplius diù patiar dolores sustinere:

“ Nam è me genitus es, mihiq̄ue te peperit mater.

“ Quòd si aliquo ex alio deorum natus esses ità improbus,

“ Sanè jam pridem fuisses inferior Urani-filiis [*Titanibus*].

Sic dixit, et Paeonem jussit mederi:

Huic autem Paeon dolorem-pellentia medicamina inspergens,

Sanavit; nequaquam enim mortalis erat.

Sicut autem quando fici-succus lac album festino-motu in coagulum-cogit,

Liquidum quod erat; valdeque velociter concreescens circummagitur à miscente:

Sic utique is celeriter sanavit impetuosum Martem.

Hunc autem Hebe lavit, elegantesque vestes induit;

Juxtaque Jovem Saturnium sedit glorià exultans.

Tum verò rursus ad òm̄m̄ Jovis magni redierunt,

Junoque Argiva, et potens-auxiliatrix Minerva,

Postquam repressissent hominum-perniciem Martem à-virorum-caedibus.

Ver. 899.—ἀνάγει.] *M.* ἀνωγει μιν.

Ver. 900.—φάρμακα πάσων] *Alli* legunt, φάρμακ' ἴτασιν et versum sequentem omittunt.

Ver. 902.—ἰσιγόμενος.] *M.* ἰσιγόμενον. Quod eodem redit.

Ver. 903.—περιστρέφεται.] Ἡρωδιανὸς (inquit *Eustathius*) “περιτρέφεται” γράφει, ὅτι ἐστὶν ἰσιγόμενος. ἢ γὰρ ἰσίζει, [ἰσιγόμενος] ἰσίζεται παρὰ τὸ τρέφισθαι, ὅ ἐστι πύγ-

νοσθαι Firmatur *Herodiani* lectio, *Odys.* ζ', 476.

—αὐτὰρ ὑπερὶ χιῶν γίνετ', ἦτοι πύγην,

Ψυχρὴν, καὶ σακίται περιτρέφτο κούσπαλλος.

Quin et τροβαλίδα, cascos, ex *Antiphane* et *Aristophane* memorat *Athenæus*, lib. X. c. 21.

et lib. XIV. c. 22.

Ver. 903.—ἰσίζεται.] *Vid.* supra ad γ', 8.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ζ'.

Ἑπόθεσις τῆς Ζ'. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

Τῶν θεῶν ἀποστάτων τῆς μάχης, οἱ Ἕλληνες πολλοὺς ἀναιροῦσι τῶν Τρῶων. Ἐλί-
νου δὲ συμβουλευσαντος, Ἔκτωρ εἰς τὴν πόλιν ἄνεισι, καὶ τῇ μητρὶ Ἐκάθῃ κτείνει εὐχέσ-
θαι τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ ὑποχέσθαι αὐτῇ δῶδεκα βοῶν θυτίαν, ὅπως τὸν Διομήδην * ἀποτη-
σειε τῆς μάχης. Τίως δὲ ὄντων αὐτῶν ἐν τῷ πεδίῳ, Γλαῦκος καὶ Διομήδης ἀναγνωρισαν-
τες † Φιλίαν πατρικὴν, διαλλάσσοσι τὰ ὄπλα ἀλλήλοισι. Ἐκτωρ δὲ διαλεχθεὶς τῇ μητρὶ
Ἐκάθῃ, καὶ τῇ γυναικὶ Ἀνδρομάχῃ, σὺν τῷ ἀδελφῷ Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸν πόλεμον ἕξισιν.

Α Λ Λ Η.

ἌΝΑ μίσην Ξάνθου καὶ Σιμοῦντος, τῶν ποταμῶν, θάνατος Ἀκάμαντος τοῦ Θρακίης· καὶ
Γλαύκου σύστασις, καὶ ἀναγνωρισμός, καὶ ἀμοιβὴ τῶν ὄπλων αὐτοῦ καὶ Διομήδους· καὶ
αἰνῶδες Ἐκτορος εἰς Ἴλιον πρὸς τὴν μητέρα, Ἐκάθην· εἶτα πρὸς Ἀλεξάνδρον καὶ Ἑλένην
εἶτα πρὸς Ἀνδρομάχην, τὴν γυναικᾶ· καὶ Ἐκτορος ἕξοδος ἐπὶ τὸν πόλεμον σὺν Ἀλεξάνδρῳ
τῷ ἀδελφῷ.

Ἐπιγραφαί.

Ἐκτορος καὶ Ἀνδρομάχης ὁμιλία.

Ἄλλως.

Ζήτα, τίως Ἐκάθῃ ἐπὶ γούνασι πέπλον ἔθηκεν.

Ἄλλως.

Ζήτα δ' ἄρ' Ἀνδρομάχης καὶ Ἐκτορος ἔστ' ὀαριστύς.

Τρῶων δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή·
Πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο,
Ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα,

Τροϊανorum porro destituta est et Achivorum pugna gravis Deorum presentia :
Saepe autem huc et illuc propendebat impetus proelii per campum,
Copiae in se invicem dirigentibus acratas hastas,

* Ἀποστήσῃ. MS. Mori.

† Πατρῶαν φιλίαν, Id.

Μεσσηγῆς Σιμόεντος, ἰδὲ Ξάνθιο ῥοάων.

Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος, ἕρκος Ἀχαιῶν, 5

Τρῶων ῥῆξε φάλαγγα, Φῶς δ' ἐτάροισιν ἔθηκεν,
Ἄνδρα βαλὼν, ὃς ἄριστος ἐνὶ Θρηήκεσσι τέτυκτο,
Υἱὸν Ἐϋσσώρου, Ἀκάμαντ', ἧῦν τε μέγαν τε.

Τὸν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἵπποδασείης·
Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστίον εἴσω 10
Αἰχμὴ χαλκείῃ τὸν δὲ σκότος ὅσσ' ἐκάλυψεν.

Ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βροῆν ἀγαθὸς Διομηδῆς,
Τευθρανίδην, ὃς ἐναίεν εὐκτιμένη ἐν Ἀρισβῆ,
Ἄφνειὸς βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισι· 15
Πάντας γὰρ φιλέεσκεν, ὀδῶ' ἐπι οἰκία ναίων.

Ἀλλὰ οἱ οὔτις τῶν γε τότε ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Πρόσθεν ὑπαντιάσας· ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπήνερα,
Αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὃς ῥα τὸν ἵππων
Ἔσκεν ὑφηνίοχος· τῶ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.

Inter Simoëntis et Xanthi fluenta.

Ajax autem primus Telamonius, murus Achivorum, 5

Trojanorum rupit phalangem, spemque sociis attulit,

Virum percutiens, qui fortissimus inter Thracas erat,

Filium Eüssori, Acamantem, strenuumque, magnumque.

Hunc percussit primus in galeae cono setis-equinis-densae :

Inque fronte fixit ; penetravitque os intra 10

Cuspis aerea : cum verò tenebrae oculos cooperuerunt.

Axylum porrò interfecit pugnâ strenuus Diomedes,

Teuthranidem, qui habitabat benè-structâ in Arisbâ,

Dives opum, benignusque [vel dilectus] erat hominibus :

Omnes enim excipiebat-comitèr, ad viam silas aedes habitans. 15

Sed ab eo nullus horum tunc arcuit tristem interitum,

Antè subveniens : sed ambos animâ privavit Diomedes,

Ipsum et famulum Calesium, qui tunc equorum

Ἔρατ auriga : hique ambo terram subierunt.

Ver. 5.—πρῶτος.] Nempe, post Junonis et Minervæ discessum.

Ver. 6.—φῶς δ' ἐτάροισιν ἔθηκεν.]

Rectè Scholiastes, φῶς, χαρὰν, σωτηρίαν. Mirè autem hoc accipit Porpius ; perruptâ et disjectâ Trojanorum acie, Lucem utique immisam. Quod, nè quid ampliùs dicam, cum verbo ἔθηκεν nequaquam congruit.

Ver. 9. Τὸν ῥ'.] Hunc utique. Hunc scilicet. Vide suprâ ad ἰ, 858.

Ver. 10.—πέρησε.] Vide suprâ ad ἰ, 67.

Ver. 11.—τὸν δὲ σκότος ὅσσ' ἐκάλυψεν.] Vide suprâ ad ῥ', 461 et 505.

Ver. 12.—βροῆν ἀγαθὸς.] Vide suprâ ad β', 408.

Ver. 15. Πάντας γὰρ φιλέεσκεν, Ἀλλὰ οἱ οὔτις.] Ridiculi planè fuerunt, qui Poetam hoc in loco hospitalitatem Axylti in

universos, vitio ei vertere existimarent. Reverà de Axyllo, hominum omnium hospitalissimo atque optimo, idem planè hic ait Homerus, ac de Ripheo omnium justissimo Virgilius :

—cadit et Ripheus, justissimus unus
Qui fuit in Teucris, et servantissimus æquii :

Diis aliter visum.—. Æn. II, 426.

Ver. 17.—ὑπαντιάσας.] Vide suprâ ad ἰ, 67.

Ibid.—ἀπήνερα.] Diomedes.

Ver. 18. Αὐτὸν καὶ θεράποντα.]

—premit aurigamque sub ipsis

Nactus equis, ferroque secat pendentia colla :

Tum caput ipsi aufert domino.—

Æn. IX, 330.

Δρῆστον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλιον ἐξενάρξει· 20
 Βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὓς ποτε ὕμφη
 Νηῖς Ἀβαρβαρῆ τέκ' ἀμύμονι Βουκολίῳ·
 Βουκολίῳ δ' ἦν υἱὸς ἀγαθοῦ Λαομέδοντος,
 Πρεσβύτατος γενεῆ, σκότιον δὲ ἐ γείνατο μήτηρ·
 Ποιμαίων δ' ἐπ' ὅεσσι μίγη φιλότῃ καὶ εὐνῇ· 25
 Ἡ δ' ὑποκυσσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε.
 Καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
 Μηκιστηιάδης, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
 Ἀστύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης.
 Πιδύτην δ' Ὀδυσσεὺς Περκῶσιον ἐξενάρειζεν 30
 Ἔγχεϊ χαλκείῳ· Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
 Ἀντίλοχος δ' Ἀβλητρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
 Νεστορίδης· Ἐλατον δὲ ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 Ναῖε δὲ, Σατνιόεντος εὐρρέϊταιο παρ' ὄχθας,
 Πήδασον αἰπεινῆν. Φύλακον δ' ἔλε Λήϊτος ἦρωσ 35
 Φεύγοντ'· Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάρειζεν.
 Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος
 Ζῶν ἔλ'· ἵππα γάρ οἱ ἀτυζομένω πεδίῳ,

Drexit autem Euryalus et Opheltium interfecit : 20
 Perrexit porrò ad Aesepon et Pegasus, quos quondam nympha
 Naïs Abarbarea peperit insigni Bucolioni :
 Bucolion autem erat filius clari Laomedontis,
 Maximus natu, clandestinum verò ipsum peperit mater :
 Pastor autem quum Bucolion esset, inter oves ei mixtus est amore et cubili : 25
 Ea verò gravida-facta gemellos peperit filios.
 Et quidem horum solvit robur et pulchra membra
 Mecisteiades Euryalus, et ab humeris arma detraxit.
 Astyalum item occidit bellicosus Polypoetes.
 Pidytem verò Ulysses Percosium interfecit 30
 Hastà aereà : Teucerque Aretaonem nobilem.
 Antilochus autem Ablerum interemit hastà splendenti
 Nestorides : Elatum verò rex virorum Agamemnon ;
 Habebat autem, Satnioëntis pulchrè-fluentis apud ripas,
 Pedasum altam. Phylacum porrò interfecit Lëitus heros, 35
 Fugientem : Eurypylus item Melanthium interfecit.
 Adrastum verò deinde pugna strenuus Menelaus
 Vivum cepit : equi enim ei pavore-attoniti fugientes per-campum,

Ver. 23.— Λαομέδοντος, Πρεσβύτατος γενεῆ,
 σκότιον δὲ ἐ γείνατο μήτηρ.]
 —primævus Helenor,
 Mæonio regi quem serva Lycimnia furtim
 Sustulerat, vetitisque ad Trojam miserat
 armis. Æn. IX, 545.
 Quæ loca Macrobius in eis recenset, in qui-
 bus Poetarum " par penè splendor amborum
 est." Lib. V. cap. 12.

Ver. 25. Ποιμαίων δ.] Bucolion.
 Ver. 28. Μηκιστηιάδης.] Euryalus; ver. 20.
 Ver. 31. Ἔγχεϊ χαλκείῳ.] Vide suprâ ad
 γ', 580.
 Ibid.—Ἀρετάονα] Al. ἄρ' Ἐτάονα.
 Ver. 38.—ἵππα γάρ οἱ] Quâ ra-
 tione γὰρ, hic producat, vide suprâ ad α',
 51.

"Ὄζω ἐνὶ βλαφλίῃτε μυρικήῳ, ἀγκύλον ἄρμα
 "Ἀζαντ' ἐν πρώτῳ ῥύμῳ, αὐτῷ μὲν ἐθέτην 40
 Πρὸς πόλιν, ἣπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φροέοντο·
 Αὐτὸς δ' ἐκ δίφρου παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίθη,
 Πρηγῆς ἐν κόνιшин ἐπὶ στόμα· παρ δέ οἱ ἔσθη
 Ἀτρείδης Μενέλαος, ἔχων δολιχότκιον ἔγχος·
 "Ἀδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαεῶν ἐλλίσσεται γούων 44
 Ζώγρει, Ἀτρείος υἱέ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
 Πολλὰ δ' ἐν ἀφνειῷ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
 Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
 Τῶν κέν τοι χαρίσαιο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
 Αἶκεν ἐμὲ ζῶν πετύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν. 50
 "Ὡς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθε·
 Καὶ δὴ μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
 Δώσειν ᾧ φεράποντι καταξέμεν· ἄλλ' Ἀγαμέμνων

Ramo impediti myricino, curvum currum

Cùm fregissent ad extremitatem temonis, ipsi quidem contenderunt

Ad urbem, quò alii pavore-atoniti fugiebant :

Ipsè autem de curru juxta rotam devolutus est,

Pronus in pulveribus in os : propè autem ipsum stetit

Atrides Menelaus, tenens longam hastam :

Adrastus verò deinde amplexus supplex-orabat genua :

" Vivum-cape, Atrèi fili, tuque dignum accipe liberationis-pretium :

" Multae utique in divitis patris domo res-pretiosae-reconditae jacent,

" Aesque, aurumque, varioque-artificio-elaboratum ferrum :

" Ex quibus certè tibi largietur pater infinita dona liberationis-ergo,

" Si me vivum esse audiverit ad naves Achivorum.

Sic dixit : huic autem animum in pectoribus flectebat ;

Ac sanè ipsum mox erat veloces ad naves Achivorum

Daturus suo famulo deducendum : verùm Agamemnon

Ver. 42. Αὐτὸς δ' ἐκ δίφρου.]

Fertur equis, curruque haeret resupinus inani,

Lora tenens tamen ; huic cervixque comae-que trahuntur

Per terram, et versâ pulvis inscribitur hastâ. *AEn.* I, 480.

Ver. 45.—λαεῶν ἐλλίσσεται γούων· Ζώγρει, Ἀτρείος υἱέ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα.]

Èt genua amplectens effatur talia supplex : ———

Te precor, hanc animam serves ———

Est domus alta ; jacent penitus defossa talenta

Celati argenti ; sunt auri pondera facti

Infectique mili. ——— *AEn.* X, 525.

Vocem, ἐλλίσσεται, restituit *Barnesius*. Alii scribunt, ἰλλίσσεται. Quod et ipsum ferri potest ; eadem utique analogiâ, ac ἰλώμα. Vide supra ad 4, 4. Ἐλλίσσεται tamen rectius videtur ; non modò propter similia ἰλλασεῖ, ἰλλασάνει, ἀπολλήξει, quae observavit *Barnesius* ; sed maximè propter eandem ipsam vocem, ἰλλισάων, *Odysse.* λ', 55. et ν', 275. ubi Exemplaria conveniunt.

Ver. 51.—ἔπειθε.] *Al* ἔπει.

Et jam jamque magis cunctantem flectere sermo

Ceperat. ——— *AEn.* XII, 940.

Ver. 55. Δώσειν ᾧ φεράποντι.] Ita restituit *Barnesius*, ex *MSS.* et *Edit.* *Vett.* Rectè, ut mihi quidem videtur. *Al.* τῷ φεράποντι.

Ἄντιος ἦλθε δῖων, καὶ ὀμοκλήσας ἔπος ἤυδα·
 ὦ Πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ σὺ κήδεαι αὐτως 55
 Ἄνδρῶν; ἢ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον,
 Πρὸς Τρώων· τῶν μήτις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
 Χεῖρας δ' ἡμετέρας· μηδ' ὄντινα γαστέρι μήτηρ
 Κούρον ἔοντα φέροι, μηδ' ὅς φύγοι· ἀλλ' ἅμα πάντες
 Ἰλίου ἕξαπολοῖατ', ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι. 60
 Ὡς εἰπὼν ἔτρεψεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρας,
 Αἴσιμα παρεϊπᾶν· ὁ δ' ἀπὸ ἔβην ὤσατο χεῖρι
 Ἥρω' Ἀδρηστον τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
 Οὔτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ'· Ἀτρείδης δὲ
 Λαῶξ ἐν στήθεσι βᾶς ἐξέσπασε μείλιον ἔγχος. 65
 Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν αὖσας·
 ὦ φίλοι, ἦρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
 Μήτις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος, μετόπισθε
 Μιμνέτω, ὡς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται·
 Ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἔκκηλοι 70
 Νεκροὺς ἀμπεδίον συλήσετε τεθνεϊῶτας.

Obvius venit currens, et minaciter-clamans verba fecit :

“ O mollis, O Menelaë, cur nam verò tu sollicitus es ita de servandis 55

“ Hominibus ? Certè tibi optimè res gesta est domi,

“ Per Trojanos : Quorum nullus effugiat grave exitium,

“ Manusque nostras : nè quidem quem in sinu mater

“ Infantem existentem gestet, nè is quidem effugiat : sed simul omnes

“ Ex Ilio funditus percant, inhumati et prorsus dispersiti. 60

Sic locutus immutavit fratris mentem heros,

Recta admonens : ille autem à se depulit-manu

Heroëm Adrastum : hunc verò rex Agamemnon

Vulneravit ad ile ; ille verò resupinatus est : Atrides autem

Pede pectoribus imposito extraxit fraxineam hastam. 65

Nestor autem Argivos hortabatur, altùm clamans :

“ O amici, heroës Danaï, famuli Martis,

“ Nè quis nunc exuviarum cupidus ponè

“ Maneat, ut plurima ferens ad naves redeat ;

“ Sed viros interficiamus, postea verò et his otiosi 70

“ Corpora per campum spoliabitis mortua.

Ver. 55.—αὐτως.] *Al.* οὕτως.

Ver. 62. Αἴσιμα παρεϊπᾶν· ὁ δ' ἀπὸ ἔβην.]
 Παρεϊπᾶν, cùm sit vox composita, priorem
 producit eadem ratione, ac γὰρ, suprâ ver.
 58. Sed et vox, ἀπὸ, ultimam quâ ratione
 hic producat, vide suprâ ad α', 51. Sunt tam-
 en qui scribant, ἀπαι ἔβην.

Ver. 64. Οὔτα κατὰ λαπάρην.] Vide suprâ
 ad δ', 525. et ad α', 140. *Al.* οὕτως καλλα-
 πάρεην.

Ver. 70.—κτείνωμεν· συλήσετε.]

Pulcherrimè hic Senex, et ad personam con-
 venientissimè, seipsum etiam adhuc eum exhibet,
 qui prælio utique committendo, non item
 prædæ diripiendæ intersit. Ut rectè *Eusta-
 thius* : Ὅσα ὅπως Θανμασίως ὁ γίγων, τεῦ υἱὸν
 καυαίου συνιφάσσειται καὶ αὐτὸς θίλι, ὡς ἄπ-
 λοι τὸ κτείνωμεν.—Τὸ δὲ κτείνω, ἴδιον ποιῆται
 τῶν στρατιωτῶν· εὐ γὰρ συλήσομιν φησιν, ἀλλὰ
 συλήσειτε.

Ver. 71.—τεθνεϊῶτας.] Vide suprâ ad
 β', 818.

"Ὡς εἰπὼν, ἄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
 "Ἐνθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
 "Ἴλιον εἰσανέβησαν, ἀναλκείησι θαμέντες,
 Εἰ μὴ ἄρ' Αἰνεία τε καὶ Ἔκτορι εἶπε παραστάς 75
 Πριαμίδης Ἐλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος·
 Αἰνεία τε, καὶ Ἔκτορ, ἐπεὶ πόνος ὕμμι μάλιστα
 Τρῶων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὐνεκ' ἄριστοι
 Πᾶσαν ἐπ' ἰθὺν ἐστὲ, μάχεσθαί τε φρονέειν τε·
 Στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλῶων, 80
 Πάντη ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
 Φεύγοιτας πεσεῖν, δῆϊοισι δὲ χάσμα γενέσθαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἀπάσας,
 Ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχισόμεθ' αὖθι μένοντες,
 Καὶ μάλα τειρόμειοί περ· ἀναγκαίη γὰρ ἐπέιγχι 85
 Ἔκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπέ δ' ἔπειτα
 Μητέρι σῆ καὶ ἐμῇ· ἧ δὲ ξυνάγουσα γεραιᾶς
 Νηὸν Ἀθηναίης γλαυκῶπιδος, ἐν πόλει ἄκρη,
 Οἴζασα κληῖδι Δύρας ἱεροῖο δόμοιο,

Sic fatus, concitavit ardorem et animum uniuscujusque.

Ac tum sanè Trojani bellicosus ab Achivis

In Ilium se recepissent, prae ignaviâ suâ domiti;

Nisi Aeneaeque et Hectori dixisset adstans

Priamides Helenus, augurum longè praestantissimus:

"Aeneaque, et Hector, quoniam labor vobis maximè

"Trojanorum et Lyciorum incumbit, quia praestantissimi

"Omniem ad conatum estis, ad pugnandumque et ad consulendum:

"State istic, et copias continete ante portas,

"Quoquooversum discurrentes; priùs quàm in complexu uxorum

"Fugientes cadant, hostibusque gaudium fiant.

"Ac postquam phalanges cohortati fueritis omnes,

"Nos quidem adversus Danaos pugnabimus hic manentes,

"Quamvis valdè pressi; necessitas enim urget:

"Hector, at tu urbem adi; dicitoque demum

"Matri tuae et meae; eaque congregans honoratas-matronas

"In templum Minervae oculos-caesia, in arce summâ,

"Apertis clave valvis sacrae aedis,

Ver. 72.—ἄτρυνε μένος.] Vide suprâ ad β', 451.

Ver. 76. Πριαμίδης.] Vide suprâ ad α', 598.

Ibid.—Ἐλενος οἰωνοπόλων.] Quâ ratione, Ἐλενος, hic ultimam producat; item, κατὰ, ver. 64. et πρὶν, ver. 81. vide suprâ ad α', 51.

Ver. 77. Αἰνεία τε καὶ Ἔκτορ.] Vide suprâ ad ε', 467.—ὄν τ' ἴσον ἰστίον Ἔκτορι δίψ, Αἰνείας.

Ver. 78.—ἐγκέκλιται.] Vide suprâ ad α', 509 et 314.

Ver. 86.—μπετέρχεο.] *Al.* μπιόίχο.

Ver. 87.—ἧ δὲ ξυνάγουσα γεραιᾶς, Νηὸν

Ἀθηναίης.]

Neenon ad templum summasque ad Palladis arces

Subvehitur magnâ matrum regina catervâ, Dona ferens.— *Æn.* XI, 477.

Ver. 89.—Δύρας ἱεροῖο δόμοιο, Πύπλον.]

—ad templum non aequè Palladis ibant,

—peplumque ferebant. *Æn.* I, 485.

Πέπλον, ὅς οἱ δοκέει χαριέστατος ἢ δὲ μέγιστος	90
Εἶναι ἐνὶ μεγάροις, καὶ οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,	
Θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο	
Καὶ οἱ ὑποσχέσθαι δωκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῶ,	
"Ἦνις, ἠέστας, ἱερευσέμεν, αἶψ' ἐλεήσῃ	
"Ἄστου τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τένα·	95
Αἶπεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχη Ἰλίου ἱρῆς,	
"Αγχιον αἰχμητὴν, κρατερόν μῆστωρα Φόβοιο,	
"Ὀν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημί γεέσθαι·	
Οὐδ' Ἀχιλλῆά ποθ' ᾧδέ γ' ἐδειδόμεν, ὄρχαμον ἀνδρῶν,	
"Ὀνπερ φασὶ θεᾶς ἐξέμμεναι· ἀλλ' ὅδε λίην	100
Μαίνεται, οὐδέ τίς οἱ δύναται μίνος ἰσοφαρίζειν.	
"Ὡς ἔφαθ'· Ἐπτωρ δ' οὔτι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν	
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμαῖζε·	
Πάλλων δ' ὄξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ἄχθετο πάντη,	
'Οτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνῆν.	105
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.	

" Peplum, quod sibi videtur elegantissimum et maximum	90
" Esse in aedibus, et sibi longè charissimum ipsi,	
" Ponat Minervae ad genua pulchrae-comas :	
" Et ei voveat se duodecim boves in templo	
" Anniculas, jugum-non-passas, sacrificaturam, si miserata fuerit	
" Urbemque, et Trojanorum uxores, et infantes liberos :	95
" Si utique Tydei filium averterit ab Ilio sacrâ,	
" Ferocem bellatorem, violentum artificem fugandi <i>hostes</i> ,	
" Quem sanè ego fortissimum Achivorum arbitror esse :	
" Nec Achillem quidem unquam sic timuimus, ducem virorum,	
" Quem aiunt è deâ <i>natum</i> esse : sed hic valdè	100
" Furit, neque quisquam ei potest viribus par esse.	
Sic dixit : Hector verò nequaquam fratri non-obsecutus est :	
Statim verò de curru cum armis desiliit in terram :	
Vibransque acutas hastas, per exercitum ibat quoquoersum,	
Concilians ad pugnandum ; suscitavitque proelium grave.	105
Illi itaque conversi-sunt-à-fugâ, et adversi steterunt Achivis.	

Ver. 91.—μειγάρους.] *Al. μειγάρου.*
 Ver. 92.—ἐπὶ γούνασιν] *Ad genua, vel in genibus, pro eo ut Minerva statua vel stantis erat, vel Sedentis.*
 Ver. 93.—ὑποσχέσθαι δωκαίδεκα—, αἶψ' ἱλεήσῃ.]
 —siqua est Heleno prudentia vati—,
 —primum prece nimen adora :
 —dominamque potentem
 Supplicibus supera donis —. *Æn.* 111, 455.
 Ver. 99. Οὐδ' Ἀχιλλῆά ποθ' ᾧδέ γ'.] *Notan-*

dum quanto cum artificio et hic et ubique inseratur *Achilles*, ut Poema unum sit à capite ad calcem.
 Ver. 103.—σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμαῖζε.]
 Vide supra ad γ', 29.
 Ver. 105. Ὀτρύνων μαχέσασθαι.] *Vide supra ad β', 451.*
 Ver. 106. Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν.]
 Talibus accensi firmantur, et agmine denso Censistunt.— *Æn.* IX, 788.

- Ἄργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λήξαν δὲ Φόνοιο·
 Φάν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
 Τρῶσιν ἀλεξήσοντα κατελθόμεν, ὡς ἐλέλιχθεν.
 "Ἐκτωρ δὲ Τρῶεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν αὔσας· 110
 Τρῶες ὑπέρβυμοι, τηλέκλειτοί τ' ἐπίκουροι,
 Ἄνέρες ἐστέ, φίλοι, μνήσασθε δὲ Δούριδος ἀλκῆς,
 "Ὄφρ' ἂν ἐγὼ βεῖω προτὶ Ἴλιον, ἠδὲ γέρουσιν
 Εἶπω βουλευτῆσι, καὶ ἡμετέρης ἀλόχοισι,
 Δαίμοσιν ἀξήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἐκατόμβας. 115
 "Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέειπε κορυθαίολος "Ἐκτωρ·
 Ἄμφι δὲ μιν σφυρὰ τύπτει καὶ αὐχένα δέριμα κελαινόν,
 "Ἄντιξ, ἢ πυμάτη Δέην ἀσπίδος ὀμφαλόεσσης.
 Γλαῦκος δ' Ἴππολόχοιο πάϊς καὶ Τυδέος υἱός
 Ἔς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι. 120
 Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
 Τὸν πρότερος προσέειπε βοῆν ἀγαθὸς Διομήδης·
 Τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε, κατανητῶν ἀνθρώπων;
 Οὐ μὲν γάρ ποτ' ὅππα μάχῃ ἐνὶ κυδαιανείῃ

Argivi autem pedem-retulerunt, desieruntque à caede:
 Existimabant utique aliquem immortalium de coelo stellato
 Trojanis auxiliaturum descendisse, eò quòd ita conversi essent.

Hector autem Trojanos hortabatur, altum inclinans: 110

"Trojani animosi, et è longinquo-vocati socii,

"Viri estote, amici, revocate autem strenuam fortitudinem,

"Tantisper dum ego ivero ad Ilium, et senibus

"Dixero consiliariis, et nostris uxoribus,

"Deos ut precentur, voveantque hecatombas. 115

Sic utique locutus, abiit expeditè-pugnam-ciens Hector;

Circum autem ipsi malleolos pulsabat, et cervicem corium nigrum,

Ora, quae extrema ambiebat scutum umbonem-habens.

Glaucus autem Hippolochi natus et Tydei filius

In medium utriusque aciei congregiebantur, animis prompti ad pugnandum. 120

Hi verò cum iam propè essent, se invicem invadentes,

Illum prior allocutus est pugnâ strenuus Diomedes:

"Quisnam tu es, fortissime, mortalium hominum?

"Non enim unquam vidi te pugnâ in gloriosâ

Ver. 108.—ἀθανάτων.] Et rursùm,
 ver. 128 et 140. Vide suprâ ad ζ, 598.

Ibid.—οὐρανοῦ ἀστειρόεντος.]
 —stellantis regia caeli.

Æn. VII, 210.
 —cælum stellis fulgentibus aptum.

Æn. XI, 202.

Ver. 116.—κορυθαίολος.] Vide suprâ ad
 β', 816.

Ver. 117. Ἄμφι δὲ μιν σφυρὰ τύπτει καὶ αὐ-
 χένα.] Hectorem incidendam ita depingunt hi
 duo versiculi, ut tanquam ob oculos ponant.

Tom. I.

Ver. 120.—μεμαῶτι.] Vide suprâ ad β',
 818.

Ver. 122.—βοῆν ἀγαθὸς.] Vide suprâ ad
 β', 408.

Ver. 125. Τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστι.] Longior
 hæc Glauci et Diomedis collocutio, non me-
 dio est intersita prælio; sed, ut rectè notavit
 Eustathius, τὸν ἄγριον αἰχμητὴν "Ἐκτορα τῆς
 μάχης ἀποστήσας—ὁ σινητῆς, —ἀνῆσι τὸ πρὸς
 τολίου ἀκμαῖον, καὶ ἀνακαταί τὸν ἀκρατῆ.

Ver. 124. Οὐ μὲν γάρ ποτ' ὅππα.] Dif-
 ferunt inter se, εὐ ποτ' ἴδεν, et, εὐ ποτ'

Τὸ πρῖν ἀτάρ μὲν ἴνυγε πολὺ προδέεθκας ἀπάντων	125
Σῶ δάρσει, ὄτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.	
Δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντίωσιν.	
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας,	
Οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανόισι μαχοίμην.	
Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόβρογος	130
Δῆν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανόισιν ἔριζεν.	
Ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας	
Σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσσηῖον· αἱ δ' ἄρμα πᾶσαι	
Θύσθηλα χυμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροτόνοιο Λυκούργου	
Θειόμεναι βουπλήγι· Διώνυσος δὲ φοβηθεῖς	135
Δύσεθ' ἄλως κατὰ κύμα· θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ	
Δειδιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὀμοκλή.	
Τῷ μὲν ἔπειτ' οὔσαντο θεοὶ ῥεῖα ζῶντες,	
Καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς· οὐδ' ἄρ' ἔτι δῆν	
Ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.	140
Οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.	
Εἰ δέ τις ἐσσι βροτῶν, οἱ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,	

" Antehac : atqui nunc longè antecessisti cunctos	125
" Tuâ confidentiâ, quandoquidem meam longam hastam expectâsti.	
" Infelicium sanè filii meo robori occurrunt.	
" Sin aliquis immortalium de coelo venisti,	
" Non equidem ego cum diis coelestibus pugnâvero.	
" Non enim, nè Dryantis quidem filius fortis Lycurgus,	130
" Diu vixit, qui cum diis coelestibus contendebat :	
" Qui utique furentis Bacchi nutrices	
" Persequabatur per sacrum Nyssicium : illae verò simul omnes	
" Thyrsos humi projecerunt, ab homicidâ Lycurgo	
" Percussae stimulo-boario ; Bacchus verò fugatus	135
" Subiit maris undam ; Thetisque excepit sinu	
" Timentem : vehemens enim occupaverat tremor ob viri comminationem.	
" Huic quidem postea irati sunt dii tranquillè viventes.	
" Et ipsum caecum fecit Saturni filius ; nec amplius diu	
" Vixit : quoniam immortalibus exosus erat omnibus diis.	140
" Quare nec ego equidem cum beatis diis velim pugnare.	
" Si verò quis es mortalium, qui telluris fructu vescuntur,	

ἔστω, eodem modo atque apud Anglos, I NEVER SAW, et, I HAVE NEVER SEEN : QUORUM nempe prius ἀρίστων de præterito QUOVIS spatio temporis rectè dici possit ; posterius non nisi ἀνεσπέντων de tempore omni ad usque PRÆSENTEM diem. Quare apertis imò hic commentum est ἔστω, cum sequentibus προσέειπας et εἰλήλουθας. Vide suprâ ad 4, 37.

Ver. 135.—βουπλήγι.] Βουπλήξ ἔι, βου-

κιστῶν, ἢ στίλικος βίος ἀνακιστικῆς. ἢ μάλιστα γινωσκὴν ἀπὸ τμήματος βύσσος. Eustath.

Ver. 139.—ἀρ' ἔτι δῆν.] Vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 142.—οἱ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν.]

Ἄρουρα, est, γῆ ἡρωμένη. Terra culta :

—————incultis præstare videmus

Culta loca, et manibus meliores reddere

fœtus. Lucret. lib. I, 210.

Quem locum Lambinus ita edidit :

Ἴασσον ἴθ', ὣς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἴκηαι.

Τὸν δ' αὖθ' Ἱππολόχοιο προσηύδα Φαίδιμος υἱός·

Τυδεΐδῃ μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεεΐνεις; 145

Οἷη περ Φύλλαν γενεή, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.

Φύλλα τὰ μὲν τ' ἀνεμος χαμαΐδ' ἔχει, ἄλλα δέ θ' ὕλη

Τηλεθώσασα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ἄρη·

"Ὡς ἀνδρῶν γενεή, ἣ μὲν φύει, ἣ δ' ἀπολήγει.

Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα θαύμασαι, ὄφρ' εὔειδῆς 150

Ἡμετέρην γενεὴν, πολλοὶ δέ μιν ἀνδρες ἴσασιν·

"Ἔστι πόλις Ἐφύρη, μυχῶν Ἀργεος ἱπποδοῖοιο,

" Proprius accedo, ut ocyùs mortis ad metas pervenias.

Hunc autem vicissim Hippolochi allocutus est illustris filius:

" Tydide magnanime, cur genus meum percontaris?

145

" Qualis foliorum generatio, talis et hominum.

" Folia alia quidem ventus humi fundit, alia verò sylva

" Germínans producit; verisque succrescunt tempore:

" Sic hominum generatio, haec quidem nascitur, illa verò desinit.

" Si verò vis et haec discere, ut bene cognoscas

150

" Nostram stirpem, multi utique ipsam homines norunt:

" Est urbs Ephryra, in recessu Argi equis-apti;

— inculcis praestare videmus

Culta loca, et manibus meliores reddi factus:

Atque ita omninò " *legendum, libris omnibus reclamantibus*," contendit: " quoniam " *videmus factus manibus reddi, hoc est, fieri meliores; reddere autem, quod est in omnibus libris, ferri non posse.*" Absurdè admodum. Neque enim verum est, neque id ait *Lucretius, terrae factus* (quod utique vocavit *Vir doctus*) hominum manibus meliores " *reddi;*" sed terram ipsam manibus cultam, factus suos " *reddere*" meliores.

Ver. 146. Οἷη περ φύλλων γινεῖ. Locum hunc omni tempore et laudarunt Veteres, et imitati sunt. *Simonides, in fragmentis:*

" Ἐν δὲ τὸ κάλλιστον, Χῆς ἴσπιν ἀνέ·

" Οἷη περ φύλλων γινεῖ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν."

Museus apud Clementem Alexandrinum, Strom. VI.

" Ὡς δ' αὖτως καὶ φύλλα φύει ζῆϊδαρος ἔρρυμα·

" Ἄλλα μὲν ἐν μιλίῃσι ἀποφθίνι, ἄλλαι δὲ φύει·

" Ὡς δὲ καὶ ἀεθράτου γινεῖ καὶ φύλλον ἰλίσισι. Quos quidem versus *Homerum ipsum* ex *Museo antiquiore* imitatum fuisse existimavit *Clemens*: Sed *Serapionis Homero recentioris* fuisse, vel ex eo satis liquet, quòd ἀποφθίνι penultimam corripiat: Vide supra ad β', 45.

Pindarus, Pythior. Ol. VIII. sub finem:

" Ἐπ' αἰσῶν τι δὲ τις; τι δ' οὐ τις;

Συκῆς ὄναρ ἄβρωται.

Sophocles, in Ajace:

" Ὀρῶ γὰρ χῆμας εὐδὲν ὄντας ἄλλο πλην

Εἶδωλ', ὄσπιτερ ζῶμαιν, ἢ κουφὴν σκιάν.

Ver. 125.

Euripides, apud Plutarchum de Consolatione:

Κύκλος γὰρ αὐτὸς κακοῖσις τι γῆς φουτοῖς,

Θιπτῶν τι γινεῖ· τοῖς μὲν αὖξεται βίος,

Τῶν δὲ φθίνει τι κακτερίζεται πάλιν.

Aristophanes, in Avibus:

" Ἀγὶ δὴ φύτιν ἀνδρῶν; ἀμαυροῦσι, φύλλον γινεῖ προσέμοιον,

" Ὀλιγοδρανέας, πλάσματα πηλοῦ, σκιοσιδία φύλ ἀμυνηνά,

" Ἀπτήνης, ἰφηνάριοι παλαοὶ βροτοὶ, ἀνίρες ἐικιλόνηροι.

Ver. 686.

[Quorum quidem versuum *rhythmum* qui auribus accipere velit, eos ad sequentem normam exigere oportebit:

Βροτῶν, βροτῶν, βροτῶν, βροτῶν | βροτῶν, βροτῶν, βροτῶν |]

Ἀγὶ δὴ | φύτιν ἄν | ὄρας ἀμαυρ | εἰσῶσι | φύλλον | γινεῖ | προσέμοιοι.]

Horatius denique, in *Arte Poetica:*

Ut silvae foliis pronos mutantur in annos,

Prima cadunt. ————— *Ver. 60.*

Vel, ut emendavit Criticorum maximus,

Boutleius:

Ut silvae foliis prius mutantur in annos,

Prima cadunt. —————

Ver. 147. — ὕλη] Vide supra ad γ', 151.

Ver. 152. " Ἔστι πέλις: Ἐφύρη.]

Urbs antiqua fuL ————— *Æn. I, 16*

- Ἐνώθε Σίσυφος ἔσκεν, ὁ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
 Σίσυφος Αἰολίδης· ὁ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἷον·
 Αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην· 155
 Τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἠγορέην ἔρατεινήν
 Ὠπασαν· αὐτὰρ οἱ Προΐτος κάκ' ἐμήσατο θυμῷ·
 Ὅς ῥ' ἐκ δήμου ἔλασσε, (ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν
 Ἀργείων· Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσε.)
 Τῷ δὲ γυνὴ Προΐτου ἐπεμήνατο, δι' Ἄντεια, 160
 Κρυπταδίῃ φιλότῃ μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὔτι
 Πειθ' ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
 Ἡ δὲ ψευσαμένη Προΐτον βασιλῆα προσήυδα·
 Τεθναίης, ᾧ Προΐτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
 Ὅς μ' ἔθελεν φιλότῃ μιγήμεναι οὐκ ἐβελούση. 165
 Ὄς φάτο· τὸν δὲ ἄνακτα χόλος λάθειν, οἷον ἄκουσε·
 Κτεῖναι μὲν ῥ' ἀλείνε, σεβάσασατο γὰρ τόγε θυμῷ,

- “ Ibi Sisyphus fuit, qui prudentissimus erat mortalium,
 “ Sisyphus Aeolides; is autem Glaucum genuit filium :
 “ At Glaucus genuit laudatissimum Bellerophontem : 155
 “ Huic autem dii pulchritudinemque et virtutem amabilem
 “ Praebuerunt : sed ei Proetus mala molitus est animo :
 “ Qui è civitate expulit : (quoniam Proetus multo potentissimus erat
 “ Argivorum : Jupiter enim eī illos sub sceptro subdiderat.)
 “ Cum hoc utique uxor Proeti furiosè cupierat, nobilis Antea, 160
 “ Clandestino amore misceri : sed neutiquam
 “ Persuasit bonâ-mente-praedito prudenti Bellerophonti.
 “ Illa verò mentita, Proetum regem sic allocuta est :
 “ Moriendum tibi statue, ó Proete, vel interfice Bellerophontem,
 “ Qui mihi voluit Amore misceri nolenti. 165
 “ Sic dixit : at regem ira occupavit, eò-quòd-talia audierat :
 “ Interficere quidem volebat, religioni enim habuit id in animo,

Cæterùm quâ ratione vox, *σέλις* hîc ultimam producat; item *αὐτὰρ*, ver. 157. et γὰρ, ver. 159. vide suprâ ad *á*, 51. Porrò de *longâ* hâc oratione, vide suprâ ad ver. 123.

Ibid.—*μυχῶ* Ἀργείος.]

—vasto submota recessu.

Æn. VIII, 195.

Ver. 155.—*κέρδιστος*.] *Συνιτώτατος*, ἄς ὁ Γλαῦκος *σθη*. *Μισθ* δὲ *λίξις* ἰστί τὸ *Κέρδιστος*. Οὐ γὰρ ἱδίῳ βλασφημιῖν ὁ Γλαῦκος τὸν ἀργείων, κλιπτίστατον ἀλεπῶ; ὄντα. *Eustath.*

Ver. 155.—*ἀμύμονα*.] *Insignem*; non utique ad omnem virtutem, (vide *ver.* 200.) sed—*κάλλος τε καὶ ἠγορίην ἔρατεινήν*. Item ad castitatem, ver. 161.

Ver. 156.—*ἠγορίην ἔρατεινήν*.] Virtutem in bello, non sævam et ferocientem, sed cum humanitate conjunctam.

Ver. 158. Ὅς ῥ'.] *Qui utique. Qui scilicet.* Vide suprâ ad *í*, 858.

Ibid.—*πελὺ φέρτερος*] *Prætus* videlicet.

Ver. 160. Τῷ δὲ.] *Istud*, τῷ δὲ, hoc in loco, non illud est, quod Romani dicunt. *Huic* autem; sed, *Huic* videlicet. *Indicat* enim, quam demùm ob causam *Bellerophonta* expulserit *Prætus*.

Ibid.—*δι' Ἄντεια*.] *Εἰρωσιῶς*. inquit *Scholias*. At nihil opus. *Δίς* enim dicitur quis, non ad *probitatem Morum*, sed ad *pulchritudinem, nobilitatem*, aut similia.

Ver. 161.—*ἀλλὰ τὸν οὔτι Πειθ' ἀγαθὰ φρονέοντα*.] *Τὰ μὲν τίκοτα καὶ συνήθη κατὰ λόγον πραισιόμενα, τῷ ἴφ' ἡμῖν ἀπειδίδοσι· καὶ λίγυ δῆπου*,—*ἀλλὰ τὸν οὔτι Πειθ' ἀγαθὰ φρονέοντα*. *Plutarch.* in *Coriolano*.

Ver. 165.—*βασιλῆα*.] Vide suprâ ad *á*, 265.

Πέμπτε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρην δ' ὄγε σήματα λυγρὰ,
 Γράψας ἐν πίνακι πτυκτῶ θυμοφθόρα πολλὰ·
 Δεῖξαι δ' ἠνώγει ᾧ πευθερῶ, ὄφρ' ἀπόλοιτο. 170
 Αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἴξε, Ξάνθον τε ρέοντα,
 Προφρονέως μιν τῖεν ἀναξ Λυκίης εὐρείης·
 Ἐνῆμαρ ξείνισσε, καὶ ἐνέα βοῦς ἔρευσεν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς, 175
 Καὶ τότε μιν ἔρέεινε, καὶ ἦτεε σῆμα ἰδέσθαι,
 "Ὅ, ττι ρά οἱ γαμδεῖο παρὰ Προίτιοι φέροιο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶδὴ σῆμα κακὸν παρεδίδεξάτο γαμδεῖν,
 Πρῶτον μὲν ρά Χίμαιραν ἀμαιμακίτην ἐκέλευσε
 Πεφύμεν ἢ δ' ἄρ' ἐν θεῖον γένος, οὐδ' ἀνθρώπων, 180
 Πρὸσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
 Δεινὸν ἀποπνεύουσα πρὸς μέγας αἰδομένιοι.
 Καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
 Δεύτερον αὖ, Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι
 Καρτίστην δὴ τὴν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν. 185
 Τὸ τρίτον αὖ, κατέπεφνε Ἀμαζόνιας ἀντιανείρας.

" Misit autem ipsum in Lyciam, deditque is literas perniciosas,

" Scribens in tabellâ complicatâ exitialia multa;

" Ostendereque jussit suo socero, quo periret.

170

" Itaque ille abiit in Lyciam, deorum fausto ductu:

" Sed quando jam ad Lyciam pervenisset, Xanthumque fluentem,

" Propenso animo ipsum honoravit rex Lyciæ lætæ:

" *Ἄσπερ* per-novem-dies cum hospitaliter-excepit, et novem boves sacrificavit:

" Verùm ut jam decima apparuit roseis-digitis aurora,

175

" Tum quidem ipsum interrogavit, et petiit literas videre,

" Quid utique sibi genero à Proeto ferret.

" At postquam literas exitiales accepit generi,

" Primum quidem Chimaeram insuperabilem cum jussit

180

" Interficere: hæc utique erat divinum genus, non hominum,

" Antè leo, post autem draco, media verò capra,

" Terribilem spirans ignis vim ardentis.

" Et hanc quidem interfecit, deorum signis fretus.

" Secundò verò, cum Solymis pugnavit inelytis:

" Acerrimam certè hanc pugnam dicebat se inisse virorum.

185

" Tertio verò, interfecit Amazonas viragines.

Ver. 178.—πόρην δ' ὄγε.] Quàm non supervacuum sit istud, ἴσθαι, vide suprâ ad γ', 409.

Ver. 175.—ῥοδοδάκτυλος ἠώς.] Vide suprâ ad α', 477.

Ver. 176.—μιν ἔειπεν.] Quâ ratione,

μιν, hic producat; similiterque, πευθερῶ, ver. 189. et μιν, ver. 194. itemque ultima vocis, Θυγατήρα, ver. 192. vide suprâ ad α', 51.

Ver. 177. "Ὅ, ττι ῥά.] Quod scilicet. Vide suprâ ad ι', 858.

Τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε·
 Κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης Φῶτας ἀρίστους,
 Εἶσε λόχον· τοὶ δ' οὔτι πάλιν οἰζόνδε νέοντο·
 Πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης. 190
 Ἄλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἣν ἔοντα,
 Αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὄγε θυγατέρα ἦν·
 Δῶκε δὲ οἱ τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης.
 Καὶ μὴν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔζοχον ἄλλων,
 Καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο. 195
 Ἢ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφροσι Βελλεροφόντη,
 Ἴσανδρόν τε, καὶ Ἴππόλοχον, καὶ Λαοδάμειαν.
 (Λαοδάμειή μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεὺς,
 Ἢ δ' ἔτεκε' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστή.)
 Ἄλλ' ὅτε δὴ κάκεινος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν, 200
 Ἦτοι ὁ καππεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο,

“ Huic autem redeunti callidam fraudem aliam struxit :

“ Delectis ex Lyciâ latâ viris fortissimis,

“ Collocavit insidias : ii verò nequaquam rursus domum redierunt ;

“ Omnes enim interfecit eximius Bellerophontes. 190

“ Sed quando jam cognôrat hunc dei sobolem præclaram esse,

“ Illic ipsum detinuit, deditque is filiam suam :

“ Dedit etiam ei honoris regii dimidium totius.

“ Quin et ei Lycii portionem agri dederunt separatam, præstantem caeteris,

“ Amoenam, et vitiferam et arabilem, ut coleret. 195

“ Illa verò peperit tres liberos prudenti Bellerophonti,

“ Isandrumque et Hippolochum et Laodamean.

“ (Cum Laodameâ quidem concubuit providus Jupiter,

“ Hæcque peperit deo-parem Sarpedona bellicosum.)

“ Sed quando jam et ipse [Bellerophon] exosus-fuit omnibus diis, 200

“ Sanè is per campum Alcæum solus errabat,

Ver. 188. Κρίνας.] Vide suprâ ad á, 509.

Ver. 191.—ὅτι δὴ γίγνωσκε.] Ex virtute scilicet et rebus gestis.

Ver. 192.—ὄγε.] Non Prætus (ut absurdè Spondanus ad ver. 144) sed Rex Lyciæ, Præti socer. De syntaxi, vide suprâ ad γ', 409.

Ibid.—θυγατέρα.] Vide suprâ ad á, 598.

Ver. 194. Καὶ μὲν εἰ.] Barnesius edidit, Καὶ μὲν εἰ. Sed nihil opus.

Ver. 195. Καλὸν.] Vide suprâ ad β', 45.

Ver. 197 et 203. Ἴσανδρον.] *Al.* Πισσανδρον.

Ver. 198.—ποριλέξατο.] Vide suprâ ad δ', 513.

Ibid.—μητίετα.] Vide suprâ ad á, 175.

Ver. 199.—χαλκοκορυστή.] Vide suprâ ad β', 1.

Ver. 200.—ὅτι δὴ κάκεινος.] “ Quam et ipse Bellerophon.” Cæterum cuius demum criminis pœnas lueret Bellerophon, id verò non meminit Glaucus, nè genus suum dedecoraret : Ut rectè annotavit Poppius Aristoteles citat hunc versum, *ἀστὴρ ἐστὶ καὶ αὐτὸς* — *Probl.* XXX, 1.

Ver. 201. Ἦτοι ὁ καππεδίον τὸ Ἀλήϊον.] Qui miser in campis mærens errabat.

Ipsæ suam cor edens, hominum vestigia vitans. *Cic.* *Tusc. Quæst.* l. 5.

Τὸ Ἀλήϊον, ἀρὰ γὰρ τὸ ἄσπερον, καὶ μὴ ἔχει ληΐα· εἰχί' ἀλλ' ἐκ τοῦ, εἰς αὐτὸν ἵν' ἀπὸ ἀλᾶσέων. *Porphyry.* *Quæst. Homeric.* 11. *Diongenes Laërtius* similiter de Heraclito : Καὶ τίλος, μισανθρώπιος, καὶ ἰσαπέστος, ἵν' ἐπί: ἔρεισι διαπᾶρετο, κῶας εἰσιόμενος καὶ βετάνης: in

Ὀν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλείων.

Ἴσανδρον δὲ οἱ υἱὸν Ἄρης, ἄτος πολέμοιο,
Μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισι.

Τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήμιος Ἄστειμις ἔκτα.

Ἴππόλοχος δὲ μ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημί γενέσθαι·

Πέμπτε δὲ μ' ἐς Τροίην, καί μοι μάλα πόλ' ἔπέτελλεν,

Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·

Μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν· οἳ μὲγ' ἀριστοί·

Ἐν τ' Ἐφυρῇ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ·

Ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὐχομαι εἶναι.

Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

Ἐγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,

Αὐτὰρ ὁ μελιχίοισι προσηῦδα ποιμένα λαῶν·

Ἦ ρά νύ μοι ξεῖνος πατρῴός ἐσσι παλαιός·

Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην

Ξείνισ' ἐν μεγάροισιν, εἰκόσιν ἡματ' ἐρύξας·

Οἳ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά·

Οἰνεὺς μὲν ζωστήρα δίδου φοίνικι φαινὸν,

“ *Suum animum excedens, vestigia hominum vitans.*

“ *Isandrum verò ejus filium Mars, insatiabilis belli,*

“ *Pugnantem adversus Solymos interfecit inclytos.*

“ *Hanc autem irata aureas-habenas-tractans Diana occidit.*

“ *Hippolochus verò me genuit, et ex hoc dico me natum esse:*

“ *Misit autem me ad Trojam, et mihi valdè multa mandavit:*

“ *Ut semper fortissimè rem gererem, et superior virtute essem aliis:*

“ *Neque genus patrum dedecorarem; qui quàm fortissimè*

“ *Inque Ephyrià extiterunt et in Lycià lutà:*

“ *Hoc tibi ex genereque et sanguine gloriòr esse.*

Sic dixit: lactatus autem est pugná strenuus Diomedes:

Hastam quidem defixit in terram almam,

Atque ipse blandis verbis allocutus est pastorem populorum:

“ *Certè mihi hospes paternus es vetus:*

“ *Oeneus enim olim nobilis eximium Bellerophontem*

“ *Hospitio-excepit in aedibus, viginti dies retentum:*

“ *Hì autem et sibi mutuò dederunt xenia pulchra:*

“ *Oeneus quidem balteum dedit puniceo-colore fulgentem,*

205

210

215

vità Hecracliti. Queriturque Aristoteles, δὲ τί πάντες. ὅσοι περιττοὶ γιγνώσκον ἄνδρες, ἢ κατὰ φιλοσοφίαν, ἢ πολιτικῆν, ἢ ποιήσιν, ἢ τέχνας. φαίνονται μιλαγγεληκτοὶ ὄντες; — εἶναι λίγισται τῶν τε ἡρώϊκων τὰ πρὸς τὸν Ἡρακλῆα, — ἔτι δὲ τὰ πρὸς Ἄλκον καὶ Βελλεροφόντην — καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ τῶν ἡρώϊκων, ἐμειοπαλοῖ; φαίνονται σούτοις. Problem. XXX, 1.

Ver. 205. Τὴν δι.] *Laodameam.*

Ver. 208. — ὑπείροχον] *Vide supra ad β',*

426.

Ver. 209. Μπεδὶ γίνος πατέρων αἰσχυνέμεν.]

— in antiquam virtutum animosque viriles

Et pater Æneas, et avunculus excitat Hector.

Iliu. III, 542.

Ver. 212. — βοὴν ἀγαθῆ;.] *Vide supra ad β', 408.*

Ver. 217. Ξείνισ' ἐν.] *Vide supra ad ε', 140.*

Ver. 218. — καλά.] *Vide supra ad β',*

45.

Ver. 219. Οἰνεὺς μὲν ζωστήρα δίδου.]

li 4

Βελλεροφόντης δὲ χρυσεόν δέπας ἀμφικύπελλον	220
Καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰάν, ἐν δάμασ' ἐμοῖσι.	
Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι· ἐπεὶ μ' ἔτι τυτθὸν ἔοντα	
Κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβησιν ἀπάλετο λαὸς Ἀχαιῶν.	
Τῶ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσω	
Εἰμί· σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἴκωμαι.	225
Ἔγχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεάμεθα καὶ δι' ὀμίλου·	
Πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες, κλειτοὶ τ' ἐπίκουροι,	
Κτείνειν, ὃν κε θεός γε πόρη καὶ ποσσὶ κηχέω·	
Πολλοὶ δ' αὖ σοι Ἀχαιοὶ, ἐναισέμεν, ὃν κε δύνηαι·	
Τεύχεα δ' ἀλλήλοισι ἐπαμείφομεν ὄφρα καὶ οἴδῃ	230
Γνώσιν, ὅτι ξεῖνοι πατράϊοι εὐχόμεθ' εἶναι.	
Ὡς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων αἰΐξαντε,	
Χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην, καὶ πιστάσαντο.	
Ἐνθ' αὐτὲ Γλαύκῃ Κρονίδῃς φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,	
Ὡς πρὸς Τυδείδῃν Διομήδεα τεύχε' ἀμείβε,	235
Χρυσέα χαλκείων, ἑκατόμβοι ἐννεαβοείων.	

“ Bellerophontes autem aureum poculum duplex rotundum : 220

“ Et id ego reliqui, cū huc proficiscerer, in aedibus meis.

“ Tydeum verò non memini ; quoniam me adhuc parvulum existentem

“ Reliquit, quando ad Thebas perierunt copiae Achivorum.

“ Quare nunc tibi quidem ego hospes amicus Argo in medio

“ Sum ; tu autem in Lycià, siquando Lyciorum ad gentem venero. 225

“ Hastis verò alter alterum petere vitemus et in turba :

“ Multi quidem enim mihi Trojani, inelytisque socii,

“ Quorum occidam quemcumque deus obtulerit, et pedibus assequutus fuero :

“ Multique vicissim tibi Achivi, quorum interficias quemcumque possis :

“ Arma verò inter nos permutemus, ut et hi 230

“ Nōrint, quòd hospites paternos profitemur nos esse.

Sic utique loquuti, de curribus desilientes,

Manusque mutuò prehenderunt, et fidem-dederunt.

Tum verò Glaucò Saturnius mentem ademit Jupiter,

Qui cum Tydide Diomede arma permutavit, 235

Aurea aeneis, centum-boves-valentia novem-boves-valentibus.

Ille mihi insignem pharetram, Lyciasque sagittas

Discedens, chlamydemque auro dedit intertextam,

Frænaque bina, meus quæ nunc habet aurea Pallas :

Ergo et quam petitis, juncta est mihi facere dextra. *Æn.* VIII, 166.

Ver. 220.—*χρυσίον δέπας.*] Pronuntiabatur *χρυσέον*. Vide suprâ ad β', 268.

Ibid.—*ἀμφικύπελλον.*] Vide suprâ ad α', 584.

Ver. 225.—*ὅτι κεν.*] Qui istud κεν omiserit, vel aliâ voculâ mutaverit ; is demum

sentiet, quàm non sit ad sententiam supervacaneum. Vide suprâ ad α', 56. et β', 158. et i, 858.

Ver. 251.—*ὅτι.*] Vide suprâ ad α', 537.

Ver. 254.—*φρένας ἐξέλετο Ζεὺς.*] Ὁ ἴστων ἰξαιότους ἰσαιοῖσιν, ὡς τῶ Ποσειδῶν δοκεῖ διὰ τὸ τοιοῦτον φιλοτιμίαν ἰδιόχασσαι, καὶ μὴ γλισχεύσασθαι στει τῆν σὺν ἔξιν ἀξίωσιν.— Ἐν δὲ τοῖς ἔξῃ. τῶ φρένας ἐξέλετο Ζεὺς. φρενῶς ἰστὶ Ἀφροδίτης κίττα. *Eustath.* Vide infrâ, ε', 470. et τ', 157.

Ver. 236. *Χρυσία χαλκείων, ἑκατόμβοι ἐννεαβοείων.*] *Fulvius Ursinus*, ad *Virg. Æn.* III, 549. tres versus ex *Homero* et *Virgilio*

Ἐκτὰρ δ' ὡς Σκαίᾳς τε πύλας καὶ Φηγὸν ἴκανε,
 Ἄμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι Δίον, ἠδὲ Δύγατρες,
 Εἰρόμεναι παῖδάς τε, κασιγνήτους τε, ἕτας τε,
 Καὶ πόσιας· ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὐχέσθαι ἀνάγει 240
 Πάσας ἐξείης· πολλῆσι δὲ κῆδ' ἐφῆπτο.

Ἄλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἴκανε,
 Ξεστῆσ' αἰθούσῃσι τετυγμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
 Πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθιοι,
 Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἐνθάδ' ἐπαῖδες 245
 Κοιμᾶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῆς ἀλόχοισι·
 Κουράων δ' ἐτέρωθεν ἐναντίοι ἐνδοθεν αὐλῆς
 Δώδεκ' ἔσαν τέγχοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθιοι,
 Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἐνθάδ' ἐγαμῆροι
 Κοιμᾶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίης ἀλόχοισιν 250
 Ἐνθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντιῇ ἤλυθε μήτηρ,

Hector autem ut ad Scaeasque portas et fagum pervenit,
 Circa utique ipsum Trojanorum uxores currebant et filiae,
 Percontantes de filiisque, fratribusque, amicisque,
 Et maritis; ille verò deinceps diis supplicare jussit 240
 Omnes ordine: multis autem mala impendebant.
 Sed quando jam ad Priami domum perpulchram pervenisset,
 Fabrefactis porticibus extractam; nempe in eà
 Quinquaginta inerant thalami ex polito lapide
 Propè se invicem aedificati; ubi filii 245
 Cubabant Priami, apud legitimas uxores.
 Filiarum autem è regione oppositi intra atrium
 Duodecim erant sub-tecto thalami ex polito lapide,
 Propè se invicem aedificati; ubi generi
 Cubabant Priami, apud pudicas uxores: 250
 Ibi ei mitis obvia venit mater,

affert, quorum membra bina in *Sonitu* istum
consimilem exeant, quem in linguis recentio-
 ribus *Rythmum* vulgò appellare solent:

Ἐκ μὲν Κρητῶν, γίνος· εὐχόμεναι ἑσθλαίων.

Odys. ζ', 199.

Κουρία χαλκίων, ἐκατόμβη ἰνυαδίων.

Iliad. ζ', 256.

Cornua velatarum obvertimus antennarum.

Aen. III, 5. 9.

Verùm in trium horum exemplorum poste-
 rioribus duobus, à scopo aberravit vir eru-
 ditus. Neque enim—*κίων* et —*βίων* simi-
 litem istum sonum in diphthongis dissimilibus
 efficiunt; neque, in ultimo versu, sibi om-
 ninò respondent, in membri utriusque exi-
 tu,—*larum* et —*narum*; sed—*latar'*
 et —*narum*, quorum utique sonus est
 dissimilimus:

Cornua velatar' obvertimus antennarum.

Porrò, valdè pueriliter ad hunc versum *Πο-
 μερί* annotat Scholiastes; *Κικάλυται δὲ ἔπι
 τοῦ μίτρου ἰσπεῖν, δικασίον*. Quasi verò non
 facillimè, si id postulasset sententia, dicere
 potuisset,

Κουρία χαλκίων, ἐκατόμβη δικασίων.

Quà de licentià, (quae et rursum *ver.* 249.
 in voce *πόσιας*, occurrit;) vide suprâ ad ε,
 51.

Ver. 257. — *Φηγόν.*] *Al.* *Φηγόν.*

Ver. 244. *Πινθήν* ἢ *Ἰνυαδίων*.]

Quinquaginta illi thalami, spes tanta ne-
 potum.

Barbarico postes auro spoliisque superbi.

Aen. II, 505.

Ver. 245 et 249. *Πλησίον.*] *Al.* *πλησίον.*

Ver. 248. — *τίγχοι.*] *ὑπερῶν.* Schol.

Ver. 251. — *ἤλυθε.*] Vide suprâ ad γ',

Λαοδίκην ἐσάγουσα, θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
 Ἔν τ' ἄρα οἱ φῶ χεῖρσι, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Τέκνον, τίπτε λιπῶν πόλεμον θρασὺν εἰλήλυθας;
 Ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυσώδυμοι υἱες Ἀχαιῶν 255
 Μαργάμενοι περὶ ἄστν· σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
 Ἐλθόντ', ἐξ ἄκρης πόλιος Διὶ χεῖρας ἀνασχεῖν.
 Ἄλλὰ μὲν, ὄφρα κέ τοι μελιθήδεα οἶνον ἐνείκω,
 Ὡς σπείσῃς Διὶ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
 Πρῶτον· ἔπειτα δέ κ' αὐτὸς ὀνήσσει, αἶ κε πίησθα· 260
 Ἄνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει,
 Ὡς τύνῃ κέκμηκας, ἀμύναν σοῖσιν ἔτῃσι.
 Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἔκτωρ·
 Μῆ μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μήτηρ,
 Μῆ μ' ἀπογοιῶσῃς, μένος δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι. 265
 Χερσὶ δ' ἀνίπτοισιν Διὶ λείβειν αἶθερα οἶνον.

Ad Laodiceam iens, filiarum formâ præstantissimam;
 Inque ejus hæsit manu, verbaque fecit, et compellavit:

“ Fili, cur relicto proelio aspero venisti?”

“ Certè valdè jam premunt detestandi filii Achivorum, 255

“ Pugnantes circa urbem: te autem, *credo*, huc *animus* impulit

“ Profectum, ex summâ arce Jovî manus attollere.

“ Sed mane, donec tibi dulce vinum attulero,

“ Ut libes Jovî patri et caeteris immortalibus

“ Primum; deinde et ipse reficiaris, si biberis: 260

“ Viro utique defatigato robur valdè vinum auget,

“ Sicut tu defatigatus es, pugnans *pro* tuis civibus.

Huic autem respondit deinde ingens pugnam-expeditè-ciens Hector:

“ Nè mihi vinum afferas mellitum, veneranda mater,

“ Nè me enerves, roboris autem viriunque obliviscar. 265

“ Manibus autem illotis Jovî libare nigrum vinum

Ver. 252. Λαοδίκην ἐσάγουσα.] Εἰς Λαοδί-
 κης Θάλαμιν ἐπάγουσα· πρὸς Λαοδίκην σπριου-
 μίν· Schol. Similiter Porphyrius. Τὸ, ἐσά-
 γουσα, οὐκ ἔστι κατὰ τὸ συνηθεῖ, ἴον ἐσφίρουσα.
 —Ως γὰρ, “ ἰξχαγῶντι;,” ἐκπεριεῖπες
 τοῦ τιδίου —δυσίας τῶ, “ ἐσάγουσα,” πῆ-
 χηται. Quæst. Homeric. 17. Item Eustathius:
 Εἰς ἢ [Λαοδίκην] ἢ Ἐκίθη ἀπειθῶσα, ἐντυ-
 χάντι τῶ Ἔκτορι. —Ἐκταῦδα δὲ κίψαι τὸ
 “ ἐισάγειν,” ἀντὶ τοῦ “ ἐισίναϊ” ἢ “ ὑπά-
 γειν.”

Ver. 254 et 262. —ἐνθάδε; —κέκμη-
 κας.] Vide suprâ ad α, 37.

Ver. 255. Ἦ μάλα δὴ τείρουσι —τιρεῖ
 ἄστν· σί —χεῖρας ἀνασχεῖν.] Sunt qui hæc
 ita accipiunt, ut sit interrogatio. *An valdè*
jam, &c.? Nec quidem id malè. Ego tamen
 quominus ita accipiam, faciunt tunc parti-
 culæ istæ, μάλα δὴ· tum id quod postea oc-

currit, ver. 586. —οἶκ' ἄειρεσι τίρισμαῖ
 Τρῶας, μέγα δὲ κράτος ἴναϊ Ἀχαιῶν

Ver. 259. —ἀθανάτοισι.] Vide suprâ ad
 α, 598.

Ver. 261. —κεκμηῶτι.] Quâ analogiâ
 ex τεινέκῃσι, fit τεινόνῃσι, τεινίῳσι, et inde,
 linguâ Ionicâ, τεινίῳσι et τεινίῳσι; eadem
 analogiâ fit κεκμηῶτι, κεκμηῶτι, κεκμηῶτι, et
 inde κεκμηῶσι. Vide suprâ ad β, 818.

Ver. 265. —κορυθαίολος.] Vide suprâ ad
 β, 816.

Ver. 264. —πότνια μήτηρ.] Scholiastes et
 Eustathius in Commentario; πότνια μήτηρ.

Ver. 266. —ἀνίπτοισιν.] *Al. ἀνίπτοισιν.*
 Quod perinde est. Vide ad α, 51.

Me bello è tanto digressum et cæde recenti
 Attrætare nefas, donec me flumine vivo
 Abluero. — *Al. II, 719*
Ibid. —αἶθερα εἰπον.] Vide suprâ ad α, 462.

- "Αζομαι οὐδὲ πῆ ἔστι, κελαινεφέϊ Κρονίῳ
 Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάσθαι.
 Ἄλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγγελείης
 Ἔρχεο σὺν θύεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς· 270
 Πέπλον δ', ὅστις τοι χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
 Ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ, καὶ τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
 Τὸν δὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠυκόμοιο,
 Καὶ οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ,
 Ἦις, ἠέσταται, ἰερευσέμεν, αἶψ' ἐλεήσῃ 275
 Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα·
 Αἶψεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχη Ἰλίου ἰρῆς,
 Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μῆστωρα φόβοιο.
 Ἄλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγγελείης
 Ἔρχεο· ἐγὼ δὲ Πάριον μετελεύσομαι, ὄφρα καλέστω, 280
 Αἶψ' ἐβέλῃσ' εἰπόντος ἀκούμεν ὥς κεν οἱ αὐθι
 Γαῖα χάριαι μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
 Τρωσὶ τε, καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι, τοῖό τε παισίν.
 Εἰ κεινόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' αἴδως εἴσω,
 Φαίην κεν φρέν' ἀτέρπου οἰζύος ἐκλελαθέσθαι. 285

" Vereor : nec ullo-modo fas est, nubes-atras-cogenti Saturnio

" Sanguine et tabo inquinatum vota facere.

" Sed tu quidem ad templum Minervae praedatricis

" Vade eum suffimentis, congregatis honoratis-matronis :

270

" Peplum autem, quod tibi elegantissimum et maximum

" Est in domo, et tibi longè charissimum ipsi,

" Hoc pone Minervae ad genua pulchrae-comas,

" Et ei vove te duodecim boves in templo

" Anniculas, jugum-non-passas, sacrificaturam ; si miserata fuerit 275

" Urbemque, et Trojanorum uxores, et infantes liberos :

" Si Tydei nempe filium averterit ab Ilio sacrâ,

" Feroecem bellatorem, violentum artificem-fugandi-hostes.

" Sed tu quidem ad templum Minervae praedatricis

" Vade : ego autem Paridem adibo, ut vocem,

280

" Si velit dicentem audire : utinam ei illie

" Terra dehiscat : magnum enim ipsam Olympius nutritiv detrimentum

" Trojanisque, et Priamo magnanimo, ejusque filiis.

" Si illum utique viderem descendentem in oreum,

" Existimârim equidem animum meum ingratae aerumnae obliturum. 285

Ver. 267.—[Κρονίῳ.] Vide supra ad á 397.

Ver. 269 et 279.—[ἀγγελείης.] Vide supra ad á, 128.

Ver. 270.—[ἀολλίσσασα.] Ità restituit Barnesius. Rectè, ut opinor. Vide ad ver. 287. et supra ad á, 140. *Al.* ἀλλίσσασα.

Ver. 275.—[ἐπὶ γούνασιν.] Vide supra ad ver. 92.

Ver. 285. Φαίην κεν] Non vacat istud, κεν
 " Existimârim equidem ;" " Creâderim uti-
 " que." Fortè tamen rectius ad εὐχόμενος
 leggas, (quod in editionem Barnesianam casu
 videtur irrepisse, φαίην κεν φρέν', quàm,
 φαίην κεν φρέν'. Sed hoc, levioris est mo-
 menti. Porro, pessimè hunc locum inter-
 pretatur Scholiastes, ἰσολάδομαι ἂν " ἄπει-
 " ἔκλειν" ἰζω τάσσης σαλαστωρίας ἴνας. Ve-

Ὡς ἔφαθ'· ἡ δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ', ἀμφιπόλοισι
 Κέκλετο καὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστῳ γεραιάς.
 Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηάεντα,
 Ἐνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
 Σιδονίαν, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδῆς 290
 Ἥγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλῶς εὐρέα πόντον
 Τῆν ὁδὸν, ἣν Ἑλένη περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.
 Τῶν ἐν ἀειραμένη Ἐκαθε φέρε δῶρον Ἀθήνη,
 Ὅς κάλλιστος ἦν ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος·
 Ἀστῆρ δ' ὡς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νεύατος ἄλλων. 295
 Βῆ δ' ἴναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.
 Αἱ δ' ὅτε νηὸν ἴκανον Ἀθήνης, ἐν πόλει ἄκρῃ,
 Τῆσι Δύρας ὠΐζε Θεανὰ καλλιπάρης,
 Κισσηῖς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο·

Sic dixit; hæc verò profecta ad aedes ancillis

Mandata dedit: et illæ congregarunt per urbem matronas-honoratas.

Ipsa autem in repositorium descendit odoribus-fragrans,

Ubi erant ei pepla omnigeno-artificio-varia, opera mulierum

Sidoniarum, quas ipse Alexander divinâ-formâ-præditus

Abduserat à Sidone, navigando-permensus latum pontum.

Eâ viâ, quâ Helenam adduxit magno-patre-natam.

Iporum unum accipiens Hecuba, tulit donum Minervæ,

Quod pulcherrimum erat ornatu-versicolori, et maximum;

Velutque stella resplendebat: jacebat autem ultimum omnium.

Perrexit itaque ire, multæque properè-sequebantur matronæ-honoratæ.

Illæ verò cum ad templum pervenissent Minervæ, in arce summâ;

Eis fores aperuit Theano pulchra-genas,
 Cissæis, uxor Antenoris equum-domitoris:

290

295

rùm paulò infrâ, rectiùs; τὴν "Ἐμν" φρεῖα
 τῆς ἀτίετου οὐζῆς ἰπιλαβῆσθαι.

Ibid.—ἀτίετου.] *M.* ἀτίε σου. Minùs
 rectè.

Ver. 286.—ποτὶ μέγαρ'.] Quâ ratione,
 ποτὶ, hic ultimam producat; item Κισσηῖς,
 et ἄλοχος, *ver.* 299. et Διῦ, *ver.* 318. vide
 suprâ ad *α.* 51.

Ver. 287.—ἀόλλισσαν.] Itâ rectè resti-
 tuit *Barnesius*, ex *Eustathio* et *MS.* Vide
 suprâ ad *α.* 140. *M.* ἀόλλισσεν.

Ver. 288.—κατιζήσατο.] *M.* κατιζήσατο.

Vide suprâ ad *β.* 35. et ad *ι.* 109.

Ver. 290.—Θιοιδῆς.] Non ad virtutes,
 sed ad formam.

Ver. 291.—Σιδονίηθεν.] Hæc de re, vide
Herodotum, *lib.* II. § 116. ubi hos versus
 recitat.

Ver. 299. Κισσηῖς.] *Virgilio* aliter ac *Ho-*
mero, (vide τ', 718.) non *Theano*, sed *Hecuba*
 appellatur *Cissæis*:

—————Paridisque Mimanta

Æqualem comitemque; unâ quem nocte

Theano

In lucem genitori Amyco dedit, et face

prægnans

Cissæis regina Parin creat: Urbe paternâ

Occubat; ignarum Laurens habet ora Mi-

manta. *Æn.* X, 702.

Quorum quidem versuum quum senten-
 tia planè nulla sit; neque enim omninò
 quicquam est, quò, ex linguæ Romanæ
 consuetudine, istud "occubat" referri pos-
 sit; conjecturâ pulcherrimâ et certissimâ,
 (ad *Horat. Epod.* V, 28.) ita emendavit
Bentleius:

—————unâ quem nocte Theano

In lucem, genitore Amyco, dedit; et face

prægnans,

Cissæis regina Parin. Paris urbe paternâ

Occubat; ignarum Laurens habet ora Mi-

manta.

Τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν.	300
Αἱ δ' ὀλολυγῆ πᾶσαι Ἀθήνη χεῖρας ἀνέσχον·	
Ἡ δ' ἄρα πίπλον ἑλοῦσα Θεανὸ καλλιπάρηος,	
Θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠυκόμοιο·	
Εὐχομένη δ' ἤρᾳτο Διὸς κόρη μέγαλοιο·	
Πότνι Ἀθηναίη, ἑρυσίπολι, δια Δεῶν,	305
Ἄξον δὲ ἔγχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτὸν	
Πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροισι πυλῶν·	
Ὅφρα τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βουῆς ἐνὶ νηῷ	
Ἦνις, ἠέστας, ἱερεύσομεν, αἶψ' ἐλεήσης	
Ἄστου τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα.	310
Ὡς ἔφατ' εὐχομένη· ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.	
Ὡς αἱ μὲν ῥ' εὐχοντο Διὸς κόρη μέγαλοιο·	
Ἐπὼρ δὲ πρὸς δῶματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει	

Illam enim Trojani fecerant Minervae sacerdotem.	300
Illae verò voce-sublatà omnes ad Minervam manus sustulerunt :	
At peplum acceptum Theano pulchra-genas.	
Posuit Minervae ad gēna comas-pulchrae ;	
Vovensque preebatur Jovis filiam magni :	
“ Veneranda Minerva, custos-urbis, excellentissima dearum,	305
“ Frange jam hastam Diomedis, atque ipsum	
“ Pronum da cadere Scaëas ante portas :	
“ Ut tibi statim nunc duodecim boves in templo	
“ Anniculas, jugum-nondum-passas, sacrificemus ; si miserata fueris	
“ Urbemque, et Trojanorum uxores, et infantes liberos.	310
Sic dixit vovens ; abnuvit autem Pallas Minerva.	
Ita illae quidem vota-faciebant Jovis filiae magni :	
Hector verò ad aedes Alexandri ivit	

Ver. 501. Αἱ δ' ὀλολυγῆ πᾶσαι.] Interea ad templum non aequè Palladis ibant	Armipotens belli praeses, Tritonia virgo, Frange manu telum Phrygii praedonis, et ipsum
Crimibus Iliades passis, peplumque ferebant	Pronum sterne solo, portisque effunde sub altis.
Suppliciter tristes, et tunsae pectora palmis.	Ver. 506. Ἄξον δὲ.] Quàm non supervacanea sit ista particula δὲ; vide supra ad β', 158. Habet utique hoc in loco eam ferè vim, ac quod latine dixeris: “ Frange, quæsumus.”
Neenon ad templum summasque ad Palladis arces	Ver. 511.—ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.] Diva solo fixos oculos aversa tenebat.
Subvehitur magnà matrum regina catervà, Dona ferens:	Ver. 512.—αἱ μὲν ῥ'.] Similiter, ver. 514. Καλὰ, τὰ ῥ' αὐτῆς. Vide supra ad γ', 858.
Succedunt matres, et templum ture vaporant;	Ver. 515.—βεβήκει.] Vide supra ad δ', 492.
Et mastas alto fundunt de limine voces.	
Ver. 505.—Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν.]	
Ver. 505. Πότνι Ἀθηναίη.]	

Καλὰ, τὰ ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν, οἱ τὸτ' ἀρίστοι
 Ἦσαν ἐν Τροίῃ ἐριβιάλακι, τέκτονες ἄνδρες, 315
 Οἱ οἱ ἐποίησαν δάλαμον, καὶ δῶμα, καὶ αὐλὴν,
 Ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἐκτορος, ἐν πόλει ἄκρῃ.
 Ἐνθ' Ἐκτωρ εἰσῆλθε Διὶ φίλος· ἐν δ' ἄρα χεῖρι
 Ἐγχος ἔχ' ἐνδεκάπηχυ· πάροισθε δὲ λάμπετο δοῦρὸς
 Αἰχμὴ χαλκείῃ, περὶ δὲ χρυσεὸς δῖε πόρκεης. 320
 Τὸν δ' εὖρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἔποντα,
 Ἀσπίδα, καὶ δῶρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἀφώοντα·
 Ἀργεῖν δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμῶῃσι γυυαῖζιν
 Ἦστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευε.
 Τὸν δ' Ἐκτωρ νείκεσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι 325
 Δαιμόνι, οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ·
 Λαοὶ μὲν φθινύουσι περὶ πτόλιν, αἰπύ τε τείχος,

Pulchras, quas ipse aedificarat cum viris, qui tunc peritissimi
 Erant in Trojâ glebosâ, architecti viri, 315
 Qui ei fecerunt thalamum, et tectum, et atrium,
 Propè aedes Priami et Hectoris, in arce summâ.
 Illuc Hector intravit Jovi charus; inque manu
 Hastam tenebat undecim-cubitorum: praemicabat verò hastae
 Cuspis aerea, circumque aureus ambibat annulus. 320
 Illum autem invenit in thalamo perpulchra arma curantem,
 Clypeum, et thoracem, et curvos arcus tractantem:
 Argiva autem Helena inter famulas mulieres
 Sedebat, et ancillis insignia opera imperabat.
 Eum verò Hector objurgavit conspicuus probrosis verbis: 325
 "Bonè vir, non sanè decore indignationem istam concepisti animo:
 "Copiae quidem pereunt circa urbem, altaque moenia,

Ver. 314. Καλὰ] Vide suprâ ad β', 45.

Ibid.—ἐπίεξι] Itâ Eustathius, et Vetterum nonnulli. Stephanus et Recentiores, ἔπιουσι. Minus rectè, ut opinor. Non enim aedificari haec aedes ait Poeta, sed aedificatas esse. Neque deinceps, ver. 316. οἱ οἱ ἔποιον, dixit sed, οἱ οἱ ἔποιον Δέλαμον.

Ver. 319. Ἐγχος ἔχ' ἰνδικάσπηχυ.] Recentiores, Ἐγχος ἔχον ἰνδικάσπηχυ. Sed Barnesius lectionem Eustathianam restituit. Οἱ μὲν ἀνωμαλίαις γράφοντες, νῦσι δεκάσπηχυ τὸ Ἐκτορος ἔγχος· οἱ δὲ, μετὰ συναλοιφῆς λίγουσιν ἰνδικάσπηχυ ἢ καὶ ἀρίσκειται εἰ παλαιῖ, λίγοντες καὶ ὅτι τὸ καίμαχον διπλάσιον τούτου, ὡς ἐκ δύο συμβληθῆν. ὅστις "δύ, καὶ ἰνδικάσπηχυ" λίγουσι Πωπτικῆ. Eustath.

Ver. 320.—χερσαῖες] Pronuntiabatur χερσαῖες; quomodo et scribi postea ceptum est. Vide suprâ ad β', 268.

Ver. 325.—μετ' ἄρα δμῶῃσι.] Similiter, ver. 318. ἐν δ' ἄρα χεῖρι. Neque omnino in

his locis supervacuum est istud, ἔρα. Nam eam ferè vim habet, ac si latinè dixeris, "ut par erat," vel, "ut solita erat."

Ver. 326. Δαίμονι.] Vide suprâ ad β', 190.

Ibid.—καλὰ.] Vide suprâ ad β', 45.

Ibid.—χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ.] Ὁργίζη, ἡγρόμνος τοῖς Τρώεσσι ἀγανακτικὴν κατὰ σοῦ. Schol. Οὗτοι ἀρνημαῖνοι διὶ πικρῶς ἐπιλίχων, εὖτε καλῶν ἀπολογουμένους, ἀλλὰ καὶ περιφροσῆς ἐισχύματα ἀμωσγίως συνεκπορίζη, καὶ τῆς χεῖρους αἰτίας ἀφισταμένους, αὐτοῖς ἰδιόδοι μιστριώτιστραν ὡς ὁ Ἐκτωρ, "Δαίμονι, οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ," πρὸς τὸν ἀδελφεόν, ὡς οὐκ ἀπίδρασαν εἰς διλίαν εἶσαν, ἀλλ' ἔργον τῆν ἐκ τῆς μάχης ἀναχώρησιν αὐτοῦ. Plutarch. de Adult. et Amici discrim. sub finem.

Ver. 327. Λαοὶ μὲν φθινύουσι.]

—sat funera fusi

Vidimus.—. Ἐπ. XI, 565.

Ibid.—φθινύουσι.] De hujus vocis prosodia, vide suprâ ad β', 45.

Μαργάμενοι· σέο δ' εἶνεκ' αὐτὴ τε, πτόλεμός τε,
 Ἄστου τὸδ' ἀμφιδέδης· σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλα,
 Εἴ τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο· 350
 Ἀλλ' αἶσα, μὴ τάχα ἄστου πυρὸς ἠήσιο δέχεται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοσιδής·
 Ἔκτορ, ἐπεὶ με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
 Τοῦνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύμβρο, καί μευ ἄκουσον· 355
 Οὔτι ἐγὼ Τρωῶν τόσσον χόλω, οὐδὲ νεμέσσει
 Ἴηκην ἐν θαλάμῳ. Ἰδίου δ' ἄχρῃ προτραπέσθαι.
 Νῦν δέ με παρεμποῦσ' ἄλοχος μαλακῶς ἐπέεσσι,
 Ὄρηκ' ἐς πόλεμον· δοκέει δέ μοι ἄθε καὶ αὐτῷ
 Λάϊον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.
 Ἄλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήϊα τεύχεα δύω· 360
 Ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι· κιχῆσθαι δέ σ' οἶώ.
 Ὄς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἔκτωρ·
 Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσήυδα μελιχίοισι·
 Δᾶεξ ἐμεῖο, κυνὸς κατορηχάνου, ὀφρυόσσης,

“ Pugnantes ; tui autem gratiâ pugnaque, bellumque,
 “ Urbem hanc circum-ardet : tu verò etiam objurgares alium,
 “ Si quem usquam detrectantem videres horrendam pugnam : 350
 “ Verùm surge, nè fortasse urbs igne ardenti deflagret.
 Hunc autem vicissim allocutus est Alexander divini-formâ-præditus·
 “ Hector, quoniam me jure increpâsti, nec injuriâ,
 “ Propterea tibi dicam ; tu autem animum-adverte, et me audi :
 “ Non ego tam in Trojanos irâ, neque indignatione, 355
 “ Sedebam in thalamo ; sed volebam dolori dare-locum.
 “ Nunc verò me suadens uxor mollibus verbis,
 “ Impulit ad bellum : videturque mihi sic et ipsi
 “ Melius fore : victoria utique alternis-vicibus-accedit ad homines.
 “ Verùm age nunc expecta, donec martia arma induero : 360
 “ Vel præci, ego autem sequar ; assecuturumque me te puto.
 Sic dixit ; ei autem non respondit pugnam-expeditè-ciens Hector.
 Hunc verò Helena verbis allocuta est blandis :
 “ Levir mei, impudentissimæ, malorum auctoris, aversandæ ;

Ver. 529.—ἀμφιδέδης.] Vide suprâ ad
 4, 57.

Ver. 532.—θεοσιδής.] Vide suprâ ad
 ver. 290.

Ver. 534.—σὺ δὲ σύμβρο, καί μευ ἄκου-
 σον.] Vide suprâ ad 4, 297.

Ver. 536.—Ἰδίου δ' ἄχρῃ προτραπέσθαι.]
 Διὲ τῆν λύπην τοῦ ἀνακηρῆματις. Schul.

Ver. 537.—παρεμποῦσ'.] Vide suprâ
 ad ver. 62.

Ver. 539.—νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.]
 Quondam etiam victis redit in præcordia
 virtus,

Victoresque cadunt.—

Æn. II, 567.

Multa dies variusque labor mutabilis ævi
 Retulit in melius ; multos alterna revi-

sens

Lusit, et in solido rursûs fortuna locavit.

Æn. XI, 425.

Ver. 542.—κορυθαίολος.] Vide suprâ
 ad 6, 816.

Ver. 544.—κυνὸς κατορηχάνου.] Pul-
 chrè admoldum, et ad personam convenien-
 tissime hæc et hujusmodi semper de semet-
 ipsâ Helena.

"Ὄς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ,
 Οἴχεσθαι προφέρουσα κακῇ ἀνέμοιο Δύελλα
 Εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης·
 "Εἴθαι με κῦμ' ἀπόερσε, πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὄδῃ θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
 Ἀνδρῶς ἐπειτ' ἄφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
 "Ὄς ῥ' ἤδη νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
 Τούτῳ δ' οὔτ' ἄρ' νῦν φρένες ἔμπεδοι, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω
 "Ἔσσονται· τῷ κέν μιν ἐπαυρήσεσθαι οἴω.
 Ἄλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, καὶ ἔζωο τῶδ' ἐπὶ δίφρῳ,
 Δᾶερ, ἐπεὶ σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν
 Εἴνεκ' ἐμεῖο κυνός, καὶ Ἀλεξάνδρου ἔνεκ' ἄτης·
 Οἴσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὡς καὶ ὀπίσσω
 Ἀθρώποισι πελώμεθ' αἰοῖδιμοι ἔσσομένοισι.
 Τῆν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἔκτωρ·
 Μῆ με κάλιζ', Ἐλένη, φιλέουσά περ, οὐδέ με πείσεις·
 "Ἦδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέστυται, ὄφρ' ἐπαμύνω.
 Τρώεσσ', οἳ μὲγ' ἐμεῖο πολλὴν ἀπειόντος ἔχουσιν·

- " Utinam me die illo, quo me primùm peperit mater, 345
 " Abreptam tulisset perniciosa venti procella
 " In montem, vel in undam multo-strepitu-*resonantis* maris :
 " Ubi me fluctus obrutam-perdidisset, antequam haec facinora patrata forent.
 " Sed quoniam haec ita dii mala statuerunt,
 " Viri saltem debuerant fortioris esse uxor, 350
 " Qui sentiret indignationemque et probra multa hominum.
 " Huic autem neque nunc mens est constans, neque in futurum
 " Erit ; ideirco ipsam suâ stultitiâ fruiturum credo.
 " Verùm age nunc, intra ; et sede hæc in sede,
 " Levir, quoniam tibi maximè labor mentem invasit 355
 " Gratiâ mei impudentissimæ et Alexandri causâ noxae :
 " Quibus Jupiter imposuit malam sortem, ut etiam in-posterum
 " Hominibus simus fumosa-cantilena posteris.
 Huic autem respondit deinde ingens pugnam-expeditè-ciens Hector :
 " Nè me sedere facias, Helena, officiosa licet, nam nec mihi persuadebis : 360
 " Jam enim mihi animus incitatus est, ut succurram
 " Trojanis, qui valdè mei desiderium absentis habent :

Ver. 551. "Ὄς ῥ' ἤδη νέμεσίν τε.] " Qui δρασσι; et διυλία. Vide suprâ ad ver. 526.
 " atque intelligeret, &c." Ubi notandum
 quam non supervacua sit ista particula. ῥά.
 Arguit nimirum *Paris* Helena, quòd res
 dijudicare ac distinguere nesciret; nec ex-
 istimationi ac fame suæ consuleret; nec
 intelliogeret quàm amicè quantâque cum arte
Hector reprehensionis severitatem condi-
 mentis humanitatis mitigasset, idque χαλῶς
 leniter appellasset, quod fuerat reverà ἀπί-
 δερασσι; et διυλία. Vide suprâ ad ver. 526.
 Ver. 555.—ἀμφιβέβηκεν] Jam tenet, jam
 occupat. Vide suprâ ad α, 57.
 Ver. 559.—κορυθαίολος.] Vide suprâ ad
 β', 816.
 Ver. 561.—Θυμὸς ἐπέστυται, ὄφρ' ἐπαμύνω
 Τρώεσσ'.] Instaurati animi, regis succurrere tectis,
 Auxilioque levare viros, vimque addere
 victis. *Æn.* II, 451.

Ἄλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτὸς,
 "Ὡς κίν μ' ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψη ἔοντα.

Καὶ γὰρ ἐγὼν οἰκόνδε ἐλεύσομαι, ὄφρ' ἂν ἴδωμαι
 Οἰκῆας, ἄλοχόν τε φίλην, καὶ νήπιον υἷόν. 365

Οὐ γὰρ τ' οἶδ', εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἴξομαι αὐτίς,
 "Ἡ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμάσασιν Ἀχαιῶν.

"Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἔκτωρ
 Αἶψα δ' ἔπειθ' ἴκανε δόμους εὐ ναιετάοντας, 370

Οὐδ' εὖρ' Ἀνδρομάχην λευκάλεον ἐν μεγάροισιν,
 Ἄλλ' ἤγε ζῦν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ

Πύργῳ ἐφειστήκει γούωσά τε, μυρομένη τε.

Ἐκτῶρ δ', ὡς οὐκ ἔιδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,

"Ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, μετὰ δὲ δαμῆσιν ἔειπεν 375

Εἰδ' ἄγε μοι, δμῶαί, νημερτέα μυθήσασθε·

Πῇ ἔβη Ἀνδρομάχῃ λευκάλεος ἐκ μεγάροιο;

Ἡέ πῃ ἐς γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,

"Ἡ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι

" Verum tu concites hunc, festinetque et ipse,

" Ut me intra urbem assequatur existentem.

" Etenim ego domum ibo, ut videam

365

" Domesticos, uxoremque dilectam, et infantem filium.

" Neque enim scio, utrum amplius ipsis redux veniam rursus,

" An nunc me sub manibus dii doment Achivorum.

Sic utique fatus, abiit pugnam-expeditè-ciens Hector :

Statimque postea pervenit ad aedes suas habitantibus-commodas,

370

Nec invenit Andromachen candidam-ulnas in aedibus,

Sed illa cum filio et ancillâ eleganti-peplo-indutâ

In turri stabat gemensque ploransque.

Hector verò, ut non intus inculpatam invenit uxorem,

Stetit ad limen profectus, ancillisque dixit :

375

" Eja agite ; mihi, ancillae, vera dicite :

" Quò ivit Andromache candida-ulnas ex aedibus ?

" An aliqùd ad glorum, an ad fratiarum elegantibus-peplis-indutarum aedes,

" An ad Minervae templum exiit, ubi aliae

Ver. 365. Ἄλλὰ σύ γ' ὄρνυθι.] Quia analogiâ dicitur διδοῖν, et δίδου, eadem dicitur ὄρνυθι, et ὄρνυ. Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 364. "Ὡς κίν μ' ἔντοσθεν.] *Al.* "Ὡς κιν ἔντοσθεν. *Al.* "Ὡς κιν ἔμ' ἔντοσθεν.

Ver. 366. Οἰκῆας, ἄλοχόν τι.] Vide ad α', 51. *Barnesius* edidit Οἰκῆας τ', ἄλοχόν τι. Sed nihil opus.

Ver. 370.—ναιετάοντας.] Vide suprâ ad β', 648

Ver. 372. Ἄλλ' ἤγε ζῦν.] Ita edidit *Barnesius* ex MS. et *Eustathii* Commentario. Atque ita alibi nonnunquam *Homerus*. *Al.* Ἄλλ' ἤγε εὖν. Quod et ipsum ferri possit. Vide ad α', 51.

Ver. 373.—ἰφιστήκει.] Vide suprâ ad δ', 492.

Ver. 376 Εἰδ' ἄγε μοι, δμῶαί.] Notandum, nihilò minùs elegantèr dici, ἄγε, quàm ἄγχι.

Sic apud *Aristophanem*, ἄγχι δὲ φέσιν ἀνδρῶν.—*Av.* 686. Porrò; particular, *ei*, vis hujusmodi est: *Siquidem exiit*, vel *Quoniam exiit Andromache*, &c.

- Τρωαὶ ἔϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἰλάσκονται ; 380
 Τὸν δ' αὖ ὄτρηνή ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Ἐκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἀνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι,
 Οὔτε πη ἐς γαλόων, οὔτ' εἰνατέρων ἔϋπέπλων,
 Οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
 Τρωαὶ ἔϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἰλάσκονται· 385
 Ἄλλ' ἐπὶ πύργων ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὔνεκ' ἄκουσε
 Τείρεσθαι Τρώας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν·
 Ἥ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει,
 Μαινομένη εἰκυῖα· φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη.
 Ἥ ῥα γυνὴ ταμίη· ὁ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἐκτορ 390
 Τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὐτὶς ἔϋκτιμένας κατ' ἀγυιάς.
 Εὔτε πύλας ἴκανε, διερχόμενος μέγα ἄστν,
 Σκαιάς, τῇ γὰρ ἔμελλε διεξιέναι πεδίονδε,
 Ἐνθ' ἄλοχος πολύδαρος ἐναντίη ἦλθε Δέουσα,
 Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἡετίωνος· 395
 Ἡετίων, ὃς ἔβαιεν Ὑποπλακῶ ὑλήεσση,

“Trojanae comas-pulchrae tremendam deam placant?” 380

Hunc autem vicissim sedula oeconomia verbis allocuta est :

“Hector, quandoquidem omnino jubes vera loqui,

“Nec aliquod ad gloriam, nec ad fratriarum elegantibus-peplis-indutarum *aces*

“Nec ad Minervae templum exiit, ubi aliae

“Trojanae comas-pulchrae tremendam deam placant : 385

“Sed ad turrim ivit magnam Ilii : quoniam audivit

“Premi Trojanos, potentemque esse impetum Achivorum.

“Illa quidem *dudum* ad murum festinans contendit,

“Furenti similis : fert et unâ puerum nutrix.

Dixit mulier oeconomia : concitusque exiit domo Hector 390

Eâdem viâ retrò, benè-structas per plateas.

Quum ad portas venisset, pertransiens magnam urbem,

Scaeas, (hâc enim erat ei egrediendum in campum ;)

Tunc uxor, quae-magnam-attulerat-dotem, obviam venit currens,

Andromache, filia magnanimi Eëtionis ; 395

Eëtion, qui habitabat in Hypoplaco silvosâ,

Ver. 588. Ἥ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος.]

Evolat infelix—

—muros umens atque agmina cursu

Prima petit.— *Æn.* IX, 477.

Ver. 592. Εὔτε πύλας ἴκανε.] Oratio *asymdctos* festinantem et concitatum pulchrè depingit.

Ver. 594. Ἐνθ' ἄλοχος, — ἅμα δ' ἀμφίπολος — Παῖδ' ἰσὶ κόλπων ἴχουσ'.] Pulchrius et majore cum affectu, *de improviso interueniens* narratur conjux, quàm si domi eam invenisset.

Ecce autem complexa pedes in limine conjux

Hæcibat, parvumque patri tendebat lulum.

Æn. II, 675.

Ver. 596. Ἡετίων, ὃς ἔβαιεν.] Ἡετίων non hic positum est pro Ἡετίωνος, figurâ, quam *Antiptosis* appellant, ineptissimâ ; quæque, siqua esset, jam Grammatica planè nulla esset : Sed Ἡετίων, ὃς, “*Eëtion qui,*” eodem redit ac si dicas, “*Ὁς τις Ἡετίων,*” “*Qui qui- dem Eëtion,*” &c. Similiter apud Latinos : Quum ait *Terentius,*

Θήξῃ Ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἀνδρῶσιν ἀνάσσαν
 Τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχειθ' Ἔκτορι χαλκοκορυστῇ
 Ἥ οἱ ἔπειτ' ἦντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ,
 Παῖδ' ἐπὶ κόλπῳ ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὐτῶς, 400
 Ἐκτορίδην ἀγαπητὸν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῶ.
 Τόν ῥ' Ἔκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
 Ἀστυάνακτ'· οἷος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἔκτωρ.
 Ἦτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ·
 Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δακρυχέουσα, 405
 Ἐν τ' ἄρα οἱ φῶ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις

Thebe in Hypoplaciâ, Cilicibus viris imperans:

Cujus utique filia nupserat Hectori aere-armato:

Quae ipsi tunc occurrit, unâque famula ibat cum ipsâ,

Filium in sinu gestans tenellum, infantem aded,

Hectoridem unicum, similem stellae pulchrae:

Atque hunc quidem Hector vocabat Scamandrium, at alii

Astyanacta: solus enim tutabatur Ilium Hector.

Et ille quidem subrisit, intuens filium tacitè:

Andromache verò ipsi propè astabat lacrymans,

Inque ejus haesit manu, verbaque fecit, dixitque:

“Animose, perdet te tua virtus, neque misereris

Populo ut placerent, quas fecisset fabulas,
 constructio hæc est: Ut, quas fabulas fecisset,
 placerent populo. Rursùm, in isto Virgillii,
 Æn. I, 377.

Urbem quam statuo, vestra est;
 syntaxis est: Quam urbem statuo, vestra est.
 Item, Ecl. IV, 34.

Alter erit tum Tiphys; et altera, quæ ve-
 hat Argo

Delectos heroas;
 constructio est: altera erit (Argo), quæ Argo
 vehat delectos heroas. Et in isto, Æn. XI,
 687.

Advenit, qui vestra dies multicribibus armis
 Verba redargueret;

vox, dies, non refertur ad, *advenit*; quæ esset
 transpositio verborum non ferenda; Sed con-
 structio est: Qui dies vestra verba redargueret
 [redarguturus erat, is jum] *advenit*.

Ver. 396.—ὕλησιση] *Nemorosâ*, Æn.
 III, 270.

Ver. 398.—χαλκοκορυστῇ.] Vide supra
 ad β', 1.

Ver. 400.—ἀταλάφρονα.] *Al. ἀταλό-
 φρονα.*

Ver. 401.—καλῶ] Vide supra ad β', 43.

Ver. 402. Τόν ῥ' Ἔκτωρ καλίσκει Σκαμάν-
 δριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι

Ἀστυάνακτ'· οἷος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἔκτωρ.]

Non dissimilis est sententia, *Iliad. v, 74.*

Ὁν Ξάνθον καλίουσι Διοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.

Vide ad α', 405. item β', 815. ζ', 291. et Ὀ-
 dyss. κ', 505. Caterùm de *Astyanacte* et in-
 fra, χ', 506.

Ἀστυάναξ, ὃν Τρωῖς ἐπίκλησον καλίουσιν

Οἷος γὰρ σφιν ἔρουσ σύλους καὶ τείχεα μακρά.

Quâ de re *Plato* in *Cratylô*: Ὁρθῶς ἔχει κα-
 λῖν τὸν τοῦ σωτῆρος υἱόν, Ἀστυάνακτα τούτου
 ὃ ἴσασιν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὡς φησιν Ὁμηροί. *Eu-
 ripides* similiter, *Hippol. ver. 88.*

Ἄναξ, (Θεὸς γὰρ διαπέτας καλῖν χριῶν.)

Quin et ipsius etiam *Hectoris* nomen simili
 ratione confictum, mirè asserit *Plato*. Vide
 supra ad α', 242.

Ver. 404. Ἦτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν.] *Γλυ-
 κανῆ* δὲ τὴν ποιῆσιν καὶ τὸ βροφύλλιον τοῦ Ἐκ-
 τωρος. Καὶ, τὸ ὅλον ἰστίον, εὐ τιποῖσθαι ὃ Ἐκ-
 τωρ ἀπειλὸν τῆς μάχης· ἰλαρινῆ γὰρ εὐτῶ τῆς
 ποιήσεως ἢ σκυδαμῶντος, καὶ ἀποσιφαιμῆ τοῦ
 λύθρου τῶν πιστευτῶν, τοῖς ἰασινοῖσι διηγήσασιν.
Eustath.

Ver. 407. Δαιμόνι.] Vide supra ad β',
 190.

Ibid.—φθίσει.] De hujus vocis proso-
 diâ, vide supra ad β', 45 et 855.

Παῖδά τε νηπίαχον, καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἢ τάχα χήρη
 Σεῦ ἔσομαι· τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοί,
 Πάντες ἐφορηθέντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἶη 410
 Σεῦ ἄφαμαρτούση χθόνα δύμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
 Ἔσται θαλπωρὴ, ἐπεὶ ἂν σύγε πότμον ἐπίσπης,
 Ἄλλ' ἄχε' οὐδέ μοι ἐστὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
 Ἦτοι γὰρ πατέρ' ἀμὸν ἀπίετανε δῖος Ἀχιλλεύς,
 Ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων εὖ καιετώσασαν, 415
 Θήβην ὑψίφυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἡετίωνα,
 Οὐδέ μιν ἐξενάριξε· σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ.
 Ἄλλ' ἄρα μιν κατέκχε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,
 Ἦδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχθειν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
 Νύμφαι Ὀρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο. 420
 Οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
 Οἳ μὲν πάντες ἰῶ κίον ἤματι αἴδος εἶσω·
 Πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρεκς δῖος Ἀχιλλεύς,
 Βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῆς οἴεσσι.

“ Filiique infantis, et mei calamitosae, quae mox vidua

“ Tui ero: mox enim te interficiet Achivi,

“ Omnes simul in te impetu facto: mihi autem satius esset, 410

“ A te destituta, terram subire: Non enim amplius aliud

“ Erit solatium, postquam tu mortem obieris,

“ Sed moerores: neque mihi est pater, et veneranda mater.

“ Etenim patrem meum interfecit nobilis Achilles,

“ Et urbem devastavit Cilicum bene-habitatam, 415

“ Theben portis-altam; interemitque Eëtionem,

“ Neque ipsum spoliavit: subveritus enim fuit id animo:

“ Sed ipsum combussit cum armis artificiosè-factis,

“ Et tumulum-aggestâ-terrâ super eum fecit: circum autem ulmos plantaverunt

“ Nymphae Oreades, filiae Jovis Aegiochi. 420

“ Qui porrò mihi septem fratres erant domi,

“ Hi quidem omnes uno migrârunt die ad orcum:

“ Omnes enim interfecit pedibus-celer nobilis Achilles,

“ Boves inter [dum pascerent] flexipedes, et candidas oves.

Ver. 410. Πάντες ἐφορηθέντες.] Neminem unum scilicet, præter Achillem, timuit nè Andromache quidem, nè Hectorem interficeret.

Ver. 414 et 425.—πατέρ' ἀμὸν ἀπίετανε δῖος Ἀχιλλεύς,——Πάντας γὰρ κασίγνητοι.] Maximo cum artificio, ut Poema unum sit à capite ad calcem, nusquam non interseritur Achilles. Vide suprâ ad 1, 788.

Ver. 415.—εὖ καιετώσασαν.] Vide suprâ ad β'. 648.

Ver. 417. Οὐδέ μιν ἐξενάριξε· σεβάσσατο γὰρ.]

Arma, quibus lætatus, habe tua; teque parentum

Manibus et cineri, si qua est ea cura, remitto. Æn. X, 827.

Ver. 418. Ἄλλ' ἄρα μιν.] Non supervacaneum est istud, ἄρα. Eam enim ferè vim habet, ac si latine dicas: Sed eum “ utique;” vel, “ ut par erat;” vel, “ pro eâ, quæ ipsi “ fuit, religione;” &c.

Ver. 420.—αἰγιόχοιο.] Vide suprâ ad α', 202.

Ver. 422. Οἳ μὲν πάντες.] BARNESIIUS scribendum existimavit: Τεῖ μὲν πάντες. Sed perinde est.

- Μητέρα δ', ἢ βασίλευεν Ὑποπλάκω ὑλήεσση, 425
 Τὴν ἐπεὶ ἄρ' δεῦρ' ἤγαγ' ἄμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
 Ἄψ' ὄγε τὴν ἀπέλυσε, λαῶν ἀπερείσι' ἄποινα
 Πατρός δ' ἐν μεγάροισι βάλ'. Ἀρτεμις ἰοχέαιρα.
 Ἔκτορ, ἀτὰρ σύ μοι ἔσσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
 Ἡδὲ κασίγητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης. 430
 Ἄλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πυργῶ,
 Μὴ παῖδ' ὄσφαικὸν θείης, χήρην τε γυναῖκα.
 Λαὸν δέ στήσον παρ' ἔρινον, ἔμβα μάλιστα
 Ἄμβατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος.
 Τρεῖς γὰρ τῆγ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι, 435
 Ἄμφ' Αἴαντε δῶ, καὶ ἀγακλυτὸν Ἴδομενεῖα,
 Ἡδ' ἄμφ' Ἀτρεΐδας, καὶ Τυδείος ἄλκιμον υἴον.
 Ἦπου τις σφὶν ἔνισπε θεοπροπίων εὔειδώς,
 Ἦ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.

- “ Matrem autem, quae regnabat in Hypoplaco sylvosâ, 425
 “ Hanc postquam utique huc duxisset cum caeteris opibus,
 “ Retrò ille eam dimisit-liberatam, accepto infinito pretio :
 “ Patris autem in aedibus eam percussit Diana sagittis-gaudens.
 “ Hector, at tu mihi es pater et veneranda mater,
 “ Et frater, tu etiam mihi floridus maritus ;
 “ Sed age nunc miserere, et hic mane in turre,
 “ Nè puerum pupillum facias, viduamque uxorem :
 “ Exercitum autem siste apud caprificum, ubi potissimum
 “ Ascensu-facilis est urbs, et scandi potest murus.
 “ Ter enim hæc venientes periculum fecerunt fortissimi 435
 “ Ajaxes duo, et precelebris Idomeneus,
 “ Et Atridae, et Tydeï fortis filius :
 “ Sive quis ipsis dixit vaticiniorum peritus,
 “ Sive etiam ipsorum animus impulit et jussit.

Ver. 427.—[ὄγε] Quàm eleganter inserta sit hæc vocula, vide suprâ ad γ', 409.

Ver. 433.—[παρ' ἱερῶν.] Strabo, lib. XIII. p. 893. “Ο, τι, Ἐρινός, τραχὺς τις τόπος καὶ ἱερῶδες. Ac si dicas, caprificetum.

Ver. 434. [Ἄμβατός ἐστι πόλις.] De vocis ἄμματος, et similium prosoditâ, nodum planè in scirpo quasivit Vir eruditus, Phil. Labbe.

“ Quid enim causa, inquit, afferri potest, cur
 “ ἰεγᾶτης, ——— ἰμᾶτος ——— penultimam
 “ corrumpant : ἰεγᾶτος verò, ἰατρός, πικρατής,
 “ Διατῆς, ——— eandem illam producant,
 “ cum perinde à præteritis in amai formen-
 “ tur? ——— Fateor me in his Labyrinthis
 “ silum Ariadnes aliquod sæpè desiderâsse.”
 Prosod. pag. 64. 65. Nodum (inquam) in
 scirpo quasivit vir eruditus. Nam ista, ἰεγα-
 τός, ἰατρός, πικρατής, Διατῆς, sunt a verbis

quæ (ad analogiam τοῦ, βοήσω, ἰδέωσα, βιδέω-
 κα,) vocale longam conservant, etiam in fu-
 turis, præteritis, et aoristis ; ἰεγᾶσω, ἰωγᾶκα ;
 ἰᾶσμαι, ἰᾶσῃν ; πικρᾶσω, ἰκρῖσῃσα, πικρῖσῃκα ;
 Διατᾶσμαι, ἰκτᾶσῃμην, τῖτᾶσμαι. At ἰεγᾶτης, est
 ab ἰεγᾶζομαι, quod in Præsenti et Imperfecto
 syllabam brevem (ad analogiam τοῦ πῆζω, pro-
 sitione habet productam ; aliâs autem neces-
 sariò ubique corripitur, ut ἰεγᾶσσομαι, ἰεγᾶσά-
 μην. Vide suprâ ad α', 67 et 140. Porro,
 quâ analogiâ, ex λῆω, λῆσω, λίλυμαι, fit λῆσις,
 λῆτος ; ex κρῆνω, κίκρῖμαι, κρῖσις, κρῖτος ; ex
 μαρτύρομαι, μαρτύρομαι, μάρτύρος ; ex φαίνω,
 φᾶσις, ἰμφᾶνης ; eâdem planè analogiâ, ex
 βαινῶ, fit βᾶσις, ἄμβᾶτος, et similia. Vide su-
 præ ad α', 31 et 338.

Ver. 436. [Ἄμφ' Αἴαντε δῶ.] Vide suprâ
 ad γ', 146.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ· 440
 Ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
 Αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
 Αἴκε, κακὸς ὥς, νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο·
 Οὐδέ με θυμὸς ἀνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
 Αἰεὶ, καὶ πρώτοισι μετὰ Τρῳέεσσι μάχεσθαι, 445
 Ἀργύμενος πατρός τε μέγα κλῆος, ἢ δ' ἐμὸν αὐτοῦ.
 Εὖ μὲν γὰρ τόδε οἶδα κατὰ Φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
 Ἔσσειται ἡμαρ, ὅτ' ἂν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἰρῆ,
 Καὶ Πριάμοσ, καὶ λαὸς ἑυμμελίῳ Πριάμοιο.
 Ἀλλ' οὐ μοι Τρῳάν τόσπον μέλει ἄλγος ὀπίσσω, 450
 Οὐτ' αὐτῆς Ἐκάβης, οὔτε Πριάμοιο ἀνακτος,
 Οὔτε κασιγνήτων, οἳ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
 Ἐν κοίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
 Ὅσπον σεῦ, ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτάνων
 Δακρυόεσσαν ἀγῆται, ἐλεύθερον ἡμαρ ἀπούρας· 455
 Καὶ κεν ἐν Ἀργεὶ ἐοῦσα, πρὸς ἄλλης ἰστὸν ὕφαινοισ·
 Καὶ κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηίδος, ἢ Ὑπερείης,

Hanc autem vicissim allocutus est ingens pugnam-expeditè-ciens Hector ; 440
 " Certè et mihi haec omnia curae sunt, uxor: sed perquam vehementer
 Vereor Trojanos et Troadas longa-peplorum-syrmata-trahentes,
 " Si, ignavus velut, eminùs stans devitem proelium:
 " Neque verò me animus ità jubet, quoniam didici esse fortis
 " Semper, et primos inter Trojanos pugnare, 445
 " Conans-vindicare patrisque magnam gloriam, et meam ipsius.
 " Benè enim hoc scio mente et animo ;
 " Erit dies, quando pereat Ilios sacra,
 " Et Priamus, et populus hastae-fraxineae-periti Priami.
 " Sed non mihi Trojanorum tantoperè curae est dolor in-posterum, 450
 " Neque ipsius Hecubae, neque Priami regis,
 " Neque fratrum, qui sanè multique et fortes
 " In pulvere ceciderint sub viris hostibus,
 " Quantopere tuì; quando aliquis Achivorum aere-loricatorum
 " Lachrymabundam abduxerit, liberum diem eripiens; 455
 " Atque in Argo existens, sub alienae imperio telam texas,
 " Atque aquam feras ex fonte Messèide, aut Hyperèa,

Ver. 440.—κορυθαίολος.] Vide suprà ad β', 816.

Ver. 445. Αἴκε, κακὸς ὥς.] Quà ratione κακός, hic ultimam producat; item, ἰδὲ, ver. 469, et τις, ver. 459. 462. 479. vide suprà ad á, 51.

Ver. 446. Ἀργύμενος.] Vide suprà ad γ', 260.

Ver. 447. Εὖ μὲν γάρ.] Refertur istud, γὰρ, non ad id, quod jam antè erat dictum,

sed ad id, quod eleganter reticetur. Fortiter me geram; Non quid nescius sim nihil me virtute profecturum; NAM probè novi, interituram hanc urbem, &c. Vide suprà ad í, 22.

Ver. 448. Ἔσσειται ἡμαρ, ὅτ' ἂν.] Vide suprà ad δ', 164.

Ver. 449.—ἑυμμελίῳ Πριάμοιο.] Ita edidit Barnesius ex MSS. et ex δ', 165. suprà. M. ἑυμμελίῳ.

Πόλλ' ἀεκαζομένη κρατερῇ δ' ἐπικείσεται ἀνάγκη
 Καί ποτέ τις εἴπησιν, ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν,
 Ἔκτορος ἥδε γυνή, ὅς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι 460
 Τρώων ἰπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
 Ὄς ποτέ τις ἐρέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλλος
 Χήτει τοιοῦδ' ἀνδρὸς, ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ.
 Ἀλλά με τεθνεῖῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτει,
 Πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς, σοῦ δ' ἐλκηθμοῖο πυθέσθαι. 465
 Ὄς εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέζατο Φαίδιμος Ἔκτωρ·
 Ἀψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον εὐζώνοιο τιθήνης
 Ἐκλίθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθεῖς,
 Ταρβήσας χαλκὸν τε, ἰδὲ λόφον ἰππιοχαίτην,
 Δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νέουσα νόήσας· 470
 Ἐκ δ' ἐγέλασσε πατὴρ τε φίλος, καὶ πότνια μήτηρ.
 Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἴλετο Φαίδιμος Ἔκτωρ,
 Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν.

“ Valdè invita: dura autem incumbet necessitas:

“ Et aliquando quis dixerit, conspicatus lacrymas fundentem:

“ Hectoris haec uxor, qui praestantissimus erat in pugnando 460

“ Trojanorum equum-domitorum, quando Ilium circa-pugnabant.

“ Sic aliquando quis dicet: tibi que rursus novus erit dolor

“ Ex desiderio talis mariti, ad depellendum servilem diem.

“ Sed me mortuum aggesta terra obtegat,

“ Antequam tuumque clamorem, tuamque abreptionem audiero. 465

Sic fatus, suum filium porrectis-manibus-petiit illustris Hector:

Retrò autem puer ad sinum eleganter-cinctae nutricis

Inclinatus est clamans, patris chari aspectum exhorrescens,

Timens aesque et cristam setis-equinis-horridam,

Horrendum à summâ galeâ nutantem intuens: 470

Leniter verò arrisit paterque charus, et veneranda mater.

Tum statim à capite galeam abstulit illustris Hector,

Et hanc quidem deposuit in terrâ collucentem:

Ver. 464.—τιθνηῶτα.] Quâ analogiâ ex βασιλῆος et βασιλῆα, factum est βασιλῆος et βασιλῆα; eadem analogiâ ex τιθνηῶτος fit τιθνηῶτος (et inde, more Ionico, τιθνηῶτος;) ex μιμῶτος, μιμῶτος; ex Κροῖονος, Κροῖονος; et similia. Vide suprâ ad α, 265. et ad β, 818.

Ibid.—χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτει, Πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς, σοῦ δ' ἐλκηθμοῖο πυθέσθαι.

Sed mihi vel tellus optem priùs ima dehiscat. *Æn.* IV, 24.

Ver. 466. Ὄς εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέζατο, — ἰδὲ λόφον ἰππιοχαίτην.] Vide suprâ ad ver. 404. Cæterùm optimè de hoc loco obser-

vavit *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, Poetam res verbis, ut grandes grandibus, ita et tenuibus tenues, pari ferè pulchritudine depinxisse, et rem unamquamque ornamentis decorâsse propriis et suis. Ἰσχυρὸν δὲ [πλάσμα ἴσχυι,] τὸ καὶ τῇ ὕλη τῶν πραγμάτων μικρὸν, καὶ τῇ λέξει κατισχυμένον· οἷον ἴσχυι τοῦτο, [ver. 466—469.] “ Ὄς “ εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέζατο—, Ἀψ δ' ὁ “ πάϊς—, Χαλκὸν τ' ἠδ' αὖ λόφον ἰππιοχαίτην.” § 9. Ubi notandum χαλκὸν τ' ἠδ' αὖ scriptum, quod hodiè legimus χαλκὸν τι ἰδί. *Eustathius* legit, χαλκὸν τ' ἠδὲ λόφον.

Αὐτὰρ ὄγ' ὃν φίλον υἷον ἐπεὶ κύσει, πῆλέ τε χερσίν,
 Εἶπεν ἐπευξάμενος Διὶ τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσι· 475
 Ζεῦ, ἄλλοι τε θεοί, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
 Παῖδ' ἐμόν, ὡς καὶ ἐγὼ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσι,
 ὣδὲ βίην τ' ἀγαθὸν, καὶ Ἰλίου ἴφι ἀνάσσειν·
 Καί ποτέ τις εἶπησι, Πατὴρ δ' ὄγε πολλὸν ἀμείναν,
 Ἐκ πολέμου ἀνίοντα· φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα, 480
 Κτείνας δῆϊον ἀνδρα, χαρεῖή δὲ φρένα μήτηρ.
 Ὡς εἰπὼν, ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσίν ἔθηκε
 Παῖδ' ἐόν· ἢ δ' ἄρα μιν κηῶδεϊ δέξατο κόλπα,
 Δακρυόεν γελάσασα· πόσις δ' ἐλέησε νόησας,
 Χεῖρὶ τέ μιν κατέρεξε, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε· 485
 Δαιμονίη, μή μοί τι λῆν ἀκαχίζεο θυμῶ·
 Οὐ γάρ τις μ' ὑπὲρ αἴσαν ἀνῆρ αἶδι προΐαψει.
 Μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,

Atque ille suum dilectum filium ut osculatus fuerat, leviterque-agitârat manu,
 Dixit precans Jovemque, caeterosque deos: 475
 " Jupiter, aliique dii, date et hunc fieri
 " Filium meum, ut et ego sum, eximium inter Trojanos,
 " Itâ viribusque fortem, et Ilio potentèr imperitare :
 " Et olim quis dicat, Patre verò hic multò est fortior,
 " Ex pugnâ redeuntem *conspicatus* : referat autem spolia cruenta, 480
 " Interfecto hoste, gaudeatque animo mater.
 Sic fatus, uxoris dilectae in manibus posuit
 Puerum suum ; haec verò ipsum fragranti excepit sinu,
 Lacrymabundum ridens : Vir autem misertus est intuitus,
 Manuque ipsam demulsit, verbaque fecit, dixitque : 485
 " O bona, ne mihi praeter modum tristeris animo :
 " Non enim quis me praeter fatum vir orco praematurè-mittet.
 " Fatum verò neminem arbitror, qui effugerit, esse hominum,

Ver. 474. Αὐτὰρ ὄγ' ὃν φίλον υἷον.]

Ascanium fuis circum complectitur armis,
 Summaque per galeam delibans oscula fat-
 tur. AEn. XII, 435.

Ver. 476. ———— δότι δή.] Non supervacaneum est istud, δὴ ; sed eam ferè vim habet, ac si latinè dicas, " *date quæso.*"

Ver. 477. ———— ὡς καὶ ἐγὼ περ, ἀριπρεπέα.]
 Discce, puer, virtutem ex me, verumque laborem. AEn. XII, 455.

Ver. 486. ———— μή μοί τι λῆν ἀκαχίζεο.]
 ———— Τοῖς ἀφαιρουμένοις τὰς λύπας διὰ τῆς γυναικῆς καὶ σιμῆς παρεργουῖας, ———— ἔχοντας ἐν νῶ πò Ὀμηρικὸν ταῦτο ἔπος. ———— Δαιμονίη, " μή μοί τι λῆν ἀκαχίζεο θυμῶ." ———— Plutarch. de Consolat. ad Apoll.

Ver. 488. Μοῖραν δ' οὔτινά φημι.] Ὀμήρου πάλιν ποιήσαντος, " Μοῖραν δ' οὔτινά φημι

" πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν," ———— ὃ, το Δημοσθένους, " Πᾶσι μὲν γὰρ ἀνθρώποις τίλος τοῦ βίου θάνατος, καὶ ἐν εἰκόσω τις αὐτὸν καθιέρως τηρεῖ." Clem. Alexandrin. Strom. VI.

————— inexorable fatum. Georg. II, 491.

————— ineluctabile tempus. AEn. II, 524.

————— ineluctabile fatum. AEn. VIII, 354.

————— irreparable tempus. AEn. X, 467.

Ibid. ———— πεφυγμένον.] Contendit Barnesius, " πεφυγμένον scribendum : ———— et " *ita tuicæ et ficuicæ.*" Quod si verum esset ; " *ergo et composita,*" (ut rectè observavit Eruditus scriptor Anonymus),

Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἔσθλόν, ἐπὶν ταπρῶτα γένηται.

Ἄλλ' εἰς οἶκον ἰούσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε, 490

Ἴστόν τ', ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε

Ἔργον ἐποίχεσθαι· πόλεμος δ' ἀνδρεςσι μελήσει

Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.

Ὡς ἄρα φωνήσας κόρυθ' εἶλετο Φαιδίμος Ἔκτωρ

Ἴππουριν· ἄλοχος δὲ φίλῃ οἰκόνδε βεβήκει 495

Ἐντροπαλιζομένη, θαλαρὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.

Αἰΐφα δ' ἐπειθ' ἴκανε δόμους εὖ καιετόντας

Ἐκτορος ἀνδροφόνοιο· κινήσατο δ' ἔνδοθι πολλὰς

Ἀμφιπόλους, τῆσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνώρσεν.

Αἱ μὲν ἔτι ζῶν γόον Ἐκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ 500

Οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο

Ἰζεσθαι, προφυρόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.

Οὐδὲ Πάρις δῆθ' οὐκ ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν

Ἄλλ' ὄγ', ἐπεὶ κατέδ' κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῶ,

" Neque ignavum, neque verò fortem, postquam primùm natus fuerit.

" Sed in domum profecta, tua ipsius opera cura, 490

" Telamque, columque; et ancillas jube

" Munus obire: bellum autem viris curae erit

" Omnibus, mihi verò praecipuè, qui in Ilio nati sunt.

Sic utique fatus, galeam sustulit illustris Hector

Setis-equinis-comantem: uxor autem dilecta domum abiit 495

Respectans, uberes lacrymas effundens.

Statim autem deinde venit ad aedes habitantibus-commodas

Hectoris homicidae; invenitque intus multas

Ancillas; his verò luctum omnibus commovit.

Hac quidem adhuc vivum lugebant Hectorem suâ in domo: 500

Non enim eum ampliùs putabant reducem ex pugnâ

Venturum, clapsum robur ac manus Achivorum.

Neque verò Paris moram-trahebat in altis aedibus:

Sed is, postquam induit incluta arma varia aere,

" ἄφυκτος, ἄτυκτος, εὐτυκτος, apud omnes

" Auctores apud quos occurrunt, et in omnibus

" eorum Editionibus, et quotiescunque occur-

" runt, vitiosè erunt scripta.—Nimis

" hoc improvidè Vir Clarissimus." Acta E-

" ruditor. Lipsiae, ad Februar. 1712. Sed et

" occurrit praeteritum medium πύργα, inde-

" que verbum poeticum πειρῶνα.

Ver. 490.—τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε, —

πόλεμος δ' ἀνδρεςσι μελήσει.]

Cura tibi, Divùm effigies et templa tueri:

Bella viri pacemque gerant, quæ bella

gerenda. Æn. VII, 445.

Ver. 495. Ἴππουριν ἄλοχος.] Quâ ratione,

Ἴππουριν, hic ultimam producat; item, μν,

ver. 501. vide suprâ ad ε', 51.

Ibid.—βεβήκει.] Vide suprâ ad δ', 492.

Ver. 497.—εὖ καιετόντας.] Vide suprâ ad β', 648.

Ver. 500. Αἱ μὲν ἔτι ζῶν γόον Ἐκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.] Hæc quidem sententiâ nihil unquam fuit, ad commovendos affectus, neque excogitatum exquisitiùs, neque elegantius dictum.

Ibid.—γόον Ἐκτορα.] M. γόον Ἐκτορα. Quod utique pronuntiabatur, γῶν Ἐκτορα.

Ver. 501.—ἴφαντο.] Plerique, ἴφαντ'. Pessimè.

Ver. 505. Οὐδὲ Πάρις δῆθ' οὐκ.] Suprà, ver. 341.

Ver. 504.—τεύχεα ποικίλα χαλκῶ.

—versicoloribus armis.

Æn. X, 181.

Σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστῳ, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς.	505
Ἦς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτῃ,	
Δεσμὸν ἀπορρήξας θείει πεδίῳ προαῖων,	
Εἰώθως λούεσθαι εὐρρέϊος ποταμοῖο,	
Κυθίων' ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαίται	
Ἦμοις αἴσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐῃφι πεποιθώς,	510
Ῥίμφα ἑ γούνα φέρει μετὰ τ' ἤλαα καὶ νομὸν ἵππων·	
Ἦς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περργάμου ἄκρης	
Τεύχεσι παμφαίνων, ὡς ἠλέκτωρ, ἐβεβήκει	
Καρχαλῶν, ταχέες δὲ πόδες φέρον· αἶψα δ' ἔπειτα	
Ἔκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεόν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλε	515
Στρεψέσθ' ἐκ χάρης, ὅθι ἦ ἰάριζε γυναικί.	

Properabat deinde per urbem, pedibus velocibus fretus.	505
Ut verò cùm stabulans equus, hordeo-pastus ad praesepe,	
Vinculo rupto currit per campum terram-pedibus-pulsans,	
Consuetus lavari in pulchrè-fluente fluvio,	
Superbiens; altè verò caput fert, circumque jubae	
Humeros motantur: ipse autem pulchritudine corporis fretus,	510
Facilè ipsum genua ferunt ad loca-consueta et pascua equarum:	
Sic filius Priami Paris à Pergami arce	
Armis collucens, tanquam sol, incedebat	
Exultans; veloces autem eum pedes ferebant: statimque postea	
Hectora nobilem invenit fratrem, quando jam erat	515
Digressurus è loco, ubi cum suâ colloquebatur uxore.	

Ver. 506. Ἦς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος.] Qualis ubi abruptis fugit praesepia vinculis Tandem liber equus, campoque potitus aperto; Aut ille in pastus armentaque tendit equarum, Aut assuetus aquae perfundi flumine noto Emicat, arrectisque fremit cervicibus altè Luxurians, luduntque jubae per colla, per armos.

Æn. XI, 492.

Pulcherrimè uterque Poeta. Rectè tamen hic observavit Porpius, comparisonem istam et aptiore loco, et ad personam convenientius, de Paride Homerum, quàm de Turno instituisse Virgilium.

Ibid.—ἀκοστήσας ἐπὶ φάτῃ.] Ἀκοστήσας δι, τὸ πολυκρηῖσθαι, κατὰ τοὺς παλαιούς, ἦγον τὸ κρηῖσθαι ἀκοσταί γάρ, αἱ κρηβαί.—Ἄλλοι δὲ ἀκοστήσαι φασί, τὸ σχῆν ἄχος ἐν τῷ ἴστασθαι.

Ἔνοι δὲ, τὸ λαβῆν ἄχος, ἢ μάλλοι ἄχοι, τῇ στάσει καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει.

Ἔπειτα τὸ ἀκοστάσι διατιθέσθαι.

[Schol. δυσκρηῖνας ἐπὶ τῇ τῆς φάτῆς στάσει.]

Ἄλλοι δὲ, τὸ πηνχάσαι—

Τινὲς δὲ γραφουσιν, ἀγοστήσας, ὃ ἴσσι, ζυπαντίσι. Eustath.

Ver. 510.—ὁ δ'—Ῥίμφα ἢ γούνα φέρει.] De hujusmodi Syntaxi ἀνακολουθῶν, suis in locis elegantissimā, et (ut ait Demetrius Phalereus) μυγαλοστυπῆ, vide suprā ad β', 555 et 681. et ad γ', 211. Utique hoc in loco singulari id artificio dandum est, quòd rem ipsam, disμὸν ἀπορρήξας θείει, quasi ob oculos ponat syntaxis ista infracta, ὁ δ' Ῥίμφα ἢ γούνα φέρει. Quā de re itā Eustathius: Σχῆμά ἴσσι καινοστυπῆς, ἴσσι καινῶ ἴσθην καὶ αὐτὸ πρᾶγμα.—Ὅ δὲ καινοστυπῆς κἀνταῦθα σχηματίζων, συναγλαΐζομενος εἰν τῷ φραζόμενῳ πρᾶγματι. Quin et Motum insuper equi currentis celeritimum aptissimè depingunt numeri isti dactylici. Ῥίμφα ἢ γούνα φέρει μετὰ τ' ἤλαα καὶ νομὸν ἵππων.

Ver. 515.—ἰεῖθήκει.] Vide suprā ad δ', 492.

Ver. 514.—ταχέες δὲ πόδες φέρον.] Barnesius edidit, ταχίς δ' ἢ πόδες φέρον, "ut longè meliorem Lectionem." Quod tamen sententiae nihil addit, elegantiae non paulum detrahit.

Τὸν πρότερος προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
 Ἥθεϊ', ἧ μάλα δὴ σε καὶ ἐσσόμενον κατεζύκω,
 Δηθύναν, οὐδ' ἦλθον ἐναΐσιμον, ὡς ἐκέλυες.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίολος Ἔκτωρ·
 Δαιμόνι', οὐκ ἄν τις τοι ἀνὴρ, ὃς ἐναΐσιμος εἶη,
 Ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι.
 Ἀλλὰ ἐκὼν μελίεις τε, καὶ οὐκ ἐθέλεις· τὸ δ' ἐμὸν κῆρ
 Ἄχυνται ἐν θυμῷ, ὄθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω
 Πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἴνεκα σεῖο.
 Ἀλλ' ἴομεν· τὰ δ' ὄπισθεν ἀρессόμεθ', αἶψα πόθι Ζεὺς
 Δάη, ἐπουραίοισι θεοῖς αἰετιγενέτησι
 Κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
 Ἐκ Τροίης ἐλάσαντες εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς.

Hunc prior allocutus est Alexander divinâ-formâ-præditus :

“ Venerande frater, certè valdè jam te etiam prosperantem detinco,

“ Remorans, neque veni maturè, ut jussisti.

Hunc autem respondens allocutus est pugnam-expeditè-ciens Hector : 520

“ O bone, nemo tibi hominum, qui æquus-rerum-aestimator sit,

“ Opera vituperaverit bellica ; nam fortis es.

“ Sed sponte remittisquæ *animum*, et non vis *pugnare* : at meum cor

“ Tristatur in animo, quando de te probra audio

“ A Trojanis, qui ferunt multum laborem gratiâ tui. 525

“ Sed camus : hæc autem postea componemus, si quando Jupiter

“ Dederit, coelestibus diis sempiternis

“ Craterem statuere liberum in aedibus,

“ Quum Trojà expulerimus benè-ocreatos Achivos.

Ver. 517. Τὸν πρότερος προσέειπεν.] Festi-
 nantem optimè depingit oratio ista ἀσύνδιστος.
 Ibid.—θεοειδής.] Vide suprâ ad β',
 625.

Ver. 520.—κορυθαίολος.] Vide suprâ
 ad β', 816.

Ver. 521. Δαιμόνι'.] Vide suprâ ad β', 190.

Ver. 524. Ἀχυνται.] Vide suprâ ad γ',
 260.

Ver. 528. Κρητῆρα στήσασθαι.] Craterem
 basi supposita imponere. Quam quidem basin

Veteres appellabant ὑποκρητήριον vel ὑποκρη-
 τηρίδιον, apud Athenæum, lib. V. cap. 13.
 Item ἰππίστατον, ut doctissimè observavit Ed-
 mundus Chishull de Inscriptiōe Sigeâ ; “ unde
 “ (inquit) phrasis illa Homericæ, κρατῆρα
 “ στήσαι, aut καθίσταται, quod et Latinè cra-
 “ terem statuere à Virgilio dictum.” Casau-
 bonus, in Annotatis ad locum Athenæi jam
 citatum, rectè emendavit ὑποκρητηρίδιον, quod
 fuerat malè scriptum ὑποκρητηρίδιον ; sed pes-
 simè vertit, cratercula parva.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Η΄.

Ὑπόθεσις τῆς Η΄. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψωδίας.

ἘΛΕΝΟΥ συμβουλεύσαντος, Ἐκτωρ προκαλεῖται τῶν Ἑλλήνων τὸν ἄριστον εἰς μονομαχίαν. Ἐνεία δὲ ἀναστάνταν, ἔλαχεν Αἴας ὁ Τελαμάνιος· καὶ γενναίως αὐτοὺς ἀγωνισαμένους διαλύουσι κήρυκες, ἐπέρτας γενομένοις. Τῇ δ' ἐξῆς τοὺς νεκροὺς ἀνελέμενοι διαπτοῦσι, καὶ τῆχος οἱ Ἕλληνες κατασκευάζουσιν, ἐφ' ᾧ ὁ Ποσειδῶν ἠγανάκτησε· Ζεὺς τι αὐτοῖς διὰ νυκτὸς σημεῖα οὐκ ἀΐσια τῶν μελλόντων δεικνυσιν.

Α Λ Λ Η.

ἘΚΤΩΡ σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἀδελφῷ κατελθὼν εἰς τὴν μάχην, ἐσώθη τοῖς Τρωσὶ κικμηκόσιν ἤδη. Καὶ συμβουλεύσαντος Ἐλένου τοῦ ἀδελφοῦ, κείναις ὄντος, προκαλεῖται αὐτὸς, τίς αὐτῷ βούλοιο τῶν Ἑλλήνων μονομαχῆται. Πολλῶν δὲ προαιρουμένων, Αἴας ὁ Τελαμάνιος κληρωθεὶς ἀνίσταται. Μαχημένους δὲ αὐτοὺς κήρυκες καταπαύουσι, καὶ νύξ διαλύει τὴν μάχην. Καὶ οἱ μὲν ἀλλήλοις δῶρα δίδουσι. Ἐπικηρυκευσαμένων δὲ Τρωῶν περὶ νεκρῶν ἀναίρεσως, τὰ αὐτὰ γίνεται παρὰ ἀμφοτέροις τοῖς στρατοῖς· οἷτε Ἕλληνες πολυάνδρῳ κατασκευάζουσι, καὶ τῆχος τοῦ ναυστάθμου.

Ἐπιγραφαί.

Ἐκτορος καὶ Αἴαντος μονομαχία.

Ἄλλας.

Ἦτα δ' Αἴας πολέμιζε μόνῳ μόνος Ἐκτορι δίῳ.

Ὡς εἰπὼν πυλέαν ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἐκτωρ·
 Τῷ δ' ἄμ' Ἀλέξανδρος κί' ἀδελφεός· ἐν δ' ἄρα θυμῷ
 Ἀμφότεροι μέμασαν πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.

HAEC fatus, portis erupit illustris Hector;
 Cumque eo simul Alexander ivit frater: animo verò
 Ambo ardebant bellare et pugnare.

Ver. 1. Ὡς εἰπὼν, πυλῶν ἐξίσσυτο.]

Huc ubi dicta dedit, portis sese extulit ingens. Ἐπ. XII, 441.

- Ὀς δὲ θεὸς ναύτησιν ἐελδομένοισιν ἔδωκεν
 Οὔρον, ἐπὴν κεκάμωσιν ἐϋξέστησ' ἐλάτῃσι 5
 Πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται·
 Ὀς ἄρα τὰ Τρώεσσιν ἐελδομένοισι φανήτην.
 Ἔειπ' ἐλέτην, ὁ μὲν υἱὸν Ἀρηιόβοιο ἀνακτος,
 Ἄρηη ναιετάοντα Μενέσθιον, ὃν κορυνήτης
 Γείνατ' Ἀρηιόβοιο καὶ Φιλομέδουσα βοῶπις· 10
 Ἐκτῶρ δ' Ἡϊοῖηα βάλ' ἐγχεί ὀξυόεντι
 Αὐχέν' ὑπὸ στεφάνῃς ἐυχάλκου· λῦσε δὲ γυῖα.
 Γλαυκὸς δ', Ἴππολόχοιο παῖς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
 Ἴφινόου βάλε δουρὶ, κατὰ κρατερῆν ὑσμίνην,
 Δεξιὰ δὴν, ἵππων ἐπιάλμενον ἀκείων, 15
 Ὄμων· ὁ δ' ἐξ ἵππων χαμάδις πέσε· λῦντο δὲ γυῖα.
 Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
 Βῆ ῥα κατ' Οὐλύμποιο καρῆνων αἰῖξασα
 Ἴλιον εἰς ἰσὴν τῇ δ' ἀντίος ἄρυστ' Ἀπόλλων, 20
 Περγᾶμου ἐκατιδῶν, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.
 Ἀλλήλοισι δὲ τῶγε συναντήσθην παρὰ φηγῶ.

Sicut autem Deus nautis desiderantibus dat
 Ventum-secundum, postquam defatigati fuerint politis remis 5
 Pontum agitantes, laboreque membra soluta sunt :
 Sic utique hi Trojanis desiderantibus apparuerunt.
 Tunc interfecerunt, hic quidem [*Paris*] filium Areithoi regis,
 In Arnâ habitantem Menesthium, quem claviger
 Genuit Areithois et Philomedusa magnis-oculis : 10
 Hector autem Eioneum feriit hastâ acutâ
 Ad cervicem sub galeâ aere-solidâ : solvitque membra.
 Glaucus verò, Hippolochi filius, Lyciorum dux virorum,
 Iphinoum feriit hastâ, in asperâ pugnâ
 Dexiadem, equas insipientem veloces 15
 In humero : hic autem ex equabus humi cecidit, solutaque sunt membra.
 Hos verò ut animadvertit Dea glaucis-oculis Minerva
 Argivos perimentes in asperâ pugnâ,
 Descendit de Olympi verticibus impetu facto
 Plium ad sacram : huic autem obvius properabat Apollo, 20
 Ex Pergamo conspicatus, Trojanisque cupiebat victoriam.
 Sibi invicem autem hi occurrerunt apud fagum.

Ver. 9.—κορυνήτης.] Vide infrâ ad ver. 141.

Ver. 10.—βοῶπις.] Vide suprâ ad á, 551.

Ver. 11.—ὀξυόεντι.] Vide suprâ ad í, 50.

Ver. 15. 16.—ἵππων ἐπιάλμενον, ———
 ἐξ ἵππων—πίσι.] Nempe in curtum con-
 scendens, e curtu cecidit.

Ver. 17.—γλαυκῶπις.] Vide suprâ ad á, 206.

Ver. 19. Βῆ ῥα.] Non vacat istud ῥα; sed eam ferè vim habet, ac si latinè dicat, statim, continuo, illuc.

Ibid.—αἰῖξασα.] Vide suprâ ad δ', 74.

Ver. 20.—ἄρυστ'.] Vide suprâ ad γ', 260.

- Τὴν πρότερος προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱός, Ἀπόλλων·
 Τίπτε σὺ δ' αὖ μεμαυῖα, Διὸς δῦγατες μεγάλοιο,
 Ἥλθες ἀπ' Οὐλύμποιο, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν; 25
 Ἥ ἴνα δὴ Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκεία νίκη
 Δῶς; ἐπεὶ οὗτοι Τρῶας ἀπολλυμένους ἑλεαίσεις.
 Ἄλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
 Νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηϊότητα
 Σήμερον ὕστερον αὐτὲ μαχήσοντ', εἰσόκε τέκμων 30
 Ἰλίου εὗρωσιν· ἐπεὶ ὡς φίλον ἔπλετο θυμῷ
 Ὑμῖν ἀθανάτησι, διαπραθέειν τόδε ἄστν.
 Τὸν δ' αὖθις προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Ὡδ' ἔστω, Ἐκάεργε· τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτὴ
 Ἥλθον ἀπ' Οὐλύμποιο, μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοῦς· 35
 Ἄλλ' ἄγε, πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν;
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱός, Ἀπόλλων·
 Ἐκτορος ὄρωμεν κρατερὸν μένος ἵπποδάμοιο,
 Ἦν τινά που Δαναῶν προκαλέσεται οἰσθεν οἶος
 Ἀντίϊνον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊότητι· 40

Hanc prior allocutus est rex, Jovis filius, Apollo:

"Cur tu verò rursus concitata, ò Jovis filia magni,

"Venisti ab Olympo, magnasque te affectus impulit?

"An ut jam Danais pugnae ancipitem victoriam

"Des? quandoquidem minimè Trojanorum pereuntium misereris.

"Sed si mihi quid obtemperaveris, quod certè multò satius esset,

"Nunc quidem cessare-faciamus bellum et pugnam

"Hodie: posthac rursus pugnabunt, donec finem

"Illi invenerint: quandoquidem sic gratum est animo

"Vobis Deabus, evertere hanc urbem.

Hunc autem vicissim allocuta est dea caesiis-oculis Minerva:

"Ita sit, ò eminùs-jaculans; eadem enim sentiens et ipsa

"Veni ab Olympo, ad Trojanos et Achivos:

"Verùm age, quomodo fert-animus proelium sedare virorum?

Hanc autem rursus allocutus est rex, Jovis filius, Apollo:

"Hectoris excitemus fortem animum equùm-domitoris,

"Si quem fortè Danaorum provocabit, quocum solo solus

"Ex adverso pugnet in gravi pugná:

Ver. 23. Τὴν πρότερος προσέειπεν.] Festinantem indicat constructio ἀπὸ τοῦ πρὸς.

Talibus aggregatur Venerem Saturnia dicitis. Ἄην. IV, 92.

Ver. 27. — ἀπολλυμένους.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 29. 34. Νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον, — τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτὴ.] Quod hic inter se colloctus Apollinem et Minervam finxit Poeta, id videlicet pro suâ prudentiâ admonuit Helenus. Est enim Minerva, ἢ

φρόνησις, "potior sententia." Vide suprâ ad á, 194. Hinc jam infrâ, ver. 44 et 55.

Ἐλένης — συνέτετο θυμῷ Βουλῆς, ἢ ἢα θεῶν ἰφθίμων. — Ὡς γὰρ ἰγὼν ὄσ' ἄκουσα θεῶν.

Ver. 31. — εὗρωσιν ἰπτι δῶν.] Quâ ratione, εὗρωσιν, hic ultimam producat; item Διὸ et μῆτιν, ver. 47. vide suprâ ad á, 51.

Ver. 32. Ὑμῖν ἀθανάτησσι.] Junoni et Minervæ. Barnesius, in uno MS. reperit ἀθανάτοισι. Quo pacto et Jupiter quoque intelligitur.

Οἱ δὲ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 Οἷον ἐπόρσειαν πολεμίζειν Ἐκτορι δία.

“Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθῃσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Τῶν δ' Ἐλενος, Πριάμοιο φίλος παῖς, σύνθετο θυμῷ
 Βουλὴν, ἣ ῥα θεοῖσιν ἐφῆνδανε μητιώσιν.”

45

Στῆ δὲ παρ' Ἐκτορ' ἰὼν, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Ἐκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε,

Ἥ ῥα νῦ μοί τι πίθοιο; κασίγνητος δέ τοι εἰμί·

Ἄλλους μὲν κάλισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς·

Αὐτὸς δὲ προκάλεσσαί, Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος,

50

Ἄντιβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δῆϊοτῆτι.

Οὐ γάρ πά τοι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν·

“Ὡς γάρ ἐγὼν ὅπ' ἀκουσα θεῶν αἰειγενετῶν.

“Ὡς ἔφαθ'· Ἐκτορ δ' αὐτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας·

Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρῶων ἀνέεργε φάλαγγας,

55

Μέσσου δουρὸς ἐλὼν· τοὶ δ' ἰδρύνθησαν ἅπαντες.

Κάδδ' Ἀγαμέμνων εἶσεν ἑυκνήμιδας Ἀχαιοὺς·

“ Qui porro et ipsi indignati aere-ocreati Achivi

“ Solum aliquem incitent pugnare cum Hectore nobili.

Sic dixit: neque non-obsecuta est dea glaucis-oculis Minerva.

Horum autem Helenus, Priami carus filius, sensit animo

Consilium, quod utique diis placuit consultantibus :

45

Stetit itaque juxta Hectorem profectus, et eum allocutus est :

“ Hector, fili Priami, Jovi consilio par,

“ Num mihi quid obsequeris? frater utique tibi sum ;

“ Caeteros quidem sedere-fac Trojanos et omnes Achivos :

“ Ipse autem provoca, Achivorum quicumque fortissimus,

50

“ Ut contra te pugnet in gravi pugnâ.

“ Nondum enim tibi fatum mori et interitum attingere :

“ Sic enim ego vocem audivi deorum immortalium.

Sic dixit: Hector verò gavisus est vehementer, sermone audito :

Et in medium progressus, Trojanorum coërcuit phalangas,

55

Mediâ hastâ prehensâ: illi autem resederunt omnes.

Sed et Agamemnon sedere-fecit benè-ocreatos Achivos :

Ver. 45.—ἣ ῥα.] Vide suprâ ad α, 56. et ad ι, 858.

Ver. 47.—ἀτάλαντι.] Vide suprâ ad β, 627.

Ver. 49.—κάλισον Τρῶας.] Vide suprâ ad α, 565. et ad β, 191.

Ver. 52. Οὐ γάρ πά — “Ὡς γάρ ἐγὼν ὅπ' ἀκουσα θεῶν.] Existimat Eustathius, quem secutus est et Porpius, de fortitudine Hectoris diminuisse hanc orationem, eò quòd sciret se isto die non interiturum: Σμικροῦνται πως ἰνταῦθα τὸ θάνατος καὶ ἡ ἀνδρία τοῦ Ἐκτορος. αἱ γὰρ ἀπλῶς εἰς μονομαχίαν ὁρμῶν, ἀλλὰ πρότεροι

μαθὼν ὅτι οὕτω οἱ μοῖρα θανῆς. Mihi è contrario videtur Heleni oratio, de auditâ Deorum voce, hoc ipsum velle; utique Hectorem, quæ esset nota et singularis ipsius Fortitudo, victorian sine dubio reportaturum.

Ver. 55.—Τρῶων ἀνέεργε φάλαγγας, Μίσσου δουρὸς ἐλὼν.]

Significatque manu, et magno simul incipit ore :

Parcite jam, Rutuli, et vos tela inhibete, Latini, —

Discessere omnes medii, spatiumque dedere. Æn. XII, 692.

Κάδδ' ἄρ' Ἀθηναίη τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 Ἐξέσθην, ὄρνεσιν ἰοικότες αἰγυπιαῖσι,
 Φηγῶ ἔφ' ὑψηλῇ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο, 60
 Ἀνδράσι τερπόμενοι τῶν δὲ στίχες εἶατο πυκναί,
 Ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχρσι πεφρικυῖαι.
 Οἷη δὲ ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἐπι φριζῆ
 Ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς·
 Τοῖαι ἄρα στίχες εἶατ' Ἀχαιῶν τε Τρώων τε 65
 Ἐν ποδίῳ· Ἐκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέρωσιν ἔειπε·
 Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,
 Ὅφρ' εἶπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν,
 Ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέρωσιν, 70
 Εἰσόκεν ἢ ὑμεῖς Τροίην εὐπυργον ἔλγτε,
 Ἡ αὐτοὶ παρὰ νησὶ δαμείετε ποντοπόροισιν.
 Ὑμῖν μὲν γὰρ ἔασιν ἀριστῆες παναχαιῶν·
 Τῶν νῦν ὄντινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνάγει,
 Δεῦρ' ἴτω ἐκ πάντων, πρόμος ἔμμεναι Ἐκτορι δία. 75

Atque Minerva etiam et argenteum-arcum-gerens Apollo

Descenderunt, avibus similes vulturibus,

Fago super altâ patris Jovis Aegiochi,

Viris delectati: Horum utique ordines sedebant densi,

Scutis et galeis et hastis horrentes.

Qualis autem Zephyri funditur super pontum horror

Surgere jam inchoantis, nigrescitque pontus sub illo:

Tales quidem ordines sedebant Achivorumque Trojanorumque

In campo: Hector autem inter utrosque locutus est:

"Audite me, Trojani, et benè-oreati Achivi,

"Ut dicam quae me animus in pectoribus jubet.

"Foedera quidem Saturnius in excelso-sedens non rata-fecit,

"Sed mala cogitans molitur utrisque;

"Donec vel vos Trojam benè-turritam ceperitis,

"Vel ipsi ad naves domiti fueritis pontum-transeuntes.

"Vobis quidem enim sunt viri fortissimi omnium Achivorum;

"Quorum nunc quemcumque animus meus mecum pugnare jubet,

"Huc prodeat ex omnibus, ut pugnet ante alios cum Hectore nobili.

Ver. 60.—αἰγιόχοιο.] Vide suprâ ad α', 202.

Ver. 62.—τιφρικυῖαι.] Vide suprâ ad β', 514. et ad δ', 282.

Ver. 64. Ὀρνυμένοιο.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 69. Ὅρκια μὲν Κρονίδης.] Quum *Pandis* et *Menelai* certamen singulare, irritum jam antè cecidisset, neque deditus fuisset qui fedus primùm fregisset *Pandarus*; ideoque in aperto esset, certamine rursùm singulari nihil quicquam profecturos; sed eò jam om-

ninò deventum, ut discernendum esset bello: praefari hæc necessariò oportebat *Hectorem*, ut intelligeretur certamen hoc non jam deinceps de summo bello, sed de Heroùm ipsorum gloriâ ac virtute incendum.

Ver. 72.—δαμείετε.] *Iones*, quâ analogiâ id raptim pronuntiabant, αἰέμεν, δάμεν, πράφιν, quod alii voce productiore αἰέμεν, ἰδάμησαν ἰπράφησαν, &c. eadem analogiâ et δαμείετε enuntiabant id, quod alii δαμείετε.

Ὡδὲ δὲ μολέομαι, Ζεὺς δ' ἄμ' ἐπιμάρτυρες ἔστω
 Εἰ μὲν κεν ἐμὲ κείνος ἔλη ταναηκίῃ χαλκῶ,
 Τεύχεα συλήσας, φερέτω κόϊλας ἐπὶ νῆας,
 Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
 Τρώες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θαιόντα.
 Εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἔλω, δῶή δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων,
 Τεύχεα συλήσας, οἴσω ποτὶ Ἴλιον ἱξήν,
 Καὶ κρεμῶω ποτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἐκάτοιο·
 Τὸν δὲ νέκυν ἐπὶ νῆας εὐστέλμους ἀποδώσω,
 Ὄφρα ἐταρχύσωσι κερηκομόωντες Ἀχαιοί,
 Σῆμά τέ οἱ χεύσωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.
 Καὶ ποτέ τις εἴπησι καὶ ὄψιγόνων ἀνθρώπων,
 Νῆϊ πολυκλήϊδι πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
 Ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,

80

85

- “ Sic verò aio, Jupiterque nobis testis adsit;
 “ Si quidem fortè me ille occiderit protensam-cuspìdem-habente hastà,
 “ Arma detracta ferat cavas ad naves,
 “ Corpus verò domum meum remittat, ut ignis me
 “ Trojani et Trojanorum uxores participem-faciant mortuum.
 “ Sin ego illum interfecero, dederitque mihi gloriam Apollo,
 “ Arma detracta feram ad Ilium sacram,
 “ Et suspendam ad templum Apollinis longè-jaculantis;
 “ At cadaver ad naves bonis-transtris-instructas remittam;
 “ Ut ei exequias-faciant caput-comantes Achivi,
 “ Tumulumque ei aggerant ad latum Hellespontium;
 “ Et aliquando aliquis dicat etiam posterorum hominum,
 “ In navi multis-transtris-instructà navigans super nigrum pontum:
 “ Viri quidem hic tumulus jam diu defuncti,

80

85

Ver. 76.—*ἐπιμάρτυρες.*] Quà analogià ex *ἐπιμαρτύρομαι*, quod literam *υ* necessariò producit, deducatur *ἐπιμαρτύρος*, quod eandem necessariò *corripit*; neque in his, et similibus, Poetarum ulla sit licentia; vide suprâ ad *á*, 358.

Ver. 77. *Εἰ μὲν κεν ἰμί.*] Quà ratione, *κιν*, hic producat; item última, in voce Ἀπόλλωνες, ver. 85. et *ἰκων*, ver. 84. itemque *τις*, ver. 87 et 91. vide suprâ ad *á*, 51. Porrò, vocem *ταναηκίῃ*, scribendum *ταναηκίῃ* contendit *Barnesius*: Sed hoc in utranvis partem perparvi est momenti.

Ver. 82 et 83.—*ποτί.*] *Μ. προσί.*

Ver. 85.—*κερηκομόωντες.*] Vide suprâ ad *β'*, 11.

Ver. 86.—*πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.*] Stultissimè hic Scholiastes: Πλατὺς, κατὰ ἀντίφρασιν στίχῳ γὰρ ὁ Ἑλλησπόντος. Quasi verò in hujusmodi locutione *Ironic* locus esse posset! *Athenæus* *πλατεῖν* intelligere videtur *ἀλ. Tom. I.*

μυέν Διατείλλει καὶ γλυκὺ ὕδωρ ἀπὸ πλατίες, *Lib. II. cap. 4.* Quem in locum, vide *Animadvrs. Is. Casauboni.* Meliùs *Eustathius*: πλατεῖν Ἑλλησποντος, *Hellespontium* quâ parte latior est, sive in latitudinem se laxat: Τὸ δικεπίπτον αὐτοῦ ἴξω πρὸς τῇ Διγαλίῳ, — *ἰκίνο* πλατεῖν Ἑλλησποντον λίγυι ἰκί γὰρ εἰς ἀλάτες ὁ σῆ; Ἑλλης στίχτες ἀνοίγεται. Haud tamen scio annon his omnibus simplicius sit, ut *πλατεῖν* hic *Hellespontium* ideò dictum intelligamus, non quòd is, cum aliis *Maribus* comparatus, non sit *στινός*; sed quòd inde, quàm ἐ *Terrâ*, (id quod omnibus commune est maribus,) tumuli nullò magis ἐ *longinquo* se aperiret prospectus.

Ver. 89.—*κατατεθνηῶτος.*] Ex *τεθνήωτος*, sit *τεθνήωτος*, (vide suprâ ad *β'*, 818. et ad *ζ'*, 464.) et inde, more *Ionico*, *τεθνήωτος* et *τεθνήωτος*. Cæterum *Cicero*, in fragmento libri qui est *secundus de gloriâ*; (ubi, notante *Gellio*, *lib. XV. cap. 6.* memoriâ lapsus *hæc*

- “Ὀν ποτ’ ἀριστεύοντα κατέκτανε Φαίδιμος Ἔκτορος 90
 “Ὡς ποτέ τις ἔρέει· τὸ δ’ ἔμὸν κλέος οὐ ποτ’ ὀλεῖται.
 “Ὡς ἔφαθ’· οἳ δ’ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ·
 Αἰδέσθην μὲν ἀνήρασθαι, δεῖσαν δ’ ὑποδέχθαι.
 Ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο, καὶ μετέειπε,
 Νεῖκει οἰειδίξων, μέγα δὲ στοναχίζετο θυμῷ· 95
 “Ὡμοι, ἀπειλητῆρες, Ἀχαιῖδες, οὐκέτ’ Ἀχαιοί·
 Ἥ μὲν δὴ λάβη τάδε γ’ ἔσσειται αἰνόθεν αἰνώε,
 Εἰ μή τις Δαναῶν νῦν Ἔκτορος ἀντίος εἶσιν.
 Ἄλλ’ ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδαρ καὶ γαῖα γένοισθε,
 Ἥμενοι αὖθι ἕκαστοι ἀκῆριοι, ἀκλεῆς αὐτως· 100
 Τῶδε δ’ ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι· αὐτὰρ ὑπερθεν

- “ *Quem olim fortissimè-sc-gerentem occidit illustris Hector.* 90
 “ *Sic olim aliquis dicit; mea verò gloria nunquam peribit.*
 Sic dixit: illi autem omnes obmutuerunt silentio;
 Verebantur quidem renuere, timebant autem suscipere.
 Tandem verò Menelaus surrexit, et inter eos dixit.
 Jurgio probra-objectans, gravitérque ingemisebat animo:
 “ *Me miserum! jactatores, Achivæ, non amplius Achivi;* 95
 “ *Certè jam dedecus hæc erunt gravissimè graviter,*
 “ *Si nullus Danaorum nunc Hectori obvius iverit.*
 “ *Atqui vos quidem omnes aqua et terra fiatis,*
 “ *Sedentes ibi singuli excordes, inglorii pariter:* 100
 “ *Adversus istum verò ego ipse armabor; verùm supernè*

id tribuit, quod erat dictum ab *Hectore*), hosce versuculos ita vertit:

- “ *Hic situs est vitæ jampridem lumina*
 “ *linquens,*
 “ *Qui quondam Hectoreo percussus con-*
 “ *cidit ense:”*
 Fabitur hoc aliquis: *Mea semper gloria*
vivet.
Ver. 92.—πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ.]
 ———olli obstupere silentes,
 Conversique oculos inter se atque ora te-
 nebant. *Æn. XI. 120.*
 Quæritur huic alius; nec quisquam ex
 agmine tanto
 Audet adire virum.— *Æn. V. 578.*
Ver. 95. Αἰδέσθην μὲν ἀνήρασθαι, δεῖσαν δ’
ὑποδέχθαι.] Miras hic nescio quas collegit
aut commentus est Scholiastes ineptias: Δι-
σαν, διὰ τὰς σποδάς· ἢ περιμένοντες κίλιον·
——ἢ ὑπὸ θεῶ ἀμαρῆσαι αὐτὸν ὑπεναντίας· ἢ
διὰ τὸ, Νῆξ δ’ ἦδη σιλίετι——Τίς δὲ, δεῖσαν·
στις τὸν Ἀγαμέμνονα. Quarum quidem excu-
sationum ultimum meminit et Eustathius.
 At Sententia ipsa per se clara est admodum
 et perspicua: Annuere timebant, quoniam for-
 tissimum narrant *Hectorem*; renuere vereban-
 tur, ne ipsi scilicet viderentur non fortes.

Ver. 96.—Ἀχαιῖδες, οὐκέτ’ Ἀχαιοί.]
 O verè Phrygia, neque enim Phryges.—
Æn. IX. 617

Ver. 97. Ἥ μὲν δὴ λάβη——Εἰ μή τις Δα-
ναῶν.]

——si nemo audeat se credere pugnæ.

——heroiū quondam fortissime frustra,
 Tantane tam patiens nullo certamine tolli
 Dona sines?—— *Æn. V. 585—590*

Ver. 99.—ὕδαρ καὶ γαῖα γένοισθε.]

Quamvis ignis eris, quamvis aqua——

Virg. in Diris

Quæ tibi terra velim, quæ tibi fiet aqua——
Propert. lib. II

Ver. 100.—ἀκλίς· αὐτως.] “Rem inglo-
 “ *riam!” Vel, “Id quod valdè erit inglori-*
 “ *um.”* Sic supra, *à. 142, ἱέτας ἰσιπηδῆς,*
 “ *Remigum quod sufficiat.”* Nam durius
 paullo est, quod assert *Eustathius*: Τὸ ἀκλίς,
 ἰδέσθαι ἰστι σκληρυντικὴ ἀντὶ τοῦ ἀκλίσι:——ὡς
 καὶ ἐν τῷ, ἱέτας ἰσιπηδῆς:——οἷς μῖντοι ἰ-
 σίφημα παύσι φασιν ἵνασι Equidem, si nomen
 plurale habendum erit, cum iis potius sen-
 tiam, (quos et memorat *Eustathius*.) qui ἀκ-
 κλίς scribunt, quomodo et ἀγακλίς: Quâ
 quidem formâ scriptum videtur, *Odys. δ’*
728. ἀκλα.

Νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Ὡς ἄρα φωνήσας κατεδύσατο τεύχεα καλά.

Ἔνθα κέ τοι, Μενέλαε, φάνη βίοτοιο τελευτῆ

Ἐκτορος ἐν παλάμῃσιν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν

105

Εἰ μὴ ἀναΐζαντες ἔλον βασιλῆες Ἀχαιῶν

Αὐτός τ' Ἀτρεΐδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,

Δεξιτερεῆς ἔλε χεῖρός, ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ἀνόμαζεν

Ἀφραίνεις, Μενέλαε διοτρεφές· αὐδὲ τί σε χρὴ

Ταύτης ἀφροσύνης· ἀνά δ' ἴσχεο, κηδόμενός περ,

110

Μηδ' ἔθειλ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνοι φωτὶ μάχεσθαι,

Ἐκτορι Πριαμίδῃ, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι·

Καὶ δ' Ἀχιλεὺς τούτῳ γε μάχῃ ἐνὶ κυδιανεΐρῃ

Ἐρρίγ' ἀντιβολῆσαι, ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.

Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἴζευ, ἰὼν μετὰ ἔθνος ἑταίρων

115

Τούτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν Ἀχαιοί.

Εἴπερ ἀδείης τ' ἔστι, καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀπόρητος,

“ Victoriae termini positi sunt in immortalibus diis.

Sic fatus induebat arma pulchra.

Tunc utique tibi, Menelaë, adfuisset vitæ finis

Hectoris in manibus, quoniam multo fortior erat:

105

Nisi propere exurgentes inhibuissent te reges Achivorum;

Ipseque Atrides, latè-dominans Agamemnon,

Dextram prehendit manum, verbaque fecit, et compellavit:

“ Insanis, Menelaë Jovis-alumne: neque quicquam tibi opus est

“ Hæc dementia; contine verò te, dolens quamvis;

110

“ Neque velis, prae contentionis-studio, te fortiori cum viro pugnare,

“ Hectore Priamide, quem extimescunt et alii:

“ Quin et Achilles huic pugnâ in gloriosâ

“ Horret occurrere, qui te multò est fortior.

“ Verùm tu quidem nunc sede, profectus ad agmen sociorum:

115

“ Huic autem duellatorem alium excitabunt Achivi.

“ Licet intrepidusque sit, et etiamsi pugnae sit insatiabilis,

Ver. 102.—πίρατ' ἔχονται.] Εβεία
ἐνική τοῦ Πείρατα, οὐ τὸ Πείρας, ἀλλὰ τὸ Πίραρ.
Eiusmodi.

Ver. 103.—κατεδύσατο.] Ἄλ. κατιδύσατο,
et κατιδύσσιτο. Vide suprâ ad β', 55. et ad
ι', 109.

Ibid.—καλά.] Vide suprâ ad β', 45.

Ver. 104. Ἔνθα κέ τοι.]

Hic tibi mortis erant metæ.—

Æn. XII, 546.

Notandum porrò istud, κί, nequaquam hic
supervacuum esse: “ Tunc utique tibi, &c.”
Vide suprâ ad α', 56. et ad β', 158.

Ver. 109. Ἀφραίνεις, Μινίλαι.]

Infelix! quæ tanta animum dementia cepit?
Non vires alias—sentis?

Cede deo.—Æn. V, 465.

Ver. 112.—Πριαμίδῃ.] Similiter et
ἀθανάτοισι, ver. 102 et 130. Vide suprâ ad
α', 598.

Ver. 113. Καὶ δ' Ἀχιλεὺς τούτῳ γε.] No-
tandum quanto cum artificio in singulis li-
bris, quæcumque res narretur, nusquam ta-
men non inseratur Achilles.

Ver. 114. Ἐρρίγ' ἀντιβολῆσαι.] Non sine
horrore aliquo occurrit. De voce, ἔρριγι, vide
suprâ ad β', 514.

Ver. 115.—μὴν νῦν ἴζευ.] Voculam,
νῦν, quæ olim ex multis exciderat, recte hic
repositit doctissimus Henr. Stephanus.

Ver. 117. Εἴπερ ἀδείης τ' ἔστι, καὶ τὶ αἰθερ
ἴστ' ἀπόρητος.

Φημί μιν ἀσπασίως γόνυ κάμψειν, αἴ κε φύγησι
Δηῖου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτήτος.

“Ὡς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ Φρένας ἦρος, 120

Αἴσιμα παρεϊπὼν ὁ δ’ ἐπέειθετο. Τοῦ μὲν ἔπειτα

Γηθόσουνοι θεράποντες ἀπ’ ἄμων τεύχε’ ἔλοντο·

Νέστωρ δ’ Ἀργείοισιν ἀνίστατο καὶ μετέειπεν·

“Ὡ πόποι, ἧ μέγα πένθος Ἀχαιῖδα γαῖαν ἰκάνει·

“Ἡ κε μέγ’ οἰμῶζει γέρον ἰππηλάτα Πηλεῦς, 125

Ἐσθλὸς Μυρμιδόνων βουλευφόρος ἠδ’ ἀγορητής,

“Ὅς ποτέ μ’ εἰρόμενος μέγ’ ἐγήθεεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,

Πάντων Ἀργείων ἐρέων γενεῆν τε τόκον τε.

Τοὺς νῦν εἰ πτώσσοντας ὕφ’ Ἐκτορι πάντα ἀκούσει,

Πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀείραι, 130

“ Existimo eum libenter genu flexurum [requieturum] si effugerit

“ Ardenti ex bello, et gravi pugnâ.

Sic fatus flexit fratris praecordia heros,

Lacti monens; ille autem paruit: Illius quidem postea 120

Lacti famuli ab humeris arma detraxerunt.

Nestor autem inter Argivos surrexit et dixit:

“ O dii, profecto ingens luctus Achivum telam invidit:

“ Certè valdè ploraverit senex equum-agitator Pelus, 125

“ Praestans Myrmidonum consiliarius et concionator,

“ Qui olim me interrogans valdè laetabatur suâ in domo,

“ Omnium Achivorum inquirens genusque sobolemque:

“ Quos nunc si metu-consternatos propter Hectorem omnes audierit,

“ Saepe sanè immortalibus suas manus attollet, 130

Bellum importunum, cives, cum gente
Deorum

Invictisque viris gerimus; quos nulla fa-
tigant

Proelia, nec victi possunt absistere ferro.

Æn. XI, 505.

Ver. 118. Φημί μιν ἀσπασίως.] Referunt hæc ad πτόμον ἄλλον, ad heroëm quisquis sit ille Achivorum, qui cum Hectore esset dimicaturus: Quia scilicet eò spectet tota hæc Agamemnonis oratio, ut Hectorem planè invictum dicat, adeoque Menelaum ab hoc certamine singulari deterreat. Confer ver. 175. 174. infrâ. Possint tamen hæc et de Hectore intelligi: Quippe non modò deterrendus erat Menelaus, nè se ipse iniquo certamini offerret; sed et in spem inducendus, exiturum aliquem qui et certamen continuò iniret, atque etiam victoriam de Hectore reportaret.

Ibid.—ἀσπασίως.] Vide suprâ ad á, 140.

Ibid.—γόνυ κάμψειν.] Eadem plirasis occurrit, Iliad. τ', 72. eamque itâ explicat

Porphyrus: Οἱ φύγοντες, τιταμένοι ἔχουσι τὸ γόνυ οἱ δὲ κατῆμνοι, κικαμμένῳ ἄσπασίως εἶν, φησι, κατεδίδοται τῶν φύγοντων τις ἐκ τοῦ πολέμου ὃς καὶ ἀναπαύσει αὐτοὺς, καὶ τὰ σκέλη, ἐκ τοῦ συντόνου τῆς φυγῆς δόμου κατίσας. Quæst. Homeric. 52.

Ver. 120. “Ὡς εἰπὼν παρήτισεν.] Hæc ad persuadendum dixit; vel, His ei persuadere conatus est; vel, His persuasibiliter dixit;—ὁ δ’ ἐπέειθετο, atque ei persuasum est.

Ver. 121.—παρεϊπὼν.] Vide suprâ ad ζ', 62.

Ver. 125. “Ἡ κε μέγ’ οἰμῶζει γέρον.] Καίρω πολλάκις, ἄλλαν τε δὴ λογοποιῶν, καὶ τὰ Δημοσθένους ἰγγύς τῶν Ὀμήρου στίχων εἶν λίγων τὴν σφαιρότητα, καὶ στιχίαν, καὶ τὸν ἰνδοσιασμένον—καὶ τὸ, “Ἡ κε μὲν οἰμῶζει γέρον ἰππηλάτα Πηλεῖς;” πρὸς τὸ “ Πηλεῖ—“ κεν ποτὲ στυγάζαν ἂν οἱ ἀνδρὲς ἰκίνοιο, εἰ ὅπιε δόξῃ, καὶ ἰλευθείας τιλιουτήσαντες;” Lucian. Encom. Demosthenis, haud longè ab initio.

Ibid.—ἰππηλάτα.] Vide suprâ ad á, 175.

Θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω.

Αἶ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλων,

Ἡῒμ', ὡς ὅτ' ἐπ' ἄκυρόν Κελάδοντι μάχοντο

Ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι,

Φειᾶς παρ τείχεσσι, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα·

135

Τοῖσι δ' Ἐρευνθαλίῳ πρόμος ἴστατο, ἰσόθεος Φῶς,

Τεύχε' ἔχων ἄμοισιν Ἀρηϊθόιο ἀνακτος·

Δίου Ἀρηϊθόου, τὸν ἐπέκλησιν Κορυνήτην

Ἄνδρες κίκλησκον, καλλίζωνοί τε γυναῖκες,

Οὔνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο, δοῦρί τε μακρῷ,

140

Ἄλλὰ σιδηρεῖη κορύνη ῥήγνυσκε φάλαγγας·

Τὸν Λυκόοργος ἔπεφνε δόλῳ, οὔτι κράτεϊ γε,

" Anima è membris ut descendat domum Plutonis intra.

" Utinam enim, ò Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,

" Essem juvenis, sicut quando ad rapidum Celadontem pugnabat

" Congregati Pyliaique et Arcades hastarum-usu-exercitati,

" Pheac ad muros, Jardani circa fluentia :

135

" Inter illos autem Ereuthalion in acie-primus stabat, par-deo vir,

" Arma gerens humeris Areithoi regis,

" Nobilis Areithoi, quem cognomento Clavigerum

" Viri appellabant, eleganterque cinctae mulieres,

" Quoniam utique non arcu pugnabat, hastaque longâ,

140

" Sed ferreâ clavâ rumpebat phalanges :

" Hunc Lycurgus interfecit dolo, non vi,

Ver. 131. Θυμὸν ἀπὸ μελέων.] Quâ ratione, ἀπὸ, hic ultimam producat; item κράτεϊ, ver. 142. vide suprâ ad α', 51. Barnesius edidit, Θυμὸν ἀπαι μελίαν. Sed nihil opus.

Ver. 132. Αἶ γὰρ—Ἡῒμ', ὡς ὅτ'.] De sui laude istâ senilî Nestoris, vide infrâ ad ver. 157. item suprâ ad α', 249. 260. et ad β', 372. Notandum porrò istud, γὰρ, non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod reticetur de suo pugnandi studio, elegantissimè referri: Vide suprâ ad ι', 22.

Ver. 133. Ἡῒμ', ὡς ὅτ' ἴσ'.]

—Non laudis amor, nec gloria cessit

Pulsâ metu; sed enim gelidus tardante senectâ

Sanguis hebet, frigentque efflætæ in corpore vires.

Si mihi, quæ quondam fuerat, quâque improbus iste

Exultat fidens, si nunc foret illa juventa;

Haud equidem— . Æn. V, 394.

O mihi præteritos referat si Jupiter annos!

Qualis eram, cùm primam aciem Præneste sub ipsâ

Stravi, scutorumque incendi victor acervos;

Et regem hæc Herilum dextrâ sub Tartaro misi. Æn. VIII, 560.

Ibid.—Κελάδοντι μάχοντο, —Φειᾶς παρ τείχεσσι.] "Ενιοι δῖν εἰόνται γράφιν, —"

" Ἀκίδοντι μάχοντο —Χάας παρ τείχεσσι" —ὁ Κελάδοντι, οὐδὲ Φειᾶς. Strab. lib. VIII. pag. 535. al. 348.

Ver. 134.—ἰγχεσίμωροι.] Vide suprâ ad β', 242.

Ver. 136. Τοῖσι δ'.] Arcadibus.

Ver. 141. Ἄλλὰ σιδηρεῖη κορύνη.] Sicuti Iones κορύνη, ver. 141 et 143. et κορυήτης, ver. 9 et 138. itâ Dores enuntiabant κορύνη.

Διξίτερῃ κορύναν.—Theocriti. Idyll. VII, 19.

Τὰν τοι ἴφα κορύναν.— Ibid. ver. 45.

Δάφνιδι μὲν κορύναν.— Idyll. IX, 25.

ut adeo Idyllium istud 25tum, ubi legitur,

—χριστοπλήη τε κορύνη, ver. 65.

fortè non sit Theocriti, sed recentioris eujusdam Poetæ. Nam apud Veteres, ut syllabæ istæ penultima non habeant certam pronuntiandi rationem, admodum est rarum.

Ibid.—κορύνη ῥήγνυσκε φάλαγγας.]

—sternentes agmina clavâ.

Æn. X, 316.

Στεινωπῶ ἐν ὀδῶ, ὅθ' ἄρ' οὐ κορύνη οἱ ὄλεθρον
 Χραῖσμε σιδηρεῖη· πρὶν γὰρ Λυκούργος ὑποφθὰς
 Δουρὶ μέσον περὶόνησεν· ὁ δ' ὕπτισις εὐδὲ ἐρείσθη· 145
 Τεύχεά τ' ἐξενάρριξε, τὰ οἱ πρότε χαλκίεος Ἄρης·
 Καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἔπειτ' ἐφόρει μετὰ μῶλων Ἄρης.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκούργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα,
 Δῶκε δ' Ἐρευθαλίωσι, φίλῳ Δεράποντι, Φορῆναι·
 Τοῦ ὄγε τεύχε' ἔχων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους· 150
 Οἱ δὲ μάλ' ἐπρόμορον καὶ ἐθείδισαν, οὐδὲ τις ἔτλη
 Ἄλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
 Θάρσει ᾧ· γενεῇ δὲ νεώτατος ἔσκον ἀπάντων·
 Καὶ μαχόμεν οἱ ἐγὼ, δῶκεν δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
 Τὸν δὴ μήκιστον καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα· 155
 Πολλὸς γὰρ τις ἔκειτο παρήγορος ἔνθα καὶ ἔνθα.
 Εἴθ' ὡς ἠξῶοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἶη,

“ Angustā in viā, ubi utique non clava ei exitium

“ Arcēbat ferrea; antē enim Lycurgus occupans

“ Hastā medium transfodit, isque supinus solo allisus est; 145

“ Armisq̄ interfec̄tum-spoliavit, quae ei dederat aereus Mars;

“ Et ea quidem ipse postea gestabat in pugnā Martis.

“ At postquam Lycurgus in aedibus senuerat,

“ Dedit utique Ereuthalioni, dilecto famulo, gestanda:

“ Illius igitur hic arma ferens provocabat omnes fortissimos; 150

“ Hi autem valdē tremebant et timebant, neque quisquam sustinebat;

“ Verūm me animus impulit audax ut pugnarem,

“ Confidentia suā; nātū autem minimus eram omnium:

“ Et pugnabam cum-eo ego, deditque mihi gloria Minerva.

“ Hunc utique procerissimum et fortissimum interfeci virum; 155

“ Multus enim jacebat extensus hinc atque illinc.

“ Utinam sic nunc pubescerem, viresque mihi integrae essent.

Ver. 145.—*ᾧ*.] Itā edidit *Barnesius*, ex Edit. quibusdam veteribus, et MS. Rectē credo; ut sit scilicet, *ἔτι*. *Stephanus* et *Recentiores* ediderant, *ᾧ*. Quod est multo minū venustum.

Ibid.—οὐ κορύνη οἱ ὄλεθρον Χραῖσμε σιδηρεῖη.]

—nihil illos *Herculis* arma,

Nil validē juvere manus.—*En.* X, 519.

Ver. 148. Αὐτὰρ ἐπεὶ—Δῶκε δ'.] Particula ista, δὲ, quam vim hoc in loco habeat, cū non intelligeret *Barnesius*; vertit id, *Dederatque*, quod erat vertendum, *Dedit utique*. Similis enim hic constructio est, Αὐτὰρ ἐπεὶ—, Δῶκε δ'. ac suprā, Οἱ δ' ἐπεὶ ᾧ, —Τοῖσι δ'. Vide ad *ά*, 57.

Ver. 150. Τοῦ.] Tam *Areithoi* quāam *Lycurgi*. Parenthesi enim intercludendū sunt versus praecedentes *duodecim*. Vide infrā ad ver. 157.

Ibid.—προκαλίζετο πάντας ἀρίστους.] Post

has voces, ex uno MS. versum istum, Ἀντί-ζιν μαχίσσασθαι ἰν αἰνῇ δνισσῆντι, ut “ *penē* “ *necessarium*,” interserit *Barnesius*. Sed nihil opus. Videtur enim ex ver. 40 et 51. irrepisse.

Ver. 155. Τὸν δῆ.] “ *Hunc utique*.” Voculam, δῆ, si hoc in loco omiseris, planē sententiam perimas. Similis ferē est vis particulae, ᾧ, ver. 140 et 169.

Ver. 156. Πολλός.] Δυνατός, θαυμαστός, μάλιστα. *Schol.* ad *Eurip.* *Hippol.* 1.

—et latē terram consternere tergo.

En. XII, 545.

Ver. 157. Εἴθ' ὡς ἠξῶοιμι.] Senis personam mirē concedit haec et *Sui laudatio*, laudisque istius iteratio, et orationis longitudo, et *Parenthesis* ista, quae est *duodecim ipsorum* versusuum (ab usque ver. 157 ad ver. 150.) interclusio. Vide suprā ad ver. 152 et 153. item ad *ά*, 249. 260. et ad *β'*, 372.

Τῶ κε τάχ' ἀντήσσει μάχης κορυθαίολος Ἔκτωρ.

Ἵμέων δ' οἵπερ ἔασιν ἀριστῆες παναχαιῶν,

Οὐδ' οἱ προφρονέως μέγαλ' Ἔκτορος ἀντίον ἔλθειν.

160

Ὦς νείκεσσ' ὁ γέρον' οἱ δ' ἐνεία πάντες ἀνίσταν.

Ἦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἀναξ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων

Τῶ δ' ἐπι Τυδεΐδης ἄρτο κρατερὸς Διομήδης·

Τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες, Δουρὶν ἐπειμμένοι ἀλκίην·

Τοῖσι δ' ἐπ' Ἴδομενεὺς, καὶ ὀπίαν Ἴδομενῆος

165

Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·

Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·

Ἄν δὲ Θόας Ἀνδραϊμονίδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.

Πάντες ἄρ' οἳ γ' ἔβελον πολεμίζειν Ἔκτορι δῖῳ.

Τοῖς δ' αὐτοῖς μετέειπε Γερήμιος ἱππότα Νέστωρ·

170

Κλήρω νῦν πεπάλαχθε διαμπερῆς, ὅς κε λάχρησιν

“ Itā citò haberet quicum-pugnaret expeditè-pugnam-ciens Hector.

“ Vestrūm autem qui sunt fortissimi omnium Achivorum,

“ Nè hi quidem alacriter parati estis Hectori obviam ire.

160

Sic increpavit senex : Ac statim novem omnes surrexerunt.

Surrexit multò primus quidem rex virorum Agamemnon :

Post hunc autem Tydides surrexit fortis Diomedes ;

Post hos autem Ajaces, strenuam induti fortitudinem ;

Post hos Idomeneus, et armiger Idomenei

165

Meriones, par Marti homicidæ ;

Post hos autem Eurypylus, Euaemonis praeclarus filius ;

Surrexit porrò Thoas Andraemonides, et nobilis Ulysses.

Omnes utique hi volebant pugnare cum Hectore nobili.

Hos autem inter rursus dixit Gerenius eques Nestor :

170

“ Sortibus nunc sortimini universi, cui sors obtigerit :

Ver. 158.—κορυθαίολος.] Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 161.—οἱ δ' ἐνεία πάντες ἀνίσταν.] Non mauciores quàm novem. Latine dicas, “ novem ipsi :” Quâ ratione dixit Cicero, decem ipsos dies, et, annis octoginta ipsis. Simili sententiâ dixit Homerus, *Iliad.* σ', 470. —ἑίκοσι πάσαι ἡφύσαν, viginti ipsi simul spirabant ; Et *ibid.* ver. 375.—τριπέδα: γὰρ ἑίκοσι πάντας ἔτιυχον, tripodas enim viginti ipsos uno eodemque tempore fabricabatur. (Quem ad locum stultissime Scholiastes: τρισσὸν. inquit, τὸ πάντας: cùm, è contrario, in isto sit vocabulo tota sententiæ vis et venustas.) Item, *Olyss.* ι', 204. ὄνον ἢ ἀμφιφριῦσι δῶδενικα παῶν, Vinum in amphoris duodecim ipsis. Vide infrâ ad κ', 560.

Ver. 164.—Δουρὶν ἱπιμμένοι.] Quâ ratione, Δουρὶν, hic ultimam producat ; item Εὐρύπυλος, ver. 167. et αὐτοῖς, ver. 175. et τῆς, ver. 178. vide suprâ ad α', 51.

Ver. 165. Τοῖσι δ' ἐπ' Ἴδομενῆος.] Pessimè hæc edidit Barnesius, τοῖσι δ' ἐπ' : et ver. 165. τῶ δ' ἐπι et ver. 164 et 167. τοῖσι δ' ἐπ' et ver. 170. τοῖς δ' αὐτοῖς. Similiterque in locis aliis quamplurimis. Ac si εἶ, et ὁ εἶ, non significarent diversa. Vide suprâ ad α', 57.

Ver. 166.—ἀτάλαντος.] Vide suprâ ad β', 627.

Ibid.—Ἐυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.] Vide suprâ ad β', 651.

Ver. 170. Τῆς δ' αὐτοῖς.] Barnesii MSS. duo, τοῖς δ' αὐτοῖς. Quas sanè et ipsa lectio non mala.

Ibid.—ἱππότα.] Vide suprâ ad α', 175.

- Οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει εὐνήμηδας Ἀχαιοὺς·
 Καὶ δ' αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσεται, αἴ κε φύγησι
 Δηῖου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτήτος.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος, 175
 Ἐν δ' ἔβαλον κυνέη Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο.
 Λαοὶ δ' ἤρῃσαντο, θεοῖσι δὲ χειρᾶς ἀνέσχον.
 Ὡδὲ δέ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
 Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν, ἢ Τυδέος υἱόν,
 Ἥ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρῦσοιο Μυκῆνης. 180
 Ὡς ἄρ' ἔφαν' πάλθεν δὲ Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἠθελον αὐτοῖ,
 Αἴαντος· κήρυξ δὲ φέρων ἀν' ὄμιλον ἀπάντη,
 Δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστήεσσι Ἀχαιῶν.
 Οἱ δ' οὐ γινώσκοντες ἀπηνήναντο ἕκαστος· 185
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὸν ἴκανε, φέρων ἀν' ὄμιλον ἀπάντη,
 Ὅς μιν ἐπιγράψας κυνέη βάλε Φαίδιμος Αἴας,
 Ἥ τοι ὑπέσχεθε χεῖρ'· ὁ δ' ἄρ' ἔμβαλεν, ἄγχι παραστάς·
 Γῶ δὲ κλήρου σῆμα ἰδὼν, γήθησε δὲ θυμῶ.
 Τὸν μὲν παρ πόδ' ἔον χαμάδις βάλε, φώνησέν τε· 190

“ Ille enim sanè juvabit benè-ocreatos Achivos :

“ Quin etiam ipse suum animum juvabit, si effugerit

“ Ardenti ex bello et gravi pugná.

Sic dixit : Hi autem sortem signaverunt singuli,

Et injeecerunt galeae Agamemnonis Atridae.

Populi interim supplicabant, diisque manus attollebant.

Sic autem quis dicebat, intuens in coelum latum :

“ Jupiter pater, da aut Ajacem sortiri, aut Tydei filium,

“ Aut ipsum regem divitis Mycenæ.

Ita dicebant : Concutiebatque sortes Gerenius eques Nestor :

Exiit autem sors è galeâ, quam utique volebant ipsi,

Ajacis : præco autem ferens per coetum undiquaque

Ostendit, orsus à dextrâ, omnibus principibus Græcorum.

Hi autem non agnoscentes renuerunt singuli :

Sed cum ad illum pervenit præco, ferens per coetum undiquaque,

Qui ipsam inscriptam galeae injeecerat illustris Ajax,

Porrexit quidem manum, et is imposuit propè astans :

Agnovit autem sortis signum conspicatus, et gavisus est animo.

Hanc quidem ad pedem suum humi jecit, dixitque :

Ver. 172. Οὗτος γὰρ—, Καὶ δ' αὐτός.] Πρῶτος ἰστὺν, καὶ δ' αὐτός, non eundem illum intelligit, qui ad dimicandum sortitus fuisset ; sed alium scilicet, quisquis non esset cum Hectorè dimicaturus. Malè admodum. Nam istà ratione, (præterquam quod Nestoris non erat animos suorum debilitare,) dicendum

fuerat, non, αἴ κε φύγησι, sed ὅς κε φύγησι nec utique, ἐκ πολέμοιο, sed, πόλεμος.

Ver. 175.—[σημήναντο.] Signis occultis notabant ; ut liquet ex ver. 185 et 189.

Ver. 177.—[θεοῖσι δὲ.] Al. θεοῖς ἰδὲ· notante H. Stephano.

Ver. 181.—[ἱππότα.] Vide suprâ ad á, 175.

ὦ φίλοι, ἧ τοι κληῆρος ἐμὸς, χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς
Θυμῶ· ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἐκτορα δῖον.

Ἄλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἂν ἐγὼ πολεμῆια τεύχεα δύω,

Τόφρ' ὑμεῖς εὐχεσθε Διὶ Κρονίῳ ἀνακτι

Σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται·

195

Ἡὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὐτίνα δείδιμεν ἔμπης.

Οὐ γάρ τις με βίην γε ἐκὼν ἀέκοντα δῖηται,

Οὐδέ τ' αἰδορέην· ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νῆϊδά γ' οὕτως

Ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε, τραφέμεν τε.

ὦς ἔφαθ'· οἱ δ' εὐχοντο Διὶ Κρονίῳ ἀνακτι.

200

ὦδε δὲ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·

Ζεῦ πάτερ, Ἰδηθεν μεδέων, κῦδιστε, μέγιστε,

Δὸς νίκην Αἴαντι καὶ ἀγλαὸν εὐχος ἀρέσθαι·

Εἰ δὲ καὶ Ἐκτορά περ φιλέεις, καὶ κῆδεαι αὐτοῦ,

Ἴσην ἀμφοτέρωσι βίην καὶ κῦδος ὅπασσον.

205

ὦς ἄρ' ἔφαν· Αἴας δὲ κορύσσετο νόρῳπι χαλκῶ.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῖ ἔσσατο τεύχη,

Σεύατ' ἔπειθ', οἷόσπε πελώριος ἔρχεται Ἄρης,

“ O amici, sanè sors est mea, gaudeoque et ipse

“ Animitis; quoniam puto superaturum me Hectorem nobilem.

“ Verùm agite, dum ego bellica arma induo,

“ Interim vos supplicate Jovi Saturnio regi

“ Tacite vobiscum, ut nè Trojani audiant :

195

“ Vel etiam palam; quandoquidem neminem timeamus prorsus.

“ Non enim quis me vi volens nolentem summovebit,

“ Neque verò per imperitiam meam; quippe neque me rudem adeò

“ Spèro in Salamine natum educatumque fuisse.

Sic dixit: illi autem supplicabant Jovi Saturnio regi.

200

Sic autem quis dixit, intuens in coelum latum :

“ Jupiter pater, qui inde-ab-Idà imperas, augustissimè, maximè ;

“ Da ut victoriam Ajax et praeclaram gloriam referat :

“ Quòd si et Hectorem diligis, et curam geris ejus,

“ Aequalem ambobus vim et gloriam praebe.

205

Sic dixerunt: Ajax autem armabatur splendido aere.

Postquam verò omnia circa corpus induerat arma,

Concitus-ferēbatur deinde, qualis ingens incedit Mars,

Ver. 195. ——— γι πύθωνται.] *Al.* πιπύ-
θωνται,

Ver. 197. ——— ἰκάν.] *Aristarchus* legebat,
ἰλόν.

Ver. 198. ——— οὐδ' ἐμὲ νῆϊδά γ' οὕτως Ἔλ-
πομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι.]

Non ita me genitor bellis assuetus Opheltēs

Argolicum terrorem inter Trojaeque labores

Sublatum erudit. ——— *Æn.* XI, 201.

Ver. 206 ——— νόρῳπι χαλκῶ.] Vide suprā ad
β', 578.

Ver. 208. ——— οἷόσπε πελώριος ἔρχεται Ἄρης.]

Qualis apud gelidi cūm flumina concitus

Hebri

Sanguineus Mavors clypeo increpat, atque

furentes

Bella movens inmittit equos. ———

Æn. XI, 551,

“Ὅς τ’ εἶσιν πόλεμόνδε μετ’ ἀνέρας, οὔστε Κρονίων
Θυμοβόρου ἔριδος μὲνεί ξυιέηκε μάχεσθαι·

210

Τοῖος ἄρ’ Αἴας ὄρτο πελώριος, ἔρκος Ἀχαιῶν,
Μειδιῶν βλοσυροῖσι προσώπασι· ἴεβθε δὲ ποσσὶν
“Ἦε, μακρὰ βιβᾶς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.

Τὸν δὲ καὶ Ἀργεῖοι μὲγ’ ἐγήθειον εἰσορόωντες·

Τρῶας δὲ τρώμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον,

215

“Ἐκτορὶ τ’ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασεν·

Ἀλλ’ οὔτως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι, οὐδ’ ἀναδῦναι

Ἀψ λαῶν ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμη.

Αἴας δ’ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἥντε πύργον,

Qui it in-bellum ad viros, quos Saturnius

Animum-rodentis contentionis vi commisit pugnare :

210

Talis utique Ajax progressus est ingens, murus Achivorum,

Subridens terribili vultu : infra autem pedibus

Incedebat, magnis passibus gradiens, quassans praelongam hastam.

Hunc autem et Argivi valde laetabantur aspicientes :

Trojanis autem tremor gravis subiit membra singulis ;

215

Hectorique ipsi animus in praecordiis palpitabat :

Sed nequaquam jam poterat metu-refugere, neque regredi

Retrò copiarum in turbam, quoniam provocarat ad certamen.

Ajax autem propè accessit, ferens scutum instar turris,

Ver. 209.—Κρονίων.] De prosodiâ vocis, Κρονίων, Κρονίος, Κρονίως vide suprâ ad α΄, 265 et 597.

Ver. 211. Τοῖος ἄρ’. Non vacat istud ἄρ’, sed vim habet in connectendâ sententiâ perquam elegantem : Talis utique.

Ver. 212. Μειδιῶν βλοσυροῖσι.—, μακρὰ βιβᾶς.] Heroëm torvo aspectu, proceris passibus ingredientem, pulcherrimè ob oculos ponunt Versus grandiloqui et tumentes. Vide suprâ ad γ΄, 365.

Ver. 215.—τρώμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον.] Similiter infra :

—κραδίη δὲ μοι ἔχω

Στηθίων ἰκθρῶσκι, τρομίη δ’ ὑπο φαίδιμα γυῖα. κ΄. 95.

Frigidus Arcadibus coit in praecordia sanguis. Æn. X, 452.

De voce ὑπήλυθε, vide suprâ ad γ΄, 205.

Ver. 216. “Ἐκτορὶ τ’ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασεν.] Longè aliud est, θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασεν aliud, κραδίη ἔχω στηθίων ἰκθρῶσκι, vel, τρώμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα. Nempe Trojanis, cum ad pugnam progredientem Ajacem cernerent, terrore percussis erant planè, et consternati : Hector autem, fortissimus omnium, etiam et ipse commovebatur nonnihil, ac subtimebat. Sententiam tam luculentam, tam perspicuam atque

elegantem, non intellixisse M. Tullium Ciceronem, prorsus est incredibile. Mirâ tamen nescio quâ negligentâ aut incuriâ, locum hunc ita reddidit : “ Videmus progredientem “ apud Homerum Ajacem multâ cum hilari-
“ tate, cum depugnaturus esset cum Hectore ;
“ cuius, ut arma sumpsit, ingressio letitiam
“ attulit sociis, terrorem autem hostibus : Ut
“ ipsum Hectorem, quemadmodum est apud
“ Homerum TOTO PECTORE TRE-
“ MENTEM, provocasse ad pugnam ra-
“ niteret.” Tusc. Disput. Lib. IV. § 22. Sententia Homericæ venustatem rectè accepit Plutarchus : Τίς οὐκ ἂν ἀγάσαιο τὴν διαφροσάν ; Τοῦ μὲν κινδυνύοντος ἢ καρδία σπᾶ MO’NON, ὡστὶρ παλαιὴν ἢ Δί’ ἢ σταδιοδρομίη μιλλέντες ; τῶν δὲ θιωμίων ΤΡΕ’ΜΕΙ και σάλλεται τὸ σῶμα, δι’ εὐνοιαν και φόβον ὑπὲρ τοῦ βασιλείας. De audiend. Poctis. Item Dionys. Halicarnassensis : Εὐθελον, ἐτι τοῦ ἀγαθοῦ τὸ λιαν φοβιῖσθαι ὑβριλῶν, τὸ μέγιστον κατίλισιν.—Οἱ μὲν ἄλλοι, και ἰεῶντες ἴτριμον ὁ δ’ ἐν τῷ κινδύνῳ καθίσταται, ἀνδρείως ἂν, μένος ἠγωνία. Πιετὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως § 16.

Ver. 219.—σάκος.—Χάλκιν, ἰστασῖ-
τιεν.]

—clypei.—septemplex orbis.

Æn. XII, 925.

Χάλκεον, ἐπαβόειον, ὃ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων, 220

Σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος, Ὑλῆ ἐν οἰκίᾳ ναίαν

Ὅς οἱ ἐποίησεν σάκος αἰόλον, ἐπαβόειον,

Ταύρων ζατρεφῆων, ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν.

Τὸ πρόσθε στέρνοιο φέρον Τελαμῶνιος Αἴας

Στῆ ῥα μάλ' Ἔκτορος ἐγγύς, ἀπειλήσας δὲ προσήδα· 225

Ἔκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα εἴσαι οἴθθεν οἶος,

Οἶοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασι,

Καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ρήξήνορα, θυμολέοντα·

Ἄλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι

Κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμῆνι λαῶν· 230

Ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖσι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,

Καὶ πολέες· ἀλλ' ἄρχε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαἰόλος Ἔκτωρ·

Aereum, septem-boum-pellibus-opertum, quod ei Tychius elaborarat fabricans, 220

Coriariorum longè praestantissimus, in Hylâ aedes habitans :

Qui ei fecerat scutum varium, septem-bubulis-pellibus-munitum

Taurorum praepinguium, octavum autem superinduxerat aes.

Hoc ante pectus ferens Telamonius Ajax

Stetit valdè Hectorem propè, minabundusque allocutus est : 225

" Hector, nunc sanè manifestò scies cum-solo solus,

" Quales etiam Danais principes intersint,

" Etiam praeter Achillem hostium-agmina-perrumpentem, animo-leonino-praeditum :

" Sed ille quidem in navibus recurvis pontum-transeuntibus

" Jacet iram-longam-fovens adversus Agamemnonem pastorem populorum : 230

" Nos autem sumus tales, qui tibi obviam-ire-possimus,

" Et multi : Sed ordire pugnam et certamen.

Hunc autem vicissim allocutus est ingens pugnam-expeditè-ciens Hector :

Ver. 221.—[Τλῆ.] Vide suprâ ad í, 708.

Ver. 222. [Ὅς οἱ ἐποίησεν] Quâ ratione, &c, hic producat; item τῆς, ver. 201. item ἔφαν, ver. 206. et Ἀχιλλῆα, ver. 228. et πολέες, ver. 232. vide suprâ ad á, 51.

Ibid.—[αἰόλον.] Mobile: Ut mox, ver. 258. οἶδ' ἐπὶ δὲξιά, εἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νυμφῶσαι βῶν Ἀζαδίνου. Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 224. [Τὸ πρόσθε στέρνοιο.] Syllabæ breves isto modo productæ, et clypei pondus et Ajaxis laborem pulchrè depingunt. Vide suprâ ad γ', 565.

Ver. 225. [Στῆ ῥα.] Stetit utique vel stetit scilicet. Nimirum non supervacanea est particula ῥα, sed resumit adnectitque id, quod erat suprâ dictum, ver. 219. Αἴας δ' ἰγγύει ἤλασε.

Ver. 228. Καὶ μετ' Ἀχιλλῆα.] Notandum quantâ cum arte, ut Poema unum sit à capite ad calcem, et hic et ubique, quicquid rerum narctur, quisquis hominum loquatur,

semper tamen interponatur Achilles. Καὶ τούτο μὲν Ἀχιλλῆος τὸ ἰγκομῖν ἴστυ. Plutarch. de audiend. Poetis. Porro vox Ἀχιλλῆα ultimam hic eâ ratione producit, quæ explicata est superiùs ad á, 51. Nam alioqui sequitur Accusativus iste analogiam Genitivì; Ἀχιλλῆος, Ἀχιλλῆα; Ἀχιλλῆος, Ἀχιλλῆα; βασιλῆος, βασιλῆα; βασιλῆος, βασιλῆα. Vide suprâ ad á, 265.

Ver. 230.—[ἀπομηνίσας] Producitur penultima, quia non est ex ἀνιῶ, sed ἀνιῶν. Vide suprâ ad á, 140.

Ver. 231.—[ἀντιάσαιμεν.] Corripitur antepenultima, quia non est ex ἀντιῶν, sed ἀντιῶν. Vide suprâ ad á, 67.

Ver. 232.—[μάχης ἠδὲ πτολέμοιο]

—ineant pugnas, et prælia tentent.

Æn. XI, 912.

Vide infrâ ad ver. 279.

Ver. 233.—[κορυθαἰόλος.] Vide suprâ ad ver. 222. et ad β', 816.

Αἴαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν, Μήτι μευ, ἢ ὅτε παιδὸς ἄφραυσοῦ, πειρήτιζε,	235
Ἦε γυναικὸς, ἢ οὐκ οἶδεν πολεμηῖα ἔργα· Αὐτὰρ ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας τ', ἀνδροκτασίας τε· Οἶδ' ἐπὶ δεξιᾷ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν Ἀζαλέην, τό μοι ἐστὶ ταλαύρινον πολεμίζειν· Οἶδα δ' ἐνὶ σταδίῃ δῆϊα μέλπεσθαι Ἀρηϊ·	240
Οἶδα δ' ἐπαίξας μόθον ἵππων ἀκείων. Ἄλλ' οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν, τοιοῦτον ἔοντα, Λάβρη ὀπιπτεύσας, ἀλλ' ἀμφαδὸν, αἴ κε τύχοιμι. Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὸν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος, Καὶ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,	245
Ἀκρότατον κατὰ χαλκόν, ὅς ὄγδοος ἦεν ἐπ' αὐτῶ. Ἐξ δὲ διὰ πτύχας ἤλθε δαίξων χαλκὸς ἀτειρής· Ἐν τῇ δ' ἐβδομάτῃ ρίνῳ σχέτο. Δεύτερος αὖτε Αἴας διογενὲς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος, Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.	250

“ Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,

“ Nè me, tanquam puerum imbecillum, tenta,

235

“ Vel mulierem, quae nescit bellica opera :

“ Atqui ego benè scio pugnasque, caedesque :

“ Scio ad dextram, scio ad sinistram motare scutum

“ Aridum, ita ut possim indefessus bellare :

“ Scio quoque in statoriâ pugnâ, ad saevi sonos gressum-componere Martis: 240

“ Scio etiam, postquam insilierim currum, pugnam in equibus velocibus.

“ Sed enim non te volo ferire, talem existentem,

“ Clanculum observans, sed apertè, si assequi-potuerò.

Dixit, et vibratam emisit praelongam hastam,

Et percussit Ajacis ingens scutum septem-bubulis-pellibus-munitum,

245

Extremum ad aes, quod octavum erat in illo.

Sex autem per plicaturas penetravit dissecans hasta indomita :

In septimâ vero pelle haesit. Secundus vicissim

Ajax nobilissimus emisit praelongam hastam,

Et feriit Priamidæ clypeum undique aequalem,

250

Ver. 237. — ἰγὼν εὖ οἶδα μάχας. — οἶδ' ἐπὶ δεξιᾷ, οἶδ'.] Ἰνα — σαφῶν, τάδι καὶ τὰ τούτων ἀδιελφὰ φθίγγασθαι δυναθῆ, ὡς ἀληθῶς, ἀλλ' οὐ κατὰ κόμπου τινα, — ἰγὼν εὖ οἶδα μάχας, &c. Aristot. de Republ. lib. IX. Ibid. — μάχας τ', ἀνδροκτασίας τ.] Vide infra ad ver. 279.

Ver. 238. Οἶδ' ἐπὶ δεξιᾷ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερᾷ.] Motus concitos, reciprocos, et celeriter agitato, optimè depingunt hujus versus Numeri. Vide supra ad γ', 365. Fuerunt qui hic, pro οἶδ' ἐπ' ἀριστερᾷ, legerint, ἢ ἐπ' ἀριστερᾷ. Sed id multò languidius.

Ver. 241. — ἰπαίξας.] Barnesius in uno MS. repperit, ἰπαίξαι.

Ver. 242. Ἄλλ' οὐ γάρ.] Refertur istud, γάρ, ad id, quod elegantius reticuit. “ Sed accinge te ad pugnam: Non enim ἔγ'.” Vide supra ad i, 22.

Ibid. — τοιοῦτον ἔοντα.] Hostem videlicet honestum et generosum: Cui δῶκε θεὸς μίγξις τε βίην τε, καὶ πινυτήν ver. 288.

Ver. 250. — Πριαμίδαο.] Similiter, ver. 258. Πριαμίδης. Vide supra ad α, 398.

Διὰ μὲν ἀσπίδος ἤλθε Φαιειῆς ὄξριμον ἔγχος,
 Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαίδαλου ἠήρειστο·
 Ἐντικρὺ δὲ παρὰ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
 Ἐγχος· ὁ δ' ἐκλίθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
 Τῷ δ' ἐκσπασσαμένῳ δολίχ' ἔγχρα χερσὶν ἀμ' ἀμφω 255
 Σύν ῥ' ἔπεσον, λείουσιν εἰκότες ἀμοφάγοισιν,
 Ἦ συσι κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδίον.
 Πριαμίδης μὲν ἔπειτα μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ·
 Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν, ἀνεγνάμφθη δὲ οἱ αἰχμή.
 Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἡ δὲ διὰ πρό 260
 Ἦλθεν ἐγγεῖη· στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα·
 Τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε· μέλαν δ' ἀνεκῆκτιν αἷμα.
 Ἄλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγε μάχης κορυβαίολος Ἐκταρ·
 Ἄλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἶλετο χειρὶ παχεῖῃ,
 Κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε, μέγαν τε 265
 Τῷ βάλεν Αἴαντος θεῖον σάκος ἐπταβοῖον,
 Μέσσον ἐπομφάλιον· περιήχησεν δ' ἄρα χαλκός.
 Δεύτερος αὐτ' Αἴας πολὺ μείζονα λάαν ἀείρας,
 Ἦ ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἐν ἀπέλεθρον·

Per quidem clypeum penetravit splendidum rapida hasta,

Et per thoracem affabrè-factum infixæ est :

Et regione autem juxta ile discidit tunicam

Hasta : ille verò inclinatus est, et evitavit mortem nigram.

Itaque eductis longis hastis còminùs simul ambo

255

Congressi sunt, leonibus similes cruda-vorantibus,

Vel subus apris, quorum utique robur non imbecille.

Priamides quidem postea medium scutum ferit hastâ ;

Neque rupit aes, reflexa est autem ei cuspis.

Ajax autem clypeum punctim ferit insiliens, et penitus

260

Transiit hastâ ; conturbavit autem illum irruentem :

Et caesim super cervicem venit : ater autem subsiliit sanguis.

Verùm ne sic quidem cessavit à pugnâ expeditè-pugnami-ciens Hector ;

Sed retrocedens lapidem prehendit manu robustâ,

Jacentem in campo, nigrum, asperumque, magnumque :

265

Eo percussit Ajaxis ingens scutum septem-bubulis-pellibus-munitum,

Medium ad umbonem ; circumsonuitque aes.

Secundus autem Ajax, multò majore lapide sublato,

Misit contortum, adhibuitque connixus vires immensas :

Ver. 251. Διὰ μὲν ἀσπίδος.] Vide suprâ ad γ', 537 et 565.

Ver. 253. Ἐντικρὺ δι.] Vide suprâ ad α', 51.

Ver. 255. Τῷ δ' ἐκσπασσαμένῳ.] Itâ edit Barnesius : Rectè, ut mihi quidem videtur. Nam σάκος, ἰσπασσα, penultimam corripunt. Scripserant alii, ἐκσπασσαμένῳ.

Ver. 258.—οὔτασι.] Vide suprâ ad α', 140.

Ver. 261. Ἦλθεν.] Vide suprâ ad γ', 205.

Ibid.—μεμαῶτα.] Vide suprâ ad β', 818.

Ver. 265.—κορυβαίολος.] Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 265.—τρηχύν.] Vide suprâ ad ι', 308.

- Εἶσω δ' ἀσπίδ' ἔαξε, βαλὼν μυλοειδέϊ πέτρῳ· 270
 Βλάψε δέ οἱ φίλα γούναθ'· ὁ δ' ὑπτιος ἐξετανύσθη,
 Ἄσπιδι ἐγχρισμφθεῖς· τὸν δ' αἰψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων.
 Καί νύ κε δὴ ξιφείεσσ' αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο
 Εἰ μὴ κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
 Ἴηλον, ὁ μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτῶνων, 275
 Ταλθύειός τε καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένω ἄμφω
 Μίσσῳ δ' ἀμφοτέρων σῆπτρα σχέθον· εἶπέ τε μῦθον
 Κήρυξ Ἰδαῖος πεπνυμένα μῆδεα εἰδώς·
 Μηκέτι, παῖδε φίλω, πολεμίζετε, μηδὲ μάχεσθον
 Ἄμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεὺς· 280
 Ἄμφω δ' αἰχμητά· τόγε δὴ καὶ ἴδμεν ἅπαντες.
 Νύξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμόνιος Αἴας·
 Ἰδαῖ', Ἐκτορα ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι·

- Perfregit autem clypeum, percussum molarī-veluti saxo ; 270
 Laesitque ei genua : is autem supinus extensus est,
 Scuto inhaerens ; sed eum statim erexit Apollo.
 Jamque ensibus cominūs vulnerasset se invicem,
 Nisi praecones, Jovis nuncii atque hominum,
 Advenissent, alter Trojanorum, alter Achivorum aere-loricatorum, 275
 Talthybiusque et Idaeus, prudentes ambo :
 Medii autem inter-utrosque sceptrā tenuerunt : dixitque sermonem
 Praeco Idaeus, prudentium sciliorum peritus :
 “ Nè amplius, filii dilecti, bellate, neque pugnate ;
 “ Ambos enim vos diligit nubes-cogens Jupiter : 280
 “ Ambo autem estis armis-acerrimi : quod quidem et scimus omnes.
 “ Nox verò jam adest ; bonum etiam nocti parere.
 Hunc autem respondens allocutus est Telamonius Ajax :
 “ Idaeae, Hectorem haec jubete loqui ;

Ver. 274.—[κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι.] Vide supra ad α', 354.

Ver. 277 Μίσσῳ] Ità accepit Eustathius, Μίσσοι ἀμφοτέρων κήρυκας. Atque ità edidit Stephanius. In editione tamen Eustathianâ, quam hic secutus est Barnesius Aliique, scriptum est Μίσσῳ.

Ver. 279. Μηκέτι, παῖδε φίλω, πολεμίζετε.]

Nè, pueri, nè tanta animis assuescite bella. Æn. VI, 852.

De versûs proximè sequentis, “ Neu patriæ “ validas in viscera vertite vires,” κακοφω- νία ; vide supra ad γ', 365.

Ibid.—[πολεμίζετε, μηδὲ μάχεσθον.]

—incant pugnas, et praelia tentent.

Æn. XI, 912.

“ Quum——ista multa et continua nomina

“ nihil plus demonstrent quàm praelium, hujus

“ tamen rei varia facies delectabiliter ac de-

“ cendè multis variisque verbis depicta est.

“ Neque non illa quoque——una in duobus

“ verbis sententia cum egregiâ ratione repe-

“ tita est,——πολεμίζετε μηδὲ μάχεσθαι

“ [Æl. μάχεσθον]. In quo versu non oportet

“ videri alterum verbum, idem quod superius

“ significans, supplendî numeri causâ extrinse-

“ cus additum et consarcinatum ; Est enim hoc

“ inane admodum et futile : Sed quum in

“ juvenibus gloriæ studio, flagrantibus pernicia-

“ ciam ferociamque et cupidinem pugnae, leni-

“ ter tamen ac placidè, objurgaret ; atrocita-

“ tem rei, et culpam perseverandi, bis idem

“ dicendo alio atque alio verbo auxit inculca-

“ vitque ; duplexque eadem compellatio ad-

“ monitionem facit instantiorem.” Gell. lib.

XIII. cap. 25. Vide supra ad ver. 252.

Ver. 280.—[νεφεληγερέτα.] Vide supra

ad α', 175.

Αὐτὸς γὰρ χάρμη προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους· 285
 Ἄρχετῶ, αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι, εἴπερ ἂν οὗτος.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἔκτωρ·
 Αἴαν, ἐπεὶ τοι δῶκε θεὸς μέγελός τε βίην τε,
 Καὶ πινυτήν· περὶ δ' ἔγχει Ἀχαιῶν φέρτατός ἐσσι,
 Νῦν μὲν παυσάμεσθα μάχης καὶ δῆϊότητος 290
 Σήμερον ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
 Ἄμμε διακρίνη, δῶή δ' ἑτέροισί γε νίκην.
 Νῦξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιβέσθαι·
 Ὡς σύ τ' εὐφρήνης πάντας παρὰ νηυσὶν Ἀχαιοῦς,
 Σοὺς τε μάλιστα ἔτας, καὶ ἑταίρους, οἳ τοι ἔασιν 295
 Αὐτὰρ ἐγὼ, κατὰ ἄστῳ μέγα Πριάμοιο ἀνακτος
 Τρωῶας εὐφρανέω καὶ Τρωάδας ἐλκεσιπέπλους,
 Αἳ τέ μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα·
 Δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δῶομεν ἄμφω,
 Ὅφρα τις ἄδ' εἴπῃσιν Ἀχαιῶν τε Τρωῶν τε 300
 Ἦ μὲν ἐμαρνάσθην ἔριδος περὶ θυμοῦόροιο,
 Ἦδ' αὐτ' ἐν φιλότῃ διέτμαγεν ἀξθμήσαντε.
 Ὡς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον,

" Ipse enim ad pugnam provocavit quosque fortissimos : 285
 " Incipiat, ac ego omnino parebo, si quidem ille *paruerit*.
 Hunc autem vicissim allocutus est ingens pugnam-expeditè-ciens Hector :
 " Ajax, quandoquidem tibi dedit deus magnitudinemque vimque,
 " Et prudentiam ; hastà autem Achivorum longè-præstantissimus es ;
 " Nunc quidem cessemus à pugnâ et certamine 290
 " Hodîè ; posthâc rursus pugnabimus, donec fatum
 " Nos dirimat, det autem alterutri victoriam.
 " Nox verò jam est ; bonum etiâ nocti parere :
 " Ut tuque laetos facias omnes ad naves Achivos,
 " Tuosque maximè amicos, et socios, qui tibi sunt : 295
 " At ego per urbem magnam Priami regis
 " Trojanos laetos faciam et Trojanas longa-peplorum-symata-trahentes,
 " Quae utique pro me supplicantes divinum ingredientur templum ;
 " Dona autem age mutuò inclyta demus ambo,
 " Ut quis sic dicat Achivorumque Trojanorumque : 300
 " Profectò pugnant per contentionem animum-rodentem,
 " Et iterum in amicitia discessere conciliati.
 Sic utique locutus dedit ensem argenteis-clavis-distinctum,

Ver. 292.—[διακρίνη] Vide suprâ ad α, 509.
 Ver. 298.—[Θεῖον δύσονται ἀγῶνα.] Ἄ-
 γῶνα λέγει μὲν καὶ τὴν πύξιν· " Αἴτιμα δὲ
 " χορὴν, καλὴν δ' εἰρηνὴν ἀγῶνα," (Odys. 9',
 260.)—[Θεῖον ἔν ἀγῶνα νῦν, τὸ ἱερὸν
 ἱστοί, καὶ πὸν καὶν ἦται Θεῖον τόπον ἔστα, ἢ
 Θεῖον ἄβρισμα περιέχοντα] διὰ τὸ πολλῶν Θεῶν
 ἀνατίθεσθαι ἐν αὐτῷ ἀγάλματα. Porphyr. Quæst.
 Homeric. 20.

Ver. 299. Δῶρα δ' ἄγ'.] *Al.* Δῶρα δὲ γ',
 notante Eustathio.
 Ver. 303. Ὡς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος.]
 Sic ait illachrymans : humero simul exiit
 ensem
 Auratum, mirâ quem fecerat arte Iy-
 caon
 Gnossius, atque habilem vaginâ aptarat
 eburnâ. *Fin.* IX, 505

Σὺν κολεῶν τε φέρον καὶ εὐτμήτῃ τελαμῶνι·

Αἴας δὲ ζωστήρα δίδου φοίνικι φαεινόν.

305

Τὰ δὲ διακριθέντες, ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
"Ἡΐ", ὁ δ' ἐς Τρώων ὄμαδον κίε· τοὶ δ' ἐχάρησαν,

Ὡς εἶδον ζῶν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,

Αἴαντος προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους·

Καί ῥ' ἤγον προτὶ ἄστῃ, ἀέλποντες σόον εἶναι.

310

Αἴαντ' αὖθ' ἐτέρωθεν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ

Εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον κεχαρητότα νίκη.

Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδαο γέγοντο,

Τοῖσι δὲ βοῦν ἰέρευσεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων

Ἄρσενά, πενταέτηρον, ὑπερμενεί Κροναίου·

315

Τὸν δέρον, ἀμφὶ δ' ἔπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,

Μίστυλλον τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πείραν τ' ὄζελοῖσιν,

Ὡπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.

Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόσι, τετύκοντό τε θαῖτα,

Δαίνοντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδέυετο δαιτὸς εἴσης.

320

Νώτοισιν δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέζαιεν

Cum vaginâque offerens et scitè-facto balteo :

Ajax verò cingulum dedit puniceo-colore splendidum.

305

Hi itaque digressi, alter quidem ad populum Achivorum

Ibat, alter verò ad Trojanorum multitudinem vadebat: Hi autem gavisus sunt,

Ut viderunt vivumque et incolumem venientem,

Ajacis elapsum fortitudinem et manus invictas:

Et deduxerunt ad urbem, desperantes salvum esse.

310

Ajacem verò ex-alterâ-parte benè-ocreati Achivi

Ad Agamemnonem nobilem deduxerunt laetum victoriâ.

Hi autem cum jam in tentoriis Atridae essent,

Horum causâ bovem sacrificavit Rex virorum Agamemnon

Marem, quinquennem, praepotentem Saturnio :

315

Huic pellem-detraxerunt, et curârunt, et ipsam dissecuerunt totum,

Et in-frusta-parva-conciderunt scitè, et transfixerunt verubus,

Et assârunt accuratè, detraxeruntque omnia.

Caeterum ubi cessâssent ab opere, apparâssentque convivium,

Epulati sunt, neque quiequam animus indiguit epuli aequalis.

320

Tergo verò Ajacem perpetuo honoravit

Ver. 304. ————[εὐτμήτῃ τελαμῶνι.] Ita edidit Barnesius, ex duobus MSS. Vulg. ἰὺδμήτῃ τελαμῶνι. Veri cò similior hoc in loco Barnesii emendatio, quòd eàdem in voce infra, *Iliad.* Ψ. 825. variant et *Codices.*

Ver. 310. ————[ἀάπτους.] *Al. ποσί.*

Ibid. ————[ἀέλποντες σόον εἶναι.] *Præ latitiâ vix credentes verum id esse, quòd viderent:* Ut rectè notavit *Domina Dacier.* Nonnulli hic olim legerunt, ἀελπεύεις: notante *Eustathio.*

Ver. 315. Οἱ δ' ὅσι ————, *Τοῖσι δέ.]* Quâ ratione posterius istud δι non sit supervacaneum, vide suprâ ad *â, 57.*

Ver. 320. ————[δαιτὸς εἴσης.] Vide suprâ ad *â, 468.*

Ver. 321. Νώτοισιν δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι.]

Vescitur Æneas ————

Perpetui tergo bovis, et lustralibus extis.

Æn. VIII, 182.

Al. Νώτοισι δ' Αἴαντα. Quod perinde est. Vide ad *â, 51.*

Ἡρώς Ἀτρείδης, εὐρυκρείαν Ἀγαμέμνων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς ὁ γέρον πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
 Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνεται βουλή·
 Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν
 Ἀτρείδη τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες παναχαιῶν·
 Πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι κερηκομόωντες Ἀχαιοί,
 Τῶν νῦν αἶμα κελαινὸν εὐῤῥοον ἀμφὶ Σκάμανδρον
 Ἐσκέδασ' ὄξυς Ἀρης, ψυχαὶ δ' αἰδῶσδε κατῆλλον·
 Τῷ σε χρῆ πόλεμον μὲν ἄμ' ἡοῖ παῦσαι Ἀχαιῶν,
 Αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκρούς
 Βουσί καὶ ἡμίνοισιν· ἀτὰρ κατακόμεν αὐτούς
 Τυτθὸν ἄπο πρὸ νεῶν, ὡς κ' ὄστέα παισὶν ἕκαστος
 Οἴκαδ' ἄγῃ, ὅταν αὐτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν·
 Τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες,

Heros Atrides, latè-dominans Agamemnon.

Ac postquam potùs et cibi appetentiam exessissent,

His senex primus-omnium texere coepit consilium

Nestor, cujus et antea optimum apparuerat consilium :

325

Qui ipsis prudens concionatus est et dixit :

“ Atridaeque et caeteri principes Achivorum ;

“ Multi quidem mortuì sunt comantes Achivi,

“ Quorum nunc sanguinem atrum, pulchrè-fluentem circa Seamandrum

“ Diffudit acer Mars, animaeque ad orcum descenderunt :

330

“ Itaque te oportet pugnam quidem primà luce intermittere Achivorum,

“ Nos verò congregati curribus-advehemus huc cadavera

“ Bobus et mulis ; ac comburemus ea

“ Propè à navibus, ut ossa filius quisque

“ Domum ferat, quando revertamur in patriam terram :

335

“ Tumulum autem circa pyram unum aggestà-terrà-faciamus egressi,

Ver. 325. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος.]

Postquam exempta fames, et amor compressus edendi.

Æn. VIII, 184.

Ver. 325. — ἀρίστη φαίνεται βουλή.] Vide supra ad β', 5.

Ver. 328. Πολλοὶ γὰρ.] Refertur istud γὰρ, ad id quod elegantius reticuit : “ Audite me “ de induciis jam paciscendis ; NAM multi,” &c. Vide supra ad ι', 22.

Ver. 329. — αἶμα κελαινὸν εὐῤῥοον ἀμφὶ Σκάμανδρον.]

Et Tybrim multo spumantem sanguine cerno.

Æn. VI, 57.

— recalent nostro Tyberina fluente

Tom. I.

Sanguine adhuc, campique ingentes ossibus albent.

Æn. XI, 35.

Ver. 332. — κυκλήσομεν.] Eustath. ἐξ ἡμαξῶν κομίσωμεν. — πρῶτων οὖν ἱερῶν, “ Αὐτῶν ἕνα ἰτάμεν,” ver. 426. *Al.* ἐν κύκλῳ συνιλέσομεν.

Ver. 335. — κατακόμεν αὐτούς.] Vide infra ad ver. 428 et 430. Caeterum Eustathius, quanquam hanc lectionem probat, tamen apud Veterum plerosque scriptum testatur κατακίεμεν.

Ver. 334. Τυτθὸν ἄπο πρὸ νεῶν.] Ante naves, parvo interjecto intervallo.

Ver. 336. — ἐξαγαγόντες.] Vide supra ad ζ', 252.

Ἄκριτον ἐν πεδίῳ ποτὶ δ' αὐτὸν δείρομεν ὦκα
Πύργους ὑψηλοῦς, εἴλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.

Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας,

Ἄφρα δὲ αὐτῶν ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη.

340

Ἐκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύλι τάφρον,

Ἢ χ' ἵππους καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς εὐοῦσα,

Μή ποτ' ἐπιβρίση πόλεμος Τρώων ἀγρυπῶν.

Ὡς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ἐπήνησαν βασιλῆες.

Τρώων αὐτ' ἀγορῆ γένετ' Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρη,

345

Δεινῆ, τετρηχυῖα, παρὰ Πριάμοιο θυρήσι·

Τοῖσιν δ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·

Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,

Ἄφρ' εἶπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

“ Omnibus communem in campo: juxta autem ipsum aedificemus citò

“ Turres altas, propugnaculum naviumque et nostrum ipsorum;

“ In ipsis autem portas faciamus bene coagmentatas,

“ Ut per ipsas equestris via sit:

340

“ Exterius autem profundam fodiamus propè fossam,

“ Quae equos et viros prohibeat circum-ducta,

“ Nè quando ingravescat bellum Trojanorum superborum.”

Ita dixit: omnes autem approbârunt principes.

Trojanorum item concio facta est Ilii in arce summâ,

345

Trepida, turbulenta, ad Priami fores:

His autem Antenor prudens incepit concionari:

“ Audite me, Trojani, et Dardani, et Socii,

“ Ut dicam quae me animus in pectoribus jubet.

[Ver. 357. Ἄκριτον.] De κρεῖων, κρεῖσος, ἀκρεῖτος, vide suprâ ad α΄, 309 et 314.

[Ibid. — ἐν πεδίῳ.] *Al.* ἐκ πεδίου. Sicuti infrâ, ver. 436.

[Ibid. — ποτὶ.] *Al.* περὶ. Quod perinde est.

[Ver. 358. — εἴλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.] Rectè hic annotat *Porpius*, (itemque *Domina Dacier*, ad 9', 177.) castris munitis ante ultimum hunc annum nihil opus fuisse Græcis.

Quippe, dum *Achilles* adesset,

Οὐδῖσποτι Τρῶες περὶ πυλῶν Δαρδανιάων

Οἰχμησκοι, κίνου γὰρ ἰδιδίσαν ὄρεμον ἔγχος.

ί, 789.

absente autem *Achille*, *Agamemnon*

μάλα πολλὰ πονήσατο

Καὶ δὴ τήχρος ἴδιμι, καὶ ἤλασι τάφρον ἐπ' αὐτῶν

Ἐρεῖαν, μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατίπηξεν

Ἄλλ' οὐδ' ὡς δύναται σῆνος Ἐκτορος

ί, 348.

[Ver. 359. — εὖ.] *Al.* ἴπτ'. notante *Eustathio*.

[Ver. 340. — ἱππηλασίη.] *Al.* ἱππηλασίη.

[Ver. 345. Μή ποτ' ἐπιβρίση.] *Futura et Aoristi Verborum* in ἴζω corripiuntur, quia etiam in *Præsenti* vocalem habent non naturâ, sed *positione tantum* productam. At βρεῖω iota habet naturâ longam.

[Ver. 347 — 354. — Ἀντήνωρ σπιπυμῆος ἦρχ' ἀγορεύειν. — τείσει δ' ἀνίστη Δίος Ἀλλέανδρος.] *Horatius*, *Lib. I. Epist. 2. v. 9.*

Antenor censet belli præcidere causam.

Quid Paris? ut salvus regnet vivatque beatus,

Cogi posse negat ———.

Nempe, ut reddita *Helenâ* belli causam præcideret, id verò à *Paride* nè eâ quidem impetrari mercede potuit, etiam ut salvus deinceps et beatus regnaret. *Sententia*, perspicua admodum, et luculenta. *Verba* autem cum apud *Horatium* paulò essent impeditiora, elegantèr isto modo emendavit *Bentleius*:

Antenor censet belli præcidere causam:

Quod Paris, ut salvus regnet vivatque beatus,

Cogi posse negat ———.

- Δεῦτ' ἄγειτ', Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήματ' αἴμ' αὐτῇ 350
 Δάομεν Ἀτρεΐδῃσιν ἄγειν· νῦν δ' ὄρκια πιστὰ
 Ψευδάμενοι μαχόμεσθα· τῷ οὐ νό τι κέρδιον ἡμῖν
 Ἐλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέζομεν ἄδε.
 Ἦ τοι ὄγ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη 355
 Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο
 Ὅς μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἀντῆνος, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
 Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι·
 Εἰ δ' ἔτεόν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
 Ἐξ ἄρα δὴ τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ἄλυσαν αὐτοί. 360
 Αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μὲν ἵπποδάμοις ἀγορεύσω·
 Ἀντικῆν δ' ἀπόφημι, γυναιῖκα μὲν οὐκ ἀπιδάσω·
 Κτήματα δ', ὅσσ' ἀγόμην ἐξ Ἀργεος ἡμέτερον δᾶ,
 Πάντ' ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθειῖναι.
 Ἦ τοι ὄγ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη 365
 Δαρδανίδης Πριάμος, θεῶν μῆστωρ ἀτάλαντος·

“Eja agite, Argivam Helenam et opes cum ipsâ	350
“Reddamus Atridis abducendas; nunc autem foederibus fidis	
“Violatis pugnamus: quare nihil utile nobis	
“Autumo effectum-iri, nisi fecerimus ita.”	
Ille quidem sic locutus resedit: iis autem surrexit	
Nobilis Alexander, Helenae maritus pulchrae-comas:	355
Qui ipsum respondens verbis alatis allocutus est:	
“Antenor, tu quidem non jam mihi grata haec dicis:	
“Nosti et aliam sententiam meliorem hâc excogitare:	
“Sin autem reverâ hanc seriò dicis.	
“Utique tibi jam dii mentem ademere ipsi.	360
“At ego Trojanos inter equûm domitores dicam-sententiam;	
“Aperitè autem profiteor, conjugem quidem non reddam:	
“Opes verò quascunque abduxi ex Argo nostrum domum,	
“Omnes volo dare, atque etiam de meo alias adjungere.”	
Ille quidem sic locutus consedit: inter eos autem surrexit	365
Dardanides Priamus, diis consiliarius par:	

Ver. 557. — ἵνα μὴ ῥέζομεν ἄδε.] Vocabulorum, ἵνα μὴ, vis hujusmodi est: “Nihil video, cuius rei spe adduci possimus, QUOMINUS Helenam reddamus.” Porro quâ ratione, ἵνα, hic ultimam producat; item Ἀλέξανδρος, ver. 355. et ἀμειβόμενος, ver. 356. et ἀντικῆν, ver. 362. Vide suprâ ad α', 51.

Ver. 555. — Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο.] Τὸν Ἀλέξανδρον Ὀμηρος “Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο,” μὴδὲν ἴσχυσατο πρὸς δόξαν ἄλλο, οὐμνῶναι, ἀπὸ τῆς γυναικὸς ὀνομάζει πολλάκις. Plutarch. in Galbâ.

Ver. 558. Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα.] Μὴ τοῖς ἀμαρτανόουσι σὺν ὀργῇ καὶ πρὸς ὕβριν ἱπιφύεινον, ἀλλ', ὡς Ὀμηρος, ἠλικώτερον. — “Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα.” Plutarch. στρατηγικῆ. πολιτικῆ.

Ver. 359. Εἰ δ' ἴτεόν δὴ — Ἐξ ἄρα δὴ.] De isto, δὴ vide suprâ ad β', 158.

Ver. 366. — θεῶν μῆστωρ ἀτάλαντος.] Non quòd Priamus hâc in parte sententiam potiorẽ sequi retur, Paridi nimium facilis; sed quòd in universum vir esset gravis, sapiens et benignus. De voce, ἀτάλαντος, vide suprâ ad β', 627.

"Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·

Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἢδ' ἐπίκουροι,
"Ὅφρ' εἶπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

Νῦν μὲν δόρπον ἔλεσθε κατὰ στρατὸν, ὡς τοπάρους περ, 370

Καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος·

Ἦῶθεν δ' Ἰδαῖος ἴτω κοίλας ἐπὶ νῆας,

Εἰπέμεν Ἀτρεΐδῃσ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,

Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.

Καὶ δὲ τόδ' εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλωσι 375

Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκρῶς

Κήρομεν ὕστερον αὐτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων

Ἄμμε διακρίνη, δῆή δ' ἐτέροισί γε νίκην.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἢδ' ἐπίθοντο.

Δόρπον ἔπειθ' εἶλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν· 380

Ἦῶθεν δ' Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.

Τοὺς δ' εὐρ' εἰν ἀγορῇ Δαναοὺς, Φεράποντας Ἄρηος,

Νηὶ παρὰ πρύμνῃ Ἀγαμέμνονος· αὐτὰρ ὁ ταῖσι,

Στὰς ἐν μέσσοισιν, μετεφώνεεν ἠπύτα κήρυξ·

Qui ipsis sapiens concionatus est et dixit :

" Audite me, Trojani, et Dardani, et Socii,

" Ut dicam, quae me animus in pectoribus jubet.

" Nunc quidem coenam sumite per exercitum, sicut antea, 370

" Et excubiarum mementote, et vigilate quisque :

" Manè autem Idaeus eat cavas ad naves,

" Nuntiatum Atridis, Agamemnoni et Menelao,

" Sententiam Alexandri, cujus causâ contentio exorta est.

" Quin et hunc addat prudentem sermonem, num velint 375

" Cessare à bello horrisono, donec cadavera

" Combusserimus : postea iterum pugnabimus, donec fatum

" Nos dirimat, detque alterutris victoriam."

Sic dixit : illi autem ei maximè auseultârunt, et paruerunt

Coenam deinde sumserunt per exercitum turmatim : 380

Manè autem Idaeus ivit cavas ad naves.

Invenit verò in concione Danaos, famulos Martis,

Navis ad puppim Agamemnonis : atque ille inter eos,

Stans in mediis, vocem-eddidit vocalis praeco ;

Ver. 370. — κατὰ στρατὸν.] *Al.* κατὰ
πόλιν. Minus rectè. Nam, ver. 380. Δόρπον
ἔπειθ' εἶλοντο κατὰ στρατὸν.

Ver. 374 et 388. — τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.]
ὄρωρε, hoc in loco, non est ab ὄρωρε, sed ab
ἔρωρε. Cujus causâ bellum hodiè gerimus.
Vidè suprâ ad ἄ, 37.

Ver. 375. — πυκινὸν ἔπος.] Quâ ratione,
πυκινόν, hic ultimam producat ; item, μιν,

ver. 389. et σὺν, ver. 390. vide suprâ ad
ἄ, 51.

Ver. 377. Κήρομεν.] *Al.* κείρομεν. Vide suprâ
ad ver. 353.

Ver. 378. Ἄρηος.] *N. s. dicitur puppis.* Vide
suprâ ad ἄ, 59 et 566. item ad β', 288. et ad
i, 247.

Ibid. — διακρίνη.] Vide suprâ ad ἄ, 309.
Ver. 384. — ἠπύτα.] Vide suprâ ad ἄ, 175.

'Ατρεΐδαί τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες παναχαιῶν,	385
'Ηνώγει Πριάμος τε, καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί,	
Εἶπειν, αἴνε περ ὕμμι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,	
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε·	
Κτήματα μὲν ὅσ' Ἀλέξανδρος κόιλῃς ἐνὶ νηυσὶν	
'Ηγάγετο Τροίηνδ', ὡς πρὶν ὄφελλ' ἀπολέσθαι,	390
Πάντ' ἐθέλει δόμεναι, καὶ ἐτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι·	
Κουριδίην δ' ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο	
Οὔ φησιν δάσειν· ἧ μιν Τρῶές γε κέλονται.	
Καὶ δὲ τόδ' ἠνώγειν εἶπειν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλητε	
Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροῦς	395
Κήρομεν· ὕστερον αὐτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων	
"Ἄμμε διακρίνη, δάφ' δ' ἐτέροισί γε νίκην.	
"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγίνοντο σιωπῇ.	
'Οψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·	
Μήτ' ἄρ' τις νῦν κτήματ' Ἀλέξανδροιο δεχέσθω,	400

" Atridaeque, et alii principes omnium Graecorum,	385
" Jussit Priamusque, et alii Trojani illustres,	
" Dicere, si quidem vobis gratum et jucundum sit,	
" Sententiam Alexandri, cujus causâ contentio exorta est:	
" Opes quidem quasunque Alexander cavis in navibus	
" Adduxit Trojam, (utinam antè periisset,)	390
" Omnes vult dare, et etiam de suo alias adjungere :	
" Juvenem autem uxorem Menelai gloriosi	
" Negat se redditurum : quanquam eum Trojani sanè hortantur.	
" Quin et hunc <i>insuper</i> jusserunt dicere sermonem, num velitis	
" Cessare à bello horrisono, donec mortuos	395
" Cremaverimus; postea iterùm pugnabimus, donec fatum	
" Nos dirimat, detque alterutris victoriam."	
Sic dixit: illi verò omnes obmutuerunt silentio.	
Tandem autem inter eos locutus est pugnâ-strenuus Diomedes:	
" Nè quis nunc opes Alexandri accipiat,	400

Ver. 385. — ἀριστῆες παναχαιῶν.] Ita edidit BARNESIUS, ex tribus MSS. Α. ἰσχυρῶς αἰδῶν.

Ver. 392. Κουριδίην δ' ἄλοχον.] Vide suprâ ad α', 114.

Ver. 394. Καὶ δὲ τὸδ' ἠνώγειν.] Pronuntiabatur, ἠνώγειν.

Ver. 395. Παύσασθαι —, εἰσόκε νεκροῦς Κήρομιν.

Corpora, per campos ferro quæ fusa jacebant,

Redderet, ac tumulo sineret succedere terra.

Æn. XI, 102.

Ver. 396. Κήρομιν.] Vide suprâ ad ver. 353.

Ver. 398. — ἀκὴν ἐγίνοντο σιωπῇ.] Τῶν Ἑλλήνων τὸ μὲν Πιλλῆος σιγᾶ, ὅτι τῶν Βασιλέων ἦν τὸ ἀπεκρίνασθαι. Οἱ δὲ γὰρ Βασιλεῖς σιωπῶσιν, οὐ μὲν φιλῶ τῶν Ἑλλήνων, ἵνα μὴ δίσσωμαι ἰσὶ καλῶ τῶ ἑαυτῶν οἱ Ἀτρεΐδα παρὰ ἄλλοις κινδύνοις τοῦς ἄλλοις; ἀλλὰ καὶ διότι θαρρῦσιν, ὡς ἀισχυρῶμενοι οἱ ἀριστῆες οὐδὲν ἰσοῦσιν ἀνάνδρον. Eustath. Vide suprâ ad ver. 92.

Ver. 399. — βοὴν ἀγαθὸς.] Vide suprâ ad β', 408.

Ver. 400. Μήτ' ἄρ' τις.] Repperit BARNESIUS in uno MS. Μὴ γὰρ τις. Quod emphasin habet non contemnendam.

Μήδ' Ἐλέην· γνατὸν δὲ, καὶ ὅς μάλ' αἰνήπιός ἐστιν,
 Ὡς ἤδη Τρώεσσι δλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἴες Ἀχαιῶν,

Μῦθον ἀγαπάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο·

Καὶ τότε ἄρ' Ἰδαῖον προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·

403

Ἰδαῖ, ἦτοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκούεις,

Ὡς τοὶ ὑποκρίνονται· ἐμοὶ δ' ἐπιανδάνει οὕτως.

Ἀμφὶ δὲ νεκροῖσιν κατακήμεν οὔτι μεγάριω·

Οὐ γάρ τις φειδὼ νεκῶν κατατεθνειώτων

Γίνετ', ἐπεὶ κε θάνωσι, πυρὸς μειλισσέμεν ὤκα·

410

Ὅρκια δὲ Ζεὺς ἴστω ἐρίγδουπος, πόσις Ἥρῃς.

Ὡς εἰπὼν, τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσιν.

Ἀψόρρον δ' Ἰδαῖος ἔβη ποτὶ Ἴλιον ἰρήν·

Οἱ δ' ἔατ' εἰν ἀγορῇ Τρῶες καὶ Δαρδανίανες,

Πάντες ὀμηγερέες, ποτιδέγμενοι ὀππότε ἂν ἔλθοι

415

Ἰδαῖος· ὁ δ' ἄρ' ἦλθε καὶ ἀγγελίην ἀπέειπε,

Στάς ἐν μέσσοισιν· τοὶ δ' ὀπλίζοντο μάλ' ὤκα,

" Neque ipsam quidem Helenam : Manifestum enim ei, qui vel planè infans est,

" Quod jam Trojanis interitus extremitates immineant."

Sic dixit : omnes autem acclamabant filii Achivorum,

Sermonem admirati Diomedis equum-domitoris :

Atque tum porro Idaeum allocutus est rex Agamemnon :

405

" Idace, utique sententiam Achivorum ipse audis,

" Quemadmodum tibi respondeant : mihi autem itidem placet sic.

" Sed de mortuis cremandis nihil aegrè-fero :

" Non enim ullo modo invidendum cadaveribus mortuis

" Est, postquam occubuerint, igne gratum-officium-faceere ocyùs :

410

" Foederis autem Jupiter esto-testis, altitonans, maritus Junonis."

Sic locutus, sceptrum sustulit omnibus diis.

Retrò verò Idaeus ivit ad Ilium sacram :

Sedebant autem in concione Trojani et Dardani,

Omnes congregati, expectantes quando rediret

415

Idaeus : ille autem venit et nuntium exposuit,

Stans in mediis : hi autem accingebantur perquam celeriter,

Ver. 401. Μήδ' Ἐλέην.] Neque ipsam quidem Helenam, ἧς ἵστικα νίκος ὄρασι. Pulcherrimè hoc, et (ut rectè notavit Eustathius) convenientissimè ad personam Diomedis πάνυ μεγαλόφρονος.

Ver. 402. Ὡς ἤδη.] Vide suprà ad á, 557.

Ver. 407. — ὑποκρίνονται.] Vide suprà ad á, 509.

Ver. 408. — κατακήμεν.] Vide suprà ad ver. 355.

Ver. 409. Οὐ γάρ τις φειδὼ νεκῶν.]

Nullum cum victis certamen, et aethere cassis.

Æn. XI, 104.

Ibid. — νεκῶν κατατεθνειώται.] Non esse hoc ταυτολόγον, liquet ex Scriptoribus Tragicis, quorum locutio Sermoni propriè est :

Ὁὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατὰνὸν ἴκυσ.

Sophoc. Antigon. 525.

Ibid. — κατατεθνειώται.] Vide suprà ad á, 265 ; et ad β', 818 ; et ad ζ', 464.

Ver. 412. — ἀνίσχυθι.] Ἄλ. ἀνίσχυτο.

Ver. 415. — ποτὶ.] Ἄλ. αἰετοῖ.

Ver. 415. — ποτιδέγμενοι.] Ἄλ. προτιδέγμενοι.

Ver. 416. Ἰδαῖος.] Quà ratione, Ἰδαῖος, hic ultimam producat ; item, ἀγίμην, ver. 418 et 420 ; vide suprà ad á, 51.

Ver. 417. — τοὶ δ' ὀπλίζοντο μάλ' ὤκα, — μὲθ' ὕλων Ἀργείων δ' ἰστέμενοι.]

———— et pace sequestrà

Per sylvas Teucri, mixtique impunè Latini Erraverè jugis ———.

Æn. XI, 155.

- 'Αμφότερον, νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην
 Ἀργεῖοι δ' ἐτέρωθεν εὐσέλωμον ἀπὸ νηῶν
 "Ὀτρυνον νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην. 420
 Ἡέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
 Ἐξ ἀκαλαρρείταιο βαθυρρόου Ὀκεανοῖο,
 Οὐρανὸν εἰσανιάν' οἱ δ' ἦντεον ἀλλήλοισιν.
 Ἔνθα διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον
 Ἄλλ' ὕδατι νίζοντες ἀπὸ βρότον αἱματόεντα, 425
 Δάκρυα θερμὰ χέοντες, ἀμαξῶων ἐπάειξαν
 Οὐδ' εἶα κλαίειν Πρίαμος μέγας· οἱ δὲ σιωπῇ
 Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἀχνύμενοι κῆρ·
 Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν ποτὶ Ἴλιον ἰρῆν.
 "Ὡς δ' αὐτὰς ἐτέρωθεν ἐκνήμιδες Ἀχαιοὶ 430
 Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἀχνύμενοι κῆρ·
 Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
 Ἥμος δ' οὐτ' ἄρ' πω ἦες, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νύξ,

Utrumque ad opus, alii ad cadavera advehenda, alii verò ad lignandum :

Argivi item ex-alterâ-parte bonis-transtris-instructis à navibus

Properabant, alii ut cadavera advehent, alii verò lignatum.

420

Sol quidem dein recens percutiebat radiis arva,

Ex leniter-fluente profundo Oceano,

Coelum ascendens : illi verò occurrebant sibi invicem.

Tunc dignoscere difficile erat virum quemque in mortuis :

Sed aqua abluentes tabum sanguinolentum,

425

Lachrymas calidas fundentes, curribus imposuerunt :

Neque sinebat flere Priamus magnus : illi igitur silentio

Cadavera rogo cumulatim imponebant, moerentes corde :

Quum verò igne cremassent, redierunt ad Ilium sacram.

Similiter etiam ex-alterâ-parte benè-ocreati Achivi

430

Cadavera rogo cumulatim-imponebant, moerentes corde :

Iisque igne crematis, redierunt cavas ad naves.

Cum verò nondum esset aurora, sed adhuc sublustris nox,

Ver. 418.—μὲθ' ὕλην.] Vide suprâ ad γ', 151.

Ver. 421.—ἀρούρας.] Vide suprâ ad ζ', 142.

Ver. 422.—ἀκαλαρρείταιο βαθυρρόου Ὀκεανοῖο.] Ἀκαλαρρείταιο δι, ἔχει τὴν ἐμφασιν τῆς πλημμυροῦς ἰχθυοῦσης τὴν ἰσίδασιν στρατίαν, καὶ οὐ πάλαις βούθη. Strabo, lib. 1. p. 9. Ἐπὶ τοῦ βαθυρρῶντος σταχίου τοῦ ὕδατος, — ἔπου μὲν, τὸ ἰσχυρῶν δὲ τῶν ἰσίδων φησὶν ὅτι. "Ἐξ ἀκαλαρρείταιο —" ἔπου δι, τὴν αἰτίαν ἰμφαινοῦσαν τῆς βαθυρρῶντος λίγι γὰρ, "βαθυρρῶντος Ὀκεανοῖο." Aristid. Quintilian. de Musica, lib. II. p. 81.

Ver. 428. Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον.]

Constituere pyras ; huc corpora quisque suorum

More tulere patrum ; subjectisque ignibus atris

Conditur in tenebras altum caligine caelum.

Æn. XI, 185.

Ver. 429. — ποτὶ.] Ἀ. περὶ.

Ver. 430. "Ὡς δ' αὐτὰς ἐτέρωθεν —"

Ἀχαιοὶ Νεκροῦς.]

Nec minus et miseri diversâ in parte Latini

Innumeras struxere pyras ; —

— confusæque ingentem cædis acervum

Nec numero nec honore cremant —

Moerentes altum cinerem et confusa ruebant

Ossa focis, tepidoque onerabant aggere terre.

Æn. XI, 205.

Ver. 431. — ἀχνύμενοι.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 435. Ἥμος δ' οὐτ' ἄρ' πω ἦες.]

Aurora intereâ miseris mortalibus almam Extulerat lucem. —

Æn. XI, 182.

Ibid. — ἀμφιλύκη νύξ.] "Ὅτι πᾶσιν ἰστικότες, ὁ λύκος βλέπει. Ἐφθιν τοι καὶ Λυκίφωσ

Τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρῆν κριτὸς ἔγχετο λαὸς Ἀχαιῶν
 Τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕνα ποίεον ἔξαγαγόντες 435
 Ἄκριτον ἐκ πεδίου· ποτὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν,
 Πύργους δ' ὑψηλοὺς, εἴλαρ νῆων τε καὶ αὐτῶν.
 Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,
 Ὅφρα δι' αὐτῶν ἰππηλασίη ὁδὸς εἴη·
 Ἐκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῶ τάφρον ὄρουζαν, 440
 Εὐρεῖαν, μεγάλην· ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν·
 Ὡς οἳ μὲν πονέοντο κερηκομόωντες Ἀχαιοί.
 Οἳ δὲ θεοὶ, πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῆ,
 Θηεῖντο μίγα ἔργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτάνων·
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων· 445
 Ζεῦ πάτερ, ἧ ρά τις ἐστὶ βροτῶν ἐπ' ἀπίερα γαῖαν,
 Ὅστις ἔτ' ἀθαιάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει ;

Tum circa pyram lecta surrexit manus Achivorum ;
 Tumulum autem circa eam unum fecerunt egressi 455
 Omnibus communem extra campum : juxtaque ipsum murum aedificârunt,
 Turresque altas, propugnaculum naviumque et ipsorum.
 In eis autem portas fecerunt benè coagmentatas,
 Ut per illas equestris via esset :
 Exterius autem profundam propè illum fossam foderunt, 440
 Latam, magnam ; inque eâ vallos defixerunt :
 Sic quidem laborabant comantes Achivi.
 Caeterùm dii, apud Jovem sedentes fulgurum-auctorem,
 Admirabundi-spectabant magnum opus Achivorum aere-loricatorum :
 Eosque inter loqui orsus est Neptunus concussor-terrae : 445
 " Jupiter pater, cequis est mortalium in immensâ terrâ,
 " Qui posthac immortalibus mentem et consilium suum dicat ?

κίκληται οἱ καιροὶ αὐτὸς τῆς νυκτός. — Δοκί-
 δι μοι καὶ Ὀμηρος λίγην ἀμφιλόκη νύκτα, καθ'
 ἢν ἦδη βλίπτοντες λύκοι βαδίζουσιν. *Ælian. de*
Animal. lib. X. cap. 26. " Prisci Græcorum
 " primam lucem, quæ præcedit Solis exor-
 " tum, λύκην appellaverunt, ἀπὸ τοῦ λευκοῦ. Id
 " temporis hodieque *λυκίφως* cognominant.
 " De quo tempore, ita Poeta scribit, —
 " ἀμφιλόκη νύξ. Idem Homerus, — Ἀπὸ λ-
 " λων *λυκηνεῖ*, — quod significat, τῶ γινώσκ-
 " σι τὴν λύκην, id est, qui generat exortu suo
 " lucem. (*Vide supra ad δ', 101.*) — An-
 " num quoque vetustissimi Græcorum *λυκά-*
 " *εἰατα* appellant, τὸν ἀπὸ τοῦ λύκου, id est
 " *Sole, βασιμίαν καὶ μετρούμενον.* Λύκην autem
 " *Solem* vocari, etiam Lycopolitana Thebai-
 " dos civitas testimonio est ; quæ pari reli-
 " gione *Ἀπολλῖνιον*, itemque *Λύριον*, hoc est,
 " *λύκον colit ; in utroque Solem venerans.*"
Macrob. Saturnal. lib. 1. c. 17.

Ver. 454. — κριτὸς.] Vide supra ad 4,
 509 et 514.

Ver. 456. — ἐκ πεδίου.] *Ver. 557.* scriptum

est, ἐν πεδίῳ. Quo tamen et ipso in loco *Eu-*
stathius videtur legisse, ἐκ πεδίου. Nam et istic
 ita commentatur: ἔξω του τῆς πεδιάδος, πλὴν
 οὐ πᾶν μακρὰν. Vide et supra ad ζ', 252.

Ver. 457. — εἴλαρ νῶν τι καὶ αὐτῶν.]
 Vide supra ad *ver. 558.* Caeterùm hoc in lo-
 co scribit *Barnesius*, αὐτῶν.

Ver. 458-459. — εὖ ἀραρυίας, — ἰππη-
 λασίη.] *Al. ἰστ' ἀραρυίας, — ἰσπηλασίη.*

Ver. 440. " Ἐκτοσθεν δι βαθείαν.] Vide infra
 ad *ver. 449.*

Ver. 444. Θηεῖντο μίγα.] Vide supra ad 4, 51
Ver. 446. — ἰππίερα γαῖαν,]

— vastæ — terre. *Æn. X, 57.*

Ver. 447. — ἀθανάτωσι.] Vide supra ad 4, 598.

Ibid. — νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει.] Duplicem

horum verborum explicandi rationem affert
Eustathius : Ut accipiantur scilicet vel ἀπο-
 φατικῶς, sine interrogatione : Εἰσὶ τινες ἴτι,
 καὶ μετὰ τοῦς Τετῶνας ἰκίνοισι καὶ τοῦς γίγαντας,
 οἳ κακολογήσουσι καὶ βλάψουσι ἡμᾶς, ἵσπερ οἱ
 Ἀχαιοὶ τεαυῦτα δεῶσι εἶχα ἡμῶν. Vel, cum
 interrogatione, Ἄρα δεῖ ἴσπερ τις σπερὶ γῆν, ἔς

Οὐχ ὄραας δ', ὅτι αὐτε κερηκομόωντες Ἀχαιοὶ
 Τεῖχος ἐτειχίσσαντο κῆν ὑπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
 Ἥλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόται κλειτὰς ἑκατόμβας ; 150
 Τοῦ δ' ἦτοι κλέος ἔσται, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἡώς·
 Τοῦ δ' ἐπιλήσονται, ὅ, τ' ἐγὼ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
 Ἥρω Λαομέδοντι πολίσσαμεν ἀθλήσαντε.
 Τὸν δὲ μέγ' ὀχλήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 ὦ πόποι, Ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον ἔειπες ; 155
 Ἄλλος κέν τις τοῦτο θεῶν δείσειε νόημα,
 Ὃς σέο πολλὸν ἀφαιυρότερος χεῖράς τε μένος τέ·
 Σὸν δ' ἦτοι κλέος ἔσται, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἡώς·
 Ἄγρει μὰν, ὅτ' ἂν αὐτε κερηκομόωντες Ἀχαιοὶ
 Οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν, 460
 Τεῖχος ἀναρρήξας, τὸ μὲν εἰς ἄλλα πᾶν καταχεῦσαι·
 Αὐτὶς δ' ἠΐονα μεγάλην φαρμάθοισι καλύψαι,

“ Non vides verò, quomodò rursùm comantes Achivi
 “ Murum struxerint pro navibus, circumque fossam
 “ Duxerint, neque diis dederint inclytas hecatombas ? 450
 “ Hujus profectò gloria erit, quæcunq; diffunditur lux ;
 “ Illius autem obliviscentur, quem ego et Phoebus Apollo
 “ Heroi Laomedonti aedificavimus-circa-urbem, malis-exerciti-laboribus.”
 Hunc autem graviter indignatus allocutus est nubes-cogens Jupiter :
 “ Papæ, terræ-concussor latè-potens, quale hoc dixisti ? 455
 “ Alius utique aliquis deorum hoc reformidasset opus excogitatum,
 “ Qui te multò imbecillior manibusque animisque ;
 “ Tua verò certè gloria tibi erit, quàm-latè diffunditur lux ;
 “ Age porrò, cùm retrò comantes Achivi
 “ Abierint cum navibus dilectam in patriam terram, 460
 “ Murum deturbatum hunc quidem in mare totum demergito ;
 “ Postèa autem litus magnuin arenà obtegitò ;

ἰνίψι (τουτίστιν ἰνίσση) βουλήν εἰκίαν ἡμῖν
 τοῖς θεοῖς, λόγῳ μαντίας, ἢ καὶ θύσει ; εἴπερ
 οἱ Ἀχαιοὶ οὕτω τευχίζουσι, μῆτι μαντιουά-
 μιναι, μῆτι θύσαντες. Posteriorem explicandi
 rationem secuti sunt Recentiores : Priorem
 præfert Eustathius, τάτ' ἄλλα, καὶ ὅτι τὸ ἰνίψι
 οὐχ ἀπλῶς δηλοῦ τὸ ἰνίσση, ἥγουν ἰσθί, ἀλλὰ
 τὸ κακολογήσει. Mihi ita videtur : utique si
 Eustathii sententia vera esset, jam neque illud
 τίς [ἢ ἴα τις ἰσθί βροτῶν] satis venustè posi-
 tum ; neque amplificationem istam, ἰπ' ἀσπί-
 ρουα γαῖαν, rectè interjectam ; neque istud,
 ἀθανάτοισι γόν καὶ μῆτιν ἰνίψι, satis id signifi-
 cante dicere, quod sit ἰτὰ κακολογίην καὶ
 βλάστην θεῶν, quomodo eos Titanes et Gi-
 gantes ἑκακολογήσαν καὶ ἔβλαψαν.

Ver. 148. Ζεὺ πάτριε, — Οὐχ ὄραας δ'.]

Jupiter omnipotens, —

Aspicias hæc ? — Æn. IV, 206. 208.

Ibid. — αὐτί.] Rursùm ; post nostrum
 scilicet dirutum.

Ver. 449. — ἐτειχίσσαντο.] Ità edidit
 Barnesius : Recetè, ut mihi quidem videtur.
 Nam ἐτειχίσσαντο antepenultimam necessariò
 corripit. Vide suprâ ad á, 140.

Ibid. — ἀμφὶ δὲ τάφρον Ἥλασαν, οὐδὲ θεοῖσι.]

— Quibus hæc mediæ fiducia valli,

Fossarumque moræ, leti discrimina parva,
 Dant animos ; annon viderunt mœnia
 Trojæ

Neptuni fabricata manu considerare in ig-
 nes ? Æn. IX, 142.

Ver. 451. — νεφεληγερέτα.] Vide suprâ ad
 á, 175.

Ver. 456. Ἄλλος κέν τις.] Non vacat istud,
 κέν. Eam enim ferè vim habet ac si latinè dicas,
 Utique alius aliquis : vel, Alius sanè aliquis.

Ver. 458. Σὸν δ' ἦτοι.] Æ. Σὸν δὲ σου et
 Σὸ δ' ἦτοι.

Ver. 642. — ἠΐονα μεγάλην.] Quà ratio-
 ne, ἧρα, hic ultimam producat ; item δὲ, ver.
 474 ; vide suprâ ad á, 51.

"Ὡς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν.

"Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 Δύσετο δ' ἥλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον Ἀχαιῶν. 465
 Βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίας, καὶ δόρπον ἔλοντο.
 Νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν, οἶνον ἄγουσαι,
 Πολλαὶ, τὰς προέηκεν Ἴησονίδης Εὐνῆος,
 Τόν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' Ἴήσων ποιμένι λαῶν.
 Χωρὶς δ' Ἀτρεΐδῃσ', Ἀγαμέμνωνι καὶ Μενελάῳ, 470
 Δῶκεν Ἴησονίδης ἀγέμεν μέθυ, χίλια μέτρα.
 "Εὐθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
 "Ἄλλοι μὲν χαλκῶ, ἄλλοι δ' αἶθωνι σιδήρῳ,
 "Ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτοῖσι βόεσσιν,
 "Ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσσι τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν. 475
 Παννύχιοι μὲν ἔπειτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
 Δαίνυντο· Τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν ἠδ' ἐπίκουροι.
 Παννύχιος δὲ σφιν κακὰ μῆδετο μητιέτα Ζεὺς,
 Σμερδαλέα κτυπέων· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ἦρει·
 Οἶνον δ' ἐκ δεπέων χαμάδις χέον, οὐδὲ τις ἔτλη 480
 Πρὶν πίεειν, πρὶν λείψαι ὑπερμενέϊ Κρονίῳνι.
 Κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.

" Ut adeo ingens murus evanescat Achivorum."

Sic illi quidem talia inter se colloquebantur :

Occidit verò sol, absolutumque est opus Achivorum. 465

Boves autem mactabant per tentoria, et coenam sumebant.

Naves porrò ἐ Lemno appulerant, vinum vehentes,

Multae, quas miserat Iasonides Euneus,

Quem peperit Hypsipyle ex Iasone pastore populorum.

Seorsum autem Atridis, Agamemnoni et Menelao, 470

Dederat Iasonides muneri-ferendum vinum mille mensuras.

Inde utique vinum-emebant comantes Achivi,

Alii quidem acre, alii autem splendido ferro,

Alii autem pellibus, alii verò ipsis bobus,

Alii demum mancipiis; apparabantque convivium laetum. 475

Per-totam-noctem quidem deinde comantes Achivi

Epulabantur; Troés verò per urbem, et socii.

Pernox verò ipsis mala moliebatur providus Jupiter,

Terribiliter tonans; illos autem pallidus timor cepit:

Vinum autem ex poculis in terram fundebant, nec quisquam ausus est 480

Antè bibere, quàm libàsset praepotenti Saturnio.

Decubuerunt deinde, et somni donum ceperunt.

Ver. 465. Λύσειτο.] Vide suprâ ad β', 55. et ad ι', 109.

Ver. 474. — αὐτοῖσι βόεσσιν.] *Al.* αὐτῆσι βόεσσι.

Ver. 478. — μετρίσσι.] Vide suprâ ad ε', 175.

Ver. 479. — κροσίῳν.] Vide suprâ ad γ', 455.

Ibid. — ἦρει.] Vide suprâ ad γ', 492.

Ver. 481. — λῖψαι.] Vide suprâ ad β', 267.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Θ'.

Ὑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ ραψωδίας Θ'.

ΖΕΥΣ ἀπαγορεύσας τοῖς θεοῖς μηδέτερον βοηθεῖν τῶν στρατῶν, ἐπὶ τὴν Ἴδαν κατέρχεται καὶ πρότερον Ἴσον μαχομένους τοὺς Ἕλληνας, ἐλάττονας τῶν Τρῶων καθίστησι. Ἦρας δὲ καὶ Ἀθηναῖ ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Ἕλλησιν ἐξιούσας ἐπέσχετο Ἴρις, Διὸς κελύσματος. Ἐσπίρας δὲ γινομένης, Ἐκτωρ ἐδημηγόρησεν ἐν τῷ πύδι, ἵνα στρατοπεδύεσθαι, καὶ πῦρ δὲ ὅλης νυκτὸς καίειν.

Λ Λ Λ Η.

ΖΕΥΣ καλίσας εἰς ἐκκλησίαν τοὺς θεοὺς, ἀπαγορεύει μετὰ ἀπειλῆς, μηδέτεροι τῶν μαχομένων βοηθεῖν. Ἀθηναῖ δὲ αἰτεῖται παρ' αὐτοῦ, εἰ καὶ μὴ Φαιεραῖς συγχωρεῖ αὐτῇ τὴν τοῖς Ἕλλησι βοήθειαν, καὶ γνάμην τινὰ αὐτοῖς ὑποθέσθαι, ὡς μὴ παντάπασιν ἀπόλωνται. Συμπεσόντων δὲ εἰς τὴν μάχην, τὰ μὲν πρῶτα ἰσοπαλὴς πόλεμος γίγνεται· μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Τρῶες βελτίοι γίγνονται ῥοπή κατὰ Διὸς γνάμην, κεραινοῦ πρὸ τῶν ἵππων τοῦ Διομήδους ἐπιχθίντας, καὶ τῶν ἀριστέων φερόμενται καὶ εἰς Φυγὴν τραπέντων. Καὶ Ποσειδῶν μὲν προτρέπουσας αὐτὸν Ἦρας βοηθεῖν τοῖς Ἕλλησιν, ἀρνῆται· ἀναβαρβηράντων δὲ τῶν Ἑλλήνων, Τεύκρου πολλοὺς τοξεύσαντος, Ζεὺς πάλιν τὴν νίκην ἐπὶ τοὺς Τρῶας μεταφέρει. Ἀθηναῖ δὲ καὶ Ἦρα, ὀλίγον τῶν Διὸς ἀπειλῶν φροντισάσας, κατίασιν εἰς τὸν πόλεμον, βοηθήσασαι τοῖς Ἕλλησιν· ἀλλὰ, Διὸς ἐπ' αὐτὰς Ἴριον πέμψαντος μετ' ἀπειλῆς, ὑποστρέφουσι. Καὶ τότε Ἐκτωρ πλησίον τῶν νεῶν ἵπκαργῶν τοὺς Τρῶας, καὶ παρρησιασάμενος ἐπὶ τῇ νίκῃ, κελύει αὐτοὺς πῦρ καίειν πρὸ τῶν νεῶν, καὶ φυλάσσειν, ὡς ἂν μὴ λάθοιεν Ἕλληνες φεύγοντες, διὰ τὸ ἠττήσθαι, εἰς τὰς πατρίδας.

Ἐπιγραφαί.

Θεῶν ἀγορά· καὶ, κόλος μάχη.

" Ἀλλως.

Θῆτα, Θεῶν ἀγορῆ, Τρώων κράτος, Ἐκτορος εὐχος.

" Ἀλλως.

Θῆτα δ' ἀπαντας ἔτρεψεν Ἀχαιοὺς Ἐκτορος αἰχμῆ.

ἮΩς μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἴαν·
 Ζεὺς δὲ Θεῶν ἀγορῆν ποιήσατο τερπικέξαινος,
 Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδερειάδος Οὐλύμπιοι·
 Αὐτὸς δὲ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀκουον·
 Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ, πᾶσαι τε Δείαιαι,
 Ὅφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
 Μῆτε τις οὔν δήλεια θεὸς τόγε, μῆτε τις ἄρσῃ
 Πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος· ἀλλ' ἅμα πάντες
 Αἰνεῖτ', ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.
 Ὅν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε Θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
 Ἐλθόντ', ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν, ἢ Δαναοῖσι,
 Πληγῆς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὐλυμπόνδε·
 Ἢ μιν ἐλὼν ρίψω ἐς Τάρταρον ἠερόεντα,

5

10

ΑΥΡΟΚΑ quidem croceo-peplo-induta spargebatur totam per terram ;
 Jupiter verò deorum concionem habuit gaudens-fulmine,
 Summo in vertice multa-cacumina-habentis Olympi :

Ipsè autem illis concionabatur, dii verò simul omnes auscultabant :

" Audite me, omnesque dii, omnesque deae,

5

" Ut dicam, quae me animus in pectoribus jubet :

" Nè qua igitur foemina dea hoc, neu quis mas

" Tentet rescindere meum verbum : sed simul omnes

" Assentimini, ut celerrimè perficiam haec opera.

" Quemcumque verò deos seorsùm deorum ultroneum intellexero

10

" Profectum, ut vel Trojanis auxilium ferat, vel Danais,

" Sauciatius indecorè redibit in Olympum :

" Aut ipsum correptum projiciam in Tartarum tenebrosum,

Ver. 1. ἮΩς μὲν κροκόπεπλος.]

— croceum linquens Aurora cubile.

AEn. IV, 585.

Alia ex Virgilio complura videas suprâ citata, ad 4, 477; Pulcherrima et illa; vim tamen vocabulorum, βεδδᾶκτυλος et κροκόπεπλος, non assequuta est lingue Romanæ auctoritas.

Ver. 2. 4. Ζεὺς δὲ Θεῶν ἀγορῆν ———, Αὐτὸς δὲ σφ' ἀγόρευε.]

Conciliuinque vocat Divinam pater atque hominum rex.

Sideream in sedem: ———

Considunt tectis bipotentibus, incipit Ipse. AEn. X, 2.

Ver. 4. — ἅμα] M. ὑπὸ.

Ver. 7. — τόγε.] M. πᾶς.

Ver. 8 — ἰαίνεσθε.] Quâ ratione, ἰαίνε, sic ultimam producat; item, ἄν, ver. 21: et σπῆ, ver. 25; vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 12. Πληγῆς] Vide suprâ ad γ' 51.

Τῆλε μάλ', ἤχι βάλιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βίβραρον,
 "Ἐνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδός,
 Τόσσον ἔνερθ' αἰδέω, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης·
 Γνώσετ' ἔπειθ', ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστος ἀπάντων.
 Εἶδ' ἄγε, πειρήσασθε θεοὶ, ἵνα εἶδετε πάντες,
 Σειρήν χρυσεῖην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες·
 Πάντες δ' ἐξάπτεσθε θεοὶ, πᾶσαι τε δέαιναι·
 'Ἄλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίοινδε

15

20

" Procul valdè, ubi profundissimum sub terrâ est barathrum,
 " Ubi ferreaeque portae et aereum limen, 15
 " Tantum infra Orcum, quantum coelum distat à terrâ :
 " Cognoverit deinde, quanto sim deorum potentissimus omnium.
 " Quin agite, periculum-facite Dii, ut sciatis omnes,
 " Catenâ aureâ de coelo suspensâ ;
 " Omnes autem ex eâ pendete dii, omnesque deae : 20
 " At non traxeritis de coelo in terram

Ver. 14. — ἤχι.] *Al. ἴθα.*

Ibid. — βάλιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βίβραρον.]

" Ἄλλως τε μίγιστον τυγχάνει ὄν, καὶ διαμπερὴς
 τετραμένον δι' ὅλης τῆς γῆς· τοῦτο ὅστις Ὀμηροῦ
 ἴπτι, λίγων αὐτό, " Τῆλε μάλ', ἤχι βάλιστον
 " ὑπὸ χθονός ἐστι βίβραρον" ὁ καὶ ἄλλοι καὶ
 ἱκίνοι καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ποιητῶν Τάρταρον
 κικλήσκουσιν. — Οἱ δ' ἂν δόξωσιν ἀνάτως ἔχουσιν
 διὰ τὰ μεγέθη τῶν ἀμαρτημάτων, — τούτους δὲ
 ἢ προσήκουσα μῶσα βίπτει εἰς τὸν Τάρταρον,
 ὅτιν οὕτως ἰκθαίνουσι. *Plato in Phaedone.*
Ceterum ingeniosè hæc ad Terram nostram,
et serenit Lunæ regionibus prospectatam,
transfert Plutarchus: 'Εκίνοισ' ἂν [τοῖς ἐν
τῇ σιλήνῃ κατοικοῦντας] οἶμαι πολὺ μᾶλλον
ἀποθαυμάσαι τὴν γῆν, ἀφορώντας οἷον ὑποστά-
μην καὶ ἰλὺν τοῦ παντός ἐν ὑγροῖς καὶ ὑμίχλαις
καὶ νήρσι διαφανομένῃν ἀλασπίς καὶ ταπεινὸν
καὶ ἀκίνητον χωρίον, εἰ ζῶα φύει καὶ τρέφει μί-
τίχοντα κινήσις, ἀναπνοῆς, θερμότητος. Κἄν
εἰ πόθιν αὐτοῖς ἰγγίνοιτο τῶν Ὀμηρικῶν τούτων
ἀκούσαι, " Τόσσον ἔνερθ' αἰδέω, ὅσον οὐρανός ἐστ'
" ἀπὸ γαίης," ταῦτα φήσουσιν ἀτιχῶς πρὶ
τοῦ χωρίου τούτου λίγισθαι, καὶ τὸν ἄδην ἰσταῦθα
καὶ τὸν τάρταρον ἀπεκίσθαι, γῆν δὲ μίαν ἵνα
τῇ Σιλήνῃ. De facie in orbe Lunæ.

Ver. 15. "Ἐνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλ-
 κειος οὐδός.]

Porta adversa ingens, solidoque adamante
 columnæ.

Vis ut nulla virum, non ipsi excindere
 ferro

Callicolæ valeant: stat ferrea turris ad
 auras.

Æn. VI, 552.

Ver. 16. Τόσσον ἔνερθ' αἰδέω, ὅσον οὐρανός ἐστ'
 ἀπὸ γαίης.] *Quod Homerus hic audacter ἐνερθ'*

αἰδέω, *Hesiodus multò languidiùs dixit ἐνερθ'*
 ὑπὸ γῆς·

Τόσσον ἔνερθ' ὑπὸ γῆς, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ
 γαίης. *Theog. ver. 720.*

Meliùs *Virgilius:*

— tum Tartarus ipse

Bis patet in præcept tantum, tenditque sub
 umbras,

Quantus ad æthereum cæli suspectus O-
 lympum. *Æn. VI, 577.*

Ver. 18. Εἶθ' ἄγι.] *Non minùs venustè*
dicitur ἄγι, quàm ἄγιστι: Vide suprâ ad ζ,
576. Porro voculae, εἰ, vis hujusmodi est:
Si dubitatis, agite, &c.

Ver. 19. Σειρήν χρυσεῖην.] *Τὴν χρυσεῖν σιρῆν,*
inquit Plato in Theæteto, οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸν ἥλιον
Ὀμηροῦ λίγι καὶ δηλῶ. Et ingeniosè admo-
dum conjicit Porpius, catenam auream veteri-
bùs Ægyptiis Astronomiæ peritis Vim fuisse
Solis, quâ in Orbibus suis continentur Pla-
netæ. Ceterum vide suprâ ad α, 579.

Ver. 20. Πάντες δ' ἐξάπτεσθε.] *Plerique hoc*
in loco, præcedenti κρεμάσαντες, cum ἐξάπτεσθε
conjunctâ, voculam δὲ prorsus supervacaneam
efficiunt, et in versionibus suis proinde omit-
tunt. At hæc non est Homeri ratio. Vide
tamen suprâ, ad α, 57.

Ver. 21. 'Ἄλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ'.] *Τὸ μὲν ὅλων*
ἀκίνητον, ὡς αὐτοῖς ἰσθίχεται κινήσθαι. " Ἄλλ'
" οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόν," &c. Aristot.
πρὶ τῆς κοίτης τῶν ζώων κινήσιως. Barnesius,
minimè ignarus quâ ratione Syllaba ἂν pro-
duci hic posset, edidit tamen ex conjecturâ,
'Ἄλλ' οὐκ ἂν Μ' ἐρύσαιτ', " Idque adeò cri-
" dens, inquit, ut non amplius sit dubitan-
" dum." Attamen longè venustius reticetur
istud, μί.

Ζῆν' ὕπατον μῆστῶν, οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλωμι ἐρύσσαι,
 Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ', αὐτῇ τε θαλάσῃ·
 Σειρῆν μὲν κεν ἔπειτα περὶ ρίον Οὐλύμποιο 25
 Δησαίμην· τὰ δέ κ' αὐτε μετῆορα πάντα γένοιτο.
 Τόσσον ἐγὼ περὶ τ' εἰμὶ θεῶν, περὶ τ' εἴμ' ἀνθρώπων.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευει.
 Ὅψι δὲ δὴ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη 30
 ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρείονταν,
 Εὔ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
 Ἄλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυσόμεθ' αἰχμητῶν,
 Οἳ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
 Ἄλλ' ἦτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις· 35
 Βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθήσομεθ', ἣτις ὀνήσει,
 Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται, ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
 Τῆν δ' ἐπιμειδῆσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Θάρσει, Τριτογένεια, φίλον τέκος· οὐ νύ τι θυμῷ

" Jovem summum consiliarium, ne quidem si valdè multum labore-contenderitis :
 " Verùm quando deinceps ego lubens voluero trahere,
 " Cum ipsâ utique terrâ traxero, ipsoque mari :
 " Catenam quidem dein circa cacumen Olympi 25
 " Alligavero : illa verò sublimia omnia pependierint.
 " Tanto ego superque sum deos, superque sum homines."
 Sic dixit : hi autem omnes obmutuerunt silentio,
 Orationem admirati : valdè enim minaciter concionatus erat.
 Tandem verò interlocuta est dea caesis-oculis Minerva : 30
 " O pater noster, Saturnie, summe regum,
 " Benè et nos scimus, quòd tibi potentia vinci-nescia :
 " Attamen Danaos lugemus bellicosos,
 " Qui jam malo fato expleto pericrint.
 " Verùm enimverò bello quidem abstinēbimus, si tu jube : 35
 " Consilium verò Argivis suggeremus, quod proderit ;
 " Ut ne omnes pereant, irato te."
 Hanc autem subridens allocutus est nubes-cogens Jupiter :
 " Bono-esto-animo, Tritonia, dilecta filia ; neutiquam animo

Ver. 25. — πρόφρων.] Fuerunt qui lege-
 rent, πρόσσω.
 Ver. 26. — μετῆορα.] Vide suprâ ad β',
 818.
 Ver. 28. — οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἰγίνοντο
 σιωπῇ.]
 — olli obstupere silentes,
 Conversique oculos inter se atque ora te-
 nebant. *JEn.* XI, 120.
 Ver. 30. — γλαυκῶπις.] Vide suprâ ad
 α', 206.

Ver. 31. ὦ πάτερ ἡμέτερε.]
 O pater, O hominum Divùmque æterna
 potestas. *JEn.* X, 18.
 Ver. 32. Εὔ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν.] Pulcher-
 rimè hæc ex personâ *Minervæ*, prudentiæ
 scilicet et sapientiæ antistitis. *Juno* si hic sit,
 quàm diversa loquatur ! Ut rectè annotavit
Eustathius.
 Ibid. — ὅ τοι.] Vide suprâ ad α', 557.
 Ver. 38. — νεφεληγερέτα.] Vide suprâ ad
 α', 175.

Πρόφρουι μυθέομαι· ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι.

40

"Ὡς εἰπὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκειτο χαλκίποδ' ἵππω
Ῥουκυπέτα, χρυσεήσιν ἐβείρησιν κομόωντε·

Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χρεῖ· γένητο δ' ἰμάσπλην

Χρυσείην, εὐτυκτον, εἰοῦ δ' ἐπιθήσατο δίφρου.

Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τῷ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην,

45

Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.

"Ἴδην δ' ἴκανεν πολυπίδακα, μητέρα Δηρῶν,

Γάργαρον, εἴθα δέ οἱ τέμενος βαμὸς τε Δυήεις·

"Ἐνθ' ἵππους ἔστησε πατρὸς ἀνδρῶν τε Δεῶν τε,

Λύσας ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἠέρα πουλὸν ἔχευεν.

50

Αὐτὸς δ' ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδει γαίαν,

Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν.

Οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἔλοντο κερηκομόωντες Ἀχαιοὶ

"Serio loquor; volo autem tibi mitis esse."

40

Sic fatus, sub curru junxit acripedes equos

Celeritèr-volantes, aureis júbis comantes:

Aurum autem ipse induit circa corpus; accepitque scuticam

Auream, scitè factam, suumque conscendit currum.

Scuticâ autem percussit, ut-inirent-cursum: iique non inviti volabant,

45

In medio inter terramque et coelum stellatum.

Idam autem venit fontibus irriguam, matrem ferarum,

Ad Gargarum, ubi utique erat ei ager sacer altareque odoratum:

Ibi equos stitit pater hominûmque deûmque,

Solutos curru, caliginemque multam circumfudit.

50

Ipse autem in verticibus sedit gloriâ exultans,

Inspiciens Troûmque urbem et naves Achivorum.

Interim jentaculum sumpserunt comantes Achivi

Ver. 41. — χαλκίποδ' ἵππω.] Similitèr
Virgilius:

—acripedem cervam — *Æn.* VI, 802.

Ver. 42. — χρυσεήσιν.] Pronuntiabatur
χρυσῆσιν, quomodo et scribi postea cæptum
est. Vide suprâ ad β', 268.

Ver. 43. — γένητο δ' ἰμάσπλην.] *Eustathius*
ad *ί*, 369; φίλτατος, φίστατος· ἠλθι, ἠένι· ἕλι-
το, ἠντο, καὶ δωρικῶς γένητο κίλιτο, κίντο. Equi-
dem crediderim potius ab inusitato quodam
γίνω, vel γίνω, vel γίνω, deductam. Nam
Dorica ista, quæ memorat *Eustathius*, recen-
tiora videntur, et *Homerò* (ut opinor) ignota.

Ver. 44. — ἐπιθήσατο.] *Vulg.* ἐπιθήσατο.
Vide suprâ ad β', 55, et ad *ί*, 109.

Ver. 46. Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ.]
Vide suprâ ad *ί*, 769.

Ver. 49. — πατρὸς ἀνδρῶν τε Δεῶν τε.]

— Divûm pater atque hominûm Rex.

Æn. I, 69.

— hominûm sator atque Deorum.

Æn. XI, 725.

Ver. 50. — κατὰ.] *Al.* περὶ.

Ver. 51. — ἐν κορυφῇσι καθέζετο — Εἰσορόων.]

— cum Jupiter æthere summo

Despiciens mare velivolam, terrasque ja-
centes,

Littoraque, et latos populos, sic vertice
cæli

Constitit, et Libyæ defixit lumina regnis.

Æn. I, 227.

Sideream in sedem, terras unde arduus
omnes,

Castraque Dardanidûm aspectat, populos-
que Latinos.

Æn. X, 5.

— hominûm sator atque Deorum
Observans oculis, summo sedet altus O-
lympo.

Æn. XI, 725.

— fulvâ pugnas de nube tuentem.

Æn. XI, 792.

Ver. 53. Οἱ δ' ἄρα δεῖπνον.] *Vocula*, ἄρα,
nequaquam hic supervacua est; sed elegantèr
connectit quod erat suprâ dictum, (*ή*, 476.)

Πανύχην μὲν ἵπιτα — Ἀχαιοὶ Δαίοντο.

Ῥίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο.

Τρῶες δ' αὖ ἐτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ἀπλίζοντο 55

Παυρότεροι μέμασαν δὲ καὶ ὡς ὑσμῖνι μάχεσθαι,

Χρειαῖ ἀναγκαίῃ, πρὸ τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.

Πᾶσαι δ' αἰγύνοντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαός,

Πεζοὶ δ' ἰππῆές τε πολὺς δ' ὄρουμαγδὸς ὄρᾶρει.

Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἴκοντο, 60

Σύν ῥ' ἔβαλον ρίνους, σύν δ' ἔγχεα, καὶ μὲν ἄνδρῶν

Χαλκροσφῆκων ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι

Ἐπληντ' ἀλλήλησι· πολὺς δ' ὄρουμαγδὸς ὄρᾶρει.

Ἐνθα δ' ἄμ' οἰμωγὴ τε καὶ εὐχάλῃ πέλεν ἀνδρῶν,

Ἐλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα. 65

Ὀφρα μὲν ἦώς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,

Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἤπτετο, πίπτε δὲ λαός·

Ἥμος δ' ἥελιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,

Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα·

Raptim per tentoria, statimque post id arinabantur.

Troiani item ex-alterâ parte per urbem armabantur

· Praeciores : prompti tamen erant etiam sic pugná contendere,

Necessitate durâ, proque liberis et pro uxoribus.

Omnes itaque aperiebantur portae, forasque ruebant copiae,

Peditesque equitesque ; ingensque tumultus coortus est.

Hi autem cum jam in locum unum congregientes convenissent,

Commiserunt scuta, itemque hastas, et robora virorum

Aereis-thoracibus-indutorum ; ac clypei umbonibus-muniti

Appropinquabant invicem : ingensque tumultus est coortus.

Tum verò simul ejulatusque et jactantia erat virorum,

Perdentiumque et pereuntium : fluebat autem sanguine terra.

Quamdiu quidem tempus matutinum erat, et crecebat sacra dies,

Tamdiu valdè utrosque tela attingebant, cadebatque populus :

Quùm verò sol medium coelum conscendisset,

Tum utique aureas pater atollebat lances :

Ver. 57. — πρὸ τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.]

—— nunc conjugis esto

Quisque suae tectique memor. ——

AEn. X, 280.

Ver. 59, 63. — ἰσώρει.] Vide suprâ ad ὄ, 492. et β', 810.

Ver. 60. Οἱ δ' ὅτι δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἕνα.] Vide suprâ ad ὄ, 446.

Ver. 61. Ἐνθα δ' ἄμ' οἰμωγὴ τε.] Vide suprâ ad ὄ, 450.

Ver. 65. — ὀλλυμένων.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 68. Ἥμος δ' ἥελιος μέσον οὐρανόν.]

—— medius cum Sol accenderit aetras.

Georgic. IV, 401.

—— medium Sol igneus orbem

Hauserat. —— Ibid. 426.

Sol medium caeli conscenderat igneus orbem.

AEn. VIII, 97.

Ibid. — ἀμφιβεβήκει.] Vide suprâ ad α', 37. et ad ὄ, 492.

Ver. 69. Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα.]

Jupiter ipse duas aequato examine lances

Sustinet, et fata imponit diversa duorum ;

Quem damnet labor, et quo vergat pondere letum.

AEn. XII, 725.

Inferiorem hic Virgilium Homero observavit

Macrobius, eò quod Homerus haec, jam

antequam appareret utram in partem propenderet victoria ;

Virgilius autem eadem serò dicat, postquam et praevium et praedictum fuisset (AEn. XII, 149, 150.)

Tur-num utique periturum. " Haec autem ratio

" fuit non aequandi omnia, quae ab auctore

" transcripsit, quod in omni operis sui parte

" alicujus Homericæ loci imitationem voluit

" habet inserere, nec tamen humanis viribus

Ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρες τανηλεγέος θανάτοιο, 70
 Τρώων δ' ἵπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
 Ἐλκε δὲ μέσσα λαβάν, ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν.
 Αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
 Ἐξέσθην. Τρώων δὲ πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄεσθεν.
 Αὐτὸς δ' ἐξ Ἰδῆς μεγάλ' ἔκτυπε, δαιόμενον δὲ 75
 Ἦκε σέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν· οἱ δὲ ἰδόντες
 Θάμβησαν, καὶ πάντας ὑπὸ χλαρὸν θεὸς εἶλεν.
 Ἐνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμναιεν, οὔτ' Ἀγαμέμνων,
 Οὔτε δὴ Αἴαντες μενέτην, Φεράποντες Ἄρης·
 Νίστωρ δ' οἷος ἔμιμνε Γερένιος, οὔρος Ἀχαιῶν, 80
 Οὔτι ἐκὼν, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο· τὸν βάλεν ἰῶ

Imposuitque duo fata longum-somnium-adferentis mortis, 70
 Troumque equitum et Achivorum aere-loricatorum :
 Sustinuitque medias prehensas : inclinata est autem fatalis dies Achivorum.
 Utique Achivorum fata in terrâ almâ
 Considerant : Troum verò ad coelum latum sublata-erant.
 Ipse autem ex Idâ magnùm tonabat, ardensque 75
 Misit fulgur in exercitum Achivorum : illi autem conspicati
 Obstupuerunt, et omnes pallidus timor cepit.
 Tum verò nec Idomeneus ausus est manere, nec Agamemnon,
 Neque duo Ajaces manserunt, famuli Martis :
 Nestor autem solus mansit Gerenius, custos Achivorum, 80
 Minimè volens, sed equus debilitatus erat ; quem percusserat sagittâ

“ illam divinitatem, ubique poterat æquare.
 — Sed hæc et alia ignoscenda Virgilio,
 “ qui studii circa Homerum nimietate ex-
 “ cedit modum, et reverà non poterat non
 “ in aliquibus minor videri, qui per omnem
 “ poësin suam hoc uno est præcipue usus
 “ archetypo. Acriter enim in Homerum
 “ oculos intendit, ut æmularetur non modò
 “ magnitudinem, sed et simplicitatem, et
 “ præsentiam orationis, et tacitam majesta-
 “ tem. Hinc diversarum inter heroas suos
 “ personarum varia magnificentio ; hinc deo-
 “ rum interpositio ; hinc auctoritas fabulo-
 “ sorum ; hinc affectuum naturalis expres-
 “ sio ; hinc monumentorum persecutio ; hinc
 “ parabolarum exaggeratio ; hinc torrentis
 “ orationis sonitus ; hinc rerum singularum
 “ cum splendore fastigium.” *Macrob. lib.*
V. cap. 13.

Ver. 75. — ἔκτυπι, δαιόμενον δὲ Ἦκε σέλας
 — οἱ δὲ ἰδόντες Θάμβησαν.] Non modò tem-
 pore meridiano, *ver. 68* ; sed et celo, ut vi-
 detur, sereno.

Ἡ μεγάλη ἰσθρῆνησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀσπερίστος,
 Οὐδὲ τῶδε ἴφως ἰστί· σίρας νυ τῶν τῶδε φτι-
 νης. *Odys. ὅ, 115.*

— celo ceciderunt plura sereno
 Fulgura. — *Georgic. I, 487.*

— Diespiter

Igni corusco nebula dividens
 Plerumque, per purum tonans,
 Egitt equos volucremque curram
Horat. Carm. I, 34.
Ver. 77. — καὶ πάντας ὑπὸ χλαρὸν θεὸς εἶλεν.]
 Tum vero tremfacta novus per pectora
 cunctis
 Insinuat pavor. — *Æn. II, 228.*
 — Dii me terrent, et Jupiter hostis.
Æn. XII, 895.
Ver. 78. — οὔτ' Ἀγαμέμνων.] *Al. οὐδ'*
Ἀγαμέμνων. Quod, hoc in loco, minùs ἰσ-
 φανον.
Ver. 81. — τὸν βάλεν ἰῶ — Ἀλγῆσας δ'
 ἀνίπαλτο.]

— inter
 Bellatoris equi cava tempora conjicit has-
 tam.
 Tollit se arrectum quadrupes, et calcibus
 auras
 Verberat, effusumque equitem super ipse
 sequutus
 Implicat, ejectoque incumbit cernuus ar-
 mo. *Æn. X, 890.*
 Hastam intorsit equo, ferrumque sub aure
 reliquit :
 Quo sonipes ictu furit arduus, altaque cratat,
 Vulneris impatiens, arrecto pectore crata.
Æn. XI, 657.

Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠΰκόμοιο,
 Ἄκρην κακκορυφὴν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
 Κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καιρίῳ ἐστίν.
 Ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ,
 85
 Σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε, κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.
 Ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηγορίας ἀπέταμνε
 Φασγάνῳ ἀΐσσαν, τόφρ' Ἔκτορος ὠκέες ἵπποι
 Ἦλλον ἀν' ἰωχμὸν, θρασὺν ἠνίοχον φορέοντες
 Ἔκτορα· καὶ νύ κεν ἐνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσαν,
 90
 Εἰ μὴ ἄρ' ὄξυ νόησε βοῆν ἀγαθὸς Διομήδης·
 Σμερδαλέον δ' ἐβόησεν, ἐποτρύνων Ὀδυσῆα·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Πῆ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλὼν, κακὸς ὡς, ἐν ὁμίλῳ;

Nobilis Alexander, Helenae vir pulchrae-comas,
 Summo in vertice, ubi scilicet primi crines equorum
 Cranio innascuntur; maximè autem lethalis est locus.
 Dolore itaque correptus erigebatur, sagitta enim ad cerebrum penetrarat,
 85
 Conturbabatque equos, volutans se circa ferrum.
 Porro dum senex equi huius lora absceindebatur
 Gladio insurgens, interim Hectoris veloces equi
 Venerunt per turbam-insequentium, audacem aurigam ferentes
 Hectorem: atque tum senex vitam perdidisset,
 90
 Nisi illicò animadvertisset pugna strenuus Diomedes:
 Horrendum autem clamavit, adhortans Ulyssem:
 "Nobilissime Laërtiade, solertiâ-pollens Ulysse,
 "Quò fugis, tergo obverso, ignavus veluti, in turba?"

Ver. 82.—Ἀλέξανδρος, Ἑλένης.] Vide supra ad α, 51.

Ver. 85.—ὅθι τι πρῶται τρίχες —, μάλιστα δὲ καιρίῳ ἐστίν.] Λισπτότατον τὸ ἴσθιον, (ὡς κατὰ μέγεθος) ἔχουσιν [οἱ ἵπποι] περὶ τὸν ἰγκέφαλον, τῶν ἄλλων. Τικμηρίον δ', ὅτι καιρίως ἢ σληγῇ ἢ ἰσι τὸν τόπον τοῦτον γίνεσθαι σούτοις. Διὸ καὶ Ὀμηρος οὕτως ἐποίησεν: "ἵνα τι τρίχες ἵππων Κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καιρίῳ ἐστίν." Aristot. περὶ ζῶων γινίσιως, lib. V. c. 5. (Ubi in transcurso notandum, quod hodie scriptum est ὅθι τι, Aristotelem legisse ἵνα τι.)

— quâ fata celerrima —. Æn. XII, 507.

Ver. 85.—ἀνίπαλτο.] Ex verbo, ἀνιφάλλαμαι ut rectè annotavit Barnesius. Nam ex ἄλλομαι fit ἄλτο.

Ver. 86.—κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.] Scholiastes; περὶ τῶ σιδήρου τῶν ἰσιώτρων, ὅ ἐστι, τῶν κανθῶν. At Eustathius; Τὸ, περὶ χαλκῷ, τῷ τοῦ ἴσθιου σιδήρῳ ὀπλάδι.

Ver. 87.—ἀπίταμνε.] Ἄλ. ἀπίταμνε. Minus rectè. Εἰ δὲ καὶ ἦν ἰσιπίν [ἀπίταμνε] κοινότερον, ἄλλ' Ὀμηρος τὴν κατ' αὐτὸν ἰάδα γλῶσσαν τιμᾶ, τὸ τίμινον τάμινον λίγισσαν. Porro singulare hic vim habet tempus illud imperfectum: Τὸ δὲ "ἀπίταμνε," inquit

Eustathius, ἀσπίσις εἴρηται, κατὰ τὴν παρατήρησιν τῶν παλαιῶν. Οὐ γὰρ δυνάμεις ὁ οὕτω γίγνον ταχῶς ἀποταμῖν, ἀπίταμνε κατ' ἄλλοιον ἢ Παρτασίσι χρόνον, καίτοι μὴ ἀνίμινος, ἀλλ' αἴσσαν, ὅ ἐστι πάνυ σπιδῶν. Similiter Scholiastes: Διὸς ἴστιν Ὀμηρος, καὶ διὰ μιᾶς λέξεως ὄλον τὸν ἄνδρα σημαίνειν. Διὸ γὰρ τοῦ "ἀπίταμνε," τὴν ἀσπίτιαν τοῦ γίγνοντος δηλοῖ, καὶ ἰντιῦθον τὸ βραδύ τῆς ἰσιγρίας. Προσκειντῶς οὐκ ἴτι τοῦ προσηύτου ἰχρήσατο τῷ Παρταστικῷ χρόνῳ, ἰσπῶν τὸ "αἴσσαν." Ἐπὶ δὲ τοῦ ἵνου Λύτομίδοντος, τῷ Συντιλικῷ, ἰσπῶν, "αἴσπ" καὶ "ἀπίκοψι," συντίμιος τὸ πρᾶγμα ἰθῆλοσιν. Et Tatianus: Νίστορα μὲν, — τῶν ἵσπων τὰς παρηγορίας βραδύως ἀποτιμῶντα διὰ τὸ ἄσπονον καὶ κατὰ τῆς ἡλικίας, θαυμάζισθαι. Orat. ad Græcos, § 51.

Ver. 91.—βοῆν ἀγαθῆς.] Vide supra ad β, 408.

Ver. 94.—μετὰ νῶτα βαλὼν, κακὸς ὡς, ἐν ὁμίλῳ.] Editor eruditus Ciceronis dialogorum de Oratore, ad lib. II, § 72. legendum hic conjicit, — μετὰ νῶτα βαλὼν σάκος, ὡς ἐν ὁμίλῳ Μήτις σοι, &c. Sed multò elegantius est, ut ἰλλοτῶς dicatur, ὅρα ἵνα μὴ σι φεύγοντά τις σπείξῃ. Quomodo interpretatus est Eustathius.

Μήτις τοι φεύγοντι μεταφρένω ἐν δόρῳ πῆξῃ· 95

Ἄλλὰ μὲν, ὄφρα γέροντος ἀπάσομεν ἄγριον ἄνδρα.

“Ὡς ἔφατ’· οὐδ’ ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

Ἄλλὰ παρήϊξεν κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.

Τυδείδης δ’, αὐτός περ ἑὼν, προμάχοισιν ἐμίχθη

Στῆ δὲ πρόσθ’ ἵππων Νηληϊάδαο γέροντος, 100

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

“ὦ γέρον, ἧ μάλα δὴ σε νέοι τείρουσι μαχηταί·

Σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὑπάζει·

Ἡπεδανὸς δὲ νύ τοι θεράπων, βραδῆες δέ τοι ἵπποι.

Ἄλλ’ ἄγ’, ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσαιο, ὄφρα ἴδῃαι 105

Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο

Κραιπὰ μάλ’ ἔνθα καὶ ἔνθα διακέμεν ἠδὲ φέβεσθαι,

Οὓς ποτ’ ἀπ’ Αἰνείαν ἐλόμην μήστωρε φόβοιο.

Τούτω μὲν θεράποντε κομείτων· τῷδε δὲ νῶϊ

Τρωσὶν ἐφ’ ἵπποδάμοις ἰθύνομεν, ὄφρα καὶ Ἔκτωρ 110

Εἴσεται, εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν.

“Ὡς ἔφατ’· οὐδ’ ἀπίθησε Γερῆνιος ἱππότης Νέστωρ.

“ Cave, nequis tibi fugienti tergo hastam infigat : 95

“ Quin mane, ut à sene propellamus truce[m] virum.”

Sic dixit : At non exaudivit patiens nobilis Ulysses,

Verùm raptim-praeteriit cavas ad naves Achivorum.

Tyddides autem, solus licet existens, primis-pugnatoribus mixtus est :

Stetitque ante equos Nelaïdae senis, 100

Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est :

“ O senex, certè valdè jam te juvenes premunt bellatores :

Tua utique vis soluta est, gravisque te senecta persequitur :

“ Debilis autem tibi famulus, segnesque tibi equi.

“ Verùm age, meos currus conscende ; ut videas 105

“ Quales Troii equi, periti per-campum

“ Rapidè valdè huc et illuc insequi et fugere ;

“ Quos nuper ab Æneâ cepi artifice fugandi-hostes.

“ Istos quidem tuos famuli, tuus et meus, curent : hos verò nos

“ Trojanos in equùm-domitores dirigamus, ut et Hector 110

“ Sciat, an et mea hasta insaniet in manibus.”

Sic dixit : neque non obsecutus est Gerenius eques Nestor.

Ver. 95. — μεταφρένω ἐν δόρῳ πῆξῃ] que illa.—Τεῦκερον Τηλαμώνην εὐχρῆς ἀπτόρα· ε, 462. Et *Odyss.* λ', 201, 202. Ἄλλὰ με σὸς πε σπῆς; — μιληπῆτα θυμὸν ἀπτόρα. Et ali-

Ver. 97. — πολύτλας Ὀδυσσεύς] Virgilio, infelicis Ulysssei. Horatio, patientis Ulysssei.

Ver. 103. — λήλυται.] Vide suprâ ad ε, 37.

Ver. 105. — ἐπιβήσαιο.] Vide suprâ ad β', 35; et ad ε, 109.

Ver. 108. Οὓς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἐλόμην.] Constructio similis at-

que illa.—Τεῦκερον Τηλαμώνην εὐχρῆς ἀπτόρα· ε, 462. Et *Odyss.* λ', 201, 202. Ἄλλὰ με σὸς πε σπῆς; — μιληπῆτα θυμὸν ἀπτόρα. Et ali-

Ver. 110. — ἐφ' ἱπποδάμοις ἰθύνομεν.] Itâ optimè restituit Barnesius ex MS. *Al.* ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἰθύνομεν. Malè. Neque enim in his ulla est Licentia.

Ver. 111. — δόρυ μαίνεται.] Vide suprâ ad γ, 126.

Ver. 112. — ἱππότης.] Vide suprâ ad ε, 175.

Νεστορέας μὲν ἔπειθ' ἵππους δεράποντε κομείτην Ἴφθιμοι, Σθέnelός τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνας· Τὰ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἄρματα βήτην	115
Νέστωρ δ' ἐν χεῖρεσσι λάε' ἠΐα σιγαλόεντα· Μάστιξεν δ' ἵππους, τάχα δ' Ἐκτορος ἄγχι γέγοντο· Τοῦ δ' ἰθὺς μεμαῶτος ἀκόντισε Τυδέος υἱός· Καὶ τοῦ μὲν ῥ' ἀφάμαρτεν ὁ δ' ἠΐοχον δεράποντα, Υἱὸν ὑπερθύμου Θεβαίου, Ἠνιοπῆα,	120
Ἴππων ἠΐ' ἔχοντα, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν· Ἦριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπεράησαν δέ οἱ ἵπποι Ῥεύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχὴ τε μένος τε. Ἐκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἠΐοχοιο· Τὸν μὲν ἔπειτ' εἶασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,	125
Κεῖσθαι ὁ δ' ἠΐοχον μέβεπε δρασὺν οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν Ἴππα δευέσθην σημάντορος· αἶψα γὰρ εὖρεν Ἴφιτίδην Ἀρχεπτόλεμον δρασὺν, ὃν ῥα τὸθ' ἵππων Ῥυκπόδων ἐπέβησε, δίδου δέ οἱ ἠΐα χερσίν. Ἔνθα κε λοιγὸς ἦν, καὶ ἀμήχανα ἔργα γέγοντο· Καὶ νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον, ἧῦτε ἄρρες·	130

Nestoreas quidem postea equas famuli curabant Fortes, Sthenelusque et Eurymedon virtutis-amans; Hi autem ambo Diomedis currum conscenderunt;	115
Nestor autem in manus sumpsit habenas miro-artificio-factas; Percussitque scuticâ equas, celeritêrque Hectorem prope fuerunt; Hunc porro rectâ irruentem telo-petiit Tydei filius; Et ab eo quidem aberravit; sed aurigam famulum, Filium magnanimi Thebaei, Eniopeum,	120
Equorum habenas tenentem, percussit pectus juxta mammas; Decidit autem de curru, retrocesseruntque ejus equi Veloces: ejus autem ibi soluta est animaque roburque. Hectorem verò gravis dolor operuit animum propter aurigam; Hunc quidem dein sivit, tametsi dolens sodalis gratiâ,	125
Jacere; ipse autem aurigam quaerebat audacem: neque sanè diutiùs Equi indigebant rectore; statim enim invenit Iphitidem Archeptolemum audacem, quem tunc equos Pedibus-veloces conscendere-fecit, deditque ei habenas in manus. Tum verò ingens-clades fuisset, et exitialia facinora edita fuissent:	130
Quin et conclusi-fuissent-ut-in-stabulo Trojani in Ilium, ceu agni;	

Ver. 116. — σιγαλόεντα.] *Al.* Φοικιόεντα. Quod pronuntiabatur *Φοικιόεντα*: Nam secundum necessariò product: Neque in his ullus unquam Licentiae locus.

Ver. 118. — μιμαῶτος.] Vide suprâ ad β', 818; et ad ζ', 464.

Ibid. — ἀκόντισι.] Vide suprâ ad α', 140, 309, 314.

Ver. 124. — πύκασι.] Vide suprâ ad α', 140.

Ver. 125. — ἴασι.] Vide suprâ ad δ', 42.

Ibid. — ἀχνύμενός.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 126. — οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν.] Quâ ratione, ἔτι, hic ultimam producat; vide suprâ ad α', 51.

Ver. 128. — ῥα τὸθ'.] Non supervacaneum est istud, ῥα. Nam eam ferè vim habet, ac si latinè dicas, *tum dein, tum utique, tum porro, tum igitur*; aut siquid simile.

Ver. 131. Καὶ νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον, ἧῦτε ἄρρες.] *Ridiculè hic Barnesius*; "*Ad-* "*dendum videtur tale quid, Τρῶες ἔσ' ἠνερίη*

- Εἰ μὴ ἄρ' ὄξυ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν, ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνῶν,
 Καδδὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἦκε χαμᾶζε·
 Δεινὴ δὲ φλόξ ἄστρο θεοῖσι καιομένηιο· 135
- Τὰ δ' ἵππων δέισαντε καταπτῆτην ὑπ' ὄχεσφιν·
 Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγεν ἠνία σιγαλόεντα·
 Δεῖσε δ' ὄγ' ἐν θυμῷ, Διομήδεα δὲ προσέειπε·
 Τυδείδη, ἄγε δ' αὐτε φόβονδ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
 Ἴπ' οὐ γιγνώσκεις, ὅ τοι ἐκ Διὸς οὐχ' ἔπειτ' ἀλκή; 140
- Νῦν μὲν γὰρ τούτῳ Κρονοῖδης Ζεὺς κύδος ὀπάζει
 Σήμερον ὕστερον αὐτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐβέλγησι,
 Δώσει· ἀλλ' οὐδέ κεν οὔτι Διὸς νόον εἰρύσσαιτο,
 Οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος· ἐπειὴ πολὺ φέρτατός ἐστι.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῆν ἀγαθὸς Διομήδης· 145
- Ναὶ δὴ ταυτὰ γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 Ἀλλὰ τὸδ' αἰὼν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἰκάνει·
 Ἔκτωρ γάρ ποτε φήσει, ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων,

Nisi citò animadvertisset pater hominumque deumque :

Tonans autem graviter, emisit candens fulmen,

Et ante equos Diomedis injecit in terram :

Terribilis autem flamma exorta est sulphuris ardentis ;

135

Et equi territi consternabantur sub curru :

Nestoris autem è manibus fugerunt habenae miro-artificio-factae :

Timuitque ille animo, Diomedemque allocutus est :

“ Tydide, age jam in fugam dirige solidos-ungulis equos.

“ An non sentis, quòd tibi à Jove non sequitur victoria ?

140

“ Nunc quidem enim huic Saturnius Jupiter gloriam praebet

“ Hodie ; postea rursus etiam nobis, si voluerit,

“ Dabit : homo autem nequaquam Jovis mentem impediavit,

“ Nè quidem fortissimus ; quoniam ille longè potentissimus est.”

Huic autem respondit deinde pugnâ strenuus Diomedes :

145

“ Profectò haec omnia, senex, rectè dixisti :

“ Sed ille gravis dolor mihi cor et animum incessit :

“ Hector enim aliquando dicet, inter Trojanos concionans,

“ Διομήδης ἰπποδάμοιο” quòd scilicet Trojanis soli, non utique et Hector, ut repellentur futurum fuisse dicatur. Quasi verò in urbem conclusi si fuissent Trojanis, non utique et Hector unà conclusus intelligeretur.

Ver. 132. — πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. Vide suprà ad α', 541.

Ver. 133. Βροντήσας δ' ἄρα δεινῶν.]

Hic pater omnipotens ter cælo clarus ab alto

Intonuit, radiisq; ardentem lucis et auro

Ipsè manu quatiens ostendit ab æthere nubem. Æn. VII, 141.

Ver. 135. — φλόξ.] Vide suprà ad β', 267.

Ver. 137. — σιγαλόεντα.] Vide suprà ad ver. 116.

Ver. 140. — γιγνώσκεις.] Alii scribunt,

γινώσκεις. Quòd perinde est. Prima enim ubique producitur.

Ibid. — ὅ τοι.] Ità edidit Barnesius ex Eustathio et MS. Rectè, ut mihi quidem videtur, et ad sententiam et ad venustatem. Al. ὅτι. De versione hoc in loco minus Latinà, vide suprà ad α', 537.

Ibid. — ἐκ Διὸς οὐχ' ἔπειτ' ἀλκή.]

———— Jupiter ipse

Auxilium solitum eripuit. Æn. IX, 128.

Ver. 144. — ἴφθιμος· ἰκάνει.] Quà ratione, ἴφθιμος, hic ultimam producat ; item, ἰκάνει, ver. 158 ; et δὲ, ver. 179 ; vide suprà ad α', 51.

Ver. 148. Ἔκτωρ γάρ ποτε φήσει.] Ἀσβεβήταται δοκῶσιν ἰκάνει, παρ' οἷς οἱ διδακτοί.

- Ἐρρε, κακὴ γλήνη· ἐπεὶ οὐκ, εἴξαντος ἐμεῖο,
 Πύργων ἡμετέρων ἐπιθήσεται, οὐδὲ γυναῖκας 165
 Ἄξεις ἐν νήεσσι· πάρος τοι δαίμονα δῶσα.
 Ὡς φάτο· Τυδεΐδης δὲ διάνδιχα μερμήριζεν,
 Ἴππους τε στρέψαι, καὶ ἐναντίσιον μαχέσασθαι.
 Τρεῖς μὲν μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 Τρεῖς δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὄρεον κτύπε μητίετα Ζεὺς, 170
 Σῆμα τιβίεις Τρῶεσσι, μάχης ἑτεραλκεία νίκη.
 Ἐκταρ δὲ Τρῶεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν αὐσας·
 Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
 Ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ Δούριδος ἀλκῆς.
 Γινώσκω δ' ὅτι μοι πρόσφρων κατένευσε Κροναίων 175
 Νίκη καὶ μέγα κῦδος, ἀτὰρ Δαναοῖσιν γε πῆμα.
 Νήπιοι, οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανόωντο
 Ἀδλῆχρ', οὐδενόσσωρα· τάδ' οὐ μένος ἀμὸν ἐρύξει·
 Ἴπποι δὲ ρέα τάφρον ὑπερβορέονται ὄρυκτῆν.
 Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρήσι γένομαι, 180
 Μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δήϊοιο γενέσθω,
 Ὡς περὶ νῆας ἐνιπρήσω, κτεῖνω δὲ καὶ αὐτοὺς
 Ἀργεῖους παρὰ νηυσὶν, ἀτυζομένους περὶ καπνῶ.
 Ὡς εἰπὼν, Ἴπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε·

“ Abi-in-malam-rem, timida puella: quoniam minimè, cedente me,

“ Turres nostras conscendes, neque mulieres

“ Abduces in navibus: priùs tibi fatum dabo.”

Sic dixit: Tydides autem bifariam anxie-cogitavit,

Equosque convertere, et contra pugnare.

Ter quidem cogitavit mente et animo:

Ter verò ab Idacis montibus intonuit providus Jupiter,

Signum dans Trojanis, pugnae alternantem victoriam.

Hector autem Trojanos hortabatur, alitè vociferans:

“ Trojani, et Lycii, et Dardani cominùs-pugnantes,

“ Viri estote, amici, mementote autem strenuae fortitudinis.

“ Sentio utique, quòd mihi lubens annuit Saturnius

“ Victoriàm et magnam gloriam, at Danais exitium.

“ Stulti, qui scilicet hos muros struxerunt

“ Infirmos, contemnendos, qui non robur meum arcebunt;

“ Equi verò facillè fossam transilient, quam-illi-foderunt.

“ Verùm quandò jam naves ad cavas pervenero,

“ Memoria aliqua tum ignis ardentis esto,

“ Ut igne naves incendam, interficiam autem et ipsos

“ Argivos apud naves, attonitos in fumo.”

Sic fatus, equos adhortatus est, dixitque:

Ver. 170.—μητίετα.] Vide suprà ad á, 175.

Ver. 175. Γινώσκω.] Vide suprà ad ver. 140.

Ibid.—ἔτι.] Vide suprà ad á, 557.

Ver. 177.—οἳ ἄρα δὴ.] Qui scilicet. Ut adeò nequaquam supervacaneum sit istud, ἄρα δὴ.

Ver. 178.—τάδ' οὐ.] *Al.* τὰ γ' οὐ.

Ver. 185.—περὶ καπνῶ.] *Al.* ἐπὶ καπνοῦ Sed prastat vulgata Lectio, quæ fumo circumdatos depingit.

Ver. 184.—ἴπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τι.]

— equum duci jubet; —

— alloquitur incurrentem, et talibus infit;

Rhebe. — *En.* X, 858.

Ξάνθε τε, καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπε τε δῖε, 185
 Νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτινέτον, ἣν μάλα πολλὴν
 Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἡετίωνος,
 Ὑμῖν παρ' προτέροισι, μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν,
 Οἴνον τ' ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγει,
 Ἡ ἐμοὶ, ὅσπερ οἱ θαλερὸς πόσις εὐχόμεαι εἶναι. 190
 Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδτετον, ὄφρα λάβοιμεν
 Ἀσπίδα Νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει,
 Πᾶσαν χρυσεῖην ἔμεναι, κανόνας τε καὶ αὐτὴν
 Αὐτὰρ ἀπ' ἄμοιῖν Διομήδεος ἵπποδάμοιο,
 Δαιδάλεον δῶρηκα, τὸν Ἡφαιστος κάμε τεύχων. 195
 Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἐελποίμην ἂν Ἀχαιοὺς
 Αὐτονοχεῖ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκείων.

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· νεμέσθησε δὲ πότνια Ἥρῃ
 Σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὀλυμπον·
 Καί ῥα Ποσειδάωνα, μέγαν θεὸν, ἀντίον ἦδα· 200
 ὦ πόποι, Ἐννοσίγαι', εὐρυσθενές, οὐδέ νύ σοί περ

" Xantheque, et tu Podarge, et Aethon, Lampeque generose, 185
 " Nunc mihi alimentorum-praemia rependite, quae permulta
 " Andromache, filia magnanimi Eëtionis,
 " Vobis prioribus, suave utique triticum apposuit,
 " Vino etiam immisto ad bibendum, quandoecunque animus juberet.
 " Quam mihi, qui ei juvenis maritus glorior esse. 190
 " Verum insequimini et festinate; ut capiamus
 " Clypeum Nestoreum, cujus nunc fama ad coelum pervenit,
 " Totum aureum esse, manubriaque et ipsum:
 " Atque ab humeris Diomedis equum-domitoris,
 " Affabrè-factum thoracem, quem Vulcanus elaboravit fabricans. 195
 " Si haec utique ceperimus, speraverim equidem Achivos
 " Hæc-ipsâ-nocte naves consensuros veloces."
 Sic dixit glorians; indignata autem est veneranda Juno;
 Et commovit se in solio, tremefecitque magnum Olympum:
 Et Neptunum, magnum deum, coram allocuta est: 200
 " Eheu, Terrae-quassator, latè-potens, nonne tibi quidem

Ver. 185. Ξάνθε τε, καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπε τε δῖε,
 Νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτινέτον.] Fuerunt
 qui, propter dualia, ἀποτινέτον, ἐφομαρτεῖτον,
 et σπειδῖτον, duos tantum equos crediderint,
 Xanthum et Lamprum, duobus epithetis, πό-
 δαργε et αἴθων, insignitos. Sed istam con-
 structionem neque ullo modo fert ipse verbo-
 rum ordo; neque aliunde quicquam est cause,
 quominus quatuor hic intelligendi sint equi.
 Tres Nestori fuisse equos, liquet ex ver. 86.
 et 109. supra; ubi unus vulneratus, reliquos
 conturbavit binos, παρήγορος videlicet συνό-
 ρου. Sed et equorum τετραγώνων nominatim
 meminit Homerus, Odys. v, 81. Verba autem
 dualia rectè hoc in loco usurpantur, eò

quòd equi bis bini essent, vel ἐν δῆρμιμα, vel
 συνήγοροι duo, quam ξυνοσίδα appellabant; i-
 temque duo παρήγοροι. Alloquebatur igitur
 Hector δύο συστήματα, ut ait Eustathius, ἦγον
 τὴν δεξιὰν συζυγίαν καὶ τὴν ἐξ ἀριστερῶν.

Ver. 186.—ἀποτινέτον.] De hujus vocis
 prosodiâ, vide supra ad β', 45.

Ver. 189.—ἐγκεράσασα.] Vide supra ad
 α', 67.

Ibid. ——— ὅτι.] *Al. ὅτι.*

Ver. 190. Ἡ ἐμοὶ, ὅσπερ οἱ.] Quâ ratione,
 ὅσπερ, hic ultimam producat, etiam extra
 cæsuras; vide supra ad α', 51.

Ver. 199. Σείσατο.] Vide supra ad γ', 141
 Ceterum Strabo, lib. VIII. p. 545. legit;
 Εἴσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ.

Ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός ;
 Οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσι
 Πολλά τε καὶ χαρίεντα· σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην.
 Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοισιν, ὅσοι Δαναῶσιν ἀρωγῶι,
 Τρῶας ἀπύσασθαι, καὶ ἐρυκέμεν εὐρύσπα Ζῆν',
 Αὐτοῦ κ' εἶθ' ἀκάχοιτο καθήμενος οἶος ἐν Ἴδῃ.

205

Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων·

Ἦρῃ ἀπτοεπές, ποῖον τὸν μῦθον εἶπες ;
 Οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοισι Διὶ Κρονίῳ μάχεσθαι
 Ἥμέας τούς ἄλλους, ἐπεὶ πολὺ φέρτατός ἐστιν.

210

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·

Τῶν δ' ὅσον ἐκ νῆων ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργε,
 Πλήθην ὁμῶς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων

Εἰλομένων· εἴλει δὲ θεῶν ἀτάλαντος Ἄρηϊ

215

Ἐκταρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκε.

Καὶ νῦ κεν ἔπρησεν πυρὶ κηλέω νῆας εἴσας,

Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θεῆκ' Ἀγαμέμνονι πότνια Ἥρῃ,

“Pereuntium Danaorum miserescit in praecordiis animus ?

“Qui tamen tibi Helicenque et Aegae dona ferunt

“Multaque et elegantia: tu itaque ipsis cupias victoriam.

“Si quidem enim velimus, quotquot Danais fautores-sumus,

205

“Trojanos repellere, et coercere late-sonantem Jovem,

“Illic sanè tunc tristaretur sedens solus in Idæ.”

Hanc autem valdè indignatus allocutus est rex Neptunus :

“Juno in-dicendo-audax, qualem hunc sermonem dixisti ?

“Non equidem ego velin cum Jove Saturnio pugnare

210

“Nos alios, quoniam longè potentissimus est.

Sic hi quidem talia inter se invicem loquebantur :

Graecis autem quod spatii jam inde ex navibus à muro fossa inclusit,

Repletum erat pariter equisque et viris scutatis

Coactis-in-angustum ; cogebat verò veloci par Marti

215

Hector Priamides, quando ei Jupiter gloriam dedit.

Et sanè concremasset igne ardenti naves aequales,

Nisi in praecordia posuisset Agamemnoni veneranda Juno,

Ver. 202. Ὀλλυμένων] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 203. Οἱ δὲ τοι — δῶρ' ἀνάγουσι Πολ-
 λά τι καὶ χαρίεντα.

— tua largâ

Sæpe manu multisque oneravit limina do-
 nis. Æn. X, 619.

Ver. 206. — εὐρύσπα Ζῆν'.] Ineptissimum
 est, quod hic vulgò afferunt, εὐρύσπα vocati-
 vum pro accusativo positum: id quod nè de
 nominativo quidem ullâ ratione ferri potest.

Vide suprâ ad á, 175 et 498. Εὐρύσπα, hoc
 in loco, est ab εὐρύφ.

Ver. 209. — ἀπτοεπί:] Al. ἀπτοεπί:
 Ut sit, ἀπτόητι in τῶ λίγιν.

Ver. 211. — φέρτατός:] Al. φέρτις:

Ver. 215. — ἀτάλαντος.] Vide suprâ ad
 β', 627.

Ver. 216. — Πριαμίδης.] Vide suprâ ad
 á, 598.

Ver. 217. Καὶ νῦ κεν ἔπρησεν.] Al. Καὶ νῦ κ'
 ἐπρήσεν. Uti suprâ ver. 182. et infrâ ver.
 255.

Et si continuò victorem ea cura subisset
 Rumpere claustra manu, sociosque immit-
 tere portis,

Ultimus ille dies bello gentique fuisset.

Æn. IX, 757.

Ibid. — κηλέω.] Pronuntiabatur, κηλῶ.

Ibid. — νῆας εἴσας.] Similitérque, ver.
 225. Vide suprâ ad á, 506.

Αὐτῶ ποιπνύσαντι, Δοῶς ὀτρῦναι Ἀχαιοῦς.
 Βῆ δ' ἴεναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν, 220
 Προφύρεον μέγα Φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ·
 Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσεῖος μεγακῆτέϊ νῆϊ μελαίνῃ,
 "Ἢ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσσε,
 "Ἡμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίης Τελαμωνιάδαο,
 "Ἡδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας εἴσας 225
 Εἴρυσαν, ἠγορῆή πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν.
 "Ἡῦσεν δὲ διαπρῦσιον, Δαναοῖσι γεγωνῶς·
 Αἰδῶς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγῆτοί·
 Πῆ ἔβαν εὐχολαί, ὅτε δὴ φαμὲν εἶναι ἀριστοί·
 "Ἄς ὁπότ' ἐν Λήμνῳ κενεαυχέες ἠγοράσθε, 230
 "Ἐσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων,

Ipsi per-se studiosè-agenti, ocyùs incitare Achivos.

Perrexit itaque ire ad tentoriâque et naves Achivorum, 220

Purpuream magnam pallam tenens manu robustâ :

Stetit autem in Ulyssis ingenti nave nigra,

Quae in medio erat, ut-vox-exaudiri-possset in utramque partem,

Et ad Ajacis tentorium Telamonii,

Et ad Achillis, qui duo utique ad extrema naves aequales 225

Subduxerant, virtute freti et robore manuum.

Vociferatus autem est altâ-voce, Danaos inclamans :

" Proh pudor, Argivi, turpia probra, formâ tantùm admirabiles !

" Quò abierunt gloriations, cùm profitebamur nos esse fortissimos ;

" Quas olim in Lemno vana-jactantes proferebatis,

" Comedentes carnes multas boum cornutorum, 230

Ver. 219. — ὀτρῦναι.] Vide suprâ ad β', 451.

Ver. 221. Προφύρεον.] Vide suprâ ad α', 482.

Ver. 225. — ἰα' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα — ἠγορῆή πίσυνοι.] De eo, quantâ cum arte Achillem nusquam non inserat Poeta, vide suprâ ad ε', 788. et ad β', 675 et 681. et ad η', 228.

Ibid. — ἔσχατα.] *Al.* ἔσχατοι. Sed ἔσχατα rectè edidit Barnesius ex MS. Atque Eustathium, pluribus ex ejus commentario locis allatis, itâ legisse ostendit.

Messapus primas acies, postrema coërent

Tyrreidæ juvenes. — *Æn.* IX, 27.

Καὶ νῦν ἰπὶ σκῆλαις σὶ ναυτικαῖς ἐρῶ

Αἴαντος, ἵθα τᾶν ἰσχυράτην ἔχῃ.

Sophocle. Aj. ver. 4.

Λῆας — ἄρμυι πλάταισιν ἰσχυράταισιν.

Eurip. Iphig. in Aul. 291.

Ver. 229. — ἔβαν.] Ultimâ brevi, ex ἰσησαν; similî analogiâ, ac τύπιν, τράφιν, et similia, ex ἰτύπησησιν, ἰτράφησησιν, &c.

Ibid. — φαμὲν εἶναι ἀριστοί.] Summâ cum arte, ad minuendam invidiam, et ad conciliandum militum benevolentiam; quibus istud κενεαυχίς ἠγοράσθεi improbat, ver. 250. de iisdem hic, et infrâ, ver. 254. mutatâ per-

sonâ φαμὲν εἶναι ἀριστοί, et εὐδ' ἰνὸς ἀξιοί εἰμεν, dicit. Ut rectè annotavit Eustathius : Τὸ δι, " ἔφαμεν," παραμυθητικῶς ἔχει, λαίπριν τὸ πραχῶν τοῦ λόγου, οἷα τοῦ βασιλέως κοινοποιουμένου τὸ διειδός. Διὸ καὶ " εὐδ' ἰνὸς ἀξιοί εἰμεν" ἴσται, ἵνα μὴ ἄγαν ὁ ἄχλος λυπηῖται ἀκούσας τὸ Ἐσπί. Vide infrâ ad ver. 254.

Ver. 250. " Ἄς ὁπότ' ἐν Λήμνῳ — ἠγοράσθεi.] Τὸ ἴσται ἴσται ἀπὸ τοῦ ποσὶ inquit Scholiastes. Eustathius similiter : Τὸ δι, ἄς ὁπόσῃ, ἀπὸ τοῦ ποσὶ, ἴσται. Equidem minimè crediderim, aliud dixisse Homerum, aliud voluisse. *Acron.* ἠδῶς μὲν τοι, διὸ καὶ σημειῶδῃς ἴσται, fatetur ipse Eustathius. Vera sententiæ constructio, hujusmodi est : " Quas, quum in Lemno cratis, " proferebatis ;" vel, " Quas proferebatis, " quum in Lemno gloriabamini."

Ver. 251. " Ἐσθοντες κρέα τελλὰ.] *Aristarchus,* teste *Athenæo,* lib. II. cap. 5. delendum hunc versum censuit, propterea quòd carnis esui id tribuere videatur, quod erat. *Vino soli* tribuendum : — Τὸν στίχον, ὅς ὕστερ κραιφθαργίας [al. rectius, ὑπὸ κραιφθαργίας] αὐχίῳ στίχῳ τούτῳ ἔλληνας. Mirè admodum. Græci enim hoc in loco non utique ideò se jactabant, quòd carnes comedissent, vel quòd vinum bibissent ; sed quòd Hostis videlicèt abesset.

Πίνοντες κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο
 Τρώων ἀνὸς ἑκατόν τε διηκοσίαν τε ἕκαστος
 Στήσεσθ' ἐν πολέμῳ; νῦν δ' οὐδ' ἐῖδος ἄξιόι εἶμεν
 "Ἐκτορος, ὃς τάχα νῆας ἐμπρήσει πυρὶ κηλέω. 235
 Ζεῦ πάτερ, ἧ ῥά τιν' ἤδη ὑπερμενείων βασιλῆων
 Τῆδ' ἀτῆ ἄσασας, καὶ μιν μέγα κῦδος ἀπήρυσας;
 Οὐ μὲν δὴ ποτέ φημι τεὸν περικαλλέα βαμόν
 Νῆϊ πολυκλήϊδι παρελθέμεν ἐνθάδε ἔρρῶν.
 'Ἄλλ' ἐπὶ πᾶσι βῶων δῆμόν καὶ μηρὶ ἔκχα, 240
 'Ἰέμενος Τροίην εὐτείχεον ἕξαλαπάξαι.
 'Ἄλλὰ, Ζεῦ, τόδε πέρ μοι ἐπικρήνηον ἑέλδωρ.
 Αὐτοὺς δὴ περ ἕασον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι,
 Μηδ' οὔτω Τρώεσσιν ἕα δάμνασθαι Ἀχαιοὺς.
 "Ὡς φάτο· τὸν δ' ὁ πατὴρ ὀλοφύρατο δακρυχέοντα· 245
 Νεῦσε δέ οἱ λαὸν σόον ἔμμεναι, οὐδ' ἀπολέσθαι.
 Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἦκε, τελειότατον πετεηνῶν,

" Bibentesque crateras coronatos vino :

" Scilicet Trojanorum adversus centenosque duccenosque quemque vestrum

" Staturum in pugná? nunc autem ne uni quidem aequales sumus

" Hectori, qui mox naves incendet igne ardentí.

255

" Jupiter pater, anne ullum adhuc praepotentium regum

" Tali clade afflixisti, et eum magná gloriá privásti?

" Et tamen nego me unquam tuum ullum perpulchrum altare

" Nave multis-transitis-instructá praeteriisse, quum huc malo-fato venirem;

" Sed in omnibus boum adipem et femora combussi,

240

" Cupiens Trojam bene-munitam excindere.

" At, Jupiter, hoc saltem mihi perface votum;

" Nos ipsos saltem permítte eflugere et evadere,

" Neque sic à Trojanis sinas interimi Achivos."

Sic dixit : hujus autem Deorum pater misertus est lacrymantis;

245

Annuitque ei exercitum salvum fore, neque periturum.

Statim verò aquilam misit, certissimum-augurium-facientem ex volucris,

Ver. 232.—κρητῆρας ἐπιστεφίας οἴνοιο.] Vide suprâ ad 4, 470. Cæterum quâ ratione, ἐπιστεφίας, hic ultimam producat; vide ad 4, 51.

Ver. 235. Τρώων ἀνὸς ἑκατόν τε.] Ἀντίσταθμοι καὶ ἰσοδυναμοὶ ἑκατόν καὶ διακοσίαν ἑκατοσ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ πολέμῳ γινώσκει. Porphyg. Quæst. Homeric. 25.

Ver. 234. — νῦν δ' οὐδ' ἐῖδος ἄξιόι εἶμεν.] Ἐπὶ φαύλους γι ὄντας αὐτοὺς, ἰτίοις τε τοιούτοις ὀμιλοῦντας, ἰξάγῃ τὰ πρᾶγματα πολλὰ μὲς εἰς τὸ νοῦν τῶν ἰσχυριστῶν ἀν ἰπὴ τῶν πρᾶσιν, ὁ συνιμπλίκων καὶ συνιμπλῆστων ἀμνησίῃ τῶν ἰσχυριστῶν τὸν παρρησιαζόμενον. Ἐν ᾧ λέγεται καὶ τὸ, " Τεθίθε, τί παύοντι " λιλάσμεθα θεῆδος ἀλκῆς;" καὶ τὸ, " Νῦν " δ' οὐδ' ἐῖδος ἄξιόι εἶμεν " Ἐκτορις." Καὶ ὁ Σακράτης οὕτως ἀπέριστα τοῦ; νῦν; ἔλεγε, ὡς ἀπὸ αὐτοῦ ἀπηλλαγμίνος ἀμαθίας. Plutarch.

de Adulat. et Amici discrim. Vide suprâ ad ver. 229.

Ver. 235.—κηλέω.] Pronuntiabatur, κηλῶ.

Ver. 237. — ἄσασας.] Vide infrâ ad 4, 116.

Ver. 243. — ἕασον.] Vide suprâ ad 4, 42.

Ver. 247. Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἦκε.]

Namque volans rubrâ fulvus Jovis ales in æthrâ, —

Cycenum excellentem pedibus rapit improbus unxis.

— donec vi victus et ipso

Pondere defecit, prædamque ex unguibus ales

Proiecit fluvio, penitusque in nubila fugit. Tum verò augurium Rutuli clamore salutant. Æn. XII, 247

Νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης· Πὰρ δὲ Διὸς βωμῶ περικαλλεῖ κάβραλε νεβρὸν, Ἔνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί.	250
Οἱ δ' ὡς οὖν εἶδον, ὅτ' ἀρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις, Μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι δόσον, μνήσαντο δὲ χάριμης· Ἔνθ' οὔτις πρότερος Δαναῶν, πολλῶν περ ἕοντων, Εὔξατο, Τυδείδαο πάρος, σχήμεν ἀκίας ἵππους, Τάφρου τ' ἐξελάσαι, καὶ ἐναντίσιον μαχέσασθαι.	255
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος Τρώων ἔλεν ἄνδρα κορυστήν, Φραδμονίδην Ἀγέλαον· ὁ μὲν φύγαδ' ἔτραπεν ἵππους· Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι, μεταφρένω ἐν δόστῳ πῆξεν, Ῥωμῶν μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν· Ἦριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.	260
Τὸν δὲ μέτ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος· Τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες, Δοῦριν ἐπιειμένιοι ἀλκήν· Τοῖσι δ' ἐπ' Ἴδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἴδομενῆος Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ· Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.	265

Hinnulum tenentem unguibus, sobolem cervae velocis :

Juxta autem Jovis altare perpulchrum dejecit hinnulum,

Ubi Panomphaeo Jovi sacrificabant Achivi.

250

Hi autem postquam viderunt, quod à Jove venisset avis,

Alacriùs in Trojanos erumpebant, recordabanturque pugnae.

Tum nemo prior ex Danais, multi licet essent,

Gloriatus est, Tydidem ante, agitasse veloces equos,

Extráque fossam egisso, et contrá pugnasse :

255

Sed longè primus ille Trojanorum interemit virum armatum,

Phradmonidem Agelaum : is quidem in-fugam verterat equos ;

Ei autem converso, dorso hastam infixit,

Humeros inter, perque pectora adegit :

Decidit autem de curribus, sonitumque dederunt arma super ipso.

Post hunc autem Atridæ, Agamemnon et Menelaus ;

260

Postque hos, Ajaces, strenuam induti fortitudinem ;

Postque hos Idomeneus, et armiger Idomenei

Meriones, par Marti homicidae :

Postque hos Eurypylus, Euaemonis praeclarus filius.

265

Ver. 248. — τίκος ἐλάφοιο.] Quâ ratione, hic σίκος, ultimam producat ; item, Ζηνί, ver. 250. et ἴδων, ver. 251. et Δοῦρον, ver. 262. et Εὐρύπυλος, ver. 265. et σάκκι, ver. 267. Vide suprâ ad á, 51.

Ver. 250. — πανομφαίῳ Ζηνί.] Πανομφαίῳ ἴσων ὁ πάσης μαντίας αἴτιος. Οἱ γὰρ ἄλλοι πάντες, ὑποφῆσαι Διὸς ἴσων, ἴτι δαιμόνιος ἰκάνει, ἴτι ἄνθρωποι. Eustath.

Ibid. — ῥέζεσκον.] Vide suprâ ad á, 444.

Ver. 251. — ἴδων, ὄρ'.] Barnesius ex tribus MSS. edidit, εἶδον ὄρ'. Quomodo et olim legerat Eustathius. Neutrum malè. Quanquam usitatus Homero ἴδων, quàm εἶ-

δων. Cæterum de versione hujus versùs, vide suprâ ad á, 537.

Ibid. — ἤλυθεν.] Vide suprâ ad γ', 205.

Ver. 258. — μεταφρένω ἐν δόστῳ πῆξεν.] Non, πῆξεν ἐν μεταφρένω' sed, μεταφρένω ἰκάνει.

Ver. 260. — ἀράβησε.] Vide suprâ ad δ', 455 et 504.

Ver. 261. Τὸν δὲ — Τεῖσι δ'.] Pessimè in his et similibus ex Scholiaste edidit Barnesius, Τένδι — Τεῖσιδ'. Vide suprâ ad ver. 160.

Ver. 264. — Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.] Vide suprâ ad β', 651.

Τεῦκρος δ' εἵνατος ἦλθε, παλίντονα τόξα τιταίνων·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντος σάκει Τελαμωνιάδαο.

"Ἐνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφευρεν σάκος, αὐτὰρ ὄγ' ἦρως
Παπτήνας, ἐπεὶ ἄρ' τιν' οἴστεύσας ἐν ὀμίλῳ

Βεβλήκει, ὁ μὲν αὖθι πεσὼν ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
Αὐτὰρ ὁ αὖτις ἰὼν, πάϊς ὡς ὑπὸ μητέρα, δύσκειν
Εἰς Αἴανθ'· ὁ δέ μιν σάκει κρύπτασκε Φαιειῶν. 270

"Ἐνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἔλε Τεῦκρος ἀρύμων·
"Ὀρσίλοχον μὲν πρῶτα, καὶ "Ὀρμειον, ἠδ' "Ὀφελέστην,

Δαίτορά τε, Χρομίον τε, καὶ ἀντίθεον Λυκοφόντην,
Καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοσάονα, καὶ Μελάνιππον,
Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χροὸν πολυεστέριζεν. 275

Τὸν δὲ ἰδὼν γήθησεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Τόξου ἀπὸ κρατεροῦ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας·

Στῆ δὲ παρ' αὐτὸν ἰὼν, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε· 280

Τεῦκρε, φίλη κεφαλῇ, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,

Teucer autem nonus venit, resilientes arcus tendens ;
Stetitque sub Ajacis scuto Telamonii.

Ibi Ajax quidem ei submovebat scutum ; at iste heros
Circumspiciens, posteaquam aliquem jaculatus in turbā
Vulnerasset, ille quidem [qui vulneratus erat] ibi delapsus animam amittebat, 270
Ipse verò [Teucer] retrò se-recipiens, puer tanquam ad matrem, submittebat se
Ad Ajacem : ille verò eum scuto tegebat splendido.

Tum, quem primum Trojanorum interfecit Teucer eximius ?
Orsilochum quidem primum, et Ormenum et Ophelesten,
Dactoraque, Chromiumque, et deo-parem Lycophontem,
Et Polyammonidem Amosaeonem, et Melanippum, 275
Omnes alium super-alium dejecit in terram almam.

Eum autem conspicatus, laetatus-est rex virorum Agamemnon,

Arcu è forti Trojanorum perdentem phalangas :
Stetit autem ad eum profectus, et ipsum allocutus est : 280

" Teucer, charum caput, Telamonie, princeps populorum,

Ver. 266. — παλίντονα τόξα τιταίνων.]
Spicula torquebat Lycio Cortynia cornu :
Lurens ex humeris sonat arcus. —

Æn. XI, 775.

Ver. 268. — ὑπεξέφευρεν σάκος.] Scutum
submovebat, ut locum haberet Teucer jaculandi.
Editio Wetsteniana, (quam hic secutus est
Barnesius,) licet ad Versionem plerumque
elegans, hoc tamen in loco sententiam planè
pessundat; vertiturque, contrà ac res erat,
" ante eum tenebat scutum."

Ver. 272. — ὁ δὲ μιν σάκει κρύπτασκε
Φαιειῶν.] Sic apud Virgilium :

— magnuum — se post cratera tegebat.
Æn. IX, 346.

Κρησιμωτάτων ἴσθι τοῖς ἀδελφοῖς τὸ μὴ κτώ-
σθαι μήτι τὰς τιμὰς, μήτι τὰς δυνάμεις, ἀπὸ
τῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἴτιον ἀφ' ἴτιου. Καὶ γὰρ

— τῶν ἀθλητῶν οἱ πρὸς ἑν ἀθλημα κἀμονοῖς,
ἀνταγωνισταί. Πύκται δὲ παγκρατισταῖς φί-
λοι, καὶ δολιχοδρόμοι παλαισταῖς ἐμνήϊς ἴσθι,
καὶ συναγωνισαὶ καὶ στανδάζουσι ὑπὸ ἀλλή-
λων. Διὸ καὶ τῶν Τυδαρίδων, τοῦ μὲν ὁ Πολυ-
δύκης; ἰσθα, ἐνέμω δὲ ὁ Κάστωρ. Εὐ δὲ καὶ
τὸν Τεῦκρον "Ὀμηρος; πιστοῖσθιν ἀπὸ τῆς τοξικῆς
ὑδοκιμώοντα, τοῦ ἀδελφοῦ σρωτιύοντος ἰν τοῖς
ἰσθίταις: " ὁ δὲ μιν σάκει κρύπτασκε Φαιειῶν."
Plutarch. περὶ φιλαδελφίας.

Ver. 275. — τίνα πρῶτοι.] Ex his verbis
liquet quàm inepti fuerint, qui suprâ, ver.
269. voces istas, ἐπεὶ ἄρ' τιν', immutaverint,
scripsissentque ἰσθ' Ἰαετιν, vel ἰσθ' Ἀετιν, vel
Ἐπίαετιν.

Ver. 277. — τίλασι.] Vide suprâ ad á 140.

Ver. 281. — φίλη κεφαλῇ.] Sic apud Virgilium,
— capitisque injuria chari. Æn. IV, 354.

- Βάλλ' οὕτως, αἶκεν τι φῶς Δαναοῖσι γένηαι,
 Πατρί τε σῶ Τελαμῶνι, ὃ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἰόντα,
 Καί σε, νόθον περ ἰόντα, κομίσσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
 Τὸν, καὶ τηλόθ' ἰόντα, εὐκλείης ἐπίβησον. 285
- Σοὶ δ' ἐγὼ ἐξερέω, ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 Αἶκεν μοι δᾶη Ζεὺς αἰγίοχος καὶ Ἀθήνη
 Ἰλίου ἐξαλαπάξαι εὐκτίμενον πολίεθρον,
 Πρῶτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρῆσθήϊον ἐν χερσὶ Δῆσῳ,
 Ἡ τρίποδ', ἥε δῶα ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν, 290
 Ἡὲ γυναῖχ', ἥ κέν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.
- Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφάνεε Γεῦκρος ἀμύμων
 Ἀτρείδῃ κῦδιστε, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν
 Ὀτρύνεις; οὐ μὲν τοι, ὅση δύναμις γε πάρεσσι,
 Παύομαι· ἀλλ' ἐξ οὗ προσι Ἴλιον ἀσάμεθ' αὐτοὺς, 295
 Ἐκ τοῦ δὴ τόξοισι δεδεγμένοις ἄνδρας ἐναίρω.
- Ὀκτῶ δὴ πρόεηκα τανυγλῶχίνας οἴστους,
 Πάντες δ' ἐν χροῖ πῆχθεν ἀρηϊθῶν αἰζιγῶν·
 Τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα.
 Ἡ ῥα, καὶ ἄλλον οἴστων ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλον 300

“ Jaculare sic; siquod fortè lumen Danais fias,

“ Patrique tuo Telamoni, qui te educavit parvulum existentem,

“ Et te, spurium licet existentem, studiosè-aluit suà in domo:

“ Hunc, etiamsi procul absit, in gloriam evehe.

“ Tibi autem ego edico, ut et perfectum erit;

“ Si mihi dederit Jupiter Aegiochus et Minerva

“ Illi evertere benè-aedificatam urbem,

“ Primo tibi post me praemium-honorarium in manu ponam,

“ Vel tripodem, vel duos equos cum ipsis curribus,

“ Vel mulierem, quae tecum eundem lectum conscendat.

Hunc autem respondens allocutus est Teucer eximius:

“ Atrida illustrissime, cur me properantem et ipsum

“ Incitas? neque enim, quantum in me certè est,

“ Cesso; sed ex quo Ilium versùs repulimus ipsos,

“ Ex eo utique sagittis exceptos viros interficio.

“ Octo sanè jam emisi longos-hamos-habentes sagittas,

“ Omnes autem in corpore fixae sunt bellicosorum juvenum;

“ Hunc verò nequeo percutere canem rabidum.”

Dixit, et aliam sagittam à nervo misit

500

Ver. 282. — αἶκεν τι φῶς.] *Siquod fortè lumen, vel siquid fortè luminis.* Editio *Wetsteniana*, eamque secutus *Barnesius*, minùs latinè hic reddidit, “ *si fortè quid lumen.*”

Ver. 285. — ὃ σ' ἔτρεφε.] *H. Stephanus*, aliique ediderant, ὃ σ' ἔτρεφε: Id quod nullà potest *Licentià* excusari. Alii, ὃς ἔτρεφε. Quod ferri quidem potest, sed haud satis est venustum. Optimè *Barnesius*, ὃ σ' ἔτρεφε. Ex *Schrevelii* editione, et ex *MS.* et analogià ex ipso *Homerico* petiti; χ', 460. — ὃ μ' ἔτρεφε τυτθὸν ἰούσαν.

Ver. 286. — ὡς καὶ.] *Al. σὶδι καὶ.*

Ver. 287. — αἰγίοχος.] Vide suprà ad *á*, 202.

Ver. 295. — Πρῶτῳ.] *Al. πρῶτῳ.* Quod perinde est.

Ver. 297. Ὀκτῶ δὴ —, Πάντες δ' ἐν χροῖ.] Quotque emissa manu contorsit spicula virgo, Tot Phrygii cecidere viri. — *Aen. XI*, 676.

Ver. 300. — ἀπὸ νευρῆφιν.] Quà ratione, ἀπὸ, et hic et ver. 309. ultimam producat; item ἀντικρὺν, ver. 301 et 310. item δίμας, ver. 305. et σμιδαλία, ver. 321. et ἴσι, ver. 324. Vide suprà ad *á*, 51.

- Ἐκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἐ ἴετο θυμός·
 Καὶ τοῦ μὲν ῥ' ἀφάμαρθ'· ὁ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα,
 Υἱὸν εὖν Πριάμοιο, κατὰ στῆθος βάλεν ἰῶ·
 Τόν ῥ' ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ,
 Καλὴ Καστιάνειρα, δέμας εἰκυῖα θεῆσι. 305
 Μήκων δ' ὡς ἐτέρωσε κάρη βάλεν, ἦτ' ἐνὶ κήπῳ
 Καρπῶ βριθομένη, νοτιῆσί τε εἰαρινῆσιν·
 Ὡς ἐτέρωσ' ἤμυσε κάρη πῆλῃκι βαρυθέν.
 Τεῦκρος δ' ἄλλον οἴστον ἀπὸ νευρῆφιν ἰαλλεν
 Ἐκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἐ ἴετο θυμός· 310
 Ἄλλ' ὅγε καὶ τόθ' ἄμαρτε· παρῆσφηλεν γὰρ Ἀπόλλων·
 Ἄλλ' Ἀρχεπτόλεμον, θρασὺν Ἐκτορος ἠνιοχῆα,
 Ἰέμενον πόλεμόνδε, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·
 Ἦριπε δ' ἐξ ὀχέαν, ὑπερῶησαν δέ οἱ ἵπποι
 Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχὴ τε μένος τέ. 315
 Ἐκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἠνιόχοιο·

Hectorem contra, percutere autem ipsum cupiebat animus :

Et ab eo quidem aberravit ; sed eximium Gorgythionem,

Filium fortem Priami, ad pectus percussit sagittâ ;

Quem utique ex Aesymâ ducta peperit mater,

Pulchra Castianira, corpore similis deabus. 305

Papaver autem sicuti in-alteram-partem caput inflexit, quod in horto

Fructu sit gravatum, humoreque verno ;

Sic ille in-alteram-partem inclinavit caput casside gravatum.

Teucer verò aliam sagittam à nervo misit

Hectorem contra, percutere autem ipsum cupiebat animus :

At iste etiam tunc aberravit ; avertit enim Apollo :

Sed Archeptolemum, audacem Hectoris aurigam,

Ruentem ad pugnam, percussit in pectore juxta mammam :

Decidit autem de curru, retrocesseruntque ejus equi

Veloces : ipsius verò ibi soluta est animaque roburque 315

Hectori autem gravis dolor contexit mentem ob aurigam :

Ver. 302. Καὶ τοῦ μὲν ῥ' ἀφάμαρθ'.]

Æneam petit ; sed non et figere contrā

Est licitum ———. Æn. X, 543.

Ver. 304. Τέν ῥ' ἴξ.] Vocula ῥα non est in his supervacanea. Vide suprā ad ἰ, 858.

Ver. 305. Καλῆ.] Vide suprā ad β', 45.

Ver. 306. Μήκων δ' ὡς.] Transtulit hæc ad Euryalum Virgilius :

— inque humeros cervix collapsa recumbit :

Purpureus veluti cùm flos succisus aratro

Languescit mœniens, lassove papavera collo,

Demisere caput, pluvîâ cùm fortè gravantur.

Æn. IX, 454.

Nec sine magnâ gratiâ vocem, *purpureus*, interseruit Poeta Romanus quâ et *Hominem* fuisse *Formosum* innuit. Quantam *venustatem* idem vocabulum et in Græcis istis alicubi addiderit, quis non videt ?

Ἦριπε δ' ὅτι τὴν ὑάκινθον ἐν οὖρσι ποιμῆσι ἄνδρι;

Ποσὶ καταστῖθουσι, χαμκὶ δὲ τι Πόρφυρον ἕλεος;

E contrario, *Virgilium Homero* rectè hic innotat *Popius* in eo inferiorem, quod in *Euryali* sui morte coloribus ex *Homero* desumptis depingendâ, pulchrum istud, *κάρη πῆλῃκι βαρυθέν*, omiserit ; præcipuè cùm eum et ipsa *Galea* in nocte sublustri prodidisset.

Ibid. — ἦτ' ἐνὶ κήπῳ Κερπῶ βριθομένη.] Scilicet, *βριθομένη ἴστί*. Dubitat ineptè *admodum* Scholiastes, itâne intelligendum sit ; an potius vox, ἦ τῆ, dicenda sit *περιτταίω*. Quasi verò istiusmodi vocabulum *de nihilo* intrudere potuerit scriptor non planè ridiculus.

Ver. 316. — πύκασε.] Vide suprā ad ἰ, 140.

Τὸν μὲν ἔπειτ' εἶασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου·
 Κεβρίονη δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεόν, ἐγγυς ἔοντα,
 Ἴππων ἧνί' ἔλειν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
 Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ δόρυ παμφαιάωντος, 320
 Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δὲ χερμαδίον λάβε χειρὶ·
 Βῆ δ' ἰθὺς Τεύκρου, βαλέειν δὲ ἐΐδυμὸς ἄνωγεν.
 Ἵπποι ὁ μὲν Φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν οἴστον,
 Θῆκε δ' ἐπὶ νευρῆ· τὸν δ' αὖ κορυθαίολος Ἔκτωρ
 Αὔ ἐρύοντα, παρ' ὄμιον, ὅθι κληῖς ἀπόρρχει 325
 Αὐχένα τε στήθός τε, μάλιστα δὲ καιρῖόν ἐστι,
 Τῆ ῥ' ἐπὶ οἱ μεμαῶτα βάλεν λίθῳ ὀκρίοντι·
 Ῥῆξε δὲ οἱ νευρῆν· ἰάρακσε δὲ χεῖρ ἐπὶ καρπῷ·
 Στῆ δὲ γνῦξ ἐριπῶν, τόξον δὲ οἱ ἔκπεσε χειρὸς.
 Αἶας δ' οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντος, 330
 Ἀλλὰ θῆων περίβη, καὶ οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε.
 Τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δῶα ἐρίηρες ἑταῖροι,
 Μηκιστεὺς, Ἐχίοιο παῖς, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
 Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα.

Hunc tamen demum reliquit, tristis licet sui sodalis gratiā ;
 Cebriōnem autem jussit fratrem, propè existentem,
 Equorum habens capere : hic porrò non immorigerus-fuit, ut audivit.
 Ipse autem de curru humi desiliit collucente, 5-0
 Horribiliter vociferans ; et saxumprehendit manu :
 Perrexitque rectà in Teucrum, ac ferire ipsum animus jubebat.
 Ille quidem pharetrà exemerat amaram sagittam,
 Posueratque ad nervum : illum verò pugnam-expeditè-ciens Hector
 Retrò ducentem nervum, ad humerum, quâ-parte junctura dirimit 325
 Cervicemque pectusque, maximè autem lethalis locus est,
 Eâ utique parte in se ardentem percussit lapide aspero :
 Rupit autem ei nervum : obtorpuit verò manus ad juncturam :
 Constititque in genua lapsus, arcus verò ei excidit de manu.
 Ajax autem non neglexit fratrem collapsum, 360
 Sed accurrens protexit, et ei scutum praetendit.
 Hunc quidem postea subeuntes duo chari socii,
 Mecisteus, Echii filius, et nobilis Alastor,
 Naves ad cavas portârunt gravitèr gementem.

Ver. 317. — εἶασε.] Vide suprâ ad δ', 42.
 Ver. 318. — ἀχνύμενός] Vide suprâ ad γ', 260.
 Ver. 318. — ἰκίλισσιν ἀδελφεόν, — Ἴππων
 ἧνί' ἰλιῖν.]
 — furens, acrique incensa dolore,
 Tradit equum comiti, paribusque assistit
 in armis. En. XI, 709.
 Ver. 321. Σμερδαλέα ἰάχων.] De hiatu isto,
 ad sonum continuum productionemque effi-
 ciendum consultò summâque cum arte inter-
 jectio, quo quasi auribus accipiatur clamor in-
 tentus ; vide suprâ ad δ', 456.
 Ver. 322. — ἄνωγεν.] Aut legendum ἀνώ-

γει, quomodo in uno MS. scriptum reperit
 Barnesius ; aut ἀνωγει erit, non ex ἀνωγ.,
 sed ex aoristo ἄνωγεν. Alioqui non constaret
 Temporum ratio. Nam ἄνωγα, non est, jussi ;
 sed, jubeo. Ut videre est, κ', 120. ζ', 105.
 ψ', 243. aliisque omnibus in locis. Vide su-
 prâ ad α', 37.
 Ver. 324. — κορυθαίολος.] Vide suprâ ad
 β', 816.
 Ver. 325. — Αὔ ἐρύοντα.] Vide suprâ ad
 α', 459.
 Ver. 327. — μεμαῶτα.] Vide suprâ ad
 β', 818. et ad ζ', 464.

- "Αψ δ' αὔτις Τρώεσσι Ὀλύμπιος ἐν μένος ὄρσεν,
 Οἱ δ' ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὄσαν Ἀχαιοὺς" 335
 "Ἐκτωρ δ' ἐν πρώτοισι κίε, σθένει βλεμεαίων.
 Ὡς δ' ὅτε τίς τε κύων σὺς ἀγρίου, ἢ ἑ λείοντος,
 "Ἀπτηται κατόπισθε, ποσὶν ταχέεσσι πεποιθῶς,
 Ἴσχύια τε γλουτοὺς τε, ἐλιπτόμενον τε δοκέει" 340
 "Ὡς Ἐκτωρ ἄπαζε κερηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
 Αἶεν ἀποκτείνων τὸν ὀπίσταντον· οἱ δ' ἐφέβοντο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ διὰ τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
 Φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Τρώων ὑπὸ χερσίν,
 Οἱ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες, 345
 Ἄλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι θεοῖσι
 Χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος.
 "Ἐκτωρ δ' ἀμφιπεριστρώφα καλλιτέριχας ἵππους,
 Γοργοὺς ὄμματ' ἔχων, ἠδὲ βροτολοιγοῦ Ἄρης.
 Τούς δὲ ἰδοῦσ' ἐλέησε θεὰ λευκώλεος Ἥρη, 350
 Αἰΐφα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ πόποι, αἰγίοχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτι νῶϊ
 Ὀλλυμένων Δαναῶν κεκαδησόμεθ', ἵστάτιόν περ;
 Οἷ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται
 Ἄνδρὸς ἐνὸς ῥίπῃ· ὃ δὲ μαινεται οὐκέτ' ἀνεκτῶς 355
 "Ἐκτωρ Πριαμίδης, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε.

Rursus autem Trojanis Olympius animos excitavit ;	355
Illique rectā ad fossam profundam repulerunt Achivos :	
Hector autem inter primos ibat, prae ferociā oculos-truces-circumferens.	
Ut verò cūm et aliquis canis aprum sylvestrem, vel leonem,	
Apprendat à tergo, pedibus velocibus fretus,	
Coxasque clunesque, convertentemque se observat :	340
Sic Hector insequabatur comantes Achivos,	
Semper occidens postremum quemque : hi verò fugiebant.	
At postquam perque vallos et fossam transiissent	
Fugientes, multique domiti essent Trojanorum sub manibus,	
Hi quidem jam apud naves continebantur manentes,	345
Invicemque hortantes, et omnibus diis	
Manus attollentes, altā-voce precabantur unusquisque	
Hector verò undique-circum-agebat pulchras-jubas-habentes equos,	
Gorgonis oculos habens et hominum-perniciēi Martis.	
Hos autem conspicata, miserta est dea candida-ulnis Juno,	350
Statumque Minervam verbis alatis allocuta est :	
" Eheu ! Aegiochi Jovis filia, nonne jam nos	
" Percuntes Danaos curabimus, extremo saltem in eorum casu ?	
" Qui jam utique malo fato expleto perierint	
" Viri unius impetu : quippe furit non amplius tolerabiliter	355
" Hector Priamides, et sanè mala multa fecit."	

Ver. 340. — ὄμματ'.] *Al. οἶματ'.*

Ver. 355. [Ὀλλυμένων.] Vide suprā ad γ', 260. | ἄ, 398.

Ver. 356. — Πριαμίδης.] Vide suprā ad

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Καὶ λήην οὗτός γε μένος θυμόν τ' ὀλέσειε,
 Χερσὶν ὑπ' Ἀργείων φθίμενος ἐν πατρίδι γαίῃ·
 Ἀλλὰ πατὴρ οὐμὸς φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῆσι, 360
 Σχέτλιος, αἰὲν ἀλιτρός, ἐμῶν μενέων ἀπερσοῦς.
 Οὐδὲ τι τῶν μέμνηται, ὃ οἱ μάλα πολλάκις υἱὸν
 Τειρόμενον σώεσκον ὑπ' Εὐρυσθέως ἀέθλων.
 Ἦτοι ὁ μὲν κλαίεισκε πρὸς οὐρανόν· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
 Τῶ ἔπαλεξήσουσαν ἀπ' οὐρανοῦθεν προΐαλλεν. 365
 Εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ἤδ' ἐν φρεσὶ πευκαλίμησιν,
 Εὐτέ μιν εἰς αἴδαο πυλάρταο προὔπεμψεν,
 Ἐξ Ἐρέβους ἄζοντα κύνα στυγεροῦ Ἀΐδαο,
 Οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε Στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεζα.
 Νῦν δ' ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδος δ' ἐξήνυσε βουλάς, 370
 Ἡ οἱ γούνατ' ἔκυσσε, καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου,
 Δισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.

Hanc autem vicissim allocuta est dea caesiis-oculis Minerva :

“ Atqui omnino hic quidem ferociam animamque perdidisset,

“ Manibus Argivorum confectus in patriâ terrâ ;

“ Sed pater ille meus mente furit non sanâ,

360

“ Durus, semper iniquus, mei animi-impetus impeditor.

“ Nec quicquam horum recordatur, quod ei valde saepe filium *Herculem*

“ Pressum servavi sub Eurysthei laboribus.

“ Certè is quidem flebat ad coelum : sed me Jupiter

“ Ei auxiliaturam de coelo demisit.

365

“ At si ego haec scivissem mente prudenti,

“ Cùm eum ad orcum validas portas-habentem misit,

“ Ex Erebo ducturum canem horrendi Plutonis ;

“ Non utique effugisset Stygis aquae profunda fluenta.

“ Nunc autem me quidem odit, Thetidis verò perfecti consilia,

370

“ Quae ei genua osculata est, et prehendit manu barbam,

“ Supplicans ut honoraret Achillem urbium-eversores.

Ver. 359. — φθίμενος iv.] Quâ ratione, φθίμενος, hic ultimam producat ; vide supra 2:1 ἀ, 51.

Ver. 363. Τειρόμενον — ὑπ' Εὐρυσθέως αἰέθλων.]

— ut duros mille labores

Rege sub Eurystheo, fatis Junonis inique, Pertulerit. — AEn. VIII, 291.

Ver. 366. Εἰ γὰρ ἐγὼ.] Refertur istud, γὰρ, non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quòd elegantius reticetur : “ Sed me facti “ pœnitet. *NAM si,*” &c. Vide supra ad 4, 22.

Ver. 368. Ἐξ Ἐρέβους ἄζοντα κύνα.]

Tartareum ille manu custodem in vincla petivit,

Ipsius à solio Regis, traxitque trementem. AEn. VI, 395.

Te Stygii tremuere lacus, te janitor Orci Ossa super recubans antro semesa cruento.

AEn. VIII, 296.

Ver. 369. — Στυγὸς ὕδατος.] Pausanias, lib. VIII. cap. 18. citato hoc versu, τὸ δὲ ὕδωρ, inquit, τὸ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ τοῦ παρὰ τῆν Νάνακην σάζον, ἰμπίπτει μὲν πρῶτον ἐς πύργον ὑψηλὸν διὰ τὸν διὰ τῆν πύργον, ἐς τὸν Κεῖθιν ποταμὸν κάτωσι. Θάνατον δὲ τὸ ὕδωρ φέρι τοῦτο καὶ ἀνθρώπων καὶ ἄλλων ζώων παντί. Λέγεται δὲ, ὅτι γίνετο τρεῖς ὁδοὶ ἀπ' αὐτοῦ καὶ αἰετῶν, αἱ τοῦ ὕδατος ἴσιν πρῶτον χεῖρην δὲ ὕστερον ἰσθμὸν, καὶ ἡ δὲ τῆν ἄλλο πρῶτον τῶ ὕδατι τῶν ἐς θαύμα ἰκνύτων.

Ver. 372. — Τιμῆσαι Ἀχιλλῆα.] Quanto cum artificio Achillem nusquam non inseruerit Poeta, vide supra ad β', 673, 681. et ad 4, 788. et ad 4, 228.

Ἔσται μὰν, ὅτ' ἂν αὐτε Φίλην Γλαυκῶπιδα εἶπη.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἰῶν ἐπέντυε μῶνυχας ἵππους,
 Ὅφρ' ἂν ἐγῶ, καταδῦσα Διὸς δόμον αἰγιόχοιο, 375
 Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ἴδωμαι
 Εἰ νῶϊ Πριάμοιο πάϊς κορυθαίολος ἔκταρ
 Γηθήσει, προφανείσα ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας.
 Ἴη τις καὶ Τρώων κορέει κύνας ἢ δ' οἴωνους
 Δημῶ καὶ σάρεςσσι, πεσῶν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν. 380
 Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκάλενος Ἥρη.
 Ἢ μὲν ἐποικομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
 Ἥρη, πρῆσθε θεὰ, θυγάτηρ μέγαλοιο Κρόνιοιο.
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κόρη Διὸς αἰγιόχοιο,
 Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει, 385
 Ποικίλον, ὃν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν·
 Ἢ δὲ χιτῶν ἔνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο,
 Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
 Ἐς δ' ὄχρα φλόγεα ποσὶ βήσατο, λάζετο δ' ἔγχος

“ Erit tamen, cum iterum dilectam Minervam dicat.

“ Quin tu quidem nunc nobis iunge solidos-ungulis equos ;

“ Dum ego, ingressa Jovis domum Aegiochi,

375

“ Armis ad bellum instruar, ut videam

“ An nos conspiciens Priami filius pugnam-expeditè-ciens Hector

“ Gavisurus sit, quum apparebimus per belli semitas.

“ Certè aliquis et Trojanorum saturabit canes et alites

“ Pinguedine et carnibus, stratus ad naves Achivorum.”

380

Sic dixit : Neque non obsecuta est dea candida-ulas Juno.

Ac quidem discurrens auro-phaleratos instruebat equos

Juno, veneranda dea, filia magni Saturni.

Minerva autem, filia Jovis Aegiochi,

Peplum quidem laxatum-defluere-sivit pulchrum patris super pavimento,

385

Varium, quod utique ipsa fecerat et elaborarat manibus :

Ipsa verò loriceam induta Jovis nubes-cogentis,

Armis ad bellum armabatur lachrymosum.

In currus autem fulgidos pedibus conscendit, sumpsitque hastam

Ver. 377. Εἰ νῶϊ — Γηθήσει, προφανείσα ἀνὰ.] De venustate istius, γηθήσει, vide suprā ad ἄ. 350. Caterum constructio, νῶϊ γηθήσει προφανείσα (quemadmodum et in ista locutione, τίς ἂν τάδε γηθήσειν;) vel hujusmodi est, δι' ἡμᾶς γηθήσει προφανείσας, vel, ἡμᾶς ἰδὼν γηθήσει προφανείσας. Nam quod addit Eustathius, (δύναται δὲ θρασυτεῖναι τὸ σολοκοιδίς, ἢ δι' Ἀντιπτόσιως, — ἀπὸ τοῦ, ἡμῶν φανισῶν) planè est, quod de omni semper Antiplosi dictum sit, absurdissimum : Quasi scilicet ullus unquam non contempnendus Scriptor, aliud dixisse potuerit, aliud voluisse. Porro, fuerunt qui hic legerent (ut ex Scholiis liquet) προφανείσας, vel potius προφανείσας. Quod ferri omnino non potest : Nam Doricum illud ἄς breve in Ac-

cusativis femininorum, Homero prorsus erat ignotum. Quod autem in MS. reperit Barnesius, προφανείσας, rectè scribi potuerat, licèt de Faeminis sermo sit ; ut fusè ostendimus suprā ad ἄ. 778.

Ver. 378. — πτολέμοιο γεφύρας.] Τὰς διὰ τοῦ βίνυκτος τῶν αἰμάτων διόδους. Eustath. Vide autem suprā ad ἄ. 371.

Ver. 379. Ἢ τις καὶ Τρώων κορέει κύνας.] Trojanorum aliquis, et ante omnes ipse scilicet Hector. Miro autem errore hoc in loco Eustathius istud, Τρώων, non ad τίς, sed ad κύνας ἢ δ' οἴωνους; refert.

Ver. 382. — ἴντυεν.] Vide suprā ad ἄ. 720.

Ver. 385. — ἰανόν.] Vide suprā ad γ', 385.

Ver. 389. Ἐς δ' ὄχρα φλόγια.] Quā ratione, φλόγια, hic ultimam producat ; item,

Βριθὺ, μέγα, στίβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν	390
Ἡρώων, τοῖσιν τε κοτέσεται ὄβριμοπάτηρ.	
Ἦρη δὲ μάστιγι δοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.	
Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὀφραϊ,	
Τῆς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανος, Οὐλυμπός τε,	
Ἡμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἧδ' ἐπιθεῖναι.	395
Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηγεκέας ἔχον ἵππους.	
Ζεὺς δὲ πατὴρ, Ἰδῆθεν ἐπεὶ ἴδε, χάσατ' ἄρ' αἰνώας·	
Ἴρι δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·	
Βάσκ' ἴθι, Ἴρι ταχεῖα, πάλιν τρέπε, μῆδ' ἔα ἄτην	
Ἐρχεσθ'· οὐ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πτόλεμόνδε.	400
Ὡδὲ γὰρ ἐξέρω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται·	
Γυιάσω μὲν σφῶϊν ὑφ' ἄρμασιν ἁκέας ἵππους·	
Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέω, κατὰ δ' ἄρματα ἄξω·	
Οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἑνιαυτοῦς	
Ἐλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἃ κεν μάστιγῃσι κεραυνίος.	405
Ὅφρ' εἰδῆ Γλαυκῶπις, ὅτ' ἀν' ᾧ πατρὶ μάχεται.	
Ἦρη δ' οὔτι τόσον νεμεσίζομαι, οὐδὲ χολοῦμαι	

Gravem, magnam, validam, quâ domat ordines virorum	390
Heroum, quibuscunque irascitur prae potenti-patre-nata.	
Juno porro scuticâ velociter urgebat equos.	
Sponte-suâ autem portae crepuerunt coeli, quas custodiebant Horae,	
Quibus commissum est magnum coelum Olympusque,	
Ut et aperiant densam nubem, et claudant.	395
Hâc utique viâ per eas stimulo-parentes dirigebant equos.	
Jupiter autem pater, ab Idâ ut vidit, iratus est graviter :	
Irimque excitavit aureas-alas-habentem, nunciaturam :	
"Vade age, Iri velox, retrò verte, neque eas sine adversus me	
"Venire : non enim commodè congrediemur in proelium.	400
"Sic enim edico, quod et perfectum erit :	
"Caudos-reddam quidem ipsis sub curribus veloces equos ;	
"Ipsasque de curru dejiciam, et currus confringam :	
"Nec decem vertentibus annis	
"Vulnera perfectè-sanare-poterunt, quae deprehensis-impresserit fulmen.	405
"Ut sciat Minerva, quando cum suo patre pugnaverit.	
"Junoni autem non tantopere succenseo, neque irascor ;	

κιντρηγεκέας, ver. 396. et ἄν, ver. 406. vide suprâ ad ἄ, 51.

Ibid. — βήσατο.] *Al.* βήαιτο. Vide suprâ ad β', 35. et ad ἰ, 109.

Ver. 391. — ὄβριμοπάτηρ.] Vide suprâ ad ἄ, 45 et 58.

Ver. 392. Ἦρη δὲ μάστιγι δοῶς ἱσιμαίετ' ἄρ' ἵππους.] Ita equidem scribendum existimo, (quomodo eundem versum legimus, ἰ, 748. atque etiam hoc in loco edidit *H. Stephanus*), Ἦρη δὲ μάστιγι. Ferri tamen potest et Ἦρη δὲ ut sit scilicet, Ἦρη ἄρα δὲ ἱσιμαίετο· adeoque augetur vis vocabuli ἄρα, quae hæc cum *precedente*, ver. 383. connectit.

Alioqui scribere potuisset Poeta, ἱσιμαίετο ἵππους.

Ver. 393. — μύκον.] Vide suprâ ad β', 314.

Ver. 395. — ἀνακλῖναι.] Vide suprâ ad ἄ, 509.

Ver. 396. Τῇ ῥα.] Vide suprâ ad ἄ, 56. et ad ἰ, 858.

Ver. 399. Βάσκ' ἴθι.] Vide suprâ ad β', 8.

Ver. 400. — καλῶς.] Vide suprâ ad β', 45.

Ver. 406. Ὅφρ' εἰδῆ.] Vel facietè ; " *Ut*

" *sciat quando cum patre suo pugnare oportet.*" Vel ἰλλυστικῶς : " *Ut, quando*

" *cum patre suo pugnaverit, sciat deinceps*

" *——.*" Notante *Eustathio*.

Αἰεὶ γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾶν, ὅττι νοήσω.

“Ὡς ἔφατ’ ὤρτο δὲ Ἴρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα·

Βῆ δὲ κατ’ Ἰδαίων ὄρεων ἐς μακρὸν Ὀλυμπον.

410

Πρώτησιν δὲ πύλῃσι πολυπτύχου Οὐλύμποιο

Ἄντομένη κατέρυκε· Διὸς δὲ σφ’ ἔννεπε μῦθον·

Πῆ μέματον; τί σφῶϊν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ;

Οὐκ ἴαα Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείοισιν.

Ἦδε γὰρ ἠπέιλησε Κρόνου παῖς, εἰ τελέει περ,

415

Γυιάσειν μὲν σφῶϊν ὑφ’ ἄρμασιν ἀκέας ἵππους,

Αὐτὰς δ’ ἐκ δίφρου βαλέειν, κατὰ δ’ ἄρματα ἄξειν·

Οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς

Ἐλκε’ ἀπαλθήσεισθον, ἃ κεν μάρπηθι κεραινώς·

“Ὅφρ’ εἰδῆς, Γλαυκῶπις, ὅτ’ ἂν σῶ πατρί μάχῃαι.

420

Ἦρῃ δ’ οὔτι τόσον νεμεσίζεται, οὐδὲ χολοῦται·

Αἰεὶ γάρ οἱ ἔωθεν ἐνικλᾶν, ὅττι νοήσῃ.

Ἄλλὰ σύγ’, αἰνοτάτη, κύν ἀδδῆες, εἰ ἔτεόν γε

Τολμήσεις Διὸς ἅντα πελώριον ἔγχος ἀεῖραι.

Ἢ μὲν ἄρ’ ὡς εἰποῦσ’ ἀπέβη πόδας ἀκέα Ἴρις.

425

Αὐτὰρ Ἀθηναίην Ἦρῃ πρὸς μῦθον ἔειπεν·

“Semper enim mihi solet interrumpere, quicquid in-animum-induxero.”

Sic dixit: festinabat autem Iris cursu-procellas-aequans, nunciatura:

Ivitque ex Idaeis montibus ad magnum Olympum.

410

Primis autem in portis multas-convalles-habentis Olympi

Occurrens detinuit eas, Jovisque ipsis exposuit sermonem:

“Quò tenditis? cur vobis in praecordiis furit animus?”

“Non sinit Saturnius auxilium-ferre Argivis.

“Sic enim minatus est Saturni filius, si quidem perficiet,

415

“Claudos-redditurum quidem vobis sub curribus veloces equos,

“Vosque ipsas de curru dejecturum, et currus confracturum.

“Neque decem vertentibus annis

“Vulnera perfectè-sanabimini, quae deprehensis-impresserit fulmen:

“Ut scias, Minerva, quando cum tuo patre pugnaveris.

420

“Junoni autem non tantopere succenset, neque irascitur:

“Semper enim illa ei solet interrumpere, quicquid in-animum-induxerit.

“Sed tu, ò teterrima, ò canis invereconda, si reverà

“Audebis, Jovem contra, ingentem hastam attollere.”

Ac quidem sic locuta, abiit pedibus velox Iris.

425

Tum Minervam Juno allocuta est:

Ver. 409. — ἀελλόπος ἀγγελέουσα.]

— at illa leves caeli demissa per auras.

AEn. XI, 595.

Ver. 419. — ἀπαλθήσεισθον.] *Al.* ἀπαλθή-

σεισθαι.

Ver. 420. “Ὅφρ’ εἰδῆς.] Vide suprâ ad ver.

406.

Ibid. — Γλαυκῶπις.] *Al.* Γλαυκῶπι.

Ver. 422.—γάρ εἰ.] Vide suprâ ad α, 51.

Ver. 423. Ἄλλὰ σύγ’, αἰνοτάτη, κύν ἀδδῆες.] Non hæc venustè Iris ex suâ personâ, sed ex Jovis. Quare hoc modo, ut opinor, vertendum, “At Tu, inquit, O teterrima,” &c.

Ibid. — εἰ ἔτεόν γε Τολμήσεις.] Quo istud εἰ τολμήσεις referatur, nihil subjungit. De quâ elegantissimâ Aposiopesi, vide suprâ ad α, 540.

Ἦ πόποι, αἰγίοχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτ' ἔγωγε
 Νῶϊν ἐῷ Διὸς ἄντα, βροτῶν ἔνεκεν, πολεμίζειν.
 Τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθίσθω, ἄλλος δὲ βιώτω,
 Ὅς κε τύχη· κείνος δὲ τὰ ἄφρονέων ἐνὶ θυμῷ,
 Τρῳάσι τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω, ὡς ἐπιεικές.

430

Ὡς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους.

Τῆσιν δ' ὦραι μὲν λῦσαν καλλίτριχας ἵππους·
 Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπησιν·

Ἄρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόοντα.

435

Αὐταὶ δὲ χρυσείοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον

Μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι, φίλον τετιημέναι ἦτορ.

Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἰδῆθεν εὐτροχον ἄρμα καὶ ἵππους

Οὐλυμπόνδ' ἐδώκε, θεῶν δ' ἐξίκετο δάκους.

Τῷ δὲ καὶ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,

440

Ἄρματα δ' ἀμβρομοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσσας.

Αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρύσπα Ζεὺς

Ἔζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὀλυμπος.

Αἰ δ' οἶαι Διὸς ἀμφὶς Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη

“ Eheu, Aegiochi Jovis filia, non amplius ego

“ Nobis permitto, Jovem contra, mortalium causâ pugnare ;

“ Quorum alius quidem intereat, alius autem vivat,

“ Ut cuique sors-ferat : ille verò quae sua sunt cogitans animo,

450

“ Trojanisque et Danais adjudicet, ut aequum est.”

Sic fata, retrò vertit solidos-ungulis equos.

His porrò Horae quidem solverunt pulchros-jubis equos ;

Et eos quidem alligârunt ad ambrosia praesepia :

Currus autem inclinârunt ad parietes collucentes.

435

Ipsae autem [Juno et Minerva] aureis in sellis-recubitoriis sederunt

Mixtim cum aliis diis, suo moestae corde.

Jupiter autem pater ab-Ida pulchras-rotas-habentem currum et equos

Ad Olympum egit, deorumque pervenit ad sedes.

Huic autem et equos quidem solvit inclytus terrae-quassator [Neptunus] ;

440

Currus verò ad receptaculum posuit, linteo circumdato.

Ipsae autem aureum in thronum latè-sonans Jupiter

Consedit, eique sub pedibus magnus concutiebatur Olympus.

At solae à Jove seorsum Minervaque et Juno

Ver. 429. Τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθίσθω.] Eustathius legit ἀποφθίσθω φθίσθω, ἢ οὐ κατὰ κῆρσιν τὸ φθίσθω. Caterum aptissime hæc ad personam Junonis superbam atque praefractam ; quæ ut primum, quod maxime velit, non possit ; continuo, “ Nihil hæc Sui interesse ; Sibi perinde esse, quis vincat, quis percat Mortalium.”

Ver. 432. — τρέπει.] ἂν. τράπει.

Ver. 435. — ἔκλιναν.] Vide suprâ ad α, 509.

Ver. 436. — χρυσείοισιν.] Pronuntiabatur χρυσοῖσιν. Vide suprâ ad β', 268.

Ver. 441. — ἀμβρομοῖσιν.] Βωμοί, οὐ μέ-

ρον ἐφ' ὧν ἴθυσεν, ἀλλὰ καὶ — ἀπλῶς ἀνάστημα, ἐφ' οὗ ἴσται βῆσαι τι καὶ τιθέναι. Οὕτω γὰρ ἐν Ὀδυσσεύῃ ἀγαλματικά σινα, δάδας ἐν χερσὶν ἴχοντα, ἰστάμινα ἐπὶ βωμοῖν, ἦτοι βῆσίων τιων, ἴφαινον. Eustath.

Ibid. — πειτάσσας.] Itâ rectè edidit Barnesius. Vulg. malè, πειτάσας. Quod penultimam corripit.

Ver. 442. — ἐγρύσπα Ζιῦς.] Vide suprâ ad α, 175 et 498.

Ver. 445. — ὑπὸ ποσσὶ μέγας πειλεμίζετ' Ὀλυμπος.] Vide suprâ ad α, 528. 529.

Ver. 444. — Διὸς ἀμφὶς.] Vide suprâ ad α, 349.

- "Ἡσθην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο· 445
 Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ἧσιν ἐνὶ φρεσὶ, φάνησέν τε·
 Τίφθ' οὕτω τετίησθον, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;
 Οὐ μὲν δὴν κάμετόν γε μάχῃ ἐνὶ κυδισανείρῃ
 Ὀλλῦσαι Τρῶας, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἔθεσθε.
 Πάντως, οἷον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄαπτοι, 450
 Οὐκ ἂν με τρέψειαν, ὅσοι θεοὶ εἰς ἐν Ὀλύμπῳ.
 Σφῶϊν δὲ πρὶν περ τρώμος ἔλλαβε Φαίδιμα γυῖα,
 Πρὶν πόλεμόν τ' ἰδέειν, πολέμοιό τε μέγμεγα ἔργα.
 Ὡδε γὰρ ἐξέρω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 Οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων, πληγῆντε κεραυνῶ, 455
 Ἄψ' ἐς Ὀλυμπον ἴκεσθον, ἢ ἀθανάτων ἕδος ἔστί·
 Ὡς ἔφαθ'· αἰ δ' ἐπέμυζαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη.
 Πλησίαι αἶγ' ἦσθην, κακὰ δὲ Τρῶεσσι μεδέσθην.
 Ἥτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
 Σκυζομένη Διὶ πατρὶ, χόλος δὲ μιν ἄγχιος ἤρει· 460
 Ἥρη δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσκυδα·
 Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον εἶπες;

Sedebant, nec omnino ipsum alloquebantur, neque interrogabant:

44.

Sed ille cognovit suam in mente, dixitque:

"Cur ita moestae estis, Minervaque et Juno?"

"Non sane diu laborastis pugna in gloriosa"

"Ad perdendos Trojanos, quorum odium acerbum cepistis.

"Omnino, quae sunt meae vires et manus invictae,

450

"Non me verterint quotquot dii sunt in Olympo.

"Vobis autem prius tremor cepit pulchros artus,

"Quam pugnamque videretis, pugnaeque magna facinora.

"Sic enim edico, quod et perfectum fuisset:

"Haud sane in vestris curribus, percussae fulmine,

455

"Amplius in Olympum rediissetis, ubi immortalium sedes est."

Sic dixit: at compressis labris gemebant Minervaque et Juno.

Propinquae haec utique sedebant, malaque Trojanis cogitabant.

Ac Minerva quidem tacita erat, neque quicquam dixit,

Irata Jovi patri, ira quippe ipsam atrox tenebat:

460

Junō verò non continuit in pectore iram, sed allocuta est:

"Gravissime Saturnie, quale verbum dixisti?"

Ver. 448. Οὐ μὲν δὴν κάμετόν γε.] Acerba et faceta irrisio: "Cito sane reversa estis." Ceterum alii hic legunt, Οὐ μὲν δὴν, et Οὐ μὲν δὴ, et Οὐ μὲν τοι.

Ver. 454. Ὡδε γὰρ ἐξέρω.] Refertur istud γὰρ, non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantissimè reticetur: "Ac feliciter quidem vobis evenit, quod pugnam inire timueritis; N.A.M." &c. Vide suprā ad ἰ, 22.

Ibid. — ἴσταν.] *Al. ἴσιν. Scilicet, ἴσιν ἴσιν.*

Ver. 455. — πληγῆντε.] De voce, πλη-

γῆν; vide suprā ad γ', 51. De constructione elegantissimā, πληγῆντε, etiam cū de *Faminiis* sermo sit; vide ad ἰ, 778.

Ver. 456. — ἀθανάτων.] Vide suprā ad ἰ, 598.

Ver. 458. — αἶγ'.] Notandum, quān no. sit supervacaneum istud γι, ad connectendam sententiam.

Ver. 461. Ἥρη.] *Al. Ἥρη, et Ἥρη.* Vide suprā ad δ', 24.

Ver. 462. — ἴσταν.] *Al. ἴσταν.* Quod perinde est; et hic, et aliis permultis in locis.

- Εὔ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν
 Ἄλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
 Οἷ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται. 465
 Ἄλλ' ἦτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις·
 Βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει,
 Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται, ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Ἡοῦς δὴ καὶ μᾶλλον ὑπερμενέα Κρονίωνα 470
 Ὅψεται, αἶκ' ἐθέλησθα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
 Ὀλλύντ' Ἀργείων πουλὸν στρατὸν αἰχμητάων.
 Οὐ γὰρ πρὶν πολέμου ἀποπαύσεται ὄβριμος Ἔκτωρ,
 Πρὶν ὄρθαι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλεΐωνα,
 Ἡματι τῷ, ὅτ' ἂν οἱ μὲν ἐπὶ πρύμνησι μάχωνται, 475
 Στείνει ἐν αἰνοτάτῳ, περὶ Πατρόκλοιο πεσόντος.
 Ὡς γὰρ Δῖσφατόν ἐστι· σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
 Χωρόμενης, οὐδ' εἴ κε τὰ νείατα πείραθ' ἴκηαι
 Γαίης καὶ πόντοιο, ἴν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε
 Ἥμενοι, οὔτ' αὐγῆς ὑπερίονος ἠελίοιο 480
 Τέρποντ', οὔτ' ἀνέμοισι· βαθὺς δέ τε τάρταρος ἀμφίς·

“ Benè et nos scimus, quòd tibi potentia vinci nescia :

“ Attamen Danaos lugemus bellicosos,

“ Qui jam sanè malo fato expleto perierint. 465

“ At certè bello quidem abstinēbimus, si tu jubes :

“ Consilium verò Argivis suggeremus, quod proderit,

“ Ut nè omnes pereant, irato te.”

Hanc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter :

“ Crastino-manè etiam magis, praepotentem Saturnium 470

“ Videbis, si vis, magnos-oculos-habens veneranda Juno,

“ Perdentem Argivorum ingentem exercitum bellicosorum.

“ Non enim priùs à bello cessabit fortis Hector,

“ Quàm excitatus sit ad naves velox-pedibus Pelides,

“ Dic illo, quando hi quidem ad puppes pugnaturi sint, 475

“ Angustià in gravissimà, de Patroclo occiso.

“ Sic enim fatale est : Tui verò ego non rationem habeo

“ Iratae, neque si ultimos fines adieris

“ Terrae et maris, ubi Iapetusque Saturnusque

“ Sedentes, neque splendore suprà-gradientis solis 480

“ Oblectantur, neque ventis ; profundus autem Tartarus circùm :

Ver. 465. — ὅ τοι.] Vide supra ad á, 557.

Ver. 468. — ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.] Ita et supra ver. 57. Quare pessimè in plerisque editum híc, Θεοῖο. Quod hoc in loco prorsus est invenustum.

Ver. 469. — νεφεληγερέτα.] Vide supra ad á, 175.

Ver. 471. — βοῶπις.] Vide supra ad á, 551.

Ver. 474. Πρὶν ὄρθαι.] Quà ratione, πρὶν, híc producatur ; item Διὶ, ver. 495 ; et ἰερισάμινος, ver. 496 ; vide supra ad á, 51.

Ibid. — Πηλεΐωνα.] De Achille nusquam non inserto, vide supra ad β', 675, 681 ; ad í, 788 ; et ad η', 228.

Ver. 477. Ὡς γὰρ Δῖσφατόν ἐστι.]

— Sic fata Deum Rex

Sortitur ———. Æn. III, 375.

Οὐδ' ἦν ἐνὸ' ἀφίκηαι ἀλαμένη, οὐ σευ ἔγωγε
Σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο.

“Ὡς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη λευκῶλενος Ἥρη.

Ἐν δ' ἔπεσ' ἄκεανῶ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο, 485

Ἐλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.

Τρωσὶν μὲν ῥ' ἀέκουσιν ἔδῃ φάος· αὐτὰρ Ἀχαιοῖς

Ἀσπασίη, τρίλλιστος, ἐπήλυθε νύξ ἕρεβεννή.

Τρωῶν δ' αὐτ' ἀγορῆν ποιήσατο Φαίδιμος Ἔκτωρ,

Νόσφι νεῶν ἀγαγὼν ποταμῶ ἐπι δινήεντι, 490

Ἐν καθαρῶ· ὅθι δὴ νεκῶν διεφαίνετο χῶρος.

Ἐξ ἴππων δ' ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα, μῦθον ἄκουον,

Τόν ῥ' Ἔκτωρ ἀγόρευε, Διὶ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ

Ἐγχοῦ ἔχ' ἑνδεκάπηχῦ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς

Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσειος Δῆε πόρκης· 495

Τῶ ὄγ' ἕρσιάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα

Κέκλυτέ μευ, Τρωῶες, καὶ Δάρδανοι, ἦδ' ἐπίκουροι·

Νῦν ἐφάμην, νῆας τ' ὀλέσας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,

“ Nè quidem si illuc (*inquam*) perveneris errabunda, tui ego
“ Iratae rationem-habeo; quoniam non te impudentius aliud.”

Sic dixit: Ei autem nihil respondit candida-ulis Juno.

Oecidit verò in Oceanum splendidum lumen solis, 485

Trahens noctem nigram super almam terram.

Ac Trojanis quidem invitis occidit lux: sed Achivis

Grata, exoptatissima, supervenit nox tenebrosa.

Trojanorum verò concionem habuit illustris Hector, 490

Seorsum à navibus, quàm duxisset fluvium ad vorticosum,

In puro; ubi utique cadaveribus vacuum apparebat spatium.

Ex equis verò cum descendissent in terram, orationem audiebant,

Quam Hector dicebat, Jovi charus: in manu autem

Hastam tenebat undecim-cubitorum; praenitebat verò hastae 495

Cuspis aerea, circumque aureus ambibat annulus:

Hâc ille nixus, verba alata allocutus est:

“ Audite me, Trojani, et Dardani, et Socii;

“ Modò credidi, navibusque perditis et omnibus Achivis.

Ver. 485. Ἐν δ' ἔπεισ' — Ἐλκον νύκτα.]

Vertitur interea caelum, et ruit Oceano
nox,

Involvens umbrâ magnâ terramque po-
lumque. *Æn.* II, 250.

Nox ruit, et fuscis tellurem amplectitur
alis. *Æn.* VIII, 569.

Ver. 486. ἄρουραν.] Vide suprâ ad ζ', 142.

Ver. 487. Τρωσὶν μὲν ῥ'.] Non vacat istud
ῥα; Eam enim vim habet, quam et in ver-
sione servavi, *Ac Trojanis quidem*, &c.

Ver. 488. — ἐπὶ χθόνα.] Non ex ἐπὶ χθόνα,
sed ex ἐπὶ χθόνα. Alioqui non constaret Tem-
porum ratio. Vide suprâ ad α', 57.

Ver. 490. Νόσφι.] Vide suprâ ad α', 349.

Ibid — ποταμῶ ἔπι.] Itâ rectè edidit
Barnesius. Erat enim non, ut vulgò legitur,
ποταμῶ ἔπι: sed (ut infrâ, ver. 556.) μισσηῶ
νεῶν, ἢ δὲ Ξάνθιο ποταμῶ.

Ver. 492. Ἐξ ἴππων δ' ἀποβάντες.]

— tota cohors — relictis

Ad terram defluxit equis. —

Æn. XI, 500.

Ver. 494. — ἔχ' ἑνδεκάπηχῦ.] Vide suprâ
ad ζ', 519.

Ver. 495. — χρύσειος.] Pronuntiabatur
χρυσεύς. Vide suprâ ad β', 268.

Ver. 498. Νῦν ἐφάμην — ἀποσηύχην.]

Refertur istud Νῦν, non ad ἐφάμην, sed ad
ὀλέσας ἀπενεστήσειν.

Ἄψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν	
Ἄλλὰ πρὶ κλέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλιστα	500
Ἀργείους καὶ νῆας ἐπὶ ῥήγμαϊν θαλάσσης.	
Ἄλλ' ἦτοι νῦν μὲν πειθόμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,	
Δόρυπα τ' ἐφοπλισόμεσθ'· αὐτὰς καλλιτέριχας ἵππους	
Λύσαθ' ὑπ' ἐξ ὀχέων, παρὰ δὲ σφισι βάλλετ' ἔδωδῆν·	
Ἐκ πόλιος δ' ἄξασθε βόας καὶ ἴφια μῆλα	505
Καρπαλίμας, οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε,	
Σῆτον τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε,	
Ὡς κεν παννύχιοι, μέσφ' ἠοῦς ἠριγενείης,	
Καίωμεν πυρὰ πολλὰ, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἴκη'	
Μήπως καὶ διὰ νύκτα κερηκομόωντες Ἀχαιοὶ	510
Φεύγειν ὀρμήσανται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.	
Μὴ μὰν ἀσπουδαί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἔκκηλοι,	
Ἄλλ' ὡς τις τούτων γε βέλος καὶ οἴκοι πίεσση,	
Βλήμενος ἢ ἰῶ, ἢ ἔγχρῃ ὀξυόεντι,	
Νηὸς ἐπιθρώσκων· ἵνα τις στυγέησι καὶ ἄλλος	515
Τρωσὶν ἔφ' ἵπποδάμοισι φέρεῖν πολύδακρον ἄρηα.	

“ Retrò me rediturum ad Ilium ventosam :

“ Sed priùs caligo supervenit, quae nunc servavit maximè

500

“ Argivos et naves in litore maris.

“ Verùm nunc quidem obsequamur nocti nigrae,

“ Coenasque instruamus; atque pulchris-jubis equos

“ Solvite ex curribus, ipsisque apponite pabulum :

“ Ex urbe autem ducite boves et pingues oves

505

“ Properè, vinumque suave afferte,

“ Panemque ex domibus; insuperque ligna multa colligite,

“ Ut per-totam-noctem, usque ad auroram manè-genitam,

“ Accendamus ignes multos, splendorque ad coelum perveniat :

“ Nè fortè etiam per noctem comantes Achivi

510

“ Fugere aggrediantur super lata dorsa maris.

“ Ne saltem illaccessiti naves ascendant, et quieti ;

“ Sed faciamus ut quis eorum vulnus etiam domi curet,

“ Percussus vel sagittà, vel hastà acutà.

“ Dum navem properè-consendit : ut quis horreat etiam alius

515

“ Trojanis equùm-domitoribus inferre lamentabile bellum.

Ver. 499.—περὶ.] *Al. ποτὶ.* Quod idem est.

Ver. 501. — ἐπὶ ῥήγμαϊν.] Quà ratione, ἐπὶ. hic ultimam producat; item, Δὲ, ver. 517; vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 502.—πιστάμια νυκτὶ—, Δόρυπα τ'.]

Nunc adeò. melior quoniam pars acta dici;

Quod superest, lati benè gestis corpora

rebus

Procurate, viri; et pugnam sperate parati.

Æn. IX, 156.

Ver. 503. — ἰφοπλισόμεσθ'.] Vide suprâ ad 4, 140.

Ver. 504. Λύσαθ' ὑπ' ἐξ ὀχέων.] Non supervacaneum est istud, ὑπὸ. Vide infrâ ad ver. 545.

Ver. 510. — διὰ νύκτα.] *Schol.* Ἄντι τεῦ, διὰ νυκτὸς. Sed διὰ νύκτα φεύγειν, non est illud modò, quod dicimus (διὰ νυκτὸς) noctu fugere, sed et uacuis beneficiis fugere.

Ver. 514. — ὀξυόεντι.] Vide suprâ ad 4, 50.

Ver. 516. — πολύδακρον ἄρηα.] Vide suprâ ad γ', 152.

Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστῳ Διὶ φίλοι ἀγγελλόντων,
 Παιδας πρωθήξας, πολιοκροτάφους τε γέροντας
 Λέξασθαι περὶ ἄστῳ, θεοδμήτων ἐπὶ πύργῳ·
 Θηλύτεραι δὲ γυναῖκες ἐνὶ μεγάροισιν ἐκάστη 510
 Πῦρ μέγα καιόντων· φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω,
 Μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν, λαῶν ἀπέοντων.
 ὦ Ωδ' ἔστω, Τρῶες μεγαλήτορες, ὡς ἀγορεύω
 Μῦθος δ', ὅς μὲν νῦν ὑγιῆς, εἰρημένος ἔστω
 Τὸν δ' ἦοῦς, Τρῶεσσι μεθ' ἵπποδάμοις ἀγορεύσω. 525
 Εὐχομαι ἐλπόμενος Διὶ τ', ἄλλοισὶν τε θεοῖσιν,
 Ἐξελάαν ἐνένδε κύνας κηρессиφορήτους,
 Οὓς κῆρες φορέουσι μελαινάων ἐπὶ νηῶν.
 Ἄλλ' ἦτοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς·
 Πρῶτ' δ' ὑπ' ἦοιοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες 530

“ Praecones autem per urbem Jovi cari jubeant,

“ Pueros pubescentes, et temporibus-canos senes

“ Excubias-agere circum urbem, à Diis aedificatis in turribus :

“ Sequiioris autem sexūs foeminae in suis aedibus quacque 520

“ Ignem magnum accendant; custodiaque aliqua firma sit,

“ Ne manus hostium per insidias ingrediatur urbem, copiis absentibus.

“ Sic esto, Trojani magnanimi, ut dico :

“ Ac Sermo hic, qui quidem nunc utilissimus, dictus esto :

“ Qui autem manè utilis sit, Trojanos inter equūm-domitores dicam. 525

“ Ulūque vota facio sperans, Jovique caeterisque diis,

“ Expulsurum me hinc canes funestis-fatis-adductos,

“ Quos fata adduxerunt nigris in navibus.

“ Verū enim verò per noctem custodiamus nos ipsos :

“ Manè autem sub auroram armis armati 530

Ver. 517. Κήρυκες — Διὶ φίλοι.] Jure gentium sacrosancti et inviolati.

Ver. 518. — πολιοκροτάφους.]

Candidior — tondenti barba cadebat.

Virg. Ecl. I, 29.

Ver. 519. Λέξασθαι.] Vide suprā ad β', 515.

Ver. 520. Θηλύτεραι δὲ γυναῖκες.] Imbecilliori sexu Faeminea. Sic apud Sophoclem, Trachin. 1070. Γυνὴ δὲ, Ἐπῆλυς εἶσα “ Faeminea “ vis, faeminea manus,” vertente Cicerone. Et mox de seipso Hercules, *ibid.* ver. 1085. Ἐπῆλυς ἰσθημαὶ πάλας, “ feminata virtus occidit,” vertente itidem Cicerone. Stultissimè igitur vocem hanc, Ἐπῆλυται, ad sententiam minùs honestam hic detorsit Scholiastes, et apud Eustathium Porphyrius. Quod et ad rem, hoc in loco, ineptissimum est; et Hectore, viro in primis gravissimo, indignissimum; cùmque etiam de Sus loquatur, plane absurdissimum.

Ver. 521. Πλῆρω μίγα καιόντων· φυλακὴ δὲ.]

Interea vigilum excubiis obsidere portas,

— et mœnia cingere flammis.

Æn. IX, 159.

Ver. 524. Μῦθος δ', ὅς μὲν νῦν ὑγιῆς, εἰρημένος ἔστω.] Sententia ea est, quam in Versione exhibui. Eustathius aliter accipit: Ὁ μὲν λόχος, ὅς νῦν εἰρημένος ἔστιν, ὑγιῆς ἔστω. Καὶ συντίτακται μὲν καθ' ἑαυτῶν. — Ὅτι γὰρ δὲ λόγος, ὁ ἀπαραποσίητος καὶ ἀκολούθωτος. Verūm Hyperbata ista Homero, scriptori summè perspicuo, prorsùs erant ignota.

Ver. 529. — ἡμῶς αὐτούς.] Pronuntiabatur, ἡμῶς αὐτούς. Nam ἡμῶς ultimam produciit; ideòque contrahitur in ἡμᾶς. Alioquin contraheretur in ἡμῆς; sicuti βασιλείας, βασιλεῖς; ἀληθείας, ἀληθεῖς.

Ver. 530. — σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες — ἰγίρουν ἐξὲν ἄρμα.] Istud Σὺν τεύχεσι (propter adjunctam præpositionem) non refertur ad θωρηχθέντες, (vide i, 757, et S', 376, 388.) sed ad ἰγίρουν ἐξὲν ἄρμα. Quemadmodum et latine dicitur, armis armati, non cum armis armari: è contrario, cum armis hostem aggredi, rectè dicitur. Vide suprā ad á, 528, 529

Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῆσιν ἐγείρομεν ὄξυν ἄρηα.
 Εἶσομαι, αἶκε μ' ὁ Τυδεΐδης κρατερός Διομήδης
 Πὰρ νῶν πρὸς τείχος ἀπάσεται, ἢ κεν ἐγὼ τὸν
 Χαλκῆ δηώσας, ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι.
 Αὔριον ἦν ἀρετὴν διαείσεται, αἶ κ' ἐμὸν ἔγχος
 535 Μείνῃ ἐπερχόμενον· ἀλλ' ἐν πρώτοισιν οἴω
 Κείσεται οὔτηθεις, πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,
 Ἑελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον. Αἶ γὰρ ἐγὼν ἄς
 Εἶν ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα,
 540 Τιοίμην δ' ἄς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων,
 Ὡς νῦν ἡμέρη ἦδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν.
 Ὡς Ἐκτωρ ἀγόρευ'· ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν·
 Οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἰδρώοντας,
 Δῆσαν δ' ἰράντεσσι παρ' ἄρμασιν οἴσιν ἕκαστος·
 545 Ἐκ πόλιος δ' ἄξαντο βόας καὶ ἴφια μῆλα
 Καρπαλίμας· οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζοντο,
 Σῆτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο.
 Κρίσσην δ' ἐκ πεδίου ἀνεμοὶ φέρον οὐρανὸν εἶσω.

“ Naves ad cavas excitemus acrem martem.

“ Videbo, utrumme me Tydides fortis Diomedes

“ A navibus ad murum repellat, an ego illum

“ Aere cum-occidero, spolia cruenta auferam.

“ Cras suam virtutem spectam-dabit, si meam hastam

“ Sustinuerit irruentem : sed in primis puto

“ Jacebit vulneratus, multique circa ipsum socii,

“ Sole orto cras. Utinam enim ego ita

“ Sim immortalis et expers-senectutis per dies omnes,

“ Et honorer sicut honoratur Minerva et Apollo,

“ Ut jam dies hic malum feret Argivis.”

Sic Hector concionatus est : Trojani autem acclamabant :

Illique equos quidem solvebant jugo sudantes,

Ligabantque capistris apud currus suos unusquisque :

Ex urbe autem adducebant boves et pingues oves

Properè ; vinumque suave afferebant,

Panemque ex domibus : et insuper ligna multa colligebant.

Nidorem autem ex campo venti ferebant ad coelum usque.

Ver. 536. — ἐπερχόμενον ἀλλ'.] Quia ratione, ἐπιπρὸς, hic ultimam producat; item, ἀριπρὸς, ver. 552. vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 539. — ἀθάνατος.] Vide suprâ ad 4, 598.

Ver. 543. — λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἰδρώοντας.] Ζυγοῦ ὑπὸ λῦσαν, (ut ὑπὸ λῦσαν ἰδρώοντας, 4, 401.) Iuris subtilis solutis arripuerunt. Nam i-tud, ἐπὶ, non refertur ad ζυγοῦ. Vide suprâ, ver. 504.

Ver. 547, 549. — ξύλα πολλὰ λέγοντο.]

— Οἱ δὲ, μῆλα.] Barnesius ex Platonis *Alcibiade secundo* locum hunc quatuor versibus (non ineptis quidem illis, si fortè huc pertineant) auctiore edidit.

— ξύλα πολλὰ λέγοντο

Ἐξδον δ' ἀθανάτοισι τιλησίσας ἱκατόμβας

Κρίσσην δ' ἐκ πεδίου ἀνεμοὶ φέρον οἶσαν ἰδῶ

Ἠδιῶν σῆς δ' εἴσοι θεῖο μάκαρος δατίοντο,

Οἰδ' ἰοῖλον μάλα γὰρ σφιν ἀπρηγέτο ἴλως

ἰση,

Καὶ Πριάμος, καὶ λαὸς ἰὺμελίω Πριάμοιο.

Οἱ δὲ μῆλα φρονέοντες ———.

Οἱ δὲ, μέγα φρονέοντες, ἐπὶ πολέμοιο γεφύρῃ
 Εἶατο πανύχιοι· πυρὰ δὲ σφισι καίετο πολλὰ. 550
 Ὡς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην
 Φαίνεται ἀριπρεπέα, ὅτε τ' ἐπλετο ἡνέμος αἰθῆρ,
 Ἐκ τ' ἔφανον πᾶσαι σκοπιαὶ, καὶ πρόωνες ἄροιο,
 Καὶ νάπαι· οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγῃ ἄσπετος αἰθῆρ,
 Πάντα δὲ τ' εἶδεται ἄστρα· γέγηθε δὲ τε φρένα ποιμήν· 555
 Τόσσα, μεσηγὺ νεῶν ἠδὲ Ξάνθοιο ῥόων,
 Τρώων καϊόντων πυρὰ φαίνεται Ἴλιόθι πρό.
 Χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο· πᾶρ δὲ ἐκάστω
 Εἶατο πεντήκοντα, σέλας πυρὸς αἰθομένοιο.
 Ἴπποι δὲ κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας, 560
 Ἔσταότες παρ' ὄχεσφιν, εὐθρονον Ἡῶ μίμνον.

Ipsi verò, multùm clati, secundum bellicos ordines
 Sedebant per-totam-noctem; ignesque eis ardebant multi. 550
 Sicut autem quando in coelo stellae lucidam circa lunam
 Apparent perdecorae, quando utique est sine vento aether,
 Apparentque omnes speculae, et cacumina summa,
 Et saltus: coelitus autem aperitur immensus aether,
 Et omnia conspiciuntur astra: gaudetque porrò animo pastor:
 Ita tot, inter naves et Xanthi fluenta,
 Trojanorum accendentium ignes apparebant Ilium ante.
 Mille utique in campo ignes ardebant: ad singulos autem
 Sedebant quinquageni viri, ad lumen ignis ardentis. 555
 Equi verò hordeum album comedentes et avenas,
 Stantes apud currus, pulchro-sedentem-in-solio Auroram expectabant. 560

Ver. 549. — ἐπὶ πολέμοιο γεφύρῃ.] *Al.* γεφύραις, sive γεφύρῃς. *Al.* ἀνὰ πολέμοιο γεφύρας: ut supra, ver. 378. Quem locum vide; itaque δ', 371.

Ver. 550. Εἶατο πανύχιοι· πυρὰ δὲ σφισι καίετο πολλὰ.]

Collucet ignes; noctem custodia ducit
 Insomnem ———. *Æn.* IX, 166.

Ver. 554. — οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγῃ ἄσπετος αἰθῆρ.] Elegantissima et planè mirifica descriptio. *Discissus subter et disjectis undique nubibus, aperuit se in immensum aether.*

Ver. 558. Χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ.] Notandum istud, ἄρ', singularem hic vim habere in connectendâ sententiâ. "Tot ignes apparebant: Utique mille in campo ignes," &c. Tolle hanc particulam; perit continuo tota sententiæ venustas.

Ibid. — πᾶρ δὲ ἐκάστω Εἶατο πεντήκοντα,

σίλας πυρὸς αἰθομένοιο.] Alii legunt, σίλα· Quod ferri potest. Quod autem addit Scholiastes: Τῷ ἐκάστω, συναπτόν τὸ σίλα· ἢ ἤ, παρ' ἐκάστω σίλαϊ καὶ φωτὶ τοῦ πυρὸς· jejuna est valdè, et inconcinna constructio. Ceterùm meritò hic *Porpius Terassonum*, scriptorem Gallicum, negligentiae postulat; qui apud *Homerum* Trojanos cum sociis non amplius decem fuisse millia contenderit, cùm hic liquidò dictum sit milites numero fuisse quinquagies mille.

Ver. 560. Ἴπποι δὲ.]

— et religatos ritè videbat

Carpere gramen equos. — *Æn.* IX, 352.

Ver. 561. — εὐθρονον Ἡῶ μίμνον.] Potuisset dicere, — ἔμμενον ἰθῆρονον Ἡῶ. At longè venustior et *Spondæus* iste, ad longinquam auroræ expectationem, et spem arduam, noctisque impatientem.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ι΄.

Ἑπόθεσις τῆς ΟΜΗΡΟΥ ραψωδίας Ι΄.

ἌΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ συμβουλευσάντος τοῖς Ἑλλήσι φεύγειν, ἵστανται τὴν ἐναντίαν ἀποφαινόμενοι γνάμην Διομήδης καὶ Νέστωρ. Συμβουλευσάντος δὲ Νέστωρος, πρὸς Ἀχιλλεῖα πέμπονται πρῆσσεις. Καὶ δεηθεῖσιν ἀντίπειν αὐτοῖς Ἀχιλλεῖος. Οἱ δὲ ἀπαγγέλλουσι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς ὕπνιον τρέπονται.

Ἄ Λ Λ Η.

ἘΠΑΥΛΙΣΑΜΕΝΩΝ τῶν πολεμίων, διὰ τὴν κατὰ τὸν πόλεμον εὐημερίαν, παρὰ τῆς ναυτάθρου, Ἀγαμέμνων ἀπληπτικῶς τὴν σωτηρίαν, ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ἀποφαινόμενος γνάμην, ἀποφεύγειν ἐπιδόντας τῶν νηῶν κελεύει τοὺς Ἑλληνας· Διομήδους δὲ ἀντειπόντος, Νέστωρ παραυτίκα ἀμείψεται τοῦτον. Προστίθησι δὲ τὰ λείποντα αὐτοῦ τοῖς λόγοις, Φυλακᾶς κελεύων ἐπὶ τὴν τάφρον ἐκπέμπειν, καὶ τοὺς ἀρίστους ἀθροίσαντα βουλευέσθαι μετ' αὐτῶν περὶ τῶν ἐπιγιγόντων. Πειθεται τούτοις ὁ βασιλεὺς, καὶ τοὺς ἀρίστους ἐπιτιᾷ, ἐν οἷς πάλιν Νέστωρ Ἀγαμέμνονι σύμβουλος τῶν καλλίστων γίγνεται, τῆς μὲν πρὸς τὸν Ἀχιλλεῖα κελεύων αὐτὸν ὀργῆς λαθεῖσθαι, πρὸς δὲ τὸν ἐπιγιγόντα καιρὸν ἀρμόσασθαι, καὶ πρεσβύαν ὡς τὸν τοῦ Πηλείως ἀποστῆλαι. Τοῦ δὲ βασιλείως καὶ δῶρα πολλὰ ὑπισχυομένου δάσειν, καὶ κηδεστὴν ἀξιώσαντος γενέσθαι, παραγίγνεται πρὸς αὐτὸν πρῆσσεις, ὁ, τε Ἰδακῆσιος, καὶ ὁ τοῦ Τελαμῶνος, καὶ πρὸς τούτοις Φοῖνιξ. Τῶν δὲ πρεσβύων ἐλθόντων, καὶ τὴν δεῖπνον ποιουμένων, καὶ τὰ κατὰ τοὺς Ἑλληνας μνηστᾶντων, καὶ τὴν ἐπιτιᾶν δηλούντων, ἀτεγκτος ὁ Ἀχιλλεῖος, καὶ οὐδ' ὅλας ἐιδίδους πρὸς τὴν ἀκοὴν τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων εὐρίσκειται· ἀλλὰ μνησικακῶν μὲν τῶν Ἀγαμέμνωνι, τῶν δὲ δῶρα καταφρονῶν, καὶ τῆς συγγενείας τοῦ βασιλέως ὑπερφρονῶν. Καὶ μετὰ τοῦτο Φοῖνιξ πείθει αὐτὸν πειράσθαι, καὶ διακρύβει τὴν παρούσαν τῶν Ἑλλήνων τύχην, ὡς εἰς ἔλεον αὐτὸν ὑπαῖξων καὶ τῆς περὶ τὴν πρώτην ἡλικίαν ὑπομνηθῆσκει τροφῆς· καὶ ὅτι οὐ χρεὶν, παραδείγματι τῶν κατὰ τὴν παλαικίδα χεῖρων, πάντα μητρὶ πειθεσθαι, δι' ἃν ἴπην, αἰνιττῆται· καὶ ὡς πρὸς ἀνάγκην βοηθῆσας, χωρὶς τιμῆς, μεταγνώσεται, τὴν Μελέαγρου μάχην καὶ Αἰτωλῶν διηγοούμενος. Οὔτε δὲ Φοῖνιξ, πρεσβυτέρως εὐτυχῆς· καὶ γὰρ αὐτὸς ἐπίσης τοῖς ἄλλοις ἀποτυχεῖται. Οὔτε δὲ ὁ συγγενὴς αὐτὸν Αἴας ἔτρεψεν, ἐπιπλήσων τε, καὶ ἰκετιῶν, καὶ λοιδορούμενος, καὶ παντὶ τρόπῳ πῆσαι πειράσεται. Ἀλλὰ Φοῖνικα μὲν παρ' ἑαυτῆ κατέχη Ἀχιλλεῖος· Ὀδυσσεὺς δὲ, σὺν Αἴατι, τὰ πρὸς τοῦ Ἀχιλλεῖως ἀποπερσεύονται τοῖς Ἑλλήσι. Ἐφ' οἷς Διομήδης καθάπτεται μὲν Ἀχιλλεῖος, ὡς οὐ δόντας ἀμείτρα ὀργῆ σχολάζοντες· τοὺς δὲ ἀρίστους ἐπὶ τὴν μάχην προτρέπεται.

Ἐπιγραφαί.

* Ἀπόπειρα Πρесоεία, ἢ Λιταί.

Ἄλλως.

Ἐξοσίῳ δ' Ἀχιλλῆος ἀπειθέος ἴστιν ἴατα.

Ως οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον' αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 Θεσπεσίῃ ἔχε Φύλα, Φόβου κρυόεντος ἑταίρῃ
 Πένθει δ' ἀτλήτω βεβολήατο πάντες ἄριστοι.
 Ως δ' ἄνεμοι δύο πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα,
 Βορέης καὶ Ζέφυρος, τῷ τε Θρήκηθεν ἄητον,
 Ἐλθόντ' ἐξαπίνης· ἄμυδις δέ τε κῆμα κελαινόν
 Κορβύεται, πολλὸν δὲ παρ᾽ ἄλλα φύκος ἔχευαν·
 Ὡς ἑδαίζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
 Ἀτρεΐδης δ' ἄχει μεγάλην βεβολημένος ἦτορ,

Ita quidem Trojani custodias agebant: sed Achivos
 Divinitus immissa agebat Fuga, Metus frigidi socia:
 Luctu verò intolerando sauciati erant omnes fortissimi.
 Sicut autem venti duo pontum commovent piscosum,
 Boreas et Zephyrus; qui utique à Thracià spirant,
 Advenientes repentino; simulque et unda nigra
 In acervum attollitur, multamque extra mare algam fundunt:
 Sic scindebatur animus in pectoribus Achivorum.
 Atrides autem dolore magno sauciatus cor,

Ver. 1. "Ως οἱ μὲν." "Nec poetica modò, sed
 oratoriã virtute (Homerus) eminentissimus.
 " Nam, ut de laudibus, exhortationibus, con-
 solationibus tacem; nonne vel *Nonus liber*,
 " quo missa ad Achillem legatio continetur,
 " — omnes litium ac consiliorum explicat
 " artes? Affectus quidem vel illos mites, vel
 " hos concitados, nemo erit tam inductus, qui
 " non in suã potestate hunc auctorem ha-
 " buisse fateatur." *Quintilian. lib. X. cap. 1.*
 Καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ πρесоείᾳ, ποικίλαις τίχραις ποιῶ
 χρωμένῳ vs τοὺς ῥήτορας. Ὁ μὲν γὰρ Ὀδυσσεύς.
 &c. *Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιή-
 σιως, § 20.* Ubi totum harum orationum
 artificium retextitur et enarratur. Ut et al-
 tero in Libro, qui inscribitur *Τέχνη*, § 8 et 9.

Ver. 3. Πένθει δ' — ἄριστοι.] Οἱ μὲν ἄλλοι
 περὶ φύγῆς ἰσχυρίλαιαν ἰποιοῦντο, οἱ δὲ ἄριστοι ἰ-
 πίνεσι ἦσαν. *Schol. Victoriana; sc. ex Petri
 Victorii codice excerpta.*

Ver. 4. Ὡς δ' ἄνεμοι δύο —, Ὡς ἑδαίζετο
 θυμὸς.]

Adversi rupto ceu quondam turbine venti
 Confligunt Zephyrusque Notusque —.

Æn. II, 416. 1

Cæterum nodum hic in scirpo quaesiverunt
 plerique, quibusnam affectibus duobus distra-
 herentur Acivorum animi. *Porphyrus*
 (quem secutus est *Scholasticus*) φόβον καὶ λύ-
 πην intelligit: *Quaest. Homeric. 5.* *Sch. Vic-
 torian.* ἔκπληξιν τῶν παρόντων καὶ δίον τῶν μιλ-
 λόντων. Alii ibidem memorati. *Ζηνὸς τι νόον,*
καὶ Τρῶας ἄγανούς. Admodum invenustè om-
 nes. Unus rem acu tetigit *Eustathius: Δαί-
 ζονται, ὅ ἴστι μορίζονται βουλαῖς, ἵτι μάνιν, ἵτι*
φύγειν χεῖραν fugerent an permanerent; id
 scilicet in dubio erat.

Ver. 5. Βορέης καὶ Ζέφυρος.] *Porphyrus*
 (*Quaest. Homeric. 5.*) scriptum est, *Βορέης*.
 Quomodo *Βορέης* scilicet pronuntiabatur.

Ibi l. — τῷ τε Θρήκηθεν ἄητον] Eo
 nimirum in pelago, cui et ab *Aquilonis* et ab
 Occidentis partibus adiacebat *Thracia* pro-
 cellosa. Vide *Strabon. lib. I. pag. 49.*

Ver. 9. — ἄχει μεγάλην βεβολημένος.]
 Quã ratione, ἄχει, hic ultimam producat;
 item ὑπερμηνίῃ, ver. 25. et πάλιν, ver. 56.
 vide supra ad 4, 51. Porro alii hic legunt,
 βεβλημένος.

* Vide *Annotat. ad ver. 17.*

Φοίτα, κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων, 10
 Κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν ἄνδρα ἕκαστον,
 Μηδὲ βοᾶν· αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο.
 Ἴζον δ' εἰν ἀγορῇ τετιήότες· ἂν δ' Ἀγαμέμνων
 Ἴστατο δακρυχέαν, ὥστε κρήνη μελάνυδρος,
 Ἥ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης ὄνοφερὸν χεεῖ ὕδωρ· 15
 Ὡς ὁ βαρυστειάχων ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα·
 ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
 Ζεὺς με μέγα Κρονίδης ἄτη ἐνέδησε βαρεῖη·
 Σχέτλιος, ὃς πρὶν μὲν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν,
 Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι· 20
 Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλευσατο, καί με κελεύει
 Δυσκλέα, Ἄργος ἰέεσθαι, ἐπεὶ πολὺν ἄλεσα λαόν.
 Οὔτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενεῖ φίλον εἶναι,
 Ὅς δὴ πολλάων πολιῶν κατέλυσε κάρηνα,
 Ἥδ' ἔτι καὶ λύσει, τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον. 25
 Ἄλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθόμεθα πάντες,
 Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·

Obibat, praecones canoros jubens, 10
 Nominatim ad concionem vocare virum unumquemque,
 Minimè autem clamare; ipseque inter primos laborabat.
 Sedebant porò in concione tristes: Agamemnon autem
 Surrexit lachrymas-fundens, ceu fons aquis-niger,
 Qui utique ab excelsâ petrâ nigram fundit aquam: 15
 Sic ille graviter-suspirans verba Argivis fecit:
 "O amici, Argivorum ductores, et principes,
 "Jupiter me valdè Saturnius detrimento irretivit gravi:
 "Infestus, qui antea quidem mihi promisit et annuit,
 "Ilio exciso benè-munito rediturum;
 "Nunc verò malam fraudem struxit, et me jubet
 "Inglorium, Argos redire, postquam multum perdidit populum.
 "Ita scilicèt Jovi erit praepotenti placitum,
 "Qui jam multarum urbium demolitus est vertices,
 "Atque adhuc demolietur, hujus enim potentia est maxima. 25
 "Verùm agite, ut ego dixero, parcamus omnes;
 "Fugiamus cum navibus dilectam in patriam terram:

Ver. 11. Κλήδην — ἄνδρα ἕκαστον, Μηδὲ βοᾶν.] Ἐκαστον, scilicèt τῶν ἡγμένων. Et, μὴ βοᾶν nè vel hostes, vel hostes, vel quantum trepidaretur, intelligenter. Ut rectè Schol. Victorian. Κατ' ὄνομα τοῦ ἀρίστου συνάγει, ἵνα μὴ ἴσχυσα γίνηται τοῖς πολέμοις τὰ σπασσόμενα· ἢ καὶ πρὸς τὸ μὴ παραῖσι τοῖς εὐκλείους.

Ver. 14. Ἴστατο δακρυχέαν.]

Multa gemens, largoque humectat flumine vultum.

Æn. I, 469.

Ver. 17. ὦ φίλοι.] Eadem oratione supra

usus est Agamemnoni ad tentandos suorum animos, lib. β', 110. &c. Unde et hic liber nonus inscribitur, Ἀπόστιχα.

Ver. 18. Ζεὺς με μέγα.] Vide supra ad β', 111. Caterum Schol. Victorian. hic legendum volunt, σὺν τῷ δ', τὸ "μέγα."

Ver. 19. — πρὶν μὲν μοι ὑπέσχετο.] Τίτι μιν, — ὅτι σὺν ὄνομα ἱσιμψιν (β', 12.) ἰκί δὲ, σρεῖν, διὰ τὸ, "Ἀσπράστων ἱσιμψία." (β', 350. 355.) Schol. Victorian.

Ver. 20.—ἀπονέεσθαι.] Vide supra ad α', 398.

Ver. 25.—καὶ λύσει.] Vide supra ad β', 118.

Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἰζήσομεν εὐρυάγυιαν.

“Ὡς ἔφαθ’· οἱ δ’ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,

Δὴν δ’ ἄνεω ἦσαν τετιηότες υἴες Ἀχαιῶν·

Ὅψε δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

Ἄτρεϊδῆ, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ἀφραδέοντι,

Ἢ θέμισ ἐστίν, ἀναξ, ἀγορῆ· σὺ δὲ μὴ τι χολώῃς.

Ἄλκῆν μὲν μοι πρῶτον οὐείδισας ἐν Δαναοῖσι,

Φῶς ἔμεν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα· ταῦτα δὲ πάντα

Ἰσασ’ Ἀργείων ἡμῖν νέοι, ἠδὲ γέροντες.

Σοὶ δὲ διάνδιχα δῶκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω

Σκῆπτρω μὲν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων·

Ἄλκῆν δ’ οὗτοι δῶκεν, ὅτε κράτος ἐστὶ μέγιστον.

Δαιμόνι, οὕτω που μάλα ἔλπει υἴας Ἀχαιῶν

Ἀπτολέμους τ’ ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις·

Εἰ δὲ τοι αὐτῶ θυμὸς ἐπέσσυται, ὥστε ἰέσθαι,

Ἐρχεο· πάρ τοι ὁδὸς, νῆες δὲ τοι ἄγχι θαλάσσης

Ἔστασ’, αἱ τοι ἔποντο Μυκῆνηθεν μάλα πολλαί·

Ἄλλ’ ἄλλοι μενέουσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,

Εἰσόκε περ Τροίην διαπέρσομεν· εἰ δὲ καὶ αὐτοί,

“ Non enim jam Trojam capiemus latas-vias-habentem.”

Sic dixit: illi vero omnes taciti facti sunt silentio,

Diu autem muti erant tristes filii Achivorum:

Tandem verò inter eos locutus est pugnâ-strenuus Diomedes:

“ Atrida, tibi primùm adversabor inconsultè-loquenti,

“ Quâ fas est, ô rex, in concione: tu verò ne irascaris.

“ De fortitudine quidem mihi primùm convitium-fecisti inter Danaos,

“ Dicens me esse imbellem et fortitudinis-expertem: hæc autem omnia

“ Sciunt Argivorum et juvenes et senes.

“ Tibi verò ex-duobus-alterum dedit Saturni filius versuti:

“ Sceptro quidem tibi dedit honorari supra omnes;

“ Virtutem autem non dedit, quod utique imperium est maximum.

“ Bone vir, itâne planè credis filios Achivorum

“ Imbellesque esse et fortitudinis-expertes, ut dicis?

“ Utique, si tibi ipsi animus properat ad redeundum,

“ Abi: patet tibi via, navesque tibi propè mare

“ Stant, quae te secutae sunt a Mycenis valdè multae:

“ At alii manebunt comantes Achivi,

“ Donec Trojam everterimus: quòd si et ipsi volunt,

Ver. 29. — ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.] Vide suprâ ad γ', 95.

Ver. 30. Δὴν δ’ ἄνεω ἦσαν.] Οὕτω γὰρ μίνοντες, χροστὴν ἔχον ἰλιπῖδα· οὕτω φύγειν εὐκλείης ἠγόοντο. Schol. Victorian.

Ver. 31. — βοὴν ἀγαθὸς.] Vide suprâ ad β', 408.

Ver. 32. Ἄτρεϊδῆ, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι.]

Dicam equidem, licet arma mihi mortenque minetur. Æn. XI, 548.

Cæterùm totum hujus loci artificium retexit et singulatim enarrat Dionys. Halicarn. in libro qui inscribitur Τέχνη, § 8. et 9. quem vide.

Τοσι. I.

Ver. 34. Ἄλκῆν μὲν μοι πρῶτον οὐείδισας.] Nempe in γ', 370. &c. Vide autem et ad δ', 401. Porro Schol. Victorian. hic legunt, πρῶτος. De prosodiâ autem vocis, οὐείδισας; vide suprâ ad α', 140.

Ver. 40. Δαιμόνι.] Vide suprâ ad β', 190.

Ver. 42. — ἰτίσσυται.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 46. — εἰ δὲ καὶ αὐτοί, Φευγόντων.] Elegantissima Aposiopesis. Κεῖματικῶς δὲ ἵπτι, μιμούμενος τὸν θυμούμενον. Schol. Victorian.

Z

Φευρόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
 Νῶϊ δ', ἐγὼ Σθέnelός τε, μαχησόμεθ', εἰσόκε τέκμων
 Ἴλιου εὖρωμεν· σὺν γὰρ θεῶ εἰλήλουσμεν.

Ὦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
 Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.

Τῷσι δ' ἀνιστάμενος μετεφώνεεν ἱππότη Νέστωρ·

Τυδείδη, πέρι μὲν πολέμου ἐνὶ καρτερὸς ἐσσι,
 Καὶ βουλῇ μετὰ πάντας ὀμήλικας ἔπλευ ἄριστος.

Οὔτις τοι τὸν μῦθον ὀύσσειται, ὅσσοι Ἀχαιοί,

Οὔδε πάλιν ἐρέει· ἀτὰρ οὐ τέλος ἴκεο μῦθον.

Ἡ μὲν καὶ νέος ἐσσι, ἐμὸς δέ κε καὶ παῖς εἶης

Ὀπλότατος γενεῆφιν, ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεις

Ἀργεῖαν βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν εἴπεες.

Ἄλλ' ἄγ', ἐγὼν, ὃς σεῖο γεραίτερος εὐχομαι εἶναι,

Ἐξέπω, καὶ πάντα διῶξομαι· οὐδέ κέ τις μοι

Μῦθον ἀτιμήσει, οὐδέ κρείων Ἀγαμέμνων.

Ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,

" Fugiant cum navibus dilectam in patriam terram :

" Nos verò, ego Sthenelusque, pugnabimus, donec finem

" Ilii invenerimus : favente enim Deo venimus."

Sic dixit : atque omnes acclamârunt filii Achivorum,

Orationem admirati Diomedis equum-domitoris.

Inter eos autem surgens locutus est eques Nestor :

" Tydide, eximiè quidem in pugna fortis es,

" Et consilio inter omnes aequales es optimus.

" Nemo tibi hanc sententiam vituperaverit, quotquot sunt Achivi,

" Neque contra dixerit : sed non ad finem pervenisti consiliorum.

" Utique juvenis es, meus verò etiam filius esse posses

" Minimus natus ; et tamen prudentia loqueris

" Argivorum regibus, quoniam rectè dixisti.

" Verùm age ; ego, qui te senior glorior esse,

" Eloquar, et omnia persequar : neque aliquis mihi

" Sermonem improbaverit, ne quidem rex Agamemnon.

" Sine-tribu, sine-lege, sine-lare est ille,

Ver. 48. — [ἐγὼ Σθέnelός τις.] Quantà hic cum arte *Sthenelum* collaudat, et προσηκουράζει! Ita ferè *Cæsar* : " *Quod si præterea nemo sequatur, tamen se cum solâ decimâ legione (contra Germanos) iturum, de quâ non dubitaret ; sibi que cum prætoriam cohortem futuram.*" De bello Gallico, lib. I. § 40. al. 51. Et : " *An, me deleto, non animadvertentibus decem habere legiones populum Romanum, quæ non solum vobis obistere, sed etiam caelum diruere possent?*" De bello Hispanico, § ult.

Ver. 49. — [εἰλήλουσμεν.] Vide suprâ ad α, 57.

Ver. 52. — [ἱππότη.] Vide suprâ ad α, 175.

Ver. 53. Τυδείδη, τίς μιν] Vide suprâ ad α, 249. Caterùm de hujus orationis arte

rhetoricâ, vide enarrationem *Diomysii Halicarn.* in libro qui inscribitur *Τίχην*, § 8.

Seis ut te cunctis unam

Prætererim. — *Æn.* XII, 145.

Ver. 55. Οὔτις τοι τὸν μῦθον ὀύσσειται, — ἀτὰρ οὐ τέλος.] 'Ενίοις δὲ καὶ συναπληρῶν μιν' εὐφημίας τὸ ἐλλείπειν ὡς ὁ Νέστωρ : " Οὔτις τοι τὸν μῦθον," &c. *Plutarch.* Εἰ περισσοτέρων πολιτινῶν.

Ver. 58. — [πεπνυμένα βάζεις Ἀργεῖαν βασιλῆας.] Βάζεις πρὸς τοὺς βασιλεῖς. *Eustath.* Παρὰ πάντας τοὺς βασιλεῖς. *Schol.*

Ver. 63. Ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός.] *E* patriâ, è tribu, è familiâ omni ejectus. " *Nam nec priuatus Fucos, nec publicas Leges videtur, nec Libertatis iura cura habere ; quem Dis-*

Ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου, ὀκρυόεντος.
 Ἄλλ' ἦτοι νῦν μὲν πειθόμεθα νυκτὶ μελαίνῃ, 65
 Δόρυπα τ' ἐφοπλισόμεσθα. Φυλακτῆρες δὲ ἕκαστοι
 Λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.
 Κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ ἔπειτα,
 Ἄτρεϊδῃ, σὺ μὲν ἄρχε· σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐσσι.
 Δαίνυ δαῖτα γέρουσιν· ἔοικέ τοι, οὔτοι ἀεικές. 70
 Πλεῖαί τοι οἴνου κλισίαι, τὸν νῆες Ἀχαιῶν
 Ἡράταια Θρηκήθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγουσι.
 Πᾶσά τοι ἐσθ' ὑποδεξίῃ, πολέεσσι δ' ἀνάσσεις.
 Πολλῶν δ' ἀγρομένων, τῷ πείσειαι, ὅς κεν ἀρίστην
 Βουλὴν βουλευσῆ· μάλα δὲ χρεῶ πάντας Ἀχαιοὺς 75

" Quisquis bellum amat intestinum, horrendum.
 " Verum enimverò nunc quidem pareamus nocti nigrae, 65
 " Coenasque instruamus : custodes autem quique
 " Incubent ad fossam quam fodimus murum extra.
 " Juvenibus quidem haec praecipio ; at deinde,
 " Atrida, tu quidem incipias : tu enim supremus es.
 " Praebe convivium senibus : decet te, nequaquam est indecorum. 70
 " Plena sunt tibi vino tentoria, quod naves Achivorum
 " Quotidianae ex Thracia per latum pontum advehunt.
 " Omnis tibi adest ad-excipiendum-apparatus, multisque imperas.
 " Multis autem congregatis, illi obsequaris, qui optimum
 " Consilium dederit : valdè enim opus est omnibus Graecis consilio 75

" cordia, quem Caedes civium, quaevis Bellum
 " civile delectat." Cicero, Philipp. 15. "Οτι
 τῶν φύσις ἢ πόλις ἐστὶ, καὶ ὅτι ἀέρωτος φύσις
 πολιτικὸν ζῶον· καὶ ὁ ἀπολις διὰ φύσιν, καὶ οὐ
 διὰ τύχην, ἦτοι φαῦλός ἐστιν. ἢ κρείσταν ἢ ἀν-
 έρωτος· ὡς αὖτε καὶ ὁ ἐφ' Ὁμήρου λαιδορητής,
 " ἀφροσύνη, ἀέμιστος, ἀνίστις." Aristot. de Re-
 publ. lib. I. cap. 2.

— perjurus erit, sine gente, cruentus
 Sanguine fraterno, fugitivus. —

Horat. Serm. II, 5, 15.

Ver. 64. "Ὁς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου.]
 Videtur hic nonnullis, Achillem perstringere.
 At multò rectiùs Dionysius Halicarn. ὡς διὰ
 κωνοῦ δόγματες, καθυπατάμενος τοῦ Ἀγαμέμ-
 νου· libro supra citato. Ita enim infra, ver.
 109, 110. Agamemnoni vitio vertit Nestor,
 quòd Achillem, Achivorum fortissimum, non
 honorasset.

Ver. 66. — ἱφοπλισόμεσθα.] Vide supra
 ad α', 140.

Ibid. — φυλακτῆρις.] Aristarchus legit
 φυλακτῆρας.

Ver. 67. Λιξάσθων.] Διὸν ῥῆμα, τὸ λιξ-
 άσθων, συντίτακται (inquit Eustathius) ἐνέματι
 πλεθυντικῷ. Quod absurdum est, nisi quum
 de Duobus sermo sit ; ut fusè ostendimus su-
 pra ad α', 566. et ad β', 288. Quare aut con-

tractum erit λιξάσθων ex λιξάσθων· aut eò
 scilicet spectabat Nestor, ut in stationibus
 singulis milites in vigilia manerent bini.

Ibid. — παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκ-
 τός.] "Εσω τῆς τάφρου. Schol. Victor. Rectè.
 Ita enim infra, ver. 87. — μίσον τάφρου καὶ
 τείχεος ἴζον ἰόντες.

Ver. 69. — βασιλιύτατες.] Αλ. βασιλιύττες.

Ver. 70. Δαίνυ δαῖτα γέρουσιν.] "Ἴνα μὴ δια-
 εἰλλιν δοκῆ τὸν Ἀγαμέμνονα πρὸς τὸ πλῆθος,
 ὡς ἀμαρτόντα καὶ χηρσάμενον ὀργῆ. Plutarcli.
 de audiendis Poetis. Item, Symposiac. lib.
 VII. Qu. 9. Ceterum de Prosochia vocis,
 δαίνυ, vide supra ad γ', 260. Rectè hanc ad
 rem citat Barnesius ex Aristophane :

Στέρνυ τί μοι καὶ τῆδε κεφαλῖον λίχως.

Item ex Euripide :

Ὁμοῦ· σὺ δ' ἔπαρχ' ἔρεον, ὅστις εἰσιθείς.

Iphig. in Taur. 745.

Quibus adde :

Ὁμοῦ πῖλον γῆς, πατήρα δ' ἦλον πατρός.

Medea, 746.

Ὁμοῦμι γαῖαν, λαμπρὸν ἦλιον τι φῶς.

Ibid. 752.

Et similia passim. Nam in his nullus un-
 quam est licentiae locus.

Ver. 75. — χρεῶ.] Pronuntiabatur, χρεῶ.
 Vide autem infra ad α', 45.

Ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς, ὅτι δῆϊοι ἐγγύθει νῆων
 Καίουσιν πυρὰ πολλά· τίς ἂν τάδε γηθήσειε;
 Νύξ δ' ἦδ' ἠὲ διαρραΐσει στρατὸν, ἢ σαώσει.

“Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἦδ' ἐπίθοντο.
 Ἐκ δὲ φυλακτῆρες σὺν τεύχεσιν ἔσσεύοντο, 80

Ἄμφι τε Νεστορίδην Θρασυμήδεα, ποιμένα λαῶν,
 Ἠδ' ἄμφ' Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμενον, υἱᾶς Ἀρεῆος,
 Ἄμφι τε Μηριόνην, Ἀφαρῆά τε, Διήπυρόν τε,
 Ἠδ' ἄμφι Κρείοντος υἱόν, Λυκομήδεα δῖον

“Ἐπ' ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων, ἑκατὸν δὲ ἑκάστη 85
 Κοῦροι ἅμ' ἔστειχον, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες·
 Καδδὲ μέσον τάφρου καὶ τείχεος ἴζον ἰόντες·
 Ἐνθάδε πῦρ κήαντο, τίθεντο δὲ δόρυπον ἕκαστος.

Ἄτρείδης δὲ γέροντας ἀκλέας ἤγεν Ἀχαιῶν 90
 Ἐς κλισίην, παρὰ δὲ σφι τίθει μεισιεΐα δαΐτα·

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσις καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

Τοῖς ὁ γέρον πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
 Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνεται βουλή·
 “Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν” 95

“ Bono et prudenti; quoniam hostes propè naves

“ Accendant ignes multos: quis in his laetetur?

“ Nox autem haec vel disperdet exercitum, vel servabit.”

Sic dixit; illi verò eum libenter et audierunt et obsecuti sunt.

Ac custodes cum armis properè-exierunt, 80

Nempe Nestoridesque Thrasymedes, pastor populorum,

Et Ascalaphus et Ialmenus, filii Martis,

Merionesque, Aphareusque, Déipyrosque,

Et Creontis filius, Lycomedes nobilis:

Septem erant duces custodum, centeni verò cum singulis 85

Juvenes ordine-ibant, longas hastas manibus tenentes;

Atque in medio fossae et muri sedebant profecti:

Ibi ignem accenderunt, apposueruntque coenam unusquisque.

Atrides autem proceres frequentes duxit Achivorum

In tentorium; ipsisque apposuit gratum-animo convivium: 90

Hi autem ad cibos paratos appositos manus extenderunt.

Ac postquam potus et cibi desiderium exemissent,

Illis senex omnium-primus texere coepit consilium

Nestor, cujus et antea optimum apparuerat consilium:

Qui ipsis cordatus concionatus est et dixit: 95

Ver. 77. Καίουσιν.] *Al.* καίουσι. Quod perinde est. Vide ad *á*, 51.

Ibid.— τίς ἂν τάδε γηθήσειε;] Vide supra ad *á*, 350.

Ver. 81. Ἄμφι τι Νεστορίδην.] De hujusmodi loquendi ratione, vide supra ad *γ'*, 146.

Ver. 85. “Ἐπ' ἔσαν—, ἑκατὸν δὲ ἑκάστη.]

Bis septem Rutuli, muros qui milite servant,

Delecti; ast illos centeni quemque sequuntur,

Purpurei cristis juvenes, auroque corusci.

— *En.* IX, 161.

Ver. 94. — ἀρίστη φαίνεται βουλή.]

— potior sententia visa est. — *En.* IV, 287.

Ver. 95. “Ὅς σφιν.] Ita rectè edidit *Barnesius*. *Stephanus*, aliique permulti, “Ὅ σφιν” Malè.

Ἄτρεΐδῃ, κύνιστε, ἀναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
 Ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι· οὐνεκα πολλῶν
 Λαῶν ἔσσι ἀναξ, καί τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξε
 Σκῆπτρόν τ', ἠδὲ δέμιστας, ἵνα σφίσι βουλευθήσθαι·
 Τῷ σε χρὴ πέρι μὲν φάσθαι ἔπος, ἠδ' ἐπακούσαι,
 Κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλω, ὅταν τινὰ θυμὸς ἀνώγη
 Εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν· σέο δ' ἔξεται, ὅττι κεν ἄρχῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
 Οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νόησει,
 Οἷόν ἐγὼ νοέω, ἤμην πάλαι, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν,
 Ἐξέτι τοῦ, ὅτε, διογενὲς, Βρισηΐδα κόρυνην
 Χωσμένου Ἀχιλῆος ἔβης κλισίῃθεν ἀπούρας·
 Οὔτι καθ' ἡμέτερόν γε νόον· μάλα γάρ τοι ἔγωγε
 Πόλλ' ἀπεμυθόμην· σὺ δὲ σῶ μεγαλήτορι θυμῷ
 Εἶξας, ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοὶ περ ἔτισαν,

- “ Atrida, gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
 “ In te quidem finiam, à te autem incipiam; quoniam multorum
 “ Populorum es rex, et tibi Jupiter in-manus-dedit
 “ Sceptrumque, et jura; ut ipsis consulas:
 “ Ideò te oportet supra omnes et dicere sententiam, et audire,
 “ Perficere etiam et alterius consilium, quum aliquem animus jusserit
 “ Dicere in bonum: penes te autem erit quicquid optimum-visum-fuerit.
 “ At ego dicam, ut mihi videtur esse optimum.
 “ Non enim quis sententiam alius meliorem hanc excogitaverit,
 “ Qualem ego sentio, et olim, et etiam nunc,
 “ Ex eo tempore, quando, generose, Briseida puellam
 “ Irati Achillis abiisti à tentorio auferens:
 “ Nequaquam secundum nostram quidem sententiam: valdè enim tibi ego
 “ Multis dissuadebam: tu autem tuo magno animo
 “ Cedens, virum fortissimum, quem etiam immortales honorarunt,

Ver. 97. Ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι.]
 A te principium, tibi desinet. —

Virg. Ecl. VIII, 11.

Primâ dicte mihi, summâ dicende Camonâ.

Horat. Epist. I, 1, 1.

Ἀρχόμενοι δὲ λέων καὶ λέγοντες καλέουσιν.

Hesiod.

Ver. 99. Σκῆπτρόν τ', ἠδὲ δέμιστας.] Σκῆπτρον, διὰ τὸ κρᾶτος δέμιστας, διὰ τὸ δικαίων

οὐκ ἔχειν ἰσχυρὰ κατὰ τοὺς νόμους. Schol. Victorian.

Ver. 102. — σέο δ' ἔξεται, ὅττι κεν ἄρχῃ.]

Τὸ τῶν λόγων κατάρθεμα, σὺν ἴσται· εἰς αὐτὸ γὰρ ἀντιτίθεται, ἕτι ἂν κενεῖ καὶ συμφέρει. —

“Ὅ ὅσοι τῆς παρανομίας προσωπῆ καὶ ἰσχυροσύνῃ ἐκαστὸν γίνονται. Καὶ ἀλλο

λεχθῶ (Odys. λ', 315.) — “Ἰσ τοῦ ἰσχυροῦ ται ἔργον τι ἴσας τι.” Schol. Pindar. et Victorian.

Ver. 104. Οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα.]

Vide suprâ ad α', 249, 260. et ad β', 372. Ceterùm alii hic legunt, νόον ἄλλον.

Ver. 106. — διογενίς.] M. διογενίς. Ut referatur scilicet ad Ἀχιλῆος. Quod est hoc in loco minus venustum.

Ver. 109. — σὺ δὲ σῶ μεγαλήτορι θυμῷ

Εἶξας.] Διζῶς ὑπέλλαξε τὰ ὀνόματα τὴν αὐθάρδιαν μεγαλοφροσύνην καλῶν καὶ τὸ σπουδίως, ἰξας, λίγαν. Schol. Victorian. Φίλος ἰσχυροῦς —

ἰταῖον μάλλον ἢ φύγω χαίρει πρὸς ἰσχυροῦσιν ἢ πρὸς χροῖσιν. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο

σοῦτὶ τὸν παρρησιαζόμενον ἥμισυ λυτίῃ καὶ μάλιστα θρασυτίῃ, ἢ — μὲν ἰσχύος πρὸς

ἰσχυροῦσιν τοῖς ἀμαρτάνουσιν. “Ὅτι οὗτοι ἀρνούμενοι·

διτ' ἰσχυροῦ ἰσχυροῦσιν, οὗτοι καλῶν ἀπονομινοῦσιν, ἀλλὰ καὶ προφάσεις ἰσχυροῦσιν ἀμωσγῆτος τοικεπαζέου. καὶ τῆς χροῖσιν· αἰτίαι ἀφροσύνης, αὐτοὶ ἰδόντες μισθωτοῦσιν αἰ —

πρὸς τὸν Ἀργαίωνα ἰσχυροῦσιν. “σὺ δὲ σῶ μεγαλήτορι θυμῷ Εἶξας.” Ἠθικώτερον γὰρ, εἶμαι, τοῦ ἠθικτοῦ· καὶ ἰσχυροῦσιν. φρ. Plutarch.

de Adul. et Amici discrim.

Ver. 110. — ἀθάνατοί.] Vide suprâ ad α', 398.

Ἡτίμησας· ἔλων γὰρ ἔχεις γέρας· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Φραζώμεσθ', ὡς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπιθοίμεν
Δάροισίν τ' ἀγανοῖσιν, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·

᾽Ω γέρον, οὐ τι ψεύδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας·

115

Ἄασάμην, οὐδ' αὐτὸς ἀναινομαι· ἀντί νυ πολλῶν
Λαῶν ἔστιν ἀνῆρ, ὅντε Ζεὺς κῆρι Φιλήσῃ·

᾽Ως νῦν τοῦτον ἔτισε, δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν.

Ἄλλ' ἐπεὶ ἄασάμην, φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,

Ἄψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα·

120

Ἵμμῖν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω,

“ Contumeliâ-affecisti; creptum enim habes praemium: verum etiam et nunc

“ Deliberemus, quomodo ipsum blandentes flectamus

“ Donisque placidis, verbisque blandis.”

Hunc autem rursum allocutus est rex virorum Agamemnon:

“ O senex, nequiquam mentitus mea errata enumerasti:

115

“ Peccavi, neque ipse nego; multarum nempe instar

“ Copiarum est vir, quem Jupiter ex-animo dilexerit;

“ Sicut nunc hunc honoravit, domuitque populum Achaivorum.

“ Verum quoniam peccavi, animo laevo obsecutus,

“ Iterum volo placare, dareque ingentia dona:

120

“ Vobis autem coram omnibus incluta dona nominabo,

Ver. 115.—οὐ τι ψεύδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας.] “Εστι δι, inquit Eustathius, τὸ, “ ψεύδος,” μὲν ὑπερβατικόν, ἀντί τοῦ, ψευδῶς· εἰ μὴ τις ἴσως ἰδίῳ στίχῳ ἐν τῷ, “ οὐτι ψεύδος;” εἶτα ἰσχυρῶς ἀνυπόθετος κατ' ἔλλειψιν τὸ ἰφιζῆς· ἵνα λίγη κομματικῶς, “ οὐτι ψεύδος ἔστιν ἂν ἰδμεν· γόρησας· ἰμὰς ἄτας κατέλεξας.” Minus perit, ut mihi quidem videtur. Quid enim inventustius, aut magis hiulcè dici potuisset? Reverà illud, ψεύδος, hoc in loco est, κατὰ ψεύδος; cuius contrarium est, κατ' ἀλήθειαν, vel, πρὸς ἀλήθειαν.

Ver. 116. Ἄασάμην.] Verbum hoc fictitium et abnorme, ἂ ἐν primis syllabis utramque habet ancipitè. Quod in hoc verbo (credo) est singularè. Fortè tamen hujus rei ratio ex eâ petenda erit analogiâ, quâ analogiâ dicitur Κροῖνος; et Κροῖνιος, τεικῆτος; et τεικῆτος, μιτήρος; et μιτήρος, λαῖς; et λαῖς, βασιλῆς; et βασιλῆς, βασιλῆα; et βασιλῆα, Ἀχιλλῆα; et Ἀχιλλῆα, ἔς.

Ibid.—ἀντί νυ πολλῶν.] Notandum quàm non supervacaneum hîc sit istud νυ, sed eandem ferè vim habeat ac Latinum nempe.

Ver. 119. Ἄλλ' ἐπεὶ ἄασάμην.] Vide suprâ ad ver. 116. Item ad β', 111.

Ibid.—φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας, Ἄψ ἰθὺλω ἀρέσαι.] Οὕτω δὲ τὰ ἴπη ταῦτα φρεσὶν γκατο Δισκουεῖδης ὁ Ἰσοκράτους μαθητῆς,

Ἄλλ' ἐπεὶ ἄασάμην, φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,

ἢ ἢ ὄντων μίθων, ἢ μ' ἔβλαψαν θεοὶ ἄλλοι,

Ἄψ ἰθὺλω ἀρέσαι.— Athenæus, lib. I. c. 9.

Barnesius versum istum alterum inserendum potius contendit (ubi et Eustathius ejusdem meminit) infrâ in lib. τ', post ver. 157.

Ἄλλ' ἐπεὶ ἄασάμην (καὶ μὲν φέρας ἔξιλιτο Ζεῦς,)

ἢ ἢ ὄντων μίθων, ἢ μ' ἔβλαψαν θεοὶ ἄλλοι,

Ἄψ ἰθὺλω ἀρέσαι.

Sed neutro in loco satis aptè coheret versus iste. Nam priore in loco, ubi Jovis mentio non fit, non rectè inseritur istud θεοὶ ἄλλοι. Et posteriore in loco, non satis aptè apponitur istud ὄντων μίθων, nisi Parenthesi inclusa demperis; quæ tamen si demperis, jam non amplius coherere alterum istud θεοὶ ἄλλοι.

Ver. 120.—δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα.]

ἵνα μὴ, σμικροψυχίας ἵεκα, δοῆ τὸν στρατὸν ἀποστρεῖν συμμαχίας. Schol. Victorian. Τῆς Βρισπίδος τὴν ἀφάρεισι εἰς τὴν Ἄσπην (suprà, ver. 18.) ἀναφῆραν ὁ Ἀγαμέμνων, ἡμῶς “ ἄψ “ ἰθὺλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα.” Καὶ γὰρ τὸ δίσσαι, τῷ μὴ καταφρονούντός ἐστι καὶ ταπεινὸς φανὸς ὁ ἀδικήσας, ἔλωσι τὴν τῆς ὀλιγωρίας δόξαν. Plutarch. περὶ ἀεργησίας.

Ver. 121. Ἵμμῖν.] Al. Ἵμμῖν.

- Ἐπὶ ἄπυρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
 Αἴθνας δὲ λέβητας εἴκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
 Πηγούς, ἀλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
 Οὐ κεν ἀλγίος εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσσα γένοιτο, 125
 Οὐδὲ κεν ἀκτῆμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
 Ὅσσα μοι ἠνείκαντο ἀέθλια μώνυχες ἵπποι.
 Δῶσω δ' ἐπὶ γυναικας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
 Λεσβίδας· ἃς, ὅτε Λέσβον εὐκτιμένην ἔλεν αὐτὸς,
 Ἐξελόμην, αἷ κάλλει ἐνίκων Φῦλα γυναικῶν. 130
 Τὰς μὲν οἳ δῶσω, μετὰ δ' ἔσεται, ἣν τότ' ἀπήρυν
 Κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι,
 Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιθήμεναι, ἥδὲ μιγῆναι,
 ἥ θέρμις ἀνθρώπων πέλει, ἀνδρῶν ἥδὲ γυναικῶν.
 Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσεται· εἰ δὲ κεν αὖτε 135

“ Septem igni-nunquam-admotos tripodas, decemque auri talenta,

“ Splendidosque lebetas viginti, duodecimque equos

“ Validos, in-cursu-victores, qui praemia pedibus reportarunt.

“ Non sanè pauper esset vir, cui tot contigerint,

125

“ Neque inops valdè-preciosi auri,

“ Quot mihi attulerunt praemia solidi-ungulis equi.

“ Dabo item septem mulieres formâ-praestante, operum scientes,

“ Lesbias; quas, quando Lesbum benè-habitatam cepit ipse,

“ Delegi, quae pulchritudine vincebant genus mulierum.

130

“ Has quidem ei dabo; interque cas erit, quam tunc abstuli

“ Filiam Briseï; et magnum jusjurandum addam.

“ Nunquam ejus cubile ascendisse, vel cum eâ rem habuisse,

“ Qua mos hominum est, virorum et mulierum.

“ Haec quidem statim omnia aderunt: si verò insuper

155

Ver. 122.—ἀπυρους τρίποδας — Αἴθνας
 δι λέβητας.]

Bina dabo argento perfecta, atque aspera
 signis,

Pocula: — — —

Et tripodas geminos; auri duo magna ta-
 lenta. AEn. IX, 265.

Ἀπυρους, πρὸς σύγκρισιν τῶν ἱμπεριεστώτων αἴ-
 θνας δι, τοὺς εἰς πῦρ βαλλομένους. Schol.
 Victorian. Ἦν γὰρ τὸ ἀρχαῖον δύο γίνη τρι-
 πόδων, οὗς καλιῶσαι λέβητας συνέβαιν ἀμ-
 φοτέρους.—Τρίπους χαλκοῦς—ὃν νῦν λέβητα
 καλεῖται. Οὗτοι δ' ἦσαν οἳ μὲν ἄπυροι, εἰς εὐ-
 τὸν οἶνον ἱεκιραίνον· οἳ δὲ λοιτροχοῖοι, ἐν αἷς τὸ
 ὕδωρ ἱερίσανον, καὶ ἱμπεριεσθται. Athenaeus,
 lib. II. c. 2.

Ver. 124. — οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.]
 Οὐκ ἐν Πιλοτονήσῳ ἦσαν οἳ ἵπποι ἠγωνισμένοι
 ἦν γὰρ αὐτῶν γίγνεται· ἀλλ' ἐν Ἰλίου νηϊκῆκα-
 σιν, ἵπταφίους ἀγῶνας ἀγωνίζονται. Schol.
 Victorian.

Ver. 127. — μώνυχες ἵπποι]

—solido—ungula cornu. Georg. III, 88.

Ver. 128. — ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας.]
 Αἰ. ἀμύμονα ἔργ' εἰδυίας.]

Praeterea bis sex genitrix lectissima matrum
 Corpora, captivosque dabit. — — —

AEn. IX, 272.

Ver. 129. — ἃς — ἴλιον αὐτὸς.] Πισθανῶς
 ἵπτανον Ἀχιλλεῖος περιέλειψ, καὶ μονουχῆ
 παραχωρήσειν φησὶ τῶν Αὐτῶν σκύλων. Ἀμα δι
 καὶ ὅτ' ὄψιν αὐτοῦ τὴν δωρεὴν ἀντι. ἱεφαίμων ὅτι,
 εὐ οἶδιν ἱκίους, διδῶσι. Ἀπλοῦν δὲ τὸ ἦθος, καὶ
 πάντα πρὸς τιλῶ. Schol. Victorian.

Ver. 131. Τὰς μὲν οἳ δῶσω.] Quâ ratione
 hic mên (etiam extra casuram) producatur;
 item ἰπρ, ver. 132. et ἰπ, ver. 144. et πρὸς, ver.
 147. vide suprâ ad á, 51. n. 9.

Ver. 134. ἡ θέρμις ἀνθρώπων.] Θωμασίους
 τὴν αἰσχροὴν λῆξιν ἱκάλυψι, — τιμωπάταις
 προσηγορίας ἱπισκιάζων. Schol. Victorian.

Ver. 135. — εἰ δὲ κεν αὖτε.]

Si verò capere Italiam, sceptrisque potiri
 Contigerit victori, et praedae ducere sor-
 tem.

AEn. IX, 267.

Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δάσω' ἀλαπάξαι,
 Νῆας ἄλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νησιάσθω,
 εἴσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληϊδ' Ἀχαιοί.
 Τρωαῖάδας δὲ γυναῖκας εἴκοσιν αὐτὸς ἐλίσθω,
 Αἶ κε μετ' Ἀργεῖην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν. 140
 εἰ δέ κεν Ἄργος ἰκοίμεθ' Ἀχαιϊκόν, οὔθαρ ἀρούρης,
 Γαμβρός κέν μοι ἔοι· τίσω δέ μιν ἴσον Ὀρέστη,
 Ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.
 Τρεῖς δέ μοι εἰσὶ θυγατρὲς ἐνὶ μεγάρῳ ἐπῆκτω,
 Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα 145
 Τάων, ἣν κ' ἐβέλησι, Φίλην ἀνάεδνον ἀγέσθω
 Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ἐγὼ δ' ἐπιμείλια δάσω
 Πολλὰ μάλ', ὅσ' οὔπω τις εἴη ἐπέδωκε θυγατρὶ.
 Ἐπετὰ δέ οἱ δάσω εὔ ναιόμενα πτολίεθρα,
 Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἴρην ποιήεσαν, 150
 Φηράς τε Ζαθείας, ἥδ' Ἀνθειαν βαθύλειμον,

" Urbem magnam Priami dii dederint evertere,
 " Naves abundè auro et aere congesto impleat,
 " Ingressus, quando dividemus praedam Achivi.
 " Trojanas porrò mulieres viginti ipse deligat,
 " Quae post Argivam Helenam pulcherrimae sint. 140
 " Quod si unquam Argos pervenerimus Achaicum, uber agri ;
 " Tum verò gener mihi sit ; honorabo autem ipsum aequalitèr Oresti,
 " Qui mihi unicus nutritur rerum-copiâ in magnâ.
 " Tres autem mihi sunt filiae in domo benè-constructâ,
 " Chrysothemis, et Laodice, et Iphianassa : 145
 " Harum, quam velit, dilectam sine-sponsalibus ducat
 " Ad domum Pelei : ego vero dotalia-dona dabo
 " Multa valdè, quot adhuc nemo suae dedit filiae.
 " Septem porrò ei dabo benè habitatas urbes,
 " Cardamylen, Enopenque, et Hiran herbosam, 150
 " Pherasque inclytas, et Antheam profunda-habentem-prata,

Ver. 137. Νῆας ἄλις χρυσοῦ] Plerique hic legunt, Νῆα ἄλις χρυσοῦ. Quod ferri potest. Verùm cum infrâ, ver. 297. à plerisque scribatur Νῆας; et hic quoque, cum Barnesio, Νῆας edidit. Eustathius utrobique legit, Νῆα. Quod perinde erit.

Ver. 141. — ἀρούρης.] Vide suprâ ad ζ', 142.

Ver. 142. — ἴου.] Al. ἴη.

Ver. 144. Τρεῖς δέ μοι εἰσὶ θυγατρὲς.]

Sunt mihi bis septem praestanti corpore nymphæ :

Quarum quæ formâ pulcherrima, Deiopeiam

Connubio jungam stabili, propriamque dicabo ;

Omnes ut tecum meritis pro talibus annos Exigat, et pulchrâ faciat te prole parentem.

Æn. I., 75.

Ver. 147. — ἰσιμείλια δάσω.] Al. ἰσὶ μείλια δάσω. Nempe μείλια ἰσιδάσω.

Ver. 149. Ἐπετὰ δὲ οἱ δάσω.] Ἄδελφοι, εἴτε φιεῖν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ καὶ ταύτας διδώσι τὰς πόλεις ἢ ἱζώνιν, ὡς πρὶ καὶ τὰ ἄλλα δῶρα. Schol. Victorian. At verò mihi nequaquam hoc ἄδελφοι videtur. Si enim φιεῖν et has urbes annumerasset, dixisset utique, non Ἐπετὰ δὲ οἱ δάσω, sed Ἐπετὰ ἄρ' οἱ δάσω non, septem autem, vel septem porrò ; sed septem utique, ei dabo.

Ibid. — εὔ ναιόμενα πτολίεθρα, — Καὶ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ.] Insuper id campi, quod rex habet ipse Latinus.

Æn. IX., 274.

Ver. 150. — Ἴρην.] Al. Ἴρην et Ἴρην.

Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν
 Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἀλὸς νείαται Πύλου ἡμαθόνετος·
 Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηγες, πολυζῶνται,
 Οἳ κέ ἐ δωτίνησι, θεὸν ὡς, τιμήσουσι, 155
 Καὶ οἳ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι δέμιστας.
 Ταῦτα κέ οἳ τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο.
 Δηθήτω Ἀἴδης τοι ἀμείλιχος, ἢ δ' ἀδάμαστος,
 Τούνεκα καὶ τε βροτοῖσι θεῶν ἐχθιστος ἀπάντων·
 Καί μοι ὑποστήτω, ὅσπον βασιλεύτερός εἰμι, 160
 Ἥδ' ὅσπον γενεῇ προγενέστερος εὐχόμεαι εἶναι.
 Τὸν δ' ἡμίβεετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότητα Νέστωρ·
 Ἀτρείδῃ κύδιστε, ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
 Δῶρα μὲν οὐκ ἔτ' ὄνοστὰ διδοῖς Ἀχιλλῆϊ ἀνακτι.
 Ἄλλ' ἀγετε, κλητοὺς ὀτρύνομεν, οἳ κε τάχιστα 165
 Ἐλθῶσ' ἐς κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλλῆος.
 Εἰ δ' ἄγε, τοὺς ἂν ἐγὼν ἐπιόψομαι· οἳ δὲ πιθέσθω.
 Φοῖνιξ μὲν πρῶτιστα, Διὶ φίλος, ἡγησάσθω,

“ Pulchramque Aepeam, et Pedasum vitiferam :

“ Omnes autem propè mare sunt, ultimae Pylum versus arenosam :

“ Virique eas incolunt pecudibus et bobus abundantes,

“ Qui ipsum donis, deum tanquam, honorabunt,

155

“ Et ejus sub sceptro opulenta solvent tributa, [vel, laeta perficient jura.]

“ Haec utique ei praestabo, si cessaverit ab irâ.

“ Exorari-se-sinat : Pluto solus implacabilis et inexorabilis,

“ Quare et hominibus est deorum odiosissimus omnium :

“ Atque etiam mihi cedat, quatenus major imperio sum,

160

“ Et quatenus natu major glorior esse.”

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor :

“ Atrida gloriosissime, rex virorum Agamemnon,

“ Dona quidem, neutiquam aspernanda, das Achilli regi.

“ Sed agite, delectos excitemus, qui celerrimè

165

“ Eant ad tentorium Pelidae Achillis.

“ Quin age, hos ego legam ; ii autem pareant.

“ Phoenix quidem primùm, Jovi dilectus, sit-dux,

Ver. 152. Καλήν.] Vide suprâ ad β', 45.

Ver. 153. — ἰγγὺς ἀλὸς νείαται Πύλου.]
 Vel νείαται, ὅ ἴστιν ἴσχυαται, ὡς ὁμορροῦσαι τῇ
 Πύλῳ vel, νείαται, συγκολληθῆναι ἐκ τῆς νείαται, ὅ
 δηλοῖ τὸ, οἰκούντα. Eustath. Ἀπολλῶδωρος δὲ
 γράφει, κείαται. Schol. Victorian. Certè Ho-
 meri temporibus nihil hic inerat ambigui.
 A prioris interpretationis partibus stat istud
 infrâ, 2', 711. — ἰσχυρὰ Πύλου ἡμαθόνετος.

Ver. 155. — Θεὸν ὡς.] Quâ ratione, Θεὸν,
 hîc ultimam producat ; item Διὶ. ver. 168 ;
 et Ὀδυσσῆϊ, ver. 180 ; vide suprâ ad 2', 51. n. 9.

Ver. 158. — Ἀἴδης τοι ἀμείλιχος.]
 Non si trecentis, quotquot eunt dies,
 Amice, places illachrymabilem

Plutona tauris. — Hor. Carm. II, 14.

— Manesque adit, regemque tremen-
 dum,

Nesciaque humanis precibus mansuoscere
 corda. Virg. Georg. IV, 469.

Ver. 162. ἱππότητα.] Vide suprâ ad 2', 175.

Ver. 166. — Πηληϊάδεω Ἀχιλλῆος.] Vide
 suprâ ad 2', 1.

Ver. 167. Εἰ δ' ἄγε.] Particula, οἳ, vis
 hujusmodi est : Quod si meo consilio parebitis,
 age, &c. Vide suprâ ad ζ', 376.

Ibid. — πιθέσθω.] Aut contractum
 hoc ex πιθέσθωσαν aut, duale si sit, quâ ra-
 tione id fiat, vide infrâ ad ver. 182.

Ver. 168. Φοῖνιξ.] Vide suprâ ad β', 267

Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς·
 Κηρύκων δ' Ὀδῖός τε καὶ Εὐρυβάτης ἄμ' ἐπέσθων.
 Φέρετε δὲ χερσὶν ὕδαρ, εὐφημῆσαι τε κέλευσθε,
 Ὅφρα Διὶ Κρονίδῃ ἀρησόμεθ', αἶψ' ἐλέγησθ.

170

Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἐαδότες μῦθον ἔειπεν.

Αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
 Κούροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
 Νάμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαντ', ἐπιόν δ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
 Ὀρμῶντ' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο.
 Τοῖσι δὲ πόλλ' ἐπέτελλε Γερένιος ἱππότης Νέστωρ,
 Δενδύλλων ἐς ἕκαστον, Ὀδυσσῆϊ δὲ μάλιστα,
 Πειρᾶν, ὡς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλείωνα.
 Τῷ δὲ βάτην παρὰ Δῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,

177

180

“ Ac deinceps eat Ajax magnus, et nobilis Ulysses :

“ Praeconum autem Hodiisque et Eurybates simul sequantur.

170

“ Ferte autem ad-manus-lavandas aquam, et linguis-favere jubete,
 “ Ut Jovi Saturnio supplicemus, si forte miseretur.”

Sic dixit : his autem omnibus gratam sententiam dixit.

Illic pracones quidem aquam in manus fuderunt,

Juvenes autem crateras coronaverunt vino :

175

Distribueruntque inde omnibus, auspicantes poculis.

Ac postquam libassent, bibissentque, quantum voluit animus,

Properabant ex tentorio Agamemnonis Atridae.

Illis autem multa mandata dedit Gerenius eques Nestor,

Oculos in unumquemque vertens, Ulysses autem maximè,

180

Obscurans eniti, ut flecterent eximium Pelidem.

Hi autem iverunt juxta littus multum-strepentis maris,

Ver. 170. Κηρύκων δ' Ὀδῖός τε καὶ Εὐρυβάτης. Ἰνα δηλωθῆ, ὅτι δημοσία ἴστιν ἡ πρῆσιβια. Ταλθύβιος δὲ οὐ τίμπεται, ὡς Ἀγαμέμνωνος. Schol. Victorian.

Ver. 175. — [ἰασιτέψαντο.] Vide suprā ad á, 470. 471.

Ver. 177. — [σπείσαντ'.] Fortè, σπείσαντ' σ'. Quod est usitatius.

Ver. 179. — [ἱππότης.] Vide suprā ad á, 175.

Ver. 180. Διδύλλων ἐς ἕκαστον. Οἶον τῆ ὄψι ἱκτιύων, ὡς ἐπὶ τῆ σωτηρίας τοῦ παντός; στιλλομίους. Schol. Victorian.

Ibid. — [Ὀδυσσῆϊ δὲ μάλιστα.] Quippe cujus prudentiæ et sapientiæ maximam habuit fiduciam.

Ver. 182. Τῷ δὲ βάτην.] Nempe Ajax et Ulysses : Ut rectè Schol. Victorian. Nam Gerenix non erat ipse legatus, sed legatorum ad Achillem alumnus suum ductor, ver. 168. Ἐπιόν δὲ (inquit Scholiastes) λίγους, καὶ συμπερὶσθύνειναι τὸν Φοῖνικα' καὶ αὐτὸ ἰταί πικρῆρον τὸν παρὰ τῷ Πηλεΐδῃ ἀρβύμον' πολυλάκκι ἐπὶ καὶ ἰταί σλιύων αὐτόν [τὸν δούκον] τιτάχθαι ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ, (Iliad. á, 566.)

Μή νύ τοι οὐ χρητίματι ὄσσι θεοὶ τίς ἰσ' ἰσ' Ὀλύμπου.

Ἄσσει ἴοντι.

καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ. (Odysse. 9, 48.)

Κούρω δὲ κρητῆρας δύο καὶ πινθήκοντα.

Sed absurda admodum est ista sententia. Neque ullo pacto adhiberi potest Numerus Duobus, nisi quum sermo sit de Duobus : ut fusè ostendimus suprā ad á, 566. et β', 288. et γ', 487. Istud ἄσσει ἴοντι (Iliad. á, 577.) non utique est ἄσσει ἴοντι, sed ἄσσει ἴοντα, ut ibi ostendimus. Et quamvis rectè dicatur, (Odysse. 9, 48.) κούρω δύο καὶ πινθήκοντα, (quod est videlicet κούρω δύο καὶ κούρω πινθήκοντα;) non tamen rectè dici potuisset (quod voluit Scholiastes) κούρω πινθήκοντα καὶ δύο. Nec quoniam rectè dicas tam κούρω δύο, quàm κούρω δύο; ideoque vicissim dicere licebit, κούρω πινθίς, vel κούρω πινθήκοντα. Cujus rei rationem suprā adjecimus, ad á, 566. Porro in transcursu id monuit Lectorem velim, rectè editum à BARNESIO versum istum, κούρω δὲ κρητῆρας —, quod in aliis pessimè scriptum est κούρω δὲ κρητῆρας. Nam κρητῆρας primam neces-

Πολλὰ μάλ' εὐχομένα γαιήοχα Ἐνοσιγαίῳ,
 Ῥηϊδίας πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο.
 Μυρμιδόναν δ' ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἰκέσθην 185
 Τὸν δ' εὔρον φρένα τερπόμενον Φόρμιγγι λιγείῃ,
 Καλῆ, δαιδαλέῃ, ἐπὶ δ' ἀργύρεος ζυγὸς ἦεν
 Τὴν ἄρετ' ἐξ ἑνάρων, πτόλιν Ἡετίωνος ὀλέσσας
 Τῇ ὄγε θυμὸν ἔτερπει, αἶεθε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.
 Πάτροκλος δέ οἱ οἶος ἐναντίος ἦστο σιωπῆ, 190
 Δέγμενος Αἰακίδαην, ὅποτε λήξειεν αἰείδων.
 Τὰ δὲ βάτην προτέρω, ἠγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
 Στὰν δὲ πρόσθ' αὐτοῦ ταφῶν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς,
 Αὐτῇ σὺν Φόρμιγγι, λιπὼν ἔδος, ἔνθα θάασσεν.

Permulta vota facientes terram-cingenti Neptuno,

Ut facile flecterent magnos animos Aeacidae.

Myrmidonem verò ad tentoriaque et naves pervenerunt :

185

Illumque invenerunt animum oblectantem citharâ argutâ,

Pulchrâ, affabrè-factâ, (supernè autem argenteum jugum erat) :

Quam ceperat è spoliis, urbe Ectionis eversa :

Hac is animum oblectabat, canebatque utique praeclara-facinae virorum.

Patroclus autem ei solus è regione sedebat tacitus,

190

Expectans Aeacidem, quando desineret canere.

Hi verò progressi sunt ulterius, praebat autem nobilis Ulysses :

Steteruntque ante ipsum : attonitus autem exiliit Achilles.

Ipsâ cum citharâ, relicta sede, in quâ sedebat.

sariò corripit, (vide suprâ ad α, 509.) Neque in his ullus unquam est licentiae locus.

Ver. 184. [Ῥηϊδίας πεπιθεῖν.] Non, ut Neptunus facile flecteret, (quomodo Editio Wetsteiniana, eamque secutus Barnesius pessimè vertunt;) sed, ut legati facile flecterent, &c.

Ver. 185. — [ἰκέσθην.] Vide ad ver. 182.

Ver. 186. — [φρένα τερπόμενον Φόρμιγγι.]

— canit, et mœstum musâ solatur amorem. Æn. X, 191.

Ver. 187. Καλῆ.] Vide suprâ ad β, 45.

Ibid. — [ἐπὶ δ' ἀργύρεος ζυγὸς ἦεν.] Plutarchus περὶ μουσικῆς, sub finem, citat hoc modo: περὶ δ' ἀργύρεον ζυγὸν ἦεν. Et Barnesius in uno MS. reperit, ἀργύρεον ζυγόν.

Ver. 189. — [αἶεθε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.]

— heroum laudes, et facta parentis.

Virg. Ecl. IV, 26.

— equos, atque arma virum pugnasque canebat. Æn. IX, 777.

Ἵσσι οὐδῖσσι ἰκλανένεσθαι δῖος τῆς ἀρετῆς, οὐδὲ τῶν ἰκλιῶν πράξειν, οὔτι πίνοντα, οὔτι ἄδοντα, τὸν γυναικῶν ἄνδρα καὶ βουσιδικῶν ἄλλ' αἰετὶ διατιλίῃ ἢ πρᾶσσοντα αὐτὸν μίγα τι καὶ θαυμασπῆν, ἢ μνησκῆν τῶν ὁμοίων. Dion. Orat. 2. Κλέα γὰρ ἀνδρῶν ἄδιν, καὶ παύσειν ἡμίθων, ἴσπερτι Ἀχιλλεὺ τῷ Πηλῶνι τοῦ δικαιοτάτου. Plutarch. περὶ μουσικῆς, sub finem. Τινὲς αὐτῷ [τῷ Ἀλιζάνδρῳ] τῶν ἰγχεμένων ὑποσχεμένους

τὴν Πάριδος λύραν, εἰ βούλοιο, δάσειν οὐδὲν (ἴφη) τῆς ἰκίονο διὰ μοι τὴν γὰρ Ἀχιλλεὺς κίσημαι, πρὸς ἣν ἰκίονο ἀνικαίνοτο, αἶεθε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν ἢ διὰ Πάριδος, πάντως μαλακῆν τινα καὶ θῆλιαν ἀρμενίαν [imbelli citharâ, Horat. Carm. I, 15. vide suprâ ad γ, 54.] ἰρωτικοῖς ἴψαλλι μίλσαι. Φιλοσόφου τῶνιν ἰσθὶ ψυχῆς, σοφίας ἰσθῶν, καὶ σοφῶν ἀνδρας θαυμάζειν μάλιστα. Id. de Alexandri Magni fortunâ sive virtute, lib. I. Porro, lautissimè hæc verba (αἶεθε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν) vertit Athenæi Interpres Latinus, lib. XIV. cap. 8. : "Herculem ex heroi- bus viris ab Achille præcipuè cantionibus "laudatum;" atque etiam alibi rem eandem repetit: Scilicet credidit ἄρα κλέα, idem esse atque Ἡρακλέα.

Ver. 191. — [ἰσπῆσι λήξειν.] Vide suprâ ad α, 51.

Ver. 192. Τὰ δὲ βάτην.] Ulysses et Ajax, ductore Phænice. Vide suprâ ad ver. 182.

Ibid. — [προτέρω.] Περωτέρω ἰδοτέρω. Schol. Sic ver. 199. προτέρω ἄγι.

Ibid. — [ἠγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς. Ἀφαι προῖβιbat Ulysses, cujus erant præcipuè videlicet in perorando partes: Ducebat autem ambos Phænix.]

Ver. 194. Αὐτῇ σὺν Φόρμιγγι.] Ἐπὶ φιλοφροσύνης ἀπήνησεν αὐτοῖς οὕτως, ὡς ἴχιν, σὺν τῇ κιθάρῃ. Τῆς δὲ, ὑφ' ἣν, αὐτῇ σὺν Φόρμιγγι

- Ὦς δ' αὐτως Πάτροκλος, ἐπεὶ ἴδε Φῶτας, ἀνίστη 195
 Τὰ καὶ δεικνύμενος προσέφη πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς·
 Χαίρειτον, ἧ φίλοι ἄνδρες ἰκάνετον ἧ τι μάλα χρεῖα,
 Οἳ μοι σκυζομένῳ περ' Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστων.
 Ὦς ἄρα φωνήσας προτέρῳ ἄγε δῖος Ἀχιλλεύς·
 Εἴσεν δ' ἐν κλισμοῖσι, τάπησί τε πορφυρέοισιν 200
 Αἶψα δὲ Πάτροκλον προσεφώνεεν, ἐγγυὺς ἔοντα·
 Μείζονα δὴ κρητῆρα, Μειοτίου υἱέ, καθίστα,
 Ζαρότερον δὲ κέραιζε, δίπας δ' ἔντυνον ἰκάστω·
 Οἳ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάβρα.
 Ὦς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπέϊθεθ' ἔταίρῳ. 205
 Αὐτὰρ ὅγε κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ,
 Ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' οἴος καὶ πίνος αἰγός,
 Ἐν δὲ σὺς σιάλοιο ράχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ.
 Τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς·

Eodem modo et Patroclus, postquam vidit viros, surrexit; 195
 Eos autem dextra-prehendens compellavit pedibus velox Achilles:
 " Salvete, sanè amici viri venistis; certè aliqua magna necessitas urget,
 " Qui mihi, quamvis irato, Achivorum gratissimi estis."
 Sic fatus, ulterius duxit nobilis Achilles;
 Et sedere-fecit in sellis recubitoriis, tapetibusque purpureis: 200
 Statim autem Patroclum allocutus est, qui propè aderat:
 " Majorem jam craterem, Menoetii filii, appone,
 " Meraciusque misce, poculumque para unicuique:
 " Hi enim carissimi viri meo sunt sub tecto."
 Sic dixit: Patroclus autem dilecto obsecutus est socio. 205
 At ipse vas-carnarium magnum imposuit in ignis splendore,
 Et in illo tergum posuit ovis et pinguis caprac,
 Injecit etiam porci saginati tergum abundans pinguedine.
 Ipsi autem Achilli tenebat carnes Automedon, scecabatque nobilis Achilles:

λιπὼν ἴδως, ὡς αἰδοῦμενος. Schol. Victorian. Amicis inopinatò advenientibus assurrexit in-compositus.

Ver. 196. — δεικνύμενος.] Vide suprà ad γ', 260.

Ibid. — πόδας ὠκύς.] Vide suprà ad α', 58.

Ver. 197. Χαίρειτον, — ἰκάνετον, — ἴστων.] Vide ad ver. 182.

Ibid. — ἧ τι μάλα χρεῖα, Οἳ μοι σκυζο-μῖνον περ' — — φίλτατοί.] Summà certè necessitate adducti, ad me iratum advenistis; vos tamen omnium mihi gratissimi advenistis, etiam irato.

Ver. 200. Εἴσεν δ' ἐν κλισμοῖσι, τάπησί τε.]

Aureà composuit spondà, — —

— — stratoque super discumbitur ostro.

En. I, 702.

Ibid. — πορφυρέοισιν.] Vide suprà ad α', 482.

Ver. 202. Μείζονα δὴ κρητῆρα.] Vide suprà ad ζ', 528. Cæterùm notanda hic vis vocabuli, δὴ Majorcm (quæso) craterem, &c.

Ver. 205. Ζαρότερον δὲ κέραιε.] Aristoteles

interpretatur, οὐ τὸ ἄκρατον, ἀλλὰ τὸ θᾶπτον. Poetic. cap. 25. Alii, apud Athenæum, lib. X. cap. 6. et apud Plutarchum, Sympos. lib. V. Prob. 4. τὸ κικραμῖνον accipiunt, et τὸ θειμὸν, et τὸ ἰκκρατον. Alii, τὸν πολυιτῆ καὶ παλαιὸν εἶπον. Prefert autem Plutarchus, contra quam Aristoteles, ἀκρατότερον ἐξῆσθαι τὸ ζαρότερον. Quæ quidem et potior videtur sententia.

Ibid. — δίπας δ' ἔντυνον ἰκάστω.] Quà analogià fit φαῖνο, ἴφρανο, ἴφρα, φᾶνω, ἴφρανο, &c. κρεῖνω, ἴκρενον, ἴκρενα, κρεῖνω, &c. μαρτύρομαι, ἱμαρτύρομαι, ἱμαρτύρομαι, μαρτύρομαι, &c. et similia: Eadem analogià fit ἰνῶνω, ἰνῶνον, ἰνῶνω, ἰνῶνω, (vide suprà ad δ', 42.) ἰνῶνω, ἰνῶνον, sive ἰνυν. Vide suprà ad ε', 720. et ad α', 358.

Ver. 204. — ὑπέασι.] Nonnulli, ὑπέασσι. Minus rectè.

Ver. 209. Τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς.] Τούτῳ δὲ, τῷ Ἀχιλλεῖ, ὑπέασι τὰ κρεῖα ὁ Αὐτομέδων, εἰς ὑπέασι αὐτὰ ἰκάνετος δὲ δῖοιμι. Schol. Victorian.

- Καὶ τὰ μὲν εὖ μίστυλλε, καὶ ἀμφ' ὄβελοῖσιν ἔπειρε· 210
 Πῦρ δὲ Μενoitιάδης δαῖεν μέγα, ἰσόθεος φῶς.
 Αὐτὰρ ἔπει κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλόξ ἱμαράνθη,
 Ἄνθρακιν στροβίση, ὄβελους ἐφύπερθε τάνυσσε·
 Πιάσσε δ' ἄλως θείοιο, κραυευτῶν ἐπαίεζα.
 Αὐτὰρ ἔπει ῥ' ἄπτῃσε, καὶ εἰν ἑλεοῖσιν ἔχευε, 215
 Πάτροκλος μὲν σῖτον ἐλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ,
 Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
 Αὐτὸς δ' ἀντίαν ἰζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,
 Τοίχου τοῦ ἑτέροιο· θεοῖσι δὲ δῦσαι ἀνάγει
 Πάτροκλον, ὃν ἑταῖρον ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυλάκας. 220
 Οἱ δ' ἐπ' οἰκίῳ ἐτόϊμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλῶν.
 Αὐτὰρ ἔπει πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

Atque eas quidem scitè in-minuta-dividebat, et veribus transfigebat: 210

Ignem autem Menoetiades accendebat magnum, deo-similis vir.

Ac postquam ignis desagrasset, et flamma elanguisset,

Prunis stratis, is verua desuper extendit:

Inspersitque sale sacro, è fulcris elevans.

Ac postquam assavisset, et in mensas-coquinarias fudisset, 215

Patroclus quidem panem acceptum distribuit in mensa,

Pulchris in canistris: sed carnes distribuit Achilles.

Ipse autem è-regione sedit Ulyssis divini.

Ad parietem alterum: diis autem sacrificare jussit

Patroclum, suum socium: is verò in ignem jecit primitias. 220

Ili itaque in cibos paratos appositos manus extenderunt.

Ac postquam potùs et cibi desiderium exemissent,

Ver. 210, 211, &c.] Quanto cum artificio Poeta in rebus minutis narrandis, et hic et aliàs, sententias singulas singulis versibus absolvat; vide supra ad á, 436, §c. et ad β', 102. Εἰς ταπεινὴν τᾶξιν μαγειρικὴν κατερχόμενος, οὐδὲν ἤττον τὴν ἡρωικὴν διαφυλάττει σημαντικότητα. Schol. Victorian. ad ver. 206. Et ad ver. 212. Εἰς ταπεινὴν ἀπαγγελίαν, οὐδὲν ἴσσοῦσιν ἐπίθεκε σημαντικότητα. Homerum nemo in magnis sublimitate, in parvis proprietate superaverit. Quintilian. lib. X. cap. 1.

Ver. 212. Αὐτὰρ ἔπει κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλόξ ἱμαράνθη.]

Postquam collapsi cineres, et flamma quietavit. Abn. VI, 226.

Plutarchus, de facie in Orbe Lunæ, versum hunc ita citat:

Αὐτὰρ ἔπει κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλόξ ἱμαράνθη.]

Alii isto modo:

Αὐτὰρ ἔπει κατὰ πῦρ ἱμαράνθη, καὶ φλόξ ἱμαράνθη.]

Utrique minus eleganter.

Ver. 215. — ὄβελους ἐφύπερθε τάνυσσε.] Quod erat prunis hoc modo inpositum, di-

cebatur Romanis In igne versari, simili ferè loquendi ratione ac Equitem dicebant In equo vehi. Quod cum non intelligeret Jul. Cæs. Scaliger, (Poetic. lib. VI. cap. 7.) imperitè admodum istud Horatii reprehendit, —“turdos versat in igne;” contenditque, Horatium scribere debuisse, —“versat ad ignem.” Quæ alia res est, ac quod voluit Horatius.

Ver. 214. — ἄλως θείοιο.] Θεῖοιο, ἢ ὅτι τὰς φιλίας συναγχι, ἢ διὰ τὸ ἀσπτα τηρεῖν τὰ πασσόμενα. Schol. Victorian. Vel, quia in universâ vitâ plurimus ejus et communis est usus; quâ de causâ Aque itidem et Lux eandem habent appellationem. Plutarch. Symposiac. lib. V. probl. 10.

Ver. 215. — ἱαλοῖσιν ἔχειν.] Athenæus, lib. V. cap. 22. legit: ἱαλοῖσιν ἔχειν. At ἱαλοῖσιν.

Ver. 217. Καλοῖς.] Vide supra ad β', 45.

Ver. 220. Πάτροκλον, ὃν.] Vide supra ad á, 51.

Ibid. — ἐν πυρὶ βάλλε.] Vide supra ad á, 595.

Ver. 222. Αὐτὰρ ἔπει πόσιος.] Vide supra ad á, 469.

Νεῦσ' Αἴας Φοίνικι νόησε δὲ θεῖος Ὀδυσσεύς,
 Πλησάμενος δ' οἴοιο δέπας, δίδεικτ' Ἀχιλλῆα·
 Χαῖρ', Ἀχιλεῦ· δαιτὸς μὲν εἴσης οὐκ ἐπίδευεις, 225
 Ἥμῃν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρείδαο,
 Ἥδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν· πάρα γὰρ μενοεικέα πολλὰ
 Δαίυσσ'· ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηράτου ἔργα μέμηλεν·
 Ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα, διοτρεφεῖς, εἰσορόωντες,
 Δείδμεν· ἐν δοιῇ δὲ, σαωσέμεν, ἢ ἀπολέσθαι 230
 Νῆας εὖσσέλμους, εἰ μὴ σύγε δύσεαι ἀλκῆν.
 Ἐγγυς γὰρ νῆων καὶ τείχεος αὔλιον ἔθεντο
 Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλεκλειτοὶ τ' ἐπίκουροι,
 Κηράμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἔτι φασὶν
 Σχῆσεσθ', ἀλλ' ἐνὶ νηυσὶ μελαινησιν πιπέεσθαι. 235
 Ζεὺς δὲ σφιν Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνειν
 Ἀστράπτει· Ἐκτωρ δὲ μέγα σθένει βλεμεαίνων
 Μαίνεται ἐκπάγλως, πίσυρος Διὶ, οὐδέ τι τίει

Innuît Ajax Phœnici; animadvertit autem divinus Ulysses,

Impletoque vino poculo, propinavit Achilli:

"Salve, Achille; epulorum quidem aequalium non indigentes sumus, 225

"Tum in tentorio Agamemnonis Atridae,

"Tum etiam hic nunc: adsunt enim animo-grata multa

"Ad-epulandum: Atqui non jam convivii amabilis opera sunt-curae:

"Sed valdè magnam cladem, Jovis-alumne, inspicientes,

"Timemus; in dubio utique, utrum servandae, an periturae sint 250

"Naves bonis-transstris-instructae, ni tu indueris fortitudinem.

"Prope enim naves et murum castra posuerunt

"Trojani superbi et è-longinquo-vocati socii,

"Accensis ignibus multis per exercitum; neque amplius aiunt

"Prohiberi se posse, quin in naves nigras invadant. 255

"Jupiter autem ipsis Saturnius fausta signa ostendens

"Fulgurat: Hector verò valdè fortitudine oculos-truces-circumferens

"Furit terribilitèr, fretus Jove, nec quicquam veretur

Ver. 225. Νεῦσ' Αἴας Φοίνικι νόησε δὲ θεῖος Ὀδυσσεύς.] Nempe bellator erat, et ingenii subasperus Ajax, non orator. Itaque Ulyssi tributa erant dicendi partes. Innuît autem Ajax Phœnici, qui Achillis altor fuerat atque asseccla, eosque jam ad Alumnium suum duxerat; ut ipse, quod ad loquendum tempus esset opportunum, nutu significaret.

Ver. 224. Πλησάμενος δ' οἴοιο δέπας, δίδεικτ' Ἀχιλλῆα.] Vide supra ad ὄ, 4 et 262.

Ver. 225. Χαῖρ', Ἀχιλεῦ.] De hujus orationis artificio, vide supra ad ver. 1.

Ibid. — δαιτὸς μὲν εἴσης.] Vide supra ad α, 468.

Ibid. — ἰτιδινῷς, Ἥμῃν ἐν.] Al. ἰτιδινῷς Εἰμῖν, ἐν. Al. ἰτιδινῷς. Minus rectè.

Ver. 226—231. Ἥμῃν ἐνὶ κλισίῃ ———, εὐγὴ δύσεαι ἀλκῆν.] Καλῶς; τὰ περὶ τὴν Ἐσ-

τίασιν ὅμοια τῇ παρ' Ἀγαμέμνονι λέγει, ἐν ἣ οὐδεμίαν ἰάτρα φιλοτιμίαν· πῆν δὲ Σωτηρίαν, ἐν Ἀχιλλεῦ κλισίαν μόνω φησὶ. Τοῦτο γὰρ, φησιν, ἤκοιμι αἰτούντες, ὃ ἐξ ἄλλου λαδῖν οὐ δύναμιθα. Schol. Victorian.

Ver. 228. — ἐπιπέεσθαι.] Deductum hoc vocabulum, non ex ἱερώμασι, (penultimum enim tum necessariò produceret;) sed ex ἱεραμασι. Vide supra ad α, 67.

Ver. 236. Ζεὺς δὲ σφιν Κρονίδης.] Al. Ζεὺς γὰρ σφιν Κρονίδης. Cicero, de Divinatione, lib. II. § 39. memorià lapsus, Ajaci hæc tribuit: "Homericus Ajax, apud Achillem querens de ferocitate Trojanorum nescio quid, hoc modo "mutat: "

"Prospera Jupiter his dextris fulgoribus "edit."

Ἄνερας, οὐδὲ θεούς· κρατερὴ δὲ ἐλύσσα δέδουκεν.
 Ἀρᾶται δὲ τάχιστα φαινόμεναι ἧῶ δῖαν 210
 Στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα,
 Λύτας τ' ἐμπρήσειν μαλεροῦ πυρός· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
 Δράσειν παρὰ τῆσιν ἀτυζομένους ὑπὸ καπνοῦ.
 Ταῦτ' αἰῶς δεῖδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ ἀπειλὰς
 Ἐκτελέσωσι θεοί· ἡμῖν δὲ δὴ αἰσιμον εἶη 245
 Φθίσθαι ἐν Τροίῃ, ἐκὰς Ἄργεος ἵπποβοτόιο.
 Ἄλλ' ἀνα, εἰ μέμονάς γε, καὶ ὄψε περ, υἴας Ἀχαιῶν
 Τειρομένους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὄρουμαγδοῦ.
 Αὐτῶ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, οὐδὲ τι μῆχος
 Ἐρεθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὔρειν' ἀλλὰ πολὺ πρὶν 250
 Φράζευ, ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἥμαρ.
 ὦ πέπον, ἧ μὲν σοί γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς
 Ἥματι τῶ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε
 Τέκνον ἐμόν, κάρτος μὲν Ἀθηναίῃ τε καὶ Ἥρῃ
 Δάσους, αἶκ' ἐθέλωσι· σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν 255
 Ἴσχειν ἐν στήθεσσι· φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων·
 Ληγόμεναι δ' ἐρίδος κατομηχάνου, ὄφρα σε μᾶλλον
 Τίσωσ' Ἀργείων ἡμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.

" Homines, neque deos: ingens enim ipsum rabies subiit,
 Precatur autem, ut citissimè appareat aurora divina: 240
 " Affirmat enim navium se abscissurum summa rostra,
 " Ipsasque incensurum pernicioso igne; atque Achivos
 " Interfecturum ad ipsas, attonitos in fumo.
 " Haec gravitèr timeo in mente; ne ei minas
 " Perficiant dii; nobisque jam fatale sit 245
 " Perire in Trojà, longè ab Argo equis-apto.
 " Verùm surge, si in animo tibi est, quamvis serò, filios Achivorum
 " Afflictos defendere à Trojanorum impetu.
 " Ipsi sanè tibi postea dolor erit, neque ullo modo
 " Acceptae jam cladis est remedium invenire: sed longè antè 250
 " Considera, ut Danais arceas funestum diem.
 " O amice, profectò tibi pater praecipiebat Peleus
 " Die illo, cùm te ex Phthià Agamemnoni misit;
 " Fili mi, fortitudinem quidem Minervaeque et Juno
 " Dabunt, si voluerint; tu verò ingentes animos 255
 " Contine in pectoribus; humanitas enim melior.
 " Desine autem à contentione noxià, ut te magis
 " Honorent Argivorum et juvenes et senes.

Ver. 241. — νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα.] ἀτυζομένους περι καπνοῦ.
 " Ἡ, ὡς ἂν μὴ ἀφῆται τὸ πῦρ τῶν ἰνστιτυκαμί-
 νου αὐτῶ, ἀρὰ δὲ αὐτῶν ἢ μάλιστα. ἴσα, κατὰ
 παλαιὴν ἴθος, ἀναθήσει αὐτὰ κατὰ ἰγχαρίους εἰς
 τρέπαια. Eustath.] ἀτυζομένους περι καπνοῦ.
 Ver. 245. — ἀτυζομένους ὑπὸ καπνοῦ.]
 Ἄλ. ἐριμένους ὑπὸ καπνοῦ. Suprà, 9', 185.
 Ver. 249. — οὐδὲ τι μῆχος — ἴστι.]
 Ἄμεινων ἴστι. Ceterùm fuerunt qui hic
 legerent, οὐδὲ τι μῆχος.
 Ver. 255. — σὺ δὲ μεγαλήτορα.] Vide su-
 prà ad á, 51.
 Ver. 258. — Τίσωσ'.] Ἄλ. Τίσω.

"Ως ἐπέτελλ' ὁ γέρον· σὺ δὲ λήθειαι· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
 Παυέ, ἕα δὲ χόλον θυμαλγέα· σοὶ δ' Ἀγαμέμνων 260
 Ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο.
 Εἰ δὲ, σὺ μὲν μευ ἄκουσον, ἐγὼ δὲ κέ τοι καταλέξω,
 "Ὅσσα τοι ἐν κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων
 Ἐπτ' ἀπύρουσ' τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα, 265
 Αἶθωνας δὲ λέβητας εἴκοσι, δάδεκα δ' ἵππους
 Πηγούς, ἀλλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
 Οὐ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνήρ, ᾧ τόσσα γένοιτο,
 Οὐδέ κεν ἀκτῆμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
 "Ὅσ' Ἀγαμέμνωνος ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
 Δάσει δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας, 270
 Λεσβίδας, ἃς, ὅτε Λέσβον εὐκτιμένην ἔλες αὐτὸς,
 Ἐξέλεθ', αἷ τότε κάλλει ἐνίκων Φῦλα γυναικῶν.
 Τὰς μὲν τοι δάσει, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπήρξα
 Κούρην Βρισῆος, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὀμείται,

" Sic praecipiebat senex; tu verò oblivisceris. Atqui vel etiam nunc
 " Cessa, mitteque iram tristem. Tibi verò Agamemnon 260
 " Digna dona dat, si desieris ab ira.
 " Quod si vis, tu quidem me audi, egoque tibi recensebo,
 " Quot tibi in tentoriis promiserit dona Agamemnon;
 " Septem igni-nunquam-admotos tripodas, decemque auri talenta,
 " Splendidosque lebetas viginti, duodecimque equos 265
 " Validos, in-cursu-victores, qui praemia pedibus reportarunt.
 " Non sanè pauper esset vir, cui tot contigerint,
 " Neque inops valdè-pretiosi auri,
 " Quot Agamemnonis equi praemia pedibus reportarunt.
 " Dabit item septem mulieres fornà-praestantes, operum scientes, 270
 " Lesbias; quas, quando Lesbum benè-habitatam cepisti ipse,
 " Delegit, quae tunc pulchritudine vincebant genus mulierum.
 " Has quidem tibi dabit, interque eas erit, quam tunc abstulit
 " Filiam Brisèi; et insuper magnum jusjurandum addet,

Ver. 259. — σὺ δὲ λήθειαι.] Πράως καθήψα-
 σαι, οὐκ ἀμειλίην αὐτὸν φήσας, ἀλλ' ἐπιλελιπῆσθαι.
 Schol. Victorian.

Ver. 260. Παυέ.] Editi habent παῦο. Quod
 aliis in locis Actium est. Barnesius edidit,
 παυί' ex MSS. duobus, in quibus scriptum
 erat, παῦο. Neque non verisimile est, scrip-
 sisse Homerum, παῦο quod utique pronun-
 tiabatur, παῦο

Ver. 261. Ἄξια δῶρα δίδωσι.] Καλῶς —
 Μιτὰ τὸ, τοὺς τοῦ πατρὸς λόγους πισπᾶναι αὐ-
 τὸν, προσφέρει τὰ δῶρα· αἰσχροκερδὴς γὰρ ἦν ἀπ'
 ἀρχῆς. Schol. Victorian.

Ver. 262. Εἰ δὲ, σὺ μὲν μευ ἄκουσον.] Haec
 ita accipienda existimat Dominica Dacier, ac
 εἰ istud Εἰ δὲ, incipientis esset id dicere,

quod versu demum trecentesimo profertur,
 Εἰ δὲ τοι Ἀτρεΐδης μὲν ἀπήχετο — quae
 autem hic inseritur donorum enumeratio, δι'
 ἀποσιωπήσεως esset interposita: Εἰ δὲ —
 (σὺ μὲν μευ ἄκουσον) — ἢ δὲ τοι Ἀτρεΐ-
 δης, &c. Verùm, praeterquam quòd hoc len-
 gūis videatur petitum; liquet, istà ratione,
 non utique σὺ μὲν μευ ἄκουσον, sed εὐ δ' ἄρ
 μὲν ἄκουσον, dictum oportuisse. Istud autem
 Εἰ δὲ, reverà simile est atque Εἰ δ' ἄγα, ζ',
 376. 9', 18. σ', 667. aliisque multis in lo-
 cis; atque etiam hoc ipso suprâ in libro, ver.
 167.

Ver. 264 — 269.] Vide suprâ ad ver.
 129—157.

Ver. 274. — καὶ ἐπὶ μέγαν.] Quâ ra-

Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἥδ' ἐμιγῆναι,	275
"Ἡ Θέμις ἐστίν, ἀναξ, ἢ τ' ἀνδρῶν, ἢ τε γυναικῶν.	
Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὐτε	
"Ἄστου μέγα Πριάμοιο θεοὶ δῶσ' ἀλαπάξαι,	
Νῆας ἄλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νήσασθαι	
Εἰσελθάν, ὅτε κεν θατεώμεθα ληϊδ' Ἀχαιοί.	280
Τρῳιάδας δὲ γυναικας εἰκόσιν αὐτὸς ἐλέσθαι,	
Αἴκε μετ' Ἀργεῖην Ἑλένην κάλλισται ἔστων.	
Εἰ δέ κεν Ἄργος ἰκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν, οὐδαρ ἀρούρης,	
Γαμβρός κεν οἱ ἔοις· τίσει δέ σε ἴσον Ὀρέστη,	
"Ὅς οἱ τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.	285
Τρεῖς δέ οἱ εἰσὶ δῦγατρεις ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτω,	
Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιδάνασσα·	
Τάαν, ἣν κ' ἐβέλησθα, φίλην ἀνάεδνον ἄγεσθαι	
Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ὁ δ' αὐτ' ἐπιμείλια δώσει	
Πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὐπω τις ἐῆ ἐπέδωκε δυγατρῆι.	290
Ἐπτὰ δέ τοι δώσει εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,	
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἰσὴν ποιήεσσαν,	
Φηριάς τε Ζαθέας, ἥδ' Ἀνθειαν βαθύλειμον,	
Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν·	
Πᾶσαι δ' ἐγγυὲς ἀλὸς νείαται Πύλου ἡμαθόεντος·	295
Ἐν δ' ἀνδρες ναίουσι πολυῤῥήνες, πολυβοῦται,	

" Nunquam ejus cubile ascendisse, vel cum eâ rem habuisse,	275
" Qua mos est, rex, et virorum et mulierum.	
" Haec quidem statim omnia aderunt: si verò porro	
" Urbem magnam Priami dii dederint evertere,	
" Naves abundè auro et aere congesto impleas	
" Ingressus, quando dividemus praedam Achivi.	280
" Trojanas porro mulieres viginti ipse deligas,	
" Quae post Argivam Helenam pulcherrimae fuerint.	
" Quòd si unquam Argos pervenerimus Achaicum, uber agri,	
" Tum verò gener ei sis: honorabit autem te aequaliter Oresti,	
" Qui ei unicus nutritur rerum-copiâ in magnâ.	285
" Tres autem ei sunt filiae in domo benè-constructâ,	
" Chrysothemis, et Laodice, et Iphianassa:	
" Harum, quam velis, dilectam sine-sponsalibus ducas	
" Ad domum Pelei: ille autem dotalia-dona dabit	
" Multa valdè, quot antehac nemo suae dedit filiae.	290
" Septem porro tibi dabit benè habitatas urbes,	
" Cardamylen, Enopènque, et Hiran herbosam,	
" Pherasque inclytas, et Antheam profunda-habentem-prata,	
" Pulchramque Aepeam, et Pedasum vitiferam:	
" Omnes autem prope mare sunt, extimae ad Pylum arenosam:	295
" Viri autem eas incolunt pecudibus et bobus abundantes,	

tione hic, ἐν, ultimam producat, item αἰ, et πρῶς, ver. 289; et ἡδ', ver. 297, 302; et ver. 284; et εἰ, ver. 285; et ἰδ', ver. 286; | μάλ', ver. 305; vide supra ad α, 51.

Οἷ κέ σε δωτίνῃσι, θεὸν ᾧς, τιμήσουσι,
 Καί τοι ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι δέμιστας·
 Ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλλήξαντι χόλοιο.
 Εἰ δέ τοι Ἀτρεΐδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον,
 900
 Αὐτὸς, καὶ τοῦ δῶρα· σὺ δ' ἄλλους περ παναχαιῶν
 Τειρομένους ἐλείπει κατα στρατὸν, οἷ σε, θεὸν ᾧς,
 Τίσουσ'· ἧ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῆδος ἄριστο.
 Νῦν γάρ χ' Ἐκτορ' ἔλοις, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθῃ,
 Λύσσαν ἔχων ὀλοήν· ἐπεὶ οὔτινα φησὶν ὁμοῖον
 905
 Οἷ ἔμεναι Δαναῶν, οὓς ἐνθάδ' ἐνῆες ἔνεικαν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Χρῆ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποιεπεῖν,
 ἼΗ περ δὴ φρονέω τε, καὶ ᾧς τετελεσμένον ἔσται,
 910
 Ὡς μὴ μοι τρύζῃτε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος.
 Ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος ὁμῶς Ἀἰῖδαο πύλῃσιν,
 Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ᾧς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα·

“ Qui te donis, deum tanquam, honorabunt,

“ Et tibi sub sceptro opulenta solvent tributa :

“ Haec utique tibi praestabit, si desieris ab ira.

“ Quod si tibi Atrides quidem invisus est ex-animo magis,

“ Ipse, et ejus dona ; at tu alios tamen universos-Achivos

“ Afflictos miserere in castris, qui te, deum velut,

“ Honorabunt : certè enim apud ipsos valde magnam gloriam tuleris.

“ Nunc enim Hecctorum interfeceris, quum utique valde tibi prope venerit,

“ Rabiem habens perniciosam : quippe neminem putat similem

“ Sibi esse Danaorum, quos huc naves vexerunt.”

Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles :

“ Nobilissime Laërtiade, solertia pollens Ulysses,

“ Oportet sanè sententiam meam apertè dicere,

“ Quemadmodum sentioque, et quemadmodum perfectum erit,

“ Ut ne mihi obstrepatis assidentes aliunde alius.

“ Inimicus enim mihi ille aequè ac inferni portae,

“ Qui aliud quidem occultat in animo, aliud verò dicit.

“ Sed ego dicam, ut mihi videtur esse optimum :

Ver. 304. Νῦν γάρ χ' Ἐκτορ' ἔλοις.] Καλῶς εἶσι καὶ ἰσαδάα σέ, “ ἰόν” ᾧς πρῶτον ἀπὸ τοῦ ἀπύχαντος ἐν τῷ τίχῃ. “ Ὡςτι μὴ καὶ ἀπολίση τὸν κείνον, ἐν ᾧ μεγάλη δύναται ἐπιδηξέσθαι κατὰ τῶν πολέμιων. Schol. Victorian.

Ver. 307.—σπίδα; ᾧκίς.] Vide supra ad 4, 38.

Ver. 308.—315.] Ἐν ταῦτοις δηλοῖ τοῖς ἴασι τὸν πρῶτον ἰκατέρου τοῦ ἀνδρός· ᾧς δ' μὲν Ἀχιλλεύς ἐπὶ ἀλλήλῃσι τε καὶ ἀσπείδῃ· ὁ δὲ Ὀδυσσεύς, πολυτρόπος τε καὶ ψευδής. Plato in Hippid.

Ver. 310. Ἢ σιγὴ δὴ φρονέω τε.] Ὡςτις δὴ φρονέω τε, apud Eustathium.

Ibid. — καὶ ᾧς τιτιλισμὸν ἔσται.] Καὶ ᾧς τιλλιστάει ἴω. Plato, ubi supra.

Ver. 312. Ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος.]

Ἐχθ' ἔ' ἐν ἀνδρὶ ἐπιειστώτερον τρεφίτι,

Χίρωτος, ἱμαθὸν τοῖς σρότους ἀσπείδῃ ἴχτιν.

Achill. apud Eustath. Iphigen. in Aul. ver. 926.

Ver. 313. Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐν φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει.] Ὅς γ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐν φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει. Plato, ubi supra.

Ver. 314. — ᾧς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.] Ὡς καὶ τιτιλισμὸν ἔσται. Plato, ibid.

Οὔτε μέ γ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα πεισόμεν οἶω, 315
 Οὔτ' ἄλλους Δαναούς, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν
 Μάρνασθαι δῆϊοσι μετ' ἀνδράσι κλυεμέσσι αἰεὶ.
 Ἴση μοῖρα μένοντι, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι·
 Ἐν δὲ ἰῆ τιμῇ ἡμὲν κακὸς, ἠδὲ καὶ ἐσθλός.
 Κάτθαν' ὁμῶς ὅτ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὅτε πολλὰ ἔοργας· 320
 Οὐδὲ τι μοὶ περικείται, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
 Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.
 Ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρεισι
 Μάστακ', ἐπεὶ κε λάβῃσι, κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ·
 Ὡς καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν αὐπνοὺς νύκτας ἴαυον, 325
 Ἡματα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων,
 Ἀνδράσι μαρνάμενος, ὄσρων ἕνεκα σφετερέων.
 Δώδεκα δὲ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,

" Neque mihi Atridem Agamemnona persuasurum puto, 315
 " Nec alios Danaos; quippe ei haud unquam gratia fuit tributa,
 " Qui pugnaverit hostibus cum viris assidue semper.
 " Utique aequa pars datur cessanti, ac si acriter quis pugnet:
 " Inque eodem honore tum ignavus, tum fortis.
 " Occumbit aequae et iners vir, et qui multum laboravit: 320
 " Nec quidquam mihi praec aliis ex re fuit, quod pertulerim mala animo,
 " Semper meam animam objectans periculis pugnae.
 " Sicut autem avis impluvibus pullis affert
 " Escam, postquam ceperit; male autem ei est ipsi:
 " Sic et ego multas quidem insomnes noctes duxi, 325
 " Dies autem crientos exegi pugnans,
 " Cum viris praecilians, uxorum gratia [Atridarum] istorum.
 " Duodecim utique classe urbes vastavi hominum,

Ver. 515. Οὔτε μέ γ'.] Neque mihi equidem, &c.

Ver. 518. — πολεμίζου.] *Al.* πολεμίζου.

Ver. 519. Ἐν δὲ ἰῆ τιμῇ.] Ita edidit *Barneis* ex *MSS.* et *Editt. Vett.* Recte, ut mihi quidem videtur; nam ἰῆ primam corripit. *Al.* Ἐν δὲ ἰῆ τιμῇ.

Ver. 522. Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν.]

in certamina rursus

Succedunt, animasque in aperta pericula mittunt. *Æn.* IX, 662.

Ver. 524. — κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ.] Κακῶς δὲ τί οἱ πέλει αὐτῇ. Apud *Plutarch.* de *Amore prolis.* Atque ita quoque *Schol. Victorian.*

Ver. 527. — μαρνάμενος, ὄσρων ἕνεκα σφετερέων.] Vide supra ad *ἀ.* 51. n. 8. Cæterum male hic *Versio Wetsteniana*, cæteroque plerumque elegantissima; "uxorum gratiâ *VERBUM STRARUM.*" Sententia enim ea est, quam exhibent *Schol. Victorian.* Οὐ δὲ ἐμὴν ἠδονήν, "Οὐ γὰρ ἰγὼ Τρώων ἕνεκα ἤλυθον," ἀλλὰ διὰ τὸ γύναιον Ἀγαμέμνονος τοῦτο γὰρ δηλοῦ, "Ὅσρων ἕνεκα σφετερέων." Quæ de

re et *Eustathius:* Ἐπιτύθει ὁ Σοφοκλῆς μισοδιουεῖς, ποιεῖ τὸν Τυῦρον λίγοντα τῷ Ἀγαμέμνονι, ὅτι ὁ Ἀίας διὰ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα ἰν Τροίᾳ ἐμάχετο· ταῦτόν τι λογιζόμενος τὸ, διὰ τὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ, διὰ τὴν τοῦ Μενελάου τοῦ ἀδελφοῦ. Addunt autem *Schol. Victorian.* et aliam interpretationem: ἢ, πολεμικῶς πολεμῶν πρὸς ἀνδρας, ὅσπερ παιδῶν βρισηκιδύνας ἀγωνίζομενος. Quæ languidior multo est sententia.

Ver. 528. Δώδεκα δὲ σὺν νηυσὶ πόλεις.] Merito hic reprehendit *Porcius Eustathium*, qui ambiguitatem hic exquisivit, quæ nulla est: ἢ, πόλεις ἀλάπαξα σὺν δώδεκα ναυσὶ, ἢ δώδεκα πόλεις σὺν ναυσὶ. Quasi scilicet δώδεκα et ἰδέκα non essent hoc in loco tam perspicuè inter se opposita, ut nihil possit supra. De *Achillis* autem, quam quis hic nimiam fortè arguerit, *Laudatione Sui*, rectè *Plutarchus:* Ἀδικουμένην τῷ πολιτικῷ δίδοται τὸ λίγειν τι πρὶ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἀγνωμονεῦντας· ὥσπερ ὁ Ἀχιλλεύς ἄλλως μὲν ὑφίστατο τῷ Διὶ πῆς δόξης, καὶ μίσητος ἦν λίγων, "αἰεὶ σφῆ" "Ζῆξ Δῶσι πόλιν Τροίην ἐτύχων ἱξάλα-

Πιεζος δ' ἔνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον
 Τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἑσθλά 330
 Ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
 Ἀτρείδῃ· ὁ δ' ὅπισθε μένων παρὰ νηυσὶ Δοῆσι,
 Δεξάμενος, διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκεν.
 "Ἄλλα δ' ἀριστήεσσι δίδου γέρα, καὶ βασιλεῦσι·
 Τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν 335
 Εἴλετ· ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα, τῇ παριαῦν
 Τερπέσθῳ. Τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρᾶεσσιν
 Ἀργείους; τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας
 Ἀτρείδης; ἢ οὐχ' Ἑλένης ἔνεκ' ἠυκόμοιο;
 "Ἡ μούνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων 340
 Ἀτρεΐδαι; ἐπεὶ ὅστις ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐχέφρων,
 Τὴν αὐτοῦ φιλεῖ καὶ κήδεται· ὡς καὶ ἐγὼ τὴν
 Ἐκ θυμοῦ φίλεον, δουρικτητὴν περ' εὔσταν.
 Νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἴλετο, καὶ μ' ἀπάτησε,
 Μὴ μιν πειράτω εὐ εἰδότος· οὐδέ με πείσει. 345
 Ἄλλ', Ὀδυσσεῦ, σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεῦσι

" Pedester verò undecim aīo per Troicum-agrum glebosum :
 " His ex omnibus supellectilem multam et pretiosam 350
 " Abstuli, et omnia ferens Agamemnoni dabam
 " Atridae: is verò remanens apud naves veloces,
 " Accipiens, pauca dividebat, pleraque autem retinebat.
 " Alia verò optimatibus dabat munera, et regibus:
 " Ac istis quidem ea firma manent; à me verò solo Achivorum 335
 " Abstulit: habetque uxorem meam animo gratam; cui condormiens
 " Oblectetur. Quid autem oportet bellare cum Trojanis
 " Argivos? Quid verò exercitum adduxit huc congregatum
 " Atrides? an non Helenae causâ pulchrae-comis?
 " An soli diligunt uxores suas articulatâ-voce-loquentium hominum 340
 " Atridae? Utique quisquis vir bonus et prudens,
 " Suam ipsius amat et curat: ut et ego hanc
 " Ex animo amabam, captivam licet existentem.
 " Nunc autem, postquam è manibus praemium eripuit, et me fraudavit,
 " Ne me tentet probè-gnarum, neque enim mihi persuadebit. 345
 " Verùm, ô Ulysses, tecum et aliis regibus

" πάσαι" ἰσορροπία δὲ περὶ ἀζίαν καὶ περὶ
 λακισθίς, ἰφίσι τὴν μεγαλαυχίαν τῆ ὀργῆ,
 " Δάδικα γὰρ σὺν νηυσὶ πάλαι ἀλάπαξ ἀν-
 "θρώπων" καὶ, "Ὁ γὰρ ἐμῆς κέρους κίον-
 "σουσι μίτωσον Ἐγγυθὶ λαμπομόνης." De
 Laude Sui. Porro, notanda hic vis vocabuli,
 δὴ Δάδικα δὲ, Duodecim utique, vel Duode-
 cim scilicet. Videtur Plutarchus legisse, δά-
 δικα γὰρ. Quod eodem redit.

Ver. 330. — πασιῶν.] Pronuntiabatur, πασιῶν. Nam prima necessariò vis vocabuli.

Ver. 336. — παριαῦν.] Non συναῦν, sed παριαῦν, διὰ τὸ βίαιον. Ut Odyss. χ',

37. Δουρικτὴν δὲ γυναῖκα παριναζισσὶ βίαιως. Schol. Victorian.

Ver. 340. "Ἡ μούνοι φιλέουσ' — Ἀτρεΐδαι]

—ferro sceleratam excindere gentem

Conjuge præreptâ: Nec solos tangit A-

tridas

Iste dolor, solisque licet capere arma My-

cenis. Æn. IX, 157.

Ver. 341. — ἐπί ὅστις ἀνὴρ ἀγαθός.]

Ità edidit Barnesius ex MSS. Al. ἰσὺ ὅστις

ἀγαθός.

Ver. 346. — σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισιν βα-

σιλεῦσι.] Τοῦ βασιλείως ἐπίτονος, (ἀ, 175.) ὡς

Φραζέσθω, νήεσσιν ἀλεξέμεναι δῆϊον πῦρ.

Ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἐμεῖο,

Καὶ δὴ τείχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῶ

Εὐρεΐαν, μεγάλην· ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν 350

Ἄλλ' οὐδ' ὡς δύναται σθένος Ἐκτορος ἀνδροφόνιοι

Ἰσχειν· ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσιν πολέμιζον,

Οὐκ ἐθέλσκα μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν Ἐκτωρ,

Ἄλλ' ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἴκανεν.

Ἔθια ποτ' οἶον ἔμιμνε, μόγις δέ μεν ἔκφυγεν ὀρμήν. 355

Νῦν δ' ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολέμιζεν Ἐκτορι δίω,

Ἀὔριον ἰρὰ Διὶ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσι,

Νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἄλαδε προεζύσσω,

Ὀφθαί, ἣν ἐθέλησθα, καὶ αἴκεν τοὶ τὰ μεμήλη,

Ἦρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεούσας 360

Νῆας ἐμάς, ἐν δ' ἀνδρας ἐρεσέμεναι μεμαῶτας·

Εἰ δέ κεν εὐπλοίην δῶη κλυτὸς Ἐνοσίγαιος,

“ Cogitet, quomodo à navibus propellat hostilem ignem.

“ Sanè quidem jam permulta fecit sine me,

“ Ac scilicèt murum aedificavit, et duxit fossam prope ipsum

“ Latam, magnam; inque ea vallos defixit: 350

“ Sed ne sic quidem potest vim Hectoris homicidae

“ Sustinere. Dum autem ego inter Achivos pugnabam,

“ Non voluit pugnare procul à moenibus ciere Hector,

“ Sed quantum ad Scaeasque portas et fagum progrediebatur.

“ Ibi olim me solum semel mansit, vix autem meum effugit impetum. 355

“ Nunc verò quoniam nolo pugnare cum Hectore nobili,

“ Cras, sacris Jovi factis et omnibus diis,

“ Oneratas benè naves postquam in mare deduxero,

“ Videbis, si volueris, et si tibi haec curae fuerint,

“ Benè manè Hellespontum super piscosum navigantes

“ Naves meas, inque ipsis viros remigandi cupidos: 360

“ Si autem prosperam-navigationem dederit inclutus Neptunus,

πᾶσι μοι καὶ ἄλλοι, εἴ κί με τιμήσουσι· λίγιστον
νῦν Ἀχιλλεύς βασιῶς μάλα πρὸς ἐκείνῳ Ἄλλ' Ὀδυσσεύ,
ὄν σοί τε καὶ ἄλλοισιν βασιλῦσι, φραζέσθω, &c. Eustath.

Ver. 349. Καὶ δὴ τείχος ἔδειμα, καὶ ἤλασε τάφρον.]

— haec mediæ fiducia valli, Fossarumque moræ, leti discrimina parva. Æn. IX, 145.

Æn. IX, 145.

Ibid. — καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῶ.] Ἄλλ' καὶ ἤλασιν ἴκτορι τάφρον.

Ver. 350. — ἐν δὲ σκόλοπας.] Ἄλλ' περιὶ δι σκόλοπας.

Ver. 352. — ὄφρα δ' ἐγὼ —, Οὐκ ἐθέλωσι — Ἐκτωρ.] Vide suprâ ad ver. 328.

Item 1, 788.

Ver. 355. — ὀρνύμεν Ἐκτωρ.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 356. — οὐκ ἐθέλω.] Τίς ἰσχυρῶς, “ εὐ δύναμαι” διὰ τὴν Ἀγαμέμνονα. Schol. Victorian.

Ver. 357. — Δι.] Quâ ratione, Δι, hic ultimam producat; vide suprâ ad ε', 51. n. 8.

Ibid. — ῥέξας.] Vide suprâ ad ε', 444.

Ver. 359. Ὀφθαί, — Ἦρι — πλεούσας Νῆας ἐμάς.] Ὅρα ὡς, πρὸς μὲν Ὀδυσσεύ, Ἀχιλλεύ, καὶ πρὸς Φοῖβικα δὲ, Μίνω, μὴ μίντοι σολομῆσιν πρὸς Λίαντα δὲ, Πηλεΐδαι, ἀλλ' ὅταν ἀνάγκη. Καλῶς· Τεῦτο δὲ θυμῶδους ἀνδρῶς, καὶ πρὸς τὸ με καταφρονεῖν, ἀγωνιζομένου. Schol. Victorian. ad ver. 309. suprâ. Vide et infrâ, ad ver. 646.

Ver. 361. — μεμαῶτας.] Vide suprâ ad β', 818.

"Ἡματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίσῳλον ἰκοίμην.
 "Ἔστι δέ μοι μάλα πολλὰ, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ἔρῳαν.
 "Ἄλλον δ' ἐθένδε χρυσὸν καὶ χαλκὸν ἐρυθρὸν, 365
 "Ἦδὲ γυναῖκας εὐζάνους, πολίον τε σίδηρον
 "Ἄξομαι, ἄσθ' ἔλαχόν γε. Γέρας δέ μοι, ὅσπερ ἔδωκεν,
 Αὐτὸς ἐφουερίζων ἔλετο κρείων Ἀγαμέμνων
 Ἀτρεΐδης· τῷ πάντ' ἀγορευόμεν, ὡς ἐπιτέλλω,
 Ἀμφαδόν· ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοὶ, 370
 Εἴ τινά που Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἔξαπατήσειν,
 Αἰὲν ἀναιδείην ἐπιειμένος· οὐδ' ἂν ἔμοιγε
 Τετλαίη, κύνεός περ ἔων, εἰς ὧπα ἰδέσθαι.
 Οὐδὲ τί οἱ βουλὰς συμφρέσσομαι, οὐδὲ μὲν ἔργον.
 Ἐκ γὰρ δὴ μ' ἀπάτησε, καὶ ἤλιτεν· οὐδ' ἂν ἔτ' αὖτις 375
 Ἐξαπάφοιτ' ἐπέεσσιν· ἄλις δέ οἱ· ἀλλὰ ἔκηλος

- " Die sanè tertio Pthiam glebosam pervenero.
 " Sunt autem mihi permulta, quae reliqui, huc malo-fato-veniens :
 " Aliud verò hinc aurum et aes rubrum, 365
 " Et foeminas elegantèr-cinctas, splendidumque ferrum
 " Abducam, quae quidem sortitus sum. Praemium autem mihi, qui dedit,
 " Ipse per-injuriam abstulit rex Agamemnon
 " Atrides : ei omnia referto, ut mando,
 " Palàm : ut et alii indignantur Achivi, 370
 " Si quem Danaorum adhuc sperat se fraudaturum,
 " Semper impudentia indutus ; neque sanè mihi
 " Ausit, protervè-audax licèt sit, faciem intueri :
 " Neque omninò cum eo consilia communicabo, neque factum ullum.
 " Nam jam me decepit et offendit, neque adhuc rursùs 375
 " Fallat verbis : satis autem ei sit : verùm quietus

Ver. 365. "Ἡματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίσῳλον ἰκοίμην.] "Ἄσθ' ἔλαχόν γε. [Σωκράτης] τινὰ αὐτῷ λίγισιν, "Ἡματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίσῳλον ἰκοίμην· πρὸς Διοχίην ἔφη, εἰς τρίτην ἀποθανόντα. Diog. Laërt. in vitâ Socratis. "Ἡ τὸ πλοῖον ἀφίκεται ἐκ Δήλου, οὗ διὸ ἀφικομένου τινὲς ἀνάγει με ; — τῇ γὰρ πρὸς ὑστεραία διὸ με ἀποθανόντα, ἢ ἢ ἂν ἔλθοι τὸ πλοῖον. — Οὐ τοῖνον τῆς ἰσιότητος ἡμέρας ὁμοίαι αὐτὸ ἦξιν, ἀλλὰ τῆς ἰτίρας· τιμαίεσμαι δὲ ἔκ τινος ἰουπνίου ὁ ἰώρακα ὀλίγον πρότερον ταύτης τῆς νυκτός. — Ἐδοκεί τις μοι γυνὴ προσιλεύουσα, καλὴ καὶ εἰσι δὴς. Λυκὰ ἰμάτια ἔχουσα, καλίσαι με καὶ ἰσιτίῳ, ὃ Σωκράτης, "Ἡματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίσῳλον ἰκοίμην. Plato in Critone. Est apud Platonem Socrates, quum esset in custodia publicâ, dicens Critoni suo familiari, sibi post tertium diem esse moriendum ; vidisse enim se in somnis pulehritudine eximia foeminam, quae se nomine appellans, diceret Homericum quendam ejusmodi versum,
 Tertia te Phthiae tempestas laeta locabit.

Cic. de Divinat. lib. 1. § 25.

Ver. 364. "Ἔστι δέ μοι μάλα πολλὰ.] Ne aded Agamemnonis seilicet dona mihi opis

sint. Vide autem et infrâ, ad ver. 400.

Ver. 367. — ἄσθ' ἔλαχόν γε.] Al. ἄσθ', et ἔλαχόν τι, et ὅσα λίλογχα.

Ibid. — ὅσπερ ἔδωκεν, αὐτὸς — ἔλιτε.] Al. ὅσπερ ἔδωκεν, αὐτὸς — ἔλιτε. Quòd autem Achilles hic perpetuò eodè m redeat, repetatque id, quod jam antè scæpius dixerat, ver. 355, 344. persona optimè convenit, et τὸ ἐργίλον ἦδες apprimè concedet.

Ver. 374. — συμφρέσσομαι.] Rectè: Nam φρέσσομαι primam corripit. Vide suprâ ad α, 140.

Ver. 375. Ἐκ γὰρ δὴ μ' ἀπάτησε, καὶ ἤλιτεν· — ἢ καρὸς αἴση.] Veteres distinguebant : δὴ μ' ἀπάτησι· καὶ ἤλιτεν· teste Eustathio. Τὸ ἰντιῶδιν δὲ ἐργίλον ἦδες, ὡς καὶ οἱ παλαιὸι σημειούντα, διαγράφων ὁ ποιητὴς, ἰγκόπτῃ συχρῶν τὸν λόγον τῷ Ἀχιλλεῖ, κομματικῶς πειράγων τὴν ἀντιλογίαν· ὅσατε ἦδες τοῖς τραχυομίνοις. Ἐν γούν τίττασαι φασὶ στίχοις ἀπὸ τοῦ, "οὐδὲ μὲν ἔργον," ἴσται δὲ τῷ στίχῳ αὐτοτελείῃ. Similitèr Schol. Victorian. Ἐμφατικώτεροι γίνονται εἰ λόγῳ, θάττον δὴ κοπτόμενοι ἢ γούν τίττασαι στίχοις, ἔκ τῷ ἴσῳ ἀποτελείῃ στίχῳ.

Ἐρρέτω ἐκ γὰρ οἱ Φρένας εἴλετο μητίετα Ζεὺς.
 Ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα· τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.
 Οὐδ' εἴ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη,
 "Ὅσα τέ οἱ νῦν ἐστί, καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο" 380
 Οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν προτινίσσεται, οὐδ' ὅσα Θήβας
 Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμας ἐν κτήματα κέεται,
 Αἴ δ' ἑκατόμυυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἂν ἑκάστην
 Ἄνερες ἔξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
 Οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη, ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε, 385
 Οὐδέ κεν ὡς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει Ἀγαμέμνων,

"Pereat: nam ei mentem ademit providus Jupiter.

"Invisa autem mihi ejus dona, aestimoque eum nihili.

"Neque si mihi deciesque et vicies tot daret,

"Quot et ei nunc sunt, et si alicundè alia accederent: 380

"Nec quot Orchomeno adveniunt, nec quot Thebas

"Aegyptias, ubi plurimae in domibus opes reconditae-jacent;

"Quae et centum habent portas, ducenti autem per unamquamque

"Viri egrediuntur cum equis et curribus:

"Neque si mihi tot daret, quot sunt arenaeque pulvisque, 385

"Ne sic quidem jam animum meum flexerit Agamemnon,

Ver. 377. — ἐκ γὰρ οἱ.] Quâ ratione, γὰρ, hic producatur, etiam extra caesuram; vide suprâ ad α', 51. *Al.* ἐκ γὰρ εὖ.

Ibid. — μητίετα.] Vide suprâ ad α', 175.

Ver. 378. — τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.] Vocabulum καρὸς, cùm alibi non occurrat, quam vim hoc in loco habeat, haud satis liquet. Alii ἵγκαρὸς legunt, et ἱγκράλον interpretantur; quia scilicet Athenienses τὸν ἱγκράλον non comederent: Sed et longè petitum hoc, et-admodum invenustè dictum, et res ipsa (crediderim) haud Homero nota. Alii καρὸς, sive ἵγκαρὸς, exponunt φεῖρός τοῦ περι τὴν κεφαλὴν. Sed auctoribus haud satis idoneis. Alii accipiunt, ἐν καρὸς αἴσῃ, ἐν Μισσοφόρου πάτρῃ quia scilicet Κῆρις μισσοφόρος, et αἴτιμος. Sed neque demonstrati sunt Ceres, Homeri temporibus, μισσοφόραντι; neque, si id factum fuisset, potuisset vox Καρὸς secundam non producere:

Νάστις αὐ Καρῶν ἠγήσατο βαρβαροφάνων.

β', 867.

Πρὸς μὲν ἄλλδ Κῆρις καὶ Παιόνις ἀγκυλοτόξοι.

κ', 428.

Δράσω τάδ' ἐν τῷ Κῆρι κινδυνύουσιν.

Eurip. Cyclop. 650.

Quod autem apud Theocritum legitur, Idyll. XVII, 89. — φιλοστολίμοις τε Κάρεσι, etiam si vera sit ista lectio, (quod Barnesius emendandum contendit — φιλοστολίμοις τε Κάρσι,) huc tamen utcumque nihil faciet: Nam Dorica ista loquendi ratio, (ut de Accusativis τῆς αὐτῆς, et similibus suprâ observavimus, ad β', 45.) Homero prorsus erat ignota. Denique, εἰ ἀκριβέστερον, apud Eustathium, τὸ κα-

ρὸς ἀντὶ τοῦ κηρὸς καὶ θανάτου. Sed neque isto modo, opinor, potuisset illud à ullâ ratione non produci: Nam quod μάκαρις dicantur μὴ καρὸ τοιαύτη ὑποτίπτοντες, merum est commentum. Mihi id verisimillimum; vocem καρὸς, ejusdem esse originis atque ἄκαρι et ἀκαρή. Apud Aristophanem.

Τῶν γὰρ πατρῶων οὐδ' ἀκῆρὶ μίτισσι σοι.

Av. 1648

Judicet Lector eruditus.

Ver. 381. — προτινίσσεται.] *Al.* προτινίσσεται. Quod idem.

Ibid. — οὐδ' ὅσα Θήβας Αἰγυπτίας.] Hinc fortè de Homeri aetate nonnulli conjicere erit, quum Thebae adhuc caput esset Aegypti.

Ver. 382. Αἰγυπτίας.] Vide suprâ ad β', 557.

Ver. 383. — διηκόσιοι δ' ἂν ἑκάστην Ἄνερες ἔξοιχνεῦσι, σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν.] Οὐ τὸ πλάτος τῶν πυλῶν θίλει σημαίνειν οὐδὲ γὰρ ἅμα πάντας ἰξίνας φησὶν· ἀλλὰ τὸ μέγεθος τῆς πόλεως, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀνδρῶν εἴ γε πόλις μὲν ἱκατὸν ἔχει, ἀνδρας δὲ ἀεματοφόρους δις μυρίους. Schol. Victorian. Rectè. Porro alii hic scribunt, σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφι. Quod perinde est. Vide ad α', 51.

Ver. 385. — ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε.] Καλῶς ἀποφύρασι ἱμπειρίλασι τῷ λόγῳ, τῆς θ' ἄλιαν καὶ τὴν τιδιάδα. Schol. Victorian. Εἰσὶ δὲ ὅστις βολαὶ μισρακιδίους· σφοδρότητα γὰρ θηλοῦσι διὰ δεγχιζόμενοι λίγουσι μάλιστα — — "ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε." Aristot. Rhetoric. lib. III. cap. 12.

Ver. 386. — σίσισι.] Scribitur σίσισι, et πίσισι.

Ἴριν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἔμοι δόμεναι θυμαλγέα λάβην.
 Κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο·
 Οὐδ' εἰ χρυσεῖη Ἀφροδίτῃ κάλλος ἐρίζοι,
 Ἔργα δ' Ἀθηναίῃ γλαυκῶπιδι ἰσοφαρίζοι, 390
 Οὐδέ μιν ὡς γαμέω ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἐλέσθαι,
 "Ὅστις οἱ τ' ἐπέοικε, καὶ ὅς βασιλεύτερός ἐστιν.
 "Ἦν γὰρ δὴ με σώσει θεοί, καὶ οἵκαδ' ἴκωμαι,
 Πηλεὺς θὴν μοι ἔπειτα γυναῖκα γαμέσσεται αὐτός.
 Πολλαὶ Ἀχαιῖδες εἰσὶν ἂν Ἑλλάδα τε Φθίην τε, 395
 Κοῦραι ἀριστήων, οἳ τε πτολίεθρα ῥύονται·
 Τάων ἦν κ' ἐθέλοισι, Φίλην ποιήσομ' ἄκοιτιν·
 "Ἐνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγῆνωρ,
 Γήμαντι μνηστὴν ἄλοχον, εἰκυῖαν ἄκοιτιν,
 Κτήμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρον ἐκτίησατο Πηλεὺς. 400
 Οὐ γὰρ ἔμοι ψυχῆς ἀντάξιον, οὐδ' ὅσα φασὶν
 "Ἴλιον ἐπῆσθαι, εὖ ναιόμενον πτολίεθρον,

" Antequam totius mihi poenas persolvat acerbae contumeliae.

" Filiam autem non ducam Agamemnonis Atridae :

" Ne quidem si cum aureâ Venere pulchritudine certet,

" Operibusque Minervae oculis-caesia par-sit,

" Ne sic quidem eam ducam ; ipse verò Achivorum alium eligat,

" Qui ei conveniat, et qui major-imperio sit.

" Si enim porrò me servârint dii, et domum venero,

" Peleus tum mihi deinceps uxorem desponsabit ipse.

" Multae certè Achivae sunt in Hellade Phthiâque,

" Filiae principum, qui utique urbes tumentur ;

" Harum quam voluero, dilectam faciam uxorem :

" Illic autem mihi plurimum appetit animus generosus,

" Ductâ legitimâ uxore, aptâ conjuge,

" Possessionibus frui, quas senex conquisivit Peleus.

" Non enim mihi vitae aequiparandum, ne quidem quantas opes aiunt

" Ilium possedissee, benè habitatam urbem,

Ver. 392. [Ὅστις.] Quâ ratione hîc, ὅστις, ultimam producat, etiam extra caesuram ; vide suprâ ad 4, 51. n. 8.

Ibid. — καὶ ὅς βασιλύτερός ἐστιν.] Ἐπὶ αὐτῷ ἴλιον, (suprâ ver. 160.) " Καὶ μοι ὑπο-σπήτω, ὅσον βασιλύτερός εἰμι." Schol. Victorian.

Ver. 394. — θὴν μοι.] Ἄλ. δὴ μοι.

Ibid. — γαμίσσειται.] Γαμήσαι μὲν, διὰ τοῦ η, (inquit Eustathius,) τὸ εἰς γάμον ἰλεῖν, ἥτοι γυναῖκα λαβεῖν γαμίσαι δὲ, διὰ τοῦ ι, τὸ γυναῖκα δοῦναι. Quod tamen an firmo nitatur fundamento, meritò dubitari potest.

Ver. 395. Πολλαὶ Ἀχαιῖδες εἰσὶν.] Itâ rectè restituit Barnesius ex duobus MSS. Ἄλ. Πολλὰ δ' Ἀχαιῖδες εἰσὶν.

Sunt aliæ innumptæ Latio et Laurentibus agris,

Nec genus indecores. — Æn. XII, 24.

Ver. 400. Κτήμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρον.] Sunt tibi regna patris Dauni, sunt oppida capta

Multa manu ; nec non aurumque animus-que Latino. Æn. XII, 22.

Ver. 401. — ἔμοι ψυχῆς ἀντάξιον.] Ἄλ. ἰμῶς ψυχῆς. Cæterum summo cum artificio (ut rectè annotavit Poppius) hic effecit Poeta, ut vitam longam, ingloriam et ignobilem, maximis laudibus per indignationem effleret is, qui unus omnium hominum avidissimè esset gloriae appetens, eamque reverâ vitæ longæ antefleret.

Τοπρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἔλθειν υἱας Ἀχαιῶν Οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφῆτορος ἐντὸς ἔεργει Φοῖβου Ἀπόλλωνος, Πυθοῖ ἔνι πετρηέσση.	405
Ληϊστοὶ μὲν γάρ τε βόες καὶ ἴφια μῆλα, Κτητοὶ δὲ τρίποδες τε, καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα· 'Ανδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἔλθειν οὔτε ληϊστῆ, Οὐθ' ἔλέτη, ἐπεὶ ἄρ' κεν ἀμείψεται ἔρκος ὀδόντων. Μήτηρ γάρ τε μέ φησι θεὰ, Θέτις ἀργυρόπεζα, Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε.	410
Εἰ μὲν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι, "Ωλετο μὲν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται· Εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἴκοιμι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν, "Ωλετό μοι κλέος ἐσθλὸν, ἐπὶ δῆρὸν δέ μοι αἰὼν	415

" Antehac tempore pacis, priusquam advenissent filii Achivorum :

" Nec quantas lapideum limen jaculatoris intus continet

" Phœbi Apollinis, Pytho in saxosâ.

405

" Prædando enim parabiles quidem bovesque et pingues oves,

" Parabiles autem tripodesque, et equorum flava capita :

" Hominis verò anima ut redeat, neque parabilis,

" Neque prensabilis, postquam semel transiverit septum dentium.

" Mater enim me dicit dea, Thetis argenteos-pedes-habens,

410

" Duplicita fata ferre mortis ad finem.

" Siquidem hic manens Trojanorum urbem circa-pugnâvero,

" Periit quidem mihi reditus, sed gloria immortalis erit :

" Sin autem domum reversus fuero, dilectam in patriam terram ;

" Periit mihi gloria bona, diuturnum verò mihi ævum

415

Ver. 405.—πρὶν ἔλθειν.] Vide suprâ ad â, 51.

Ver. 404.—ὅσα—οὐδὸς ἀφῆτορος—Φοῖβου Ἀπόλλωνος.] De hujusmodi Epithetis, vide suprâ ad â, 43 et 75. De hujus Ἐδῆς divinitis, vide Strabonem, lib. IX. p. 644. al. 421.

Ver. 406. Ληϊστοὶ μὲν γάρ τε βόες, ——— Ἀνδρὸς δὲ ψυχῆ.]

——— τοῦτο γὰρ μόνον βροτοῖς;

Οὐκ ἔστι τὰνάλωμ' ἀνάλωθιν λαθεῖν,

Ψυχὴν βροτῶν χερμάτων δ' εἰς ἴσον πόροι.

Eurip. Supplic. 775.

Αἷ, αἷ, ταὶ μαλάχαι μὲν ἴσταν κατὰ κἄπον ὀλωται,

"Ἡ τὰ χλωρὰ σίλινα, τό τ' εὐβαλὲς' οὐλον ἀνηθεν,

"Τοστέρον αὖ ζῶντι, καὶ εἰς ἴσος ἄλλο φύοντι

"Ἄμμις δ' οἱ μεγάλοι καὶ καρτεροὶ ἢ σοφοὶ ἀνδρῆς,

'Οσπῶτι πρῶτα θάναμις, ἀνάκοις ἰν χθονὶ

κόλα

Εὐδομίς εἰ μάλα μακρὸν ἀτίμονα νήγετον

ἕπνον. Mosch. Idyll. III.

Ver. 408.—οὔτε ληϊστῆ.] Plerique liisisth.

Sed nihil opus.

Ver. 410.—γάρ τι.] Respondet Latino

Et enim. Ut et suprâ, ver. 406.

Ver. 415. ——— κλέος ἀφθιτον ἔσται.] Ex φθίνω, φθίτος, ἀφθίτος; simili analogiâ ac κροῖτος, ἀκροῖτες, ex κροῖνω. Vide suprâ ad â, 309. et ad β', 43. Cæterum notandum hic, quàm singulari quàmque modesto Poeta artificio, gloriam dicat Achillis Suo factam Poemate sempiternam. Non, exegi, dixit, monumentum; Non, jamque opus exegi. Nusquam Sui meminit omninò; Nusquam, Sutorum Operum; Nusquam, Patriæ; Nusquam, ne Partium quidem suarum: Ut adeò Europæusne fuerit ipse, an Asiaticus, planè non constet. Sed Achillis nomen atque famam immortalitati tradidit; idque cum, non qualis fingi debuerat heros, sed qualis esset, depingendo.

Ver. 414. Εἰ δὲ κεν οἴκαδ' ἴκοιμι φίλην.] Itâ edidit Barnesius: Rectè, ut opinor: Quomodo Odysse. μ', 545. Εἰ δὲ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα. Ἄ. οἴκαδ' ἴκωμαι φίλην.]

Ver. 415. ——— μοι κλέος.] Ἄ. μὲν κλέος.

Ibid. ——— ἐπὶ δῆρὸν.] Quâ ratione, ἐπὶ, hic ultimam producat; item γὰρ, ver. 419. vide suprâ ad â, 51. n. 8.

Ἔσσεται, οὐδέ κέ μ' ὄκα τέλος θανάτοιο κιχέειν.
 Καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην
 Οἷαδ' ἀποπλείειν· ἐπεὶ οὐκέτι δῆτε τέκμων
 Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γὰρ ἔθεν εὐρύοπα Ζεὺς
 Χεῖρα ἐὼν ὑπερέσχε, τεθαρσῆσασιν δὲ λαοί. 420
 Ἄλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
 Ἀγγελίην ἀπόφασθε, (τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων·)
 Ὅφρ' ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
 Ἥ κέ σφιν νῆας τε σόη, καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
 Νηυσὶν ἐπιγλαφυρῆς· ἐπεὶ οὐ σφισιν ἦδε γ' ἐτοίμη, 425
 Ἦν νῦν ἐφράσσαντο, ἐμεῦ ἀπομνησίαντος.
 Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἄμμι μένων κατακοιμηθῆτω,
 Ὅφρα μοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἐπιτῆται
 Αὔριον, ἣν ἐβέλησιν· ἀνάγκη δ' οὔτι μιν ἄξω.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ,
 Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν.
 Ὅψε δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
 Δάκρυ' ἀναπρήσας, πέρι γὰρ δῖε νηυσὶν Ἀχαιῶν

“ Erit, neque me celeritèr finis mortis deprehenderit.

“ Quin et aliis itidem ego suaserim

“ Domum navigare: quia jam non inveniatis finem

“ Ilii excelsae: valdè enim ipsam latè-sonans Jupiter

“ Manu sua protegit, et animo-confirmato-sunt copiae. 420

“ Sed vos quidem profecti principibus Achivorum

“ Nuncium renunciate, (hoc enim munus est legatorum;)

“ Ut aliud excogitent mentibus consilium melius,

“ Quod ipsis navesque servet, et populum Achivorum

“ Navibus in cavis: quoniam non ipsis hoc expeditum est, 425

“ Quod nunc excogitârunt, me iram-fovente.

“ Phoenix autem hîc apud nos manens cubet;

“ Ut me in navibus dilectam in patriam sequatur

“ Cras, si voluerit: vi autem neutiquam eum abducam.”

Sic dixit: illi autem omnes obmutuerunt silentio, 430

Sermonem admirati: admodùm enim vehementèr recusaverat.

Tandem verò inter eos locutus est senex equùm-agitator Phoenix,

Lachrymas cum-suspiriis-effundens, valdè enim timebat de navibus Achivorum:

Ver. 418. — οὐκέτι δῆτε τέκμων ———
 μάλα γὰρ — Ζεὺς] Τιχικῶς ἀπέστειψεν πρὸς
 αὐτὸν τὸν λόγον· ἰστί καὶ ἴλιος, (ver. 256.) “ Ζεὺς
 “ δὲ σφιν Κρονίδης ἰδιόξια” ———. Εἰ τοίνυν, ὡς
 φῆς, πολὺμιος ἔχεται τὸν Διὸν, ὑπόλοιπον ἡμῖν ἰστί
 ἀπ. πλιῶν. Schol. Victorian.

Ver. 419. — εὐρύοπα.] Vide suprâ ad 4,
 175 et 498.

Ver. 426. — ἐφράσσαντο.] *Al.* ἐφράσαντο.
 Malè. Nam corripit ea vox secundam: Vide
 suprâ ad 4, 140.

Ibid. — ἀπομνησίαντος.] Μνησίας secun-

dam producit, quippe à μνήω deducta. Nam
 quæ in ἔσω desinunt, penultimam in Futuris
 et Aoristis corrumpunt.

Ver. 427. Φοῖνιξ.] Vide suprâ ad β', 267.

Ibid. — αὐθί.] Ita restituendum existi-
 mavi, ex Schol. Victorian. ad ver. 427 et
 454. *Al.* αὐτ. Quod alibi apud *Homericum*
 non occurrit.

Ver. 451. — κρατερῶς.] Vehementèr,
 præfractè.

Ver. 432. — ἱππηλάτα Φοῖνιξ.] Et mox,
 ἱππηλάτα Πηλῖος. Vide suprâ ad 4, 175.

Εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσὶ, Φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
 Βάλλεαι, οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ Δοῆσι 435
 Πῦρ θέλεις αἰθέλων, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ·
 Πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, Φίλον τέκος, αὐτὴ λιποῖμην
 Οἶος; σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρον ἱππηλάτα Πηλεὺς
 Ἥματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε
 Νήπιον, οὐπὼ εἰδὼδ' ὁμοίου πολέμοιο, 440
 Οὐδ' ἀγορέων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι·
 Τοῦνεκά με πρόεξε, διδασκόμεναι τάδε πάντα,
 Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, προηκτῆρά τε ἔργων.
 Ὡς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, Φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλωμι
 Λείπεσθ', οὐδ' εἴ κέν μοι ὑποσταίῃ θεὸς αὐτός, 445
 Γῆρας ἀποξύσας, δῆσειν νέον ἠβώοντα·
 Οἶον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα,

“ Si quidem jam reditum animo, illustris Achilles.

“ Cogitas; neque omnino defendere à navibus velocibus 435

“ Ignem vis pestiferum, quoniam ira incidit in animum:

“ Quomodo tandem à te, care fili, hic relinquar

“ Solus? tecum verò me misit senex equum-agitator Peleus

“ Die illo, quando te ex Phthià Agamemnoni misit

“ Puerum, nondum peritum omnibus-aequè-gravis belli, 440

“ Neque concionum, ubi et viri praeclari fiunt:

“ Propterea me misit, ut docerem te ista omnia,

“ Verborumque orator ut esses, actorque rerum.

“ Quare deinceps à te, dilecte fili, nolim

“ Relinqui; ne quidem si mihi promitteret Deus ipse, 445

“ Senectute abrasà, facturum me juvenem pubescentem:

“ Qualis eram, cùm primùm liqui Hellada pulchris-mulieribus-abundantem,

Ver. 454. Εἰ μὲν δὴ — γι.] “ Si quidem
 “ tenera,” ἔξ. Porro, rectè Schol. Victo-
 riana. Ἀπὸ τοῦ καιροῦ τὸ προοίμιον διχρῆται· οὐ
 γὰρ ὡς συμβουλίωσαν, ἀλλ’ ὡς διδοὺς ἀπόκρισιν
 πρὸς τὸ, (ver. 427.) “ Φοινῆξ δ’ αὐτὴ παρ’ ἄμμι
 “ μίμων.” — Ceterum de totius hujus ora-
 tionis artificio, vide suprâ ad ver. 1.

Ver. 455. Βάλλεαι.] Αἱ Βούλαια.

Ver. 458. — σοὶ δέ μ’ ἔπεμπε γέρον.]

Tum comitem Ascanio pater addidit.

Æn. IX, 649.

Ver. 441. Οἶδ’ ἀγορέων.] Pronuntiabatur,
 ἀγορέων.

Ver. 445. Μύθων τε ῥητῆρ’ ἔμεναι, προη-
 κτῆρά τε ἔργων.] Ὅτι γι δὴ ἄλλα τίλειν Ὀμη-
 ρος δι’ ὅλης τῆς Ἰλιάδος ὅπῃ ἀτιεργάζεσθαι
 περιμένους, καὶ ἐν τῇ ἴσῃ τὰς αὐτοῦ ἀριτὰς
 περιλάττων ἴσῃ, “ Μύθων μὲν ῥητῆρ’ ἔμεναι, προη-
 κτῆρα δὲ ἔργων.” Aristot. de Republ. lib. IX.
 Ut ille apud Homerum Phœnix, qui se à
 Peleo patre Achilli juveni comitem esse da-
 ctum dicit ad bellum, ut illum efficeret orato-

rem verborum, actoremque rerum. Cic. de
 Orat. III. 15. Sit ergo tam eloquentiâ quàm
 moribus præstantissimus, qui ad Phœnicis
 Homericæ exemplum dicere ac facere doceat.
 Quintilian. lib. 11. cap. 3. Barnesius, et
 ante eum Versio Wetsteniana, ceteroqui ple-
 rumque elegantissima, pessimè hunc locum
 corruperunt: “ Orator ut ESSEM, actorque
 “ rerum:” Ac si Scipsum scilicet, non Achil-
 lem, docuisset has artes Phœnix. Ceterum
 quâ ratione vocula, τε, hic producatur; item,
 ἴμι, ver. 451. et κατὰ, ver. 459. et ἰλιπιδας,
 ver. 462. vide suprâ ad v. 51. n. 8.

Ver. 447. Οἶον ὅτι πρῶτον λίπον.] Μυθο-
 λόγοι εἰ γίνονται καὶ παραδείγμασι παραμυθού-
 μνοι. Schol. Victorian. Vide suprâ ad v.
 260.

Ibid. — Ἑλλάδα καλλιγύναικα.] De-
 metrius Grammaticus apud Eustathium, et
 Scæpsius apud Strabonem, (lib. X. pag. 670.
 al. 439.) legerunt, Ὀρμίνιοι πολύμηλοι, al.
 Ὀρμίνιον πολύμηλον.

Φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο
 Ὅς μοι παλλακίδος πέρι χάσατο καλλικόμοιο,
 Τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν,
 Μητέρ' ἐμήν· ἢ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων,
 Παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθῆρει γέροντα·
 Τῇ πιθόμην, καὶ ἔρεξα· πατήρ δ' ἐμὸς, αὐτίκ' οἴσθεις,
 Πολλὰ κατηρᾶτο, στρυγερὰς δ' ἐπέκικλετ' Ἐρινῶς,
 Μὴ ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱόν,
 Ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα· θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαρὰς,
 Ζεὺς τε καταχθόνιος, καὶ ἐπαινή Περσεφόνηα.
 Ἐνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς,
 Πατρὸς χλωμένοιο, κατὰ μέγαρα στρωφᾶσθαι.
 Ἦ μὲν πολλὰ ἔται καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἰόντες
 Αὐτοῦ λισσόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάρουσι·
 Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς
 Ἔσφαζον, πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ

- “ Fugiens jurgia patris Amyntoris Ormenidae :
 “ Qui mihi de pellice irasebatur pulchrâ-comas,
 “ Quam ipse diligebat, et ignominia-afficiebat uxorem,
 “ Matrem meam : hæc autem semper me supplex-orabat prehenſis genibus,
 “ Ut pellicis prius-miscerer, ut adeo odio haberet senem :
 “ Huic parui, et feci. Pater autem meus, statim sentiens,
 “ Multa imprecatus est, horrendasque invocabat Diras,
 “ Ne unquam genibus suis imponeretur dilectus filius,
 “ Ex me genitus. Dii autem ratas-fecerunt imprecationes,
 “ Jupiterque infernus, et horrenda Proserpina.
 “ Tunc mihi non amplius omnino sustinuit in præcordiis animus,
 “ Patre irato, in domo versari.
 “ Certè quidem multum familiares et cognati circum-stantes
 “ Ibi orantes retinebant me in aedibus :
 “ Multasque pingues oves et flexipedes cornibus-camuris boves
 “ Jugulabant : multi quoque sues florentes pinguedine

Ver. 449. Ὅς μοι παλλακίδος πέρι χάσατο.] Οἰκίως ταῦτα πρὸς τὸν ἵνακα Βρισκίδος χαλιταίνοντα· ἔτι συγγνωστὴς ἀμαρτήσας περὶ κόρην Ἀγαμέμνων, ἡ καὶ αὐτὸς συγγνώμης ἠξίωται παρὰ Πηλῶς. Schol. Victorian.

Ver. 452. Παλλακίδι προμιγῆναι.] Οὐ πῶς ἦδη μιγίσκεις, ἀλλὰ πῶς εἰς τοῦτο περιφρονησὶ φησὶ γούν, “ Προμιγῆναι.” Οὐκ ἀντίκειται δὲ τὸ “ Τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν” ἴσρατι δὲ ταῦτα, ἵνα ἔχων ἦδη τὴν πρὸς αὐτὴν ἰμιλίαν. Schol. Victorian. Idemque ferè, ex Antiquis, Eustathius.

Ver. 455. — Ἰφίσσισθαι.] Ἄλ. ἰφίσιζισθαι.

Ver. 456. — γιγαῶτα.] Vide supra ad β', 818. et ad ζ', 464.

Ver. 457. Ζεὺς τε καταχθόνιος.]

Jovi Stygio ————

Ἔν. IV, 638.

Post hunc versum 457. vel, ut alii, post ver-

sum 459. omissos quatuor versus, nec indignos quidem illos, meminit Plutarchus :

Τὸν μὲν ἰγὰρ βούλινα κατακτάμεν ἔξι χαλκῶν
 Ἄλλὰ τις ἀθανάτων ταῦσιν χόλον ὅς β' ἰνὶ
 θυμῶ

Δήμου θῆκε φάτιν, καὶ οὐδένα πῶλλ' ἀνθρώπων
 Ὅς μὴ πατρεφόνος μὲτ' Ἀχαιοῖσιν καλεῖσθαι.
 Ὅ μὲν οὖν Ἀρίσταρχος ἔξιλι ταῦτα τὰ ἴσα, φοβηθείς· ἔχι δὲ πρὸς τὸν καιρὸν ὀρθῶς, τοῦ Φοίνικος τὸν Ἀχιλλεῖα διδάσκοντος οἷον ἴσται ἐργῆ, καὶ ὅσα διὰ θυμὸν ἀνθρώποις τελέμῃσι, μὴ χεῖρ-μνοι λογισῶν, μηδὲ πιθέμενοι τοῖς παρερηγοροῦσι. De audiend. Poetis. Eorundemque iterum versuum meminit, in libro de Adul. et Amicis discrimine, haud longè a fine.

Ver. 462. — Ἰλικας βοῦς.]

— camuris — sub cornibus —

Virg. Georg. III, 55.

Εὐόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο·
 Πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος. 465
 Εἰνάνυχες δέ μοι ἀμφ' αὐτῷ παρὰ νύκτας ἴαυον·
 Οἱ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰς ἔχον· οὐδέ ποτ' ἔσθη
 Πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθούσῃ εὐερκέος αὐλῆς,
 "Ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.
 'Ἄλλ' ὅτε δὴ δεκάτῃ μοι ἐπήλυθε νύξ ἔρβενην, 470
 Καὶ τότε ἔγῳ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας
 'Ρήξας ἐξήλθον, καὶ ὑπέρθορον ἐρκίον αὐλῆς
 'Ρεῖα, λαθὼν φύλακὰς τ' ἀνδρας, δμῳάς τε γυναικῆς.
 Φεῦγον ἔπειτ' ἀπάνευθε, δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο,
 Φθίην δ' ἐξικόμην ἐρισβάλακα, μητέρα μήλων, 475
 'Ες Πηλῆα ἀναχθ'. ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο,
 Καί με φίλησ', ὥσεί τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ
 Μοῦνον, τηλύγετον, πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι·
 Καί μ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν δέ μοι ἄπασε λαόν·
 Ναῖον δ' ἔσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσιν ἀνάσσω· 480
 Καί σε τοσοῦτον ἔθηκα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,

" Assandi extendebantur per flammam Vulcani :

" Multum etiam ex dollis vinum bibebatur senis.

465

" Per novem autem me circa ipsum noctes dormiebat :

" *Aique* hi quidem per-vicez custodias habebant ; neque unquam extinguebatur

" Ignis, alter quidem in porticu benè-munitae aulae,

" Alter autem in vestibulo, ante thalami fores.

" Sed quando tandem decima mihi advenit nox tenebrosa,

470

" Tunc ego thalami foribus solertèr junctis

" Effractis exivi, et transilii septum aulae

" Facilè, latens custodesque viros, famulasque mulieres.

" Fugi deinde procul, per Hellada spatiosam ;

" Phthiamque perveni glebosam, matrem ovium,

475

" Ad Peleum regem : is autem me lubens suscepit,

" Et me dilexit, ut pater suum filium dilexerit

" Unicum, extremâ-aetate-natum, amplis in possessionibus ;

" Et me divitem fecit, multumque mihi dedit populum :

" Incolebam autem extremam-oram Phthiae, Dolopibus imperans :

480

" Et te tantum feci, ô diis par Achille,

Ver. 464. — διὰ φλογός.] Vide suprâ ad β', 267 : itemque ad ver. 215. hujus libri.

Ver. 466. — παρὰ.] *Al.* περι.

Ver. 470. — ἐπήλυθε.] Ex aoristo ἐπήλυθε. Vide suprâ ad γ', 205.

Ver. 471. Καὶ τότε.] *Tum dein ; tum vero.*

Ver. 472. — ὑπέρθορον — 'Ρεῖα, λαθὼν.]

Rectè Schol. *Victorian.* τὸ, ὑπέρθορον, συναστῆσιον τῶν ρεῖα. λαθὼν γὰρ βραδίως, ἀδύνατον ἦν, τὸν αὐτὸν φυλακτῆμον ρεῖα δι' ὑπέρθορον, διὰ τὴν νύκτα.

Ver. 476. — Πηλῆα.] Vide suprâ ad α', 265. et ad ζ', 464.

Ver. 478. Μεῦνον, τηλύγετον.] Ταυτίστι, μὴ ἔχουσι ἕτερον γονεῖσι, μήτε ἕτεροι, γινωσκόμενοι. *Plutarch.* περι πολυφυλίας. De quali filio immaturè abrepto, pulchrè idem in *Παραμυθητικῷ* πρὸς Ἀπολλώνιον ἄλλ' ἄρα τὸ ἔξῃς " Μεῦ-
 " νος, τηλύγετος, πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι." Τίς γὰρ οἶδεν, εἰ ὁ θεὸς πατρικῶς προσηύδα, καὶ κηδο-
 μινος τοῦ ἀνθρωπείου γένους, προσορώμιος τὰ μέλ-
 λεντα συμβῆσαι, προεἶχαι τινὰς ἐκ τοῦ ζῆ-
 ἀώρου :

Ver. 479. — ἄπασι.] Vide suprâ ad α', 140.

Ἐκ θυμοῦ φιλέων ἔπει οὐκ ἐθέλεσκες ἄμ' ἄλλα
 Οὐτ' ἔς δαῖτ' ἵεναι, οὐτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι,
 Πρὶν γ' ὅτε δῆ σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γούνασσι καθίσσας

Ἦψου τ' ἄσαιμι προταμῶν, καὶ οἶνον ἐπισχῶν.

485

Πολλάκι μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα,
 Οἴνου ἀποβλύζων ἐν νηπίῃ ἀλεγεινῇ.

Ὡς ἐπὶ σοι μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα,

Τὰ φρονέων, ὃ μοι οὔτι θεοὶ γόνον ἐξετέλειον

Ἐξ ἐμεῦ· ἀλλὰ σὲ παῖδα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,

490

Ποιεύμην, ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνης.

Ἄλλ', Ἀχιλλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· οὐδὲ τί σε χρῆ

Νηλεὲς ἦτορ ἔχειν· στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί,

Τῶν περ καὶ μείζων ἀρετῇ, τιμῇ τε, βίῃ τε.

“ Ex animo diligens; quippe non volebas cum alio

“ Neque ad convivium ire, neque in aedibus tuis cibum-sumere;

“ Ante quàm te meis ego genibus impositum

“ Opsonioque satiâsem secato-anteâ, et vinum adinovens.

485

“ Saepe utique mihi rigâsti ad pectora vestem,

“ Vino ex-ore-ejectato in infantîâ difficilî.

“ Ita tui causâ permulta passus sum, et multa laboravi;

“ Haec cogitans, quòd mihi nequaquam dîi prolem perficiebant

“ Ex me ipso: sed Te filium, diis par Achille,

490

“ Adoptabam, ut à me aliquando indignum propulsares.

“ Verùm, Achille, doma animum magnum: neque te oportet

“ Immisericordem animum habere: flecti utique solent et dii ipsi,

“ Quorum tamen et major virtus, honorque, potentiaque.

Ver. 482. — οὐκ ἰδίλοισκε ἄμ' ἄλλω.]

Οὐκ ὀδοι παρὰ Χίρῳι τραφίντα αὐτόν. Schol. Victorian. Quod tamen hinc non necessariò sequitur. Potuit enim Achilles vel aliâ ætate, vel alias ad artes, Chironi fuisse discipulus. Chironis certè alibi meminit Homerus; ὄ, 219. Immo et Pelei fuisse amicum indicat; π', 141, et τ', 588.

— τὸ μὴ οὐ δύνατ' ἄλλως Ἀχαιῶν

Πάλλιν, ἀλλὰ μιν οἷος ἰσίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς,

Πηλιάδα μιλίην, τὴν πατρὶ φίλω τάμει Χίρῳιν
 Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἱμῖναι ἠρώσιον.

Quin et, eo docente, medicinam exercuisse Achillem; λ', 829.

— ἰπὶ δ' ἦπια φάρμακα πάσει,

Ἐσθλά, τὰ σε ποστὶ φαῖνι Ἀχιλλῆος διδιδάχθαι,

“Ο Χίρῳιν ἰδίδαξι δικαιοτάτος Κενταύρων.

Videtur utique Phœnix Altor fuisse Achillis, Chiron in disciplinis singularibus Magister.

Ver. 484. Πρὶν γ' ὅτι δῆ.] Neque unquam contentus eras, aut te compescuisti, antea quàm, vel, nisi quum, &c. Editt. Henr. Stephani et Wetsteniana aliæque, malè hic distinguunt; — πάσασθαι Πρὶν γ' ὅτι δῆ — τ' ἄσαιμι,

— καὶ ὄνον ἐπισχῶν, Πολλάκι μοι κατέδυσσας. Quæ interpungendi ratio, cum isto ἄσαιμι minùs congruit.

Ibid. — καθίσσας.] Ita edidit Barnesius. Alii καθίσας, minùs rectè. Nam verba istius analogiæ penultimam corripiunt. Vide ad á, 140.

Ver. 486. Πολλάκι μοι κατέδυσσας.] Locum hunc vitio dat Scaliger, aliique. Rationibus, ut mihi quidem videtur, parùm idoneis. Πάθος enim in hac re exiguâ inest non exiguum.

Ver. 487. — ἀποβλύζων.] De hujusmodi ὀνοματοποιῆσιν, vide suprâ ad β', 210. ad γ', 565. et ad δ', 455. 456 et 504.

Ver. 489. — ὃ μοι οὔτι.] Vide suprâ ad á, 557.

Ver. 491. — ἵνα μοί ποσ'.] Καλῶς, ἰδιούμηνος τὴν σωτηρίαν Ἑλλήνων. Schol. Victorian.

Ver. 492. — δάμασον θυμὸν μέγαν.] “Ἄπειρο Ὀδυσσεὺς εἰσὶν ἱφυλάξατο, (σικρὸν γὰρ ἦν,) ἰπὶ δὲ τὸν Πηλεῖα, (ver. 255.) ἀπήνεγκε τὰυτα Φεῖνικι δίδωσιν ἢ τῆς ἀνατροφῆς σαρρήσια. Ibid.

Ver. 495. — στρεπτοὶ δὲ τε καὶ θεοὶ αὐτῶν.] Iliad. é, 205. — “ στρεπταὶ μὲν τι φρεῖνι ἰσθλῶν.”

Καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι καὶ εὐχαλῆς ἀγαυῆσι, 495
 Λοιῆν τε, κνίσση τε, παρατραπῶσ' ἀνθρώποι
 Δισσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβῆῃ καὶ ἀμάρτη.
 Καὶ γάρ τε Λιταὶ εἰσι Διὸς κούραι μεγάλοιο,
 Χαλαί τε, ῥυσσαί τε, παραβλῶπές τ' ὄφθαλμά.
 Αἴ ῥά τε καὶ μετόπισθ' Ἄτης ἀλέγουσι κιοῦσαι. 500
 Ἥ δ' Ἄτη σθεναρῆ τε καὶ ἀρτίπος· οὐνεκα πάσας
 Πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
 Βλάπτουσ' ἀνθρώπους· αἱ δ' ἐξαιέονται ὀπίσσω.
 Ὅς μὲν τ' αἰδέσεται κόρας Διὸς, ἄσπον ἰούσας,
 Τόνδε μέγ' ἀνήσαν, καὶ τ' ἔκλυον εὐξαμένοι· 505
 Ὅς δέ κ' ἀνήνηται, καὶ τε στερεῶς ἀποείπη,
 Λίσσονται δ' ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κιοῦσαι,
 Τῶ Ἄτην ἄμ' ἔπεισαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ.

- “ Ac quidem hos sacrificiis et votis placidis, 495
 Libamineque, nidoreque, avertunt ab ira homines
 “ Supplices, cum quis transgressus fuerit et peccarit.
 “ Etenim Preces sunt Jovis filiae magni,
 “ Claudaeque, rugosaeque, strabaeque oculis:
 “ Quae etiam et a tergo Noxam curant sequentes. 500
 “ Noxa verò robustaque est, et pedibus-integra; ideò omnes
 “ Longè praecurrit, anteveritque omnem per terram,
 “ Laedens homines: hae verò medentur postmodò.
 “ Quisquis quidem reverebitur filias Jovis, propiùs accedentes;
 “ Hunc valdè juvant, et exaudiunt precantem: 505
 “ Qui verò renuerit, et obstinatè recusaverit,
 “ Precantur tum quidem hae Jovem Saturnium adeuntes,
 “ Eum ut Noxa simul sequatur, quò laesus poenas-luat.

Ver. 495. Καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι.]

— Tu munera supplex

Tende petens pacem: —

Namque dabunt veniam votis, irasque remittent:

Sed modus orandi qui sit, priùs ordine dicam. Virg. Georg. IV, 534.

— Primùm prece numen adora:

— cane vota libens, dominamque potentem

Supplicibus supera donis —

Æn. III, 457.

Νῦν δὲ περὶ τε τῶν ἱερῶν [τῆς ἱερατικῆς] ῥη-
 τῶν, καὶ τῶν ἀργῶν ὅσα ταύτῃ ἀναγκαῖα.
 Ταῦτα σχεδὸν πάντα ὁ ποιητὴς ὀλίγοις τισὶν
 ἱστοῖς περιέληψε ποιῶν, — “ Καὶ μὲν τοὺς
 “ θυέεσσι,” ἔξ. Aristot. de Republic. lib. X.
 Ἀγύεται δὲ καὶ μάντις ἐπὶ πλοσίωσι θυέας ἰόν-
 τας, πίδουσι ὡς ἴσται παρὰ σφίσι δύναμις ἐκ
 θεῶν ποριζομένη, θυέας τε καὶ ἱερῶν, εἴτε
 τι ἀδικημά του γίγνοι, αὐτοῦ ἢ προγοῶν, ἀκί-
 ροι μὲθ' ἀδυνῶν τε καὶ ἱερῶν. Τούτοις δὲ

πᾶσι τοῖς λόγοις μέγιστος ποιητὴς ἐπάγονται·

— “ Καὶ τοὺς μὲν θυέεσσι καὶ εὐχαλαίς,”

ἔξ. Plato de Republic. lib. II.

Ver. 498. Καὶ γάρ τε Λιταὶ εἰσι.] Quàm
 Senis personam deceat longa hæc et verbosa
 descriptio, vide suprâ ad 4, 249 et 260.
 Cæterùm quâ ratione, ται, et hic et in se-
 quente versu producat; item δὲ, ver. 516;
 vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 499. Χαλαί τε, ῥυσσαί τε.] M. ῥυσαί
 τε. Cæterùm simili ferè loquendi ratione,
 ac Homerus Preces hic vocat Διὸς; κόρας χα-
 λαί τε ῥυσαί; τε. Euripides mentis malè sibi
 conscia cogitationes appellat τὰς αἰματωσεύς
 καὶ δρακοντωσεύς κόρας. Orest. 256.

Ver. 506, 507. Ὅς δὲ — Λίσσονται δ'.] De
 vi duplicis istius δὲ, vide suprâ ad 4, 57.

Ver. 508. — ἀποτίσῃ.] Producit hæc
 vox penultimam, quippe ex ἀποτίω. Quæ
 enim in ἰζω desinunt Verba, ea penultimam
 istam in Futuris et Aoristis corripiunt. Vide
 suprâ ad 4, 140.

Ἄλλ', Ἀχιλεῦ, πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρησιν ἔπεισθαι
 Τιμῆν, ἢ τ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει φρένας ἐσθλῶν. 510
 Εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὀπισθ' ὀνομάζου
 Ἀτρείδης, ἀλλ' αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνοι,
 Οὐκ ἂν ἔγωγέ σε μῆνιν ἀπορρίψαντα κελόιμην
 Ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι, χατέουσί περ ἔμπης·
 Νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ, τὰ δ' ὀπισθεν ὑπέστη, 515
 Ἄνδρας δὲ λίσσεσθαι ἐπιπρόεηκεν ἀρίστους,
 Κρινάμενος κατὰ λαὸν Ἀχαιϊκόν, οἵτε σοι αὐτῶ
 Φίλτατοι Ἀργεῖων· τῶν μὴ σύγε μῦθον ἐλέγξης,
 Μηδὲ πόδας· πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
 Οὔτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν 520
 Ἡρώων, ὅτε κέν τιν' ἐπιζάφελος χόλος ἴκοι,
 Δαρητοὶ τε πέλοντο, παρὰ ῥήτοί τ' ἐπέεσσι.
 Μέννημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι, οὔτι νέον γε,
 Ὡς ἦν· ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισι.
 Κουρηῆς τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι, 525

- " Sed, Achille, da et tu, Jovis filias qui sequatur,
 " Honorem, qui et aliorum utique flectit mentes fortium. 510
 " Si quidem enim minimè dona ferret, et alia in-futurum nominaret
 " Atrides, sed semper pertinacitèr iratus esset,
 " Non equidem te irà abjectà hortarer
 " Argivis auxiliari, quantumvis indigentibus :
 " Nunc verò simul in praesenti multa dat, aliaque in-posterum pollicetur ; 515
 " Viro etiam, qui supplicarent, ad te misit praestantissimos,
 " Electos per exercitum Achaicum, quique tibi ipsi
 " Amicissimi Argivorum : horum nè tu orationem asperneris,
 " Neque pedes (i. e. iter frustres) : At priùs haud reprehendendum, te irà-exarsisse.
 " Sic et priscorum audivimus laudes virorum 520
 " Heroum, quando aliquem vehemens ira occupasset,
 " Donisque placabiles erant, exorabilesque verbis.
 " Memini hoc factum ego vetus, neutiquam recens,
 " Quale esset ; inter vos autem narrabo omnes amicos.
 " Curetisque pugnant et Aetoli fortitèr-proelium-sustinentes, 525

Ver. 517. Κρινάμενος.] Vide suprà ad 4, 509, 514, 558 ; et ad ζ, 454.

Ver. 518. — τῶν μὴ σύγε μῦθον ἐλέγξης, Μηδὲ πόδας.] Horum tu neque orationem, neque legationem ; nec quid dixerint, nec quid fecerint tantū vixi, itinere ad te suscepto ; asperneris.

Ver. 519. — πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.] Non, antè quàm dona daret Agamemnon, sed antè quàm oblate eum injuriæ præniteret. Scilicèt Achilles hic non commo- di et utilitatis rationem duxit Phœnix, sed ho- noris. Ut rectè annotavit Domina Dacier.

Ver. 520. — τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν.]

—heroum laudes, et facta parentis.

Virg. Ecl. IV, 26.

Ver. 523. Μέννημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι.]

Nam memini Hesiones visentem regna—.

Æn. VIII, 157.

Οἰκτίον δὲ διδασκάλου, ἐκ τῶν παλαιῶν σωφρονί- ζειν τοὺς νέους. Schol. Victorian. Porro, quàm deceat Senis personam longa hæc et verbosa narratio, jam antea sæpe annotavimus.

Ver. 525. Κουρηῆς τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτω- λοί.] " Narrare verò—quis significantiùs " potest, quàm qui Curetum Ætolorumque " prælium exponit? Quintilian. lib. X. cap. I.

Ἄμφι πόλιν Καλυδῶνα, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον·
 Αἰτωλοὶ μὲν, ἀμυνόμενοι Καλυδῶνος ἔβρανης·
 Κουρητῆς δὲ, διαπραθέειν μεμαῶτες ἄρῃ.
 Καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόβροτος Ἄρτεμις ἄρσε
 Χωσαμένη, ὃ οἱ οὔτι θαλύσια γουῶν ἀλαῆς
 Οἶνεὺς ῥέξ· ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἐκατόμβας·
 Οἷη δ' οὐκ ἔρρεξε Διὸς κούρη μέγαλοιο,
 Ἥ λάβειτ', ἧ οὐκ ἐνόησεν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ.
 Ἥ δὲ χολωσαμένη, δῖον γένος, ἰοχέαιρα,
 ὦρσεν ἐπὶ χλοῦνην σὺν ἄργιον, ἀργιόδοντα,
 Ὅς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν, ἔθων Οἰνήος ἀλαῆν·
 Πολλὰ δ' ὄγε προβέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ
 Αὐτῆσιν ῥίζησι, καὶ αὐτοῖς ἀνθεσι μήλων.
 Τὸν δ' υἱὸς Οἰνήος ἀπέκτεινεν Μελέαγρος,

530

535

- " Circa urbem Calydon, et se-mutuò interficiebant :
 " Aetoli quidem, defendentes Calydon amoenam :
 " Curetes autem, vastare ardentés Marte.
 " Etenim his malum aureo-solio-sedens Diana excitavit
 " Irata : quod sibi non sacra post-fruges-comportatas in foecundo-loco agri 530
 " Oeneus fecisset : alii utique dii epulati erant hecatombas :
 " Soli verò non sacra fecit Jovis filiae magni,
 " Sive oblitus est, sive non advertit : devius-erat certè multum animi.
 " Ille itaque irata, Jovis genus, sagittis-gaudens,
 " Immisit sylvestrem aprum, ferum, candidis-dentibus, 535
 " Qui damna multa patravit, frequentans Oenei agrum :
 " Multas utique ille alias-super-alias humi prostravit arbores altas
 " Cum ipsis radicibus, et ipsis floribus pomorum.
 " Hunc autem filius Oenei occidit Meleager,

Ver. 528. — μεμαῶτες.] Vide suprâ ad β', 818; et ad ζ', 464.

Ver. 531, 532. — ῥέξ· — ἔρρεξε.] Vide suprâ ad α', 444.

Ver. 533. "Ἥ λάβειτ', ἧ οὐκ ἐνόησεν." Ἥτοι ἰνοήσας θύσας, ἰσιλάσπιτο ἧ εὐδ' ὄλωσ ἰπινόησιν. Schol. Cæterum, ἧ οὐκ, in unam hic syllabam coalescit; quomodo et suprâ, ἰ, 349.

"Ἥ οὐχ ἄλις, ὅττι — ;
 Et apud Euripidem,
 "Ἥ οὐχ ἀξιοχρεῖς ἡ θεὸς ἀναφῆροντί μοι ;
 Orest. 597.

Similiter, Φῦ ᾧ, apud eundem,
 Φῦ ᾧ μῆτις, ἧτις ἐκ τυραγικῶν δέμων.

Notandum tamen, istud ἧ, in *inter-ogativis* sæpius quàm in *disjunctivis*, cum sequente Vocali coalescere solere; vide ad ἰ, 349. Quare in Schol. Victorian. scriptum est, "Ἥ λάβ', ἧ οὐχ ἰνόησιν. — Quod tamen longè minùs eleganter est dictum. Nam λαβῖν, propriè est, *altum latere*; λαβῖσθαι, *latere scriptum*, hoc est, *oblivisci*.

Ibid. — ἀάσατο δι.] De Voce, ἀάσατο,

vide suprâ ad ver. 116. Alii hic legunt ἀάσατο δῆ. Quod tamen nihil opus.

Ver. 534. — δῖον γένος.] De Dianâ ac cipiunt plerique; ut sit videlicet, Διὸς θυγάτηρ. At Schol. Victorian. ad Achillem referunt, ut sit idem scilicet ac, *διογενίς*; propterea quòd Poeta hanc compellationem οὐδῆσσι ἰπὶ θιυὶ τάσσει.

Ver. 535. "ὦρσεν ἰπλ.] Ἐπαῖρει. Cæterum Aristoteles, de *Historiâ Animalium*, lib. VI, cap. 28, locum hunc isto modo citat :

Θρίψιν ἰπὶ χλοῦνην σὺν ἄργιον· οὐδὲ ἔφην
 Ἐπὶ γι σιτοφάγγῃ, ἀλλὰ ῥίψ ὕληντι.

Quæ lectio et parâ τῷ Γνωγράφῳ εἴρηται, notante Eustathio.

Ver. 536. — ἔθων Οἰνήος ἀλαῆν.] Οἰκία τιμωρία, τῷ τριῶ καρποῖς ἡμαρτηκότι. Schol. Victorian. Ἐπὶ τούτοις ἰστίον καὶ ὡς διαφῆρην λίγεται τῷ Ἐθῖν, τοῦ Ἐθῖν, ὡς τὸ Κατισθῖν τοῦ Ἐσθῖν. Eustath.

Ver. 539. Τὸν δ' υἱὸς Οἰνήος.] Vide ad α', 51. Nec omninò audiendus BARNESIUS; qui, *potest*, inquit, *tutius legi*, Τὸν δ' Οἰνήος υἱός.

Πολλέων ἐκ πολίων θρηήτορας ἄνδρας ἀγείρας,	540
Καὶ κύνας· οὐ μὲν γάρ κ' ἐδάμη παύροισι βροτοῖσι·	
Τόσσος ἔην, πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς.	
Ἦ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολὺν κέλαδον καὶ αὐτὴν,	
Ἄμφι σὺς κεφαλῇ καὶ δέρματι λαχίνηντι,	
Κουρήτων τε μεσηγὺ καὶ Αἰτωλῶν μεγαθύμων.	545
Ὅφρα μὲν οὖν Μελέαγρος ἀρηΐφίλος πολέμιζε,	
Τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν· οὐδ' ἐδύναντο	
Τείχεος ἔκποσθεν μίμναι, πολέες περ ἔόντες.	
Ἄλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδου χόλος, ὅστε καὶ ἄλλων	
Οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον πύκα περ φρονεόντων,	550
(Ἦτοι ὁ, μητρὶ Φίλῃ Ἀλθαίῃ χαόμενος κῆρ,	
Κεῖτο παρὰ μνηστῆ ἀλόχῳ, καλῇ Κλεοπάτρῃ,	
Κούρη Μαρπίσσης καλλισφύρου Εὐνήνῃς,	
Ἴδεω δ', ὅς κ' ἀρετιστος ἐπιχθονίων γένητ' ἀνδρῶν,	
Τῶν τότε, καὶ ῥα ἀνακτος ἐναντίον εἴλετο τόξον	555
Φοίβου Ἀπόλλωνος, καλλισφύρου εἴνεκα νύμφης·	

" Multis ex urbibus venatoribus viris congregatis,	540
" Et canibus; non enim domitus-fuisset paucis hominibus;	
" Tantus erat, multosque adeo rogum ascendere-fecit tristem.	
" Illa verò (Diana) circa ipsum excitavit magnum tumultum et bellum,	
" Pro suis capite et pelle hirsuta,	
" Curetasque inter et Aetolos magnanimos.	545
" Quamdiu igitur Meleager bellicosus pugnabat,	
" Tamdiu utique Curetibus malè erat, neque poterant	
" Moenia extrà manere, multi quamvis essent.	
" At quandò jam Meleagrum subiit ira, quae et aliorum	
" Inflat in pectoribus mentem, probè licèt sapientium;	550
" (Nempè ille, matri suae Althaeae iratus corde,	
" Jacebat apud legitimam uxorem, pulchram Cleopatram,	
" Filiam Marpissae pedibus-elegantis Euenines,	
" Idacque, qui fortissimus inter terrestres fuit viros,	
" Eorum qui tunc erant; utique contra regem sumpsit arcum	555
" Phoebum Apollinem; pedibus-elegantis gratià nymphae :	

Ver. 543. 'Η δ'.] Ἄρτεως.

Ver. 547. Τόφρα δὲ.] *Tamdiu utique*. Quod cum non videret *Barnesius*, pessimè edidit *Τοφράδι*, contenditque *παρίκλει* τὸ Δί. Quod in hujusmodi vocabulis non fert lingua Graecae ratio.

Ibid. ——— οὐδ' ἰδύναντο Τείχεος ἔκποσθεν μίμναι.] *Castra ipsi sua tueri non poterant, nedum urbem expugnare.*

Ver. 551 — 568. (Ἦτοι—ἴχουσα)] *Verus hosce octodecim in Parenthesin inclusi, et ipsam aliis interjectis Parenthesibus intricatam. Id quod tantum abest ut Scriptori luculentissimo, et supra omnes perspicuo, vertendum*

sit vitio; ut contra summo híc, si usquam aliàs. artificio, verbosam illam et sententiam narrandi rationem, in Phœnicis personâ, depinxerit. Propius tamen videtur aliter sensisse. Vide infra, ad λ', 687.

Ver. 552.—καλῇ.] Vide suprâ ad β', 45.

Ver. 554. Ἴδεω.] Pronuntiabatur Ἴδω, vel Ἴδω.

Ver. 555. Τῶν τότε.] Ἐπαντίον τὸ ἀκριβὲς σιγὴ τὴν ἰκαστοῦ ἠδοσιάν. Ὅ μιν Φοίβῳ, κἀρετιστον ἰσῶν τὸν Ἴδω, ἵνα μὴ δέξῃ καὶ τοῦ Ἀχιλλεύως αὐτὸν προτιπιμηκίαι, ἰπῆιγαι τὸ, " τῶν τότε." *Schol. Victorian.*

Ver. 556.—νύμφης.] *Marpissa, uxoris suae.*

- Τὴν δὲ τότε ἐν μεγάροισι πατρὸς καὶ πότνια μήτηρ
 Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, οὐνεκ' ἄρ' αὐτῆς
 Μήτηρ, Ἀλκυόνης πολυπενθέος οἶτον ἔχουσα,
 Κλαῖ', ὅτε μιν ἐκάεργος ἀνήρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων. 560
- Τῇ ὄγε παρκατέλεκτο, χόλον θυμαλγέα πέσσαν,
 Ἐξ ἀρίων μητρὸς κεχολωμένος, ἧ ῥα θεοῖσι
 Πόλλ' ἀχέουσ' ἤρᾳτο, κασιγνήτοιο φόνοιο
 Πολλὰ δὲ καὶ Γαῖαν πολυφόβην χερσὶν ἀλοία,
 Κικλήσκουσ' Αἴδην καὶ ἐπαινήν Περσεφόνειαν, 565
- Πρόχῳ καθεζομένη, δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι,
 Παιδὶ δόμεν θάνατον τῆς δ' ἠεροφοῖτις Ἐριννύς
 Ἐκλυεν ἐξ Ἐρέβουσφιν, ἀμείλιχον ἦτος ἔχουσα.)
 Τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὄμαδος καὶ δοῦπος ὀρώρει,
 Πύργων βαλλομένων τὸν δ' ἐλλίσσοντο γέροντες 570
- Αἰτωλῶν, πέμπον δὲ θεῶν ἱερχῆας ἀρίστους,

- " Illam autem (*Cleopatram*) tunc in aedibus pater et veneranda mater
 " Alcyonen vocabant cognomine, quòd ipsius
 " Mater, Alcyonis luctuosae fatum habens,
 " Flebat, quando ipsam longè-jaculans rapuit Phoebus Apollo. 560
 " Huic is (*Meleager*) accubabat, iram tristem coquens,
 " Propter diras matris iratus, quae utique diis
 " Multùm dolens supplicabat, fraternae caedis causâ :
 " Multùm autem et Terram almam manibus verberabat,
 " Invocans Plutonem et horrendam Proserpinam, 565
 " In-genua considens, (rigabantur autem lachrymis sinus,)
 " Ut filio darent mortem : hanc autem per-tenebras-vagans Erinnyes
 " Exaudivit ex Erebo, implacabile cor habens.)
 " Horum verò tum confestim ad portas tumultus et strepitus excitabatur,
 " Turribus percussis : illum autem supplices orabant senes 570
 " Aetolorum, mittebantque deorum sacerdotes lectissimos,

Ver. 557. Τὴν δι.] *Cleopatram*, filiam suam.

Ver. 559. Μήτηρ.] *Marpissa*.

Ver. 560. — μιν.] Vide ad α', 51. Cæterum, pro Κλαί', ὅτι μιν, fuerunt qui legerunt, Κλαῖν ὅ μιν.

Ibid. — ἀνήρπασι.] Vide suprâ ad α', 140.

Ver. 561. Τῇ ὄγι.] *Huic Cleopatra, Meleager*.

Ibid. — παρκατέλεκτο.] Vide suprâ ad β', 515.

Ver. 562. Ἐξ ἀρίων.] Pronuntiabatur ἀρίων ut rectè observavit *Barnesius*. Nam ἀρή (hoc significatu,) ἀρητῆς, ἀρῶμαι, primam producent.

Ibid. — ἧ ῥα.] *Quae utique*. Nam ad sententiam nullo modo supervacaneum est istud, ῥα.

Ver. 564. — Γαῖαν — χερσὶν ἀλοία.] *Εὔχονται οἱ ἦρωες τοῖς μὲν Οὐρανίοις θεοῖς, — Ἄνω τὰς*

Χίρας ἀνίσχοντες, μιν γὰρ' ἐυχέοντο ἵκαστος τοῖς δὲ Θαλασσίαις,

Πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο, χίρας ἔριννύς, εἰς Θάλασσαν δηλοῦσι τοῖς Καταχθονίοις δι, κέπτεντες τὴν Γῆν, ὡς ἐβλάδι φησί. Schol.

Ver. 565. Κικλήσκουσ' Αἴδην.]

Luctificam Alecto dirarum ab sede sororum Infernisque ciet tenebris ; cui tristia bella, Iraque insidiarum et crimina noxia, cordi.
Æn. VII, 324.

Ver. 568. — ἔχουσα.] Vide suprâ ad ver. 553.

Ver. 569. Τῶν δι.] *Melagris popularium, Aetolorum.*

Ibid. — δοῦπος.] Vide suprâ ad β', 210. ad γ', 565. et ad δ', 455. 456. 504.

Ibid. — ὀρώρει.] Vide suprâ ad β', 810.

Ver. 570. — τὸν δ' ἐλλίσσοντο.] Vide suprâ ad ζ', 45. *Al. τὸν δ' ἐλλίσσαντο, et, τὸν δὲ λίσσαντο. Quae et ipsa ferri possunt ; vide ad α', 51.*

Ἐξελεῖν καὶ ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον
 Ὀππὸς πιότατον πεδίον Καλυδῶνος ἑρανήης,
 Ἔνθα μιν ἦνωγον τέμενος περικαλλῆς ἐλέσθαι,
 Πεντηκοντόγυον· τὸ μὲν ἦμισυ, οἰνοπέδιοιο· 575
 Ἥμισυ δὲ, ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμῆσθαι
 Πολλὰ δὲ μιν λιτάνευε γέρον ἰππηλάτα Οἰνεύς,
 Οὐδοῦ ἐπεμβεβιαῶς ὑψηρέφους θαλάμοιο,
 Σεῖων κολλητὰς σανίδας, γουνούμενος υἱόν·
 Πολλὰ δὲ τόνδε κασίγνηται καὶ πότνια μήτηρ 580
 Ἑλλίσσονθ'· ὁ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο· πολλὰ δ' ἑταῖροι,
 Οἳ οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἀπάντων·
 Ἄλλ' οὐδ' ὡς τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον,
 Πρὶν γ' ὅτε δὴ θαλάμος πύκα βάλλετο, τοῖ δ' ἐπὶ πύργων
 Βαῖνον Κουρηῆτες, καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ· 585
 Καὶ τότε δὴ Μελέαγρον εὐζῶνος παρὰκοιτις
 Λίσσετ' ὄδυρομένη, καὶ οἱ κατέλεξεν ἅπαντα
 Κηδε', ὅς' ἀνθρώποισι πέλει, τῶν ἄστυ ἀλόγη·
 Ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύει·

“ Ut-exiret et propulsaret hostes, polliciti magnum donum :

“ Ubi scilicet pinguisimus erat ager Calydonis amoenae,

“ Ibi eum jusserunt perpulchrum eligere,

“ Quinquaginta-jugerum : dimidium quidem, vitiferi-soli ; 575

“ Dimidium autem, non-consiti arabilis agri separatim-accipere :

“ Multum item eum obsecrabat senex equum-agitator Oeneus,

“ Limine consenso altum-tectum-habentis thalami,

“ Quatiens conglutinatos asseres, suppliciter-orans filium :

“ Multum etiam eum sorores et veneranda mater 580

“ Orabant ; ille autem magis recusabat : Multum et socii,

“ Qui ei charissimi et amicissimi erant omnium :

“ Sed ne sic quidem ejus animum in pectoribus flectebant,

“ Antequam jam thalamus frequenter percuteretur, ipsique turres

“ Conscenderent Curetes, et incenderent magnam urbem : 585

“ Tum verò demùm Meleagrum elegantèr-cincta uxor

“ Orabat lugens, et eì recensuit omnia

“ Mala, quaecunque hominibus contingunt, quorum urbs capta-fuerit :

“ Viros quidem occidunt, urbem autem ignis in-cineres-redigit ;

Ver. 575. Ὀππὸς πιότατον πεδίον.]

Insuper id campi, quod rex habet ipse Latinus. Æn. IX, 274.

Ver. 574. — ἦνωγον.] Vide suprà ad §, 322.

Ver. 576. — ψιλὴν ἄροσιν.] Τὴν ἀειδίξεν χῶρον. Schol.

Ver. 577. — ἰππηλάτα.] Vide suprà ad α', 175.

Ver. 580. — κασίγνηται.] Al. κασίγνητοι.

Ver. 581. Ἑλλίσσονθ'.] Vide suprà ad §, 45. Al. Ἑλλίσσονθ'.

Ver. 585. — ἐνέπρηθον.] Janjam incendebant ; anjam ad comburendum aggrediebantur.

Ver. 588. Κηδε', ὅς' ἀνθρώποισι πέλει.] Aristoteles, Rhetoric. lib. I. cap. 7. citat isto modo: "Ὅσα κάκ' ἀνθρώποισι σίλι.

Ver. 589. 590. Ἄνδρας μὲν κτείνουσι, — γυναικάς.] "Narrare verò — quis signifi-cantius potest?" Quintilian. lib. X. cap. 1. Καὶ διακερῶμενα δι εἰς τὰ μέρη, τὰ αὐτὰ μίջω φαίνονται πλιόνων γὰρ ὑπεροχὴ φαίνεται ἔστι καὶ ὁ Ποιητὴς φησι, —

Ἀλλὰ μὲν φενοῦνται, πόλιν δὲ τι πῦρ ἀμαθύει, Τίνα δὲ τ' ἄλλοι ἄγουσι —. Aristot. Rhetoric. Lib. I. cap. 7. Ubi notandum quòd hodie legimus, Ἄνδρας μὲν κτείνουσι, legisse

Τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυναῖκας. 590
 Τοῦ δ' ἄρίνετο θυμὸς ἀκούοντος κακὰ ἔργα·
 Βῆ δ' ἰέναι, χροῖ δ' ἔντε ἰδύσατο παμφαιδώντα.
 Ὡς ὁ μὲν Αἰτωλοῖσιν ἀπήμυεν κακὸν ἦμαρ,
 Εἴξας ᾧ θυμῷ τῷ δ' οὐκέτι δῶρ' ἐτέλεσσαν
 Πολλά τε καὶ χαριέντα· κακὸν δ' ἦμυε καὶ αὐτως. 595
 Ἀλλὰ σὺ μὴ μοι ταῦτα νόει φρεσὶ, μηδὲ σε δαίμων
 Ἐνταῦθα τρέψειε, φίλος· κάκιον δέ κεν εἴη
 Νηυσὶν καιομένησιν ἀμυνέμεν· ἀλλ' ἐπὶ δῶροις
 Ἐρχεο· ἴσον γάρ σε θεῶ τίσουσιν Ἀχαιοί.
 Εἰ δέ κ' ἄτερ δῶρων πόλεμον φθισήνορα δῆς, 600
 Οὐκ ἔθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσειαι, πόλεμόν περ ἀλαλκῶν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

“ Liberosque alii abducunt, et profundè-succinctas mulieres. 590
 “ Hujus autem tum motus est animus audientis saeva facta :
 “ Perrexitque ire, corporeque arma induit collucentia.
 “ Sic ille quidem ab Aetolis propulsavit malum diem,
 “ Obsecutus suo animo : ei autem non deinceps dona persolverunt
 “ Multaque et pulchra : malum tamen depulit etiam sic. 595
 “ Atqui tu ne mihi ista cogites in animo, neque te daemon
 “ Istuc vertat, amice : Pejus autem esset
 “ Navibus demum incensis te ferre auxilium : Sed nunc acceptâ conditione donorum
 “ Veni : aequè enim te ac deum honorabunt Achivi.
 “ Quòd si tandem sine donis pugnam viros-perdentem inieris, 600
 “ Non tum aequè in honore eris, bellum quamvis propulsaveris.”
 Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles :

olim (aut memoriter citasse) Aristotelem, λαοὶ μὲν φθίνουσι, Uberius de hoc loco Hermonogenes : Πάσης πόλιος ἴσφι [Ὀμηρος] πρόβησιν ἰν δουσὶν ἴσπισιν. — Τὰ μεγάλα τῆ βραχυτέτη τῆς ἰσημίας φυλάττι μεγάλα, τῆς συντομίας τὸ μίγθως αὐτοῖς διασωζούσης· τὰ δὲ μικρὰ καὶ φαῦλα [vide supra ad ver. 210; item á, 435—439.] τῆ περιβολῆ τῶν λόγων μίγθως προσλαμβάνει. Ταῦτα ποιεῖ Δημοσθένης, καὶ οὕτω παραγὰδι Φωκίαν ἄλλωσιν, ἴθους ἔλαυ, ἰν ὀλίγοις ῥήμασι λίγων· “ Ἦν ἰδίῳ εἰκίας κατισκαμμένης, “ τίχη περιρημίαι, χῶραν ἴσημον τῶν ἰν ἡλικίαι, “ γύναια δὲ καὶ παιδάρια ὀλίγα, καὶ περιεβύτας “ ἀνθρώπους εἰκτρούς.” Μονοουχὶ περιφρασε τὸ Ὀμηρικόν. Cap. XXXIII. Περὶ μεθόδου διηγήσεται.

Ver. 592. — ἰδύσατο.] Al. ἰδύσατο. Sed nihil opus : Nam ἰδύσατο secundam product.

Ver. 594. Εἴξας ᾧ θυμῷ.] Schol. Victor. in plerisque optima, alioque ferè, hoc ita accipiunt, ut dicatur Meleager, vel jam olim, (πάλαι, οὐ νῦν) antequàm suis opitularetur, ἴσα habenas dedisse; vel nunc demum, quum suis opitularetur, rationi (τῷ ἰσιλογισμῷ) fuisse

obsequutus. Sed neutrum fert linguæ Græcæ ratio. Εἴξας τῷ θυμῷ, necessariò est, jam tum quum suis opitularetur, animos sibi incitans, animo incitato demum habenas dans, effusus habenis hostem invadens :

— σὺ δὲ σῶ μεγαλήτορι θυμῷ
 Εἴξας, — ver. 109. hujus libri.
 — τὸν διξὸν ἴσπον
 Κίσειαι ἰμοκλήσας, εἴξαι τί εἰ ἠΐα χερσίν.
 — βίη καὶ ἀγῆνορι θυμῷ
 Εἴξας, εἴσ' ἰσὶ μῆλα βροτῶν. — á, 42.
 — irarumque omnes effundit habenas.
 Ἐπ. XII, 499.

Ver. 600. Εἰ δὲ κ' ἄτερ δῶρων.] Quòd si tandem inviidè et necessitate coactus, &c.

Ibid. — φθισήνορα.] Vide supra ad β', 833.

Ver. 601. — ὁμῶς τιμῆς.] Eodem loco honoris. Al. ὁμῶς τιμῆς, quod est τιμῆς : Quà ratione alibi dicitur, καὶ χερσὶν τιμῆντα —, σ', 475.

Ver. 602. — πόδας ὠκὺς.] Vide supra ad á, 58.

Φοῖνιξ, ἄττα, γεραῖε, διοτρεφεῖς, οὔτι με ταύτης
 Χρεῶ τιμῆς· φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴση,
 "Ἡ μ' ἔξει παρὰ νηυσὶ κορανίσιν, εἰσόζ' αὐτμῆ 605
 'Εν στήθεσσι μένη, καὶ μοι φίλα γούνατ' ὀρώσῃ.
 "Ἄλλο δὲ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι·
 Μῆ μοι σύγχχει θυμὸν ὀδυρόμενος καὶ ἀχέων,
 'Ατρεΐδῃ ἥρωϊ φέρων χάριν· οὐδὲ τί σε χρῆ
 Τὸν φιλέειν, ἵνα μὴ μοὶ ἀπέχθῃαι φιλέοντι· 610
 Καλὸν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κῆδειν, ὃ κέ με κῆδη·
 ἴσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείζοο τιμῆς.
 Οὔτοι δ' ἀγγελεύουσι, σὺ δ' αὐτόθι λέξσο μίμων
 Εὐνῆ ἐνὶ μαλακῇ· ἄμα δ' ἡοῖ φαινομένηφι
 Φρασσόμεθ', ἢ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερ', ἢ κε μένωμεν. 615
 "Ἡ, καὶ Πατρόκλω ὄγ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε σιωπῆ,
 Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος, ὄφρα τάχιστα
 'Εκ κλισίης νόστοιο μεδοίατο. Τοῖσι δ' ἄρ' Αἴας
 Ἀντίθεος Τελαμωνιάδης μετὰ μῦθον ἔειπε·

" Phoenix, pater, senex, Jovis alumne, minimè mihi hoc
 " Opus est honore: puto enim me honoratum fore Jovis voluntate,
 " Qui honor me consequetur apud naves recurvas, dum spiritus 605
 " In pectoribus maneat, et mihi mea genua moveantur.
 " Aliud autem tibi dicam, tu verò in animo reconde tuo:
 " Nè mihi turba animum, flens et moerens,
 " Atridae heroi gratificans; neutiquam te convenit
 " Istum amare, ut nè mihi odio sis te nunc amanti: 610
 " Decet te mecum eum angere, qui me angat:
 " Aequalitèr mecum regna, et dimidium sortire honoris.
 " Isti autem renunciabunt; tu verò hic cubato remanens
 " Lecto in molli: simul autem atque aurora illuxerit,
 " Consultabimus, an redeamus ad nostra, an maneamus." 615
 Dixit, et Patroclo hic superciliis annuit tacitè,
 Phoenici ut sterneret densum lectum, ut citissimè
 E tentorio de reditu cogitarent. Inter hos autem Ajax
 Deo-par Telamonius verba fecit:

Ver. 603. — ἄττα.] Ineptè admodùm ex
 Heinsio Barnesius vocabulum hoc, ac si He-
 braicum esset, Tu, Latine reddidit.

Ibid. — οὔτι με ταύτης Χρεῶ τιμῆς.] Vide
 infrà ad κ', 45.

Ver. 604. — τετιμῆσθαι Διὸς αἴση.] Πι-
 σανῆς, τῆ παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος τιμῆς, ἀντίθετος
 τῆν παρὰ τοῦ Διὸς. Schol. Victorian.

Ver. 605. — εἰσόζ' αὐτμῆ.]
 — dum spiritus hos reget artus.

Æn. IV, 356.

Ver. 607. — σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι.]
 Vide suprà ad α', 297.

Ver. 608. Μῆ μοι σύγχχει θυμὸν.]

Desine meque tuis incendere teque quere-
 lis. Æn. IV, 360.

Ibid. — ὀδυρόμενος καὶ ἀχέων.] Al. —
 ἐνὶ στήθεσιν ἀχέων.

— lachrymansque gemensque.

Æn. XI, 150.

Ver. 610. — ἵνα μὴ μοὶ.] Vulgg. ἵνα μὴ
 μοι. Sed, μοι, ἐκ τῆν ἐξοστῆς, ἵνα ἀντιδωσῆται.
 ληται Ἀγαμέμνονι. Schol. Victorian.

Ver. 611. Καλόν.] Vide suprà ad β', 45.

Ver. 615. — λίξσο.] Vide suprà ad β',
 515. et ε', 109.

Ver. 615. Φρασσόμειθ'.] Vide suprà ad α',
 140.

Ibid. — ἢ κε μένωμεν.] Vide suprà ad
 ver. 559.

Ver. 618. — Τοῖσι δ'.] Malè Barnesius,
 Τοῖσδ'. Vide suprà ad γ', 200. et ad θ', 160.

Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,	620
"Ἴομεν· οὐ γάρ μοι δοκεῖ μύθοιο τελευτῆ	
Τῆδ' ἄρ' ἰδῶ κραίεσθαι· ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα	
Χρὴ μῦθον Δαναοῖσι, καὶ οὐκ ἀγαθὸν περ ἔοντα,	
Οἳ που νῦν ἔαται ποτιδόμενοι· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς	
"Αἴριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμόν,	625
Σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότῃτος ἑταίρων,	
Τῆς, ἣ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἕζοχον ἄλλων·	
Νηλῆς· καὶ μὲν τίς τε κασιγνήτοιο φόνοιο	
Ποινῆν, ἣ οὐ παιδὸς ἐδέξατο τεθνεῖωτος·	
Καί ῥ' ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ, πόλλ' ἀποτίσας,	630
Τοῦ δὲ τ' ἐρητύεται κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,	
Ποινῆν δεξαμένου· σοὶ δ' ἄλληκτόν τε κακὸν τε	
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν, εἴνεκα κόρυς	
Οἴης· νῦν δὲ τοι ἑπτὰ παρίσχομεν ἕζοχ' ἀρίστας,	
"Ἀλλά τε πόλλ' ἐπὶ τῆσι· σὺ δ' ἴλαον ἔνθεο θυμόν·	635

" Nobilissime Laërtiade, solertiâ-pollens Ulysse,	620
" Abeamus; non enim mihi videtur sermonis nostri exitus	
" Hâc quidem viâ perficiendus; renunciare autem citissimè	
" Oportet responsum Danais, etiamsi non laetum sit,	
" Qui utique nunc sedent expectantes: sed Achilles	
" Trucem in pectoribus reposuit superbum animum,	625
" Durus, neque rationem-habet amicitiae sodalium,	
" Illius, quâ cum apud naves honorabamus supra caeteros;	
" Immisericors: Atqui aliquis etiam pro fratris caede	
" Pretium, vel pro suo filio accepit occiso:	
" Et is quidem qui interfecerit, in sua civitate manet ibi, multis persolutis;	630
" Et alterius sedatur cor et animus elatus,	
" Pretio accepto: tibi verò, ὁ Achille, implacabilemque durumque	
" Animum in pectoribus dii posuerunt, gratiâ puellae	
" Unius: nunc verò tibi septem praebemus eximie praestantissimas,	
" Aliaque multa praeter has. Tu verò propitium indue tibi animum:	635

Ver. 621. "Ἴομεν· οὐ γάρ μοι.] Ὁ μὲν Φοῖνιξ τίχη χρηται. — Ὁ δὲ γὰρ Ἄλας, ἀπλούστατος ὢν, βαθύτατος ἐν τοῖς λόγοις πάντων ἰστί' ἀνίσταται γὰρ, ὡς ἐργιζόμενος, καὶ ἀξίων μάλιστα μὲν διαλιγίσθαι, καὶ λίγαι, — Οὗτος; οὐδ' ὁ λόγος, δίκαιος, ὅτι καὶ τῆς ἀπλότητος προσποίησις σχήματος ἔργον ἱστορίαι. Dionys. Halicarn. lib. qui inscribitur Τίχη, cap. IX. Οἳ δ' ἰστί' ἤτορος· Ὀδυσσεύς, συντοπὸς, πανούργος, Φιλατινικός· Ἀχιλλεὺς, θυμικὸς, μεγαλήφρων· Φοῖνιξ, ἠλικὸς, πᾶρος, παιδιευτικός· Ἄλας, ἀδελφίος, σιμῆς, μεγαλήφρων, ἀπλοῦς, δυσκίνητος, βαθὺς· εἰ δὲ πεν κινήσι, ἱπικαίως, ἰσπύχως, διὰ βραχίων φησί. Schol. Victorian.

Ver. 624. — ποτιδόμενοι.] *Al.* προτιδόμενοι. Quod perindè est.

Ver. 625. — θέτο μεγαλήτορα.] Quâ ra-

tionem, *Ulysse*, hic ultimam producat; item, *ibi*, ver. 614. vide suprâ ad *â*, 51. n. 8.

Ver. 628. Νηλῆς· καὶ μὲν τίς τι.] *Al.* Νηλεῖς· (quod pronuntiabatur, Νηλῆς) καὶ μὲν τίς τι.

Ver. 629. — τίθνωτος.] Vide suprâ ad β', 818. et ad ζ', 464.

Ver. 630. Καί ῥ' ὁ μὲν —, Τεῦ δι.] *Is qui pretium dedit, — Ejus qui datum accepit.*

Ibid. — αὐτοῦ.] *Al.* αὐτοῦ. *Al.* αὐτέτι.

Ver. 632. — σοὶ δ'.] *Elegantissimè orationem ab Ulysse repente ad Achillem convertit. Ἐντίχως ἢ μεταβάσας ἐκ τοῦ Περὶ αὐτοῦ λόγου, εἰς τὸν Περὶ αὐτόν. Schol. Victorian.*

Ver. 634. Οἴης.] *Al.* apud Scholiasten, οἴης. Minus rectè.

Ver. 635. — σὺ δ' ἴλαον ἔνθεο θυμόν.] Μεγαλοφροῦς· ὁμοίως μάλιστα ὁ λόγος· θεοποῖ γὰρ αὐτὸν πᾶς, διὰ τοῦ ἴλαον. Schol. Victorian.

Αἶδεσσαι δὲ μέλαθρον ὑπαρξόφιοι δέ τοι εἰμὲν
Πληθύος ἐκ Δαναῶν, μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων
Κήδιστοί τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι, ὅσσοι Ἀχαιοί.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·

Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Πάντα τι μοὶ κατὰ θυμὸν εἴισαο μυθήσασθαι
' Ἀλλὰ μοι οἰδάνεται κραδίη χόλω, ὀππότε' ἐκείνου
Μνήσομαι, ὅς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρριξεν
' Ἀτρείδης, ὡσεὶ τιν' ἀτίμητον μετανάστην.

640

' Ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε, καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε·
Οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεθήσομαι αἱματόεντος,
Πρὶν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἐκτορα δῖον,
Μυρμιδόνων ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἰκῆσθαι,
Κτείνοντ' Ἀργείους, κατὰ τε σμύξαι πυρὶ νῆας.

645

" Reverere etiam tuam domum : sub tecto enim tuo sumus

" Ex coetu Danaorum, studemusque tibi supra alios

" Charissimique esse et amicissimi omnium, quotquot sunt Achivi."

Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles :

" Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,

640

" Omnia quodammodo mihi ex animo visus es dixisse :

" Sed mihi tumet cor irâ, quoties illius

" Recordor, qui me inhonorum inter Argivos fecit

" Atrides, tanquam aliquem contemptibilem inquilinum.

" Sed vos abite, et nuncium renunciate :

645

" Non enim antè de pugnâ cogitabo sanguinolentâ,

" Quàm filius Priami bellicosi, Hector nobilis,

" Myrmidonum ad tentoriaque et naves venerit,

" Interficiens Argivos, incendatque igne naves.

Ver. 636. Αἶδεσσαι δὲ μέλαθρον.] Τὸς πρόσφυγας τῆς Ἑστίας αἰδῆσαι. Schol. Victor.

Ver. 638. Κήδιστοί τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι.] Ἐκ τοῦ πλήθους φήσας τοῖς ἰουστοτάτους καὶ συγγενικωτάτους ἦεναι, πολλὰ δὲ ὀλίγων ἰσήμεναι ὑπεροφίας ἰατιμήσων, μετριότητος ὑπόμησων, αἰδῶ τῶν ἀνθρώπων παύων, ἴλεον ἰκισίας, ἰντροσῆν συγγενίας. Schol. Victorian.

Ver. 639. — πόδας ὠκὺς.] Vide suprâ ad α, 58.

Ver. 641. Πάντα τι μοί.] Dubitat Barnesius, legendumne sit, Πάντα σύ μοι. Quod est longè minùs venustum.

Ver. 642. Ἀλλὰ μοι οἰδάνεται κραδίη.]

Corque meum penitùs turgescit tristibus iris,

Cùm decore atque omni me orbatum laude recordor. Cic. Tusc. Quæst. lib. III.

Ibid. — ὀππότε' ἰκίνοῦ —, ὅς μ' — ἔριξεν Ἀτρείδης.] Al. ὀππότε κίνοῦ —, ὡς μ' — ἔρηκιν Ἀτρείδης.

Ver. 646. Οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο —, Πρὶν γ' υἱὸν Πριάμοιο.] Vide suprâ ad ver.

559. Πρὸς μὲν Ὀδυσσία, ἀποπλευσίσθαι φησὶν ἔτι γὰρ αὐτὸν σφόδρα ἰξίμαιναι. Πρὸς δὲ Φοίνικα, ἤδη πραινόμενος, σκίψισθαι φησὶ περὶ τοῦ μίνου. Τὸν δὲ Αἶαντα αἰδιουβίς, τότε ἰπαμύνειν φησὶν, ἥνικα ἂν πλησίον γίνονται οἱ πολέμοιο. Οὐτε ἀνέλτιστον τὴν συμμαχίαν τοῖς Ἑλλησι καταστήσαι θίλει, οὔτε ἴσοιμον ἵνα μὴ μίτρια δοκῆ τιπεσθῆναι. Schol. Victorian. Neque omninò idoneis rationibus Plato Achillem hic vel ἰπιλίσματα vel ψιυδῆ appellat, ἐὸ quòd dixerit πρὸς μὲν τὸν Ὀδυσσία, ἀποπλευσίσθαι πρὸς δὲ τὸν Κίαντα, μινί. Plato in Hippid. Caterùm notandum in ver. 646 et 650. Platoni citatis, corruptè μεθήσομαι scriptum pro μεθήσεμαι; et Ἄμφι δὲ μιν, pro Ἄμφι δὲ μοι.

Ver. 649. — κατὰ τι σμύξαι πυρὶ νῆας.] Pessimè hic Barnesius, versioque (elegantissima plerumque illa) Wetsteniana, " incenderit-que igne naves;" quod erat vertendum, " incendatque igne naves." Non enim id ait Achilles, pugnaturum se tum demùm, quum incensæ sint naves, sed quum incendantur.

- Ἄμφι δέ τοι τῆ' μῆ κλισίῃ καὶ νηὶ μελαίνῃ,
Ἔκτορα, καὶ μεμαῶτα, μάχης σχήσεσθαι οἴω.
Ὡς ἔφαθ'· οἱ δὲ ἕκαστος ἔλῶν δέπας ἀμφικύπελλον,
Σπείσαντες, παρὰ νῆας ἴσαν πάλιν ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Πάτροκλος δ' ἐτάροισιν, ἰδὲ δμῶῃσι, κέλευσε,
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος ὅτι τάχιστα·
Αἶ δ' ἐπιπειθόμεναι στόρεσαν λέχος, ὡς ἐκέλευσε,
Καίεά τε, ῥῆγός τε, λινόιο τε λεπτὸν ἄατον·
Ἐνθ' ὁ γέρον κατέλεκτο, καὶ ἦῶ διὰν ἔμιμνεν.
Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὐδὲ μυχῶ κλισίης εὐπήκτου·
Τῶ δ' ἄρα παρκατέλεκτο γυνή, τὴν Λεσῶθεν ἤγε,
Φόρβαντος θυγάτηρ, Διομήδη καλλιπάρης.
Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν ἐλέξατο· παρ δ' ἄρα καὶ τῶ
Ἴφιος εὐζανος, τὴν οἱ πόρε δῖος Ἀχιλλεὺς,
Σκῦρον ἔλῶν αἰπεῖαν, Ἐνυῆος πτολίεθρον.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδαιο γέροντο,
Τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἴες Ἀχαιῶν

- “ Circa verò meum tentorium et navem nigram,
“ Hectorem, quantumvis ardentem, à pugnâ destitutum puto.”
Sic dixit: illi verò unusquisque, accepto poculo duplicè-rotundo,
Libatione factâ, ad naves redierunt: præcibat autem Ulysses.
Patroclus verò sociis et ancillis imperavit,
Phoenici sternere densum lectum quàm celerrimè:
Illae autem obediens traverunt lectum, ut imperavit,
Pellesque ovillas, stragulamque-tinctam, linique subtilem florem:
Ibi senex cubuit, et auroram divinam expectabat.
Porro Achilles dormiit in recessu tentorii benè-compacti:
Huic autem accubuit mulier, quam è-Lesbo duxerat,
Phorbantis filia, Diomedè pulchra-geas.
Patroclus autem ex-altera-parte cubuit: juxta item et ipsum
Iphis elegantèr-cincta, quam ei dederat nobilis Achilles,
Seyron cum-cepisset altam, Enyei urbem.
Illi verò postquam ad tentoria Atridae venissent,
Eos quidem aureis poculis filii Achivorum

Ver. 650. Ἄμφι δέ τοι.] Apud Platonem, loco jam suprâ citato, Ἄμφι δέ μιν. Corruptè.
Ver. 651. — μεμαῶτα.] Vide suprâ ad β', 818. et ζ', 464.

Ver. 652. Ὡς ἔφαθ'· οἱ δὲ — ἴσαν πάλιν.] Πάτροκλος οὐ λαλίῳ ἦνα μὴ σπασκρούσας Ἀχιλλεῖ, ὑστίον μὴ πύσῃ. Schol. Victorian.

Ibid. — ἀμφικύπελλον.] Vide suprâ ad α', 584.

Ver. 655. Σπείσαντις.] *Al.* λείψαντις.

Ver. 654. — κίλινοι.] *Al.* κίλινοι.

Ver. 656. — λέχος, ὡς ἐκίλινοι.] *Al.* λίχου, ὡς ἐκίλινοι. *Al.* λίχου ἰγκυνοῦσαι.

Ver. 657. Καίεά τι.] Vide suprâ ad α', 51.

Ver. 658. 660. 662. — κατέλεκτο, — παρκατέλεκτο, — ἐλέξατο.] Vide suprâ ad β', 515.

Ver. 665. — κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδαιο γέροντο.] Similis ferè loquendi ratio, ac apud Romanos ista, in Senatu venire, in conspectu venire, &c. Vide quæ Nos hæc de re ad *Cæsaris Commentar. de Bello Gallico, lib. IV. § 9.* Item suprâ ad α', 593. et ad β', 156.

Ver. 666. Τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι.] Pronuntiabatur, χρυσέοισι. Prima etiam necessariò productur; neque in his ulla unquam est licentia.

Δειδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδὸν, ἔκ τ' ἐρέοντο·

Πρῶτος δ' ἐξερέεινεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·

Εἴπ' ἄγε μ', ὦ πολυαῖν' Ὀδυσσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,

ἦ ῥ' ἐθέλει νήεσσιν ἀμυνόμεναι δῆϊον πῦρ,

670

ἢ ἀπέειπε, χόλος δέ τ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

Ἄτρείδῃ κῦδιστε, ἀναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,

Κεῖνός γ' οὐκ ἐθέλει σβέσσαι χόλον, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον

Πιμπλάνεται μένεος· σὲ δ' ἀναινεται, ἠδὲ σὰ δῶρα.

675

Αὐτόν σε φράζεσθαι ἄμ' Ἀργεῖοῖσιν ἄνωγεν,

Ὅππως κεν νῆάς τε σόης καὶ λαὸν Ἀχαιῶν·

Αὐτὸς δ' ἠπείλησεν, ἄμ' ἠοῖ Φαινομένῃφι,

Νῆας εὐσσέλμους ἄλαδ' ἐλκόμεν ἀμφιελίσσας·

Καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθῆσασθαι,

680

Οἴκαδ' ἀποπλείειν· ἐπεὶ οὐκέτι δῆτε τέκμων

Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γὰρ ἔθεν εὐρύσπα Ζεὺς

Χεῖρα ἐὼν ὑπερέσχε, τεθαρσῆκασι δὲ λαοί.

Ὡς ἔφατ'· εἰσὶ καὶ οἶδε, τὰδ' εἰπέμεν, οἳ μοι ἔποντο,

Αἴας καὶ κήρυκε δῶν, πεπνυμένα ἄμφω.

685

Excipiebant aliundè alius assurgentes, interrogabantque ;

Primus autem interrogavit rex virorum Agamemnon :

“ Dic age mihi, laudatissime Ulysse, ingens gloria Achivorum ;

670

“ Utrumne vult à navibus propulsare hostilem ignem,

“ An recusavit, iraque adhuc tenet superbum animum ?”

Hunc autem allocutus est laboriosus nobilis Ulysses :

“ Atrida gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,

“ Ille quidem non vult restinguere iram, sed adhuc magis

“ Impletur irà : te autem aspernatur et tua dona.

675

“ Ipsum te consultare unà cum Argivis jubet,

“ Quomodo navesque serves et exercitum Achivorum :

“ Ipse verò minatus est, simul atque aurora illuxerit,

“ Naves bonis-transtris-instructas in mare deducturum utrinque-remis-actas :

“ Atque etiam aliis dixit se suadere,

680

“ Domum ut navigent : quia jam non (inquit) invenietis finem

“ Illi excelsae : valdè enim ipsam latè-sonans Jupiter

“ Manu suà protegit, et animo-confirmato sunt copiae.

“ Sic dixit : adsunt autem et hi, ut haec dicant, qui me secuti sunt,

“ Ajax et praecones duo, prudentes ambo.

685

Ver. 667. Διδίχατ'.] Vide suprâ ad δ', 4. Ibid. — ἀνασταδὸν, ἔκ τ' ἐρέοντο.]

Atque hic legatos Aetolâ ex urbe remissos, Quae referant, fari jubet ; et responsa respicit

Ordine cuncta suo. — Æn. XI, 259.

Ver. 670. ἢ ῥ' ἰδίλιμ.] Summa expectationis imaginem brevitate mirabili, aptissime ad personam, expressit. Ἐμμήσατο τὸν σσασυδάζοντα τὸ κείριον μαθίην. Schol. Victorian.

Ver. 674. — σβέσσαι.] Itâ Barnesius : Rectè. Al. σβίσαι.

Ver. 676. — ἄμ' Ἀργείοισιν.] Al. ἰν' Ἀργείοισιν.

Ver. 677. — νῆάς τε σόης.] Itâ iterum rectè Barnesius ; sicuti suprâ, ver. 424. Ἡ κί σφιν νῆάς τε σόη. Plerique hic ediderunt, νῆάς τε σοῦς. MSS. nonnulli, νῆας σόσης.

Ver. 682. — γὰρ ἔδιν.] Vide suprâ ad α', 51. Ibid. — ἐυρύσπα.] Vide suprâ ad α', 175 et 498,

Φοῖνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρον κατελέξατο· ὡς γὰρ ἀνάγει,
 "Ὄφρα οἱ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἔπηται
 Αὔριον, ἣν ἐθέλησιν· ἀνάγκη δ' οὔτι μιν ἄξει.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
 Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερώς ἀγόρευσε.
 Δὴν δ' ἄνευ ἦσαν τετιηότες υἱὲς Ἀχαιῶν
 Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

'Ατρεΐδη κῦδιστε, ἀναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων,
 Μὴ ὄφελος λίσσασθαι ἀμύμονα Πηλεΐωνα,
 Μυρία δῶρα διδούς· ὁ δ' ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως,
 Νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγνηορήσιν ἐνῆκας.

'Αλλ' ἦτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἦ κεν ἴησιν,
 "Ἡ κε μένη· τότε δ' αὖτε μαχήσεται, ὅππότε κέν μιν
 Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνάγη, καὶ θεὸς ὄρση.

'Αλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθώμεθα πάντες·

Νῦν μὲν κοιμήσασθε, τεταρπόμενοι Φίλον ἦτορ
 Σίτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κε φανῆ καλὴ ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε καὶ ἵππους
 Ὀτρύνων· καὶ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρῶτοισι μάχεσθαι.

" Phoenix verò illic senex cubavit : sic enim ille jussit,

" Ut se in navibus dilectam in patriam sequatur

" Cras, si voluerit : vi autem neutiquam eum abducet."

Sic dixit : illi autem omnes obmutuerunt silentio,
 Sermonem admirati : admodum enim asperè dixerat.

Diu autem muti erant tristes filii Achivorum :

Tandem verò inter eos locutus est pugnâ strenuus Diomedes :

" Atrida gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,

" Utinam non orâsses eximium Pelidem,

" Infinita dona dans : is utiq̄ue insolens est etiam alioqui,

" Nunc verò eum multò magis in insolentiam conjecisti.

" Sed illum quidem missum-faciamus, sive abeat,

" Sive maneat : tunc verò rursùm pugnabit, quando ipsum

" Animus in pectoribus jusserit, et deus incitaverit.

" Sed agite, sicut ego dixero, obsequamur omnes :

" Nunc quidem cubitum ite, refecti vestrum cor

" Cibo et vino ; hoc enim robur est et vis ;

" At postquam illuxerit pulchra rosea-digitos Aurora,

" Ocyùs ante naves siste copiasque pedestres et equestres

" Adhortans ; quin et ipse inter primos pugna."

Ver. 686. — κατελέξατο.] Vide suprâ ad β, 515.

Ver. 690. — ἀγόρευσε.] *Al.* ἀπίισσι. Ex ver. 451. suprâ.

Ver. 696. — ἐνῆκας.] *Al.* ἀνῆκας.

Ver. 697. — ἐάσομεν.] Vide suprâ ad δ', 42.

Ver. 699. — ἀνάγη.] *Al.* ὀρίση.

Ver. 705. — καλή.] Vide suprâ ad β', 45.

Ibid. — ῥοδοδάκτυλος.] Vide suprâ ad α',

“Ὡς ἔφαθ’· οἱ δ’ ἄρα πάντες ἐπήνεσαν βασιλῆες,
 Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἵπποδάμοιο.
 Καὶ τότε δὴ σπείσαντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος·
 Ἐνθάδ’ ἐκοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.

Sic dixit: omnes autem assensi sunt reges,
 Orationem admirati Diomedis equūm-domitoris.
 Et tunc porrò libatione-factâ iverunt ad suum tentorium unusquisque:
 Ibi cubuerunt, et somni donum ceperunt.

<p>Ver. 706. — ἐπήνεσαν.] Al. ἐπήνεσαν. Quod et Homero usitatius.</p>	<p>istud δὲ, sed vim habet in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit, ver. 701. Νῦν μὲν κοιμήσασθε, &c.</p>
<p>Ver. 708. Καὶ τότε δὴ.] Et tunc porrò; Et tunc utique. Non enim supervacaneum est</p>	<p>μὲν κοιμήσασθε, &c.</p>

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Κ'.

Υπόθεσις τῆς ὈΜΗΡΟΥ ῥαψωδίας Κ'.

ἌΓΑΜΕΜΝΩΝ ἀγρυπνήσας, ἀνίστασι τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων, αὐτὸς τε, καὶ Μενέλαος· καὶ ἐπὶ τῆς τάφρου συμβουλευσάμενοι, πέμποσι κατασκόπους εἰς τὸ τῶν Τρῶων στρατόπεδον, Ὀδυσσεύα καὶ Διομήδην· οἱ δόλωνα μὲν συναντήσαντες ἀναιροῦσι· Πυθίμενοι δὲ παρ' αὐτοῦ, ῥῆσόν τινα βασιλῆα καὶ Θρᾶκας παριῖναι, ἕθα τε ἰστροποπεδεύσαντο, ἐπιθόντες δολοφουοῦσι τὸν Ῥῆσον, καὶ τῶν ἑταίρων τινάς, καὶ τοὺς ἵππους ἀπιλάσαντες, εἰς τὸν ναύσταθμον παραγίονται.

Ἐπιγραφαί.

Νυκτεγερσία· Δολάνεια, ἢ Δολανοφονία, καὶ Ῥήσος.

Ἄλλως.

Κάππα δ' ἀπ' ἀμφοτέρων σκοπιαζέμεν ἤλυθοι ἄνδρες.

Ἄλλως.

Κάππα δὲ Ῥήσου τὴν κεφαλὴν ἔλε Τυδίδος υἱός.

Ἄλλοι μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆες παναχαῖων
Εὐδον πανύχιοι, μαλακῶ δεδμημένοι ὕπνω·
Ἄλλ' οὐκ Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Ἵπνος ἔχε γλυκερός, πολλὰ φρεσὶν ὄρμαίνοντα.

CAETERI quidem ad naves principes universorum-Achivorum
Dormiebant per-totam-noctem, molli domiti somno :
At non Atridem Agamemnonem, pastorem populorum,
Somnus tenebat dulcis, multa animo volventem.

Ver. 1. Ἄλλοι μὲν — Εὐδον — Ἄλλ' οὐκ Ἀτρεΐδην.]

Nox erat, et placidum carpebant fessa so-

porem

Corpora : —————

————— somno positæ sub nocte silenti

Lenibant curas, et corda oblita laborum :

At non infelix animi Phœnissa; neque
unquam

Solvitur in somnos, oculisve aut pectore
noctem

Accipit. ————— *Æn.* IV, 522.

Cætera per terras omnes animalia somno

Iaxabant curas, et corda oblita laborum :

Ductores Teucrum —————

Æn. IX, 224.

Ver. 4. ἡ πολλὰ φρεσὶν ὄρμαίνοντα.] Vide
suprà ad β', 2 et 3.

'Ως δ' ὅτ' ἂν ἀστράπτῃ πόσις Ἥρης ἠΰκόμοιο, 5
 Τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον, ἀθέσφατον ἢ ἐχάλαζαν,
 Ἥ νίφετον, ὅτε πέρ τε χιῶν ἐπάλυνεν ἀρούρας,
 Ἥ ἐποθὶ πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο·
 'Ὡς πυκίν' ἐν στήθεσσιν ἀνεστονάχιζ' Ἀγαμέμνων
 Νειόθεν ἐκ κραδίης· τρομέοντο δὲ οἱ φρένες ἐντός. 10
 Ἦτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειε,
 Θαύμαζεν πυρὰ πολλὰ, τὰ καίετο Ἴλιόθι πρὸ,
 Αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπήν, ὄμαδόν τ' ἀνθρώπων·
 Αὐτὰρ ὅτ' ἐς νῆάς τε ἴδοι καὶ λαὸν Ἀχαιῶν,
 Πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προελεύμνους ἔλκετο χαίτας 15
 Ὑψόθ' ἐόντι Διὶ· μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
 Ἥδε δὲ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
 Νέστορ' ἐπὶ πρῶτον Νηληϊῶν ἐλθέμεν ἀνδρῶν,
 Εἴ τινά οἱ σὺν μῆτιν ἀμύμονα τεκτῆναιτο,

Ut verò cum fulgurat maritus Junonis pulchrae-comas,
 Parans vel multum imbrem, immensum vel grandinem,
 Vel nives, quando nix alba-reddat arva,
 Vel alicubi belli magnum os amari;
 Sic crebrò in pectoribus suspirabat Agamemnon
 Imo ex corde: tremebant autem ei praecordia intus. 10
 Nempe, quoties in campum Trojanum aspiceret,
 Mirabatur ignes multos, qui ardebant ante Ilium,
 Tibiarum fistularumque sonum, tumultumque hominum:
 Verùm quoties in navesque aspiceret et exercitum Achivorum,
 Multos ex capite radicibus vellebat capillos 15
 Supernè existenti Jovi; valdè autem gemebat generosum cor.
 Illa verò ei in animo optima visa est sententia,
 Nestorem primum Neleium adire virorum,
 Si quod cum eo consilium bonum struere posset,

Ver. 5 et 9. 'Ως δ' ὅτ' ἂν ἀστράπτῃ —, 'Ὡς πυκίν' ἐν στήθεσσι.] Quàm celeres nictant, ex omni cali parte, fulgurum coruscantium flammæ; tam variâ ac celerî commutatione agitabatur Agamemnonis animus.

Atque animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc;

In partesque rapit varias, perque omnia versat. Æn. IV, 285.

Ver. 6. — ὄμβρον ἀθέσφατον, ἢ ἐχάλαζαν.] *Al.* ὄμβρον, ἀθέσφατον ἢ ἐχάλαζαν.

Ver. 7. Ἥ νίφετον, ὅτι.] Quâ ratione, νίφετον, hic ultimam producat; item, Διὶ, ver. 16 et 49. vide suprâ ad 4, 51. n. 8.

Ibid. — ἀρούρας.] Vide suprâ ad 4, 142.

Ver. 8. — πτολέμοιο μέγα στόμα.] Sic apud Ciceronem: *E totius belli ore et faucibus.* Orat. pro Archia.

Ver. 11. — ἀθρήσει, — ἐς νῆας τε ἴδοι.] *Animo videret: Secum circumspicere.*

Κατὰ μεταφορὰν ἔφηται. *Aristot. Poetic. cap. XXV.*

Ver. 15. Αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπήν.]

— et raucò strepuerunt cornua cantu.

Æn. VIII, 2.

Ver. 15. — ἐκ κεφαλῆς — ἔλκετο χαίτας.] [mam.

Scindens dolore identidem intonsam co-
Accius apud Cic. Tusc. Qu. lib. III. § 26.

Ver. 17. Ἥδε δὲ οἱ — ἀρίστη.]

Hæc alternanti potior sententia visa est.

Æn. IV, 287.

— omnia secum

Versanti, subito vix hæc sententia sedit.

Æn. XI, 550.

Ver. 18. Νέστορ' ἰσὶ — ἐλθέμεν.] *Al.* ἰσὶ, ut referatur ad ἐλθέμεν.

Ver. 19. — οἱ σὺν μῆτιν.] *Al.* οἱ συμμῆτιν. Quomodò infrâ, ver. 197. συμμητιάσασθαι.

- Ἦ τις ἀλεξίκακος πᾶσιν Δαναοῖσι γένοιτο. 20
 Ὀρθωθείς δ' ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
 Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
 Ἀμφὶ δ' ἔπειτα θαφοῖν ἔεσσατο δέγμα λέοντος
 Αἴθωνος, μέγαλοιο, ποδηνεκῆς· εἴλετο δ' ἔγχος.
 Ὡς δ' αὐτως Μενέλαον ἔχε τρόμος· οὐδὲ γὰρ αὐτῷ 25
 Ὑπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε, μή τι πάθοιεν
 Ἀργεῖοι, τοὶ δὲ ἔθεν εἴνεκα πουλὸν ἐφ' ὑγρῆν
 Ἴηλυσον ἐς Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὀρμαινοντες·
 Παρδαλέη μὲν πρῶτα μετάφρενον εὖρε κάλυψε
 Ποικίλη, αὐτὰρ ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφιν αἰείρας 30
 Θήκατο χαλκείην· δόρυ δ' εἴλετο χειρὶ παχείῃ.
 Βῆ δ' ἴμεν ἀνστήσων ὄν ἀδελφεὸν, ὅς μέγα πάντων
 Ἀργείων ἦνασσε, θεὸς δ' ὡς τίετο δῆμα.
 Τὸν δ' εὖρ' ἀμφ' ἄμοισι τιθήμενον ἔντεα καλὰ,
 Νῆϊ παρὰ πρύμνῃ· τῷ δ' ἀσπᾶσιος γένετ' ἐλθῶν. 35
 Τὸν πρότερος προσέειπε βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 Τίφθ' οὕτως, ἦθεῖε, κορύσσειαι; ἢ τιν' ἐταίρων
 Ὀτρύνεις Τρῶεσσιν ἐπίσκοπον; ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς

Quod mala depulsurum ab omnibus Danais esset.	20
Erectus igitur induit circa pectora tunicam,	
Pedibusque sub nitidis ligavit pulchros calceos:	
Deinde autem sanguine infectam circumdedit sibi pellem leonis	
Fulvi, magni, talarem: sumpsitque hastam.	
Eodem autem modo Menelaum tenebat tremor; neque enim illi	25
Somnus in palpebris insidebat, ne quid paterentur infortunii	
Argivi, qui utique sui gratiâ longum per mare	
Venerant ad Trojam, bellum audax molientes:	
Pelle pardii quidem primum tergum latum texit	
Varia, tum galeam capiti sublatam	30
Imposuit aeream: hastamque cepit manu robustâ.	
Perrexit autem ire excitatum suum fratrem, qui summum cunctos	
In Argivos imperium habebat, deusque veluti honorabatur à populo.	
Hunc autem invenit circum humeros ponentem arma pulchra,	
Navis ad puppim: huic autem gratus fuit veniens.	35
Hunc prior allocutus est pugnâ strenuus Menelaus:	
" Quid ita, venerande frater, arma induis? an aliquem sociorum	
" Hortari-vis, qui Trojanos exploret? at perquam vehementer	

Ver. 22. — ὑπαὶ λιπαροῖσιν.] *Al.* ὑπὸ λιπαροῖσιν.

Ibid. — καλὰ.] Vide suprâ ad β', 45.

Ver. 25. Ἀμφὶ δ' ἔπειτα—δέγμα λέοντος.]

—latos humeros subjectaque colla

Veste super, fulvique insternor pelle leonis.

Æn. II, 721.

— tegmen torquens immane leonis

Terribili impexum setâ, cum dentibus al-

bis,

Indutus capiti —. *Æn.* VII, 666.

Ibid. — θαφοῖν ἔεσσατο.] Apud *Barnesium*, θαφοῖν ἔεσσατο, et, θαφοῖν ἔεσσατο. Quæ posterior conjectura est inire infecta.

Ver. 27. — τοὶ δὲ ἔθεν ἔνεκα.] *Qui utique sui causâ.* Non enim caret vi et venustate istud δῆ.

Ver. 34. — καλὰ.] Vide suprâ ad β', 45.

Ver. 36. — βοῆν ἀγαθὴν.] Vide suprâ ad β', 408.

Δείδω, μὴ οὔτις τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον,
 Ἄνδρας δυσμενέας σκοπιαζέμεν οἶος ἐπελθῶν, 40
 Νύκτα δι' ἀμβροσίην μάλα τις θρασυκάρδιος ἔσται.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων
 Χρῆν βουλῆς ἐμὲ καὶ σέ, διοτρεφεὶς ᾧ Μενέλαε,
 Κερδαλέης, ἥτις κεν ἐρύσσεται ἠδὲ σαώσει
 Ἀργείους καὶ νῆας· ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν. 45
 Ἐκτορέοις ἄρα μᾶλλον ἐπὶ φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν·
 Οὐ γάρ πω ἰδόμην, οὐδ' ἐκλυον αὐδήσαντος,
 Ἄνδρ' ἕνα τοσσάδε μέγμερ' ἐπ' ἤματι μητίσασθαι,
 Ὅσσ' Ἐκτωρ ἔρρεξε Διὶ φίλος υἱᾶς Ἀχαιῶν,
 Αὐτως, οὔτε θεῶς υἱὸς φίλος, οὔτε θεοῖο. 50
 Ἔργα δ' ἔρεξ', ὅσα φημὶ μελησέμεν Ἀργείοισι
 Δηθά τε καὶ δολιχόν· τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιεύς.
 Ἄλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα καὶ Ἰδομενεῖα κάλεσσον,

" Timeo, ne nullus tibi promittat hoc officium,
 " Ut hostes speculetur solus accedens 40
 " Noctem per placidam : aliquis admodum audax-animo fuerit."
 Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon :
 " Opus est consilio mihi et tibi, Jovis-alumne ô Menelaë,
 " Prudenti, quod eximat-periculo et servet 45
 " Argivos et naves : quandoquidem Jovis mutatus est animus.
 " Hectoris sanè magis animum adjecit sacris :
 " Nondum enim vidi, nec audivi, qui diceret,
 " Virum unum tot ardua uno die molitum esse,
 " Quot Hector fecit Jovi carus in filios Achivorum,
 " Talis cum sit, neque deae filius dilectus, neque dei. 50
 " Facinora utique gessit, quae puto curae-fore Argivis
 " Diu et in longum tempus : tot enim mala struxit Achivis.
 " Sed i nunc, Ajaecem et Idomeneum voca,

Ver. 45. Χρῆν βουλῆς ἐμὲ καὶ σέ.] Tenet, p̄mittit, urget Me Teque necessitas atque inopia consilii. "Ἔστι δὲ σολοικισμὸς παρὰ τὰς πτώσεις, ἀντὶ τοῦ, ἐμὲ καὶ σοί. Schol. "Ἔστι δὲ τὸ μὲν, ἐμὲ καὶ σέ, ἀντίπτωσις ἀντὶ τοῦ ἐμὲ καὶ σοί. Eustath. Absurdissimè uterque : Quasi scilicet Homerus scribere non potuisset, μοὶ σοί τε· aut non rectius diceretur, ἐμὲ καὶ σοί. Infra, ver. 85. τίσσι δὲ σὲ χρεώ; quid tibi opus est? Cujus te rei tenet inopia? Sic ἰ, 75. μάλα δὲ χρεώ πάντας Ἀχαιούς. Ibid. 603. οὔτις με ταύτης χρεώ τιμῆς· ἰ, 605. τί δὲ σὲ χρεώ ἱμῖο; σ', 406. τῷ μὲ μάλα χρεώ. Odys. α', 225. τίσσι δὲ σὲ χρεώ. Constructio est, χρεώ ἱκάνει, βίβηκε, vel aliquid simile. Ut, in hoc libro, ver. 118. 142. et 172. Item Odys. β', 28. ἰ, 189. et ζ', 136.

Ver. 45. — ἐπὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν.] Notandus hic significantissimus et maximè proprius Vocis Medice usus, " Quoniam Jupiter

" animum suum mutavit." Quod, ad Agamemnonis querimoniam, significantius est, quàm si dixisset passivè; " quoniam Jovis mutatus est animus." Vide supra ad γ', 141. Ex illo fluere ac retrò sublapsa referri Spes Danaum : fractæ vires, aversa Deæ mens. Æn. II, 169.

Ver. 48. — ἐπ' ἤματι.] Il. ἰ ἤματι. Barnesius, Dea natus. Non male. Ἐν μὲ ἡμῆσα. Schol.

Ibid. — μητίσασθαι.] Barnesius scribit μητίσασθαι, " ob Metrum," scilicet. Ineptè admodum. Fit enim non ex μητίξω, cuiusmodi Verba Aoristos et Futura corripiunt; sed ex μητίω, cuius formæ verba Aoristos et Futura producent.

Ver. 50. — οὔτις θεῶς υἱὸς.] Non, ut Achilles, Dea natus. Achilles nimirum Agamemnoni, in angustiis constituto, ob oculos nunquam non versabatur.

- Ῥίμφα Δείων ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέστορα δῖον
 Εἶμι, καὶ ὄτρυνέω ἀιστήμεναι· αἶκ' ἐθέλῃσιν 55
 Ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος, ἧδ' ἐπιτεῖλαι.
 Κείνου γάρ κε μάλιστα πυθοῖατο· τοῖο γὰρ υἱὸς
 Σημαίνει φυλάκεσσι, καὶ Ἰδομενῆος ὀπάων
 Μηριόνης· τοῖσιν γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος· 60
 Πῶς γάρ μοι μῦθον ἐπιτέλλεαι, ἧδὲ κελεύεις;
 Αὖθι μένω μετὰ τοῖσι, δεδεγμένος εἰσόκεν ἔλθης,
 Ἦε Δέω μετὰ σ' αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτεῖλω;
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 Αὖθι μένειν, μή πως ἄξροτάζομεν ἀλλήλοισιν 65
 Ἐρχομένω· πολλαὶ γὰρ ἀνὰ στρατὸν εἰσι κέλευθοι·
 Φθέγγεο δ', ἧ κεν ἴησθα, καὶ ἐγρήγορσαι ἀνωχθί,
 Πατρώθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον,
 Πάντας κυδαίνων· μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ·
 Ἄλλὰ καὶ αὐτοὶ περ πονεώμεθα· ἄδ' ἐπου ἄμμι 70
 Ζεὺς ἐπὶ γεινομένοισιν ἴει κακότητα βαρεῖαν.

“ Citò currens ad naves: ego verò ad Nestorem nobilem

“ Vado, et hortabor ut surgat; si velit 55

“ Ire ad custodum sacrum agmen, et consilium dare.

“ Illum enim potissimum audient: ejus enim filius

“ Praeest custodibus, et Idomenei armiger

“ Meriones: his enim commisimus maximè.”

Huic autem respondit deinde pugnà strenuus Menelaus: 60

“ Quomodo igitur mihi verbis mandas, et jubes?

“ Ibine maneam cum illis, praestolans donec veneris;

“ An recurram ad te, quum diligentèr illis mandavero?”

Hunc autem rursus allocutus est rex virorum Agamemnon: 65

“ Ibi mane, ne fortè aberremus alter ab altero

“ Euntes, multae enim per castra sunt viae.

“ Clama autem, quâ iveris, et vigilare jube,

“ A-patre et stirpe suâ compellans virum quemque,

“ Omnes honorificè-nominans; neque superbias animos:

“ Quin et nos etiam ipsi laboremus: ita nimirum nobis 70

“ Jupiter nascentibus injecit calamitatem gravem.”

Ver. 55. Εἶμι, καὶ ὄτρυνώ.] Ex ὄτρυνω, fit ὄτρυνά, sive ὄτρυνία; sicuti ex κρίνω, κρίνώ; ex μαρτυρομαι, μαρτυροῦμαι, μαρτυροῦμαι, &c.

Ver. 57. Κίησω γάρ κε μάλιστα πυθοῖατο.] *Al.* κίησω γάρ κε μάλιστα πυθοῖατο. Ceterùm sermo in hisce versibus exilis et tenuis, Trepidantis personam apprimè decet.

Ver. 61. Πῶς γάρ μοι.] Refertur istud, γάρ, non ad id quod proximè praecessit, sed ad id quod elegantissimè reticetur. “ Nescio “ quid faciam: *NAM*,” &c. Vide suprâ ad 4, 22.

Ver. 67. — ἐγρήγορσαι ἀνωχθί, — ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον.] *Al.* ἐγρήγορσαι.

— variisque instigat vocibus —

Nomine quemque vocans, reficitque in praëlia pulsos. *Æn.* XI, 750.

Ver. 69. — μηδὲ μεγαλίζεο.] Vide ad 4, 51. *Al.* μὴ δὴ μεγαλίζεο. Sed particula δὴ, locum hic non habet, siquis sententiam perpendat.

Ver. 71. Ζεὺς ἐπὶ γεινομένοισιν ἴει.] Ita *Barnesius*, rectè. Ζεὺς ἐφ'ἑμ γεινομένοις. *Al.* ἐπιγεινομένοισιν ἴει.

- Ὡς εἶπὼν, ἀπέπεμπεν ἀδελφεὸν, εὖ ἐπιτείλας.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἴεναι μετὰ Νέστορα, ποιμένα λαῶν.
 Τὸν δ' εὗρεν παρὰ τε κλισίῃ καὶ νῆϊ μελαίνῃ,
 Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ· παρὰ δ' ἔντεα ποικίλ' ἔκειτο, 75
 Ἀσπίς, καὶ δύο δοῦρε, φαεινὴ τε τρυφάλεια·
 Πὰρ δὲ ζωστῆρ κεῖτο παναίολος, ᾧ ῥ' ὁ γεραῖος
 Ζώνουθ', ὅτ' ἐς πόλεμον φθισήνορα φασήσοιτο,
 Λαὸν ἄγων· ἐπεὶ οὐ μὲν ἐπέτρεπε γῆραϊ λυγρᾷ.
 Ὀρθωθείς δ' ἄρ' ἐπ' ἀγκῶνος, κεφαλὴν ἐπαίειρας, 80
 Ἀτρεΐδην προσέειπε, καὶ ἔξερεεῖνετο μύθῳ·
 Τίς δ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἶος,
 Νύκτα δι' ὀφθαίην, ὅτε θ' εὐδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
 Ἥε τίς οὐρήων διζήμενος, ἢ τίς ἑταίρων;
 Φθέγγεο, μηδ' ἀκίαν ἐπ' ἐμ' ἔρχεο· τίπτε δέ σε χρεώ; 85
 Τὸν δ' ἡμίβουτ' ἔπειτα ἀναξ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 Εἴσαι Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα, τὸν περὶ πάντων
 Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερές, εἰσόκ' αὐτῆ
 Ἐν στήθεσσι μένη, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρη. 90
 Πλάζομαι ᾧδ', ἐπεὶ οὐ μοι ἐπ' ὄμμασι νήδυμος ὕπνος

Sic fatus, dimisit fratrem, postquam diligentèr mandaverat.

Atque ipse perexit proinde ire ad Nestorem, pastorem populorum.

Hunc autem invenit apud tentorium et navem nigram,

Lecto in molli: juxta autem arma varia jacebant,

Scutum, et duae hastae, splendidaeque galea:

Propè quoque balteus jacebat artificio-vario-factus, quo senex

Cingebatur, quando ad pugnam viros-perdentem armaretur,

Copias ducens: quoniam nondum indulgebat senectuti tristi.

Erectus autem in cubitum, capiteque levato,

Atridem allocutus est, et interrogabat verbis:

“ Quisnam ita propter naves per castra vadis solus,

“ Noctem per tenebrosam, quando dormiunt mortales caeteri?

“ An aliquem custodum quaerens, an aliquem sodalium?

“ Loquere, neque tacitus ad me accede: quid tibi opus est?”

Huic autem respondit deinde rex virorum Agamemnon:

“ O Nestor Nelide, ingens gloria Achivorum,

“ Agnosces Atridem Agamemnonem, quem supra omnes

“ Jupiter conjecit in labores perpetuò, quoad spiritus

“ In pectoribus maneat, et mihi mea genua moveantur.

“ Erro ita, quoniam non mihi in oculis dulcis somnus

Ver. 77. — *παναίολος.*] Vide suprâ ad β', 816.

Ver. 78. *Ζώνουθ', ὅτ'.*] Vide suprâ ad γ', 260.

Ibid. — *φασήσοιτο.*] Vide suprâ ad β', 855.

Ver. 82. *Τίς δ' οὕτω.*] *Al.* *Τίς δ' οὐτός.*

Ver. 84. — *ἢ τίς ἑταίρων;*] Ita rectè edidit *Barnesius.* *Al.* *ἢ τίς ἑταίρων;*

Ver. 85. — *τίπτε δέ σε χρεώ;*] Vide suprâ ad ver. 43.

Ver. 88. *Εἴσαι Ἀτρεΐδην.*] *Plutarchus,* in lib. *περὶ ἰσθμίας,* citat: *Γνώσαις Ἀτρεΐδην.* Quod et in duobus MSS. reperit *Barnesius.*

Ver. 89. — *εἰσόκ' αὐτῆ Ἐν στήθεσσι μένη.*] — dum spiritus hos reget artus.

AEn. IV, 336

Ἰζάνει, ἀλλὰ μέλει πόλεμος καὶ κῆδ' Ἀχαιῶν.
 Αἰνῶς γὰρ Δαναῶν πέρι δεΐδια, οὐδέ μοι ἦτορ
 Ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτῃμαι κραδίη δέ μοι ἔξω
 Στηθέων ἐκβρώσκει, τρομέει δ' ὑπο φαίδιμα γυῖα. 95
 Ἄλλ' εἴ τι θραίνεις, ἐπεὶ οὐδέ σέ γ' ὕπνος ἰκάνει,
 Δεῦρ' εἰς τὸν Φύλακας καταθειόμεν, ὄφρα ἴδωμεν,
 Μῆ τοὶ μὲν καμάτῳ ἀδδῆκότες, ἠδὲ καὶ ὕπνω,
 Κοιμήσωνται, ἀτὰρ φυλακῆς ἐπὶ πάγχυ λάθωνται.
 Δυσμενείες δ' ἄνδρες σχεδὸν εἶαται, οὐδέ τι ἴδμεν 100
 Μῆ πως καὶ διὰ νόκτα μειοιήσωσι μάχεσθαι.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήμιος ἰππότης Νέστωρ
 Ἀτρείδῃ κύνιστε, ἀναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
 Οὐδ' ἴδην ἔκτορι πάντα νόηματα μητίετα Ζεὺς
 Ἐκτελέσει, ὅσα πού νυν ἐέλπεται· ἀλλὰ μιν οἶω 105
 Κῆδεσι μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἶπεν Ἀχιλλεὺς
 Ἐκ χόλου ἀργαλείοιο μεταστρέψῃ φίλον ἦτορ.

" Insidet, sed curae est bellum et clades Achivorum.

" Vehementèr enim de Danais timeo, neque mihi cor

" Firmum, sed mentis-sum-attonitae: cor autem mihi extra

" Pectora exilit, tremunt verò subts pulchra membra. 95

" Enimvero siquid agere-cogitas, (nam neque te sanè somnus capit.)

" Age ad custodes descendamus, ut videamus,

" Ne illi labore defessi, et somno domiti,

" Obdormiant, et excubiarum prorsùs oblitì sint.

" Hostes autem propè sedent, neque scimus

" An fortè etiam per noctis-opportunitatem in-animo-habeant pugnare." 100

Huic autem respondit deindè Gerenius eques Nestor:

" Atrida gloriosissimè, rex virorum, Agamemnon,

" Non sanè Hectori omnia cogitata providus Jupiter

" Perficiet, quae fortè nunc sperat: sed ipsum credo 105

" Curis laboraturum et pluribus, si modò Achilles

" Ab irâ gravi converterit suum cor.

Ver. 92.—μέλιι πόλεμος καὶ κῆδ' Ἀχαιῶν.]
 secumque volutat

Eventus belli varios. —. Æn. X, 159.

Ver. 95. — οὐδέ μοι ἦτορ Ἔμπεδος, ἀλλ'
 ἀλαλύκτῃμαι.] " Non sum, sed a cordis dolore:
 " οὐδέ μοι ἦτορ Ἔμπεδος, ἀλλ' ἀλαλύκτῃμαι.

" Non sum, inquam, mihi crede, mentis com-
 " pos." Cic. Epist. ad Attic. lib. IX.

Ver. 94. — κραδίη δ' ἐμὲ ἔξω Στηθῶν
 ἐκβρώσκει.] Hoc utique est, quod aliis in
 loco vertit Cicero, " Toto pectore tremante."
 Vide suprâ ad ῆ, 216.

Ver. 98. — καμάτῳ ἀδδῆκότες, ἠδὲ καὶ
 ὕπνω.] Versiones habent, " labore defessi et
 " vigiliâ." Schol. τῇ ἀγρυπνίᾳ. Eustathius,
 τὸ δὲ ὕπνω, ἀντὶ τοῦ ἀγρυπνίᾳ, — τὴν μὴ
 παρόντα ὕπνου. Quod mihi admodum videtur
 invenustum. Sententia est; καμάτῳ
 ἀδδῆκότες, καὶ ὕπνω διδμῆνιν, labore defa-

tigati et somno oppressi. Horat. Carm. lib.
 III. Od. IV, 11. — Ludo fatigatum-
 que somno.

Ver. 99. — ἐπὶ πάγχυ λάθωνται.] Πάγ-
 χυ ἰπλάωνται. M. ἰπ. παγχυ, minus rectè.
 Vide suprâ ad ver. 71.

Ver. 102, 104. — ἰππότης — μητίετα.]
 Vide suprâ ad ἄ, 175.

Ver. 105. Ἐκτελέσει.] M. Ἐκτελέσει.

Ibid. — ἴσα πού νυν ἐέλπεται.] M. ἴσ
 ἴλαται. Sophocles et plerique pessimè, ἴσ
 ἴλαται. Vera lectio, νυν ἐέλπεται. Quo-
 modo infrâ, ψ', 485. Δεῦρ' ἐν ἡ πείσοδες
 —. Item apud Euripidum et Sophoclam,
 citante Eustathio:

Ἐδῶ ἐν ἀδῶν, μὲν ἴσα τοῦ πικρῶν. Ἐτ,
 Σίγα νυν ἴσῶς, καὶ μὴ ὡς κυρτὴ ἴσῶν.

Ver. 106. — ἴσῶν Ἀχαιῶν.] Vide suprâ
 ad β', 673. 681. ad ἑ, 788. et ad ἑ, 228.

Σοὶ δὲ μάλ' ἔφομ' ἐγώ· προτὶ δ' αὖ καὶ ἐγείρομεν ἄλλους,
 Ἥμιν Τυδείδην δουρικλυτὸν, ἠδ' Ὀδυσῆα,
 Ἥδ' Αἴαντα ταχύν, καὶ Φυλῆος ἄλκιμον υἱόν. 110
 Ἄλλ' εἴτις καὶ τούσδε μετοιχόμενος καλέσειεν,
 Ἀντίθεόν τ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενεῖα ἄνακτα·
 Τῶν γὰρ νῆες ἕασιν ἑκαστάτω, οὐδὲ μάλ' ἐγγύς.
 Ἀλλὰ φίλον περ ἔοντα καὶ αἰδοῖον Μενέλαον
 Νεικέσω, εἶπερ μοι νεμεσήσεται, οὐδ' ἐπικεύσω, 115
 Ὡς εὔδει, σοὶ δ' οἶω ἐπέτρεψεν πονέεσθαι·
 Νῦν ὄφελεν κατὰ πάντας ἀριστήας ποιέεσθαι
 Λισσόμενος· χρεῖά γὰρ ἰκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἀναξ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 ὦ γέρον, ἄλλοτε μὲν σε καὶ αἰτιάσασθαι ἄνωγα· 120
 Πολλάκι γὰρ μεθίει τε, καὶ οὐκ ἐθέλει ποίεεσθαι·
 Οὔτ' ὄκνω εἶκων, οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο·
 Ἄλλ' ἐμέ τ' εἰσορόων, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενος ὄρμη·
 Νῦν δ' ἐμέο πρότερος μάλ' ἐπέγχετο, καί μοι ἐπέστη·
 Τὸν μὲν ἐγὼ πρόεηκα καλήμεναι, οὐς σὺ μεταλλάξ. 125
 Ἄλλ' ἴομεν· κείνους δὲ κίχηςόμεθα πρὸ πυλῶων

“ Te verò libentèr sequar ego : insuper et excitemus alios,

“ Et Tydidem hastâ-inclutum, et Ulyssem,

“ Et Ajacem *Oilei* velocem, et Phylei fortem filium. 110

“ Quin si quis et hos adiens vocaret,

“ Deoque-parem Ajacem *Telamonium* et Idomeneum regem :

“ Horum enim naves absunt longissimè, neque valdè propè.

“ At charum licèt existentem et venerandum Menelaum

“ Objurgabo, etiamsi mihi succenseas, neque celabo ; 115

“ Quoniam ita dormit, tibi que soli permisit laborare :

“ Nunc debuerat circa omnes principes laborare

“ Suppliciter orans : necessitas enim urget non jam tolerabilis.”

Hunc autem rursùs allocutus est rex virorum Agamemnon :

“ O senex, aliàs quidem te *eum* etiam accusare hortor ; 120

“ Saepe enim cessat, nec vult laborare ;

“ (Non utique pigritiæ cédens, neque insipientiæ mentis ;

“ Sed me respiciens, et expectans dum ego incipiam :)

“ Nunc autem me prior multò surrexit, et mihi adstitit :

“ Atque eum quidem ego præmisi, vocatum quos tu quaeris. 125

“ Verùm eamus : illos utique inveniemus ante portas

Ver. 108. — προτὶ.] *Al. ποτὶ.* Quod perinde est.

Ver. 110. — Αἴαντα ταχύν.] Rectè *Schol.* Τὸν Ὀυλίως· καὶ γὰρ ἰν ἄλλοις φησὶ, —

“ Ὀυλίως ταχύς Αἴας.”

Ibid. — καὶ Φυλῆος ἄλκιμον υἱόν.] Absurdè hic *Schol.* Τὸ “ ὄ” μικρὸν, διὰ τὸ μέτρον.

Quasi verò versus non æquè caperet Φυλῆος [pronuntiandum videlicèt Φυλῶς] ἄλκιμον υἱόν.

Ver. 111. Ἄλλ' εἴτις καὶ τούσδε.] *Elegan*

tissimâ Aposiopesi in hujusmodi locutionibus reticeri solet sententiæ Apodosis ; καλῶς ἂν ἴχοι, aut siquid simile. Vide suprâ ad α', 155 et 340.

Ver. 115. Νεικέσω, εἶπερ μοι νεμεσήσεται.]

Dicam equidem, licet — mihi — minetur. *Æn.* XI, 548.

Ver. 118. — χρεῖά γὰρ ἰκάνεται.] Vide suprâ ad ver. 45.

Ver. 120.— ἄνωγα.] Vide suprâ ad 9', 322.

Ἐν φυλάκεσσ' ἵνα γάρ σφιν ἐπέφραδον ἠγερέεσθαι.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερῆνιος ἱππότητα Νέστωρ·

Οὔτως οὔτις οἱ νεμεσῆσεται, οὐδ' ἀπιθήσει

Ἀργείων, ὅτε κέν τιν' ἐποτρύνῃ καὶ ἀνάγῃ.

130

Ὡς εἰπὼν, ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,

Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,

Ἄμφι δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικέεσσαν,

Διπλῆν, ἐκταδίην· οὔλη δ' ἐπενήνοβε λάχνη.

Εἴλετο δ' ἄλλκιμον ἔγχρος ἀκαχμένον ὀξεί χαλκῷ.

135

Βῆ δ' ἰέναι κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτῶνων.

Πρῶτον ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντον,

Ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε Γερῆνιος ἱππότητα Νέστωρ

Φθεγγάμενος· τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωή,

Ἐκ δ' ἤλυθε κλισίης, καὶ σφείας πρὸς μῦθον ἔειπε·

140

Τίφθ' οὔτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἷοι ἀλᾶσθαι,

Νύκτα δὲ ἀμβροσίην; ὅτι δὴ χρεῖά τόσον ἴκει;

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερῆνιος ἱππότητα Νέστωρ·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

“ Inter custodes : ibi enim eos monui, ut congregarentur.”

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor :

“ Ita nemo ei succensebit, neque non-obsequetur

“ Argivorum, quando aliquem hortetur et jubeat.”

130

Sic locutus, induit circa pectora tunicam,

Pedibusque sub nitidis ligavit pulchros calceos,

Circum autem laenam fibulâ-connexuit puniceam,

Duplicem, amplam; crispa autem super eam florescebat lanugo.

Sumpsit dein validam hastam praefixam acuto aere.

135

Perrexitque ire apud naves Achivorum aere-loricatorum.

Primum deinde Ulyssem, Jovi consilio parem,

E somno excitavit Gerenius eques Nestor

Vociferans : illi autem continuo ad animum accessit vox ;

Exivitque è tentorio, et ipsos sermone allocutus est :

140

“ Cur sic prope naves per castra soli erratis,

“ Noctem per dulcem ? quid est quod jam necessitas adeò urgeat ?”

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor :

“ Nobilissime Laërτιάδη, solertiâ-pollens Ulysse,

Ver. 127. Ἐν φυλάκεσσ' ἵνα γάρ σφιν.] Barnesius in Var. Lect. Ἐν φυλάκεσσιν ἵνα σφιν. Quia scilicet ἵνα, rariùs significat “ ibi ;” saepiùs “ ubi.”

Ver. 128. — ἱππότητα.] Vide suprâ ad á, 175.

Ver. 129. Οὔτως οὔτις οἱ.] Quâ ratione, εὔτις, hic ultimam (etiam extra caesuram) producat; item: Διὶ et μῆτιν, ver. 157; vide suprâ ad á, 51.

Ver. 152. — καλὰ.] Vide suprâ ad β', 45.

Ver. 153. — φοινικέεσσαν.] Pronuntia-batur, φοινικέεσσαν. Secunda enim necessariò producitur. Neque in his ullus unquam est licentiae locus.

Ver. 154. — ἱππότητα.] Non ex praeterito, ἱππότητα; sed ex Aoristo, ἱππότητες. Similiter, ver. 159; ἤλυθ' non ex praeterito, ἤλυθα; sed ex Aoristo, ἤλυθεν. Alioquin non constaret Temporum ratio. Vide suprâ ad á, 57.

Ver. 155. — ἀκαχμένον ὀξεί χαλκῷ.]

—ferro praefixum robur acuto.

Æn. X, 479.

Ver. 137. — ἀτάλαντον.] Vide suprâ ad β', 627.

Ver. 142. — χρεῖά — ἴκει.] Vide suprâ ad ver. 43.

- Μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιοῦς. 145
 Ἄλλ' ἔπει, ὄφρα καὶ ἄλλον ἐγείρομεν, ὃν τ' ἐπέοικε
 Βουλὰς βουλευεῖν, ἢ φευγέμεν, ἢ μάχεσθαι.
 "Ὦς φάθ'· ὁ δὲ κλισίηνδε κίων πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο, βῆ δὲ μετ' αὐτούς. 150
 Βὰν δ' ἐπὶ Τυδεΐδην Διομήδεα· τὸν δ' εἰχχανον
 Ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης σὺν τεύχεσιν ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
 Εὐδὸν ὑπὸ κρασὶν δ' ἔχον ἀσπίδας· ἔγχεα δέ σφιν
 "Ὀρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος ἐλήλατο· τῆλε δὲ χαλκὸς
 Λάμφ', ὡς ἀστεροπὴ πατρὸς Διός· αὐτὰρ ὄγ' ἦρας
 Εὐδ'· ὑπὸ δ' ἔστρωτο ρινὸν βοῶς ἀγραύλοιο· 155
 Αὐτὰρ ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυστο φαεινός.
 Τὸν παρστάς ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
 Λάξ ποδὶ κινήσας, ὄτρυνέ τε, νείκεσέ τ' ἀντήν·
 "Ἐγρεο, Τυδεὸς υἱέ· τί πάννουχον ὕπνον ἀωτεῖς;
 Οὐκ αἴεις, ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῶ πεδίοιο 160
 Εἶαται ἄγχι νεῶν, ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει;
 "Ὦς φάθ'· ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶς ἀνόρουσε,
 Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Σχέτλιός ἐσσι, γεραῖέ· σὺ μὲν πόνου οὐποτε λήγεις·
 Οὐ' νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἱῆς Ἀχαιῶν, 165

- " Ne indigneris : tantus enim dolor oppressit Achivos. 145
 " Sed sequere, ut et alium excitemus, quemcunque convenit
 " Consilia agitare, vel fugiendi, vel pugnandi."
 Sic dixit : in tentorium verò reversus consilio-abundans Ulysses,
 Varium circa humeros scutum posuit, secutusque est eos.
 Iverunt porrò ad Tydidem Diomedem ; eumque invenerunt 150
 Extra pro tentorio cum armis ; circumque socii
 Dormiebant : sub capitibus autem habebant clypeos : hastae verò ipsi
 Erectae in cuspidè-posteriore fixae erant : longèque aes
 Splendebat, velut fulgur patris Jovis ; caeterum ipse heros
 Dormiebat ; substrataque erat pellis bovis agrestis ; 155
 At sub capite tapes extensus erat splendidus.
 Hunc juxtà stans excitavit Gerenius eques Nestor,
 Calce pedis movens, ursitque, objurgavitque apertè :
 " Surge, Tydei filii, cur per-totam-noctem somnum suavam carpis ?
 " Non audis, ut Trojani in tumulo campi 160
 " Sedent prope naves, exiguum autem jam spatium distinet ?"
 Sic dixit : ille verò è somno valdè celeritèr exiit,
 Et ipsum compellans, verbis alatis allocutus est :
 " Arduus nimium es, senex : tu quidem à labore nunquam cessas :
 " An non et alii sunt juniores filii Achivorum, 165

Ver. 145, 146, 161. — βεβίηκεν — ἰσι-
 οικε, — Εἶαται.] Vide suprà ad á, 57.

Ver. 155. — ἔστρωτο ρινόν.] Quà ratione,
 ἔστρωτο, hic ultimam producat ; item μάλα,
 ver. 172 ; vide suprà ad á, 51.

Ver. 159. — ὕπνον ἀωτεῖς.]
 Carpebat somnos ——. Æn. IV, 555.

Ver. 164. Σχέτλιός ἐσσι.] Nimum arduus
 es. Vim hujus vocis non assecutæ sunt ver-
 siones.

Οἷ κεν ἔπειτα ἕκαστον ἐγείρειαν βασιλῆαν,
Πάντη ἐποιχόμενοι; σὺ δ' ἀμήχανός ἐσσι, γεραίε.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Γερῆμιος ἱππότητα Νέστορ·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, φίλος, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Εἰσὶν μὲν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δὲ λαοὶ 170

Καὶ πολέες, τῶν κέν τις ἐποιχόμενος καλέσειεν.

Ἄλλὰ μάλα μεγάλη χρεῖά βεβίηκεν Ἀχαιοῦς·

Νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἴσταται ἀκμῆς,

Ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἢ βιῶναι.

Ἄλλ' ἴθι νῦν, Αἴαιτα ταχύν, καὶ Φυλῆος υἷον 175

Ἄνστησον, σὺ γάρ ἐσσι νεώτερος· εἴ μ' ἐλεείρεις.

Ὦς φάθ'· ὁ δ' ἀμφ' ἄμοισιν ἔεσσατο δέρμα λέοντος

Αἴθωνος, μέγαλοιο, ποδηγεκῆς· εἴλετο δ' ἔγχος·

Βῆ δ' ἰέναι· τοὺς δ' ἔνθεν ἀναστήσας ἄγεν ἦρας.

Οἱ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισι γένοντο, 180

Οὐδὲ μὲν εὐδοντας φυλάκων ἠγήτορας εὔρον·

Ἄλλ' ἐγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν εἶατο πάντες.

Ὦς δὲ κύνες περὶ μῆλα δῦσαρῆσονται ἐν αὐλῇ,

Θηρὸς ἀκούσαντες κρατερόφρονος, ὅς τε καθ' ὕλην

“ Qui utique unumquemque excitent regum,

“ Quaquaversum obeuntis? tu verò nullâ-arte-à-labore-revocabilis es, senex.”

Hunc autem rursus allocutus est Gerenius eques Nestor:

“ Sanè haec omnia, amice, rectè dixisti:

“ Sunt quidem mihi filii eximii, sunt et populi 170

“ Etiam multi, quorum aliquis obiens vocare posset.

“ Verùm valdè magna necessitas oppressit Achivos:

“ Nunc enim sanè *res* omnibus in novaculae sita est acie,

“ Utrum valdè triste exitum *futurum sit* Achivis, an vita.

“ Verùm i nunc, Ajacem *Oilei* velocem, et Phylei filium 175

“ Excita, tu enim es junior: si mei misereris.”

Sic dixit: is verò circum humeros induit pellem leonis

Fulvi, magni, talarem; cepitque hastam;

Perrexitque ire; illosque illinc excitatos duxit heros.

Quum verò jam ad custodes congregatos pervenissent, 180

Neque itidem dormientes custodum duces invenerunt;

Sed vigilantè cum armis sedebant omnes.

Sicut nimirum canes circum oves dillicultè-custodiunt in caula,

Feram audientes ferocem, quae per sylvam

Ver. 167. — ἀμήχανός.] Et hujus vocis vis ferè eadem est, ac superioris.

Ver. 173, 174. — ἴσταται ἀκμῆς; Ἢ μάλα.] Horum duorum versuum sententiam non cepit *Barnesius*: Qui et Ἢ scripsit pro Ἢ; et Ἢ μάλα, vertit, Sanè valdè; et deinceps malè interpunxit, ἀκμῆς; Ἢ μάλα.

Ver. 177. — ἀμφ' ἄμοισιν ἴεσσατο δέρμα λέοντος.]

latos humeros subjectaque colla
Veste super, fulviq̄ue insternor pelle leonis.

Æn. II, 721.

— tegmen torquens immane leonis

Terribili impexum seta, cum dentibus albis

Indutus capiti. —

Æn. VII, 666.

Ver. 182. — ἰγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν εἶατο πάντες.]

Omnis per muros legio sortita periculum

Excubat, exercetq̄ue vices, quod cuique

tuendum est. *Æn.* IX, 174.

Ver. 184. — ἔλην.] Vide suprâ ad γ'

151.

"Ἔθλα καλεζόμενοι, ἐπὶ ἀλλήλοισι πίφουσκον
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Γερένιος ἱππότης Νέστωρ·

ᾧ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἀνὴρ πεπίθοιδ' ἔφ' αὐτοῦ

Θυμῷ τολμήεντι, μετὰ Τρῶας μεγαθύμους 205

Ἐλθεῖν; εἴ τινά που δήϊων ἔλοι ἔσχατόωντα,

"Ἡ τινά που καὶ Φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο,

"Ἀσάα τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν ἢ μεμάρσιν

Ἀΐθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἢ πόλινδε

"Ἄψ ἀναχαρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιοὺς. 210

Ταῦτά κε πάντα πύθοιτο, καὶ ἄψ εἰς ἡμέας ἔλθοι

Ἀσκηθῆς, μέγα κέν οἱ ὑπουράνιον κλέος εἶη

Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, καὶ οἱ δόσις ἔσσειται ἐσθλή.

"Ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,

Τῶν πάντων οἱ ἕκαστος οἷν δάσουσι μέλαιναν,

Θῆλυν, ὑπόρρηνον τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὀμαῖον

Αἰεὶ δ' ἐν θαίτησι καὶ εἰλαπίνῃσι παρίσται.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοῆν ἀγαθὸς Διομήδης·

Ibi consistentes, sermones invicem dicebant.

His autem loqui coepit Gerenius eques Nestor :

" O amici, an non jam aliquis vir confisus erit suo ipsius

" Animo audaci, ut ad Trojanos magnanimos

" Eat? si quem fortè hostium capiat in-extremis-castris-errantem,

" Vel aliquem fortè etiam sermonem inter Trojanos audiat,

" Quae utique consultant inter se : utrum in-animo-habeant

" Istic manere apud naves procul, an ad urbem

" Retrò reversuri sint, quandoquidem domuerunt scilicèt Achivos.

" Haec omnia fortasse audiat, et rursùm ad nos redeat

" Incolumis; magna certè ei sub-coelo gloria esset

" Universos apud homines; et ei praemium erit egregium.

" Quotquot enim navibus imperant principes,

" Horum omnium ei singuli ovem dabunt nigram,

" Foeminam, agnum-ubere-alentem : cui quidem possessio nulla similis :

" Semperque in conviviiis et epulis aderit."

Sic dixit : illi verò omnes obmutuerunt silentio :

Inter hos autem et locutus est pugnà strenuus Diomedes :

205

210

215

Ver. 204. — οὐκ ἂν δὴ τις ἀνὴρ.] Vim
 habet istud, ὅτι, perquam elegantem. " *At-*
 " *non aliquis, obsecro,* " &c. Vide suprà ad
 β', 158.

Ver. 211. Ταῦτά κε πάντα.] Non super-
 vacaneum est istud, κί. " *Haec utique om-*
 " *nia,* " &c.

Ibid. — ἡμέας ἔλθοι.] Pronuntiabatur,
 ἡμᾶς. Nam ἡμᾶς ultimam producit.

Ver. 212. — μέγα κέν οἱ.] Quà ratione,
 κί, hic producat; item γὰρ, ver. 232; et

ὡί, ver. 254; vide suprà ad α', 51. Porro,
 significanter hic interposita est particula κί.

" *Magna certè ei gloria,* " &c. Multùmque
 errat Barnesius, qui fortè meliùs (inquit) *pro-*
test et legi κέν: Quae vocula longè diversum
 habet intellectum.

Ver. 218. "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν
 ἐγένοντο σιωπῇ.]

Dixerat Æneas: olli obstupere silentes,
 Conversique oculos inter se atque ora te-
 nebant. Æn. XI, 120.

Νέστωρ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ 220
 Ἀνδρῶν δυσμενέων δῦναι στρατὸν, ἐγγυὸς ἔόντα,
 Τρώων· ἀλλ' εἴ τις μοι ἀνὴρ ἄμ' ἔποιτο καὶ ἄλλος,
 Μᾶλλον θαλπαρῆ, καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται.
 Σύν τε δὺ' ἐρχομένωσ' καὶ τε πρὸ ὁ τοῦ ἔνόησεν,
 "Ὅπως κέρδος ἔη· μῦθος δ' εἶπερ τε νοήσῃ, 225
 Ἀλλὰ τε οἱ βράσσαν τε νόος, λεπτή δέ τε μῆτις.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔβελον Διομήδεϊ πολλοὶ ἔπεσθαι·
 Ἥθελέτην Αἴαντε δῶα, θεράποντες Ἄρηος·
 Ἥθελε Μηριόνης, μάλα δ' ἤθελε Νέστωρος υἱός·
 Ἥθελε δ' Ἀτρείδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος· 230
 Ἥθελε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσσεὺς καταδύνας ὄμιλον
 Τρώων· αἰεὶ γάρ οἱ ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἀναξ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῶ κεχαρισμένε θυμῶ,

" Nestor, me movet cor et animus generosus 220

" Virorum hostium ingredi castra, propè existentia,

" Trojanorum; sed si quis me vir simul sequatur et alius,

" Magis [major] fiducia, et plus audaciae erit.

" Duobus quippe simul euntibus, etiam alter ante alterum animadvertit,

" Quomodo commodum sit; solus verò unus, etiamsi animadverterit, 225

" Tamen ei tardiorque animus, debiliusque consilium."

Sic dixit: ac quidem volebant Diomedem multi sequi:

Volebant Ajaces duo, famuli Martis;

Volebat Meriones; valde autem volebat Nestoris filius;

Volebat et Atrides, hasta-inclytus Menelaus;

Volebat et fortis Ulysses penetrare in castra
Trojanorum; semper enim ei in praecordiis animus audebat.

Inter hos autem et locutus est rex virorum Agamemnon:

" Tydide Diomedes, meo charissime animo, 230

Ver. 220. — ἔμ' ὀτρύνει κραδίη.] Totum hunc locum expressit Virgilius, *Aen.* IX, 230.

— Tum Nisus, et unā

Euryalus, confestim alacres admittier orant: &c.

Ver. 222. — ἀλλ' εἴ τις μοι ἀνὴρ.] Vide infra ad ver. 325.

Ver. 224. Σύν τε δὺ' ἐρχομένα, καὶ τε πρὸ ὁ τοῦ ἔνόησεν.] Citato hoc versu Aristoteles, quòd rem vulgarem singulari cum venustate exponat: Καὶ γὰρ (inquit) νοῆσαι καὶ πρᾶξαι δυνατώτεροι. *De Moribus, lib. VIII. cap. 1.* Et Plato: Ἠγούμαι γὰρ πάνυ λίγων τι τὸν Ὀμηρον, τὸ, "Σύν τε δὺ' ἐρχομένα" — — — — — ὑπορωτότεροι γὰρ πως ἅπαντες ἰσμὶν οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἅπαν ἔργον καὶ λόγον καὶ διανόημα. "Μῦθος δ' εἶπερ τε νοήσῃ," αὐτίκα περιῶν ζητεῖ ὅτῳ ἰκιδίεσθαι, καὶ μισθ' ὅσον βιβλαιώσθαι, ὡς ἂν ἰσχύχοι in *Protagorâ*. Imitatus est et Euripides:

— — — — — ἰλοῦ

Καὶ ξυστρατηγούς· εἰς δ' ἀνὴρ οὐ τάνθ' ὄρεῖ.

Phoeniss. 748. 752.

Cæterùm quàm concinna sit, quantamque suo in loco vim habeat *Syntaxis* hujusmodi ἀνακλόουτος, (quæ longissimè diversa est ab ineptâ illâ quam fingunt *Antiptosi*.) vide suprâ ad β', 353. 681. ad γ', 211. ad ζ', 510. et infra, ad *Odys.* μ', 75. Εἶχε μὲν ὁ ποιητὴς ἀπροσκόπως εἰπεῖν, "Σύν τε δὺ' ἐρχομένα." Εἶλετο δὲ — — — — — συναλλάξαι τὸ σχῆμα καινότερον. — — — — — ὁ δὲ οὕτω συμβαρβαρίζων ἰλιμῖος τῷ Πειπητῇ μάλλον, ἥτις ἐνδουρρημονίῳ ἀφιλόω, εἴη ἂν βητότερος ὁ ἄριστος. *Eustath.*

Ver. 225. — εἴσπερ τε νοήσῃ.] *Barnesius* edidit, εἴσπερ τε νοήσῃ. Minus rectè. Sententia enim est; εἴσπερ τε νοήσῃ, ὅπως κέρδος ἔη.

Ver. 230. — δουρικλειτός.] Ita edidit *Barnesius*. Rectè, ut mihi quidem videtur. Quod enim habent alii, δουρικλειτός, penultimam corripit. Neque in his solet esse licentia.

Τὸν μὲν δὴ ἔταρόν γ' αἰρήσεται, ὃν κ' ἐθέλησθα, 235

Φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί.

Μηδὲ σύ γ' αἰδόμενος σῆσι φρεσὶ, τὸν μὲν ἀρείω

Καλλείπειν, σὺ δὲ χεῖρον ὀπάσσειαι, αἰδοῖ εἴκων,

Ἐς γενεὴν ὀρώων, μηδ' εἰ βασιλεύτερός ἐστιν.

Ὡς ἔφατ'· ἔδδεισεν δὲ περὶ ξανθῶ Μενελάω. 240

Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·

Εἰ μὲν δὴ ἔταρόν γε κελεύετε μ' αὐτὸν ἐλέσθαι,

Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θεῖοιο λαθοίμην,

Οὐ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ

Ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δὲ ἐ Παλλὰς Ἀθήνη; 245

Τούτου δ' ἐσπομένοιο, καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο

Ἄμφω νοστήσαιμεν, ἐπεὶ πέρι οἶδε νοῆσαι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

Τυδείδη, μήτ' ἄρ με μάλ' αἶνεε, μήτε τι νεῖκει·

Εἰδόσι γὰρ τοι ταῦτα μετ' Ἀργείοις ἀγορεύεις. 250

Ἄλλ' ἴομεν· μάλα γὰρ νύξ ἀνεταί, ἐγγυθὶ δ' ἠώς·

Ἄστρα δὲ δὴ προσέβηκε· παρῶληκεν δὲ πλέων νύξ

“ Eum quidem sanè socium eliges, quem volueris, 235

“ Eorum qui adsunt fortissimum, quandoquidem prompti-sunt multi.

“ Neque tu reveritus tuo animo, fortiorem quidem

“ Relinquas, tuque adeò deteriorem comitem-eligas, pudori cedens,

“ Ad genus respiciens; ne quidem si imperio major sit.”

Sic dixit: timuit videlicèt de flavo Menelao. 240

Inter eos autem rursùs locutus est pugnâ strenuus Diomedes:

“ Si quidem reverà socium jubetis me ipsum eligere,

“ Quomodò tunc Ulyssis ego divini oblivisci-potero,

“ Cujus eximiè quidem propensum cor, et animus fortis

“ In omnibus laboribus; amatque ipsum Pallas Minerva? 245

“ Eo certè comitante, etiàm ex igne ardenti

“ Ambo redierimus, quoniam est admodùm peritus consilii.”

Hunc autem vicissim allocutus est laboriosus nobilis Ulysses:

“ Tydide, neque me admodùm lauda, neque quicquam vituperà;

“ Scientes enim hæc inter Argivos loqueris. 250

“ Sed eamus; valdè enim nox præcipitat, propeque aurora:

“ Stellæ utique multùm processerunt: præteritque major noctis portio

Ver. 235. Τὸν μὲν δὴ ἔταρόν.] *Divesius* scribit et restituit, ut ad sententiam necessarium, τὸν μὲν δὴ ἔταρον. Sed nihil opus. Quod enim querit, id jam antè in manibus habet, atque etiàm non paullò elegantius, τὸν μὲν ἔταρον, φαινομένων τὸν ἄριστον, quàm, τὸν μὲν ἔταρον, φαινομένων τὸν ἄριστον.

Ver. 238. Καλλείπειν, σὺ δὲ χεῖρον.] Posterior ista, σὺ, quæ à linguarum recentiorum ratione maximè abhorret, quantum in linguâ Græcâ habet, atque etiàm Romanâ venustatis, vide suprâ ad γ', 409.

Ver. 242. Εἰ μὲν δὴ ἔταρόν γε.] In hujus-

modi constructione quàm non sit supervacaneum istud, δέ, vide suprâ ad β', 158.

Ver. 243. Πῶς ἂν ἴστω Ὀδυσῆος.] Vide infrâ ad ver. 559.

Ver. 244. Οὐ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ.] [listis

Cùm tales animos juvenum, et tam certâ tu-

Pectora ———. *Æn.* IX, 249.

Ver. 251. ——— ἰγγυθὶ δ' ἠώς.]

—— nam lux inimica propinquat.

Æn. IX, 555.

Ver. 252. ——— προσέβηκε· παρῶληκεν ——— λίλιπται.] Vide suprâ ad α', 37.

Τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται.

᾽Ως εἰπόνθ', ὄπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην.

Τυδείδῃ μὲν δῶκε μενεπτόλεμος Θρασυμήδης 255

Φάσγανον ἄμφηκες, τὸ δ' εἶον παρὰ νηυσὶ λέλειπτο,

Καὶ σάκος ἄμφι δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε

Ταυρεῖην, ἄφαλόν τε, καὶ ἄλοφον ἤτε καταῖτυξ

Κέκληται· ῥύεται δὲ κάρη δαλερῶν αἰζήων.

Μηριόνης δ' Ὀδυσῆϊ δίδου βίον, ἠδὲ φαρέττην, 260

Καὶ ξίφος· ἄμφι δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε,

Ῥινοῦ ποιητῆν· πολέσιν δ' ἔντοσθεν ἰμάσιν

Ἐντέτατο στερεῶς· ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες

Ἀργιόδοντος ὕς Δαμέες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα,

Ἐὗ καὶ ἐπισταμένως· μέσση δ' ἐνὶ πῖλος ἀξήξει· 265

Τῆν ῥά ποτ' ἐξ Ἐλεῶνος Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο

“ Duarum partium, tertia autem adhuc pars reliqua est.”

Sic locuti, armis horrendis induerunt se.

Tydidae quidem dedit bellator-strenuus Thrasymedes 255

Ensem ancipitem, (suus quippe apud naves relictus erat,)

Et scutum : circumque ei galeam capiti imposuit

Taurinam, et clavis carentem et cristâ ; quae καταῖτυξ

Vocatur : tuetur autem caput pubescentium juvenum,

Meriones porrò Ulyssi dedit arcum, atque pharetram, 260

Et ense, circumque ei galeam capiti imposuit

Ex pelle factam ; multis autem intus loris

Illigata erat firmiter : extrinsecus autem candidi dentes

Albos-dentes-habentis apri frequentes muniebant hinc atque illinc,

“ Bene et scitè : in mediâ autem pileus lanâ compactâ aptatus erat : 265

Hanc galeam quondam ex Eleone Amyntoris Hormenidae

Ibid. ——— παρὰ νηυσὶν διὰ πλίων νύξ.] Sic apud Virgilium :

Nunc adeò, melior quoniam pars acta diei.

Æn. IX, 156.

Alii, pro πλίων, habent πλίω. ᾽Ως ἡ νύξ κατὰ πλίω μοῖραν τῶν δύο παρῆλθιν. Eustath.

Ver. 254. ᾽Ως εἰπόνθ' ——— ἰδύτην.] Diomedes et Ulysses.

Ver. 256. Φάσγανον ἄμφηκες.]

Sed ferro ancipiti ———. Æn. VII, 525.

Ibid. ——— παρὰ νηυσὶν.] *Al.* παρὰ νηῖ.

Ver. 258. — ἄλοφον.] Pronuntiabatur, ἄλοφον.] Vide suprâ ad α', 4. et ad ζ', 45. Rectè autem et ταυρεῖην et ἄφαλος et ἄλεφος ; nè id scilicèt accideret, quod apud Virgilium Euryalo,

Et galea Euryalio subluistri noctis in umbrâ

Prodidit immemorem, radiisque adversa refulsit. Æn. IX, 573.

veritatem diversa (ut opinor) historiae, suo uterque Poeta concederavit ornatu.

Ibid. ——— καταῖτυξ.] Vide suprâ ad β', 267. Sillio Italico latinè appellatur, Cudon.

Ver. 259. Κέκληται.] Vide suprâ ad α', 37.

Ver. 260. Μηριόνης δ' Ὀδυσῆϊ ——— κυνέην.]

Dat Niso Mnestheus pellem, horrentisque leonis

Exuvias ; galeam fidus permutat Alethes.

Æn. IX, 306.

Ver. 264. — Δαμίς ἔχον.] Quâ ratione, Δαμίς, hic ultimam producat ; item, δῶκεν, ver. 270. item, ἰσὶ, ver. 272. et πάλιν, ver. 281. et ἦν, ver. 292. et ἴπαι, ver. 304. vide suprâ ad α', 51. n. 8.

Ver. 266. Τῆν ῥά ποτ' ἐξ Ἐλεῶνος.] “ Hanc “ utique galeam olim ex Eleone,” &c. Vim enim habet vocula, ἔξ, in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit, ver. 261. Cæterum totum hunc locum ita imitatus est Virgilius :

Euryalus phaleras Rhamnetis, et aurea bullis

Cingula ; (Tiburti Remulo ditissimus olim Quæ mittit dona, hospitio cùm jungeret absens,

Cædius ; ille suo moriens dat habere nepoti ;

Post mortem bello Rutuli pugnâque potiti,) Hæc rapit, ——— Æn. IX, 359.

Ἐξέλετ' Ἀυτόλυκος, πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσας·
 Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι,
 Ἀμφιδάμας δὲ Μόλω δῶκε ξεινήιον εἶναι·
 Αὐτὰρ ὁ Μηριόνη δῶκεν ᾧ παιδί Φορῆναι·
 Δὴ τὸτ' Ὀδυσσεύς πύκασεν κάρη ἀμφιτεθεῖσα.
 Τὰ δ', ἐπεὶ οὖν ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην,
 Βάν ῥ' ἴναι, λιπέτην δὲ κατ' αὐτόθι πάντας ἀρίστους·
 Τοῖσι δὲ δεξιὸν ἦκεν ἐρωδιὸν ἐγγυὸς ὁδοῖο
 Παλλὰς Ἀθηναίη· τοὶ δ' οὐκ ἴδον ὀφθαλμοῖσι
 Νύκτα δι' ὄρφναιήν, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκουσαν.
 Χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσσεύς, ἡρᾶτο δ' Ἀθήνη·
 Κλυθί μευ, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἦτε μοι αἰεὶ
 Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω
 Κινύμενος· νῦν αὖτε μάλιστα με φίλαι, Ἀθήνη·
 Δὸς δὲ πάλιν ἐπὶ νῆας εὐκλείας ἀφικέσθαι,

Ademerat Autolycus, solidam domum quum perfrégisset;

In Scandia autem dedit Cytherio Amphidamanti;

Amphidamas verò Molo dedit hospitale-munus ut esset:

Hic autem Merioni dedit suo filio gestandam:

Ac tunc Ulyssis texit caput circumposita.

Hi itaque, postquam armis horrendis induerant se,

Perrexerunt ire; reliquerunt verò illic omnes optimates

His porrò dextram misit ardeolam prope viam

Pallas Minerva: ii tamen eam non viderunt oculis

Noctem propter tenebrosam, sed clangentem audierunt.

Gavisus est autem de ave Ulysses, et precatus est Minervam:

"Audi me, Ægiochi Jovis filia, quae mihi semper

"In omnibus laboribus adstas, neque te lateo

"Quum moveor: nunc rursus maximè me dilige, Minerva:

"Da autem rursus ad naves nos gloriâ-onustos reverti,

270

275

280

280

Ver. 268. Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε.] Ex stylo Homérico coniecerim equidem, intercidisse hic forsitan versiculum; adeoque vocem, Σκάνδειαν, extitisse ex corrupto Hominiis cujusdam nomine, qui galeam ab Autolyco acceptam tradiderit scilicet Amphidamanti. Sed conjecturis non temerè indulgendum.

Ver. 271.—πύκασιν.] Vide suprâ ad á, 140.

Ver. 272. Τὰ δ', ἐπὶ οὖν.]

Protinus armati incedunt; quos omnis euntes

Primorum manus ad portas juvenumque senumque

Prosequitur votis.—Æn. IX, 308.

Ver. 276. Νύκτα δι' ὄρφναιήν.]

—noctisque per umbram

Castra inimica petunt.—Ibid. ver. 514.

Ver. 277. Χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσσεύς, ἡρᾶτο δ' Ἀθήνη.]

—tum maximus heros

Maternas agnoscit aves, letusque precatur. Æn. VI, 192.

Ver. 278. —ἦτε μοι αἰεὶ Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι.]

'Ὡς ἑμαυτὸς σου, κἄν ἀποπτος ἦς, ὅμως

Φάνημ' ἀκούω—

Καιρὸν δ' ἐφέκεις· πάντα γὰρ τὰ τ' οὖν πάρος,

Τὰ τ' ἐπίσπειτα, σὴ κυβερῶμαι χεῖρ.

Sophocl. Aij. 16, 54, 55.

Δίσπειν' Ἀλάνα, φρίγματος γὰρ ἡστέμεν

Τοῦ σοῦ συνήθη γῆρην' ἐν πόνοισι γὰρ

Παρεῦσ' ἀμύνεις τοῖς ἰμοῖς ἀλ' πετι.

Euripid. Ihes. 608.

Ver. 280. Κινύμενος.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ibid. — φίλαι, Ἀθήνη.] Plerique, φίλι, Ἀθήνη. Pessimè. Nam φιλιῶν primam necessariò corrigit, φίλασσαι primam necessariò producit. Neque in his ulla unquam est licentia. Vide suprâ ad á, 61 & 117. Item ad á, 338.

Ῥέξαντας μέγα ἔργον, ὃ κεν Τρώεσσι μελήσει.

Δεύτερος αὐτ' ἤρᾱτο βοὴν ἀγαθὸς Διομῆδης·

Κέκλυθι νῦν καὶ ἐμεῖο, Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη·

Σπεῖό μοι, ὡς ὅτε πατρὶ ἄμ' ἔσπεο Τυδεΐ δία 285

Ἐς Θήξας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ἦει·

Τοὺς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσῶπῳ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχατοῦς·

Αὐτὰρ ὁ μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισι

Κεῖσ'· ἀτὰρ ἀψ' ἀπιὼν μάλα μέρμερα μῆσατο ἔργα,

Σὺν σοί, δία θεὰ, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρέσθης· 290

Ὡς νῦν μοι ἐβέλουσα παρίστασο, καὶ με φύλασσε.

Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῶν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,

Ἀδμήτην, ἣν οὐπῶ ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·

Τῆν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσοῖν κέρασιν περιχευας.

Ὡς ἔφαν εὐχόμενοι τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη, 295

Οἱ δ' ἐπεὶ ἤρῆσαντο Διὸς κούρη μέγαλοιο,

Βάν ῥ' ἴμεν, ὥστε λέοντε δύω, διὰ ἰύκτα μέλαιναν,

Ἀμφόνον, ἀνέκυας, διὰ τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα.

“ Patrato magno facinore, quod quidem Trojanis angori fuerit.”

Secundus deinde precatus est pugnā strenuus Diomedes :

“ Audi nunc et me, Jovis filia, indomita ;

“ Sequere me, sicut quum patrem sequebaris Tydeum nobilem 285

“ Ad Thebas, quando utique pro Achivis legatus ivit ;

“ Nempè ad Asopum reliquerat aere-loricatos Achivos ;

“ At ipse placidam orationem ferebat Cadmeis

“ Illuc : sed rediens valdè ardua edidit facinora,

“ Te favente, magnā deā, quando ei benevola adstares : 290

“ Sic nunc mihi lubens adsta, et me serva.

“ Tibi verò dein ego sacrificabo juvenecam anniculam, latā-fronte,

“ Indomitam, quam nondum sub jugum duxit vir :

“ Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso.”

Sic dixerunt precantes : eosque audivit Pallas Minerva. 295

Hi autem, postquam precati sunt Jovis filiam magni,

Perrexerunt ire, veluti leones duo, per noctem nigram,

Per caedes, per cadavera, perque arma, et atrum cruorem.

Ver. 282. Ῥέξαντας μέγα ἔργον.] *Heclorem* ut opprimant, id verò non precatur: *Quantquam, O!* — ver. 406. Sed præclarum *aliquid* facinus ut obeant.

Ver. 284. — Ἀτρυτώνη.] Vide suprâ ad β', 157.

Ver. 286. — ὅτε σε ———. Τοὺς δ' ἄρ'.] Quàm non supervacuae hîc sint voculae, τὴ et ἄρ; ex versione, quam adjecei, liquebit.

Ver. 289. — ἀπιὼν.] *Al. ἀπιόν.*

Ver. 292, 294. — ῥέξω.] Vide suprâ ad α', 444.

Ibid. — ἦνιν, εὐρυμέτωπον.] Vide suprâ ad α', 51. *Al. ἦνιν* nempe in ἰκτάσῳ τῆς ληγουσῆς οὐδασιν οἱ Παλαιῖ: notante *Eustathio*.

Ver. 297. — ὥστε λέοντε δύω, διὰ ἰύκτα μέλαιναν.] ————

———inde, lupi ceu

Raptores, atrâ in nebulâ, quos improba ventris

Exegit caecos rabies ————

———per tela, per hostes

Vadimus ————. *AEn. II, 555.*

Ver. 298. Ἀμφόν, ἀνέκυας, διὰ τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα.] *Al. ἄν φόνον, ἄν ἰύκτας.*

Est autem, credo, locus hic ex istorum numero, quos spectabat *Quintilianus*, quum de Homero, “ *Idem* (inquit) *latus ac pressus*;

“ ————tuni copia, tum brevitate mirabilis.”

lib. X, cap. 1. Καὶ ἔρα (inquit *Eustathius*)

Οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρῶας ἀγήνορας εἶ'ασ' Ἐκτωρ
 Εὐδεῖν, ἀλλ' ἄμυδις κικλήσκειτο πάντας ἀρίστους, 300
 "Οσσοὶ ἔσαν Τρῶων ἡγήτορες, ἦδ' ἐ μέδοντες·
 Τοὺς ὄγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἤρτύνετο βουλήν·
 Τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποσχόμενος τελέσειε
 Δάσῃ ἐπι μεγάλῃ; μισθὸς δὲ οἱ ἄρκιος ἔσται· 305
 Δάσω γὰρ δίφρον τε, δύω τ' ἐριαύχενας ἵππους,
 Οἷ κεν ἀριστεύωσι Δοῆς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
 "Οστις κεν τλαίῃ, οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄρειοτο,
 Νηῶν ἀκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἕκ τε πυθέσθαι,
 Ἢ ἐ φυλάσσονται νῆες Δοαί, ὡς τοπάρους περ,
 Ἢ ἤδη, χεῖρεςσιν ὑφ' ἡμετέρησι δαμέντες, 310
 Φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσι
 Νύκτα φυλασσόμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῶ.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ.
 Ἦν δέ τις ἐν Τρῶεσσι Δόλων, Εὐμήθεος υἱὸς

Nec verò Trojanos fortes sivit Hector
 Dormire, sed simul convocavit omnes optimates, 300
 Quot erant Trojanorum ductores, atque principes:
 His ille convocatis, solers struebat consilium:
 "Ecquis mihi hoc opus pollicitus perfecit
 "Praemium ob magnum? merces utique ei sufficiens erit;
 "Dabo enim currumque, duosque arduos-cervicibus equos, 305
 "Qui quidem praestantissimi fuerint veloces apud naves Achivorum:
 "Quicumque hoc ausus fuerit, sibi etiam ipsi gloriam reportaverit,
 "Naves veloces propè accedere, et cognoscere,
 "Utrum custodiantur naves veloces, sicut antea;
 "An jam, manibus à nostris domiti,
 "De fugà consilium-agitent inter se, neque velint
 "Noctu excubias-agere, labore fatigati gravi."
 Sic dixit: illi verò omnes obmutuerunt silentio.
 Erat autem quidam inter Trojanos Dolon, Eumedis filius 310

συντομίαν τῆς τι παραβολῆς, καὶ τοῦ λοιποῦ λό-
 γου—ὄρα δὲ καὶ τὸ κάλλος τῆς φράσεως, ἰπι-
 σκιστῶντος οἷον τοῦ ποιητοῦ, καὶ τῆ τῶν κατα-
 σκόπων ἐνψυχία συνίερμῶντος, καὶ μιμητικῶν
 τὸ κίριον ἐνέαρξος καὶ ἐκίνητον. Οἱ δὲ Πα-
 λαῖοι φασὶν καὶ ὅτι ἱστανίται τοῦ Ξινοφῶντος
 τὰ τοιαῦτα: "Ἐπι δ' ἔληξιν [apud Xenopho-
 "riontem ad Agesilaum, ἰστί γι μὴν ἔληξιν]
 "ἡ μάχη, παρῆν ἰδὶν τὴν μὴν γῆν [παρῆν
 "δὴ θιάσασθαι, ἰεθα συνίσιον ἀλλήλοις,
 "τὴν μὴν γῆν] αἵματι τειφερμῆν, νικροὺς δι
 "κιμῖνους [φιλοῦς καὶ πολέμους μίτ' ἀλλή-
 "λων] ἀσπίδας δι διατίερμῆνας,] δόρατα
 "παρὰθερασμαίνα [συντιθερασμαίνα,] ἰγχιρί-
 "δια γυμὰ κουλιῶν, τὰ μὴν χαμαί, τὰ δι
 "σώμασιν ἰμοπισσηγῶτα, [τὰ δ' ἐν σώματι, τὰ
 "δ' ἐνι μετὰ χεῖρας,] τὰυτα δι συλλαβῶν
 (φασιν) Ὀμηρος, ἐνί στίχῳ ἀπῆγγυλιεν.

Ver. 299. Οὐδὲ μὲν οὐδὲ.] Singularem ha-
 bet vim duplex ista negatio, quæ sermone
 Romano exprimi non potest.

Ibid.—ἴσασιν Ἐκτωρ.] Mendosè hic edi-
 derunt Librarii, ἴσασιν Ἐκτωρ ignari scilicet
 verbum ἴσασιν nullà posse licentià secundam
 corripere. Vide suprà ad δ', 42. Similis
 error irrepserat, ex ignoratà prosodià, *Odyss.*
 λ', 305,—λιλόγχασι ἴσα θιοῖσι ubi *Barnesius*
 rectè restituit,—λιλόγχασ' ἴσα θιοῖσι.
 Similisque error etiamnum insedit, *Iliad.* ω,
 124; et *Odyss.* σ', 2. Quo utroque in loco,
 pro ἰντόνοιστ' ἄριστοι, necessariò restitutum
 oportet ἰντόνοιστ' ἄριστοι. Nam ἄριστοι, pran-
 dium, semper primam producit.

Ver. 506.—ἀριστιύωσι.] *Al.* ἀριστιύωσι,
 εἰ, ἄριστοι ἴωσι.

Κήρυκος Δείοιο, πολύχρυσος, πολύχαλκος,	315
"Ὅς δὴ τοι εἶδος μὲν ἔην κακός, ἀλλὰ ποδάκης·	
Αὐτὰρ ὁ μοῦνος ἔην μετὰ πέντε κασιγνήτησιν·	
"Ὅς ῥα τότε Τρωσὶν τε καὶ Ἑκτορι εἶπε παραστάς·	
Ἑκτορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ	
Νῆων ἀκυπύρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι.	320
'Αλλ' ἄγε, μοὶ τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο, καὶ μοι ὄμοσον·	
"Ἡ μὲν τοὺς ἵππους τε, καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῶ,	
Δασέμεν, οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλείωνα·	
Σοὶ δ' ἐγὼ οὐχ ἄλιος σκοπὸς ἔσσομαι, οὐδ' ἀπο δόξης·	
Τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι διαμπερές, ὅφρ' ἂν ἴκωμαι	325
Νῆ' Ἀγαμειμονίην, οἳ που μέλλουσιν ἀριστοὶ	
Βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν, ἢ μάχεσθαι.	
"Ὡς φάβ'· ὁ δ' ἐν χερσὶ σκῆπτρον βάλε, καὶ οἳ ὄμοσσε·	
"Ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτοὺς, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,	
Μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνήρ ἐποχήσεται ἄλλος	330

Praeconis divini, dives-auri, dives-aeris ;	315
Qui specie quidem erat turpis, sed pedibus-velox ;	
Atque is solus erat inter quinque sorores :	
Qui utique tunc Trojanisque et Hectori dixit adstans :	
“ Hectōr, me impellit cor et animus fortis	
“ Ad naves veloces propè accedere, atque cognoscere.	320
“ Verūm age, mihi sceptrum attolle, et mihi jura ;	
“ Certè ipsos equosque, et currus varios aere,	
“ Daturum, qui ferunt eximium Pelidem :	
“ Tibi autem ego non vanus speculator ero, neque tuam de me frustrabor opinionem :	
“ Eousque enim in castra penetrabo, donec venero	325
“ Ad navem Agamemnoniam, ubi fortè erunt principes	
“ Consilia agitantes, vel fugiendi, vel pugnandi.”	
Sic dixit : ille verò in manibus sceptrum posuit, et ei juravit :	
“ Sciat nunc Jupiter ipse, altitonans maritus Junonis,	
“ Non sanè istis equis vir vehetur alius	330

Ver. 516. ——— εἶδος μὲν ἔην κακός.] Τὸν Δίωνα, “ εἶδος μὲν ἔην κακός,” οὐ τὸ σῶμα [λίγυ] ἀσύμμετρον, ἀλλὰ τὸ πρῶτον αἰσχροῦν. Aristot. Poet. cap. 25.

Ver. 522. Ἡ μὲν τοῖς ἴσσοις τι.]

Vidisti quo Turnus equo, quibus ibat in armis, Aureus? ipsum illum clypeum cristasque rubentes

Excipiam sorti, jam nunc tua praemia, Nise. *Æn.* IX, 269.

Dolonis.

Qui quondam, castra ut Danaūm speculator adiret,

Ausus Pelidae pretium sibi poscere currus. *Æn.* XII, 549.

Ver. 325. Τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι.] Ἔστι δὲ καὶ τῶν ἰσαγγελιῶν ἴδιος χαρακτήρ· ὁ μὲν γὰρ Δίωνα ἰσαγγέλλεται,

Τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι διαμπερές, ὅφρ' ἂν ἴκωμαι

Νῆ' Ἀγαμειμονίην·

ὁ δὲ Διομήδης ἰσαγγέλλεται μὴ οὐδὲν ἦπτον δ' ἂν φησὶ φοβηθῆναι (suprà, ver. 222.) μὴ ἴτιον τιμᾶσθαι. Plutarch. de audiendis Poetis.

Ver. 528. ——— ἐν χερσὶ σκῆπτρον βάλε.]

Ὁ Ἑκτορ μὲν τοι ὑπισχυῖται, καὶ, ὡς ἴση τέλη, (ver. 321.) ἀσασχὸν τὸ σκῆπτρον, ὁμοῦν Eustath. Barnesius, pro σκῆπτρον βάλε, edidit σκῆπτρον λάβει· quia scilicet “ *Principes sceptrum non tenerè Alti civis traherunt.*” Sed et illud, ἐν χερσὶ σκῆπτρον βάλε, sceptrum non utique traditum Doloni indicat, sed portectum. Eustathius tamen in commentario scripsit, ἐν χερσὶ σκῆπτρον λάβει, καὶ οἳ ὄμοσσε.

Τρώων· ἀλλὰ σε Φημί διαμπερές ἀγλαϊῆσθαι.

“Ὡς φάτο, καί ῥ' ἐπίορκον ἀπάμοσε· τὸν δ' ὀρούνηεν.

Αὐτίκα δ' ἀμφ' ἄμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα·

“Ἔσαστο δ' ἔκτοσθεν ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο,

Κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην κυνέην· ἔλε δ' ὄζυν ἄκοντα· 335

Βῆ δ' ἰέναι προτὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν

Ἐλθῶν ἐκ νηῶν ἀψ' Ἐκτορι μῦθον ἀποίσειν.

Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ' ὄμιλον,

Βῆ ῥ' ἀν' ὄδον μεμαῶς· τὸν δὲ φράσατο προσίοντα

Διογενῆς Ὀδυσσεύς, Διομήδεα δὲ προσέειπεν· 340

Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνὴρ,

Οὐκ οἶδ', ἢ νήεσσιν ἐπίσκοπος ἡμετέρησιν,

Ἢ τινὰ συλήσων νεκρῶν κατατεθνειάτων.

Ἄλλ' ἐῷμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο

Τυτθόν· ἔπειτα δὲ κ' αὐτὸν ἐπαΐξαντες ἔλοιμεν 345

Καρπαλίμωσ· εἰ δ' ἄμμε παραφθαίησι πόδεσσιν,

Δαίει μιν ποτὶ νῆας ἀπὸ στρατόφιν προτιειλεῖν

Ἐγχει ἐπαΐσσω, μὴ πως προτὶ ἄστῳ ἀλύξῃ.

“Ὡς ἄρα φωνήσαντε, πάρεξ ὁδοῦ ἐν νεκύεσσι

“Trojanorum : sed te assero perpetuo iis gavisurum.”

Sic dixit, et sanè perjurium juravit : eum tamen incitavit.

Protinus verò ille circa humeros posuit curvos arcus :

Induitque exterius pellem cani lupi,

Capitique imposuit viverrae-pelle-munitam galeam ; cepitque acutum jaculum : 335

Perrexitque ire ad naves ab exercitu : neque erat

Venturus à navibus retrò, ut Hectori nuntium referret.

Quum autem jam equorumque et virorum reliquit coetum,

Ibat per viam acer. Hunc autem animadvertit accedentem

Nobilis Ulysses, Diomedemque allocutus est : 340

“Iste sanè, ô Diomedes, à castris venit vir,

“Haud scio an navibus explorator nostris,

“An aliquod spoliaturus cadaverum mortuorum.

“Verùm sinanus ipsum primùm praeterire nos per campum

“Paululum : deinde verò ipsum insequentes capiamus 345

“Celeritèr : sin nos praevertent pedibus,

“Semper ipsum naves versùs à castris compelle

“Hastà impetens, nè fortè urbem versùs effugiat.

Sic itaque loquuti, extra viam inter cadavera

Ver. 332. — ἀπάμοσε.] *Al.* ἰπάμοσε.

Ver. 335. — ἐπὶ κτιδέην κυνέην.] *Al.* ἐπὶ κτιδέην.

— caput his *Cudone* ferino

Stat cautum. — *Sil. Italic. lib. VIII.*

Ver. 339. Βῆ ῥ' ἀν' ὄδον μεμαῶς.] *Ibat viâ trilitâ, ardentèr et incautus.*

Ibid. — τὸν δὲ φράσατο προσίοντα.] *Vide* supra ad *á*, 140.

Tom. I.

— procul hos laevo flectentes limite cernunt. *Aen. IX, 372.*

Ver. 345. — νεκρῶν κατατεθνειάτων.] *Vide* supra ad *á*, 89 et 409.

Ver. 344. Ἄλλ' ἰάμην.] *Vide* supra ad *í*, 256.

Ver. 347. — ποτὶ.] *Al.* προτὶ. *Quod* perinde est

Κλινθήτην· ὁ δ' ἄρ' ᾧκα παρέδραμεν ἀφραδίῃσιν.	350
'Αλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀπέην, ὅσπον τ' ἐπίουρα πέλονται	
'Ημιόναν, (αἱ γὰρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσιν	
'Ελκόμεναι νεϊῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον.)	
Τῶ μὲν ἐπέδραμέτην· ὁ δ' ἄρ' ἔστη δούπον ἀκούσας·	
"Ἐλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν, ἀποστρέφοντας ἑταίρους	355
'Εκ Τρώων ἵναι, πάλιν "Ἐκτορος ὀτρύναιτος.	
'Αλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀπεσαν δουρηνεῖς, ἢ καὶ ἔλασσον,	
Γῶ ῥ' ἄνδρας δηΐους· λαιψήρὰ δὲ γούνατ' ἐνάμα	
Φευγόμεναι· τοὶ δ' αἶψα διώκειν ἄρμηθήσαν.	
"Ὡς δ' ὅτε καρχαρόδοντε δῶα κύνε εἰδότε Δῆρης,	360
"Ἡ κεμάδ', ἢ ἐλαγῶν, ἐπίεγον ἐμμενῆς αἰεὶ	
Χῶρον ἀν' ὑλήενθ', ὁ δὲ τε προθήσει μεμηκώς·	
"Ὡς τὸν Τυδεΐδης, ἠδὲ πτολίπορθος 'Ὀδυσσεύς,	

Reclinati sunt: ille verò celeritèr praetercurrit prae imprudentiâ.

350

Sed cum jam abesset, quantum sulci sunt

Mularum; (hae enim bobus praestantiores sunt

Ad trahendum in novali alto compactile aratrum:)

Illi quidem accurrebant: hic verò constitit strepitu audito:

Sperabat enim animo, qui se revocaret socios

355

Ex Trojanis venire, rursus Hectore iubente.

Sed quando jam aberant hastae-jactum, vel etiam minus,

Sensit viros hostiles, velocitaeque genua movit

Ut fugeret: illi autem confestim insequi festinârunt.

Ac veluti quum asperis-dentibus duo canes, periti venationis,

360

Aut hinnulum, aut leporem, urgent constantèr semper

Locum per sylvosum; ille autem praecurrit clamans;

Sic hunc Tydides, atque urbium-vastator Ulysses,

Ver. 352. ——— προφερέστεραί εἰσιν 'Ελκί-
μηναι ——— ἄροτρον.]

— fortes ad aratra juvencos. *Georg.* III, 50.

Ver. 354. — δούπον.] Vide supra ad δ', 455.

Ver. 356. 'Εκ Τρώων ἵναι.] Distinguit
Scholiastes post vocem Τρώων. Ut sit, "Ἐκ-
τορος ὀτρύναιτος πάλιν ἵναι.

Ver. 357. ——— δουρηνεῖς.]

—— ἴσον τ' ἰσὶ δουρὸς ἰσῶν. *Iliad.* ὁ, 558.

Ver. 358. Γῶ ῥ' ἄνδρας δηΐους.]

—— sensit medios delapsus in hostes:

Obstupuit, retroque pedem cum voce re-
pressit. *Aen.* II, 377.

Ibid. ——— λαιψήρὰ δὲ γούνατ' ἐνάμα Φι-
γίμηναι.]

—— celerare fugam in sylvas, et fidere
nocti. *Aen.* IX, 578.

Ver. 359. ——— αἶψα διώκειν ἄρμηθήσαν.

'Ὡς δ' ὅτι ——— κύνη εἰδότε Δῆρης.]

—— trepidique pedem pede fervidus urget:

Inclusum veluti si quando in flumine nactus
Cervum, aut puniceae septum formidine
pennae,

Venator cursu canis et latratibus instat;

Ille autem, insidiis et ripa territus altâ,
Mille fugit, refugitque vias; at vividus
Umbro

Hæret hians, jam jamque tenet, similis-
que tenenti

Increpuit malis, morsuque elusus inani est.
Aen. XII, 748.

Ubi in transcurso notandum, "cervum in
"flumine inclusum," quod est scilicet, "flu-
"mine agrum ambiente interclusum;" à *κωσο*
reddi, "cervum deprehensum in fluvio."
Quasi verò, "cervus in fluvio deprehensus,"
posset mille vias fugere ac refugere.

Ver. 360. ——— δῶα κύνη εἰδότε Δῆρης.] *Barnesius* edidit δῶα κύνη. Quod, ad syntaxin,
ferri quidem potest; vide supra ad α', 566. et
ad β', 288. Sed mutato nihil opus.

Ver. 362. ——— ὑλήενθ'.] Vide supra ad γ',
151.

Ibid. ——— ἰ δὲ τι.] Ille autem usque.

Ver. 365. ——— πτολίπορθος.] Vide supra ad
β', 278.

Λαοῦ ἀποτμήξαντε, διώκετον ἔμμενές αἰεΐ·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε μιγήσεσθαι Φυλάκεσσι,
 Φεύγων ἐς νῆας, τότε δὴ μένος ἔμβαλ' Ἀθήνη
 Τυδείδῃ· ἵνα μή τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτάνων
 Φθαίῃ ἐπευξάμενος βαλέειν, ὁ δὲ δευτερός ἔλθῃ·
 Δουρὶ δ' ἐπαΐσσω προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 Ἥε μὲν, ἥε σε δουρὶ κιχήσομαι· οὐδέ σέ φημι
 Διὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἀλύξειν αἶπὺν ὄλεθρον.
 Ἥ ῥα, καὶ ἔγχρ' ἀφῆκεν, ἐκὼν δ' ἠμάρτανε Φωτός·
 Δεξιτερόν δ' ὑπὲρ ἄμοι ἐυξίου δευρὸς ἀπακῆ
 Ἐν γαίῃ ἐπάγη· ὁ δ' ἄρ' ἔστη, τάρβησέν τε,
 Βαμβαιῶν, (ἄρατος δὲ διὰ στόμα γίνετ' ὀδόντων,)
 Χλωρὸς ὑπαὶ δείους· τὰ δ' ἀσθμαίνοντε κιχήτην·
 Χειρῶν δ' ἀψάσθη· ὁ δὲ δακρύσας ἔπος ἠΐδα·
 Ζαῳρέϊτ', αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι· ἔστι γὰρ ἔνδον
 Χαλκὸς τε, χρυσὸς τε, πολύμητός τε σίδηρος·
 Τῶν κ' ὕμνιν χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
 Εἴ κεν ἐμὲ ζῶν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.

A suis cūm interclusissent, persequabantur constantèr semper.

Sed quandò jam mox esset permixtus-se custodibus

Fugiens ad naves, jam tum robur injecit Minerva

Tydidæ; ut ne quis Achivorum aere-loricatorum

Prior gloriaretur vulnerasse, ipse verò secundus veniret:

Hastà itaque impetens allocutus est eum fortis Diomedes:

"Vel mane, vel te hastà assequar; neque te puto

"Diū me à manu effugiturum certam mortem."

Dixit, et hastam emisit; volens autem aberravit ab homine:

Dexterumque supra humerum benè-politæ hastæ cuspis

In terrâ fixa est; ille autem constitit, trepidavitque,

Crepitans dentibus (stridor utique per os fiebat dentium)

Pallidus præ timore: ii verò anhelantes assecuti sunt;

Manibusque prehenderunt: ille autem lachrymans dixit:

"Vivum me capite, at ego me redimam: est enim mihi intus

"Aesque, aurumque, et artificio-multo-elaboratum ferrum:

"Ex his vobis donabit pater infinita dona-ob-liberationem,

"Si me vivum esse audiverit apud naves Achivorum."

365

370

375

380

365

370

375

380

Ver. 365. Ἄλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε.]

—jamque imprudens evaserat hostes.

Æn. IX, 386.

Ubi iterum in transitu notandum, "imprudens," quod est scilicet, "casu et fortuito," "necdum gnarus quò evasisset;" à Rufo ineptissimè reddi, "non providens amico."

Ver. 373. — ἐυξίου δευρὸς.] Pronuntiabat, ἐυξίου. Sicuti suprâ, à, 18. Τμῖν μὲν θειοδῖον —. Vide quoque ad β', 811.

Ver. 374. Ἐν γαίῃ ἐπάγη.] Vide suprâ ad γ' 185.

Ibid. — ὁ δ' ἄρ' ἔστη, τάρβησέν τε.] Mctu impeditum et quasi rigescentem exhibent etiam versùs ipsius numeri. Vide suprâ ad γ', 365.

Ver. 375. Βαμβαιῶν, (ἄρατος δὲ.) De ἐνομοποιεῖα hæc, vide suprâ ad δ', 455, 456. item ad β', 210. et ad γ', 365.

Ver. 376. — κιχήτην.] *Al.* κιχίτην.

Ver. 378. — ἐμὲ λύσομαι.] Vide suprâ ad à, 20.

Ver. 380. — χαρίσαιτο.] Vide suprâ ad à, 140.

- Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Θάρσει, μηδέ τι τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω
 Ἄλλ' ἄγε, μοι τόδε εἶπε, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
 Πῆ δ' οὕτως ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεαι οἴος, 385
 Νύκτα δι' ὄρφναιήν, ὅτε δ' εὐδούσι βροτοὶ ἄλλοι;
 Ἢ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνεϊώτων;
 Ἢ σ' Ἐκτωρ προέηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα
 Νῆας ἐπὶ γλαφυράς; ἢ σ' αὐτὸν θυμὸς ἀνήκει;
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυῖα· 390
 Πολλῆσιν μ' ἄτησι παρέκ ἰόν ἤγαγεν Ἐκτωρ,
 Ὅς μοι Πηλείωνος ἀγαυοῦ μάνυχας ἵππους
 Δωσέμεναι κατένευσε, καὶ ἄξματα ποικίλα χαλκῶ·
 Ἢνώγει δέ μ' ἰόντα, θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
 Ἀνδρῶν δυσμενέων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἕκ τε τυθέσθαι, 395
 Ἢ ἐφυλάσσονται νῆες θοαί, ὡς τοπάρους περ,
 Ἢ ἥδη χεῖρεςσιν ὑφ' ἡμετέρησι δαμέντες,
 Φύξιν βουλεύοιτε μετὰ σφισιν, οὐδ' ἐθέλοιτε
 Νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῶ.
 Τὸν δ' ἐπιμειδίσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 400

Hunc autem respondens allocutus est consilio-abundans Ulysses :

“ Confide, neque omnino tibi mors obversetur animo :

“ Sed age, mihi hoc dic, et verè narra ;

“ Quoniam sic ad naves à castris vadis solus, 385

“ Noctem per tenebrosas, quandò dormiunt mortales caeteri ?

“ An aliquod spoliaturus cadaverum mortuorum ?

“ An te Hector praemisit speculatum singula

“ Naves ad cavas ? an te ipsum animus impulit ?”

Huic autem respondit deinde Dolon, subtusque tremebant membra : 390

“ Multo me *neo* cum damno, praeter voluntatem, induxit Hector ;

“ Qui mihi Pelidae praeclari solidos-ungulis equos

“ Daturum annuit, et currus varios aere :

“ Jussit autem me euntem, celerem per noctem nigram,

“ Ad hostes propè accedere, et cognoscere, 395

“ Utrumne custodiantur naves veloces, sicut antea ;

“ An jam manibus nostris domiti,

“ De fugà consilium agitis inter vos, neque velitis

“ Noctu excubias agere, labore fatigati gravi”

Hunc autem subridens allocutus est consiliis-abundans Ulysses : 400

Ver. 385. Θάρσει.] Ὅσα καὶ ὡς ἡ πολλὴ δι-
 λία ἱξίεροις τὸν Δόλωνα τοῦ φρονίῳ. Ὁ γὰρ
 τίς μηδὲν διόν (ver. 321.) ἀπειρήσας ἰμῶσαι τὸν
 Ἐκτορα, ἰσχυρῶς ἰναυδα (ver. 392.) καὶ διὰ
 ἔρχου πειθήναι τῆ ἰσχυρῶ λήγοντι. Θάρσει. Eustath.

Ver. 384. — μοι τόδε εἶπε, καὶ ἀτρεκέως
 κατάλεξον.]

— mihique haec edisserere vera roganti.

Æn. II, 149.

Ver. 387. — νεκῶν κατατεθνεϊώτων.] Vide
 suprâ ad n. 89 et 409

Ver. 396. — φυλάσσονται.]

Ἢ — βουλεύοιτε — εἰδ' ἰδὲ λήγοντι.]

Malè hic versio Wetstenianæ. Illoqui plerum-

que elegans : “ Utrum custodiantur — ;

“ an — consilium agitis, neque vel-

“ letis,” &c. Quo pacto neutiquam constat

Temporum ratio.

Ἦ ρά νύ τοι μεγάλων δάρων ἐπεμαίετο θυμὸς,
 Ἴππων Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ' ἀλεγεινοὶ
 Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμῆμεναι ἢ δ' ὀχέεσθαι,
 Ἄλλω γ', ἢ Ἀχιλῆϊ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
 Ἄλλ' ἄγε, μοι τόδε εἶπε, καὶ ἀτρεκέως καταλέξων· 405
 Ποῦ νῦν δεῦρο κιὰν λίπες Ἔκτορα, ποιμένα λαῶν;
 Ποῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήϊα; ποῦ δέ οἱ ἵπποι;
 Πῶς δ' αἰ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαὶ τε καὶ εὐναί;
 Ἄσσα τε μητιώσιν μετὰ σφίσιν· ἢ μεμιάσιν
 Αὔθι, μένειν παρὰ κηυσὶν ἀπόπρῳθεν, ἢ ἐ πόλινδε 410
 Ἄψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιοὺς.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Δόλων, Εὐμήδεος υἱός·
 Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω·
 Ἔκταρ μὲν μετὰ τῷσιν, ὅσοι βουληφόροι εἰσὶ,
 Βουλὰς βουλευεὶ Δείου παρὰ σήματι Ἴλου, 415
 Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου· φυλακὰς δ' ἄς εἴρῃαι, ἥρωες,
 Οὔτις κεκριμένη ρύεται στρατὸν, οὐδὲ φυλάσσει.
 Ὅσσοι γὰρ Τρώων πυρὸς ἐσχάρα, οἷσιν ἀνάγκη,

“ Sanè tibi magna dona appetebat animus.

“ Equos Acacidæ bellicosus: atqui hi difficiles sunt

“ Viris mortalibus domitu, et equitatu,

“ Alii utique, quàm Achilli, quem immortalis peperit mater.

“ Verùm age mihi hoc dic, et verè narra;

“ Ubi nunc huc profectus reliquisti Hectorem, pastorem populorum?

“ Ubi verò ei arma jacent Martia? ubi verò ei equi?

“ Quomodò item aliorum Troum excubiaque et contubernia?

“ Quaeque consultant inter se, narra; utrumne in animo habeant

“ Illic manere secus naves procul, an ad urbem 410

“ Redituri sint, quandoquidem domuerunt scilicèt Achivos.”

Hunc autem rursus allocutus est Dolon, Eumedis filius:

“ Atqui ego tibi haec valdè verè narrabo;

“ Hector quidem inter eos, qui consiliarii sunt,

“ Consilia agitat, divini ad sepulchrum Ili,

“ Scorsùm à strepitu: excubias verò quas quaeris, heros,

“ Nullae certae tuerunt castra, neque custodiunt.

“ Quotquot enim Trojanorum ignis sunt foci, quibus necesse,

Ver. 402. [Ἴππων Αἰακίδαο.] Vide suprâ ad ver. 322.

Ver. 404. — ἀθανάτη.] Vide suprâ ad α, 398.

Ver. 406. Ποῦ νῦν δεῦρο κιὰν λίπες [Ἔκτορα.] Vide suprâ ad ver. 282.

Ver. 407. Ποῦ δέ οἱ ἔντεα.] Vide Plutarchum περὶ τῆς Ἀλιζάνδρου τύχης ἢ ἀρετῆς, λόγ. β', sub finem.

Ver. 410. — ἀπόπρῳθεν.] Ita edidit Barnesius, ex MS. et ex ver. 209 suprâ. Al. ἀπίσπρῳθεν.

Ver. 416. Νόσφιν.] Vide suprâ ad α, 549.

Ver. 417. — κεκριμένη.] Vide suprâ ad α, 509.

Ver. 418. “ Ὅσσοι γὰρ Τρώων πυρὸς ἐσχάρα-
 ραι.] Περὶ τῶν ἐν πόλινδε πυρῶν νῦν οὐ κοιτῶσαι
 τὸν λόγον, ἀλλὰ βούλισθαι ἐπιπύην, ὡς ὅσοι Τρωῶς
 αὐθιγίνῃ, καὶ οὐ ξίνοι, ἀλλ' ἰστίαν ἔχοντες· ὃ ἐν
 ἄλλοις περὶ τῶν αὐτῶν φησι, (β', 125.) “ Τρωῶς
 “ μὴ λίσσασθαι ἰφίστιαι ὅσοι ἔσσι.” — Τὸ αὖν,
 “ Ὅσσοι μὴ Τρώων πυρὸς ἐσχάραι,” δηλοῖ, ὅσσοι
 Τρώων ἰστίαι, — ὅσοι Τρώων ἰφίστιαι καὶ πολῖται.
 Porphyg. Quaest. Homericæ. 2.

Οἱ δ' ἐγρηγόρησιν, φυλασσέμεναι τε κέλονται
 Ἀλλήλοισ' ἀτὰρ αὐτε πολὺκλήτοι ἐπίκουροι 420
 Εὐδουσι. Τρωσὶν γὰρ ἐπιτραπέουσι φυλάσσειν
 Οὐ γὰρ σφιν παῖδες σχεδὸν εἶσται, οὐδὲ γυναῖκες.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολὺμήτις Ὀδυσσεύς·
 Πῶς γὰρ νῦν, Τρώεσσι μεμιγμένοι ἵπποδάμοισιν
 Εὐδούσ', ἢ ἀπάνευθε; δῖεπέ μοι, ὄφρα δαείω. 425
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, Εὐμήδεος υἱός·
 Τοιγὰρ ἐγὼ καὶ ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω·
 Πρὸς μὲν ἄλως Κᾶρες, καὶ Παῖονες ἀγκυλότοξοι,
 Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες, δῖοί τε Πελασγοί·
 Πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι, Μυσοὶ τ' ἀγέρωχοι, 430
 Καὶ Φρύγες ἵπποδάμοι, καὶ Μήρονες ἵπποκορυσταί.
 Ἀλλὰ τίη ἐμὲ ταῦτα διεξερέεσθε ἕκαστα;
 Εἰ γὰρ δὴ μέματον Τρώων καταδῦναι ὄμιλον,
 Θρήϊκες οἶδ' ἀπάνευθε νεήλυδες, ἔσχατοι ἄλλων·
 Ἐν δέ σφιν Ῥῆσος βασιλεὺς, πάϊς Ἡϊονῆος. 435
 Τοῦ δὴ καλλίστους ἵππους ἴδον, ἠδὲ μέγιστους·
 Λευκότεροι χιόνος, θεΐειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.

" Hi utique vigilant, excubiasque agere hortantur
 " Inter-se: at contra e-multis-locis-convocati socii 420
 " Dormiunt; Trojanis enim permittunt custodias;
 " Non enim ipsis liberi propè sedent, neque uxores."
 Hunc autem respondens allocutus est consiliis-abundans Ulysses:
 " At enim quomodò nunc, Trojanis permisti equùm-domitoribus
 " Dormiunt, an seorsum? expone mihi, ut sciam." 425
 Huic autem respondit deinde Dolon, Eumedis filius:
 " Ego verò tibi etiam hæc valdè verè narrabo:
 " Ad mare quidem Cares et Pæones curvis-arcubus-armati,
 " Et Leleges, et Caucones, nobilesque Pelasgi:
 " Ad Thymbram verò obtinent Lycii, Mysique superbi, 430
 " Et Phryges equùm-domitores, et Mæones bellatores-equestres.
 " Sed cur me hæc percontamini singula?
 " Si enim jam cupitis Trojanorum penetrare in castra,
 " Thraces hi seorsum sunt novi-advenæ, extremi omnium:
 " Inter ipsos autem Rhesus rex, filius Eionei. 435
 " Cujus equidem pulcherrimos equos vidi, atque maximos:
 " Candidiôres utique sunt nive, cursu autem ventis pares.

Ver. 425. — ἀπάνευθε.] Vide suprâ ad 4, 349.

Ver. 427. — ἰγὼ καὶ ταῦτα.] *Il.* ἰγὼ σοὶ σαῶται.

Ver. 431. — ἵπποκορυσταί.] Vide suprâ ad β', 1.

Ver. 435. Ἐν δὲ σφιν Ῥῆσος βασιλεὺς.] Vide infrâ, ver. 474.

Nec procul hinc Rhesi niveis tentoria velis:

—, primo quæ prodita somno Tydides multâ vastabat cæde cruentus, Ardentisque avertit equos in castra —. *Æn.* I, 473.

Ver. 437. Λευκότεροι χιόνος, θεΐειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.]

Qui candore nives anteirent, cursibus auras, *Æn.* XII, 84.

— cursuque pedum prævertere ventos. *Æn.* VII, 807.

Ἄρμα δὲ οἱ χρυσῶ τε καὶ ἀργύρῳ εὖ ἤσκηται
 Τεύχεα δὲ χρύσεια, πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
 Ἴηλυθ' ἔχων· τὰ μὲν οὔτι κατανητοῖσιν ἔοικεν
 Ἄνδρεςσιν φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Ἄλλ' ἐμὲ νῦν μὲν νηυσὶ πηλάσσειον ἀκυπόροισιν,
 Ἢ ἐμὲ δῆσαντες λίπετ' αὐτόθι νηλεῖ δεσμῶ,
 Ὄφρα κεν ἔλθῃτον, καὶ πειρηθῆτον ἐμεῖο,
 Ἢ ἐ κατ' αἴσαν ἔειπον ἐν ὕμῳ, ἧ ἐ καὶ οὐκί.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερός Διομήδης
 Μὴ δὴ μοι φύζιν γε, Δόλων, ἐμῆ ἀλλεο θυμῶ,
 Ἐσθλά περ ἀγγείλας, ἐπεὶ ἴκεο χεῖρας ἐς ἀμάς·
 Εἰ μὲν γάρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν, ἧ ἐ μεθῶμεν,
 Ἢ τε καὶ ὕστερον εἶσθα θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 Ἢ ἐ διοπτεύσων, ἧ ἐναντίβιον πολεμίζων·
 Εἰ δέ κ' ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμεῖς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσης,

"Curru verò ei auroque et argento scitè elaboratus est:
 "Arma autem aurea, suspicienda, mirabile visu,
 "Venit habens: quae quidem neutiquam mortalibus convenit
 "Viris ferre, sed immortalibus diis.
 "At me nunc quidem navibus admovete velocibus,
 "Aut me ligatum relinquite hìc rigido in vinculo,
 "Donec redieritis, et experti fueritis de me,
 "Utrum secundùm veritatem dixerim vobis, an etiam secus."
 Illum autem torvè intuens allocutus est fortis Diomedes:
 "Ne, quaeso, mihi effugium, Dolon, meditere animo,
 "Bona quamvis nuntiasti, quum venisti manus in nostras:
 "Si enim te nunc pretio-accepto liberaverimus, aut dimiserimus,
 "Certè et posthac venies celeres ad naves Achivorum,
 "Aut speculaturus, aut apertè pugnans:
 "Sin autem meis manibus domitus vitam amiseris,

Singularem autem hìc vim habet construc-
 tio ista ἀνεκκόλουτος, et interrupta; "ἴππους.
 "λιυκότρου χιόνος." Sicuti et infrà in re
 eadem, ver. 545, 547, — "ἴππους, —
 "ἀκτίμοισιν ἰακόνος." De cuiusmodi syn-
 taxeos ratione et elegantia, vide suprà ad
 β', 555, 681; et ad γ', 211; et ad ζ', 510;
 et ad hujus libri ver. 224; item infrà ad
Odyss. μ', 75. Ἐπανατὸν δὲ, ὅτι κατ' αἰτια-
 σικὴν δυνάμειος ἴππῳ, "λιυκότρου χιόνος,"
 — μιτιμέφουσι τὸν λόγον, θαυμαστικῶς
 ἀναφωνήσας τὸν ἴππῳ αὐτῶν. *Schol.* Ση-
 μιώσας δὲ καὶ ὅτι τῶ θαυμασίῳ τῆς ξυνορί-
 δος, καὶ τὸ σχῆμα τῆς φράσεως συνῆλλακ-
 ται. Εἰπὶν γάρ δυνάμειος ὁμοιοκτῆτος —
 "λιυκότρου," καὶ τοῦ μίτρου ἰσδιχομῖνου τὴν
 ποιαύτην σύνταξιν, ὅμως ὁ ποιητὴς κατὰ πῶ-
 σιν ἰδέσθαι καιῶς ἰσχημάτισιν, ἰσομοίωσας τὸ
 ξινίζον τεῦ λόγου σχῆμα τῆ καινοπραξίᾳ τεῦ
 σράγγματος, καὶ θαυμαστικῶς τῆ μεταβάσει τοῦ

τρήματος ἰδίᾳ τὸν τοῦ ζιγύου ἐκφωνήσας ἴππι-
 νον, καὶ συμμιταμορφώσας τὸν λόγον τῶ σράγγ-
 ματι. *Eustath.*

Ver. 438. — ἤσκηται.] Vide suprà ad α', 57.

Ver. 439. — πηλώρια.] Οὐ κατὰ μέγιστος
 νῦν, μεγάλη· ἀλλὰ κατὰ τὸ κάλλος, τιμῆσσια.
Schol.

Ver. 441. — ἀθανάτοισι.] Vide suprà ad
 α', 598.

Ver. 442. Ἄλλ' ἐμὲ νῦν μὲν νηυσὶ.] Ita ex
 MSS. restituit *Barnesius*. Rectè. *Al.* Ἄλλὰ
 ἐμὲ νῦν νηυσὶ. Quod est minùs venustum.

Ver. 445. Ἢ ἐ κατ' αἴσαν.] *Al.* Ἢ βε κατ'
 αἴσαν.

Ver. 447. Μὴ δὴ μοι φύζιν.] Nequaquam
 vacat istud δὴ. "Ne, quaeso, mihi effugium,"
 ἔσ.

Ver. 448. — χεῖρας ἐς ἀμάς.] *Al.* χεῖρας
 ἐμῆσ.

Ver. 451. πολεμίζων.] *Al.* πολεμίζων.

Οὐκ ἔτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσσειαι Ἀργείοισιν.

Ἢ, καὶ ὁ μὲν μιν ἔμελλε γενείου χειρὶ παχείῃ
Ἀψάμενος λίσσεσθαι· ὁ δ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε,
Φασγάνα αἴζας, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·
Φθειγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κινήσιν ἐμίχθη.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῆφιν ἔλοντο,
Καὶ λυκέην, καὶ τόξα παλίντονα, καὶ δόρυ μακρόν·
Καὶ τὰ γ' Ἀθηναίῃ ληϊτίδι δῖος Ὀδυσσεύς

455

460

Ἵψός' ἀνέσχεθε χειρὶ, καὶ εὐχόμενος ἔπος ἦῤα·

Χαῖρε, θεᾶ, τοῖσδεσσι· σὲ γὰρ πρῶτην ἐν Ὀλύμπῳ
Πάντων ἀθανάτων ἐπιβασόμεθ'· ἀλλὰ καὶ αὐτὶς
Πέμφον ἐπὶ Θρηκῶν ἀνδρῶν ἵππους τε καὶ εὐνάς.

Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἔθην ἕψός' αἶερας,
Θῆκεν ἀνὰ μυρικήν· δέελον δ' ἐπὶ σῆμά τ' ἔθηκε,

465

“ Non amplius posthac tu nocumentum unquam eris Argivis.”

Dixit, et ille quidem cum erat mento manu crassâ

Prehensio supplex precaturus; is autem cervicem mediam percussit,

Ense insurgens, et ambos incidit nervos:

Loquentisque adeo illius caput pulveribus mistum est.

Ejus autem viverrae-pelle-munitam galeam à capite detraxerunt,

Et pellem-lupinam, et arcus resiliences, et hastam longam:

Et haec quidem Minervae praedatrici nobilis Ulysses

In altum sustulit manu, et precans verbum dixit:

“ Gaude, dea, hisce: te enim primam in Olympo

“ Omnium immortalium invocabimus: sed et insuper

“ Deduc nos ad Thracum virorum equosque et contubernia.”

Sic dixit, et ista à se in-altum sublata

Posuit super myricam; conspicuumque signum apposuit,

455

460

465

Ver. 457. Φθειγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κινήσιν ἐμίχθη.] “ Vide nimiam celeritatem — salvo pondere, ad quam non potuit conatus — Maronis accedere:

“ Tum caput orantis nequicquam, et multa parantis

“ Dicere, deturbat terræ.—Æn. X. 554.

“ In quibus mihi visus est (Virgilius) gracilior auctor.” Macrob. lib. V. cap. 15.

Scaliger è contrario locum hunc Homeri vituperans, Falsum est, inquit, à pulmone caput avulsum loqui posse; Poetic. lib. V. cap. 5.

Quod planè est nodum in scirpo querere. Hoc enim ait Poeta, caput jam inter loquendum fuisse abscissum. Eis; γῆν ἔπειτα ἢ κίφαλῃ ἐκείνῳ, ἀεζαμένῳ μὲν φωνῆν ἀφίναί, μήτω δὲ διασπείσαντος τὸ λυγρῶν. Gustath.

Γράφεται μὲν, “ φθειγγομένη δ' ἄρα τοῦγε κάρη” οὐχ Ὀμηρικῆ δὲ ἴστω ἢ φράσει, οὐ γὰρ ἴστω Ἐπικύως ἢ κάρη παρ' Ὀμήρῳ. Idem. Meminit et Aristoteles, de partibus Animalium, lib. III. cap. 10, esse qui hic legerent φθειγγομένη, non φθειγγομένου.

Ver. 458. — κτιδέην κυνέην.] Vide supra ad ver. 355.

Ver. 460, 466. Καὶ τὰ γ' Ἀθηναίῃ ληϊτίδι — Θῆκεν ἀνὰ μυρικήν.]

— quercum — Constituit —, fulgentiaque induit arma Mezentii ducis exuvias; tibi, magne, trophaum,

Bellipotens. — — — — — Æn. XI, 5.

Ver. 461. — ἀνίσχεται χειρὶ.] Ἀ. ἀνίσχεται χειρὶ. Ἀ. χειρὶ.

Ibid. — εὐχόμενος.] Quâ ratione, εὐχόμενος, hic ultimam producat; item, ἀπὸ, ver. 465; et ἀνὰ, ver. 466; vide supra ad α, 51. n. 8.

Ver. 463. — ἀθανάτων.] Vide supra ad α, 398.

Ibid. — ἐπιβασόμεθ'.] Ἀ. ἐπιβασόμεθ'.

Ver. 466. — δέελον.] Repperit Barnesius in uno MS. δῆλον.

Ibid. — τ' ἴθηκε.] Inter varias lectiones retulit Barnesius, τίθηκε vel σίθηκε. Quo pacto non constaret Temporum ratio: Vide supra ad α, 37.

Συμμάρψας δόνακας, μυρικής τ' ἐριθηλέας ὄζους,
 Μὴ λάθοι αὐτίς ἰόντε, Δοῖν δὴ διὰ ὑκτα μέλαιναν.
 Τὰ δὲ βάτην προτέρω, διὰ τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἶμα.
 Αἶψα δ' ἐπὶ Θρηκῶν ἀνδρῶν τέλος ἶξον ἰόντες. 470
 Οἱ δ' εὖδον καμάτω ἀδδηκότες· ἔντεα δέ σφιν
 Καλὰ παρ' αὐτοῖσιν χλοὴν κέκλιτο, εὖ κατὰ κόσμον
 Τριστοιχεί· παρὰ δέ σφιν ἐκάστω δίζυγες ἵπποι·
 Ῥῆσος δ' ἐν μέσῳ εὖδε, παρ' αὐτῶ δ' ἄκεές ἵπποι,
 Ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμαῖσι δέδευτο. 475
 Τον δ' Ὀδυσσεὺς προπαράριεν ἰδὼν Διομήδεϊ δεῖξεν·
 Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀνὴρ, οὔτοι δέ τοι ἵπποι,
 Οὓς κῶν πίψασκε Δόλων, ὃν ἐπέφρομεν ἡμεῖς.
 Ἄλλ' ἄγε δὴ, πρόφερε κρατερὸν μένος· οὐδὲ τί σε χερὴ
 Ἐστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσιν· ἀλλὰ λυ' ἵππους· 480
 Ἦὲ σύ γ' ἀνδρας ἔναιε, μελήσουσιν δέ μοι ἵπποι.
 "Ὡς φάτο· τῶ δ' ἔμπνευσε μένος γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Convellens arundines, myricaeque latè-frondentes ramos ;
 Ne laterent eos redeuntes, celerem per noctem nigram.

Ipsi autem progressi sunt ulterius, perque arma et atrum cruorem :

Statimque ad Thracum virorum ordines pervenerunt euntes :

470

Illi autem dormiebant labore fatigati, armaque illis

Pulchra juxta ipsos humi jacebant, scitè et compositè

Triplici-ordine ; et ad eorum singulos bijuges equi :

Rhesus autem in medio dormiebat ; juxtaque ipsum veloces equi,

Ex orbili-ad-currum-fixo extremo, loris ligati erant.

475

Hunc autem Ulysses prior conspicatus, Diomedè ostendit :

Is tibi, Diomedes, vir ; ii verò tibi equi,

" Quos nobis significavit Dolon, quem occidimus nos.

" Verùm age, profer validum robur ; neque omninò te oportet

" Stare otiosè cum armis ; sed solve equos :

480

" Aut tu viros occide, eruntque curae mihi equi."

Sic dixit. Illi autem inspiravit robur caesia-oculis Minerva :

Ver. 469. Τὰ δὲ βάτην προτέρω, διὰ τ' ἔντεα
 καὶ μέλαν αἶμα.]

— noctisque per umbram

Castra inimica petunt : —

— Passim vino somnoque per herbam

Corpora fusa vident ; arrectos littore currus ;

Inter lora rotasque viros ; simul arma ja-

cere. *Æn.* IX, 514.

Ver. 472. Καλὰ.] Vide suprâ ad β', 45.

Ibid. — κέκλιτο.] Vide suprâ ad α', 509, 514.

Ibid. — εὖ κατὰ κόσμον.] *Compositè.*

Quod habent versiones, " decorè et decentèr,"
 rem non attingit.

Ver. 474. Ῥῆσος δ' ἐν μέσῳ εὖδε.] Vide su-
 prâ ad *ver.* 435.

— qui fortè tapetibus altis

Extractus, toto prollabat pectore somnum.

Æn. IX, 525.

Ver. 476. — προπαράριεν ἰδὼν Διομήδεϊ δεῖξεν.]

— Prior Hyrtacides sic ore locutus ;

Euryale, audendum dextrâ ; nunc ipsa vo-
 cat res.

Hâc iter est ; tu, nequa manus se attollere
 nobis

A tergo possit, custodi, et consule longè :

Haec ego vasta dabo, et lato te limite du-
 cam. *Æn.* IX, 519.

Ver. 480. Ἐστάμεναι μέλεον.] Vox, μέλεον,
 vim habet peculiarem. Scholiastes ad *Aristo-*
phanem exponit, μάταιος, ἄελλιος, δυστυχής· ad
 istum versum,

Ἄλλ' ἄ μίλ' ἰξήλικας ἱμί γ' ἐκ τῶν ἱμῶν.

Nub. 35.

Ver. 481. Ἦὲ σύ γ' ἀνδρας ἔναιε, μελήσουσιν
 δέ μοι ἵπποι.] Exseripsit Euripides,

Διόμηδες, ἦ σὺ κατεῖθε Θρηκίων λίαν·

" Ἦ' μὲν περίσχι, σοὶ δὲ χερὶ πάλλων μέλων.

Rhes. 622.

Ver. 482. — τῶ δ' ἔμπνευσε μένος.]

Καὶ περὶ τὰς μάχας τὸ παθητικὸν καὶ τὸ ἰ-

Κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην τῶν δὲ στόνος ἄριυτ' ἀεικῆς
 Ἄορι Δεινομένων ἐρυσθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.
 Ως δὲ λέων μῆλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθὼν, 485
 Αἴγεσιν, ἢ οἴεσσι, κακὰ φρονέων ἐνοροῦσῃ·
 "Ὡς μὲν Θρηϊκῆς ἀνδρας ἐπ' ὄχετο Τυδέος υἱός,
 "Ὄφρα δυῶδεκ' ἐπέφηνεν ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 "Ὀντινα Τυδείδης ἄορι πλῆξαιε παραστάς,
 Τόνδ' Ὀδυσεύς μετόπισθε λαῶν ποδὸς ἐξερύσασκε, 490
 Τὰ φρονέων κατὰ θυμόν, ὅπως καλλίτριχες ἵπποι
 Ῥεῖα διέλθοιεν, μηδὲ τρομεροῖατο θυμῷ
 Νεκροῖς ἀρξαιίνοντες ἀήθεσσον γὰρ ἔτ' αὐτῶν·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κινήσατο Τυδέος υἱός,
 Τὸν τρισκαιδέκατον μελιθόεα θυμόν ἀπήρξα, 495
 Ἀσθμαίνοντα· κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλῆφιν ἐπέστη
 Τὴν νύκτ', Οἰνείδαο παῖς, διὰ μῆτιν Ἀθήνης:
 Τόφρα δ' ἄρ' ὁ τλήμων Ὀδυσεύς λυέ μώνυχας ἵππους,

Interficiebatque circumquaque, horumque genitus ortus est foedus

Ense percussorum : rubescebatque sanguine terra.

Velut autem leo pcedibus incustodiis superveniens, 485

Capris, vel ovibus, mala machinans irruit :

Sic quidem Thracas viros invadebat Tydei filius,

Donec duodecim interfecisset. At abundans-consilii Ulysses,

Quemcunque Tydides ense percussisset adstans,

Hunc Ulysses ponè prehensum pede extrahabat,

Haec cogitans animo, ut pulchri-jubis equi 490

Facile transirent, neque tremere animo

Supra cadavera gradientes : insueti erant enim adhuc eorum :

Sed quando jam regem assecutus esset Tydei filius,

Hunc decimum-tertium dulci animo privavit,

Suspirantem : malum enim somnium capiti adstitit 495

Illà nocte, Oenidae filius, per consilium Minervae.

Interea autem fortis Ulysses solvebat solidos-ungulis equos,

ευσιώδεις, ἀνυπόστατον ἴσθιν καὶ ἀήτητον. Ὁ
 καὶ τοὺς Θεοὺς Ὀμηροῦς ἱμπνοιῖν φησὶ τοῖς ἀνθρώ-
 σοις, (ὡς εἰπὼν, " ἱμπνοις μίνοσι.")
 ——— καθότις ὄρεμμα πᾶ λογισμῶν καὶ
 ὄχημα τὸ πάρος προσειδέντας. Plutarch. de
 virtute morali, sub finem.

Ibid. — γλαυκῶπις.] Vide suprâ ad α', 206.

Ver. 485. — ἄριυτ'.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ver. 484. — ἐρυσθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.]

— atro tepelâcta cruore

Terra torique madent. — Æn. IX, 535.

Ver. 485. Ὡς δὲ λέων.]

Impastus ceu plena leo per ovilia turbans,

(Suadet enim vesana fames,) manditique
 trahitque

Molle pecus, mutumque metu ; fremit ore
 cruento :

Nec minor Euryali cædes ; incensus et ipse
 Perfurit, ac multam in medio sine nomine
 plebem, &c. Æn. IX, 539.

Ver. 490. Τόνδ' Ὀδυσεύς.] Ita editi. Sed
 et ferri possit, Τὸν δ' Ὀδυσεύς. Ut sit " Hunc
 utique," vel, " Hunc dein" Ulysses, &c.
 Vide suprâ ad α', 57.

Ver. 495. — ἀήτησον.] M. ἀήτησον.

Ver. 494, 498. Ἄλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κινή-
 σατο ———, λυέ μώνυχας ἵππους.]

Jamque ad Messapi socios tendebat, ubi —
 ——— religatos ritè videbat

Carpere gramen equos. — Æn. IX, 551.

Ver. 498. Τόφρα δ' ἄρ'.] Ineptissimè hic
 Barnesius : " τόφραδ' (inquit) scribo, pro το-
 φρα δὲ ; quòd, δὲ, ττοφραδ' sit." Vide suprâ
 ad γ', 260 ; et ad δ', 100.

- Σὺν δ' ἤειρεν ἱμάσι, καὶ ἐξήλαυνεν ὀμίλου,
 Τόξω ἐπιπλήσσω· ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαιεὶνῃν
 Ποικίλου ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἐλέσθαι·
 Ροίζητεν δ' ἄρα, πιφαύσκων Διομήδει δίω.
 Αὐτὰρ ὁ μερμήριζε μένων, ὅτι κύντερον ἔρδοι·
 Ἢ ὄγε δίφρον ἐλάν, ὅθι ποικίλα τεύχε' ἔκειτο,
 Ρυμοῦ ἐξερύοι, ἢ ἐκφέροι ὑψόσ' ἀείρας·
 Ἢ ἔτι τῶν πλεόνων Θρηκῶν ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο.
 Ἔως ὁ ταυῶν ἄρμανε κατὰ φρένα, τόφρα δ' Ἀθήνη
 Εγγύθεν ἰσταμένη προσέφη Διομήδεα δῖον·
 Νόστου δὴ μῆσαι, μεγαθύμου Τυδέος υἱέ,
 Νῆας ἐπὶ γλαφυράς, μὴ καὶ πεφρονημένος ἔλθης·
 Μή που τις καὶ Τρώας ἐγείρησιν θεὸς ἄλλος.
 "Ὡς φάθ'· ὁ δὲ ξυιέηκε θεῶς ὅπα φωνησάσης·
 Καρπαλίμως δ' ἵππων ἐπεβήσατο· κόπτε δ' Ὀδυσσεὺς;
 Τόξω· τοὶ δ' ἐπέτοντο θεῶς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
 Οὐδ' ἀλασκοπὴν εἶχ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων·

Colligavitque loris, et eduxit à turbâ.

Arcu percutiens, quia non scuticam splendidam

500

Variâ ex sellâ-currus cogitârat manibus sumere :

Sibilavit autem dein, significans Diomedem nobili.

At is anxie secum cogitabat manens, quid audacius patraret ;

An ipse currum prehensum, ubi varia arma jacebant,

Temone extraheret, exportaretve in altum sublaturum ;

An potius adhuc plurium Thraecum animam eriperet.

Dum ille haec volvebat mente, interim Minerva

Propè adstans allocuta est Diomedem nobilem :

" Reditus jam memento, magnanimi Tydei filii,

" Naves ad cavae, ne et fugatus venias ;

" Ne fortè quis etiam Trojanos excitet deus alius."

Sic dixit. Ille verò sensit deae vocem locutae ;

Confestimque equos conscendit : verberabat autem Ulysses

Arcu ; hique volabant celeres ad naves Aethivorum.

Neque verò caecam-speculationem habebat argenteum-arcum-gerens Apollo ; 515

Ver. 505. — ἢ ἐκφέροι.] *Al. ἢ ἐκφέροι.*

Ver. 507. "Ἔως ὁ ταυῶν."] Vide suprâ ad α', 195.

Ibid. — τῶρα δ.] Vide suprâ ad α', 57. Malè et hic *Harnesius*, σφραῖδ'. Id quod non fert linguæ Græcæ ratio.

Ibid. — Ἀθήνη.] *Cogitatum* scilicet, sive *consilium prudentius*. Vide suprâ ad α', 194. ad β', 169. et ad γ', 92.

Ver. 509. Νόστου δὴ μῆσαι.] Nequaquam vacat istud, δὴ. " *Reditus jam, quæso, memi-*

"neris." Vide suprâ ad β', 158.

— breviter cùm talia Nisus,

(Sensit enim nimîâ crede atque cupidine

ferri ;)

Absistamus, ait ; nam lux inimica propinquat :

Penarum exhaustum satis est. —

Æn. IX, 353.

Ver. 515. 518. Οὐδ' ἀλασκοπὴν

Ἀπόλλων. — Ὀρσιν δὲ — Ἰσπικόνυτα.]

At non hæc nullis —

Observans oculis, summo sedet altus Olympo :

Tyrhenum genitor Tarchontem in præliis

Suscitat, et stimulis haud mollibus incitat iras.

Æn. IX, 725.

Ibid. — Ἀπόλλων.] *Περυσία ἤλιου. Eustath.* "Lux inimica propinquans."

Ὡς ἴδ' Ἀθηναίην μετὰ Τυδέος υἱὸν ἔπουσαν,
 Τῇ κοτέων Τρώων κατεδύσατο πουλὸν ὄμιλον·
 ὦρσεν δὲ Θρηκῶν βουλευφόρον Ἴπποκώοντα,
 Ῥήσου ἀνεψιὸν ἐσθλόν· ὁ δ' ἐξ ὕπνου ἀνορούσας,
 Ὡς ἴδε χῶρον ἐρῆμον, ὅθ' ἔστασαν ἀκέες ἵπποι, 520
 Ἄνδρας τ' ἀσπαίροντας ἐν ἀργαλέησι Φοηῆσιν,
 Ὠμῶξεν τ' ἄρ' ἔπειτα, Φίλον τ' ὀνόμημεν ἑταῖρον·
 Τρώων δὲ κλαγγή τε καὶ ἄτπετος ἄρτο κυδοιμῶς
 Θυνότων ἄμυδις· Διευῆτο δὲ μέγμεγα ἔργα,
 Ὅσσ' ἄνδρες ῥέζαντες ἔσαν κοίλας ἐπὶ νῆας. 525
 Οἱ δ' ὅτε δῆ ῥ' ἴκανον, ὅθι σκοπὸν Ἐκτορος ἔκτανι,
 Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς μὲν ἔρυσζε, Διὶ φίλος, ἀκίεας ἵππους·
 Τυδείδης δὲ χαμᾶζε Θορῶν, ἔναρα βροτόεντα
 Ἐν χεῖρεσσ' Ὀδυσῆϊ τίθει· ἐπεβήσατο δ' ἵππων·
 Μάστιξεν δ' ἵππους, τὰ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθη 530
 Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς· τῇ γὰρ Φίλον ἔπλετο θυμῶ.
 Νέστωρ δὲ πρῶτος κτύπον αἶε, φώνησέν τε·
 ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,

*Simul autem ut vidit Minervam Tydei filium comitantem,
 Ei irascens Trojanorum ingressus est ingentem exercitum;
 Excitavitque Thracum consiliarium Hippocoontem,
 Rhesi consobrinum fortem. Hic verò è somno exiliens,
 Ut vidit locum vacuum, ubi steterunt veloces equi,
 Virosque palpitantes inter foedas strages,
 Tum verò ejulavitque, charumque voce-ciebat sodalem:
 Troum autem clangorque immensus ortus est tumultus
 Concursantium simul; spectabantque admirabundi ardua facinora,
 Quibus viri patris redierant cavas ad naves. 520
 Illi verò cum eò pervenissent, ubi speculatorem Hectoris occiderant,
 Tunc Ulysses quidem cohibuit, Jovi charus, veloces equos:
 Tydides verò in-terram desiliens, spolia cruenta
 In manibus Ulyssi posuit; conscenditque equos:
 Tumque percussit equos, ii autem non invitù volabant 525
 Naves ad cavas: illac enim ire gratum erat animo.
 Nestor autem primus sonitum audiit, dixitque:
 "O amici, Argivorum duectores et principes,*

*Ver. 517. — κατεδύσατο.] Vulgg. κατι-
 δύσατο. Quod nihil opus; ut rectè monuit
 Barnesius: Nam antepenultimam naturâ pro-
 ducit. Al. κατιδύσαιτο. De quo, vide suprâ
 ad β', 55. et ad ι', 109.*

*Ver. 520. — ἔρυσεν.] Ita Veteres, teste
 Eustathio. Al. ἔρυσεν. Sed hoc leviculum est.
 Ibid. — ἴστασαν.] Vide infrâ ad μ', 55.*

*Ver. 525. — κλαγγή τε καὶ ἄσπιτες ἄρτο
 κυδοιμῶς.]*

*Nec minor in castris luctus, Rhamnete
 reperto*

Exsanguî, et primis unâ tot caede peremptis,

*Serranoque Numâque; ingens concursus
 ad ipsa*

*Corpora, seminecesque viros, trepidâque
 recentem*

*Caede locum, et plenos spumanti sanguine
 rivos.*

*En. IX, 452.
 Ver. 527. — Διὶ φίλος.] Quâ ratione, Διὶ,
 hic ultimam producat; item ἴτυμον, ver. 534.*

et ἴτας, ver. 540. vide suprâ ad α', 51.

*Ver. 529. — ἰπιβήσατο δ' ἵππων· μάστιξεν δ'
 ἵππους.] Barnesius in uno MS. reperit, Μά-
 στιξεν ὁ Ὀδυσσεύς. Quod non est prorsus in-
 concinnum. Nè adeò vox, ἵππους, repetatur.*

Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός·

Ἴππαν μὲ ἀκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὐατα βάλλῃ. 535

Αἶ γὰρ δὴ Ὀδυσσεύς τε καὶ ὁ κρατερός Διομήδης·

ᾧδ' ἄφαρ ἐκ Τρώων ἔλασαιάτο μαινυχας ἵππους.

Ἄλλ' αἰνῶς δεῖδοικα κατὰ φρένα, μήτι πάθωσι

Ἀργείων οἱ ἀριστοὶ ὑπὸ Τρώων ἠρυμαγδοῦ.

Οὕτω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτ' ἄρ' ἤλυθον αὐτοί. 540

Καί ῥ' οἱ μὲν κατέβησαν ἐπὶ χθόνα· τοὶ δὲ χαρσέντες

Δεξιῇ ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μελιχίοισι.

Πρῶτος δ' ἐξῆρέεινε Γερήμεος ἱππότης Νέστωρ·

Εἶπ' ἄγε μί, ᾧ πολυαῖν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,

ᾧππως τοῦσδ' ἵππους λάβετον καταδύντες ὄμιλον 545

Τρώων; ἢ τις σφῶε πόρην θεὸς ἀντιβολήσας;

Αἰνῶς ἀκτίνεσσιν εἰοκότες ἠελίοιο.

Διὲ μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσγομαι, οὐδὲ τι φημί

Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ, γέραν περ ἐὼν πολεμιστής·

“Mentiar, an verum dicam? jubet autem me animus:

“*Utique* equorum me pedibus-velocium circum sonitus aures ferit: 535

“*Utinam* sanè Ulyssesque et fortissimus Diomedes

“*Huc* protinùs à Trojanis agant solidos-ungulis equos.

“*Sed* gravitèr timeo mente, ne quid passi sint *humanitùs*

“*Argivorum* illi fortissimì à Trojanorum turbà.”

Nondum totus dictus erat sermo, quum advenerunt ipsi;

Et illi quidem descenderunt in terram: hi verò gavisì 540

Dextris salutabant, verbisque blandis.

Primus autem interrogabat Gerenius eques Nestor:

“*Dic* age mihi, ὀ laudatissimè Ulysse, ingens gloria Achivorum,

“*Quomodò* hos equos ceperitis: *an* quia penetraveritis in castra 545

“*Trojanorum?* an aliquis illos praebuit deus obvius?

“*Utique* perquam radiis similes sunt solis.

“*Semper* equidem Trojanis immisceor, neque omninò aio

“*Manere* me apud naves, senex licèt sim bellator:

Ver. 534. Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω.]

Credimus? an, qui amant, ipsi sibi som-

nia fingunt? Virg. Ecl. VIII, 108.

Ver. 537. — ἔλασαιάτο — ἵππους.] Ver-

sio *Welsteniana*, in plerisque elegans, pessimè

hoc in loco, — “*equos Algerent.*” Quæ et

alia res est, et sententiam prorùs enecat.

Hoc enim ait Nestor: “*Utinam* sonitus,

“*quem* audio, sit *Ulyssis* et *Diomedis*, qui huc

“*jam* equos agant.”

Ver. 538. — αἰνῶς δεῖδοικα —, μήτι.]

Quàm metui, nequid —! Æn. VI, 694.

Ver. 540. Οὕτω πᾶν εἴρητο ἔπος.]

Vix ea fatus erat, cum —.

Æn. I, 590. II, 325. III, 90.

Ver. 542. Δεξιῇ ἠσπάζοντο.] *Al.* Δεξιῇ τ' ἠσπάζοντο. Pronuntiando videlicèt Δεξιῇ τ'.

Ver. 543. — ἱππότης.] Vide suprâ ad á, 175.]

Ver. 544. Εἶπ' ἄγε.] Ὁρθῶς ὁ Νέστωρ, τὴν

φιλοτιμίαν τοῦ Ὀδυσσεύς πιστάμηνος, “*Εἶπ'*

“*ἄγε μί, ᾧ πολυαῖν' Ὀδυσεῦ* (φησι), *μέγα κῦδος*

“*Ἀχαιῶν, Πῶς δὴ τοῦσδ' ἵππους λάβειτον;*”

Ἀχρῶνται γὰρ τοῖς αὐτοῖς ἱπαινοῦσι, καὶ τὰς

ἑαυτῶν ἰσχυρίας δεξιῶσιν, ἂν μὴ κελύσῃ ἄλλῃς

τις τῶν παρόντων, καὶ ἀνγκυαζόμενοι λίγωσι.

Plutarcli. Symposiac. lib. II. Probl. 1. Ubi

notandum, quod hodiè scriptum est, “*Ὀππως*

τούσδ' ἵππους λάβειτον, legisse *Plutarchum* in-

terrogativè, Πῶς δὴ τοῦσδ' ἵππους λάβειτον:

Quod nihilo minùs est venustum.

Ver. 547. — ἐιοκότες.] De hujus loci

constructione elegantiori, vide suprâ ad ver.

457.

Ver. 548. Αἰὲ μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσγομαι.]

Quàm hæc Nestoris personam deceant, vide

suprâ ad á, 249, 260.

'Αλλ' οὐπω τοίους ἵππους ἴδον, οὐδ' ἐνόησα, 550
 'Αλλά τιν' ἕμ' οἶα δόμεναι θεὸν ἀντιάσαντα.
 'Αμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεὺς,
 Κούρη τ' αἰγίοχοιο Διὸς, γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ Νέστος Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν, 555
 'Ρεῖα θεός γ' ἐβέλων καὶ ἀμείνονας, ἥε περ οἶδες,
 "Ἴππους δαρήσασαίτ', ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσιν·
 "Ἴπποι δ' οἶδε, γεραῖε, νεήλυδες, οὓς ἐρρεΐνεις,
 Θρηϊκῆιοι· τὸν δέ σφιν ἄνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης
 "Ἐκτανε, παρ δ' ἐτάρους δυοκαίδεκα πάντας ἀρίστους· 560
 Τὸν τρισκαίδεκατον σκοπὸν εἴλομεν ἐγγυθὶ νηῶν,
 Τὸν ῥα διοπτῆρα στρατοῦ ἔμμεναι ἡμετέροιο
 "Ἐκτωρ τε προσέφη καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί.

" Attamen nondum tales equos vidi, neque animadverti, 550
 " Sed aliquem vobis puto dedidisse deum obvium factum :
 " Ambos enim vos diligit nubes-cogens Jupiter,
 " Filiaque Aegiochi Jovis, caesia-oculis Minerva."
 Hunc autem respondens allocutus est consiliis-abundans Ulysses :
 " O Nestor Neleide, ingens gloria Achivorum ; 555
 " Facile deus quidem volens etiam meliores, quam sunt hi,
 " Equos donaverit, quoniam multò potentiores sunt Diis.
 " Equi autem hi, senex, nuper-advenerunt, de quibus quaeris,
 " Threicii : nempè ipsorum regem strenuus Diomedes
 " Occidit, juxtaque socios duodecim omnes principes. 560
 " Decimum-tertium autem speculatorem interfecimus prope naves,
 " Quem scilicèt ut explorator exercitus esset nostri
 " Hector miserat et alii Trojani illustres."

Ver. 551.—ἀντιάσαντα.] Vide suprâ ad
 ἀ, 67.

Ver. 552.—νεφεληγερέτα Ζεὺς.] Vide suprâ
 ad α, 175.

Ver. 557.—ἰπιῆ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.]
 Πολὺ φέρτεροι θεοὶ εἰσιν. Eustath. Barnesius
 ex MS. edidit, πολὺ φειότερος εἰσιν. Alii ad
 equos hoc referunt : Minus aptè.

Ver. 559.—ἄνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης
 "Ἐκτανε.] Ὁ Διομήδης (suprà, ver. 245.) " Πῶς
 " ἀν ἵππῃ Ὀδυσῆος ἰγῶ θείῳι λαβοίμεν ;"
 Κῆκλιος αὖ πάλιν ἀπαπειδύσσει οἰκίῳι τὸν
 ἵππαιον· — " τὸν δὲ σφιν ἄνακτ' ἀγαθὸς Διομή-
 " δης Ἐκτανε, παρ δ' ἐτάροις δυοκαίδεκα πάν-
 " τας ἀρίστους." Ἄλλη γὰρ ἡ πρὸς τοὺς φίλους
 ἕφρις εὐχὴ ἦτορ ἰτακοσμὶ τῶν ἵππαινομῖνοι τοὺς
 ἵππαιούτας. Plutarch. πολιτικὰ παραγγέλιμ'.

Ver. 560.—δυοκαίδεκα πάντας ἀρίστους.]
 Non pauciores quàm duodecim. Quod Latini
 dicunt, duodecim ipsos. Ut, apud Ciceronem,
 " decem ipsos dies," et, " annis 75 ipsis."
 Similiter infrâ, σ', 373.—πείσθεας γὰρ
 ἵπποι πάντας ἵππων. Ubi stultissimè Scho-

liastes, πείσθεας (inquit) τὸ Πάντας· cum è
 contrario in istâ voce Vis omnis sententiæ
 consistat ; tripodas uno eodemque tempore non
 minus viginti fabricabatur. Rursùm σ', 470.
 Φῦσαι ἵπποισι πᾶσαι ἵψῳων. Ubi Barnesius
 ineptè id vertit Anglicè, " TWENTY IN ALL ;"
 quod erat scilicèt vertendum, " TWENTY AT
 " ONCE." Item, τ, 247. Χερσού δὲ στίνας
 Ὀδυσσεὺς δέκα πάντα τάλαντα· decem ipsa ta-
 lenta, vel. talenta non minus decem. Ubi Dio-
 nysii Halicarnassensis, viri eruditissimi, negli-
 gentiam satis mirari non possum ; qui hec,
 Πλοισασμὸν appellat διὰ τὸ μέτρον lib. περι-
 τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 8. Iterùm, Odysse.
 ι, 204. Ὄφιν ἰν ἀμφιπερὶσσοὶ δινώδικα πᾶσιν. Et
 Odysse. ω, 60. Μεῦσαι δ' ἰνία σᾶσαι.

Ver. 565.—Ἐκτωρ τε — καὶ ἄλλοι Τρῶες
 ἀγαυοί.] Scholiastes ad hunc locum, quem et
 secuta est et laudavit Domina Dacier ; ὦν,
 inquit, ἰν ἱερωνίας μέτε κῦται· εὐ γὰρ ἵππαιὸς
 πείσται τοὺς πολλοῖους. Ineptè admodùm ; ut
 milii quidem videtur. Non enim jam con-
 temptui habet' at Trojanos Ulysses.

"Ὡς εἶπ' ἂν, τάφροιο δῆλασε μώνυχας ἵππους,
 Καρχαλόων' ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντες Ἀχαιοί. 565
 Οἱ δ' ὅτε Τυδείδω κλισίην εὐτυκτον ἴκοντο,
 "Ἴππους μὲν κατέδησαν εὐτμήτοισιν ἱμῶσι
 Φάτῃ ἐφ' ἵππειή, ὅθι περ Διομήδεος ἵπποι
 "Ἔστασαν ἀκύποδες, μελιηδέα πυρὸν ἔδοντες·
 Νῆϊ δ' ἐν πρόμῃ ἕναρα βροτόεντα Δόλωνος 570
 Θῆκ' Ὀδυσσεύς, ὃφρ' ἰσὸν ἔτοιμασσαίᾳτ' Ἀθήνῃ·
 Αὐτοὶ δ' ἰδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσση
 Ἐσθάντες, κνήμας τε, ἰδὲ λόφον, ἀμφί τε μηρούς.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σφιν κῦμα θαλάσσης ἰδρῶ πολλὸν
 Νίψεν ἀπὸ χρωτὸς, καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ, 575
 "Ἔς ῥ' ἄσαμίθους βάντες εὐξέστας λούσαντο.
 Τὰ δὲ λοεσσαμένω, καὶ ἀλειφαμένω λίπ' ἑλαίω,
 Δεῖπνον ἐφιζάνετην· ἀπὸ δὲ κρητῆρος Ἀθήνη
 Πλείου ἀφυσσάμενοι, λείθον μελιηδέα οἶνον.

Sic fatus, fossam transcendere-fecit solidos-ungulis equos,
 Gaudio exultans; unáque caeteri ibant gaudentes Achivi. 565
 Quum autem ad Tydidæ tentorium benè-structum pervenissent,
 Equos quidem alligârunt scitè-sectis loris
 Praesepe ad equinum; ubi videlicet Diomedis equi
 Stabant veloces-pedibus, dulce triticum edentes:
 Navis autem in puppi spolia eruenta Dolonis 570
 Posuit Ulysses, dum sacrum parare possent Minervae:
 Ipsi interea sudorem multum abluébant mari
 Ingressi; cruraque, et cervicem, circumque femora.
 Verùm postquam ipsis unda maris sudorem multum
 Abluisset à corpore, et recreati essent suo corde, 575
 In solia-balneatoria ingressi benè-polita, lavabant.
 Quum autem lavissent, et unxissent se pingui oleo,
 Jentaculo assidebant; è cratere verò Minervæ
 Pleno haustum, libabant dulce vinum.

Ver. 572. — ἀπενίζοντο] Pronuntiabatur, ἀπενίζοντο· sicuti ἠλλαβῶν ἠλλοπᾶντων, ἴνασι, et similia. Fortè tamen et scribetur rectius ἀπενίζοντο. Ut sit videlicet non ἀπενίζομαι, sed ab ἀπενίζομαι; quod tam rectè dici potest, quàm apud Herodotum ἰναπονίζομαι.

Ver. 575. — ἰδὲ λόφον.] Quâ ratione, ἰδὲ,

hic ultimam producat; vide suprâ ad 4, 51.

Ver. 576. 577. — λούσαντες. — λοεσσαμένωι. — ἀνέψυχθεν.] De hoc vocis medicæ usu maximè proprio, vide suprâ ad γ', 141.

Ver. 577. — λίπ' ἑλαίω.]

— pinguis olivi. Virgil. Ecl. V, 68.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

'ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Λ'.

'Υπόθεσις τῆς 'ΟΜΗΡΟΥ ῥαψωδίας Λ'.

'ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, αὐτός τε ὀπλισάμενος, καὶ τοὺς ἄλλους καθοπλίσας Ἕλληνας, ἐξάγει ἐπὶ τὸν πόλεμον Ἐκτωρ δὲ, Διὸς κελεύσαντος, ἀναχωρεῖ τῆς μάχης, ὡς Ἀγαμέμνων ἐπὶ τὸν καύσταθμον διασώζεται. Μετὰ ταῦτα Ὀδυσσεύς, κυκλωσάμενος αὐτὸν τῶν Τρῶων, ἀμύνεται αὐτούς, Αἴαντος καὶ Μενελάου βοηθησάντων αὐτῷ. Τιτρώσκονται μὲν τοὶ τῶν Ἑλλήνων οἱ ἀριστοὶ, Ἀγαμέμνων μὲν ὑπὸ Κρόνου, Ὀδυσσεὺς δὲ ὑπὸ Σάκου ὑπὸ δὲ Ἀλεξάνδρου, τοξίζονται Διομήδης, καὶ Εὐρύπυλος, καὶ Μαχάων ὃν ἐπανήκτα σὺν Νέστορι θεασάμενος Ἀχιλλεὺς, διαπέμπεται Πάτροκλον μαθησόμενος, τίς εἴη ὁ τετραμῆνος; Ὁ δὲ ἀφικόμενος καὶ μαθὼν Μαχάωνα εἶναι, παρὰ τοῦ Νέστορος προτρέπεται, ἢ τὸν Ἀχιλλεῖα πῖσαι συμμαχεῖσθαι τοῖς Ἕλλησιν, ἢ αὐτὸς γοῦν λαῶν τὴν παντευχίαν τοῦ Ἀχιλλεῖως, ἐξελθεῖν εἰς μάχην. Ἐπανερχόμενος δὲ, περιτυχῶν Εὐρυπύλῳ, κομίσας εἰς τὰς ναῦς θεραπεύει.

'Α Λ Λ Η.

ΤΗΝ Λάμδα ῥαψωδίαν, Ἀγαμέμνωνος ἀριστείαν ἐπιγράφουσι παρὰ γὰρ τὸν Ἀγαμέμνονα ὑπὸ τῆς Ἥρας καὶ Ἀθηνᾶς βοηθούμενος, καὶ πολλὴν τροπὴν τῶν Τρῶων ἐργαζόμενος, ὡς καὶ τὸν Δία, Ἴριον πέμψαντα, ἀπάγειν Ἐκτορα, εἰς ὅσον Ἀγαμέμνων ἠέριστευε. Τραπέντος δὲ ὑπὸ Κρόνου τὴν χιῆρα, καὶ ἀναχαρῆσαντος ἐπὶ τὰς ναῦς, καὶ Ἐκτορος ἐλθόντος εἰς τὸν πόλεμον, κρατιεῖς γενόμενης μάχης, ἐξ ἀμφοτέρων πίπτουσι καὶ τιτρώσκονται πολλοὶ, καὶ Διομήδης, καὶ Ὀδυσσεύς. Καὶ Μαχάωνα θεασάμενος Ἀχιλλεὺς, ὑπὸ τοῦ Νέστορος ἐπὶ τὰς ναῦς ἀγόμενος, πέμπει Πάτροκλον μαθησόμενος, τίς εἴη ὁ τετραμῆνος; Ἀφικόμενος δὲ αὐτῷ Νέστορ τὰ τῶν Ἑλλήνων ἑδύρεται πταίσματα, καὶ παρακαλεῖ μελίιστα μὲν αὐτὸν πῖσαι τὸν Ἀχιλλεῖα συμμαχεῖσθαι τοῖς Ἕλλησιν· εἰ δὲ ἐκείνος μὴ βούλοιο, σὺν τοῖς Μυρμιδῶσι τὸν Πάτροκλον πέμψαι, δόντα τὴν ἰδίαν αὐτῷ παντευχίαν· τοὺς γὰρ Τρῶας καταπλαγήσειναι, καὶ οἰθήντας αὐτὸν παρῆναι τὸν Ἀχιλλεῖα, φείδεσθαι. Ἐπανερχόμενος δὲ ὁ Πάτροκλος πρὸς Ἀχιλλεῖα, περιτυχῶν Εὐρυπύλῳ τετραμῆνι, βαστάζει τε αὐτὸν, καὶ ἐπὶ τὰς ναῦς κομίσας θεραπεύει.

Ἐπιγραφαί.

Ἀγαμέμνωνος ἀριστία.

Ἄλλως.

Λάμδα ἐνὶ προμάχοισι μίγη βασιλεὺς Ἀγαμέμνων.

Ἄλλως.

Λάμδα δ', Ἀριστίας Δαναῶν βάλον Ἐκτορος ἄνδρες.

Ἦως δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
 Ὀρνυθ', ἴν' ἀθανάτοισι φῶς φέροι ἠδὲ βροτοῖσι·
 Ζεὺς δ' Ἐριδα προΐαλλε Δοᾶς ἐπὶ ἦας Ἀχαιοῶν
 Ἀργαλέην, πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν
 Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακῆτέϊ νῆϊ μελαίνῃ, 5
 Ἡ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγανέμεν ἀμφοτέρωσε,
 Ἡμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο,
 Ἡδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος· τοί ῥ' ἔσχατα ἦας εἴσας
 Εἶρυσαν, ἠνορέη πίσυνοι καὶ κάρτει χειρῶν
 Ἔμβα σταῖσ' ἦυσε θεὰ μέγα τε, δεῖνόν τε, 10
 Ὀρβι' Ἀχαιοῖσιν, μέγα δὲ σθένος ἔμβαλ' ἐκάστω
 Καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι·
 Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἢ ἐέσθαι

5

10

AURORA autem è lectis à pulchro Tithono

Surgebat, ut immortalibus lucem ferret atque mortalibus:

Jupiter verò deam Discordiam misit celeres ad naves Achivorum

Luctuosam, belli signum in manibus gestantem:

Stetit autem ea in Ælyssis ingenti navi nigrâ,

Quae in medio erat; ut vox exaudiri posset in utramque partem,

Et ad Ajacis tentoria Telamonii,

Et ad Achillis: qui duo utique ad extremas partes naves aequales

Subdlexerant, virtute freti et robore manuum:

Illic stans clamavit dea altùmque horrendùmque,

Intentissimâ-voce Achivis, magnumque robur immisit cuique

In cor, ut indesinentèr bellarent et pugnarent:

His autem statim bellum dulcius factum est, quàm redire

5

10

Ver. 1. Ἦως δ' ἐκ λεχέων — Τιθωνοῖο.]

Tithoni croceum linquens aurora cubile.

Georg. I, 447. Æn. IV, 585.

Vide suprâ ad á, 477.

Ver. 2. Ὀρνυθ'.] Vide suprâ ad γ', 260.

Ibid. — ἀθανάτοισι.] Vide suprâ ad á, 598.

Ver. 8. — τοί ῥ' ἔσχατα ἦας εἴσας.] Vide suprâ ad β', 225.

Ibid. — ἦας εἴσας.] Vide suprâ ad á, 306.

Ver. 10. — ἦυσε θεὰ μέγα τε.] Clamor militum ad pugnam exeuntium, μεγαλοφρονέ-
Tom. I.

τῶς. Infrâ, not. 50. ἀέθιστος δὲ θεὸς γένετ'.

Ibid. — μέγα σε, δεῖνόν τε.] Quâ ratione, τε, hic producat, vide suprâ ad á, 51.

Ver. 11. Ὀρβι' Ἀχαιοῖσιν.]

Ἐπιγραφή. Ὅτι δὲ περὶ τοῦ Χαίρου ἐστὶ τὸν Ἰφίαν. Ἀριστοφάνης. Ἀχαρν. not. 16. Quem ad locum Scholiastes: Ὁ δὲ Ὀρβις ἀδύνητος ῥέσας, ἔστω καλοῦμενος, διὰ τὸ ἴσας εἶπενος, καὶ ἀνάτασιν ἔχων.

Ibid. — μέγα δὲ σθένος ἔμβαλ' ἐκάστω.]

Vide suprâ ad β', 451.

E e

Ἐν νηυσὶ γλαφυρῆσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.	
Ἄτρείδης δ' ἐβόησεν, ἰδὲ ζῶνυσθαι ἄνωγεν	15
Ἀργείους· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκόν.	
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε	
Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·	
Δεύτερον αὖ, δώρηκα περὶ στήθεσιν ἔδυνε,	
Τὸν ποτε οἱ Κινύρης δῶκε, ξεινήϊον εἶναι.	20
Πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος, οὔνεκ' Ἀχαιοὶ	
Ἐς Τροίην νήεσσιν ἀναπλεύσεσθαι ἔμελλον·	
Τοὔνεκά οἱ τὸν δῶκε, χαριζόμενος βασιλῆϊ.	
Τοῦ δ' ἦτοι δέκα οἴμοι ἔσαν μέλανος κυάνιοι,	
Δῶδεκα δὲ χρυσοῖο, καὶ εἴκοσι κασσιτέροιο·	25
Κυάνεοι δὲ δράκοντες ὀρωρέχατο προτὶ δειρῆν	
Τρεῖς, ἐκάτερθ' ἴρισσιν εἰκότες, ἄς τε Κρονίαν	
Ἐν νέφει στήριξε, τέρας μερόπων ἀνθρώπων.	
Ἄμφι δ' ἄρ' ἄμοισιν βάλετο ξίφος· ἐν δέ οἱ ἦλοι	
Χρυσέοι πάμφαινον· ἀτὰρ περὶ κουλεὸν ἦεν	30
Ἀργύρεον, χρυσέοισιν ἀοστήρεσσιν ἀρηγρός.	

In navibus cavis dilectam in patriam terram.	
Atrides porrò clamavit, et accingi jussit	15
Argivos; ipse quoque induit splendidum aes.	
Ocreas quidem primùm circa tibias posuit	
Pulchras, argenteis fibulis aptè-junctas:	
Tum deindè thoracem circa pectora induebat,	
Quem olim ei Cinyras dedit, hospitale munus ut esset.	20
Audiebatur enim ad-Cyprum-usque magna fama, quòd Achivi	
Ad Trojam navibus navigaturi essent:	
Quamobrem ei hunc dedit, gratificans regi.	
Ac hujus quidem decem virgæ erant nigri cyani,	
Duodecim autem auri, et viginti stanni:	25
Caerulei item dracones surgebant ad collum	
Tres, ab utraque parte iridibus similes, quas utique Saturnius	
In nube fixit, signum articulatè-loquentibus hominibus.	
Circa humeros dein jecit ensem: in eo verò clavi	
Aurei collucebant: at circum vagina erat	50
Argentea, aureis loris apta.	

Ver. 15. Ἄτρείδης δ' ἐβόησεν, — ἐν δ' ἀνώγεις ἰδύσατο.]

Turnus in arma viros, armis circumdatus ipse
Suscitavit; æratasque acies in prælia cogit
Quisque suas, variisque acuunt rumoribus iras.

Æn. IX, 462.

Ibid. — ἄνωγειν.] Non à præterito, quod vocant, ἄνωγει· sed ab aoristo, ἄνωγον. Vide suprâ ad S', 322; et ad α', 37.

Ver. 16. — ἰδύσατο.] *Al.* ἰδύσατο.]

Malè: Ut rectè notavit *Barnesius*: Nam ἰδύσατο antepenultimam naturâ producit. *Al.* ἰδύσατο: De quo vide suprâ ad β', 35. et ad ε', 109.

Ibid. — νώροπα χαλκόν.] Vide suprâ ad β', 578.

Ver. 18. Καλὰς.] Vide suprâ ad β', 45.

Ver. 26. — σροτῆ.] *Al.* σροτῆ. Quod et ferri possit.

Ver. 51. Ἀργύρεον, χρυσέοισιν.] Pronuntiabitur *χρυσέοισιν*. Prima enim nullâ potest licentiâ corrigi.

Ἄν δ' ἔλετ' ἀμφιβρότην, πολυδαίδαλον, ἀσπίδα Δούρειν,
 Καλὴν, ἣν πέρι μὲν κύκλοι δέκα χάλκεοι ἦσαν,
 Ἐν δέ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν εἴκοσι κασσιτέροιο
 Λευκοί, ἐν δὲ μέσοισιν ἦν μέλανος κυάνοιο. 35
 Τῇ δ' ἐπι μὲν Γοργῶ βλοσυρῶπις ἑσπεφάνωτο
 Δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δειμὸς τε, Φόβος τέ.
 Τῆς δ' ἐξ ἀργύρεος τελαμῶν ἦν αὐτὰρ ἐπ' αὐτῶ
 Κυάνεος ἐλέλικτο δράκων, κεφαλαὶ δὲ οἱ ἦσαν
 Τρεῖς ἀμφιστεφείες, ἐνὸς αὐχένος ἐκπεφυυῖαι. 40
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυιὴν δέτο, τετραφάληρον,
 Ἴππουσιν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
 Εἶλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω, κεκορυθμένα χαλκῶ,
 Ὀξέα· τῆλε δὲ χαλκος ἀπ' αὐτόφιν οὐραϊὸν εἶσω
 Λάμπ'· ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη, 45
 Τιμῶσαι βασιλῆα πολυχρῦσοιο Μυκῆνης.
 Ἠνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἔῳ ἐπέτελλεν ἕκαστος
 Ἴππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὐθ' ἐπὶ τάφρῳ·
 Αὐτοὶ δὲ πρυλῆες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες

Sustulit autem totum-hominem-operiens, varium scutum, validum,

Pulchrum, circum quod orbis decem aerei erant;

Inque eo umbones erant viginti, ex stanno

Candidi, et in mediis erat unus ex nigro cyano. 35

In eo autem Gorgon trux-oculis adornata erat

Horrendum aspiciens, et circum Terrorque, et Fuga.

Ex eo autem argenteum lorum erat: et supra istud

Caeruleus sinuabatur draco, capitaque ei erant

Tria in-orbem-curvata, unâ cervice enata. 40

Capiti verò clavis-utrimque-ornatam galeam imposuit, quatuor-conos-habentem,

Setis-equinis-comantem: horrendum autem crista desuper nutabat.

Sumpsit dein validas hastas duas, munitas aere,

Acutas: longè autem aes ab ipsis ad coelum usque

Splendebat: insuperque sonitum ediderunt Minervaeque et Juno, 45

Honorantes regem divitis-auro Mycenae.

Aurigae tum porrò suo pracecipiebat unusquisque

Equos bene ex ordine tenere illic ad fossam:

Ipsi verò pedibus, cum armis, armati

Ver. 33. Καλὴν.] Vide suprâ ad β', 43.

Ver. 35. ——— ἦν.] *Barnesius* legendum existimat, ἕως, unus. Quae neque *Homericæ* vox est, et multò etiam elegantius reticetur.

Ver. 36. ——— Γοργῶ βλοσυρῶπις ἑσπεφάνωτο.] Non sine magno artificio, productâ hic, etiam extra cæsuram, syllabâ brevi, versus ipse videtur quasi *diriguisse*. Vide suprâ ad α', 342. et ad γ', 363. et infrâ ad μ', 208. "Ὅταν δὲ ——— φοδερὰν ——— ὄψιν ἰδῶσιν, τῶν τε φωνήτων οὐ τὰ κράτιστα θῆσει, ἀλλὰ τῶν ψιφειῶν ἢ ἀφῶν τὰ δυσικφορώτατα λήψι-

ται, καὶ κατασκευῶσι τούτοις τὰς συλλαβάς. Οἷά ἐστι ταυτί.

Τῇ δ' ἐπι μὲν Γοργῶ βλοσυρῶπις ἑσπεφάνωτο, Δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δειμὸς τε Φόβος τέ.

Dionys. Halicarn. περὶ Συνέσιως, § 16.

Ver. 37. ——— περὶ δὲ Δειμὸς τε.] Quâ ratione, δὲ, hic produceatur; item ultima in κυάνοιο, ver. 39. et in ἀμφιστεφείες, ver. 40. et θείος, ver. 58. vide suprâ ad α', 51.

Ver. 40. — ἀμφιστεφείες.] *Al.* ἀμφιστεφίαις.

Ver. 48. ——— ἐπὶ τάφρῳ.] *Al.* ἐπὶ τάφρῳ.

Ver. 49. ——— σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες Ἴπ-

ποισι. Istud σὺν πύχισι, propter adjunctam

ῥῶοντ' ἄσβεστος δὲ βοή γέενετ' ἠῶθι πρό.	50
Φθᾶν δὲ μεθ' ἱππήων ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες·	
Ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίαθον ἐν δὲ κυδοίμον	
ᾧ ὤρσε κακὸν Κρονίδης, κατὰ δ' ὑψόθεν ἦκεν ἔεργας	
Αἴματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος, οὔνεκ' ἔμελλε	
Πολλὰς ἰφθίμους κεφαλὰς αἰῖδι προιάψειν.	55
Τρῶες δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἐπὶ θρασυμῶ πεδίοιο,	
Ἐκτορά τ' ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα,	
Αἰνεΐαν δ', ὃς Τρῶσι, θεὸς ἄς, τίετο δήμῳ·	
Τρεῖς τ' Ἀντινορίδας, Πόλυβον, καὶ Ἀγήνορα δῖον,	
Ἡϊθέον τ' Ἀκάμαντ', ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν·	60
Ἐκταρ δ' ἐν πρώτοισι φέρ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.	
Οἷος δ' ἐκ νεφέων ἀναφαίνεται οὐλῖος ἀστήρ,	

Alacres-ruebant : immensus verò clamor ortus est auroram ante.	50
Priores autem venerunt cum equitibus ad fossam instructi ;	
Equites verò paululùm pòst sequebantur ; inter eos autem tumultum	
Concitavit perniciosum Saturnius, et ex alto demisit rores	
Sanguine madidos ex aethere, quòd esset	
Multa fortia capita orco praematurè missurus.	55
Troüs verò ex-altera-parte aciem instruebant super tumulo campi,	
Hectoremque circa magnum, et eximium Polydamantem,	
Aeneamque, qui inter Trojanos, deus veluti, honorabatur à populo ;	
Tresque Antenoridas, Polybum, et Agenora nobilem,	
Juvenemque Acamanta, similem immortalibus :	60
Hector verò inter primos ferebat clypeum undique aequalem.	
Qualis autem ex nubibus apparet exitialis stella,	

propositionem, non refertur ad *θρασηθέντες*, (vide *ι*, 737. et *ρ*', 376. 388.) sed ad *ῥῶοντο*. Quemadmodum et latine dicitur, *armis armari*, non cum *armis armari*; è contrario, cum *armis hostem aggredi*, rectè dicitur. Vide suprâ ad *α*, 528. 529. et ad *ρ*', 530.

Ver. 51. Φθᾶν δὲ μεθ' ἱππήων ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες· Ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίαθον.] Sententia est: Progrediebatur exercitus eo ordine, ut priores ad fossam starent instructi pedites; equites, è curribus pugnaturi, parvo interjecto sequerentur intervallo. Fieri quoque potest ut istud, *φθᾶν*, comparatè ad Trojanos usurpetur: Priùs scilicet ad fossam A-chivi erant instructi ad defendendum, quàm ad oppugnandum aggredierentur Trojani. *Barnesius* omninò legendum contendit, *φθᾶν δὲ μίγ' ἱππήων*. Quoa tamen nullo modo fieri potest. Nam primo, *μίγα φθάνειν*, ut opinor, non satis graecè dicitur: Quod si rectè diceretur, non tamen aptè conveniret cum eo quod sequitur, *ὀλίγον μετεκίαθον*. Deinde: constructio ista, *φθάνειν ἱππήων*, Homerum non sapit. Adhibet enim Poeta vocem *φθάνειν*, absolutè, multis in locis: Cum accusativo semel, *φ'*, 262. — *φθᾶν*

νι δὲ τι καὶ τὸν ἄγροια. Cum genitivo autem nusquam conjungit: Nam in isto, *π'*, 322. — *σοῦ δ' ἀντίτοις Θρασημῆδης Ἐφθῆ ὀριζάμενος*, vocula *σοῦ* refertur non ad *ἔφθῆ*, sed ad *ὀριζάμενος*. Quod si rectè dici potuisset, *φθᾶν δὲ ἱππήων* attamen multò aptius scriberetur, *φθᾶν δὲ μὲν ἱππήων*, quàm *φθᾶν δὲ μίγ' ἱππήων* propter sequens istud *ὀλίγον*. Denique: quod voluit Scholiastes, *μίγα κοσμηθέντες*, neque graecè (credo) dicitur; neque (si dici potuisset) istiusmodi verborum transpositionem, aut graecæ, aut ullius (ut opinor) fert lingue ratio.

Ver. 55. — ὑψόθεν ἦκεν ἔεργας Αἴματι μυδαλέας ἔξ αἰθέρος.]

— fragor intonat ingens:

Arma inter nubem, caeli in regione serenâ,
Per sudum rutilare vident, et pulsa tonare.

Æn. VIII, 527.

Ver. 60. — ἀθανάτοισιν.] Vide suprâ ad *α*, 598.

Ver. 62. Οἷος δ' — ἀστήρ.] Vide suprâ *ι*, 4. et infrâ, *χ'*, 26. et 317.

ᾧ ὤρσε κῆρ' ἱππαρχῶ σῆσθε τῆς φήμης ἀπὸ Διδορκέσ' ἰχθρείς, ἄστρον ὄς, λάμψει ἴτι.

Sophocl. Electr. 64.

Παμφαίνων, τότε δ' αὖτις ἔδν νέφεα σκίοέντα·

"Ὡς Ἐκτωρ ὅτε μὲν τε μετὰ πρώτοισι φάνεσκεν,

"Ἄλλοτε δ' ἐν πυμάτοισι, κελεύων· πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ

65

Λάμφ', ὥστε στεροπὴ πατρὸς Διὸς αἰγίοχοιο.

Οἱ δ', ὥστ' ἀμητῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισιν

'Ογμὸν ἐλαύνωσιν, ἀνδρῶς μάκαρος κατ' ἄρουραν,

Πυρῶν, ἢ κριθῶν, τὰ δὲ δράγματα ταρφέα πίπτει·

"Ὡς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι Δορόντες

70

Δήουν· οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὄλοοῖο φόβοιο·

"Ἴσας δ' ὑσμίνῃ κεφαλὰς ἔχον· οἱ δὲ, λύκοι ὡς,

Θῦνον· Ἐρεῖς δ' ἄρ' ἔχαιρε πολύστονος εἰσορόσωσα·

Οἷη γάρ ῥα θεῶν παρετύγχανε μαζαμαμένοισιν·

Οἱ δ' ἄλλοι οὐ σφιν πάρεσαν θεοὶ, ἀλλὰ ἔκηλοι

75

Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι καθήατο· ἦχι ἐκάστω

Δάματα καλὰ τέτυκτο, κατὰ πτύχας Οὐλύμπιοι·

Πάντες δ' ἠτιόωντο κελαινεφέα Κρονίανα,

Οὔνεκ' ἄρα Τρῶεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.

Aliquando collucens, interdum verò subit nubes opacas:

Sic Hector modò quidem inter primos apparebat,

Modò autem inter extremos, imperans. Totus verò aera

65

Splendebat, veluti fulgur patris Jovis Aegiochi.

Quemadmodum autem messorum oppositi invicem

Segetes metendo obviam-festinant, viri locupletis per arum,

Tritici, vel hordei; manipuli verò crebri cadunt;

Sic Trojani et Achivi in se invicem insilientes

70

Caedebant; neutrique recordabantur perniciosas fugae:

Aequalia autem in pugna capita ferebant: ipsi verò, lupi veluti,

Ruebant: Discordia utique gaudebat luctuosa aspiciens:

Sola enim deorum aderat pugnantibus:

At alii non ipsis aderant dii, sed quieti

75

Suis in aedibus sedebant; ubi singulis

Domus pulchrae aedificatae erant, per juga Olympi:

Omnes autem accusabant atras-nubes-cogentem Saturnium,

Eo-quòd Trojanis volebat gloriam praeberc.

—— ipse agmine Pallas

In medio, chlamyde et pictis conspectus in armis:

Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer undâ,

Quem Venus ante alios astrorum diligit ignes,
Extulit os sacrum coelo.— *Æn.* VII, 587.

Singularis autem apud *Homerum* hujus imaginis pulchritudo, eo quòd *Hectorem* ubique summâ cum agilitate inter suos *ex intervallis* exhibeat *interlucentem*.

Ver. 67. Οἱ δ', ὥστ' ἀμητῆρες.] Mirè placuisse *Alexandro Magno* hosce quinque versiculos, refert *Dio. Orat.* 1.

Ver. 68. Ὀγμὸν.] Ὀγμὸν scribendum docet *Eustathius*, sicuti ὄκνος, ὄμβρος, ὄσος, ὄφθρος, ὄρφος, ὄλκος. Sed hoc leviculum.

Ibid. — ἐλαύνωσιν, ἀνδρῶς.] Quâ ratione, ἐλαύνωσιν, hic ultimam producat; item ὡ, *ver.* 76; vide supra ad α', 51.

Ibid. — ἄρουραν.] Vide supra ad ζ', 142.

Ver. 70. — ἰσ' ἀλλήλοισι Δορόντες Δήουν.] — caedebant pariter, pariterque ruebant

Victores victique; neque his fuga nota, neque illis. *Æn.* X, 756.

Ver. 72. — — οἱ δὲ, λύκοι ὡς.]

— inde, lupi ceu; — *Æn.* II, 555.

Ver. 75. Οἶνον· Ἐρεῖς δ' ἄρ' ἔχαιρε.]

— saevit medio in certamine *Mavors*, — Et scissâ gaudens vadit *Discordia* pallâ. *Æn.* VIII, 700.

Ver. 76. — καθήατο.] *Il.* καθήατο.

Ver. 77. — καλὰς.] Vide supra ad β', 45.

- Τῶν μὲν ἄρ' οὐκ ἀλέγιζε πατήρ· ὁ δὲ, νόσφι λιασθεῖς, 80
 Τῶν ἄλλων ἀπάνευθε καθέζετο κῦδεϊ γαίαν,
 Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 Χαλκοῦ τε στεροπῆν, ὀλλύντας τ', ὀλλυμένους τέ.
 "Ὀφρα μὲν ἦως ἦν καὶ ἀέζετο ἱερὸν ἦμαρ,
 Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἤπτετο, πίπτε δὲ λαός· 85
 Ἦμος δὲ δρυτόμος περ ἀνὴρ ὠπλίσσατο δόρυον
 Οὔρεος ἐν βήσσησιν, ἐπεὶ τ' ἐκορέσσατο χεῖρας
 Τάμνων δένδρεα μακρὰ, ἄσος τέ μιν ἴκετο θυμὸν,
 Σίτου τε γλυκεροῖο περὶ φρένας ἡμερος αἰρεῖ·
 Τῆμος σφῆ ἀρετῇ Δαναοὶ ρήξαντο φάλαγγας, 90
 Κεκλόμενοι ἐτάροισι κατὰ στίχας· ἐκ δ' Ἀγαμέμνων
 Πρῶτος ὄρουσ' ἔλε δ' ἄνδρα Βιήκτρα, ποιμένα λαῶν,
 Αὐτὸν, ἔπειτα δ' ἑταῖρον Ὀϊλῆα πλῆξιππον.
 Ἦ τοι ὄγ' ἐξ ἵππων κατεπάλμενος ἀντίος ἔσθῃ·
 Τὸν δ' ἰθύς μεμαῶτα μετώπιον ὀξεῖ δουρὶ 95
 Νύξ', οὐδὲ στεφάνῃ δαρυ οἱ σχέθε χαλκοβάρεια,
 Ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἦλθε καὶ ὀστέου, ἐγκέφαλος δὲ
 Ἐνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.

Atque eorum sanè nullam-habebat-rationem pater : sed, secedens, 80
 Ab aliis seorsùm sedebat, glorià exultans,
 Inspiciens Trojanorumque urbem et naves Achivorum,
 Aerisque fulgorem, interimentesque, intereuntesque.
 Ac quamdiu quidem tempus matutinum erat et crescebat sacra dies,
 Tamdiu valdè utrosque tela attingebant, cadebatque populus : 85
 Quo tempore verò lignator apparat prandium
 Montis in saltibus, postquam satiavit manus
 Caedendo arbores altas, satietasque ejus cepit animum,
 Cibique dulcis circum praecordia desiderium occupat :
 Tunc suà virtute Danaï perfrugerunt phalangas, 90
 Adhortatione-factà sociis per ordines : Agamemnon verò
 Primus exiit ; interfecitque virum Bianorem, pastorem populorum,
 Ipsum, deinde verò et socium Oileum agitatorem-equorum.
 Nempe hic ab equis in eum desiliens adversùs stetit ;
 Hunc autem rectà irruentem in fronte acutà hastà 95
 Percussit, neque galea hastam ei morata est aere-gravis,
 Sed per ipsam penetravit et os, cerebrumque
 Intus totum foedatum est : domuit verò ipsum irruentem.

Ver. 81. — ἀπάνευθε.] Vide suprâ ad 4, 549.
 Ver. 82. Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν.] Vide
 suprâ ad 5, 51.

Ver. 85. — ὀλλυμένους τί.] Vide suprâ ad
 γ', 260.

Ver. 86. — ὠπλίσσατο.] Ita Barnesius,
 rectè. Vulgg. ὠπλίσσατο: Malè. Corripit enim
 antepenultimam. Vide suprâ ad 4, 140.

Ibid. — δρυτόμος.] Plutarchus, Symptoticus.
 lib. VIII. Probl. 6. legit, δρυτόνος.

Ver. 95 et 96. — μεμαῶτα.] Vide suprâ
 ad β', 818 ; et ad ζ', 464.

Ver. 97. — καὶ ὀστέου, ἐγκέφαλος δὲ Ἐνδον
 ἅπας πεπάλακτο.]

— ille securi
 Adversi frontem mediam mentumque re-
 ductâ
 Disjicit, et sparso latè rigat arma cerebro.

Æn. XII, 306.

Καὶ τοὺς μὲν λίπεν αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων Στήθεσι παμφαίνοντας, ἐπεὶ περιόδυσε χιτῶνας·	100
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' Ἴσόν τε καὶ Ἀντιφον ἐξεναρζίζων, Υἱεὶ δὴ Πριάμοιο, νόθον καὶ γνήσιον, ἄμφω Εἶν ἐνὶ δίφρῳ ἕοντας· ὁ μὲν νόθος ἠνιόχευεν, Ἄντιφος αὖ παρέβασκε περικλυτός· ὦ ποτ' Ἀχιλλεύς Ἴδης ἐν κνημοῖσι δίδη μόσχοισι λύγοισι,	105
Ποιμαίνοντ' ἐπ' ὅεσσι λαβῶν· καὶ ἔλυσεν ἀπόινων. Δὴ τότε γ' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο κατὰ στήθος βάλε δουρί· Ἄντιφον αὖ παρὰ οὖς ἔλασε ξίφει, ἐκ δ' ἔβαλ' ἵππων. Σπερχόμενος δ' ἀπὸ τοῖιν ἐσύλα τεύχεα καλὰ,	110
Γιγνώσκων· καὶ γὰρ σφε πάρος παρὰ νηυσὶ Δοῦσιν Εἶδεν, ὅτ' ἐξ Ἴδης ἀγαγεν πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς. Ὡς δὲ λέων ἐλάφοιο ταχείης νήπια τέκνα Ῥηϊδίας ξυνέαξε, λαβῶν κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν, Ἐλθὼν εἰς εὐνὴν, ἀπαλόν τε σφ' ἦτορ ἀπηύρα·	115
Ἢ δ' εἶπερ τε τύχησι μάλα σχεδὸν, οὐ δύναταί σφιν	

Et hos quidem reliquit illic rex virorum Agamemnon Pectora formosa-nudatos, quum exutas-abstulisset tunicas: Ipse verò ivit Isumque et Antiphum interfecturus, Filius duos Priami, nothum et legitimum, ambos In uno curru existentes: nothus quidem aurigabatur, Antiphum autem è curru pugnabat inclytus: quos olim Achilles Idae in jugis ligavit teneris viminibus, Pascentes apud oves nactus; et demùm liberavit pretio. Jam verò Atrides latè-imperans Agamemnon Horum alterum quidem supra mammam ad pectus percussit hastà: Antiphum autem ad aurem feriit ense, dejecitque ab equis. Festinans verò ab iis detrahebat arma pulchra, Agnoscens: etenim ipsos antea apud naves celeres Viderat, quandò ex Idà duxerat pedibus velox Achilles. Sicut autem leo cervae velocis parvulos hinnulos Facilè confringit, correptos validis dentibus, Veniens ad lustrum, teneramque ipsis animam aufert; Illa verò, quamvis adsit valdè propè, non potest ipsis	100 105 110 115
---	--------------------------

Ver. 100. Στήθεσι παμφαίνοντας.] Videtur mihi vox, παμφαίνοντας, eam habere vim, ut non dicat tantum pectora nudatos, sed, quod et in versione exhibui, pectora formosa nudatos.

Ver. 103. — ὁ μὲν νόθος ἠνιόχευεν, Ἄντιφος αὖ παρέβασκε.] Sic infra, ψ', 132. — ἐν δίφρῳ αἰ παραβάται, ἠνιόχοι τε.

— bijugis infert se Lucagus albis,

— fraterque Liger; sed frater habenis

Flectit equos, strictum rotat acer Lucagus ensem.

Æn. X, 575.

Ver. 104. — ποτ' Ἀχιλλεύς.] Καὶ οὐν

Ὅμηρος Ἀχιλλεύς μνήμην συνήθως παρεπιτίθει, — τόντι Ἀχιλλεῖα σιμνύει, καὶ τὴν ποίησιν καταπακίλλει. Eustath. Vide suprâ ad β', 675, 681; ad ι', 788; et ad α', 228.

Ver. 105. — διδῆν.] Ut ex δώσω, δίδωμι· ita ex δῶσω, δίδωμι.

Ver. 107. Δὴ τότε γ'.] Barnesius edidit, Τῶν τότε γ'. At minus concinnè.

Ver. 110. καλὰ.] Vide suprâ ad β', 45.

Ver. 111. Γιγνώσκων.] Ἄλ. Γινώσκων. Quod perindè est. Nam γινώσκω primam producit.

Ver. 112. — πόδας ὠκύς.] Vide suprâ ad α', 58.

Χραιομειν' αὐτὴν γὰρ μιν ὑπὸ τρόμος αἰὸς ἰκάνει·
 Καρπαλίμως δ' ἤϊξε διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην
 Σπείδουσα, ἰδρώουσα κραταιῷ Διὸς ὑφ' ὀσμῆς·
 "Ὡς ἄρα τοῖς οὖτις δύνατο χραιομῆσαι ὄλεθρον
 Τρώων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπ' Ἀργείοισι φέβοντο.
 Αὐτὰρ ὁ Πείσανδρόν τε καὶ Ἴππόλοχον μενεχάρμη,
 Υἱέας Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος, ὅς ῥα μάλιστα,
 Χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος, ἀγλαὰ δῶρα,
 Οὐκ εἴασχ' Ἑλένην δόμεναι ξανθῷ Μενελάῳ·
 Τοῦ περ δὴ δύο παῖδε λάβε κρείαν Ἀγαμέμνων,
 Εἷν ἐνὶ δίφρῳ ἑόντας, ὁμοῦ δ' ἔχον ἀκείας ἵππους·
 Ἐκ γὰρ σφείας χειρῶν φύγον ἠΐα σιγαλόεντα·
 Τῶ δὲ κυκηθήτην ὁ δ' ἐναντίον ᾤετο, λείων ὡς,
 Ἀτρείδης· τῶ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην·
 Ζώγρει, Ἀτρείος υἱε, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
 Πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις κειμήλια κείται,
 Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
 Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
 Εἰ νῶϊ ζωὸς πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 "Ὡς τῶγε κλαίοντε προσαυδήτην βασιλῆα

Opitulari; illam enim ipsam tremor vehemens subit;

Confestimque fugit per querceta densa et sylvam

Festinans, sudans violentae ferae propter impetum:

Sic illis nemo potuit arcere perniciem

Ex Trojanis, sed et ipsi ab Argivis percellerantur.

Porro Agamemnon Pisandrumque et Hippolochum fortem,

Filios Antimachi bellicosos, qui potissimum,

Auro ab Alexandro accepto, splendidis scilicet donis,

Non sinebat Trojanos Helenam reddere flavo Menelao;

Hujus utique duos filios cepit rex Agamemnon,

In uno curru existentes, simulque agebant veloces equos:

Nam iis ex manibus fugerant habennae miro-artificio-factae,

Atque adeo turbati sunt: itaque in eos contra ruit, ceu leo,

Atrides: ii vero à curru supplices orabant:

"Vivos cape, Atridi filii, tuque digna accipe pretia-liberationis:

"Multae utique in Antimachi aedibus opes reconditae-jacent,

"Aesque, aurumque, varioque-artificio-elaboratum ferrum:

"Ex his tibi donaverit pater infinita dona,

"Si nos vivos audierit apud naves Achivorum."

Sic hi flentes allocuti sunt regem

Ver. 118. — ὕλην.] Vide suprâ ad γ', 151.

Ver. 128. Ἐκ γὰρ σφείας χειρῶν φύγον.] Refertur istud, γὰρ, ad praecedentem λάβει, ver. 126. Al. ἰκ γὰρ σφείας χειρῶν φύγον. Minus venustè.

Ver. 129. ————— ἰναντίον ᾤετο.]

— infestâ subito obvius hastâ. Æn. X, 877.

Ver. 152. Πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις.]

Al. Πολλὰ δ' ἐν ἀφροῖσι πατρὸς vel Πολλὰ δ' ἐν ἀφροῖσι πατρὸς. Sed malè. Nam, ut rectè annotavit Barnesius, liquet ex ver. 138. infrâ, Antimachum jam hic antea fuisse nominatum.

Ver. 154. — χαρίσαιτο.] Vide suprâ ad α', 140.

Μειλιχίοις ἐπέεσσιν· ἀμείλικτον δ' ὅπ' ἄκουσαν

Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος υἱέες ἔσταν,

Ὅς ποτ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν,

Ἀγγελίην ἔλθοντα, συν ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ,

Αὔθι κατακτεῖναι, μηδ' ἐξέμεν ἀψ ἔς Ἀχαιοὺς·

Νῦν μὲν δὴ τοῦ πατρὸς ἀεικέα τίσετε λάβῃν.

Ἢ, καὶ Πείσανδρον μὲν ἀφ' ἵππων ὥσε χαμαῖζε,

Δουρὶ βαλὼν πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὑπτιος οὔδει ἐρέισθη·

Ἴππόλοχος δ' ἀπόρουσε, τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξε,

Χεῖρας ἀπὸ ξίφει τμηξας, ἀπὸ τ' αὐχίνα κόψας·

Ὅλμον δ' ὥς, ἔσσευε κυλίνδεσθαι δι' ὀμίλου.

Τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ', ὅθι πλείσται κλονέοντο φάλαγγες,

Τῇ ῥ' ἐνόρουσ', ἅμα δ' ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.

Πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεον φεύγοντας ἀνάγκη,

Ἴππεῖς δ' ἵππηας, (ὑπὸ δέ σφισιν ὤρτο κονίη

Ἐκ πεδίου, τὴν ὤρσαν ἐρίγδουποι πόδες ἵππων,)

Χαλκῷ δηϊώοντες· ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων

Αἰὲν ἀποκτείνων ἔπετ', Ἀργείοισι κελεύων.

Blandis verbis: non blandam verò vocem audiverunt:

“ Si ergo Antimachi bellicosi filii estis,

“ Qui quondam in Trojanorum concione Menelaum jubebat,

“ Legatum profectum, cum divino Ulysse,

“ Illic interficere, neque dimittere rursùm ad Achivos:

“ Nunc certè patris indignam luctis injuriam.”

Dixit, et Pisandrum quidem ab equis dejecit humi,

Hastâ percussum ad pectus; atque ille supinus solo allisus est:

Hippolochus autem desiliit, quem porrò humi interfecit,

Manibus gladio abscissis, et cervice amputatâ:

Mortariumque tanquam, projecit volvendum per turbam.

Atque hos quidem reliquit: ipse verò, ubi plurimæ turbabantur phalanges,

Illuc irruebat, simulque alii benè-ocreati Achivi.

Pedites quidem pedites interficiebant, fugientes necessitate,

Equites verò equites, (ab ipsis autem excitatus est pulvis

Ex campo, quem excitabant grave-strepentes pedes equorum,)

Aere caedentes. At rex Agamemnon

Semper interficiens insequabatur, Argivos adhortans.

Ver. 138. Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο.] Promuntiabatur, Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο. Ut rectè observavit Barnesius.

Ibid. — δαΐφρονος.] Per ironiam dictum contendunt nonnulli. Sed nihil opus. Est enim epitheton et sociorum et hostium commune.

Ver. 139. — ἄνωγεν.] Non à præterito, quod vocant, ἄνωγα· sed ab aoristo, ἄνωγον. Alioquin non constaret Temporum ratio. Vide supra ad 3', 322. et ad 4', 37.

Ver. 146. — ἀπὸ τ' αὐχίνα κόψαι· Ὀλμον δ' ὥς, ἔσσευε κυλίνδεσθαι.]

Tum caput orantis nequicquam, et multa parantis

Dicere, deturbat terræ; truncumque te-

provolvens. — — — — — Æn. X, 554.

Ver. 148. Τοὺς μὲν ἔασ'.] Vide supra ad 3', 42.

Ibid. — ὅθι πλείσται κλονέοντο φάλαγγες.] Irruit; et, quâ tela videt densissima, tendit. — — — — — Æn. IX, 555.

Ver. 151. — ἵππηας, (ὑπὸ.)] Vide supra ad 4', 51.

- Ἀτρείδης, λύθρων δ' ἐπαλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ Σκαιάς τε πύλας καὶ Φηγὸν ἴκοντο, 170
 Ἔνθ' ἄρα δὴ ἴσταντο, καὶ ἀλλήλους ἀνέμιμνον.
 Οἱ δ' ἔτι καμμέσσον πεδίον φοβέοντο, βόες ᾧς,
 Ἄστε λέων ἐφόησε, μολῶν ἐν νυκτὸς ἀμολγῆ,
 Πάσας τῆ δέ τ' ἰὴ ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος.
 Τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε, λαεῶν κρατεροῖσιν ὀδοῦσι 175
 Πρῶτον ἔπειτα δέ τ' αἶμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσει.
 Ὡς τοὺς Ἀτρείδης ἔφετε κρείων Ἀγαμέμνων,
 Λιὲν ἀποκτεῖναν τὸν ὀπίστατον· οἱ δ' ἐφέεοντο.
 Πολλοὶ δὲ πρηγεῖς τε καὶ ὕπτιοι ἔκπεσον ἵππων,
 Ἀτρείδew ὑπὸ χερσίν· περὶ πρὸ γὰρ ἔγχει Δῦεν. 180
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἐμελλεν ὑπὸ πτόλιν αἰπύ τε τειχὸς
 Ἰξῆσθαι, τότε δὴ ρά πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Ἴδης ἐν κορυφῆσι καθέζετο πιδήεσσης,
 Οὐρανόθεν καταβάς· ἔχε δὲ στεροπὴν μετὰ χερσίν·
 Ἴριν δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν 185
 Βάσκέ' ἴλι, Ἴρι ταχεῖα, τὸν Ἔκτορι μῦθον ἔνισπε·
 Ὅφρ' ἂν μὲν κεν ὄσᾳ Ἀγαμέμνονα, παίμενα λαῶν,
 Θύοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐκαίροντα στίχας ἀνδρῶν,

- Atrides, cruore autem pulverulento foedabatur manus invictas.
 Quum autem jam ad Scacasque portas et fagum venissent, 170
 Ibi tandem constituerunt, et alii alios expectabant.
 Alii verò adhuc per-medium campum fugabantur, boves tanquam,
 Quas leo territas-fugavit, aggressus nocte intempestá,
 Omnes; uni autem *alicui* apparet certum exitium:
 Hujus nempe cervicem frangit, correptam validis dentibus 175
 Primùm; deinde etiam et sanguinem et viscera omnia haurit:
 Sic hos Atrides insequabatur rex Agamemnon,
 Semper occidens postremum: illi autem fugiebant.
 Multi verò pronique et supini excidebant curribus,
 Atridae sub manibus: supra-modum enim ante alios hastâ furebat. 180
 At cum jam fortè esset ad urbem altumque murum
 Perventurus, tum verò pater hominumque deùmque
 Idae in cacuminibus resedit abundantis-scatebris,
 De coelo delapsus; tenebatque fulgur in manibus;
 Irin autem excitavit aureas-alas-habentem, nunciaturam: 185
 "Vade age, Iri velox, hoc Hectori verbum dic:
 "Quamdiu quidem videat Agamemnonem, pastorem populorum,
 "Furibundè-ruentem inter primos pugnatore, perdentem ordines virorum,

Ver. 172. — βόες ᾧς.] Vide suprâ ad 5, 51.

Ver. 176. — αἶμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσει.] Scaligero (Poetic. lib. V. cap. 4.) videntur plus pingere, quæ dixit Virgilius:

manditque trahitque
 Molle pecus, mutumque metu: fremit ore
 cœuente. Æn. IX, 340.

Sed non rectè instituta est comparatio. Virgilio enim de ovibus sermo est, Hector de bubus; utrobique aptissimus.

Ver. 179. — πρηγεῖς τε καὶ ὕπτιοι ἔκπεσον.] curruque volutus

Cædit semianimis Rutulorum calcibus arva.
 Æn. X, 405.

Ver. 186. Βάσκέ' ἴλι.] Vide suprâ ad β, 8.

- Τόφρ' ἀναχωρεῖται, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω
 Μάρνασθαι δῆϊοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην. 190
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κ', ἢ δουρὶ τυπεῖς, ἢ βλήμενος ἰῶ,
 Εἰς ἵππους ἄλεται, τότε οἱ κράτος ἐγγυαλίξω
 Κτείνειν, εἰσόκε νῆας εὐσσέλμους ἀφίκηται,
 Δύη τ' ἥελιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθη.
 "Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε ποδῆνεμος ἄκεια Ἴρις· 195
 Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὄρεων εἰς Ἴλιον ἰρῆν·
 Εὖρ' υἴον Πριάμοιο δαΐφρονος Ἔκτορα δῖον,
 Ἔσταότ' ἐν δ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι κολλητοῖσιν·
 Ἀγχοῦ δ' ἰσταμένη προσέφη πόδας ἄκεια Ἴρις· 200
 Ἔκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διὶ μῆτιν ἀτάλαντε,
 Ζεὺς με πατὴρ προσέηκε τεῖν τάδε μυθήσασθαι·
 "Ὄφρ' ἂν μὲν κεν ὄρεῶς Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
 Θύοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
 Τόφρ' ὑπόεικε μάχης, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθι
 Μάρνασθαι δῆϊοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην· 205
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κ', ἢ δουρὶ τυπεῖς, ἢ βλήμενος ἰῶ,
 Εἰς ἵππους ἄλεται, τότε τοῖ κράτος ἐγγυαλίξει
 Κτείνειν, εἰσόκε νῆας εὐσσέλμους ἀφίκηται,
 Δύη τ' ἥελιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθη.

" Tamdiu ipse quidem pedem-referat, caeteras autem copias hortetur

" Pugnare cum hostibus per asperum proelium. 190

" Sed postquam iste vel hastâ percussus, vel ictus sagittâ,

" In currum saliet; tunc ei robur immittam

" Ut caedat; donec ad naves bonis-transtris-instructas pervenerit,

" Occideritque sol, et tenebrae sacrae supervenerint." 195

Sic dixit: nec non obsecuta est pedibus-ventosa velox Iris:

Descendit autem de Idaeis montibus Ilium versus sacram;

Invenitque filium Priami bellicosi Hectorem nobilem,

Stantem inque equis et curribus benè-compactis;

Propè verò adstans allocuta est pedibus velox Iris:

" Hector, fili Priami, Jovi consilio par, 200

" Jupiter me pater misit tibi, ut haec loquerer:

" Quamdiu quidem videas Agamemnona, pastorem populorum,

" Furibundè-ruentem inter primos-pugnatores, perdentem ordines virorum,

" Tamdiu cède pugná, caeteras autem copias hortare

" Pugnare cum hostibus per asperum proelium: 205

" Sed postquam iste, vel hastâ percussus, vel ictus sagittâ,

" In currum saliet, tunc tibi victoriam dabit

" Ut caedas; donec ad naves bonis-transtris-instructas perveneris,

" Occideritque sol, et tenebrae sacrae supervenerint."

Ver. 196. Βῆ δὲ—, Εὖρ' υἴον.] Celeritatem motus pulchrè depingit constructio ἀσύνδυστος.

Ver. 200. — Διὶ μῆτιν.] Quâ ratione utrumque horum vocabulorum hic ultimam producat, vide suprâ ad α', 51. n. 8.

Ibid. — ἀτάλαντι.] Vide suprâ ad β', 627.

Ver. 201. Ζεὺς με πατὴρ προσέηκε.]

Ipsè Deum tibi me claro demittit Olympo

Regnator, cœlum et terras qui numine torquet;

Ipsè hæc ferre jubet celeres mandata per auras. Æn. 1V, 268.

'Η μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ἀέκ' Ἴρις·	210
"Ἐκταρ δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμαῖζε,	
Πάλλαν δ' ὄξεια δούρα κατὰ στρατὸν ἄχθετο πάντη,	
'Οτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνῆν.	
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν·	
'Αργεῖοι δ' ἐτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας·	215
'Αρτύνη δὲ μάχη· στὰν δ' ἀντίοι· ἐν δ' Ἀγαμέμνων	
Πρῶτος ὄρουσ'· ἔλεθεν δὲ πολὺ προμάχεσθαι ἀπάνταν.	
"Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,	
"Οστις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν,	
"Ἡ αὐτῶν Τρώων, ἢ κλειτῶν ἐπικούρων.	220
'Ιφιδάμας Ἀντηνορίδης, ἢ ὕς τε, μέγας τε,	
"Ὅς τρέαφη ἐν Θρῆκῃ ἐριβάλακι, μητέρι μήλων·	
Κισσεὺς τὸν γ' ἔθρεψε δόμοις ἐνι τυτθὸν ἔοντα	
Μητροπάτωρ, ὃς τίκτε Θεανῶ καλλιπάρηον.	
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦες ἐρικυδέος ἴκετο μέτρον,	225
Αὐτοῦ μιν κατέρυκε· δίδου δ' ὄγε θυγατέρα ἦν·	
Γήμας δ', ἐκ θαλάμοιο μετὰ κλέος ἴκετ' Ἀχαιῶν,	
Σὺν δυοκαίδεκα νηυσὶ κορωνίσιν, αἳ οἱ ἔποντο.	

Ac quidem sic locuta abiit pedibus velox Iris :	210
Hector autem de curribus cum armis desiliit in terram,	
Vibransque acutas hastas per exercitum ibat quoquoaversum,	
Concitans ad pugnandum : suscitavitque proelium grave.	
Illi verò conversi sunt à fuga, et adversi steterunt Achivis :	
Argivi etiam ex alterâ parte corroborârunt phalangas :	215
Restitutumque est proelium ; steteruntque adversi : Agamemnon autem	
Primus irruit ; cupiit enim longè pugnare ante omnes.	
Dicite nunc mihi, Musae, coelestes domos tenentes,	
Quisnam tum primus Agamemnoni obvius venerit,	
Seu ipsorum Trojanorum, seu inclytorum sociorum.	220
Iphidamas Antenorides, fortisque, magnusque,	
Qui fuit educatus in Thraciâ glebosâ, matre ovium :	
Cisseus hunc educavit domi parvulum existentem	
Avus-maternus, qui genuit Theano genis-pulchram.	
At postquam pubertatis gloriosae pervenit ad mensuram,	225
Illic eum detinuit ; deditque ipse filiam suam :	
Ut autem duxerat, ex ipso statim thalamo famam secutus est Achivorum,	
Cum duodecim navibus recurvis, quae eum sequebantur.	

Ver. 211. — σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμαῖζι.] Vide suprâ ad γ', 29.

Ver. 215. 'Οτρύνων μαχέσασθαι.] Vide suprâ ad β', 451.

Ver. 215. — Ἰκαρτύναντο.] Quâ analogiâ dicitur, μαρτύρομαι, ἰκαρτύρομαι, μαρτύρομαι ; κροῖνομαι, ἰκροῖνάμην, κροῖνομαι ; eadem analogiâ dicitur, καρτύρομαι, ἰκαρτύρομαι, καρτύρομαι. Vide suprâ ad α', 309, 338.

Ver. 219. — πρῶτος Ἀγαμέμνονος.] Quâ ratione, πρῶτος, hic ultimam producat ; item θυγατέρα, ver. 226 ; et μήλιος, ver. 237 ; et ὄσσι, ver. 239 ; vide suprâ ad α', 51. n. 8.

Ver. 222. Θρῆκη.] Ita edidit Barnesius ex MS. Rectè, ut opinor ; Nam et ita abhi Homerus. Vulgg. Θρῆκη.

Ver. 223. Κισσεῖς.] Al. Κισσηῖς et Κισσός.

Ver. 226. — θυγατέρα.] Vide suprâ ad α', 398.

Τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περσῶν ἴπε νῆας εἴσας· Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἔαν, εἰς Ἴλιον εἰληλούθει·	230
Ὅς ῥα τότ' Ἀτρεΐδew Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν. Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἴοντες, 'Ατρεΐδης μὲν ἄμαρτε, παρὰ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος. 'Ιφιδάμας δὲ κατὰ ζώνην, θώρηκος ἔνερθε, Νύξ'· ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε βαρεῖή χειρὶ πιθήσας·	235
Οὐδ' ἔτορε ζωστῆρα παναίολον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν 'Αργύρῳ ἀντομένη, μόλιχος ὤς, ἐτράπετ' αἰχμῆ. Καὶ τό γε χειρὶ λαβῶν εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων 'Ελκ' ἐπὶ οἱ, μεμαῶς, ὥστε λῖς· ἐκ δ' ἄρα χεῖρὸς Σπάσσατο· τὸν δ' ἄορι πλῆξ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.	240
Ὡς ὁ μὲν αὖθι πεσὼν κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον, Οἴκτρος, ἀπο μνηστῆς ἀλόχου, ἀστοῖσιν ἀρήγων, Κουρίδης, ἧς οὔτι χάριν ἴδε, πολλὰ δ' ἔδωκε·	

Has quidem deinde in Percope reliquit naves aequales :

At ipse pedestri-itinere profectus, ad Ilium venerat :

230

Qui utique nunc Atridae Agamemnoni obvius venit.

Quum autem jam propè erant alter in alterum vadentes,

Atrides quidem aberravit, ejusque aversa est hasta.

Iphidamas autem ad zonam, thoracem subter,

Percussit; et ipse validè-connixus-imprimebat, robustâ manu fretus :

235

Neque perforavit balteum omnî-artificio-varium, sed longè antiè

Argento occurrens, plumbum tanquam, retusa est cuspid.

Et hanc quidem manu prehensam latè-dominans Agamemnon

Trahebat ad se, forti-animo, veluti leo; et ex manu ejus

Evulsit : eique ense percussit cervicem, solvitque membra.

240

Sic is quidem illic lapsus dormivit aereum somnum.

Miserandus, procul à legitimâ uxore, civibus auxilians,

Quam-virginem-duxerat, cujus nondum gratiam perceperat, multa autem dederat :

Ver. 229. — νῆας ἴσας.] Vide suprâ ad
â, 306.

Ver. 230. — εἰληλούθει.] Si, εἰληλούθειν,
dixisset; non constitisset Temporum ratio.
Vide suprâ ad â, 37.

Ver. 231. Ὅς ῥα.] Qui utique. Non enim
supervacaneum est istud ῥα, sed vim habet
perquam elegantem in connectendâ sententiâ
cum eo quod præcessit, ver. 219.

Ver. 233. — ἰτράσσῃ ἔγχος.] Notandus
maximè proprius Vocis Mediae usus: *Avertit se hasta.* Vide suprâ ad γ', 141. Nempe
quemadmodum Latinis rectè dicitur, *navis
appulit, et, navis appulsa est; revertit quis, et,
reversus est:* Ita Graecis dictum est et ἰτρά-
πιτο et ἰτράπν.

Ver. 236. — παναίολον.] Vide suprâ ad β',
816.

Ver. 238. — τό γα.] ἔγχος.

Ver. 240. Σπάσσατο.] Ita edidit *Barnesius.*

Vulg. σπάσατο. Minus rectè. Primam e-
nim corripit.

Ver. 241. — κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον.]

Olli dura quies oculos et ferræus urget

Somnus, in æternam clauduntur lumina
noctem. *Æn.* X, 745.

Quod non negaverim, inquit *Macrobius, cul-
tius à Marone prolatus*, lib. V. cap. 11.

Ver. 245. — ἧς οὔτι χάριν ἴδει.] *E quâ nondum
prolem susceperat.* Cæterum quâ ratione, χάρ-
ιν, hic ultimam producat; item ἀντιπρόν, ver.
253; et τῆ, ver. 265; vide suprâ ad â, 51. n. 8.

Ibid. — πολλὰ δ' ἔδωκε.] *Elegantissimè
ex adverso apud Euripidem, Medea de nu-
bentium dote,*

Πάστων δ' ὅ' ἔσπ' ἔμφυχα, καὶ γιόμων ἔχρη,

Γοναῖες ἴσμιν ἀελώτατον φυτόν·

Ἄς σπῶτα μὲν δι' χερμάτων ὑπεβόλη

Πόσιν πρῆσθαι, διαπότνη τι σώματος.

Med. 250.

Πρῶθ' ἑκατὸν βοῦς δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλι' ὑπέστη
 Ἄϊγας ὀμοῦ καὶ ὄϊς, τὰ οἱ ἄσπετα ποιμαίνοντο. 245
 Δὴ τότε γ' Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων ἐξενάριξε·
 Βῆ δὲ φέρων ἀν' ὄμιλον Ἀχαιῶν τεύχεα καλὰ.
 Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Κόων, ἀριδείκετος ἀνδρῶν,
 Πρῆστυγενὴς Ἀντηνορίδης, κρατερόν ῥά ἐπέμβος
 Ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε, κασιγνήτοιο πεσόντος· 250
 Στῆ δ' εὐράξ σὺν δουρὶ, λαθὰν Ἀγαμέμνονα δῖον·
 Νύξε δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσην, ἀγκῶνος ἔνερθεν,
 Ἀντικρὺ δὲ δίσσχε φαεινοῦ δουρὸς ἀκρόν.
 Ῥίγησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
 Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο, 255
 Ἀλλ' ἐπόρουσε Κόωνι, ἔχων ἀνεμοτρεφῆς ἔγχος.
 Ἦτοι ὁ Ἴφιδάμαντα κασίγνητον καὶ ὄπατρον
 Ἔλκε ποδὸς μεμαῶς, καὶ αὐτεὶ πάντας ἀρίστους·
 Τὸν δ' ἔλκοντ' ἀν' ὄμιλον, ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλέσσης,
 Οὔτῃσε ξυστῶ χαλκῆρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα· 260
 Τοῖο δ' ἐπ' Ἴφιδάμαντι κάρη ἀπέκοψε παραστάς.
 Ἔνθ' Ἀντήνορος υἱὲς ὑπ' Ἀτρείδῃ βασιλῆϊ
 Πότμον ἀναπλήσαντες, ἔδυν δόμον Ἀΐδος εἴσω·

Primum centum boves dedit, deinde autem mille promisit
 Capras simul et oves, quae ei multae-admodum pascebantur. 245
 Tum sanè Atrides Agamemnon eum interfectum-spoliavit;
 Abiitque ferens per turbam Achivorum arma pulchra.
 Hunc autem ut vidit Coon, clarus inter homines,
 Major-natu Antenorides, vehemens eum dolor
 Oculos cooperuit, ob fratrem prostratum: 250
 Stetit itaque à latere cum hastà, latens Agamemnona nobilem;
 Percussitque ei brachium medium, cubitum infra,
 In contrariam verò partem perrupit splendidae hastae cuspis.
 Cohorruit verò tum rex virorum Agamemnon:
 At ne sic quidem cessavit à pugná, atque proelio; 255
 Sed irruit in Coonem, tenens ventis-auctam et firmatam hastam.
 Ille quidem Iphidamanta fratrem et eodem-patre-natum
 Trahebat pede festinans, et inclamabat quosque fortissimos:
 Illum autem trahentem per turbam, sub clypeo umbone-munito,
 Vulneravit [Agamemnon] hastili aerato, solvitque membra; 260
 Ejusque super Iphidamante caput abscidit astans.
 Ita illic Antenoris filii sub Atridâ rege
 Fato expleto, descenderunt in domum Orci:

Ver. 247. — καλὰ.] Vide supra ad β', 43.

Ver. 252. — ἰσθέν] *Al.* ὑπέρθιν.

Ver. 255. — μάχης ἠδὲ πτολέμοιο.] Vide supra ad η', 232 et 279.

Ver. 256. — ἀνεμοτρεφῆς ἔγχος.] Τὴ φέρων καὶ ἰγγυμασθῆν τὰς ἡσας ἀνέμω, καὶ διὰ

τοῦτο στέρρον καὶ οὐκ εὐθραστον, ἀλλ' εὐθρονον

———. Διὸ καὶ ἡ τοῦ Ἀχιλλέως μελία —

" Πηλείου ἐκ κερυφῆς ——" " Ἄλλω δὲ ἀνατρεφίς φασί, τὸ κοῦφον καὶ ὑκίοντον. *Eustath.*

Ver. 260. Οὔτῃσι.] *Ex cōr. dō.* Nani ex οἰτάζω sit οὔτασι, penultimâ correptâ.

- Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν,
 Ἐγχεί τ', ἀορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν, 265
 Ὅφρα οἱ αἶμα ἔτι δερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἔλκος ἐτέρσεται, παύσατο δ' αἶμα,
 Ὄξειαι ὀδύνας δῦνον μένος Ἀτρεΐδαο.
 Ὡς δ' ὅταν ὠδίνουσας ἔχη βέλος ὄξυ γυναικα,
 Δριμύ, τότε προοίεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι, 270
 Ἦρης θυγατέρες, πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι.
 Ὡς ὄξει ὀδύνας δῦνον μένος Ἀτρεΐδαο.
 Ἐς δὲ φρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἠνιόχῳ ἐπέτελλε
 Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῆσιν ἐλαυνόμεν' ἤχθετο γὰρ κῆρ.
 Ἦυσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνάς· 275
 ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
 Ὑμεῖς μὲν νῦν νηυσὶν ἀμύνετε ποντοπόροισι
 Φύλοπιν ἀργαλέην, ἐπεὶ οὐκ ἐμὲ μητίετα Ζεὺς
 Εἶπασε Τρῶεσσι πανημέριον πολεμίζειν.
 Ὡς ἔφαθ'. ἠνιόχος δ' ἴμασεν καλλιτρίχας ἵππους 280

Sed hic aliorum obibat ordines virorum, Hastâque, enseque, magnisque saxis, Quamdiu ei sanguis adhuc calidus exilliebat è vulnere :	265
At postquam vulnus quidem siccatum est, cessavitque sanguis, Acuti dolores subierunt robur Atridae. Ut verò cum parturientem tenet telum doloris acutum mulierem, Acerbum, quod utique immittunt partuum-praesides Iliithyiae, Junonis filiae, amarorum dolorum arbitrae :	270
Sic acuti dolores subierunt robur Atridae. In currum igitur insiliit, et aurigae praecepit Naves ad cavas currum-agere ; cruciabaturn-enim corde. Clamavit autem intentissimâ-voce Danaïs vociferans :	275
" O amici, Argivorum ductores, et principes, " Vos quidem nunc à navibus arcete pontum-transeuntibus " Proelium grave ; quoniam non me providus Jupiter " Permisit cum Trojanis per-totum-diem pugnare."	
Sic dixit : auriga autem flagellabat júbis-pulchros equos	280

Ver. 266. — ἀνήνοθεν.] Non ex praterito, quod vocant, ἀνήνοτα· sed ex aoristo, ἀνήνοθεν. Alioqui non constaret Temporum ratio. Vide suprâ ad α', 57.

Ver. 268. Ὄξειαι ὀδύνας.] Barnesius in duobus MSS. repperit, Ὄξειαι δ' ὀδύνας. Quod et ipsum ferri qui possit, vide suprâ ad α', 57.

Ibid. — μένος Ἀτρεΐδαο.] Sic, βίη Ἦρα· κλητίη, et similia. Vide suprâ ad β', 658.

Ver. 269. — ὠδίνουσας ἔχη βίλος ὄξυ —, δριμύ, — πικρὰς ὠδῖνας.] De multiplici hæc et compositâ verborum copiâ, Herptogenes : "Ὅταν πολλὰ ὀνόματα ἔχη τις ἰσότιμα, καὶ ὁμοίως ἔχοντα ἰνάργιαν χρῆσιμον, ἢ ποικιλία ἀρμόζου. Ὅσον (Π. λ.). Ὅμοιος, — Ἐχόμεν " ἔξυ, δριμύ, πικρὸν." Herptog. περι μετέδεν διπλό-

πητος, cap. 4. Quando è contrario copia hæc evitari debeat, vide ad *Odys.* τ', 204. 205. &c. *Dionysius Halicarn.* de eadem varietate verba faciens, πῶς ἂν συναγάγῃς ἦθος καὶ τὴν γνώμην σίχην, eosdem hosce versiculos exemplo adducit, lib. qui inscribitur *Τίχρη*, cap. 12. De iisdem versibus *Plutarchus* : Ταῦτα οὐχ Ὅμηρον αἱ γυναῖκες, ἀλλ' Ὅμηρίδα γράψαι λιγούσι, τικοῦσαν ἢ τίκτησαν ἴτι, καὶ τὸ μίγμα τῆς ἀλγυθῆος ἑμαῦ πικρὸν καὶ ἔξυ γινόμενον ἐν ταῖς σαλάγχχοις ἔχουσαν. *Lib. de Amore prolis.*

Ver. 271.—θυγατέρας.] Vide suprâ ad α', 598.

Ver. 278.—μητίετα.] Vide suprâ ad α', 175.

Ver. 279. Εἶπασι.] Vide suprâ ad δ', 42.

Ver. 280.—ἴμασιν.] Vide suprâ ad α', 140.

Νῆας ἔπι γλαφυράς· τὰ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην·

"Αφρον δὲ στήθεα· ραίνοντο δὲ νέρθε κοινή,

Τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντε.

"Εκτωρ δ', ὡς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κίοντα,

Τρωσὶ τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν αὔσας·

285

Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχῆται,

'Αιέρες ἐστὲ, φίλοι, μῆσασθε δὲ Δούριδος ἀλκῆς·

Οἴχετ' ἀνὴρ ἄριστος, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκε

Ζεὺς Κρονίδης· ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππους

'Ιφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἀρησθε.

290

"Ὡς εἰπὼν, ἄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.

'Ὡς δ' ὅτε πού τις Δηρητῆρ κύνας ἀργιόδοντας

Σεύῃ ἐπ' ἀγροτέρῳ συὶ καπρίῳ, ἢ ἐλέοντι·

"Ὡς ἐπ' Ἀχαιοῖσιν σεῦε Τρῶας μεγαθύμους

"Εκτωρ Πριαμίδης, βροτολοιγῶ ἴσος Ἀρηϊ·

295

Αὐτὸς δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει·

'Εν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ, ὑπεραεῖ ἴσος ἀέλλῃ,

"Ἡ τε καθαλλομένη ἰοειδέα πόντον ὀρίνει.

"Ἐνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάρξιζεν

"Εκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν;

300

Naves versùs cavas : ii autem non inviti volabant ;
Spumabantque pectoribus ; aspergebanturque subtùs pulvere,
Laborantem regem à proelio seorsùm ferentes.

Hector verò, ut vidit Agamemnonem abeuntem,

Trojanosque et Lycios hortabatur, altè vociferans :

" Trojani, et Lycii, et Dardani cominùs-pugnantes,

" Viri estote, amici, et mementote impetuosa fortitudinis :

" Abiit vir ille fortissimus, mihiqùe magnam gloriam dedit

" Jupiter Saturnius : sed rectà impellite solidos-ungulis equos

" In fortes Danaos, ut ampliorem gloriam referatis."

Sic loquutus, concitavit robur et animum cujusque.

Ut verò cùm aliquis venator canes candidis-dentibus

Instiget in sylvestrem sucum aprum, vel leonem :

Sic in Achivos instigabat Trojanos magnanimos

Hector Priamides, hominum-pernicii par Marti :

Ipsè autem inter primos, magnos animos-habens gradiebatur ;

Irruebatque in proelium, desuper-flanti similis procellae,

Quae utique desiliens ferrugineum pontum concitat.

Tunc quem primùm, quem verò ultimùm interfecit

Hector Priamides, quando ei Jupiter gloriam dedit ?

285

290

295

300

Ver. 282. "Αφρον δὲ στήθεα.] Pronuntiaba-
tur, ἀφρον δὲ στήθη. Quomodo et scribi pos-
tea captum est.

Ver. 285. — ἀπάνευθε.] Vide suprà ad
ἀ, 549.

Ver. 289. — μώνυχας ἵππους.]
—solido—ungula cornu. Georg. III, 88.

Tom. I.

Ver. 291. — ἄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκά-
στου.] Vide suprà ad β', 451.

Ver. 295 et 300. — Πριαμίδης.] Vide
suprà ad ἀ, 598.

Ver. 296. — ἰεῖεβήκει.] Si, περιβήκει,
dixisset ; jam non constitisset Temporum ra-
tio. Vide suprà ad ἀ, 57.

F f

Ἄσσαϊον μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ὀπίτην,
 Καὶ Δόλοπα Κλυτίδην, καὶ Ὀφέλιτιον, ἠδ' Ἀγέλαον,
 Αἴσυμνον τ', ὦρζόν τε, καὶ Ἴππόνοον μενεχάρμη·
 Τοὺς ἄρ' ὄγ' ἠγεμόνας Δαναῶν ἔλεν· αὐτὰρ ἔπειτα
 Πληθύν· ὡς ὅποτε Ζεφύρος νέφεα στυφελίξῃ
 Ἀργέσταιο Νότοιο βαθεῖη λαίλαπι τύπτων·
 Πολλὸν δὲ τρῶφι κῆμα κυλίνδεται, ὑψόσε δ' ἄχρη
 Σκιδνάται, ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ἰώης·
 Ὡς ἄρα πυκνὰ καρήαθ' ὑφ' Ἑκτορι δάμνατο λαῶν.
 Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γέροντο,
 Καὶ νύ κεν ἐν νήεσσι πέσον Φεύγοντες Ἀχαιοί,
 Εἰ μὴ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κέκλετ' Ὀδυσσεύς·
 Τυδείδῃ, τί παθόντε λελάσμεθα Δούριδος ἀλκῆς;
 Ἄλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἐμ' ἴστασο· δὴ γὰρ ἔλεγχος
 Ἔσσεται, εἴ κεν νῆας ἔλῃ κορυθαίολος Ἑκτωρ.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερός Διομήδης·
 Ἦ τοι ἐγὼ μενέα καὶ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνυνθα
 Ἥμέων ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς
 Τρῶσιν δὴ ἐθέλει δοῦναι κράτος, ἥεπερ ἡμῖν.
 Ἦ, καὶ Θυμβραῖον μὲν ἄφ' ἵππων ὣσε χαμᾶζε,
 Δουρὶ βαλὰν κατὰ μαζὸν ἀριστερόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

Assaëum quidem primùm, et Autonoum, et Opitem,
 Et Dolopem Clytidem, et Opheltium, et Agelaum,
 Aesymnumque, Orumque, et Hipponoum fortiter-proelium-sustinentem
 Hos quidem ille principes Danaorum interfecit; at deinde
 Plebem: veluti quum Zephyrus nubes agitet
 Velocis Noti ingenti vortice-imbrifero verberans:
 Creber autem tumidus fluctus volvitur, in altum verò spuma
 Spargitur venti multivago flatu:
 Sic utique crebra capita ab Hectore domabantur plebis.
 Tum verò exitium fuisset, et ineluctabile-malum-afferentia facinora edita fuissent,
 Et sanè ad naves pulsì essent fugientes Achivi,
 Nisi Tydidem Diomedem hortatus fuisset Ulysses:
 "Tydide, quid passì obliviscimur impetuosaè fortitudinis?
 "Verùm age, huc adsis, amice; prope me sta: certè enim probrum
 "Erit, si naves ceperit pugnam-expeditè-ciens Hector."
 Eum autem respondens allocutus est fortis Diomedes:
 "Certè ego manebo et sustinebo: sed parum
 "Nostri erit usus; quoniam nubes-cogens Jupiter
 "Trojanis utique mavult dare victoriam, quàm nobis."
 Dixit, et Thymbraeum quidem ab equis dejecit in terram,
 Hastâ percussum mammam sinistram: Ulysses verò

Ver. 505. — Ζεφύρος νέφεα στυφελίξῃ
 Ἀργίσταιο Νότοιο.] Ἀργίσταιο, ὑφ' αὐτὸ τὸ συναρ-
 μινα νέφην—ὁ Ζεφύρος ἰώης διασκιδνάται. Eu-
 stath. ex Strabone.

Ver. 513. — τί παθόντε λελάσμεθα.] Vide

suprâ ad 9', 229 et 254.

Ver. 515. — κορυθαίολος.] Vide suprâ ad
 β', 816.

Ver. 518. — νεφεληγερέτα.] Vide suprâ ad
 α', 175.

- 'Αντίθεον Φεράποντα Μολίονα τοῖο ἄνακτος.
 Τοὺς μὲν ἔπειτ' εἶασαν, ἐπεὶ πολέμου ἀπέπαυσαν.
 Τὰ δ' ἂν ὄμιλον ἰόντε κυδαίμεον, ὡς ὅτε κάπρω
 Ἐν κυσὶ Δηρευτῆσι μέγα φρονέοντε πῆσθηον. 325
 "Ὡς ὄλεον Τρῶας παλινορμένω· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 Ἀσπασίως φεύγοντες ἀνέπνεον Ἐκτορα δῖον.
 "Ἐνθ' ἐλέτην δίφρον τε καὶ αἰέρε, δήμου ἀρίστω,
 Ὡς δὲ δύο Μέροπος Περικωσίου, ὅς περὶ πάντων
 Ἦδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὖς παῖδας εἶσκε 330
 Στείχειν εἰς πόλεμον Φθισήνορα· τὰ δὲ οἱ οὔτι
 Πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
 Τοὺς μὲν Τυδείδης δουρικλειτὸς Διομήδης,
 Θυμοῦ καὶ ψυχῆς κεκαδὼν, κλυτὰ τεύχε' ἀπήυρα·
 Ἴππόδαμον δ' Ὀδυσσεὺς καὶ Ὑπέροχον ἐξενάριζεν. 335
 Ἐνθα σφιν κατὰ ἴσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίαν,
 Ἐξ Ἴδης καθορῶν· οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.
 Ἦτοι Τυδέος υἱὸς Ἀγάστροφον οὔτασε δουρι
 Παιονίδην ἤρωα, κατ' ἰσχίον· οὐ γάρ οἱ ἵπποι

Deo-parem famulum Moliona regis.

Atque hos quidem deinde missos-fecerunt, quando à pugna cessare-fecerant.

Ipsi autem per turbam euntes turbabant, sicut quando aprì duo

In canes venaticos magnanini irruunt:

Sic hi perdebant Trojanos cum-impetu-conversi-à-fugà: Atque Achivi

Laetè à fugiundo respirabant Hectorem nobilem.

Tunc iidem ceperunt currumque et viros, plebis fortissimos,

Filios duos Meropis Percosii, qui supra omnes

Nòrat vaticinandi-artes, neque suos filios sinebat

Proficisci ad bellum viros-perdens: illi verò ei neutiquam

Paruerunt: fata enim ducebant nigrae mortis.

Hos quidem Tydides hastà-inclutus Diomedes,

Animà et vità privatos, inclutis armis spoliavit:

Hippodamum verò Ulysses et Hyperochum interfecit.

Tunc illis aequatam pugnam extendit Saturnius,

Ex Idà despiciens: hi verò sese invicem occidebant.

Ac quidem Tydei filius Agastrophum vulneravit hastà

Paeonidem heroëin, ad coxam: Non enim ei equi

325

330

335

Ver. 325.—*ἴασαν.*] Vide suprà ad δ', 42.

Ver. 328.—*ἰλίτην.*] *Diomedes et Ulysses.*

Ver. 330.—*οὐδὲ οὖς.*] Ita hic legendum existimo, quomodo et suprà, β', 852. Sed et in uno MS. ita hic scriptum reperit *Barnesius*. Ipse tamen cum *Vulgatis* edidit, *οὐδὲ ἰούς* ut sit "*Anapæstus* (inquit) *in quarto loco.*" Quod et valdè est inconcinnum, et *Homero* nusquam usitatum. Ceterùm quâ ratione, *οὐδὲ*, hic ultimam producat; vide suprà ad ε', 51. n. 10.

Ver. 331.—*φθισήνορα.*] Vide suprà ad ε', 853.

Ver. 333.—*δουρικλειτός.*] Ita edidit *Bar-*

nesius: Rectè, uti mihi quidem videtur. *Vulg.* *δουρικλυτός*. Quod penultimam corripit: Neque in his solet esse licentia. Vide suprà ad ε', 55.

Ver. 337.—*οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.*] *Ridiculus* planè ad hunc locum *Spondanus*: "*Quinam Græcorum à Trojanis interficiuntur? Nodus est mihi difficillimus; quem qui dissolverit, Oedipus per me esto.*" Quasi scilicèt interfectos nullos oportuisset narratos, nisi nominatim dictos.

Ver. 338.—*οὔτασι.*] Vide suprà ad ε', 140. et ad δ', 525.

'Εγγυς ἔσαν προφυγεῖν ἄασατο δὲ μέγα θυμῷ	340
Τοὺς μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνευθ' ἔχεν· αὐτὰρ ὁ, πεζὸς Θῦνε διὰ προμάχων, εἴως φίλον ἄλεσε θυμόν.	
"Ἐκτωρ δ' ὄξυ νόησε κατὰ στίχας, ὥρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς Κεκληγᾶς· ἅμα δὲ Τρώων εἶποντο φάλαγγες· Τὸν δ' ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,	345
Αἶψα δ' Ὀδυσσεῖα προσεφάνεεν ἔγγυς ἔοντα· Νῶϊν δὴ τότε πῆμα κυλίνδεται, ὄβριμος Ἐκτωρ· 'Ἄλλ' ἄγε δὴ στέωμεν, καὶ ἀλεξόμεσθα μένοντες.	
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προῖει δολιχόσκιον ἔγχος, Καὶ βάλεν· οὐδ' ἀφάμαρτε τιτυσκόμενος κεφαλῆφιν	350
"Ἀκρην κακκόρυθα· πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκῶφι χαλκίης, Οὐδ' ἴκετο χροῖα καλόν· ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια Τρίπτυχος, αὐλῶπις, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.	
"Ἐκτωρ δ' ὦκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε, ρίπτο δ' ὀμίλῳ· Στῆ δὲ γυῖξ ἐριπῶν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ Γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νύξ ἐκάλυψεν.	355
"Ὀφρα δὲ Τυδεΐδης μετὰ δούρατος ἄχετ' ἐρῶν,	

Propè erant ad effugiendum: devius utique valdè fuerat animi:	540
Hos enim famulus seorsum tenebat; sed ipse, pedestris Ruebat per primos-pugnatores, donec suam perdidit animam Hector verò illicò animadvertit per ordines, concitusque ferebatur in ipsos Cum clangore; simulque Trojanorum sequebantur phalanges; Illum autem conspicatus cohorruiit pugnâ strenuus Diomedes, Statismque Ulysses allocutus est propè existentem:	545
" In nos jam ista perniciès volvitur, furibundus Hector:	
" Verùm age quaeso stemus, et arceamus sustinentes."	
Dixit, et vibratam emisit praelongam hastam, Et percussit; neque aberravit collimans in caput Summam juxta galeam: excussum autem est ab aere aes, Neque pervenit ad cutem pulchram: prohibuit enim galea Triplex, oblonga, quam ei dedit Phoebus Apollo. Hector verò velocitèr procul recurrit, immistusque est turbae; Constititque in genua lapsus, et sustentabat se manu robustâ	550
Terrâ: oculus verò nigra nox cooperuit.	555
Dum verò Tydides ad petendam hastam ibat, quam emiserat,	

Ver. 340.—ἀάασατο.] Vide suprâ ad ἰ, 116.

Ibid.—δι.] Alii hic scribunt, δι. Sed nihil opus. Vide suprâ ad α, 51.

Ver. 344. Κεκληγῶς.] Vide suprâ ad β', 314.

Ver. 345. — ἰδὼν ῥίγησι.] Fuere apud Antiquos qui legerent, ἰδὼν ἰόνησι. Veriti nimirum, ne timidus videretur Diomedes. Ineptè admodum. Nam et suprâ idem vir fortissimus, ver. 517. — ἀλλὰ μίνουθα Ἡμῶν ἴσσιται ἦδος, ἰσθὶ νιφιληγερίτα Ζεύς Τρωσῶν δὲ ἰβίλι δούσαι κράτος, ἦσσις ἡμῶν. Et Ἀγαμέμνονι, etiam tum cum fortissimè se generet, ver. 254. ῥίγησιν σ' ἄρ' ἴσσιται —, Ἄλλ' οὐδ' ὡς ἀπίληγι μάχης.

Ibid.—βοὴν ἀγαθὸς.] Vide suprâ ad β', 408.

Ver. 348.—στίωμιν.] Ita edidit Barnesius; quomodo et infrâ scriptum est, χ', 251. Ut scilicèt pronuntiandum sit, στίωμιν. Ἄ. στίωμιν. Quod et ipsum, more Ionico, ferri possit.

Ver. 350. Καὶ βάλεν — κεφαλῆφιν Ἀκρην κακκόρυθα.]

— apicem tamen incita summum

Hasta tulit, summasque excussit vertice cristas.

Æn. XII, 492.

Ver. 352.—καλόν.] Vide suprâ ad β', 45.

Ver. 356. — ἀμφὶ δὲ ὄσσι.] Ἄ. ἀμφὶ δ' οἱ ὄσσι.

- Τῆλε διὰ προμάχων, ὅθι οἱ καταείσατο γαίης·
 Τόφρ' Ἐκτωρ ἄμπνυτο, καὶ ἄψ ἐς δίφρον ὀρούσας,
 Ἐξέλασ' ἐς πλῆθ' ἔν, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν. 360
 Δουρὶ δ' ἐπαίισσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 Ἐξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον, κύν' ἤτέ τοι ἄγχυ
 Ἦλθε κακόν· νῦν αὐτέ σ' ἐρύσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
 ὦ μέλλεις εὐχεσθαι ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων.
 Ἦ θῆν σ' ἐξαιύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας, 365
 Εἴπου τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάρροθός ἐστι·
 Νῦν αὖ τοὺς ἄλλους ἐπιείσομαι, ὃν κε κιχέω.
 Ἦ, καὶ Παιονίδην δουρικλυτὸν ἐξενάριξεν.
 Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠῦκόμοιο,
 Τυδείδῃ ἐπὶ τόξα τιταίνεται, ποιμένι λαῶν, 370
 Στήλῃ κεκλιμένος, ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ,
 Ἴλου Δαρδανίδαο, παλαιοῦ δημογέροντος.
 Ἦτοι ὁ μὲν θάρηκα Ἀγαστρόφου ἰφθίμοιο
 Αἴνυτ' ἀπὸ στήθεσφι παναίολον, ἀσπίδα τ' ἄμων,
 Καὶ κόρυθα βριαρῆν· ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἀνεΐλκε, 375
 Καὶ βάλεν, οὐδ' ἄρα μιν ἄλιον βέλος ἔκφυγε χεῖρός,

Longè per primos-pugnatores, ubi ei defixa fuerat in terram;
 Interea Hector rediit ad se, et rursus in currum insiliens,
 Egit in turbam, et evitavit mortem nigram. 360
 Hastà autem irruens allocutus est fortis Diomedes:
 " Utique nunc effugisti mortem, canis. Certè tibi propè
 " Venit malum: jam autem denuò te eripuit Phoebus Apollo,
 " Cui soles vota facere cùm proficisceris in stridorem jaculorom.
 " At tandem sanè te conficiam, quum in posterum occurrerò, 365
 " Si fortè aliquis et mihi deorum adjutor est:
 " Nunc interim alios persequar, quemcunque deprehendere potuero."
 Dixit, et Pæonidem hastà-inclytum interfectum-spoliabat.
 At Alexander, Helenae maritus comas-pulchrae,
 In Tydidem arcus tendebat pastorem populorum, 370
 Columnnam sibi praetentam-habens, viri-defuncti ad sepulcrum,
 Ili Dardanidae, prisici senis-honorati.
 Ille quidem thoracem Agastrophi fortis
 Detrahebat à pectore ornatu-multum-vario-insignem, clypeumque ab humeris,
 Et cassidem gravem: hic verò arcus cornu traxit, 375
 Et percussit, (nec ei irritum prorsus telum effugit manu.)

Ver. 365. — ἰρύσσατο.] Ita edidit Barne-
 sius; Rectè. Vulgg. ἰρύσατο. Quod ante-
 penultimam corripit.

Ver. 364. — δοῦπον.] Vide suprà ad δ',
 455.

Ver. 369. Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης.] Quà
 ratione, Ἀλέξανδρος, hic ultimam producat;
 item, κεκλιμένος, ver. 371; et μιν, ver. 376; et

δι, ver. 378; et εὐχόμενος, ver. 379; vide su-
 prà ad ε', 51. n. 8. 10.

Ver. 371. — κεκλιμένος.] Vide suprà ad ε',
 509, 314.

Ver. 374. Αἴνυτ' ἀπὸ.] Occupatus erat in
 detrahendo, &c. Ceterum de prosodiâ vocis
 αἴνυτο, vide suprà ad γ', 260.

Ibid. — παναίολον.] Vide suprà ad ε', 816.

- Ταρσὸν δεξιτεροῖο ποδός· διὰ δ' ἀμπερές ἰὸς
 Ἐν γαίῃ κατέπηκτο· ὁ δὲ μάλα ἠδὺ γελάσσας,
 Ἐκ λόχου ἀμπήδησε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ἠΐδα·
 Βέβληται, οὐδ' ἄλιον βέλος ἔκφυγεν· ὡς ὄφελόν τοι, 380
 Νείατον ἐς κενεῶνα βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἐλέσθαι·
 Οὕτω κεν καὶ Τρῶες ἀνέπνευσαν κακότητος,
 Οἷτε σε πεφρίκασι, λείοι' ὡς μηκάδες αἴγες.
 Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
 Τοξότα, λαβητῆρ, κέρα ἀγλαὰ, παρθενοπίπτα· 385
 Εἰ μὲν δὴ ἀντίσιον σὺν τεύχεσι πειρηθείης,
 Οὐκ ἂν τοι χραίσμησι βίος καὶ ταρφέες ἰοί·
 Νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδός, εὐχέαι αὐτως.
 Οὐκ ἀλέγω, ἄσεί με γυνὴ βάλοι, ἢ πάϊς ἄφρων·
 Κουφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάγκιδος οὐτιδανόιο. 390
 Ἦτ' ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο, καὶ εἴ κ' ὀλίγον περ ἐπαύρη,
 Ὅξυ βέλος πέλεται, καὶ ἀκῆριον αἶψα τίθησι·
 Τοῦ δὲ, γυναικὸς μὲν τ' ἀμφίδροφοί εἰσι παρειαί,
 Παιῖδες δ' ὄρφανοί· ὁ δὲ θ' αἵματι γαῖαν ἐρεῦθων
 Πύθεται· οἰωνοὶ δὲ πέρι πλέες, ἧὲ γυναῖκες. 395
 Ὡς φάτο· τοῦ δ' Ὀδυσσεύς δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν

Plantam dextri pedis: penitus verò sagitta

In terram defixa est. Hic autem valde suaviter ridens,

Ex insidiis exiit, et glorians verbum dixit:

"Vulneratus es, nec irritum telum effugit: utinam tibi, 380

"Imum in ile jaculatus, vitam eripuissem:

"Sic enim Trojani respirassent à calamitate,

"Qui utique te horrent, leonem velut balantes caprae."

Hunc autem non expavectus allocutus est fortis Diomedes:

"Sagittarie, convitiator, cornu clare, puellarum-observator-callide: 385

"Siquidem jam aperte contra cum armis periculum faceres,

"Non utique tibi profuturus esset arcus et crebrae sagittae:

"Nunc verò postquam me perstrinxeris plantam pedis, gloriaris inaniter.

"Pro nihilo habeo; perinde ac si me mulier percussisset, aut puer insipiens:

"Leve enim est telum viri imbellis, nullius pretii. 390

"Certè aliter à me, etiam si vel paululum attigerit,

"Acutum telum exit, et virum exanimem statim reddit;

"Ac illius uxoris quidem ambae statim laceratae sunt genae,

"Liberique orbi; ipse autem sanguine terram rubefaciens

"Putrescit; alites verò circum plures sunt, quam mulieres." 395

Sic dixit. Hunc autem Ulysses hastâ-inclutus propè veniens

Ver. 583. — πριφρίκασι.] Vide suprâ ad β', 514.

Ver. 585. — κέρα.] Alii "arcu," interpretantur, alii "cincinnis."

Ibid. — παρθενοπίπτα.] "Ἐτιρη παρθενοπία γράφουσι, ὅ ἴσθι παρθένης ἰοκάς τῆν ὄφιν. Eust.

Ver. 586. Εἰ μὲν δὴ ἀντίσιον.] Pronuntiabatur, Εἰ μὲν δὴ ἄντισιον.

Ver. 590. Κουφὸν γὰρ βέλος.]

—telumque imbelles sine ictu.

Æn. II, 544.

Ver. 592. — τίλιται.] Eustath. in Commentar. τίτιται.

Ver. 595. — πῆρι πλίτις.] Αἱ πρισιλίτις. Minus rectè.

"Ἐστη πρόσθ'· ὁ δ' ὄπισθε καλεζόμενος, βέλως ἀπὺ
 Ἐκ ποδὸς εἴλκ'· ὀδύνη δὲ διὰ χρεὸς ἦλθ' ἄλεγεινή.
 Ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἠνιόχῳ ἐπίτελλε
 Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῆσιν ἐλαυνόμεν' ἤχλητο γὰρ κῆρ. 400
 Οἰώθη δ' Ὀδυσσεὺς δουρικλυτὸς, οὐδὲ τις αὐτῷ
 Ἀργείων παρέμεινε, ἐπεὶ φόβος ἔλλαβε πάντας.
 Ὀχλήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
 "Ῥμοὶ ἐγὼ, τί πάθω; μέγα μὲν κακόν, αἴκε φέεωμαι,
 Πληθὺν τερβήσας· τὸ δὲ ρίγιον, αἴκεν ἀλάω 405
 Μοῦνος· τοὺς δ' ἄλλους Δαναοὺς ἐφόβησε Κρονίον.
 Ἀλλὰ τίη μοὶ ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
 Οἶδα γὰρ, ὅττι κακοὶ μὲν ἀποίχονται πολέμοιο·
 Ὅς δὲ κ' ἀριστεύησι μάχῃ ἐνὶ, τόνδε μάλα χρεὼ
 Ἐστάμεναι κρατερῶς, ἢτ' ἔδλητ', ἢτ' ἔβαλ' ἄλλον. 410
 "Ἐως ὁ ταῦθ' ὄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων
 Ἐλσαν δ' ἐν μίσσοισι, μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.
 Ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες θαλεροὶ τ' αἰζήοι

Stetit antè; is autem à-tergo desidens, telum velox

Ex pede traxit: dolor verò per corpus venit gravis.

In currum itaque conscendit, et aurigae praecepit

Naves versùs cavas agere currum: dolebat enim corde.

Solus autem relictus est Ulysses hastà-inclutus, neque quisquam apud ipsum

Argivorum manebat, quoniam timor ceperat omnes.

Ingemiscens itaque dixit ad suum magnum animum:

" Ἡοὶ mihi! ego, quid agam? [quid mihi conveniet?] ingens quidem malum si
 " fugero,

" Multitudinem metuens; illud autem pejus, si interceptus fuero

" Solus: caeteros quippe Danaos in-fugam-vertit Saturnius.

" Sed cur mihi haec meus disserit animus?

" Novi enim, quòd ignavi quidem recedunt à pugná:

" Qui verò strenuus est in proelio, hunc omninò oportet

" Stare constantèr, sive feriat, sive feriat alium."

Dum is haec versabat in mente et in animo,

Interim Troum ordines supervenerunt clypeatorum;

Concluseruntque in medio, intra se pestem collocantes.

Ut verò cùm in aprum undique canes florentesque-aetate juvenes

400

405

410

Ver. 397. "Ἐστη πρόσθ'· ὁ δ' ὄπισθ'·]

—genitor nati parmâ protectus abiret.

Æn. X, 800.

Ibid. —ἀπὺ. Al. ἔξυ.

Ver. 401. Οἰώθη δ' Ὀδυσσεύς·]

Jamque adeò super unus eram.—

Æn. II, 567.

Ver. 402. —παρέμεινε. Eustath. in

Commentar. παρέμεινε.

Ver. 408. —ἦττι. Vide suprâ ad 4. 557.

Ibid. —ἀποίχεται πολέμοιο. Al. ἀποί-
 χοντο πολέμοιο.

Ver. 411. "Ἐως ὁ ταῦθ'·] Vide suprâ ad 4.

95.

Ver. 412. Τόφρα δ'·] Vide suprâ ad 4, 57.
 Malè Barnesius, Τόφραδ'.

Ver. 413. —μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες·]

Ἀμφίβολον ἔχει ἴσκειαν. Δηλοῦ γὰρ, ἢ ἔτι ἔλ-
 σαν ἐν σφίσι τὸν Ὀδυσσεύα, πῆμα τιθέντες αὐ-
 τῷ ἢ ὅτι ἔλσαν αὐτὸν, πῆμα τιθέντες σφίσι αὐ-
 τῶς. Καί ἴσκει σιμνὸς ὁ λόγος οὗτος, καὶ ὑψη-
 λός· ὡς κρείττονι ὃν τοῖς Τρώεσσι ἀφίηται αὐτὸν
 ἀκύκλωτον. Eustath. Homeri tamen tem-
 poribus haud credo ambiguum fuisse istam
 locutionem.

Ver. 414. Ὡς δ' ὅτι κάπριον ἀμφ'·]

Ac velut ille canum morsu de montibus
 altis

Σείονται, ὁ δὲ τ' εἷσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο,	415
Θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτήσι γένουσιν	
Ἄρφι δὲ τ' αἴσσονται· ὑπαὶ δὲ τε κόμπος ὀδόντων	
Γίγνεται· οἱ δὲ μένουσιν ἄφαρ δεινὸν περ ἔοντα	
"Ὡς ῥα τότε ἄμφ' Ὀδυσῆα, Διὶ φίλον, ἐσσεύοντο	
Τρῶες· ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Δηϊοπίτην	420
Οὔτασεν ἄμον ὑπερθεν, ἐπάλμενος ὄξει δουρῖ·	
Αὐτὰρ ἔπειτα Θόανα, καὶ Ἐννομον ἐξεναρίζε·	
Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα, καθ' ἴππων αἰζάντα,	
Δουρῖ, κατὰ πρότμησιν, ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλόεσσης,	
Νύξεν· ὁ δ' ἐν κοίησι πεσὼν, ἔλε γαῖαν ἀγοστῶ.	425
Τοὺς μὲν ἕασ'· ὁ δ' ἄρ' Ἴππασίδην Χάρσπ' οὔτασε δουρῖ,	
Αὐτοκασίγητον εὐηγενέος Σάκοιο.	
Τῶ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκος κίεν, ἰσόθεος Φῶς·	
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγυὲς ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·	
"Ὡ Ὀδυσσεῦ πολύαινε, δόλων αἶτ', ἠδὲ πόνοιο·	430

Incitatè-feruntur, ille verò prodit alto ex fruticeto,	415
Acuens album dentem in incurvis malis;	
Undique autem in eum impetum faciunt; stridor verò dentium	
Suboritur: ii autem sustinent protinùs, horrendùm licèt existentem:	
Sic sanè tum undique in Ulyssem, Jovi charum, incitatè-ferébantur	
Trojanì: ille verò primùm quidem egregium Deiopitem	420
Vulneravit super humerum, insiliens acutà hastà:	
Deinde verò Thoonem, et Ennomum interfecit;	
Chersidamanta verò deinceps, ab equis desilientem,	
Hastà, ad umbilicum, sub clypeo umbone-munito,	
Vulneravit. Ille verò in pulvere delapsus, prehendit terram palmâ.	425
Atque hos quidem missos-fecit: Hippasidem verò Charopa vulneravit hastâ,	
Germanum-fratrem generosi Soci.	
Huic autem auxiliaturus Socus venit, par-deo vir:	
Stetitque valdè propè cùm accessisset, et eum sermone allocutus est:	
" O Ulysse clarissime, dolorum insatiabilis, atque laboris;	450

Actus aper, (multos Vesulus quem pinifer annos
Defendit, multosque palus Laurentia,) sylvâ
Pastus arundinea; postquam inter retia ventum est,
Substitit, infremuitque ferox, et inhorruit armos;
Nec cuiquam irasci propiùsve accedere virtus,
Sed jaculis tutisque procul clamoribus instant;
Ille autem impavidus partes cunctatur in omnes,
Dentibus infrendens, et tergo decutit hastas:
Haud aliter————— Æn. X, 707.

Ver. 416. — γναμπτήσι γένουσιν] *Al.* γναμπτήσι γένουσι· Minùs rectè. *Barnesius* scribendum voluit, γναμπτήσι γένουσιν.

Ver. 418. Γίγνεται.] *Al.* Γίνται. Quod perinde est. Nam γίνομαι, primam producit.

Ver. 419. — Διὶ φίλον.] Quâ ratione, Διὶ, hic ultimam producat; item, αὐτοκασίγητον, ver. 427; vide suprâ ad α', 51. n. 8.

Ver. 421. Οὔτασεν.] *Rursùmque*, ver. 426. οὔτασε δουρῖ. Vide suprâ ad δ', 525; et ad α', 140.

Ver. 425. — αἰζάντα.] *Al.* αἰσσοντα.

Ver. 425. — ἐν κοίησι πεσὼν.] Vide suprâ ad α', 595.

Ibid. — ἔλε γαῖαν ἀγοστῶ.] *Cubitis* humum pinsabat. *Ennius* apud *Varron.* lib. 1 V.

Ver. 426. — ἕασ'.] Vide suprâ ad δ', 42.

Ver. 450. — πολύαινε.] *Schol.* μυθολόγη, φλύαρε. Sed nihil opus. Sunt enim hujusmodi epitheta, laudi data, et sociorum et hostium communia.

Σήμερον ἢ δοιοῖσιν ἐπεύξειαι Ἴππασίδῃσι,
 Τοιῶδ' ἀνδρε κατακτείνεις, καὶ τεύχε' ἀπούρας·
 "Ἡ κεν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις.
 "Ὡς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσῃν·
 Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος, 435
 Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαϊδάλου ἠρήρειστο·
 Πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χροῖα ἔργαθεν· οὐδέ τ' ἔασε
 Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθῆμεναι ἔγκασι Φωτός.
 Γῶ δ' Ὀδυσσεύς, ὃ οἱ οὔτι βέλος κατακαίριον ἦλθεν·
 "Ἀψ δ' ἀναχωρήσας Σῶνον πρὸς μῦθον ἔειπεν 440
 "Ἄ δεῖλ', ἢ μάλα δή σε κιχάνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
 "Ἦτοι μὲν ῥ' ἐμ' ἔπαυσας ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι,
 Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε Φημί φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
 "Ἡματι τῶδ' ἔσσεσθαι· ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα,
 Εὐχος ἐμοὶ δάσειν, ψυχὴν δ' Ἀΐδι κλυτοπαύω. 445
 "Ἡ· καὶ ὁ μὲν φύγαδ' αὐτὶς ὑποστρέψας ἔβεβῆκει,
 Τῶ δὲ μετασφρεθέντι μεταφρένω ἐν δόρῳ πῆξεν
 "Ὀμῶν μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·

" Hodie vel duobus gloriabere super Hippasidis,

" Talibus viris interfectis, et armis spoliatis ;

" Vel tu meâ hastâ percussus animam perdes."

Sic locutus, percussit ad clypeum undique aequalem :

Per clypeum quidem penetravit lucidum rapidâ hastâ,

455

Et per thoracem affabrè-factum infixâ est ;

Omnemque à costis cutem abstulit ; neque tamen sivit

Pallas Minerva misceri visceribus viri.

Sensit autem Ulysses, quòd sibi nequaquam telum lethale venisset :

Retròque cedens Socum sermone allocutus est :

440

" Vah ! miser, certè omninò jam te assequitur grave exitium :

" Tu quidem me cessare-fecisti, ne cum Trojanis jam amplius pugnem ;

" Tibi verò ego hic aio caedem et mortem nigram

" Die hoc fore : meâque hastâ domitum,

" Gloriam mihi daturum, animam verò Plutoni equis-insigni."

445

Dixit : et ille quidem in-fugam retrò converso gradu abibat ;

Ei autem converso, tergo hastam infixit

Humerorum in medio, perque pectora trajecit :

Ver. 455. "Ἡ κεν ἐμῷ.] *Al.* "Ἡ σύγ' ἐμῷ.
 Quod et non inelegans. Vide suprâ ad γ', 409.

Ibid. — ὀλέσσεις.] *Al.* ὀλέσσης. Quod
 et ipsum, si præcedat ἢ κεν, non erit inele-
 gans : licet vir doctissimus, *Henr. Stephanus*,
 propter præcedentem ἰσιύζειαι, " non dubium
 " esse quin ὀλέσσεις legendum sit," existimet.

Ver. 454. — οὔτησε.] Ex οὔτῃσα. Nam ex
 οὔτῃσα fit οὔτῃσαι, penultima correpta.

Ver. 455. Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε.] Vide suprâ
 ad γ', 357.

Ver. 457. — ἔργαθεν.] Ἀπειρῆξιν, ἀπὶ ἄρα-
 γων, ἀπὸ ἀλλοίωσι τῶν στοιχείων τῶν ἰσοπεδῶν, τῶν
 μὴ προκύψαν ἐς βάθος. *Eustath.*

Ibid. — ἴασσι.] Vide suprâ ad δ', 42.

Ver. 459. — ὃ οἱ.] Vide suprâ ad α', 557.

Ver. 446. — ἰδιόηκτι.] Si vocem, βί-
 ἠκτι, tulisset versus, at non constitisset Tem-
 porum ratio. Vide suprâ ad α', 57.

Ver. 447. — μεταφρένω, sed, μεταφρένω ἰμ-
 πεξεν.

Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπέυξατο δῖος Ὀδυσσεύς·

ᾧ Σῶχ', Ἰππάσου υἱὲ δαΐφρονος ἵπποδάμοιο,
Φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον, οὐδ' ὑπάλυξας.

450

Ἄ δεῖλ', οὐ μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ὅσσε καθαιρήσουσι θανάοντι περ, ἀλλ' οἴωνοι
ᾠμησταί σ' ἐρύσουσι, περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες·
Αὐτὰρ ἐπεὶ κε θάνω, κτεριοῦσί με δῖοι Ἀχαιοί.

455

Ὡς εἰπὼν, Σάκοιο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
Ἔξω τε χροὸς εἴλκε, καὶ ἀσπίδος ὀμφαλέεσσης·
Αἶμα δὲ οἱ σπασθέντος ἀνέσσυτο, κῆδε δὲ θυμόν.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ ἴδον αἶμ' Ὀδυσῆος,
Κεκλόμενοι καθ' ὄμιλον ἐπ' αὐτῶ πάντες ἔβησαν·
Αὐτὰρ ὄγ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αὔε δ' ἐταίρους·
Τρεῖς μὲν ἔπειτ' ἦϋσεν, ὅσον κεφαλῇ χὰδε φωτὸς,
Τρεῖς δ' αἶεν ἰάχοντος ἀρηΐφίλος Μενέλαος·

460

Fragorem autem edidit cadens : insultavitque illi nobilis Ulysses :

“ O Soce, Hippasi filii bellicosi equum-domitoris,

450

“ Occupavit te finis mortis deprehensum, nec effugisti.

“ Vah! miser, non quidem tibi pater et veneranda mater

“ Oculos compriment mortuo videlicet, sed alites

“ Cruda-vorantes te diripient, circum alis crebris verberatum :

“ Sed ubi ego mortuus fuero, justa-facient mihi generosi Achivi.”

455

Sic fatus, Soci bellicosi validam hastam

Equae cute suâ traxit, et clypeo umbone-munito :

Sanguis autem ei extractâ-hastâ erumpebat, angebatque illi animum.

Trojani verò magnanimi postquam viderunt sanguinem Ulyssis,

Cohortantes per turbam in ipsum omnes iverunt :

460

Verùm is retrocedebat, inclamabatque socios :

Ter quidem tum clamavit, quantum caput capiebat viri ;

Ter autem audivit clamantem bellicosus Menelaus :

Ver. 449. Δούπησιν.] Vide suprâ ad γ', 455, 504.

Ver. 452. Ἄ δεῖλ', οὐ μὲν σοί γε.]

Δύσμοροι, οὐ μὲν σοί γε.——

Plutarch. de Consolat. ad Apoll.

Heu! terra ignotâ, canibus data praeda

Latinis

Alitibusque jaces! nec te tua funera mater

Proximi, pressive oculos, aut vulnera lavi,

Veste tegens.—— AEn. IX, 485.

Istic nunc, metuende, jace; non te optima mater

Condet humi, patriove onerabit membra sepulchro :

Alitibus linquere feris, aut gurgite mersum

Unda feret, piscesque impasti vulnera lambent.

AEn. X, 557.

Ver. 454. ᾠμησταί σ' ἱρύσουσι.] Ita edidit BARNESIIUS; Ex MSS. ἱρύσουσι ex conjecturâ,

σὶ. Vulgg. ᾠμησταί ἱρύσουσι. Quod et ipsum ferri possit.

Ibid. —— πτερὰ πυκνὰ βαλόντες.] Pulchrè depingunt haec verba, et quasi ob oculos ponunt, aves rapaces praedam alis inter diripiendum verberantes. Ut rectè annotavit Porphyrus.

Ver. 458. —— κῆδε δὲ θυμόν.] BARNESIIUS edidit, κῆδε δ' ἰ θυμόν. Quod eodem redit.

Ver. 459. Τρῶες δὲ.] Quâ ratione, δὲ, hic producatur, vide suprâ ad α', 51.

Ibid. —— ἰπὶ ἴδον αἶμ' Ὀδυσῆος, Κεκλόμενοι—— ἴβησαν.]

Ocyus ense

Æneas, viso Tyrrheni sanguine lætus,

Eripit à femore, et trepidanti fervidus instat.

AEn. X, 786.

Ver. 463. Τρεῖς δ' αἶεν ἰάχοντες.] Vide suprâ ad γ', 456.

- Αἴψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν ἐγγυς ἔοντα
 Αἴαν διογενῆς, Τελαμῶνιε, κοίρανε λαῶν, 465
 Ἀμφί μ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἴκετ' αὐτῆ,
 Τῶ ἰκέλη, ὡς εἴ ἐ βιάατο μούνον ἔοντα
 Τρῶες ἀποτμήξαντες ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
 Ἀλλ' ἴομεν καθ' ὄμιλον ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
 Δεῖδω, μή τι πάθῃσιν ἐνὶ Τρῳέεσσι μονωθεῖς, 470
 Ἐσθλὸς ἐάν· μεγάλη δὲ πολλῇ Δαναοῖσι γένηται.
 Ὡς εἰπὼν, ὁ μὲν ἤρχ', ὁ δ' αἶμ' ἔσπετο ἰσόθεος Φάξ.
 Εὖρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διὶ φίλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν
 Τρῶες ἔπειθ', ὥσει τε θαφθοῖσι θῶες ὄρεσφιν
 Ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὃν τ' ἔβαλ' ἀνήρ 475
 Ἰῶ ἀπαὶ νευρῆς· τὸν μὲν τ' ἤλυξε πόδεςσι
 Φεύγων, ὄφρ' αἶμα λιαρὸν, καὶ γούνατ' ὄρῳσῃ
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνγε δαμάσσεται ἀκὺς οἰστός,
 Ὠμοφάγοι μιν θῶες ἐν οὖρεσι δαζδᾶπτουσιν,
 Ἐν νέμει σκιερῶ· ἐπὶ τε λῖν ἤγαγε δαίμων 480
 Σίντην· θῶες μὲν τε διέτρυσαν, αὐτὰρ ὁ δάπτει·

Confestimque Ajacem allocutus est propè existentem :

" Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum, 465

" Circa me Ulyssis magnanimi venit clamor,

" Ei similis, ac si cum violentè-urgerent solum existentem

" Trojani interclusum in acri pugna.

" Quare eamus per turbam; opitulari enim melius.

" Timeo, nè quid patiatur humanitùs inter Trojanos solus relictus, 470

" Strenuus cùm sit: magnum autem desiderium Danaos subeat,"

Sic fatus, ipse quidem praeibat, ille verò unà sequebatur par-deo vir.

Invenerunt deinde Ulysem, Jovi charum; circa verò ipsum

Trojani simul-ibant, sicut perquam-avidi-caedis thoës in montibus

Circa cervum cornutum vulneratum, quem utique vulnerarit vir 475

Sagittà à nervo missà: ac illum quidem evadit pedibus

Fugiens, quamdiu sanguis tepidus, et genua moventur:

Sed postquam hunc domuerit velox sagitta,

Cruda-vorantes cum thoës in montibus dilaniando-vorant,

In nemore umbroso: leonem autem adducit fortuna 480

Exitialem: tum thoës quidem diffugiunt, atque ille eo vescitur:

Ver. 466. — [ἴκετ' αὐτῆ.] *Al.* ἴκετο φωνή.

Ver. 470. — [πάθῃσιν ἰσ.] *Al.* πάθῃσι μιτά.

Ver. 472. — [ὁ δ' αἶμ' ἔσπετο.] Aptè et ad personam Ajacis, et ad rem in periculo constitutam, εὖτε ἀντιφωνῶν, καὶ αἶμα ἴπταται βοηθήσαν. Ut rectè notavit Eustathius.

Ver. 473. — [Διὶ φίλον.] Quà ratione, Διὶ, hic ultimam producat; item αἶμα, ver. 477. et τὴ, ver. 480. vide suprà ad á, 51.

Ver. 475. — [Ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον.]

Qualis conjectà cervà sagittà,

Quam procul incautam — fixit

Pastor agens telis, liquitque volatile ferrum Nescius; illa fugà sylvas saltusque peragrata Dictæos; hæret lateri lethalis arundo.

Æn. IV, 69.

Ibid. — [ὃν τ' ἔβαλ' ἀνήρ.] *Al.* ὃν ῥ' ἔβαλ' ἀνήρ. Quòrum utrumque eandem habet vim: " Quem utique vulnerarit aliquis."

Ver. 476. [ἰσ.] *Al.* ἰσ.] Ita edidit Barnesius ex ver. 663. infrà: Ubi et vulgò scriptum est, ἀπαί. Plurimi hoc in loco legunt, ἀπαί. Quod et ipsum ferri possit: Vide ad á, 51. n. 8.

Ὡς ῥα τότε ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
 Τρῶες ἔπον πολλοί τε καὶ ἄλκιμοι· αὐτὰρ ὄγ' ἤρως
 Ἀΐσσαν ᾗ ἔγχει ἀμύνετο νηλεὲς ἤμαρ.
 Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἥυτε πύργου, 485
 Στῆ δὲ παρῆξ· Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἀλλυδιδις ἄλλως.
 Ἦτοι τὸν Μενέλαος ἀρήϊος ἕξαγ' ὀμίλου
 Χειρὸς ἔχων, εἰως θεράπων σχεδὸν ἤλασεν ἵππους.
 Αἴας δὲ Τρῶεσσι ἐπάλμενος εἶλε Δόρυκλον
 Πριαμίδην, νόθον υἱόν· ἔπειτα δὲ Πάνδοκον οὔτα· 490
 Οὔτα δὲ Λύσανδρον, καὶ Πύρασον, ἠδὲ Πυλάρτην.
 Ὡς δ' ὀπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισι
 Χειμάρρους κατ' ὄρεσφιν, ὀπαζόμενος Διὸς ὕμῃων,
 Πολλὰς δὲ δρυὺς ἀζαλέας, πολλὰς δέ τε πύκνας
 Ἐσφέρεται, πολλὸν δέ τ' ἀφυσγετὸν εἰς ἄλλα βάλλει· 495
 Ὡς ἔφεπε κλονέων πεδίον τότε Φαίδιμος Αἴας,
 Δαΐζων ἵππους τε καὶ ἀνέρας· οὐδέ πω Ἐκτωρ
 Πεύθει· ἐπεὶ ῥα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ μάργατο πάσης,
 Ὀχθας παρ ποταμοῖο Σκαμάνδρου· τῆ ῥα μάλιστα

Sic tunc circa Ulyssem bellicosum versutum
 Trojani simul-ibant multiq̄ue et fortes : sed ille heros
 Ruens suâ hastâ propulsabat crudelem diem.
 Ajax verò propè accessit, ferens scutum, velut turrim ;
 Stetitq̄ue juxta : Trojani autem perterrefacti diffugerunt aliò alius.
 Atq̄ue hunc quidem Menelaus Mavortius eduxit è turbâ
 Manu tenens, donec famulus propè egisset equos.
 Ajax autem Trojanis insiliens interfecit Doryclum
 Priamidem, nothum filium ; deinde verò Pandocum vulneravit ;
 Vulneravit et Lysandrum, et Pyrasum, et Pylartem.
 Ut verò cùm inundans flumen in campum decurrit
 Torrens de montibus, urgente Jovis imbre,
 Multasq̄ue quercus aridas, multasq̄ue larices
 Secum-rapit, multumq̄ue limum in mare projicit :
 Sic inquebatur turbans per campum tunc illustris Ajax,
 Concidens equosq̄ue et viros : necdum Hector
 Audierat ; quippe pugnae in sinistrâ-parte procliabatur totius,
 Ripas juxta fluvii Scamandri ; ubi maximè

Ver. 485. Τρῶες ἔπον πολλοί.] Vide suprâ
 ad ὄ, 202. Nonnulli hic malè ; Τρῶες ἔποντο
 πολλοί.

Ver. 484.— ᾗ ἔγχει.] *Al.* ᾗ ἔγχει. Minus
 rectè. Si enim divisim legatur, scribendum
 erat ᾗ ἔγχει. Ut rectè notavit *Barnesius*.

Ver. 487.— τὸν.] *Ulyssem*.

Ver. 490. Πριαμίδην.] Vide suprâ ad α, 598.

Ver. 491. Οὔτα.] Vide suprâ ad ὄ, 525.

Ver. 492. Ὡς δ' ὀπότε πλήθων ποταμὸς.]

—aut rapidus montano flumine torrens

Sternit agros, sternit sata laeta boumque
 labores,

Praecipitesque trahit sylvas—*Æn.* II, 505.

Non sic, aggeribus ruptis cùm spumeus am-
 Exiit, oppositasque evicit gurgite moles, [nis
 Fertur in arva furens cumulo, camposq̄ue
 per omnes

Cum stabilis armenta trahit.—*Ibid.* 496.

Ver. 496.— κλονίων πεδίον τότε.] *Barnesius*
 ex conjecturâ legendum velit, *πειδίον*
κάτα. Sed nihil opus. Facilè enim subin-
 telligitur istud *κάτα*.

- 'Ανδρῶν πίπτε κάρηνα, βοή δ' ἄσβεστος ὀράζει, 500
 Νέστορά τ' ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀρήϊον Ἴδομενεῖα.
 Ἐκταρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὀμίλει, μέρμερα ῥέζων
 Ἐγχεῖ δ' Ἰπποσύνη τε· νέων δ' ἀλάπαζε φάλαγγας.
 Οὐδ' ἄν πα χάζοντο κελεύθου δῖοι Ἀχαιοί,
 Εἰ μὴ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠυκόμοιο, 505
 Παῦσεν ἀριστευοντα Μαχάονα, ποιμένα λαῶν,
 Ἴῶ τριγλάχινι βαλὼν κατὰ δέξιον ἄμον·
 Τῷ ῥα περιδδειςαν μένεα πνεύοντες Ἀχαιοί,
 Μήπως μιν, πολέμοιο μετακλινθέντος, ἔλοιεν·
 Αὐτίκα δ' Ἴδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον· 510
 ὦ Νέστωρ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 Ἄγρει, σῶν ὀχέων ἐπιθήσει· παρ δὲ Μαχάων
 Βαινέτω· ἐς νῆας δὲ τάχιστ' ἔχε μάνυχας ἵππους·
 Ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιός ἄλλων,
 Ἴούς τ' ἐκτάμνειν, ἐπὶ τ' ἤπια φάρμακα πάσσειν. 515
 ὦς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Γερέμιος ἵππότης Νέστωρ·
 Αὐτίκα δ' ὦν ὀχέων ἐπεθήσατο· παρ δὲ Μαχάων
 Βαῖν', Ἀσκληπιοῦ υἱὸς ἀμύμονος ἰητρὸς·
 Μάστιξεν δ' ἵππους, τὰ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην

Virorum cadebant capita, clamorque immensus exortus erat, 500
 Nestoraque circa magnum, et Mavortium Idomeneum.
 Hector utique inter hos versabatur, ardua patrans
 Hastâque, equestrique virtute; juvenumque vastabat phalangas.
 Necdum tamen cessissent de viâ nobiles Achivi,
 Nisi Alexander, Helenae maritus comas-pulchrae, 505
 Cessare-fecisset à strenuè-pugnando Machaonem, pastorem populorum,
 Sagittâ tres-hamos-habente percussum ad dextrum humerum:
 De hoc nempe pertimuerunt robur spirantes Achivi,
 Ne fortè eum, pugnâ inclinatâ, interficerent:
 Statim autem Idomeneus allocutus est Nestora nobilem: 510
 " O Nestor Neleide, magna gloria Achivorum,
 " Age, tuos currus conscende, juxtâque Machaon
 " Ascendat: adque naves celerrimè dirige solidos-ungulis equos,
 " Medicus enim vir multis aequiparandus aliis,
 " Sagittisque excidentis, mitibusque pharmacis inspergendis." 515
 Sic dixit; neque non-obsecutus est Gerenius eques Nestor:
 Statim autem suos currus conscendit; juxtâque Machaon
 Ascendit, Aesculapii filius eximii medici:
 Scuticâ autem verberabat equos, hi verò non inviti volabant

Ver. 500. — ὀράζει.] Vide suprâ ad á, 37. et ad β', 810.

Ver. 502. — ὀμίλει.] *Al. ἰμίλει.* Quod et ad verbum paulò numerosius.

Ver. 505. — Ἀλέξανδρος, Ἑλένης.] Vide suprâ ad á, 51.

Ver. 512. — ἰπιθήσει.] Vide suprâ ad β', 35. et ad í, 109.

Ver. 515. — μάνυχας ἵππους.] —solido—ungula—cornu.

Virg. Georg. III, 88.

Ver. 516. — ἰππότης.] Vide suprâ ad á, 175.

Ver. 517. — ἰπιθήσατο.] *Vulg. ἰπιθήσειτο.* Vide suprâ ad β', 35. et ad í, 109.

Nῆας ἐπὶ γλαφυράς· τῇ γὰρ Φίλον ἔπλετο θυμῷ.	520
Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν, Ἐκτορι παρβεβασώς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν· Ἐκτορ, νῶϊ μὲν ἐνθάδ' ὀμιλέομεν Δαναοῖσιν, Ἐσχατιῇ πολέμοιο δυσηχέος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι Τρῶες ὀρίνονται ἐπιμιζέῃσσι τε καὶ αὐτοῖσι.	525
Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος· εὖ δὲ μιν ἔγνω· Εὐρὺ γὰρ ἀμφ' ἄμοισιν ἔχει σάκος· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς Κεῖσ' ἵππους τε καὶ ἄρμ' ἰθύνομεν, ἔνθα μάλιστα Ἴππῆες πεζοὶ τε κακὴν ἔριδα προβαλόντες, Ἀλλήλους ὀλέκουσι· βοῆ δ' ἄσβεστος ὄρραρον.	530
Ὡς ἄρα φανήσας ἴμασεν καλλίτριχος ἵππους Μάστιγι λιγυρῇ· τοὶ δὲ, πληγῆς αἰόντες, Ῥίμφ' ἔφερον δοὺν ἄρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς, Στείβοντες ἐκνύας τε καὶ ἀσπίδας· αἵματι δ' ἄζων Νέρθεν ἅπας πεπάλακτο, καὶ ἄντυγες αἱ περὶ δίφρον,	535
Ἄς ἄρ' ἀφ' ἱππέων ὀπλέων ραθάμιγγες ἔβαλλον, Αἶ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων· ὁ δὲ ἔετο δῦναι ὄμιλον	

Naves versùs cavas : eò enim ire gratum erat animo.	520
Cebriones intereà Trojanos turbatos animadvertit, Juxta Hectorem in-curru-sedens, et ipsum verbis affatus est :	
“ Hector, nos quidem hic versamur inter Danaos, “ In extremitate pugnae horrisonae : at sanè caeteri “ Trojanì turbantur promiscuè equique et ipsi.	525
“ Ajax scilicèt turbat eos Telamonius : bene utique ipsum novi ; “ Latum enim circa humeros gerit scutum : sed et nos “ Illuc equosque et currum dirigamus, ubi maximè “ Equites peditesque, pernicioso certamine strenuè-conserto, “ Mutuò-se occidunt ; clamor autem immensus exortus est.”	530
Sic fatus, verberavit júbis-pulchros equos Scuticá argutá : illi autem, verbera sentientes, Velocitèr agebant celerem currum inter Trojanos et Achivos, Calcantes cadaveraque et scuta : sanguine autem axis Subtùs totadabatur, et ambitus qui erant circa sellam-currùs,	535
Quos utique ab equinis unguis guttae aspergebant, Atque à canthis : ille autem cupiebat ingredi turbam	

Ver. 521. — Τρῶας ὀρινομένους.] Ab *Ajace* in dextro cornu, ver. 496.

Ver. 530. — ὄρραρον.] De horum *Temporum* ratione, ὀλέκουσι et ὄρραρον vide suprâ ad á, 37.

Ver. 531. — ἴμασιν.] Vide suprâ ad á, 140.

Ver. 532. Μάστιγι λιγυρῇ.] Quâ ratione, μάστιγι, hic ultimam producat ; item τι, ver. 541. et ἰντροπαλιζόμενος, ver. 546. vide suprâ ad á, 51. n. 8.

Ibid. — πληγῆς αἰόντες.]

— audit currus habenas. *Georgic.* I, 514.

Ver. 534. Στείβοντες ἐκνύας τε — αἵματι δ' ἄζων.]

— equos alacer media inter proelia Turnus

Fumantes sudore quatit, miserabile cæsis Hostibus insultans ; spargit rapida ungula rores

Sanguineos, mixtâque cruor caleatur arenâ. *Æn.* XII, 337.

Quem locum *Macrobius* inter eos recenset, in quibus *Poetarum*, “ par penè splendor amborum est.” *Lib.* V. cap. 12.

Ver. 536. Ἄς ἄρ'.] Quos utique. Nequam enim hic supervacaneum est istud ἄρ'.

Ver. 537. — δὲ δὴ.] Hector.

Ἄνδρόμεον, ῥῆξάι τε, μετάλμενος· ἐν δὲ κυδοιμὸν
 Ἦκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δὲ χάζετο δουρῶς
 Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπαλεῖτο στίχας ἀνδρῶν,
 "Εγχεῖ τ', ἄορί τε, μεγάλοισί τε χειρμαδίοισιν·
 Αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο.

540

Ζεὺς δὲ πατὴρ Αἴανθ' ὑψίζυγος ἐν φόβον ᾤρσει·
 Στῆ δὲ ταφῶν, ὅπιθεν δὲ βάλεν σάκος ἐπταβόειον·
 Τρέσσει δὲ παπτήνας ἐφ' ὀμίλῳ, θηρὶ εἰοικῶς,
 Ἐντροπαλιζόμενος, ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων.

545

Ὡς δ' αἶθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο

Ἔσσεύοντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροῖῶνται,

Οἴτε μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρος ἐλέσθαι,

Πάνυχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρειῶν ἐρατιζῶν

550

Ἰθύει· ἀλλ' οὔτι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἀκοίτες

Ἄντιοι αἴσσοσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,

Virorum, perumpereque, insiliens; tumultumque
 Immisit malum Danais, parumpque cessabat ab hastâ.

Ac quidem aliorum obibat ordines virorum,

540

Hastâque, ensequae, magnisque saxis:

Ajaciis autem vitabat pugnam Telamonii.

Jupiter verò pater Ajaci in-alto-sedens metum incussit:

Stetit verò attonitus, in-tergum autem rejecit scutum septem-bubulis-pellibus-munitum;

Pavefactus autem recedebat, circumspectans in turbâ, ferae similis,

545

Subinde-sc-convertens, lentè genua alternans.

Ut verò fervidum leonem boum à stabulo

Abigunt canesque et viri rustici,

Qui utique ipsum non sinunt boum pinguedinem eripere,

Totam-noctem vigilantes: ille autem carniùm cupidus

550

Rectâ-irruit; sed nihil proficit; frequentia enim jacula

Adversa volant audacibus à manibus,

Ver. 539. — μίνυνθα δὲ χάζετο δουρῶς.]
 Pugnâ continenti et non intermissâ urgebat.
 Eustathius reddit, οἷα δηλαδὴ ταχὺ ἰσχυρῶ-
 νις εἰς μάχην. Scholiastes, Ὀλίγον ὑπερῶ-
 ρει, ἵνα ὑπόλοιπος τῷ ὄρατι χερῶτο. Neuter vi-
 detur rem assecutus. Utique, si μίνυνθα hic
 ita accipiendum sit, ut Latino, [pauullulum
 vel parumper] respondeat; tum sententia
 erit, "Pauullulum autem evitavit hastam,"
 scilicet Ajaciis: Quod tamen minus convenit
 cum sequente, Αὐτὰρ.

Ver. 542. Αἴαντος δ'.] Aristoteles, Rhetoric.
 lib. II. cap. 9. locum hunc versu altero ad-
 jecto citat:

Αἴαντος δ' ἀλίσι μάχην Τελαμωνιάδαο,
 Ζεὺς γάρ οἱ νιμισασχ', ὅτ' ἀμύνει φωντὴ μᾶ-
 χου.

Plutarchus item, de audiendis Poetis, versum
 istum posteriorem citat,

Ζεὺς γάρ τοι νιμισᾶ, ὅτ' ἀμύνει φωντὴ μᾶ-
 χου.

Sed utrùm ex hoc loco, an infra ex libro 9,
 ver. 99. non constat.

Ver. 545. Ζεὺς δὲ πατὴρ — ἐν φόβον ᾤρσει·
 Στῆ δὲ ταφῶν — Τρέσσει δὲ παπτήνας.] Aptè
 hæc accommodavit Plutarchus ad Pompeium,
 jam tum quum castra ejus à Cæsare essent post
 prælium expugnata. Plutarch. in Pompeio.

Ver. 546. — ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων.]
 Pedatim incedens, βάδην.

Ver. 547. Ὡς δ' αἶθωνα λέοντα.]

————— Ceu sævium turba leonem

Cum telis premit infensis; at territus ille,
 Asper, acerba tuens, retrò redit; et ne-
 que terga

Ira dare aut virtus patitur; nec tendere
 contrâ

Ille, quidem hoc cupiens, potis est per tela
 virosque:

Haud aliter retrò dubius vestigia Turnus
 Improperata refert, et mens exæstuat irâ.

Æn. IX, 792.

Καίόμεναί τε δευαί, τάς τε τρεῖ, ἑσσύμενός περ
 Ἡῶθεν δ' ἀπὸ νόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ.
 Ὡς Αἴας τότ' ἀπὸ Τρώων τετιημένος ἦτορ 555
 Ἡῖε πόλλ' ἀέκων· περὶ γὰρ δῖε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 Ὡς δ' ὅτ' ὄος παρ' ἄρουραν ἰὼν ἐβίησατο παῖδας
 Νωθῆς, ᾧ δὴ πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφὶς ἑάγη,
 Κεῖρει τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήϊον· οἱ δέ τε παῖδες
 Τύπτουσιν ῥοπάλοισι· βίη δέ τι νηπίη αὐτῶν 560
 Σπουδῇ τ' ἐξήλασσαν, ἐπεὶ τ' ἐκορέσσατο φρεσῆς.
 Ὡς τότ' ἔπειτ' Αἴαντα μέγαν Τελαμῶνιον υἷον
 Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλέκλειτοί τ' ἐπίκουροι,
 Νύσσοντες ξυστοῖσι μέσον σάκος, αἶεν ἔποντο.
 Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο Δούριδος ἀλκῆς, 565
 Αὖτις ὑποστρεφθεῖς, καὶ ἐρητύσασκε Φάλαγγας
 Τρώων ἱπποδάμων· ὅτε δὲ τραπάσκετο Φεύγειν·
 Πάντας δὲ προέεργε Δοῶς ἐπὶ νῆας ὀδύειν·
 Αὐτὸς δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν Δῦνε μεσηγῦ

Incensaeque faces, quas nempè horrens recedit, incitatus licèt :

Manè autem seorsum discedit moesto animo :

Sic Ajax tum à Trojanis tristis corde

555

Abiit admodum invitus : valdè enim timebat navibus-Achivorum.

Ut verò cùm asinus in arvom ingressus praevallet pueris

Tardus, in quem utique multi baculi circum fracti sunt,

Tondetque ingressus altam segetem ; pueri verò

Verberant baculis ; at vis infirma est ipsorum ;

560

Vixque expellunt, nec nisi postquam saturatus sit pabulo :

Sic tunc dein Ajacem magnum Telamonium filium

Trojanì magnanimi et è-longinquo-vocati socii,

Percutientes hastilibus medium scutum, continentèr sequebantur.

Ajax verò nunc quidem recordabatur impetuosae fortitudinis,

565

Retrò conversus, et cohibebat phalngas

Trojanorum equum-domitorum ; nunc verò vertebat se ad fugam ;

Omnibus autem se opposuit, ne celeres ad naves irent :

Ipse verò Trojanorum et Achivorum furebat in-medio

Ver. 555. Καίόμεναί τε δευαί, τάς τε τρεῖ, ἑσσύμενός περ, ἑσσύμενός περ.] Impetum subito repressum, cursuque in medio identidem impeditum, pulchrè depingunt numeri isti quodammodo impediti, τάς τε τρεῖ, ἑσσύμενός περ. Aristoteles, *Histor. Animal. lib. IX. cap. 44.* verum hunc isto modo legit ; Καίόμεναι δὲ δευαί, τάς τε τρεμὶ ἑσσύμενός περ. Nempè memori- tère, ut fit, versiculum citavit : Ut rectè annotavit Barnesius.

Ver. 557. Ὡς δ' ὅτ' ὄος.] Ἡρακλῆος περὶ τῆς ἀήτητον ἰν τῷ καρτερίῳ, οὕτως ἰδιζῖν. Dionys. *Malicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως*, § 10. Ταῖς γὰρ φύσει πᾶν ζῶον, [ὄον καὶ λίεντες,] καὶ τὸ ἐκινῶν πρὸς φυγὴν, καὶ τὸ ταχὺ πρὸς μάχην,

τοῦ ἥρωος διδήλωκεν. Schol. Asinus nimirum, Homeri temporibus, nondum erat animal despectui et ludibrio habitum.

Ver. 558. — ᾧ δὴ.] In quem scilicèt ; in quem utique. Ut adeo nequaquam supervacaneum sit istud, δὴ.

Ibid. — περὶ ῥόπαλ'.] Quà ratione, περὶ, hic ultimam producat ; item σάκι, ver. 571. et ἀπανύμειον, ver. 581. vide suprà ad α', 51. n. 8.

Ver. 560. — δὶ τι.] *Al. δὶ τι.*

Ver. 561. — ἐκορέσσατο.] Notandum maximè proprius Vocis Medicæ usus : " Postquam saturaverit sc." Vide suprà ad γ', 141.

Ver. 564. — μέσον σάκος.] *Al. μέγα σάκος.*

Ἴσταμενος· τὰ δὲ δαῦρα θρασείων ἀπὸ χειρῶν, 570

Ἄλλα μὲν ἐν σάκει μέγαλῳ πάγην, ὄβριμα πρόσσω·
Πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγῦ, πάρος χροῖα λευκὸν ἔπαυρεῖν,

Ἐν γαίῃ ἴσταντο, λιλαιόμενα χροῖς ἄσαι.

Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησ' Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός,
Εὐρύπυλος, πυκινόισι βιαζόμενον βελέεσσι, 575

Στῆ ῥα παρ' αὐτὸν ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,

Καὶ βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν,

Ἦπαρ ὑπὸ πραιπίδαν, εἴθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·

Εὐρύπυλος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ἄμων.

Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος Θεοειδῆς 580

Τεύχε' ἀπαινύμενον Ἀπισάονος, αὐτίκα τόξον

Εἴλκεν ἐπ' Εὐρυπύλῳ, καὶ μιν βάλε μηρὸν οἴστῳ

Δεξιόν· ἐκλάσθη δὲ δόναξ, ἐβάρυνε δὲ μηρὸν.

Ἄψ δ' ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἄλεείνων,

Ἦῦσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνῶς· 585

ᾠ φίλοι, Ἀργείων ἠγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,

Στῆτ' ἐλελιχθέντες, καὶ ἀμύνετε κηλῆς ἤμαρ

Αἴανθ', ὅς βελέεσσι βιάζεται· οὐδὲ ἐφημί

Stans: at jacula audacibus à manibus, 570

Alia quidem in scuto magno figebantur, impetu-acta adversus;

Multa verò et in medio spatio, antequam corpus candidum attingerent,

In terrâ stabant, cupientia corpore se saturare.

Hunc autem ut vidit Euaemonis praeclarus filius,

Eurypylus, crebris oppressum jaculis;

575

Stetit juxta eum profectus, et jaculatus est hastâ splendidâ,

Et percussit Phausiadem Apisaonem, pastorem populorum,

Hepar subter praecordia; continuoque genua solvit:

Eurypylus autem insiliit, et auferebat arma ab humeris.

Hunc autem ut animadvertit Alexander divinâ-forinâ-praeditus

580

Arma auferentem Apisaonis, statim arcum

Adduxit in Eurypylum, et ei percussit femur sagittâ

Dextrum: fracta est autem arundo, et gravi-dolore-affecit femur.

Retrò autem sociorum ad agmen recedebat, mortem evitans,

Vociferatusque est altâ-voce Danaos inclamans:

585

“ O amici, Argivorum ductores, et principes,

“ Consistite conversi, et arcete saevum diem

“ Ab Ajace, qui telis obruitur; nec ipsum opinor

Ver. 571. — πάγην.] Vide suprâ ad δ', 185.

Ver. 572. — λευκὸν ἔπαυρεῖν.] *Al.* χαλκὸν ἔπαυρεῖν.

Ver. 575. — λιλαιόμενα χροῖς ἄσαι.] Ἐν πᾶσι δὲ τὸ Ἐνίργιαν ποιῖν, εὐδοκίμει· εἰς ἰν τοῖσδε, — ἰπιστίσθαι μιναιῖων· — καὶ, “ λι-
“ λαιόμενα χροῖς ἄσαι.” Ἐν πᾶσι γὰρ τοῖς-
τοις, διὰ τὸ ἰμψυχα ἵλαι, ἰνεργύοντα φαίνεται.
Aristot. Rhetoric. lib. III. cap. 11. Vide
suprâ ad δ', 126. Οἱ ποιηταὶ — πρὸς τὰς ἰα-
φάσεις καὶ τὰς μινῆσεις καὶ ὀνομαστούσας, χρῶν-
Tom. I.

ται καὶ μεταφοραῖς — λίγοντις καὶ τὰ βίβη φέ-
ρισθαι “ λιλαιόμενα χροῖς ἄσαι.” *Plutarch. Sym-
posiac. lib. IX. Probl. 15.* Simili ferè Me-
taphorâ usus est *Virgilius*:

Hasta — altè bibit acta cruorem.

Aen. XI, 804.

Ver. 576. — ἀκόντισι.] Vide suprâ ad α',
140.

Ver. 579. — αἴνυτο.] Vide suprâ ad γ',
260.

Ver. 582. Εἴλκεν.] *Al.* ἔλακε τ'.

Φεύξεσθ' ἐκ πολέμοιο δυσηχέος· ἀλλὰ μάλ' ἄντην
 "Ἰστασθ' ἀμφ' Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἷον. 590

"Ὡς ἔφατ' Εὐρύπυλος βεβλημένος· οἱ δὲ παρ' αὐτὸν
 Πλησίαι' ἔστησαν σάκε' ἄμοισι κλίναντες,
 Δούρατ' ἀνασχόμενοι· τῶν δ' ἀντίος ἤλυθεν Αἴας·
 Στῆ δὲ μεταστρεφθεῖς, ἐπεὶ ἴκετο ἔθνος ἑταῖρων.
 "Ὡς οἱ μὲν μάρναντο, δέμας πυρὸς αἰθομένοιο. 595

Νέστορα δ' ἐκ πολέμοιο φέρον Νηληΐαι ἵπποι
 Ἰδρῶσαι· ἦγον δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.
 Τὸν δὲ ἰδὼν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
 Εἰστήκει γὰρ ἐπὶ πρύμνῃ μεγακῆτεϊ νῆϊ,
 Εἰσορόων πόνον αἰπὺν, ἰῶκά τε δακρυέουσαν 600

Αἰΐφα δ' ἑταῖρον ἐὼν Πατροκλῆα προσέειπε,
 Φθεγγάμενος παρὰ νῆος· ὁ δὲ κλισίηθεν ἀκούσας
 Ἐκμολεν ἴσος Ἀρηϊ· κακοῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.
 Τὸν πρότερος προσέειπε Μενoitίου ἄλκιμος υἷος·

Τίπτε με κικλήσκεις, Ἀχιλεῦ, τί δέ σε χρεῶ ἑμεῖο;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς· 605

" Evasurum ex pugná horrisonâ : sed omninò contrâ
 " Consistite circum Ajacem magnum, Telamonium filium." 590

Sic dixit Eurypylus vulneratus : Illi autem juxta ipsum

Propinqui constiterunt, scuta humeris inclinantes,

Hastas elevantes : His autem obvius iit Ajax ;

Stetitque conversus, ut venit ad agmen sociorum.

Sic hi quidem pugnabant, instar ignis ardentis. 595

Nestorem verò è proelio ferebant Neleiae equae

Sudantes ; ducebantque Machaonem, pastorem populorum.

Hunc autem prospiciens agnovit pedibus-celer nobilis Achilles ;

Stabat enim in extremâ ingenti navi,

Intuens laborem gravem, fugamque lachrymosam :

Statim verò socium suum Patroclum allocutus est,

Clamans è navi : Ille autem ex tentorio ut-audit,

Prodiit par Marti : Mali autem ei fuit principium.

Hunc prior allocutus est Menoetii fortis filius :

" Cur me vocas, Achille ; quid autem tibi opus est me ?" 605

Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles :

Ver. 592. — ἴστησαν.] Ita edidit *Barnesius* ex MS. Rectè. Nam ἴστασαν, quod habent *Vulgati*, penultimum corripit. Vide infra ad μ', 55.

Ibid. — κλίναντες.] Vide supra ad α', 309, 314.

Ver. 593. — ἤλυθεν.] Postulat hic Temporum ratio, ut sit ἤλυθεν ab Aoristo ἤλυθεν, non à Præterito, quod vocant, ἤλυθα. Vide supra ad α', 37.

Ver. 596. Νέστορα δ' ἐκ πολέμοιο.] Suprà, ver. 516.

Ver. 598. — ποδάρκης — Ἀχιλλεύς.] Vide supra ad α', 58 ; item ad β', 673, 681 ; ad ι', 788 ; et ad κ', 228.

Ver. 599. Εἰστήκει γὰρ.] Vide supra ad δ', 454, 492 ; et ad α', 37.

Ver. 603. "Εκμολεν.] *Al.* Ἐξίμολν.

Ibid. — κακοῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.]

Hinc mihi prima mali labes. *Æn.* II, 97.

Notandum hic in transcurso, quàm in hoc Poemate (non utique *ραψῳδία*), *σπῆτα* et *connexa* sint omnia ; quàm a capite ad calcem una fit et perpetua narratio.

Ver. 605. — τί δέ σε χρεῶ ἑμεῖο.] Vide supra ad κ', 45.

Ver. 606. Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.] *Al.* Τὸν δ' ἠμῖν οἶτ' ἴκετα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.

Δῖε Μενoitιάδῃ, τῷ μῶ κεχαρισμένε θυμῷ,
 Νῦν οἶω περὶ γούνατ' ἐμὰ στήσεσθαι Ἀχαιοὺς
 Λισσομένους· χρεῖά γάρ ἰκάνεται οὐκ ἔτ' ἀνεκτός.
 Ἄλλ' ἴθι νῦν, Πάτροκλε, Διὶ φίλε, Νέστορ' ἔρξιο, 610
 Ὅντινα τοῦτον ἄγει βεβλημένον ἐκ πολέμοιο·
 Ἦτοι μὲν τά γ' ὅπισθε Μαχάονι πάντα ἔοικε
 Τῷ Ἀσκληπιάδῃ, ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὄμματα φωτός·
 Ἴπποι γὰρ με παρήϊξαν, πρόσσω μεραυῖαι.
 Ὡς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπέθειθ' ἑταίρῳ· 615
 Βῆ δὲ Δείην παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Νηληϊάδew ἀφίκοντο,
 Αὐτοὶ μὲν ῥ' ἀπέβησαν ἐπὶ χθόνα πουλυκότειραν·
 Ἴππους δ' Εὐρυμέδων θεράπων λύε τοῖο γέροντος
 Ἐξ ὀχέων· οἱ δ' ἰδρῶ ἀπεψύχοντο χιτάνων, 620
 Στάντε ποτὶ πνοίῃν παρὰ Διὶ ἀλός· αὐτὰρ ἔπειτα
 Ἐς κλισίην ἐλθόντες, ἐπὶ κλισμοῖσι κάλιζον.
 Τοῖσι δὲ τεύχε κυκεῖῳ εὐπλόκαμος Ἐκαμήδη,
 Τὴν ἀρετ' ἐκ Τενέδοιο γέραν, ὅτε πέρσεν Ἀχιλλεύς,
 Θυγατέρ' Ἀρσινόου μεγαλήτορος, ἣν οἱ Ἀχαιοὶ 625
 Ἐξελον, οὐνεκα βουλῇ ἀριστεύεσκεν ἀπάντων·
 Ἡ σφῶϊν πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν

“ Nobilis Menoetiade, meo charissime animo,

“ Nunc puto ad genua mea futuros Achivos

“ Supplicantes; necessitas enim urget non jam amplius tolerabilis.

610

“ Sed i nunc, Patrocle, Jovi chare, Nestorem interroga,

“ Quemnam hunc ducat vulneratum è proelio :

“ Certè quidem à tergo Machaoni omnia similis-videtur

“ Asclepiadae, sed non aspexi vultum hominis :

“ Equi enim me praeterierunt, ulterius properantes.”

Sic dixit: Patroclus verò dilecto obsecutus est socio :

615

Perrexit itaque currere, praeterque tentoria et naves Achivorum.

Illi interea cùm jam ad tentorium Neleidae pervenissent,

Ipsi quidem descenderunt in terram almam ;

Equas autem Eurymedon famulus solvit senis

E curru; ipsi verò se-reficiebant à calore sudorem exsiccando à tunicis,

620

Stantes ad ventum in littore maris: Ac deinde

In tentorium profecti, in sellis-recubitoriis sederunt.

Iis autem parabat potionem-miscellaneam comas-pulchra Hecamede,

Quam abduxit à Tenedo senex, quando eam diripuit Achilles,

Filiam Arsinoi magnanimi; quam ei Achivi

625

Electam-dederunt, quoniam consilio praestabat omnibus :

Haec eis primùm quidem apposuit mensam

Ver. 610. ——— Διὶ φίλε.] Quà ratione, Διὶ, hic ultimam producat; item, εὐπλόκαμος, ver. 625. et κάλιον, ver. 629. vide suprâ 398. ut ε, 51.

Ver. 621. Στάντε.] Nestor et Machaon. Ver. 625. Θυγατέρ.] Vide suprâ ad ε.

Καλὴν, κυανόπεζαν, εὐξοὺν αὐτὰρ ἐπ' αὐτῇ
 Χάλκειον, κάνεον ἐπὶ δὲ, κρόμμον, ποτῶ ὄψον,
 Ἴδὲ μέλι χλωρὸν, παρ' δ' ἀλφίτου ἱερῶ ἀκτῆν. 630
 Πὰρ δὲ δέπας περικαλλῆς, ὃ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραίος,
 Χρυσείαις ἤλοισι πεπαρμένον· οὐατα δ' αὐτοῦ
 Τέσσαρ' ἔσαν, δοιαί δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον
 Χρυσεῖαι νεμέθοντο, δῶα δ' ὑπὸ πυθμίνες ἦσαν.
 Ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης, 635
 Πλεῖον ἰόν· Νέστωρ δ' ὁ γέρον ἀμογητὴ ἄειρεν.
 Ἐν τῷ ρά σφι κύκησε γυνή, εἰκυῖα δεῖξιν,
 Οἶνω Πραμνεῖα, ἐπὶ δ' αἶγειον κῆν τυρὸν
 Κνήστι χαλκείῃ, ἐπὶ δ' ἀλφίτα λευκὰ πάλυε·
 Πινόμεναι δ' ἐκέλευσεν, ἐπεὶ ῥ' ἄπλισσε κυκειῶ. 640
 Τὰ δ' ἐπεὶ οὖν πίνοντ' ἀφέτην πολυκαγκέα δίψαν,

Pulchram, pedes-cyaneos-habentem, politam : ac super eam
 Aeream lancem ; et in ea cepam, potioni aptum opsonium,
 Atque mel recens, juxtaque farinae sacrae fructum : 650
 Juxta etiam poculum perpulchrum, quod domo attulerat senex,
 Aureis clavis distinctum ; ansae autem ejus
 Quatuor erant ; binaeque columbae circum singulas
 Aureae pascabantur ; duoque infra fundi erant.
 Alius quidem senex non sine labore submovisset à mensà, 655
 Plenum existens : Nestor verò senex sine-labore tollebat.
 In hoc utique ipsis miscuit mulier, similis deabus,
 Vino Pramnio, insuper autem caprinum rasit caseum
 Radulà aereà, superque farinas albas inspersit :
 Ac bibere jussit, postquam apparasset potionem miscellaneam, 640
 Illi autem postquam bibentes exemissent peraridam sitim,

Ver. 628. Καλὴν.] Vide suprâ ad β', 45.
 Ibid. — κυανόπεζαν.] Vide suprâ ad α',
 398.

Ver. 629. — ἐπὶ δὲ.] παρὰ δὲ, citante
 Platone, apud Barnesium.

Ver. 630. — ἱερῶ.] *Al.* ἱερῶν.

Ver. 632. Χρυσείαις ἤλοισι πεπαρμένον.] Πι-
 πᾶσθαι λέγεται τοῦς ἤλους, — ἀχ' ὅτι ἕξαιεν
 πρόσκεινται καὶ πιπασμένοι ἰσθί, ἀλλ' ὅτι ἱμισ-
 παρμένοι ἰσθί, ἕξω τε ἄλιγ' ἀριχουσι,
 μίττωρ τῆς ἄλλης ἰπιφανίας ὄντες. *Athenæus*,
lib. XI. cap. 12.

Ver. 633. — δοιαί δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκασ-
 τον.] Οὐκ ὡς περὶ τῶν ἕκαστον ἀκουστίων, γινώσκον-
 ται γὰρ οὕτως ὀκτώ τὸν ἀριμῖν' ἀλλ' ἰτιτίτε
 ἰσχυροὶ μὲν ἰκατίτερον τῶν ὄτων εἰς δύο σχί-
 σαις· τούτων δ' αὖ συνέφια κατὰ τὴν σιλίυ
 ταίαν ὑπόλληξιν, — καθ' ἰκατίτερον τὴν σχίσιν
 τῶν ὄτων ἀκουσόμεθα μίαν σιλιάδα. *Id. ibid.*
 Ubi et plura hæc de re fusiùs.

Ver. 634. — δῶα δ' ὑπὸ πυθμίνες ἦσαν.]
 Erat nimirum ἀμφικύπελλον. Vide suprâ ad
 ε', 584. Alitèr *Athenæus*, loco jam citato :

'Ακουστίων οὐ πυθμίνες δύο· ἀλλ' οὐδὲ κατὰ διαί-
 ρισιν ἀναγκαστίων, [ὑπὸ πυθμίνες,] — ἀλλὰ
 κατὰ σύβητον, ὑποπυθμίνες, ὅπως ἰσθί τῶν σιλιά-
 δων ἀκουσόμεν' ἵτι τίσσασθαι μὲν ἦσαν ἰσθί τῶν ὄ-
 των, δύο δ' ὑποπυθμίνες, ταυτίστιν ὑπὸ τῶν πυθ-
 μίνων, εἰν ὑποπυθμίνες ὥστι διακερατίζοιαι τὸ
 δίπας ὑπὸ δύοιν σιλιάδων ὑποκίμνω τῶν πυθ-
 μίνων.

Ver. 635. Ἄλλος μὲν — Νέστωρ δ'
 ὁ γέρον.] *Rectè Athenæus* : Ἄλλος μὲν γί-
 ρων μογῶν —, ὁ δὲ Νέστωρ ἀμογητὴ. Nam
 αἰσίου ἄλογοι ἰδοῖαι, Διμηθῆαι καὶ Αἴωντες, ἵτι
 δ' Ἀχιλλεύως παρόντων, ἐισάγχοιαι τὴν Νίστωρα
 γινώσκοντες, τῇ ἡλικίᾳ περιβιβήκατα. *Ibid.*

Ver. 637. Ἐν τῷ ρά.] *In hoc utique.* Ut
 nequaquam hic supervacanea sit particula,
 ῥά.

Ver. 638. — ἐπὶ δ' αἶγειον κῆν τυρὸν.]
Al. κῆν τυρὸν. Quod autem hic legit *Plato*
 in *Ione*, παρὰ δὲ κρόμμον ποτῶ ὄψον, citavit
 scilicet memoriter, ex ver. 629. ut rectè nota-
 vit *Barnesius*.

Ver. 641. Τὰ δ'.] Nestor et Machaon.

Μύθοισιν τέρποντο πρὸς ἀλλήλους ἐλέποντες·

Πάτροκλος δὲ Δύρησιν ἐφίστατο, ἰσόθεος Φῶς.

Τὸν δὲ ἰδὼν ὁ γεραίος ἀπὸ θρόνου ᾤζτο Φαινοῦ,
'Ες δ' ἄγε χειρὸς ἑλὼν, κατὰ δ' ἐδριάσθαι ἄνωγε·

645

Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν ἀναίητο, εἵπε τε μῦθον·

Οὐχ ἔδος ἐστὶ, γεραῖε διοτρεφεῖς, οὐδὲ με πείσεις.

Αἰδοῖος, νεμεσητός, ὃ με πρόεηκε πυθέσθαι,

"Οὔτινα τοῦτον ἄγεις βεβλημένον· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς

Γιγνώσκω· ὄρω δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.

650

Νῦν δὲ, ἔπος ἐρέων, πάλιν ἄγγελος εἴμ' Ἀχιλλῆϊ·

Εὔ δὲ σὺ οἶσθα, γεραῖε διοτρεφεῖς, οἷος ἐκείνος

Δεινὸς ἀνὴρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιώωτο.

Τὸν δ' ἠμείβετο· ἔπειτα Γερήνιος ἵπποτα Νέστωρ·

Τίπτε τ' ἄρ' ᾗδ' Ἀχιλεὺς ὀλαφύρεται υἱίας Ἀχαιῶν,

655

"Ὅσσοι δὴ βελέεσσι βεβλήαται; οὐδέ τοι οἶδε,

Πένθεος ὅσσον ὄρωρε κατὰ στρατόν· οἱ γὰρ ἄριστοι

'Εν νησὶν κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε.

Βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης·

Οὔτασται δ' Ὀδυσσεὺς δουρικλυτός, ἠδ' Ἀγαμέμνων·

660

Βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν οἴστῳ·

Sermonibus delectabantur inter se colloquentes :

Patroclus verò foribus adstitit, par-deo vir.

Hunc autem conspicatus senex à sede surrexit splendidà,

Intròque duxit manu prehensum, et considerare jussit :

Patroclus autem contrà renuebat, dixitque sermonem :

" Non sedendi-tempus est, senex Jovis-alumne, neque enim mihi persuadebis.

" Verendus est, stomachosus est, qui me misit seiscitatum,

" Quemnam hunc ducas vulneratum : quin et ipse

" Agnosco ; video nempe Machaonem, pastorem populorum.

" Nunc igitur, rem dicturus, nuncius redeo Achilli :

" Benè verò tu nò-sti, senex Jovis-alumne, qualis ille

" Difficilis vir : citò vel insontem culpaverit."

Huic autem respondit deindè Gerenius eques Nestor :

" Cur verò sic Achilles miseratur filios Achivorum,

" Qui jam telis vulnerati sunt? neque sanè novit,

" Luctus quantum excitatum sit per exercitum ; fortissimi enim

" In navibus jacent, eminùs cominusque vulnerati.

" Percussus est quidem sagittà Tydides fortis Diomedes ;

" Vulneratus est etiam Ulysses hastà-inclytus, et Agamemnon ;

" Percussus item Eurypylus ad femur sagittà :

Ver. 645. — ἄνωγε.] Non ex præterito, quod vocant, ἀνωγα· sed ex Aoristo, ἀνωγει.

Ver. 650. Γιγνώσκω.] Ita Hermannus ex MS. Al. γινώσκω. Quod perindè est. Nam γινώσκω primam producit.

Ver. 651. — ἴσος ἰέλων.] Quà ratione,

ἴσος, hic ultimam producat; item ἰλασόμενος, ceter. 675; vide suprà ad á, 51. n. 8.

Ver. 655. Διτὸς ἀνὴρ.] Vide suprà ad á, 2

Ver. 654. — ἵπποτα.] Vide suprà ad á, 173

Ver. 656. — τε.] Al. τι. et τι.

Ver. 658.—σύσταμένοι.] Vide suprà ad δ', 525.

Ver. 659. Βέβληται.] Vide suprà ad á, 57.

Τούτων δ' ἄλλον ἐγὼ νέον ἤγαγον ἐκ πολέμοιο,
 Ἴφ' ἀπαί, ἡρῆς βεβλημένον· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς,
 Ἐσθλὸς ἔων, Δαναῶν οὐ κήδεται, οὐδ' ἐλεαίρει.

Ἢ μένει, εἰσόκε δὴ νῆες θοαὶ ἄγχι θαλάσσης,
 Ἀργείων ἀέκητι, πυρὸς δ' ἰοιο δέρονται,
 Αὐτοὶ τε κτεινώμεθ' ἐπισηχερά; οὐ γὰρ ἐμὴ ἴς
 Ἐσθ', οἷη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.

Εἴθ' ὡς ἠβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
 Ὡς ὀπὸτ' Ἠλείοισι καὶ ἡμῖν νεῖκος ἐτύχθη
 Ἀμφὶ βοηλασίην, ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἴτυμονῆα,

Ἐσθλὸν Ὑπειροχίδην, ὅς ἐν Ἥλιδι καιετάρσκει,
 Ῥύσι' ἐλαυνόμενος· ὁ δ' ἀμύων ἦσι βόεσσιν,
 Ἐβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοιτι,

Κάδδ' ἔπεσεν, λαοὶ δὲ περὶ τρεσαν ἀγροῖώται·
 Ληΐδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλήν,
 Πεντήκοντα βοῶν ἀγέλας, τόσα πάρα οἰῶν,

Τόσσα συῶν συβόσια, τόσσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν·
 Ἴππους δὲ ξανθὰς ἑκατον καὶ πεντήκοντα,
 Πάσας θηλείας· πολλῆσι δὲ πῶλοι ὑπῆσαν.

Καὶ τὰ μὲν ἠλασάμεσθα Πύλον Νηληϊῶν εἶσω,

“ Hunc etiam alterum ego modò abduxi è proelio,

“ Sagittà à nervo percussum : at Achilles,

“ Strenuus cùm sit, Danaorum nullam curam gerit, neque miseretur.

“ An expectat, donec jam naves veloces prope mare,

“ Argivis frustra resistentibus, igne hostili comburantur,

“ Ipsique interficiamur alii super alios? non enim mea vis

“ Est, qualis antea fuit in agilibus membris.

“ Utinam sic pubescerem, roburque mihi firmum esset,

“ Sicut quando inter Eleos et nos certamen ortum est,

“ De boum-abactione, quando ego interfeci Itymoneum,

“ Fortem Hypirochidem, (qui in Elide habitabat.)

“ Pignora abigens : ille verò vim-propulsans à suis bobus,

“ Percussus est inter primos meà à manu jaculo ;

“ Concidit autem, copiarque undiquaque-trepidæ-aufugerunt agrestes :

“ Prædam igitur ex campo cõgimus valde multam,

“ Quinquaginta boum armenta, totidem greges ovium,

“ Tot suum greges, tot greges magnos caprarum :

“ Equasque flavas centum et quinquaginta,

“ Omnes foeminas : multis etiam pulli suberant.

“ Et hæc quidem abegimus Pylum Neliium intra,

Ver. 662. τούτων δ' ἄλλον.] Machaonem.

Ver. 669. Εἴθ' ὡς ἠβώοιμι.] Vide suprâ ad á, 249. 260. et ad β', 372.

Ver. 671. — βοηλασίην.] *Al.* βοηλασίη, et βοηλασίης.

Ver. 675. Ῥύσι'.] Vulgò, Pignora. Sunt tamen qui vertendum contendunt, *Sacrificia.*

Vide, *Histoire Critique de la République des Lettres*, Tom. I. pag. 215.

Ver. 678. — συβόσια, τόσσα.] *Vulg.* συβόσια, τόσα. Sed ad numeros multò mihi videtur venustius, ut binæ breves — *σια*, in unam contrahantur productam; quàm ut vox συβόσια, ineleganti et difformi licentiâ, legatur συβόσια.

665

670

675

680

665

670

675

680

Ἐνύχιοι προτὶ ἄστυ· γεγῆθει δὲ φρένα Νηλεὺς,
 Οὐνεκά μοι τύχε πολλὰ νέω πόλεμόνδε κίοντι.
 Κήρυκες δ' ἐλίγαινον, ἄμ' ἠοὶ φαινομένηφι,
 Τους ἴμεν, οἷσι χρεῖος ὀφείλετ' ἐν Ἥλιδι δίῃ· 685
 Οἱ δὲ συναγρόμενοι Πυλίων ἡγήτορες ἄνδρες,
 Δαίτρενον· (πολέσιν γὰρ Ἐπειοὶ χρεῖος ὀφείλον·
 Ὡς ἡμεῖς παῦροι κεκακωμένοι ἐν Πύλῳ ἤμεν.
 Ἐλθὼν γὰρ ῥ' ἐκάκωσε βίη Ἡρακλεΐη,
 Τῶν προτέρων ἐτέων· κατὰ δ' ἔκταθεν ὄσσοι ἄριστοι. 690
 Δώδεκα γὰρ Νηληῖος ἀμύμονες υἱέες ἤμεν,
 Τῶν οἷος λιπόμην, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ὄλοντο.
 Ταῦθ' ὑπερηφανέοντες Ἐπειοὶ χαλκοχίτανες,
 Ἡμέας ὑβρίζοντες, ἀτάσθαλα μηχανῶντο.)
 Ἐκ δ' ὁ γέρωι ἀγέλην τε βοῶν καὶ παῦ μὲγ' οἰῶν 695
 Εἴλετο, κρινάμενός κε τριηκόσι, ἧδὲ νομῆας.
 (Καὶ γὰρ τῷ χρεῖος μὲγ' ὀφείλετ' ἐν Ἥλιδι δίῃ,

- “ Nocturni in urbem : lactatus est autem animo Neleus,
 “ Quod mihi contigissent multa juveni ad bellum profecto.
 “ Praecones autem canorè-edixerunt, simul ac aurora apparuit,
 “ Illos adesce, quibus debitum deberetur in Elide amplà : 685
 “ Congregati itaque Pylorum principes viri
 “ Dividebant : (multis enim Epei debitum debebant :
 “ Quandoquidem nos pauci malis-fracti in Pylo eramus.
 “ Veniens enim afflixerat vis Herculeæ,
 “ Superioribus annis : interfecti autem fuerant, quotquot optimi. 690
 “ Duodecim enim Nelei eximii filii eramus,
 “ Quorum solus relictus sum ; alii autem omnes perierunt.
 “ Ob hæc animo-elati Epei aere-loricati,
 “ Nos insultantes, iniqua moliti erant :)
 “ Senex autem sibi armentumque boum et gregem magnum ovium 695
 “ Exemit, electis trecentis, atque pastoribus.
 “ (Nam et ipsi debitum magnum debebatur in Elide amplà,

Ver. 682. — γεγῆθει δὲ.] Si dixisset γέγηθε, jam non constitisset Temporum ratio. Simile enim esset, ac si quis Anglicè dicat, HE IS DELIGHTED; pro eo quod est, HE WAS DELIGHTED. Vide suprâ ad á, 57.

Ver. 687 — 694. — (πολίσι γὰρ — μηχανῶντο.)] Versus hosce octo in Parenthesi inclusi, et ipsam aliis interjectis Parenthesibus intricatam. Consulto, ut mihi quidem videtur, et singulari Poetæ, aliqui summè perspicui, artificio. Vide infrâ ad ver. 697 et 766. et suprâ ad á, 553.

Ver. 689. — βίη Ἡρακλεΐη.] Vide suprâ ad β', 658.

Ver. 690. — ἔκταθεν.] *Al.* ἔκτασιν. Quod eodem redit.

Ver. 691. — ἀμύμονες.] *Al.* ἀμύμονος. Neutrum malè.

Ver. 694. Ἡμέας.] Pronuntiabatur, ἡ-

μέας. Nam ἡμέας ultimam producit.

Ver. 695. — ὁ γέρωι.] Neleus.

Ver. 696. — κρινάμενός κε τριηκόσι.] De voce, κρινάμενός, vide suprâ ad á, 309. Cæterùm Editi hic habent, κρινάμενός κε τριηκόσι. Quæ et optima esset lectio, si quæ licentiæ analogiâ vox τριηκόσια primam posset producere. Barnesius edidit ex conjecturâ, κρινάμενός κε τριηκόσι. Non malè: Quanquam vocolæ γι vis maximè propria locum hic non habet. Quam alteram profert vir eruditus emendationem, τὰ τριηκόσι, pessima est: Nam aliud planè est τριηκόσια, aliud τὰ τριηκόσια. Vocula, ῥά, cujus vis proxima est Latino “ scilicèt,” satis aptè hic quadrat. Sed et particula κί. Quam itaque inserui, propter istud *Odys.* v, 590. Καὶ κί τριηκοσίσιον —.

Ver. 697 — 703. (Καὶ γὰρ — πολλὰ.)] Et hosce versus in *Parenthesi* inclusi, ipsam

Τέσσαρες ἀλλοφόροι ἵπποι αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
 Ἐλθόντες, τ' ἄεθλα· περὶ τρίποδος γὰρ ἔμελλον
 Θεύσεσθαι, ^{ἔσθλ' ἔσθλ' ἔσθλ' ἔσθλ'} Δαΐδ' αὖθι' ἀναξ' ἀνδρῶν Αὐγείας 700
 Κασσέθε^{ων}, Δαΐδ' ἐλατῆρ' ἀφίει ἀκαχήμενον ἵππων.
 Τῶν ὁ γέρων εἰσόκε^{αν} κεχολαυμένος ἦδ' ἐκαί' ἔργων,
 Ἐξέλετ' ἄεθλα πολλὰ, τὰ δ' ἄλλ' ἐς ὄχημον ἔδωκε
 Δαιτρεύειν, μή τις οἱ ἀτεμβόμενος κίοι ἴσῃς.
 Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν, ἀμφὶ τε ἄστῃ 705
 Ἐρδομεν ἱρὰ θεοῖς· οἱ δὲ τρίτῳ ἡματι πάντες
 Ἦλθον ὁμῶς αὐτοῖ τε πολεῖς καὶ μάνυχες ἵπποι,
 Πασσυδίη· μετὰ δέ σφι Μολίονε Φωρήσσοντο,
 Παῖδ' ἔτ' ἔοντ', οὐπω μάλα εἰδότε Δούριδος ἀλκῆς.
 Ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις, αἰπεῖα κολώνη, 710
 Τηλοῦ ἐπ' Ἀλφειῶ, νεάτη Πύλου ἡμαθόεντος·
 Τὴν ἀμφεστρατόωντο, διαρραῖσαι μεμαῶτες·
 Ἀλλ' ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίαλον, ἄρμυ δ' Ἀθήνη
 Ἀγγελος ἦλθε θεοῦσ' ἀπ' Ὀλύμπου, Φωρήσσεσθαι,
 Ἐνωχος. Οὐδ' ἀέκοντα Πύλον κάτα λαὸν ἄγειρον, 715
 Ἀλλὰ μάλ' ἐσσυμένους πολεμίζειν· οὐδέ με Νηλεὺς

" Quatuor scilicet in-cursu-victores equi cum ipsis curribus,
 " Qui ierant ad praemia reportanda; de tripode enim crant
 " Cursu-certaturi; eos autem illic rex virorum Auges 700
 " Detinuit; aurigamque dimisit tristem, equorum causâ.
 " Ob haec senex dicta iratus atque facta,
 " Exemit sibi admodum multa,) reliqua autem populo dedit
 " Dividenda, ne quis ab eo fraudatus abiret aequali portione.
 " Nos quidem haec singula administrabamus, perque urbem 705
 " Faciebamus sacra diis: illi verò tertio die omnes
 " Venerunt simul ipsique multi et solidi-ungulis equi,
 " Cum-universis-copiis: cumque ipsis Moliones duo arma-induerant,
 " Pueri adhuc existentes, nondum perquam periti impetuosae in pugna fortitudinis.
 " Est autem quaedam nomine Thyroessa urbs, arduo loco sita, 710
 " Procul ad Alpheum, extrema Pyli arenosi:
 " Hanc obsidebant, evertere cupidi:
 " Sed cum totum campum transissent, nobis utique Minerva
 " Nuntia venit currens ab Olympo, ut armaremur,
 " Nocturna. Nec invitum per Pylum populum congregavit, 715
 " Sed valdè incitatos-cupiditate pugnandi; neque me Neleus

quoque aliis interjectis Parenthesibus implicatam. Vide infra ad ver. 766. item supra ad ver. 687. et ad *ι*, 553.

Ver. 704. — μή τις οἱ.] Quâ ratione, μή τις, hic ultimam producat; item σίλῃς, ver. 710. et Δῆ, ver. 726. vide supra ad *α*, 51.

Ver. 707. — μάνυχες ἵπποι.]

—solido—ungula cornu. Georg. III, 88.

Ver. 708. Πασσυδίη.] *Al.* Πανσυδίη. *U* β, 12, 29, 66.

Ver. 712. — μιναῶτες.] Vide supra ad β', 818. et ad ζ', 464.

Ver. 715. — ἄρμυ δ' Ἀθήνη.] Nobis utique Minerva; vel, tum verò nobis Minerva. Vide ad *α*, 57. Pessimè hic Barnesius; Τῆ, " δὲ," παρίκλι. Quod nihili est.

Εἶα θωρήσσεσθαι· ἀπέκρυψεν δέ μοι ἵππους·
 Οὐ γάρ πω τί μ' ἔφη ἴδμεν πολεμῆϊα ἔργα·
 Ἀλλὰ καὶ ὡς ἵππεῦσι μετέπρεπον ἡμετέροισι,
 Καὶ πεζὸς περ ἰῶν, ἐπεὶ ὡς ἄγε νεῖκος Ἀθήνη. 720
 Ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήϊος εἰς ἄλλα βάλλων,
 Ἐγγύθεν Ἀρήνης, ὅθι μείναμεν ἤω δῖαν
 Ἰππῆες Πυλίαν, τὰ δ' ἐπέρρεεν ἔθνεα πεζῶν.
 Ἔνθεν πασσοῦδῃ σὺν τεύχεσι, θωρηχθέντες, 725
 Ἔνδιοι ἰκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον Ἀλφειοῖο.
 Ἔνθα Διὶ ῥέξαντες ὑπερμενέϊ ἱερὰ καλὰ,
 Ταῦρον δ' Ἀλφειῶ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,
 Αὐτὰρ Ἀθηναίῃ γλαυκῶπιδι βοῦν ἀγελαίην,
 Δόρυπον ἔπειθ' ἐλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι·
 Καὶ κατεκοιμήθημεν ἐν ἔντεσιν οἷσιν ἕκαστος 730
 Ἄμφι ῥοὰς ποταμοῖο· ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ

“ Sinebat armari; abscondit autem mihi equos;

“ Nondum enim omninò me existimabat peritum esse bellicorum operum:

“ Veruntamen et sic inter equites insignis eram nostros,

“ Pedes licèt existens, quandoquidem sic me duxit ad pugnam Minerva. 720

“ Est autem quidam fluvius Minyëius in mare se projiciens,

“ Prope Arenam, ubi expectabamus auroram pulchram

“ Equites Pyliorum; affluebantque interea agmina peditum.

“ Inde cum universis copiis, armis-armati,

“ Meridiani pervenimus ad sacrum fluentum Alphi.

725

“ Ibi Jovi cùm fecissemus praeponenti sacra opima,

“ Taurumque Alpheo, taurum et Neptuno sacrificâssemus,

“ Ac Minervae oculos-caesiae bovem indomitam;

“ Coenam deinde sumpsimus per exercitum turmatim;

“ Et dormivimus in armis suis quisque

730

“ Circum fluenta fluvii: At magnanimi Epei

Ver. 720. ——— νεῖκος.] Barnesius legendum conjicit, νεκος. Malè. Neque enim ea Homericæ vox est, neque ea sententia.

Ver. 725. ——— τὰ δ' ἐπέρρεεν ἔθνη σιζῶν.] Al. ἐπέρρεεν.

————— omnisque relictis

Turba fuit castris. ——— Æn. XII, 443.

Ver. 724. ——— πασσοῦδῃ.] Vide suprâ ad ver. 708.

Ibid. ——— σὺν τεύχεσι, θωρηχθέντες.]

Vide suprâ ad §, 550.

Ver. 725. “ Ἔνδιοι.] Al. “ Ἐνδίου. Sed nihil opus. Nam Ἐνδίου secundam producit. Odyss. §, 450. “ Ἐνδίου δ' ὁ γέγων ———.

Ver. 726. ——— μέγαντις.] Vide suprâ ad α, 444.

Ibid. ——— ὑπερμενέϊ ἱερὰ.] Aut pronuntia-batur, ὑπερμενίῃ aut scribendum, ὑπερμενίῃ. Ut rectè Barnesius.

Ibid. ——— καλὰ.] Vide suprâ ad β, 43.

Ver. 727. Ταῦρον δ' Ἀλφειῶ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι.]

Taurum Neptuno, taurum tibi, pulcher Apollo. Æn. III, 119.

“ Sed [versui] illi Homérico non sanè re
 “ parem, neque similem fecit. Esse enim
 “ videtur Homeri, simplicior et sincerior;
 “ Virgiliū autem, μισοπροκόπιον, et quoddam
 “ quasi ferrumine immisso fuciatior.” Gell.
 lib. XIIII. cap. 25.

Ver. 731. ——— ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ Ἄμφισταντο ἕκ, ἄστῳ διαπραβῆν μιμαῶτις.] Non satis aptè mihi videtur locum hic habere istud, ἕκ. Crediderim equidem post Ἄμφισταντο excidisse voculam τὸ, in præcedentem syllabam fortè absorptam; legendumque, ——— ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ Ἄμφισταντο, τὸ ἄστῳ διαπραβῆν μιμαῶτις. At sine codicibus nihil muto.

'Αμφίσταντο δὴ, ἄστυ διαπραβέειν μεμαῶτες·	
'Αλλά σφιν προπάραιθε φάνη μέγα ἔργον Ἄρηος·	
Εὔτε γὰρ ἥελιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης,	
Συμφερόμεσθα μάχη, Δί' τ' εὐχόμενοι καὶ Ἀθήνη·	735
'Αλλ' ὅτε δὴ Πυλίων καὶ Ἐπειῶν ἔπλετο νεῖκος,	
Πρῶτος ἐγὼν ἔλον ἄνδρα, κόμισσα δὲ μώνυχας ἵππους,	
Μούλιον αἰχμητὴν· γαμβρὸς δ' ἦν Αὐγείαιο,	
Πρεῖς ὑτάτην δὲ Δύγατρ' εἶχε Ξανθὴν Ἀγαμήδην,	
Ἴσδομεα φάρμακα ἤδη, ὅσα τρέφει εὐρέϊα χθών·	740
Ἴδον μὲν ἐγὼ προσίοντα βάλον χαλκήρεϊ δουρί·	
"Ἡριπε δ' ἐν κονίησιν· ἐγὼ δ' ἐς δίφρον ὀρούσας	
Στῆν ῥα μετὰ προμάχοισιν· ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ	
"Ἐτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος, ἐπεὶ ἴδον ἄνδρα πεσόντα,	
'Ηγεμόν' ἱππήων, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.	745
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐνόρουσα, κελαινῇ λαίλαπι ἴσος·	
Πεντήκοντα δ' ἔλον δίφρους, δύο δ' ἀμφὶς ἕκαστον	
Φῶτες ὀδᾶξ ἔλον σῦδας, ἐμῶ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.	
Καί νύ κεν Ἀκτορίανε Μολίονε παῖδ' ἀλάπαζα,	
Εἰ μὴ σφῶε πατὴρ εὐρυκρείων Ἐνοσίχθων	750
'Ἐκ πολέμου ἐσάωσει, καλύψας ἤερί πολλῇ.	
"Ἐνθα Ζεὺς Πυλίοισι μέγα κράτος ἐγγυάλιξε·	

" Circumstant jam, urbem vastare cupidi :

" Sed ipsis antè apparuit magnum opus Martis :

" Quum enim sol lucidus eminuit supra terram,

" Congressi sumus pugná, Jovique supplicantes et Minervae :

735

" At quando jam Pyliorum et Epeorum commissum erat certamen,

" Primus ego occidi virum, abstulique solidos-ungulis equos,

" Mulium bellatorem : gener verò is erat Augeae,

" Maximamque natu filiam habebat flavam Agameden,

" Quae tot pharmaca nôrat, quot alit lata terra.

740

" Hunc quidem ego accedentem percussi aeratâ hastâ ;

" Prolapsusque est in pulvere : ego verò in currum insiliens

" Steti inter primos-pugnatores : sed magnanimi Epei

" Territi-fugerunt aliò alius, ut viderunt virum lapsum,

" Ductorem equitum, qui fortissimus erat in procliando.

745

" At ego irruí, atrae procellae par :

" Quinquaginta autem cepi currus, duoque in unoquoque

" Viri mordicis prehenderunt solum, meâ hastâ domiti.

" Et sanè Aetorionas Molionas juvenes interfecissem,

" Nisi ipsos pater latè-dominans Neptunus

750

" Ex pugná creptos servasset, tectos caligine multâ.

" Tum Jupiter Pyliis magnam victoriâ dedit :

Ver. 732. — μιαιῶτες.] Vide suprâ ad
3, 818. et ad ζ', 464.

Ver. 742. — ἐν κονίησιν.] Vide suprâ ad
3', 156. item ad ε', 595.

Ver. 746. — ἰσδομεα.] *M. ἰσδομεα.*

Ver. 748. — ὀδᾶξ ἔλον σῦδας.] Vide suprâ

ad β', 418.

Τόφρα γὰρ οὖν ἐπόμειθα δι' ἀσπίδιος πεδίσιο,
 Κτείνοντές τ' αὐτοὺς, ἀνά τ' ἔντα καλὰ λέγοντες,
 "Οφρ' ἐπὶ Βουπρασίου πολυπύρου βήσαμεν ἵππους,
 Πέτρης τ' Ὀλυνίης καὶ Ἀλησίου, ἔνθα Κολώνη
 Κέκληται· ὅθεν αὐτὶς ἀπέτραπε λαὸν Ἀθῆνη.
 "Ἐνθ' ἄνδρα κτείνας πύματον λίπον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 "Ἀψ ἀπὸ Βουπρασίου Πύλονδ' ἔχον ἄκεας ἵππους·
 Πάντες δ' εὐχετόωντο θεῶν Διὶ, Νέστορί τ' ἀνδρῶν.
 "Ὡς ἔον, εἴποτ' ἔην γε, μετ' ἀνδράσιν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
 Οἷος τῆς ἀρετῆς ἀπονήσεται· ἦτέ μιν οἶω
 Πολλὰ μετακλαύσεσθαι, ἐπεὶ κ' ἀπὸ λαὸς ὄληται.
 "Ὡ πέπον, ἦ μὲν σοί γε Μενόϊτιος ᾧδ' ἐπέτελλεν
 "Ἥματι τῶ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνωνι πέμπε·
 (Νῶϊ δέ τ' ἔνδον ἰόντες, ἐγὼ καὶ Δίος Ὀδυσσεὺς,
 Πάντα μάλ' ἐν μεγάροις ἠκούομεν, ὡς ἐπέτελλε·
 Πηλῆος δ' ἰκόμεσθα δόμους εὔναιετάοντας,
 Λαὸν ἀγείροντες κατ' Ἀχαιῖδα πολυβότειραν·
 "Ἐνθάδ' ἔπειθ' ἤρωα Μενόϊτιον εὔρομεν ἔνδον,

- " Tantisper enim insecti sumus per stratum clypeis campum,
 " Interficiētesque ipsos, armaque pulchra colligentes;
 " Donec ad Buprasium tritici-ferax egimus equos,
 " Petramque Oleniam et Alesium, ubi Colone
 " Vocatur: unde rursum avertit copias Minerva.
 " Ibi virum interfectum extremum reliqui; atque Achivi
 " Retrò à Buprasio Pylum-versus agebant veloces equos:
 " Omnes autem gratias-agebant ex diis Jovi, Nestorique ex hominibus.
 " Talis fui, si quando eram, inter viros; sed Achilles
 " Solus virtute suâ fruetur: certè ipsum credo
 " Multùm pòst doliturum, ubi exercitus perierit.
 " O amice, sanè quidem tibi Menoetius sic praecepit
 " Die illo, quo te ex Phthiâ ad Agamemnonem misit:
 " (Nos autem intùs existentes, ego et nobilis Ulysses,
 " Omnia sanè in aedibus audiebamus, sicut praecepibat:
 " Pelei scilicèt venimus domos habitantibus commodas,
 " Copias cogentes per Achaëida feracem:
 " Ibiq̄e tum heròem Menoetium invenimus intùs:

Ver. 755. — δι' ἀσπίδος πιδίσιο.] *Al.* διὰ
 σπιδίος πιδίσιο. "H " ἀσπίδις," — τὸ περιφερὲς,
 δίκην ἀσπίδος — ἢ " σπιδίς," — τὸ ἰκτιταμίον
 καὶ σλατύ. *Eustath.* "H, ἐν ᾧ τῶν ἀνηρημένων
 ἀσπίδος ἔκιντο. *Schol.*

Ver. 754. — καλὰ.] Vide suprâ ad β', 45.

Ver. 756. Πέτρης τ' Ὀλυνίης καὶ Ἀλησίου,
 ἔνθα Κολώνη Κέκληται.] *Strabo, lib. VIII.*
pag. 527. al. 442. legit,

Πέτρης τ' Ὀλυνίης, καὶ Ἀλησίου ἔνθα Κολώνη.
 Ut dicatur scilicèt *Alesii collis.*

Ver. 757. Κέκληται.] Vide suprâ ad α', 37.

Ibid. — Ἀθῆνη.] *Prudētēr* videlicèt ca-
 vebant, ne ultra modum progredērentur. Vide
 suprâ ad α', 194. ad β', 169. et ad γ', 92.

Ver. 766 — 784. (Νῶϊ δ' — Ἀκτερες υἱέτ.)
 Versus hosce *novendecim* in *Parenthesin* inclu-
 si. Quae res, quàm sit *Poetae* non vitio, sed
 summæ laudi danda; vide suprâ ad *ver.* 687
 et 697. item ad *ι*, 555.

Ver. 768. — εὔναιετάοντας.] Vide suprâ ad
 β', 648.

Ver. 769. — πολυβότειραν.] *Al.* καλ-
 λιγύνηκα.

Ἴδ' ἔσε, πὰρ δ' Ἀχιλλῆα γέρων δ' ἰππηλάτα Πηλεὺς
 Πίονα μηρί' ἔκηε βοῶς Διὶ τερπικεραύνα,
 Αὐλῆς ἐν χόρτῳ· ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον,
 Σπένδων αἶθοπα οἶνον ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσι·
 Σφῶϊ μὲν ἀμφὶ βοῶς ἔπετον κρέα, νῶϊ δ' ἔπειτα 775
 Στῆμεν ἐνὶ προθύροισι ταφῶν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς,
 Ἔς δ' ἄγε χειρὸς ἑλῶν, κατὰ δ' ἐδριάσθαι ἄνωγε,
 Ξεινιά τ' εὖ παρέθηκεν, ἄτε ξείνοισι δέμις ἐστίν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπημεν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
 Ἦρχον ἐγὼ μύθοιο, κελεύων ὑμῖν ἄρ' ἔπεισθαι 780
 Σφῶ δὲ μάλ' ἠθέλετον, τῷ δ' ἄμφω πόλλ' ἐπέτελλον·
 Πηλεὺς μὲν ᾧ παιδὶ γέρων ἐπέτελλ' Ἀχιλλῆϊ
 Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπέροχον ἔμμεναι ἄλλων·
 Σοὶ δ' αὖθ' ἂδ' ἐπέτελλε Μενότιος, Ἄκτορος υἱός·)
 Τέκνον ἐμόν, γενεῇ μὲν ὑπέρτερός ἐστιν Ἀχιλλεὺς, 785
 Πρᾶσϋτερός δὲ σύ ἐσσι· βίῃ δ' ὄγε πολλὸν ἀμείνων·
 Ἄλλ' εὖ οἱ φάσθαι πυκινὸν ἔπος, ἠδ' ὑποθέσθαι,
 Καὶ οἱ σημαίνειν· ὁ δὲ πείσεται εἰς ἀγαθὸν περ.

“ Atque te, juxta et Achillem : senex autem equum-agitator Peleus

“ Pinguia femora adolebat bovis, Jovi gaudenti-fulmine,

“ Aulæ in septo : tenebatque aureum poculum,

“ Libans nigrum vinum super ardentia sacra :

“ Vos quidem bovis apparabatis carnes, nos verò tum 775

“ Stabamus in vestibulo : attonitus autem exiit Achilles,

“ Intròque duxit manu prehensos, atque considerare jussit,

“ Dapesque-hospitales abundè apposuit, quas hospitibus fas est.

“ Ac postquam saturati fumus cibo et potu,

“ Ordiebar ego sermonem, hortans vos simul sequi : 780

“ Vos autem omninò volebatis, hi verò ambo multa praeceperunt :

“ Peleus quidem suo filio senex praecepit Achilli

“ Semper fortissimè se gerere, et virtute superiorem esse aliis :

“ Tibi verò itidem sic praecepit Menoetius, Actoris filius·) 785

“ Fili mi, genere quidem superior est Achilles,

“ Major natu verò tu es : viribus autem ille nullò praestantior :

“ Sed benè et da prudens consilium, et admone,

“ Et ei praecepe : ille autem obsequetur in bonum sanè.

Ver. 771.—ἰππηλάτα.] Vide suprâ ad á. 175.

Ver. 775.—ἐν χόρτῳ.] Latini, vocem Græcam retinentes, villæ cohortem appellabant ; indeque aves cohortales, &c. apud Columellam.

Ver. 744.—αἶθοπα οἶνον.] Vide suprâ ad á. 462.

Ver. 775.] Σφῶϊ μὲν — ἰππιον.] Patroclus et Achilles.

Ibid.—βοῶς ἕκαστος.] Quâ ratione, βοῶς, hic ultimam producat ; item μὲν, ver. 782. et πυκινὸν, ver. 787. et εἰς, etiam ex-

tra cæsuras, ver. 791. vide suprâ ad á. 51

Ver. 777.—ἄνωγα.] Non ex præterito, quod vocant, ἄνωγα· sed ex aoristo, ἄνωγον. Vide suprâ ad β', 522.

Ver. 780.—ὑμῖν.] Patroclum et Achillem.

Ver. 781.—τῷ δ' ἄμφω.] Peleus et Menætius, patres Achillis et Patrocli.

Ver. 785.—ὑπέροχον.] Vide suprâ ad β', 426.

Ver. 787.—ὑποθέσθαι.] Al. ἰσακούσαι· notante Eustathio. Minus rectè.

- "Ὡς ἐπέτελλ' ὁ γέρον· σὺ δὲ λήθουαι· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
 Ταῦτ' εἴποις Ἀχιλλῆϊ δαΐφρονι, αἶκε πίθηται. 790
 Τίς δ' οἷδ', εἴ κέν οἱ, σὺν δαίμονι, θυμὸν ὀργαίης,
 Παρειπῶν; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστίν ἐταίρου.
 Εἰ δέ τινα φρεσὶν ἦσι θεοπροπίην ἀλεείνει,
 Καί τινα οἱ παρ Ζητὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
 Ἄλλὰ σέ περ πρέετα· ἅμα δ' ἄλλος λαὸς ἐπέσθω 795
 Μυρμιδόνων, αἶκεν τι φῶως Δαναοῖσι γένηαι·
 Καὶ τοι τεύχεα καλὰ δότω πόλεμόνδε φέρεσθαι,
 Αἴ' κέ σε τῶ ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
 Τρῶες, ἀναπνεύσασι δ' ἀρήϊοι νῆες Ἀχαιῶν
 Τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο· 800
 Ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἀνδρας αὐτῇ
 "Ὡσαισθε προτὶ ἄστυ, νεῶν ἀπο καὶ κλισιάων.
 "Ὡς φάτο· τῶ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
 Βῆ δὲ δέειν παρὰ νῆας ἐπ' Αἰακίδην Ἀχιλλῆα.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ κατὰ νῆας Ὀδυσσεὺς δέοιο 805
 Ἰξε δέων Πάτροκλος, ἵνα σφ' ἀγορῇ τε δέμις τε
 Ἦν, τῇ δὴ καὶ σφι θεῶν ἐτετεύχαστο βαμοί·
 Ἔνθα οἱ Εὐρύπυλος βεβλημένος ἀντιβόλησε,
 Διογενὴς Εὐαιμονίδης, κατὰ μηρὸν οἷστῶ,
 Σκάζων ἐκ πολέμου· κατὰ δὲ νότιος ῥέειν ἰδρῶς 810

" Sic praecepit senex, tu verò oblivisceris: sed vel nunc

" Haec dicas Achilli bellicosus, si fortè obsequetur.

790

" Quis verò scit, an ei, favente deo, animum commoveas

" Admonitum? bona utique admonitio est amici.

" Si verò aliquod mentibus suis vaticinium evitat,

" Et aliquod ei à Jove dixit veneranda mater, quominus ipse eat;

" Saltem te mittat: simul autem caeterae copiae sequantur

795

" Myrmidonum, si fortè quid luminis Danais fias:

" Et tibi arma pulchra det ad proelium gerenda;

" Si fortè, te illum ob-similitudinem-credentes, abstineant pugnâ

" Trojani, respirentque Mavortii filii Achivorum

" Afflicti jam: exigua sanè respiratio in bello profuerit:

800

" Facile verò integri defessos viros proelio-aggredi

" Repellatis ad urbem, à navibus et tentoriis."

Sic dixit: eique animum in pectoribus commovit:

Perrexit itaque currere juxta naves ad Aeacidem Achillem.

Sed cum jam è regione navium Ulyssis divini

803

Pervenisset currens Patroclus, ubi eis forumque et jus-dicendi-locus

Erat, ubi etiam eis deorum constituta erant altaria;

Illic ei Eurypylus percussus occurrit,

Generosus Euaemonides, femore sagittâ,

Claudicans è pugnâ; humidusque defluchat sudor

810

Ver. 792. Παρειπῶν.] Vide suprâ ad ζ', 62.

Ver. 796. ————— αἶκεν τι φῶως ————— γί-
 νηται.] Αἴ. ἄν σού τι φῶως ————— γίνωσθαι.

Ver. 797. —καλὰ.] Vide suprâ ad β, 45.

Ver. 810. —κατὰ δε.] Quâ ratione δε,
 hic producat; item ultima vocis, ἰδρῶς

Ἔμων καὶ κεφαλῆς· ἀπὸ δ' ἔλκεος ἀργαλίοιο
 Αἷμα μέλαν κελάρυζε· νόος γε μὲν ἔμπεδος ἦεν.
 Τὸν δὲ ἰδὼν ἄκτειρε Μενoitίου ἄλκιμος υἱός,
 Καὶ ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἄ δειλοὶ, Δαναῶν ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·

815

Ὡς ἄρ' ἐμέλλετε τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
 Ἄσειν ἐν Τροίῃ ταχέας κύνας ἀργέτι δημῶ;
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε, διοτρεφὲς Εὐρύπυλ' ἥρωες,
 Ἦ ῥ' ἔτι που σχήσουσι πελώριον Ἐκτορὸς Ἀχαιοὶ,
 Ἦ ἤδη φθίσονται ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμέντες;

820

Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύπυλος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·

Οὐκέτι, διογενὲς Πατρόκλεις, ἄλκαρ Ἀχαιῶν
 Ἔσσεται, ἀλλ' ἐν νησὶ μελαίνῃσιν πεσέονται.
 Οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
 Ἐν νησὶν κέεται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε,
 Χερσὶν ὑπο Τρώων· τῶν δὲ σθένος ὄρνυται αἰέν.

825

Ἄλλ' ἐμὲ μὲν σὺ σάωσον, ἄγων ἐπὶ νῆα μέλαιναν·
 Μηροῦ δ' ἔκταμ' οἴστον, ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαιὸν
 Νίζ' ὕδατι λιαρῶ· ἐπὶ δ' ἦπια φάρμακα πάσσε,
 Ἔσθλα, τὰ σε προτὶ φασὶν Ἀχιλλῆος δεδιδάχθαι,
 Ὅν Χείρων ἐδίδαξε, δικαιοτάτος Κενταύρων.

830

Ex humeris et capite: eque vulnere gravi

Sanguis niger scaturiebat: mens tamen firma erat.

Hunc autem intuitus miseratus est Menoetii fortis filius;

Et dolens verbis alatis allocutus est:

“ Ah miseri, Danaorum ductores et principes:

815

“ Siccine eratis procul ab amicis et patriâ terrâ

“ Satiaturi in Trojâ veloces canes albâ pinguedine?

“ Sed age mihi hoc dic, Jovis-alumne Eurypyle heros;

“ Adhucne omninò sustinebunt immanem Hectorem Achivi,

“ An jam conficietur ab ipso hastâ domiti?”

820

Huic autem Eurypylus prudens respondit:

“ Nullum-amplius, nobilissime Patrocle, praesidium Achivis

“ Erit; sed in navibus nigris cadent.

“ Illi enim jam omnes, quotquot antè erant fortissimi,

“ In navibus jacent eminus cominúsque vulnerati

825

“ Manibus Trojanorum: horum verò robur augetur perpetuò.

“ At me quidem tu serva, ducens ad navem nigram;

“ Femoreque excinde sagittam; ab coque sanguinem nigrum

“ Ablue aquâ tepidâ; et lenia medicamenta insperge,

“ Salubria, quae te aiunt ab Achille doctum esse,

830

“ Quem Chiron docuit, justissimus Centaurorum.

εἰμίνας, ver. 814; item ἰδῶν, ver. 829 et
 845; rursúmq̄ δὲ, ver. 845; vide suprâ
 ad á, 51. n. 8.

Ver. 820. — φθίσονται.] Vide suprâ ad
 β', 835.

Ver. 821. — πεπνυμένος.] *M. βεβλημένος.*
 Ver. 825. — οὐτάμενοί τι.] Vide suprâ ad
 γ', 525.

Ver. 826. — ὄρνυται.] Vide suprâ ad γ',
 260.

Ἴητροὶ μὲν γὰρ, Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων,
 Τὸν μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν οἴομαι ἔλκος ἔχοντα,
 Χρηίζοντα καὶ αὐτὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
 Κεῖσθαι· ὁ δ' ἐν πεδίῳ Τρώων μένει ὄξυν ἄρηα. 835

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μενoitίου ἄλκιμος υἱός·
 Πῶς τ' ἄρ' εἴοι τάδε ἔργα; τί ρίζομεν, Εὐρύπυλ' ἥρωσ;
 Ἔρχομαι, ὄφρ' Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι μῦθον ἐνίσπω,
 Ὅν Νέστωρ ἐπέτελλε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν·
 Ἄλλ' οὐδ' ὡς περ σεῖο μεθήσω τειρομένοιο. 840

Ἢ, καὶ ὑπὸ στέρονοι λαβῶν ἄγε ποιμένα λαῶν
 Ἔς κλισίην· Δεράπων δὲ ἰδὼν ὑπέχευε βοσίας.
 Ἔθλα μιν ἐκτανύσας, ἐκ μηροῦ τάμνε μαχαΐσῃ
 Ὄξυν βέλος περιπευκές· ἀπ' αὐτοῦ δ' αἶμα κελαινὸν
 Νίζ' ὕδατι λιαρῶ· ἐπὶ δὲ ρίζαν βάλε πικρῆν,
 Χερσὶ διατρίψας, ὀδυνήφατον, ἧ οἱ ἀπάσας 845
 Ἔσχ' ὀδύνας· τὸ μὲν ἔλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἶμα.

“ Medici enim, Podalirius et Machaon,

“ Hunc quidem in tentoriis puto vulnus habentem,

“ Indigentem et ipsum eximii medici,

“ Jacere: alter autem in campo, Trojanorum sustinet acrem Martem.” 835

Hunc autem vicissim allocutus est Menoetii fortis filius:

“ Quomodo esse poterunt [quod evadent] haec opera? quid agemus, Eurypyle heros?

“ Vado, ut Achilli bellicoso nuncium referam,

“ Quem Nestor mandavit Gerenius, custos Achivorum:

“ Attamen ne sic quidem te dimittam afflictum.” 840

Dixit, et in sinu susceptum ferebat pastorem populorum

In tentorium: famulus autem, ut vidit, substravit pelles bubulas.

Ibi illo porrecto, è femore excidit cultro

Acutum telum peramarum: ab ipso autem sanguinem atrum

Abluit aquâ tepidâ; et radicem immisit amaram, 845

Manibus contritam, dolores adimentem, quae ei cunctos

Sedavit dolores: Vulnus quidem siccatum est, cessavitque sanguis.

Ver. 832. Ἴητροί.—Τὸν μὲν.] De elegantissimâ hâc Syntaxi ἀνακολουθῶν, vide suprâ ad β', 553, 681; ad γ', 211; ad ζ', 510; ad κ', 224 et 457. Item ad *Odys.* μ', 73. Inep-tissimè hic Scholiastes; Ἴητροί, ἀντὶ τοῦ, Ἰατρῶν Ὀρεθῆ, ἀντὶ γυνικῆς.

Ver. 840. ——— οὐδ' ὡς περ σεῖο μεθήσω.]

Οἰκοδομῆ ὁ ποιητὴς τοῦτο, διὰ πιθανότητα ἵνα παραμύνας ὁ Πάτροκλος ἰμπεραδύνη, ἕως τειχε-μαχία διηγή γίνηται· καὶ ὁ μέγας κίνδυνος ὁ πρὸ ὀφθαλμῶν, ἐπιείση μᾶλλον αὐτὸν ἰκετεύσαι τὸν Ἀχιλλεῖα. Eustathii.

Ver. 487. ——— παύσατο.] Vide suprâ ad γ', 141.

ΤΗΣ
ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

'ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Μ'.

'Υπόθεσις τῆς 'ΟΜΗΡΟΥ ραψωδίας Μ'.

'ΑΠΟΒΑΝΤΕΣ οἱ Τρῶες τῶν ἵππων, διαβαίνουσι τὴν τάφρον, καὶ τοὶ ἀπαισίου αὐτοῖς Φανέντος οἰωνοῦ· καὶ εἰς πέντε τάξεις διαιρεθέντες, προσβάλλουσι τῷ τείχει τῶν Ἑλλήνων· Ἐνθα Σαρπηδῶν ἑπαλξιν κατασπᾶ· Ἐκτῶρ δὲ λίθῳ βαλὼν τὰς πύλας, ἐπίσθη ταῖς ναυσί, καὶ οἱ ἄλλοι σὺν αὐτῷ πάντες Τρῶες.

Ἐπιγραφαί.

Τειχομαχία.

Ἄλλως.

Μῦ δὲ, μάχη πρὸς τείχος· ὁ δ' ἔνθορε φαίδιμος Ἐκτῶρ.

Ἄλλῃ.

Μῦ Τρώων παλάμησι κατήριτε τείχος Ἀχαιῶν.

Ὄς ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενoitίου ἄλκιμος υἱὸς
'Ἰᾶτ' Εὐρύπυλον βεβλημένον· οἱ δ' ἐμάχοντο
'Αργεῖοι καὶ Τρῶες ὀμιλαδὸν, οὐδ' ἄρ' ἐμελλε
Τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν, καὶ τείχος ὑπερθεν
Εὐρύ, τὸ ποιήσαντο νεῶν ὑπερ· ἀμφὶ δὲ τάφρον
ἠλασαν· οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἐκατόμβας·
Ἄφρα σφιν νῆας τε θοὰς καὶ ληΐδα πολλὴν
Ἐντος ἔχον ῥύοιτο· θεῶν δ' ἀέκητι τέτυκτο
'Αθανάτων· τῷ κ' οὔτι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.

5

Sic quidem in tentoriis Patroclus Menoetii fortis filius
Curabat Eurypylum vulneratum: verum pugnabant
Argivi et Trojani catervatim-misti, neque jam erat
Fossa amplius prohibitura Danaorum, et murus supra
Latus, quem fecerant ad defendendas naves; circum fossam
Duxerant; neque diis dederant inclytas hecatombas;
Ut sibi navesque veloces et praedam multam
Intus continens tueretur: Diis autem invitis structus erat
Immortalibus; quocirca etiam nequaquam longum tempus integer mansit.

5

Ver. 8. — Θεῶν δ' ἀέκητι τέτυκτο.]
Heu! nihil invitis fas quenquam fidere
Divis.

JEn. II, 402.

Ver. 9. Ἄθανάτων.] Vide supra ad ᾧ, 398.
Ibid. — τῷ κ' οὔτι.] Vulgg. τῷ καὶ οὔτι.
Quod eodem modo pronuntiandum.

"Ὄφρα μὲν Ἐκτωρ ζωὸς ἔην, καὶ μῆνι Ἀχιλλεύς, 10
 Καὶ Πριάμοιο ἀνάκτος ἀπόρρητος πόλις ἔπλε,
 Τόφρα δὲ καὶ μέγα τείχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μὲν Ἰσθμῶν θάνατον ὄσσοι ἄριστοι,
 Πολλοὶ δ' Ἀργείων, οἳ μὲν δάμεν, οἳ δ' ἐλίποντο,
 Πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῃ ἐνιαυτῶ, 15
 Ἀργεῖοι δ' ἐν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν
 Δῆ τότε μητιόωντο Ποσειδάϊον καὶ Ἀπόλλων
 Τείχος ἀμαλδῦναι, ποταμῶν μένος εἰσαγάγοντες,
 "Ὄσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὄρεων ἄλαδὲ προζέουσι,
 Ῥῆσός θ' Ἐπτάπορος τε, Κάρησός τε, Ῥοδῖός τε, 20
 Γρήνικός τε, καὶ Αἴσηπος, δῖός τε Σκάμανδρος,
 Καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλεια
 Κάππεσον ἐν κονίησι, καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν
 Τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε Φοῖβος Ἀπόλλων,
 Ἐνῆμαρ δ' ἐς τείχος ἴει ῥόον ὕε δ' ἄρα Ζεὺς 25
 Συνεχῆς, ὄφρα κε θάσσον ἀλίπλοα τείχεα δείη.

Quamdiu quidem Hector vivus erat, et irascebatur Achilles, 10
 Et Priami regis non-aversa urbs erat,
 Tamdiu utique et magnus murus Achivorum integer fuit:
 At postquam Trojanorum quidem mortui sunt, quotquot fortissimi,
 Multique Argivorum, partim quidem domiti sunt, partim autem superstites,
 Et eversa est Priami urbs decimo anno, 15
 Argivique in navibus dilectam in patriam redierunt;
 Tum tandem inierunt-consilium Neptunus et Apollo
 Murum abolere, fluviorum vi immisâ,
 Quotquot ab Idaeis montibus in mare profluunt,
 Rhesusque, Heptaporusque, Caresusque, Rhodiusque,
 Granicusque, et Aesepus, divinusque Scamander, 20
 Et Simois, ubi multa scuta et galeae
 Deciderant in arenis, et semideorum genus virorum:
 Horum omnium eodem ostia convertit Phoebus Apollo,
 Perque novem dies in murum immisit eorum cursum: pluebat interim Jupiter 25
 Continuo, ut citius mari-submersa moenia redderet.

Ver. 12. Τόφρα δὲ.] Tamdiu utique. Nec
 audiendus Barnesius, qui Τεφραδὶ edidit.
 istudque "ὕ" παρίλειν contendit. Quod
 nihili est.

Ver. 17. — Ποσειδάϊον καὶ Ἀπόλλων.] Occa-
 ni ex alterâ parte inundantes aestus, ex alterâ
 Sol caelumque pluviosum.

Ver. 22. Καὶ Σιμοίς, ὅθι πολλὰ.]
 — ubi tot Simois correpta sub undis
 Scuta virum, galeasque, et fortia corpora
 volvit. *Æn.* I, 104.

Ver. 25. Κάππεσον ἐν κονίησι.] Vide supra
 ad α', 595. Malè hic Scaliger: "Quid
 enim (inquit) ad fluvios, si in pulverem
 illa cecidere." *Poetic. lib. V. cap. 5.* Quasi
 sicut fluvii, loca pulverulenta inundare non
 possent.

Ver. 25. Ἐνῆμαρ.] Fuerunt apud antiquos
 qui hîc legerent, ἑνῆμαρ, unum diem. Impor-
 tunè, nullâque idoneâ de causâ.

Ibid. — ὕε δ' ἄρα Ζεὺς.] Et mox, ver. 28.
 ἔκ θ' ἄρα πάντα. Utrobique vocabuli, ἄρα,
 ea est vis, ut dicat Jovem Neptunumque
 cum Apolline ex composito vires suas eodem
 omnes convertisse.

Ver. 26. Συνεχῆς.] Scribunt nonnulli, Συν-
 νηχῆς sed nihil opus. Similis enim ferè hu-
 jus vocis ratio est, ac supra vocis, παρυσίων, ζ',
 62. et λ', 792. Sed et ad pluviae vim subita-
 neam depingendam faciunt pedes hoc in ver-
 su dactylicis omnes, isteque in primis tribra-
 chys Συνεχῆς. Vide supra ad γ', 357. de isto,
 Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε —.

Αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος ἔχων χεῖρεςσι τρίαῖναν
 Ἥγειτ' ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμεῖλια κύμασι πέμπει
 Φιτρῶν καὶ λάων, τὰ θέσαν μογέοντες Ἀχαιοί·
 Λεῖα δ' ἐποίησεν παρ' ἀγάρροον Ἑλλήσποντον 30
 Αὐτίς δ' ἦϊνα μεγάλην ψαμάθοισι κάλυψε,
 Τεῖχος ἀμαλδύνας· ποταμούς δ' ἔτρεψε νέεσθαι
 Κὰρ ῥόον, ἥπερ πρόσθεν ἔεν καλλιῖρρον ὕδαρ.

Ὡς ἄρ' ἔμελλον ὀπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
 Θησέμεναι· τότε δ' ἀμφὶ μάχη ἐνοπή τε δεδῆει 35
 Τεῖχος εὐδμητον, κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων
 Βαλλόμεν' Ἀργεῖοι δὲ, Διὸς μάστιγι δαμνέτες,
 Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῆσιν ἐελμένοι ἰσχανόωντο,
 Ἐκτορα δειδιότες, κρατερὸν μῆστωρα φόβοιο·

Ipsæ autem Neptunus tenens manibus tridentem
 Præcibat; omniaque fundamenta undis amovit
 Stipitum et lapidum, quæ jecerant laborantes Achivi;
 Planaque fecit juxta rapidum Hellespontum: 50
 Rursusque litus magnum arenis cooperuit,
 Muro abolito: fluvios autem vertit, ut redirent
 In suum quisque alveum, quæ antè demittebant pulchrè-fluentem aquam.
 Sic sanè erant in posterum Neptunus et Apollo
 Facturi: tum verò circa pugna clamorque exarsit 55
 Murum benè-structum; sonitumque-reddebant compages turrium
 Percussæ: Argivi verò, Jovis flagello domiti,
 Naves ad cavas conclusi tenebantur,
 Hectorem timentes, violentum artificem-fugandî hostes:

Ver. 27. Αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος ἔχων χεῖρεςσι
 τρίαῖναν
 Ἥγειτ' ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμεῖλια κύμασι
 πέμπει.]

Phurmutus, de naturâ Deorum, cap. 23. citat:

— ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμεῖλια θῆκε θύραζε.

Neptunus muros, magnoque emota tri-
 denti

Fundamenta quatit, totamque a sedibus
 urbem

Eruit. ————. Æn. II, 610.

Ver. 31. ———— ἦϊνα μεγάλην.] Quâ rati-
 one, ἦϊνα, hîc ultimam producat; vide suprà
 ad á, 51.

Ver. 33. ———— ἦεν.] Vel ἦεν, quod est
 ἔπιπτον vel ἦεν, quod est ἰσορροῦντο. Notante
 Eustathio.

Ver. 35. ———— τότε δ' ἀμφὶ μάχη ἐνοπή τε δι-
 δῆει Τεῖχος εὐδμητον.] Si διδῆεν dixisset, jam
 non constitisset Temporum ratio. Vide suprà
 ad á, 37.

Intercæ Rutuli portis circum omnibus in-
 stant

Sternere cæde viros, et mœnia cingere
 flammis. Æn. X, 118.

Ver. 36. ———— κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων

βαλλόμεν'.] De voce κανάχιζε, vide suprà
 ad á, 455. De constructione, Eustathius;
 Ἀμφιβολίας (inquit) ἰσθὶ σχῆμα' δηλοῖ γὰρ, ὡς
 ἢ κανάχιζε τὰ πολυμικὰ δόρατα κατὰ πύ-
 ργων βαλλόμενα, ἢ ὅτι τὰ ἐν τοῖς πύργοις ἐύ-
 λα κανάχιζεν ἐν τῷ βάλλεσθαι. Ac priorem
 quidem constructionem præfert Domina Da-
 cicer. Mili e contrario nulla hîc videtur, ne
 quidem ἀμφιβολία. Nam ut δούρατα πύργων
 βαλλόμενα id videlicet significet, quod est Eus-
 tathio δόρατα κατὰ πύργων βαλλόμενα, nec
 satis Græcè quidem dictum crediderim: Mul-
 to minùs Homericam sapit perspicuitatem.
 At πύργους βαλλόμενους κανάχιζεν, usitatissi-
 mum est:

————— δούρατα ὀράζει
 Πύργων βαλλόμενων. ———— í, 569.
 Πύργους βαλλόμενων καναχήν ἔχει. ———— σ', 105.

Et in hoc ipso libro,

————— κίμασι χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσι φαινὸς
 Ἄντην βαλλόμεναν. ———— ver. 151. Et,
 Τόσσοι γὰρ κτύποι ἦεν, ————

Βαλλόμενων σακίων τε καὶ ἰσπεύμενων περὶ
 λιών,

Καὶ πυλίων. ———— ver. 338

Ver. 33. ———— ἰαλίον.] Ἄλ. ἰερμίον.

Αὐτὰρ ὄγ', ὡς τὸ πρόσθεν, ἐμάρατο ἴσος ἀέλλῃ.	40
Ὦς δ' ὅταν ἐν τε κύνεσσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῆσι, Κάπριος, ἢ ἐλέων στρέφεται, σθένει βλεμεαῖναν, Οἱ δέ τε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες, 'Αντίοι ἴστανται, καὶ ἀκοντίζουσι θαρμείας Αἰχμὰς ἐκ χειρῶν· τοῦ δ' οὔποτε κυδάλιμον κῆρ Ταρφεῖ, οὔδ' ἐφοβεῖται· ἀγνηροῖή δέ μιν ἔκτα· Ταρφέα τε στρέφεται, στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων "Ὀππῃ τ' ἰθύσει, τῇ τ' εἴκουσι στίχες ἀνδρῶν· "Ὦς Ἐκτωρ ἀν' ὄμιλον ἰὼν εἰλίσσει', ἐταίρους Τάφρον ἐποτρύνων διαβαινέμεν· οὔδ' οἱ ἵπποι Τόλμων ἀκύποδες· μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ' ἄκρῳ Χεῖλει ἐφισταότες· ἀπὸ γὰρ δειδίσσεται τάφρος Εὐρεῖ, οὔτ' ἄρ' ὑπερθερεῖν σχεδὸν, οὔτε περῆσαι 'Ρηϊδίῃ· κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν "Ἔστασαν ἀμφοτέρωθεν· ὕπερθεν δὲ σκολόπεσσιν 'Οξέσιν ἠρήρει, τοὺς ἔστασαν υἱῆς Ἀχαιῶν	45 50 55

Quippe ille, sicut antea, pugnabat par turbini. Ut verò quando interque canes et viros venatores, Aper, sive leo versatur, prae-robore truces-oculos-volvens ; Illi verò quadratis-agminibus quum se-ipsos instruxerunt, Adversi stant, et jaculantur crebra Spicula de manibus : ejus autem nunquam generosum cor Pavet, neque fugam-capessit : fortitudo verò ipsum occidit : Crebròque se convertit, ordines virorum tentans ; Quaque fecerit impetum, ibi cedunt ordines virorum : Sic Hector turbam obiens se motabat, socios Fossam adhortans transcendere : neque tamen ei equi Audebant pedibus-veloces : valde autem hinniebant in summo Labro stantes : absterrebat enim fossa Lata ; neque transilire in promptu erat, neque transitu Erat facilis : Praecipitia enim declivia circa totam Stabant utrinque : desuper autem vallis Acutis munita erat, quos defixerant filii Achivorum	40 45 50 55
---	----------------------

Ver. 41. 'Ὦς δ' ὅταν.] Ut fera, quae densa venantium septa coronâ
Contra tela furit, seseque haud nescia morti
Injicit, et saltu supra venabula fertur :
Haud aliter juvenis medios moriturus in
hostes
Irruit ; et, quâ tela videt densissima, ten-
dit. *En.* IX, 551.
Ver. 45. — σφίνας αὐτοῦς.] Pronuntiabat-
tur σφῆς. Nam σφίνας ultimam producit.
Ver. 44. 'Αντίοι.] *Al.* 'Αντίοι.
Ver. 48. "Ὀππῃ τ' ἰθύσει.] *Al.* ἰθύσει. *Barnesi-*
us legendum contendit, ἰθύσει. Sed nihil opus.
Ver. 49. — εἰλίσσει'.] *Al.* εἰλίσσει'.
Vide suprâ ad ζ', 45.

Ver. 50. — ἰποτρύνων διαβαινέμεν.] Vide
suprà ad β', 451.

Ver. 52. Χεῖλει ἐφισταότες ἀπὸ.] *Al.* Χεί-
λει ἰσταότες. Caterùm quâ ratione, ἐπι-
σταότες, hic ultimam producat ; vide ad α',
51.

Ver. 53. — κρημνοί.] Vide suprâ ad α', 67.

Ver. 54. — ἰκπερφέις.] *Barnesius*, ἰκπε-
ρφέις, vel ἰκπερφέις.

Ver. 55. "Ἔστασαν.] Videntur mihi nodum
in scirpo quaerere, qui vocem hanc ex ἰστί-
κισαν nescio quâ analogiâ contractam volunt.
Reverâ, quâ analogiâ factum est ex ἰστίκισαν,
ἰστίκισαν ex δίδωμι, ἴδωσαν eadem fit ex ἴστικισαν,
ἴστικισαν.

Πυκνοὺς καὶ μεγάλους, δῆϊαν ἀνδρῶν ἀλευροῖν.
 Ἔνθ' οὐ κεν ρέα ἵππος εὐτροχὸν ἄρμα τιταίνων
 Ἐσθαίῃ, περὶ δὲ μενοίνεον, εἰ τελέουσι.
 Δὴ τότε Πουλυδάμας δρασὺν Ἐκτορα εἶπε παραστάς· 60
 Ἐκτορ τ', ἢ δ' ἄλλοι Ἰρῶαν ἀγοί, ἢ δ' ἐπικούρων·
 Ἀφραδέως διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ἀκίας ἵππους·
 Ἡ δὲ μάλ' ἀργαλίῃ περῶαν σκόλοπες γὰρ ἐν αὐτῇ
 Ὀξείες ἐστᾶσιν, προτὶ δ' αὐτοὺς τεῖχος Ἀχαιῶν·
 Ἔνθ' οὐπὼς ἐστὶν καταβήμεναι, οὐδὲ μάχεσθαι 65
 Ἴππεῦσι· στείνομος γὰρ, ὅθι τρώσεσθαι οἶα.
 Εἰ μὲν γὰρ δὴ πάγχυ κακὰ φρονέων ἀλαπάξει
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετ' ἀρῆγειν,
 Ἦ τ' ἂν ἐγὼγ' ἐθέλοισι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι,
 Νωνύμουσ' ἀπολέσθαι ἀπ' Ἀργεῖος ἐνθάδ' Ἀχαιούς· 70
 Εἰ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλίωξι δὲ γένηται
 Ἐκ νῆων, καὶ τάφρῳ ἐνιπλήξωμεν ὄρυκτῇ,
 Οὐκέτ' ἐπειτ' οἶά οὐδ' ἀγγελον ἀποπέεσθαι
 Ἀφορρόν προτὶ ἄστυ, ἐλιχθέντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
 Ἄλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθόμεθα πάντες· 75

Densos et magnos, adversus hostes inunimentum.

Illuc non sanè facilè equus volubilem currum trahens

Intràsset; pedites vero animo-incitato-cupiebant, si perficere possent.

Tum verò Polydamas audaci Hectori astans :

"Hectorque, et alii Trojanorum duces, atque sociorum ;

"Temerè per fossam impellimus veloces equos :

"Ea quippe admodùm difficilis transitu : valli enim in illà

"Acuti stant, et ad ipsos murus Achivorum :

"Illuc nullo modo licet descendere, neque pugnare

"Equitibus : angustiae enim sunt, ubi eos sauciatum iri puto.

"Quòd si jam omninò animo-inimico Graecos perdit

"Jupiter altitonans, Trojanisque vult auxiliari ;

"Sanè equidem ego vellem vel statim hoc effèctum,

"Inglorios perire procul-ab Argis hic Achivos :

"Sin verò conversi fuerint, et repulerint nos

"A navibus, et fossae impegimus profundae,

"Non deinceps puto ne nuncium quidem reversurum

"Retrò ad urbem, elapsum, iterùm-ad-pugnam-conversis ab Achivis.

"Verùm agite, sicut ego dixero, obsequamur omnes ;

75

Ver. 58. — ἰστροχόν.] *Al.* ἰστρον.

Ver. 61. Ἐκτορ τ'.] *Al.* Ἐκτωρ τ'.

Ver. 64. — προτὶ.] *Al.* προτί. Quod idem est.

Ver. 66. — στρώσεισθαι.] Turpissimè hic versio *Barnesianna* ; " sauciatos iri." Ac si, iri, esset videlicet ex verbo, *stimo*.

Ver. 67. Εἰ μὲν γὰρ.] Refertur istud γὰρ non ad id quod proxime præcessit, sed ad id quod elegantius reticetur : " Nec me, quæso, " minus fortem animosumve existimes ; *NAM* " τί," &c. Vide suprà ad ἰ, 22.

Ver. 68. — βούλετ' ἀρῆγειν.] *Al.* βούλετο ἰκύν. Minus rectè. Multò enim hic præstat βούλιται, quàm βούλιτο.

Ver. 70. Νωνύμουσ' ἀπολέσθαι.] Nullà ex analogià produci potest istud *v.* Utrumne verò *Νωνύμουσ'*, quomodo nonnulli ediderunt, an *Νωνύμουσ'*, sequè ac *Νωνύμουσ'*, pronuntiàrint Iones, non liquet.

Ver. 75. — ἀποπέεσθαι.] Vide suprà ad ἰ, 398.

Ἴππους μὲν Δεράποιτες ἐρυκόνταν ἐπὶ τάφρῳ,
 Αὐτοὶ δὲ πρυλῆες, σὺν τεύχεσι, Δαρηχθῆτες,
 Ἐκτορι πάντες ἐπάρμεθ' ἀολλῆες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 Οὐ μείνουσ', εἰ δὴ σφιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
 Ὡς φάτο Πουλυδάμας· ἄδ' ὁ Ἐκτορι μῦθος ἀπήμων· 80
 Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμαῖζε·
 Οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο,
 Ἄλλ' ἀποθάντες ὄρουσαν, ἐπεὶ ἴδον Ἐκτορα δῖον.
 Ἡνιοχῶ μὲν ἔπειτα ἔῳ ἐπέτελλεν ἕκαστος,
 Ἴππους εὖ κατὰ κῆρυμνον ἐρυκόμενοι αὐθ' ἐπὶ τάφρῳ· 85
 Οἱ δὲ διαστάντες, σφείας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
 Πένταχα κοσμηθέντες, ἅμ' ἠγεμόνεσσιν ἔποντο.
 Οἱ μὲν ἅμ' Ἐκτορ' ἴσαν καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι,
 Οἱ πλεῖστοι καὶ ἀριστοὶ ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
 Τεῖχος ῥηξάμενοι κοίλης ἐπὶ νησὶ μάχεσθαι· 90
 Καὶ σφιν Κεξερτιάδης τρίτος εἶπετο παρ' ὁ ἄρ' ὄχεσφιν
 Ἄλλον, Κεξερτιάδα χερεῖονα, κάλλιπεν Ἐκτορα.
 Τῶν δ' ἐτέρων Πάρις ἤρχε, καὶ Ἀλκίβοος, καὶ Ἀγήνωρ·
 Τῶν δὲ τρίτων Ἐλενος, καὶ Δηϊφύλοσ Δεισιδόης,
 Υἱεὶ δὲ Πριάμοιο, τρίτος δ' ἦν Ἄσιος ἤρωσ, 95

“ Equos quidem famuli contineant propè fossam,

“ Ipsi verò pedibus, armis, induti,

“ Hectorem omnes sequamur conferti : at Achivi

“ Non sustinebunt, siquidem ipsis exitii fines impendent.”

Sic dixit Polydamas ; placebatque Hectori consilium tutum :

Statim itaque de curribus cum armis desiliit in terram.

Ac ne caeteri quidem Trojani in equis convenerunt ;

Sed desilierunt cum impetu, ut viderunt Hectorem nobilem.

Aurigae quidem deinde suo praecepit quisque,

Ut equos benè ex ordine cœcerent illie ad fossam :

Ipsi vero in ordines digessi, se ipsos instruentes,

In quinque agmina distributi, simul duces sequebantur.

Alii quidem cum Heectore iverunt et eximio Polydamante,

Qui plurimi et fortissimi erant, cupiebantque maximè

Muro rupto cavas ad naves pugnare ;

Et ipsos Cebriones tertius sequebatur ; apud currum autem

Alium, Cebrione deteriorem, reliquit Hector.

Aliis vero Paris praefuit, et Aleathous, et Agenor.

Tertius autem Helenus et Deiphobus divinâ formâ praeditus,

Filii duo Priami ; tertiusque erat Asius heros,

Ver. 77. — σὺν τεύχεσιν. Δαρηχθῆτες.] Refertur istud, σὺν τεύχεσιν, non ad Δαρηχθῆτες, sed ad ἱπάρμεθα. Vide suprâ ad 9, 550 ; et ad λ', 49.

Ver. 80. — ἀπήμων.] *Al.* αὐμόμων.

Ver. 81. — σὺν τεύχεσιν ἄλτο χαμαῖζε.] Vide suprâ ad γ', 29.

Ver. 82. — ἠγερέθοντο.] *Al.* κηρέθοντο. Sed ista vox non est, eo significatu, Homericâ.

Ver. 86. — σφείας αὐτοῦς.] Pronuntiabatur σφᾶς. Nam σφείας ultimam producit.

Ver. 90. Τεῖχος ῥηξάμενοι κοίλης ἐπὶ νησὶ μάχεσθαι.] *Al.* Τεῖχος τε ῥήξιν, καὶ ἰνυρήσιν αὐρῆσιν. Nempe ex ver. 198. infra.

Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσθηθεν φέρον ἵπποι
 Αἰθῶνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.
 Τῶν δὲ τετάρτων ἤρχεν εἰς πάϊς Ἀρχίσαιο
 Αἰνείας· ἅμα τῶγε δύο Ἀντήνορος υἱε,
 Ἀρχίλοχος τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης. 100
 Σαρπηδῶν δ' ἠγήσατ' ἀγακλειτῶν ἐπικούρων,
 Πρὸς δ' ἔλετο Γλαῦκον, καὶ ἀρήϊον Ἀστεροπαῖον·
 Οἱ γάρ οἱ εἶσαντο διακριδὸν εἶναι ἄριστοι
 Τῶν ἄλλων, μετὰ γ' αὐτόν· ὁ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων·
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῆσι βόεσσι, 105
 Βάν ῥ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι, οὐδέ τ' ἔφαντο
 Σχῆσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνησιν πεσέεσθαι.
 Ἐνθ' ἄλλοι Τρῶες, τηλέκλητοί τ' ἐπίκουροι,
 Βουλῇ Πουλυδάμαντος ἀμωμήτοιο πίθοντο·
 Ἄλλ' οὐχ' Ὑρτακίδης ἔθειλ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν, 110
 Αὔθι λιπεῖν ἵππους τε καὶ ἠνίοχον θεράποντα,
 Ἄλλὰ σὺν αὐτοῖσιν πέλασεν νήεσσι δοῆσι,
 Νήπιος, οὐδ' ἄρ' ἐμελλε κακὰς ὑπὸ κῆρας ἀλύξαι,
 Ἴπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμενος παρὰ νῆων
 Ἄψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν 115
 Πρῶσθεν γάρ μιν μοῖρα δυσώνυμος ἀμφεκάλυψεν

Asius Hyrtacides, quem ab-Arisbā vexerant equi

Rutili, magni, fluvio à Selleēnte.

At quartorum ductor erat strenuus filius Anchisae

Aeneas: cumque eo duo Antenor's filii,
 Archilochusque Acamasque pugnae periti omnigenae.

100

Sarpedon vero dux-erat inclytorum sociorum;

Assumpsitque Glaucum, et Mavortium Asteropaeum;

Hi enim ei visi sunt eximie esse fortissimi

Caeterorum, post se ipsum scilicet; ipse vero antecellebat etiam omnes.

Hi igitur, postquam se firmè-aptassent affabrè-factis boum-tergoribus,

105

Iverunt rectè in Danaos animosi, neque amplius putabant

Sustenturos, sed in navibus nigris casuros.

Tum caeteri Trojani, et longè-vocati socii,

Consilio Polydamantis inculpati paruerunt:

At non Hyrtacides voluit Asius, princeps virorum,

110

Illic relinquere equos et aurigam famulum;

Sed unà-cum ipsis accedebat ad navas veloces,

Demens; neque enim erat, malo fato evitato,

Equis et curribus exultans à navibus

Retrò reversurus ad Ilium ventosam:

115

Prius enim eum fatum infaustum circumtextit.

Ver. 100. Ἀρχίσαιος.] Ita edidit Barnesius, ex β', 825. *Al.* Ἀρχίλοχος.

Ver. 105. Οἱ γὰρ οἱ εἶσαντο.] Quà ratione, γὰρ, hic producat, etiam extra caesuram; vide suprâ ad α', 51. n. 10.

Ilid. — ἄμωμήτοιο.] Vide suprâ ad α', 509.

Ver. 106. — εἶδ' ἑτ'.] *Al.* οὐδ' ἑτ'. Sicuti infrâ, ver. 125, ἔφαντο γὰρ οὐκ' ἑτ' Ἀχαιοὺς Σχῆσεσθ'.

Ver. 112. — πίλασιν.] Vide suprâ ad α', 140.

"Εγχεῖ Ἴδομενεῖος ἀγαυοῦ Δευκαλίδαιο.

Εἶσατο γὰρ νῆων ἐπ' ἀριστερά, τῆ περ' Ἀχαιοὶ

Ἐκ πεδίου ἴσσαντο σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι·

Τῆ ρ' ἵππους τε καὶ ἄρμα δῆλασεν, οὐδὲ πύλῃσιν

120

Εὖρ' ἐπιπεκλιμένας σαινίδας καὶ μακρὸν ὄχημα·

Ἄλλ' ἀναπεπταμένας ἔχον ἀνέρες, εἴ τιν' ἑταίρων

Ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν μετὰ νῆας.

Τῆ ρ' ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε· τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο

Ὀξεία κεκλήγοντες· ἔφαντο γὰρ οὐκέτ' Ἀχαιοὺς

125

Σχῆσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαινήσιν πεσέεσθαι·

Νῆπιοι ἐν δὲ πύλῃσι δὴ ἀνέρας εὔρον ἀρίστους,

Υἱὰς ὑπερθύμους Λαπιθάων αἰχμητῶν,

Τὸν μὲν, Πειριθίου υἱά, κρατερὸν Πολυπόιτην,

Ex hastâ Idomenei praeclari Deucalidonidae.

Irruit enim navium ad sinistram-partem, quâ Achivi

Ex campo redibant cum equis et curribus:

Hac equosque et currum egit, neque in portis

120

Invenit ocellus januas, et longum vectem oppressulatam:

Sed apertas tenebant viri, si quem sociorum

E bello fugientem salvum-reciperent ad naves.

Hac utique rectâ animo-elato equos dirigebat; et sui simul sequebantur

Acutenturos esse, sed in navibus nigris casuros;

125

Dementes: in portis quippe duos viros invenerunt fortissimos,

Filios animosos Lapitharum bellicosorum;

Alterum quidem, Pirithoi filium strenuum Polypoetem,

Ver. 117. "Εγχεῖ Ἴδομενεῖος.] Infra, v', 387. *Cæterum, ἔγχεῖ, numerosius hic scribitur, quàm ἔγχευ' ut rectè notavit Barnesius.*

Ver. 120 et 124. Τῆ ρ' ἵππους, et, τῆ ρ' ἰθὺς.] *Hæc utique.* Non enim vacat istud *ἰθὺς*, sed sententiam cum præcedente, *τῆ περ*, connectit.

Ver. 121. — ἐπιπεκλιμένας.] Vide supra ad *α*, 509 et 514.

Ver. 122. — εἴ τιν' ἑταίρων Ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν.]

Qui cursu portas primi irrupere patentes, Hos inimica super mixto premit agmine turba.

———— Pars claudere portas,

Nec sociis aperire viam; ———

———— oriturque miserima cædes

Defendentium armis aditus, inque arma ruentium. *Æn. XI, 879.*

Irrumpunt, aditus Rutuli ut videre patentes. *Æn. IX, 685.*

Ver. 125. — κεκλήγοντες.] Vide supra ad β', 514; et ad γ', 51.

Ver. 127—132. — ἐν δὲ πύλῃσι δὴ ἀνέρας, ὡς ὄντι τε ὄνους.]

Pandarus et Bitias ———

Portam, quæ ducis imperio est commissa, recludunt

Freti armis; ultrôque invitant mœnibus hostem.

Ipsi intus dextrâ ac lævâ pro turribus astant, Armati ferro, et cristis capita alta coruscî. Quales æriæ, liquentia flumina circum, Sive Padî ripis, Athesim seu propter amœnum,

Consurgunt geminæ quercus, intonsaque caelo

Attollunt capita, et sublimi vertice nutant.

Æn. IX, 675.

Quo de loco, ita *Macrobius*: "Græci milites *Polyptates* et *Leonteus* stant pro portis, " et immobiles *Asium* advenientem hostem " velut fixæ arbores opperiantur. Hactenus " est Græca descriptio. Verùm Virgiliana, " *Bitian* et *Pandarum* portam ultrô recludere " facit, oblaturos hosti, quod per vœta quærebatur, ut compos castrorum fieret, per hoc futurus in hostium potestate. Et geminos heros modò turres vocat, modò describit luce cristarum coruscôs. Nec arborum, ut ille, " similitudinem prætermisit; sed uberius eam " pulchriusque descripsit." *Lib. V. cap. 11*

Τὸν δὲ, Λεοντῆα, βροτολοιοῦν ἴσον Ἀρηΐ·	130
Τὰ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλάων	
Ἔστασαν, ὡς ὅτε τε δρῦες οὔρεσιν ὑψικάρῃνοι,	
Αἴτ' ἄνεμον μίμνουσι καὶ ἕτερον ἡμάτα πάντα,	
Ῥίζησιν μεγάλησι διηνεκέεσσ' ἀραρυῖαι.	
Ὡς ἄρα τῶ, χεῖρεσσι πεποιθότες ἠδὲ βίηφι,	135
Μίμνον ἐπερχόμενον μέγαν Ἀσιον, οὐδ' ἐφέβοντο.	
Οἱ δ' ἰθὺς πρὸς τεῖχος εὐδμητον, βόας αὔας	
Ἰψὸς ἀνασχόμενοι, ἔκιον μεγάλῳ ἀλαλητῶ,	
Ἀσιον ἀμφὶ ἀνακτα, καὶ Ἰαμενόν, καὶ Ὀρέστην,	
Ἀσιάδην τ' Ἀκάμαντα, Θῶάν τε, Οἰνόμαόν τε.	140
Οἱ δ' ἦτοι εἴως μὲν εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς	
Ὀρτυον, ἔνδον ἑόντες, ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν·	
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησαν	
Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχὴ τε φόβος τε,	
Ἐκ δὲ τῶ αἰζάντε, πυλάων πρόσθε μαχέσθην,	145
Ἀγροτέροισι σύεσσι ἐοικότε, τῶ τ' ἐν ὄρεσσι	
Ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν δέχαται κολοσυρτὸν ἰόντα,	

Alterum verò, Leonteum, hominum-perniciæ parem Marti :	130
Hi scilicèt ante portas altas	
Stabant, ut quandò quercus in montibus proceræ,	
Quæ quidem ventum sustinent et pluviam dies omnes,	
Radicibus magnis latè-porrectis hærentes.	
Sic utique hi, manibus freti atque viribus,	135
Manebant advenientem magnum Asium, neque fugiebant.	
Illi verò rectà ad murum benè-structum, tergora-boum grida	
In altum elevantes, ibant magno cum fremitu,	
Asium circa regem, et Iamenum, et Orestem,	
Asiademque Acamanta, Thoonaque, Oenomaumque.	140
Atque hi [<i>Polyneus et Leonteus</i>] adhuc quidem benè-ocreatos Achivos	
Hortabantur, intus existentes, pugnare pro navibus :	
Sed postquam in murum ruentes animadverterunt	
Trojanos, Danaorumque ortus est clamorque fugaque ;	
Tum tandem hi duo erumpentes, portas ante pugnabant,	145
Agrestibus apris similes, qui in montibus	
Virorum atque canum excipiunt tumultum advenientem,	

Ver. 131. Τὰ μὲν ἄρα.] Vocabuli, ἄρα, ea ferè hic vis est, ac si Latinè scribas; "Hi quidem, ut dictum est," &c.

Ver. 132. "Ἔστασαν." Vide suprâ ad ver. 55.

Ver. 141. ——— ἰϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς, ——— ἔνδον ἰόντας.] *Al.* ἰϋκνήμιδας Ἀχαιοὶ ——— ἔνδον ἰόντας. Minus rectè. Opposita enim sunt, ἔνδον ἰόντας, et, ἐκ δὲ αἰζάντε.

Ver. 142. "Ὀρτυον." *Barnesius* emendavit, "Ὀρτυον." Sed nihil opus.

Ver. 144. ——— γίντο ἰαχὴ τε φόβος τε.]

De harum vocum prosodiâ, vide suprâ ad § 456.

It clamor totis per propugnacula muris.

Æn. IX, 664.

Ver. 145. Ἐκ δὲ τῶ αἰζάντε.] Suprà, ver 127. Cæterùm quod hic annotat *Barnesius*, τὴ, "Δι," σαρίλλει, absurdum est. Eam enim vim habet, ac quod ajunt Latini, tum verò, &c. Vide suprâ ad §, 57.

Ver. 146. ——— ἰοικόσι.] Ita edidit *Barnesius*, rectè. Sed et *Eustathius*, in Commentario, ita scripsit. *Al.* ἰοικόσι, malè.

Δοχμά τ' αἴσσοντε περὶ σφίσιν ἄγνυτον ὕλην,
 Πρυμνήν ἐκτάμνιτες, ὑπαὶ δέ τε κόμπες ὀδόντων
 Γίγνεται, εἰσόκε τίς τε βαλὼν ἐκ θυμὸν ἔληται 150
 Ὡς τῶν κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσφι φαεινός,
 Ἄντην βαλλομένων μάλα γὰρ κρατερῶς ἐμάχοντο,
 Λαοῖσιν καθύπερθε πεποιθότες, ἠδὲ βίηφιν.
 Οἱ δ' ἄρα χερμαδίοισιν εὐδμήτων ἀπὸ πύργων
 Βάλλον, ἀμυνόμενοι σφῶν τ' αὐτῶν, καὶ κλισιάων, 155
 Νηῶν τ' ἀκυπόρων· νηάδες δ' ὡς πίπτον ἔραζε,
 Ἄς τ' ἄνεμος ζαῆς, νέφεια σκίοεντα δονήσας,
 Τραρφεῖας κατέχευεν ἐπὶ χθονὶ πολυυβοτείρη·
 Ὡς τῶν ἐκ χειρῶν βέλε' ἔρρειον, ἡμὲν Ἀχαιῶν,
 Ἥδὲ καὶ ἐκ Τρώων κόρυθες δ' ἀμφ' αὖτον αὐτεύν, 160

Obliquoque impetu-ruentes, circa se frangunt sylvam,
 Ad radices usque excindentes, subtúsque stridor dentium
 Oritur, donec aliquis jaculatus vitam eis eripuerit : 150
 Sic horum resonabat aes in pectoribus lucidum,
 Hinc illine percussorum : valdè enim fortitèr proeliabantur,
 Copiis supernè freti, atque propriis viribus.
 Illi quippe saxis-missilibus, benè-aedificatis à turribus
 Jaculabantur, propugnantes sibi ipsi et tentoriis, 155
 Navibusque velocibus : Nives autem ut cadunt in terram,
 Quas ventus vehementèr-flans, nubes opacas agitans,
 Crebras è-sublimi-effundit in terram almam :
 Sic horum è manibus tela fluebant, tam Achivorum,
 Quàm etiam ex Trojanorum : galeae autem circùm raucum sonabant 160

Ver. 148. — ἄγνυτον.] Sicut ex ἰδῶμι, ἰδῶτον' ita ex ἄγνῶμι, ἄγνῶτον. Vide suprâ ad γ', 260. Neque in his ulla unquam est licentia.

Ibid. — ὕλην.] Vide suprâ ad γ', 151.

Ver. 150. Γίγνεται.] *Μ. Γίνται.* Quod perinde est. Nam γίνομαι primam producit.

Ver. 155. Λαοῖσιν καθύπερθε.] *Μ. Λαοῖσι.* Quod et ferri potest. Vide ad α', 51. n. 8.

Ver. 154. — χερμαδίοισιν — ἀπὸ πύργων.]

Saxa quoque infesto volvebant pondere, si quâ
 Possent tectam aciem perrumpere. —

Æn. IX, 512.

Ver. 156. — νηάδες δ' ὡς πίπτον ἔραζε.]
 Utroque modo rectè se habebit constructio : sive scribatur, νηάδες δ' ὡς, πίπτον ἔραζε : ut πίπτον scilicèt referatur ad χερμαδία : Sive scribatur, νηάδες δ' ὡς πίπτον ἔραζε, ut referatur πίπτον ad νηάδες. Tam enim coherent tempora, πίπτον et κατὰ χεῖρας, quàm πίπτον et βάλλον.

Sternitur omne solum telis : —

— pugna aspera surgit :

Quantus ab occasu veniens pluvialibus hædis

Verberat imber humum ; quàm multâ grandine nimbi

In vada præcipitant, cùm Jupiter horridus Austris

Torquet aquosam hyemem, et cælo cava nubila rumpit. *Æn. IX, 666.*

Telaque conjiciunt, proturbantque eminùs hostem

Missilibus : — — — — —
 Ac velut, effusâ siquando grandine nimbi Præcipitant, — — — — —

— — — — — sic obrutus undique telis
Æneas. — — — — — X, 801.

— — — — — Fundunt simul undique tela
 Crebra, nîvis ritu ; cælumque obtexitur umbrâ. *XI, 610.*

Ver. 159. — ἐκ χειρῶν βέλε' ἔρρειον.]
 — — — — — Telorum effundere contra

Omne genus Teucri. — *Æn. IX, 509.*

Ver. 160. — κόρυθες δ' ἀμφ' αὖτον αὐτεύν.]
 — — — — — Tum scuta cavæque

Dant sonitum flictu galeæ. — *Æn. IX, 666.*

— — — — — Injectis sic undique telis
 Obruitur : Strepit assiduò cava tempora circum

Tinnitu galea, et saxis solida cæra fatiscunt. *Ibid. 807.*

Βαλλόμεναι μυλάκεσσι, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.

Δὴ ῥα τότε ἄμωξέν τε καὶ ἠ' πεπλήγετο μηρῷ

"Ἄσιος Ὑρτακίδης, καὶ ἀλαστήσας ἔπος ἠΐδα

Ζεῦ πάτερ, ἧ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδῆς ἐτέτυξο

Πάγχυ μάλ'· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἐφάμην ἤρωας Ἀχαιοὺς 165

Σχῆσειν ἡμέτερόν γε μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους·

Οἱ δ', ὥς τε σφῆκες μέσον αἰόλοι, ἧε μέλισσαι,

Οἰκία ποιήσονται ὀδῶ' ἐπι παιπαλοέσση,

Οὐδ' ἀπολείπουσιν κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες

"Ἄνδρας θηρητῆρας, ἀμύονται περὶ τέκνων· 170

"Ὡς οἶγ' οὐκ ἐθέλουσι πυλάων, καὶ δὴ' ἔοντε,

Χάσσασθαι, πρὶν γ' ἧε κατακτάμεν, ἧε ἀλῶναι.

"Ὡς ἔφατ', οὐδὲ Διὸς πείθε φρένα ταῦτ' ἀγορεύων·

"Ἐκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.

"Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλησι μάχην ἐμάχοντο πύλῃσιν· 175

Ἀργαλέον δέ με ταῦτα, θεῶν ὥς, πάντ' ἀγορεύουσαι·

Πάντη γὰρ περὶ τείχος ὀρώρει θεσπιδαῖς πῦρ,

Percussae ingentibus-saxis, et clypei umbonibus-muniti.

Tum verò ingemuitque et sua percussit femora

Asius Hyrtacides, et indignatus verbum dixit:

" Jupiter pater, igitur jam et tu fallax factus es

" Omnino: Non enim ego putabam heroas Achivos 165

" Sustenturos nostrum robur et manus invictas:

" At illi, ut vespae in medio maculosae, aut apes,

" Nidos faciunt viam ad asperam,

" Neque relinquunt concavam domum, sed manentes

" Viros venatores, pugnant pro natis; 170

" Sic illi nolunt à portis, tantùm duo licet existentes,

" Recedere, antequam vel interficiantur, vel capiantur."

Sic dixit, neque Jovis flexit mentem haec dicens:

Hectori enim ejus animus volebat hujus diei gloriam praebere.

Alii interim circa alias pugnam pugnabant portas: 175

Difficile verò me haec, deum tanquam, omnia proloqui;

Undiquaque enim circa murem excitatus est immanè-ardens ignis,

Ver. 161. Βαλλόμεναι μυλάκεσσι.]

— "Telis premit, omniaque arma

Advocat, et ramis vastisque molaribus in-

stat. *Æn.* VIII, 249.

Ver. 162. — ἄμωξέν τε, καὶ ἠ' πεπλήγετο
μηρῷ.] De voce *πεπλήγετο*, vide supra ad γ',
31; et ad β', 314.

— gemens—palmis percussa lacertos.

Æn. VII, 501, 503.

Ver. 164. — ἧ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδῆς
ἰρέτυξο.]

— Fallax haud antè repertus

Πορ uno responso animum delusit Apollo.

Æn. VI, 345.

Ver. 167. — αἰόλοι.] *Εὐκίνηται, ὡς καὶ ἀλ-*
λαχοῦ φησι, "Πόδας αἰόλον ἴκων." *Schol.* T

μέσον συνιχῶς κινούμενοι καὶ εἰλούμενοι. *Porphyr.*
Quaest. Homeric. 5. Vide supra ad β', 816.

Ibid. — ἧ μέλισσαι.] Ita edidit *Barne-*
sius; Rectè. Sed et *Eustathius*, in *Commen-*
tario, ita legit. *Al.* ἧδὲ μέλισσαι.

Ver. 168. Οἰκία ποιήσονται.] *Al.* ποιήσονται.

Ver. 171. — καὶ δὴ' ἔοντι.] Suprà, ver.
127, 145.

Ver. 172. — ἧ κατακτάμεν, ἧ ἀλῶναι.]
Versio *Wetsteniana*: vel interficiant alios, vel
ipsi capiantur. Minùs rectè.

Ver. 174. — γάρ οἱ.] Quà ratione, γάρ,
hic producat; item *Ἰδίο*, ver. 176; vide su-
prà ad α', 51. n. 10.

Ver. 177.] — σπερὶ τείχος ὀρώρει θεσπι-
δαῖς πῦρ.] De voce, ὀρώρει, vide supra ad β',

Λαίϊνον Ἀργεῖοι δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἀνάγκη
 Νηῶν ἠμόνοντο· θεοὶ δ' ἀκαχέϊατο θυμῷ
 Πάντες, ὅσοι Δαναοῖσι μάχης ἐπιτάρραθοι ἦσαν. 180
 Σὺν δ' ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δῆϊοτῆτα·
 "Ἐνθ' αὖ Πειριθόου υἱός, κρατερὸς Πολυπόιτης,
 Δουρὶ βάλεν Δάμασον, κύνης διὰ χαλκοπαρήν·
 Οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν ἀλλὰ διὰ πρῶ
 Αἰχμῇ χαλκείῃ ῥῆξ' ὀστέον· ἐγκέφαλος δὲ 185
 "Ἐνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα·
 Αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωα καὶ Ὀρμεῖνον ἐξενάρξεν
 Υἱὸν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεύς, ὄζος Ἄρης,
 Ἴππόμεαχον βάλε δουρὶ, κατὰ ζωστήρα τυχήσας
 Αὐτίς δ' ἐκ κολοῖο ἐρυσάμενος ξίφος ὄξυ, 190
 Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον, ἐπαΐξας δι' ὀμίλου,
 Πλῆξ' αὐτοσχεδίην· ὁ δ' ἄρ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
 Αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέστην,

Lapidem : Argivi autem, moesti licet, necessitate
 Pro navibus pugnabant : dii verò tristes erant animo
 Omnes, quotquot Danais in proelio favebant. 180
 Commiserunt autem Lapithae pugnam et proelium :
 Tum utique Pirithoi filius, fortis Polypoetes,
 Hastâ percussit Damasum per galeam acreis-munitam-malis :
 Neque aerea galea prohibuit ; sed penitus
 Cuspis aerea perripuit os ; cerebrumque 185
 Intus totum foedatum est ; domuitque ipsum ardentem :
 Deinde verò Pylonem et Ormenum interfecit :
 Filium item Antimachi Leonteus, ramus Martis.
 Hippomachum percussit hastâ, ad balteum assecutus.
 Deinde autem ex vaginâ extracto ense acuto, 190
 Antiphatem quidem primùm, impetu facto per turbam,
 Percussit cominùs ; atque is supinus solo allisus est :
 Tum dein Menonem, et Iamenum, et Orestem,

810. Est autem *Θισσιδαὶς πῦρ*, hoc in loco, τὸ θεῖον τῆς μάχης. Quod praefere videtur *Eustathius*, ut *ignis* reverà intelligatur ; minus hic aptum est. *Virgilius*, in re diversâ, aptè ;

Undique clamor

Tollitur ; invadunt, et fossas aggere complent :

Arduentes tædas alii ad fastigia jaectant.

Aen. IX, 566.

Ver. 178. — ἀχνύμενοι.] Vide supra ad γ', 260.

Ver. 179. — ἀκαχέϊατο θυμῷ.] *Al.* ἀκαχέϊατο, et θυμῷ.

Ver. 181. — Λαπίθαι.] Suprà, *ver.* 128.

Ver. 183. — κύνης διὰ χαλκοπαρήν — ἐγκέφαλος δὲ.]

— telumque aurata ad tempora torquet :

Olli per galeam fixo stetit hasta cerebro.

Aen. XII, 536.

Ver. 185. Αἰχμῇ χαλκείῃ.] *Al.* Αἰχμῇ ἡμίση. Id quod, propter χαλκείην in versu praecedente, non videtur proxiis continendum.

Ver. 186. — μεμαῶτα.] Vide supra ad β', 818.

Ver. 188. Τὸν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεύς, — Ἴππόμεαχον.] Vulgò, υἱός. Sed rectè ex MSS. et ex *Eustathii* commentario restituit *Barnesius*, υἱόν. Non enim *Antimachi* filius erat *Λεοντεύς*, sed *Coroni*. Suprà β', 745.

Ver. 190. — ἐρυσάμενος.] Ita edidit *Barnesius*; rectè. Nam *ἰρυσάμενος*, quod habent *Vulgati*, secundam corripit.

Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.

"Ὀφρ' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα μαρμαίροντα, 195

Τόφρ' οἱ Πουλυδάμαντι καὶ Ἐκτορι κοῦροι ἔποντο,

Οἱ πλείστοι καὶ ἀριστοὶ ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα

Τεῖχος τε ῥῆξαι, καὶ ἐνιπρῆσαι πυρὶ νῆας·

Οἱ ῥ' ἔτι μερμήριζον, ἐφεσταότες παρὰ τάφρω·

"Ὀρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν, 200

Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἔεργαν,

Φοιήεντα δράκοντα φέραν οὐύχεσσι πέλωρον,

Ζαὸν, ἔτ' ἀσπαίροντα· καὶ οὐπα λήθετο χάρμησ·

Κόψε γὰρ αὐτὸν ἔχοντα κατὰ στήθος, παρὰ δεξιῆν·

Omnes alios-super-alios admovit terrae almae.

Dum ii hos interfectos-spoliabant armis coruscis, 195

Interea Polydamantein et Hectorem juvenes sequebantur,

Qui plurimi et fortissimi erant, ardebantque inaximè

Murumque perrumpere, et incendere igne naves :

Hi tamen adhuc anxie-deliberabant, stantes ad fossam :

Augurium enim ipsis supervenit transire cupientibus, 200

Aquila altivolans, ad sinistram copias dividens,

Cruentatum serpentem gestans unguibus immanem,

Vivum, adhuc palpitantem ; necdum is oblitus erat pugnae ;

Percussit enim ipsam tenentem ad pectus, prope collum,

Ver. 194. — πῖλασι.] Vide suprâ ad ε', 140.

Ver. 198. — ῥῆξαι, καὶ ἐνιπρῆσαι.] *Al.*
ῥῆξιν καὶ ἐνιπρῆσιν.

Ver. 200. "Ὀρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε.]

Hic Jovis altisoni subito pinnata satelles

Arboris e trunco, serpentis saucia morsu,

transfigens unguibus anguem

Semianimum, et variâ graviter cervicæ mi-

cantem.

Quem se intorquentem lanians——

Abjicit efflantem,——

Seque obitu a solis nitidos convertit in or-

tus. *Cic. de Divinat. lib. I. § 47.*

Namque volans rubrâ fulvus Jovis ales in

aethrâ,——

Cyenum excellentem pedibus rapit impro-

bis uncis.

—— donec vi victus et ipso

Pondere defecit, prædamque ex unguibus

ales

Projectit fluvio, penitusque in nubila fugit.

Æn. XII, 247.

Utque volans altè raptum cùm fulva dra-

conem

Fert aquila, implicuitque pedes, atque un-

guibus hæsit :

Saucius at serpens sinuosa volumina versat,

Arctæisque horret squamis, et sibilat ore

Arduus insurgens ; illa haud minus urget

obunco

Luctantem rostro, simul æthera verberat
alis. *Æn. XI, 751.*

De quo posteriore loco *Macrobius* :

"Virgilius solum aquilæ prædam refert, nec

"Homericæ aquilæ omen advertit ; quæ et

"sinistrâ veniens vincentium prohibebat

"accessum, et accepto à captivo serpente

"morsu prædam dolore dejecit ; factoque

"tripudio solistimo, cum clamore dolore

"testante prætervolat : His prætermissis,

"quæ animam parabolæ dabant, velut ex-

"animum in Latinis versibus corpus re-

"mansit." *Lib. V. cap. 15.* Verùm (ut

rectè notavit *Poppius*) non hæc omnia vitio

erant vertenda *Virgilio* ; quia aliam ad rem

adduxit hæc similitudinem *Virgilius*, ad aliam

Homerus.

Ibid. — πρησείμαι.] Vide suprâ ad α', 67.

Ibid. — μεμαῶσιν.] Vide ad β', 818.

Ver. 201. — ἐπ' ἀριστοῦ.] Ζητύεται πῶς

ἡ Ζεὺς ἰσικρατιστέουσι θείων ποιῆσαι τοὺς

Τρωῶσι, σημαίν αὐτοῖς κωλυτικὸν ἀποπίμπαι-

—— καὶ ῥητίον, ὅτι νίκην μὴν ἐβούλετο τοῖς

Τρωσίν, ἔξελλιν δὲ τὸ δῖος τῶν Ἑλλένων. *Schol.*

Ineptè admodùm. Non enim victoriam erant

reportaturi Trojani, sed è manibus jamjam

partam dimissuri, *ver. 225, §c.* Neque hoc

signum omnino viderunt Græci, sed aliud et

diversum, *ver. 254.*

Ver. 204. — σπαρὰ δεξιῆν.] *Al.* σπρὶ δεξιῆν.

- Φοινήμεντα δράκοντα φέρων ὄνυχεςσι πέλαρον, 220
 Ζῶν' ἄφαρ δ' ἀφέηκε, πάρος φίλα οἰκί' ἰκίσθαι,
 Οὐδ' ἐτέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέεσσιν ἑοῖσιν·
 "Ὡς ἡμεῖς, εἶπερ τε πύλας καὶ τεῖχος Ἀχαιῶν
 Ῥηξόμεθα σθένει μεγάλα, εἴξωσι δ' Ἀχαιοί,
 Οὐ κόσμῳ παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα· 225
 Πολλοὺς γὰρ Τρώων καταλείψομεν, οὓς κεν Ἀχαιοὶ
 Χαλκῶ δῆσουσιν ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν.
 "Ὡδέ χ' ὑποκρίναιτο Δεοπρόπος, ὃς σάφα θυμῷ
 Εἰδέειν τεράων, καὶ οἱ πειθοίατο λαοί.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἔκτωρ· 230
 Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
 Οἴσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
 Εἰ δ' ἔτεόν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
 Ἐξ ἄρα δὴ τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ἄλυσαν αὐτοί·
 "Ὅς κέλειαι Ζηνὸς μὲν ἐριγδούποιο λαθέσθαι 235
 Βουλέαν, ἃς τέ μοι αὐτὸς ὑπέσχετο καὶ κατένευσε.
 Τύνη δ' οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεις
 Πείθεσθαι· τᾶν οὔτι μετατρέπομ', οὐδ' ἀλεγίζω,

- " Cruentatum serpentem portans unguibus immanem, 220
 " Vivum; citòque dimisit, antequam ad charos nidos pervenisset,
 " Neque effecit portans ut daret pullis suis:
 " Sic nos, etiamsi portas et murum Achivorum
 " Perruperimus robore magno, cesserintque Achivi;
 " Non faustè à navibus revertemur per easdem vias:
 " Multos enim Trojanorum relinquemus, quos quidem Achivi 225
 " Aere interfecerint pugnantes pro navibus.
 " Hæc certè interpretatione responderit augur, qui verè animo
 " Peritus sit prodigiorum, et ei paruerint populi."
 Hunc autem torvè intuitus allocutus est pugnam-expeditè-ciens Hector:
 " Polydama, tu quidem non jam mihi grata hæc dicis:
 " Nosti et aliam sententiam meliorem hæc excogitare.
 " Sin autem reverà jam hanc seriò dicis,
 " Utique tibi jam dii mentem ademerunt ipsi:
 " Qui jubes Jovis quidem altitonantis oblivisci 235
 " Consiliorum, quae mihi ipse promisit et annuit.
 " Tu verò me alitibus alas-expandentibus jubes
 " Parere; quos minimè moror, neque curo,

Ver. 224. — σθένει μεγάλῳ.] Quà ratione, σθένει, hæc ultimam producat; item δὴ, ver. 241; et παρφάμνος, ver. 249; et ἔρωσι, ver. 261; et οἴγι, ver. 265; vide supra ad 4, 51. n. 8.

Ver. 228. — ὑποκρίναιτο.] Vide supra ad 4, 509.

Ver. 250. — κορυθαίολος.] Vide supra ad 8, 816.

Ver. 251. — οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα.] Indicet vocula ista, ἔτι, gratum fuisse Hectori, et memoriâ affixum, quòd antea dederat consilium Polydamas, ver. 60—80—109. Ut rectè annotavit *Domina Dacier*.

Ver. 256. Βουλέαν.] Pronuntiabatur, βουλῶν.

Ver. 257. — οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσι.] Avibus præpetibus. Gell. lib. VI, cap. 6.

Εἴτ' ἐπὶ δέξι' ἴωσι πρὸς ἡῶ τ' ἠέλιόν τε,
 Εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ ταίγε, ποτὶ ζόφον ἠερόεντα. 240
 Ἡμεῖς δὲ μέγαλοιο Δίος πειθόμεθα βουλῇ,
 Ὅς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
 Εἰς οἰωνὸς ἀριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
 Τίπτε σὺ δεῖδοικας πόλεμον καὶ δῆϊοτῆτα ;
 Εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε περικτεινόμεθα πάντες 245
 Νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων, σοὶ δ' οὐ θεὸς ἔστ' ἀπολέσθαι.
 Οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήϊος, οὐδὲ μαχήμων.
 Εἰ δὲ σὺ δῆϊοτῆτος ἀφέξειαι, ἢε τιν' ἄλλον
 Παρφάμενος ἐπέεσσιν ἀποτρέψεις πολέμοιο,
 Αὐτίκ' ἐμῶ ὑπὸ δουρὶ τυπείς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις. 250
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο
 Ἡχῆ θεσπεσίη· ἐπὶ δὲ Ζεὺς τερπικέλευνος
 Ὡρσεν ἀπ' Ἰδαίων ὄρεων ἀνέμοιο δύνελλαν,
 Ἡ ῥ' ἰδὺς νῆων κοίνην φέρεν· αὐτὰρ Ἀχαιῶν

“ Sive ad dextram vadant, ad auroramque solemque,

“ Sive ad sinistram isti, ad occasum obscurum.

240

“ Nos verò magni Jovis pareamus consilio,

“ Qui omnibus mortalibus et immortalibus imperat.

“ Unum augurium est praestantissimum, pugnare pro patriâ.

“ Cur tu times pugnam et proelium ?

“ Etsi enim alii circum-occidantur omnes,

245

“ Naves ad Argivorum; tibi tamen non timor est pereundi :

“ Non enim tibi est cor impetus-hostium-manens, neque pugnas.

“ Si verò tu à pugna abstinēbis, vel aliquem alium

“ Dehortatione-deceptum verbis avertes à proelio ;

“ Statim meâ hastâ percussus animam amittes.”

250

Ita fatus praecessit; hi autem unâ sequebantur

Clamore immenso; insuperque Jupiter gaudens-fulmine

Excitavit ab Idaeis montibus venti procellam,

Quae rectâ naves-versus pulverem ferebat; atque Achivorum

Ver. 240. Εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ ταίγε.] Quam non sit supervacaneum istud ταίγε, sed elegans admodum et venustum; vide suprâ ad γ', 409.

Ver. 241. Ἡμεῖς δὲ.] Barnesius mallet hic δὴ legere. Sed nihil opus. Rectius enim hoc in loco est, Nos verò, quàm, Nos demum.

Ver. 242. — ἀθανάτοισιν.] Vide suprâ ad α', 598.

Ver. 243. Εἰς οἰωνὸς ἀριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.] Ἄλ. ἀμύνεσθαι. Χρησάται δὲ δὴ καὶ ταῖς τιθευλλημῖναις καὶ κοιναῖς γνώμαις, ἀν ὡς χρησίμοι διὰ γὰρ τὸ εἶναι κοιναί, ὡς ἠμολογεῖν των ἀπάντων, ὁρῶν ἔχιν δοκῆσαν εἶναι, παρ-κα-λοῦντι εἰς τὸ κινδυνίσαι, μὴ θυσασμένους, “ Εἰς οἰωνὸς ἀριστος,” &c. Arist. Rhetoric. lib. 11.

cap. 21. Καίτοι πολλάκις, — τὰ Δημοσθένι- νου ἰγγύς τῶν Ὁμήρου τίτις. Οἶον, “ Εἰς οἰωνὸς ἀριστος,” πρὸς τὸ, “ Διὶ γὰρ πρὸς ἀγαθὸς ἀνδρας, τὰς ἀγαθὸς ὑπεκρίμινους ἰλιπίδας,” &c. Lucian. Encom. Demosthenis, haud longè ab initio. “ Augurque cum esset, dicere “ ausus est, optimis auspiciis ea geri, quae “ pro Reipublicae salute fierent.” Cic. de senectute.

Ver. 251. — ἠγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο.]

— campo sese arduus infert :

Clamore excipiunt socii, fremituque sequuntur

Horrisono ———. Æn. IX, 55.

Ver. 254. — ἰδὺς νῆων κοίνην φέρεν.] Pulvis nimirum turbine collectus Achivis rectâ in oculos ferebatur.

Θέλγε νόον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἑκτορι κῦδος ὄπαζε·	255
Τοῦ περ δὴ τεράεσσι πεποιθότες, ἥδ' ἐβίηφι, 'Ρήγνυσθαι μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν πειρήτιζον.	
Κρόσσας μὲν πύργων ἔρπον, καὶ ἔρειπον ἐπάλξεις, Στήλας τε προβλήτας ἐμόχλειον, ἃς ἄρ' Ἀχαιοὶ	
Πρώτας ἐν γαίῃ δέσαν ἔμμεναι ἔχματα πύργων.	260
Τὰς οἴγ' αὖ ἔρπον, ἔλποντο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν 'Ρήξειν· οὐδέ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθου·	
'Ἄλλ' οἴγε, ῥινοῖσι βοῶν φράζαντες ἐπάλξεις, Βάλλον ἀπ' αὐτάων δῆτους ὑπὸ τεῖχος ἰόντας.	
'Ἀμφοτέρω δ' Αἴαντε κελευτόωντ' ἐπὶ πύργων	265
Πάντοσε φοιτήτην, μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν· "Ἄλλον μειλίχιοις, ἄλλον στερεοῖς ἐπέεσσι	
Νείκειον, ὅτινα πάγχυ μάχης μελιέντα ἴδοιεν· "ὦ φίλοι, Ἀργείων ὅστ' ἔξοχος, ὅστε μεσήεις,	
"Ὅστε χειριότερος· ἐπεὶ οὐπὼ πάντες ὁμοῖοι	270
'Ἀνέρες ἐν πολέμῳ· νῦν ἔπλετο ἔργον ἅπασι· Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε που γινώσκετε· μή τις ὀπίσσω	
Τετράφθα προτὶ νῆας ὁμοκλητῆρος ἀκούων· 'Ἀλλὰ πρόσω ἔεσθε, καὶ ἀλλήλοισι κέλεσθε,	
Αἴκεν Ζεὺς δάησιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητῆς,	275

Molliebat animum, Trojanis verò et Hectori gloriam dabat:	255
Hujus utique prodigiis confisi atque robore suo, Perfringere magnum murum Achivorum tentabant.	
Pinas quidem turrium convellebant, et demoliebantur propugnacula, Crepidinesque prominentes vectibus labefactabant, quas Achivi	
Pinas in terrâ posuerant, ut-essent stabilimina turrium.	260
Has illi convellebant, sperabantque murum Achivorum Se perrupturos: nondum tamen Danaï cedebant de viâ;	
Sed illi, scutis bubulis praemunientes propugnacula, Percutiebant ex ipsis hostes murum subeuntes.	
Ambo intercâ Ajaxes hortantes in turribus	265
Quaquaversum itabant, robur excitantes Achivorum:	
Alium scilicet blandis, alium duris verbis Increpabant, quemcunque omninò pugnam-remittentem vidissent:	
" O amici, Argivorum quique eximius, quique mediocris,	
" Quique deterior; quandoquidem non omnes similes	270
" Viri in bello; nunc est opus omnibus:	
" Et verò ipsi hoc nimirum cognoscitis; ne quis retrò " Vertatur ad naves, <i>Hectori</i> minitanti auscultans:	
" Sed ulterius procedite, et invicem hortamini,	
" Si forsan Jupiter det Olympius fulgurator,	275

Ver. 259. — ἰμόχλειον.] *Al.* ἰμόχλειον.

Ver. 261. — αὖ ἔρπον.] Vide suprâ ad ἄ, 459.

Ver. 266. — φοιτήτην.] *Al.* φοιτίτην.

Ibid. — μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν.] Vide suprâ ad β', 451.

Ver. 270. — χειριότερος· ἰστί.] Quâ ratione, *χειριότερος*, hic ultimam producat; item ἴσσι, ver. 278. et πιδία, ver. 285. et Τρώας, ver. 288. vide suprâ ad ἄ, 51. n. 8.

Νεῖκος ἀπασαμένους, δῆϊους προτὶ ἄστν διέσθαι.

“Ὡς τάγε προσοῶντε μάχην ὄτρυνον Ἀχαιοῖν.

Τῶν δ', ὥστε νηφάδες χιόνος πίπτουσι θαμναίαι

Ἥματι χειμερῖον, ὅτε τ' ἄρετο μητίετα Ζεὺς

Νιφέμεν ἀνθρώποισι, πιφασκόμενος τὰ ἄ κῆλα,

280

Κοιμήσας δ' ἀνέμους χεεὶ ἔμπεδον, ὄφρα καλύψῃ

Ἐψηλῶν ὄρεῶν κορυφὰς καὶ πρῶνας ἀκρῶν,

Καὶ πεδία λατεῦντα, καὶ ἀνδρῶν πίονα ἔργα,

Καί τ' ἐφ' ἀλόεσ πολίης κέχυται λιμέσιν τε καὶ ἀκταῖς,

Κῶμα δέ μιν προσπλάζον ἐρύκεται, ἄλλα τε πάντα

285

Εἰλύαται καθυπερθ', ὅτ' ἐπιβρίση Διὸς ὄμβρος·

“Ὡς τῶν ἀμφοτέρωσσι λίθοι πατᾶντο θαμναίαι,

Αἰ μὲν ἄρ' ἐς Τρῶας, αἰ δ' ἐκ Τρῶων ἐς Ἀχαιοὺς

Βαλλομένων· τὸ δὲ τείχος ὑπὲρ πᾶν δοῦπος ὀρώρει.

Οὐδ' ἂν πα τότε γε Τρῶες καὶ Φαίδιμος Ἔκτωρ

290

Τείχεος ἐρρήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὄχηα,

Εἰ μὴ ἄρ' υἷὸν ἐὼν Σαρπηδόνα μητίετα Ζεὺς

Ἔρσεν ἐπ' Ἀργείοισι, λείον' ὡς βουσὶν ἔλιξιν.

Αὐτίκα δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσε ἴσην,

Καλὴν, χαλκείην, ἐξήλατον· ἦν ἄρα χαλκεὺς

295

“ Pugnam cum repulerimus, hostes ad urbem persequi.”

Sic illi ante alios clamantes pugnam excitabant Achivorum.

Horum autem, sicut flocculi nivis cadunt crebri

Die hiberno, quando orsus est providus Jupiter

Ningere hominibus, ostentans sua tela;

280

Sopitis vero ventis fundit constantèr, donec operuerit

Celsorum montium vertices et cacumina summa,

Et campos florentes, et hominum pingua culta;

Et super maris cani funduntur portubusque et littoribus,

Fluctus autem eos adventans prohibet, aliaque omnia

285

Operiuntur desuper, quum ingruat Jovis imber:

Sic horum utrinque lapides volitabant crebri,

Hi quidem in Trojanos, illi autem à Trojanis in Achivos

Jaculantibus: Murum autem supra totum strepitus ortus est.

Haudquaquam tamen tunc Trojani et illustris Hector

290

Muri perripissent portas et longum vectem,

Nisi filium suum Sarpedona providus Jupiter

Excitasset in Argivos, leonem veluti in boves cornibus-camuros.

Statim vero clypeum quidem ante se ferebat undique aequale,

Pulchrum, aeneum, lamina-ductili-tectum: quod faber

295

Ver. 278. Τῶν δ', ὥστε νηφάδες.] Vide suprâ ad ver. 156.

Ver. 279 et 292. — μητίετα Ζεὺς.] Vide suprâ ad α', 175.

Ver. 280. Νιφέμεν ἀνθρώποισι.] Dicitur νῆφειν et νηφάδες, non quoddam syllaba η sit communis: sed simili analogiâ, ut κρήνας κρήσις; μακρότρομαι, μακρότρούμαι, μακρότροις, φίλομαι, φίλασθαι, φίλομαι, φίλοτας: Et simili-
Tom. I.

lia innumera. Vide suprâ ad α', 309, 314-338.

Ver. 286.—ισπείρησιν.] Vide suprâ ad γ', 345.

Ver. 289. — δοῦπος.] Vide suprâ ad δ', 455.

Ibid. — ὀρώρει.] Vide suprâ ad β', 810.

Ver. 295. Ἔρσεν ἱτ' Ἀργείοισι, λείον' ὡς.]

Vide suprâ ad β', 451.

Ver. 295. Καλὴν.] Vide suprâ ad β', 45.

Ibid. — χαλκείην.] *Al. χρυσείην.*

Καὶ τέμενος νεμόμεσθα μέγα Ξάνθοιο παρ' ὄχθας,
 Καλὸν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης πυροφόροιο;
 Τῶ νῦν χρῆ Λυκίοισι μετὰ πρῶτοισιν ἔοντασ,
 Ἔσταμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι.
 "Ὄφρα τις ᾧδ' εἶπη Λυκίων πύκα θωρηκτῶων.
 Οὐ μὰν ἀκλειεῖς Λυκίην κατακοιρανέουσιν
 Ἡμέτεροι βασιλῆες, ἔδουσί τε πῖνα μῆλα,
 Οἶνόν τ' ἔξαιτον, μελιθδέα· ἀλλ' ἄρα καὶ ἴς
 Ἔσθλη, ἐπεὶ Λυκίοισι μετὰ πρῶτοισι μάχονται.
 "ὦ πέπον, εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντες,
 Αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγῆρω τ' ἀθανάτω τε
 Ἔσσεσθ', οὔτε κεν αὐτὸς ἐνὶ πρῶτοισι μαχοίμην,
 Οὔτε κέ σε στέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν.
 Νῦν δ', ἔμπεσ γὰρ κῆρες ἐφιστᾶσιν θανάτοιο
 Μυρίαί, ἃς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτῶν, οὐδ' ὑπαλύξαι,

" Et agri-portionem possidemus magnam Xanthi ad ripas,
 " Amoenam, vitifero solo et frugifero?
 " Quamobrem nunc oportet, Lycios inter primos existentes,
 " Stare, et pugnae ardenti interesse;
 " Ut aliquis sic dicat Lyciorum bene-armatorum:
 " Nequaquam inglorii Lyciam administrant
 " Nostri reges, eduntque pingues oves,
 " Vinumque eximium, dulce: verum utique et robur iis est
 " Praestans, quandoquidem Lycios inter primos pugnant.
 " O amice; si quidem enim, bello hoc evitato,
 " Perpetuò porò essemus expertesque senii immortalesque
 " Futuri, nec ipse quidem inter primos pugnarem,
 " Neque te mitterem pugnam in gloriosam:
 " Nunc verò, (nihilominùs quippe fata instant mortis
 " Plurima, quæ non licet effugere hominem, neque evitare),

315

320

325

Ver. 315. Καὶ τέμενος νεμόμεσθα]
 Insuper, id campi quoa rex habet ipse Latinus. *Æn.* IX, 274.
 Ver. 314. Καλόν.] Vide suprâ ad β', 45.
 Ibid. — ἀρούρης.] Vide suprâ ad ζ', 142.
 Ver. 320. Οἶνόν τ' ἔξαιτον.] Ita rectè edit Barnesius, ex MS. et Eustathio. *Vulgg.* Οἶον δ' ἔξαιτον.
 Ver. 322. — εἰ μὲν γὰρ — μέλλοιμι]
 Refertur istud, γὰρ, ad id quod elegantissimè reticebatur; *Neu me, quæso, incuses temeritatis; NAM si, &c.* Vide suprâ ad i, 22.
 Cæterum locum hunc pulcherrimum omnis laudavit atque imitata est antiquitas. *Χαίρω πολλάκις — τὰ Δημοσθένους ἰγγύ; πῶν Ὁ μέρου τίθεις· οἶον.* — "Εἰ μὲν μέλλοιμι "ἀγῆρω τ' ἀθανάτω σε ἴσασίαι," σπρίξ σε, "Πίρας μὲν γὰρ ἄσπασιν ἀνθρώποις τοῦ βίου "θάνατος," [*Clemens Alexandrinus, Strom.* 6. locum eundem citans legit, Πᾶσι μὲν γὰρ

ἀνθρώποις τίλος τοῦ βίου θάνατος,] "κᾶν ἴς "ἀκίστω τι αὐτὸν καθίξεις σπρῆ." *Lucian.* *Encom. Demosthenis*, haud longè ab initio. Εἰ μὲν γὰρ ἦν. τίς παρὶντα διαφυγόντας, ἀδίας διάγειν τὸν ἐπίλοιπον χρόνον, εἰκ ἂν ἦο θανούστων φιλοφυχίῳ· νῦν δὲ τοσαῦται κῆρες τῶ βίῳ παραπιθίκατον, ὅστις τὸν ἰν ταῖ; μάχαι; θάνατον αἰρετάτηρον ἴσται δοκίῳ. *Theopompus apud Clem. Alexandrin. Strom.* 6. "Quod si immortalitas consequeretur presentis periculi "fugam — Cum verò dies et noctes "cinnia nos undique fata circumstant, non "est viri — dubitare cum spiritum, quem "nature debet, patriæ reddere." *Cic. Philippic.* 10.
 Stet sua cuique dies, breve et irreparabile tempus
 Omnibus est vitæ; sed famam extendere factis,
 Hoc virtutis opus. — *Æn.* X, 467.

"Ιομεν ἤε τω εὖχος ὀρέζομεν, ἤε τις ἡμῖν.

"Ὡς ἔφατ'· οὐδὲ Γλαῦκος ἀπετράπεται, οὐδ' ἀπίθησε.

Τὰ δ' ἰδὺς βήτην Λυκίων μέγα ἔθνος ἄγοντε.

330

Τοὺς δὲ ἰδὼν ρίγησ' υἱὸς Πετῆω Μενεσθεύς·

Τοῦ γὰρ δὴ πρὸς πύργον ἴσαν κακότητα φέροντες·

Πάπτηνεν δ' ἀνὰ πύργον Ἀχαιῶν, εἴ τιν' ἴδοιτο

Ἠγεμόνων, ὅστις οἱ ἀρῆν ἐτάροισιν ἀμύναι·

Ἐς δ' ἐνόησ' Αἴαντε δῶα πολέμου ἀκορήτω

335

Ἐσταότας, Τεῦκρόν τε νέον κλισίηθεν ἰόντα

Ἐγγύθεν ἀλλ' οὐπῶς οἱ ἔην βάσαντι γεγωνεῖν·

Τόσσοι γὰρ κτύπος ἦεν· αὐτὴ δ' οὐρανὸν ἔκει,

Βαλλομένων σακέων τε καὶ ἵπποκόμων τρυφαλειῶν

Καὶ πυλέων· πάσας γὰρ ἐπάχατο· τοὶ δὲ κατ' αὐτάς

340

Ἰστάμενοι πειρῶντο βίη ρήξαντες ἐσελθεῖν.

Αἴψα δ' ἐπ' Αἴαντα προΐει κήρυκα Θωάτην·

"Ἐρχεο, δῖε Θωῶτα, δέων Αἴαντε κάλεσσον,

"Eamus; vel alicui gloriam dabimus, vel aliquis nobis."

Sic dixit: neque Glaucus aversus est, neque non-obsecutus est.

Hi itaque recta ibant Lyciorum magnam gentem ducentes.

330

Hos autem conspicatus cohorrui filius Petei Menestheus:

Hujus enim jam ad turrim ibant, malum ferentes.

Circumspexit autem per agmen Achivorum, si quem videre-posset

Ductorum, qui sibi malum à sociis arceret:

Animadvertit autem Ajaces duos proelii insatiabiles

335

Stantes, Teucrumque modò è tentorio profectum

Propè: sed nullo-modò ei licebat, si clamaret, exaudiri:

Tantus enim strepitus erat: sonitusque ad coelum perveniebat,

Percussorum scutorumque et setis-equinis-comantium galearum,

Et portarum: Ad omnes enim accesserant; hostesque ad ipsas

340

Stantes nitebantur vi perruptas ingredi.

Statim itaque ad Ajacem misit praeconem Thootem:

"I, nobilis Thoota, currens Ajaces voca,

Ver. 328. — ἡς τω εὖχος ὀρέζομεν.] Ita edidit Barnesius ex tribus MSS. et ex Plutarcho, et ex sequente libro v, ver. 327. ubi et editi habent, ἡς τω εὖχος ὀρέζομεν. Adde quod Clemens Alexandrinus, laudatà hac Sarpedonis oratione, legit et hic εὖχος ὀρέζομεν, loco jam supra citato. Nec tamen ferri non potest et quod in Vulgatis est, ἡς τω κῦδος ὀρέζομεν id quod pronuntiabatur scilicet, ἡ τω κῦδος ὀρέζομεν.

Aut spoliis ego jam raptis laudabor opimis, Aut leto insigni. — Ἰλ. X, 449.

Ver. 329. — ἀπετράπει.] Notandus hic maxime proprius et significantissimus vocis mediae usus: Neque avertit se Glaucus. Vide supra ad γ', 141. et ad κ', 45.

Ver. 335. Πάπτηνεν δ' ἀνὰ πύργον.] Ἡ ἀπάπτηνεν ἀνὰ πύργον τοῦ τείχους, — ἡ τοῦ ἴδοι Ἀχαιῶν τινὰ ἢ ἀπάπτηνεν ἀνὰ πύργον Ἀχαιῶν, (ἦγον ἀνὰ παράταξιν πυκνὴν) εἰ πως ἴδοι τῶν τινὰ ἡγεμόνων. Eustath.

Ver. 334. — ὅστις οἱ.] Vide supra ad α', 51. Ibid. — ἀμύναι.] Ἄ. ἀμύνει.

Ver. 338. — αὐτὴ δ' οὐρανὸν ἔκει,

It clamor caelo. — Ἰλ. V, 451.

— Sequitur clamor, caelumque remugit.

IX, 504.

It clamor totis per propugnacula muris.

Ibid. 664.

Ver. 340. — πάσας γὰρ ἐπάχατο.] Alii ab οἴῳ deducunt, alii ab εἰχνομαί. Interpretanturque (notante Eustathio,) vel, ἀνωμαίμαι ἦσαν quod ferri omninò non potest: Vel, δι' ὀχλῶν ἠσφαλίσαντο κλισίαντες, scilicet Achivi; Vel, ἐπιπαρῆθησαν, scilicet Trojanis: Vel, ἐπάχατο (fuerunt enim qui et ita legerent,) scilicet ὁ κτύπος. Posteriorum duarum interpretationum altera, vera erit; quia et aliàs apud Homerum vox ἐπάχατο eundem habet intellectum.

Ver. 345. — Αἴαντι.] Ἄ. Αἴαντα.

- 'Αμφοτέρω μὲν μᾶλλον ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἀπάντων
 Εἴη, ἐπεὶ τάχα τῆδε τετεύχεται αἰπὺς ὄλεθρος· 345
 Ὅδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἄγοι, οἳ τοπάρης περ
 Ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὕσμινας·
 Εἰ δέ σφιν καὶ κεῖθι πόνος καὶ νείκος ὄρωρεν,
 'Αλλά περ οἷος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
 Καὶ οἳ Τεῦκρος ἄμ' ἐσπέσθω, τόξων εὖ εἰδώς. 350
 "Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα οἳ κήρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας,
 Βῆ δὲ θείειν παρὰ τείχος Ἀχαιῶν χαλκοχιτάνων·
 Στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι κίων, εἶθαρ δὲ προσηύδα·
 Αἴαντ', Ἀργείων ἠγήτορε χαλκοχιτάνων,
 'Ηνώγει Πετῆω διοτρεφέος φίλος υἱὸς 355
 Κεῖσ' ἴμεν, ὄφρα πόνιοι μίνυνθά περ ἀντιάσητον·
 'Αμφοτέρω μὲν μᾶλλον ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἀπάντων
 Εἴη, ἐπεὶ τάχα κεῖθι τετεύχεται αἰπὺς ὄλεθρος·
 Ὅδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἄγοι, οἳ τοπάρης περ
 Ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὕσμινας· 360
 Εἰ δὲ καὶ ἐνθάδε περ πόλεμος καὶ νείκος ὄρωρεν,
 'Αλλά περ οἷος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
 Καὶ οἳ Τεῦκρος ἄμ' ἐσπέσθω, τόξων εὖ εἰδώς.

" Ambos quidem potius: hoc enim longè optimum omnium

" Esset, nam mox hic fiet gravis caedes:

345

" Huc enim magnâ-mole-feruntur Lyciorum ductores, qui et antea

" Magno-impetu irruere-solent in acribus pugnibus:

" Si verò ipsis etiam illic labor et certamen ortum est,

" At saltem solus veniat Telamonius fortis Ajax,

" Et eum Teucer simul sequatur, arcuum peritus."

350

Sic dixit; neque ei praeco non-obsecutus est, ut audivit:

Perrexit autem currere praeter murum Achivorum aere-loricatorum:

Stetitque juxta Ajaces profectus, statimque allocutus est:

" Ajaces, Argivorum ductores aere-loricatorum,

" Effragitat vos Petei Jovis-alumni charus filius

355

" Illuc ire, ut laboris vel paululum participes sitis:

" Ambo quidem potius: hoc enim longè optimum omnium

" Esset, nam mox ibi fiet gravis caedes;

" Illuc enim magnâ-mole-feruntur Lyciorum ductores, qui et antea

" Magno-impetu irruere-solent in acribus pugnibus:

360

" Si verò et hic etiam bellum et certamen ortum est,

" At saltem solus veniat Telamonius fortis Ajax,

" Et eum Teucer simul sequatur, arcuum peritus."

Ver. 350. — τόξων εὖ εἰδώς.] Vide suprâ ad β', 718.

Ver. 355. Στῆ δὲ παρ'.] *Al.* Στῆ δ' ἀρ' ἴσ'.

Ver. 356. — ἀντιάσητον.] Vide suprâ ad α', 67.

Ver. 359. et suprâ 346. Ὅδε γὰρ ἔβρισαν.]

Producit penultimam ἔβρισαν, quoniam ex βεῖθω est, quæ iota habet productam, ideòque non sequitur analogiam verborum in ἔβω, quæ, cum iota plerumque brevem habeant, in Præsentibus et Imperfectis positione solâ producuntur.

- "Ὦς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
 Αὐτίκ' Ὀϊλιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 365
- Αἴαν, σφῶϊ μὲν αὖθι, σὺ καὶ κρατερὸς Λυκομήδης,
 Ἔσταότες Δαναοὺς ὀτρύνετον Ἴφι μάχεσθαι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ κείσ' εἶμι, καὶ ἀντιῶ πολέμοιο·
 Αἰῖψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπαμύνα.
- "Ὦς ἄρα φανήσας ἀπέβη Τελαμώνιος Αἴας, 370
 Καὶ οἱ Τεῦκρος ἄμ' ἦε κασίγνητος καὶ ὄπατρος·
 Τοῖς δ' ἅμα Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.
 Εὖτε Μενεσθῆος μεγαθύμου πύργον ἴκοντο,
 Τείχεος ἐντὸς ἰόντες ἐπειγομένοισι δ' ἴκοντο·
 Οἱ δ' ἐπ' ἐπάλλξεις βαῖνον, ἐρεμνῆ λαίλαπι ἴσοι, 375
 Ἴφθιμοι Λυκίων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
 Σὺν δ' ἐβάλλοντο μάχεσθαι ἐναντίον, ὧρτο δ' αὐτή.
 Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα
 Σαρπηδότος ἐταῖρον, Ἐπικλῆα μεγάθυμον,
 Μαρμάρῳ ὀκρούοντι βαλὼν, ὃ ῥα τείχεος ἐντὸς 380
 Κεῖτο μέγας παρ' ἐπαλξιν ὑπέρτατος· οὐδέ κέ μιν ρέα
 Χεῖρεςιν ἀμφοτέρης φέροι ἀνῆρ, οὐδέ μάλ' ἤδῶν,

Sic dixit: neque non-obsecutus est magnus Telamonius Ajax.

Statim Oïlidem verbis alatis allocutus est:

365

" Ajax, vos quidem hic, tu et fortis Lycomedes,

" Stantes, Danaos excitate ad fortiter pugnandum :

" Sed ego illuc ibo, et interero pugnae :

" Protinus autem revertar, postquam benè ipsis auxiliatus fuero."

Sic utique fatus abiit Telamonius Ajax,

370

Et cum eo Teucer ibat frater et eodem-patre-natus :

Unà cum istis verò Pandion Teuceri ferebat curvos arcus.

Quando Menesthei magnanimi ad turrim venerunt,

Murum intra cuntes, laborantibus utique supervenerunt :

Quippe ad pinnas ascendebant, obscuro turbini similes,

375

Fortes Lyciorum ductores atque principes :

Congressi sunt autem ad pugnandum ex-adverso, ortusque est clamor.

Ajax verò primus Telamonius virum interfecit

Sarpedonis socium, Epiclem magnanimum,

Saxo aspero percussum, quod murum intra

380

Jacebat magnum ad pinnam summum : neque id facilè

Manibus ambabus sustulisset vir, ne aetate quidem maximè florens,

Ver. 365. Αὐτίκ'.] Alacritatem et festinationem rectè depingit syntaxis hæc asyndetos.

Ver. 369. ——— ἴσαμύνα.] *Al.* ἴπιτιίλω, notante *Eustathio*. Sed majorem habet vim, ἴσαιμύνα

Ver. 372. — Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.]

— arcumque manu celeresque sagittas

Corripuit, fidus quæ tela gerebat Achates.

Æn. I, 191.

Ver. 374. ——— δ' ἴκοντο.] *Al.* δ' ἴκαον. Cæterùm de vi istius δὶ, vide suprâ ad *á.* 57.

Ver. 379. ——— Ἐπικλῆα μεγάθυμον.]

Quâ ratione, Ἐπικλῆα, ultimam hic producat: vide suprâ ad *á.* 51. n. 8.

Ver. 380. ——— ὀκρούοντι.] *Al.* ὀκρούοντι.

Ver. 381. ——— οὐδέ κί μιν ρέα.] Vide

infrâ ad ver. 446.

Ver. 382. Χεῖρεςιν ἀμφοτέρης φέροι ἀνῆρ.]

Antiquè legebatur, Χεῖρὶ γι σῆ ἰτίεθ φέρε

Οἷοι νῦν βροτοί εἰς· ὁ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαλ' αἰέρας·
 Θλάσσε δὲ τετράφαλον κυνέην, σὺν δ' ὅστέ' ἀραξε
 Πάντ' ἀμυδὶς κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι εἰκῶς 385
 Κάππεσ' ἀφ' ὑψηλοῦ πύργου, λίπε δ' ὅστέα θυμός.
 Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον, κρατερὸν παῖδ' Ἴππολόχοιο,
 Ἴω, ἐπεσύμενον βάλε τείχεος ὑψηλοῖο,
 Ἴη ρ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα· παῦσε δὲ χάριμης.
 Ἄψ δ' ἀπὸ τείχεος ἄλτο λαθὼν, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν 390
 Βλήμενόν ἀθρήσειε, καὶ εὐχετόωτ' ἐπέεσσι·
 Σαρπηθόντι δ' ἄχος γένετο, Γλαύκου ἀπίοντος,
 Αὐτίκ' ἐπεὶ τ' ἐνόησεν· ὅμως δ' οὐ λήθετο χάριμης·
 Ἄλλ' ὄγε Θεστορίδην Ἀλκμάονα δουρὶ τυχήσας
 Νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δ' ἐσπόμενος πῖσι δουρὶ 295
 Πρηγῆς, ἀμφὶ δὲ οἱ βράχε τεύχεα παικίλια χαλκῶ.
 Σαρπηθὼν δ' ἄρ' ἐπαλξιν ἐλὼν χερσὶ στιβαρῆσιν
 Ἐλχ', ἠ δ' ἔσπετο πᾶσα διαμπερές· αὐτὰρ ὑπερθευ

Quales nunc homines sunt: ille verò ex alto immisit sublatum;
 Perrupitque quatuor-conos-habentem galeam, ossaque confregit
 Omnia simul capitís: is autem urinatori similis 385
 Decidit ab excelsâ turri, liquitque ossa anima.
 Teucer verò Glaucum, fortem filium Hippolochi,
 Sagittâ, irruentem percussit ex muro alto,
 Quâ vidit nudatum brachium; cessareque-fecit à pugná.
 Retrò itaque à muro desiliit latens, ut ne quis Achivorum
 Vulneratum videret, et insultaret verbis. 390
 Sarpedoni autem dolor fuit, propter Glaucum abeuntem,
 Protinùs ut animadvertit; attamen non oblitus est pugnae;
 Sed is Thestoridem Alemaonem hastâ assequutus
 Vulneravit, extraxitque hastam: ille autem secutus hastam cecidit 395
 Pronus, circaque ipsum sonitum-dedêre arma varia aere.
 Sarpedon verò pinnam prehensam manibus robustis
 Trahebat, illa autem secuta est tota prorsùs; et desuper

ἀνὴρ. Sed eos, qui ita scripserunt, rectè reprehendit Aristarchus, ὡς οὐδὲν τι μίγα ἐπιόνας πρὸς τὸν Ἄλκον. Vulgati habent, Χίρσιον ἀμφοτέρωσι φῖσι ἀνὴρ. Sed duriusculum est, ut vox, φῖσι, dipthongum elidat. Si se ipsi Homeris, φῖξ ἀνὴρ non utique φῖσι voluit dicere, sed φῖσι, quod est idem scilicet ac ἴφισιν ἂν Barnesius, unâ voce transpositâ, edidit, Χίρσιον ἀμφοτέρωσι ἀνὴρ φῖσι. Eustathius, in Commentario, videtur legisse, Χίρσιον ἀμφοτέρωσι φῖσι ἀνὴρ. Ad vulgatos proximum est, si scribamus, Χίρσιον ἀμφοτέρωσι φῖσι ἀνὴρ. Quae autem demùm verior sit lectio, non constat.

Ver. 384. Θλάσσε. Ἄ. Θεαῖσι.

Ver. 385.—ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι εἰκῶς Κάππεσ'.]

——— Excutitur, pronisque magister
 Volvitur in caput. ———. Ἐν. I, 119.
 Ver. 395. Αὐτίκ' ἴστω ἰόντων.] Ità omninò scribendum existimo, pro eo quod habent
 Vulgati, Αὐτίκ' ἴστω ἰόντων. Nam ἴστωσθα locum hic non habet.

Ver. 396. — ἀμφὶ δὲ οἱ βράχε τεύχεα.]
 Vide supra ad γ', 455. 504, et ad β', 210.
 Corruit in vulnus, sonitum super arma dedere. Ἐν. X, 488.

Ver. 398. Ἐλχ'. ἠ δ' ἔσπετο πᾶσα.]

———— labat ariete crebro

Janua, et emoti procumbunt cardine postes.
 Fit via vi: rumpunt aditus, primosque trucidant.]

Immissi ———. Ἐν. II, 492

Τείχος ἐγυμνώθη, πολέεσι δὲ θῆκε κέλευθον.	
Τὸν δ' Αἴας καὶ Τεῦκρος ὀμαρτήσανθ', ὁ μὲν ἰῶ	400
Βεβλήκει τελαμῶνα περὶ στήθεσφι φαεινὸν	
' Ἀσπίδος ἀμφιβρότης· ἀλλὰ Ζεὺς κῆρας ἄμυνε	
Παιδὸς ἐοῦ, μὴ νηυσὶν ἐπὶ πρύμνησι δαμείη·	
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἠ δὲ διαπρὸ	
" Ἠλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα.	405
Χάρησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἐπάλξιος, οὐδ' ὄγε πάμπαν	
Χάζετ', ἐπεὶ οἱ θυμὸς ἐέλπεται κῦδος ἀρέσθαι.	
Κέκλετο δ' ἀντιθέοισιν ἐλιζήμενος Λυκίοισιν·	
ᾧ Ω Λύκιοι, τί δ' ἄρ' ᾧδε μεθίετε Δούριδος ἀλακῆς;	
' Ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ, καὶ ἰφθίμω περ ἐόντι,	410
Μούνα ρήζαμένα, θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·	
' Ἀλλ' ἐφομαρτέετε· πλεόνων δέ τοι ἔργον ἄμεινον.	
" Ως ἔφαθ'· οἱ δὲ, ἀνακτος ὑποδδείσαντες ὀμοκλήν,	
Μᾶλλον ἐπέβρισαν βουληφόρον ἀμφὶ ἀνακτα.	
' Ἀργεῖοι δ' ἐτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας	415
Τείχεος ἔντοσθεν, μέγα δὲ σφισι φαίνετο ἔργον.	
Οὔτε γὰρ ἰφθίμοι Λύκιοι Δαναῶν ἐδύναντο	

Murus nudatus est, multisque fecit viam.

Illum verò Ajax et Teucer simul-assecuti, hic quidem sagittā 400

Percussit lorum circa pectora splendidum

Clypei ingentis; sed Jupiter fata arcuit

A filio suo, ne navium ad puppes interficeretur:

Ajax autem clypeum percussit insiliens; atque penitus

Transiit hastā, asperēque-repulis ipsum ardentem. 405

Cessit itaque paululum à propugnaculo, neque is tamen in-totum

Recessit, quoniam ei animus sperabat gloriam reportare.

Adhortatus est autem divinos conversus Lycios:

" O Lycii, quid ita remittitis impetuosa fortitudinem?

" Difficile autem mihi est, etiam fortissimo existenti, 410

" Soli, cūm murum perruperim, facere ad naves aditum:

" Sed unā-sequimini: multorum utique opus melius."

Sic dixit: illi autem, regis reveriti adhortationem,

Validiùs incubuerunt consiliarium circa regem.

Argivi autem ex-alterā-parte corroborabant phalangas 415

Murum intra, magnum quippe ipsis obtulit se opus.

Neque enim fortissimi Lycii Danaorum poterant

Ver. 401. Βεβλήκει.] Si dixisset, βέβληκεν, jam non constitisset Temporum ratio. Vide suprā ad δ', 402. et ad ε', 57.

Ver. 405. ἠλυθεν.] Vide suprā ad γ', 205.

Ibid. — μεμαῶτα.] Vide suprā ad β', 818.

Ver. 406. — οὐδ' ὄγε πάμπαν.] De vi et elegantia istius, ὄγε vide suprā ad γ', 409.

Ver. 407. — ἰλαστο.] *Al.* ἰλιδιτο.

Ver. 408. — ἀντιθέοισιν ἐλιζήμενος.] *Al.* ἀντιθέοισι καθαστάμενος.

Ver. 412. — ἰφομαρτέετε.] Scholiastes et Codices nonnulli. ἰφομαρτέετε. Quod esse absurdum. Vide suprā ad ε', 566.

Ver. 414. — ἐπέβρισαν.] Vide suprā ad ver. 359.

Ver. 415. — ἐκαρτύναντο.] De hujus vocis prosodiā, vide suprā ad ver. 280.

Ver. 417. Οὔτε γὰρ — Λύκιοι Δαναῶν —, οὔτε — Δαναοὶ Λυκίαις.]

— expellere tendunt

Τείχος ῥηξάμενοι θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον
 Οὔτε ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους ἐδύναντο
 Τείχεος ἀψ' ἄσασθαι, ἐπεὶ τὰ πρῶτα πέλασθεν. 420
 Ἄλλ' ὥστ' ἀμφ' οὔροισι δὴ ἀνέρε δηρίαασθον,
 Μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες, ἐπιζύνω ἐν ἀρούρη,
 "Ὡ τ' ὀλίγα ἐνὶ χάρῳ ἐρίζητον περὶ ἴσῃς."
 "Ὡς ἄρα τοὺς διέεργον ἐπάλξιες· οἱ δ' ὑπὲρ αὐτέων
 Δήρουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας 425
 Ἄσπίδας εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
 Πολλοὶ δ' οὐτάζοντο κατὰ χροά νηλεῖ χαλκῷ,
 Ἥμην ὅτῳ στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθεῖη
 Μαρναμένων, πολλοὶ δὲ διαμπερὲς ἀσπίδος αὐτῆς.
 Πάντη δὴ πύργοι καὶ ἐπάλξιες αἵματι φωτῶν 430
 Ἐρράδατ' ἀμφοτέρωθεν ἀπὸ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
 Ἄλλ' οὐδ' ὡς ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν·
 Ἄλλ' ἔχον, ὥστε τάλαντα γυνὴ χερσητῆτις ἀληθῆς,

Muro rupto facere ad naves viam :

Neque unquam bellatores Danai Lycios poterant

A muro retrò repellere, postquam primùm accessissent. 420

Sed sicut de finibus duo viri contendunt,

Mensuras in manibus tenentes, communi in arvo,

Qui utique exiguo in loco litigant de suo jure ;

Sic quidem hos distinebant pinnae ; hi autem super ipsas

Caedebant alii-aliorum circa pectora bubulâ-pelle-factos 425

Clypeos rotundos, parmasque leves.

Multi autem vulnerabantur corpus saevo aere,

Sive cui verso terga nudarentur

Pugnantium ; multi item penitùs per clypeum ipsuum.

Ubique verò turres et pinnae sanguine virorum 430

Perfusae-erant utrinque à Trojanis et Achivis.

Sed ne sic quidem poterant in fugam vertere Achivos :

Sed se ita habebant, ut lances, mulier, lanificio-victum-quaeritans, justa,

Nunc hi, nunc illi ; certatur limine in ipso
 Ausoniae : Magno discordes æthere venti
 Prælia ceu tollunt, animis et viribus æquis ;
 Non ipsi inter se, non nubila, non mare
 cedit :

Anceps pugna diu, stant obnixâ omnia
 contrâ ;

Haud aliter Trojanæ acies, aciesque Latinæ
 Concurrunt ; hæret pede pes, densusque
 viro vir. Æn. X, 354.

Ver. 422.—ἀρούρη.] Vide suprâ ad ζ', 142.

Ver. 423. "Ὡ τ'."] Qui utique. Item, ver.

454. "Ἡ τι, Quæ utique.

Ver. 428.—ἄτῳ.] Barnesius scribit ὄτις.

Ut infrâ, ð, 664. Neutrum malè.

Ver. 430. Πάντη δὴ.] Haud scio annon hic
 reponendum sit, πάντη δὴ, ubique verò ; po-
 tiùs quàm, πάντη δὴ, ubique sanè.

Ver. 435. ——— ὥστε ——— γυνὴ χερση-
 τῆτις ——— ἵνα παίσιν ἀνικία μισθὸν ἄρῃται.]
 "Ἴνα διὰ τοῦ μᾶλλον αἰσθηταί, ὅσην ἔχῃ βῶμην
 ἢ συνεισικὴ δύναμις ἐν τῇ ποιήμασι καὶ λόγοις,
 λήφομαί τινος εὐ ἔχῃν δοκούσας λίξεις" ὡς τὰς
 ἀρμονίας μεταβῆτι, ἀλλοῖα φαίνοσθαι ποιῆσω καὶ
 τὰ μέτρα καὶ τοὺς λόγους. Λαμβανίστω δι
 πρῶτον ἐκ τῶν Ὀμηρικῶν ταυτῶν "Ἄλλ' ἔχον,
 " ὥστε τάλαντα γυνὴ χερσητῆτις ἀληθῆς, ———
 " ἵνα παίσιν ἀνικία μισθὸν ἄρῃται." Dionys.
 Halicarn. περὶ Συνθέσεως, § 4.

————— cùm femina primùm

Cui tolerare colo vitam tenuisque Minervâ ;
 ——— famulasque ad lumina longo

Exercet penso ; castum ut servare cubile
 Conjugis, et possit parvos educere natos.

Æn. VIII, 408.

- "Ἡ τε σταθρὸν ἔχουσα καὶ εἴριον, ἀμφὶς ἀνέλκει
 Ἰσάζουσ', ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἄρῃται. 435
- "Ὡς μὲν τῶν ἐπὶ ἴσα μάχῃ τέτατο πτόλεμός τε
 Πρίν γ' ὅτε δὴ Ζεὺς κῦδος ὑπέστερον Ἐκτοσι δῶκε
 Πριαμίδῃ, ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν
 "Ἡῦσεν δὲ διαπρῦσιον Τρῶεσσι γεγωνάς·
 "Ὀρευσθ', ἰππόδαμοι Τρῶες· ῥήγνυσθε δὲ τεῖχος 440
 Ἀργείων, καὶ νηυσὶν ἐνίετε Δεσπιδάες πῦρ.
 "Ὡς φάτ' ἔποτρύνων· οἱ δ' οὔασι πάντες ἄκουον,
 Ἴθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος ἀολλέες· οἱ μὲν ἔπειτα
 Κροσσάων ἐπέβαινον, ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες.
 "Ἐκτωρ δ' ἀρπάξας λαῶν φέρεν, ὃς ῥα πυλάων 445
 Εἰστήκει πρόσθεν, πρυμνός, παχύς, αὐτὰρ ὕπερθεν
 Ὀξὺς ἔην· τὸν δ' οὐ κε δὴ ἀνίρει δῆμου ἀρίστω
 Ῥηϊδίως ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλίσειαν,

Quae stateram tenens et lanam, utrinque appendit
 Exaequans. ut liberis tenuem mercedem ferat. 435
 Sic quidem horum aequalitèr pugna intendebatur bellumque;
 Usque dum tandem Jupiter gloriam superiorem Hectori daret
 Priamidae, qui primus irrupit murum Achivorum:
 Clamavit autem intentissimâ-voce Trojanis vociferans:
 " Ingruite, equum-domitores Troës: perumpite autem murum
 " Argivorum, et navibus immitte immanè-ardentem ignem."
 Sic dixit incitans: illi autem auribus omnes audiverunt,
 Rectaque irruebant in murum frequentes: iique deinde
 Pinnas ascendebant, acutas hastas tenentes. 440
 Hector verò correptum lapidem ferebat, qui portas
 Stabat ante, extremus, crassus; et desuper
 Acutus erat: quem ne duo quidem viri ex populo fortissimi
 Facilè in plaustrum à solo movere possent, 445

Ver. 436. — μάχη — πτόλεμός τε.] Vide
 suprâ ad 4, 252, 279.

Ver. 438. Πριαμίδῃ.] Vide suprâ ad 4, 598.

Ver. 440. Ὀρευσθ'.] Ita restituit *Barnesius*
 ex δ', 509. suprâ; et ex MSS. duobus. Op-
 timè. Quod enim habent Vulgati, Ὀρευσθ',
 ferri omninò non potest. Quippe et *Activum*
 est. ὀρυσσε; et penultimam necessariò corripit.
 Quâ enim analogiâ fit διδωμι. δίδωσι; eâdem
 fit δοῦμαι. εἰδῶσι. Neque in his ullus unquam
 est licentiae locus.

Ibid. — ῥήγνυσθε δὲ τεῖχος.]

Sed vos, ô lecti; ferro quis scindere vallum
 Apparat, et mecum invadit trepidantia
 castra?
Æn. IX, 146.

Ver. 443. Ἴθυσαν δ' ἰσὰ τεῖχος.]

Accelerant actâ paritèr studiùne Volsci,
 Et fossas implere parant, ac vellere vallum:
 Querunt pars aditum, et sealis ascendere
 muros.
Æn. IX, 505.

Ver. 446. Εἰστήκει πρόσθεν.] Si ἴσθηκεν dix-
 isset, jam non constitisset Temporum ratio.
 Vide suprâ ad δ', 454. 492. et ad 4, 57.

Ibid. — σευμνός, παχύς;—οὐ κε δὴ ἀνίρει.]

— Saxum circumspicit ingens,
 Saxum antiquum, ingens; campo quod
 fortè jacebat,

Limes agro positus, litem ut discerneret
 arvis.

Vix illud lecti his sex cervice subirent,
 Qualia nunc hominum producit corpora
 tellus:

Ille manu raptum trepidâ torquebat in
 hostem,

Altior insurgens. — *Æn.* XII, 896.

Ver. 448. — ἰσ' ἄμαξαν.] *Al.* ἰσ' ἄμαξαν.

Ibid. — ὀχλίσειαν.] *Al.* ὀχλίσειαν. Malè.
 Secunda enim corripitur. Vide suprâ ad
 4, 140.

Οἷοι νῦν βροτοὶ εἰσ· ὁ δὲ μιν ρέα πάλλε καὶ οἶος·
 Τόν οἱ ἐλαφρόν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω. 450
 Ὡς δ' ὅτε ποιμὴν ρεῖα φέρεϊ πόκον ἄρσενος οἶος,
 Χεῖρὶ λαβὼν ἐτέρῃ, ὀλίγον δὲ μιν ἄχθος ἐπέγει·
 Ὡς Ἐκτωρ ἰδὺς σαλίδων φέρε λαῶν αἰείρας,
 Αἶ ῥα πύλας εἶροντο πύκα στιβαρῶς ἀραρυίας,
 Δικλίδας, ὑψηλάς· δοιοὶ δ' ἔντοσθεν ὄχῃες 455
 Εἶχον ἐπημοῖσσι, μία δὲ κλήϊς ἐπαρήρει.
 Στῆ δὲ μάλ' ἐγγύς ἰών, καὶ ἐρεισάμενος βάλε μέσσας,
 Εὖ διαβάς· ἵνα μὴ οἱ ἀφαιρότερον βέλος εἴη·
 Ῥῆξε δ' ἀπ' ἀμφιτέρους θαιρούς· πῆσε δὲ λίθος εἴσω
 Βριδοσύη, μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον· οὐδ' ἄρ' ὄχῃες 460
 Ἐσχεθέτην, σαλίδες δὲ διέτμαγεν ἄλλυδις ἄλλη
 Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς· ὁ δ' ἄρ' ἔσθορε Φαίδιμος Ἐκτωρ,
 Νυκτὶ Δοῆ ἀτάλαντος ὑπώπια· λάμπε δὲ χαλκῶ
 Σμερδαλέω, τὸν ἔεστο περὶ χερσὶ· δοιὰ δὲ χερσὶ
 Δουρ' ἔχεν· οὐκ ἂν τις μιν ἐρυκᾶκοι ἀντιβολήσας, 465
 Νόσφι θεῶν, ὅτ' ἐσᾶλτο πύλας· πυρὶ δ' ὅσσε δεδήει.
 Κέκλετο δὲ Γρώεσσιν, ἐλιζάμενος καλ' ὄμιλον,
 Τεῖχος ὑπερβαίνειν· τοὶ δ' ὀτρύνοντι πίθοντο·

Quales nunc homines sunt: ille verò ipsum facile vibrabat etiam solus:

Hunc scilicet ei levem reddiderat Saturni filius versuti. 450

Sicut autem quando opilio facilè portat vellus arietis,
Manu prehensum alterà, exiguumque ipsum pondus urget:

Sic Hector rectà in tabulas ferebat lapidem sublatum,

Quae portas muniebant valdè spissè coagmentatas,
Bifores, altas: duo autem intus vectes

455

Firmabant invicem-transversi, una verò clavis accommodata-erat.

Stetit verò valdè propè profectus, et adnixus percussit medias,
Firmèter divaricatis-cruribus-stans; ne ei imbellè telum esset:

Rupitque ambos cardines: cecidit autem lapis intrò

Magno ponderè, immanè verò circèà portae crepuerunt: neque vectes

460

Sustinuerunt, tabulae verò disruptae sunt aliò alia

Lapidis ex impetu: Insiliit autem illustris Hector,

Nocti veloci similis aspectu: fulgebatque aere

Terribili, quo indutus erat circèa corpus: duas autem manibus

Hastas tenebat: Haud quis illum inhibere-potuisset occurrens,

465

Praeter deos, quandò insiliit in portas; igne verò oculi ardebant.

Hortabatur autem Trojanos, conversus ad agmen,

Murum transcendere: Illi autem hortanti paruerunt:

Ver. 450. Τόν οἱ | *Al.* Τόν β' οἱ. Quòd perinde est. Vide ad *ά*, 51. n. 10.

Ver. 459. — τίσι δὲ λίθος.] Vide suprà ad *ά*, 51.

Ver. 460. — μύκον.] Vide suprà ad *β'*, 314.

Ver. 461. — διέτμαγεν.] *Al.* διέτμαγον.

Ver. 462. — ὑπαὶ.] *Al.* ὑπ'.

Ver. 463. — ἀτάλαντες.] Vide suprà ad *β*,

627.

Ver. 464. — Σμερδαλίω.] *Al.* Σμερδαλίον.

Ver. 466. — πυρὶ δ' ὅσσε διδήει.] Vide suprà

ad *ά*, 57 et 104.

Αὐτίκα δ' οἱ μὲν τεῖχος ὑπέρβασαν, οἱ δὲ κατ' αὐτὰς
 Ποιητὰς ἐσέχυντο πύλας· Δαναοὶ δ' ἐφόβηθεν
 Νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ὄμαδος δ' ἀλίαςτος ἐτύχθη.

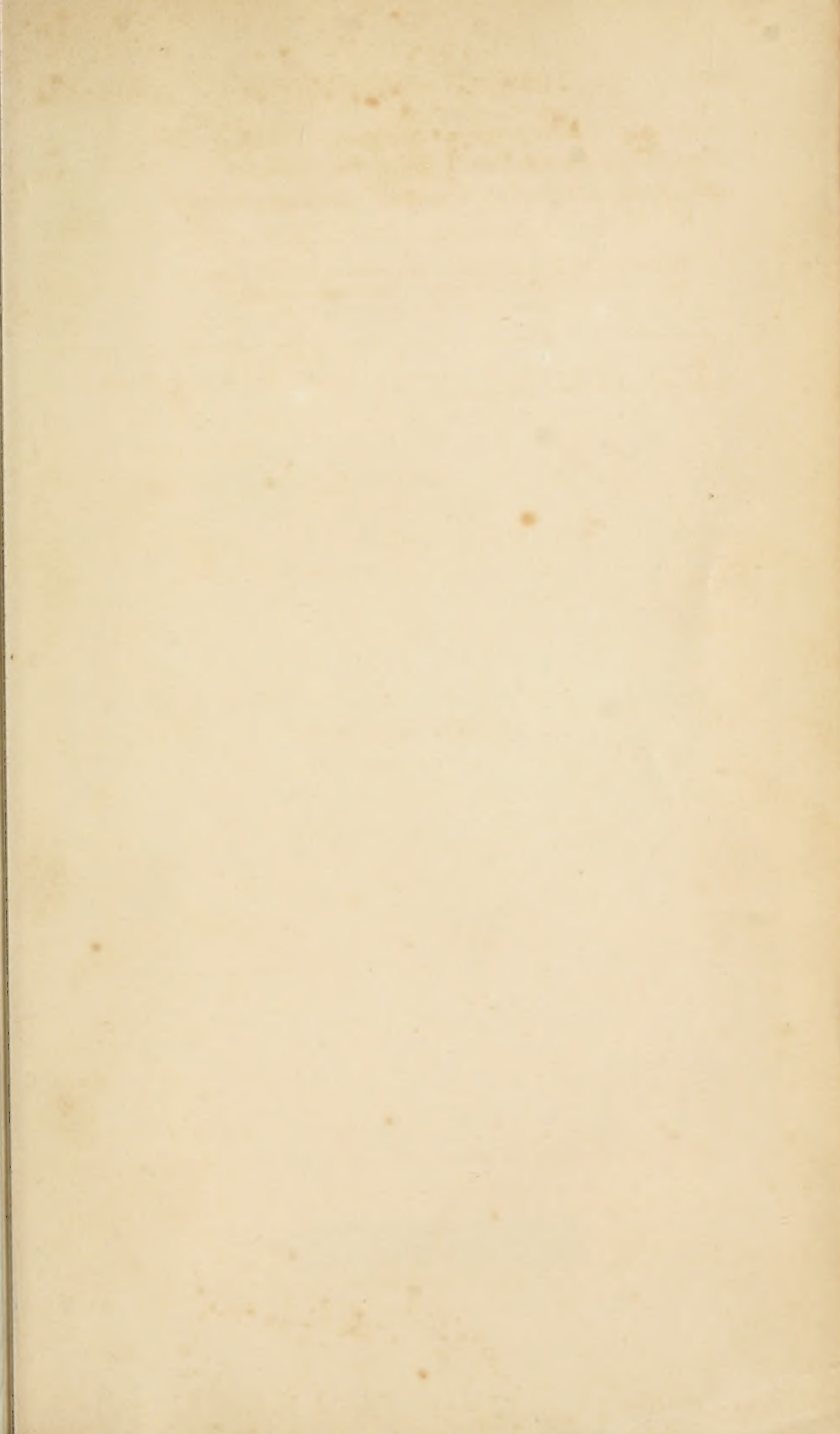
470

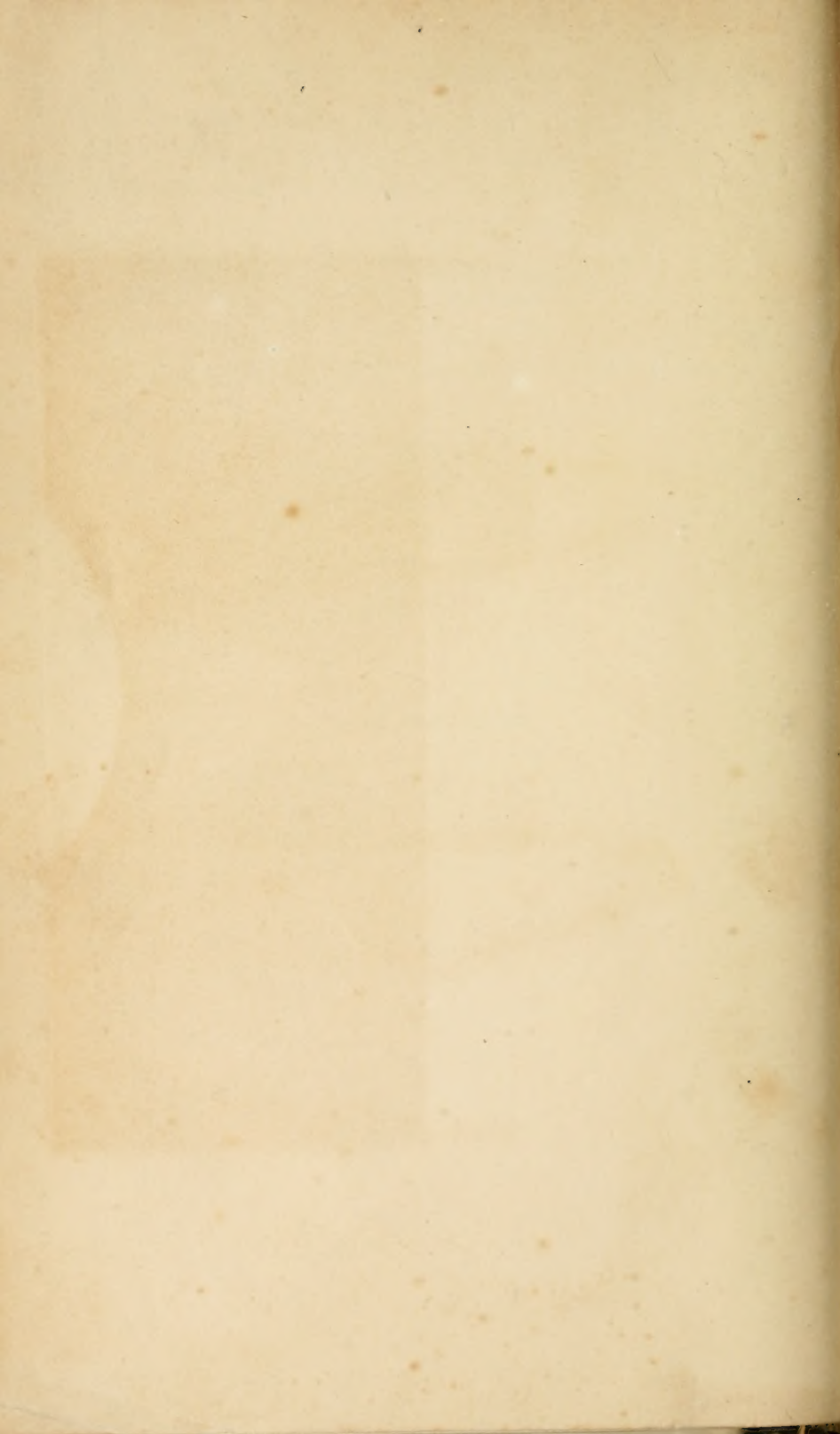
Protinusque alii quidem murum transcenderunt, alii verò per ipsas
 Affabrè-factas infundebantur portas : Danaï autem diffugerunt
 Naves ad cavas : tumultusque vehemens consecutus est.

470

Ver. 469. — ὑπέρβασαν.] Fit ὑπέρβασαν, |
 simili analogiâ, ac ἴβισαν, ἴστασαν, ἴδσαν.

Ver. 471. — ἐτύχθη.] Al. ἐρώσει.

PA Homerus
4019 Ilias. Nova ed.
A2
1845
t.1

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

WALLACE ROOM

